

Mercuriale Joannis and.

<https://hdl.handle.net/1874/461262>

Mercuriale Joannis and.
cū additiōibus. M. p. d.
nicolai superācij pa
triciij Veneti ac
equitis hie
rosolimi
tani
nouiter additis.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to be organized into several lines.

Non est nouum. Sic incipit gl. sup. Rub. cuius gl. principio et fini resistens faciat plura noua. **E**rit primum quod per alphabetum ad minus dupliciter ponderatum regulas profertur: et non eo ordine quod sunt scripte et sic fini glo. resistat. **M**ouet: quod hec lectura nouelle non in scholis legenda est sed studenda. Illud autem ordinem studio magis expedire putauit, per quem quod querit facilius inuenit. **I**psarum regularum ordinem textuales semper numerus descriptus et duplicatus ostendet, propter quod illum et in textu signari suadeo. **T**alem autem modum tradendi fuisse ab olim, et non nouiter adinuentum videri potest in Hieronymo capitulo hebraicorum nominum. et c. seq. **E**rit secundum quod extra rubricam ad suffragium in totius huius rubricae suffragio non remittat cuius primum in tota nouella seruauit breuitatis causa et propter maius chatenadas ad ordinaras tamen glo. quod remittam. **T**ertio quod tepidus sum et sui in opere **M**ercurialis questionum, quod iam lapsis multo rum annorum curriculis inchoaui. **E**t hoc ideo quod illius expedientie non est quam a principio existimaui. **S**exti enim et **L**ementinarum et extrauagantium supuenientia noua iura ex antiquis quod omnibus quas per volumina cedulae collegeram omnes fere notabiliter dubias terminarunt quod et de multis utilibus quas per materias. s. descripti. et. de scribendis futuris fore presumo. **N**ec hoc me retrahit a labore. **L**icet. n. p. id sciam operis usum et sic eius laudem minui. tamen si talis fructus determinationis extabit: et nunc sume contentor. **N**am valde delectat quod per dei opus a cunctis ut puto non simpliciter permittitur ipsius uicarius sic totius ecclesie monarchia gubernat et regit sic sibi pareat a subditis: quod pacifice suarum constitutionum suasionem et monita decisiones et frena suscipiuntur. propter quod ad illas condendas utiliter et prudenter inuigilat. **S**ed quod monarchia imperij iam dudum non multum viguit nec laborauit ad sui iuris dubia decidenda. legistas ex vigilo quibus optime congrueret illud opus. **H**oc id dixi quod eas omnes non perditas propter me alibi non locatas hic inseram. et de perditis aliquas reficere laborabo. **A**liorum etiam qui non sunt actu legentes nec habiles ad legendum huiusmodi sub regulis quibus conuenient collocabo. illas precipue quas **L**ementinarum apparatus allegat. **I**n quibus prosecutione monitus propter Hieronymum ad **E**gypti studentis intelligentiam queram et non doctrine gloria ex multiplicatione sermonum. **I**tem ad **D**ama. ubi s. frondentia spumantia et trutinata uerba eiebat. **M**ibi sufficit sic loqui ut intelligar. **D**ifformes autem disputandi forme in illarum diuersitate patebunt. **I**psarum et utilitate ponit. l. vlt. s. mixta. ff. de mueri. et bono. dicens quod **M**oderatus notando et disputando bonum et optima ratione decreuit. et s. m. aug. **R**atio vincit per disputationis pugnam. xxij. q. vj. vides. **Q**uarto post singulas litteras alphabeti iuris civilis regulas hic obmissas per easdem litteras inchoates huiusmodi ordinate describam que allegare videri facile poterunt sic locate. **E**t huiusmodi sciam hoc agere non subtile nec tamen ignoro longe plus utile canonistis membranas ex illis quod ex glo. totidem occupari. **Q**uinto sciendum est quod scripta **D**y. sup. his regulis decidere non intendo. ca. tamen tanquam ex illis quod in scholis recitare solebam. et quod canonistis expedire putabo. et quod quod sup. regula totum quod scripsit includam. **A**rch. autem sup. his regulis nihil scripsit. **S**exto et vltimo non obmittam quod positores harum regularum multum inuari potuerunt ex generalibus quod in fine sui reptonij posuit **S**ui. **C**urta solitum quod glosarum ordinem ad istius glo. epilogum ueniamus. **G**lo. ista primo continuat rubricam. **S**ecundo ad situationem opponit et dupliciter soluit. tertio pro modo summe de regula quod quod quod. et tria de iure. **I**n eadem glo. ibi inquit lex in fine. ibi sunt ad istam uerba predicta et ibi generalis nominatis uiridua diaconissa deo dedicata et santimoniali. subdit oem aliam feminam religiosi nominis vel dignitatis. **E**t ibi ois diffinitio hanc et tres sequentes uide infra sub lra. **D**. et ibi nemo. xij. s. ut ibi quod sic incipit. **E**t prima sic dicit. nemo quod condonare non potest: absolueri potest. et ibi nullum. sequitur crimine patris is qui non prohibet cum prohibere non possit: et ibi. l. vltima actionis nomine oes comprehendit in rem vel in personam. **E**t ibi non potest sequitur: omnes iuris articuli sigillatim lege comprehenduntur et ideo de filiabus etc. **I**n glo. i. ubi enarrat quod quod dicitur regula iuris scriptum. l. vj. di. noma uesem. **I**o. mo. dicit quod regula iuris idem est regula iuridica. **S**icut cappa Socratis est cappa socratica. dicit autem quod in diffinitione regule iuris sunt coniungenda ius et regula. quare sicut cum congrue dicitur quod regula iuris est distortum prauum quod corrigens bonum et equum breuiter comprehendit. **E**t ibi regulares non solum religiosi: sed et seculares clerici dicuntur esse sub regula. **U**bi dicit **L**an. quod ecclesiasticis ordinibus mancipati canonicis regulis tenentur astricti. xxij. di. quod quod et clare per hoc. xij. di. c. vlt. ubi nec monasteriorum consuetudines cum ecclesiasticis regulis sunt permixte. ad id facit. e. d. de his per p. in. fi. xj. di. nolite. xxv. q. i. a sanctis. et. q. ij. puilegia. et. i. c. i. q. i. aut. d. sanc. epi. post p. n. s. dam. oes et christiani sunt sub regula fidei. xxv. q. i. p. ria salus: et ibi per regulam. i. uirga. i. q. iij. s. **I**te peccato in prin. ubi regulam auream et **I**osue. vij. **E**t ibi tollatur imo etiam per exceptionem dicitur regula in alijs confirmari. ff. de fun. instruc. l. questu. s. denique neratius d. testa. m. l. tribunus. s. vlt. **E**t ibi egpolleret de hoc satis h. per **D**y. uide. s. eo. lib. de elec. ut circa. **E**t ibi simul iungere datur exemplum quod quod statutum est de piscibus aibus bestijs feris lapillis in litore maris inuictis quod concedunt occupati. quod in nullius bonis sunt. ff. de re. d. l. queda. de ac. pos. l. i. in p. n. insti. de re. di. s. i. z. s. fere. **D**ij casus et similes coniunguntur per regulam quod nullius in bonis est id naturali ratione occupati cedit. ff. de acq. re. do. l. iij. in p. n. ut dixit **A**ccur. ff. eod. l. i. et hic **D**y. quod tamen fallit in libero homine. re. sacra. et alijs quod non. ff. de re. di. l. i. **E**t ibi legatis tamen ut quod non poterat testari et sic nec legare. et quod sequitur de legate et legatario puta quod legat testator seruo suo. vel legat heredi a seipso. **D**e tertio est exemplum quod legat seruo heredis. **D**e quarto quod legat coline edibus infixe. **Q**uintum per p. p. dca. **E**t ibi aptius dici posset h. placet h. **D**y. **E**t ibi mente sedebat: et h. respectu ius dicitur ars boni etc. **N**am si ponimus sciam iuris in hoiem: dicemus quod ars siue conceptus quod est in tali hoiem est ars in mente hoiis iusti et equi huiusmodi notitia diuinarum et humanarum rerum scientiarum discernere equum ab iniusto iusto ab iniusto licitum ab illicito. **H**ic ergo talis huiusmodi ars et ius in mente sicut quod quod artifex quod uult opus esse producere: huiusmodi in mente conceptum que mentis ratio vel conceptus dicitur ars est ante operis productionem in actu. a tali ergo iure et arte huiusmodi nondum scripta produci posset regula. **E**t ibi ad secundum quod querit. **C**irca istud sciendum quod **I**o. mo. in d. cre. cupientes in si. prime partis plura tractauit quod ius huiusmodi varias significaciones. et ut scripsi sup. gl. significata sunt per uerbo iuribus exquire et in expedienter id posuit cum satis illa dec. gl. proprijs abundaret. h. ergo ubi remissi abbreuiando ponamus. **E**st. n. ius aqua pinguis. inde. **O**ratius offas in iure natates. et dicitur medici quod uinum oua sorbilia et ius bonorum carum cito conuertunt in nam. et uide quod dixi de obser. ieiun. c. siliu super uerbo ab alijs. **S**ecundo dicitur ius rectum vel iustum. uel iste huiusmodi ius idest huiusmodi pro se iustitia a qua ius dicitur ut hic in gl. et hoc modo ibi electi debent comparere cum iuribus. s. que iustificat eorum cam vel intentum. sic dicitur possessio habere plus facti quam iuris. i. eius quod ceterum featur iustum cum in possessione notatur factum. habetur per hoc fuerit.

runt ex generalibus quod in fine sui reptonij posuit Sui. **C**urta solitum quod glosarum ordinem ad istius glo. epilogum ueniamus. **G**lo. ista primo continuat rubricam. **S**ecundo ad situationem opponit et dupliciter soluit. tertio pro modo summe de regula quod quod quod. et tria de iure. **I**n eadem glo. ibi inquit lex in fine. ibi sunt ad istam uerba predicta et ibi generalis nominatis uiridua diaconissa deo dedicata et santimoniali. subdit oem aliam feminam religiosi nominis vel dignitatis. **E**t ibi ois diffinitio hanc et tres sequentes uide infra sub lra. **D**. et ibi nemo. xij. s. ut ibi quod sic incipit. **E**t prima sic dicit. nemo quod condonare non potest: absolueri potest. et ibi nullum. sequitur crimine patris is qui non prohibet cum prohibere non possit: et ibi. l. vltima actionis nomine oes comprehendit in rem vel in personam. **E**t ibi non potest sequitur: omnes iuris articuli sigillatim lege comprehenduntur et ideo de filiabus etc. **I**n glo. i. ubi enarrat quod quod dicitur regula iuris scriptum. l. vj. di. noma uesem. **I**o. mo. dicit quod regula iuris idem est regula iuridica. **S**icut cappa Socratis est cappa socratica. dicit autem quod in diffinitione regule iuris sunt coniungenda ius et regula. quare sicut cum congrue dicitur quod regula iuris est distortum prauum quod corrigens bonum et equum breuiter comprehendit. **E**t ibi regulares non solum religiosi: sed et seculares clerici dicuntur esse sub regula. **U**bi dicit **L**an. quod ecclesiasticis ordinibus mancipati canonicis regulis tenentur astricti. xxij. di. quod quod et clare per hoc. xij. di. c. vlt. ubi nec monasteriorum consuetudines cum ecclesiasticis regulis sunt permixte. ad id facit. e. d. de his per p. in. fi. xj. di. nolite. xxv. q. i. a sanctis. et. q. ij. puilegia. et. i. c. i. q. i. aut. d. sanc. epi. post p. n. s. dam. oes et christiani sunt sub regula fidei. xxv. q. i. p. ria salus: et ibi per regulam. i. uirga. i. q. iij. s. **I**te peccato in prin. ubi regulam auream et **I**osue. vij. **E**t ibi tollatur imo etiam per exceptionem dicitur regula in alijs confirmari. ff. de fun. instruc. l. questu. s. denique neratius d. testa. m. l. tribunus. s. vlt. **E**t ibi egpolleret de hoc satis h. per **D**y. uide. s. eo. lib. de elec. ut circa. **E**t ibi simul iungere datur exemplum quod quod statutum est de piscibus aibus bestijs feris lapillis in litore maris inuictis quod concedunt occupati. quod in nullius bonis sunt. ff. de re. d. l. queda. de ac. pos. l. i. in p. n. insti. de re. di. s. i. z. s. fere. **D**ij casus et similes coniunguntur per regulam quod nullius in bonis est id naturali ratione occupati cedit. ff. de acq. re. do. l. iij. in p. n. ut dixit **A**ccur. ff. eod. l. i. et hic **D**y. quod tamen fallit in libero homine. re. sacra. et alijs quod non. ff. de re. di. l. i. **E**t ibi legatis tamen ut quod non poterat testari et sic nec legare. et quod sequitur de legate et legatario puta quod legat testator seruo suo. vel legat heredi a seipso. **D**e tertio est exemplum quod legat seruo heredis. **D**e quarto quod legat coline edibus infixe. **Q**uintum per p. p. dca. **E**t ibi aptius dici posset h. placet h. **D**y. **E**t ibi mente sedebat: et h. respectu ius dicitur ars boni etc. **N**am si ponimus sciam iuris in hoiem: dicemus quod ars siue conceptus quod est in tali hoiem est ars in mente hoiis iusti et equi huiusmodi notitia diuinarum et humanarum rerum scientiarum discernere equum ab iniusto iusto ab iniusto licitum ab illicito. **H**ic ergo talis huiusmodi ars et ius in mente sicut quod quod artifex quod uult opus esse producere: huiusmodi in mente conceptum que mentis ratio vel conceptus dicitur ars est ante operis productionem in actu. a tali ergo iure et arte huiusmodi nondum scripta produci posset regula. **E**t ibi ad secundum quod querit. **C**irca istud sciendum quod **I**o. mo. in d. cre. cupientes in si. prime partis plura tractauit quod ius huiusmodi varias significaciones. et ut scripsi sup. gl. significata sunt per uerbo iuribus exquire et in expedienter id posuit cum satis illa dec. gl. proprijs abundaret. h. ergo ubi remissi abbreuiando ponamus. **E**st. n. ius aqua pinguis. inde. **O**ratius offas in iure natates. et dicitur medici quod uinum oua sorbilia et ius bonorum carum cito conuertunt in nam. et uide quod dixi de obser. ieiun. c. siliu super uerbo ab alijs. **S**ecundo dicitur ius rectum vel iustum. uel iste huiusmodi ius idest huiusmodi pro se iustitia a qua ius dicitur ut hic in gl. et hoc modo ibi electi debent comparere cum iuribus. s. que iustificat eorum cam vel intentum. sic dicitur possessio habere plus facti quam iuris. i. eius quod ceterum featur iustum cum in possessione notatur factum. habetur per hoc fuerit.

Memo quod condonare non potest. **A**dde. l. i. c. si aduersus liber. **P**aul. d. ca. in. l. procurator in. i. not. **C**. ubi ca. s. f. ca. **N**icolaus sup. antius miles hierosolymitanus et uirtusque iuris doctor.

Sed etiam seculares clerici. **A**dde. doct. in Rub. de reguli. doct. in. c. ecclesia sancte marie. de p. n. et in aut. d. sanctissimis episcopis post p. n.

Ius habet varias significaciones. **A**dde. ubi habuit principium ius. uide gl. in uerbo sup. in c. principium d. pen. di. ij. item qui fuerit fudatores iuris ciuiliis. **D**ubli us muti? **B**ruus et manli? **A**ngel. in. l. necessarius. ff. de ori. iur. i. ij. col. d. i. tex. ubi per hoc fuerit.

Id de concess. pre. cum nostris. sic dicitur ferri infra contra ius litigatoris. s. eo. lib. de sen. excom. venerabilibus. s. ubi aut cu cooz. Tertio id est q ptas. xxv. q. i. s. si ergo. versi. bis ita. ff. de pac. s. iuris. s. si filius. ff. de tute. l. i. in pn. z insti. d iure na. in pn. fm lras q bz ius z ptas. s. lras vis z ptas exponit. i. virtus ptaria vel virtuosa ptas. z reprobat gl. q exponit. i. violata. na vt dicit oe violentu re probu. vi. di. in fi. z tn vt dicit pot dici q e violentia a iu re pmissa. xl. di. an oia. C. vnde vi. li. de sen. excō. si vo. ff. d verbu. sig. pupillus. s. territoriu. Quarto d ius ars. ff. de iusti. z iure. l. i. Quinto ponit p verboz coceptioe vel forma. ff. de pac. si vnus. s. pactus i pri. z d hac coceptioe h. ff. de ver. ob. l. i. s. si quis ita z. C. de cōtra. z com. sti. l. oēs. Sexto ponit p rigore iuris. ff. de legi. l. cū nulla. C. e. l. i. Septimo p vinculo. insti. de obli. in prin. ff. de ac. z ob. l. obligationu substātia in prin. insti. de rebus eoz in fi. Octauo p naturali pprietate. ff. de pac. si vnus. s. pa ctus. versi. qd in spē. Nono. d ius locus vbi ius reddit ff. de iusti. z iure. l. pe. s. alio. Decimo d ius. i. iuris ipo sitio nā lex ponit d iā mter cōditionē iuris z sci. naz fa cti cōditio nō inest rei s ab extrinseco iponit s conditio iuris inest ab intrinseco z a iur iponit. ff. de condi. z de. l. multu. cuius legis rō h. ff. de cōdi. ca. da. si pecuniaz s. Itē si qs. Undecimo d ius d ius. ff. de cura. furi. cōsi lio. s. eū. Duodecimo d ius idē quod totale. vel totaliter. vt pre. s. pactus. ij. rñ. z. l. si tibi. x. s. qdā. vñ hoc h ius iu re. i. totaliter nullo extrinseco opante. s. d elec. quāqz. ij. rñ. z d vsur. quāqz in fi. Idē si dicat eo ipso vel ipo scō. s. eo. li. de elec. qua sit in fi. d penis. c. vlti. s. p̄senti de sen. ex cō. eos. Tertiodecimo ponit p iuris capacitate. ff. de ca pi. di. l. legatū in fi. z rō reddit eo. ti. l. eas. Quartodecimo ponit p iuris necessitudine vt ius sanguis v lagnatōis ff. eo. ti. l. iura. ff. de iusti. z iure. l. si. Quindecimo p iuris efficaciat. ff. e. ti. qd attinet. z pre. l. eas. de ca. di. Sextode cimo p iuris decisioe vel determinatioe. ff. ad. l. aq. si ex plagis. s. in cliuo. ibi ius ē in cā posituz id est iuris rñsio positaē in exēplificatioe facti. sic d ius iuris. ff. d sta. ho. l. arethusa. Decimoseptio ius sumit p toto cope iuris. vnde is bz totū corpus iuris. i. oia volumina iuris scri pti. s. e. li. de priu. c. ij. Decimoctauo d ius qd scriptuz vel iure scripto ē approbatū vt laudabilis s̄uetudo. ff. de aq. plu. arcē. l. ij. s. labeo in fi. ff. d iusti. z iure. l. pe. i. ij. z ij. rñ. isti. d iure natu. gē. z ciui. s. stat. z. s. ex nō scripto. s. e. li. de elec. quāqz in pri. de sup. ne. pre. c. romana. viij. di. q iure. x. q. ij. conq̄stus. Decimonono d ius qd iustu ē hūdo respectū ad id qd fieri cōsueuit l3 de se sit iniustu ff. d iusti. z iur. l. pe. s. p̄toz. Vigesimo ponit p seruitute vt in ius aq ducēde. ff. de serui. vr. pre. l. i. Vigesimo pri mo pōit p titulo iuris. vñ iste d3 docere d iure id est d titu lo. ff. si hui. vēdi. si qs diuturno i prin. s. d cō. p̄bē. cū n̄is. Vigesimo scō d ius q̄litas indiuidua. s. de p̄bē. dilecto v̄si. se. Et ponebat ibi versus. Jus aq. Jus rectū: ius dicit eē ptas. Jus ars forma rigor viculū nā locusqz. Imponēs dōmās totū capiēs qz necesse ē fice dēide corp⁹ scrip tū dic imq. Jus titul⁹ seruit⁹ quali qz denotat hoc ius.

a Diversos autez modos. Adde p doct. in. c. ius natu. rale. i. d. Et qd sit natura. vid per Bal. in. c. inter dilectos. de fide instru. in. v. col. v. sed tu queris.

b Dos non potest esse sine matrimonio. Adde text. i. c. nostrates. xxx. q. v. c. sangui neorum. iii. q. iij. glof. in. c. z si necesse d do na. inter viz z vxorem. In. i. c. per vestras. i. sua glo. eo. tit. ter. in. l. fi. C. d dona. an nup. z in. l. fi. C. de do. promiss.

Accessorium.

xlj. nāz. regule iuris civilis vt vide bis sup glo. z antique cōcordātie non posue rūt hāc dictioez quā tū posuit noua dec. si su per quā alle. glo. Inter diuersos autē modos qbus dē nā sumitur p quadā in reb⁹ nāliter insita q de silibus si milia pcreat vel pducit. Accessoriū. ergo ex pncipali pro ductū vel derivatū illius efficaciatē virtutis z nāe esse d3 cuius est pducens vel derivans. Sequi cōgruit. orna tus cā positum qz sufficiebat dicere sequit z importat ne cessitatez. sic. s. de vi. z ho. cle. clerici. ij. post pncipiū. ff. de offi. p̄si. l. agruit. sic z ps d3 agruere suo toti. viij. di. que s̄ mozes d spō. dn. c. h. pncipalis s. ff. d eo qd cer. lo. l. centuz capue. z. l. fi. ff. de fun. instruc. si cui fundū. in qbus acces soriū nō sequit nām pncipalis. C. So. s̄ria locū habēt

qñ in accessorio reperitur p̄uisio vel dispositio sp̄alis als locus est regule z est rō p̄uisio vel dispō sp̄alis derogat illi q virtute iuris vel significatione verboz intelligebat inclusa. C. de pac. cōuen. l. fi. ff. de vul. z pu. sub. l. cohere di. s. qui p̄rem. Dy. z simile de or. cog. tuā. q si sint leg. la tor. s. eo. li. de sen. excō. si iudez. Dicebat et Jo. mo. regu lam locū h̄re qñ pncipale z accessoriū sunt diuersa sese non attingentia nec accessoriū certā determinationē h3. tunc. n. induit nām pncipalis. C. Glo. i. ponit exēpla z dicit vñ s̄pta. C. Scōo successiue signat z soluit. vj. s̄ria. C. Tertio ponit qdā distinctionē Accur. z subdit cōcoz. duas. C. In glo. i. ibi cū pncipalis sequit cā non substi tit plerūqz nec ea q sequunt locū h̄nt z idē. s. se. ibi. l. i. z aut. sacra. venditio facta p minorē z iurata nō rescindit pp etatez. z ibi qd tū legato vsufructu fundi qui accedit ville l3 exticta sit villa durat vsufruct⁹. z ibi gñaliter fide iussor debitoris heres liberatus ē a fideiussione z qñ re us: z ibi. l. ij. legato suo cū peculio extinguit legatū pecu lij illo alieato mortuo vel manumisso: idē in penu cū va sis legata z p̄sumpta z h̄ vult. l. se. C. In gl. i. s. dotis vt di cit Jo. mo. qz dos nō pot esse sine m̄rimonio l3 m̄rimōv um possit eē sine dote: p3 qz dos accedit m̄rimonio. ff. de iure do. l. iij. possit et exēplū poni in dote z additamē to dotis. ff. de pac. dota. inter socoz. s. cū inter obligatōe pncipali z accessoria. ff. de istito. cuiusqz. s. si ei que z i le gatis. ff. de leg. iij. p̄ijs. s. q domū. Item p. l. C. de vsuris eos. i. rñ. fm eū z ibi de rescrip. c. i. z de p. sup. eo. z ibi d̄bi ta. p q iura p3 vt et dicit Dy. regulā locū h̄re siue loquat de pncipali inducēdo siue tollendo siue p̄firmādo z ibi. xl. annoz hoc qñ intentat s̄ debitorē vel eius heredē ali as it erdū qdriēnio qñqz. x. vel. xx. vel. xxx. annis tollit qd dic vt nota. i. spe. z d p̄scrip. ad fi. z vid qd no. d pac. si tibi. s. d pignoz: z ibi pacta q̄ s̄ z. ff. ad. l. fal. qd de bonis. s. i.

Abeo

cordi vt dixi super rubrica cer tas questiones per alios velp me solēnter disputatas sub hoc ti. colloca re quare cōuenienter sub ista regula huius ordinis prima illa questio describet que actui disputatō nis puenit z p regulā terminat q talis ē p me disputata.

Stat

statutū doc. legētes vt disputēt z vt qōnes disputatas. j. certuz diē in scriptis stationario tradāt. Doctor p̄ uilegiatus q disputare nō tenet disputant sed qōne disputatā stationario nō tradidit. querit an in ciderit statutū. C. Pro doctore p̄ z s̄ eū. scōo qnarius i duceat numerus tñ pgnans. Aperiet tertio dubiū qōnis z p id dabit solutio. z s̄rijs satisfiet. Primo q nō incide rit inducunt tria pcedētia ex dec. cupiētes. s. eo. li. d ele. Primo colligit ex notatis circa pncipiū in gl. in h̄ casu vbi p3 post Guil. z Bar. q electus cathedralis vel regu laris ecclie q nō affricus s̄ sola volūtate p p̄firmatione vadit ad curiā nō artat ad tpa z formā dec. illius. Scōs ex decreta. nō deceat eo. ti. vt ibi et no. i. gl. ij. vbi p3 q elv gētes q nō artati sed ex nuda volūtate vadit ad curiāz electiōis negociū istructuri nō h̄nt circa p̄cipiēdos b̄n̄i cioz fructus p̄uilegiū illius dec. Tertiu p3 eo. ti. si post qz. ij. rñ. z eo qd ibi no. gl. ij. vbi sit talis electus q volūta te nō necessitate vadit ad curiā si recedat illicētiatus nō icurrit penā dec. cupiētes. C. Ex his tribus p̄cludit do ctore q nō necessitate s̄ volūtate disputant ad illa nō te neri ad q tenet necessario disputas z sic nec in terminis qōnis statuti penā icurrit. C. Scōo inducit dec. cū inter vniuersas de elec. p quā p3 fm verā lecturā modernozū l3 ibi glo. s̄ q si canonici vacātis ecclie vocāt ad electio non vocandum z illo non expectato eligant tenet electio cum s̄ constitutionē aliquā nō sit facta l3 illi venienti te neri possit ad exp̄sas z iteresse vt ibi satis scripsi. C. Ter tio inducit dec. cū dilecti eo. ti. vbi cōpromissarius q nō ex forma mādati sed nuda volūtate scrutatus est vota cō promittentiū illa nō h3 seq necesse. C. Quarto iducitur lex tutor

lex tutori. C. de nego. ge. per que pz q in volutarie gerete
 alterius negotia sufficit q aliqd fecerit ad amici commo
 dus no sic in illo qui gerit necessario vt tutor vel curator
 in qbus requirit plena gestio. sup quo vide q scripsi de
 procura. no iniuste. in fi. Dicit ergo doctor satis ee stude
 tibus q in paucis suo labore pfuluit q cotentari debent
 de gratia sibi facta. vt eccle. bene. c. vni. potissime qz sine
 assignatione predicta ipsum disputare est qd pfectum z
 vtile z lz qnqz gratiose faciente penitere de infutu. cu ve
 nissent. **Quinto** iducunt leges. C. de excu. tuto. volun
 tate tutele munera pzilegijs no derogant. C. de his q
 spon. mu. sub. l. ij. z. ij. C. de epi. z cle. aut. presbyteros. i.
 Itē sublata psonali remanet hypothecaria vt h no. per
 que cōcludit q lz disputauerit remanere pzilegiū non
 tradēdi facit q scripsi post Cōpost. de pti. cū accessissent
 qui tenet hāc ee regulā q vnico actu pzilegiū no tollit
 cōtraria sūt spalia pp considerationem odij vel fauoris.
In cōtrariū inducit qz disputare z tradere aut dices
 esse pnera aut fm accessorij pmi aut duo separata. pzi
 mis duobus casibus ex q alterū apprehendo renūciaui
 pzilegiū. s. disputando tenet reliquū. s. ad traditionem
 siue illud dicas cōnexū siue accessorij. pmiū pz. s. d. pti.
 trāslatio. iij. q. vj. bec quippe. lxxj. di. tantis. fa. de pferip.
 cū ex offi. scōm pz hic cū cōcor. z. s. de no. op. nuncia. cū ex
 iniuncto z q no. eo. l. de rescrip. c. i. in glo. ij. Vnico ergo
 actu fit per ditū pzilegiū vt pre. decre. cū accessissent de
 prebē. pro illozū. C. de iure do. impe. l. ij. qd de facili pdif.
 C. de iure aure. ānu. l. i. z. ij. C. ad l. cor. d. sal. si qs decurio.
 ex scō meo ius meū per do. ff. d. diuoz. l. fi. vñ z sel agnosce
 do iudiciū qs renūciat excusationi. ff. de va. z excu. mu.
 l. pzetoz. s. si post. Tertio casu cuz dicis illa duo separata
 ergo tenet tradere cū sup traditōe pzilegiatus no fue
 rit z ipsozū cā sit diuer. s. nā pmiū pntibus tm disputā
 tibus z audiētibus proficit. scōm et absentibus z poste
 ris. pzilegiatus g sup disputationis labore cōtra utili
 tatem presentij no pp id pzilegiatus est cōtra actus me
 moria z vtilitatē posterū vt infra dices. **Secōdo** inducit
 contra doctozē qz ex quo posuit principij z huez ponere
 debuit de cōse. di. i. nullus cōp. z dz aut totum agere aut
 nihil de cōse. dist. ij. cōperimus sicut de pupillo dī circa
 noia p tutores data. ff. d. admi. tu. cū querit. unittetur ergo
 doctoz creatorē suū qui no nouit opus iperfectū de bap.
 maiores. ver. si. h. ad huc. **Tertio** p doctozē inducit. C.
 de bis q spō. mu. sub. l. i. l. x. z qd ibi in Re ca no. veterani
 enim q cū possent vti immunitate passi sūt se in ordine d
 curionū eligi ad excusationē no redeūt z munerib⁹ fun
 gi cogunt vt ibi. ff. d. pmi. vetera. l. vlt. Fortius g iste qui
 seipsum posuit in ordine disputatū excusatiōe no vtit z
 ad pficiendū munus artat. **Quarto** pstat q multa sūt
 a pncipio volutaria q si ichoent eozū psecutio ē necessa
 ria hinc est q heres q accufauit occisore defuncti illo abso
 luto no tenet appellā. ff. ad silla. pp veneni i fi. si tm appel
 lauerit tenet psequi. C. eo. ti. l. minoribus z sic soluit di
 ctarū legum ptiū in pre. l. pp. **Quinto** cōstat q qs ad
 incerta no tenet q tm flaggre dit omnē incertitudinē tol
 lere dz vñ non tenet quis agere nec in cā ppria appella
 re si tm agit personali vel appellat an suam dz expri
 re cām vt tollat incertitudo de li. ob. c. fi. de ap. vt debitus
 de elect. vt circa. s. eo. lib. Cū g statutū de tradendo p in
 certitudinē solutionis sit factū vt eius certitudo per po
 steros habere tradere tenebat ex qbus zc. **Pro** so
 lutionis vitate vidēda aduertendū est q qd non pponit
 d doctozē no inclusio statuto puta no legēte vel viatore q
 cū statuto ligatus no fuerit dici no pōt q disputādo re
 nūciat pzilegiū z re submitat statuto z in tali pcedūt
 que p doctozē supius sunt inducta. Item no propōitur
 qd de pzilegiato in duobus vt no teneat disputare z si
 disputauerit no teneat qōnem tradē. qz tunc nullū du
 bium sed propōit in illo qui tenebat disputare z trade
 re sed p pzilegiū exnebat ab honere disputandi. z p

qns vel tacitū z ab onere tradendi pp impossibilitatem
 que impossibilitas cessat eo disputante: z illud qns: vel ta
 citum sicut onis sic z tollit per. l. ij. C. si pen. ap. mors iter
 uenerit z. C. si reus vel accu. l. vlti. per quas pz q si dāna
 tus de crimine q appellauerat mortuus ē appellatione
 pēdente si bona no expresse s; tacite dānata erant ex qua
 litate criminis extincta cā criminis p mortē extincta erit
 et cā bonoz. s; si no tacite vel p qns s; expse fuissent bo
 na damnata lz extincta esset cā criminis remanet qd su
 per bonis p quas leges z ea q notant de cle. cōiu. qd a te.
 z p. l. ij. s. q hz. ff. de serui. vr. pre. z p hanc regulā dico do
 ctorez de q querit in statutū incidisse. lex volutarie vt ibi
 no. in. l. i. z. ij. gl. no obstat sed facit p munus. n. tutele vo
 luntarie susceptū lz non p iudicet q ad alia munera q ad
 illud p iudicat z ad inuentariū tenebit z ad reliqua tuto
 ruz onera. z obligata erūt ipsius bōa. sic et rñdet ad. l. ij. z
 iij. C. d. his q spō. z ad auz. presbros. ij. C. d. epi. z cle. ad id
 qd dī istū fecisse gratiā rñdetur q no proprie fecit grām
 sed renūciauit grē sibi facte quo ad istum actū proprie
 enim faceret gratiā alias no inclusas de quo supra dixi.

Actus

legitimi. l. vt dixit Jo. mona.
 actus de potentia egreditur. z
 iō dī effectus potentie. Legitimus aut dī qd
 obueni vel firmat a lege. ff. de ver. sig. l. lege
 obueni. Ex qbus pcluditur q actus. i. effectus poten
 tiarum lege velati vel approbati no recipiūt diē vel con
 ditionem p sbam vel nām ipoz actuum imo adiectōes
 q tales sunt inficiūt ipsos actus hoc pz in mñimonio de
 cōdi. appo. c. vlti. z sic oz intelligi hāc regulā aut eā restri
 gi ad certos actus vt sic regula in prium maneat vt di
 cā sup glo. neqz diē hēdis. instō no recipit diem certā. ff.
 de hēdi. insti. l. hēditas. insti. de hēdi. insti. s. heres in diē
 recipit tm pditionem. Item diē incertā. ff. de here. insti. l.
 si qs instituat z. l. si sub pdone. z. l. q filio z. C. de here. insti.
 l. eñeuz diuer sitatis rō vt dicit Dy. qz qd i se no recipit
 diuisione in ptes nec recipit diuisione in ptes: tpus z e s
 ff. de testa. mi. l. miles cū hēde. s. qd dixim⁹ z de usufruc. l.
 usufructus z ab initio. s; instō hēdis no recipit diuisione
 i se. qz nī ptas qs p pte decedē testatus imo cā testati tra
 hit ad se cām intestati. ff. eo. l. ius nfm. vñ limitatio tps
 hē p no adiecta z vñ instō p toto tpe vt i p. l. hēditas z. s.
 in diē vbi vō sit instō sub pdone vel i diē incertā q simula
 pdone hoz euētus trahit in tps retro. ff. d. testa. mi. l. qd
 dī z iō no vñ pro pte itestatus s; i toto testatus cuz euēnit
 dies vel pdone. **Pro** gl. dicit vñ sumpta sunt z pōit exem
 pla. scōo signat successiue sex pria z soluit. Tertio oñdit
 regulā iuris ciuilis cautius formata. **In** i. gl. ibi act⁹
 legitimi seqtur q no recipiūt diē vel pdone veluti emāci
 patio acceptilatio hēditatis aditio sui optio tutoris da
 tio i totū vitia p tps vel pdone adiectionē z ibi h ven
 ditio. vedit dñs seruū s; pdone si rōnes ipsius arbitrio
 cōputauerit. **In** gl. i. ibi exēplificat z ponit et Dy. exē
 plū i aucte tutoris q si interponat s; pdone iterpositio
 ē nulla. ff. de auc. tu. l. z si pdonalis. z ibi secus. qre secus
 not. C. d. test. l. i. vbi duas rōnes reddit gl. addit tertia qz
 obmissum a testatore pp diem vel pdone suppleri pōt
 per iudicē qd non conuertit z ibi satisfecerunt t; Tan.
 vt refert Bar. in veniali. xxxvj. q et in collatione eccle
 sic h pditio pōt apponi lz per subditos apponi no deat
 de h. viij. q. iij. in sum. Dama in. q. vj. de pben. dicit hanc
 conditionē indebita cū satisfatio non obeat exigi nisi a
 suspecto. xxvij. di. d. syracusane qz vero in tutore datiuo
 subintelligit. ideo no est cōditionalis. Item dictū Tan.
 cū dat tibi ecclesia si debita eius soluas. vide in spec. sup
 rub. d. re. pmi. v. si ad huc querit. z ibi strictius dixit z ad
 illos casus restringēda ē regula fm Dy. vt sic gñalis re
 gula remanet in prium vel intelligat de die vel cōditio
 ne p sbam vt in prin. dixi z ibi venditio Dy. alle. insti. d
 pben. imp. s. emptione. ff. de in diē adiec. l. ij. d. peri. z cō.
 rei ven. l. ij. necessario pro emptione. l. ij. s. si sub cōditio

Pro par
 te decedere in
 testatus. Ad
 l. ius nostruz.
 ff. de regu. iur.
 Bar. in. l. i. in
 v. q. C. d. sac.
 fan. eccle. Pa.
 ul. de cast. in. l.
 cum duobus
 in. i. not. C. de
 inoffic. testa.

ne. vñ societas locatio mādātū z similia que sunt legitimi actus est q̄ conditionē z diem recipiunt.

Esitatiois cuiusdā quam paulopost do-

ctoratus mei primordia disputauit articulus vnus ponetur sup regula se- mel deo. alius autez erat. an ex causa posset papa dispēlatiue cōcedere q̄ mīmonium contraheret duraturz solū quousqz filius masculus ex mīmo- nio haberet. Ne miranda sit qd̄: scias q̄ rex anti- qu⁹ hñs vnicū filiū monachū petebat a papa vt cū illo q̄ mīmoniu possit h̄bere dispensaret aut simpliciter aut ad tps vt. s. qz de secundo dicebat plus filius cōtentari. **¶** Hic p̄ ad negatiuā faciā quattuor demonstrationes. Quarū primā p qua- tuor similia roborabo vbi tres opi. adducaz. Se- cūdo ad affirmatiuā septē rōnes inducā. Tertio solutionē pape referuās tria submittaz. **¶** Prio allegat q̄ nō pp duo inconueniētia. primū q̄ h̄be- ret ad tps. s. qd̄ dissolueret iā z sumatū p copulā. s. vtrūqz ē diffinitio mīmonij q̄ dicim⁹ q̄ ē maris z femine z iunctio indiuiduā vite cōsuetudinē reti- nēs. xvij. q. ij. s. i. ff. de ritu nupt. l. i. facit. ff. de iur. do. l. i. hic aut est diuidua ēt pposito q̄ non est mī- moniuz nec mix qz ēt h̄ditas nō dat ad tps vt. s. dixi nec lex recipit filios tpales. ff. de adop. si tibi. als incipit q̄sitū nec libertas dat ad tps. ff. de ma. testa. libertas. ij. nec spūale mīmoniu h̄bit. l. v. di. pcepta de transla. quāto. idē q̄ in carnali. qd̄ est ex- pressum. xxij. q. ij. solet z. c. aliqñ. i. tñ q̄ conditio q̄ facit mīmoniu tpale viciat h̄ctum qz h̄ eius nām de condi. ap. c. fi. **¶** Secdo euangeliū Math. xix. p- hibet separi p hominē cōiunctos a deo. xxvj. di. deinde cū concor. sed papa h̄ euangeliū nō dispen- sat. xxv. q. i. sunt qdam qz nec angelus dei auderet h̄ euangeliū ad gala. i. rj. q. iij. si is q̄ pest h̄ nec pa- pa. **¶** Tertio cōstat q̄ pp solū adulteriū separant coniuges. durat tñ coniugiū. xxij. q. i. dixit dñs z q. vij. oēs accusatiōes cū q̄ ēt separatis cōiungib⁹ aucte legis diuine z canonicē duret tñ z iugiu in separabiliter fortius eis non sic sepatis. **¶** Quar- to exp̄ssum vñ de con. cōiu. ex publico in fi. q̄ papa dissoluere non pōt matrimoniū consumatū z qd̄ ibi no. in vlti. glo. **¶** Quinto ad hanc partē ēt in- ducitur qd̄ notat Aug. z Jo. xv. q. vi. auctoritates in fi. magne glo. qd̄ not. Ber. de transac. c. fi. in. v. glo. qd̄ scripsi post Hoff. de spon. du. c. vult. **¶** In- trum allegat in euangelio caueri q̄ in ore duoz vel triū. zc. Math. xvij. sed hoc imutat papa ad- dēdo vel minuendo pz. ij. q. iij. p̄sul. s. de test. in oi de conse. di. iiii. paruulos. z vide no. eo. ti. plural. **¶** Secdo dispensat h̄ diuinū pceptū de soluen- dis decimis. s. de de. ex parte z. c. a nobis vbi de hoc. **¶** Tertio h̄ diuinū pceptū pmittit recipi ali- qd̄ vltra sortē qd̄ est vsura. xiiij. q. iij. pleriqz. Illud pz de vsur. c. i. z. c. salubriter. **¶** Quarto dissoluit matrimoniū vt pre. dec. ex publico z. c. vez. ēt iam consumatū inter iudeos ad quos tñ dicta fuerūt illa vba q̄s deus cōiūxit zc. de zang. z affi. de mī- delibus. nec in his facit h̄ euangeliū vt hō sed vi- ce dei. xxij. q. ij. q̄s deus. s. de tras. p totū. **¶** Qui- to ipsius aucte spūale mīmoniu h̄bit a d tps. vij. q. i. pastoral. **¶** Sexto pōderatis terminis qōnis mīmoniu pōt esse ppetuum puta si ex illo filius masculus non haberet z hoc vñ sufficere ar. ff. d le- ga. i. cū res. s. fi. de cōdi. inde. l. i. sufficit. **¶** Septio facit ad predcā qz ēt i mīmonijs imutat gñalem obseruātiāz ecclesie de consang. z affi. nō dz. z nās rex de cōs. di. ij. reuera z dispēlat supra ius. de cō- cel. p̄bē. p̄posuit. **¶** So. ne ligua trāsies sup terrā

a **¶** Hic vni- cū filiū mona- chū. Add Jo. an. i regula se- mel deo. j. eo. ti. doct. in. c. cū ad mōasteriū de sta. mo. Ar- chi. i. c. sunt q- dā. xxv. q. i. pe. de ancha. i. re- pe. c. canonuz statuta. de con- sti. in. rj. colū. Ard. in cle. i. in. i. opp. de cō- fā. z affi. Abb. i. c. rursus. qui cle. vñ. abb. in. c. ex publi- co. de quersio coniuga. abb. in. c. ne dei ec- clesia in fi. d. fi. mo. abb. i. c. qz to. i. iij. no. d. di- uoz. Sa. Tho. sa. se. q. lxxv. ij. arti. ix. Ri- car. in. iij. sen. d. xxvij. que. xix. ar. i.

b **¶** Prohibz separi p hōes. Ad detext. i. c. quos de. xx- iij. q. ij. ad. limi- na bea. pe. xx. q. i. c. quāto. d. tras. pla. z i. c. de i fidelib⁹. d. zang. z affini.

c **¶** Contra euā- gelii. Add gl. i. c. sicut facti. xv. d. gl. i. c. re- gris. i. q. vij. in no. i. c. q̄sto. de p̄sue. idē immo. i. c. inquisitōi de sen. excom.

d **¶** In ore duoz. Adde text. i. c. ab isto die. xxv. q. vj. c. nouit. de iu. c. l3. z. c. in oi neg. d. test. c. cū effes. z. c. rela- tū el. i. d. testa. origialr d vte- ronomij. xix. z ij. ad corinthi- os. xij.

os ponat in celū s̄ id. xxi. di. in tñ ipse papa d̄ et- ius potētia q̄rit qd̄nez soluat cōsulendū tñ sibi ē q̄ abstineat: s̄ si dispensat multis vñ q̄ dispēlatio teneat fm̄ q̄s. c. sunt qdam nō vetat papā h̄ euā- geliū cā dispēlare sed euāgelia d̄struere vt ibi no. Laur. z de ipsius potentia in spe. de le. s. nunc on- dendū. v. lxxix. s̄ ipam ibi vide i. s. nūc breuiter.

¶ Regule iuris ciuilibus huius littere. A. sunt he.

Alterius circumuētio alteri nō prebet actionē.

a **¶** Etus legitimi vt. s. **¶** Lid ē vēder aliud vēditōm z sentire. **¶** Referat ad vniuersos qd̄ publice fit p maiorē ptē. **¶** Bsurdū est plus iuris h̄re cū cui legatus est fundus quaz heredem siue testatorem si viueret. **¶** Bsentia eius qui reip. causa abest neqz ei ne- qz alij damnosa esse debet. **¶** Dea q̄ nō h̄nt atrocitatē facinoris vel sceleris in his ignoscit seruis vel dñis vel his q̄ vice dñoz sunt veluti tutoribus z curatorib⁹ obtempa- uerint. **¶** Semp q̄ dolo fecit q̄ minus h̄ret p eo h̄ndus ē ac si h̄ret. **¶** In h̄ctib⁹ successores ex dolo eoz q̄b⁹ successerūt n̄ tñ i id qd̄ p̄cūt vez ēt i soli- dū tenēt h̄ vt vnusqzqz p ea pte q̄ h̄es ē z dēncē.

Beneficium idest canonia h̄ respectu oē ecclesiasticū perpetuū bñficiū d̄ cāo- nonia de q̄ vide qd̄ dixi. s. e. li. de ele.

c. i. sup ver. canonij. **¶** Glo. primo ponunt exem- plū z ius nouuz super huius regule rōne funda- datum. Secdo no. casum iprescriptibile z de simili- bus remittunt. Tertio ponunt quadruplicem si- gnificationem bñficij. Quarto quid sit instituere z ad quē spectat circa id duas obiectiones soluen- do. Quinto de dictione pōt. ponunt d̄riam inter affirmatiuam z negatiuam locutionem. Sexto si- gnāt z soluunt tria d̄ria loquentia in proprietate ecclesie vel in prouentibus tñ vel in iure eligēdi. Septimo ad qōnem de clerico a quo titulus peti- tur arguūt p z cōtra z ponūt duas opiniones cō- trarias q̄s distinguēdo cōcōrdāt. **¶** In glo. i. ibi herēmus sola salarij pceptio nō facit d̄curionē eū qui nō legitime creatus ē. z ibi seruus vbi d̄r cūz bñficio affici hominē si iter sit hois. **¶** In gl. ij. ibi qui ēt filiusfamilias pōt esse arbiter z iudex in cā- p̄ris. **¶** In gl. v. ibi d̄ acq. pos. l. i. possessio d̄r pē- dū q̄si positio z nāliter t̄ ab illo q̄ ei insitit. z ibi actor casu. vbi. s. proz. **¶** In gl. i. ibi tribuere. Sci- endū ē q̄ Dy. q̄ nō fuit canōista vñ z h̄ac gl. Ber. stati allegatā dicebat esse in dec. frequētib⁹ d̄ insti. z d̄ casu dec. qōnē formabat. j. eo. idultū volēs h̄ac regulā qz p⁹ erat copiose glosare. sicut de p⁹ filia p̄rēfamilias facere z s̄ueuer se ztulit ad sū. **¶** Ho. d̄ insti. z aliqd̄ vltra: z h̄ ibi descripta s̄tiliter po- suit dicēs q̄ institutio ē alicui⁹ bñficij vbal collatio. **¶** Inuestitura institutiōis vel collatiōis zfirmatio vel d̄claratio. **¶** Diffio i possessionē p̄cedētū institutio- nis vel vestiture executō. z sic pz s̄z eū q̄ h̄ tria sūt spēs distincte z distincta iura: vt p̄ p̄mū tribuat ius p̄p̄etatis. p̄ scōz cōfirmet. p̄ tertiu ius possessiōis z q̄si ius adimmissiōis nec p hoc iserē aliqd̄ d̄di- ctoziū: vt dicat possessio z q̄si possessio i eadē re cō- currāt qz zsiderato iure bñficij qd̄ ē icorpale d̄r q̄si possessio: zsiderat⁹ reb⁹ corpilib⁹ ipsius bñficij d̄r vā possessio. Et dat filia d̄ iu. ciuili p̄mū i institutiōe h̄ēdis q̄ institutio p̄cedit p dispositionē vbalē. scōz institutiōis ill⁹ irrenocabilis zfirmatio p testōris mortē. tertiu institutiōis z zfirmatiōis executio q̄ cō- tingit

e **¶** Bñficiū. **¶** Ad an appel- latione bñficij comp̄hēdit vi- gntas p̄bēda vel bñficiū cu- ratū vide p do- cto. i. cle. audi- tor de rescrip- Et an cōp̄hen- dunt p̄siones i lris bñficiali b⁹ vñ p domi- i. c. q̄suis el. i. i. p̄n. d̄ p̄bē. lib. vj. Et an veni- ant hospitalia subiecta epō. i. mā fauorabi- li. vide p card. i. cle. ij. in. iij. q. de iu. Et an ve- niat ecclia col- legiata. vide i. c. vlti. d̄ p̄bē. z ibi doct. s̄ili. i. c. fin. de s̄mo. Et an viciat vi- caria perpetua vide per doct. in cle. i. de off. vi. abb. z doc. i. c. postulasti. de rescri. abb. in. c. B. perpe- tuus. d̄ fide in- stru. Et an ve- niat papā vñ de tert. in. ca. i. de male. Do- mi. in. c. si pro- clerics paup̄- bus de p̄ben. li. vj. Et an veni- ant stricte h̄nt- tes canonicas- tus sine p̄ben- da. vide p ab- bas. i. c. in no- stra de rescrip. Et an veniant distributiōes quotidianē. vñ per doct. in. c. l3. de p̄ben. do- cto. in. c. super specula. d̄ ma- gis. glo. z doc. in. c. i. de cleri- nō rest. lib. vj. Et an viciat cu- ratuz. vide gl. in. c. si eo tpe. de rescrip. lib. vj. text. z doc. in cle. si roma- nus de p̄ben. Capra. in. c. io- cū. in. iij. no. d̄ p̄ben. lib. vj. Laur. in extra- uagati excreca- bilis Joā. xxij. Et an in p̄mū- legijs viciat cu- ratū vide glo. in. c. si gratiose de rescrip. lib. vj. Inno. in. c. si. de p̄ben. Jo- an. an. in. c. si- bi absentī co- ti. l. vj. i. novel- la. Et an cōp̄re- hendit episco- patus. vide in c. felicis in. s. siqz de pen. l. i. vj. z ibi glo. in verbo pontifi- calē z al. i. vbo bñficiū in. c. ij. de here. eo. li. z ibi Domi.

tingit per adiectione h' d'itatis 2p subseqns adminicu-
lum. l. apphensionem possessionis q' ad acquisitione pos-
sionis necia est sed no dñij. ff. de ac. pos. cu h' des ipn.
2 de bo. pos. c. i. 2. ij. Idem in datione tutoris q' sit primo
a testatore scdo confirmat a iudice datio illa v'balis. ff. 2
C. d' testa. tu. 2 de q'fir. tu. tertio sequit decretu iudicis ad
ministratione pcedens. C. arbi. tu. l. fi. 2 in au. vt bi q' ob
li. s. pe. Idem in feudo. Sit. n. p' feudi pcessio. scdo inuesti-
tura que est pcedentis pcessiois pfirmatio. tertio i pos-
sionem inductio q' est pcessiois. 2 inuestiture real' exe-
cutio vt i ti. qd sit inuestitura colla. r. 2 lz fatca' predicta
no esse per oia similia tn simulant quoad ordinē successi-
uum. ¶ Subdit demu q' predictoz defectus facit insti-
tutionem nullā que vt sit canonica dz esse habitas i in-
stituentē instituto 2 institutionis forma de his in vlt. glo.
Sic 2 tutoris datio tunc est legitima qñ is dedit q' dare
potuit is accepit cui fuerat dandus is daf cuius dandi
facultas erat 2 pro tribunali decretu interpositu. est. ff. d'
q'fir. tu. l. naturalis. s. si querat vt dicit dyn. hic in sua no-
ua q'one si de s'balibus aliqd deesset vitiares institutō. ff.
de transac. cum hi. s. si p'oz. secus si omitterent leuia 2 no
s'balia. ff. de ven. inspic. l. i. in fi. Tractat et hic dy. qd scri-
psi de his que fi. a ma. pte ca. ex ore. sup. iij. glo. quare ali-
ud in traditione clauu qz annulli libri vel baculi. Que-
rit demu si institutus verbo 2 inuestitus annulo q' indu-
catur in possessione vnus rei bñficij noie illud 2 aliaruz
an intelligat acquisita possessio illius tñ vel illius 2 alia-
rum q' habeat possessione oium alle. ff. ad treb. l. restitu-
ta in prin. 2. ff. de ac. poss. possideri. s. q' aut. dicit aut q' lz
suaderet egas hoc ius scriptuz vult p'rium qz lz heres
adeundo oium hereditariu rez acquirat dñium non tñ
querit singularis rei possessione nisi illa apphēdat vt. d.
l. cu heredes. ff. de acq' r'ē. pos. 2 si q' testa. liber esse ius.
fu. l. i. s. sceuola. Lxx restituta loquit in translatione dñij
ad qua sufficit verbalis h' d'itatis restitutio vt ibi 2. l. scā.
C. eo. ti. 3. em. l. possideri no dicit q' p possessione fundi
acqratur possessio aliaz rez sed singulariū partiu ipsi-
us fundi. Item querit an satis sit conferentes fuisse ha-
bitem tpe quo cotulit lz postea factus sit inhabilis 2 t3 q'
sic ad hoc. j. eo. factuz legitie vbi videas pcor. quas ad h'
allegat sup pn. i. gl. ¶ In p'riuz inducit. ff. d' iniusto rup.
2 irri. testa. si quis exheredat. s. irritum isti. qui. mo. te. in
fir. in prin. 2. s. no tñ vbi vitia' testm si pp delictuz vel scñ
suū supueniens testator pdit ius testandi. ¶ Rñdet q' te-
stamentum erat reuocabile sed collatio bñficij no 2 faci-
lius vitatur primu qz scdm inde est q' donatio inter vi-
uos no vitatur pp supueniens delictu donatis. C. d' bo.
dam. siqs post. sed donatio ca' mortis sic. ff. de do. ca' mor.
l. si aliqs rō q' p' irreuocabil. 2 irreuocabil. ¶ De insti-
tuto et q'ritidē 2 t3 q' sicut heres dz cē capax tpe testi mor-
tis 2 aditionis. ff. de here. insti. si alienū. s. in c'neis. sic 2
iste deat esse capax tpe collationis inuestiture 2 possessio-
nis nec nocet fm euz si intermedijs t'pibus inter pcedē
fuerit inhabilis. ff. de here. insti. sed 2 si in q'dōne. s. sole-
mus. cu. l. seruū meū. nulli dubiu aut quin pp inhabilita-
tem supuenientē ex delicto priuati possit pp aliā coadiu-
tor dari. Circa hāc q'ōnem vide qd scripsi de cleri. egro.
c. pen. in prin. format demu q'ōnem de illo q' credebatur
h'c ius pferendi lz no habebat ad partē q' collatio no v3
inducit. ff. de re. eo. q' sub tu. q' neq3. de admi. tu. l. titiu. s.
q' rē. de eo q' pro tuto. l. si is q' in q'bus non valent facta p-
eum q' credebatur tutor sed no erat. Ad p'rium inducit. l.
barbarus. 2. ff. d' sup. le. l. i. in fi. C. de testa. l. i. 2 de sen. 2 i
ter. l. arbiter. 2 h' t3 dicens p'ria loqui errore singulari q'
veritati no nocet. ff. de ac. here. cu q'daz. s. qd d' d' sup. le.
l. labeo. s. vez. lz i fructib' q' sumptis et singularis error
facti vel iuris excuset. C. de rei ven. certuz. dicit tñ q' fm
theologos forsan. i principali p'rium diceret veritate cō-
perta. Solutio ista Dy. v' d' casum dec. p'ultationib' d'
turepa. vbi credulitas sine possessioe n' iuuat lz forsa ipse

intellexit de eo qui credebatur esse ille prelatatus ad que
spectat collatio. Subiungit questione de canonico qui
recepit prebendam de manu prelati no legitime instituti
an petere possit ipsum prelatu remoueri vt no legitime in-
stitutu 2 hanc satis psequitur. tenet tamen q' possit si de-
fectus institutionis prelati no procedit ex facto vel volu-
tate canonici. ff. de proba. l. qdam. ff. de is qui. vt indig. l.
post legatus alias si ex eo pendeat 2 scienter recipit no
agit: secus si ignoranter: allegat ad primu. ff. de inoffi. te.
si pars. s. vlti. 2. l. mibil. ad fm allegat. eo. ti. mater. s. cete-
rum. 2. l. eum q. Ad solutione facit. s. de his que fi. a ma.
par. ca. ex ore. 2 quod ibi no. in glo. pe. 2. s. de trasac. ex lit-
teris. 2 qd ibi no. de vltimo quod hic dicebat soluendo q'
daz contraria. 2 ad id quod dicitur reservationes lega-
toru perire legatione finita vide. s. co. li. de offi. lega. pre-
fenti sup verbo vacuari. ¶ In glo. vlti. ibi cu ecclia. dice-
bat Jo. mo. q' p'rarā loquunt in potestate actiua h' loq-
tur de passiva. 2 ista differunt: facit d' cle. excō. si celebrat.
s. co. li. d' elec. nullus in prin. 2. c. ex eo q' in fi. 2 ibi. c. iij. vñ
fm Dy. vicarius epi vel caplm vacante sede. id no pos-
set qd dic. vt. s. co. li. d' offi. vica. c. fi. d' isti. c. i. ne se. va. c. vni.
2 ibi. c. vlti. qd dic vt ibi no. in vlti. glo. in p'firmatiōibus
enim locū h3 sed no in collationibus vt ibi. Itē da exem-
plū p' dec. ij. co. li. de elec. 2 p' regulā actus hoc co. ti. 2 ibi
ordinarij. 2 ibi de hoc p' arch. 2 lz plura ibi recitet oia ha-
ben' p' remissiones huius gl. Tenet aut qd sequit in gl.
cu moderamine qd statim subdā 2 ibi dilecto. t3 archi. in
pre. dec. ordinarij. q' si ordinarij visus est in possessore
p'sensisse tacite vel exp'sse. q' tunc no coget eū ad titulu oñ
dendū de his q' fi. a ma. par. ca. ex ore. poterit tñ ipse lz sit
collator docere collatione s' ius factam p' hanc decre. di-
lecto. in fi. cuius verba possuit archi. in decre. ordinarij.

¶ De circa regulam istam satis inste-
turus 2 id breuis h' erit q'
stio disputata quodā per. d. Jac. can. bononi.
2 est talis Datus ē executor p' papā ad pui-
dendum mihi de bñficio in certa ecclesia q'rebat an in p-
uidendo de bñficio p' lateran. p'cliu ad papā duoluta ca-
nonica esset institutio in hac no instabimus qz est hodie
expeditu q' sic p' elem. de preben. si de bñficio. ¶ Et p' ar-
guit q' sic scdo p'rium 2 his p'rijs rñdetur. tertio ponit
disputantis solutio q' reprobat. Arguebat s' ipse q' sic ex
voluntate mādātis q' sequeda est 2 si sit. rix. di. in memo-
riam. 2 itentio p'siderada de rescrip. mandatū. 2 rō q' de-
legatē mouet 2 c. eo. ti. sup lris in fi. 2 cu mora collatoris
no purget in hoc casu de sup. neg. pre. lz si executor cōfer-
re no posset pati posset ecclesia defectu ministroz s' men-
tem iuris de cler. no refi. c. pe. imo si canōici se oppone-
rent no essent audiendi. s. de elec. cum inter. R. ¶ Ad cō-
trarium inducebat q' forma mādati que exacta diligen-
tia est seruanda id non patiebatur qz eū papa scribendo
preiudicat ordinario collatori tunc v' facere grām spāli
lem. qñ vero est deuoluta ad eū collatio no est gratia cuz
habeat necesse cōferre 2 in necessitatibus no sit liberali-
tas. Sed ad hanc rōnem rñde per no. de pben. relatum.
In vlt. gl. addebat q' rescripta scdm ius intelligēda sunt
2 sic fm ius faciēda est prouisio de offi. dele. ex parte. ff.
de consr. tu. l. tutores. hoc cōcedo sed no obstat decisioi
iuris noui. subdebat q' littere videbantur surreptitie qz
non faciebant mentionē de vacatione tanti tempis qua-
re no valebant de rescrip. cum dilecta. Soluebat q' si in
litteris dicebat volens facere gratiam specialem de illo
prouidere no potuit allegabat de concess. pben. cum no-
stris. 2. c. litteras. parū vel nihil vrget illa clausula quas
per remissionem. s. dedi nec obstat dec. in fi. alleg. qz non
sequit si non v3 rescriptum ad beneficiuz de alterius co-
lorata possessione facti no faciēns mentionē. s' nec v3 no
faciēns mentionem q' collatio spectet ad papaz. constat
enim q' magis ipetrabile est bñficiū qñ solus cōcedēs
leditur qz sit cuz leditur tertius 2 largior sit ipetratio p'

a ¶ Inuestitio
anulo. Ad d. c.
proposuit ibi
abb. in. i. colū.
de cōcessi. pre-
ben. in. i. colū.
v. no. 2 per iue-
sturas. Et qd
significat anul-
lus. vide gl. in
vbo signū i. c.
i. de p'ue. gl. in
vbo anululus in
c. semie. xxx. q.
v. glo. j. l. c. no-
strates. ca. cā 2
q. gl. i vbo an-
nullos. in. c. cle-
rici. el. ij. d. vi.
2 ho. cle. glo. i.
in. c. siqs d' p'pō
sauerit. rrvij.
q. ij. doct. in. c.
illud d' psum.
2 app. alle. lv.
Bal. in. l. cum
te. C. de dona-
tō. nupt. Et qd
fuit iuetoz an-
nuli. vide per
Alber. de ro-
sa. in suo addi-
tionario in v-
bo annulus.

b ¶ Vicari-
epi vel capi. se.
va. Adde s' rā
cif. pau. diffus
se. in tractatu.
d' potestate. c.
se. va.

casu quam secundo de consue. cum dilectus. 7 quod di-
ri de transla. c. vlt. super vlti. glo. 7 quod no. in clemen. de
offi. deleg. c. vni. in magna glo.

b Una fides. lxxviii. non patit qua
si no sustinet: no per-

mittit 7 ibi exactaz hoc pprie est qd soluit ab
initio. ff. de ver. sig. si debitor. h3 tñ h locus et
cñ debens nulla coactione adhibita qd debebat soluit.
satis. n. est qd exigi poterat ab initio ex q debebat vt in. l.
pre. exigañ ab eodē nec obst. ff. de noua. l. fundū cornelia-
num nā ibi erant solutiōes diuerse. 7 ex diuersis causis
duccēs originē 7 iō exactio vnus nō ipedit per exactio-
nem alterius nisi oēs cāe essent lucratiue. ff. de ac. 7 ob. l.
oēs. Itē in illa lege vna obligatio erat sup fundo alia su-
p estimatiōe 7 sic sup diuersis pcedit duplex exactio 7 nō
sup vno. Dy. ponit hñc casuz de eo q prius stipulat fun-
dū postea nō aīo nouādi stipulat quāti fundus ē 7 testa-
ta lite sup fundo si dēriorē sine cōpa debitoris 7 sidera-
tur pñs estimatio sed in altera petitione venit estimatio
que fuit tpe scde stipulationis. ¶ De. ma gl. dicit vnde
sumpta 7 ponit exemplum dicens etiā in penis regulaz
procedere. secundo dicit regulam verā vbi vnica exactio
competit. tertio arguit ad qōnem. ¶ In glo. i. ibi bona
fides sequitur nō patitur vt bis idem exigatur 7 ibi. §. cō-
demnatio. si ego legatarius sub 2 ditione egi cōtra here-
dem de tabulis exhibendis 7 qz non exhibuit 2 demna-
tus est ad interesse idest ad solutionē legati existente po-
stea conditione nō agam ad legatū secus si illud interes-
se fuisset cōsecutus a tertio nō exhibente vt ibi 7 ibi om-
nes. cōdemnatus ad certum tps in exilium si tps perse-
cerit in carcere vltorius in exilium non mittitur 7 ibi. §.
sed si plures in. l. aquilia pena vnus nō liberat alium.
¶ In glo. i. ibi ab eodem dicebat ergo Dy. regulā intel-
ligendā ne ab eodem exigañ vel ab eo q ab exacto cām
habet vel qui 2 exactum esset habiturus regressum 7 sic
soluitur de illo q dolo desijt possidere a quo lz agens cō-
secutus sit estimatiōē nihilominus agit ad rem contra
possessorem. ff. de peti. here. nec vllā. §. Item si quis d lo-
lu. stichum. §. dolo dicit tñ per. l. ff. si fa. fur. se. dicatur. l.
quotiens 7 de re. co. qui sub tu. vel cu. l. illicite 7 de re in.
figs dolo. §. si quis creditores q petens ab alio q contra
alium habiturus esset regressum audir per palle. §. Itē
si qs 2. §. dolo 2. §. 2 demnatio 7 ibi. §. sed si plures. ho. in
decre. ij. qd metus causa. dabat doctrinā q vno solvente
alij obligati liberantur qñ petit actor qd sibi abest 7 eis
adest vel qñ pena pro. priuatio cōmodo est inducta: secus
si petatur qd eis nō adest vel cum pena pro publico com-
modo inducta est vel est pura pena ibi videas sup glo. i.

a ¶ Dea sue-
cedit loco rei.
Add bal. in. l.
.i. c. de his q
pene nomi.

b Ic disputanda videt mā de
qua remisi i

glo. an res 7 pena simul peti pñt. Et est opi.
dicens q si pena succedit loco rei 7 petens
altero esse cōtentus. ff. pro so. si qs a socio. 2. l. q si. 2. ff. de
acti. emp. l. predia. facit hec regula si nō succedit loco rei
tūc peti possit vtrūqz. ff. de arbi. si qs rem. ¶ Hanc posuit
Arch. in pre. can. si ecclesie. 7 vide qd no. xij. q. ij. ep̄s q mā-
cipium in vlt. glo. Sed qz Ja. de bel. disputauit 7 soluit
distinguendo an pmissor pene 2 uenerit aliqd dare tra-
dere vel facere ipsi stipulatozi aut alteri qz stipulanti aut
2 uenit stipulanti aliqd facere corā iudice vlt arbitro aut
cōuenit nō facere 7 qōnē ad lram posuit sup. l. si facto. C.
de pac. 7 de mā et p cū sup. l. ff. de eo qd cer. lo. 7 vtrūqz
bñ iō non insisto. 7 vide per Ros. rub. de acti. ex stipulatu
ad incertū. v. querit si pmitto cum seqntibus 7 per L. y.
post pe. C. de trans. cū pponas. vide et qd scripsi post ho.
de ar. dilecti sup vlt. glo. 7 facit qd ipse no. in sum. d ar. §.
qualr. v. sed nunqd r̄ugiosi cū se. ¶ Hoc aut scias q ad re-
gulā ptinet q siue pēa 2 uētiōal succedat loco rei vt. s. di-
xi. siue loco itere esse toti 7 actor alter eligē 7 illo esse cō-
tenuus p leges p̄dictas si qs a socio 2. l. predia. ff. de pac.

b ¶ Habituz
monachalē s̄
copertuz habi-
tu clericali. Ad-
de Joan. de li-
gna. l. c. deus
qui. d vi. 7 ho.
cle. 7 p oldra.
cōsil. c. lxxviii.
incipi. p̄ fan-
cte. in pen. col.

c ¶ Magis di-
gnuz. Adde. c.
super questio-
nuz. in. §. si ve-
ro. de offic. de-
lega. Archi. in
c. anterior. ij.
q. vj. Archi. in
c. de ieiunio.
lxxvi. vi.

rescriptū. §. si pacto. nisi q̄tenus vnū excederet reliquuz
vt ibi. ad p̄cā facit. ff. q sat. da. co. l. ij. §. si. 7 si qs i ius vo.
no. ic. l. si. vbi d h 2. s. de fideius. c. ij. 7. ij. Et sit rō qz pena
i eo q cōcurrit succedit loco itere 7 bis idē vñ eē dedu-
ctū i vtraqz obligatiōe 7 iō sufficit alterz solui vt h 2. ff. d
v. ob. l. q bis idē. h3 si apponit loco p̄ticularis itereē vt qz
illō p̄ticularē stipulat 7 sum si mutuū nō reddas certa die
tūc h3 De. p̄dem peti vtrūqz. ff. de ac. 7 ob. traiccticie in
pñ. Si ar dubitat an loco itereē an pp puniendā cōtuma-
ciā vel cōtēptū sit apposita p̄sumēdū vñ q loco itereē. ff.
si qs cau. si duo s3 vbi appz pp puniendā contumaciam
vel contemptū apposita nō est locus regule cuz tunc nō
idez sed diuersuz sit q peti ibi vide plenius vbi remisi.

¶ Quis littere. B. vnica. regula restat.

b ¶ Onafides vt. s.

b ¶ Onafides tantundez possidenti parat quā
tum veritas quotiens lex impedimento non est.

¶ Ertum. lxxviii. 7 vltima dicit Dy.

q sicut facere fm verba le-
gis 7 fm sententiā. Item sniam tñ non ser-
uatis verbis sunt paria. ff. de verb. sig. nois.
§. verbum ita ērio facere 7 verba 7 sententiaz. 7 facere
cōtra sententiā tantū paria reputant. alle. leges quas
alle. h3 glo. si dicit hanc mentē huius regule. ¶ Deia glo.
ponit exemplū 7 p mā remittit. ¶ In. i. gl. ibi si cū eēn
si mulier cū ve fid. iuberet 2 stituit p̄ncipalē debitrice in
fraudē cōpetit velleyanū. 7 ibi fraus. sit fraus legi cū sit
qd fieri noluit aut vetuit. ¶ In glo. i. ibi q̄to dy. h3 prose-
quēs illos q̄ttuor modos fraudis ibi notatos dicit ali-
os quos ibi scripsi satis reducibiles ad illos. tractat 7
h de eo qd ibi scripsi an lz offendere verba 7 nō mentes.

¶ Ec regula facit ad qōnē disputatā
hic p do. Guil. d petra

lata de monacho q bñ defert habitum mona-
chalē s3 coopertuz habitu clericali 7 q sit apo-
stata qd vñ hodie approbatū p cle. d vi. 7 ho. cle. qm i pñ.
7 v. ar religiosi vbi de h. ¶ Propter qd abbreviat qd h ad-
dā qd allegatiōib 7 r̄ijs r̄idebo 7 noua iura 2 iungas
ad qōnē p̄ allegabat q nō eēt apostata qz d hoc iura tra-
ctātia loquunt de his q relicto hitu 7 ordine ad seculū
recedūt d apof. c. i. 2. c. tue. 2. l. di. c. vl. h3 iste nō dimisit hituz
s3 2. ¶ Ad hoc r̄idef in fi. Itē qz monitio nō processit
ar. de sent. excō. in audientia. 2. c. 2tingit. iste nō ē cāus q
requiritur monitio vt p3. s. eo. li. ne cle. vel mo. c. ij. 7 videt
sufficere veritas hitus in effectu de 2sue. quāto i fi. 7 opi-
nio d3 cedere veritati de re iudi. cuz inter vos. Facit. C.
plus valere q agi p totū. itē vestis clericalis tāquā sup-
flua nō d3 vitare. ff. de v. ob. q extrinsec 7 de re. iur. nō so-
lent. nec vñle p inutile vitatur. xij. q. ij. si quos. ¶ R̄ide
ad p̄cā q vitas mōachāt 7 nō tollit p opinionē putan-
tū cū clericū nec p vestē supflua vel inutilez s3 stāte mo-
nachatu ex culpa ligat. Et iste mōachalis hitus religio-
so adheret. s3 sit religiosus. ff. de rei vñ. q religiosus. vt sic
magis dignū 7 attrahat ad se min 7 dignū d cōse. ecc. vel
al. qd in dubijs i cōmunicabilib 7 his q̄ se parabiliter ad-
berent 7 sine vitio pcedunt p̄cā: hic secus p oia. 7 facit
de vi. 7 ho. cle. cū decorē. puto q p̄cedentē. c. l. deus q vo-
luit allegare s3 istud de pape licētia. Itē iste nō mutauit
aiuz s3 nec habitū dimisisse vñ ar. ij. q. ij. p̄uaricator. Itē
deus carnē n̄faz veluti quoddā velamē induit. xij. q. ij.
vñle 7 nihilominus vera deitas in suo statu pmanfit. ad
de 7 vā hūanitas de here. cū p̄s i cāu q sequit cedit nā
miraculo de cele. mis. cū marthe. §. q̄siuisti. sic 7 in sacro
altaris ē vñ corpus lz s3 sp̄e p̄is 7 vini: d 2se. di. ij. vñ
7 i dubio p̄sumit i meliorē p̄tē de reg. iur. ē ore s3 hic i fa-
cto nil dubiū. ¶ Ecōtra q apostata videat qz iste cū bo-
ue 7 asino vult arare qd hodie nō lz. s. d apof. qdā. Itē
qz iste i habitu suo religionē nō ondit vñ fingit habituz
dimisisse: de sen. excō. 2tingit. ij. 7 p exteriorē habitū p̄su-
mim 7 eius mēre mutata de p̄sum. ex studijs. Itē si huius
iste est

iste est exterius clericalis psumim⁹ eū iterius clericalē
 .xxii. q. v. humane aures. Itē deferēs vestes clericales d
 bet clericus iudicari de sen. ex. si iudex eo. lib. ver. iustuz
 est. z sic non religiosus. xxvij. dis. q. interrogasti.

Itē cū ipse recipiet habitū quez nō potest habere euz
 prio pōri habitui renūciat ipso facto arg. de pō. d. mul
 ta. Itē modicū fermētū totā massāz corūpit. ix. dis. si ad
 sacras. Sol. cū iste religiosus iustā cām transformā
 tiōis sui habitus nō alleget idubitatē dico ipz eē apo
 statam z qz tali habitu nō vteret in clauistro vt i cēuaz.
 ne cle. vel mona. grauis quā hodie nō hēmus lz ipsius
 mēs hēatur in parte. s. e. li. ne cleri. vel mo. c. ij. z quia de
 ferri d3 d3 sup de vi. z bone. cle. cleri. z qz publice d3 ab
 alijs distingui de iude. in nōnullis. z qz non dī portare
 non portando vt debet de re. iur. qui ex timore.

Contra eum. lviij. legē largissime ponit
 sic in eodem dētu faciendā fa
 cit. s. de p̄sue. cum dilectus. Prima gl. dicit
 vñ sit sumpta ponit exemplū z ad alteruz remittit. scdo
 successiue signat z soluit. vij. s̄ria. iij. distinguit p̄cipalr
 .v. mēbra sextū z septimū addit i fi. In. i. gl. ibi i p̄tra
 benda venditiōe sequit̄ ambigūū pactū cōtra vēditōrē
 it̄pretādū est. abigūa aut̄ int̄tio ita recipiēda ē vt res
 salua sit actori z ibi. si qz it̄ntiōe vide. s. e. cū sunt i p̄ne.
 vl. gl. z ibi abigūis. ij. sequit̄ oratiōib⁹ maxime snia spe
 ctanda est eius q cas. ptulisset. z ibi qdaz loquit̄ de illo
 q instituit aliqūē h̄rdē si reliqas suas in mare p̄iciat z
 ibi ticia falcidia inducit̄ p̄ volūtatē testatoris z ibi si
 is q nauē non sufficit sentētia vbi edictū volūtarē requi
 rit. z ibi nō aliter seq̄t a significatiōe vboz recedi non o3
 qz euz manifestū ē aliud sensisse testatorē. z ibi legato vt
 homine legato debet nō optū⁹ nec pessim⁹. z ibi si do
 mus si testator legauit domū nec appet de q̄ senserit be
 res ex domib⁹ quas hēbat qz voluerit dabit legatario s̄
 nullā domū hēbat derisoriuz est legatū. z ibi qui duos
 hīs duos seruos legat vnū ex his nec appet quem le
 gatarius eligit. z ibi si generaliter sequit̄ seru⁹ vel alia
 res legat̄ electio legatarij ē nisi aliud testator dixerit. z
 ibi duo sunt hanc z. l. nominari q̄ sequit̄ vide de of. del.
 qñ abbas in glo. penul. circa mediū ēt ibi cū ex plurib⁹
 vide de offic. ord. si sacerdos. in glo. penul. z ibi volūtas
 defuncti sequit̄ questio in estimatiōe iudicis est. z ibi. l.
 vl. in fi. gnāliter petens omne ius suuz in iudiciū ddu
 ci. z ibi. s. j. iudiciū reddidit in inuitum. z ibi illud. s. pe.
 locus est tributorie etiam cum dñs negat deberi alias
 expedit̄ domino negare z ibi. s. damus alias ē versū
 sub. s. ij. q. p̄misit ephesi aut capue si eius esset electio
 vbi peteret nō iret ad euz locum vt nec peti posset. z ibi
 s. nihil sequit̄ ur interest an quis taceat an obscure re
 spōdeat. z ibi in ambiguo sequitur sermone nō vtrūqz
 dicimus sed illud dūmpat̄ qd volumus. z ibi in ven
 ditionibus. in venditionibus attenditur p̄sensus vñ si
 in venditione dissentiant in precio vel in re imperfecta ē
 emptio. z ibi. l. ij. in princ. error litigantiū non p̄orogāt
 qz ibi deficit p̄sensus. z ibi quotiēs. ij. sequit̄ i stipulatio
 nibus ambigua est oratio. cōmōdissimū ē id accipi quo
 res de qua agit̄ in tuto sit. z ibi cū qui id stipulatur seq̄
 tur mihi z titio. x. dare spondes verisimile est sup vna. x.
 cōiter mihi z titio stipulari. z ibi obscuris. vid i regula i
 spicimus statz allegata z ibi qeqd fm̄ p̄missōrē it̄pre
 tamus qz licitū fuit stipulatori vba late cōcipere. z ibi si
 qz alias q ex pluribus fundis. si stipulat⁹ suz vnū fundū
 ex plurib⁹ qbus idē nomē erat electio ē p̄missōris. z ibi
 ab exēcutore apellatio ab illo q male it̄p̄ratur snia.
 In gl. i. ibi veterib⁹ p̄ quā. l. z. ff. d. ser. vr. p̄re. si arborē.
 s. hec lex. z de p̄hē. emp. cūz in. l. z. l. labeo ponit d̄y. in
 eo q vēdēs z tradēs domū dicit̄ stullicidia vñ nunc sunt
 ita sint. vñ dicere q domū vendite debeat a vicinis ser
 nitus stullicidior nō e3 q domus vendita deat seruitutē
 vicinis z ibi fuisse ab emptore p̄. ff. loca. e. l. vbi sit it̄p̄

tatio p locatore q ea verba ptulit. Sol. ibi fauore locato
 ris tm̄ pactū appositū erat z id p̄ eum non sit interpreta
 tione offēdat̄ regula. j. e. qd ob gratiā. Et ibi aut i sen
 tentijs aut in stipulatione p̄tozia z tunc p̄tozis erit inter
 p̄tatio. ff. de p̄reto. stip. l. i. s. fi. z. l. in p̄tozijs. d̄y. z ibi mi
 nimū. z hoc si ambiguitas ē in voluntate relinquēte si in
 adimēte subdistinguit d̄y. put no. ff. de re. du. si fuerit i
 glo. antep̄. aut est incertitudo personarum z rerum aut
 rerum tm̄ aut p̄sonarum tm̄ z ibi p̄ferēte sit actor vel re
 us fm̄ d̄y. qui allegat qd no. in. l. si qz it̄ntiōe z ibi vt
 ibi no. z eo. tit. p tuas z in p̄re. dec. in p̄nia m. iij. glo. z ibi
 cū cessante z plenius ibi scripsi z in fi. s. d. offi. oz. ordina
 rij. s. si vero. z. ff. eo. ti. l. neratius. z vide q dixi post Inm.
 z Hosti. z Lōpos. de rescrip. causam super glo. pen.

Ec regula facit ad solutiōez qōnis
 p me disputate quā feci
 in vno mēbro distinctiōis vt in fi. patebit. Et
 erat qd an ep̄s ad quem erat deuolutū ius eli
 gēdi abbatē in monasterio sc̄i Stephani teneret elige
 re de gremio sc̄i Proculi cū monachi sc̄i Stephani te
 nerent ad id z est similis qd de qua dixi. s. e. li. de iurepa.
 c. i. sup verbo semestre. Et p̄ ad affirmatiūā allegant̄
 vij. scdo. iij. ad negatiuāz. tertio de qōne excludunt̄ duo
 casus indubij z dat̄ sol. tria mēbra distinguens. Cō
 gō gō gremio⁹ sc̄i Proculi eligere teneret̄ iducebatur re
 gula hui⁹ ti. is q in ius cū p̄cor. p quas dilatarī pōt alle
 gatio. Scdo facit de elec. ne p defectu vbi in cāu duo
 lutionis pp negligentia d̄y q ipsa eligendi ptās ad supe
 riorē deuoluit̄ illud ralatiūū ipsa h3 denotare q illā po
 testatē z nō aliā recipit ep̄s quā hēbat monaci. tenebit̄ g
 ad id ad qd illi tenebant̄ facit d̄ elect. cū in veteri. ne vna
 via p̄hibitiū per aliā p̄cedat̄ s̄ id de p̄cur. tue. z. j. co. cūz
 quid vna. Tertio res de vno ad aliū transit cū onere
 suo. xvj. q. i. si quis laicus de deci. pastoralis z. c. cū nō sit
 ff. d̄ p̄hen. emp. alienatio de pactis inter debitorē. istud
 aut̄ erat omnis rei ergo z. Quarto ip̄siciūm loci cō
 suctudinē d̄ quo querit̄ de testi. raynutius ad fi. z hoc ēt
 si ad aliū iudicē appellatio vel aliter diffinitio deuolua
 tur vt ibi ḡ p̄suetudinē monasterij seruabit ep̄s ad quez
 est deuoluta p̄uisio. Quito bñ facit. C. de ipu. z al. sub.
 .l. hūanitatē vbi in exēplari substitutiōe q̄ fit filio vel ne
 poti furioso p̄ p̄rez vel aut̄ illos necesse ē substitui quos
 ille instituerat vel q ad eius successiōne veniret. Ser
 to facit. ff. de sol. l. i. vbi debitorē ex plurib⁹ causis simplr
 soluēte creditor in que deuoluit̄ ius ip̄tādū ex quo sol
 uēs nō exp̄ssit in illā causāz d3 ip̄tate in quā soluēs fa
 ctur⁹ cēt sic ḡ hic faciat ep̄s qd illi facturi fuerāt. Sep
 timo p hac pte facit qd post d̄o. scripsi in decr. ne p de
 fectu sup vlti. gl. z clarius qd scripsi. c. ti. publicato in vl.
 qōne vbi p. l. ff. d̄ iure fis. nō itelligit̄ si posteriori credito
 ri fiscus succedat. eo iure vt̄ q vsurus erat cui successit
 dixit post Am. Lōpost. d̄e. z Abb. q si publicato ser
 timo negligat̄ canonici eligere supior ad que deuoluit̄ te
 nef illū eligere d̄ q fuerat scrutiniū publicatū. Ad s̄riū
 adducit. C. cōia dele. l. vlti. s. sed z si qz. vbi qui succedit
 eligētū nō vt̄ eadē ptāre quā hēbat eligēs vñ si testator
 legauit seruū que titius elegerit si ille nō eligit legatari⁹
 eliget s3 nō poterit meliorē eligere vt ille poterat sed effi
 matiōis medie. ergo z hic poterit ep̄s aliud qz mōachi.
 Scdo videmus q sepe res nō transit cū onere suo vt
 de nō tenet̄ emptor ad pacta per venditorē facto colono
 C. loca. l. emptori. Tertio constat q conari debemus
 q electio hēat in se qd verbū sonat sed cessat electio cum
 libertas admittit̄ eligendi de ele. cū terra z. c. vbi pericu
 lū ad fi. c. eo. lib. Quarto si per negligentiaz ep̄i ad ar
 chiepiscopū deuoluatur correctio ipse irrequisito capi
 tulo ipsius ep̄i p̄cedit ad correctiōne qd episcopus nō fa
 ceret. p̄batur hoc. s. eo. li. de cen. romana. s. notoria quod
 colligitur ex verbo libere corrigat qd est ibi. sic z ep̄s hic
 p̄termittet qd negligenter p̄termittere non poterant.

a C De gre
 mio. Ad qui
 dicantur eē de
 gremio alicu
 ius ecclesie. vi
 de glo. m. e. re
 quisisti d̄ testa.
 glo. z doct. i. c.
 cum in iure de
 electio.

Sol. no loquimur de epo in quez p copromissum mona- choz delatum esset ius eligedi abbatē sancti Stephani facit de elect. cam que. qz tunc certum est q eligere tenet de gremio vnde z copromittentes tenebant de elect. cu in veteri. nec enim ibi hz aliquid priu sed copromitten- tiu vnde sibi sunt copromittentiu tpa limitata. s. eo. lib. de elec. si copromissarius. i. respōso. z tunc pcedit regula is qui in ius. z regula cum qd vna. idē in electionib9 vel puisionibus deuolutis que tū de iure cōi deberent fieri de certo collegio patet exemplū de pben. cu3 singula. s. ij. s. eo. lib. Et pbatur hoc in cle. de sup. ne. pre. c. vni i si ne. i. nisi. z ibi ēt de hoc loquitur aut questio de episco- po in quem ppter negligentiam vel delictuz monachoz deuolutum est hoc ius de iure cōi. s. de elect. ne pro dese- ctu eo. lib. z eo. titu. q3q3. z tunc distingue aut tenebatur monachi sic eligere ex consuetudine pscripta aut ex pri- uilegio aut ex institutione facta tpe foundationis. Pri- mo casu cum prescriptio sit odiosa z restringibilis solis monachis p iudicabit. z nō episcopo contra quem nō est pscriptum z qui negligens in suo iure nō fuit alias pre- scriberet contra nō negligentem. cōtra id. s. de pscript. c. i. Secō casu ponderāda sunt verba priuilegij q si respi- ciunt soluz monachos idē qd supra prime. qz eps d quo priuilegiuz nō loquit ad id nō tenebit alias teneret vt si dicat papa in priuilegio i monasterio sancti Stephani nō preficiat abbas nisi de monasterio sancti Proculi d verb. sig. abbate vt sic p uilegiuz verba seruent de priuil. poro. si dubitaret de verbis iudicamus p epō vt eū nō ledat z aliquid conferat vt eo. ti. patientib9. z c. pastorat cum cōcor. Tertio casu adhuc verba seruabimus eo sal- uo q si hoc vltimo casu verba essent obscura z plata ab epō illa interpretabunt s ipm. s. de cōsue. cum dilectus z p hanc regulā cū concord. z pp hoc licite aliquantulū ex- quisite posita est hic hec questio. Joan. and.

a De aduo- cato. Adde gl. in. ca. i. i. q. vii. Arch. i. c. ep3. vj. q. i. doc. in .c. venietes. de iureiur. z gl. z doct. in. c. si. de postu. z ibi ale- ganter. p. car. in. i. q. barba. i. c. pastoralis in fi. de offi. de le. doct. in. l. qf q3. C. d. postu.

b Prius est in tepore. Ad- de glo. in vbo. prius in. c. i. de ma. z obe. q. al- le. plures con- coz. Arch. i. c. regenda. ij. q. xi. Card. in. c. cum autē. i. ij. nota. de iure- patro. idē Car- di. i. c. pastor- alis in. ij. no. eo. titu.

Contractus

Intractus. lxxv. Dy. hic late p- sequit idē quod tan- git glo. scz quō in quibusdaz sctibus venit do- lus z lata culpa tñ vt in deposito z pcaro i q- busdam ēt leuis vt in his qui celebrant gratia vtriusqz in quibusdam leuissima vt in mādato quod ē p suscipi- entis tacitam assertionem qua se innuit industriosuz cū ppter industriam assumatur. C. man. a pcuratore. Item in cōmodato facto gratia recipietis tñ casus fortuitus non venit z ex natura alicuius contractus ex quo debeat tur certa species in mutuo non tenetur de casu ex natu- ra contractus sed ppter naturam debiti qz generaliter debitum perire non potest. C. sicer. pe. l. incendiu. ff. de actio. z oblig. l. i. s. his quoqz z ad. l. fal. in rōe. s. incerte. modo restant exempla regule in leui leuissima z casu qñ nō veniunt ex natura sctuum veniunt ppter pactum z hoc vult regula predicta tñ intellige z prosequere vt ple- ne scripsi supra de cōmo. c. vni. Prima gl. dicit vñ sum- pta z ponit exempla dicens regulam intelligi de conue- rione honesta z possibili. C. In glo. i. ibi contractus qdā sequitur doluz malum dūtarat recipiunt quidam z do- lum z culpam. quidā dolum tñ vt depositū z precariuz dolum z culpam mandatū cōmodatū vendituz pignori acceptum locatum. Item dotis datio tutele negocioruz gestoruz in his quidem z diligentiam societas z rerum cōmunio dolum z culpam recipiunt z hoc ita nisi quid nominatim conuenit vel plus vel minus in singulis cō- tractibus. nam hoc seruabit qd mutuo cōuenit legē eniz cōtractus dedit excepto eo qz Elsus putat nō valere si conuenit ne dolus pfect. hoc enim honeste iudicio s- rium est: z ita vtimur. animalū vero mortes casus q si- ne culpa accidūt fuge seruoqz qui custodiri non solent ra- pina naufragium tumultus incendia aquarū magnitu- dines impetus predonum a nullo prestant. In glo. i. ibi casu fortuito de h tractat. h Dy. dices qd scripsi d pcur. qui ad agendū. z plenus de cōmodato. c. vni. Joā. and.

c In vasalo q hz duos do- minos. Adde Bal. z Anto. de bu. in. c. ve- niēs de iur. iu. z Spe. titu. de feu. in. s. qm i vj. col. ver. xij. queritur.

Uic regule

Uic regule adaptabim9 quattuor qōnes de sctibus ad- uocatoz vna interferta de sctibus medicoz ab oliz disputatas z satis tritas. Et est prima q fuit dñi calis. lxx. de aduocato q p certo feudo. vel annuo sa- lario puenit p̄ocinari mōasterio sancti andree i oi sua causa z idē fecit scōo monasterio sancti bñdicti hec duo monasteria litigant inuicēz queritur si cui z cui ex illis patrocinari d3. Scōa qstio ven. lv. z Dama. iij. de postu- lādo querebat an eodē salario teneret aduocat9 p̄oci- nari appellatiōis cāz addebat Dama. ex q simpliciter recipit causā defendēdā. Et est huic similis qstio dñica lis. lxxij. An medicus ifirmū recidiuantē p salario quē- to curare teneat quā ponit Suil. in spe. de sala. in prin. vlt. s. Tertia dñicalis. lxxij. z Dama. iij. qrebat si aduo- catus meus cui conuenerā dare centū si obtineret cāz als conueni de decē cum trāsegeriz cum aduerfario de beat habē centū. Quarta an aduocat9 hēre debeat to- tuz sala. puentū ab herede titij intentante actionē quā ignorauit elidi posse ex persona ipsius titij z fuit Da- ma. ij. ti. p̄dicto. In. i. q. all. Bart. ad quattuor ptes. i. p- pma ecclesia p scōa p neutra z p vtraqz soluit distigūē do q3 solutionē due opinionones sequunt. C. Probat s- patrocinādū pmo mōasterio qz pus est tpe b: ergo poti- us est in iure hoc eod. ti. qui prior cum concord. vnde si duobus est legatus vsufructus primo noiatus primo ad vsufructū admittitur. ff. de vsufruct. l. quoties cir- ca pri. Itē prius fuit s istū acquisita actio primo mona- sterio quā ex alieno facto perdere non debuit cum alte- ri per alterū iniqua conditio afferri nō debeat. ff. eo. ti. non d3. facit. ff. de alie. mu. iudi. causa fac. l. i. in pri. Nec potuit mutare consiliū in p̄iudiciū primi monasterij hoc eo. tit. mutare cū concord. ergo facta intelligitur se- cunda pmissio saluo iure prioris. xvj. q. i. si quis laicus de offi. dele. ex parte prima. Et in v. feudoz constit. Fre- de. de prohibitio. feud. alie. l. imperialē. s. illud. Itē illō vniuersale in omni sua causa vniuersaliter z sine excep- tiōe recipi d3 vt verbū sonat. xix. di. c. i. z. i. q. i. sunt non nulli. xiiij. q. iij. putāt. cum ergo primū pactū fuerit legi- timū ergo seruādū de pact. c. i. z. ij. ff. de pac. iur. gen. s. ait pretor. C. In sruū allegat q cū ista cōsideratis saltes terminis sint incompassibilia recipendo sru renunciat- prio de preben. de multa de concess. preben. litteras. C. d- fur. l. i. facit. s. eo. li. de elect. vt quis duas cū concordat. Itē in prio. pacto subintelligit si res eodem statu p̄mā- serit. xvij. q. ij. ne qs de iureiu. quēadmodū. ff. soluti. cu3 quidam in p̄n. Itē cū possit eligere seruire cui vult eli- gendo secundum primū conqueri nō pōt sicut dicitur d seruo qui duobus dñis seruire nō potest. eligere alte- rum. ff. ad sille. si quis in graui. s. s3 cū omnes facit. xiiij. q. iij. ipsa pietas. ff. de reli. z sumpt. fu. l. si. Alleg. etiaz q- neutrum iuuare debeat ex quo id nō potest sine lesione alterius. xiiij. q. v. deniqz cum nulli sit consulēdus cū al- terius iniuria. xvij. q. ij. p̄mū circa mediū. xiiij. q. v. forte. Itē qz p vtroqz allegari possit inducit quod dī de tuto- re duoz pupilloz. ff. de auc. tuto. l. accipientis. z qd legi- tur de Adoyse qui causam dei corā populo allegabat z populi corāz deo. xlv. di. disciplina. ff. de post. l. vlti. iij. q. vij. Itē si contra patrē. Soluebat Barto. illud mo- nasteriū iuuādū qd fouet iustam causam si hoc constat in dubio iuuet primuz z scōo det substitutū. z dixit Du- idez dixisse in vasallo qui hz duos dominos z dixisse eū z Tan. qz aduocatus ecclie factus eps alterius ecclie prie seruisz p substitutū. C. de epi. z cleri. ad similitudi- nem. Idem potest vsallus factus claudus vel clericus si feudū retineat qd etiam ponit Suil. in spec. d aduoc. s. i. v. qd si is Ber. in decre. vlt. de postu. in vlti. glo. z vt scripsi Suil. cōcor. in spec. de aduo. s. i. v. qd si hz bene- ficiuz tenent sic in beneficiato q neutriū iuuabit p rōnes dictā. s. parte scōa. v. allegato: nisi esset platus alteri tñ.

Sed ipse Guil. eo. §. v. quid si aduocat⁹ ponit ad litterā que. s. scripsi post Bar. ¶ Ad primū dictus de ipsa cā inducit no. de iureiur. breui in gl. ij. z vide qd de vasallo no. de feu. §. ij. v. vij. z. v. seq. Jo. Hof. Innoc. z Hosti. dnt q sine pena iuuat primā contra scdām de iureiur. tua. z .c. veniens z.c. intellecto. z.c. eam te dicit tñ ibi Hostien. de bñficiato duarū ecclesiaz quib⁹ equaliter tenet q sibi consulit nec assumat ptes aduocati sed mediatoris.

¶ Ad scdaz qōnem allegat p z cōtra ponit solut. z dicit q cōcordant. ponit alia opinio distinguēs circa quā dat remissio z subdit instructio. ¶ Inducit ad ptes q tenet qz p appellationē extinguit pñciatū. ff. ad turpil. l. i. i. si. ergo nō est cā finita nec vī dānatus qui appellauit. ff. de penis. l. ij. §. si. z cā appellationis eadē cum pma. ij. q. vij. si qz in quacūqz z. §. p scdaz. C. de pcurato. ita demū. Itē cū pendente apellatione nihil sit inuadūm. ij. q. vij. ap pellationē. ff. nil. inno. l. i. ergo inuitus cogit cōsumare lites quā incepit. C. de iudi. pperādū. §. pe. cum nil dicat actū cum superest aliqd ad agēdū. C. d. his qui. vt indig. l. pe. in fi. itē pcurator datus ad cām principalē datus etiā vī ad cāz appellationis. C. de pcur. inuit⁹. ff. de pcur. qui p prio. §. itē querit. ¶ In tñ allegat q alia ē cā appella tiōis a pncipali. ij. q. vij. si ep̄s. vij. q. iij. osius ergo zc. Itē sepe ad aliā puincia vel dioc. mittit cā appellationis d re scrip. nōnulli. z. ij. q. vij. §. illo z scdm id aduocat⁹ cogeret i alia puincia defendere cām qd est falsus. ff. de pcura. §. he. §. nō solū vbi de hoc. Itē l. pcurator datus ad cām appellare teneat tñ psequi nō tenet de pcuratore nō in iuste in fi. C. de pcurato. inuitus ergo nec aduocat⁹. fa cit ad hāc partē. ff. de euic. herēnius z p hoc euifat infi nitas de quo no. s. eo. li. de rescrip. cum in multis in pñ.

¶ Sol. Bal. omnes tenere aduocatū nō teneri. p scdā iura z dicit pileum ita tenuisse qōne. xxvj. Et qd dicitur eadē esse cāz exponit idest idem negociū tamen est aliud iudiciū cū alij sint iudices z sic respondet Joan. ij. q. v. §. post. fm accur. tenet idem. C. de suffragio. l. i. in vlti. glo. idē no. s. eo. li. de testi. roma. no. in. gl. ij. Guil. in spec. de sala. §. sequit. ver. §. nūqd aduocat⁹. dicit hoc vez in diffinitua. §. si añ sniaz appellat vel in integrū rest. peti tur putat q teneat si i eo loco cā tractet vl satis ppe. Et de hoc vide qd dixi eo. §. v. qd si cā. Et circa hoc videas qd plene scripsi post Innoc. z Hostien. de pcur. non in iuste in vl. glo. vbi de pcuratore satis dixi quē in hoc eq paro aduocato. facit. s. e. li. de testi. romana. iij. q. vij. c. i. z v. q. iij. c. vlt. ff. de testi. l. fi. hoc scias q omni casu quo ad uocatus vel alius pcurator perget ad locum alium pp cām habebit expensas a clientulo. facit qd dicit d legato z de teste. s. e. lib. de rescrip. statutum. §. insuper z. §. pen. non enim cogunt suis militare stipendijs. xxvij. q. i. iā nūc in fi. de pscip. cū ex officij. z aduocati militant. C. d aduo. diuer. iudi. l. aduocati in fi. Joan. an. In questioe medici que pp similitudinē huic incidit remittit. ¶ Prio alleg. contra medicum. scdo pro medico. tertio ponitur triplex sol. quarum qualibet diuersimode distinguit.

¶ Pmo dicit repetenda illa argumēta proxime que stionis que huic cōueniūt qd autēz medicus teneat pro bat qz nō videt egritudo diuertisse que statiz redit de pe ni. di. i. diuortius. ff. de diuoz. diuortius. ff. d in rē verso. si p patre. §. ver sum. z ad medicus spectat centies infirmū curare d pe. di. iij. ad hunc instant. Est enim totus hō sa nandus ea. di. sunt plures. z de hap. maiores ver. sed ad buc. nec videt sanitatem adeptus qui illā retinere potu it. ff. e. titu. nō videt. ij. z de acquiren. possessio. nō videt. Et verba cuz effectū sunt intelligenda de peni. distin. i. §. hec autem verba de cle. nō residen. relatum. z nil vide tur actum zc. d remun. c. i. C. de his qui veni. eta. impetr. l. penul. in fi. Item egritudo surrogata pme eadem cum illa videtur. vij. q. i. deniqz. ff. d iudi. propōebatur. xxvj. di. habeo de voto magne ver. cum ergo.

¶ In contrariū actio exticta nō reuiviscit. ff. de solutio.

qui res. §. aream. xxij. q. iij. si illic z recte gestum ex eue tu resuscitari nō dz. C. de admini. tuto. sancimus z cāus fortuiti pcederi nō possunt de homi. Joannes cū con cordan. z euitari dz infinitas vt dixi in proxima qōne nec videt inter eos de futura egritudine cogitatum. sed de illa que tunc apparebat. ff. de contraben. emp. rutilia. ff. de pac. tres fratres. s. de iureiuran. c. penul. Solutio fm Bar. si recidiuauit infirmus ex sua culpa medicus non tenetur hoc eo. titu. damnum cum concor. alias tenetur per prima iura. Pileus questione sua. vij. distinguit an ex primis an ex nouis humoribus recidiuasset plus sibi placet distinctio an illicito longe post recidiuauit vt i p mo casu teneatur. secūdo vero non allegat. ff. de integ. re stitutio. l. diuus. z de verbo. oblig. si ita quis. §. seya. facit quod no. s. eod. lib. de elec. cōmissa. §. i. in. i. glo. qd Pdi lei formata fuit in podagrico. ¶ In tertia questione in ducuntur septem pro aduocato. secundo contra ipz alia septez scilicet quinqz regule successiue verbi significatio z vnum insolubile. tertio facit quattuoz. primo solutionē ponit cui sex doctores zcordant. scdo ponit alias duas: z tertiam Jacobi qui distinguit. tertio distinctionez im probat z rōnibus eius rīdet. quarto primā approbat z duabus rōnibus roborat. ¶ Pmo igit allegat Bar. pro aduocato q habere dz centum cum per eū non stete rit quo minus cām fuerit psecutus hoc p. l. que expse de aduocato loquit. ff. locat. qui operas z eo. tit. si addes §. vlti. z. C. de conditio. ob causam. l. vlt. nil ergo imputa ri potest aduocato qui nō fuit in culpa. l. iij. distin. ephe lijs. xlvij. dist. quod ad nos. xxij. q. v. de occidendis. facit hoc eo. ti. imputari cum concor. sufficit et per aduocatus fuisse negocium vtiliter ceptum lz non habuerit effectū. ff. de nego. gestis. sed an vltro. C. de pigno. acti. si necessa rias in fine pmi rñ. ff. de mino. rerum. §. si locupleti. Itēz si is cui aduocat⁹ vel assessor locauit opas suas vsqz ad annuz moritur habebit aduocatus totius temporis sa larium. ff. de offi. assesso. l. diē functo. idem si moritur ad uocatus. C. de aduoca. diuer. iudi. post duos. Itē induci tur regula cū stat. s. eo. titu. cum concor. z forsan timore aduocati inductus est aduersarius ad transigendū. ha beat ergo stipendium qui pro tempore presitit auxiliū. xij. q. ij. charitate. inducit etiaz q res inter alios zc. s. d re iudi. c. penul. allegat Dama. q nō obtinere est p trariaz sniaz reportare. C. de his q. vt ind. l. i. d fall. l. q. falsas. quā ille nō reportauit ergo zc. In contrariū inducit q nō ex titit conditio z sic obstat hec regula cū zcor. facit. s. d cō di. appo. de illis. C. de cōditio. infer. legatū. ff. de cōditio. z de. l. municipibus. Item ptra eum inducitur regula i generali hoc eo. ti. cū cōcordan. nō eniz est verisimile istū pmississe q trāsigere nō posset vel q centum daret transi gendo. ergo in generali obligatiōe ista nō veniet nec im ponere qz sibi pōt legem nō transigendi. ff. de pac. l. pe. ¶ Inducitur etiam regula locupletari hoc eo. titu. vult enim ipse aduocatus locupletari cum damno cliētuli z sine labore lucrum consequi contra id. xij. q. i. §. qz ergo. Itēz cum litis euentus sit dubius. ff. de pecu. q debetur z in dubijs vel obscuris sequimur minimum. eo. titu. in obscuris repellitur iste petens maxime cum sibi clientu lus puiderit qui poterat cōdēnari. ff. de neg. gest. diuoz tio circa mediū. Item quotiens sine captione quid fieri nō pōt eligendū est qd minimum hz iniquitatis. ff. eod. ti. quotiens nihil. hoc autem est tale. ergo preeligendum. Dama. allegabat q vincere nihil aliud est qz sibi aduer sariū cōdēnari. iij. q. iij. quod fieri. hic aut aduersarius condemnatus nō est. ergo nō vincit quare huic aduoca to fm Guil. fieri vī insolubile tale qz nō potest agere ex clausula si obtineat qz non obtinuit z non obtinēs suc cubuisse vī ar. ff. de inoffi. testa. papinianus. §. memunif se. nec quia succubuit quia hoc non apparet. Casus er go non expressus habeatur pro omisso. s. eo. li. de rescri. susceptum cū cōcor. aliud pulchrū insolubile ibi scripsi.

a C Suis mi litare stipendi js. Adde. §. itē apokol. i. c. ec chias singulas. xij. q. i. ongial iter. i. ad co rinthios. ix.

b C Aduoca ti militat. Ad de Bar. i. l. cū oportet. C. de bon. qz libe. z spe. in ti. de ad uocato. in. §. i.

c C In qōne medici. Adde Spe. ti. de sala rjs in. §. vl. in pri. vbi multa de medicis.

d C Verba cū effectu. Ad de glo. in. c. su per questioē de offi. del. gl. i. c. qualiter d pac. z tex. in. c. fi. de sponsa.

e C Euz p euz nō steterit. Ad de glo. in. l. suf fragia. C. de suffra. Spe. in ti. de sala. in. §. sequit. ver. q ergo.

Sol. Bar. Hug. sibi rñdiffe q totū pōt petere aduo-
catus. Item **Dileus. q. lxxvij.** allegat. ff. de euic. si dcm.
§. i. in autē. vt cuz de appella. co. §. si talis colla. viij. **Dama.**
t3 ides. 230 in sūma de suffrag. 2 accur. in pallega.
l. vnica. C. de suffrag. in vl. glo. allegat. l. fina. ff. mada. vbi
ēt de hoc in. iij. glo. quasi lex illa velit q transigere sit vin-
cere s3 q lex illa nō facit onditur sic per modernos. nam
ibi dicitur q si conueni tecum mihi cōdicanduz q hēres
ex euentu litis cōicare teneris q p transactionē habui-
sti sed hic nō concludit q transigere sit vincere s3 conclu-
dit q transigere est finis vel euentus litis. puto q accur.
ponderauit mētez victorie que ibi talis erat vt hic illud
enim sibi cōicare intēdebat qd vinceret dicēdo cōe futu-
rū qd ad eū ex euentu litis hereditarie puenisset. Cōi-
us aut p snias q3 p trāsfactiones finiunt lites. Illud er-
go qd plerūq3 fieri cōsuevit cogitasse vidēt hoc eo. ti. in
spicimus 2 tñ qd p trāsfactionē cōsecutus ē cōicat **Suil. i.**
spec. de salarijs. §. seqt vfi. qd ergo si litigator 2 vers. se.
dicit q p dicitē solutiōi cōcordat. **Sof. 2 Jac. Bal.** sed di-
cit **Abertū** 2 alios id fateri de iure s3 de egrate fiet solu-
tio p rata. ff. de leg. ij. q solidū. §. i. t3 finaliter q si ps tran-
sigit in fraudē aduocati hēbit totū si bona fide pp dubi-
um litis soluet p rata. s3 **Jac. de rau.** vt ibi ponit **Ly.** ali-
ter distinguit q trāsfactio sit cōsentiēte aduocato aut eo
hōdicente aut eo sciēte 2 tacēte. Primo casu nō hēbit qz
nō vicit. Secō casu si aduocatus pōt ondere cliētulū ob-
tinuisse pp bonā cām nisi trāsigisset hēbit palmariū qz lz
litis euētus sit dubius tñ psumimus q iudex iusticiā fa-
ciet. ff. de pec. eo. tpe. si vō hoc nō pbat nō hēbit. ff. de cō.
2 de qbus. §. si. Tertio casu cū tacuit hēbit p cōsentiēte
qz suū officiū nō ē tacere. Et ad vell. si sine. debuit q resi-
stere trāsigētī. C. de ap. qm. nō obstat qd p eū non stetit qz
illud h3 locū in p ditiōibus ptatiuis secus in cālib3 q3 is
ista pp dubiū litis euentū vt in p dicit. l. q debet lz onsa
cāe iusticia psumat p victoria vt p dicit. **¶** H3 forte plus
coloris q3 saporis ista distinctio q vult p sensuz vel tacitur-
nitatē nocere in actu q tñ p cōsentiēte vel p biberi vel i-
pediri nō poterat 2 ad quē ipsius cōsensus nō erat neces-
sari3 2 i cām medio nō vult p dictionē solā sufficere. Et si
ad p mū alleget dec. ex lris de trāsfac. Rñdet q ibi d iure
aduocati in re de q trāsfactū erat hic cōrē. s. in palmario.
qd de tertio mēbro dī q officiū aduocati ē nō tacere fate-
or cū de iure ptis in iudicio tractat qz ad hoc assumpt3
est. s3 si cō iudiciū transigit qd ad eū. lex si sine. nō obstat
qz ex taciturnitate aduocati nulla fraus parabat transi-
genti cū clientulo ibi parabat p benti cuz marito mulie-
ris tacētis. **¶** Itē negari posset cālis illa cōditio quaz la-
bore 2 volūtate aduocati oz ipleri nec v3 dicere q dubi3
sit litis euētus qz ēt in ptatiuis de scō sp inest dubiū cū nō
sint in hōie vie eius. **¶** Hier. x. in fi. 2. lviij. di. §. necesse in fi.
quare qd p us dcm ē vī tenendū qz facilius cōcedet si for-
me casus in clientulo q noluit litē pcedere. dicebat aut
Jo. de deo in suo ordine iudicior. l. iij. post pncipiū cu-
ius dictū ponit **Suil.** in spe. pre. §. vfi. 2 no. q gnāliter ad-
uocat3 salariū pmissuz hēbit ēt si nō pcedat ex q nō stat p
cū s3 p cliētulū. ff. loca. q opas. s3 talis ē casus qōnis trā-
sigēs eni plus pcedere noluit. Itē ille vicisse vī cuius d-
sideriū est impletū ar. ff. q satis. co. l. i. **¶** Quarta qō satis
p dicitā dici pōt expedita. arguebat. n. **Dama.** salariuz
totū deberi cuz nō stet p aduocatu p pre. l. q opas. 2. ff. de
va. 2 extraor. co. l. i. §. pe. C. de cōdi. ob cau. l. pecuniā a te.
¶ Hic in triuz regula est cū cōcor. 2 regula cū qs in ius. e.
titu. cū 2 cor. **¶** Item qz fortuitus casus sp nocet locato-
ri ergo aduocato locanti opas. ff. locat. ex cōducto 2. l. se.
¶ Itē aduocatus certat de lucro captādo heres de dā-
no vitando quare fauorabilior est. C. de codicil. l. iul. sol-
uit q ad totū salariū teneat hēs. ff. loc. s3 addes. §. vlti.

¶ **Ali licet.** l. iij. Jo. mo. dicit ponēduz ex
emplū p leges isti. man. §. is
qui exequit si mandauit fundū emi p cētū mā

classe videor q emaf p minori si hēri pōt 2 remittit ad re-
gulā plus semp. **¶** **¶** gl. dicit vñ sumpta 2 ponit cre-
pla. scō pōit brocarda. tertio successiue signat septem
tria 2 soluit 2 remittit. quarto signat triū ad negatiuā.
¶ In gl. i. ibi marcellus hec lex exēplificat qd p dicit gl.
in filiofamilias milite 2 ibi. l. filius in fi. que seqt. 2 ibi tā-
is. filiusfamilias ēt pfe volēte nō testat pōt tñ volente eo
donare cā mortis vt de sepul. c. pe. s. e. li. **¶** In glo. i. ibi
tā is. **¶** Dy. ponit exēplū in pfe cui lz occidere adulteruz
iuctū cū filia multo magis p mēlijs afficere. ff. d adul-
nec in ea. §. ius occidēdi. **¶** Itē iudex pōt deferre actori
iuramētū in litē qd plus est poterit q tarationē iurisiu-
randi. adijcere qd ē minus. ff. de iureiu. videam3. §. pe.
signat ipse duo tria. primū de pside q h3 ius gladij qd ē
maius 2 nō deportat qd est minus p mū p3. ff. de off. pfi.
l. illicitas. §. qui vniuersas. scōm. ff. de le. iij. l. i. §. bi q3.
Rñdet illd pcedere qñ ptes nō h3 ifulas sibi subiectas
alias secus. ff. de inter. 2 rele. l. relegatorz circa pñ. 2 not.
e. ti. inter pēas fatef q quidā aliter dicūt 2 ter. 2 gl. quas
alleg. pcedūt qz relegare pōt si insulā h3 s3 nō deportare
fm. l. fi. C. de predi. cur. vbi curialis donare pōt predia
qd plus est 2 non vendere quod est minus. C. d p rario
iudi. l. i. Rñdet qz facilius venderet pp precium haben-
dum quod est causa phibitionis que cessat in donatiōe
2 ibi cum queritur eadem responsio ad. l. in cause. §. de
procurato. vbi licet procuratores in totum reuocare nō
in parte fm Dy.

¶ **Ec regula** facit ad qōnem de epō
faciente 3 statutum su-
um qd nō incidat in eius penā cū. n. possit i
totum illud tollerare fortius lz et cōtra facere penaz vel
in pte tollere 2 sic tenui in qōne quam disputauī quam
trimebuz integraliter inserā hic. Et ē talis boni. epī sta-
tutū exēicat ludentes ad azardū ludi hic ipē epō vel
eius metropolitan3 cū titio de p dicitis tribus statuti cū
focijs querit an sint exēicati. **¶** Est sciendū q **Dama.**
disputauit primū mēbuz. s. de epō 2 Octauātus d florē-
tia. ergo vō miscendo pma duo dubia allegabo ser ad
negatiuā subdēs opinionē p hac pte quā soluēdo tene-
bo. scōo tria faciā ponā p opinioēs trias 2 ipaz rōnes
infringam. scōo rñdebo ad ser alias rōnes. tertio exēpli-
ficabo 2 iprobabo dictum Octauāti. **¶** Primo aut alle-
bat **Dama.** q questio fatua vī cum certū sit q nullus pōt
sibi iperare. ff. de arbi. l. pe. 2 d3 ē psonalis diffictio iter
iudicati 2 iudicantē. iij. q. iij. null3. Itē par nō ligat pa-
rem3 ergo nec seipsum de elec. innotuit cū cōcor. fm **Dama.**
adiuuant hec p illa vulgaria q nemo in sua cā rē.
C. ne quis in sua cā per totum. ff. de iur. om. iudi. qui iur-
risdictioni 2 per ea qd correlatiuis no. d insti. c. fi. **¶** Ad
hanc pte q statutū non liget maiore inducēt. xxi. di. in se-
rior. ff. de mino. l. minor autē. facit ele. d elect. ne romani
in pñ. de seipso 2 de pari. pbatur. ff. ad trebel. ille a quo.
§. tempestiuum. ff. de donatio. inter vir. 2 vxor. q aut. §.
vxori de pari 2 maiori pbatur. ff. de arbitr. l. iij. 2 iij. in-
ducit ergo. c. inferior illud verbū **¶** Itē. x. nūquid gloria
bitur securis3 rē. qd etiāz habetur. xii. q. v. §. si. post pzi.
¶ Quod p episcopo sic inducitur statutum est instrumē-
tum. securis vel serra episcopi ergo rē. pro archiepisco-
po sic episcopus est instrumētum securis 2 serra metro-
politani ab eo. s. productum per confirmationem 2 con-
secrationē. nō ergo rē. **¶** Scōo ad vtrūq3 casuz inducēt
tur q statuta cōmunia vel singularia ligāt subditos tñ
de pe. 2 remis. q aut. de sen. ex com. a nobis. e. ti. romana
§. i. s. eo. lib. 2. ff. ad trebellia. omnibus ciuitatibus. C. d
sum. tri. l. i. in pnc. de iustiniāno. C. compo. l. i. ad finem
de iudi. rem non nouam post pnci. de incest. nup. l. fir.
de colo. palef. l. vnica. l. xi. cum ergo predicta decr. a no-
bis negatiue loquatur q nō nisi subditi. 2 decre. roma-
na. q subditi tantum 2 hoc sapit negatiuā de causa pos-
se. cum ecclesia restat q par vel minor non ligatur.

¶ **De epō**
faciente cōtra
statutum suū.
Adde archid.
in. c. lz canon.
de electio. lib.
vi. archi. i. c. ij.
de cōsti. co. li.
Jo. de imo. in
c. q in ecclesia
ruz. de consti.
Abb. 2 Jo. de
imo. in. c. cum
accessisset eo.
ti. Abb. in. c. i.
de rap. doc. in
cle. ne romani
de electio. bal.
in aut. quicun-
q3. C. de sacro
san. eccl. alias
C. d epif. 2 cle.

¶ **Dar non**
ligat parē. Ad
de glo. in vbo
marcellinus. i.
c. nunc autes.
xii. d. glo. in v-
bo confirmet.
in. c. i. de treu.
2 pace. 2 i. l. nā
magistrat3. ff.
de arbi.

¶ **Mūquid**
glorabitur se-
curis. Adde
ter. in. c. remit-
tuntur pecca-
ta. xxiij. q. v. c.
inferior. xxi. d.

Tertio sic stat qd omnis aliquis h3 iudicē ad Ro. xij. de censi. c. ij. que si alius iudicat facit iniuriā primo aprio iudici siue ille sit de vt in occultis. ii. q. i. nomē. siue papa vt in exēptis z appellanti b. xvj. q. i. fratē. ff. de ap. pell. d. pōze z patriarcha archieps vel eps. xi. q. iii. c. i. iij. z. xi. q. i. puenit vel inferior de appel. dilectus de v. sig. ex pte. i. sed cōstat qd eps est subditus metropolitani z metropolitani patriarche vel pape iniuriā faceret. g. epus metropoli. iudicādo seipsuz z patriarche vel pape iudicādo metropoli. Cōstitutio g. gñaliter formata sic itelligatur qd nō icludat hunc casuz illicitū de v. sig. ex pte. ij. de iureiu. c. i. s. e. li. pcpue qz statuta sunt stricti iuris p batur de iureiu. in nra z dixi de hoc pleni sup regula p possessore eo. ti. ita qd nō icludūt etiā id qd pzia verbi significatio posset includere ex quo nō est verisimile statuētē id intellexisse vt ibi. s3 hic nō ē verisimile statuētē se vel superiorē ligare voluisse ergo zc. hoc eo. titu. in generali cū cōcor. z leges cōes singulares z putas iterpta mur s3 intētiōē edentiū. xi. q. i. s. ex his de vb. sig. ex pte z. c. dilecto. C. de legi. l. i. z fi. **Q**uarto sic. fauorabilior ē absolutio qz condēnatio siue tractetur de faciēda siue d iā facta ad p mū. xvi. q. vij. allegat de pba. ex lris. ff. de acti. z ob. arrianus ad scōz de re. iur. c. fi. ff. eo. ti. inter pares vel saltē inter hec duo sit paritas. de pe. di. i. verbuz. **S**z stat qd eps se vel superiorē nō posset absoluere vt p alleg. c. qd at de pe. ergo nec ligare vnde notauit Vinc. eo. ti. cum ex eo. z Guil. in spec. e. ti. ad fi. Archi. c. si hoc eo. ti. z eo. lib. qd dans indulgentiam vel remissionem illa vti nō potest. z tñ illa habet vim z ppetuitates statuti vt nō. de off. le. c. vlti. fortificat hoc qd legatus d latere ab soluit nō subditos quos tñ ligare nō posset de off. dele. c. pe. **Q**uinto sic regulr qd nō possuz expisse nec tacite d pben. dilecto z qd nō possuz spāliter nec gñaliter de deci. tua. i. sed si eps spāliter z expisse statueret de seipso vel superiorē constitutio patēter esset iniqua p pus allegata z sic nō valeret. iij. di. erit aut. z dicēda esset dstitutio d re. eccle. nō ali. c. fi. qz patēs error faceret illā nullā. ij. q. vi. s. diffinitiuā post pñ. de re iudi. cū inter. C. qñ. puo. nō ē ne cesse. l. ii. **A**ltio spāliter p. epō inducitur qd psona lo quēs zc. de iureiu. petitiō cū concoz. **A**d hanc ptem sunt opīniones. Lauren. n. de archiepo t3 qd nō liget qz ē ordinarius puicie. ix. q. iij. c. ii. z hec rō zcludit idē z for tius in epō. Ber. puincialis t3 hanc partes. d archiepo p dec. graue de pbe. de sen. exc. a nobis in autē. de dese. ciui. s. nō habente. **D**o. etiā in sum. de sen. ex. s. quis va leat excōicari post pñ. dicit certo certius hoc tenēduz qd superiorē nō ligat sicut nec proferēt. **E**go soluendo di co qd eoz dictū placet iurib3 z rōnibus aūdictis. s3 **D**a. qōnē de epō nō soluit s3 disputationi reliq. qd dixerit **O**ctauātus dicā in fi. qd vō huius dispositionis potissi mus est illa soluere p que cōtraria fulcitur opīnio vt illā primo videam9 est sciendū qd de archiepo **D**u. tenuit r rium vt nō. iij. q. vi. c. i. allegat qd incidit in scō dānatuz. **P**riij. q. i. c. i. ii. z. iij. ad q iura respōdeo q loquūtur de fa cto dānato p ius cōc. i. de heresi. sic nō pbant non sub ditū ligari facto dānato p singulare statutuū. z illud t3 ibi **B**ar. brix. p. l. iii. ff. de off. presi. que lex dicit qd ptes p uincia suā purgare d3 malis hoibus nec distinguit vñ sint. s3. l. l3 excludat distinctionē loci idētutatis vel pside tie de qbus loqmur. **D**u. vñ etiā velle de epō per id qd nō. de successore. l. xij. di. adrianus. ij. vbi t3 qz l3 can. epi scopi nō liget successorē: ligat tamen qz se inuoluit in fa ctū dānatū per iura prius allegata qbus iā est rñsus. ar chi. in dec. ii. de cōsti. s. eo. lib. t3 idē de vtroqz. l. de epō z archiepo. cum enim auctoritate pape vel canonis epi scopus faciat statutuū. ergo ligatur auctoritate pape di cēs qd efficacit facit. xi. q. iij. nemo dēnat q. c. si sic simp l'r recipiat vt iducit triplex isurget absurdū. p mū qd cū ēt aucte pape vel canonis eps feret sniaz z n p modū sta tuti. ergo ēt p illā ligabit. qd ipe z oēs negāt. scōz qz illa

ratio cōcludit papā ligare suo canone quasi liget a chri sto. cuius auctoritate facit canonē vt in p dco. c. nemo. z hoc est falsum vt nō. xciij. di. si inimicus de sen. excō. nul li. tertiu qz ex eo seqret oēm flatū ēt nō subditos ligare posse cū oēs sint subditi **C**hristo z pape cui9 auctozita te ligat. ponderet ergo ter. illius capli q sic iacet. nemo dēnat vicula eccliaistica p supponit ergo que vinculatū qd nō p t qz nisi subditū vt pbatū ē: seqt nō eni hō ē qui ligat s3 **C**hristus q hāc ptatē dedit. fateoz ergo q subdi tus a plato vinculat9 d a **C**hristo vinculatuz q clauuz ptatē illi dedit. **M**ath. xvi. **J**o. vl. virtutē ergo viculi ex primit z fortificat ille canō s3 ptatēz vinculatū nō ampli at z sic p3 q nō sic efficaciter facit vt dicebat imo nil fac ad casuz. **P**etrus de bel. ēt seqt hoz opīnionē tenēs de epō q liget vt nō. C. de sa. san. eccle. autē. qbuscūqz. z ibi **L**y. pōt ei9 rōnez qz statuēdo gerit psonā publicā d linquēdo pnatā z hec rō zcludit idē in archiepo alleg. ff. de adm. tu. cū hereditas. ff. d pac. cū i eo cēt: illa iura pbat q in gnāli sermone psona loquēs icludūt vñ si tu tor cū pu. nō expediret adire cū creditorib9 hereditatis p m fecit decreta quota si ipe ē ēt creditor illa quota d3 eē p tētus. **A**d leges p rñdendo in primo **S**rio ad rōnē dico q tollit p. s. tēpestiuū allegatū in pñ. **Z**stat enim qz p sul vel ptoz istutus heres vt restituat in adēudo ge rit psonā priuatā z tñ a seipo vel alio p sule vel ptoze nō cogit qz tñ in cogēdo gerit psonā publicā eodē mō tol lit p p di. l. iij. z. iij. ff. de arbi. **I**tē tollit hec rō qz con cludit ēt pncipē ligari. l. sua quā cōstituit vt pnceps z d linqt vt priuat9. argumēta ergo de tāqz iproprietatē ha bēt q excusanda ē nō sequēda z dicamus cū. l. si plures. ff. de pac. q difficile ē que gerere vices duoz z hoc ma xime in cāu nostro quo ipossibile ē statutu fieri p digni tatē sepositā a psona. **I**tē ipe idē **P**etrus in. l. cum ipe. C. de pben. emp. nō aucter asserere qd posset se absol uere z tñ illa rō vrget in absoluēdo sicut in ligando. fa teamur ergo qd cū statutu epi totū pendeat a ptatē epi ita q illud tollere pōt. xij. q. i. certe z hoc nullus negat s3 alias dicat ius facere tñ ē ius epi vt ex denomiatiōe p3. ergo nec ipm nec superiorē ipsius ligare poterit corā quo ēt sine ipsius iussu nō posset bñdicere. xxi. di. deni qz. **S**olutis rōnibus z iurib9 iductis p eos qui tene bāt opīnionē **S**ria iducā alias rōnes z iura qb9 illa opī nio sulciri vñ illis singulariter rñdebo. z inducebat da ma. illud qd qsqz iuris zc. ff. qd qsqz iur. l. i. de mu. pe. c. ij. de constit. cū oēs quod locū h3 in statuto vt ibi in pñ. d. l. z in snia vt in fine. d. l. **S**ed nō recte diceret vti eodē iure si non incidet in sniam sicut subditi. ergo zc. **F**m **D**ama. **A**d h rñdeo iura ista nō pbāt qd ipo scō vñ ip so iure liget sua lege vel iure q alijs dixit s3 loquunt de pena p iudicē inferēda. iuste g arbitrabit archieps epm puniēdū illa pena. p ludo qua sua lege putat puniri sub ditos z sic ad tps priuabit illuz cōmunionē hoium z sa cramētoz quod facit excōicatio. z facit qd dicā. j. co. i. pe nis **J**oā. an. **P**er eūdū modū rñdetur ad. l. s. alleg. per **P**err. non enim ipso facto pactum tutoris cuz cre ditoribus factū diminuit creditū tutoris sed puidēbit ministerio iudicis vt ea parte. sit cōtētus nos aut i que stione loqmur de vinculo iuris sine ministerio iudicis. **S**ecō sic. constat epm posse facere statutu. iij. q. iij. nullus de con. dist. iij. c. i. de maio. z obediē. si quis vene rit de loca. c. ij. de sen. excō. a nobis eod. titu. c. ii. s. eo. lib. **S**icut aut ius generale ligat totum: sic istud particula re ligat partem qz quod iuris in toto quo ad totū zc. ij. q. iij. cū simus de offic. delega. pastoralis. s. i. ff. de rei ven dica. que de tota. cū ergo in suo territorio factum istud sit damnatum ergo zc. xxiij. q. i. c. i. **A**d conclusionēz rñ sum est. s. pus dicta fateoz quo ad subditos z ligabiles. **T**ertio sic. qñqz ligat quis maiorem ad **S**ala. i. xxiij. q. i. s. sed qui. xxi. q. iij. si is. solue vt ibi. z. xl. distin. si papa ibi soluit. **I**tē parē. xii. q. ij. non liceat pape. ibi soluitur.

a **C**ōis ani ma. Adde ter. i. c. pdest. xxiij. q. v. c. magnuz xi. q. i.

b **Q**ui cla uium potesta te. Adde. c. au diuimus. in v. in quibus aut xps. xxiij. q. i.

Item seipsum vt. rxi. di. nunc aut ibi soluit de peni. di. i. multiplex ibi ppro iudicio se pdenates. C. de sum. trini. l. inter claras. v. si. huic p fessio. C. de fideic. l. si. iproprie loquunt vt in eis no. Itē artat qs seipsum. s. de elec. cū in veteri in fi. ff. si qs cau. l. ij. §. si quis cū concoz. et iudex de offi. dele. p soluit. in fi. sol. ibi arctatio facti qz possit et pnc eps nō vbi vel legis date vt no. in p dca. l. pe. ff. de arbi. Quarto sic pstitutio ista de re illicita za iure pibita xxxv. di. c. i. de vita z ho. cleri. clerici de excel. pre. iter dile ctos. C. d. epi. z ele. iter dicimus z de reli. z sump. fu. autē. aleaz. est ergo iuris cōis executiua p penā qd pōt epus z scripsi de offi. archiepi. c. si. sicut ergo cum papa incobat giaz z successor exequit ecclia p pdecessore grauata cēset de rescrip. lris. ita hic eps vel archiepus a iure cōi cū exe cutione statuti ligati dicūt vt sic iure accessozij liget q pncipaliter id nō possit de offi. deleg. si sup eo. li. Sol. vt dixi in qōne poroz ad fi. nec v3 si dicas q saltē rōne de liciti per dat p uilegiū in autē. de man. pnc. §. q si. C. vbi sena. vel cla. l. i. Jura nouissima collegi in cle. d. sepul. du dū post pnc. qz illud fateoz q ad ius qd allegari poterant nec valet si dicis q in se debent oñdere quō alij in eccle sia debent cōuerfari fateoz sed hoc nō concludit eos pro pter hoc ligari ad penāz de qua qrit lz ligent ad culpam z penā inris cōis. Item fateoz q quilibet pōt iurando se ligare ad piuriū z sic soluit de iureiur. c. i. s. eo. lib. vbi p lati seculares z ecclesiastici se ligant per iuramentū ad sta tuta obseruanda. Quinto cōtra episcopū specialiter inducūt qz aut dicis pncipē lege sua ligari. ff. de le. iij. ex impfecto z habeo ppositum. aut dicis nō ligari z opoz tet tunc fateri id spāle in pncipe. C. de legi. digna. ff. eod. ti. pnceps ergo eius p riu i alijs regulare vt ligent. l. quā dāt alijs de p bē. p illoz. C. si mā. ita su. alt. ne p fli. l. i. z fa cit qz dicūt psonā loquētē includi in generali sermone. ff. de pigno. paulus in fi. cum si. Sol. fateoz pncipē nō li gari cōi lege z hoc spāle in ipō qz sibūpsi non subest sed alij sibi subsunt. sed rō cōis est oibus qui non ligant lege sua vel minorū z sic pnceps ligat lege maioris. s. canone de elec. fundamēta. §. vt ergo de re iudi. ad apostolice. v. si. ppetrauit. s. eo. li. facit cle. de re iudi. pastoralis ad finē sic z alij ligant legibus maior. psona vero loquēs nō in cludit qz ex hoc sequeret absurditas d qua dictū ē in pnc. Altimo spāliter inducūt p archiepū. q non h3 iuris ditionē in diocesi suffraganei nisi in certis casibus. nō d offi. oz. pastoralis de qbus iste non est. ergo ligabit statu to loci. Sol. negari nō pōt quin archiepus in diocesi suf fraganei hēat ordinariā metropolitiaz. z si dicas illā re strigi ad certos casus fateoz quo ad subditos epi lz quo ad ipz epim nō q sic imediate sibi subest vt clerice pō: rō ne g illius imediate iurisditōis illi statuto ligari nō po terit. Expeditis his duob casib qz vt pdixi. Octauā tus disputauit p mū mēbzū. solutionē ipsius lz ridiculo saz hic infero qz dixit q Ray. z Sof. in sum. de sen. excō. fuerant in qōe p ruz q Ray. dixit q nō sua lz iuris snia li gabat. Sof. q sua snia ligatus erat z dixit q moderni te nebāt cū Ray. s. Ber. i dec. statumus Jm. de sen. excō. q in dubijs. archi. co. ti. c. ij. s. eo. li. demū soluit q si non eps ludit ligat dupli snia. s. epi z iuris si ludit eps tunc nō sua lz iuris vel pape ligat snia occasione sue constitu tionis sed non per illam inducens nōta p Hosti. i sum. de sen. excō. §. si. v. si. qd sit eps aliquē. z verfi. se. male indu xit opinōes p dca. s qd declaramus qz facit ad infra dicē da Ray. in sū. de sen. excō. ad fi. verfi. qd si epus bñ liga tur pncipans excōicato per se: qz nō sua lz iuris est snia. Idem si in crimine p dec. nup. de sen. excō. Idē dixit lz i hoc male si cōicauit cū fautorib z ipe postea faueat. secō dixit z bene si prius fauisset qz tūc sua ē snia. Sof. i sum. ipius ti. vl. car. v. si. qd si epus z verfi. se. tenuit qz incurrit minorē. maiorē nō si cōicat in crimine cū illa sit bois vel si cōicat excōicato per se cum participibus qz illa ēt sua Ber. in dec. statumus de sen. excō. s. eo. li. vt ibi notauit

a Principē lege sua ligari. Adde. l. ex i perfecto. C. d. testa. z in. §. fi. rrv. q. i. c. iustū est. it. d. Card. alex. in. c. si ro manoz. rix. d.

b C q si non episcopus ludi dit. Adde quid de epo faciete statutuz qz cleri ludentes sint excōicati. an habet locū in clerico lude te ex diocefi. vide p Paul. de cast. in. l. i. C. de eunuch. in. l. coll. v. sta tutū ergo epi.

c Admonia les non debēt exire clausu rā. Adde phi. i. c. vni. de stat. mo. in. vij. no. lib. vi. Et an i uices montali bus possit idu ci clausura de nouo p papaz vide per Old. cō. rxi. incipi. nunqd mona cham

d Estimatio vnus. Adde difuse. per car. alex. in repe. c. per venerabi le q filij sint le git. z per Ant. d. roseltis. z lo. de fardis. in su is tractatibus de ltimatione.

tenet q nō ligat maiori cōicans in crimie cuz illa sit sua snia. Jm. in dec. q in dubijs dicit q excōicatoz pncipās ligatur a canone sed sua non vñ si excōicauit aliquē cuz his qui dederūt auxiliū lz ipse fuerit de illis non ligat. Host. in. pre. §. dicit q si cōmunicat extra crimē ligatur vt alius. Idē si in crimine cuz sit canonis sed si excōicat cū pncipibus z participat in crimine ipse vna cuz alijs duabus ligatur. Ex his patet opinōes istas male fuis se inductas per ipsuz Octauātū. Veniam ad tertiu i q sunt duo dubia an. s. ex quo excusant eps z archieps excuset z ipse an vō ipso ligato p dca et ligent ex pnci pio criminis. Quod nō liget titius probādo p ser rō nes nri iuris z totidē iuris ciuilis. scōo ad p riu ser idu cā tertio solua z p riu rñdebo. Pro titio facit d pui. lz. s. e. li. cum pcor. ibi nō. vt sicut ibi p uilegiū p inter di ctū diuinoy datū singulari p sone respicit familiā sic da tū epō vel archiepo p iter dictū ludi respiciat colluzozes vñ videm q oliz ante dec. fi. de sen. ex. s. eo. li. tpe inter dicti quilz poterat dicere horas suas z tñ cuz socio vno vel duobus. de pe. z re. q in ante. sic z in hoc iter dicto lu di possit exēptus id cum socio. Scōo inducūt de tēp. oz. cū nullus in. fi. s. eo. li. vbi eps beneficij sicut potest oz dinare p riorē dioecesis sue sic z ipsius socium qz diu ma net socius sicut ergo ibi quod iuris de p riorē z de socio sic z hic quod iuris de luzozē z de socio. Tertio sic ex pluribus p dca natis vna snia in cā cōmu ni si vnus appellat victoria ipsius pdest socijs. ii. q. vj. qz qz. de ap. c. i. C. si vnus ex pluribus. l. i. z. ij. §. victoria epi p statutū pdest socio colluzozē vnico ludo z vnico tabu lario. Quarto inducūt. l. si cōmunē. ff. que ad. ser. ami. z. l. petende. C. de tēpo. re. in integr. z qd no. de iure pa. c. vni. s. e. li. z qd ibi addere soleo post Sof. z doc. auētē d cōcef. prebē. e. li. cū cōcoz. in vl. glo. p que p3 q in re indi uidua qualis vñ ludus p uilegiū pupilli transit ad sociū dilatio reo data pdest actori z q cōsequit qs ex alterius persona qd ex sua nō pōt. Quinto inducūt ad idē dec. vnica de sta. re. s. e. li. z hoc dupliciter. pmo qz moniales nō debēt exire clausurā. scōo qd nullus dz illā igredi. z tñ si abbatisa p iuramēto feudi p fādo necesse habz exi re sine trāsgressiōe exibūt z socie vt ibi in. §. vez. Item si visitator h3 itrare intrabūt z socij vt in cle. e. ti. attenden tes ad fi. Sexto sic pstat q ex societate penā qs incur rit p3 de penis felicit post pnc. in cle. eo. ti. si quis suadē te. sicut ergo penā sentit sic z sentiat cōmoduz. j. eod. ti. qui sentit cū cōcoz. ad hoc de iudi. quā sit. ibi tibi tuisqz socijs de voto magne ibi p te tuisqz famulis. Itē equū ē hūc sociū excusari q maior sequēbat errozē de trālla. c. ij. ad fi. De iure ciuili pncipalr allegat z sic pnceps solutus ē legib z lz augusta soluta nō sit pncipat tñ pui legio pncipis. ff. de leg. l. pnceps. sicut ergo societas pui gij de q. rrvij. q. ij. cū societas eximit augustā sic societas ludi eximit titiū. Scōo sic si legata sit liberatio duob reis pmittendi z alter est capax z alter nō z sint socij pp capace capit nō capax. ff. de lib. le. si is q duos z p soci ab sentis cā rei publice pp illū gaudet p uilegio. ff. ex qbus cau. ma. abesse ad fi. sicut ergo societas capace trāffert ad nō capacez ita z hic. Tertio sic si duo simul emunt illū qui ad precū participādus se vendi pmittit z alter sciens est z alter ignorās pp ignorantē qui non de lingt capit sciens qui delingit. ff. de lib. cā. liberis. §. si duo p m vnā lect. ad idem eo. ti. l. duobus cum z cor. de clan. de sponfa. cum inbitio. qui si sint legi. ex tenore. Quarto si pp inseparabilitatē pibitum habet pro pmissio. ff. de do. inter vir. z vro. si sponsus. §. generalr z subuenit pp id vbi non versatur delictum etiaz vbi ver satur. ff. de sta. ho. imperatoz. ff. de penis pgnantis. Quinto sic idēptitas vteri facit q legitimatio vnus ad fratres vterinos extenditur in auē. vt li. ma. z auie. §. ad h. collatio. viij. sic dicam q idēptitas vnus ludi legi tumtatem vel idēptatem trāffert ad socios.

Specialiter pro ludente cum ep̄o inducit. ff. ad l. iur. uia. de ambi. l. vii. vbi si phibitū. l. dari detur conditori. legis cessat pena. Ad h̄rum allegat q̄ rōne impossibi- lis sepationis vtile vitiat per iutile. v̄t pbatur de re iu. ad pbandū de offi. dele. cum sup. ff. de aqua quoti. z est. l. i. §. Item querit. z de hoc. j. c. vtile eo. lib. Item delictū vnius socioz nocet alteri v̄n si duo erant correi stipulan- di z debitor vni sub pena p̄misit sistere z per alterz socio- rum stetit quo minus sisteret et aduersus alterū danda ē exceptio. ff. si qs cau. si duo z facit. ff. d̄ arbi. si duo z sepe videm⁹ q̄ duobus cōiunctis quoz alterz p̄dest alterz no- cet inspicimus qd̄ nocet. ff. ex qui. cau. in pos. eaf. fulcim⁹. §. qd̄ sit. itē ml̄ ipedit ticiū ligari q̄zuis ep̄s z archieps n̄ liget. v̄n dicit lex q̄ is q̄ filio suo vel vxori furtū faciētib⁹ opem fert tenet furti q̄zuis illi actione furti nō cōueniā- tur. ff. de furtis q̄ seruo. §. Item placuit z. l. siqs vxori in prin. Ad idem video q̄ pupillus si tutoris aucte ciui- liter nō obligat nisi in q̄ztum locupletior factus est. ff. de auē. tu. pupillus z tū si stipulor a ticio z pupillo vela tr- cio z seruo zstituendo ipsos quasi duos reos p̄mittēdi solus ticius obligat. ff. d̄ duobus reis si ex duobus. §. i. Item constat q̄ v̄a pena vni nō liberat alterz. ff. ne qs eū q̄ in ius voca. est. l. pen. in fi. z. l. si. sicut q̄ nō liberaret solu- tio ita nec exemptio ex q̄bus concluditur ticiū ligari. Solutio p̄ ultimo allegata. dico ticiū ligari nō referē do nunc q̄onem de ipso ticio an sit statuto ligabilis qd̄ alias tractabit. b̄n̄ enim in vno actu et post factum inse- parabili vnius peccat alter nō vnius punit alter non. xxx. ij. q. v. p̄posito alias incipit lucretia z. xxxiij. q. ij. in lectū pone exemplū cum plures eligunt indignus quoz aliq̄ scit aliq̄ ignorat de elec. cū in cūctis. §. clerici eo. ti. scri- ptum ad si. pone cū plures cōmittunt actū ex quo debet suspensio iuris: sed alter est ep̄s. de elec. si cōpromissari- us. §. huus. de sen. excō. qz piculosum. §. eo. li. tū quo ad ludentem cum ep̄o idem intelligo vbi ep̄s constitutionē nō tollit vel cōtra illam non dispensat sed solū ludit als- secus lz archi. no. de elec. licet canon. §. e. lib. ep̄m contra suam constitutionem dispensare non posse cuius cōtra- rium seruat vniuersus. z minime sunt mutāda zc. ff. d̄ le- gi. minime. Ad h̄ria respondetur primo ad decret. lz q̄ ibi p̄uilegiū facit celebrationē licitā. lz hic exemptō ep̄i vel archiepiscopi a statuto nō tollit quin ludus sit il- licitus vt in prima q̄one. p̄uilegium ergo actū licitū cōicat familie sed imunitas agenti actū illicitus non de- betur in decre. qd̄ in te. vtriqz dicentū simul horas com- petebat illas dicef. Sic r̄ndetur etiam ad scdm qz socie- tas p̄oris licita. Et ad quartū z ad quitū qz in illis nul- lum delictum. Ad tertium dico illud procedere qz illoz socioz est eadē defensionis causa quod non est hic qz ep̄i- scopus z archiepiscopus idēitate z superioritate se tue- tur vt dictū est in prima q̄one que defētio cessat in titio. Sextum tū facit ad hanc partem probat eniz qz socius in delicto demeret procedit ergo argumentū si cōclude- ret qz socius inmerito mereat. Ad p̄mū legabile r̄ndetur qz ibi nullū dictum. Ad. l. si is qui duos pz ibi r̄nso in fi- ne qz idem si soli socio capaci fuisset relicū. Ad tertium de. §. si duo r̄ndetur qz diuerse sunt lecture ibi no. z tū p̄z iductā id p̄cedit qz nō p̄t qs esse partem liber z p̄ti ser- uus. Ad quartū r̄ndetur qz hec pena sepabilis est vt vlti- mo dixi ad euitandū qz i fratre vterino nullū delictuz: z lex p̄sumit legitimantē id voluisse. Ad. l. vnicā d̄ ambi- tu dic qz lex illa punit ambitū. i. ambitionē z cupiditatē q̄rentis admiinstrationē z pecuniā dantis pp̄lo p quem elicit exprimes id nō h̄re locū in vrbe vbi p̄nceps magis- tus creat pbat qz hoc solū lex illa qz si statutū diceret qz lu- ferit alibi qz in palatio n̄o vel cū alio qz cū nobis vel fa- milia nostra zc. qz ludens in loco exempto vel cuz plona exempta ligatus nō esset. Qz breuitatis amator vere- or qz ista disputatio est p̄ura circa scdm z vltimū breuis- sime dico qz placet opinio Inno. z Host. q̄ habet in dec.

nuper de sen. excō. qz per participium in crimine habi- tum et cum excōicato ab homine ligat quis snia iuris vt scripsi super gl. colligitur lz ergo vt prius dixi fatear episcopum z archiepiscopum non esse ligatos snia sta- tuti ex participio: tū quod cum titio faciūt in crimie dā nato cum illud sit participiū criminis z criminosi dico illos ligatos snia iuris. nec obstat qz cāet snia ista a suo statuto quod patet etiam in excōmunicatione minori z hoc nullus etiaz negat: in dubium tū reducere soleo an p̄cipās excōmunicato in illo primo actu per quez ex- cōicationem incurrit ex eo liget maiori de quo scripsi d̄ sen. excōm. contingit. i. Hostiē. v̄t velle qz sic p̄ id qd̄ post eū scripsi de loca. c. i. sup. ij. gl. securius tamen procedit hec solutio si dicamus ludū iteratum ita qz cum iaz ex cōmunicato luserit p̄ pre. decre. nuper z eo. titu. si cōcu- bine ibi post latam sententiam.

Am quis in ius. xiiij. censet habere arguit Dy. per hāc qz he- res emphiteota qui ignorans rez emphiteo- ticā nō soluit ecclesie vel prelato censuz nō in- cidat in penaz facit qz tps nō cedit ignorāti. ff. qn̄ appel- lit. l. i. §. dies z. §. si aduersus. ff. de calū. l. ānus. §. eo. lib. de appel. concertationi tenet h̄riuz qz incidit de rigore. ff. de ver. ob. ad diem. z. l. emilius z de nau. fe. l. si. sed p̄- pter iustā ignorantiam restitutio cōcedit per has regu- las z idē no. Guil. in spec. de loca. §. nūc aliq̄ versū. xxij. z idēz in similibus casibus fm̄ Dy. per pre. leges. In gl. i. dicit v̄n sic sumpta est z ponit exemplum z si- nis dicit qz exemplificat precedētē. Scōo dicit duo scilz regulam loqui qn̄ cū successore agitur: z de quolibz suc- cessore. Tertio soluendo vnum contrarium distinguit. In. i. glo. ibi qui in alterius sequitur locum succedit iustam h̄z causam ignorantie an id quod peteret debe- ret fideiussores quoz nō minus qz heredes iustā igno- rantiam p̄nt allegare hec ita de herede dicta sunt si cuz eo agatur non si agat. nā plene qui agit certus eē debet cum sit in potestate eius quando velit experiri. z ante d̄- bet rem diligenter. explorare z tūc ad agendū p̄cedere. z ibi cū heres ignorantia heredis defuncti vitium non excludit vnde non vsucapit nec prescribit quod nec ille. In gl. i. ibi ad p̄ciū Dy. ponit exemplum in eo qui p̄misit bonē certa die z si non daret p̄misit centuz. ante diē mortuus est z heres id ignorās sua die nō dedit: nō cōmittitur pena cum effectu cū iustā h̄eat zc. dicit Joā. mo. qz mora nō tā cito constituit in successore sicut in de- functo. alle. ff. de reb. credi. l. quotte. ibi qui in alterius z idē pena tūc cōmittit cum effectu nisi successor fuerit pu- pillus. ff. de ver. ob. si cum filius. §. in hac stipulatōe dy. ibi prescriberet incobādo p̄scriptionē vt statū dicā: z ibi cum heres dy. in regula possessor eo. ti. in q̄one penul. di- cit per regulā p̄bati malā fidē predecessoris ip̄edire pre- scriptionez. dicit tamen de equitate canonica dici posse qz si heres a se vult incobare p̄scriptionē mala fides d̄- functi nō noceat qd̄ in singulari successore icobare volē te certū est. ff. de ac. pos. l. p̄ponius. §. cū quis. dicit tū qz rigor iuris ciuillis hoc non patitur qz pp̄ malam fidē de- functi malefidei p̄sumptionē in heredē transfudit z pp̄- fictionē idēptitatis persona h̄zeum p̄ successore vitioz z culpe vt in hac. l. ff. de publi. si ego. §. pactus. Sed si he leges recipiātur vt distinguit hec glo. cessabit hec diuersitas. z in fine. Dy. querit quare est qz stipulatore mortuo sine herede vel tali relicto cui de iure solui non potest pena ipso iure nō cōmittitur. ff. de vsuris. l. pecu- niā fenebris z. l. cū quidā. §. si pupillo. z cōtra cōmittit mortuo promissoze lz restitutio concedat vt dictū est. re- spondet qz ideo est qz casus contingens in persona cre- ditoris non dz extendere obligationē debitoris. ar. ff. eo. ti. l. nunqz crescit. z ad. l. aq̄i. qz concidit. §. vlti. sed conti- gens in persona debitoris non dz variare obligatiōis conditionē. ff. de ver. oblig. l. ij. z de preto. stip. l. ij

Utile vi- ciatur p̄ inuti- le. Adde in re- gu. vtile de re. iu. li. vi. cy. in l. fancim⁹. C. de dona. bart. in. l. grece i. §. illud. ff. d̄ fide- ius. In. in. c. i. de electi. An- to. de bu. i. cle. attendentes. d̄ sta. mon. Et an viciatur in di- uinis z sepa- bilibus. dic qz sic. ter. est in. l. i. in. §. sed z si mibi. ff. d̄ ver. obli. sed in di- uinis z in sepa- rabilibus vti- le viciatur per inutile vt in. l. i. §. itē queri- tur. ff. de aqua quoti. z exti.

Ec regula

trahitur ad qdones que
 2gruētius locata fuiffz
 sup regula ignorātia. eo. ti. respectu pmi dicti.
 fz pp distinctionē dy. quā ibi posui z pp id qd
 dicit hic finis vlti. glo. excusabiliter hic locat. premittam
 aut questionē pilei. xxij. qua querebat si ticius q captus
 amore virginis vel solute a lena q maritū hēbat decept^o
 fuit. qz seipsaz submisit illius loco^a pill^o lene maritū d
 adlterio accusat an sit vt adult^o pūicd^o. iste cāus accidit
 ouidio vt ipe pulchre refert in li. de vetula. Pile^o dixit
 ticiū cū in adulteriū nō peccauerit ab accusatōe adulte
 rij absoluedū p. l. pe. ff. de adul. dicebat tñ eū pūicdū ac
 si virginē vel viduā cognouisset p. l. eū q. ff. de iniur. s. cū
 aliqs vide qd no. C. d. repu. l. vroz. p. quā ibi gl. arguit ad
 pūmū dcm z idē arguitur. xv. q. i. illud. xliij. q. ii. in lectū
 allegatiōes at Pilei. j. tangēt sup simili qōne fratris
 vberti q qrebat an clericus cogscēs mlierē solutā^b que
 ab ipo. z oibus cōiter hēbat p maritata vel econuerso
 maritatā q mō p̄dicto hēbat p soluta vitate detecta sit
 pūicdus vt adulter pene iuris cōis vel synodalis sta
 tuti q cauef adulterantē cū alterius vrozē beneficio fore
 puatū. C. p̄mū. pbemus vtroz casu illū vt aduiterz
 pūicdū. Et p̄mū d̄ p̄mo inducēt tres rōnes. de scōo
 alie tres in s̄riū incudētur de p̄mo due rōnes de secū
 do alie due. Et demū due alie de vtroz. tertio dabitur
 solutio distinguēs eoz casus z intentionē delinquentis.
 C. Ad p̄mū certū est qz maleficia discernunt volunta
 te z p̄posito. xv. q. vj. c. i. in fi. xxij. q. v. p̄posito. z. c. sicut d
 sen. ex. cū volūtate cū z cor. i. gl. hic est qz deficit delictuz
 vbi nō fuit voluntas. l. di. p̄sbros. xv. q. i. s. i. z. s. vt itaqz
 .d. cecus z. c. merito. xxij. q. v. reuera. z. c. de pudicitia cū
 sequētibus. xxij. q. ij. in lectū. sicut ēt in meritorijs vo
 lūtas informat actū. lxxvi. di. non satis. z in p̄e. c. sicut
 xxij. q. v. facit ad vtroz. xlv. di. due sunt. xv. q. i. non est.
 C. Concluditur qz illū adulteriū q p̄iugatā cognoscere
 intēdebat als ex s̄rio seq̄ret qz p̄cia peccādi tñ errōea
 nō faceret quē rerū vt in illo qui p̄puz vrozē cognosce
 ret quā crederet alienā qd est falsum. xxvij. q. i. s. ex his
 de restitu. spo. litteras. de p̄scri. c. si. bene facit. xxij. q. ij.
 boles in. z. c. is q. ver. potius. z. q. v. s. si ergo poss p̄i. z. s.
 de iureiu. q̄to ad si. z quod not. xxij. q. i. in fi. summe.
 C. Scōo sic. z stat qd pp intētionis effectū cū opere subse
 cuto non vere bigamus pūit pena bigamie. de big. nu.
 p. z p̄cedit b̄ ēti eo qz scire pōt se vere nō agere qd agē v̄
 vt ibi. fortius qz p̄cedet in eo qz vere credit agere qd alijs
 agi vites. iudicetur ergo iste adulter pp affectū z opus lz
 in veritate i numero adulteroz nō sit vt no. xxij. q. i. quot
 quot facit. l. eū q. C. de adulter. cuius vba h̄ntur in p̄. dec.
 nup. facit. C. de furt. l. si qs seruo. vbi pp itentionē tenet
 serui corrupti z furti qz vere h̄nt nō corrupti nec furtū fe
 cit. C. Tertio p̄bat idē ex possessione z cōi opinione. de p̄
 z stat qz possessio sepe h̄z p̄p̄tatis effectū d̄ elec. q̄relā de
 cā poss. cū oliz de iure pa. zultationib^o. hec at erat i pos
 sessione m̄mōnij. iudicabit qz vt talis z sic cā cognoscēs
 dicef adulter. ff. de adul. si vroz. circa p̄n. ibi siue iusta cā
 siue iniusta. z. s. diui. ibi. neqz q̄lecunqz m̄mōnij neqz
 spē violare oz. De scōo. i. de opinōe cōi v̄ qz ē fortior qz
 fictio rō qz fictio p̄supponit s̄riā veritatē. lxxv. di. qd a pa
 tribus. xxvij. q. ij. sunt qz dicūt. cōis opinio nō. imo credit
 z h̄z p̄ veritate. fz fictio sumit p̄ veritate. l. di. ferrū de tē
 po. oz. l̄sas. fortius qz cōis opinio. ij. q. vij. s. verum. C. de
 testa. l. i. ponderato ergo initio qd in delictis pōderandū
 est ex quo isti z alij putabāt illā p̄iugatā a p̄ncipio iste fu
 it adulter. veritas patefacta nō mutabit delicti naturā.
 i. q. i. p̄cipatus de elec. dudū. C. Circa scōm casuz qdōnis
 probatur qz qui vrozē alterius cognoscit adulter est. sed
 iste indiget vt in thēmate: ergo adulter. p̄mū patet. xxx
 vi. q. i. s. cūz ergo. xxij. q. iij. meretrices. z. q. vij. adulterij
 .ff. de adul. l. stuprū. nā quod plus est cognoscens ēt sepa
 tā a viro per sniam pp adulteriū adulter est. xxij. q. i. di

a C Seipsam
 submisit illius
 loco. Adde gl.
 in. l. vroz. C. d
 repu. z per cy.
 in auē. hodie
 eo. ti.

b C Cogno
 scens mulierē
 solutam. Ad
 de Bal. in. l. si
 quis non vi
 cam in. v. col.
 C. d. epif. z cle.
 in. l. venia. C.
 de in ius vo.

xit z si dicas qz nō intendebat. R̄ndetur imputari alicui
 etiam illud qd euenire potuit ex actu illicito p̄ter inten
 tionem agentis ēt si nō eueniret. vñ d̄ homicida sui qz se
 abscedit. z homicida infantis qz illū exposuit lz homicidia
 secuta non fuerint. p̄mū p. l. v. dist. si qz abscederit. scōm
 lxxvij. dist. c. vlti. fortius qz imputari d̄z qd vere euenit lz
 intentio ad id nō fuerit. Pileus allegabat. ff. ad. l. aq̄.
 sciam. s. si meum. si seruū quē libez putabas occideris.
 Laquila teneberis. ff. d̄ iniur. eū qui. s. si iniuria. z. ff. d̄ v̄
 bo. sig. inter stuprū. z satis est qz deliquere voluit licet ali
 ter eueniret. ar. ff. de ma. vl. si p̄. de iuris z fac. igno. l. re
 gula. nec m̄iz cum qnqz solum factū damnetur ēt si d̄sit
 nocendi voluntas insti. ad. l. aq̄. s. pen. C. vñ vi. si quis in
 tantam ff. ad. l. cor. de sicarijs eiusdē. s. qui hominē. ff. d̄
 penis sigs. s. qui abortionis. C. Item de stupro nō tenet
 qz illud non cōmisit licet cōmittere putauerit. ff. de fal. l.
 impuberē. s. i. Si qz de adulterio non pūmatur remane
 bit crimen impunitū quare dicendum est eū de adulte
 rio teneri. ff. ad. l. aq̄. Item mela. s. sed z si. z. l. ita vul
 neratus. s. qz si quis. Scōo sic probat. ex qz quis rē illicitā
 facit oē quod sequit imputatur. iste aut illicitam rē egit
 cognoscendo feminā que sua vroz nō erat. xxij. q. iij. ne
 mo. qz intentio vel ignorantia nō excusat eum a culpa qz
 in veritate cōmisit: z hoc inducit res illicita quā aggre
 sus est. que facit ēt imputari casus fortuitos qz sunt p̄ter
 propositum. xxv. q. i. s. vt itaqz ver. vt aut de homi. conti
 nebatur. z. c. dilectus in fi. facit eo. ti. c. si. lib. vj. C. Tertio
 inducit casus qz in vtroz qdōnis casu sit verus adulter.
 xxij. q. iij. nemo. z. c. meretrices. vbi inuitur cū of mulie
 re p̄ter propriāz vrozem adulterium cōmitti. ad idem
 eadem questione qui. c. viderit. de peni. di. i. si cui. scire. n.
 debebat quod suum non erat ad alium pertinere. C. vñ
 de vi cū querebatur. xliij. q. v. multi. ex quibus concludit
 vtroz casu thēmatis clericum adulterum iudicandū.
 C. In s̄rium probatur clericum in neutro casu adulte
 rum de p̄mo sic. nō est adulter verus nisi qui alterius
 vrozem cognoscit. sed iste p̄mā cognoscendo vrozē alte
 rius nō cognouit qz zc. maior probat. xxvij. q. i. s. cum er
 go cū iuribus allegatis. s. minor p̄supponit in thēma
 te. l. qz detecta veritate p̄z illam esse solutā z sic concludit
 tur propositus. tanta enim est veritatis virtus qz opinio
 s̄ria sibi cedit. viij. di. veritate. z. c. qui contempta. z. c. cō
 suetudo. lxxi. di. q̄cumqz de peni. di. ij. citius. sententia qz
 super adulterio ferri non potest cum vez detectum rēsi
 stat. d̄ frigi. fraternitatis. xxij. q. ij. si quis ingenuus. nec
 mirum cum qnqz etiam reuocet propter id snia lata. de
 pur. vul. significantib^o. C. d̄ re. cre. l. si. que tñ pro veritate
 accipitur de re iudi. cum inter vos. ff. de reg. iur. res iud
 dicata. fortius ergo tollit illa qualis qualis opinio. b̄n
 facit de sen. excom. licet. lib. vj. ff. quando acti. de pecu. eff
 anna. l. i. de condi. sine causa. l. si fullo. C. de transac. si ex
 falsis de eo qui dux. in matri. significauit. C. Secūdo in
 ducitur regula in penis. eodem tit. cū concor. vt scilicet
 in penali materia nō solum vbi de veritate cōstat sed ēt
 vbi dubium est benigna fiat interpretatio z sicut potius
 p̄sumitur quis non deliquisse qz deliquisse. i. q. vij. l. san
 cimus. sumpta. C. ad. l. iul. repetun. z extra de procura. i
 nostra. sic z in dubio. potius p̄sumendus est qs minus
 qz plus deliquisse vt mitior pena sequatur. ij. q. iij. s. no
 tandum. ff. de pems si p̄ses facit. ix. di. sana. q̄ppe. l. di.
 pōderet. xxv. q. vij. alligant. fortius igit cum de veritate
 z stat non debet pp p̄cedentem opinionem aggrauari
 delictū. Iudicabit ergo fornicatio que minor ē adulte
 rio. xxij. q. vij. adulterij malum facit etiam regula odia
 eodē ti. z. l. vulgaris. s. si qs es. canonizata de peni. di. i.
 z. ff. de crimi. expi. bere. l. vlt. C. De secundo casu. l. qz nō
 fuerit verus adulter cū secūda sic p̄batur. ois adulter ē
 dolosus. nullus ignorans est dolosus. qz nullus ignorās
 est adulter. maior patet: qz adulteriū nō cōmittit sine do
 lo. ff. de adul. l. pe. C. de repu. l. vroz. in fi. pileus allegat.
 C. de fal.

Contra licet regulariter predicta sint vera tñ non habent locū qñ priuilegiū datur sup re ambitiosa quod p3 de preben. qñuis li. eo. s. eo. li. d. fil. pres. c. i. z veniat regula que a iure cū suis cōcor. j. eo. Itē l3 priuilegia sint fauorabilia nō tñ recedimus a verbis ipsoꝝ de priuilegiis. p. 20. z. c. recepimus de preben. cui de nō. pone q̄ q̄ per priuilegiū mibi cōpetit vsus rei vel iter nunqd p hoc hēbo vsū fructū vel actū. planū est q̄ nō q̄ verbū id nō ipostat. isti. de vsu z ha. in pn. ff. co. l. ij. insi. de serui. in pnci. immo qd plus est ipsa vba sepius restringunt. qd p3. de priuile. petistis. s. eo. li. z eo. ti. abbates z. c. vt aplice qñ cū phibitio sit fauorabilis vt infra. pbabit priuilegiū ambitiosum q̄ nō dilatādū sed vbn restringēdū vel saltē in significatiōe ppria retinēdū maxime qz facilius pcedit sbesse q̄ p̄esse. de fi. p̄by. c. i. cū similibus. z quo ad p̄dicta vide qd scripsi de vbo. signi. olim sup vlti. glo. **C**uius studij p3 p hoc verbū thematis priuilegiū n̄ p̄sone vrēti sed boni. ciuitari z studio fore p̄cessus cā ergo p̄cessionis fuit ipsius studij ampliatio vt ēt p3 ex verbis sed est patens q̄ intātū pōt ampliari studij p summi legisse doctrinā sicut p scholasticā disciplinā ad qd d̄ Tito liuio dic̄ hierony. i. pbemio bibliotheca. ad eū romā venisse multos nobiles d̄ simib⁹ hispanie z gallie z quos ad sui p̄templationē roma non traxit illius hominis fama p̄durit. vt q̄ saluet causa concessionis ēt de docente priuilegiū d̄z intelligi ad qd facit q̄ puilegia vniuersitatibus p̄cessa fauorabiliora sunt q̄ p̄cessa p̄sonis. s. eo. li. d̄ puile. ne aliqui. Ex alterius q̄ p̄sona p̄sequit studens doctorādū z docēdi potentiā quod ex sua nō posset nec hoc est nouū. quod p3 d̄ con. p̄re. auctoritate. ff. ad tertul. l. ij. s. obijcit. ver. si sic. C. de na. li. auē. l3 cuz silibus. **C**ontra licet sic ampliari posset tñ hec verba nō sonāt vt dictū est. s. ad id qd de alterius persona dic̄ respondēt p̄ decre. is cui d̄ p̄ben. s. eo. li. als phibitus. ad uertendū est q̄ isti phibiti sunt p̄stitutiōe canonica: z sic cōcedētis. s. pape fiat q̄ cōtra ipsum papam lata interpretatio qd optime. pbat dec. cū dilectus de cōsue. z regula cōtra eū. j. eo. ti. cuz suis p̄cor. z ff. de pac. l. veteribus. z qd ibi no. excipere. n. potuit papa z nil excepit ad hoc de iur. repa. c. lris. z. c. cū seculū. omnia q̄ veniant in cōcessione maxime qz phibitio penalis z sic stricte sumēda. d̄ peni. di. i. pene. s. eo. li. de elec. statutū. ff. de penis interpretatiōe j. eo. ti. in penis cū p̄cor. **C**ontra l3 phibitio pp penaz odiosa sit tñ pp sui cām est fauorabilis vt. s. ampliet theo logie studij ne cle. vel mo. sup specula. Itē vt melius varet sacris. xxxj. di. s. cā z quqz. c. sequētibus. d̄ offi. archi. z archieps. c. i. ad id de sin. c. vni. ff. d̄ arbi. nō distinguem⁹. s. sacerdotio. hoc q̄ odiosuz z fauorabile nec late nec stricte interpretemur sed stemus verbis. ad hoc qd nō. d̄ elec. cū in cūctis in. v. gl. z eo. ti. c. penul. s. eo. li. **I**ntelligat ergo ommissum qd nō fuit exp̄ssum. xcvj. di. vbi nam cū suis cōcor. gl. immo ex aliquozū actū exp̄ssione reliqua vidētur excepta z phibita sicut cū v̄do fundū exp̄ssis aliqbus instrumētis fundi reliqua videoz excepisse. ff. d̄ fundi. istruc. quesitū. s. itē r̄ndit z. l. cū delanionis. s. cui fundū. maxime qz cū cōcedit phibitio leges audire causa cōcessionis vt vt melius intelligat cāones vt no. xxxvij. di. c. i. sed experientia docet q̄ magisteriū sciētie nil adijcit ergo zc. de trālla. c. ij. **A**udire. aduertēdū est negari non posse quin sub vbo auditus includat doctrina. iest. n. ex vicoze latinū q̄ si possum audire q̄ alios docere si q̄ p̄ priuilegiū cōcedit ex vi correatiui z cōneri alteri vt doceatur q̄ z isti vt doceat. ad hoc. v. di. ad eius. video. n. q̄ non solū p̄ncipale includit accessozū. sed ēt cōnerum accessozio vel ipsius accessozū qd pbat de offi. dele. p̄udētā. s. sexta. z. s. se. z pbat. s. eo. li. d̄ p̄ben. c. antepe. ff. d̄ li. z post. si ita. s. regula d̄ donatio. inter vi. z vro. c. ij. casus quozuz breuitatis cā p te videas. cēt. n. absurdū q̄ puilegiū meū plus tibi qz mibi p̄ferret z qd tibi pp me cōpetit fortius mibi. xcv. di. illud. itē si mibi p̄cedit vsus rei q̄ z ipsi rei factio qd pbat. s. e. li. d̄ sen. excō. qm̄. p̄cesso enim vsu chuz

Ad legendas leges. Ad de doct. i. c. su per specula. de magis. z p docto. in. c. super specula. de pu uile.

ant libe...

Sed libere. Adde quid ipostat hoc vbum libere. vt de not. in. c. de multa. d̄ p̄be. c. licet eps eo. ti. lib. vj. g. in c. sin. d̄ eta. z q̄ li. in vbo libere z glo. in ver bo libere i cle. dudum de sepult. Rappa. cūma. in consilio. cruij. incipi. Antio. benedicto in. ij. colum.

Verbu de ber. Adde gl. i cle. attendetes de sta. mo. qua doqz importat honestatem et si p̄cedit ver bum omnino. Abb. i. c. si vir. de adul. Abb. in. c. i. de desp. impub. Abb. i. c. cuz locum. d̄ sponsa. z per Bar. in. l. creditores. C. de pigno.

matis cōcessa intelligit eius factio vt ibi. sic z cōcesso vsu iuris ciuilib⁹ z factio doctoratus. s. z doctrine. plus p̄bo doctrina exp̄sse p̄ verbum docēdi nō est talibus phibita hēmus. n. i hac materia tria vba. plata. s. lectio auditio z studij sed p̄ter id qd dixi. s. verba penalia stricte sumen da q̄ illud verbū lectiōis ponat in hac materia p̄ lectio ne discipuli nō magis probat̄ triplr p̄ sic cōciliū thuroñ. ne cle. vel mo. mag. dicit q̄ illi monachi exhibant ad legēdas leges vt possent melius z fidelius tractar nego cia monasterij ad legendā phisicā vt possent curare monachos infirmos pp qd p3 q̄ loquit̄ de exitu nō ad lecturā doctoris sed discipuli. Scōo sic cū p̄ciliū phibendo fuisset vsū vbo legēdi Honorius dicit interpretando cōciliū q̄ p̄ciliū phibuit auditū. e. ti. sup spec. Itē bōifaci⁹ eo. ti. s. eo. li. c. i. Tertio sic qz multis iurib⁹ pbat̄ verbuz lectionis intelligi de lectiōe discipuli. de magis. c. i. d̄ ele. cū ex eo. s. eo. li. vtrobiqz legēdi z p̄ficiendi. xxxvj. di. c. fi. ibi discat legēdo scripturas aut pplz doceat de eta. z q̄ li. c. fi. ibi legisse donatū de renū. post translationē ibi exercitium lectiōis q̄ tum ex mente p̄ciliū. tum ex interpretatio ne romanoz pontificū. tum ex ppria significatiōe verbū p3 per verbū legendi doctrinā nō phibitaz. **R**estat q̄ aut doctrina non est phibita. z sic qd plana cū ea d̄ qui bus querit̄ etiaz sine priuilegio posset: aut est phibita p̄ verbū auditus z studij z tūc quo iure illa verba phibito ria z penali lege includunt magisteriū eo iure z fortiori illa verba relaxatorij z gratiosi priuilegij illud includūt z sublato exp̄ssio sublātū sit tacitum. C. si reus vel ac. l. fi. z facit qd no. de rescrip. c. i. s. eo. li. in glo. ij. de cle. cōiu. qd a te maxime qz cū sil. phibitio manauerit. z hec sint similia z p̄nera. C. de male. z ma. l. culpa vno sublato virtute cōnexionis z reliquū de p̄sti. translato. **C**ontra planū est q̄ audis z docere sunt diuersa z tripliciter probatur. **P**rimo ex diuersitate noium. C. de codici. si idē de de ci. ad audiētā. **S**cōo qz diuersis mēbris actus illi cōueniunt qd p se p3 ad hoc. i. ad corinth. xij. z. lxxxij. di. sim gula. **T**ertio qz iura ponunt hec p̄ diuersis vt p3 in p̄hemio dec. z. s. e. lib. in p̄hemio de loca. c. i. de priuile. sup specula. ne cle. vel mo. c. ij. ij. rñ. s. eo. li. z lex p̄dicta culpa filis ponit illa p̄ similibus q̄ nō sunt idē. primū vero superius argumentū tollit. qz per id sequeret̄ q̄ cui p̄cedit audire diuina cū per p̄ns concedat̄ alteri q̄ sibi celebrer ergo z ipse celebrare posset: sed planū est hec. diuersa. de priuile. c. pe. z vlti. s. eo. li. de sen. excō. c. fi. **L**ibere nō dixit simplr studere. sed libere studere verbū d̄z aliqd opa ri. xxxvij. q. i. sic. n. de diuoz. gaudemus. de priuile. si papa s. eo. li. ff. de leg. iij. nō alr. pro lata vero significatiōe hu ius verbi. facit de p̄ben. de multa. z. c. l3 eps. s. e. li. d̄ p̄cur. q̄ ad agendū. in fi. eo. lib. ff. eo. p̄cur. cui libera. p̄t. n. transigere h̄ns liberā q̄ alias nō posset. Itē pte debiti soluta non est liberatū pignus. sed tunc cum totū fuerit solutū. ff. de distr. pi. quā diu. nec pro pte faciens ad qd est obligatus. ff. de verb. ob. in executionib⁹. s. penū. z de hoc. de penis suā. sic nec p̄ concessionē partis studij dice retur libere studij concessum ad idē de resti. spo. p̄fams nec d̄r liber ad ordines in q̄ seruitū aliqd retinet̄. l. iij. di. sin. q̄cunqz. **C**ontra. tollit argumentatio ex h̄ verbo per can. xxxj. q. i. relatio. de re. ecc. nō ali. vt sup in fi. de sec. nup. c. fi. de offi. vica. cū in gñali. s. eo. li. ff. de dona. filius. C. de inoffi. testa. si qñ. in prim. per que iura p3 verbum li bere nil vel paz operari. Itē docet experientia q̄ sepe ponit in lris ad ornatum rethoricū. **S**tudere. studij ex tribus partibus perficit̄ vide. i. ad Timoth. iij. atten de lectioni exhortationi. z doctrine. xxxvj. di. c. sed sicut vbum statuo d̄z designare rē perfectaz z consumatam. de peni. dist. i. hec aut̄ verba de verbo. sig. in his. ff. qd quis. ij. l. i. ita verbum studij h̄z designare studium perfectuz qd perficitur in vltimo actu doctrine nō inchoatum vel mediatum tñ plus canon a vi tertus probare vt q̄ ap pellatione studij includat doctrina. xxxvj. q. v. aliquanti. vt ibi

vt ibi ps ex prin. 2 fi. ad idem. li. x. C. de exen. ar. l. vii. in fi. ibi studium docēdi atq; discendi. 2 decr. ij. de prin. s. eo. li. maxime cū docēs studeat 2 discat docēdo. vt in. l. p. dca vbi de hoc. Item papa q est vicarius eius qui nō nouit opus iperfectū non d; intelligi fuisse locutus de studio impfecto. s. hap. maiores 2 circa h ad de q dixi. sup regu la q prior in qōne poroz in parte. ij. Itē nec valz pro pte aliqd facere de p. se. di. ij. cōperimus. ff. de pcur. in cause pro dereli. l. iij. de transac. l. cum hi. dato ē q appellatio nestudij^a altera ps tñ intelligeretur per partes tñ dice mus totum esse cōcessum. xiiij. q. v. penale. xxxij. q. iij. me ritrices de peni. dist. vulgaris: baptizatur. n. quis parte corporis tacta. de con. di. iij. nec quēq; z. c. proprie. vbi d hoc sicut p partem totū possideo. ff. d. ac. poss. possideri. s. i. 2 faciant iura que pbant vno mandato demanda tum esse pncipum. ff. de procur. legatū z. l. ad rem mobi le z man. l. vlt. de elec. in causis cū simi. ex quo enim sentit onus discendi habeat 2 honorē docēdi. j. eo. ti. qui ser uat onus cū suis concoz. qui posuit principū ponat sinez de con. dist. c. nullus eps. de renū. c. i. cum concoz. sicut iu dex de qua re cognoscit pronunciare debet. ff. de iud. de qua re. de causa possessio. cum sup. nam sicut excoicatus appellat ita psequitur 2 finit appellationis cam. de ex cept. cū inter priorem. nam sicut matrimonū legitimat 2 habilitat naturalem ē ad prelaturam qui filij sint leg. per venerabile. vbi de hoc. sic priuilegiū legitimat 2 ha bilitat istum ē quo ad magistrū. 2 sic simile qd dicitur de minore pubere quē habilitat iuramentum per aut. sacra. C. si aduersus vendi. Cōtra studere respicit audi tum qd probatur p decre. super spec. ne cleri. vel mona. vbi pmittit de audientibus. postea submittens qepi in quoz diocēsis student zc. probat idem de mag. sup specu. vbi studentes 2 docentes pōnt text. vt diuersa ad idem de psump. ex studijs cōiuncto illo verbo euz co qd sequitur auditōis sapientū zc. de tali studio scholastico loquatur de elect. bone. ij. z. c. innotuit. de pcurator. dile ctus. de ele. nō resi. tue. de offi. delega. consultationibus de rescrip. c. si. s. co. lib. ff. famil. herc. ca que z si dicas fin id qd nil operari cū de auditu iam dictū esset in priuile gio. Rūdetur q ex huius verbi virtute priuilegiatus ē principale studium iuris civilis facere poterit nō audi endo. 2 hoc addit hoc verbum studere: fateoz tñ q studi um interdum h; denotare alios actus pter meditatō nem litteralis scientie. Judicium vl. Ingeñi studio caue dum est ne aliqua domus israel peat. Ecclesiastici. xliij. pulebritudini studium hātes. lxxvij. disti. fratres. stude at de manu fructificare de pac. e. iij. studiose agenduz est zc. prescrip. vigilanti studio cauendū est zc. ff. de dōa. in ter viz 2 vrozem. l. ij. ibi studiū filios educandi. pterea ter video q interdum alicui h; studere 2 adiscere. sed nō do cere vt femine. i. ad timoth. ij. xxiij. dist. mulier. z. xxxij. q. ij. mulierem. de conse. dist. iij. mulier. ibi d; qzuis docta docere nō presumat. ponit studium 2 disciplinā per ver bum docta. 2 tñ vetat doctrinā. nec miz in his cuz plus habeat doctor quā studens honoris. 2 progatine qd pa tet h; enim ordinariā per auten. habita significatam. C. de fi. pro pa. h; imunitatem munez. C. de profes. z med. lib. r. z mercedem laboris: vt ibi qd dic vt notatur. xxxij. dist. de quibusdam de mag. c. penulti. consequit ex tem pore comutatum. C. lib. xij. de profess. qui in vr. cū. l. vni. est de doctor collegio 2 admittitur ad magistralia de cō stitutio. ex litteris. adhibetur ei fides. i. ad Timoth. ij. veritatem dico nō mentioz Doctor gentiū. reuerētia. vt xij. q. i. sic viue. z. c. seq. xvj. di. quis dubitet. vj. q. i. sacer dotes. z. c. oues. vij. q. i. hoc nequa q; viij. questio. prima qualis. honorabilius sedet. secunda. q. septima. s. s. bis. C. de tyro. l. fina. libro. xij. ipozum ordo in ecclesia preci puus est. de hereti. cum ex inuncto. habet immunita tem canonis quod dic. vt notatur de sententia excoim nicio. c. i. z. c. cum voluntate. ex quibus patet doctrinā

maius esse. illud g non veniet concessio minori scilicet au ditu 2 studio. facit quod nota. in regula cui licet. eodem titulo. alias sequeretur q ex quo permissum esset stude re in iure civili. permissum esset etiam in eo iure 2 foro patrocinari quod est falsum. de postu. ca. i. 2 vltimo. In huius ergo obscura 2 ambigua probatione sumamus quod est minimum. j. eo. titul. in obscuris cum concoz. ad hanc partem facit. C. de stu. li. vr. ro. l. i. lib. xi. 2 vides quandoq; sacerdotem habilem ad alia non ad altaris ministerium. de cor. vi. significauit per hec superius alle gata p p^a parte zcludit hunc pbibituz doctorari posse 2 docere Bononie. p allegata vero secūdo cōcludit con trarium scilicet cum hic nec doctorari posse nec docere. Circa solonem questionis est aduertēdum q de scho lastica lectura quā facit scholaris ad studiū suū tantum. nō puto dubiū quin illa possit vti is de quo queritur p si derata sui causa 2 videmus nō licētiatos sic legere. 2 po tius docētur qz doceāt. 2 est quedā assuefactio. ad hoc. i. q. i. dedit baptimū. z. xxxvij. dist. qui de mēsa. ff. de po. l. i. s. q. si. ad. l. aquil. q. actione. s. si qs in colluctatiōe. Circa doctoratus vero officiū honorē cathedre 2 doctoralē do ctrinā ante factū p iura 2 ratios. s. p hac parte iductas cōsulo q ab his abstineat 2 qz multis videt q mens con cedentis priuilegiū ad illa se nō extēderet 2 quia secun dum interpretationē Hosti. nota. ne de. vel mo. sup spe cula. per lectionis verbū doctrina pbibet quā glo. vide re poteris in nouella. sup vers. ampliari ad finē. vñ z p solone dare posses q hic cū de iuribus verborū papalis priuilegiū dubitetur recurrendum sit ad papā. de iudi. cū venissent. vt ipse interpretetur q dedit de officio ordi narij. c. iij. s. p. p. eodem lib. vtilis enim 2 forte neces saria in hoc casu esset declaratio. post factum vero si con tigisset illū iam doctorasse 2 docuisse ne infra duoz mē sium spacium desistisset. vt procedat dubitatio puto cū non incidisse penas concilij pstitutionis Honorij prin cipaliter pp id qd. s. dixi super ver. audire. v. plus pro bo. 2 per hanc regulam a p^orio vt permissis auditu 2 stu dio p que acquiritur scia permissa dicunt que ex eis se quuntur. s. doctoratus officium doctrina. hoc addito. q h; concilium qd de monachis loquit. vtatur vbo lectio nis. decre. tñ super Spec. que loquit de istis scholarib; illud verbū non ponit necesse absurdū inter eos in hoc aliquid esse diuersum sicut in alio qd ibi scripsi sup ver. desistit. Ad hanc solutionē satis facit ipsa forma priuile giij. in cuius exordio fit mentio de magis 2 scholarib; 2 vniuersitate. 2 postea in narratis submittit qd vult ip sam vniuersitatē premunire dono beniuolentie specia lis zc. huic mō soluendi quo distinguit an factum. 2 poss conuenit de iureiu. vey qd scripsi de iude. significauit su per glo. i. z de re iudica. inter. super finem gl. quicunq;. Cōtraria vero per pcedēz solutionez reputo soluta nam locū haberent qn expresse prohibita esset doctria. vt tunc ad illud ambitiosum priuilegiū non trabatur. sed verbis stē. vt pro hac parte allegatum est p. non ob stat q per alium cōpetat. vt allegatū est secundo. 2 tunc nō expresse censet ommissum vel vno expresse alterū ex ceptum vt allegatuz est tertio. cum actus essent diuersi: 2 per se principales vt allegatuz est quarto. Non obstat tunc verbū libere vt allegatuz est quinto. qd aut pro hac parte allegatū est sexto. s. q studij verbum designet audi tum alteri mēbro solutionis concozdat. vt. s. dicā per id 2 tacite doctrinā non esse pbibitam. 2 sic de iure cōi etiā sine priuilegio posset doctorari 2 docere vt pdixi 2 sic ē soluit qd est de m de pfocinando in foro civili. s. qd illud est huic dissimile. qz pbibitum expse p iura ibi allegata qd pbibitū remanet cū h; nō sit pmissum. Ad decr. signi ficauit. dico qd nisi expssim vetaret restitutis ad sacerdo tis offm exercet ē altaris ministeriū si nec hic doceret si expresse fuisset veritus ad id qd d; qd doctoratus est qd maius nō nego. tñ dico q ex q venit ex vi taciti vel pnci

a Appellatō ne studij. Ad an appellatiōe studij cōpēdit doctrina. vide per abb. in pro he. gregoria. i. prin. iij. col. Et an cōpēditur doctor. vide p Archi. in. c. cū diuersis. de pri uile. lib. vj.

de ipsius maioriata non est curadū ad instar eius qđ de curata ecclesia dicitur que est conueta prebende. s. eo. li. bzo de preben. super eo. d. muliere vero dico qđ est expref se prohibita z sic concoz. ad regulam in obscuris dico qđ hic nulla obscuritas.

Am quid vna. lxxiiij. C. Pzi ma gl. ponit ex

c empla. secundo sex casus quibus fallit. ter- tio dicit quo casu procedit regula. C. In gl. i. ibi legi fiat Dy. pōit exemplū p. l. ff. de tuto. z cura. da. ab his scire oportet. s. si mater. vni pater prohibitus ad ministrare nec administrare poterit vt curator cui con- coz. s. eodez libro de electione auaritie. C. Item per. l. ff. de bo. posses. non est ambigendum. s. vbi cūqz z de con- tra tab. l. iij. s. libera. z. l. si post mortem. s. exheredari. vbi a successione prohibitus de iure ciuili non admitti- tur de iure pretorio. ad hoc vltimum contra in emanci- pato qui admittit iure pretorio z nō ciuili. ff. de bo. pos. l. sed cum patrono. s. bonozū. C. Item si duplici iure de- fertur mihi hereditas. licet vno prohibear admittar ex alio. ff. eodem ti. l. quotiens. z. C. de iure deli. l. suum here- de. C. Item filius exclusus ab vnde libere admittitur p vnde legitimi. z exclusus ab illa: admittitur per vñ co- gnati. ff. d. suc. edic. l. i. s. sed interdū. C. Item repudians ex testamento succedere potest ab intestato si erat de nu- mero sic venientium. ff. de acqui. here. nec is. s. primo ad bec z similia sufficit solutio glo. sed Dimus dicit regulaz locum habere. vbi ius refistit in odiuz prohibiti. sed vbi affistit propter alium cōtingentem defectū habent locū contraria credo glo. cozruptam. z ibi suis concoz. z. s. eo. lib. de cleri. coniu. c. vni. s. primo. z ibi seruum. z est lex. C. de testi. seruos. z ibi minuet. quartam vide in autenti. de trien. z se. s. prohibemus. z quod ibi not. gl. hoc est.

Ec regula facit ad que- stio.

b nem quam padue disputauī vt patebit i p- rius procurator meus ad probādum de iure meo i iudi- cio produxit instrumentum sua manu scriptum queri- tur an faciat fides. C. Rationes ad negatiuam consistūt in susceptione officij propter quam nec testis nec iudex esse potest que tamen minus ledunt esse possēt: iungitur in fine dictum Hostien. secundo in contrarium induci- tur glo. que quatuor rationibus z opinione simili adiu- uatur. subdam demum quinqz rationes. tertio datur so- lutio distinguens z instruens z contrarijs respondens.

C Primo ergo sic probatur qđ instrumentum fidem non faciat. certum est qđ procurator non potest esse testis in causa quam procurat extra de testibus. insuper. in- mo nec in causa appellationis potest esse testis qui fuit procurator in principali. s. de testibus. romana. eodem libro. Cum ergo in exercendis litibus parem vim obti- neant testes z instrumenta. de fide instrumento. cum Jo- annes. C. eo. titu. in exercendis. dicemus quo iure repel- litur a testimonio eo iure suspicionis eiusdem instrumē- tum per eum confectū in causa quā procurat fidem non facere cum etiam lex fina. ff. de testibus aperte prohibe- at patronos causaz in causis ipsis testimonium dicere. sed constat qđ postulare est desiderū suum vel amici sui in iudicio apud eū qui iurisdictioni preest preponere vel alterius desiderio contradicere. ff. de postu. l. i. in princi- pio. iij. q. vij. s. tria. patet ergo qđ tales procuratores postu- lant z causis patrocinant. ergo a testimonio repellētur. dato etiam qđ sequens pars legis ipsius que de executo- ribus loquitur ad procuratorem non extendat vt ibi vi- detur tenere gl. que tñ alibi dicit Primum scilicet. ff. de iu- re fil. l. deferre. s. item decreuerunt que gl. vñ verior vel dicat qđ gl. legis vltime de testibz loquatur in procurato- re qui testificari vult in cā quā non procurat vt solent di- cere domum legum: z probatur p et ea que notāt Inn. z

a C Procurator non potest esse testis. Adde Domi. i. c. romana. de testi. l. i. vi. Anto. de but. in. c. in super i. iij. col. eo. ti. z ibi Fra- cis. de aretio in vlti. q. Abb. in ca. fraternita- tis. in fi. de cle. nō refi. Flozia. in. l. fi. ff. de tes. Bald. in auē. sed nouo iure in. ij. colū. C. si cer. peta. Bal. in ca. inter pa- res in penulti. col. de lege. co- ra. in vsibz feu.

b C Is qui fu- it aduocatus. Adde Anto. d. butri. z Joan. d. imo. in. c. di- lecto. de testi. z per Philipp. i. c. postremo. de appel.

moderni in pdic. decre. insuper de testibus. cū ergo va- lidior sit vox viua qđ mortua in auten. de instrumē. cau. z fi. s. vero z vox eius viua repelleret vt. s. pbatū ē ergo multo magis hec mortua cū scriptura recipi non debe- at cuius auctor repelleret. d. here. fraternitatis. iij. q. iij. nullus. xvi. di. c. i. ne vna via cōcedat quod alia via p- hibetur cōtra istam regulam cum quid maxime cum p- hanc plus fidei cōsequat. etenim vox sua non faceret ni- si semiplenam p- bationem z instrumentū sufficientem z plenam p- bationem faciat. ergo esset absurdū euz ple- nam p- bationē facere qđ nō pōt facere semiplenam vt ē probatum. C. Preterea videmus qđ si is qui fuit aduo- catus b fiat iudex illi cause i qua postulabat recusatio- nis remedio impedit in illa cā iudicare. ff. de iurisditio- ne oīum iudicū. l. pretor. sed si nō iudicat multo minus p- babit. maius enim periculum est in probante qđ i iu- dicante fm ea que notauit Vincen. de cleri. excommu- si celebrat. nam grauamē iudicis inique iudicantis re- leuari pōt appellatōis remedio quod remedium circa p- bationes non est pditum cū ergo sit hic maius peri- culum plenius cōsulendū est. s. eo. lib. de electione. vbi piculum in pncipio cū suis cōcordan. Item cū reliqua probationum genera denegant istud genus vel hec spe- cies p- bationis. scilicet p instrumentū nō debet concedi ad hoc. xcv. distin. illud supflū. z si p- bare non pōt. p- cu- rator per suū testimoniū vt probatū ē. nec per suam cō- fessionem nec p iusiurandū nisi forte fuisset debito mō delatum. ergo nec hanc speciem probationis inducere poterit. maxime qđ istud officium videt facere cām pro- priam. ad hoc. ff. de iure fil. l. fiscus. ij. in fine. z hñt hec lo- cum. maxime in pcuratore qui contestatus esset litem qui p ztestationem litis. vel saltem instātie factus ē do- minus. de pcura. c. i. ij. respō. z. c. ij. s. eodem li. cum suis concoz. z in pcuratore qui satisfecit iudicatū sol. ad b- quod nota. ff. de pcurato. nō solum in principio. z mul- to magis in pcuratore qui participaret vtilitati ex vi- ctoria cause puta qđ sibi certum qđ p palmario debere- tur ad similitudinē eius quod de aduocato dicitur. ff. de va. z extraoz. cogni. l. i. s. z si nomine. z. s. se essent enis tunc valde suspecta ista duo officia. iij. q. iij. c. i. cū simi- C Bene facit p hac pte quod nota. Hostien. de p- ba- tio. qm contra sal. ad finem. i. col. vbi nota. qđ si notario actorz iudex cōmittit receptionē testiuqz qđ de hac cōmis- sione per aliū notariū non per ipm dz confici instrumē- tuqz ex qbus breuiter pcludit instrumētū fidē nō facere. C Quod vero fidez faciat sic pbat. Primo inducit su- pradicta gl. ex. l. vltima. ff. de testibus. que dicit procur- atorē testificari posse. p qua glo. facit textus pdicte. l. ff. de iure fisci. deferre. s. Itē decreuerūt que glo. et talibz rationibus corroborať aperte certus ē qđ prelatus dicit procurator ecclesie de donationibus. c. ii. de electōe cū nobis oliz. i fine cū similibus. z tñ ipse platus i causa ec- clesie alio cām agente testificari pōt qđ clare pbatat ex predicta decre. insup de testi. z ex ipsius superscriptōe vt ibi ēt notant moderni. p ergo pcuratorem in cā do- mini testificari posse. z aliter pbatat. Illa dicitur alicu- ius ppria cā cuius cāe dammū vel emolumentū ad euz suo nomine ptnet. ij. q. vi. biduum versic. palam. ff. qđ appel. fit. l. i. s. in ppria istius ergo cāe dammū z emolu- mentū suo noie ad pcuratorē non ptnet. ergo in testi- monio suspectus ē non dz. patet hoc ex descriptione p- curatoris que habet. ff. de procuratoribus. l. i. qđ p- curatoris est qui mādato domini aliena negocia in iudi- cio administrat. si aliena ergo nō sunt ppria. z sic nulla in eo vñ esse suspicio. hinc est qđ libertus non pōt pprio noie vocare patronū in ius: z vocans nomine alieno nō incidit in edictum. ff. de in ius vocā. qñ. Itēz video qđ plus picipat canonicus vtilitate cāe quā itētat p ecclia quā participat pcurator vtilitati cause quā itētat pro- dno. sed ille nō repellit a testimonio. ergo nec iste. pmiū probatur

probatur in predicta decre. insuper de testibus. eo. titu. cum nunciis. et vide qd dixi super. i. gl. de iureiurando. et si pps. xiiij. q. ij. super prudentiam. qd dictum est de cano nico in legatario repetitur qd probatur insitu. de testa men. §. legatarijs. cum similibus. per que vñ glo. illa de fendi vt dicamus etiam procuratorem pro dño testifica ri posse. et sic etiam instrumentum fidem facere debere. et p hoc dicto bene facit quod notat Innocen. et Hostien. de transac. ex litteris. Guilielmus in Specul. titu. de teste. §. i. versicu. quid si aduocatus. vbi nota. instrumentum in iudicio fides facere. licet aduocatus cause sit scriptus te stis in ipso instrumeto qui tamen alias verbale testimo nium ferre. non potest vt est. §. probatum. ¶ Secundo po test dici qd etiam concessio qd nō creditur viue voci vel te stimonio ipsius procuratoris tñ huic mortue que scripto deponit credi debet ad instar eius quod de episcopo di cimus cuius viue voci nō creditur. vj. q. ij. si tantum. et c. episcopus. et tñ creditur littere sigillo suo signate. vnde si coram episcopo opponeret excommunicatio cōtra acto rem que probaretur § litteras ipsius episcopi ecclesie qd ipse idē eēt iudicās et pbans scdm ea que plene notauit de pbatio. post cessionem. xi. q. iij. cure. ad idē de fide in strumentoz. c. ij. §. eo. lib. de sen. excō. cum medicinalis. §. offi. ordi. si canonici. nā pronunciat iudex an sua sit iuris dictio et de veritate precum. ff. de iudic. sigs ex aliena. et de rescrip. super litteris in fi. ¶ Tertio ad questionem etiā pro hac parte faciunt argumenta de tanqz quomodo qd interdum aliquid agit tanqz alius de electi. cum inter. i. et ij. de concess. preben. postulasit. ppter quod admittit aliquis alias suspectus. §. eodem libro de appella. c. penul. vbi idem est ad quem et a quo appellatur. ad idem xiiij. q. iij. si ecclesia. in fine. ff. de inoffi. testamen. si filius. ff. de posthu. l. si. can. iij. q. vij. §. tria. versu. si contra ptem. C. de admi. tuto. cum quedam cum simili. ergo cū instru mentum confecerit tanqz seruus publicus tanqz procura tor illud producere poterit ac si per quēuis alium con fectum fuisse. ¶ Quarto faciat quia aliud dicendo iam contra dispositionem iuris probationū copiam artare mus contra id. xiiij. q. ij. quāqz. vt lite non contest. quoni am. C. de here. l. penul. et enim forte aliter de veritate cō tractus fides fieri non posset. nam propter id videmus illum ad probationem recipi contra quem longe maior est suspitio qz contra procuratorem in casu decre. cū dile cti. de elec. si enim hi qui in scrutinio deposuerunt totuz suū. in publicatione scrutinijs dicant se nō deposuisse de illo de quo referunt scrutatores magna ex hoc cōtra ip sos scrutatores insurgit suspitio de falsitate. et tñ dicto eorum super hoc statut cū propter secretum scrutinijs aliter fides nō possit haberi vt ibi ad idem de accu. cū dilecti. et est si. qd no. doctores. de testibus. qd dū publica renē attestaciones dicunt se aliter deposuisse qz notari⁹ scripserit dicunt. n. Inno. et Hostie. cū Joā. Guiliel. in Spec. de fide instr. §. restat versic. qd si dū. qd credei scri pture tabellionis. multū tñ vt dicunt dō iudex confide rare ipsius tabellionis cōditionem et hoc bene facit ad qōnem sic qd dicimus rōne huius publici officij qd gere bat iste procurator presumi p eo qd oia vere qd scripserit d pcrip. ad audientiam. nō enim sequit sic procurator ergo suspectus: qd de facto videmus sepissime legallissimos repiri. et dato qd ex quo procurator fuit dicat cū in predcā cā quā peurat instrumentū non posse conficere. tñ instru mentū prius confectū pp hunc superuenientem casum nō dō minus validū reputari ad hoc in auten. de tabel. in versu. ipsius tñ documentis etc. vbi de hoc et veniat etiam ad hoc eodē titu. factū legitime cū suis exēplis. ¶ Quinto bene facit ad qōnem qd dicamus tabellionē in numero septem testium computari. ff. de testamē. do mitius abeo. et c. q. te. fa. pos. hac consultissima. ¶ Sexto pro hac parte bene facit. l. ff. ad. l. cor. de fal. de eo in fi. certum est enim neminez sibi ascribere posse vel ei in cu

ius est ptate vel ei cū quo in eiusdem est potestate vel ei quem hz in ptate. ff. eodem titu. si quis legatū et l. impu beri. et quasi p totū. C. de his qui sibi test. ascri. per totū tñ si qs ascribat legatū extraneo que postea etiam viue te testatore per adoptionem vel alio modo hūit in ptā te tenet legatum et cessat. l. cor. de fal. et senatusconsultus libonia vt in predi. l. de eo in fi. ad idē. ff. de re mili. l. mi lites per quod dixerunt domini legum qd si scripsi instru mentum sup aliquo cōtractu pro aliquo cuius post ea factus sum heres qd ex illo instrumeto hz ppria manu scripto agere potero multo magis ergo in procuratore qui nō sic participat vtilitati vt est dictū. ad idem video qd filius ascribere pōt matri et patri i cuius potestate nō est. fratri si ipse et frater non sunt in eiusdē ptate. de ma tre dixi qd filius in eiusdē potestate non est. ff. de suis et legi. l. nulla. insti. de adop. §. femine extra de conuer. i. si. c. si. pbantur predicta. ff. ad. l. cor. de fal. si pater et mari tus vxori. eodem titu. l. vxori. in principio tñ cuiuslibet pz qd longe magis participat vtilitati ipse filius vel fratre vel maritus nā in vita vtilitatem vt plurimum psequū tur et habent spē successionis quod non est in peurato re quo ad dominū. quare igitur ipsius procuratoris no tarij instrū qd nō sic vtilitati participat valere non debe at nō appet cū in pdictis psonis sit maior affectio et ma ior vtilitatis picipatio vt pdixi p q tollit illa argumen tatio qua dī eū suspectum rōne officij. qz non per hoc se quif instrumentum ab eo confectum non valere. ad idē bene facit predicta lex vxori. ij. responso. vbi si scribens testamentū scripsit se testamentariuz tutorem filij testa toris si tñ idoneus est ex decreto iudicis tutor datur. li cet suspectus ex affectione officij psumat. sicut ergo illa suspitio nō impedit illū tutorē dari ita nec talis suspi tio officij ipedit fidē instrumeti nisi de falsitate aliter doceatur. Ex quibus oibus restat cōclusio que sit etiā solutio qōnis saluo semper maior iudicio qd tali instru mento nisi alias redarguat de falso fides debeat adhi beri si ex sui forma ante litem motam et susceptum pro curationis officij apparet fuisse cōfectum. et idē puro si post qd ipse procurator illud instrumentum ex necessita te officij confecisset vel cum dominus nō nominatis. §. quasi quilibet alius vtilitatem ex instrumeto cōsequit. exempluz de necessitate officij: vt qd procurator meus no tarius epī vel cōis vel ad vectigal scripsit me soluisse vt aliud simile. exēplum de secundo vt si instrumentū qd teneat pactum inter duas vniuersitates. vel qd qucuqz at tulerit vinuz p corbe habeat tñ vel his similia facit. iij. q. vij. §. tria. versu. si contra patrem. ff. de postula. l. fina. C. de admi. tuto. cū quedā cum concordā. ff. de iofficio. testamē. aduersus. §. i. ad idem de fidei cōmis. lib. §. §. qd. de prescrip. ad audientiam. dico tñ qd iudex que oportet cūcta rimari si videat istum notarium procuratorem alias suspectum vel non bone fame sua subtilitate veri tatem requireret vocando ad se testes inscriptos vel alte rum ex ipsis. et si expediat faciat sibi mōstrari quaternū rogationū vel abbreviaturaz. et videat an sit ibi scripta. et debito loco ad hoc. xxx. q. i. iudicantes. de renūcia. in p sentia. ff. de testibus. l. iij. ¶ Ad tria qd principaliter fun dantur in his qd nō pōt esse testis nec iudex. et quod rōne officij est suspectus. Rūdet qd procurator producens in strumētū qd prius pferat non testificat vt tūc post su sceptum officij: sed vt tūc an susceptū sicut ergo pducē do prioris iudicij acta posset pducere suam ppriam at testationem cū non sit pbibitū: sic et poterit pducere in strumentum prius pfectum. nec obstat qd remedio recu sationis repellit a iudicando. qz hz maius preiudicium sit in teste qz in iudice vt est dictuz tñ longe minor suspi tio repellit iudicantem qz pbantem. exēplum de offi. deleg. cū vigesimuz. de appel. postremo. huius ratio no ta. vt lit. non contest. c. ij. iij. q. v. accusatores. iij. vnde pro pter testimonij remouet iudex non econuerso. de testi.

a C In nume ro septē testiū. Adde Alberi. de rosa. i. l. pre cibus. C. de p ba. bal. in. l. i. in. §. ff. de v. obli. Bal. isti. eo. tit. Specu. ti. d. teste. in. §. restat ver. qro. Car. zaba. i. c. cū Joānes d si de instru. lamfran. in repeti. c. qm ptra fal lam. de pbat.

dilecto. ad id quod de suspitione dicitur iaz est responsum. quod suspitio est. sed non talis que impediatur cum nec multum maior impediatur ut probatur est. alias sequeretur quod non faceret et fidem instrumentum a notario multum amico confectum. et si qualitas persone suadebit iudex investigationem faciet. de qua dixi ad hoc. ff. de questio. l. i. §. que stioni. et quod no. iij. q. v. c. ij. de accu. cum oporteat. Videte rea ei contra quem producit non deest remediis redarguendi de falso directe vel indirecte secundum formas de testibus et tenore. C. de cotrahen. et com. sup. optimam et si dicas forte talis est casus in quo directe vel indirecte de falsitate docere non poterit tolle instantiam quid faceret eo casu si tale instrumentum ab alio fuisset confectum. vel ab alio procurante producit officium ergo publicum et presumptiones que sunt pro eo ratione officij instrumento quod non reprobatum fidem faciant adhiberi. **De locutus sum et manibus perfecti.** iij. regu. viij. admirari non cessans quod omnium antiquorum sapientia perquisita ecclesiastici. xxxix. hanc questionem tam vtitatam per aliquem iuris doctorem tactam inuenire non potui. sed quia ubi viget studium ibi lucet veritas iuxta id Exo. x. vbi cumque habitant filij israel ibi lux erat quod minus bene dixissem patrum et sociorum huius studij correctioni submitto. ut iuxta quod legis ecclesiastici. xxxiij. qui plura didicit intellectum eneruabit.

Am stat per eum. lxvj.

Cma glo. dicit unde sumpta et ponit exempla. secundo notat. tertio obijcit et soluit distinguendo. **In gl. i.** ibi in iure civili sequitur receptum est quod per eum cuius interest conditione non impleri fiat quo minus impleatur per inde haberi ac si impleta conditio fuisset quo ad libertatem et legata et heredis institutiones producit quibus exemplis stipulationes quoque committuntur cum per promissorem factum esset quominus stipulata conditioni pareret et ibi iure civili ibi ad litteram regulam. §. positam. et ibi cum pupillus sequitur aut tutor eius conditiones in pupilli persona collata impedit tam legati quam libertatis iure communi conditio esse impleta videbitur. et ibi. l. que sic tacet ita heredes instituti. §. si. x. de dero. et accipere noluerit cui dare iussus sum per impleta conditio habet et ibi cum quid in mutuo tacite agitur ut eque bonorum reddatur. et ibi quibus diebus hi dies quibus me prohibuit ire via publica cum ire vellem ut conditioni parerem non imputantur in tempore conditionis implende. et ibi mema in principi. si testator legauit tibi. x. aureos annuos si administraueris res heredis et heres te prohibet sine tua culpa legatum debetur. et ibi annua. annuum legatum liberis factus si cum matre morientur debetur illa mortua. et ibi illis libertatis legatum alimentorum nomine factum libertatis. si cum filio testatoris morientur illo mortuo ab ipsius herede debetur. nisi pro utilitate filij testatorem id fecisse appareat et idem. dicit. l. i. §. sequitur. **In glo. i.** ibi Abrahabe. §. c. xij. et impleto. ut hic et hic patet quod ista per illam non est superflua. **De. tr.** dicit illas loquuntur quod impeditur per casum. ista vero quod impeditur cuius intererat conditione non impleri. et in si. idem. **De. et plenius vide. C. de insti. et substi. l. i.**

Ec regula adduci potest ad quod

b ne quas disputavi de prelato excepto non episcopo per quem non stat quominus habeat pape vel legati licentiam de transendo ad religionem que questio talis est. Queritur an platus regularis vel secularis non episcopus tamen exemptus petita sed non obtenta licentia pape vel legati de latere possit zelo sanctioris vite profiteri religionem vel cum religiosus est profiteri strictiore. **Et primo** ad negatiua inducuntur sex diuisi et tria coniunctim. **Secundo** totidem ad affirmatiua. **Tertio** premissis quattuor euidentibus dat solutio distinguens. et ad

contraria respondet. **Probo** ergo primo quod non possit per decre. l. de regula. vers. illa semp. sicut enim episcopus sine pape licentia hoc non potest sic nec exemptus ex quo platus est. cum ratio quam ibi reddit textus de pponendis labore sollicitudine et doctrina quieti et contemplationi et silentio locum habeat etiam in inferiori prelato. ergo eadem erit prohibitio per iura vulgaria. de transla. c. ij. cum suis concor. pro eo maxime quod iura parificat regulares ecclesias cathedralibus. de elec. ne pro defectu. eo. titu. c. cupientes. et c. si postquam. et in extraua. Bonifa. que incipit inuicte. et exemptis episcopus. de peni. et re. c. fi. et per alios honorat exemptos. §. eo. lib. de priuile. ut apostolice. sentiunt igitur comodum ergo onus. eo. ti. qui sentit. et quod similia cum episcopis priuilegia suscipiunt simile sentiunt et c. de statu mona. recolentes. nec valet si dicas quod illud quod de episcopo dicitur sit speciale per episcopalem ordinem. tollitur enim per decre. i. et ij. de transla. **Secundo** sic. probo regulariter non sufficit licentiam petere. imo necesse est illam obtineri. per decre. peni. ois de ele. si abbate. et c. si religiosus de tempo. or. c. fi. de exco. prela. c. vni. §. eo. li. et bene facit decre. auctoritate. de priuile. §. eo. lib. sicut. n. locus exemptus ecclesiasticus vel religiosus fieri non potest etiam per exemptos sine petita et obtenta licentia pape ut ibi sic videtur de persona exempta dicendum. imo quod. §. dixi regulare videtur esse infallibile. nam cum inuito minori prelato suo quis transit ad religionem facit de auctoritate pape ut dicit. textus. xij. q. ij. due ad fi. et sic non transit sine licentia verbum autem auctoritate nostra ibi positum multum operatur ad hoc de rescrip. cum aliquibus. §. eo. lib. 2o. **Tertio** probo sic. lex specialis dicitur priuata. ut in. c. duo sunt et i. decre. l. et consuetudo est specialis loci dicitur etiam priuata quod probatur quod non tollitur per communes posteriores. §. eo. lib. de p. c. i. sed ista priuata non potest hoc inducere scilicet quod ex consuetudine liceat platis minoribus exemptis sine predictorum licentia prelaturas dimittere de consue. cum veniret. ergo nec illa hoc poterit. **Quarto** sic. ex quo per licentie petitionem delatum est negocium ad papam necessario expectandum est ipsius iudicium maxime ne illudat pape. ij. q. i. nomen de postu. bene. ij. de offi. lega. l. de elec. si eo tempore. et c. puidam. quis enim tante audacie quod principem et c. ij. q. vi. anterior. §. ad hoc. de appel. ex insinuatione. ad hoc optine quod de diacono ordinato per papam dicitur de tempo. or. cum in distribuendis. et nota. de maio. et obe. per tuas. **Quinto** sic. religio non est de necessitate salutis. xij. q. iij. §. si. ad hoc facit quod nota. i. q. ij. §. pio. et quod dicitur de simo. dilectus. ij. sup. i. glo. immo videtur expedire non profiteri per decre. relatus ne cleri. vel mona. quod tamen intelligas ut ibi dicitur. Item si dicas religionem operatiua salutis per hoc non sequitur propter illam priuilegium dimitti posse sine licentia quod probatur per renuncia. c. fi. sufficiens enim renunciando prouidet salutem quod tamen non potest sine licentia ad idem de peni. et re. c. fi. ante tempora enim grego. non licebat minoribus prelatis sibi professorem eligere. quod postea licuit. **Sexto** sic. solus papa religiones approbat. de religio. do. c. fi. de voto. c. i. §. eo. dem. li. approbatas tollit. de religio. do. c. vni. §. eo. lib. circa illas determinationes facit et professiones impedit de regulari. quod in insulis. eo. titu. non soluz li. eo. nec puto aliquem dubitare quin teneret pape constitutio si statueret exemptos sine sui licentia profiteri non posse. nam quod plus est. facit et circa matrimonium constitutiones. et interdum dirimens super quo vide quod dixi de despon. impube. c. ad dissoluendum super gl. fi. si ergo generalem constitutionem facere posset multo fortius speciale prohibitionem que certum prelatus respiciat. cum ergo ois status et approbatio religionis pendeat ex parte papali per quam etiam illas reprobare et tollere posset per hunc platum sine ipsius licentia profiteri non posse. **Ultra** predicta sex que per hac parte. propter perfectio

De necessitate salutis. Ad Barba. cons. i. inci. ad reuerendissimi ver. Item tale statutum in. iij. volumi.

nez senarij numeri sunt inducta: Inducitur regula omnis res. de reg. iur. cum suis concor. Inducit absurditas euitatio quia ex contrario sequeretur q notatem papa ex delicto qd no licet. xl. di. no vos. ix. q. iij. nemo cu. v. c. sequentibus. ideo enim inuito inferior prelato ingreditur quis religionem qz peccat prelatus licentia non dando. Inducit etiam glo. Hostien. quam notat de cle. excō. mi. illud per Clemen. iij. fuisse sic determinatum. et ipse prius hoc vt dubium relinquens interpretationi papa li magis declinabat in hanc partem glo. illa videre poteris in nouel. in decre. l3 de regulis iuris sup vsic. prelatu.

CIn contrarium. qz possit induco tripliciter predictam decre. licet. primo omne id quod ibi. z. xix. q. ij. due de re. nunci. nisi. s. verum dicitur de libertate spiritus. et quod legi vel necessitati non subsit. **C**Secundo qz ver. alle superius allega. arguendo a contrario facit pro. si enim est in epō spale. ergo ipsius contrarium est gnale vel regula re iuxta ea que no. de preben. presenti. s. loca. Item dicit ibi textus in hoc casu zc. in alijs ergo secus a contrario. xxiij. q. ij. sane. xv. q. iij. ex eo de regulis iur. cu viz. de his que fi. a prela. cu apostolica. in fi. facit ad hoc qd no. Joā. mona. in. c. due. in glos. fin. z. Ber. in decre. licet in glosa ab hac. nec dici potest q immediata subiectio sit causa prohibitionis facte de ipso. quod patet qz illa etiā locus habet in epis subiectis metropolitanis ex quo g illud no facit immediata subiectio sed potius episcopalis dignitas patet illo casu ad istuz quo dignitas deficit argui non posse. fateor tamē quod prius dixi hoc ab ordine no procedere. s3 a dignitate et ipsius vinculo que sunt diuersa vt dixi de excessi. prelato. accedentibus. **C**Tertia que stio: videtur casus ipsius decre. licet. nonne ibi datū erat papale priuilegium q illis inuitis zc. ex cuius priuilegij vigore illi quo ad id fungi videntur iure papali et tamē pctita licentia quis non obtenta zelo de quo ponit que stio potuit ille transire. inferi ergo qz si id licet inuito spā. liter priuilegiato circa hoc a papa ergo et inuito papa.

CSecdo probō p dec. cu venerabilib. de cōst. p. quā si no inferi vis littere aperte probatur qz sufficit abbati exempto petere licentiam: dic tñ vt ibi. Item per decre. si abbatem. de elec. vbi patet prelaturam minorem episcopo licet exemptum eligendū no postulandū. immo prime allegationes videntur incidere in opi. reprobataz ibi que minores prelatos exemptos equiparabat episcopis.

CTertio sic ex iuribus immediate subiectionis non vt exemptus fortius astrictus pape quā monachus abbati seruus domino filius patri coniunx coniugi iurans cui iurauit vouens vel penitens ipsi deo. de monacho p3 qz abbas eius vice dei ē supra caput suū. xix. q. iij. statum. de elec. si religiosus. s. eo. li. si ergo gerit vices dei et si papa eadē vices gerendo sibi possit esse par non tñ maior. immo quasi papa gerat gnales iste spales quo ad monachum suum. videt iste maior illo. de offici. leg. studuisti. et iuxta ea que scripsi. de excess. prela. dilectus. ipse etiā monachus no habet velle vel nolle d sepul. c. fi. z. xij. q. i. no dicatis. si ergo inuito abbate monachus trāsit fortius exemptus inuito papa. Seruus ē no est de necessitate qz habeat licentia domini cu pfitetur. immo sufficit taciturnitas. liiij. di. si seruus. ij. sufficiat ergo huic licentie petitione. et pape taciturnitas. pubes ē in pte p̄is cristēs pfitetur inuito p̄e. x. q. ij. c. fi. d. regulis iur. cu viz. Coniunx autem ante copulā pfitetur inuito coniuge. de conuer. cōiu. verū. z. c. ex publico. et post copulā etiam in casu. de cōner. cōiu. c. fi. z. in alio casu. eo. t. cōstitutus. z. c. venēs.

Et sic patet per vinculum cōiugij professionem non impediri ergo nec p vinculū subiectionis papalis. Juramētū ē vinculum puta illius qui iurauit regimē libri v̄ ali quod seruitiū non impedit p̄fessionē secundum ea que no. li. di. p̄terea. et dixi de obli. ad ra. c. vni. vinculum etiā voti vel penitentie per agendē illam no impedit de voto scripture. de peni. di. i. s. his auctoritatibus. si igit pre-

dicta vincula non impediunt ergo nec papalis immediata subiectio quominus papa inuito. vel saltē tacente possit exemptus profiteri. **C**Quarto pbatur sic. certū est qz in hoc casu nil deperit pape. iste. n. vtroqz cāu ipsius subditus remāct sufficiat ergo papā hoc scire et tacere. facit qd no. vij. q. i. placuit. et dixit secundum vin. et tan. de remun. admonet. facit de his que fi. a prela. cum apostolica. et qd ibi nota. maxime qz regulare est qz taciturnitas in meritoijs habetur pro consensu vt no. eo. lib. z. eod. ti. qui tacet. imo ex quo de preiudicio pape non agitur videt hoc fieri posse ipso ignozante. s. eo. lib. de pben. dudum ad fi.

CQuinto sic. quod quisqz iuris zc. et patere legem zc. in princ. decretor. de consti. cum omnes. sed lex eandē que dicit inuitis prelatis ipsozū subditos profiteri posse aut est iniua quod nephas est dicere. l. di. ponderet. xxiij. q. v. quid ergo de remun. nisi. s. verum aut est equa quod ergo equum papa putauit in alijs fortius in se ipso. ix. di. iustum. palea est. Item video pro papa maxime pro sui salute renunciare potest papatui. s. eo. lib. de renuci. c. i. sine alterius licentia cum superiozem no habeat. vbi ergo papa deficit qz licentiam denegat cu non sit superior ad quem recurri possit sua auctoritate renuciavit exemptus. **C**Sexto sic. non debet esse deterior conditio exemptorum qz excōmunicatorum de priuileg. quanto. sed ex cōmunicatio non impedit vinculū professionis. ergo nec exemptio de eo qui sur. or. re. c. fi. de sen. excō. cum illozū. et sicut qnqz ex causa dferetur exemptis administratio. de elec. nihil est. sic ob causam salutis deferatur administratio dimissio ad hoc. xij. q. i. p̄cipimus de peni. et remi. cum infirmitas. facit ad hoc qz vinculū huius subiectionis no impediret matrimonium carnale in eo qui no esset in sacris nec professus quod satis probatur ex eo qd no est prohibitum qz nec impedit spūale per religionis professionem per que sex zcluditur prelaturam d quo que ritur non obtenta pape licentia profiteri posse. Inducit pro hac parte regula qd ob gratiam eo. tit. cum suis concord. ratio etiā absurditatis vitande que insurgeret ex contrario. si diceretur inferiores exemptos per oia equandos epis et opinio Jo. no. de peni. et re. omnis super glo. quid si. **C**Sol. circa propositiones questionis est aduertendum qz no queritur an prelatus possit transire sed an possit profiteri nec pponit qz licentia fuerit denegata sed dicitur an professio religionis possit fieri in manib. cuiuscunqz vel solū illius qui possit ordini incorporare et de hoc. xx. q. i. c. fi. xxvij. q. i. qui de. vel vo. z. fuluit. z. c. insinuante dixi de hoc plene dat regula porrectū de hoc etiam in spe. de sta. mo. ver. xix. est et sciendū qd no. Ber. de voto per tuas de sta. mo. qd dei. qz episcopus ecclesie secularis impedit ne quis illo retēto possit fieri monachus credo tñ et soluendo dico prelaturam de quo querit obligatum per professionē religionis quoad se et per illaz eum saltem ex simplici voto teneri per decre. cu dilecti qd metu cā. de dona. inter dilectos et qd vtrobiqz no. ad idem de conuer. coniu. quidam z. c. placet nec dec. licet tale vinculum impedit etiam in episcopo sed hoc solum prohibet ne presulatum dimittat. Circa solēnizationem vō voti et incorporationē et transitum ad religionis obedientiam puto qz si prelatus de quo queritur petierit iniam s3 fuit per papā denegata transire no possit nec prelaturam dimittere et hoc casu intelligatur determinatio clementis de qua dixi fm hostien. et hoc per iura primo inducta maxime quinto et sexto. Si vero denegata non fuit s3 nec data puto ipm prelaturam dimittere posse et ad religionem posse transire per ea que allegata sunt. scdo de primo ad vltimum remanet tñ pape salua potestas reuocandi illū de claustro et in priori prelatura retinendi de sta. mo. qd posset papa non soluz ipm cure p̄ficiendo sed etiā ipm inuitum et inuito abbate alicui principi sociando scdm no. in spe. de lega. s. nunc ondendū ver. xlij. de legato

vero de latere puto quod si ob eam expressam in thema te petitam licentiam denegat prelatus licite profiteri poterit et transire quod nec ipse supremam obtinet potestatem nec religiones approbare potest vel tollere. sit ergo in illo quod in alijs prelatis per iura predicta, per hanc autem distinctionem fere omnia contraria sunt soluta. Ad non soluta tamen que pro prima parte allegata sunt primo respondeatur hoc planum quod non idem in omni prelato quod in episcopo quod tamen infert illa argumentatio ad allegata. secundo respondetur hunc esse casum quo fallit regula: nec ob decreti auctoritate quod locus exemptus: qui est res inanimata non potest duci. l. priuata spiritus vel cordis ad quod faciunt nota. de reli. do. ad hec. ad id quod dicitur de lege priuata consue. respondetur quod lex priuata spiritus superat omnes alias legem communem et priuata. et ideo de alijs priuatis ad istam non est argumentandum. Ad quartum respondeatur quod hic nulla sit illusio ubi sit religio professio. nec decreti cum indistribuentis impedit subdiaconum pape sine ipsius licentia profiteri licet illi impediatur ordinari dato est quod si ordinaretur teneret ordinatio. hic verbum nouum eudicet et calamo describitur per quod mendax conuincitur et patenter confundit dicens quod non disquiritur disputatur et soluit sine lege. q. 30. an.

Am sunt

partium. xi. nota quod dicit partium in plurali fortius autem si iura actoris tantum non sic si iura reitatum ut in si. q. actori dicit Jo. mo. q. huius

a C Potentia
fima pars. Ad
de. c. principatus.
i. q. i. et gl.
in. c. i. de lit. co
testa.

regule triplex est ratio. Prima quod actor impetit reus defendit. allegat in si. de interdictis. §. comodum et. C. d. de la. l. si quando. Secunda quod nullus presumit ligatus vel obnoxius in aut. col. vi. q. mo. na. effi. sui. §. natura si quidem. Tertia quod reus in iudicio pugnat pro libertate unde debitor de clientis creditoris. C. de noua. l. iij. et. Pro uer. xxi. qui mutuus accipit seruus est feneratoris. Pro gl. dicit ubi sumpta et ponit exempla. secundo ponit quatuor casus exceptos. tertio ampliat regulam quarto distinguit opponit et soluit. vlti. glo. trium soluit et remittit iterum exemplificat et exponit. C. In glo. ubi fauorabiliores sequitur rei potius quam actores hinc et ibi arriamus. ubi de liberando igitur sumus faciliores ubi de obligando ppenfiores. et ibi anpe. in pari probatione iudicat pro libertate et ibi inter partes de libertate loquitur. et ibi ut responsus sequitur congruum accipere possis inferre pacti exemplum in gl. vlt. ubi sciunt cuncti can. ij. q. viij. et ibi dolum sequitur ex perspicuis indicijs probari conuenit. et ibi metum probatur metus atrocitate facti non iactationibus tamen vel contestatione metus et testatio dupliciter exponitur in glo.

C. In prima gl. ubi arrianus dicebat Dy. exemplum competere quod actor et reus pariter probant vel per numerum testimonium equaliter per omnia vel per infra equalis auctoritatis. Item quod neuter probat. ponit etiam exemplum per. l. si debitor. ff. de pig. ubi agens hypothecaria contra tunc probat rem sibi obligatam kalende et tunc probat sibi obligatum eade die nec apparet cui primo absoluitur reus cui conuincitur. §. eo. lib. de preben. si a sede. dicit de mure illud exemplum non congruum quod quidam ponunt cum actor et reus sunt in pari causa turpitudinis. nam ibi non sunt iura obscura sed paria et certa licet verum sit reus absolui. eo. tit. in pari. Item nec competit exemplum quod plures dilationes dantur reo. ff. de fer. l. vlt. quod ibi est nulla obscuritas.

C. In gl. vlt. ubi solutio. idem hic Dy. et est ratio quod reus semper negaret se sic sensisse qui inuitus trahitur soluit etiam trium de. l. ff. de dam. infec. l. fluminu. §. seruus. et §. idem ait. nam si reus cauit de dam. infec. et edificium damnum dedit eius vicio vel vetustate et casu fortuito tenet ad emendam ex cautione damni. et tamen hic est obscuritas quia casus fortuitus facit pro eo. debilitas edificij et eum. Respondeatur quod hic non est paritas quia reus qui ruinam edificij preuidere potuit fuit in culpa actor non. ad id. ff. ad. l. aquil. si obstrit. et. l. si putator. si vero esset paritas

bl C. ceptum.
Add quod quod
cant cepisse. vi
de in. l. non vi
des cepisse. ff.
de regul. iur. et
in. l. d. pupillo.
in. §. denuncia
tione. ff. de no
ni opis nucia.

culpe late leuis vel leuissime locus esset huic regule et ibi capi. vlti. vide et adde quod ibi dixi.

Ec regula inducitur

b ad questionem de excoicatio qui appellauit sed dubitatur an appellatio precesserit an excoicatio quod in tali obscuro iudicandum sit pro illo qui reperitur reus. questionem autem disputauit quam adiecto tertio articulo licet ad propositum non faciat ad litteram hic inferam. et est talis episcopus excoicauit tunc legentem appellationem quaz interponebat ab eo. secundo excoicauit lutium qui appellauit episcopo proferente sententiam. tertio excoicauit seyum sub conditione quod ante conditionem desistat esse de foro suo. et postea euenit conditio de his sententijs querit an ligent. Prima duo membra simul tractabimus circa que inducuntur pro inchoante sex diuisim et duo coniunctim. secundo alia sex contra ipsum. tertio recitabitur in vno membro solutio disputantis excludentur tres vel quinqz casus non dubij et fortis equitas submittetur. quarto dabitur solutio distigens et responsio ad contraria. C. Est ergo sciendum quod primum articulum de excoicatio qui iam inchoauerat appellare disputauit padue dominus Priciualus de mediolano cuius argumenta preponam. quod autem quod inchoauit appellare vel pronunciare sit potior. patet quod ponderandum est principium quod est cuius rei potestissima pars. ff. de orig. iur. l. i. ff. ma. si procura. ad quod principium trahitur finis. xxxv. dist. ab exordio. ff. deleg. iij. si quis in princi. propter quod dicimus initium spectari de hoc multe concor. no. de elec. dudum. i. cu ergo hic sit dari rem perfectam ex omni sua parte. i. principium medium et finem prealle. l. i. ff. de orig. iur. actus pronuntiationis vel appellationis non habet impedire effectum rei iam inchoate maxime quod que incontinenti sunt videtur inesse de ele. officij. ff. si cer. pe. l. lecta. C. Secundo sic inchoare legere appellationem cum appellat ubi et inchoare iter ad papam cum appellat facto sunt paria sed video quod si post iter inchoatum non perfectum is quem itinerat excoicet itinerante non vix excoicatio allegat ipse de ap. meminit melius facit. e. t. dilecti. iij. sic dicit quod post lectionem appellationis inchoata non duntaxat excoicatio in legentem lata non liget finem Priciualus. adde ad h. vltimum bene facere. xxxij. q. v. pposito. C. Tertio video quod pteritus et pendens equiparantur ad impediendum constitutionem effectum probat de offi. le. c. vlt. l. e. in de. de iudi. dispendiosam. d. seq. post ad cōpescendas. de proba. lris de rei iudi. ut casus niji de sen. exco. ex frequentibus. et no. de h. de ele. l. cañ. li. eo. sic dicit quod pendens appellatio sicut pterita impedit effectum et pendens sicut pterita impedit effectum appellationis ad quod bene facit. ff. de pu. iudi. is quod ubi damnatus inchoatas prius delatatus pscit. C. Quarto plus video quod satis est iudicem esse paratum ad ferendam sententiam non duntaxat inchoauerit puta post conclusionem cause ut reuocatio procuratoris non impedit pronuntiationem de procur. audit. si actus als impediens eo statu non impedit fortius non impedit pronuntiationem iam inchoata. C. Quinto ad hanc partem inducuntur de referi. lris de offi. dele. iudex. d. sen. ex. religioso. l. e. nam p primu p3 quod si vnus romanus potest inchoat pmissio ne alter pscit grauam attribuit inchoati. p scdm p3 quod reus cufationis causa inchoata impedit delegatus in eo quod als poterat. p tertiu p3 quod inchoauit religiois ppositu p nouitatu priuilegiu inunitatis h3 hac si pscisset. C. Sexto quod sufficiat inchoasse facit de fur. c. fi. de temp. or. ex tenore. et quod ibi dicere soleo de tutore quod inchoauit inuentarium remittens ad specu. de tutore. §. gnaliter. ver. quod si ceperit. hinc est quod qui inchoauit trahere bladum de ciuitate non tenetur supuenienti edicto quo trahi prohibetur ut scrip. si post. Jo. de costi. c. ij. per. l. cesar. alias cum insule. ff. de pub. et vec. et quod ceptum generaliter habeat pro completo probatur. ff. de auro et argento lega. et si non sunt. §. argento

§. argēto. alias incipit quid ergo vbi ceptū fabricari ha
 bet p facto z ceptum celari. i. deaurari habetur pro cela
 to cui conuenit. ff. de pollici. l. i. §. cepisse de. l. iij. l. legatis
 §. ornatricibus. z id q dicitur dic vel annū incohatū hē
 ri p cōpleto. ff. de vsucap. z. l. se. de ver. signi. aniculus. i. z
 ij. ff. de test. l. qua etate de munerib⁹ z bono. ad republi
 cā pro z §. cle. de sta. re. ne in agro. §. ceterum de elec. cuz
 in cunctis vbi soluit. z. ff. d. mino. l. iij. §. minozē. naz z sta
 tus illius cuius negocia gessi inspiciū iuxta tps quo inco
 hatur. ff. de nego. gest. pomponius in negocijs z facit. ff.
 de mino. intra vtile. i. respō. Ex qbus concludit incoha
 tionem appellationis vel pñunciationis inspiciendaz.
¶ Septimo ad hanc partē bene facit. ff. de iurisd. om.
 iudic. si quis id ver. q si dnm pponitur. vbi patet q pena
 corumpentis albus ppositū locum hz in eo qui corump
 pit dñi pponeretur ad idem. ar. fur. ce. l. furtim. §. et si nō
 tota. vbi patet editum arborum furtim cesarum habere
 locum in illo qui incohatū cedere. ex quibus etiam con
 cludit h primum scilicet incohatam appellationem in
 pedire vinculum excommunicationis si pcessisset. Itē
 incohatam pñunciationē nō suspēdi per appellationē
 mediū temporis ac si tota pñunciatio pcessisset. **¶** In cō
 trarium allegatur sic. non prestat impedimentū quod d
 iure non sortitur effectū eo. titulo non prestat eū suis cō
 cordan. z sic cū imperfecta appellatio vel pñunciatio nō
 habeat effectū non dabit impedimentū pñunciatio
 ni vel appellationi interim interiecte de electioe. potest
 hoc exemplificari de elec. bone. z. c. congregato. de appel
 la. cōstitutis. i. z si dicas q sequens particula pficiens cō
 firmet incohatā. negatur hoc per regulaz nō firmatur. e.
 titulo. vel si confirmat hoc facit vt ex nunc non vt ex tūc
 vt ibi nō. **¶** Secundo iura dñt mediū sequēdum. d. offi.
 cuslo. c. i. cū cōcordan. sed primo casu fuit media pronun
 ciatio. secundo appellatio ergo valēt. nam quod vno cō
 textu fieri dōz non recipit actum contrarium mediū hoc
 in testamētis stipulationibus z fideiussionibus. ff. d. testa
 men. heredes. §. si. de verb. oblig. continuus. de duobus
 reis consti. l. duos reos. §. fina. idem in electionibus de
 elec. quapropter z in sacramētis de cōse. distin. iij. si nō
 sanctificat vbi de hoc secundum principium. **¶** Tertio
 pbatur hoc aliter. multa iura pbant q ceptum non ha
 betur p completo. ff. de verbo. signifi. l. v. §. opere. z. l. edi
 ficia. §. perfecisti. ff. de auro z argen. lega. l. quintus. §. cui
 aurum. de noui operis nunciatio. stipulatio. §. opus. ad
 idem. C. quādo dies lega. ced. l. ex his sup quo posses vi
 dere quod scripsi in regula qui prior. z. q. p. oroz. i parte
 secūda vnde nullum est testamētum incohatum nō dūz
 perfectum. institu. quibus modis testamē. infirmā. §. pe
 nulti. in fin. z tria ibi soluntur nec iuuat pscriptio
 inchoata si fuerit sterrupta de pscript. illud. **¶** Inde dicit
 q frustra velociter currit q priusqz puenit deficit de pe.
 distin. iij. in casum. de renun. c. i. z nihil putat actuz cū su
 perest aliquid ad agendum. C. ad sill. l. penul. in fi. ex qui
 bus concluditur q imperfecta appellatio nō iuuat ticiuz
 nec imperfecta pñunciatio ligat lutium interis appellā
 tem. **¶** Quarto hoc idem satis aperta ratione pbat. po
 ne q ticiuz. qui incohatū appellare excōmunicatus ite
 rim appellationē. nō perficit vel episcopus qui incohatū
 excōdicari lucium nō perficit pñunciationē post illius
 appellationem. nullus dubitat quin primo casu teneat
 excōdicatio z in secūdo teneat appellatio. puta enim excō
 municatio non potest esse ipendenti de appella. pastoza
 lis. si ergo statiz in sui pñunciatione tenuit subsecuta ap
 pellationis perfectio illaz non vitiat. **¶** Idem dico de ap
 pellatione in secūdo casu. sicut ergo als actus medi⁹ als
 efficac ad impediendum impedit pñunciationē incohatā vt
 probat de rescrip. cōstitutus de gces. preben. c. fina. e. lib.
 nā p casu statutum numeri iuratus post monitorias an
 nullat executorias subsecutas: z scōdo casu reuocatio sup
 ueniens. s. post vacationē z petitionem an collationē exe

cutoris appellationē annullat: ita in pposito excōdicatio
 media in p casu ligat z appellatio media. scōdo cāu tene
 bit vt sic nō pōderemus ista pambula appellationis vt
 excōdicatiōis s; solū verbuz excōico vel appello sicut als
 dī penā eligētis indignū nō debent ex p̄sensu z pambu
 lis electionis nisi fiat electionis pñunciatio de elec. ppe
 tue. e. li. requit ergo actus pfectus sicut z als annus pfe
 ctus. e. ti. cōmissa. i. rñ. **¶** Et si dicas ista pcedere i penali
 bus dico q pcedūt et cū qrit de effectu electionis vt pz
 de ele. ecclia. i. **¶** Quinto spāliter p̄ ticiū inducit qd sibi
 imputet cū potuerit sibi puidere porrigēdo cedulā ap
 pellationis nec hēat necesse istare lecture z sic nō potuiss;
 pueniri. s. eo. li. de appel. z in h bñ si cautus q timet hūc
 casum. **¶** Sexto p̄ ep̄m p lutio inducit. xi. q. i. quicumqz
 de iudi. nouit ver. nec illud. ex qbus pz q fm legez illaz
 theodosianā ipedit pñunciationē incohatā q petit remit
 ti ad eccliaficum iudicē. ita ergo ipediat pñunciationē
 incohatā is q appellat. facit de appel. super eo. e. ti. ex q
 bus pcludit titiū ligatū z lutii. ii. ligatū. **¶** So. circa so
 lutionē qōnis ē sciendū q p̄ncipualis q disputauit p
 mū mēbrū tenuit nil spāliter allegās in solone: induce
 re tñ poterat tex. candis. ii. q. vi. arguta q appellatio tue
 tur incohatē z apte formabat qōnē cū excōdicatio pcessit
 verbū appellationis. **¶** Sz ad apiendā qōnis veritatez
 in p̄ excludamus de qōne casus nō dubios z erit bonus
 modus soluendi ne fiat plura distinctio planū est q arti
 culi dubij nō essent nisi poneremus appellationes legi
 timas. nā friuola et pcedēs non vitiat. ergo nec concur
 rens. Itēz nō ē qd dubia vbi diceremus q ticiuz prius
 p̄zeterat appellationē quā postea ex abundantia lege
 bat vel qñ ep̄s primo per alium ptulerat sniam qd pote
 rat et diffinituā de re iudi. c. fi. s. e. li. quā postea ex abū
 danti repetebat. Itē nil dubij hz qd vbi ticiuz qui inco
 hatur appellare in verbo appellationis z exp̄ssione cau
 se puenit ep̄m excōmunicantē vel qñ ep̄s qui incohatū
 excōdicare in verbo excōdicatiōis p̄uenit lutius appel
 lantem z de exp̄ssione cause non repeto qz lz vtrobiqz
 sit cā exp̄rimenda tñ p̄termissio cause in appellatione
 ante sniam illam vitiat: in excōdicatiōe vero non lz pro
 ferens penaz incurrat. s. eo. li. de senten. excōi. c. i. **¶** Rema
 net ergo qd dubia qñ post incohatā appellationē ante
 verbū appellationis z cause exp̄ssionis interuenit excōi
 catio ticiuz vel qñ post incohatam pñunciationē ante
 verbū excōico interuenit appellatio lutij vel qñ dubita
 tur qd verbum p̄cesserit lz sciatur quis incohatū vt
 ponit questio. nec queritur an appellatio deuoluat sed
 an vinculu impediāt in his dubijs audacter dico q si
 ptatem hērem ius posituū pducendi statuerem d̄ for
 ri egtate q potior esset q prius incohatū appellare vel
 excōdicare vt sit locus p̄uentioni vbi nō fiat dolose z com
 pleat eodē contextu actus incohatus. z per hoc vltimū
 respondeo ad id qd dixi in parte secūda vbi hoc idem
 de dolo dixi. nec obstat de appellatio. oblate cum simi.
 pro hac solutione faciunt iura que pbant locū esse p̄ue
 nitioni. de appellatio. vt debriū. s. eo. li. de rescri. duobus
 ff. de ver. oblig. si ticiuz. z faciant q dixi in p̄ parte ver.
 item video. z que faciūt i contrariū intelligantur d̄ inco
 hatis q non pficiunt vno contextu. Sz qz non est meum
 ius de nouo producere sed de iam statuto quid sit iusti
 us respōdere dico q de rigore ligatus est ticiuz que in
 cobantē appellare p̄uenit ep̄s in pñunciatione z lutii
 us ligatus non est qui ep̄m incohatē excōdicare p̄ue
 nit in appellatione ad quod induco principaliter dec. si
 duo. s. eo. lib. de pcura. per quā patet q non pōderatis
 p̄cambulis litis vel qs illā incohatū vel aduenisse q p̄ cō
 testat litē quo p̄est sbale in dño litis vel instātie seu i. po
 sito nō pōderabo pambula vel exordia snie vel appella
 tionis vel solū qs in substātibz illoz actuum p̄ue
 nerit: sic vbi snia ē substāziale eius de quo queritur nō

a **C** Sit medicinalis. Adde .c. multi. ij. q. i. glo. in .c. nemo episcopo. r. i. q. ij. glo. in .c. notādū. xiiij. q. ij. gl. i. c. venerabilibus. sen. ex. lib. vi. abb. in .c. non dubium. d. sen. ten. ex. com.

ponderamus ea que precedunt sed solū q̄s in illa p̄uenit vt p̄bant leges ibi allegatē in .v. glo. facit ad hoc q̄d no. vij. q. i. nihil. s. eo. li. de re iudi. c. fi. in glo. ij. secūdo vero casu q̄n dubitat q̄s in his substātibz p̄uenit videtur aliquibus p̄ hanc regulā p̄ illo q̄ reus est iudicā dū. Sed ego soluendo dico q̄ q̄ de iurisdictione z excōicatione p̄stat de p̄cedēti appellatiōe nō cōstat iudicabo illos ligatos ad hoc. s. eo. li. de sen. ex. com. venerabilibz ad finem. z q̄d ibi no. maxime cum snia excōicationis sit medicinalis. s. eo. ti. c. i. z q̄ spiritualis sit penetrabilior q̄ actus humanus iuxta id q̄d no. Im. de appella. p̄te rea. ij. ad ea q̄ principalis vident solutiōi p̄tradere r̄i deo q̄ in appellatiōe facti incohatio itineris nō habz se vt initium appellatiōis: imo ipsa itineris arreptio hz v̄z p̄fecte appellatiōis vt in dec. dilecti. z de cleri. pere. c. vii. Quod dicit de causis pendentibus dico q̄ bene cōprehendunt noua p̄stitutione quo ad cause ordiatio nem. vt not. in dec. l. canon in decre. auditis reuocatio b̄n impedit ne ferat snia cū p̄curatore reuocato sed fertur contra contractum qui reuocauit nec aliuz substituit. Ad decre. litteris responde vt dixi in q̄one pororum in solutione p̄trariorum. in dec. iudex. p̄posita exceptio ne habemus actum perfectum. in dec. religioso hēmus etiam actū nouitatis perfectum cetera soluat student. **T**ertium q̄onis membrū disputauerūt Dama. i. q̄d mibus suis super dec. ij. de appella. Bar. b̄xi. in q̄one ven. xij. Et in prima parte probatur non inspiciēdū tēpus p̄ditionis. in secūda contrarium. z tertio ponit solutio z qui in illa cōcordāt. subdit contraria opinio que certo cāu saluat alias solutioni statuz z p̄rijs r̄idetur. **Q**uod ergo sententia liget allegatur q̄ inspicitur in sententijs tempus conditionis apposite. i. q. vi. biduū. Itē in pignozibus non inspiciuntur tempus quo euenit conditio sed quo fuit apposita. ff. qui po. in pign. habe. l. potior. s. i. idem in manumissionibus. C. de ma. te. statuliberis. ad idem. ff. de fideicōmiss. liber. generaliter ad finem. Inducunt et. l. si q̄s postq̄. ff. de iudi. Item l. p̄latus moziatur ligat snia per eum. lata. xvij. q. iij. si q̄s suadente. nam s̄m Dama. hec snia transiuit in rem iudicatam z sic morte iudicis vel peremptione. iurisdictionis non euanescit. C. de re iudi. l. gesta. circa hoc vltimū vide quod no. l. xij. distin. salomitan. ad hanc partē b̄n facit. ff. de ver. obli. si filius. als cum filius. vbi dicit q̄ si filius familias stipuletur sub conditione z postea eman cipetur z demum eueniat conditio q̄ patri acquiri vt sic non t̄ps conditionis sed stipulationis ponderemus ad hoc etiam inducitur cle. de re iudica. pastoralis. ver si. illud. vbi ponderat q̄ tempore citationis citatus nō erat in iurisdictione citantis. **I**n p̄trariū allegatur q̄ excōmunicatio non ligat nisi subditos. de senten. excōmunicat. a nobis. ergo h̄i q̄ nō erant subditi tēpore p̄ditionis non ligant cum ante p̄ditionem snia nō liget vt in p̄alle. decre. p̄te rea de re iudi. quod ad consultationē facit. ff. de dona. inter vi. z vro. si sponsus. z. l. cuz hic status. s. si sponsus. Item ex cōditionali obligatione sola est species in debitū iri. institui. de ver. obli. s. ex cōditionali. ff. de verbo. significa. cedere diem. bene facit d̄ sp̄. c. vii. s. eo. lib. Item iudex vltra tempus iurisdictionis sue non pōt alicui interdicare artem suam. ff. de pe. l. si. na. z ex contrario contingeret hunc ligari per non iudicem cum t̄pe conditionis non sit iudex contra id d̄ consuetu. ad nostram de iudi. at. si clerici. C. si a non compe ten. iudi. l. i. z. ii. de parrochi. nullus. **A**d hanc partem allegat. Archi. de senten. excōmunic. romana. s. i. s. eo. lib. z. c. ij. r̄i. de constitutio. s. eodem lib. nam si ibi sententia non ligat subditum extra locuz multo minus ligabit cum qui desijt esse subditus. p̄ hac parte facit de rescrip. si pro te. s. eo. libro. z sepius allegata decre. p̄te rea. u. de appella. nā si appellatio p̄ueniens conditio nez impedit ne liget excōmunicatio vt ibi hoc nō est ni-

si quia suspensa fuit excōmunicatio iurisdictionis per appellatiōem intermedia. fortius ergo impedire debet ne liget vbi in totum fuit extincta vt in casu p̄senti ex q̄bus cōcluditur sententiam non ligare. Solu. Bar. dixit illuz ligari cum sentētia lata sub cōditione teneat z iudex pōt sit statuere in futuruz de senten. excōmuni. a nobis huic solutioni que placet concordant Lau. Vin. Lanc. Sof. Phil. glo. innocen. z Hostien. in p̄e. decre. p̄te rea de appella. s. Archi. contradicens Dama. hoc tenere hoc nota. in p̄e. dec. ii. de constitu. s. cod. lib. quid de Dama. dicā nescio. nā in q̄stione sua primo allegat p̄ illa p̄te q̄ sententia teneat. secundo allegat pro parte contraria z pro solutione dicit tenendum q̄d vltimodixit. z sic videtur eum velle q̄ non liget z sic recipit Archi. S̄ si videbis questionem p̄dictam patebit q̄ allegat pro secunda parte q̄ non liget submittit vltimo argumenta facientia ad primam partē scilicet q̄ liget z sic dici pōt set eum tenere q̄ liget dum dicit tenendum quod vltimo dixit pōtset autem ista opinio Archi. esse vera quando seius desijt esse de foro excōmunicantis z cessauit causa excōmunicationis puta excōmunicatus erat si infra mensem non faceret residentiam in beneficio v̄ illius ratione non reciperet ordines. j. tempus contraxit matrimonium vel trāsatus est ad aliud beneficium primo dimisso z talis conditio dici pōtset potestatiua in qua aliud q̄s in casuali vel ea q̄ nō est in potestate vt soluitur contrarium de. l. potior. i. respō. z. s. i. ff. qui po. in pignozē habe. z. facit quod not. in p̄dic. decre. si pro te. de rescrip. s. eo. lib. in. iij. glo. vnde z in decr. aduersus de immu. eccle. successor infra mensem non satisfaciens excōmunicatus est quod intelligitur nisi. j. tempus illud dimittat officium vt ibi notatur post Hostien. in si. alias vero vbi nullo modo conditio pendet ex potestate excōmunicati sit vera priorum opinio vt cōditio trahatur ad sententiam non econtra. Ad contraria respōdetur q̄ tēpore sententię subditus erat z proferens ipsi us. iudex z si p̄ueniens cōtra ipsum qui postea desijt potuisset ferre sententiam. de foro cōpe. c. penulti. cum suis concordant. fortius ligabit sententia lata p̄ius q̄d fierit. z sic solue etiā decre. romana. s. i. ad. l. fina. d̄ p̄is r̄ide vt no. z dixi de offi. delega. c. fi. ad decr. ij. de consili. eodem lib. respondetur q̄ de generali sententia loquitur lata per statutū z statutoz proprium est ligare futura z. j. diocesim commissa vt ibi sed specialiter excōmunicatio fertur in seuz quocūq̄ declinet ligatus est z ex tra diocesis proferentis existēs ligari pōtset. de rap. c. i. q̄d v̄ intelligendum si citatio eum apprehēdat antequā exeat ciuitatem. de foro compe. c. penulti. Ad decr. p̄te rea dico q̄ per appellatiōem legitimā trāsfundit iurisdictionem male excōmunicatis in eū ad quem est appellatus q̄d non est in cāu nostro. nā iurisdictioni p̄mi nō trāsfunditur in secundu; nec est eius corrigere q̄d fecit p̄imus nil ēt mirum z appellatio fundatata super culpa proferētis vel iniquitate sententię operatur quod non operat ipm desinere esse de sui iurisdictione vbi non notatur ipsius culpa vel sententię iniquitas. Jo. and.

Regule iuris ciuili huius littere. L. sunt he.

Antempus in testamento adijcitur credendū est pro herede adiectuz nisi alia mens fuerit testatoris sicut in stipulationibus p̄missoris gratia tempus additur.

- c Contractus vide in regula contractus.
- c Alpa est vide in regula non est sine.
- c Consilij vide in regula nullus ex consilio.
- c Alpa caret qui scit sed prohibere non potest.
- c Alius per errorem dati repetitio est eius consilio dati donatio est.

c **Am** amplius. soluti est qz debeat cuius pars no inuenitur que repeti possit totu esse indebitu intelligit manere p'stina obligatiōe. **C** **Is** natura debet que iure gentium dare oportet cuius fidem secuti sumus.

c **Am** feruis nulla actio est.

c **Reditor** qui p'mittit rem venire pignus dimittit.

c **Si** ius est donandi: eidem z vendendi z cōcedendi ius est.

c **Am** quis possit alienare poterit p'sentire alienationi cui aut donare no pcedit pbādum erit nec si dōationis cā p'senserit ratā eius hēndam voluntatem.

c **Apienda** occasio est que probet benignus respōsum qd factum est in obscuro sic z ex affirmatione cuius qz capit interpretationem.

c **Am** principalis. vide in regula accessorium.

c **Am** pretor. in heredem dat actionem quatenus ad eum peruenit sufficit si vel momento ad eum peruenit ex dolo defuncti.

c **Uius** effectus. omnibus p'dest eius z partes ad vniuersos pertinet.

c **Am** par. vide in regula in pari.

Annum qd quis

lxxvi. dicit **Dy.** q ad generale confirmationez huius regule accedit. ff. rem retaz habe. si vim. §. cuz autē. de insitu. sed si quis. §. pupillus. z

fami. her. inter heredes. §. qd ex facto imputari. per hāc regulam diei potest victum no teneri victori ad expensas ad quas in causa condemnatus fuerat pp suā contumaciam. de quo vide in Spe. de expē. §. nūc de expē. ceterū z dixi. s. de do. z cōtra. ma. finē super magna gl.

C **In** glo. i. dic vnde sumpta z tota instat exemplis. **C** **In** i. glo. ibi qd quis ex sua culpa sequitur damnum sentit no intelligit dānu sentire. z ibi putoz iputet sibi q p priuatu locū quo iter vstatū no erat trāsit sub putatore arboris. z ibi. §. idem. e. s. als est. sub. §. vt in ceteris. **C** **In** glo. i. ibi a socio. z hoc qn a socio non est qd imputet. secus at si sibi possz imputari culpa participacionis cause pp quam damnum incurrit. vt. e. ti. l. si ergo fm **Dy.** z iponit et **Dy.** per. l. si quis negocia. ff. de nego. gest. vbi gestoz negotioz sibi iputat si soluit indebitum.

Ec regla iducitur

b fideiussorē q soluit vsuras q cū sint debite z sic ex culpa sua dānu patiat illas a dbitore no repetat. **D**isputari at hāc

qōnez q sic formabatur qrit an fideiussor vsuras q's creditoz soluit a dbitore recuperet z formabat in ven. lxxv. qd fideiussore non astricto p iuramentū ad illas vsuras. **C** **Ad** affirmatiuā iducā sex rōnes z vnā gl. scdo ad negatiuā alias sex. tertio ponā solutiones. **Bar.** z **Dama.** z alioz op. circa idē vltio distinguēdo z sbdistingūēdo vāz solutionē subdaz. **Q**d recuperari possit vī p decre. de fideiuss. c. ij. z. iij. in qb fideiussor soluens vsuras repetit: z tñ ibi non apparet q iurauerit. bene facit. ff. manda. si mandato. §. si fideiussor. vbi vī casus z facit qd ibi not. **S**cdo qstat q officiu suū nulli dz esse damnosum nec dz quis pati dānu vñ meret p'ueniū vt in pre. c. ij. cum suis p'cordā. ad hoc de elec. cū no deceat. eo. li. fm **Bar.** z **Dama.** **T**ertio fideiussor nec ex pactionali qd p'z nec ex mentali vsura culpari p't cuz de lucro no spectet lz de dāno vitando cōtendat quoz no est par ratio. **C.** de codi. cil. l. si. quare q non repetet. z bene facit. ff. manda. qntus mutius. als icipit si quis sub vsuris vbi bñ facit fideiussor parcens pudori suo soluendo vsuras q's p'omissit lz in stipulatione no venerint z illas repetit apd vulgares n. notari possz d fidei fractiōe ad hoc de iureiu. tua. qd si

bi non expedit vt alias cum indignerit inueniat creditores facit. s. de cle. egro. c. i. **Q**uarto sicut ad vsuras soluendas obligat iuramentū de iureiurā. debitorēs. sic z fideiussoris adiectio cum ista equiparētur de censu. grauis. imo fortior est obligatio per fideiussores vt probatur in auct. vt nul. li. ba. lo. serua. §. si vero crimen. z p no. de dona. inter vi. z vroz. per vestras. s. de pigno. ca. fi.

Quinto no sequitur si vsure sunt indebite creditori ergo fideiussori. vide instantiam in pacto legis cōmissorie qd licet non valeat cum creditore valet tamen cum fideiussore. ff. de pben. emp. l. si. i. rñ. z dixi. s. de pig. significante. **I**tem repetit fideiussor vsuras pecunie quam mutuo recepit pro executione mandati. **I**tem etiaz proprie pecunie post morā. **C.** manda. l. i. z. l. post solutionem. ff. man. si mandato. §. si fideiussor. **S**exto mandatarius prosequens iniustam cām mandatoris lz succumbat expensas repetit. **C.** manda. et. s. de procurato. cū pro causa vbi de hoc. volenti enim z scienti no fit iniuria vel dolus eo. ti. scienti cum concordan. vltimo bñ facit qd not. **I**noc. z **H**ost. de iureiuran. sicut. iij. in fi. magne glo. s. q mandatarius damna que substulit et per casum fortuitum dūmodo casus alias verisimiliter no accidisset recuperat a mandatore ex qbus concludit pro fideiussore. **Q**d non possit repetere vī qz vsure indebite sūt iure diuino z canonico. §. d vsur. qz in oibus. z. c. sup eo. z. c. consuluit. §. possit denegari petenti cuz solute possint repeti de iureiuran. debitorēs. z cui damus actionē zc. eo. tit. q ad agendū cum suis p'cordan. soluens q indebitum non repetit de quo non vī fuisse mandati. ff. de cō. di. indebi. si procurator. **S**cdo certum est q non hz actionem mandati fideiussor scienter omittens pemptori am. ff. manda. si fideiussor. i. ij. z. iij. respon. ff. de fideiuss. exceptiōe. **T**ertio et si per iniuriā iudicis damnatus sit non hz actionē mandati de emp. z vēdi. c. si. **Q**uarto cū scienter soluit indebitū non dat repetitio cū videatur donasse. ff. de condi. inde. l. i. ff. de reg. aur. cuius per errorem fm **Bar.** brix. **D**ama. coadiuuant allegata. p qz et iure civili vident hodie vsure prohibite fm not. de vsur. capi. iij. in autenti. de ecclē. ti. in prin. coll. ix. z. c. de vsur. aut. ad hec **I**tem ex. l. si fideiussor superius allegata. dat hec doctrina q qritens omittit fideiussor exceptionem pemptoria sibi z debitori pariter cōpetentem sciens vel errans in iure no repetit sed talis est ista. §. no repetat. z no. ubi mām in. §. quedā. z. c. manda. si pro ea. z per **H**o. in sum. de fideiuss. §. ad qd is pro quo. no ob. si dicitur iurasse. potuit. n. absolutionem petere de iureiuran. c. i. z qui potest facere vt possit iam posse vī. ff. co. ti. qui potest d electio. c. si. vel repetat a creditore que via est ordinaria cū ille tractet de lucro no a debitore per viam extraordinariā cum ille tractet de damno ad id. ff. d mino. in cause. nam z gestoz negotioz indebitum soluit quod no repetit. ff. de neg. gest. si quis negocia. **Q**uinto facit hec regula vt sic no debitori sed sibi imputet dānum quod sua culpa sentit qd non imputaret etiaz suo socio vt hic cū suis exemplis. **S**exto esset absurdū q sub nomine damni ipsius mandatarij vgeret debitor a vsuras. ad hō fo. cō. dilecti. nā sic aperta esset via fraudi s id. §. de diuoz. qzto in fi. qz per adiectionem fideiussorum cogentur debitorēs ad vsuras per obliquū vel creditores veri submisso alio creditore constituerent se fideiussores vt iam vidi fieri vt sic a creditore consequatur vsuras ex quibus concluditur contra fideiussorem. **S**ol. dicit **T**an. q peti non pnt de iure civili. qz scienter soluit indebitum **Bar.** brix. sed **D**ama. sic dicit soluat q poterit zc. potest tñ dici q si opposuerit fideiussor exceptionem sed fuit auditus iniuria quam in h passus est non dz ptingere debitorē. ff. de euic. si p imprudentiā. sed illud intelligendū est vbi culpa fideiussoris p'z sunt causam cōdemnationi alias si in culpa non fuit ager vt i l. illa exceptione. ff. de fideiuss. **D**ama. satis patet q so-

C **Contra** fideiussores qui soluit vsuras. **A**dde gl. z docto. in. c. peruenit. de fideiussor. Spe. co. ti. §. i. d. qd si fideiussor vsuras z per bal. i. l. p'stitutioni. b. c. de vsur.

C **Ad** vsuras soluendas obligat iuramentū. **A**dde **L**o. ro. in suis singula. singulari. xvij. Jo. de Imo. in cle. di spediōsam. de indi. **L**aurē. de rodulphis. in tractatu vsuratum. q. cxxv.

C **I**ure diuino. **A**dd. c. qm mti. xvij. d. c. qm multi. xvij. q. iij. z in. c. si qs oblitus ea. c. i. z. q. origina lit **E**rodi. xvij. dicit. xvij. z. xxviii. z psalmo. xvij. scipi. dñe qs habitabit. **E**zechie. xvij. z luce. vj.

C **E**t canonico. **A**dde. c. qm mti. xvij. di. z per **S**ctm **T**ho. fa sede. q. lxxvi. alias lxxvij.

C **E**tiam iure civili. **A**dd gl. i. in. c. qz in oibus d vsur. z ibi **A**bb. gl. in. c. quid dicit. c. xvij. q. iij. **A**bb. in. c. cuz sit generale de foro cōpe. Jo. de Imo. in cle. i. d vsur. **Bar.** alex. in. c. lege. x. d. archiepi. floren. in. ij. pte sue sume. c. vi. d. ad rationem vsurarij.

Intio Bar. nil facit ad ppositū sūm quaz non repeteret etiam debitor solvens quod reprobat ut notat i. c. de debitoribus. et opinio ipsius Tan. ad casum nostrū nō debuit pmittere q̄ tenuit simpliciter debitorē teneri ad vsuras et oēs expensas quas subiit fideius. q̄ veniūt ut interesse hoc not. de fideiussor. c. ij. cui cōcor. ibi Vincen. et summisste. Joan. in summa. xij. que. tertia. Raynal. et Goff. in summa de vsuris. Inno. et Host. eodem. tit. c. i. aliter aut dicit Ala. et Aliter Ber. ut infra dicā. Quarto casu ad enucleandaz vero veritatem huius casus sic distingue aut debitor ignorat obligationē fideiussoris aut scit. primo casu fideiussor vsuras vel aliud indebite solutum non repetit per. l. siq̄s negocia. ff. de negoc. gestis. secundo casu subdistingue aut debitor scit et cōtradicit aut scit aut patif aut scit et mādāt. primo casu nō repetit fideiussor nedum vsuras quas soluit s̄ nec sortem vel aliud quod vtiliter ipēdisset. ff. manda. si p te. et l. si remunerādi. §. si passus. ff. de neg. gest. l. vltima. plus eniz est tradicere q̄ nō p̄sentire de sumo. sicut tuis. de homici. petrus. et facit. l. pomponi. in fine. ff. de pcurato. et eodem titulo q̄ oia. fatuus enim fuit et suspectus in gerendo operas in inuitum ut ibi. secūdo casu cum patif lz repetat fideiussor sorte et debitum quod soluit. C. mādāt. fideiussor pro eo patiente et pre. §. si passus. indebitū tñ vel vsuras quas soluit repetit et sibi imputet i hoc q̄ se obtulit. argu. de po. bona fides. ff. de depositi. l. i. §. sepe. ut sicut ibi offerre grauat depositarium sic et hic fideiussorē. tertio casu q̄ mādāt subdistingue. aut mādāt illi obligari pro sorte tñ aut pro vsuris inclusis tñ sub noie sortis ut est mozis. aut in oēm cām vel simpliciter aut nominatim p vsuris. primo casu solvens vsuras a debitorē non repetit: tum q̄ excessit fines mandati. ff. manda. diligenter fideiussor de pben. cui de nō: tuz q̄ ad illas obligatus non erat. C. de fideiussor. ff. eodez. fideiussores magistratuum non obstante lege p prima parte allegata. ff. mandati. l. si mādāt. §. si fideiussor. p litteraz ibi iusta rōne. vel loq̄tur de obligato ad vsuras vel loq̄tur sūm leges maxime digestoz permittētes vsuras. Secundo casu q̄ fideiussit p vsuris inclusis sub noie sortis repetit. iuste enim credere potuit illam sortem et totum debitū ad id pre. §. si fideiussor. ff. manda. j. ij. et iij. respon. de preben si beneficia lib. eod. nec p̄sumere debuit illum indebitū sub sortis noie pmittere. s̄ d̄ p̄sump. q̄ verisimile. ff. de p̄batio. cū de indebito. et sic legere solco dec. ij. eodem titu. Tertio casu q̄ fideiussit in oēm casum vel simpliciter non repetit q̄ in generali mādātō nō inclusit indebitum de quo ēt verisimiliter i specie non mādasset. ff. de conditio. indebi. si pcurator. ad idem de offi. vicarij. c. fina. lib. eodem. de regu. iur. in generali cum cōcordan. nō obstāt no. ff. loca. quero an si fideiussor. q̄ ut dixi leges pmittūt vsuras. Quarto cāu q̄ nominatim mandat fideiuberi pro vsuris subdistingue aut iuravit fideiussor creditori q̄ solueret aut non iuravit. primo casu est opimo et cōmunis hēt q̄ repetit cum nō possit accipere per decre. debitorē que placet Ala. nota. de fideiussor. c. ij. et Bar. ut patet in p̄positione questionis huius in p̄ncipio. secūda opinio hēt q̄ hoc casu repetit si potuit petere absolutionē iuramētī als si d̄ iureiur. c. i. et hoc videt placuisse. Host. in sum. de fideiussor. §. ad quid fideiussor. vbi q̄onem hanc satis psequit. et vide aliqd in Spec. de fideiussor. §. i. d̄. sed qd si fideiussor. tertia opi. glo. habet q̄ nec tūc repetet a debitorē sed a creditore cui soluit. Adibi placet prima opi. et dico cuz Goffre. respōdendo ad scōam q̄ lz fideiussor teneat exp̄cipere ut est p̄batū nō est iure exp̄pressuz q̄ teneat agere. Itē fideiussor pōt omittere exceptionem inhonestā ex persona sua. ff. man. l. idem. §. generaliter multo fortius actionem. sed ista aggrauaret opi. suam ut in prima parte probaui ergo recet. habeat ergo fideiussor optio- nē solucendi vel absolutionēz petēdi sicut haberet debi-

tor ut illa iura probant. Item respondendo ad tertiam opinionem habeat etiam optionem ex quo soluere poterit licite repetendi a creditore. pone enim q̄ execratur litem cum creditore. qd est cōmendabile. de ver. signi. c. ii. eo. lib. ff. de ali. mu. iu. l. Item si et sic bene concordat. l. quintus mutius. ff. manda. Itēra sūm illam op. nil p̄cipuus haberet fideiussor qui sine culpa soluit ad euz q̄ fuit culpa ut dicam in fi. Secūdo casu quādo non iuravit fideiussor subdistingue aut debitor iuravit indemnitates fideiussori. aut nō. primo casu repetit fideiussor vsuras quas soluit et poterit hoc casu laycum debitorēz cōuenire coram iudice ecclesiastico. de foro competen. c. fi. lib. eod. facit de iureiur. cum contingat. et c. licet de pact. quamuis. et auten. C. si aduersus ven. Et est aduertendum q̄ lz recipere ad vsuras interdū sit peccatum de quo satis scripsi. post Inno. et Hostien. de vsur. super eo ipsum tamen soluere non est peccatum: ergo nec iuramentum illicitū de indēmitate fideiussoris soluent. Secūdo casu quādo nō iuravit debitor subdistingue. aut pp̄ pignora data vel aliā causaz exp̄dicat debitorē vsuras solui aut non. primo casu repetit fideiussor. ff. mādāt. si quis pro eo. et sic legit Hosti. dec. peruenit ut ibi scripsi. scōdo casu quādo nō exp̄dicat id debitori subdistingue aut fideiussor spōte soluit aut coactus. p̄mo casu nō repetit iure fori et locū habeat regula ista cum suis concordand. superius allega. non obstante. l. quintus mutius. q̄ ut dictum est ibi soluit debitum sūm leges. Recepti tamen q̄ theologi iure poli vel foro cōscientie vrgerent debitorem ad restituendum qd multam habet honestatez et facit regula scienti. s̄. allega. secundo casu quando coactus soluit. aut fuit in culpa aut non. primo casu cuz sit in culpa ut q̄ non excepit non repetit ut. l. si fideiussor. ff. manda. §. non male. et ff. de fideiussor. excep. in fi. et in ista regula. secūdo casu cum non fuit in culpa licet glo. sūm opinionēz Jo. i. l. exceptione videat velle q̄ nō repetat: ter. tamen videtur velle contrarium qd placet Dama. ut supra scripsi et mihi placet ad qd facit. ff. d̄ her. v. l. acti. vendi. l. ii. §. solet queri in fi. qui fi. sint legit. venerabiles. §. verum. et hoc casu loquatur opi. Joan. an. Goff. Ray. Inno. et Hostien. que procedunt distinctionem. sed omni cāu quo supra dixi fideiussorem a debitorē repetere intellige si non iteruenit fraus p̄sone ad personā. s̄. creditons constituentis ob hoc se fideiussorez. ut in fi. allega. tionū dixi quo casu nō iuuabit fraus. s̄ ea que notan. d̄ p̄uileg. quanto. ff. de legi. l. d̄ et dixi. s̄. de pigno. significante. Itē omni casu quo dixi fideiussorez a debitorē nō repetere dico ipz a creditore repetere posse cui soluit. ff. manda. fideiussor. §. in omnibus. p̄ hec sic distincta soluta sunt omnia s̄ria et facta concordia inter illa sit mihi concordia legistarum ad quorum refrigeriuz moleste gerentium quod alias disputaui questionem p̄clatū exempti sint. l. ista caret canone.

Ecce concessum xvj. benefici
uz large su-
mitur. et vide quod scripsi. de ver. signi. olim
sup gl. si. māsūrū si etiā cessat cā p̄cessiōis p̄-
uilegij dūmō illa cā fuerit ipulsua. ff. de don. l. ii. §. vl. et
l. se. ff. d̄ postu. l. i. §. serū. vl. fuerit finalis. s̄ aliq̄ reliq̄e il-
lius cause remanet ut p̄z in quodā seruo. ff. de questio.
vnus. §. seruus. et in illo q̄ fuerit d̄curio q̄ nō torquet. ff.
de d̄curio. l. vl. Itē in illa que desijt esse vxor p̄tra quas
turpis actio non instituitur. ff. rerū amotarū. l. ij. et iij. et
idem cū dubitatur an fuerit finalis an ipulsua. ff. d̄ cō-
ditio. et demonstratio. cū tale. §. falsaz. et l. ticio. §. sed cū
de vsufruc. l. generali. §. duas. de donatio. inter vi. et vr.
sed si mozis. §. fi. C. de iure do. l. si mulier. secus quando
causa fuit finalis et nulle reliquie remanent. facit. s̄. eo.
lib. de pben. si pauper. ff. de actio. et obliga. qui cū here-
de de inoffi. testamē. papinianus. §. s̄ nec ipuberis. vbi
in totū sublato testamēto paterno d̄ iure ciuili tollit p̄-

pillare et de vulga. substitutio. si contra tabulas. vbi no. et sic solutum est in Dynuz contrarium. de. l. ff. de. l. c. ij. ti. cia seyo. §. vsuras. In gl. i. ponit exemplum. secundo tractat de psonali. et tepozali priuilegio et de dato ab alio qd a principe. tertio ponit qnz casus qbus priuilegiu perditur et vltio declarat. Ultima gl. ostendit istud decet esse equiuocum. In gl. ii. ibi bene a zenone ibi in fine dicitur q speciale priuilegium est pncipis q rem aliena donat et tutus est recipiens. In glo. i. ibi sui iuris. et retinet omnium cognatorum et agnatorum iura. Dy. et ibi suggestum vbi et remisi ad specu. de instrumen. edic. §. nunc autem in fi. vbi plures casus no. In glo. ij. in fi. die vt no. et dixi. §. de relig. domi. constitutus in gl. in fi. clementinas que ide probant vide de sepul. dudum in prin. in glo. multotiens.

h Ec regula facit ad qone legi-

starum de illo cui pp numez filioz a decreta fuit immunitas: sed postea aliqui de nume

ro perierit an duret immunitas.

Et primo ponaz euidentia canonistis ignota ex qbus clarius formabitur questio. secundo ad negatiuam quinqz rationes inducam. tertio ad affirmatiuam septem quaruz. prima quatuor coniunget. quarto ponitur solutio ad quam quatuor rationes addentur et cotrariis respondebitur. At ergo canonistis quibus leges et legales materias in hoc titulo libeter participo hec materia non sit ignota premitto q leges volunt ex numero filioz certis immunitates deberi vn habens Rome tres filios in Italia quatuor in Prouincijs quinqz excusatur a tutelis et curis. C. qui numero libero. l. i. in situ. de excusat. tuto. in principio et generaliter habens quinqz liberos cuiuscunqz serus vacationem habet certum munerum. C. lib. x. de bis qui numero libe. l. itez si habet quatuor et ex filio qnto premortuo existat nepotes vnus vel plures eodem titu. nepotes. non sic si extarent ex filia. ff. de excusatio. tuto. l. ij. §. non soluz. alias si nepotes ex quinto filio mortuo non existant. non habet vacationem nisi mortuus esset in bello. ff. de vaca. mu. l. fina. non sic si captus esset ab hostibus nec reuersus. C. lib. x. de bis qui numero liber. l. ij. filij autē debēt esse naturales et legitimi et tales excusant non soluz in potestate constituti sed etiam emancipati vel in adoptione dati naturales autem tantum vel legitimi tantum non excusant in situ. de excusatio. tuto. in prin. ff. eodem ti. l. ij. §. ff. de vaca. mune. l. ij. §. adoptiui. nec excusant nascituri. licet multis casibus habeant pro natis vt pre. l. ij. ff. de excu. tuto. §. qui in vetre. predicti autē licet a muneribz civilibus excusentur non tamen ab honoribus vel muneribus que honoribus coherēt. ff. de vaca. mu. l. ij. §. muneribus et. C. li. x. de his q li. l. i. nec a muneribus primordia libus. ff. de vaca. mu. l. ij. §. que primordioz. hec vera nisi haberet duodecim liberos. quo casu et ab his excusatur. C. lib. x. de decurio. l. si qs decurio. ij. tū et tunc requiritur quosdam q sit decurio vt ibi als requiruntur. xvi. filij vt. ff. de iure inu. l. semper. §. monstratur. sed vidē qd ibi no. his premissis formatur dubiu de decurio q habens. xij. filios quales. §. dixi obtinuit decerni p cogruū iudicem et debito modo vacatione et immunitate sibi dberi. Aliqui ex predictis filijs decesserūt non in bello nec relictis nepotibus an duret immunitas nūcro sic diminuto q si duret vt per Brocardū cessante causa et de ap. cū cessante. de renūcia. post trāslatione vbi materie et concordantie quas ibi videas. et facit quod hic dixi post Dynū cum ergo hec immunitas sit concessa intuitu certe cause que deficit cessabit immunitas. C. de testa. m. l. i. l. ne quidam. et. l. milites. C. de heret. l. i. ff. de iure inu. l. semper. §. negociatores. ibi quādiu. i. huiusmodi actu et. §. de verbo. signi. abbate in fine. facit. xvj. q. i. generaliter. que est lex. C. de episco. et cleric. generaliter facit de vita

et honesta. cleri. c. vlti. in fi. et cle. eo. ti. diocesanis vltra medium. Secūdo certum est q quandoqz paupertas pbet vacationem muneruz que tamen cessat si sint aucte facultates excusati. ff. de vaca. mu. bis honoribus. §. auctis. de mu. et ho. l. cura. §. i. cum concordan. §. eo. li. de p. bē. si paup. sic et in proposito cesset immunitas ppter cam cessantem ex numero diminuto. Tertio sic probatur si alicui legatur in singulos annos post primū quo legatum censetur purum sequentium annozū videtur conditionale. si viuat et capax fuerit. ff. de an. lega. si in singulos. et. l. cū in annos. et. l. i. singulis sic et h videt cōditio nalis immunitas cuius secundo tempore quo imponitur munus ipse nō est capax pp numerum diminutum h prioz fuerit capax cū. i. numerus extabat. Quarto videt casus. ff. de vac. mu. l. ij. §. qui ad munera vocatur probare debent viuozum liberoz numerum eo tempore quo excusari petunt. et. l. fi. eo. ti. dicit q ad excusatione munerum defunctus filius nō pdest. ad idem. C. li. v. q numero filioz. l. vl. et. l. x. eodem ti. l. penul. insti. de excu. tuto. §. filij. et. ff. e. ti. l. ij. §. numerum. que pbāt filios tempore excusationis debere esse supstites. Quinto bene facit. ff. de excusa. tut. spadonem. §. qui absolutus. vbi absolutus a tutela vel cura ex primis depositionibus non omnino alterius remissionem habebit et casus quo nō iuuat snia et rō ibi no. nostre qonis ponens exemplum de illo scilicet qui habebat numerū liberoz: postea diminutum non releuat ergo ista snia in hoc casu numero postea diminuto. nā dicit lex. C. li. x. de decurionibus. a muneribus decurionatus sententia presidis in perpetuum nō excusat. at idem de iureiuran. l. adimonē di. vbi ex nouo actu sententia retractat. Ad contrarium inducit hec regula cū suis concor. et regula factū legitime. §. e. ti. cum concordan. et illud generale q quedaz impediunt faciēda que facta non dirimunt. xv. q. i. §. vltimo. de iureiura. quemadmodū. versicu. q si. ff. de his q sui vel alieni iuris sunt. l. patre furioso. Item inducitur quod in textu dixi de quodam domino decurione et cōiuge que nō repeto. Itē beneficium p dignitate questū durat et deficiente dignitate. C. lib. xij. de dignita. l. iij. et de silentarijs. l. decurionibus in principio. et lib. x. de excusatio. mune. l. eos et. l. eam legem. vbi not. ad idē. C. de his qui. spō. mu. su. l. ij. Item pbari videt apertius quoad casus. C. li. x. de his qui numero liber. l. si. ibi ipetrata semel vacatione et. ad idem. ff. de excusatio. tuto. l. ij. §. oportet ibi neqz nocent qui postea moriuntur. et si dicas illud loq quo ad munus delatus quo excusatus fuit. h hic loquit de excusato ab oibus per sniam dicam q iuris est in parte quo ad partem. idem in toto quo ad totū. §. de offi. dele. pastoralis. §. i. ff. de rei vendi. que d tota. et de vsur. qui scit fundū in principio. vbi concor. sicut ergo ius semel questū fideiussozi p pactum de nō petēdo nō pditur licet debitor postea pactū faciat de petendo. et idēz i similibus vbi ius questū retinetur cessante causa. ff. de cōtra tab. l. si post mortē. §. i. et. l. non putauit. §. sed si qn dies lega. ce. l. iij. facit. §. eo. li. de electio. ab eo. et cle. eodem titulo constitutionem. §. penulti. in fine. Item equum est in solatium liberoz perditozū immunitate durare. ff. de iure do. iure succursum de oper. liber. q libertis in principio et. §. amissi. et. C. de his q an ap. tabu. l. vni. in fine. ibi hēant vero solatiū sue tristitie qui bus ē merito cōsulēdū. et. C. de insti. et substitio. l. fina. et h ne afflicto addat afflicto de cle. egro. ex pte cū cōcor. Itē cū snia lata cā cognita nisi aliud exprimat debeat eē perpetua. C. de pe. seruus. et. ff. e. ti. mortis. §. i. d. postul. l. i. §. i. et meli. eo. ti. l. puto. §. si. Ad h snia sic fuerit lata ergo et. nā et rescripta sunt ppetua. C. de diuer. rescript. l. falso et gesta trāsata i publica munimēta ppetua sunt. C. de re iudi. l. vlti. Itē q talis snia ius faciat not. ff. de excu. tu. si tutor. Itē paria sunt in aliqua conditione nasci originiter et per diffinitiuā sententiā id pnunciari respectu

a C Propter numeruz filio rum. Adde Alberi. de rosa. l. ij. in prin. ff. de excu. tu. card. in. c. quedaz d ij. d. Martin? laudens i suo tractatu. de pncipibus in tit. d fisco. et i celu fide sua. c. c. iij. Joā. d ana. pñ lio. cv. incipit. circa dubium oblatum et est vltimū filius in ordine.

cause. vt. C. de decur. l. quotienscūq; l. r. sed q̄secut^o p̄uile
gia respectu origis puta patre senatore vel decuridē illa
retinet p̄se mortuo. ff. d. sena. emācipatū. C. de questio. l.
diuo. sic dicemus q̄ lata sn̄a p̄tertextu filioꝝ illis mortu
is adhuc duret pro hac secūda parte fuit hic p. d. Mau
ritiuz disputatum solutum z iam dudū per solēnes do
ctores in facto consultū z nuper iteratum per bone me
morie geneꝝ meum. d. Philippū de formaglinis legū
doctorem. ¶ Ad solutionez faciat de capellis mōacho.
dilectus. ver. ad hoc vbi p̄uilegiuz exemptionis. qd̄ ec
clesie dederat consuetudo ea de causa qz erat monasteri
um mōialiuꝝ durat lz cessauerit causa qz desijt c̄ mona
steriū. z vide qd̄ ibi dixi post Inno. Item per diminutio
nem ēt notabilem rei emphitheoticarie non ledit ius
domini qn̄ sibi d̄beat itēgra pensio. C. de iure emphi. l.
i. vbi de hoc. s. de loca. potuit ad si. magne glos. Item lz
collegium consistat in certo numero personaruz tū illo
diminuto etiā in vno solo ius collegij retinet d̄ hoc. xv.
di. c. vl. s. de postu. gratū. ff. q̄ cuius. vni. sicut in si. Itē eq
tas facit pro hac solutione ex cuius s̄rio sequeretur q̄
imunitas cōcessa z reuocata p̄pter vn̄ius mortem ex al
terius natiuitate esset itēz renouanda. facit. s. e. li. de re
iudi. abbate. ad si. Itē facit qd̄. s. dixi post Dy. cū filiatio
nis z numeri relique in alijs filijs remāere videant. z p̄
hoc sit r̄sum ad p̄us in s̄riū allegata de cessatione cāe
vel aliter vt in remissidē quā ibi dedi. Nō ob. q̄ de pau
pertate d̄ q̄ appetibile est z v̄statum pauperes ditari.
Itēz als pauci tenerent ad munera cuz qz nascat nu
dus z pauper. xvij. di. sic hi. s. filiu mōri an̄ patres nō ē
appetibile nec s̄m cōmunem cursum nature. z ideo illō
non pronosticandum vel aduertendum. ff. de condit. z

a ¶ Percuties clericum exco
municatus sit
excommunicatus. Adde ter.
i. c. super eo. de
sen. exco. glos.
in. c. deinceps
xvij. q. iij. glo.
in. c. q. r. iij.
q. v. gl. i. ca. ij.
ne cle. vel mo.
li. vj. Spe. ti. d̄
sen. exco. d̄. sed
queritur vtrū
verberans.

b ¶ Excoica
tio ligat licet i
iusta. Ad d̄ car
di. zaba. in ca.
ab excoimūca
to de rescrip. z
an̄ indiget ab
solutione. vide
per Lapp. i. c.
venerabilib^o.
de sen. exco. li.
vj. z eū sequit
ibi philipp. in
s. poro. in. vj.
nota.

demon. cum tale de inoffi. testamen. nam si. de ver. obli.
inter stipulantem. s. sacram. ¶ Item consideratio pau
pertatis vel diuitiarum est res extrinseca. paternitas z
filiatio originalis z intrinseca. z ideo nō mirum si eius
ratio durabilis z perpetua. facit. s. eo. lib. de tempo. or.
c. i. z. c. cū nullus. ff. de sena. l. pe. ad munici. assumptio. in
prim. z. l. libertus. s. prescriptio in si. z. l. qui ex vico.
¶ Ad id quod dicitur de legato respondetur: semper
in eis z vltimis voluntatibus inspicit diem legati cedē
tis. ff. de regu. iur. que legata. z. d. l. cum in annos. sed in
iudicijs sententia effectus cedit lata sententia a qua nō
est appellatum nec appellari potest quia vim rei iudica
te habet: z sic ei stādum est. C. de re iudi. l. i. Item ibi le
gatum dimissum per tempora hic generalis fuit sentē
tia liberans ab impositis z imponēdis. ¶ Ad iura qui
bus dicebat esse casus r̄ndetur q̄ loquunt in illo qui de
nouo se excusat a munere sed qd̄ loquitur de iam execu
fato qui p̄textu sn̄e se defendit. ibi ergo de imunitate ac
quirenda. hic de quesita seruanda qd̄ est facilius. argu.
ff. de pecul. qz tuberonis de acquiren. possessio. l. z. l. vl.
s. de iureiuran. que admodū. v̄si. nam si. ¶ Ad. s. qui ab
solutus cum sua glo. respondeo q̄ loquitur de speciali
absolutione a certa tutela delata vbi res iudicata non
egreditur suum casum qz regulariter res inter alios ac
ta z̄. s. de re iudica. c. pen. h̄ vero generalis sententia ge
neralem imunitatem prebens etiam circa futura. ¶ Ad
l. a muneribus. responde vt ibi no. q̄ in extraoz. senten
tia loquitur in. l. admonendi fuit sacramentū z sentētia
que retractatur in odium deierantis vt ibi no. Joā. an.

Edictum Personē. lxxj. in detri
mentum non impedit er
go qn̄ ecclesia teneat de eo qd̄ puenit ad eaz
ratione delicti ad instar pupilli. ff. ne vis si. ei
qui in possessio. mit. l. i. s. hoc edicto de do. l. sūma. s. do
lo. ff. de aucto. tut. l. si. sic teneat p̄ ex delicto filij z dñs ex
delicto serui inquantū ad eos puenit. ff. de vi z vi arma.
l. i. s. q̄ s. z. s. si qz tñ. z. s. si filij. z de pecu. l. iij. s. ex cā. sic
z vniuersitas quatenus peruenit ex facto p̄sidentis. ff. d̄
dolo sed ex dolo. s. sed an̄ municipes. nec. n. tunc eccle

sia v̄ pati damnum q̄ est d̄minutio p̄monij. ff. de dā
no infecto. l. iij. s̄m Dynum z canon dicit q̄ nil vtilitati
bus ecclesie deperit si aliena restituat. liij. disti. genera
lis in fine redundare. cōtra. s. eodem libro de sepul. c. i.
in fine ibi vide in glo. si. z super ea. Item pro z contra in
lib. feu. de capitulis contradi. c. vlti. ibi nocet. sed solum
viuēte plato. ¶ Primo glo. ponit exēpla: sc̄do subdit con
trarium z soluit solutioni dupliciter opponit z respon
det. tertio successiue soluit tria contraria. quarto ponde
rat q̄ dicit delictum z q̄ dicit persone. ¶ In glo. fa. i. ibi
neqz sequitur interdicto neqz ceteris causis pupillo no
cere oportet dolum tutoris siue soluēdo sit siue nō. z ibi
l. penul. si dolo tutoris desierūt tabule esse penes pupil
lum in tutore non in pupillum cōpetit interdictū. ¶ In
prima glo. ibi expoliari. ad idem cle. de hereti. nolentes
post prim. z ibi pupillum parificantur pupillus z eccle
sia ex vna parte z ipsoꝝ administratores ex altera. C. de
episco. z cler. orphanotrophos. Dy.

Ec regula Facit ad q̄onem quā
disputauit de clerico
excōicato q̄ retineat p̄uilegium immunita
tis persone: qz datum est fauore z ob honore

ecclesie cui p̄p delictum clerici p̄iudicari non debet: z
qz de monacho bigamo ēt tunc querebam hic z de illo
subiungam isti etiāz duo articuli pertinentes trabāt ad
se alios duos impertinētes ad regulā maxime propter
finē solutionis ipsius. q. que sic proponebatur. Qualite
rus Anglicus vno ictu percussit tres clericos excōmu
nicatos socius eius vni monacho bigamo intulit tres
ictus queritur d̄ predictis an̄ sint excōmunicati z si vna
vel pluribus sententijs. ¶ Est aduertendum q̄ huius
thematis due sunt questiones incidētes an̄ scilicet pcuti
ens clericum excōmunicatum sit excommunicatus. z
idem queritur de percutiente monachū bigamum z de
prius breuiter expediantur. ¶ Soluam ergo primum
dubium dicens qui solutioni cōcordant pro qua solutio
ne quatuoz rationes z vna glosam inducam. secūdo po
nam septem rōnes in contrarium ad quas singulariter
respondebo. huius simile super regula nō prestat eodes
titulo. Circa primum soluendo dico q̄ clericus excōm
municatus adhuc retinet p̄uilegium immunitatis vt
scripsi in nouella de sententia excōmunicationis. cōtin
git primo sequendo Jo. qui hoc no. xvij. q. iij. si quis de
inceps. xxij. q. v. excōicatorum. Idem Ber. in pre. dec.
Ain. z Hof. de inun. eccle. c. penul. Innoc. de sen. exco. si
vere. Guil. in Specu. eo. titu. versi. sed queritur vtrū
verberans ad hoc mouet qz certum est q̄ excommunica
tus retinet ordinem cuius fauore canō inductus ē z sub
Episcopo eius rōne conueniendus est de iud. cum non
ab hoie. nam z tunc ordinē suscipit fortius ḡ retinet. pri
mum probat de senten. excom. cum illoꝝ. sicut etiam
excōmunicatus ordinem cōfert d̄ or. ab ep̄o. c. ij. probet
hec aperte decre. i. z. ij. de senten. excōmunicatio. z decr.
de monialibus. per modum de quo scripsi in decre. con
tingit. ad idem facit quod not. Innocen. z Hostien. de
dolo z contumacia veritatis. de excōmunicato qui post
absolutionem agit de iniuria sibi prius illata. ¶ Item
excōmunicatio est medicinalis z disciplinans non erra
dicās de senten. excōmunicationis. c. i. l. i. c. erradicaret
tā si exueret ordie clericali vel ipsius ordinis p̄uilegijs.
¶ Item excommunicatio ligat licet iniusta. xi. que. iij.
c. i. absurdum autem esset q̄ per illam sine culpa sua in
nocens sic priuaretur ex quibus omnibus solutio p̄e
dicta cōcluditur. In contrarium probatur per p̄edi
ctum capitulo si quis deinceps. ibi canonice iudicatus
So. de depositione non de excommunicatione loquitur
vt ibi nota. Item cōtra predictos canones. xxij. questi.
v. excōmunicatorum. So. non loquitur de clericis s̄
de laycis excōmunicatis vel si de clericis loquitur d̄ in
corrigibilibus z contra quos arma mouet ecclesia vt ibi

ter. probat. **I**tem contra: excoicatus dicitur hereticus vt pbat ter. iij. q. i. c. ij. hereticos aut. z no. de here. c. iij. z xxiij. q. iij. s. q. no. sed vt no. Innoc. de sent. exco. si vere percutiens hereticu no est excoimunicatus ergo zc. So. larga z ipropria est illa locutio qd per se patet z ex his q dixi de testu. testimoniu. **I**tem contra: excoimunicatus licite veratur in corpore. xi. q. iij. absit. z. c. audi. na mebz e diaboli nec vegetat spiritu dei. e. q. omnis xpianus. z c. seq. **I**tem dicere potest percutiens clericu excoica tum cu Aug. non facio iniurias characteri iperatozis cuz erroze corizzo desertoris. xxiij. q. vij. queadmodu. Sol. veratur a spiritu vel a deo non ab homine. **I**tem z ois cri minus lz occultus perdit vegetationem diuini spiri tus vt in pre. c. audi. z eadem questione. s. euidenter. **I**tem z verbu Aug. non sic intelligit prout ad propofi tu inducitur vt ibi patet. z dato q sic intelligeret dico q questio non formatur de manu iniectione licita z coze ctionis z discipline causa adhibita per illum qui pot fz de iniuriosa. **I**tem contra. in ecclesia no est maior pca qz sit excoimunicatio. xxiij. q. iij. corripianf. sed trina mo ti o cui non paref in reassumedo habitu z tonsura puat imunitatis priuilegio d sen. excommu. in audientia. z. c. ztingit. ii. **I**tem ioculatoris officiu de vita z bone. cleri. c. vii. l. e. ergo z excoimunicatio priuare dz ex quo ma ior est pena. Solu. maioritas semp sumit respectue vt d maioritate sacramentoru no. xcv. di. ecce. de consecr. dif. ij. nihil. z illo respectu quo priuat comunione sacrameto ru z hominu dicit maior ad hoc. C. d apo. hi qui. ad dec. in audientia respode vt dixi in dec. pre. ztingit. i. in fi. Ad id qd dicit de ioculatore dico pena nouiter inductaz in re positio que pus non erat. **I**tem cōtra: excoimuni catus no excoimunicat vt. xxiij. q. i. c. i. z. c. auditimus. er go nec per illius offensam aliqs excoicari potest. Sol. illud ex defectu potestatis clauuz a q pcedit auctoritas excoimunicandi. hec vo excoimunicatio inducit no ab in iurato sed a canone ppter iniurias ordinis clericalis que excoimunicatus retinet vt. s. dixi. nec obstat si dicat q no agit tunc iniuriar qz z si non agat iniuriar z tamen po test pati iniuria de qua post absolutionez agere poterit vt dixi in pncipio. **D**ubiu secudu quo querit d mona cho bigamo prius soluam et pro solutione equitatem z tres rationes inducam per quas contrarijs ridetur. **D**ico ergo soluendo q percutiens illu excoimunica tus est q no bn modo consonat equitati sed etiam cōso nu est iuri quod sic probo vt no. In. xxiij. dist. seriatiz. bi gamus pt fieri monachus ad quod facit arguendo d re gula veniens. nec mix cu irregularitas bigamic pueni at sine pco vel culpa. xxiij. dist. deinde. xxi. q. i. aperiant. z quod plus est interdū ex merito de spon. inter opera sz irregularitas et ex culpa pot monachari. xxiij. q. ij. ad monere de his q si. occiderūt. c. i. fortius z iste na z excoi municatus monachari pot de senten. excoimu. cu illoz. ite video q ille qui sine culpa etiā irregularis est mona chari pt de fil. presby. c. i. lvi. di. nisi si monachari potest. ergo gaudebit priuilegijs monachoru de sta. mo. recole tes. Est aut aduertendum q. c. si quis suadente non dat monachis immunitate sub largo vocabulo clericoz imo nominati exprimit monachos dicēdo si qs suadete dia bolo zc. q in clericu vl monachu zc. z p hoc pateat solu tio z prioz responsio vt. j. declarabit. **I**tem est aduer tendu q cetus seculariu clericoru dignior est z maior qz cetus monachoru qd clare pbat. xvi. q. i. legi. ca. q. alia e. lz ps qz ordo of sacramentu dignitatis nec dat ca recipie tis tm sz z alterius de hoc. i. q. i. s. si ergo de cōinga. ser. c. i. sed istud no sequit phibitus a maiori phibitus est et a minori sed bene quertit vt in regula cui lz eo. ti. per q patet q lz p apostolu ad titu. i. z pria ad corin. iij. z p ca nones phibitus sit bigamus a clericatu no per lz intel ligit phibitus a monachatu. z sic zcludit q nec exisse nec tacite phibet. **E**t per hoc breuiter sit responsu ad

ira que pnt induci in trium. lxxxiij. dist. q quis. vbi dī bigamū nudatū oī priuilegio clericali z laicā solū cōmu nionem hēre. Nam ad primum ridetur q monachus a sui spāli denominatione nō a generali noiatiōe clerici gaudet priuilegio vt dēiū est. lz ergo imunitatem nō ha beat vt clericus habet tm vt monachus. sepe. n. exclusus ab vna parte includit ex alia. ff. de suc. edic. l. i. s. quib. a alias sigs de elec. cū inter. R. de proba. lz ad id qd dī de layca cōmuniōe dico q erit laycus professus qd esse po test. de elec. ex eo qd. eo. ti. vel sumit ibi cōio vt de elec. ofi us. **P**er hoc sit et rāsum de cre. altercationis de big. eo. lib. z ad cas. xij. q. i. si duo sunt. nec ob. si dicat q sbale regule est promissio ztinentie: sed bigamus q duas vro res habuit vel cū vidua xrit hortator ztinentie esse non poterit. xxiij. di. vna dico q lz profitendo pmittat ztinen tiam non pp hoc pdicatoris vel hortatoris officium reci pit imo de iure monachus ab his excludit. xvi. q. i. mōa chus. z capitulis se. z hec breuiter circa h mēbzum suffi ciant circa qd vidi magnos variare peritos. **A**d prin cipale duo dubia qōmis veniens illa cōiungēs probabo q ex vnitare ictus vel psonē patiētis nō minus tot sint pene quot ictus vel psonē. **A**d qd tres rōnes diuisim z quinqz coniuictim ac dictū Speculato. inducā. secun do inducam octo rōnes diuisim interpositis quqz con iunctim. **I**tem quatuor absurditates quas tribus rōni bus adiunabo. in fi. vna rō per quatuor exempla proba bitur. tertio soluam primo secundū dubium z remittā. z secundo primū z contrarijs respōdebo. **A**d primūz venio dicit lex q quot sunt summe vel res in vna stipu latione tot sunt stipulationes. ff. de ver. ob. scire dēmus in prin. z l. pluribus. z l. qd dī. ff. de euic. qd aut in princ. insti. de muti. stip. s. quotiens. **I**tem vno legato pluri bus rebus expressis plura sunt legata. ff. de lega. ij. l. ij. **E**t lz vnus eundē accuset si tm de pluribus criminib. oium est petenda abolitio alias est locus pene turpil. ff. ad turpil. l. i. s. si plura. ij. q. iij. s. vlt. ver. si plura. **I**tem video q ex vno actu plures baptizantur plures excoimu nicationes insurgunt pluribus obligoz iniuriar pla de licta z plures pene debent. primū pbat de pte. di. iij. pprie. z scripsi de hoc de bap. c. i. Scdm pbat de sen. ex. mulieres. si mādasti. q percutere clericu z pcuti z ex illo ictu tu z ego sumus excoicati. **I**tem pbat de diuersis exco municationibus in eadez persona de elec. sciant. eo. li. de imu. ecc. qm de pe. felicit. de sen. ex. qd qz. Tertiu pbat qz ex iniuria filiefamilias illata plib. obligoz iniuriar. s. sibi pfi z marito. ff. de iniur. l. i. z l. cū q. s. a. ad idē de crie fal. c. i. **I**tem ex iniuria illata suo pluriū dnoz singlis ob ligoz. c. ti. **I**tem apud. s. fi. idē ex cōi sepulchro violato. ff. d sep. vio. l. ptoz. s. si ad ples. ad idē faciat. ff. q qsqz iur. l. i. z l. iij. s. lz pena. Quartū pbat p octo exēpla posita. ff. d pua. delic. l. nūqz. ad idē qz ex eodē coitu adulteriū z ice stus. xxiij. q. v. relegētes de eo. q cog. cō. trāsmisse de pur. ca. c. pe. ff. d adul. si adulteriū i pn. z l. vim passā. s. p scri bere. **I**tem sub eodē perēptorio tres citatōes de testi. co. c. ij. qm ztēptar triplex ē ztūmācia z triplex pena de lz de pcur. qrelā. iij. q. v. c. vni. lxxxiij. di. honoratus. nec refert an i vna vel in diuersis ecclesijs qs ples hēat dignitates de pben. de multa. q aut delicti iteratione iteret pena p bat. xxi. q. i. qno. ibi qzū distāt i nūero tm z i crie. vj. q. i. imitare. z qd ibi no d pe. c. i. d pe. di. i. s. sideret. xxi. q. ij. ita nos ad idē. C. de ser. fugi. l. qd qz. de epif. au. l. iij. C. ad. l. iul. d vi pu. l. suos ad fi. ff. d iurepa. l. i. bn fac. ff. d termi. a mo. l. fi. ad idē fac qd post **A**in. d remissōib. scripsi d pe. z re. cū ex eo. **P**ro hac pte fac qd no. i spe. d se. pla. s. ij. ad fi. pe. vbi dī q si statuto cauet q q dederit alapā sol uat decē q si ples alapas dderit p singulis soluat. x. z vi de qd ibi scripsi z qd no. de ztūma. s. nūc dicam. d. lz po ne iudex. ex qb. zcludit nō ispiciedā vnitare ictus vel pso ne patiētis lz inspectz trib. psonis lesis p galtez z trib. ic tubus illatis p sociū ipoz trib. excoicationib. cēligatos.

A Nam mē bzum diaboli est. Adde gl. in verbo suspēdē dum in. c. die ctus filius. de appel. Etan lz potestare in eo sicut i peccato suo. vide gl. in d. c. deniqz. ab bas. in. c. qd q daz de pe. z re mis. in. i. colū. Abb. in. c. ita quozidā i vlt. col. de iudeis.

B Nō ē ma ior pena. Ad d Abb. in. c. mul ieres i. iij. col. d sen. ex. Inde est q excoimū catio ē micro epi. vt est glo. i d. c. corripisē. card. zaba. in c. quāto. in. ir. q. de offi. ordi. **D**nicus i. c. p humani. d ho mi. li. vj. ipera tor vocat acri moniam. vt in l. placet. C. de sacro san. ecc. **I**tem excoimu nicatio est ner us eccle. vt ē ter. in. c. cuz in ter de pte. z p card. zaba. in c. archidiacon is in. ij. no. de offic. archidi. **I**tem anqz reve ritur q ecclia punit aliquez ad penam mor tis. Et vbiqz reperit d iure cano. pēa mor tis exponit per suam excoica ti onis. vt not. Abbas in. c. p venerabilem qui filij sint le. d. no. vlt. abb. in. c. i. in vlti. de homi. abb. in. c. i. in vlti. col. de furtis. Abb. i. c. ij. su per gl. fi. d ma. z obedī.

C Excoicat. no excoicat. ad de glo. in. c. cū clericis. d ord. ab epo. glo. sū me. xxiij. q. i. z glof. i. cle. pma de hereti.

Contrarium allegat qz lz pluries veniam pmissum sub pena semel tñ pena comittit nisi id esset actū qz pluries comittat. ff. de transac. qui fidē. s. de arbi. si duo. §. si. 2. no. xxv. q. ii. q. cunqz. 2. de arbi. dilecti secus est in interesse qd pluries comittit 2 in se reuoluit. ff. rē ra. habe. si pcurator. **I**te ex iteratiōe vel p̄tinuatione delicti nō pōt multa plus q̄ triplicari. C. de mō multa. l. eos. nec ex iterata p̄ctione furti iterat furtū. ff. de fur. ei qui etiaz si status rei furtiue mutet eo. t. l. inficiādo. §. infans. l. 3. n. tūc augeat pena nō tñ geminat. **I**tez nec ex iterata repetitione verbi appellatiōis itelligit appellatio repetitiua. xxx. q. ii. lotharius. 2. not. d. ap. ab eo. li. eo. **N**ec dñ quis relapsus eo qd in plures hōses labit. s. tūc demum cū post abiurationē relabit de hereti. ad abolēdā. z. e. ti. accusatus. li. eo. **N**ec repetitio eiusdē rei legate vel pmissa facit duo legata vel duas pmissiōes. C. d. leg. cū qd ff. de ver. ob. qbus si cui. §. plures denarij faciunt vnā sūmā. ff. de ver. ob. l. scire. multa vba vnā stipulōnem. eo. ti. l. ticia. §. si. multiplex vociferatio p̄ vnū vnā iniurias. ff. de iniur. **I**te apud labeonē. §. quictū. multiplex actus vnā consuetudinē. xxv. q. ij. ita nos. de ver. sig. abba. C. de episcopa. audi. l. iij. trina noiatio vnā electionē de elec. qz sic sic 2 isti tres ictus vno ipetu illati eidē vel diuersis vnā faciunt iniuriā 2 vnā inducunt sūas. facit ad hō qz nō curamus an per idē rescriptū detur vnus solus iudex vel plures de rescriptis. pastoralis. nec curam an in baptismo fiat vna vel trina imersio de p̄se. dist. iij. d. trina. als sequeret qz si in tribus sbalibus forme in eadez electione peccarē triplici p̄iuatiōis pena puniri deberē qd est falsum de ele. qz pp. z. c. ecclesia. z. c. cumana. **I**te sequeret qz si domū plurib⁹ ignibus pone trib⁹ simul incēderem de triplici tenerer incēdio. **I**tem qz si plures ramos eiusdē arboris succiderē triplici tenerer edicto qd est falsum. ff. ar. fur. ce. l. plures. 2. l. si gemina. vel qz si pluribus hōis detinerez clericū vel plurib⁹ verbis cōicarem eidē p̄les excoicationes incurrerē qd vī falsum de sen. ex. nup. eo. tit. sacris. 2. cōsiderato qz ibi dicit excoicatis in plurali. 2. sūia in singulari satis ibi pbat qz cōicans sū plurib⁹ excoicatis in crimine vel ex vnicā incurrit sūiam: 2. merito qz que p̄tinuo sunt p vno facto habent. ff. de adul. qd ait. §. si. de illo. q. simul occidit filiā 2 aduleter. nā de pluribus hereditatib⁹ vel societatibus intendendū est vnū iudiciū fami. her. vel cōi diuidum. ff. fami. herc. heredes. §. d. pluribus. ff. p socio. cū duob⁹. §. si plures. **I**tez p̄les iniurias p̄iungere teneor si vnus fecit. ff. de iniur. p̄tor. §. si plures. secus si plures. eo. ti. si plures. bñ facit ad qd nem qz dñt leges qz si plures de vna familia faciunt furtū corrupūt albus dammū inferunt vel iniuriam irrogant dñs non tenet nisi inquantū si vnus liber hō fecissz primū patet. ff. si fami. su. fe. di. l. i. ij. z. iij. scōm. ff. d. iurisd. om. iudi. si familia. tertiu 2 quartū. ff. ad. l. aq. l. illd. i. rñ. ex qbus p̄cluditur qz nō inspecta pluralitate psonaz le sarum ex vnico ictu per Galterū: nec pluralitate ictuuz illatoz p sociū eidem p̄sone ipse Galterus 2 socius sunt ligati vna sūia tñ 2 nō pluribus. **S**o. p̄ dico de socio Galteri qz lz de rigoroso iure videat tot excoicatiōibus ligatus quot ictus itulit vna sūia sola sit ligatus ex quo simul 2 vno ipetu illos intulit hoc dico p̄ per. c. sigs suadente. arguēdo p̄ singulare sigs 2 per singulare clericū 2 per plurale manus 2 per singulare anathematis ex qbus colliget hic studiosus qz vnus vnū pluries pcutiēs vna sit excoicatione ligatus. ad idē dec. de sen. ex. cū pro cā ibi: percussit in dormitorio 2 traxit verberādo p claustrum 2 tñ qz vno impetu vnica sit sūia. ad idem de re iudi. ad apostolice li. vj. ver. ac ēt. ibi de oibus pro quibus erat excoicationis vinculo inodatus. 2 ver. perpetravit. ibi enim dicitur in singulari sacrilegiuz perpetrasse qui vno ipetu cardinales prelatos 2 clericos multos capi fecerat. 2. ff. ad. l. acq. illud in sibi si qz plurib⁹ vulnerib⁹ vno ipetu aliquē occiderit vna crit actio de occiso. **I**te h

C In arbitratorez publico excoicatu. Adde de. de motē episcop⁹ bñ. in repe. c. intellexim⁹ de iud. Arch. i. c. a iudic ib⁹. ij. q. vj. Jo. an. in c. in cāis d. ele.

C De excoicatio an possit testari. Adde de. de ancha. in. c. pia de excep. li. vj. idem de. de ancha. i regula nemo potest i. vj. q. d regul. iur. li. vj. Bal. in. c. i tellerimus de iu. Jo. d. imo. in. c. filius. l. i. col. de test. car. in cle. i. in. iij. colū. de excep. Abb. i. rñ. de testa. Anto. de bu. in disputa tione incipi. q dam vsurari⁹. f. de. de senis consi. lxxij. in cipi. vetus q. rela. Et an talis possit testari ad p̄as cās. vide p̄ de m. l. c. ij. in. §. si. de vsur. libro. vj. 2 app. allega. cxxij. incip. in dei noie. 2 per bal. in. l. iube mus. C. d. test.

probat consuetudo 2 stillus curie h̄ habens tales absol uere vt ligatos vna sūia non vt ligatos pluribus. **A**d contraria respondeat illa locuz habere cū nō vno impetu sed diuersas p̄cussiones iterant vt habet locū in pena hominis vel in pena que imponitur p̄pter interesse lesi. certum est. n. ex iterata percussione ipsius interesse augeri 2 sic loquatur predicta qd Specu. 2 quod notant moder. legiste in. l. q. cunqz. C. de ser. fugi. 2 in. l. nunqz. ff. d. p̄ua. delic. q per varia exēpla format similes questiōes volens etiam in vtroqz membro dilatare materiā vide re pōt questiōes Jaco. de bel. quas in solutionibus cōtrarioz posuit. C. vt. j. certuz tēpus. primū in prima que stione. secundum in quarta. **I**dē aut videret dicendū de Galtero pp vnitatem ictus tñ ex quo plures clerici lesi sunt ex illo credo illum galterum tribus excoicationib⁹ esse ligatū q vnitas ictus nō impedit vt probatum est in vna parte per iura noua in p̄ncipio. **I**te singulare ver bñ illius. c. si quis suadente clericū dat intelligere qz p̄o quocunqz clerico percusso inducat excoimunicatio vna 2 vī hęc interpretatio expediens galtero vt singulari cuiqz satisfaciens singulariter a qlibet posset absolui i effectu tū nō multū refert ab vna vel pluribus cuz de singulis 2 singulis satisfacere teneat. p̄o solutiōe faciunt iura p̄me partis non obstat solutio prima vt nūc dixi a vi textus. c. sigs suadente. per qd cōcludit qz a fonte potius q̄ a riuu lis veritate sumpta. lxxv. di. ieiuniū. p. c. sigs suadente ter minatur quelibet harum questiōum: prima per ver. ibi clericum: cum certum sit excoimunicatum manere cleri cum. scōa per ver. monachus vt est dictum. tertia per sin gularia verba si quis clericum anathematis 2 per ver. bum plurale manus. quarta in solutionis ordine p ver. bum singulare clericum omnia que contraria videntur alteri solutioni conueniunt. Jo. an.

Glo facit.

Secundo notat duo necessaria vt procedat regula in. i. glo. ibi. §. dolo facit. sequitur qui petit qd redditurus est: 2 ibi ordinarij mancipiorum oz ta questione prius de possessione iudicatur. 2 demum de proprietate. 2 ibi de vi prius de vi queritur qz de proprie tate. **I**n. i. glo. ibi. §. lutiuz. 2 ibi de hoc. z. C. locati. l. si qs p̄ductionis. Si eniz restituitur socero a quo petit lo cus esset regule. 2 ibi possessorijs iudicijs recuperande. in possessorijs enim adipiscende vel retinende bene ha bet locum. ff. de carbo. le. iij. §. cause. **D**y. puto in posses sorijs recuperāde 2 adipiscende cessare regulam. fatcor tamen qz interdum propter probationes paratas p̄tra se impeditur agēs possessorio adipiscende vel ad exhibē dum quod dic vt not. 2 dixi de restitu. spolia. c. i. sicut 2 i pedis is cuius p̄batur crimē cū infamia d accusa. acce dēs. i possessorio vō retinēde deficit practica.

Ec regula

Trabitur ad questionē multum d̄ facto disputa tam 2 maxime Florentie cōpromiserunt p̄tes in arbitratore publice excoicatu qz arbi trādo iussit p̄ reū actori aliquid dari cui id petēti re op ponit cōpromissus 2 arbitramētū non tenere. 2 sic cū do lo petere qd per errozē solutū restitutus esset remāct dubiū an compromissum factū arbitratore publice exco municatū 2 arbitramētū per eū latū valeant 2 ē simile dubiū apud legistas de arbitratu serui qd p̄ ex nota. ff. d. ver. sig. illa verba. 2. ff. de arbi. l. pedius. §. i. **E**t nota quia de arbitratore quero nō d̄ arbitro de quo in Spe. d̄ arb. §. differt v. item s̄m eum. 2 facit eo. ti. §. sūia. ver. sed quid de simplici monacho. **I**te ad questionem faciāt q̄ plene dixi de excoicato an possit testari. s. de sentē. excoim. de cernimus. sup p̄ia glo. **C**his p̄missis primo negati ua probabit p̄ quinqz rōnes. secūdo affirmatiua per tres 2 per duas remissiones. tertio dabitur solutio 2 rñdebit d̄ijs. **P**rimo ad negatiuā inducit p̄e. lex illa verba arbitratu

arbitratu titij ius significat et in seruu non cadit eadez
 rone ide qcludamus d tali excōicato vbi vis nō inferat
 littere si. n. ad ius ptinet arbitrari et excōicatus q sancte
 ecclesie cōione priuatus ē iuris vel legum pticipiū habē
 nō d3 in aut. coll. viij. de pmi. dotis p totū. q arbitrari
 nō poterit. s3 ad aut. rñderi solet q in heretico loquit sed
 excōicatus hñticus dñ. iij. q. i. qd aut fm ad hanc partem
 facit voluntaria cōpromittentiū submissio qbus minus
 fauendus ē qz necessario aliqd agentib9 iuxta exēpta no.
 s. e. li. de offi. dele. ab arbitris et ex hoc inferi culpa cōio
 nis ex qua cū debeat pena non d3 prouenire cōmodum
 de dona. inter vi. et vii. l. et si necesse. cū concoz. que cōionis
 culpa ita vrget in arbitratore sicut in arbitro et iudice d
 qbus nō dubitatur. q si publice excōicati cēt ipsoz snia
 nō teneret. s. de re iudi. ad pbandū. q idem in arbitro
 re et fortius h iō dico q maior ē effectus arbitramēti qz
 arbitrij vel snia cū primo sit necesse stari si sit equum vel
 saltem equiscatū p arbitriū boni viri. in illis vō non sic
 qz in arbitrio satis est penas solui et a snia pōt appellari
 et pōt p nouas pbatōes releuari vtus et retractari snia
 de testi. s. mntatis de fide instr. cū ioānes. Tertio qstat
 q bi q nō sunt de corpe ecclesie facile sunt ifesti his q sūt
 itra ecclesia et iō sup illos ptās iudicādi vel officia gerere
 pbibent. liiij. di. nulla de iude. cū sit z. c. pe. et. C. de iude.
 l. vlt. s3 arbitramētū est offiū vel potestas iudicādi q sa
 cile posset alterā vel vtrāqz partē offendere q pcedēdū
 q euenire posset de ser. nō or. c. i. Quarto si pōderem9
 diuersos actus vel officia a qbus excōicati pbibent faci
 le fatebimur q fortius vrgebit rō eos ab arbitratu pro
 biberi. Cōstat aut qd excōicatus nō ipetrat rescriptū. s.
 eo. li. de rescrip. c. i. nō agit. nō recōuenit. nō accusat. non
 denūciat. patēt p ordinē de iudi. itellixim9 de excep. cū i
 ter i. s. iij. q. i. c. i. z. ij. de accu. cum dilectus. nec p se vel p
 aliū iurisdictionē exercet de sup. ne. pl. c. i. z. de offi. vica.
 ci. s. eo. li. Itē repellit a pfocinando et testificādo et in fo
 ro ciuili. s. e. li. de sen. excō. decernimus q satis facit z. c. t.
 lz in fi. pcuratorē nō qstituit nec qstituit de pcur. c. vlt. de
 pba. post cessionē nō petit executionē snie p se late. s. eo.
 lib. de excep. pia in fi. z no. de re iudi. iter mo. circa medi
 um tertie gl. q arbitros iuris nō eligit. Itē nec alias cō
 promittit vt no. Bul. i spe. de arbitro. s. restat i. fi. z vide
 q ibi dicā. Si ista miora nō pōt mltomin9 pōt arbitrari
 cū q excōicatio repellat a cōibus et ciuilib9 et legitimis ac
 tib9 vt in p. c. pia in prin. z. c. lz i fi. siue iste actus sit cōis si
 ue ciuilis vel legitimis i excōicatū nō cadet ex q ichoau
 mus. mtra alia a qb9 expsse repellit excōicat9 collige d or.
 ab epō. c. ij. de sen. exc. cū illoz de ap. qstitutus. i. s. d eta.
 z q. i. cū bōe de dolo et cōtu. vitatis i. fi. l. q. i. c. i. z. vl. d. cle.
 excō. postulasstis z. c. se. s. e. li. ne se. va. c. vni. z aliq collige
 ex his q post Jm. z Do. scripsi d excep. cū iter. z. c. signifi
 cauerūt. Quinto legiste eqparāt excōicatū ei cui iter di
 ctū ē aq z igni. vt no isti. d cap. l. i. s. mior. ff. d. pe. l. ij. s. i. cu
 ius loco succedit hodie dportatio. ff. ad. l. i. iuli. pecu. l. iij.
 s3 bi pdāt q iuris ciuilis sūt. ff. d. iniusto rup. testa. l. si qs
 ex hñdato q arbitrari nō poterit qz act9 ciuilis maxie qz
 excōicatio maior pēa vñ qz illa. C. de aposta. bis q sanerā.
 In trinum principaliter inducūt de hereti. excōicatus
 s. credētes cuius vba ē ad lñaz hñtur in aut. credentes.
 C. d. hēti. p que pz solū post annū publica et ciuilia officia
 interdici excōicato et tūc solū cū excōicatus fuit pp cām
 hētis. Secō sic. Iudei q nō sunt nec fuerūt d corpore
 ecclesie et cū qbus xpiani in seruitio habitare nondnt de
 iude. ad h. z. c. et si iudeos. tñ pnt arbitrari vt. C. d. iude. l.
 iudei. fortius excōicati q fuerūt de corpore ecclesie adhuc
 sūt de corpore ex habitu et radice. s. sacramēti baptismi
 qd nūqz admittit d diuoz. quāto. Tertio s supius idu
 ca d pbibitis excōicato inducūt q multa sunt pmissa ex
 cōicato. q saltē facta valēt nā valet carnale mñomniū ab
 cōitu de eo q duxit in ma. significasti. ordinis caracterem
 cōfert et recipit et ipius professio. h patent de ordi. ab

epō. c. ij. de sen. excō. cum illoz oēs iudiciales actus q de
 fensionē respiciunt licite exercet de calūnia et veritate iu
 rat et ad illa licita pcuratorē constituit appellat appella
 tionē psequitur et super illa iudices ipetrat h probatur
 de iudi. intelleximus d excep. cū inter. vbi no. z. c. dilecte.
 z. c. significauerūt z. c. fi. pōt ēt certo casu testificari et iuris
 ditionē exercere vt pz. s. eo. lib. de hereti. in fidei. z. c. seq.
 canonicos recipit de rescrip. capitulū de prebē. pro illo
 rum. Item contrahit et ex contractu obligatur de sentē.
 excō. si vere. xj. q. iij. quantū multos nō mirum ergo si ar
 bitrari pōt an vero pseribat vel sibi pseribat vide qd scri
 pli de offi. delega. prudentia. s. sexta in glo. not. hic Jm.
 Quarto habeant p repetitis ex illis multa q induxi.
 s. eo. li. de sen. excō. decernim9 ad pbandū excōicatū posse
 testari. Quinto q post Jm. scripsi d iureiur. quinta
 uall. in glo. magna p totū vbi potissime vñ innui q arbi
 tramentū sit quoddā extraiudiciale. So. puto per p.
 iura arbitramētū qd sit p moduz laudi vel snie nō va
 lere si p publice excōicatū factum est nec etiam statuisse
 tale cōpromissum facit ad hec vltra predicta qd scripsi
 post Lompo. d vno ex pluribus cōpromissarijs dat9 ad
 eligendū publice excōicato de elec. in causis super glo.
 ergo si in fi. z q d no. archi. ij. q. vj. a iudicibus super. i. gl.
 qñ vero dicat publice excōicatus vide no. de sepul. c. i. in
 vlti. glo. in cle. Ad allegata in fi. respōde illa vero quā
 do arbitratore esset simplex mediator vñ psoneta. ex cui9
 ordinamēto partes ad inuicē cōponerēt ita q cōtractus
 cōfirmaret ex ipfarum partium cōpositione nō ex arbi
 tramento vel pñiciatione illius. Ad. s. cedētes cōcedo
 argumentū quo ad quedā d ibi expressis sed nō quo ad
 oia qd quisqz studēs bene aduertēs intelligit. dec. aut ad
 pbanduz nō requirit lapsum anni vñ quo ad casum no
 strum sufficit illum publice excōicatum etiam infra an
 num. z est simile qd scripsi de cleri. nō resi. ex tue sup vbo
 remoueat. Ad. l. iudei. rñdeo q iudei nō sunt hostes no
 stri et in suis superstitionibus per ecclesiam et imperium
 tollerāt vt ibi. z. xxij. q. viij. dispar. de iude. sicut iudei.
 viuētes ergo iuf romano inter suos arbitrari pnt vt ibi
 z lz ipsoz secta sit reprobata ita q illi legari nō posset.
 C. eodem ti. l. i. singularibus tñ posset legari. ff. de re. du.
 cū senatus. Ad allegata. iij. pz rñsio. de mñomio primo
 qua illud inter infideles contrahitur de consang. et affi.
 de infidelibus de diuoz. quāto. de ordine facit p et cōtra
 qz valet quo ad caracterem sed nō quo ad executionez q
 possit se defendere nōmiz vt in. c. intelleximus in fi. Ca
 pitula de hereti. s. eodem li. faciunt pro quia speciale in
 causa fidei ergo eius contrarium regulare.

Regule iuris ciuilis huius littere. D. sunt he.

Ius pius rescripsit eos q ex liberalitate cō
 ueniūt in id qd facere pnt cōdēnados.
 d Omum suam rescire vnicuiqz licet dum non offi
 ciat inuito alteri in quo ius non habeat.
 d Onari videtur quod nullo iure cogente pceditur.

Que fiūt. rrvj. nō spectāt
 et hoc qstat. fa
 cit. ff. de re iudi. qtumacia. s. qtumax
 nō videt. vbi vero dubitatur tenetur
 qs ire allegaturus priuilegiū. ff. de iu
 dici. si quis ex aliena fm Dyn. quod
 dic vt not. de accu. veniens in glof. fi.

Prima glo. dixit vñ sumpta et ponit exēpla. secundo
 dicit regulā ēt in bono quod fit habere locum et quod lo
 quitur in al. iudic. tertio querit et ponit duas opiniones
 contrarias. quarto contrarium soluit. quinto dicit in spi
 ritualibus que pendent ab ordine non loqui regulam.
 In. i. glo. ibi factum a iudice. sequitur qd ad officium
 eius nō pertinet ratū nō est. et ibi sancimus. donatio vltra
 legitimū modū nō insinuata irritat in eo quod ē residuū

et ibi. §. si plures. cuius casum hēs in pre. decr. i. de arbi.
C In gl. i. ibi ius dicere. **D** y. ponit exemplū in eo q. dedit
 tutorem subiectū vel alicui pupillo sibi nō subdito. ff. d.
 ex cu. tu. l. scire o. §. si. d. tu. z. cu. da. ab his. l. ius dādi. z. ibi
 non dī iudex allegat **J**o. mo. ff. de legi. tu. l. intestato. z. si
 serui vendicet loci. §. cōpetit. z. ibi decem tñi potest. qd si
 bñ poterat iudicare de. xx. sed petebant sola. r. z. cōdem-
 nauit in. xx. pro z. qd sequitur in glo. vt sic sit idem non
 posse ex limitatione iurisdictionis z. ex limitatiōe petitiō-
 nis. **J**a. de are. vtroq. casu t. opinionem **J**o. z. accur. qua
 supra ipsius iurisdictionē sit qd petatum nō fuit. ff. cōi. di.
 cū fundus z. ibi accur. que tñ s. rium not. C. de re iudi. l.
 ij. z. dicam ibi z. Lau. z. Guil. in spe. de sen. proba. §. iuxta
 ver. **I**te q. est nulla rōne q̄stītatis. z. oīo vide qd ibi dicā.
 z. ibi in ver. se. tractat quid de indiuiduo. huic opinioni
 cōcordat quod no. bar. post **T**an. in dñicali. l. xvij. vbi te-
 net q. si delegatus misso in possessionē in reali ad iudicat
 anno finito possessionem z. proprietatem tenet sententia
 in possessione lz non teneat in proprietate per iura hic al-
 legata z. ibi indulgentia. fm vnam lecturam ibi notatā.
 z. ibi in vltima glo. z. s. de consue. quanto.

Ec regula facit ad questionē hic
 disputatam p fratres

Abertum que sic pponeretur eps vel alter
 superior precepit vel statuit q. pp honestatē
 melius conseruandā nulla mulier in loco sue iurisditio-
 nis vtat ornamētis fucati coloris^a siue auri z. argēti vel
 gēmarum vltra certā quantitātē seu longis vestib^o vltra
 certā mensurā s. facientē excōicauit. q̄ritur vtroz q̄libet
 s. faciens hac penā incurrat. **D**isputatiōe autē z. solu-
 tionem que satis placēt ad lram hic ponā. ad mām tñ vi-
 dere potes qd scripsi ne cle. vel mo. sup rub. **I**nducen-
 tur autē quq. rōnes ad affirmatiuā z. tollit vnū obstaculū
 scōo ad negatiuā allegat quinq. tertio ponit euidentia-
 le z. soluitur qd distinguendo. **Q**uod g. quelibet s. faci-
 ens ligetur sic pbatur iuxta h. epōrum pcepta quelibet
 ad obediendū ligant qd si non fecerit punitur sed h. ep̄
 pceptū est iustum g. ligat z. s. faciens penā incurrit. ma-
 ior pz de maio. z. obe. si quis venerit z. c. omnes p̄cipes
 de sen. excō. a nobis. i. xj. q. iij. aut. vobis z. c. se. z. c. ois xp̄i
 anus. mior aut v. q. h. pceptū sit iustū ex plurib^o pot. pro-
 bari. illud. n. pceptū est iustū qd diuine scripture z. cordat
 sed h. pceptū scripture diuine. s. doctrine apostolorū con-
 cordat imo de ea sumit g. z. c. maior de se pz z. pbat. ix. di.
 p totum. r. di. nō lz. xj. di. catholica z. c. vlt. xj. di. pceptis.
 xxxvij. di. relatiū. lxxiij. cū in p̄terito. xj. q. iij. tūc vā. xxiiij.
 q. i. manet. mior bñ probat. i. **D**e. iij. c. vbi beatus **D**e.
 mulierib^o loq̄ns sic dicit. quaz nō sit extrinsecus capilla-
 tura neq. circūdatio auri neq. idumētī vestimētōz cul-
 tus. z. i. ad **T**imoth. ij. c. de mulierib^o scribit ornamētes se
 in tortis crinib^o aut auro aut margaritis aut veste p̄cio-
 sa. **S**cōo sic. illud pceptū est iustū z. iō obseruandū qd
 inhonestatē phibens ad honestatē reducit. sed h. est tate
 g. z. c. maior pbat. iij. di. erit aut lex in morib^o. n. n̄is z. c. t
 in iure nō solū attendit iusticia sed honestas iōq. multa
 sunt q. lz sui nā in lege iusticie non sunt mala. phibent tñ
 pp honestatē de vi. z. ho. cle. clerici. officia. ad hoc de spō.
 iuuenis z. c. ad audiētā. xxxv. q. iij. poro. imo ēt in votis
 attendit honestas. extra de voto magne. ibi quid deceat
 fm hōestatem z. c. mior satis pz q. ornatu talis muliez
 ad inhonestatē z. vanitatem tendit de conse. dist. v. fucare
 colorib^o. vnde **B**er. in apol. dicit ex cordis thesauro sine
 dubio pcedit qd foris apparet vitioz vanum cor vanita-
 tis notaz ingerit corpori z. exteriori supfluitas interioris
 vanitatis iudiciū est. pceptū g. h. phibens ad honesta-
 tem reducit g. iustū. **T**ertio sic illud pceptū iustum est
 qd prohibet id qd est pc̄m vel prouocatiuum peccati sed
 talis ornatu muliez est peccatū z. prouocatiuum peccati.
 ergo pceptum illud phibens iustū est. q. prohibitio
 peccati sit iusta probat de consti. nā cōcupiscentia d. offi.

C Onamen-
 ta fucati colo-
 ris. Adde **D**e.
 de anch. in re-
 peti. c. i. in. iij.
 prin. q. in. vij.
 col. illius. q. d.
 offi. **A**lber. de
 rosa. in. ij. par-
 te statutoz. cir-
 a fi. ccj. q. i. iij.
 colū. **A**nto. de
 but. in ca. fi. de
 vi. z. ho. cle. S.
Tho. sa. se. q.
 cit. art. ij. cir-
 ca medium.

or. c. i. iij. di. ois lex z. p. c. i. ix. di. xxij. dist. phibete fratres.
 xj. q. iij. ipatores. ij. q. i. mlti. lxxij. dist. p totuz. xxij. q. iij.
 ecce. z. q. vj. qd errauerat cū si. imo iustus phibet malū
 quā precipitur bonū q. nemo inuitus bifacere cōpellit
 sed male facere phibet. xxij. q. v. ad fidem. **Q**uod at iuste
 phibeat eatis illud qd prouocat ad peccatū probari pot
 de vi. z. ho. cle. vt clericorū de coha. cle. z. muli. c. i. xxij. di.
 inter dixit. xxij. q. iij. est iniusta. C. si manci. ita ven. ne pro
 sti. l. vlti. **I**te ex quo licite phibetur peccatū: phibetur
 omnia per q. puenitur ad illud accedat eo. ti. cum qd. ff.
 de spon. oratio de fideius. cū lex. quod autē ornatu seu
 talis cultus mulierū sit quoddā incentiuum z. puocati-
 uum libidinis satis docere pot experientia vnūquēq. na-
 turaliter. n. plus appetit pulchra q. difformis ornata q.
 inculta vt no. xij. q. vlti. z. cordat illud **P**rouerbi. vij. c.
Ecce mlier occurrit illi ornatu meretricio pparata ad ca-
 piēdas aias vñ **D**iere. ad nepotianū. **Q**uid facie xp̄iana
 purpurissim^o z. cerusa quorū alterū est rubor gēarū z. la-
 biozū q. mētitur alterū cādor est oris z. colli q. sunt ambo
 ignis iuuenis fomēta libidini z. impudice mētis idicia.
 fuit g. pceptū bonū q. carnali cōcupiscentie vias pcludit
 ne mors ingrediat p fenestras nostras. xvj. q. ij. visis cum
 nō solū malo lz ab omni specie mali p̄cipiat aplis absti-
 nere ex de vi. z. ho. cū ab omni. **Q**uarto ornatu tal nō
 solū ē puocatiu^o peccati lz ēt p se vñ esse peccatuz q. est s.
 pceptū diuine legis. s. s. doctrinam apostolorum vt. s.
Ite ptra euangelū **L**uce. xvj. c. vbi diues q. iduebat pur-
 pura z. bisso sepultus dī infernū de quo **B**reg. si cultus
 preciosarū vestū nō esset i culpa sermo dei nō tā manife-
 ste expmeret q. diues idutus purpura z. bisso dīcedit ad
 inferos z. no. xj. q. iij. summa. **Q**uod ēt bene pbatur au-
 ctoritāte beati **E**yp̄ani q. sup p. epistola **P**etri vbi sup
 de talib^o dicit. **S**erico z. purpura idute xp̄m sine. induē-
 nō p̄nt auro z. margaritis ornate z. momilib^o ornamēta mē-
 tis z. corporis perdidit hoc at esse non pot nisi p pecca-
 tum mortale. **I**te dicit idē **E**yp̄rianus in libro d. habitu
 virginū nō virgines tñ aut viduas lz ēt nuptas puto et
 oēs oīno feminas admonēdas q. opus dei z. facturā ei
 z. plasma alterare nullo mō debeāt adhibito flauo colo-
 re vel nigro puluere vel rubore quolibz linimento nām
 corrupēte medicamine. z. postea infra h. dicit manus deo
 inferiūt qñ id qd ille formauit reformare z. tendit impu-
 gnatio ista ē diuini operis z. p̄uaricatio veritatis. deū vi-
 dere nō poteris qñ oculi tibi nō sunt quos ille fecit sed
 quos diabolus infecit. dei inimico te cōputa cū illo pa-
 riter arsura. sed h. alicui nō debet nisi p mortali peccato
 g. talis ornatu est mortale pc̄m. hoc bñ asserit augu. ad
 possidomū de p̄se. di. v. fucare coloribus. bñ facit. iij. **R**e-
 gū. ix. c. vbi de testabilis mulier illa **J**ezabel pinxit ocu-
 los suos stibio z. ordinauit caput suū qd turri precipita-
 ta. est z. **D**iero. ad nepotianū ornatu ille nō dñi est vela-
 mē. istud anti xp̄i est qua fiducia erigit ad celū vultū que
 z. ditor nō cognoscet. **Q**uinto excōicatio ligat vbi adij-
 cit actui cuius dispositio ptinet ad ptatem seu iurisditio-
 nē ecclesiasticā lz hec excōicatio ē talis. adijcit. n. ornatu
 seu habitui mliez g. z. c. maior satis ē not. mior vo. s. q. ta-
 lis actus v. z. ornari vel tali habitu pp honestatē seruādas
 nō vti mādare ptineat ad ecclesiaz satis pz ex de iude. in
 nō nullis. xxx. di. quecūq. z. c. si qua mulier. qd traxisse vñ
 originem a. l. diuina. legi. n. deuter. xxij. ca. non in dua-
 tur mulier veste virili nec vir veste muliebri. z. apls mlie-
 ris habitū disposuit. i. ad **L**orth. xj. vir orans aut profes-
 tans velato capite deturpat caput suū mulier orās aut
 pphetās nō velato capite deturpat caput suū: z. infra si
 vir comā nutriat ignominia est illi. mulier vo si comā nu-
 triat gloria est illi qm capilli p velamē ei dati sunt ad h.
 xxj. q. iij. ep̄i: **S**z nec defendit mulier ēt si marit^o ei s. rium
 p̄cipiat qd sic probat. vbi cūq. in s. rium pceptis maior po-
 testas incurrit semp est obediendū maiori potius q. mi-
 nori hoc bene pbatur. viij. dist. que contra. xj. q. iij. qui re-
 sistit

sicut. sed certum est qd maior est eps qz maritus. qz prela-
 tus est viri. xi. q. iij. si aut vobis ergo magis obediet mu-
 lier epo z eius statuto qz marito. **In** **Primum** mādanti. **In**
Primum sic probatur nō valet statutū vel snia alicuius su-
 per eo qd ad eum siue ad eius officium nō spectat. sed or-
 natus mulierz vel modus ornandi nō spectat ad ep̄m er-
 go sup eo non pōt aliqd statuere vel disponere. maior p-
 batur. h. z. xxvj. di. bñ qdem z no. xj. q. iij. in suz. mior p3 qz
 ornatus mulierz solius viri arbitrio v̄ esse pmissus d̄ cō-
 se. di. v. fucare. xxiiij. q. v. qd deo. ē vir imediate caput mu-
 lieris. e. cā. z. q. h. imago. xxiiij. q. i. non mechaberis. non
 ergo mulier ligabitur statuto vel sententia que nō valet.
Secundo statuta ep̄orum que absorbent iura aliorz nō va-
 lent nisi ipsi quoz ius leditur z sentiant vel nisi saltē sint
 p̄ntes z taceant extra de loca. z con. vestra. de his que fia
 prela. c. pe. ar. de maio. z obe. c. vl. sic ēt snia alteri in iudi-
 cio non existenti nō p̄iudicat de re iudi. cū sup z. c. q̄uis
 cū sua mā: sed istud statutuz absorbet ius maritorz ad q̄
 rum arbitriū p̄tinet ornatus vxoz. ergo nō v̄ nec mulie-
 res potuit astringere maxime cū nō dicat qd viri z sense-
 rint. **Tertio** lex nō d̄ esse talis que scandalū inducat
 vel alicui laqueū inciat de resti. spo. lras. xxvij. q. i. de vi-
 duis. ij. iij. di. erit aut. z in p̄benio huius libri. imo pp
 scandalū vitandū alias licita dimittunt z prohibent z
 q̄nqz illicita tollerant de no. ope. nunci. cūz ex inuictio. e.
 ti. qui scandalizauerit de vi. z ho. cle. deus q. de cle. cōiu.
 cū olim de regula. c. vlt. xij. di. nos consuetudinē. iij. di.
 deniqz. l. di. vt zstitueret cū si. sed marito scandalū infer-
 tur cū p̄ voluntatē suā mulier deponit ornātū in p̄. c. qd
 deo pari. mulieri laqueus inuict qz p̄plexa nescit cui ma-
 gis obediat epo vel marito. xij. di. nerui ḡ tale statutū ē
 malū. **Quarto** h̄ modo. h̄mōi statuta q̄stū fieri pōt in-
 terptanda sunt fm ius cōe c̄ de consue. c. cūz dilectus.
 sed cōe est qd vxoz potius obediat viro qz alteri in his q̄
 de sup natura nō sunt mala. xxiiij. q. v. voluit itaqz lex z
 qd ornet se ad voluntatem viri in pre. c. qd deo z. c. fucare.
 ḡ interpretabimur statutū nisi vir p̄rium velit cuius tā
 qz maioris auctas intelliget̄ excepta de iureiur. venien-
 tes. z eps statuens alr̄ precise intellexisset snia tanqz er-
 rorem p̄tinens fm talem intellectū non valeret de sen.
 excō. p tuas ar. eoz que no. iij. q. v. q̄sqz in glo. sed pone.
Quinto sic pbatur. propriū votū magis est obligato-
 rum z magis astringit ad sui obseruationē q̄ superioris
 p̄ceptum ar. ad h. xv. q. i. q̄ bona. quecūqz. n. p̄nt p̄cipi de
 sui nā p̄nt voueri sed non oia que p̄nt voueri p̄nt p̄cipi.
 xxij. q. i. integritas. ḡ fortius z amplius est votū qz prece-
 ptum. sed mulier p̄rium votū factū ēt de viri lnia non
 pōt iuste p̄ viri voluntatez erequi qd magis v̄. ergo nec
 p̄ceptū seu prohibitionē vbi saltē illud qd prohibe-
 tur alias de sui natura nō est malū. hoc aperte probaf.
 xx. iij. q. v. māifestū z. c. noluit. qd aut talis ornat⁹ mari-
 me vestitū de sui nā non sit malus pbatur bñ Judith. x.
 c. in p̄n. vbi d̄ de ea qd induit se vestimentis iocūditatis
 sue tulitqz scādalia in pedib⁹ assumptisqz detriariola z
 lilia z in aures annulos z oibus ornāntis suis ornauit
 se z **Hester**. ij. c. vbi ipsa hester scā simul cūz alijs vtebat̄
 ad orannū oleo myrtino. i. de myrto z qbusdā pignētis
 z aromatib⁹ z mūdo muliebri qd sancte d̄ne nō fecissent
 si p̄m fuisset. xxvij. di. q de mēsa. vj. q. i. ois q. ix. q. iij. lug-
 dunēsis facit ad h̄ qz v̄ius rcz nō est in culpa s̄ abusus.
 eli. di. c. i. z. c. dicit z. s. vlt. z vide in **Hiero**. ad exuperan-
 tium. B. z ad saluinā. B. **So**. ad euidentia istius qd
 p̄ videndū est vtrū ornatus talis sit p̄m ad qd v̄ distin-
 guendū inter ornātū fucatiōis z ornātū vestitū z talis fu-
 catio de qua loqtur **Cyprianus** in p̄dicta aucte sua de
 habitu virginū cū sit species fictiōis seu adulteria fictio
 nō pōt esse sine p̄cō vt bñ p3 p̄ aug. in p̄. c. fucare. de cōse.
 di. v. non tñ semp est cū p̄cō mortali sed solū qñ sit pp̄ la-
 sciūā vel incōtemptū i qbus casibus loquitur **Cypria-
 nus**. Sed tñ sciēdū est qd aliud est fuscis fingere pulchri-

tudine nō habitam qd nō lz. aliud occultare turpitudine
 ex aliqua causa. maxime extrinseca vt ex infirmitate vel
 huiusmodi. puenientē hoc est licitum. vnde apostolus. i.
 ad corinth. xij. q̄ putamus ignobiliora esse membra his
 bonozē abūdantiorē circundamus. ornat⁹ autē alter su-
 perfluus vt vestium z huiusmodi in nō nuptis mulieri-
 bus est peccatū mortale si sit ad placendū virozum aspe-
 ctibus z ad cōcupiscendū cūz illud sit puocare icentiuū
 peccandi. vñ **Criso**. de cōpunctione. si se mulier decoza-
 uerit z ad se visus hominum. puocauerit extremā vindi-
 ctam sustinebit ēt si nullā plagā intulerit venenū. n. ob-
 tulit z si nullus fuerit q bibat inuentus. Aut si sit ex va-
 nitate pp̄ quādā iactantiā vt forte bñ indute reputentur
 saltē veniale. cōiugata autē si se ornet ex cāis predictis
 similiter peccat s̄ si ornet se hac icentioē vt placeat viro
 ne p̄ eius cōtēptū labatur in adulteriū pōt hoc facere si
 ne peccato vñ apostolus. i. ad **Corinth**. vij. mulier q̄ nu-
 pta ē cogitat q̄ sunt mūdi quō placeat viro. z **Aug**. dicit
 ad possidoniū. nolo vt d̄ ornāntis auri vel vestes. ppe-
 rā habeas in p̄hibēdo sniam nisi eos q neqz z iugati sūt
 neqz z iugari cupiētes h̄ cogitare debēt qualr placeant
 deo. illi autē cogitat q̄ sunt inundi. s. quomodo placeant
 vel viri vxozibus vel mulieres maritis iocūdum. **Tho**.
 in scda secūde. q. xxix. articulo. iij. ex qbus sic dico q̄ sta-
 tutū ep̄i ex cā sc̄m de sui nā bonū est z valet z ideo q̄cūqz
 fuscis vtitur saltē ad fingendā pulchritudinē quā nō h̄z
 incidit in penaz qz cū fucatio de sui nā est mala merito
 potuit prohiberi in nec vxoz d̄ obedire viro. xj. q. iij. nō
 sp̄ cū si. z sic loqtur. c. fucare. **Circa** alia autē ornānta di-
 co q̄ quelibet nō nupta tenet̄ p̄cise obedire statuto. viij.
 q. j. sciēdū. xj. q. iij. qd ergo. z. c. q̄ resistit. xxiiij. q. j. qd cul-
 patur. qd z si in talib⁹ possit cē ornatus sine mortali pec-
 cato ius tñ p̄cepti trāsgressionē facit mortalem. xiiij. q. i.
 qd p̄cipit. **Circa** nuptā at̄ dico qd vir z sentit expresse vel
 tacite non p̄cipiendo p̄riū aut expresse prohibet ne vxoz
 statuto obediat. p̄ casu debet mulier seruare statutū alr̄
 incidit in penā qz tunc nō subest infra scriptū impedim̄
 tū quo ad statuti obseruantia nō tenet̄. **In** scdo casu vbi
 s. vir p̄rium precipit quantuz in affectu proprio d̄z velle
 obedire statuto sed i effectu potius obediet viro cuius
 obedientie imediate z principāl̄ est astricta p̄ cuius vi-
 ri voluntatē tale statutū in his eam non potuit obliga-
 re sicut aperte probatur in. s. allegatis z maxime. xxiiij.
 questi. v. manifestum. z. c. bec imago. z. c. noluit. z. c. quod
 deo pari.

Circa alia
 autē ornānta.
 Adā an liceat
 mulierib⁹ ma-
 ritatis scōma-
 re vt placeant
 maritis suis.
Tho.
 fa se. q. clxix.
 ar. ij. Et qd de
 alijs mulieri-
 bus si h̄ntib⁹
 viros nec vo-
 lūt h̄re. vel sūt
 in statu nō h̄nt
 di. vide per. S.
Tho. i. d. q. ar.
 i. z. per **Anto**.
 de but. in. c. fi.
 in pe. col. d̄ do-
 na. inter viz z
 vxozes.

Am qui certus. xxj. **Dy**. ponit exē-
 plum per. l. ff. de edil. edic.
 l. i. s. aiunt z. s. sci itelligat z. l. si tñ. s. ei q ser-
 uū. vbi emptor si scit vel sire d̄z rei vitū per
 venditorē certificadus nō est. **Prima** gl. ponit exem-
 pla scdo super de illo q certus esse debeat. tertio tractat
 de canonico q scit ecclesiā vacare z allegare cōcor. ad re-
 gulā. quarto arguit ad qōnem. **In** gl. i. ibi: sed z si pu-
 pillus. si palam p̄scriptū est ne cū infitōre p̄batur non
 audif̄ dicēs se ignorasse z ibi denūciasse. vide de offi. de-
 lega. prudentiā in. iij. gl. in fi. **In** i. gl. ibi quāto mino-
 ris. si vō ignorabat agit ēt si vēditōr sciens seruitutez vel
 vitū dixit se nolle teneri noie seruitutū vel vitioz h. n.
 gnāle pactū nō trahit ad illa que vēditōr sciuit. ff. de ac.
 emp. z v̄. l. hoc aut. z facit qd ibi no. **Dy**. z dixi post vin.
 de pe. z re. cū infirmitas in fi. z vide in spec. de emp. z v̄.
 s. nūc dicendū. v. qd si vēditōr equi. z v. seq. z ibi. l. denū-
 ciasse. **Dy**. hanc legē signans p̄ **Prima** ad regulā soluit qd
 in his qbus necia est denūciatio non sufficit scia. vbi ve-
 ro sola scia est de sba non requirit̄ denūciatio in dubio
 presūmēdum est potius sciētiā qz denūciationem esse de
 sba cū denūciatio fieri soleat vt incertus certificetur ad
 hoc. ff. de peti. here. itē veniūt. s. petitiā. z. ff. qd vi. ant clā.
 q aliter. s. si forte in fi. z est venerialis. lxxij. z idē **Buil**.
 in spe. de sta. mo. ver. xxiiij. z vide. s. quod ibi dicam.

a **C** Delegan
tur duo cū clā.
Adde Bal. in
c. illa quotidia
na. in fi. ij. col.
de electio.

b **Ec regula** facit ad qōnē quā di
sputant q̄ sic p̄pone
batur. Ad cām delegant̄ duo cū clausula
q̄ si ambo: alter ex ipsis collega vere ipedi
to sed de ipedimēto fide nō facta p̄cedit. queritur an va
leat p̄cessus. **C** Ad affirmatiuā p̄rio. 2 ad negatiuā. scōdo
inducam sex rōnes 2 opiniones. tertio solūes distinguā
duo membra 2 sic opiniones concordabo. **C** Quod va
leat p̄bo satis est qd̄ is 5 quē de veritate criminis inqui
ritur sit vere infamatus licet nō prius fiat fides de infā
mia vt tenēt **D**ost. **D**e. 2 ab. de accu. cū oporteat 2. c. q̄
liter 2 **S**uill. in spec. de inquisi. §. nūc tractemus. v. hoc
autē scias. 2 si dicas h̄ vera in ordinario dico idē in dele
gato ex quo pars non resistit de accu. c. ij. li. eo. Sicut ibi
sufficit existētia infamie de qua fides fieri possit sic suffi
ciat existētia ipedimenti de q̄ nunc cū de p̄cessu querit̄
fides fieri possit ad instar eius qd̄ de cōseruatore dicim̄
satis esse q̄ nunc constet offensam quā puniuit fuisse no
toriā d̄ hoc eo. ti. c. i. 2 vlti. li. eo. **C** Scōdo video q̄ quo ad
reuocationē attentatorū satis est q̄ nūc cōstet de existē
tia cause appellationis interpositē ante sniam q̄ tūc erat
l̄ tūc de illa nō p̄stiterit de appe. nō solū li. eo. sicut ergo
ibi existētia cāe de qua nūc cōstet ex tūc abdicauit iuris
dictionē iudicis a quo in iudicē ad quē ita existētia ipedi
menti iurisdictionē trāstulit in collegā extūc vi clausule.
C Tertio sufficit existētia reservationis vel gratie licz
ignoretur de p̄e. si postq̄. 2. c. si beneficia. eo. li. **C** Quar
to sufficit existētia p̄petui ipedimēti in primo matrimo
nio l̄ de illo nō sit facta fides vt valeat scōm dūmō nunc
de illo fiat fides de eo qui du. in matri. c. ij. **C** Quinto suf
ficit existētia criminis heresis paterne vt filius ex tunc
censeat sui iuris l̄ tūc tūc de illa p̄stet de here. c. ij. in fi. li.
eo. ita ergo sufficiatur existētia ipedimēti. vt p̄ illd̄ ex
tunc censeatur collega solus fuisse iudex. l̄ tūc fides scā
nō fuerit sicut sufficit habere iura in curia l̄ nō exhibeā
tur de elec. cupientes. v. electos. 2 no. ibi in gl. vlt. p̄me p̄
tis. **C** Sexto p̄bat hec dec. prudentiā. sup qua plus fun
datur opt. 3. r̄ia nā apte inuit hoz̄ alterz sufficere q̄ p̄stet
de ipedimēto vel q̄ p̄stare possit ibi vel alias de eodez
canonice cōstare nō poterit. ergo ex quo nūc cōstet iudicē
tūc impeditū p̄ vi clausule collegā tunc p̄cedere potuif
se. 2 hāc partē t̄ **J**nn. in dec. prudentiā. ex quo ptes nō re
sistūt. h̄ ē t̄ in casu dissimili arch. cū eadē rō i dec. cū plu
res. e. ti. li. eo. vt veritate manifesta cedat opio. viij. dis. vi.
tate. **D**ñ nō valeat p̄bat apperte dec. sciscitatus de r̄p.
i. i. quātum ibi reppetit hoc v̄bū p̄stiterit. Itē q̄ ibi poni
tur determinatio dūmodo: q̄ determinatiōe nō seruata
nō v̄ p̄ solā existētiā ipedimēti collegā iudicē eē cui
cōuenit. eo. ti. sup l̄ris. ibi d̄legat̄ postq̄ sibi sup h̄ fuerit
fac. h̄ 2 ecōtrario sequeret̄ absurdū q̄ delegatus ante p̄
sentationē rescrip. ex quo vere iudex ē p̄cedere posset 5
id de ap. sup eo. ij. 2 in extrauagā. **B**onifac. in iūcte. imo
nec sufficeret r̄ptū nūq̄ exhibitū p̄bari p̄ testes s̄m ve
ram opinionē quā recitare soleo d̄ priuif. cū olūm. i. ad fi.
i. glo. **C** Scōdo v̄ qd̄ cāus in dec. de offi. dele. si 5 vnū lib.
eo. nō. n. sufficit existētia ipedimēti vel suspicionis colle
ge vt collega ex vi clausule in p̄ncipali p̄cedat nisi p̄us p̄
nūciatū sit sup illa: ita nec sufficit existētia suspitiōis vt p̄
illā ipediat̄ p̄tās subdelegādi vt. eo. ti. iudex in p̄n. li. eo.
C Tertio arguēdo d̄ appellatiōe tripliciter p̄bat sic. iu
dex appellationis interpositē an̄ sniam iudex est p̄ncipa
lis cāe sub cōditione. i. si bñ appellatū est 2 tūc de illa con
ditione p̄us p̄stare d̄ de ap. vt debitus nec alr̄ ē de con
sensu p̄tū. posset d̄ p̄ncipali cognoscere d̄ foro cōp. roma
na. l. r̄n. lib. eo. §. idē nō p̄posito q̄ vnus solus iudex s̄b cō
ditione. Itē ad inhibitionē faciēdā p̄ iudicē appellatōis
n̄ sufficit negotiū deuolutū nisi p̄stet deuolutū d̄ ap. rōa
na. §. si vero. li. eo. Itē cū appellatū ē ad papā i maiorib̄
casib̄ 2 appellatiōi renūciatū ē iudex alias ordinari⁹ est
iudex cāe sub cōditione si sine prauitate p̄cessum est. sed

prius de hoc ingri d̄ de elec. q̄uis 2. c. prouida li. eodē.
per eūdem modū pōt induci de sup. negli. pla. ca. fi. li. eo.
C Quarto video q̄ ad collationē b̄ficij curati faciendā
habēti plura curata nō sufficit existētia dispētatiōis nisi
p̄us d̄ illa p̄stet de offi. or. ordinarij. §. in p̄ferēdis li. eo. sic
ergo ibi impedit̄ p̄tās collatoris. sic 2 hic p̄tās iudicis fi
de nō scā. **C** Quinto b̄ficiat̄ ad hāc p̄tē de b̄ti. cū s̄m in
fi. nā l̄ bona sint p̄ficata p̄ existētiā criminis h̄elis. appre
hēsiō tū fieri n̄ pōt nisi hoc declaref̄ sic l̄ iurisdictionē cōpe
tat ex existētia cōdōnis exercitiū tū non cōpetit nisi d̄ b̄
facta fide. 2 si dicas q̄ illud iō q̄ casus est q̄ requirit̄ sen
tentia. do instantiā per dec. pro humani de homi. eo. lib.
in fi. bñ ergo dñt iura regri cām rōnabilem 2 manifestaz
de offi. or. irrefragabili. §. ceterz. s̄. eo. ti. conq̄rente de vi. 2
ho. cler. monasteria de cēsi. cū apls. §. phibemus de sen.
excō. sacro cū s̄m. **C** Sexto satis facit q̄ iudiciū alias es
set ipendenti qd̄ esse non d̄. ff. de iudi. nos quēadmodū
penderet. n. virtus p̄cessus ex futura fide ipedimenti sic
5 in p̄curatore ad iudicia nō sufficit existētia reuocatio
nis iudici vel parti nō insinuata de p̄cur. mandato licet
sufficiat in exiudiciali. eo. ti. 2 lib. de p̄ben. dudū in fi. sic 2
hoc casu nō sufficiat existētia ipedimenti de illa fide non
facta. hanc p̄tem t̄ **B**er. in dec. prudentiā in gl. ij. in fi. iij.
iij. 2 pen. i. ptis. 2 **D**o. in eadem dec. q̄ dicit p̄sensum vel
taciturnitatē partiū nil operari cū prorogatio d̄ qua ibi
loq̄tur **J**nn. locū habeat in ordinaria iurisdictione nō d̄
legata. **C** So. qd̄ proponit̄ de ipedimēto de q̄ tunc exi
stente nunc fides fieri pōt alias nullū dubiū 2 soluendo
distinguo aut ipedimētu sine ope exceptionis ipedi
ens iurisdictionē vel exercitiū erat perpetuū vel tpale in
euitabili 2 tunc siue id fuerit notoriū: siue nōdum tū nec
ipse cū iudex nec aliqua p̄tium de hoc qōnem retulerit
v̄z processus. 2 sit rō q̄ vez est existētia cōditionis illuz
iudicem esse nec sit ibi per ptes prorogatio iurisdictionis
q̄ cōpetebat vt dixi. sed sola remissio p̄bationis. 2 sic itel
lecta sit vera hoc casu prima opi. **J**nn. 2 **A**rchi. Aut ē im
pedimētu tale in quo necia sit exceptio vel est impedi
mentū incōmoditatis vel volūtatis ex his casibus nō v̄z
p̄cessus 2 sit vera opinio 3. r̄ia glo. 2 **D**o. 2 huius patens
est ratio q̄ de primo ōz constare per exceptionem oppo
sitam 2 probatā. 2 sic r̄detur ad decre. si 3. r̄ium. eo. tit. q̄
non hoc ipso q̄ iudex suspectus est d̄ impotens nisi p̄
recuset 5 non prius existit cōditio clausule iurisdictionis
exercitiū transferens in collegā. Secundo casu incōmo
ditatis vt cū nō vult p̄dere electionem planū est q̄ nō ex
incōmoditate sed per excusationē existit cōditio 2 sic lo
quatur dec. sciscitatus. v. dūmodo maxime cū tunc sub
delegare possit 2 collega teneat clausula nō obstatē sub
delegatū admittere no. eo. ti. corā. **T**ertio casu. i. volun
tatis necesse est de illa cōstare vel per p̄tumaciam ipsius
registi nō venientis vel p̄ apertam resistētiā v̄n cūz nec
aliter dicat̄ conditio existere in hoc casu non prius iuris
ditio college defertur. 2 his casibus non esset taciturni
tas partiū remissio p̄bationis vt in p̄ mēbro: sed prozo
gatio iurisdictionis in exercitio qd̄ in delegata nō proce
dit vt. s̄. dixi s̄m **D**ost. ex hac distinctione b̄mēbz con
cordate sint opiniones 2 soluta 3. r̄ia cuius distinctionis
primū mēbrū indubitate p̄cedit iudice sciente ipedimē
tū college sed 2 ignorante vel dubitante v̄ idē arg. l. iij.
ff. de manu. 2 vindicta. 2 eoz que scrip. si post **J**nn. 2 ho.
de p̄scrip. cū ex officij. 2 facit quod no. de big. nuper. nā si
5 regulā qua p̄ferit̄ veritas fauore sententiarum 2 pro
cessuum p̄feratur opinio fortius vbi fauor ille concur
rit cū regula stabit̄ regule. nec obstat. ff. d̄ acqui. here. l. v̄
tre. 2. l. vlt. ff. de condi. 2 de. multū interest cū si. ad q̄ r̄ide
p̄ no. in p̄e. §. i. Itē h̄ditatis aditio plus respicit aiūm
isti. de here. 2 quali. ad finē. ff. d̄ acq. h̄di. is q̄ putat. sicut
d̄ctus m̄fomoniū de sp̄. tua. iurisdictionis exercitiū plus
respicit factuz dūmodo iure subsistere possit. nec obstat
dec. cū sup. e. ti. q̄ hic volūtas 2 p̄tās n̄ sunt 3. r̄ia. 3o. an.
Exceptionem

Exceptionem.

lxiii. prima glo. ponit exempla z remittit. sed obicit z ponit opinionem quam non approbat z soluit reddendo triplicem rationem regule z subdens cautelam quam improbat. tertio pro rogat regulam ad replicationem. In. i. glo. ibi non ibi non utiqz sequitur estimatur confiteri de intentione aduersarij. cu quo agitur q exceptione vtit. z ibi q homines. s. vlt. loquitur in eo q habebat exceptiones perpetuas z soluens repetit. z sic non liberat ab illa inefficaci obligatione qz eadem res non parit zc. In. i. gl. ibi te. no. hec z remissionem quam statim dabo. z ibi qdam. vt no. in spec. de excep. s. viso post prin. z vide qd de prescrip. ibi scripsi super prima forma z ibi z similibus quas Dy. hic dicit non esse exceptiones iuris sed facti vel intentionis z ibi dicit fateri z qd dr. ff. com. si is. s. vlt. sit spale pp iusta ignoratiam soluentis ne sit in damno fm Joa. mo. z ibi sic dicit re z hoc casu intelligit Dy. hanc regulam inducens. l. si qdem. C. d. excep. ii. z. iij. rns. qd non placet vt sequitur in glo. z ibi amplectenda nec est necia dummodo stetur in mentis exceptionis sup quo vide qd no. s. co. lib. de litis contestatio. c. ij. in gl. antepenul. z ibi de confes. c. i. in gl. ver. ad positiones. z ibi ita replicatio z fortius vt dicit de excep. a nobis in summa replicationum in quarto mebro z in si. ff. de excep. l. ij.

Quic regule

coadaptemus qd sic querebat. impetrasti z me rescriptus papale dicens q te de possessione violenter eiecerat citatus ptestator q non intendo lite ptestari nec iudicium ingredi z dico te falsum expressisse cu non violenter eieceri sed iudicis aucte vacuam possessionem intraueris. qritur an hec exceptio veniat vt dilatoria z rescriptu. an vt perceptoris z actione. Sed huic qoni zgrue incidit ven. xxiiij. an ptestatio rei dicentis coram iudice z aduersario q non intendit lite ptestari impediatur ptestatione ad quam alias eius rnsio suffecisset. Et hanc prius tractado est sciendum q satis plene profequit illam Guil. in spe. de lit. cont. s. ij. ver. p. ex premissis disputauit et illa azo doctor nostri iuris bononi. can. z dñs meus in legib. dñs Mar. sil. sed pp scripta in pre. s. p. z. Breuiter p transibo pmittens per quos disputata fuit. z ad negatiua p z ad affirmatiua. secundo inducas qd tres doctores allegant. tertio ponat quatuor solutiones exprimendo q placet. Et qd non sit facta contestatio allegat. s. d. sp. tua. s. qd me. ca. c. i. rxi. q. ij. lotarius. xxviij. di. diaconi de re. i. inte. c. ij. circa fine de offi. or. pastoralis de elec. cum ana. ff. quibus mo. pig. vel hypo. sol. si debitor. s. i. fm Bar. ibi p protestatione remanet ius pignoris salua credito. ri ad id. ff. de usufruc. sed z si qd. s. si. vbi comoditas do. liorum non pertinet ad legatariu qz testator dixit se nolle ad eum ptinere ad idem. ff. de neg. ges. nescimus vbi pp protestatione mater repetit impensas. Item sicut in snia protestatione animus sntandi. ff. de arbi. quale. ita z in contestatione animus contestadi. sed ptestatio trium animu on dit. ff. de pac. iurisge. s. qd fere. ergo p ipsam impeditur contestatio fm bar. ad id. ff. de codicillis. zficatur. s. si. ff. de l. i. si mibi. s. interdum z l. si ita sit scriptu fm Guil. Ad trium adducitur de consti. cu. Ad. de ap. sollicitu dmem in si. que tamen facit pro prima parte vt ibi scrip. si super glo. si. na facta videtur renunciare protestationi. eo. ti. dilecti z qsqz contestatur lite qui id non intendit. s. de dolo. z contu. prout Item cu sibi videatur cotrarius faciendo cōtra protestationem non est audiendus de presump. litteras. C. de mu. patri. professio lib. x. fm Bar. Adducit ad ides. ff. loca. l. anpenultima. s. locator. C. de re iudi. ad solutione. Item ar. ff. de codi. indebi. si quis sciens vbi animus nil operat ad id. ff. de pdi. ob cas. d. di. s. si qd qsi statu liber z. C. eo. l. si repetedi. z. ff. qb. mo. pig. vel hypo. sic. s. pl. z qd dicat iste leges vide sup. v. p. z

ff. d. codicill. diu. s. l. posteriora. n. foribus derogat vt ibi z. C. d. pac. pacta nouissima. ff. e. si vnus. s. pact. ne. de le. i. si mibi. s. in legatis. Secdo dixit litis contestationes non factas qz iudex z aduersarius tacendo videntur sentire z dicit Tan. sic tenuisse se z Du. z accur. sic sibi ruidisse s. p se accur. q hoc no. C. d. litis pres. l. vni. in glo. ij. non innititur pdicte roni d. p sensu iudicis z aduersarij. Idē dico de Ber. q hoc no. de lit. cōtes. c. vni. z. Vinc. de elec. cūa. na. tenuit et idē azo legista. dicit Mar. qbusda videri q si iudex ptestationes admisit non sit facta contestatio. Nec obstat q postea sup pncipali ruidit: qz cu pmissa ptestatio ne ruidisse vt. qz q in pfationibus dicunt in sequentibus re petita videntur: z subiecta sunt talia qia pdicta pmittunt. ff. d. vbi. obli. titia. s. idē ruidit. Nec obstat leges p eū in rium allegat. qz nulla ibi precessit ptestatio. si at iudex reprobat ptestatione tūc dicat facta ptestatio. ff. d. neg. gest. sinaut. s. si quocūqz mo. ff. d. cōpen. qd in die. s. si rōe de rno iu. tute. l. i. s. qd g. vbi per iudicis reprobatonez aufertur auctori comoditas agendi ita z h vtilitas pte standi. hec fm Guil. in pre. ver. p. s. fuit opinio Ja. bal. q intellexit iudicē admittere si non reprobat dato q exisse si admittat s. taceat allegat et Guil. de cōsi. olim. z hoc ipi Guil. placet. s. pdictus mar. idistincte idest non distincto an iudex approbet vel non tenuit lite non ptestata qz reus dz hēre animu contestandi in auct. de exhiben. reis. s. illd s. ex q ptestat deest animus. ff. d. pac. iurisge. s. qd scī. nec obstat pdicte leges sinaut qd in die z. s. qd g. qz idē ob stat ibi exceptio rei iudicate qz lata fuit snia sup illis sup qbus lis fuit ptestata na reus asseredo se vti bōa istatia z postea obijcēdo exceptione cōpēlatōis vt oē auxil. iū sibi cōpētēs in iudiciū deduxisse. vñ non mix si in illis legib. obstat exceptio rei iudicate. Inducit et gl. aut. q semel. C. qno z qn iu. q incipit. l. talis: q dicit q iudex non pot co gere rei paise ad ruidendū. Sz si dicamus q reprobatio iudicis opet q fieret ptestatione se qret cu posse cōpeller ad ruidendū s. si lite non contestet fiet missio s. eū vt i gl. pre. z hec solutio dñi mei mibi placet cōiuncta distinctiōi azo. q sequit. De actore tenet idē Ja. d. ra. z alij q lz protestet z ptestatione rei cu contestatio litis ab aio rei pcedat vt dixi ptestatio actoris animu rei non tollit z sic lis contesta ta non erit. hoc pōit Ly. i. pre. l. vni. C. de lit. cōtes. azo. do ctor noster de quo. s. t. z idē p rōne animi q necessarius est vt supra allegat de elec. dudū. ii. de lit. cōtes. c. vni. z. C. eo. ti. l. vni. z maxime si rnsio facta fuit i cōtinenti post ptesta tionē qz inesse vt. ff. si cer. pe. lecta. s. de elec. officij. s. si ex interuallo ptestationi renūciasse vt de offi. delega. gratū hoc dictū placet hosti. vt p. z in distinctione qua posui. s. d. cōsi. cu. Ad. sup glo. hic ergo. quō aut ruidet fm Inn. ad id q opponit ptestatione tria facta scripsi i pre. dec. vni. de lit. cōtes. sup glo. z in regula i generali. j. e. in pl. colū. ver. s. qro. Tunc redēdo ad pncipale qōnem Sof. in qua breuiter allegat pro z pōnit solutio z ipsius de claratio. Et lz videret ipsa qd sopita per ea que dicta sunt. s. ipse tñ ad partē q admittat vt dilatoria z ad eli dendū rescriptū non ad ordinādū iudiciū iducebat q p testatio in multis casibus multū opabat z dōfendebat ne noceret q agebat. allegabat. xxviij. di. diaconi z iura. s. in prin. allegata. In triū inducebat q ista contingit pnci pale negotium: ergo admittenda vt perceptoris z sic fit li tis contestatio. C. de pscip. lon. tē. l. emptor. C. de excep. si qdē. ff. de interrogatorijs ac. l. si filius. s. exceptionibus hz .n. fieri contestatio p narratione negocij pncipalis. C. d. lit. cōtes. l. vni. C. de iudi. rē non noua. nec dici pot ista dilato ria q pcedē hz lit. contes. C. de pba. exceptionē. ij. q. vj. s. exceptio. ff. de adul. si maritus. s. pscriptiones nec mul tum operat in hoc casu ptestatio pp facti repugnātiā sicut si clericū irato aio pcutio post vba iniuriōsa ptestā do q non facio aio iniuriandi exedicationis vinculum non euado cum verum sit quicquid protestor te passum iniu riam. ff. de iniurijs. cum qui. s. si iniuria. allegat et de cō/

sti. cum. Ad. Item si dicam me nolle intrare iudicium tñ aliqd ppono de negotio principali sit contestatio vel qñ de dolo z contu. prout. Soluendo dicebat q quoties in iudicio qs pponit exceptionē que ex sui nā sapit perē ptoriam si ptestat se nolle litem contestari vel iudiciū or dinare sed rescriptū elidere z cām differre iudex nō au diet illum tanquā sibi contrarium per decre. sollicitudi nē de ap. in fi. C. d. furtis. l. i. ff. qñ ap. sit. l. ij. §. i. aduerte n̄ dicas solonem resistere his q dixi in prima qōne non. n. dicit ipse litē ptestatā nō obstāte ptestatiōe s̄ dicit q iudex nō audiet illū idest coget eū lites cōtestari. non dico p̄cise vt et dixi i solone mar. s̄ p iuris remedia. l. i. missio nē in possessionē vñ prout no. in dec. ij. d. lit. cōtesta. s̄. eo. li. ipe Soff. tenuit p perēptoriā nō fieri cōtestatiōez litis vt ibi diffinitum est. placet ergo eius solutio sic itellecta cui est simile quod dixi de ap. sollicitudinem sup vlt. glo.

De eo non debz. xxxviii. p̄d. glo. ponit exēpla.

secundo dicit tria debere concurrere q perseveret q non rōne officij. nō fa ciat z q idē sit capitulū. tertio inducit cōcordantias z simile. q̄rto quertit re gulā. In p̄ glo. ibi alia. dicit idem

quod. §. meminisse de quo. s̄. z ibi si quis iurandū. lo. quitur in illo qui iuramentū mibi detulit z postea reuo cauit z nunc iterū vult deferre z ibi. l. vlt. canon. in ver. s̄. proxime allegato. z ibi Julianus ait si iudex in totū vel in partes est heres litigatoris datur alius iudex. z ibi cū in fundo mulier proprietaria ex facto mariti non vten tis usufructu illum consecuta non opponit marito cul pam ex qua lucrata est. z ibi sed si ideo. repellitur focer agens de dote que in redemptione ipsius d vinculis fuit impensa. In prima glo. ibi succubuit hoc dicit quia si obtinisset certum esset ex illo legata non deberi vt in. l. statim allegata. §. si ex causa z. l. titia. z vt dicit Dy. dicēs testamentum inofficiosum dicere videtur testatorē non sane mentis. ff. d. inoffi. testa. l. ij. z. l. titia z de le. i. l. patro nus. §. si. z consequenter innuit nec eum heredē institue re nec legata relinquere potuiss̄ z ibi ante sniam. z sic et respondetur ad. l. post legatum. ff. d. his qui. vt indig. vel aliud est dicere testamentum falsum. vel inofficiosum z aliud minus solēne qz p̄ casu pseuerando pdo legatum scdo rō qz primo casu impugno nō solū institutionē sed et legata sed in scdo nō cū ex minus solenni voluntate. i. n̄ sufficēte ad institutionē possint legata deberi. Dy. z ē simile qd de rescripto scripsi. s̄. de iur. iur. c. vlt. in. i. glo. z ibi no. Ber. h̄ Jo. mo. allegās vba itelligēda cū effectu de cle. nō resi. relatus. h̄ allegatio nō vñ bona qz effectū n̄ habuit q succūbit s̄ intellexit effectus ex perseuerātia.

Ec regula facit ad qōnem quam disputau post domi num

Malmeriū d pagano iudeo vel hētico q fidē z ecclesiā ipugnant vt ex nullo ecclesie sacro cognationē spūalē h̄bat erat aut qd talis baptiza uit seu leuauit iudeus paganus vel hereticus. qñ an ex h̄ oriat spūalis cognatio q̄stio tñ Malmerij fuit solū de h̄tico. Inducēt p̄ ad affirmatiuam qnqz. scdo ad negatiuaz sex. tertio solutio ponit z h̄ris r̄ndēt. Qd oriat in effectu hoc solū inducebat qz baptismus tenet d cōse. di. iij. q̄stat z capitulis se. de sum. tri. c. i. §. sacramen tum. Probāt alr scdo z sic. per actū q ipendit in paga no leuādo. s̄. puerū de cathecismo h̄bitur cōpaternitas z cognatio d̄ se. di. iij. in cathecismo de cog. spiri. c. ij. li. eo. qz cathetizat adhuc paganus sit p̄ ea. di. cathecimi num. §. z p̄ actū que paganus ipedit leuādo vel baptizā do eadē cognatio h̄betur. Tertio certū est qz p̄ m̄imo nium scrum a nō baptizato h̄bitur bigamia. xxvj. di. de inde z. c. acutius ergo z cognatio. Quarto viro leuan te sit vxor ipsius cōmater. xxx. q. iij. c. i. z. c. si quis vnus. d cog. spi. martinus que tñ viro pagano posset esse nō bap

a C In paga no leuādo. ad. de. c. vos ante omnia de p̄se. di. iij. gl. in. c. i. baptizante ea. dif. Car. zaba. in rubrica de cogna. spir.

zata z viro catholico posset esse heretica vt de diuoz. quā to. z. c. seq. Quinto nō solū sacralia cōferunt h̄tici sed et sacra nō solū baptismum sed et alia qd p̄z. i. q. i. dñs de clarauit. z satis not. ix. q. i. in sum. z patet d̄ scisina. c. i. z d̄ sacramentalibus p̄z de sacra. non iter. c. ij. sepultus. n. p̄ manus scismaticoz non exhumat vt ibi ex qbus p̄cludi tur cognationē h̄bi. In h̄rium inducebat Malmeri us qz licet baptismus valeat tñ est in detrimentū cōcedē tis z illius respectu deus illud detestaf. i. q. i. qd qdam z c. odit. z. c. maledicā. vñ ergo demeret honorē spiritualis cognationis nō habeat. ad idē de p̄se. di. ij. pro dilectione in fi. z etet absurdū qz inter fidelē z infidelē nō esset dis similitudo inducit de sum. tri. c. ij. v. nō. n. Item p̄ idēz. c. in fine p̄z qz diabolus est ipsoz p̄ quare filios spūales z sic diaboli nepotes h̄re non p̄nt cum in baptismo renū cient diabolo z p̄p̄is eius fm̄ Mal. Secūdo constat qz nedū pagani sed et heretici dñr mēbrum abscisum ab ecclesia. xxij. q. vij. quē admodū nec participant et sacrali bus inde est qz sepulti in cimiterio ecclesie exhumant de h̄tici. c. ij. i. r̄iso. li. eo. Item spūalis h̄ficij collatio ad ip sozum p̄ces facta nō vñ vt ibi in. §. ad h̄. multominus spi ritualis cognatio que sacralior est. Tertio sic p̄batur. patrum dñt esse instructores spūalium filioz in fide z mo ribus vt p̄z de p̄se. di. iij. nos aut. z facit qd ibi no. sed iu deus z paganus fidē nō didicit h̄ticius illaz non seruat z sic nec ab illis instrui p̄nt ad hoc. xxxvij. dist. relatu ibi: ab illo oz sciam adiscere scripturaz q ea q̄ a maiorib̄ h̄z veritatē sibi traditā seruāt. Quarto vbi damus spiri tualem patrem: est prius dare spiritualē: predicti non sunt tales ergo zc. Quinto satis facit qz infideles non acq̄runt ius quasi spirituale. s̄. patronatus. xvj. q. vij. qui cunqz z. c. frigentius vbi no. z dixi de iure pa. nobis i p̄n. ergo nec vere spirituale qualis est hec cognatio. Sexto xpianus non potest esse sub temporali vinculo seruittu tis iudei vel pagani: multominus sub spūali vinculo co gnationis ar. s̄. qui si. sint leg. per venerabilē. primū pro batur. liij. di. fraternitatē de iude. c. i. z vlti. ex qbus con cluditur cognationē non h̄bi. So. dicit Mal. per pri cū puerum dño sociauerit. mibi placet h̄ dictū in hereti co nō solum baptizante sed et leuante qz per sacm̄ bap tismi qd habet nec illud perdit p̄ heresim de cōse. di. iij. ostenditur z. c. nullus de diuoz. quāto. est quoad habitūz de corpore ecclesie. ligatur et cōstitutōibus z sic spiritua lem cognationē h̄bit. Per eandē rōnem conuersam secus credo in pagano z iudeo. Circa qd sciendū qz sicut carnaliter qs nascitur ex patre z m̄se sic spūaliter nasci tur ex deo z ecclesia matre qd colligitur. xij. q. ij. q̄ abstule rit. xj. q. iij. ad mensam. z ex no. de biga. debitū cōferens aut sacm̄ gerit vicez typū z p̄sonam dei ad id. i. q. i. sicut xps z. c. intra de conse. dist. iij. a quodā z. c. seq. suscipiens aut aut leuans gerit p̄sonam z typū ecclesie ad h̄ de seru ti. c. vni. ex quo colligitur rō quare nō baptizatus bap tizat. sed in baptismo nō seruat qz non baptizatus est crea tura dei cuius typū gerit baptizans vt dixi nō tñ est mē brum ecclesie cuius typū gerit leuans vtroqz tñ casu qz ex pers est spūalis vite in quā primum homo per bap tismū renascitur nullā spiritualement cognationē: cum illi us capax non sit h̄bere potest: z sic puto intelligendū de p̄se. di. iij. in baptismate z qd ibi not. z qd not. xxx. q. i. c. i. Et per hoc sit r̄sum ad primum h̄rium fateor. n. nō baptizatū baptizare z per ipsum quasi p̄ lapideū canna le transfunditur sacm̄ in baptizatum. i. q. i. si fuerit. nec semp sequitur sacm̄ baptismi omnis ipsius effectus vt p̄z in fide baptizato. i. q. i. sicut fide de bap. maiores. Ad id qd d̄r de cathecismo. r̄ndeo illud verz pro eo qz cathec ismum recipiens properat ad baptismum z sunt cathec ismi de prelujijs baptismi de conse. dist. iij. postq̄z z. c. se. z no. eo. ti. cōtracto. Ad id quod dicitur d̄ bigamia r̄v deo qz p̄cedit ex. l. diuina vt p̄z. i. ad Timoth. iij. z ad Ti tum. i.

tum. i. q. bene ligat no baptizatos. Id quod de vroz
no baptizata nego verum per rōnem predictam z dico
iura de eo loquentia intelligi de coniuge baptizata. z cō
cedo argumentum in heretica p scripta in pncipio solu
tionis per que etiā concedo vltimū argumentum quod
quo ad hereticū solutioni concordat. z per predicta pate
at q si sola in capacitas non baptizati impedit cognatio
nem contrahi vbi misceas christianum pagano siue i eo
dem actu leuandi siue altero baptizante dicas alterum
leuare. semper cum xpiano cōtrahitur vera spiritalis
cognatio. regulariter enim nō vitatur vtile perinutile
adiectum eodem titu. vtile.

Regule iuris ciuilibus huius littere. E. sunt be.

Ius est nolle qui potest z velle.

Epēalib' cāis nō solet i psem d peculio actio dari.

A q raro accidūt n̄ temē agēdis negocijs cōputat.

A est nā cauillationis quam greci sic appellant vt
ab euidenter veris per breuissimas mutationes dispu
tatio producat ad ea que euidenter sunt falsa.

A sola depozatiōis snia aufert q ad fiscū pueniūt.

Et si nihil facile mutandum est ea. solēibus tamen vt
equitas euidenter poseit subueniendum est.

A q i ptes diuidi n̄ pnt solida a singlis hēdib' dñf.

In re dubia benigniorē interpretatiōē seq nō minus
iustius q tutius. expressa nocent non expressa n̄ nocent.

A que dari impossibilia sunt vel qz in rerum natu
ra non sunt pro adiectis habentur.

A qua psona quis lucrū capit eius factū p̄stare d̄z.

Actū legitime

legitime cōprehendit factū z moduz
vt. i. factū in se sit legitimuz z sine p̄d
z legitimo mō factum. Jo. mo. q dicit
de h̄ duplici defectu vel p̄fectu habe

ff. de restitu. spo. p̄sanis de renun. dilectus. C̄ Prima
glo. dicit vñ sumpta z ponit exempla z inducit regulam
conuersam. Secundo no. q dicit non retractari nō dicit
non impediri per quod soluit contraria. C̄ In prima
glo. ibi. l. i. non est nouum vt que semel vtiliter cōstituta
sunt durent: licet ille casus extiterit a quo imitiū capere
non potuerunt z ibi adoptiuis. adoptiuis etiā eman
cipatus eam que fuit vroz patris adoptiui ducere non
potest qz nouerit locum habet: tñ si prius duxerat repu
diatā ab illo z postea adoptē licite sunt nuptie vt in. l. si
qua. z ibi si a me. vide infra z ibi si aliter: alias in. l. i. z di
cit iudiciuz solui cū iudex litigatori succedit. C̄ In pria
gl. ibi ne furiosus. Dy. allegat. ff. d̄ his q sūt sui vel alte.
iur. sunt. l. patre furioso. z dat simile exēplū de eo fecit te
stamentum qd non vitatur p eius furorem supuenientē
ff. de testa. si is cui z d̄ bo. po. fm tab. l. i. §. sufficit allegat
et pro concoz. ff. d̄ acqui. here. si seruū qz. §. vlt. z ibi factū
erat z p̄fectum secus si inchoatū z sic loquantur p̄ria. ff.
d̄ seruitu. l. pro pte. ff. de ver. ob. si sub vna. §. si qz vñ. ff.
suspe. tu. post finitā. ff. de lib. agnos. l. iij. §. qz fm Dy. q p
b arguit q si post inchoatā inquisitionē. ante sniam sup
ueniat ordinarius accusator: q̄scet inquisitō. secus post
sniam nisi probaret p̄uaricatio. ff. de p̄uari. l. iij. d̄ li.
bo. ex. l. iij. §. sic tñ postea z de acc. l. sicut. §. idē. z de adul.
si maritus. §. si aut. ad h̄ vltimum vide quod no. in spec.
de inquisi. §. nunc videndum v. vlti. queritur. z plenius
dixi in. §. nūc tractemus super ver. porzo. si per id quod
primo dixi soluuntur etiam contraria que signat Joan.
mo. de deci. quēadmodum. s. de iureiur. de deci. si pau
per eodem li. de preben. nam in qualibet illarum factuz
licet inchoatum esset non tamen erat perfectum.

Ec regula facit ad qōnem quas
disputari de electo
re vel teste q exōicanē post votū depositum

vel post iuramentum que sic p̄ponebatur. Florentinus
canonic' post depositū votū i scrutinio iā publicato z te
stis qdā post iuramētū p̄stitū exōicat ab hoie vñ a iure
vñ ecōuerso. s. cū p̄s exōicati essent postea absoluunt.
postea primus eligit. scōus dēni suū deponit. d̄ predictis
electione z attestatiōe disputādū est an valeant. C̄ Ne
faciamus octo ptes in his quatuor q̄stionibus hunc or
dinē teneamus q in omnib' his q̄stionibus allegamus
primo p̄ inspiciendo pncipio p̄. s. statu eligentis vel testi
ficantis. scōo in his oibus allegabimus pro sine inspicie
do z vltimo statu predictorum z i parte prima probabi
mus duo. p̄ q̄ superueniens exōicatio non ipediat ele
ctionem vel testimoniū. secundo q̄ superuenienti abso
lutione nō cōualeseat votū depositū vel p̄stitū iuramē
tum. C̄ Ad primū iducēt quatuor. s. nouū casuū simili
tudo. scōo p̄ficiendi necessitas. tertio absurditatis z frau
dis euitatio. quarto hec regula. C̄ Circa primū video q̄
superueniens diuortium nō ipedit p̄s conceptum: nec
ipsū partum postea natum iudicamus illegitimū qui
si sint legi. cū inter. sic nec superueniens exōicatio vitia
bit votum depositum vel p̄stitū iuramentum maxi
me cum illi actus videantur idiuidui z se habere p̄muz
ad vltimum sicut conceptus ad natiuitatem quare ipē
dimentū post inchoationē supueniēs nocere nō d̄z. facit
qd̄ no. vij. q. i. nihil de cele. missa. de homine p̄ Innocē. z
moder. de sen. exō. nup. z hoc sic fortificatur. si quis icho
auit p̄ superiorē suum iter ad papā ad ipetrādū q̄ exōi
cato non licet de rescrip. c. i. l. eo. si postea ille superior il
lū exōicat: p̄ illā exōicationē nō ipedit ipetratio z h̄ fa
cit iter ichoatū de appella. dilecti. sic dicā exōicationes
nō ipedire electionē vel testimoniū iā ichoatuz vt ponit
themanā z ichoata iurisditiō ordinaria delegata z p̄ser
uatoria durat his casibus qbus extinguēt si ichoata
nō fuisset. ff. d̄ iudi. si qz postq̄. z. l. vbi. z de iurisd. om. iu
di. cū qdā de fo. compe. p̄posuisti de offi. lega. c. si. de offi.
de le. c. si. l. eo. hinc est q̄ negocioz gestoz z sociuz p̄ moz
tem dñi z socij ichoata perficit lz nouaz non icipiat. ff. de
neg. gest. nā z seruus. §. si viuo. z p̄ socio. l. heres socij. sic
z iudex cecatus. ff. d̄ iudi. l. cecus. z no. d̄ re iudi. c. si. l. eo.
z religiosus notarius p̄ficit rogationes ichoatas lz no
uas n̄ faciat d̄ hoc no. d̄ here. vt officio. §. ad p̄scribēdas
li. eo. p̄ que cōcluditur q̄ licet his de quo queritur p̄edi
ctos actus ichoate nō possit illos tñ perficere poterit. ad
qd̄ satis facit. l. is qui. ff. d̄ publi. iudi. in fi. vbi accusatio
nem ichoatā p̄ficit qui illam de nouo ichoate non possz
nam si ante iter dictū aliquid facere ceperam post inter
dictū illud p̄ficio sine pena. ff. d̄ publi. z vec. l. cū insule q̄
alias incipit Cesar. z dixi d̄ cōsti. c. ij. sic in p̄posito dicam
de exōicationis interdico nam etiam prohibitus face
re pōt reficere multo fortius p̄ficere q̄ minus est vt patet
ad sensum primū patet de iude. iudei. z. c. cōsuluit. z. C. d̄
iude. l. si. C̄ Scōo probat h̄ necessitas que artat perficere
inchoata: certū est q̄ post publicatū scrutiniū acquisituz
est ius nominatū ita q̄ necesse ē illud eligi d̄ elec. publi
cato. z facit satis quod ibi dixi in. r. q. Itē cogitur testis
deponere maxime post p̄stitū iuramentū. nam z h̄ iurat
vt p̄ ex no. de testi. finitatis. sed licet prohibeat exōica
tus volūtariā electionem facere nō tñ necessariā z idē de
teste. nā post inchoatū iudiciū fam. hercis. necessariā alie
nationē facit q̄ volūtariā facere n̄ possz. ff. fam. hercis. alie
nationē. ad idē. C. d̄ admi. tu. cū qdā cum suis cōcoz. ff.
de ali. mu. iu. cā. fac. l. ex hoc. §. si. Itē sicut reliq̄ debita sic
z istud poterit peti ab exōicato d̄ iudi. intellexim' de ex
cep. cū iter cū filiibus. hic ē q̄ necessariā receptionē cano
nici faciūt exōicati d̄ h̄ p. c. capitulū qd̄ itellige vt dixi d̄
preben. pro illozū. C̄ Itē exōmunicatus conuentus re
cusare pōt iudicē z tūc eligere poterit arbitros. Itē si ap
pellat i appellationibus cā ipetrat z eligit delegatos. s.
eo. l. d̄ rescrip. c. i. sicut ḡ illas electiones facit q̄si necessa
rias sic z istam facere poterit. nā z als video qd̄ iurisditō

Et testis q
dam post iura
mentū. Adde
Bart. in. l. ij.
in. §. due cau
se. ff. ad carbo.
Bal. in. l. testi
uz in. §. p̄ditio
nem. ff. d̄ testa
mentis.

que als periret. f. morte delegantis re integra durat ra-
 tione iuris iaz quesiti p gratiam facta. s. e. li. de offi. dele.
 si sup sic in pposito potestas alias peritura p excōicatio-
 nē daret rōe iuris iā q̄siti ex scrutinio publicato. **T**er-
 tio vt dixi pbat h absurditatē z fraudis euitatio. nā als
 seq̄ret q̄ eēt melior cōditio delinquentis si n̄ excōicatus cō-
 pelleret eligere z deponere: excōicatus vō nō. z hoc esse
 nō d̄z. xvj. q. i. legi. de pben. eu. q. li. eo. ff. qd̄ vi aut clam. l.
 seruius. z possz̄ fraus pcuratori p canonicū variare volē-
 tez q̄ se pcuraret excōicari v̄l cōmitteret actū dānatū pu-
 ta tpe collationis pcutiēdo clericū z talibus fraudibus
 claudēda ē via de diuoz. q̄to ad si. idē in teste. sepe. n. id. p
 curaret vt euaderēt onus deponēdi d̄ accu. inq̄sitionis.
 vel id pcuraret forsan aduersariū d̄ offi. or. qz pleriqz. z in
 his iterest ptis q̄ iam fecit expēlas in citatione ptis z ad-
 uersarij z puocādo ipsum testē in veniēdo de sep. statu-
 tum. §. penul. cū cōcor. li. eo. p que cōcludit q̄ supueniēs
 excōicatio neutrū horum ipedit z p hac pte facit regula
 ista cū suis concordā. **P**ro eadē pte. l. qd̄ supueniēs
 absolutio non p̄sit inducitur quinqz rationes z tres gl.
Et primo illud vulgare. difficile est vt bono peragan-
 tur exitu zc. l. i. q. i. principatus. nec sumpsit inittū ab origi-
 ne egtatis. xvj. q. iij. si sacerdotēs. z inittū z cā spectāda ē
 ff. mā. si pcuratores in prin. p socio. si id quod. §. si filius.
Scdo inducitur p hac pte dec. si eo tpe d̄ rescrip. li. eodē
 vbi inspiciatur inhabilitas q̄ erat tpe date. z nō habitas
 supueniēs tpe vacationis. **T**ertio vide q̄ tutorē nō re-
 cusat p̄uilegiū supueniēs et ante decreti dationem. ff. d̄
 excu. tu. tutor peritus. i. responso. ad idēz. e. ti. l. ij. §. q̄ ad
 munera. z de iure inu. l. semp. §. hoc circa. sic dicaz q̄ pri-
 uilegiū absolutionis supueniēs testē vel canonicum nō
 iuuabit. **Q**uarto seruus liber factus nō repetit que i
 seruitute deposuit. ff. depo. l. ij. §. si seruus deposuit. sicut
 z de delicto prius facto puniūt vt seruus. ff. de pe. l. i. l. sit
 d̄. ff. si ex no. cā. l. penu. z ibi soluit. **Q**uinto aduertēdū
 q̄ canonicus in substantialibus scrutinij z testes in iura-
 mēto susceperūt officij eligendi z testificandi: illud vero
 tps suscepti officij est inspiciendum de pba. post cessio-
 nem. nā z testis d̄z esse testabilis tpe quo signat testm̄ nō
 tpe mortis testatoris. ff. de testa. ad testium. §. j. z facit qd̄
 ibi nō. **A**d q̄onem facit qd̄ no. de preben. dilectus. ij. d̄
 iudice delegato qui tpe impetrati rescripti erat excōica-
 tus z tpe presentationis absolutus z videri potest q̄ ibi
 scripsi sup glo. ij. item qd̄ no. s. eo. li. de rescrip. statutū. §.
 j. in fi. iij. glo. de delegato qui nunc est sed tpe impetratio-
 nis nō erat habilis. **I**tem q̄ scripsi de ele. inotuit sup
 iij. gl. f. q̄ legitimatio vel ordo superueniens non iuuat
 electum. p que concludit q̄ superueniens absolutio non
 pdest ex quo tpe voti depositi vel prestiti iuramenti erāt
 excōicati z facit pro hac parte regula non firmat eo. ti. cū
 suis concord. z p hec oia cōiuncta concludit inspiciēdum
 primum statū eligentis vel testificantis. **I**n triūm q̄
 inspiciatur vltimus status predictorum probatur p̄mo
 q̄ superueniens excōmunicatio impediāt vtrunqz. scdo
 q̄ profit subsēcuta absolutio. **A** primū inducāz quat-
 tuoz rōnes: erunt prima z secunda pregnantēs. quinto i-
 ducam duas glōf. **D**e primo certum est q̄ principaliter
 in electione ponderamus ipsam p̄nunciationem ele-
 ctionis vt verbum sonat z in testimonio ipsum dictū de-
 positum. p̄mū pbat decre. perpetuo de elec. lib. eo. vbi p̄
 totum depositum in scrutinio nō censetur elector nec pe-
 nā electoris incurrit nisi sequatur electio z dicūt iura in
 spiciēdū tps electionis d̄ elec. dudū. i. z. ij. **S**cdo pbat
 decre. i. d̄ excep. ibi i ferendo testimonio. p̄batur et ex eo
 qz iuramentū nō est de substantia testimonij. quod p̄z qz
 pōt remitti d̄ testu. tuis. z forte seq. de hoc scripsi d̄ testi. c.
 de testibus. si ergo illa tpa sunt inspicienda z illis tēpo-
 ribus erāt inhabiles ergo zc. nā z q̄iqz ad cautelam ab-
 soluunt excōicati vt eligere z testificari possint d̄ testi. ve-
 niens. ij. ad finē de excep. aplice. sic ḡ inspiciet omne tps

electiōis z testimonij vt omni tpe habilis sit sicut i p̄scri-
 ptione canonica requirit̄ oi tpe bona fides p̄scrip. c. si. h
 e. ti. possessor. fm vnā p̄ctationē sicut illius q̄ agit ad ex-
 hibēdū d̄z iteresse tpe litis cōtestate z tpe snie. ff. ad exhibē-
 dū tigni. in fin. **S**cdo video q̄ supueniens excōica-
 tio repellit actorē a p̄secutione iudicij. inchoati d̄ excep.
 pia. li. eo. supueniens reuocatoria reuocat ius iā inchoa-
 tū z cōpetens ex q̄ p̄fectū non erat de zc. pben. c. si. li. eo.
 supueniēs suspitio facit iudicē recusari de offi. dele. in su-
 nuate. ff. de iudi. iulianus. ij. supueniēs arrogatio soluit
 iudiciū inchoatū. ff. de iudi. si a me sic dicā zc. **T**ertio
 votū depositū i scrutinio eq̄paro sp̄sali b̄ futuro z ele-
 ctionē sp̄sali b̄ de p̄nti. s. post sp̄salia de futuro supue-
 niens ipeditmētū annullat m̄mōniū subsēcutū de eo q̄
 cog. cōsan. z ueniēs. i. z. ij. z. c. ex lris cū multis silib̄. **I**des
 §. dicā de ipeditmēto qd̄ votū sequit̄ vel electionē p̄cedit z
 idē dicā i teste q̄si et iuramētū sit de futuro z de p̄nti d̄po-
 sitio. **Q**uarto video q̄ ex pte electi ipeditmētū et qd̄ se-
 quit̄ electionē z p̄cedit cōfirmationē illā vitiat z p̄cedit d̄
 iure iur. c. si. li. eo. z de elec. vt circa. **I**des z fortius dicā de
 vitio eligētis qd̄ p̄cedit electionē faciat lex qz i eū casū. ff.
 ad. l. aq̄. z illitu. d̄ inutili sti. §. i. cū si. de teste. vt exp̄sus d̄
 testi. co. p̄terea. **Q**uinto facit qd̄ no. de affinitate supue-
 niente añ declarationē vel additionē quaz facit testis ad
 dictū suū in aut. de test. §. illud col. vij. facit p hac pte opi-
 nio An. z Im. quā notau i p̄. dec. publicato. z quaz ibi
 posui i. xv. q. **S**cdo aut̄ p̄sit subsēq̄ns absolutio et indu-
 cunt̄ quatuoz rōnes p̄gnates z dat̄ remissio. **I**llud at̄ sic
 p̄batur sufficit q̄ tpe snie ius cōpetat actori l̄z tpe litis cō-
 testate nō cōpetierit. ff. de rei ven. sinaūt. §. i. ff. ad exhibē-
 dū tigni. §. si qz qd̄ itelligas vt d̄ re iud. abbate. li. e. z si n̄
 recte agebā pignoraticia qz nōdū soluerē si p̄litē z testa-
 taz solui. p me ferē snia. ff. d̄ pig. ac. si re. ij. §. si. z idē i silib̄
 sic dicā zc. **S**cdo video q̄ sufficit p̄nti q̄cūqz tpe habu-
 isse liberā m̄rem dū erat i vtero. ff. de sta. ho. z seruo. §. i
 genui. isti. de ingenuis. §. sufficit. **I**te sufficit q̄cūqz tpe sci-
 uisse de cognatis. ff. de reb. du. si cognatis. z marie vltio
 tpe. ff. d̄ do. cā. mor. l. mortis. sic dicā i p̄posito sufficere q̄
 cūqz tpe p̄cipue vltio. f. facte electiōis z dicti testimonij illi
 sint habiles. z sic dicas q̄ fauoz libertatis vel testamēto-
 rū iducat q̄ sunt dicta. r̄ndetur q̄ et hic ē fauoz vocatiōis
 vitande z vitat̄z p̄ponēde. de p̄ de electōe. ne p̄ defectu z. c.
 qz pp̄ eo. ti. cupiētes li. e. cū multis silibus. de scdo. xij. q.
 ij. quāquā. de pba. qm̄ d̄ vt lite nō cōtest. qm̄ frequēter cū
 silibus ḡ z pp̄ hūc fauozē sufficiat vltio tpe istos habiles
 fuisse. **T**ertio video q̄ si iudex cui princeps cām cōmi-
 sit tpe iudicij erat p̄iuat̄ z tpe snie sit spectabilis appel-
 lat̄ ab illo vt a spectabili. ij. q. vj. anterior̄ ad si. ad idē. C.
 de ad. p̄cipimus. §. sane. z q̄ reliquit alimēta q̄ viuus p̄e-
 stabat inspiciēt̄ que p̄stabat vltio tpe. f. mortis. ff. de ali.
 z cib. le. l. mela. §. sed si alimēta. ff. de iure fil. nō intelligi-
 tur. §. si quis palaz. faciant pro hac pte. ff. d̄ le. iij. l. i. d̄ leg.
 pre. pe. bo. pos. l. iteruenit qd̄. ff. de iur. codi. l. eū qui z. l. cō-
 ficiuntur. §. si post. **Q**uarto constat q̄ indubio dēmus
 interpretari vt res potius valeat q̄z pereat de verbo. sig. ab-
 bate. ff. de rebus du. l. q̄tiens. **I**tem nil ipedit eum q̄ ius
 non h̄z scrutatores dare vel votū deponere vūmodo nō
 eligat. ad hoc de elec. cumana. nec excōicatio ipedit obli-
 gationē iuramenti qd̄ p̄z qz multa necia iuramenta p̄e-
 stat excōicatus vt p̄z de sen. excō. cū desideres z no. de iu-
 ra. calū. c. pe. sed z de iuramento testis aperte p̄batur de
 hereti. in fidei fauozem. li. eo. per q̄ concludit q̄ p̄sit abso-
 lutio facta añ electionem vel testimonij depositionē z ex
 his cōiunctis p̄batur vltimū tps spectandū. **P**ro p̄tia
 vero z pro scda parte principali adhuc potes q̄rere argu-
 menta in q̄one quā posui sup regula in obscuris. z p̄ no.
 de ele. dudū. i. de cens. c. iij. z in hoc. lxxij. in p̄n. **S**o-
 lutio istarū quatuoz q̄onum. hoc modo dabitur vt. f. p̄-
 mo soluat̄ qd̄ dicitur de electore. secūdo qd̄ d̄ de teste
 demum cōtrarijs respōdebitur. **E**t in duabus q̄stio-
 nibus

nibus qbus d electore tractat puto q neutro casu vale
 at electio. z de prio cau cu post scrutiniu publicatu excoi
 cat fuit hec opinio **Ain.** z **Inn.** not. p eos in decr. publi
 cato vt ibi scripsi in. xv. q. in casu vo couerso vr fuisse opi
 nio eiusde **Inn.** z clarius **L. opost.** vt scripsi in. e. c. in. vij.
 q. z facit qd no. de ele. si quado in. i. glo. eo. li. coneritas ip
 foru actuuz hoc pbat que satis patet p conciliu qz pp z p
 ibi no. z vt ibi patet substantialia electionis inchoari de
 bent z pfi p illos q possunt z debet interesse sed excōica
 tus nō est talis. in pmo tñ casu saluum remanet ius noia
 to vt. j. dicam. **De teste** vo pria qd not. p **Buil.** in spe. de
 teste. §. i. ver. quid si testis erat. z allegat ibi p z p z ponit
 tres opi. z demū soluit tñ inepte. **Crede** tñ q si post iura
 menti excōicef q repellat dictū deponendū vel deposi
 tum. **In casu** vo couerso cum. s. tpe iuramēti excōicatus
 postmodū ante qz deponat absoluit: credo q ex quo tpe
 pductionis z iuramēti nō fuit exceptū post depositionē
 opponi nō poterit illa excōicatio cū iuramētū qd d iure
 naturali est asfrigat et excōicatus ad veritatē dicendam
 vt est dictum. **Solutio**ne probet decr. pterea de testi.
 co. nā infamia supueniens iuramēto repellit testē vt ibi:
 pcedēs nō. vbi ergo tpe receptiois ad quā de necessitate
 vocandus sum de testib. . c. ij. nil excipio s testem ipsius
 psonam approbo. z lz in casibus decr. p sentiu post dposi
 tionez qtra illū admittat illd itelligo cū durat impedimē
 tū tpe depositionis illo vo sublato vt in casu pposito nil
 ē qd impediat fidē dicti in casu vo couerso si tpe pductio
 tionis erat habilis nil est q mibi iputef si nō opposui i
 habilitatē an testimoniū cuz nec ad illud vocari debue
 rā z fieri potuerat me ignorate repellā q fidem dicti qz ex
 comunicatus deposuit pria inq̄tum solutioni ptradice
 re vident. sic solue p qd dicit de cōcepto nō obstat qz ibi
 post conceptuz non est reperiri culpam non enim fertur
 diuortiu ex culpa vel impedimēto sequēti s pcedenti. **Itē**
 de necessitate nature pcept^o nascit nec id possz mlter et
 volēs obmittere qd dē de indiuiduitate nō ē verū de in
 diuiduo solēnitatis tñ vt misse: sed necessitatis vt cano
 nis eius vt p3 p allata. nō obstat dec. dilecti naz ibi iter
 ichoatū annullat excōicationez secutā ex vi appellatiōis
 vñ nec p illā pficiendū impediri pōt. idē enī in casibus po
 sitis si excōicatio eēt nulla qd dē de iurisdictione ppetua.
 ibi nō est vitiū in inchoate. idē dicit de negocioz gestore
 socio iudice z notario nec sunt illi actus p̄cise p̄hibiti. ad
 l. is q in fi. respōde vt ibi no. **Itē** nō est dānatus ita p̄bi
 bitus ab accusatione sicut excōicatus a sp̄ualib⁹. **Itē** dā
 natus excusat in ppria iniuria qd excōicatus nō facit in
 teste. et maius est periculum qz in accusatore de symo. lz
 in. l. cum infule nō afficiebat iterdem psonaz nec in per
 ficiente est reperiri culpam. Ad id qd dicitur de iure que
 sito ex scrutinio publicato fateor illud ius non deperire
 per superuenientem excommunicationem canoñ. vt di
 xi s̄m **Ain.** z **Innoc.** in p̄dicta. xv. q. z sic obuiatur fran
 di de qua tunc dicebatur in teste vero vbi essent indicia
 fraudis puideref per cōpulsionem ipsius ad absolutio
 nem de restitutio. spolia. frequens lib. cod. posset etiam
 fieri absolutio ad cautelaz qd dixi in p. dec. veniens d te.
 ad fi. ad regulā ista dico qz verbū sem denotat actuz p̄fe
 ctum non inchoatū tantū z sic nō obstat: ad qd facit qz di
 xi super glo. z super regula qui prior in qōne porzorum
 in parte secūda post p̄n. reliqua autem solutioni concor
 dant aut facile soluuntur. **Jo. an.**

Kustra. lxxv. De hac dietōe vi
 de qd scripsi. s. eo. li. de
 accu. c. i. dicebat **Jo. mo.** qd hic poterat
 exēpluz poni p. l. C. de re. p̄mu. qm. ff. de
 mino. auxiliū in fi. itelligit et regulā cir
 ca idē factum nō circa diuersa ar. ff. de
 leg. ij. cuz pater. §. plane. **Dy.** allegat. §. libertis. rō ēt hu
 ius regule sumi pōt ex regula ex eo. e. t. recusat z h3 locū
 regulā qñ p̄bentiū est eadē p̄ditio s3 **Dyn.** hoc dicit ad

solutionē legis. ff. de act. emp. z v̄. iulianus. §. si qs a pu
 pillo. vbi pupillus v̄dēs sine tutoris auctoritate nō ser
 uat fidē emptori q tñ sibi seruare tenet. **Itē** vt dicit ibi su
 it culpa p̄bētis cū pupillo sine tutoris aucte si vero cul
 pa deesset qz p̄rit cū aucte tutoris restituto i integrū pu
 pillo eque subueniref emptori vt sibi. C. de reputa. q̄ fi. l.
 vii. z si aduer. cre. l. i. z. ij. **C. D.** gl. ponit exēpla scdo suc
 cessiue signat duo p̄traria z soluit. tertio instruit. **In p.**
 gl. ibi cū proponas **Dy.** alleg. C. d̄trāfac. si qs maior z. l.
 si diuersa. ff. de inoffi. testa. si insti. in prin. z. ff. loca. quero
 §. inter locatore. z ibi cū effectu. ff. eo. ti. cum par in fi.

hic regule cōueniūt tres p̄cipa
 les qōnes ad quas p
 mittā duas q non sūmantur qz breuissime. s.
 qōnem damasi quartā de iureiu. qua q̄rit si se
 ius iuret dare decē titio si ipse titius dabit sibi stichuz z
 titius iurauit dare seio stichū si dabit decē qs coz tenea
 tur p̄ implere p̄missum. Allegat illū teneri q p̄ fuerit re
 q̄stus per decr. peruenit. ij. de iureiu. qz dicit ibi p̄mit
 tentē non teneri si constat reliquū conditioni nō paruif
 se z hoc constare non pōt nisi fuerit requisitus z nō ser
 uauerit p̄missum ergo zc. **Soluit** illū q petit teneri p̄
 us iplere. p3 rō qz q sub p̄dōne p̄misit nō tenet alteri ni
 si p̄ditio iplēat insti. de v. ob. §. ex cōditionali. oz igit illū
 p̄uis iplere si petere vult alias nulla petitio cū nulla sit
 alterius mora. ff. de v̄b. ob. si pupillus. **Est** similis qd
Jo. de deo qs prius teneat p̄bare excipies vel replicās
 de quo satis scripsi de exceptōe a nobis in sūma v̄si. cir
 ca sextū. adducit et regula ad qōnem d̄nicalē. xvi. qua q̄
 rebat si. A. z. B. facerent pacē p̄mittētes⁹ inuicē centū
 si alter alterz offenderet demū cū. A. vulnerasset fratē
 B. ipse. B. turbatus vulneravit ipm. A. an ipse. A. pol
 lit penā petere. Sz ampliando qōnez. Scdo videamus
 an retētis terminis locus esset pene si hoz alter cū alte
 rius v̄pore adulteratus esset. **Tertio** q̄rit legiste qd si
 alter ex his alterz tūc bānitū offendat vel occidat qd lex
 municipalis p̄mittit. **Ad** penā principalē q. A. penā
 petere nō possit allegat **Bar.** tres rōnes. scdo q̄ttuoz in
 p̄riū. tertio ponit ipsius solutio z solutionis declaratio.

Prio iducit qz i gnāli obligatōe nō veniūt q̄ verifi
 militer qs non eēt cōcessurus in specie hoc eo. ti. in gnā
 li cū concor. cum aut in spē nullus p̄cederet nō defende
 re vel v̄dicare fratē. ergo ex illa penali stipulatōe que
 niri nō poterit p̄cipue cū videat s̄ bonos mozes z s̄ ius
 nāle nō iuuare fratē z sic nō obligat. ff. de ver. obl. gene
 raliter z. l. seq. C. de pact. pacta q̄ contra. s. de pac. c. vlti. z
 turpis p̄missio seruanda non est vt ibi z hoc eo. ti. i ma
 lis cum concor. **Scdo** iustū dolorē habuit ille. B. pp
 quem excusari dz a pena de sen. excom. si vero. §. vl. C. de
 adulte. gracchus. caret enī vitio iconfultus calor iracun
 die. ij. q. iij. §. notandū. **Tertio** que de nouo emergunt
 indigēt auxiliū. s̄ istud est tale ergo zc. s. de iura. calū. c.
 ceterū cū concor. subintelligebat ergo in p̄missiōe illa nē
 si ille se z suos offenderet z sic ex vi subintellectus illius
 ille. B. dicatur inuimus a pena de iureiu. queadmodū.
In contrariuz allegatur q stipulatio fuit honesta de
 non offendendo z de pace seruanda nō fuit ergo violan
 da supra de pac. c. i. z. iij. ff. de pac. l. i. constat autez q. A.
 p. B. vulneratus fuit ergo locus est pene conuēte. C. de
 pac. si pacto quo penam. xxiij. di. q̄q̄ de arb. dilecti in fi.
Scdo cū nil fuerit cogitātū de fratre ergo haberi dz
 p̄ omisso. ff. de ver. ob. quicquid. ff. de transac. cum aq̄i
 liana. C. eo. si d̄ certa. **Tertio** cum p̄missio de nō offen
 dendo fuerit indefinita z in ea nil exceptum ergo gene
 raliter est intelligenda. xij. distin. c. i. z prima qōne. iij. sa
 uator. xv. q. i. nec is qui. **Quarto** cum non licuerit isti
 b. ppria auctoritate vlcisci. C. de iudi. nullus. z ne quis i
 sua causa. l. vii. z. xvi. q. vi. placuit. ff. q̄ met. cā. l. certat er
 go fecit iniuriam z offensam z sic locus est pene. **Sol**
 uebat dicens **Honem** z **Dug.** dixisse illum. B. absol.

a **Facem**
 mittens. **Add**
 de. de ancha.
 in. c. sciat cum
 cti. de electio.
 lib. vi. Anto. s̄
 bu. z Joan. de
 imo. in. c. ij. de
 renuncia. Ja
 son. in. l. de pu
 pillo in. §. si qs
 ipsi pretori. ff.
 de no. ope. ni.
 idem iason. in
 l. i. ff. de in ius
 vocan.

uendū a pena cū fratre iuuare posset nō obstante stipulatione penali. Certitudinaliter hec solutio esset vera si ille. b. defendendo fratre vulnerasset illū seruato mode ramine. s. eo. lib. de sen. excō. dilecto s; qō loqui v̄ de vlciscente nec dubitat an iste. **B.** teneat pena iuris cōis vel municipalis nec de illa pena q̄rit sed de quentionali si stipulatio ita esset concepta q̄ ille. **A.** vulnerando fratre. **B.** incidisset in penā planuz esset q̄ ab illo. **B.** posset. **A.** penā exigere q̄ aut dicimus. **B.** nō incidere ex q̄ ille. **A.** fregit pacta de iureiur. puenit. ij. **C.** de pa. cū pponas. ij. 2 de transac. l. siue apud 2. l. si qs maior. ff. de arbi. si duo in fi. aut si actū esset penā toties cōmitti zc. vt ibi incidere s; fieret cōpensatio. vt. s. de pe. constitutus. 2 h no. in glo. vbi vero stipulatio ita fuit stricte concepta q̄ solū paciscētis offensam includit nunc pcedit dubium.

Scōa qō fuit Joā. de baytio fratris archi. 2 formabat eā cū fuit p̄m penale q̄ vnus reliquū nō offenderet personaliter vel realiter. **Et** q̄ ille adulterans incidere in penā pbat tribus rōnibus 2 triū alijs tribus tertio soluit 2 duob; trijs rōndet. **Primū** ergo sic pbatat par est vinculu charitatis. s. de iudi. nouit vers. l. 3. at. ad cuius obseruantia quilibet ex p̄cepto tenet ad Ro. xij. i. ad corinth. viij. ij. q. vi. hoc quippe in fi. xi. q. ij. iter verba s. eo. li. de re iudi. ad apostolice post p̄nc. Sc̄tus ḡ initus sup illa licitus. ergo seruandus. s. d. pact. c. i. ff. eo. l. i. 2. l. epistola. §. pactū in penā ergo accessorā licito cōtractui incidit illud nō seruās hoc. eo. ti. accessorū cū cōcor. **Hā** vt dicunt legisse in pactis s̄m legē t; p̄ncipale 2 accessorū vt no. C. d. pac. pacta q̄ s. **Scōo** sic illa v̄ba stipulationis de nō offendēdo realiter nec psonaliter p̄nt itelligi actiue ex pte offendētis s; q̄ non offenderet nec cū psona nec cū rebus s; iste actu psonali corporaliter offendit adulterādo ergo locus est pene 2 q̄ talis intellectus sit amplectēdus pbat fauor pacis 2 odiū adulterātis h eo. ti. odia. q̄ aut adulterādo videat offendisse p; i aut. vt cū de appel. cogno. §. cas 2 quid dicat no. s. de iureiu. quintauallis. Item maritus iure mariti agit ad penas capitū. C. de adulte. q̄uis forti? ḡ ad penā cōuentionalem nā q̄ per legē possumus 2 per pactū. ff. de pac. non ipossibile 2 in penalib; stipulationib; nō ispicimus qd intersit. s; q̄ sit q̄ritas stipulatōis. ff. de ver. obli. stipulatio ista. §. alteri. **Tertio** sic cōstat ex iniuria scā vxo 2 maritū agere posse iniuriar. ff. de iniur. l. i. §. vl. p; ergo eū offensum nec iuuat q̄ mulier p̄ferit q̄ spāle est pp delicti magnitudinē. C. de epis. 2 cler. l. raptos. 2. de raptu vir. l. i. facit de sen. excō. contigit. i. **Constat** et q̄ vir 2 vxo sunt vna caro 2 sibi cōicāt act; spūales. xxx. q. iij. sc̄ificat 2. c. si qs vnus de cogna. spiritu. martinus. 2 sūt vni corpus. xxvij. q. ij. agathosa cui? corpis caput ē vir. xxxij. q. v. cū caput in mēbris ergo caput offendit de pe.

a C Iniuria facta vxo. Adde. de ancha. in cle. i. de heret. 2 p Bal. in aut. qui semel. i. vl. coll. C. quo 2 q̄ iudex.

b C Sūt vna caro. Adde. c. sunt qui dicūt xxvij. q. ij. c. q̄ modo virginibus. xxxi. q. i. originaliter genesh. ij. in fi.

c Qui eius vxoem sciens cognoscit. Ad de quod adulterium vxois magis affligit maritū q̄ mors filiorum fm Bal. filio clri. incipi. et cilia recessit a francisco. i. ij. volumi.

d C Iure ciuili adulter. Ad de aut. sed hōdie. C. d. adul. doc. in. c. tue. s. pcura. doc. in. c. gaudemus. de pueri. con. iuga. glo. in. c. de benedicto. xxxij. q. i. Jo. s. ana. in. c. signi. ficasti. i. ij. col. de adul.

e C Si ille bānitus erat. Ad de Bar. i. l. ac. cusatio. C. q̄ me. cā. Bar. i. qōne incipi. lu. cane ciuitatis. Pau. de ca. in. l. i. in vlt. coll. vbi vel q̄ li. ceat se vindi.

di. i. vulgaris 2 puerfor ē iuris mariti qui eius vxoem sciens cognoscit. xxxij. q. cū p bellicā 2 tāta ē iter cōiuges cōnerio qō vsus viro cōcessus cōpetit 2 vxo. ff. de vlu 2 ha. l. ij. q̄ nec debēt ad iparia iudicare de diuoz. gaudemus. non obstat q̄ stipulatio est stricte iuris q̄ sepe ex id qō agit nascit obligatio. s. eo. li. de despō. impub. c. i. 2. ff. cōmo. si is q. §. fina. In cōtrariū q̄ agere nō possit videt q̄ iure ciuili adulter; punif capite. C. de adul. qm̄ 2. l. q̄ uis 2 de iura. ca. clericus deponif. lxxi. distun. presbyter quelibet aut ēt modica pena corporalis maior est qualibet pecuniaria. ff. de pe. in seruo; penis autē a iure statutis debemus eē contenti. de offic. dele. de causis in fine. nec nō igenio pecuniarias inuere vel stipulari debemus 2 sic stipulatio v̄ inutilis nec ex illa agi pōt insti. de inuti. stipu. maxime cum iudex corporales penā in pecuniaria cōmutare non possit de pen. l. 3. 2 illa pena sit infligenda que magis tūet. xxxij. q. iij. ea vidicta 2. s. vt lit. nō cōte. quoniam 2 pena corporalis vel vt publica p̄ferenda ē pecuniarie vt priuate facit de postu. p̄ela. bone. C. de ca. du. tollen. l. vii. **Scōo** sic dicit lex q̄ audiendus non

est qui vindicta domus sue cōmodū pecuniariū p̄pone re nō erubuit. ff. de adul. l. miles. §. socer. **Itē** cōstat istū in sui psona nō offensuz. realiter at nō potest dici offensuz cum vxo nō contineatur appellatione rerum. ff. de vsur. in pecuduz. **Tertio** sic. constat stipulationes esse stricte iuris nec egrediuntur personas in eis exp̄ssas. ff. de ver. ob. quicqd. 2 no. de exceptio. cum venerabilis 2 ex ea sola veniunt de qbus est actum de causa posses. cum ecclesia cum concor. nisi vbi lex exprimit tacite agi. ff. si certum petat. cum quid. 2 non expressa censentur obmissa de trālla. inter. 2 in potestate ipsius fuit legem apertū dicere fiat ergo interpretatio contra eū hoc eod. tit. contra eum cum concord. maxime cum promptiores simus ad absoluendum de probatione ex litteris. **Solutio** q̄ per vltima iura sibi videtur illum agere nō posse. dicit autem non obstat q̄ allegatus est. de articulis quib; actis in personā viri pducitur ad mulierem q̄ illud est de fictione iuris quod dicitur q̄ sunt vna caro expōitur idest ad vnam carnem procreandam. **Tertiaz** questio nem legistarum nō p̄sequor quam disputauit Jaco. de bel. 2 locauit eam. C. vt infra certū tem. cri. questi. ter minetur ibi vide in. iij. questione. **Et** obmissis allegatio nibus distinguēdo soluit q̄ si ille bannitus erat q̄ p̄dit patriā occidens non tenetur ad penam. C. de aboli. l. fallaciter. §. final. ff. de cap. 2 postli. re. l. postlimini. §. filius. **Idē** si ob aliam causā sed occisus est dū patrē impugnaret. ff. de reli. l. minime. si vero aliter fuit occisus si ex delicto sunt bona publicata 2 est bannitus tūc similis est deportato vt no. institui. qui. mo. pa. po. sol. §. relegati. sed deportatus caret herede. ff. de testa. eius q. 2 de inuis. testa. si qs filio. §. irritū de leg. iij. l. i. §. bi q. ergo non est q̄ penam petat. vbi vō bona banniti publicata nō sunt tunc nō licuit rūpere pacē 2 eius hēdibus tenebit ad penam l; bannitus in loco agere nō potuisset pp offensā ar. instit. de. v. obli. §. ex conditionali. C. vt actio ab here. 2 here. de. l. i. ff. d. euic. si p̄ iprudentiā. §. ne mirū. C. de inof. dō. l. ij. 2 si in frau. pa. l. i. 2. ij. **Et** p̄ solutiōe trioz notabat q̄ statutū nō iubet occidi l; illō p̄mittat nō debuit ḡ ille pacē volūtarie rūpere ex p̄missiōe statuti. **Coradus** qui disputauit hāc qōnez in tali bannito pp homicidiū soluit simpliciter stipulationē penale nō cōmissā; p̄ q̄ lege cauet q̄ pp bonū publicū qō versat in punitione maleficior; puata lex 2 quentionalis rūpit. ff. ad fill. si qs i graui. §. vtz. scōo q̄ p̄ legis p̄missiōe supuenietes causatā ex alicuius maleficio nō solū tollit lex cōis s; ēt puata siue cō uentionalis. ff. de ver. ob. si seruū. 2 de leg. i. l. quid ergo. §. si heres. tertio q̄ iste videt oīno alius tpe occisiōis ab eo qō erat tpe stipulationis. ff. ad treb. l. ex facto. §. ex facto ibi post deportationē vō suspectos quasi ab alio zc. quar to inducit gl. in aut. de man. p̄n. §. neq; at homicidas in. i. gl. que inuit q̄ homicidis raptoribus virginū 2 adul teris terminus nō est dādus 2 datus nō ē obseruādus.

Regule ff. huius littere. §. sunt he.

Emine ab oib; officijs ciuilib; v̄ pu blicis remote sunt 2 iō nec iu dices eē p̄nt nec magistratū gerere nec postu lare nec p̄ alio interuenire nec pcuratores existerē. **Itē** ipubes oibus officijs similibus d; abstinere. **Triosi** v̄ eius cui bonis iter dicitur nulla volūtas. **Ructus** rei est vel pignori dare licere. **Raudis** interpretatio semper in iure ciuili non ex cūctū dūtaxat sed ex concilio quoq; desideratur. **Trius** familias neq; retinere neq; recupare neque adipisci possessionē rei peccularijs videtur. **Ere** in oibus iudicijs penalibus. 2 etati 2 iprudētie succurritur. **Actū** a iudice qō ad offm̄ ei; nō ptinet ratuz nō est. **Auozabiliores** rei potius q̄ actores habentur.

Et quibuslibet modis obligamur hisde fructu actis liberamur cu qbus modis acquirim' hisde in fructu actis amittimus. At igit nulla possessio acquiri: nisi animo z corpore potest ista nulla amittitur: nisi in qua vtrūq; in fructum factum est vel actum.

Actu cuius suū nō aduersario nocere d; nō v' vim facere qui suo iure vitur z ordinaria actioe experitur.

In penalibus causis benignius interpretandus est.

Generi

huius regule sat' plene h notavit dixit eā exēplificari posse ilegatis in substitutiōibus in scitib' in legū latozib' z in rescriptis. de legatis ponit exēplū si testator legauit vni speciem z alteri genus generi p specie d'rogare c'

ff. de le. i. v'ozē. §. felicissimo z l. seruis vrbānis. §. vlt. si gnat s d. l. quesitū. §. pe. ff. d. fun. instr. ad cuius solutio nem distinctionem quam ponit glo. in pre. l. quesitū. hic longe plenius psequē quā hic per eū videas z hoc sit de his que in p'n. h'ice dixi me nō decisurū in substitutiōibus pōit exēplū per. l. coheredi. ff. de vul. z pu. sub. §. qui patrē si testator patrē z filiū instituit p parte z eos inuicē substituit. scdo instituit ex reliqs ptibus alios hē des. tertio dicit hos oēs substituo ista generalis substitutio nō extēditur ad patrē z filium inuicem substitutos ad hoc exēplū opponit de. l. vl. ff. ad trebel. vbi non derogat substitutiōi generali p specialem. respōdet q' ibi substitutiōis species erāt diuerse. specialis eniz erat vulgaris vel reciproca. gnālis erat fideicommissaria s; in §. qui patrē ambe erāt eiusdē generis. In scitibus at ponit exēplū p. l. ff. de verb. obl. doli clausula z l. stipulatio nes cōmodissime qz si stipulor ab aliquo librū scribi de die nō de nocte per se nō p discipulū z gnāliter doli nō cōmittit z ipse scribat p aliū eque malū nō p discipulū stipulatio cōmittet ex generali clausula de dolo. sed ad casum exp'ssuz nō ptinet. in legū latozibus pōit exēplū p. l. sanctio legū quā allegat glo. z per decre. i. s. e. li. de consti. In rescriptis dicit q' patent exēpla. s. eo. li. d' p' bē. dudū. z. c. q'zuis tibi. dicit et q' distinctio quaz posuerat in legatis coaptari posset ad rescripta. Quia glo. dicit vñ sumpta z pōit exēpla. scdo dicit in rescriptis lo qui regula nō in p'ilegijs z cām reddit. tertio subdit fructum soluit remittit. z ponit dictū Sof. qd tres casus ex cipit. quarto no. duo z ad scdm subdit fructum z soluit. In. i. glo. ibi in toto iure. sequitur generi p specie de rogatur z illud potentissimū h' qd ad specie directū est z ibi codicillis. dixit testator libertis quos manumisi vel bis codicillis manumitto vel postea manumifero lego z tubernales suos z filios z filias: nisi quos ad v'ozē me azptinere volui vel illi noiatiz legauero demū iussit be redib' v'ozē restituere certū fundū cū mancipijs vrbānis z rusticis q' ibi erant exceptis manumissis querit an sui q' erāt in fūdo filij nālis serui p testatorē i vita manu missi spectēt ad p'rez an ad zingē d' q' ad p'rez. q' si spēs deroget generi. z ibi. §. q' sitū. nō v'z pactū factū ab eo q' p misit iudicio s'isti qd nullā exceptionē opponet s; si aliq's specificauit valet quo ad illas. z ibi. l. i. §. vlt. vba q' frau dationis causa gesta erāt gnālia sunt z cōtinēt in se oēm omnino fraudē factā vel alienationē vel quēcūq; cōtra etum. z ibi. l. i. vide. j. eo. in p'nc. z ibi de ado. l. i. adopti. vt genus specie habet que dicitur etiam adoptio.

In. i. gl. ibi dicit vt ibi z vt dixi. in pre. dec. i. de rescri. sup si. vlti. gl. dicebat hic Jo. mo. quod l'z primū verbis esset gnerale effectū erat speciale allegabat. ff. de ver. si. boues. l. hoc sermone. ff. de ver. obl. euz qui kalēde. eque alegare poterat. s. eo. li. de pben. nō pōt significabat etiā fructum de. l. C. qui po. in pigno. ha. l. gnāliter. soluit q' id facit ius creatū. primo quo ab ipso inuito nō potest euel li. Jte z de. l. ff. si cer. petal. p'inde z. ff. d' op. le. l. cū optio. soluit q' aut habens specie nō est vsus specie z tūc nō d'

rogat spēs generi. aut est vsus z tunc secus. subdebat z e mū q' platus hūs a iure ptātez dispensandi sup residen tia in bñficijs curatis. s. eo. li. de ele. l. canon in fi. vbi idē scripsi post archi. vel sup tardatione ordinū in casu dec. cū ex co. eo. ti. l. in lris ipetrātis curatū scribat q' reside at in bñficio vel se faciat ordinari nō p id minus ep's su per illis poterit dispesare nec facit s' rescripta nec s' ius cōe iste cū quo dispensat s; fit sibi p'ilegaliter. s' illa. pa tit s' fin eum z nō agit vt dicit de translato. vij. q. i. scias.

hic regule

coaptat qd fris vberti qua sic q'rebat idulfit eps titio licentiā spālez q' nō obstāte statuto p'hibēte semel ingredi posse certā clausuraz monialiū an cuius licētie vsū idē ep's gnāliter cōcessit quēlibz semel certa die tibi ingredi posse z ticius ea die z virtute illius gnālis hoc p'testās ingressus est. q'rebat an ex sua spāli ingredi posset. Affirmatiue probabit p quinqz rōnes pgnātes z frū p alias quinqz tertio da bitur solutio distiguens z sic frūa zcordās. Ad p'mū inducebat duas regulas huius tituli. s. q' p'ilegiū pso nale psonā sequit. e. ti. p'iuilegiū z ibi cōcor. z q' p'ilegi um pncipis decet eē māsurū. e. ti. decet. nō relinquet er go hec indulgentia psonaz vt in p' regula sed manebit penes eā vt in scda vsq; ad ipsius vsū alias nil confer ret qd esset absurdū vt de p'iuilegijs in is cū concor. Et q'stat q' an vsuz cōpletū bñficia et cōpetentia p scetus re uocari nō pūt exp'sse de cōmo. c. vni. cū concor. z vide no. de si. presby. ex tua. ergo nec reuocata dicit tacite p datio nē licētie gnālis cū in reuocationib' minus possit gen' q' spēs de dolo z cōtu. c. ij. de cōfir. vt. vel inuti. bone fa cit. s. eo. li. de pcur. q' ad agendū. maxie cū finalis cā spā lis licētie forsā adhuc duret q' illaz in die licētie gnā lis expedire nō poterit. duret s' effectus durāte cā sicut expiraret cā expirante de ap. cū cessante nā in oi scia cer tū est multiplicatis sufficiētib' causis effectus multipli cari posse vt. l. plures sufficiētes cāe diuerse nō subalter nati se hntes nō eūdē s; diuersū effectuz produciūt. iij. q. iij. engeltrudam. ij. q. iij. abolitio. l. di. q'zuis de offi. oz. ex parte cū sua mā. z in his q' no. lxxv. di. §. qd vero. vi. q. i. imitare de cō. di. ij. qz corpus. xlv. di. l. de iur. calū. cete rum. xxv. q. i. c. ij. hic aut cāe suere diuerse z sine diuerse nec altera se hz ad alterā vt supior z inferior. nil ergo d; impedire duplicatū ipaz vsū. faciāt no. de rescrip. c. ij. z c. olim. z sic quinqz argumēta conūpi q' disputans vt di uersa. plixē posuerat. Scdo si dicat titiū ingredi nō pos se hoc nō pōt ex alio pcedere nisi qz p' spālis licētia sit reuocata p gnālem s; hoc est falsum. si eniz dicit scdm li centiā esse ius cōe nō tollit spāle p'iuilegiū ex quo id nō exprimit de consti. c. i. s. eo. li. Idem si est p'iuilegiū non faciēs mentionē de p' vt hic in gl. Item si p scōz genera le fieret reuocatio primi dici oporteret q' a tpe date ipsi us scōi virtute pmi postea ingredi nō posset qd est falsū. Concludit s' primā spālez per scōam non reuocatā nec i peditaz uno si deberet altera p alterā impediri vel tolli p ualet prima scōde per istā regulā z zcor. Tertio q' i vno itinere aliud ex alia cā cōpetens non confundat sic ostendit metropolitanus suo iure visitans puinciam p curationē exigit seruata forma decre. romana. s. eo. li. d' censi. patet co. ti. cū apostolus z. c. sopite. z si fiat legatus in puincia vt de offic. leg. c. i. illam poterit iterare d' cēsi. cū nuper. z vide quod ibi dixi post vin. in gl. inuit. Hū facit qd de duabus quartis dicit d' testa. raynutius z qd ibi not. in. glo. antepenul. z qd sup ea dixi facit eo. ti. offi cij. z. c. requisisti facit. ff. de pba. quinquaginta vbi legatū factū in codicillis nō tollit legatū eiusdē q'stitatis factū in testō nisi heres pbet testōrez itellerisse repetitionē nō duplicatōez legati z fac q' no. C. d' lega. filia cū s' duplex ius igrediēdi cōpetat titio ex diuerlis vnus act' s; idēz spēs n' tū nūero fac qd no. iij. q. ix. nihilomin' n' s' fidet re liquū cū nō q'stet d' frūa intētoe zcedētis facit d' do. iter

a C' p'iuile- gum pncipio. Adde. c. i. z. ij. xxv. q. ij. Lar. in. c. p' tuas. in ij. q. de maio. z obedi.

dilectos in pñ. s. eo. li. de rescrip. cñ aliquibus. secus eni si de illa p̄staret facit. s. e. li. de sen. excō. c. fi. in fi. 7 q̄ ibi no. in vl. gl. **Quarto** cōstat duas indulgētiās quo ad personā tūq̄ esse cōpassibiles 7 nullā h̄re repugnātiām 7 sic vsus h̄re gnālis vsus penalis nō impedit. vnde miles q̄ elegit testari iure cōi per hoc nō renūciat p̄uilegio militari. ff. de mili. testa. l. iij. facit. ff. de p̄uile. cre. l. antepe. **Itē** si d̄ publico crimine d̄ me cōmissio aliq̄e crimina liter accusauit 7 vt q̄libet de p̄plo admissus sui. isti. d̄ pu. iudi. in fi. ff. d̄ p̄cur. inutis. §. in popularibus. nihilominus de hoc ciuilit̄ agā p̄ meo sp̄ali iterec. ff. de p̄uile. delict. l. iij. 7 vna actio p̄ alterā nō tollit. C. d̄ fur. ancil. le. ff. d̄ cōdi. fur. si pro fure. C. qñ ciuilit̄ act. l. vni. nisi sint p̄iudiciales 7 incōpassibiles tales q̄ vni⁹ electioe tollat altera. s. e. li. de postu. p̄c. c. vni. de elec. vt q̄s duas vbi d̄ hoc. 7 hoc eo. ti. nullus plurib⁹. lxxi. di. si q̄s sacerdotū. s̄ iste indulgētie nō sunt tales vt p̄dixi ergo 7c. **Quinto** iducit̄ casus legis. ff. de ali. 7 ci. leg. l. alio. §. eu3 quoq̄ vbi si p̄ona legauit oibus libertis vestes 7 cibaria q̄ vna p̄bebat 7 vni ex illis reliq̄t viginti aureos annuos 7 frumentū mestrū isti debebit vtrūq̄ legatū gnāle 7 sp̄ale: sic 7 iste gnāli 7 sp̄ali licētia vti poterit 7 sic scōo ingrediti poterit. **In** triū inducit̄ regula odia. eo. ti. nam cū oē ius cōune vel p̄uatiū restringat si est odiosū vt ibi cū 7c. 7 istud sit tale vt p̄bat. s. e. li. de sta. re. c. vni. xvij. q. ij. in decima. vbi d̄ q̄ ad talia monasteria o3 cē rarus accessus 7 breuis locutio ad idē. c. ibi sequēs 7c. diffini. mus. lxxi. di. ad reatum. s. de vit. 7 ho. de. monasteria. ḡ stricte interpretabimur 7 dicemus vnico igressu cōsūptaz vtranz licentiā ad q̄d bñ facit. s. eo. li. de p̄ben. nō p̄t. §. i. de offi. or. c. ordinarij in fi. de fi. p̄sby. c. i. ff. d̄ le. iij. fidei cōmissa. §. si q̄s. r. **Secōdo** cōstat sp̄ez p̄ualere generi vt hic s̄ scōa sp̄alis licētia an vsus p̄me isti p̄cessa nō scā mentione de p̄ma nō daret ei duplicē ingressus facit d̄ rescri. ex tenore 7c. in nra. vbi p3 hoc in litteris ad lites 7 bñficiālibus. multominus ergo dabit̄ hic gnālis. **Tertio** h̄emus exēpla diuersa in iure p̄ q̄ p̄bat q̄ si p̄uilegium aliquibus cōcessum postea oibus p̄cedat p̄ ius cōe illud p̄ uilegiuz postea nil opitulat. p3 hoc p. c. xij. di. cōis filij cōiuctū cū capitulis. xxiij. di. diaconus in cōuentu. xi. q. iij. ep̄s p̄sbyter. Itē p3 p. c. q̄ nō nullus de p̄uile. cōiuctuz cū decr. vlt. s. eo. li. de sen. excō. idem si aliquibus ep̄is ois concessa fuisset celebratio cū altari viatico ponderata hoc die dec. vlt. de p̄uileg. s. eo. li. imo qñ ex diuersis causis i vnū recidit ius suuz 7 alterius sic actus vniri vident̄ q̄ vbi p̄us duo regrebant̄ sufficiat vn⁹ vt i p̄firmatorz ad quē deuolutū ē ius eligentiū sup̄ q̄ vide q̄d plene scripsi de ele. ne p̄ defectu sup̄ vsi. ordinare. Ex quo ḡ gnālis 7 sp̄alis licētia cadit in vnū vnicus erit actus vtriusq̄ s̄ si latior esset vna licētia q̄ alia illa latior vti posset semel q̄d notat̄ de testa. raynutius i gl. anpe. 7 ne se vacate. c. i. in magna gl. **Quarto** si p̄bemus q̄ gnālis licētia nō extendat̄ ad istū patebit q̄ sibi cōpetit vnus solus igressus s̄ lex dicit q̄d gnālis substitutio quā fecit testator de heredib⁹ nō extēdit̄ ad heredes in re certa sp̄aliter institutos quos sp̄aliter iuicē substituerat. ff. d̄ vulg. 7 pupil. substi. coheredi. §. q̄ p̄rem facit. ff. de ver. ob. doli clausura ḡ vel titius nō cōprehendit̄ in gnāli vel sp̄ali in gnāli intelligit̄ cōfusa. facit. C. de pac. debitori. de fideiuf. cū fm ad. l. falc. in iponenda. vel dicit̄ reuocata ar. ff. de ali. 7 ci. leg. l. libertis. ij. in pñ. vbi gnāle legatū oiu3 libertorū factū in codicillis p̄ alimentis tollit sp̄ale certorū libertorū factū in eadē cā in testō. **Et** si hec negarent̄ salte3 dicit̄ p̄ vsus gnālis renūciatū sp̄ali q̄d procedit non solum in incōpassibilibus. vt. s. s̄ ē in ambrosio de p̄ben. de multa. s. eo. lib. d̄ rescrip. gratia 7 cle. eo. ti. gratie. facit. xij. q. ij. bone rei de dona. apostolice. Itē si negat̄ renūciatio ille tñ s̄ due habebūt vnū effectū. hinc est q̄d si miles elegit testari iure cōi s̄ per hoc nō renūciat p̄uilegio militari vt. s. nō tñ faciet duo testamta ex duobus

iuribus cōi 7 militari sed vnuz tñ: sic si p̄ p̄rium inter esse actionē habeo 7 plures s̄ vnū in tētādo alteri nō renunciem si tñ ab vno consequor interesse contra alios nō ago. ff. de eo p̄ quē fac. est. l. i. §. si plures 7 no. de re. ec. nō alie. si quis. facit hoc co. tit. bona fides ex his concluditur q̄ etiā cessante confusione 7 renūciatōe de quibus s̄ vnicus tamen erit effectus 7 sic vnus solus ingressus facit. ff. quib. mo. pig. vel p̄pote. l. si deferente.

Quinto inducuntur aliqua iura que casum q̄dnis de cidere vident̄. p̄mū est de p̄bē. si pauper. s. eod. lib. vbi si mandabat. p̄uideri per ep̄m titio in forma pauperum 7 ille cōsecutus est bñficiū a quocūq̄ ep̄us vterius non teneat̄ quasi concedentis 7 ipetrantis intentio s̄ per illū modum sit impleta. sic 7 hic sufficiat titio q̄ semel ingressus quod plus est ex facto sibi licentiā concedentis.

Itē si legauit quis alimēta libertis. s. cibaria 7 vestia 7 vni illoz legauit certā quātitatez p̄ alimentis vtrūq̄ legatū nō debet. ff. de ali. l. alimenta. §. basilic. 7 l. stichus in p̄nc. ad idem lex que dicit sic. filia legatorū nō h̄ actionē si ea que in testamento reliquit viuis postea pater in dotem dedit. C. de le. l. filia. sicut ergo his casibus nō duplicatur beneficiū vl̄ legatū ita in terminis q̄dnis duplicatur ingressus nec iuuat eū p̄testatio quam fecit que sit iuris conseruatiua non tamen ē tributua iuris noui. vnde si nō cōpetebat isti binus ingressus p̄testatio sibi illū acquirere nō potuit. **Soluēdo** distinguit̄ aut in vtraz p̄dictaz licentiāz exprimit̄ causa igressus aut in nulla aut in altera tantū maxime in speciali. p̄mo casu aut vtrōbiq̄ causa est eadē aut oino diuersa. si ē eadē pu ta qz in vtraz d̄ q̄ ingredi possint ad visitādū reliquias sancti vl̄ simile sufficit vnus igressus. facile patet exēplū si dum consanguinea mea vellari debeat obtinui hāc licentiā que licētia postea p̄ illo actu oibus data est hāc p̄tē solutionis p̄bent iura q̄ vltimo allegauit. **Quidē** et q̄ forsan idēz si cāe sunt diuersē. tales tñ vno igressu poterāt cōmode expediti vt si generalis p̄mittit visitationē sc̄i sp̄al p̄mittit visitationē sororis q̄ breuis 7 cōpendio sa cē d̄ vt dixi in p̄nc. scōe p̄tis. **Si** vō cause exprimit̄ oio diuersē q̄ simul vifimilr ex facto vel tēpore expediti nō p̄nt q̄d facile accideret p̄ tumultū generalis ingressus iterū ingredi poterit ad expediendaz causas exprimaz ad hoc iura p̄us allegata. **Itē** si dies licentiāz essent oino diuersi. qz q̄d facit diuersitas cause hoc faciet diuersitas dierū vt nō possit censerī vnus ingressus cōfusus in alio. s. e. li. de cōsti. c. i. **In** tertio mēbro p̄ncipali quādo in altera tñ 7 maxime in speciali exprimit̄ causa s̄ q̄d supra. l. distinguendum an simul potuerint expediti nec ne. **In** secundo vero p̄ncipali mēbro quando in neutra exprimitur cā vel t̄ps: sed simpliciter est data licētia tūc in hac materia restringibili 7 odiosa stricta p̄sumatur intentio concedentis ad primaz vicez tantuz qualiter cūq̄z ingrediat̄ maxime per allegata in pñ. secunde partis cū p̄sumit̄ ep̄iscopum publicam vtilitatem 7 bonē statem que versatur in hoc velle tueri. hec vera nisi d̄ ipsi us intentione aliter appareat cui tunc stabit̄. dixi aut̄ p̄ hanc distinctionē iuri equitati 7 honestati consonā. i. di. consuetudo solui contraria.

Quis littere. s. vnica est regula. ff. sicut 7 nostra.

Generaliter cum de fraude disputatur nunq̄d habeat actor s̄ quid per aduersariū habere nō potuit cōsiderandū est.

Quia sub hac littera. nō nullā habemus regulam quas legisse habent hic inferam.

Eredem eiusdē potestatis iurisq̄ esse cuius fuerat defunctus constat.

Eredis nihil aliud est q̄ successio in vniuersum ius q̄ defunctus habuerat.

De iure utimur ut quicquid oino p vis fiat aut i vis publice aut in vis priuate crimē incidat. Deiecit qui mandauit vl iussit vel ratū habuit. rati. n. habitio māda to comparatur. In contractibus in quibus doli p̄statio vel bona fides inest heres insolidū tenetur.

Ignorantia riiij. Dy. dicit h vtriusq; regule exemplū cōgrue poni in eo qui p̄stet in iudicio p̄ errorē q si errat i facto excusa tur si in iure nō. ff. d. confel. nō fatef. spe cificat in eo qui errans in facto cōfessus est aliū sibi coherede. ff. fa. herc. si cū pu

tares. secus si p̄ errorē iuris vt qz credebat valere testam tū sine iuris solēnitatibus q̄ omisse vitiāt vt in. l. nō fate tur. Jo. mo. ponebat in eo qui ignorat vacationē bñficii cui nō currit tps de concess. p̄beb. qz diuersitatē. secus si ignorabat semestri tps currere collatori z si p̄misit illō labi. de sup. ne. pla. c. pe. z vl. Dicebat et Jo. mo. q̄ igno rantia error z titubatio differūt. Ignorantia. n. p̄prie est nescientia q̄. s. de iure vel de scō nil scio. nec inde aliqd suspico z in nullo applico mentes meā z q̄ sic ignorās scire tenes illō qd ignorat dī de tali ignorās ignorabit z iste potius contēptor dī q̄ ignorans vnde btūs Bern. qd scire debes z nō vis. n. p̄ ignorantia s̄z pro contemptu iudicabit alias aut regulariter excusat. Error autē ē q̄ applico mentem ad id cuius veritas habet contrarium z q̄ hec differant p̄. ff. de aqui. pos. si me in vacuā in p̄n. Titubatio est q̄ nō applico mentē s̄z p̄ cōflictū rōnūz dubito cui parti mētem applicē. arg. j. de cōdi. indi. l. si. ex qbus cōcludit q̄ ois titubās z errās est ignorans sed nō cōuertit. Itē huic regule cōcordat lex dicens scien tiam nō ignorantia volumus obligari. C. de tabu. l. gñā. li. l. riiij. p̄sumit tñ ignorantia qd̄ dic vt. j. co. p̄sumit. z di cit Jo. mo. q̄ scia z ignorantia in hac mā tendunt ad cōez hominū modū vt scia nō tēdat ad maximā diligentiaz nec ignorantia ad supinā z crassam. ff. de iur. z fac. ig. l. nec supina z l. plurimū. ff. de edili. edic. si qd̄ venditor. d̄ ignorantia iuris etiā distinguit Jo. mo. an sit notū z fre quentatū illō ius z tūc nō excusat. C. de iur. z fac. igno. l. cōstitutioes aut nō ē frequētātū vt. l. gallus. ff. d. li. z post. z tunc excusat nisi tractaret de lucro captando z sibi ipu tet qz potuit p̄tiores p̄sulere. ff. qz oz. in bon. pos. l. ij. in fi. **¶** Quia gl. ponit exēpla z remittit. scōo ponit z expo nit vnūz nōbile. tertio successiue signat z soluit duo s̄ria. **¶** In. i. gl. ibi. l. ij. ignorantia nō iuuat illū qui credēs nō nocere hereditati matris renunciat. z ibi cum qz inde bitū p̄ ignorantia iuris solutū nō repetet z ibi. s. non te mere. ibi et extra ordinē punit. **¶** In. i. gl. ibi dic vt ibi z ff. de iur. z fac. ig. l. regula. **¶** Dyn. plene p̄sequit hic hanc māz p̄ solutioes obiectionū z postea distinctionē subdit pleniorē quā ibi primū decidā. distinctionē at ad l̄iaz sci as talē esse. aut errat in iure aut in scōo si in iure aut ciuili aut nāli aut quasi nāli. z si ciuili aut errat i iudicio aut ex iudiciū. si in iudicio si qd̄ ante litē p̄testatā error ex cusat p̄bata cā erroris legitime vt. ff. de interrogatoris ac. de etate. s. q̄ iusto z. s. celsus si post litē p̄testatā igno rantia nō excusat vt hic z. d. l. fatef. si errat ex iudiciū aut agit de dāno vitādo aut de lucro captādo. si de dāno vi tando aut errat in eo i quo requir̄ dulus verus aut i eo in quo sufficit dulus p̄sūptus vel lata culpa vel leuis z multo fortius si leuissima. z si in eo in q̄ requir̄ dol⁹ verus ignorantia excusat. ff. ad sil. si qz in graui. s. si qz ignorās s̄z si errat in eo casu in quo sufficit dol⁹ p̄sūptus vel lata culpa tūc si qd̄ erat publice notū vere vel iuris presum ptide vt qz a tpe publicatiōis cucurrerūt duo mēses iu ris ignorantia nō excusat vt. C. d. legi. z cō. l. leges sacratif. si me de iur. z fac. ig. l. p̄stōnes. ff. de publi. l. vlti. s. l. ad. l. cor. de sal. l. diuus claudi⁹ in p̄n. s̄z si nō erat publice no tū ve vel p̄sumptiue ignorantia iuris excusat vt. ff. de de cre. ab oz. fa. l. vl. Si agit de lucro captādo si quidē cum

alterius iniuria vsucapione iuris ignorantia nō tollera tur nec excusat siue potuit siue nō potuit peritiores cō sulere vt. ff. de iur. z fac. ig. l. iuris ignorantia de vsucap. si fur. z l. nunq̄. Sed si sine alterius iniuria si qd̄ peritio res cōsulere non potuit ignorantia tolleraf z excusat. s̄z si potuit peritiores consulere iuris ignorantia nō excu sat vt. ff. de iur. z fac. ig. z l. regula. s. s̄z iuris z. s. si qz de bo. pos. l. in bonozū z quis oz. in bo. pos. ser. l. ij. s. vl. Fal lit. ff. de acquir. here. si duo pp̄ rōnem quā. s. dixi. si errat in iure naturali ignorantia non excusat. vt. ff. de adul. l. si adulteriū. s. stuprū. si errat in quasi nāli ignorantia iuris nō excusat vt. C. d. in ius voc. l. ij. si errat in facto aut pro prio aut alieno. si alieno aut erat publice notū aut non erat publice notū. si erat publice notū ignorantia non ex cusat vt. ff. de insti. s̄z si pupillus. s. p̄scribere. si nō erat publice notū ignorantia excusat vt. ff. p̄ socio. l. si. z prio. c. cū qz. si in scōo p̄prio aut certat de dāno vitādo aut d̄ lu cro captādo si de lucro captādo error nō tolleraf i p̄prio scōo. si de dāno aut cū alterius iniuria z tūc error i p̄prio scōo non tolleraf vt. ff. ad velle. l. q̄q̄z aut sine alteri⁹ iniu ria z tūc error in scōo p̄prio excusat z tolleraf. ff. d. p̄di. ide. l. s̄z si me putē in p̄n. z. s. cū inter de actio. emp. z ven. si liberū. z ita oz̄ intelligi qd̄ no. ff. de leg. i. l. si res obligata. **¶** Dy. z in fi. Itē s̄. ff. d. fideiuf. l. iij. vide qd̄ ibi no. in glo. fi.

Ec regula in prima sui pte facit ad qd̄nē positā i regu la cū qz in ius. scda vō ps facit ad qd̄nez quā disputam an ipetrans bñficiuz de vacatura:

quā expectat vel reseruatoe q̄ p eo p̄det teneat facere mentionē ita q̄ aliter ipetratio nō valeat. p̄cedit autē qd̄ i eo q̄ sciebat se tale ius h̄re alias facti ignorantia excusa ret illū. s. eo. lib. de rescrip. gratia. **¶** Ad vtrāq; ptem i ducā quinq; rōnes. vnā opinionē z vnā eqtates demū soluā z s̄ris r̄idebo. **¶** Quod aut nō teneat sic proba bo l̄z impetrās de bñficio q̄stūcūq; modico qd̄ h̄z tenea tur facere mētionē de rescrip. si p̄ponēte de p̄ben. si mo tu p̄prio. li. eo. nō tñ de illo qd̄ nondū h̄z qz longe minus est actionē h̄re q̄z rem. ff. de reg. iur. l. minus. s̄z expectās vacaturā reseruata est h̄mōi ergo zc. **¶** Scdo facit d̄ rescrip. postulasti dū ibi dī q̄ de p̄petua vicaria teneat face re mentionē quasi a s̄rio nō de tpali multominus qui spem tñ h̄z. **¶** Tertio facit. ff. qui satisda. cog. l. sciendū. s̄. diuersa. vbi habens tñ actionē ad rem imobilē satisfi datione onerat s̄z eā possidens releuat ab onere satisfi dā di ad quod facit. ff. de pecul. peculū. s̄. si ere z insti. d. le. s̄. si rē. facit de re iudi. cū aliqbus vbi in executione sine nō sufficit pignora dare nisi corporalis possessio tribua tur ex quo p̄z quo minus est h̄re ius ad vacaturā vel re seruata q̄z tenere vacatē. **¶** Quarto certū est q̄ p̄ire po terat reseruatio de offi. leg. p̄senti. multa enī accidere po terant q̄ expectatā vel reseruata minime h̄re vt insti. de rez di. s̄. illud q̄stū est in fi. quō ergo bñficiatū eum dice mus cū bñficia sint p̄petua. lv. di. p̄cepta hoc eod. ti. act⁹. nōne sepe expectantez prius q̄z obtineat eppirare vide mus. absurdū est ergo dicere expectantē bñficiū obtine re ergo de expectato cū ipm nō h̄eat nō faciat mētionēz. C. de vsufr. ambiguitatē. nōne statuliber medio tpe opa tur vt seruus. ff. de sta. lib. l. statuliberū a simili expectās vt nō bñficiatus medio tpe censeat. **¶** Quinto optime facit de offi. le. c. vl. lib. eo. vbi dī q̄ teneat facere mētionēz de bñficio qd̄ obtinet ex quo notat factū non ius vt p̄ba tur de p̄ben. de multa. p̄xi. q. ij. si quis iam trāslatus. facit et de p̄ben. si tibi concessio. **¶** Sexto pro hac pte facit qd̄ no. **¶** Immo. de rescrip. in n̄ra. dicens q̄ credat valere litte ras dūmodo impetrās velit renūtiare vacature p̄ decr. de rescrip. super l̄ris. z l̄z videat notasse s̄rium eo. ti. po stulasti. defendit tñ s̄rietas vt dixi in p̄. decre. in n̄ra. su p̄ verbo molestari. **¶** Item saltē p̄ p̄dicta iura fateat q̄ pro babiliter potuit impetrans credere se ad hoc nō teneri. z sic non dolo s̄z simplicitate tacuisse videat z sic valeant

a Ignoran tia supina. Ad de. c. ne anima rum de consti. lib. vi. z in. c. i. d̄ ordi. ab epo.

b Teneat facere mentio nem. Adde gl. z doc. in. c. sup l̄ris de rescrip. glo. in. c. greci. c. de rescrip. li. vi. doc. in. c. in nostra. de rese. doc. l. c. si apo stolice. de p̄ben. li. vi. pau. de eleazar. in cle. fi. d̄ offi. oz.

littere p decre. sup lris de rescrip. facit. s. eo. li. de rescri. gfa. In pñu facit. ff. e. ti. q actionē z vī exp̄ssuz de rescri. in nra z cum lre ad bñficia sint odiose z restringēde de p̄ben. q̄uis li. eo. nil d̄z in eis taceri q̄d mouere posset p̄ncipē ad gr̄as denegandā forte enī si sciūisset p̄mā gr̄am p̄cessisse ad sc̄dam minime p̄siliss̄. vitiet ergo ex hac taciturnitate gfa ad hoc optime de si. p̄sby. c. ij. eo. li. bñ facit de rescrip. abbatē ad hoc facit insti. de le. s. nō solum ibi forsan enī si sciūisset alienā nō negasset facit. ff. d̄ vsu fruc. l. arborib⁹. s. vl. vbi nullū. fructū recipiēs nihilominus fructuarius reputat a simili expectans bñficiū h̄re dicat lz nullū fructū recipiat de p̄benda. facit de rescri. gfa z. c. si tibi eo. lib. vbi de bñficio collato nondū tñ acceptato tenet facere quis mentionē a sili h̄ic de illo iure q̄d h̄z nā ex titu. nō ex p̄ceptione puentū d̄f quis canonicus de p̄ben. dilecto satis facit eo ti. dilectus filius p̄ q̄d capitulū talis recipit quotidianas distributiones z ita p̄ez bñficij. ergo de illa d̄z facere mentionē. ff. de rei vendi. q̄ de tota. nā de q̄cūqz minimo bñficio teneret facere et mētionē vt in. d. c. si motu eo. li. item ex sola spe. dicit q̄s vsu rarius de vsur. cōsuluit z simoniach⁹. xvi. q. vij. p̄ laicos. a simili iste ex spe dicat p̄bēdatus facit. ff. de ser. vr. pre. l. si seruitus vbi pactū ne luminibus officia et de futuris luminibus itelligit a simili h̄ de futuro bñficio vt de eo mētionē facere teneat de sen. excō. religioso. eo. li. vbi i p̄batione existens religiosus cōfēt nōne videret absurdū q̄ habēs bñficiū viginti solidoz teneret de illo facere mētionē z expectās bñficiū mille marcarū ad h̄ minime teneret. h̄ac p̄tē vī fouere cōpos. in pre. decre. i nra. dicens q̄ non est verisimile q̄ ita papa p̄ eo scriberet cui a l̄s gratiā fecerat sicut p̄ eo cui nūq̄ fecit. **Sol.** p̄nto p̄ iura vltimo inducta p̄cipue p̄ decre. in nra de rescrip. z de p̄ben. q̄uis lib. eo. tales l̄as nō valere. z facit q̄d dicam post archi. de p̄ben. si tibi absentī. i. rñ. in fin. glo. t̄z hoc. ad p̄ria rñde p̄ id q̄ dixi in p̄nc. huius p̄tis z p̄ ea q̄ scripsi de rescrip. postulasti sup versi. vicaria. lz enim minus sit tñ aliqd est z illud est exp̄mēdū z sic seruat curia z iō plus nō insto. **Ad** vltimo allegata rñde p̄ hanc regulā q̄ lz ipetrantē excuset ignorantia facti vt in. c. gratia nō tñ excusat ignorantia iuris vī h̄ic nec valeret rescri p̄tū nō faciēs mētionē de vicaria p̄petua vel de modico bñficio vel de colorata possessione lz impetrās crederet nō teneri ad illa exp̄mēda p̄dictoz exempla patent de rescrip. postulasti de p̄ces. p̄ben. cū nostris. s. eo. lib. de p̄ben. si motu p̄prio. **Item** de cr. sup litteris vult simplicitatem nō p̄desse q̄n ex taciti exp̄pressionē papa verisimiliter ad negandum moueri potuisset vt p̄dixi.

Disputari. rñ. ad hanc regulāz cōcordat regula cōstat. s. eo. tit. Scias et q̄ **Dy.** h̄ic ad solutionem p̄rij. de. l. q̄bus diebus. ff. de condi. z de. z similiū distinguit q̄ aut implendus est modus aut cōditio. z si cōditio: aut p̄tatiua aut causalis aut mixta. z si potestatiua aut p̄ndebat ex facto meo tñ aut meo z alteri⁹ z̄. sic plenius p̄sequit id q̄d no. ff. de p̄di. z de. sup p̄rica dicit aut q̄d regula p̄prie p̄cedit in p̄ditione potestatiua q̄ p̄ndebat ex facto legatarij tñ vel heredis scripti vel alterius cui fuerat ascripta nā si impediāt eā implere p̄ casuz nihilominus debet relicū qz non stat per eū quo minus faciat q̄d debebat. ff. de cōdi. insti. q̄ sub p̄ditione. s. quorēs. **Item** in illa que p̄det ex facto illius cui ascribitur z alterius ipediāt p̄ illū ex cuius factō p̄ndebat sed si ipediāt per casum in sua vel alterius p̄sona p̄tingentē nō debet relicū z tñ nō stat p̄ eū quo minus faciat q̄d per eū z̄. ff. de cōdi. z de. l. in testō. ij. z. l. titio. s. si cuz ante z ideo melius procedit in cōditione vere potestatiua idest que p̄ndet ex facto illius tantum cui ascribitur. **Prima** gl. ponit exempla. sc̄do eqparat impossibilitatē a p̄ncipio vel ex post sc̄do p̄ueniētē dicens istū adhuc obligatū cui subdit p̄rium z remittit allegans duas cō-

cordatias. tertio q̄rit allegat p̄ z s̄ soluit rñdēs ad p̄ria. **In** i. glo. ibi. l. vlti. vide. s. eo. cū stat in. i. gl. z ibi c̄llus si arbiter mandat dari kalēde duo sunt mandata. z ibi. l. ij. in fin. domino nolente recipere p̄eciū emphiteosis emphiteota illud assignatiōe p̄missa deponit z ibi ea tñ adiectio si dicat testator lego vxori argentū z vestem que ipsius causa parata sunt vnū est legatū secus si dicat que qz ipsius causa z̄. **In** gl. i. ibi. l. cōmissoria. alias incipit si fundus lege cōmissoria z ibi nō debet vide q̄d dixi in pre. decre. qz sup glo. sic patet z quod dicā post **Dy.** s. eod. quod ob gratiam.

Ec regula dicitur p̄ z p̄tra diacoz nuz nō p̄motū ad sacerdotium. s. annū cuius casus sic p̄ponebatur in sc̄da q̄one quā post doctoratū disputatū: diacon⁹ p̄o motus ad ecclesiā parochiale qui vltimo die septembriū q̄ est festū beati hyeronimi habuit pacificam possessionē ecclesie neglexit vsqz ad quattuor tempa septēbris sequētis p̄moueri ad sacerdotiū in sabbato quattuor tēporū ipsius mēsis nullo mō potuit p̄moueri. querit an finito illo mense z p̄ sequens anno sit p̄uatus p̄ constitutiōnez lz canon. s. eo. li. de elect. Eadem questio formari p̄t in dispensato ad septēniū qui. s. annum debebat fieri subdiaconus per decre. cum ex eo in fi. eo. ti. vbi de hoc scripsi post archi. **Regula** inducitur contra eum per contrariū qz p̄ ipsum stetit in quinqz sabbatis q̄bus potuit ordinari p̄ ipso inducit q̄ non stetit per eū i sexto z vltimo sabbato quo sibi id licebat. **Et** h̄ac partem p̄sequendo inducam sex rationes z vnam glo. sc̄do in p̄trarium quattuor. tertio soluam z contrarijs respondebo. **Primo** sic. certum est q̄ iustū impedimētū excusat a pena p̄uationis vt dicitur in decr. cōmissa. s. i. q. s. in hoc glosat decre. lz ad idem. c. eod. s. porro z decre. cum ex eo eo. ti. in fi. z clemen. de eta. z qua. vt hi qui. s. illi. vō de stat. mo. ne in argo. s. ceterū. z. c. attendentes. s. statuimus z quod duo iura. s. i. z. s. illi vō. vocant iustū impedimētum alia tria. s. s. porro z ceterū z statuimus vocant rationabilem causā z finis decr. cum ex eo. vocat iustam causā quodcūqz igitur horū includat casum nostrū satis ē diacono qui etiā potuit habere causā in differēdo bene facit de elect. cum ex eo li. vj. vel voluit prius adiscere ea q̄ sacerdotēs scire oportet. xxxviij. dist. nulli sacerdotum z c. que ipsius ne nō dignus ordinaret vt ibi. z. i. q. i. nō est putanda in fin. z ne penā incurreret. de eta. z qua. c. pen. **Sec̄do** sic. p̄bo. certū est quod iste nō potuit dici morosus ante sextum sabbatum cum dies non interpellasset. ff. de rebus creditis. l. quod te. z est exp̄ssum in pre. decr. cōmissa in principio z ex contrario sequeret q̄ infra annum cogere ad sacerdotium. in vltimo sabbato non fuit morosus propter iustū impedimentum quod euenit habens enim defensionem vel exceptionem legitimum non potest dici morosus infra eo. non est in mora vbi vide concor. concluditur ergo hunc diaconum immunem a pena. **Tertio** sic. constat constitutionē licet canon in hoc mēbro esse penalē cum p̄uet iure iaz acquirit facit de accu. super his sed in penis benigna fit interpretatio. s. e. in penis cum suis cōcor. z exemplis pp̄ que cum his que habentur in regula odia eod. titul. p̄secutionē partis vel argumenti huius omitto. constat ergo q̄ etiam si casus esset dubius vt vno respectu dicat incidisse z alio nō eligere debemus benigniores partes vt nō inciderit cū melius sit de misericordia q̄z d̄ crudelitate reddere rōnē. xxxvj. q. vij. alligent z illa sunt imitatio digniora que sunt excellentiora pietate. ix. di. c. vl. **Quarto** certum est q̄ illa interpretatio dicit p̄uana q̄ recedit a verbis textus de deci. ad audientia per quā probatur arguēdum a verbis z ibi concordantie in vlt. glo. z verba debent aliquid operari. s. eod. li. de p̄uile. si papa. sed vt dixi in principio decr. cōmissa. s. i. z tres cle. ibi allegatē dicunt in singulari iusto impedimento z

rationabili cā ergo est clarū arguēdo a singulari q̄ vnū
impedimentū z vna cā sufficit qd̄ fuit ergo rē. q̄ dicit p̄ri
us vult qd̄ plurib⁹ sabbatis fuerit ipedit⁹ z sic mutat sen
sus. z prae interpretat vt p̄us dixi facit ad hoc. s. c. li. d. p̄bc.
is cui. ¶ Quarto stat q̄ in mora modici t̄pis n̄ ē p̄culū.
ff. d. iudi. si debitori z lex ipsa dicit modici t̄pis quattuor
mēsiuz z alia sex. C. de fideiuf. l. sancim⁹ dicit q̄ si fideiuf
sor p̄misit aliquē p̄sentare vel penā dare penā euadit si
post terminū. j. sex menses illū p̄sentat sed iste diaconus
de mēse decembris cessante ipedimēto potuerit ordiari
z si poneret casum in sabbato t̄porū quadragesimalium
hoc liceret in quidēa euadat ergo penā dato q̄ illi alias
locus esset. ¶ Sexto negari non posset quin si t̄pis anna
le isti cucurrisset saltē restituendus est ad vnūz sabbatū
quo fuit ipeditus de quo vidi qd̄ satis no. in cle. de resti.
in integ. ab ecclesia in vlt. gl. z de hoc z ad q̄onem mltuz
facit qd̄ scripsi de ap. ex rōne sup. p̄me gl. scde col. v. hoc
etiā fm̄ Jm̄. z vltra mediū. v. z hoc sit vīqz ad si. vbi ple
ne tractat de anno quāti t̄pis negligentia noceat appel
lanti z quāti t̄pis ipotētia ipsuz excusat ad hanc partē fa
cit etiā qd̄ scripsi de cle. nō resti. iter quattuor in si. d. illo q̄
ex culpa absens propter ipedimētū supueniēs excusat.
¶ Contra diaconū facit negligentia p̄oris t̄pis p̄rium
huius regule cū in q̄nqz p̄cedentibus sabbatis potuerit
z debuerit p̄moueri. ¶ Circa qd̄ aduertēdū q̄ ante dec.
lz canō rectoris parochialiū ecclesiaz debebat fieri sacer
dotes de elec. cū in cūctis. s. inferiora de eta. z quali. c. i. z
debent fieri. j. breue t̄pis eo. ti. p̄terea q̄ expresse de par
ochiali ecclesia loquit z sic dicas q̄ certa dies statuta nō
est. hoc placet. nā in oibus obligatiōib⁹ in q̄bus dies sta
tuta nō est p̄senti die debet. ff. eod. ti. in oibus q̄ statiz te
nebatur vñ decre. si p̄ paupibus de p̄ben. in si. s. eo. li. de
clarans mentē p̄dictoz in r̄iu dicit talē p̄mouēdū in p̄ri
mis quattuor t̄pibus retentis ergo terminis in p̄ sabba
to ordinationū d̄ mense decēbri fuit in mora z demū in
sequētib⁹ quattuor sabbatis aggrauata fuit. mora z dila
tata culpa cuz s̄ lapso anno nō sit p̄sbyter ergo locus est
pene pp̄ talē morā z negligentia quā p̄bet lapsus anni. d̄
referri. si aut vbi de hoc in. i. gl. z. c. plerūqz i gl. si. ¶ Scdo
sic certū ē nō ordinatus puniri qz ordinari debebat. ista
āt obligatio fuit statim post adeptā possessionē qd̄ p̄z qz
ēt. j. annū monit⁹ si nō ordinet p̄uari pōt p̄e. s. in inferio
ra vt no. in dec. lz can. in glo. antepe. in p̄n. recipiēdo enī
tale beneficiū se statim obligauit ad sacerdotiū annexuz z
nō leuis est culpa delatū sibi officii retractare. ff. d̄ adm.
tu. l. tutores. s. de off. archi. ea que cuz concoz. t̄z ergo tar
dando ecclesiaz quasi viduaz quo ad illa q̄ sunt ordinis
sicut de ep̄o dicit. c. di. c. i. de transla. c. ij. v. neqz ad p̄culū
parochianoz sine sacramētis sacerdotibus d̄cedētū
eius culpā denotat z sibi iputaf. xxvj. q. vj. si p̄sbyter z. c.
seq. imputef ergo sibi. casus ex quo tāta culpa p̄cessit de
h̄ hic in gl. z est hoc regulare de cōmo. c. vni. de depofi. c.
ij. ¶ Tertio certū ē iputare debere illi qui se artauit. s. d̄
ele. cū in veteri z. ff. si quis cau. l. ij. s. si qz tū vbi iputaf ei
qui p̄us p̄ficifēdo euitare potuit tempestatē vel vīz su
minis z. C. de diui. tu. l. ij. vbi iputaf cōtutorib⁹ q̄ tarde
suspensionis cāz mouerūt z cōtutor factus est nō soluēdo
z. ff. de dā. infec. cū postulasset vbi ei q̄ de dāno ifecto age
re poterat imputatur si tarde p̄torem adiuit z edes co
ruerūt. Itē pp̄ t̄pis angustia refutat tardius appellatio
nis fautor. C. d̄ tem. ap. l. nemo in si. iputef ergo sibi z nō
casui supueniēti dānū p̄uatiōis qd̄ sentit ex sua culpa h̄
e. ti. dānū qd̄ cū cōcoz. ¶ Quarto iputaf ei qui nō p̄ueni
dit qd̄ euenire poterat de homi. is qui. s. c. lib. de ser. nō
oz. c. i. z vbi cōcoz. z. ff. loc. si quis domū. s. i. dicit ergo pote
rit isti diacono. qd̄ noluit potuit. qd̄ voluit nō potuit de
offi. del. cū sup. C. de iure do. si genero. C. si quis alte. vel
sibi. l. multū intērest. ¶ Sol. satis placet dictū Archi. no
tātū vbi. s. in p̄n. l. istū diaconuz nō p̄uatū cum in p̄mis
sabbatis n̄ fuerit in mora itellige hoc respectu pene d̄ q̄

loquimur z sic casus que nō p̄cessit mora vel culpa nō ipu
tet allegat. ff. si cer. pet. lecta. ff. de posi. l. lutiuz hoc tū p
cedit q̄ ipedimētū proueniēs in vltimo sabbato nō fuit
ex culpa ipsius vt hic in glo. alias secus vt de eta. z q̄li. c.
i. procedit aut solutio eo fortius q̄ ex iusta cā a p̄n. distu
lit sacerdotiū vt dixi in p̄n. p̄me ptis ad solutionē b̄n fa
cit. ff. qz oz. in pos. l. ij. in p̄n. vbi oēs dies q̄ datur ad bo
noz possessionē petēdā sint p̄mi medij vel vltimi sūt vti
les b̄nfacit. ff. qz a q. ma. l. iulianus q̄ dicit casus aduen
ticios cōputādos non esse: z vide in suffra. de homi. c. fi.
sup vlti. gl. nec placet qd̄ qdā dicunt t̄pis currere z eū pe
nā incurrisse sed restituēdū esse vt tangebā in vltimo ar
gumēto p̄ime ptis qz si dicit eū h̄re iustā cām restitutio
nis illa eadē est cā sufficiens ad euitandā penā illaz vt in
p̄n. p̄batū est p̄ ter. pluriū iuriū. Dico aut q̄ in p̄ximo
sabbato tenebit p̄moueri z d̄ hoc i p̄n. gl. ¶ Ad primū
p̄riū z scdm̄ dico q̄ si p̄cedat qd̄ dilatio recipiēdi sacer
dotiū potuerit inducere culpā z morā z lesionē conscien
tie nō tū induxit morā vel culpā quo ad penā de qua lo
quimur in q̄ oportet integrū annū cedere ēt si sit certū euz
p̄moueri nō posse vt in decr. cōmissa. i. r̄n. ¶ Ad tertū z
quartū r̄ndet q̄ ille nō d̄ se artare in veniēdo qui iter
arripuit eo tpe quo plerūqz illius cōditōis hoies solent
p̄uenire. ff. de ver. oblig. p̄tinuus. s. ij. nec obligatus ad
operam q̄ incipit eo tpe quo p̄fici poterat fm̄ opam dili
gētis edificatoris vt ea. l. itē qui insulā. cum ergo veris
militar scdm̄ morē alioz ordinādoz iste diaconus infra
t̄pis ordinari posset z sic se posse speraret: nō d̄z dicit se ar
tasse cū congruū z sibi sufficiēs t̄pis haberet z lz quis p̄e
uidere teneat interdū qd̄ pōt accidere non tū tenet diui
nare vt dixi post Hosti. de ser. non oz. c. i. super glo. fi.

Alternatiuis

lx. intellige de alternati
uis affirmatiuis in negatiuis enim requi
ritur q̄ neutrum fiat. ff. de ver. obli. si qz ita
in fine. fm̄ Dy. declaro qz sicut affirmatiua
vult alterum fieri ita negatiua vult alterū non fieri z sic
neutrū fieri z sufficit vt dicebat Dy. due sunt regule d̄ al
ternatiua loquentes. p̄ respicit electionē cuius sit. scda
obligationis effectū. ad p̄mā allegat. ff. d̄ eo qd̄ certo lo.
nō vtiqz. s. qui stichū. ad sedam. ff. de cō. z de. l. cuz pupil
lus. s. vlti. z de ver. ob. si ita quis stipulet. ¶ Prima gl.
dicit vnde sumpta z ponit exēpla. scdo subdit de alter
natiuis ordinis. tertio subdit p̄trariuz soluit z remittit.
¶ In glo. i. ibi si heredi plures. si plures cōditiones cō
iunctiz adiecte subdit heredi oēs implende sunt si disiu
ctiz sufficit altera z ibi. s. si generaliter vide. s. eo. s̄ eum.
z ibi mancipiozuz loquit q̄ is cui legata fuit optio ser
uoz non elegit infra tertū datū a p̄tore. ¶ In. i. glo. ibi
mādato in si. z hoc. c. ti. inspicimus vt ibi dixi z in si. Itē
cōtra. ff. de le. ij. l. lutio titio. so. qd̄ ibi no. hic Dy. no. i. q̄
regula locū h̄z in p̄ctibus. Itē in legatis cum verba di
rigunt ad heredē si vero ad legatariū vel simpliciter p̄
ferunt est electio legatarij vt ibi tractat ēt hic de ofoni
bus copulatiuis disiuunctiuis z solutis. p̄ime h̄nt copu
lam scde disiuunctiūā tertie neutrū. nā copulatiue regit
oia simul vera. nā disiuunctiue requirit alterū tm̄ cōcordā
tie sunt in glo. soluta vero ex mentē p̄nunciantis si cer
ta est aliq̄ equipollet copulatiue aliq̄ disiuunctiue. ff. de
ver. sig. alienationis. s. si. si d̄ mēte nō apparet accipit p̄
copulatiua. ff. de ver. obli. triplici. s. videamus sed text.
regule iuris ciuilis que in p̄n. ponit gl. facit s̄. sed Dy.
dicit qd̄. s. videamus cōsiderauit dubiū significatiōis so
lute in regula illa cōsiderauit effectū quo in obscuris se
quimur minimū. s. eo. in obscuris. Soluta ē est p̄ se spēs
orationis distincta a coniunctiua z disiuunctiua z triplici
ter significat s̄ non h̄z ab illis diuersū significatū vel ter
tiū effectū sed aut requirit vtrūqz vt cōiuncta aut alterz
tm̄ vt disiuuncta h̄z ergo oīo soluta distincta z p̄piaz spēm
significandi. sed nō tertium distinctū effectuz significati.

hic regule coaptatur qd quadi sputauit post Jo. de deo. li. i. q. xvij. qua sic proponenda querit an valeat appellatio alternatiua interposita. s.

An valeat appellatio alternatiua. Ad de glo. in. c. vt quis duas. de electio. lib. vi. Archid. in. §. post data. ij. q. vi. Spec. titu. de appel. in. §. nunc tractem. ver. sed pone. Rota. decisio. ne. xxij. aliq. hnt decisione. c. in. antiq.

ad archiepiscopum vel papam. **I**nducatur autem ad negatiua quatuor ad affirmatiua totidem tertio premissis duabus opinionibus soluam distinguendo et prius respondebo. Et vbi non valeat quod in iudicialibus actibus paria sunt non facere et ob scure vel alternatiue facere sed obscure probas per non probate habet de probatio. in pntia ergo et. facit. ff. de ptes. certu. et de inter. acti. de etate. §. nihil. **S**ecundo alternatiue sunt in tunc improbate quod eligens alternatiue habet per non eligente de elec. in electionibus eo. li. in stipulationibus id est. s. cu seruus duorum stipulatur illi aut illi vel stipulatur illi de cem aut illi fundu. ff. de sti. ser. l. ite si seruus in fi. cu. l. se. et sine incerte non valet. ij. q. vi. §. diffinitiu. ff. de re iud. in suma. et imputandu est illi qui non declarauit hoc. e. ti. et euz nec cum alterius dano vagari l3 de rescrip. c. vlti. **T**ertio sic probat. et stat quod delegat quod est certus de rescri. ad hec sicut arbiter de arb. inotuit et tutor. ff. de testa. tut. tutor incertus. sic ergo et certus quod est iudex ad quem appellatur ij. q. vi. §. post data et c. pp. z. c. ab eo z. §. forma vbi satis inuitur quod ad vnu certu et non ad plures est appellandu als nec certi apostoli dari possunt nec etiam ad se presentandu cogruue possit terminus assignari de q. s. e. psonas z. c. cu sit.

Uiciat in certitudo. Ad de glo. i. c. nos qdem de testa. glo. in. l. puilegia. C. de sac. san. eccl. Bal. in. l. i. in. v. col. C. eo. ti. Et an viciat rescriptus pape. vide per Bal. in. c. ga nos de rescrip. i. prin. Et an viciat relictum ad pias causas. vide per cy. et Bal. i. d. l. puilegia. Bar. in. l. qui dade re. dubi. Bar. in. l. ticia in. §. scia. ff. de auro z argen. lega.

Quarto iura probant quod viciat incertitudo quod alias valeret. ff. de testa. tu. duo sunt ticij. de manu. te. cu et pluri bus de rebus du. si qs insti. de lega. §. legati. na et decretu pape non astringit sup incerto. s. eo. li. de conce. pben. c. i. §. subunctu in fi. z cle. eod. ti. c. i. facit de elec. vt quis duas eo. li. z qz infra decem dies non elegit postea non audiet. ff. re. ra. ha. l. bonoz. **C**ontra quod valeat appellatio ar. ff. de iudi. siqs intetione. vnde accipiet quod sit vtilius sibi vt posset eligere et interpretari debemus vt res valeat non vt pereat. ff. de reb. du. quotiens. **S**ecundo idicif lex si ita. ff. de pben. empti. vbi patet quod admittit alternatiua i re vendita cu. s. vendo illam. aut illam rem. vide. s. eod. con tra eu post. pn. gl. sic ergo et in appellatiue. nam pcededu est appellanti quod nulli obest et sibi pdest. ff. de euic. l. i. cre ditore. **T**ertio petitio incerta admittit dum tunc certifi cat. ff. de rei vendi. que de tota. §. incerte et alternatiuus libellus admittit de in integ. resti. et statutus. appellatio autem de libellus. ij. q. vi. si quis libellos. **Q**uarto vbi quod appellatio teneat et quod taliter appellans teneat adire pa pa de ap. si duobus. quod tunc debeat adire noiatuz pus e ar. de pben. mandato. de elec. c. pe. vbi. vel si. Sol. Jo. de deo di cit quod refert vtru appellat post sniam et tunc non est appella tio si non est recepta a iudice vel a parte quod si non probat sen tentia iniusta remanet. ij. q. vi. ei. q. extra de ap. sepe. si at recepta sit tunc non est quod siue ante sniam siue post tunc ante sniam non debuisset recipi extra de ap. vt debitus hec so lutio non subintrat dubiuz. S. na de ap. cosuluit. ij. tenuit talis appellatione iudiciali non tenere quod apli dnt esse cer ti et determinati. ij. q. vi. §. forma i extraiudiciali putat et riu cu illa sit puocatio ad cam de ap. cu3 sit. Adibi vbi quod talis appellatio teneat de iure civili cu non relinquat ap pellatu incertu ro quod ad ipatoze non appellat omisso me dio. ff. de ap. ipatozes et ita ad primu vbi appellasse ar. ff. de stip. ser. na cu vterqz et l. pcedenti. ff. de solu. qui res. §. si seruus. ff. de fideiul. l. fideiussor in pn. S3 quod de iure ca nonico appellari pot ad papaz omisso medio diceret si te nere nisi pbabili dubitatiois ca ductus sit sic alternatiue appellare ar. s. eo. li. de post. c. i. ff. quoz le. l. i. §. qz aut. et pone exemplu. s. eo. li. de offic. dele. si us cui. vbi de hoc in glo. no. quod et pdicta vera nisi altez illoz eligat. et illud tps infra quod poterat appellare vt ibi non fateoz quod specula tor fouet priu in spe. de ap. §. nuc tractem? verli. s3 pone aliqs et vbi. qd si dicat et oino vide quod ibi scripsi in princ. et in fi. et de hoc p archi. ij. q. vi. §. post data. z. §. illo. v3 ad pria rudes quod loquunt cu nullus terminus est statutus et

Aduach moasterij. Ad de gl. in. c. mo nachi. rvi. q. i. et glo. in. c. pre sentium. ea. ca. z. q. Abb. in. c. cu3. §. z. A. de re. iudi. Abb. i. c. edoceri. de re scrip. Abb. i. c. ymco. de findi. Abb. in. c. i. de offi. iudi.

nullum discrimen aduersarij versat. **C**onstat autem quod et ex traudiciali appellationi iterponende ac et psequende sta tutus est terminus a iure pz primu. s. eo. li. de ap. coter tationi scdz in cle. e. ti. sicut in vtraqz. igitur nisi. et terminu quo debuit appellare certificet alteru eligendo videat non appellasse. ex predictis pz quod si d archidiacono appellat ad episcopum vel archiepiscopum valeat appellatio ad episcopum cum ad archiepiscopum non potuerit appellari et regulariter inutile adiectum non viciat vtile eo. ti. vtile. secus si consuetu do haberet ad eum appellare posse. s. eo. li. de ap. roma na. ij. rñ. Idem dico de quattuor principalibus patriar chis si vera esset opinio quod ad ipsos posset ommissis me dijs appellari super quo vide quod dixi de puil. antiq in fi.

Argumentu

Argumentu dicit ponendu casum p. c. sicut de conse. di. i. z p. c. quato. s. d psue. **P**rima gl. dicit vni sumpta et ponit ex pla interseres solutione supfluitatis. scdo not. ex regula generale quod determinat. **I**n glo. i. ibi que pp necessita tatem recepta sunt non debent in argumentum trahi. **I**n. i. glo. ibi alias non liceret hoc ideo quod ibi est phi bitio dicit. n. littera legis scde id licere in hoc tunc modo casu als vbi non esset in priu phibitio expressa vel que eq polleret expresse id quod pp necessitatem concessum est pp eandem vel maiorem necessitatem bene posset in argu mentu trahi. nam que conueniunt in idetitate rationis per constitutionem iuris separari non debent vt. ff. de fonte vni. §. hoc interdictum et de iniusto te. l. posthu. et per hunc modu dicit concordari glo. legis scde ad glo. qui propter. ff. eo. ti. cui videtur contraria.

Ec regula

Ec regula satis soluit qone qua disputauit dñs me dñs Marsili qua qrebat an bonus aduoca tus in vtroqz iure nunc moachus moasterij multu ere alieno grauati d madata vel lnia abbatis po stulare possit in vtroqz foro vt d lucro eius moasteriu re leuet a debitis. **A**d affirmatiua inducit quinqz rones et due gl. scdo ad negatiua tres rones. tertio dat solutio et prius rudes. **Q**uod ergo possit videt quod l3 moachi phi beanf postulare. rvi. q. i. de pntiu ab hac tñ phibitione excipit vtilitas moasterij cu imperio abbatis. rvi. q. i. mo nachi. ij. s. d postula. c. ij. sed in terminis qonis vtruqz co currit vtilitas monasterij et abbatis iperiu ergo postula re licebit. **S**ecdo cu releuare monasteriu ab onere de bitoz sit puu opus et appetibile vni propter id sicut et p redemptio captiuoz pmittunt ipus moasterij mobilia et imobilia distrahi. r. q. ij. s. ius porrectu et opa misericor die coia sunt et necessaria oi statui oib? officijs et oib? eta tibus. lxxxvi. di. non satis ante finem. ergo videt non so lum posse. sed et teneri ad id fortificat autez hoc p decr. scdam de testa. i. rñso. s. eo. lib. vbi eexecutio vltime volun tatis quod puu est opus de legitima sui plati religioso pmif titur. **T**ertio constat quod alias illicitu pp necessitatem sit licitu de cose. di. i. sicut et di. v. discipulos. de psue. qua to de obser. iei. cosilium. s. eo. titu. quod no. est. ff. ad. l. ro. d iac. l. ij. §. cu in eade. hinc e quod necessitas excusat a piurio de iureiur. querela cum cordan. et a furto. s. de fur. si qs et ab homicidio vt pz in cle. de homi. si furiosus in fi. er go propter necessitatem monasterij licebit s monacho. **Q**uarto inducit regula hoc eo. ti. qui sentit cu cocoz. cum. n. monasteriu sentiat onus alimentoz istius et for te iste aliud nescit operari deces esset vt ex eius opera co modu aliqd pciperet. **Q**uinto iducitur quod vbi abbas madata monachus parere tenet de tep. ordi. ad aures d off. oz. quato. nec dz monachus de sui maioris snia iudi care cuius officij est obedire et implere que iussa sunt vt di cit Hieronymus ad rusticu vid in hieronymiano. et ei? ipe rio subest vice dei. nec h3 velle. rvi. q. i. no dicatis. s. e. lib. de elect. si religiosus in prin. et de sepul. c. fi. pareat ergo. **S**exto ad hac parte inducunt que scripsi post Anno. **H**ostien.

Dost. de re iud. c. 3. 2. A. in gl. no. p hoc ver. tu vo dicas
 vsqz ad fi. vbi t3 q et pro amico mona. pot monachus de
 abbatis licetia esse pcurator 2 opinio que h3 q pro mise
 rabilibus postulare pnt qua scripsi. s. de postu. c. ij. super
 i. glo. In 3rium inducit pre. c. de pntium. xvj. vbi dicunt
 monacho copetere quies oratio 2 labor manuū qbus 3
 rij sunt causaz strepitus 2 publica litigia cui optime co
 uenit quod nota. in cle. de sta. mona. ne in agro. s. q2 ve
 ro in glo. que incipit de offi. oz. Scdo q si phibent leges
 audire multo fortius in foro ciuili postulare pntu pa
 tet ne cle. vel mo. no magno z. c. sup spe. est. n. eis oppro
 briū si velint videri periti seculariū negocior. C. de epi.
 2 cle. repetita 2 de test. cōsulta. 2 hac de cā suadet eis q p
 negocijs monasterij 2stituant syndicū de scindi. c. vnico.
Tertio multū facit cañ. xv. q. ij. c. i. vbi nō solū mōachi
 sed et clerici p pocijs salaria exigentes sicut vsurarū
 exatores degradari iubent si g lucrū de q querit in eis
 illicitū est nulla dubitatio q officii pro tali lucro exercē
 nō potuerūt sicut nec l3 exercere vsuras p redimenda vi
 ta captiui de vsur. sup eo 2 faciūt ibi 2cordantie prie gl.
 2 no. ne cle. vel mo. no magno. **S**oluēdo dixit p vltio
 allegata mōachi de q querit postulare nō posse. Eoad
 iuuando dicamus q bñ facit h regula p quā p3 q si 3 p
 bitionē iuris aliqd ex necessitate pcedit de illo non l3
 arguere ad casus et vbi vrgeret filis nō vt hie regula q
 a iure illa. n. argumētatio cōueniret his q consonāt iuri
 cōi ibi scripsi bñ probat hoc dictū. s. co. li. de regula. con
 stitutionē. i. rñ. vt ibi no. in vl. gl. 2 de pen. romana. d. bef.
 statutū. ij. in fi. i. rñ. restat q cū phibitio de sua logmur
 sit gnālis 2 hēat casum exceptuz ad alios casus exceptio
 extēdēda nō est nec est vez q exceptio icludat casum de
 quo logmur qd intelligit de vtilitate directa ex cā in qua
 pociat puta p 2seruāda libertate moñ. vel alijs ipsius
 rebus in iudicio defēdis vel recuperādis vñ. c. mōa
 chi. ij. xvj. q. i. non simplr dixit monasterij poscat vtilitas.
 sed dixit expositat quasi desiderant 2 directe poscat. Con
 stat aut q cāe cui pociat p lucro ad clientulū non ad
 monasteriū spectat vtilitas. 2 facit de priuil. aucte in fi. li.
 vj. 2 clemen. de deci. c. i. in fi. 2 p h est rñuz ad allegata p.
Ad allegata scdo 2 vltimo rñdetur q onera pietatis nō
 fiunt pro pno lucro. sed p diuina mercede. 2 stat at q mo
 nachus p aliquo tpali lucro claustrū exire nō dz. xvj. q. i.
 placuit. ij. in pnc. 2 monachus de nūmis loqns dicēdus.
 ē institor. q. si cupis qd allegabat tertio. loqur d directa
 necessitate qlis ista nō est cū et vltra id qd facere pot mo
 nasteriū nō teneat de solu. odoardus in prin. de rest. spo.
 olum. ij. ff. d solu. nā is regula q sentit nō obstat. qz recipiē
 do illū ad pfectionē obligauit se ad aliūta 2 multa emo
 lumenta licita successōnū legator 2 similitū monasteriū
 sperare 2 consequi potest. quod allegabat quinto pcedit
 qñ pceptū abbatis nō est de genere prohibitorū super
 quo vide qd no. de tempo. oz. ad aures in glo. ij.

Adultum. xvj. hic tractat d. 2. n. 2

in qōnem reducit cāuz
 dec. pastoralis. s. de excep. an iudex ad dila
 torias pponendas possit statuere terminuz
 post que reus nō audiat querit idē de pemptorijs d quo
 ibi scripsi sup. i. glo. ipse vero t3 q cā cognita pot assigna
 ri post quem et añ sniam non audif post hoc querit an le
 gitima que debetur filio in bōis patris possit auferri vel
 minui p. l. municipalē. q nō possit facit hec regula cū cō
 cor. 2 in aūr. de nup. s. si non solū. Itē cū lex municipalis
 sit ius ciuile. ff. de iusti. 2 iur. l. ius ciuile. p qd iura sangui
 nis dirimi nō pnt. ff. co. ti. l. iura ergo zc. Itē ius agna
 tionis nō pot tolli p pactū. ff. de pac. l. ius agnationis. g
 nec p statutū si vera est glo. C. de decur. sup hica 2 p eun
 dem modū arguit de. l. si qñ. s. illud. C. de inoffi. te. Itē
 de. l. pactū 2. l. ff. d pec. p quarū primā probatur nō vale
 re pactū de illa minuēda. per scdam probatur nō valere
 pactū future successōnis ergo nec statutū. Itē cū ius

nature p qd debet legitima sit imutabile. ff. d capi. diui.
 Leos g 2 ipm ius 2sequēdi erit imutabile. **A**d 3rium
 iducit qz cōstat q vnū ius ciuile tollit aliud istū. d iure nā
 li. s. pe. ff. de leg. de qb. 2. l. nō est nouū. s. quota debita fi
 lio tarata est a iure ciuili nō iure nāli quo ml proprium
 erat cū iure gēniū dominia fuerūt distincta. ff. d iusti. 2 iur.
 lex hoc iure g illa taratio per ius ciuile id est municipa
 le tolli poterit. Itē cū iure nāli 2 gēniū fuerit icognitū
 ius testādi 2 p ius ciuile inductū insti. de testa. post prin.
 itē cū p petitionē hēditatē ductā iure ciuili vciat ad bo
 na paterna. ff. de peti. hēdi. l. i. 2. iij. g ista per ciuile ius in
 ducta p illud tolli poterūt 2 sublata petitōe q est mediū
 pueniri nō poterit ad extremū sicut sublata querela per
 quā puenitur ad hēditatis petitionē 2 ipsa petitio sbla
 ta vñ. C. d inoffi. testa. sancimus. s. i. 2 sublato iure restitu
 tionis qd peruenit ad rescissoriā 2 ipa rescissoria sublata
 vñ. ff. de ac. 2 ob. in honozar. js. s. si cū rescisso. Itē i pigno
 raticia sublato iure offerēdi p qd peruenit ad illa. C. d p
 scrip. xxx. anno. cū notiffimi. 2 not. ff. d dā. infec. si finita. s.
 pterea 2 qd d d debito iure nāe exponit. i. iure ciuili sta
 tutop suadēte nāli pūctione vt alias exponit. ff. de ver.
 sig. pñūciatio. s. familie p q t3 d. q de iuris rigore legi
 tia diminui possit 2 auferri p. l. municipalē. 2 si eqtas sua
 det 3rium ē tñ in gñe tradita qre rigor pualet remittēs
 f h ad id qd notauit. e. ti. possessor p hac solutiōe bñ facit
 dec. Raynuius ad fi. **P** gl. ponit exēpla. fo oppōit
 de qtuor iurib. 2 soluit distinguēdo 2 exemplificādo. ter
 tio iducit ad qōnē. In p^a glo. ibi. l. ij. dicit idē qd decr. qd
 ad 2sultationem. In p^a glo. ibi cōmissa h intellige quo
 ad penā iuris de qua ibi loqur hoc dico pp id qd nota
 ui. co. ti. l3 cañ. in gl. antepenul. in princ. 2 ibi ad appellā
 dum. Itē hic d. p modū qōnis 2 ibi hominē aufer
 re. Itē dicit d. vñ dicebat Jo. mo. regulā. pcedē vbi
 iuris bñficiū sicut idulto nec vltra pcedit. Itē nō extri
 sec^o opāte dicebat. n. ipse Jo. mo. hāc regulā fallē qñ duo i
 dulta. puidēt diuersis. qz tūc priuilegiū qd est potius ē
 tenēdū. ff. de mino. verū in fi. ponit casum qñ minor 3rit
 cū filiofami. maiorē pualet enī bñficiū etatis senatuscon
 sulco minus g cedet in his digniori. ff. de iudi. l. p mino
 re. ff. de albo scri. l. ij. C. de aduo. di. iud. restituēde in fi. s.
 de offi. le. volētes de cōsc. ec. vel alta. q in dubijs. ad dec.
 sup qōnū. s. si vero duo rñdet. q ibi est qd imputari pos
 set ei q recepit subdelegationē ex cuius mixtura ipedit
 pcedere appellatiōe remota. Itē qz ibi minus dignū
 erat adiunctū iuri cōi qd pmittit appellare: ideo vincit
 dignius quod non adiunctū vinceret a digniori. fallit et
 regula fm cū in 2cursu diuersarū obligationū in eadē
 psona vt est pncipalis 2 accessoria qz pūnt accessoria. ff.
 de fideius. gnāliter. Itē fallit i casibus qbus qs puaē iu
 re suo sine culpa de qbus et remittā. j. eadez sine culpa.

Ec regula facit ad qōnē satis vti
 cobū q sic pponēbat legat^o cui spāliter papa
 lē disputatā p frēz Ja
 cōcessit vt aucte apostolica possit in quolibz
 monasterio sue legationis vnū monachū ponere. cui dā
 eadem aucte cōcessit vt reciperetur in certo monasterio
 in monachū 2 i fratre qñ vtrū ānus pbatōis monaste
 rio reseruet. **I**nducēt qttuor rōnes ad negatiuā. se
 cūdo totidē ad 3riū. tertio dabit equa solutio 2cordās
 3ria. **E**t q nō reseruet pbat qz legat^o gerit vices pa
 pe de offi. le. c. i. 2. c. q translationē de psump. mandata. 2

maxime i spāliter cōmissis vt hic p3 de pbē. hi q. s3 si pa
 pa p illo scripsisset mōasteriū nō hēt annū cū non lice
 at reprobare que papa approbat imo sacrilegiū dī idi
 gnū reputare que pnceps el. git. xvj. q. iij. s. q aut. C. de
 crimi. fa. l. ij. g nec hēbit scribēte legato. cū enī papa ius
 vni^o tollere^o possit 2 alteri pcedē. ix. q. iij. cūcta 2. c. p pn
 palē 2. c. nūc vo 2. c. 2 qstus pcedēdo legato qd ibi mona
 chū ponere possit oēm ptātē monasterio abstulisse vñ cū
 ml mōasterijs reseruauerit facit de pūil. cū oli essemus.

a Papa ius
 vnus tollere.
 Adde gl. in. c.
 ecce. xvj. qstio.
 i. glo. in. c. con
 stitutus d reli.
 domi. doc. i. c.
 qz pleriqz d im
 mu. eccle. c. qz
 ecclesiaz d cō
 sti. Paul. d ca.
 consil. clx. 2 cō
 sil. cclxxxj.

Secundo sic probat cum papa aliqd alicui concedit si concessio est p ius cōe valet q̄si illud ius tollat qd non ignorat. C. de te. oium. s. si. scribit p ius alicuius pticulare qd ignorare pōt nō v3 concessio nisi de illa fiat mentio de rescrip. cōstitutus vñ cū exceptio pbationis sit exceptio iuris quā papa nō ignorat cōcedendo q̄ ponat monachus illā tollit et si nō exprimat. hec pbant. s. eo. de lit. cōsti. e. i. debeat ḡ recipi. nec poterit puisionis huius effectus impediri nisi crimen est infamia opponeret de accu. accedens. Tertio sic cōstat monasteriū suo motu statim posse aliquid ad p̄fessionē recipe de regul. ad aplicā z eo. li. eo. ti. p̄fessionem. fortius h̄ d3 legato licere q̄ supior est. facit de offi. le. dilectus. s. eo. li. de p̄ben. si a sede. obediāt ergo monachi legato nisi ostendāt rōnabilem cām nō parēdi d̄ rescrip. si q̄n rōnabilis aut o3 q̄ sit d̄ extāti nō d̄ futuro d̄ excep. pastoralis. de ele. vt circa z. c. pcurator futura. n. sunt icerta. xxiiij. q. iij. corripiaf. z de icertis nō iudicat ecclesia. xxiiij. di. erubescat. ḡ si nil extās opponūt recipe illū tenent. Quarto ex p̄rio duo incōueniētia sequerēt p̄mū q̄ ex voluntate abbatis z mōachorū p̄deret ptās legati. imo z pape concessa legato p̄ id. s. de post. bone. ij. v. nec nocebat p̄ id ḡ nec impediri d3 nec differri gratia facta legato. s. e. li. d̄ off. del. si super grā. que etiā late iterp̄tanda est. e. li. de p̄bē. si cui d̄ do. z cōtu. cū dilect. z vt res valeat de v. sig. abbate. z vba h̄cant effectū de cle. nō refi. relati cū cōcor. fm incōueniēs qz p̄ eundē modū in mōachis h̄ntibus certū numerū mōachorū si negligūt nūerū implere infra t̄ps̄ p̄cilij lateran. inutilis eēt supioris suppletio ex q̄ ex arbitrio monachorū p̄ pbatiōis annus illa p̄deret p̄ id. ix. q. iij. cū sumus in fi. z vide si qd in cle. scrip si de sup. ne. pla. c. vni. in gl. z in talib. cōcludit ḡ annum pbatiōis monachis nō dādū. nec obstat hec regula cū h̄ fiat aucte pape per legatus z faciant exempla h̄ notata. In p̄rium p̄ inducit h̄ regula cū concor. cui standum vbi p̄rium nō exprimit vt hic no. nā vñ q̄ quātūcūqz p̄pa scribat p̄ bñficiando rōnabiles defensiones admittūtur nisi apte appareat ipsius p̄ria voluntas d̄ offi. dele. ex pte. ij. d̄ eta. z quali. accepimus ḡ z pape scribēte reseruaretur annus: fortius vbi scribit legatus z talia q̄ p̄iudicium alterius respiciūt vel nō nocēt illi vel illa iterp̄retamur stricte dūmō aliqd p̄ferāt z fm ius cōe quantū fieri pōt hec patēt p̄ ordinē. s. eo. li. d̄ rescri. quāuis d̄ cc. edifi. ad audiētā d̄ p̄uil. pastoral. c. i. bis d̄ rescri. cāz q̄ d̄ p̄sue. cū dilectus de offi. or. l3. Item talia mandata q̄ h̄nt nām litterarum bñficialium ambitiosa sunt z restringēda. s. eo. li. de p̄ben. quāuis alias dicemus ḡ per tales l̄ras vel mandata ius cōe nō tolli de quo in rescripto pape mentio scā nō fuit de rescri. nonnulli de capel. mo. ex pte. z sic annus pbatiōis mōn. reseruaf. Secundo sic pbat ex duabus obligatiōib. seruitutib. vel impedimtis vna vel vno sublatis remanet reliquū p3 p̄mū de do. z contu. cū dilecti. fm. ff. de serui. vr. pte. si domus tua. z tertiu de vsu palij. ex tuaz. s. i. creatione mōachi duo p̄currūt electio spectās ad abbatē z cōuentū vel ad alter. s. eo. lib. d̄ reg. c. vlt. z ius pbadi p̄ annū vt in. c. ad aplicā. l3 ḡ monasteriuz p̄iuef p̄ iure nō tñ scōo vt p3 p̄dicta iura. Tertio sic in grā gnāliter facta legato duo notant p̄mum q̄ subintelligit si is p̄o q̄ legatus mandabit erit idoneus de p̄sump. dudū de rescri. cū adeo. Ista vō idoneitas patē nō pōt nisi p̄ pbationē ḡ fm qz in ea nō veniunt q̄ cōcedēs verisim̄ nō esset in sp̄e cōcessurus. j. e. in gnālī cū cōcor. s. verisim̄ nō est q̄ papa velit mōasterio auferre p̄bationē monachi q̄ curiosus est circa mōasterioz q̄etes. xvij. q. ij. quā sit. s. pbatiōe d̄negata forte recipiet litigio sus plenus scandalis z discordijs q̄ seruo3 dei cōtēplationē z q̄etes turbabit qd certū est papā nolle. cū ex eo p̄mittat et iam receptos eijci z alibi collocari de regula. c. si. de sta. mo. ea q̄ post p̄n. bñfacit de elec. venerabiles v. nunqd. n. Quarto alle. notabilr̄ decr. sup. eo. de offi. d̄ le. vbi p̄ mandatū factū delegato dato sup. qōne iuris p̄

testandi q̄ ad presentationē vincētis ordinet ecclesiā nō p̄iudicat illi ad quē spectat institutio sic in p̄posito non p̄iudicat monasterio cui cōpetit pbatio: cōcludat ex p̄dictis monasterio cōpetere annū pbatiōis cui rei nō obfistit mādātū legati q̄ mādauit illū recipi z monachi recipient put monachi recipi debēt. i. cū bñficio pbatiōis recipiētis z recepti cuius p̄riū vt rep̄hēibile fieri phibetur d̄ regula. ad apostolicā i prin. z in fi. z xvij. q. i. gonsal. dus vbi et inuuit in regula Beati bñdicti z cōstitutioe Gregorij id esse phibitū qd multū facit. Soluit q̄ bñficiū annalis pbationis reseruaf monasterio p̄ vltimo allegata non tñ reseruaf illa volūtaria repulsiō q̄ reseruaretur si legatus nō scrip̄sisset ad mandatū ergo legati illū recipient ad qd alias nō teneret z in hoc valet gratia legati si probabunt legitimā repulsiōis cām quā p̄cipue potuerūt i ip̄o tpe pbatiōis ip̄m repellē poterunt z sic grā satis cōfert z ius cōe nō ledit. facit de p̄sue. cū dilectus z p̄ hunc modum videbit̄ satisfactū esse contrarijs.

Infamibus. lxxvij. dicit Dy. de infamia iuris z facti de qbus dicam sup. glo. j. hanc regulā intelligi cum dignitatibus participare nō debeant infames quacūqz infamia. C. de decuri. l. infamia. z. l. ne qs. de infamibus. l. infames persone. ff. de postu. l. i. s. ait p̄toz. ij. ff. d̄ iudi. cū p̄toz. s. nō aut ad. l. iul. de vi. pri. l. i. Et vt dicit non solum impedit perfici. sed etiaz remoueri facit a dignitatibus habitis. C. de decur. l. infamia. lib. r. z de dignita. l. iudices. li. xij. porte non pateant quasi non aperiantur non detur ingressus per illas sed obserētur eis. d̄ sanguine xpi d̄ quod fidelibus aperuit prius obseratam ianuam paradisi de hap. maiores. ver. caute: porta s3 deriuatores dicitur a portando intus z est sed olim porte dicebantur proprie ciuitatum quas olim edificare volentes in circuitu ducebant aratrum p̄ illud sic sulco designātes locum murozum. sed vbi d̄bebat eē porta suspendebant aratrum ne terram tangeret aqua portatione fuit dicta porta. sed hodie latius accipitur vt patet. s. eo. lib. de conse. ecc. vel alta. c. vni. in fi. habemus ianuas vbi. s. z. xxij. q. iij. tres personas. fores. l. di. in capite. ofia de pe. di. l. importuna. valuas de spon. cōsultationi in pri. que omnia p̄posito conueniēt. In p̄ria gl. ponit exempla remittit de infamia z dicit hic dignitates large sumi. In prima glo. ibi. l. vni. lib. r. ibi dicitur q̄ infames nō fungant̄ honorib. curialit̄: tamē ciuiliū munerū vacationē nō habēt. In glo. p̄ma ibi porro infamia Dy. dicit hic infamiā iuris irrogari p̄ sniaz his casibus qbus iure cauef dānatū esse infamē vt in damnato furti vi bo. rap. iniuriaruz z de dolo malo z in casibus q̄ habent. ff. de his q̄ no. infal. l. i. Infamia vō facti opinione ledit apud bonos z graues qd diuersis modis cōstituit vt si qs dānef actione descendente ex delicto q̄ iuris infamiā nō irroget vt in p̄ditione furtiua. ff. de act. z ob. l. cessat. iterdicto vñ vi qd de iure nō infamat. ff. de vi z vi. ar. l. neqz. ista grauāt opinionez ff. de obseq. l. honori. z. l. parēs z. l. l3. Item si pater in testamento filium increpauit vel iudex interloquendo dixit aliquē male vite. C. de infal. iterlocutio z. l. vñ. circa h̄ vide de or. cogni. c. ij. in fi. z qd ibi no. in vlt. gl. z ibi. arbiter eē cū arbitriū nō sit dignitas cū nudā z simplicē cognitionē h̄cat z nllā iurisditionē. Idē in ministerio pcuratoris qd nō est dignitas s3 onus vilissimū. C. d̄ decur. si qs pcurationē lib. r. s3 Dy.

Ac regula certū est q̄ opponi potest infamia electo ad dignitates h3 tñ opponens illā pbare de testi. tā l̄ris d̄ accu. accedēs. s3 oliz disputari qd nē sic p̄positā electo i platū opponunt defectū nālū z etatis q̄rit̄ qs pbet. Qd pbare teneat opponens pbato tribus rōmb. copiosis. scōo totidē z talib. q̄ electus tertio q̄ vterqz p̄ quatuor iura z duas glo. quarto circa p̄mum articulū ponam tres opinionez. circa secundū ser. demum

demum solua distinguendo 2 tria 2 opi. concordando.
Primu sic ondit certu est q opponens aliqd in perso
nam electi si non probat puni p dec. i. de elec. li. e. cui co
cor. in aut. de scif. epi. §. si qs aut ad ordinatione coll. ix. 2
quo 03 epos. §. si qs aut talis coll. i. item si propter illos
obiect^o 03 iurare se crede illos vos ce 2 se posse pbare. e.
ti. vt circa ad qd iuraret se crede posse pbat si pbadi on^o
sibi no incumberet: supfluu esset iuramentu 2 iura eo. ti.
c. ij. de iureiur. 2 si rps. Item cle. eo. tit. constitutionem. ij. 2
vt. rñ. no specificante debito mo defectus in pena ab ip
sozum pbatioe repellit. q aut esset pena si pbare n daret.
Ex qb^o coiter ad vtrūq3 defectu 2cludit q ex quo puni
opponens si no pbat: si no iurat se credere posse pbare si
in pena a pbatione repellit g probare tenet spaliter aut
de primo defectu vt casus q fi. sint leg. latoz. vt. c. cam. i. 2
egparemus petenti hereditatez eu q petit confirmari. h si
primo opponit illegitimitas ppria vel pentis ex cuius p
sona vult succede opponens pbat vt ibi: sic 2 pbet in casu
nfo. **D**e secudo et defectu vt casus de ele. dudū. i. vbi
opponens defectu etatis pposito sancti Georgij pbare dz
ita q dicit pffessione no vale ex etatis defectu hoc pbare
dz. e. ti. in pntia 2 d regula. ad nram. p bec g coia 2 spalia
concludit ad hac parte. **S**ecdo p coia ad vtrūq3 pbatur
et sic excipies typū gerit actoris 2 hoc q ad onus pbadi
de excep. pia de resti. spo. freques. li. e. ff. e. l. quotiens. 2. l.
in exceptionibus. C. e. l. i. ff. de excep. l. i. 2. ij. fortius g op
ponens qui vt voluntarius d iud. exhibita 2 h negatiue
opponat eu tñ negatiua sit qlitatis illa pbare tenet iurta
no. vj. q. vlt. actor de elec. bone. i. ff. e. l. ij. 2 h pcpue in his
terminis in qb^o negatiua resoluit i affirmatiua de renū.
sup h de succes. ab ite. cu dilect^o C. de codicil. nec codicil
los. **T**ertio spaliter ad pmū defectu iducit q liberoz
cobabitatio psumit infimoniu poti^o q3 cocubinatu. ff. d
ritu nup. i libere. ff. de cocubi. in cocubinatu. 2 in dubio
qs psumit legitimus q fi. sint leg. trāsmisse. ff. de reg. iur.
semp in dubijs 2 pli debet fauoz p que iudicat legitima
q no e q fi. sint. le. ex tenore. 2. c. platu dūmō fuerit seruata
forma decr. vlt. de clā. despō. Itē cu ponimus illū electū
ponimus eu in possessioe legitimitatis als postulari de
buisset de elec. inotuit. 2 ponimus eu in sacris de eta. 2 q
li. pterea 2. c. a multis. Itē sicut filiatio^o sic 2 eius qlitas
pbatur ab allegate pz primū de fi. pby. michael. h. eo. ti.
c. ij. plus video q ifamia illegitimitatis no trāsfert onus
pbadi h trāsserat onus purgadi de pur. ca. accedes m
to minus exceptio q minoris est efficacie vt pbat d accu.
accedes. **A**d triū sic arguit petēs confirmatiōe est ac
tor 2 id petēdo asserit electionē canonicā si igit no pbat
no pfirmabit q. n. petit vt talis admitti dz pbare se talē.
Rij. di. qescamus de cle. peregr. c. i. ij. 2. iij. i extraua. Ho
nisa. inuncte. ff. de li. ag. l. h. ff. q fat. cog. l. h. vo. §. i. cu g in
assertione canōice electiois icludat legitimitas 2 etas d
elec. cu i cūctis 2. c. nihil e si vult confirmari. pbet illa duo
de qbus confirmatozi cōstare dz vt ibi cōcor. ff. de transac.
cū bi. §. si ptoz vbi de trib^o p stare dz in trāsfactione alimē
toz quo vno ptermisso non v3 transactio cui cōuenit qd
scripsi d testi. fraternitatis in tertia qōne etas. n. illius q
se maiorē dicit cā cognita pbada est. ff. de mino. de eta. 2
facit qd ibi no. i. pn. pe. gl. 2 in glo. vlt. circa mediū 2 facit
eo. t. l. minor. xxv. annis. Itē vo dicēdo se canonicē electū
dicit se legitimū 2 maiorē g 2c. cū. n. boies soluti 2 mino
res nascant no psumet electus natus ex 2iugibus neq3
maior nisi hoc pbet maxime cū de iure canonico potius
videat psumi adulteriū q3 matrimoniū. xxx. q. v. alr 2. c.
nostrates g ista trāsserant onus pbandi de pscip. c. i. 2
no. vt ec. bñfi. c. vni. ff. eo. tit. l. vt circa. **S**ecdo arguit sic
hic negat factū matrimoniū inter parētes 2 etas 2 nega
tiua trāsserūt onus pbadi 2 pbat h ipso qd non probat
primū. C. de nō nu. pecu. si ex cautōe 2. l. asseueratio 2 ma
pime qz q ad primū posset esse pbatio ipossibilis. s. qñ pa
rentes nec pterūt nec cobabitauerūt ad inuicē nec forte

noscit vicina qs fuerit alter parentū facit qd scripsi q fil.
sint leg. puenit. vide simile in defectu ordinis vel pffessio
nis quo. n. pbare posset electū no esse subdiaconū vt no
expsse pffessum 2 facit qd no. Inn. de accu. sup his. nec pt
negari quin saltē negatio facit re dubiā. C. q ad libe. l. iij.
certificet g electus hoc dubiū. ad hoc. n. veniūt instructo
res de elec. cupiētes. §. ad h lib. vj. 2 facit. s. de postul. bo
ne. ij. ver. si aut illi. als no confirmabit de ele. inotuit. 2. c.
cū vinton. 2. c. nihil est in aut. quo 03. epi. §. 03 2. §. se. col. i.
sicut nec dat venia etatis nisi d etate viginti annoz i ma
re 2 pbitate moz 2 ai fiat fides. C. de his q ve. eta. l. ij. sic 2
cū petit carboniana bonoz possessio pbati dz infimoni
um indubitātū. C. de car. edic. l. h. **T**ertio inducit dec.
si forte de elec. li. eo. vbi si opponit euicēs defectus 2 ele
ctū subijcit examini g ipse pbat opponēti. s. p examē cui
se submittit pbando se carere defectu. sic g pbet in h ca
su pbando legitimitatē 2 etatē facit ad primū q fi. sint le.
p tuas. ad scōz de resti. in inte. c. cōstitutus. C. d proba. l.
cū te. C. de resti. in inte. si cū minorē sic q se excusat ex defe
ctu etatis illū probat. C. qñ prouo. no est ne. si p aptius.
ij. q. vj. §. diffinitiva ver. si propter ex his 2c. **T**ertio ar
guitur qd vterq3 probet p. l. cū de etate. ff. de pba. facit d
renūci. sup hoc. s. de pba. ex lris. de test. cū tu. 2 qd no. qd
me. cau. c. i. in fi. pe. glo. 2 de resti. in integ. cū ex litteris in
gl. sed quare. **A**d audientiā solutionis de his defecti
bus tractādo diuisim est sciendū q primus articulus h
fuit disputatus p Lagonem canon. bonon. 2 p Octauan
tum de flozētia 2 circa illū notanda est triplex opinio qz
Jo. vj. q. vlt. actor. Bern. in dec. bone. guillelmus i spe. e.
ti. §. i. vbi. restat tractādo de negatiua qlitatis dicūt q ne
gans aliquē legitimū dz hoc pbare. hoc idē t3 Archi. de
elec. si forte li. eo. quo ad terminos electi de q tractamus
2 ibi allegat no. p Inn. de do. 2 tu. cū olim 2. c. sup his.
Item speculatoz et in dec. vt circa de elec. t3 q ex quo i iu
dicio petit pfirmatio 2 fama est q electus no sit legitim^o
ipse corā cōfirmatoze q procedit ex officio pbabit se legi
timū ad hoc facit qd scripsi post hos. de pbytero no bap.
veniēs in fi. quod no. guil. in spe. de spō. in fi. **S**ecūda
opinio fuit Joā. de agusell. de cesena quā nota. Buil. in
pre. decre. vt circa. 2 archi. lxxvij. dist. pbyter 2 octauan
tus hoc tenuit in disputatione pdicta q petens pfirm
tationem pbat altera pte negate nisi sit in possessione filia
tionis legitime. C. eo. ti. neq3 2. l. no nudis. ff. eo. qdā. 2 fa
cit ad hoc de sen. excō. si iudex. li. eo. ad id qd dī excipien
tem pbare rudent id verum in his que asserit no in his
que negat facit qd no. in. l. in exceptionib^o. ff. eo. ti. s. de ex
cep. 2 no numerate pecunie 2 no numerate dot^o. **T**er
tia opi. fuit lagonis in qōne pdicte dicentis q neutro p
bante cōfirmatoz ingret in loco conuersationis 2 si inue
niat illum in possessione filiationis legitie pfirmabit als
no confirmabit. formabat tñ ipse qōnem in electo ad sim
plex bñficiū. item sciendū q quo ad scōz articulū mul
tipler fuit opinio vna Jo. 2 la. lxxvij. di. pbyter. q agēs
pbet etatē cui cōcor. azo. in sum. de pba. in fi. 2 ho. eo. tit.
§. si. ver. viij. vbi tenēt q asserēs se maiorē vt a tutela libē
tur vel vt tanquā maior admittat vel q dicit se minorem
vt restituat pbare dz 2 si tutores dicunt finitā tutelam 2
minor negat tutores pbat cui et accedit opinio dicentiu
q q petit se admitti vt talem pbet se talē. Secda fuit opi
nio Buil. q cōsulit in spe. de actore in pn. q negatiue pro
ponat exceptio etatis. s. nego vt no credo te maiorē 2 e si
mle qd no. de pcur. c. i. hoc dicit nisi p aspectū appareat
minor qz tūc secure ponat affirmatiue. scilz tu es minor.
Tertia opi. sic distinguit aut vnus propōit affirmatiue
2 alius negatiue 2 tūc affirmās pbet aut vterq3 affirma
tiue 2 tūc pbet actor. aut vterq3 negatiue 2 tūc pbet etiā
actor. sed glo. in pre. l. de etate vult q qñ vterq3 proponit
negatiue psumat minor. Jo. d deo simpliciter dicebat q
implicita probat a negante. Bonaguīdo dicebat obtē
tū vt no. archi. de rescri. si eo tpe li. eo. q is q dicit que no

a **S**icut filiatio. Adde Inn. in. c. qñ cōtra de pba. Jo. an. in. c. af ferte. de pñp. Anto. de but. in. c. trāsmisse q fi. sint le. bar. in. l. i. in. §. i. ff. d liber. agno. doct. in. l. luci. us. ff. de cōdi. 2 demō. Bal. in. l. filiu. ff. de his qui futuri vel alie. iur.

idoneū propter minorem etatē illud probet opiniones
 Ja. de ra. 2. De. de bel. cū procuratori opponit defectus
 etatis no. L. y. in pre. l. cū te. C. de proba. 2. volūt q̄ eo cāu
 probet excipies nā dicebat Ja. q̄ dicēs probat illa que i
 petitōe vel exceptiōe includunt s̄ etas procuratoris nō
 est de his. 2. De. dicebat q̄ edictū de pcur. est phibitor
 dicens q̄ prohibitiū probet in pmissorijs posset locus h̄re
 q̄ probet dicens se pmissum. Circa solutiōe habendā
 est sciendū q̄ aliud est electionē 2. firmare aliō cassa
 re aliud nec cōfirmare nec cessare p̄ia duo patent. tertiu
 vide de resti. in inte. c. ij. in fi. 2. est simile qd̄ dixi de resti. in
 inte. c. fi. in. q. ij. Itē sciendū q̄ defectus de q̄bus q̄rif op
 poni p̄nt vt casset electio 2. excipiēdo ne cōfirmet. 2. h̄ bec
 sint diuersa in hoc q̄ p̄ casu repellimus excōicatus scōo
 nō. 2. sic loquitur Trium de dec. exhibita de iudi. ad dec. di
 lecti de excep. vt ibi scripsi. soluendo tū dico q̄ vtrobiz
 onus pbandi incūbit opponēti siue sit appellatū vel nō
 in tū q̄ si nō probat p̄dit instantiam nō cassatur electio
 repellit opponēs 2. penā patit dec. p̄ie de elec. li. eo. quā
 dico locū h̄re etiā cū sup̄ obiectis nō est appellatū ad pa
 paz vt scripsi in cle. de pcur. c. ij. 2. sic verificet prima opi.
 Ja. bu. 2. seq̄cū circa p̄mū articulū. 2. Jo. d̄ deo 2. q̄s post
 ipm̄ recitauit circa scōz nec curo an affirmatiue vel nega
 tiue proponat. absit. n. qd̄ per sophisticaciones verborū
 affirmatiuaz nā mutet s̄ id. C. cōia dele. l. ij. in fi. de ele.
 cōmissa. s̄. poro. li. eo. 2. facit qd̄ no. ff. ex qb̄ cau. ma. i. ea.
 Ad id qd̄ dicebat q̄ q̄q̄z circa p̄mū defectū occurreret
 pure negatiua r̄ideo probet opinionē vicinie q̄n̄ ille ha
 betur p̄ illegitimo 2. excusabilis erit de elec. c. i. in fi. li. eo.
 2. si nec id p̄bare p̄t taceat. ij. q. vij. pleriq̄z. s̄ h̄z repellat
 2. puniat opponēs vt dictū est nō per h̄ sequit electionez
 cōfirmandā quod p̄z de elec. si forte. c. cupientes. 2. c. inde
 nitatibus. s̄. i. 2. s̄. ceterz facit de rescrip. olim. Ad illā igi
 tur obtinēdā necesse h̄z electus se p̄bare legitimū 2. h̄ est
 qd̄ voluit Host. de do. 2. cōtu. olim vt ibi scripsi sup̄ vbo
 canonice probat h̄ de ele. 2. gregato vbi opposito defectu
 litterature ad cōfirmatiōe obtinēdā est necesse qd̄ p̄stet
 electū si pati defectū ad idē e. t. cū inter cañ. in fi. ibi i mu
 nus 2. c. cū nobis olim. naz vt ibi p̄z 2. eo. ti. nihil ēt nullo
 opponēte de his oportet inquiri fortius aliq̄ opponēte
 2. nō pbante vt p̄z de ap. cōstitutus facit. n. oppositio cō
 firmatē malchidei ad istar denūciatiōis. C. de rei v̄. si fun
 dū. facit. i. q. iij. s̄. notādū. ff. de peti. here. Itē veniūt. s̄. a
 quo 2. sic sit vā scōa opinio Joā. censeñ. 2. sequaciū quo
 a d̄ p̄mū articulū. 2. Jo. la. 2. sequaciū q̄ ad scōz neutro vō
 pbante sup̄ior nō tenet 2. firmare nec cassare nec posset p̄
 id alr appellare cū nō grauet 2. est simile qd̄ dixi de testi.
 ex pte sup̄ glo. h̄mōi exceptiōes. hic tū locus ē tertie opi
 nioni lagonis vt. f. sup̄ior inq̄rat ne diu protelet vacatio
 2. si inēiat illū illegitimū v̄l miorē cassabit si legitimū v̄l
 maiorē cōfirmabit. Si vero de veritate nō constat sed
 de possessione opinioe 2. fama aut q̄ est legitimus vel ma
 ior 2. confirmabit. aut q̄ est illegitimus vel minor 2. pur
 gationem indicet qua prestita confirmabit. 2. si defecerit
 cassabit de pur. ca. accedens. de offi. or. ex parte. Si ve
 ro per inq̄sitionem ēt de opinione vel fama pro vel s̄ cō
 stare nō potest puto q̄ certū terminū statuet electo infra
 quē p̄bet se legitimū vel maiorē. qd̄ si nō fecerit saltē quo
 ad possessionē cassabit electionē ne per hūc modum diu
 maneat ecclesia impedita facit de ap. oblate ad finē 2. cle.
 e. ti. quādiu. facit de resti. spo. frequēs li. eo. 2. q̄ no. d̄ p̄ba.
 l̄z in. i. glo. Ad id qd̄ tertio allegabatur dico q̄ vtroq̄z
 probante locus est. l. cū de etate. ff. eo. ti. 2. no. de testi. i no
 stra cū suis remissio. 2. sit hoc cāu cautus vterq̄z vt si alte
 ro per testes probante vult iuuari per articulos directe
 contrarios quos habet probare per testes illos produ
 cat ante publicationē primorum qz postea nō audiretur
 etiam in causa appellatiōis de testi. fraternitatis aper
 tius in clemen. eodem titulo de testibus per hunc mo
 dum soluendi que videbantur contraria sunt soluta.

Agenerali. lxxi. verisimiliter

ria facit hic cessare quod dicemus tm̄ vale
 re genus quo ad oia q̄stū spēs quo ad spā
 lia. ad qd̄ allegat Dy. ff. de ad. tu. l. si duo d̄
 le. iij. l. si chorus in p̄n. de vsu 2. ba. l. si ita. C. de quadri. p̄
 scri. l. ij. d̄ p̄scri. xxx. an. l. si oēs. Circa gl. ponit exem
 pla. secūdo eq̄parat obscurū 2. gnāle. tertio querit 2. sol
 uit. quarto no. 2. ad qd̄nez arguit de qua remittit. C. In
 p̄ gl. ibi p̄missurus est v̄n̄ nō p̄cedit q̄ donet. ff. de don.
 filiūfamilias. nec q̄ in fraudē debitorz alienet. ff. que in
 frau. cre. l. si p̄ filio sim Dy. 2. ibi r̄idet idē Joā. mo. q̄ ēt
 ponit exēplū p̄. l. inter eos. ff. de re iū. cuius casū dixi de
 ap. pastoralis sup̄ glo. fi. 2. ibi cū similibus agendū. s̄. e. li.
 de iureiū. c. i. d̄ pcur. qui ad agendū. C. Sed Jo. mo. q̄
 sup̄ hac regula 2. regula locupletari. s̄. eo. li. scripsit tm̄ i
 contextu 2. p̄s quātū sup̄ oibus alijs regulis collegit h̄
 quinquaginta modos quos p̄ numerū distinguam vt al
 legari diuisim possunt q̄bus artat generalitas. C. Pri
 mus cū verisimilitudo resistit vt h̄ 2. in cōcor. C. Scōus
 vt nō cōphēdat 2. sideratiōe p̄sone cui sit cōcessio qd̄ als
 cōprehēderet vt in dec. si eo tpe. 2. in dec. ei cui quas alle
 gat. glo. C. Tertius. s̄. eo. li. de rescrip. c. ij. vbi genus ar
 tat ad quattuor. C. Quartus de referi. sedes vbi genus
 non extendit ad maiora ex̄p̄ssis. C. Quinto artat ad so
 lita. ff. de dā. infec. si finita in p̄n. 2. de p̄ben. emp. fistulas
 s̄. fi. C. Sexto ad certa nō incerta vel dubia an sint sub
 illo genere. ff. d̄ an. le. l. seyo. s̄. medico. C. Septio artat
 ne dolose scā cōprehēdat. ff. d̄ pac. tres fratres. C. Octa
 no ad subiecta. s̄. de sen. excō. a nobis. i. s̄. hoc eo. li. d̄ cō
 sti. c. ij. ff. de bo. au. iū. pos. cā vnus. s̄. i. C. Nonō ad prius
 nominatim ex̄p̄ssa. C. fami. herc. l. quotiens. 2. no. s̄. de
 trāfac. c. i. C. Decimo nec cōuētio de lucrāda dote p̄st
 deliquēt. i. marito vxorē occidenti. ff. so. ma. si ab hostiē.
 bus. s̄. i. C. Undecimo artat ad debita. ff. de condi. 2. d̄. si
 procurator. s̄. eo. lib. de p̄ben. si eps. i. r̄i. C. Duodecimo
 gnālis prohibitiō artat ad illicita. s̄. de ver. si. sup̄ q̄bus
 dam de rest. spo. audita. C. Tertiusdecimus ad p̄sentia
 artat tm̄. ff. de au. 2. ar. le. l. si ita 2. l. medico de le. iij. l. no
 mē. s̄. i. de dam. infec. l. dāni. s̄. si is de ver. ob. si stipulat
 ferim̄ illud. s̄. i. ff. mā. si mandauero. s̄. is cuius. de p̄tra
 hen. emp. l. rutilia. ff. d̄ le. iij. vxorē. s̄. testō. nisi sint talia q̄
 sui nā respiciūt futura. vt lex cōstitutio priuilegiū q̄ est
 lex priuata. iij. di. p̄uilegia. p̄z primū de consti. c. fi. pp̄ hoc
 hic inserit hoc an ad ligādū puiciale sit necessaria pu
 blicatio legis vel canōis in puiciale 2. qd̄ 2. dicā infra super
 data sup̄ vlt. glo. C. Quartusdecim⁹ artat ad apparētia
 tpe gnālis cōcessiōis. ff. de p̄ben. em. l. in lege fundi 2. d̄
 aq̄ quo. 2. esti. l. i. s̄. plane si aqua. C. Quintusdecim⁹ arta
 tur ad id qd̄ p̄cipue 2. in statu potissimo genus p̄cipat.
 C. d̄ his q̄ ve. eta. l. vlt. ff. de le. ij. si ita q̄s. s̄. i. 2. l. cū pater.
 s̄. hereditatē d̄ ver. ob. ex ea. s̄. i. i. s̄. d̄ priuilegiū. qm̄. s̄. tit.
 pri. priuilegiū no. in ast. de nup. s̄. p̄ occasionē. C. Ser
 tusdecimus artat ad arbitriū boni viri. ff. de v̄b. ob. con
 tinuus. s̄. cū ita 2. s̄. se. C. Decimoseptio ad verisimil⁹.
 ff. de condi. 2. de. l. que conditio. s̄. q̄bus 2. l. cū vir vxori.
 C. Decimooctauo ad id qd̄ p̄cipat genus p̄rie 2. tota
 liter. ff. d̄ le. iij. l. hoc legatū. s̄. eodē li. de priuilegiū. abbates.
 C. Decimonono ad cōpletū seu p̄fectū. ff. de le. iij. libro
 r̄i. s̄. q̄ ergo 2. l. ligni. s̄. i. C. Vigesimo ad ciuile modūz
 puiciosū nō cōcedēti vel alteri. de serui. si cui. ff. d̄ testi. l. i.
 s̄. de testi. l. ij. 2. c. significauerūt. C. Vigesimo primo ad
 id qd̄ iure fit. ff. qm̄ di. le. ce. l. qd̄ pupillo. ff. d̄ 2. di. 2. d̄ mō.
 h̄ cōditio. ij. r̄i. C. Vigesimo scōo ad minora. ff. d̄ le. iij. l.
 nūmis. s̄. d̄ p̄bc. c. fi. d̄ cēsi. ex pte. C. Vigesimo tertio nō i
 cludat illa q̄ sūt caput i genē. C. d̄ aqueduc. l. eos. li. ri. 2.
 s̄. e. li. d̄ p̄bc. quāuis. i. nec obstat. ff. de ver. si. familia qz h̄
 cēt p̄iudiciū ibi nō 2. illud ne p̄iceps sit sine mēbris nec
 mēbra sine capite. C. Vigesimo quarto artat ad p̄peruū
 non tpale tm̄. ff. de fun. i. stru. questū. s̄. papinianus. 2. s̄.
 sequenti.

sequenti de heredi. insti. ex facto. §. ex eo. ¶ Vigesimoquinto non respicit illa de quibus specialiter est iure cautus. ff. de penis. sanctio. de ver. ob. doli. ¶ Vigesimo sexto artatur ad illa quae commode fieri possunt. ff. de v. si. l. nepos. ¶ Vigesimo septimo artatur ne se extendat ad alterius incommodum. ff. ne qd in loco publico. l. ij. §. si qd a principe. z. s. d. cōsue. cū olim. ¶ Vigesimo octavo ne ius commune ledatur si aliter potest effectum haberi. s. de priuileg. in his. z. c. pastoralis. z. rō reddi. s. de consue. cum dilectus. C. de sta. z. ma. l. si. de iure iur. l. i. in fi. d. ex cu. tu. l. s. z. milites. ij. rñ. s. eo. lib. de priuileg. vt aplice. z. ff. de ali. l. l. alimēta. §. ba. silice. z. de le. ij. heres. §. i. ¶ Vigesimo nono artatur ne contineat id quod incipit esse iniquum. s. de deci. suggestū. ff. d. vul. z. pupil. sub. l. ex facto. §. i. ¶ Trigesimo artatur ne comprehendantur privilegia concessam ar. ff. de offi. eius cui mā. d. iur. l. i. rñ. z. de h. dat. exēplū. qd vide. s. eo. generi sup. gl. ¶ Trigesimo primo artatur vt nil videatur fieri in iudiciis commissio facte p. qd ipsa attenuet. ff. d. dona. filiussa. ff. de offi. pcur. ce. l. i. §. i. ¶ Trigesimo secundo ne spāliter prohibita comprehendat. C. de calū. l. fallaciter. ff. de ritu nup. quā quā. ¶ Trigesimo tertio non comprehendat casum captiosum. C. d. fer. l. ij. ff. de trasac. cū a gliana. ¶ Trigesimo quarto artatur acceptilatio. ff. de hui. si cui v. vez. ff. de op. le. l. apud auidiū. ¶ Trigesimo quinto electione quā quāq. necesse est fieri. s. eo. li. de elec. vt qd duas de postu. c. vnico in fi. ¶ Trigesimo sexto pp. effectum lfe qui est spālis sed littere sint generales. s. de offi. del. ex parte. ¶ Trigesimo septimo vt euitet infinitas. ff. de verbo. obli. eum q. kalendis. ¶ Trigesimo octavo vt onus graue vitet arg. ff. d. leg. ij. fideicommissa. §. si quis. r. ¶ Trigesimo nono p. finitōe tps. C. de inge. ma. diffamari. ff. de op. le. l. mācipioz. z. bis casibus gnālitatis p. rie d. perimi non artari sicut solutione. ff. de leg. l. cū icer. ¶ Quadragesimo pp. loquentis consuetudinē. ff. de usufruc. le. l. sempronio. §. si. d. leg. i. si seruus pluriū. §. vl. ¶ Quadragesimo primo pp. p. cessionē speciei de genere alteri factā. ff. de manu. vin. si peculū d. adimē. le. l. q. hominē de leg. ij. vroz. §. felicissimo. z. ē rō ar. istoz. qd intelligit in alio si exprimat amplius non intelligitur. ff. de heredi. insti. l. q. tions. §. si seruus. z. sic loq. s. de rescri. pastoralis. ¶ Quadragesimo secundo artatur ne clauus ecclesie vilipendantur d. priuilegia. §. illud. ¶ Quadragesimo tertio ne gen. comprehendat qd alter possidet. s. de priuileg. dudū. si enim illud comprehendat possidens a possessione remoueret eā non cognita qd esse non d. s. d. sumo. querelā. ¶ Quadragesimo quarto non comprehendat id sup. quo lis pendet. s. vt lit. pen. c. si. de testi. c. s. ij. ¶ Quadragesimo quinto ne comprehendat psonā loquentē nec illā que pari iure gaudet. ff. de sena. l. i. C. d. solu. in q. si tio. ff. de excu. tuto. l. administratores i. fi. ¶ Quadragesimo sexto artatur qd genus h. vnu solū indiuiduū. qz tunc perinde est ac si in specie dictū esset. vñ filius hieronymi est indiuiduū si sit sibi vnus filius facit. ff. d. liber. z. poss. l. nominatiū ex q. cōcludit q. sicut esset inutilis ipetratō cū ipetraret bñficiū vñctis. s. de cōces. pben. c. ij. sic est inutilis si ille ad cuius collationē impetrat hēat vnu solū z. dicit sic scripsisse clemē. iij. in facto ppositure scē marie de brugis p. impetratē dignitatē in genere cū ibi eēt vni ca z. pp. ppositionē in q. erat in lris. z. vide q. hic pōit notatū in cle. de pben. c. i. in gl. de isto. Itē talia rescripta ambigua restringūt ita q. in eis appellatio dignitatis non comprehendat curatā. s. eo. li. de pben. cū in illis. etiā si non sint ibi dignitates sine cura z. soluit s. rium de deci. ei cui eo. ti. vt ibi dixi sup. verbo q. possit. Item pp. id non comprehenditur in rescriptis electio nisi exprimat vt pre. dec. cū in illis. §. i. quasi vnuer sitate vel pluralitatē papa gnāre n. itendit z. qd sup. hoc hic dixit sibi scripsi sup. gl. electio recitat ēt hic d. verbo bñficia z. de ipsoz. pluralitate quomō fm diuersam materiā s. rta interpretationē recipiūt id qd scripsi. s. eo. lib. de sen. excō. si ciuitas sup. vbo latiore. ¶ Quadragesimo septimo verbū gnāle artatur ne gram ad

ijciat grē de prima mentione nō facta dicēs q. si hoc ē in casu spāli. s. eo. li. de fi. presby. c. ij. magis hoc erit in genere per qd colligit q. legitimatus p. dispensationē nō ē id ē ac si nō indignisset dispensationē s. sit ar. s. ff. d. edil. edic. l. qd ita. z. l. di. ferrū. s. vt dicit legitimatus nō est legitimus nec plene curatus. sed q. ad qd tm. s. quo ad cōcessum supra de fi. presby. c. i. z. faciūt hec ad ea q. scripsi. c. ti. c. ij. supra vt. verisimile. ¶ Quadragesimo octavo artatur vt p. cessum in genere aliud ius cōcedētis nō ledat ar. ff. de hui. vr. pre. si domus. z. est rō qz duob. habitis vno p. cesso aliud nō ledo nisi exp. se hoc agat vt. d. l. si domus. ¶ Quadragesimo nono artatur ne id qd prius sit comprehendat. ff. de pub. z. vec. l. cesar. z. de conditio. z. demō. l. ij. ¶ Quinquagesimo artatur p. testatiōe. ff. de acq. here. p. here. §. i. z. sumpta hinc occasiōe ponit hic p. l. i. tractatū de p. testatiōe quē qz vtilis ē nō omittā z. qz potius vt dixi nomē h. tractat. quā glo. illū nō decidā vel decurtabo. s. vt sui laboris honozē ferat ipsius vba ad lram ponēdā scriptori cōmittā. p. m. tō tñ qd vin. in dec. de ele. cum ana sic dicebat q. p. testatiō quāq. interponit a supiore quāq. a litigante quāq. a iudice quāq. a p. hētib. quāq. a testatore z. eius vba hic nō p. sequoz. q. ad lram posuit archi. xxvij. di. c. vbi vide s. Jo. mo. alr. loqns dicit videndū qd sit p. testatiō. q. sit p. testatiōnū diuisio. Et notandū q. iura de p. testatiōe tractatiā noia infra scripta sinonima reputant hoc est idē si gnificantiā. s. p. testatiō contestatiō testatiō attestatiō detestatiō put accipiūt p. valde testari vel delectari. sec. si accipiūt p. execrari z. abominari z. has acceptiōnes h. hoc verbū detestari vt dicit hugutio. hec pban. ff. d. no. ope. nūci. de pupillo. §. si qd p. tōri z. de admi. tu. scire oz. §. sci. re. C. de arbi. l. pe. §. si aut. C. de his q. p. me. iudi. nō ap. l. ij. z. s. de ap. c. fi. z. s. de elec. cum ana z. ff. de v. sig. si detestatiō s. i. r. denūciatiō p. testatiōe accipiūt. nā q. ab aliquibus appellat denūciatiō. C. de rescin. ven. si maior. z. ff. ad trebel. l. heres. alibi testatiō d. ff. de his q. in frau. cre. ait p. tōri. §. si q. p. ticeps z. ff. qd vi aut. cl. l. i. §. s. z. si q. p. testatiōnem z. dicta. l. de pupillo. §. si q. ipsi. vbi p. eodē vtrunq. vocabulū ponit. est aut p. testatiō clamosa denūciatiō ad cautelā p. tectiōnis denūciatiō iuēta. z. qd p. testatiō sit clamatiō dicit Papias z. probat. s. de p. scri. sanctor. z. ēt d. nūciatiō cū testatiōe. ff. de v. sig. sub signatū. §. de testari. z. l. se. z. l. plebs. §. i. z. est. testatiō idem q. indicium seu nota qua propalatur intētiō testantis vt dicit Papias. z. ēt p. testatiō cautela p. tegēs p. testantes vt. ff. de admi. tu. l. q. dā decedens. ibi nemo h. mōi cautionib. z. ff. nau. ca. sta. l. si. §. idē si p. dixerat. nā p. testari vt ait Papias est denūciare manifeste cauēda hoc est ad cautelā p. testantis etenim p. protestationē p. testans cauere sibi intendit. put h. oia ex diuisione p. testatiōnū apparebūt. ¶ Protestatiō nū alia inutilis z. illa est sp. nanda. C. de rescin. v. si maior vt puta qz nō interest p. testantis. reddiēt ēt in alijs causis inutilis vt infra liqbit z. no. xxvij. di. diaconus z. s. eo. li. de elec. vt qd. Alia expediens. z. hec voluntaria a doctorib. appellat. C. de p. scrip. lon. tem. emptoz. z. C. de excep. p. rescriptionē. z. l. si qd. z. s. i. r. p. testatiō est voluntaria si actor p. testet sup. p. batiōe replicatiōis p. p. nede. nā ita actor post publicationē attestatiōnū sup. exceptiōe rei habitaz. pōt replicationē p. bare sine aliqua p. testatiōe p. missa sicut z. reus exceptiōe sibi cōpetētē post fundatā intētiōe actoris vt. d. l. si qdem z. s. de cog. spiri. c. fi. z. no. s. de testi. c. de testibus z. de p. ba. iurauit. z. facit q. replicatiō pōt poss. p. bari. s. de p. scrip. c. auditis. z. hoc est idubitatū vbi p. batiō peteret fieri p. infra vel p. p. fessionē ar. s. de si. istr. cū dilectus. i. rñ. z. no. C. de p. ba. auē. q. semel q. est in autē. d. testi. §. illud tñ z. ibi no. z. idē si peteret fieri p. batiō per testes p. iura p. missa. sed p. p. missa no. C. de p. ba. l. exceptō nez ar. dicte autē. Sed hic est casus diuersus. ibi. n. itelli gis qñ ille idē q. testes p. ducit p. testificata didicita vlt. ad huc p. batiōe p. testes sup. eodē inducē q. casu nō pōt z. ē ratio qz est p. sumptio quod. vellez malignari z. supplere

probatione diminuta. sed in proposito ille cuius attestations sunt publicate non produxit sed aliter super nouo secundo. s. alicuius exceptionis vel replicationis competitis super quod non dum sunt testes producti quod non est inhibitu argumeto iurium per dictorum. **C**l. tñ dicte aut. q. sel. inuit dñm sup vbo didicerit et in. d. §. illud. §. dic q. in. d. §. illud. h. non colligit sed inuit ibidem quod ille qui testes produxit et testificata didicerit vel qui vidit seu qui per disputationem aduersarij liquet testificata non tenet quod forte probauit testes productos esse excusatos non admittit ad probandum per testes. tñ. n. actor dñuo non admittit ad probandum per testes quod est quod tunc iputandum est actori qui sibi diligenter non prosperit et eo casu. d. glos. esset intelligenda als non continet veritatem et de h. no. de here. c. fi. **A**lia siquidem est protestatio neccia et hec sine iudicio non est committenda et hec dñ neccia non necessitate pccisa sed necessitate que est iuris sui cōseruatiua sic accipitur necessitas. ff. de separa. l. vlti. C. de bo. auc. iudicis pos. l. ij. et hec protestatio est multiplex. nā qdā ē ad iuris protestatis cōseruationē vt si ego electus seu opponēs astrictus constitutione cupientes. seu cōstitutione statuimus. nō obseruo ipsas cōsōnes ius meum amitto vt per penā cōstitutionis cupietes. vel q. experiri in curia non potero vt per cōsōnem statuimus dictis casib⁹ infra tpa dictarū cōsōnū facere d. beo prout cōsōnes iniungūt vt ius meū cōseruem quod si non possim habeo protestari exprimēdo gen⁹ ipotentie vt pote quod ad papā nō pōt haberi ingressus. alia ē ad iuris creādi aduersario ipeditionē. ff. de no. ope. nūci. d. pupillo. §. si qs ipsi. C. de non nu. pe. in scibus. §. in oi. r. C. de an. ex. vt pfectius alia est ad dubij quod in postez oziri posset remotionē. vñ quicūqz vnū factū vno mō specificatum pōt obesse et alio nō obesse vt. ff. de acq. hñdi. l. pro here. de i. ij. rñ. ff. d. reli. et sump. fu. at si qs. §. sed iter dñi. §. plenā et no. vij. q. i. pōtiffes. s. hoc li. d. homi. platis et vt sit ad vnū dicē vbiqz aliqd pōt itelligi duplr vt i rñsōe facta narratiōi actoris q. pōt fieri aio litē cōtestādi seu aio iudicē instruedi ibidem est neccia protestatio. Et est aliud exēplū ff. de neg. gest. nēfemius et s. de reg. q. sulti et ff. quoz le. l. i. §. q. aut. et ff. d. cōcubi. in cōcubinato. **A**lia ē ad facti quod protestati posset esse p iudiciale reprobatōe seu ipugnationē et hec casus plurimos cōprehēdit. s. de testi. pñtū. et C. de filiussa. et quēadmodum pater pro eis teneat. l. i. et ij. li. x. et s. de offi. deleg. cū olim. i. et ff. de tribu. l. i. §. scientiam. et s. de resti. in inte. c. ii. de appel. cū cam. et C. d. erro. aduo. l. i. **A**lia est ad acqrendū. C. de epi. au. auten. si liberi. alia ad malā fidē cōuincendā. C. de rei ven. l. si fundū. alia ad penam vitandam. C. de iure emphi. l. ij. in princ. **U**iso que sit protestationū diuisio videamus cui faciēda sit protestatio seu corā quo. in quo articulo sic ē distinguendū. aut protestans nō hz aduersariū in eo sup quo protestat tūc sufficit q. docere possit esse protestatū. ff. de reli. et sump. fu. at si qs. §. pleriqz. aut hz aduersatē et h. dupliciter aut principalē aut nō principalē et sup est necesse q. fiat protestatio corā illo cuius factū principalr p protestationē ipugnat verbi grā iudex facit aliqd et hz sit cōmodū partis attamē corā ipso est faciēda protestatio. s. d. offi. oz. pastoralis. §. si. et est rō q. pncipalr volo rescindē scñ iudicis sicut si appellauī ad superiorē pars me nō grada uit sed iudex a quo appellauī de cuius iniquitate detegenda in iudicio appellatiōis agere habeo. et hec est rō quare iura volūt appellari corā iudice nō corā parte hz iudicatu sit ad cōmodū partis in autē. de ap. in princ. col. iij. ff. d. ap. cū qdam. C. de ap. eos in fi. et hoc ē vñ vbi copia pōt haberi iudicis alias sufficit protestari prout hñ. s. d. ap. si iustus. et est oīno simile in dicto. c. pastoralis. et C. d. filiussa. l. i. et ij. sed vbi pars est pncipalior corā ipa est faciēda protestatio in autē. de tem. nō sol. do. §. gtestationē col. vij. et C. de epi. au. l. si pñs. et dicta. l. in scibus. **I**te ratio cōmunis ad oīa pmissa est euident q. cū protestas protestat ad sui cōmodū et alterius incōmodum esset ini quū q. pars grauarē p id quod in eius noticiā nō venisset

a **C** An sufficiat protestari. **A**lde de mā protestatiōis. vide per Inn. et anto. de but. in. c. cū. ad. d. cōsti. archi. in c. diacōi. et l. c. q. interrogasti. rrvij. di. Joā. an. l. c. cū ex of ficij d. prescrip. l. y. in. l. volūtarie. C. de ere cu. Bart. in. l. non solū in. §. morte. ff. d. no. ui ope. nūci. Bar. l. i. si fundus. C. de rei vñ. Salp. in. l. pacta nouissima. C. de pac. Salp. in. l. cū plures in. §. lo cator. ff. loca.

ff. que sen. sine ap. rescin. l. i. §. **I**te cū ex edicto. ex quo enim ius meū seruare volo et ius alterius infringere illi debeo denunciare. ff. d. no. op. nū. de pupillo. §. denūciationē als ignoratiā obligare quod ē nō dz. C. de tab. exbi. l. gnāli. li. r. et hec sunt vera vbi hētur copia illoz. s. quos. ptestationes sunt alioqn seruet forma iurium vt pfectius. pastoralis. et si pñs. vbi tñ protestoz ad dubiū remouēdum quod oziri posset ex scō meo vel gestu hoc declarare est in me solo et sufficit si ptestator et exprimo mentē meā vbi cūqz. vt. d. l. p. here. de. z. l. at figs. §. pleriqz. **S**ed querit an sufficiat ptestari corā pcuratore vbi hēri nō possit copia dñi et dic q. nō. ff. de peti. here. **I**te veniunt. §. petiā. vide cle. de elec. cam in pñ. et quod ibi no. s. sicut in citatōe est oz do tenēdus q. tradit. s. de do. et pñ. cāz que. ff. de dā. infe. l. iij. §. ptoz. ff. ex q. ca. in pos. ea. hoc at. §. i. sicut ozdo iste reperit in appellatōe emittēda vt ē pmissus sic dicā in ptestatiōe vt fiat dño si iueniat. ff. quod vi aut clam. l. aut qui aliter. §. et si forte. alioqn pcuratori alias corā publicis psonis fm formā. l. si pñs. et iurium p dōrū. **S**z q. nūciatio scā pcuratori obsit dño est ar. ff. de no. ope. nū. de pupillo. §. nūciare et. §. se. **S**o. ibi est denūciatio potius scā rei qz psonē. s. hec p ptestationē factam psonē impugnātur et ob hoc pccisioz requiritur denūciatio hic qz ibi. **S**ed quero habeo ptestari s. feminā vel ciuitatē nū quod sufficit ptestari corā marito vel curatore reipublice rñdeo q. sic. ff. quod vi aut clā aut q. aliter. §. s. et sui. et. c. se. **S**ubsequēter querit qñ faciēda sit ptestatio quo casu distinguo aut ptestoz sup scō quod est mihi protestati oīno liberū vsqz ad certū tps. j. quod ille s. que protestat nō est in acqrendo ex se sed sola desidia protestatis in tpe statuto negligētis et tūc oī pte dicti tps est mihi liberū protestari vt in filia religioez intrate. r. q. ij. puella. et. C. de his q. p me. iu. nō ap. l. u. et. C. d. nō nu. pec. in scibus. §. si. aut ptestoz sup scō in quo hēo certū illud tñ nō ē liberū vt p us. s. aduersarius iuuat nedū ex negligētia protestari d. finentis s. scō suo qz est in pscibēdo vt in multis iurib⁹. s. positus quo casu possum protestari vsqz ad cōsumatā lesionē. rvi. q. iij. §. pōt. vbi infra cōstituta tpa. l. prescrip. tionis caueā tñ ne me nimis artē qz illud soluz tps mihi sup erit quod remanebit a die ptestatiōis vsqz ad diē cōsumate lesionis si nō fuisset protestatus ar. ff. de mino. l. vlt. aut nō ē certū tps a iure limitatū infra quod protestari debeā et tūc protinus hēo protestari. ex quo enim scio ex scō s. quod ptestoz posse mihi parari p iudiciū statim habeo ptestari. ff. ad mace. l. filiussa. s. de offi. dele. cū oli. i. r. q. i. pueri. et q. iij. c. tribus. et r. q. ij. mlter. et h. est verū siue protestatio interponat ad impugnationē alterius facti vt in iurib⁹ p dicitis. aut sup scō meo vt si sumus patris mei certa die feci et creditores hereditarij p hoc dicerent me imiscuisse hereditati paterne et diceret me protestatū post dictā diez hec protestatio me nō releuaret cū iā forte esset ius aduersarijs acqstitū. argu. s. d. testibus presentū. illa enī que hñt releuare factū debēt inesse in cōtinēti argumē. C. de donationib⁹ que sub mō perfecta. et. C. d. pactis petēs. et intellige cōfestim vt. ff. ad tertulia. l. ij. §. cōfestim. **S**z quero appellauī absente aduersario meo in cā beneficiāli. et sui protestatus d. ap. pellatione huiusmodi appellato denūciāda et cū posses infra mēsem sibi denūciare possit denūciāui eidē an valeat talis denūciatio. **A**idē quod nō q. q. tenetur ad scñ illud implere hz infra tps arbitrio boni viri moderandū. ff. de verbo. obli. continuus. §. cū ita. et si non fecerit i fra dictū tps faciēdo postea nō facit quod promisit vt a promissione liberet. ff. de verbo. obli. si insula igitur iste appellas et ptestas et denūcians vt promittit tali denūciatōe nō iuuat. **S**o. cōstitutio statum⁹. s. b. li. de elec. loq. in appellatōe denūciata alias dcā cōstitutio nō artaret appellatē et alios quoz interest ad iter arripie dū vt ibidem hētur. et est rō vbi est citatio hominis certū ē ad hoc quod liget oz quod sit facta. ff. de iudi. l. si quis postea. s. de offi.

de off. dele. grati. 2. 3. de fo. cope. proposuisti. sic in dea
 constitutione statuimus. 03 q' sit talis appellatio citans
 denunciata. na appellatio no citat. s3 appellatio denunciat
 vt dicta cōstitutione 2 ita appellās nō est in casu dicte cō
 stitutionis nisi post denunciationē. ¶ S3 oppono appel
 lans p̄dictus vt premittit tenet ad factuz 2 tale factū qd
 summa ope exerceri d3 2 i quo dilationū materia est am
 putanda. C. de temp. ap. l. ij. in prin. 2. l. fi. §. illud. 2 p̄tū
 appellatio in bñcialibus celeritatē desiderat. s. de do. 2
 contu. sine igitur p̄dicta omittens appellans bñficio di
 cte cōstitutionis nō gaudebit. S3 dic q' bec nō inducūt
 p̄scriptionē in dictā appellatione s3 in forma p̄sonis pre
 dicte nō seruata que nō punit in p̄scriptione appellationis
 nis sed deuolutionis vt in curia nō tractet. 2 iō cū actus
 dicte deuolutionis initiatus per appellationē complea
 tur p̄ denunciationē nihil videret actum q' ad factū duo
 lutionē cum aliqd supest ad agendū. ar. C. ad fil. l. cū filla
 nianum in fi. ex quo r̄ideo ad argumentū. nā. §. cum ita
 loquitur in actu in se cōpleto si factū sequeret. sed in pro
 posito est factū appellationis q' cōpleto adhuc restat ali
 ud quo ad deuolutionis effectū sicut denunciatō q' per
 ficit deuolutionis actū vnde hic non agit de p̄scriptione
 appellationis interponēde que infra decē dies d3 inter
 poni. et ab actu nō iudiciali vt. s. hoc li. de ap. p̄certatiōi
 .C. de ap. aut. hodie aut. de ap. in prin. coll. iij. nec iterpo
 site appellationis. p̄sequēde que d3 p̄sequi infra annū
 aut ex iusta cā infra bienniu 2 qñq3 vltra. ij. q. vj. §. tps. 2
 c. se. 2. s. de ap. ex ratione: sed dūtaret h' agatur de p̄scrip
 tione deuolutionis. 2 iō si non est p̄scriptū p̄ scdo nec ter
 tio p̄scriptio p̄ deuolutionē nō currit ante appellationē
 deuoluentē in qua duo requirunt vnū vt exordū vt ap
 pellatione. 2 aliud vt exordij cōplementuz vt denunciatō vt
 p̄dixi sed si nō sit appellatū nec p̄secutus vt p̄ casu 2 bo
 p̄scriptū ē deuolutioni q' seqtur nō ē appellatū. vel ap
 pellatione ē reducta ad affectū nō appellatōis. s. h. li. d. ap.
 romana. §. si vō vocat §. talis appellatio non deuoluit qz
 toto frustrato 2 ps frustra. arg. ff. de ex. rei iudi. si qs cuz
 totū iū p̄n. 2 destructis p̄imis impossibile est aliqd alio
 rū remanere. arg. ff. de ex. rei iudi. egi. ex qbus conclu dī
 q' ex q' est appellatū 2 appellatio denūciata q' iam citat 2
 auditor nō impetrat infra tpa dicte cōstitutionis statui
 mus aut ibi nō protestat vt est moris agere volens. aut si
 sel. p̄testatur vbi negligētia p̄testandi ipingit. vt. s. h. lib.
 de elec. cupiētes. negociū non esset deuolutū in curia tra
 ctandū. sed est deuolutiō p̄scriptū nō p̄secutiōi appel
 lationis qn ipetrari possit p̄ audientia p̄ncipis. nec est
 miz si leuius p̄scribat dicte deuolutiōi q' est ius cōe q'
 iuri cōi qd vult negociū appellatiōis in cōsistorio p̄nci
 pis regulariter nō tractari 2 res leuiter ad suā nām re
 uertit 2 leuius tollunt iura specialia qñ cōia. ff. d. pac. l. si
 vnus. §. pactus autē. de nō alie. §. qz vō verisimile. vid qd
 no. in cle. cām de elec. in gl. qd §. ¶ Sed qd in ecclesijs re
 gularibus vel ep̄alibus 2 supioribus vbi qs artat ad cō
 paritionē p̄sonales. s. hoc li. de elec. cupiētes. sicut vidi q'
 qdam monachus appellauit 3 electū sui mōasterij exis
 in curia 2 cū posset ifra mēsem denūciare septio mēse de
 nūciauit 2 an denūciationē 2 appellationem electus fuit
 p̄firmatus 2 bñdictus ita q' nihil restabat explēdū in ele
 cto nūqd ille electus astringit dicte p̄stōne. vt q' sic. arg.
 dictoz iurū. s3 dic 3 ar. s. de ap. cōstitutis. ¶ Itē p̄de ca
 sum in p̄dictore q' leuius repellit qñ p̄petitor. ff. d. decur.
 gnāliter. §. spurius. Itē vt est p̄dcm citius p̄scribit deuo
 lutioni qñ appellationi sic facilius p̄scribit deuolutioni
 p̄sonali qñ deuolutioni simplr qz in ca' u p̄stōnis cupien
 tes. fortius artat electus qñ p̄ cōstitutionē statui. 2 iō
 appellās in vno casu artius d3 artari cū in vno casu ma
 ius sit piculū 2 iō citius occurrēdū cū hñdi negociū cele
 ritate desideret 2 dilatio in eo sit periculosa. ff. de carbo.
 edic. l. i. §. i. s. hoc li. de elec. vbi in p̄n. ff. de dam. infec. l. i.
 2 bec liqnt ex mēte cōstitutionis cupiētes. artātis consilr

appellatē 2 appellatū ad veniendū qz cito cōmode pote
 runt. 2 p̄ns ad illa p que ad hoc deuenit. ff. de iu. o. iu. l.
 ij. sicut est denunciare appellationē. nā esset in p̄tate ap
 pellantis nō denūciantis cito qñ vellet astringere ad ve
 niendū ad curiā p̄sonalr p̄ denūciationē suā appellatū.
 Sed dices idē incōueniens in p̄ casu. So. iam dictuz est
 grauior est scōs casus p̄ 2 durius est statum p̄dere in se
 cundo casu q' in p̄. Sed obijcit: cōmoduz est appellanti
 quanto tardius sibi denūciat qz expeditius est appella
 to tarde h̄re brigam qz cito § appellatus de eo qd habet
 cōmodū culpā non pōt impingere appellanti. ff. de iur.
 do. cū in fundo. ff. ne qd in lo. pu. l. i. §. idem labeo vñ ver
 sus. At culpent alij te me laudare necesse est. So. h' casu
 ne dū respicitur p̄ncipalr interesse appellātis 2 appel
 lati vt in p̄ris. 2 p̄ casu sed mens huius p̄stōnis iponen
 tis celeritatē in p̄secutione hoz negotioz dicte cōstōne
 cupientes cōphēsoz magis in scdo casu qz in p̄ vt dcm ē
 2 ob h' dicta. p̄rogatio pati nō d3 ar. ff. d. carbo. edic. l. iij.
 §. h' aut. ¶ Nunc videamus qualr faciēda sit p̄testatio
 2 p̄ querit an in scriptis sit faciēda quo casu distinguo
 aut p̄testoz sup tali facto sup q' agerem si p̄sonā rei h̄rem
 aut non. p̄ casu cū p̄testatio subroget loco libelli 2 uen
 tionalis sicut est necesse regulariter dare libellū in scrip
 tis ita p̄testationem loco libelli subrogatā. loco emz pe
 titiōis p̄testatio h̄. ff. de nau. se. l. ij. ar. d. l. vt p̄fectius 2
 xvj. q. iij. §. pōt. in aut. de tem. nō so. do. §. cōtestationē. 2 h
 casu p̄testatio h3 effcū interrūpēde p̄scriptionē vt dcis
 iuribus 2 bec tollit effectū possessozij q' est p̄scribere. ali
 is vero casibus non est necesse q' fiat p̄testatio in scriptis
 cū h' non reperiat iure cautū 2 iō stabit regule. C. de pac.
 pactum qd bona. Itē p̄testatio d3 plene cōtinere factū
 sup quo sit p̄testatio ad h' qd p̄testans de p̄testatione
 hñdi possit se iuuare verbi ḡra possum funerare patres
 nieum nō animo h̄ditatis paterne assequēde 2 etiaz vt
 sumptus mihi p̄seruē. 2 q ad ista duo vult se iuuare ple
 ne h3 p̄testari. ff. de reli. 2 sump. ar. si qs. §. si pleriq3 i fi.
 nā in nō exp̄presso nō iuuabit p̄testans. nec miz qz p̄te
 statio ad exp̄sum intendebat 2 iō in hoc p̄derit. ar. C. de
 inge. ma. ingeniu. itē p̄testatio d3 esse clara. 2 tpe com
 petenti facta. ff. quod vi aut clam. qui aliter in prin. 2. §. i.
 ¶ Nunc querit quis sit effectus p̄testatōis 2 dic qd mul
 tipler. nam qñq3 h3 ius illesum p̄seruare. qñq3 dubiū de
 clarare 2 plerūq3 nexū obligationis euitare 2 alios effe
 ctus vt in diuisione necessariū p̄testationū. s. euidēter
 colligit h3 ē p̄testatio acquisitiones possessionis qñq3
 impedire vt no. vij. q. i. pontifices. 2 regulariter p̄testatio
 h3 effectum infringēdi 2 rescindēdi id sup quo interpo
 nitur pro mō p̄testātis 2 sic vt ois appellatio legitima
 h3 terminū a quo vt interesse pro q' tuēdo interponitur
 alias si nō interesset nō admitteret appellatio. s. de elec.
 cū inter. R. 2 de cōces. p̄ben. relatū 2. ij. q. vj. nō solent. 2
 terminū ad quē. s. illū ad cuius rescissionē interponit. ff.
 de ap. l. i. nec appellatio rescindit qdlibet factū sed illici
 te attemptatū p̄ appellationē. s. de elec. cū nobis. sic pro
 testatio que pinguis qñq3 subuenit qñ appellatio. C. de
 filijsfam. l. i. 2. ij. h̄re d3 terminū a quo. l. interesse p̄testan
 tis qd p̄testatio tuet 2 terminū ad quē. s. qd est onerosū
 seu illicitū 2 p̄testati grauosum ipugnare remouere seu
 retractare qd vigores consequeret p̄testatione nō emissa
 ex qbus colligit p̄testationē legitimā cōtinere duo. s. in
 teresse p̄testātis 2 ipugnationē iustā. al's p̄testatio ē re
 spuēda vt ex supioribus p̄bat. Itē p̄testatio h3 effectum
 interrūpēde p̄scriptionis vt. C. de epi. au. si p̄ses. 2. l. fi. qd
 intelligo idistincte qñ p̄scriptio ex sola negligentia illius
 p̄ que p̄scribit p̄cedit vt dictis. ll. 2. C. de his q p me. iu
 di. nō ap. l. ij. 2 de nō nu. pe. in p̄ctibus. §. fi. sed vbi p̄scrip
 tio p̄cedit ne dū ex negligētia illius p̄ que p̄scribit sed et
 cū h' ex possessiōe illius q' est in p̄scribēdo dubitari p̄sue
 uit an p̄testatio h' cāu interrūpat p̄scriptionē dic q' sic vt
 in. l. vt p̄fectius. vel dic q' illa loqtur in quatuoz specialiv

¶ An in scri
 ptis sit fienda.
 Adde casus in
 qbus protesta
 tio sit fienda in
 scriptis. primo
 vbi p̄testatō
 succedit loco
 actionis. vt in
 l. h' p̄fectius.
 C. d' anali exce
 pti. Scdo qñ p
 testatio succē
 dit loco exce
 ptiōis vel nūe
 rate pecūie vel
 nō nūerate do
 tis. in aut. hāc
 autē querelaz.
 C. d' nō nume.
 pecun. Tertio
 qñ per p̄testa
 tionem agitur
 de periculo p
 sone tunc pro
 pter grauitatē
 iudicij requiri
 tur scriptura.
 ter. est in aut. si
 quis ei. 2 ibi
 sal. ad h. C. d'
 adul. Quarto
 qñ aliqs inu
 tus nō pōt co
 gi ad acceptan
 dū tutelā: sed
 spōte si vult ac
 ceptare d3: hoc
 j. q̄tuor men
 ses p̄testari in
 scriptis q' eā
 acceptat. ter. ē
 in aut. p̄sbyte
 ros: 2 ibi bal.
 2 Rapha. ful
 go. C. de epi.
 2 cle. Quinto
 i casu. §. sigs d'
 p̄dictis. 2 ibi
 Joan. de bel. 2
 Bar. in autē.
 vt cū d' appel.
 cogno. v3 qñ fi
 li' negligit pa
 tre suū q' est fu
 riosus. 2 nota.
 vult eius curā
 suscipere.

bus casibus. **S**ed nunquid protestatio possessorium tollit non prodest. Verbi gratia in eo quod est in possessione eligendi vel coeligendi et protestatio fit pro eo quod vox eius non prestat suffragium nisi de consuetudine vel de iure voce habeat in electione an pro homini protestatione commodum possessionis sit ablatum. **E**t pro verum quod protestatio non tollat effectum possessorium quod est lis mota seu pendens effectum possessorium non tollit nisi minus sola protestatio. **S**ed in interdictis. c. ij. et ut lite pen. c. i. et s. de iurepa. ex lris. ar. ff. de rei ven. l. vtiqz. nec petitio facta in iudicio que facit rem. xv. q. viij. c. h. imo prius quod dicitur conuinci quod aliquid auferat ab eo. C. de iure fisci. facultas. 2. l. fi. Sed s. de elec. cum ana. dicunt quodam quod protestatio commodum possessionis non tollit. s. de elect. in genesi. 2. l. vj. di. satis. sed dico distinguendum in hoc articulo. nam aut protestans nititur pro iure coe aut secundum aut preter. pro casu protestatio non tollit commodum possessorium sic loquitur. c. in genesi. vel ibi probauit se canonicum ille pro quem fuerat protestatus. secundum do protestatio tollit commodum possessorium. et sic loquitur de. cum ana. ibi. n. pro protestantibus erat ius coe. xvj. q. i. c. fi. vbi probato petitorio quod erat fundatum iure coe pro protestantibus et probato solo possessorio per illos pro quos fiebat protestatio petitorium trahet ad se possessorium ut ipsum solum non prodest. s. de ca. posses. et proprie. dilectus. si enim probauit petitorium pro me pro te possessorium constat quod possessio est tibi auferenda. ergo multo magis vbi tu actor probasti de possessorio et ego reus de petitorio excipere poteris. non est ibi efficax huius possessio probata quod per me constat de petitorio quo probato fiet pro me contra te executio et sic cum de actio multo magis exceptio. ff. de sup. l. i. et h. dicit. l. ff. de rei ven. officium. vbi enim probauit rem meam esse necesse habet reus rem restituere et ita probatio petitorum extinguit fructum possessorium nec aduersat decre. s. de causa pos. cum ecclesia ibi nulla fuit protestatio a parte canonicorum sutrinorum emissa et a clericis admessa sed utentes iure coe elegerunt et electione sancta clerici collegiatarum ecclesiarum dicentes se debuisse iteresse petierunt illam electionem infirmari et deduxerunt tam petitorium quam possessorium in iudicium quod si solum possessorium in iudicium deduxissent obtinuissent ar. de iurepa. consulationibus. 2. s. de ele. q. rel. sed quod possessorium et petitorium simul intenterunt et erat probatum iure coe petitorium pro canonicis sutrinis nec clericis collegiatarum ecclesiarum poterant hoc ius coe consuetudine vel alio modo infringere petitorium probatum iuri coe sustulit fructum possessorium. et sic est casus. j. de cens. olim cam ibi episcopus petebat in certis sibi terminis solui noie synodatici certum numerum decariorum papie. per clericos plebis rupine et clericis dicebant se non teneri nisi ad denarios lucen. quo dictus episcopus recepit vno anno ius tamen suum fuit protestatus. et ibidem dicitur quod si clericis sic persoluisent per. xl. annos prescriptione tuti essent sed non essent tuti si dicta protestatio ipsum possessorium sustulisset quod tunc minime prescriberet. ff. de vsuca. sine possessione.

Sed forsitan dicet aliquis quod protestatio nihil operata fuit in dicta decre. quod fuit ab illa recessum pro trium actum ut inuit ibi glo. et ob hoc protestatio que vires non habuit dicto casu non sustulit ipsum possessorium. Sed dici posset quod actus receptionis non fuit directe trium protestationi quod si episcopus nomine ecclesie sue habebat a dictis clericis recipe papie. iure ecclesie non fuit derogatum facto episcopi in receptioe lucen. sed protestatio stetit post receptionem lucen. sed si essent recepti lucen. per spacium. xl. annorum fuisset iudicatus ecclesie et per eius protestationem qua ius ecclesie tuebat quod platus potest facere deteriorem conditionem ecclesie negligendo et si alias regulariter non possit. xvj. q. vj. si episcopus et s. e. d. exee. cum venerabilis et s. co. delictum. Item etiam episcopus recipiendo partem synodatici sciens se ius pinguius habere pro versus partis totum retinebat. ff. de vsufruc. is qui vsufructum. saltem quousque esset prescriptum. item dato quod esset recessum in dicto casu a protestatione nihilominus dico quod protestatio non tollit possessorium vbi ille pro quem protestor non innititur iure coe. ut fuit in dicto casu. nam si soluere synodati

cum sit de iure coe. s. de offi. dz. querente soluere tamen hoc genus monete vel illud est preter ius coe. et id solutio lucen. iure coe non impugnata si pseueret vsqz ad. xl. annos protestatio non obstante prescriptione pariet et subditus contra superiorum prescribere potest quod soluat certam summam et plus exactus poterit dicere. C. in q. cau. co. cen. do. ac. pos. l. i. l. xi. et dico quod protestatio regulariter non tollit possessorium nec effectum eius quod est prescribere. et si quis tollat possessorium effectum ut in decret. cum ana hoc facit petitorium probatum ut supra declaratur. sic est effectus possessorium quod est prescribere. tollit quod pro protestatione ut quod agere non poterit protestans ut in. l. ut perfectius. alias protestatio cursum prescriptionis non impediret ar. d. l. **P**ostmodum quod ritur quod a protestatione recedit. et dic quod factum protestantis oino liberum cum protestatione ante facta se copati non potest recedit a protestatione. j. de ap. sollicitudine et supra de consuetudine. cum. ad. 2. ff. de acqui. here. l. p. herede. i. r. n. 2. s. iul. in fi. eiusdem. l. 2. est ratio predictorum quod plus declaro voluntate meam facto quam verbo. ff. de edil. edi. si tamen. s. ei q. 2. q. a. p. facta plus iudicor quam per verba. xvij. q. v. caute et i. q. i. cum ois. et dixi generaliter factum oino liberum protestationi aduersum ipsam protestationem tollere secus si non est liberum ut quod metus interuenisset. s. q. me. ca. c. l. aut voluntas superioris que factum protestationi trium iniungit. ut. xviii. disti. diaconi. et istis duobus casibus sancti trium protestationi protestationem non tollit. nec est mirum quod dictis casibus facientes faciendo magis videntur pati quam agere. **S**ed quod vno aduersarius protestat et aduersarius in trium ut quotidie fit nunquid secunda protestatio tollit primam et verum quod sic. ff. de liber. ag. l. i. s. denunciare. s. se. Sed contra verum quod licitum est vni cuiusque ut vult rei sue legem imponere. ff. de soluti. l. i. ergo et protestari super ea. **S**o. cum protestationes hincinde sunt aut est actus cois utriusque protestantium ita quod directo interesset utriusque et hoc casu secunda protestatio tollit efficaciam prime ut. d. l. de liber. ag. aut no. et hoc tripliciter quod factum super quo sunt hincinde protestationes est principaliter pro protestante pro aut contra aut est dubium. primo casu protestatio pro non eneruat. verbi gratia reus protestat quod si aliquid dicat quod sapiat lite contestata non vult litem haberi pro contestata. actor in trium pro ista secundam non tollit primam et cum verba litis protestationis fieri possint animo contestandi lite et animo informandi iudicem ista verba ambigua que sunt principaliter rei potest ipse reus per sua protestationem interpretari. ar. ff. de pac. iurige. s. qd fere. et ff. de iudi. si quis intentio. sed casu secundo et tertio protestatio sequens tollerit efficaciam prime argu. ff. qd vi aut cla. aut qualiter. s. si quis. cum in primo membro et in istis potest esse ratio in re coe regulariter melior est conditio prohibentis. ff. coe di. sabinus. et de cur. fur. consilio in fi. et ob hoc vbi sanctum est coe seu est principaliter interest protestantis secundario in trium seu vbi est dubium cuius interest principaliter pro protestatio non habet effectum consensu aduersarii non vestita. Item primus protestans verum impetere et secundus defendere et ob hoc in re dubia secundo protestanti est magis insistendum ut. s. de pba. ex lris. et s. eo. cum sunt. sicut et vbi factum est coe cum fauorabilia sint iura reis quam actoribus. ff. de actio. et ob. arrianus. et ff. de re. iur. fauorabiliores. ergo multo magis vbi principaliter interest secundo protestantis facta protestatio primam eneruat. **U**ltio quod ponitur in termino pemptorio dato ad ponendum vel articulandum vel aliter protestat duas positioes vel articulos quod articulos datos possit declarare diminui interpretari corrigere vel mutare et novos dare si ad eam noticiam puenerit an huius protestatio valeat rideo deca protestatio est utilis quod ad declaratores arg. ff. de acq. re. do. adeo. s. cum quis i se. et ff. de testa. hedes. s. qd vo quis obscure. Item dico quod ad interpretationem. ff. de iudi. si quis intentione. et s. de accu. cum dilectus. quod tamen distinguunt in principio medio vel fine fiat declaratio seu interpretatio ut no. s. de resti. spo. cum ad sedem. sed quo ad diminutionem distigue aut ius quod situm est ex narratione articuli partis aduersarie et tunc non habet diminueret quatenus facit pro aduersario arg. in

arg. in aut. d. his qui ingre. ad ap. §. illd col. v. ff. de posi.
 l. publi. §. si. r. l. i. §. si. rē. vbi gra. appellat qs obijciēs in
 personā vel formā r articulāt. sup hoc vult detrahē hos
 articulos dico q nō pōt in p̄iudiciū appellati cui ex dca
 articulatione accrescit ius. §. q alia nō pōt oppōere appel
 lans. ar. s. hoc lib. de elec. ab eo. nisi put dicit p̄stitutio vt
 circa aut nō facit p aduersario r tūc p̄t tollere qz h casu
 solus fauor articulātis versat. sili mō dico i eo qui muta
 re vult vel corrigere distiguedo. In eo vō q vult articu
 los nouos dare post p̄ptoriū p̄textu p̄testatiōis appel
 lationis an facte v̄f distigueduz aut articuli d nouo po
 siti nō sapiūt crimē vel defectuz aut sapiūt. p̄rio cāu siue
 articuli nouiter positi sint post terminū p̄emptoriū nati
 vel noti. r de hoc p̄stat saltē per iuramētum possunt ad
 mitti. ar. s. de excep. pastoralis. r de offi. dele. insinuante.
 arg. p̄fertiz si de facto in articulo p̄tento competeret ius
 agendi ex natis post p̄emptoriū qz in illis etiam snia
 lata nō obstat. ergo minus p̄emptoriū obstat. ar. ff. d
 exce. rei iudi. si mater. §. eandē. sed i notis post terminuz
 distiguit aut post huiusmodi terminū restat cognitio r
 dic tūc vt p̄diximus. aut nō restat vt qz est cōclusuz quo
 casu non est cognoscere. s. cognitum esse r tunc non ad
 mittitur. r rō est enim quod ipsi imputet qui ante iudici
 uz preparare debuit iusticiā r diligētē inquirere. ¶ S
 nūqd eadem distinctio adhibet in natis. die aut sunt na
 ta ex qbus competit ius agendi aut excipiendi. si excipi
 endi admittam. si agendi aut articulāt de hoc actor aut
 reus. si reus die vt p̄ius. si actor aut libellum potest iu
 uare ex cā de nouo orta. r sic die vt p̄us. aut nō: r tunc nō
 admittā p̄bas. s. hoc li. de re iudi. abbate sane. nec valet
 si dicas valet ad agenduz ergo. ad excipiēdū. naz bic est
 figura dictionis h. n. mutat qd in vbi. ¶ Secundo casu
 dixit. B. cōpost. q nō d̄z admitti vt no. s. de elec. qd sicut
 cui opinioni assentio in notis s. nō in natis. nā post p̄m
 ptoriū iure dilatoziā vt est litis p̄testatio dilatozia orta
 post p̄poni pōt vt. d. c. insinuāte. secus dico in his que no
 ta sunt de nouo post p̄emptoriū pp rōnes per dictum
 B. allegatas r est rō diuersitatis articulās potuit sibi
 prouidēre in notis post articulationē: s. non in natis r
 iō sibi iputat. ar. s. de re iudi. suborta. nec valet protesta
 tio quoad nota qz factum p̄emptoriū p̄testationi ob
 uiat qd est fortius vt not. in casu decre. s. de elec. vt cum
 vintō. argu. ff. de mino. veruz. §. si. r p̄testatio dictis ca
 sibus est magis voluntaria q̄ necessaria. p̄dictis igitur
 modis generalia specialia nō cōprehendūt. regularē tū
 est q̄ genus spēm cōprehendit sicut totū partē. ff. e. semp
 specialia. r. s. eo. in toto. r est regularē q̄ tm̄ facit gnāle in
 oibus quantū spāle in singulis. ff. d. adm. ru. si duo. C. d
 p̄scrip. xxx. vel. xl. an. omnes. r de quadriē. p̄scrip. l. iij.
 r verbum generale gnāliter est intelligendū. ff. de lega.
 p̄sta. l. i. §. gnāliter. ff. d. ser. ru. p̄. si seruitus. xij. di. si ro
 manoz. s. de puil. qz circa. q̄ aut gnāle spēs nō cōprehen
 dat h̄ facit mā modus seu qualitas r alie circūstātie gnā
 les artantes vt per instantias supra positas probat.

In iudicijs r iij. ad intellectuz hui⁹
 regule curiosus vidē

posset Thomā secunda secunde. q. lxiij. p to
 tum. r maxime articulo vi. Dy. de equalitate
 in iudicijs seruanda siue pres pares sint siue ipares al
 leg. in aut. iusiurandum q̄ p̄sta. ab his. §. r conuerso.
 r. §. r primū ibi nequaquam subinclinatus rē. r vt iudi.
 sine quo. supra. §. deinde. r. §. quod autē. r de defen. ci. §.
 iusiurandū. cum enim iudices circa subiectos se habere
 debeāt vt patres circa filios in aut. vt iudi. sine quoquo
 supra. §. eos. r iusiurandū quod p̄sta. ab his. §. deuotos
 paterna vero potestas nō atrocitate sed pietate mouet r
 pro liberis consiliū capit. ff. ad. l. iul. de pari. l. diuus. r de
 adul. l. nec in ea. §. pe. rcludit iudices r platos circa s̄bdī
 tos p̄ios eē d̄bē r in eos i iudicijs eq̄litate suare. nā ieq̄
 litatē eēt i c̄iudicialib⁹ r i arbitrijs iura p̄probāt. ff. d. ar. l.

fide meis circa p̄n. r. l. pedi⁹. §. in seruū. r. l. si cū dies. §.
 pe. ff. de vul. r pu. sub. iā h iure. r. l. lutiū. C. de resc. vē.
 l. ratas de testa. mil. l. in testō. de impu. r ali. sub. l. heredi
 tatē. r. l. q̄uis. ¶ Prima gl. ponit exēpla. sc̄do significat
 in cōtrariū quattuor canones quattuor decretales r du
 as leges soluit r dat qnqz similia. tertio ponit quattuor
 duobus qbus d̄r iudiciū. in fi. no. r instruit. ¶ In. i. glo.
 ibi. §. si arbiter statuit locū in quo altera ps nō pōt hōe
 ste venire nō artat eēt eū qui venire poterat. absurda enī
 esset ineq̄litas illa q̄ sola vna p̄tiuz ligaret r ibi aut scā.
 v. p̄sona ibi i eodē genere delicti alit p̄uif seru⁹ q̄ liber.
 Itē alr qd fit in parētē vel patronū q̄ q̄ i extraneū r ibi
 in sacris. iij. r vide. j. eo. nō lz in. i. gl. ibi in sacris. r. l. vni
 cuiqz. li. xij. vñ r p̄uilegiū vniuz litigantiū trāsit ad al
 terū. C. de fruc. r lit. expē. l. si. signat ad hoc p̄rium isti. de
 iur. na. §. s. quod p̄inci. vbi de hoc. r h̄ per Dy. cui non
 placēt solutiones ille quaz p^o distiguit aut p̄uilegiū
 deē ad litis executionē r tūc aduersario p̄dest. aut ad de
 cisionē r tūc secus q̄z improbat p. l. C. si aduer. trā. l. i. r. ij.
 C. de reputa. q̄ fi. l. vni. secunda distiguit an. p̄rio motu
 p̄cessū fuerit r tūc nō p̄dest aduersario an ad petitionē
 r tūc p̄dest quā eēt iprobat p̄re. l. si. de fruc. r li. ex. distin
 guit ergo sic. aut p̄uilegiū cōtinet ius iniquum qz p̄ces
 sum in alterius lesione r tūc distiguit qz si ad petitionē
 vti d̄z ipetrās eodez iure facit. s. de mu. pe. c. ij. si sine po
 stulatione nō cogit. ff. qd qz iur. in p̄n. l. i. r. ij. si vō non
 p̄tinet ius iniquū s. fauorē illius cui cōcedit r aliquā iu
 ris cōis relaxationē siue p̄rio motu siue ad petitionē sit
 cōcessum p̄dest solū ipetrātī r nō alteri eū nō cōtingen
 ti vt in. §. s. q̄ p̄icipi. p̄dest eēt litigātī cū illo vt viteē ine
 qualitas r qz v̄f eū cōtingere r sic loquit lex vltima. C. de
 fruc. cū cōcor. r ibi. c. pe. in fi. Jo. mo. ponit. xv. significatio
 nes super heica de iudicijs q̄s dat p̄ hos vsus. Actio lis
 aucto. for⁹ arbiter vltima velle. Questio disere. sen. istā.
 discussio posse. ¶ Pernicies pena p̄cessus iudicialis actō
 s. de p̄ba. ex lris. ff. de iudi. in tribus insti. q. nō est p. fa.
 te. §. p̄terea. Lis. ff. de pecul. qd debet ad trebel. l. i. ij. rñ.
 Auctontas. s. de iudi. decernimus. lxiij. di. c. i. For⁹ d̄ iu
 di. quanto. Arbitr. ij. q. vi. a iudicib⁹. ff. q̄ satisfda. cog. ab
 arbitro. s. eo. lib. d̄ offi. del. ab arbitris. si enī arbiter eēt iu
 dex. §. arbitriū iudiciū. Ultima velle vt h̄ in gl. r. C. de sa.
 san. ec. l. hēat. Dō. C. de or. iudi. l. qdē. Discretio vt i glo.
 r. ff. de iudi. cū p̄tor. r de p̄ben. graue. xxxij. q. iij. origo.
 Snia. lxi. distin. neophitus de re iudi. in causis de ap. si
 duobus. s. de p̄scrip. c. si. ff. de le. iij. q̄ cōcubinā. §. si he
 res r eccliafici. xvij. an iudiciū iusticiā tibi para. Instā
 tia. C. de iudi. p̄radū. s. v̄ iudi. c. pe. discussio. s. de ver.
 sig. fortius in p̄n. posse. ff. de iudi. iudiciuz soluit. i. ptās
 iudicādi pernicies. i. ad corinth. xi. ibi q̄ māducat r bibit
 indigne iudiciū. i. perniciē sibi manducat r bibit. glo. di
 cit p̄denationē pena. l. di. r purgabit in p̄n. in Jo. v. c. qui
 male egerūt in resurrectionē iudiciuz. in pene eterne p̄ces
 sus iudicialis. s. eo. li. de iudi. c. i. de excep. pia. archi. d̄ h̄
 aliqd tractauit. s. e. ti. de resc. statutū. §. i sup. dicit q̄ qn
 qz ponit p̄ tēpore. l. v. di. p̄cepta pro deliberatione vel exa
 minatione. l. ix. di. c. i. in fi. elvij. di. de petro in fi.

Ec regula facit ad qōnē d̄ actore
 r reo p̄uilegiatis d̄ cer

to iudice quā omitto qz illā posui. s. e. li. d̄ p̄i
 uile. c. i. §. r idipm. s. p̄sequar questionē fra
 tris Aberti quam sic p̄ponebat. ecclie collegiate conces
 sit papa p̄uilegiū q̄ p̄scriptio minor cētenaria⁹ in suis
 bonis vel iuribus nō currat contra eam: agit p̄latus cō
 tra capl̄m vel ecōtra quozū bona sūt discreta sup re als
 p̄scriptibili q̄rebat an alter contra alterū illo p̄uilegio
 possit vti. hanc aut abbreviabo. ¶ Ad affirmatiuā qnqz
 ad negatiuā quattuor allegando. tertio ponit solutio r
 pro cōtrarioz solutione distictio. ¶ Ad primum q̄ pos
 sit iducebat q̄ appellatione ecclie⁹ ēps r capitulum cō
 tinentur de ver. sig. cū clerici. de testa. requisiti. nec mirum

a C Prescri
 ptio minor cē
 tenaria. Adde
 c. cuz nobis. r
 c. si diligenti.
 de p̄scrip. r gl.
 in. c. ij. eo. ti. li.
 vi. Archi. in. c.
 ij. rvi. q. iij. r
 gl. in verbo le
 gitimam. in. c.
 cum dilecta. d̄
 confir. vti. vel
 inuti.

b C Appella
 tione ecclie.
 Adde glo. in v̄
 bo mentio i. c.
 post electionē
 de concessio. p̄
 bē. r ibi Car.
 zaba. in. vj. op
 postio.

qz ad corpus pfituendū necessario sunt caput z mēbrū
 q̄ hic cōcurrūt de his q̄ si. a p̄la. nouit. facit. xij. di. c. i. xlv.
 di. cū beatus. de p̄scrip. cū nō liceat. si q̄ p̄lato vel caplo
 datū intelligit. videamus q̄ quos datū sit z v̄ q̄ p̄ oēm
 antiquū statū iure cōi p̄uilegio vel als in ecclesia laudabi
 liter obseruatū imutare volētē. z h̄ facit p̄scribens. ergo
 cōtra illū cōpetit. ad p̄mū inducūt. xxv. q. i. p̄ totū. z. q. iij.
 si ea. z. c. seruatis. z. c. institutiōis. p̄ q̄ p̄z q̄ euerfor d̄f q̄ id
 facit z ēf eccliam est lz videat̄ intra. xciiij. di. si inimicus. ḡ
 stās p̄ statu antiquo v̄tē p̄uilegio p̄ p̄scribentē sicut p̄
 ēfneū. **Secūdu** p̄bat sic. put se h̄nt singulares eccle
 ad v̄lez cui⁹ sunt mēbra ita mēbra singularis ecclesie ad
 ipsaz eccliaz facit. i. q. i. multi. vij. q. i. nouatian⁹. xciiij. q. i.
 loq̄. lz p̄uilegio v̄tilis eccle concessio vna ecclesia v̄tē p̄
 aliā. nā p̄uilegiū p̄ p̄scriptionē. x. xx. vel. xxx. annoz da
 tū ē eccle de. xl. annis. xvi. q. i. quas actiones. z. q. iij. ne
 qz decenij de p̄scrip. de quarta. z illo v̄tē ecclesia contra ec
 clesiam v̄tē ibi. xvi. q. iij. volumus. Itē p̄uilegiū de resti.
 in integ. iure minoris datū est eccle quo tū vna p̄ aliam
 v̄tē de resti. in integ. auditis. sic ergo v̄nū mēbrū eccle
 sie p̄ aliud v̄tē p̄uilegio de quo loq̄tur. ē simile de p̄
 uilegio velleyani dato mulieribus fideiuentibus q̄ tū
 vna cōtra aliā v̄tē. C. ad velle. si sine. Itē in macedonia
 no quo vnus filius. iuuat p̄ aliū. ff. ad mace. si fil⁹. Itē
 ē in p̄uilegio religiosoz de nō soluēdis decimis. s. de
 deci. ex parte. xvi. q. i. nec obstat si dicat talia p̄uilegia n̄
 data collegio qa p̄uilegiū clericoz q̄ ad forū datuz est
 collegio clericali de fo. cō. si diligētī. z tū cōtra clericū v̄tē
 tur clericus illo eo. ti. c. i. xi. q. i. inolita. sic z i p̄posito cū q̄
 libet de ecclesia participet p̄uilegio. s. co. li. de p̄uile. p̄ ex
 ceptionē dicā in rebus ecclesie quemlz de ecclesia illa v̄tē
 posse. **Tertio** sp̄aliter de p̄uilegiato sic p̄bat. si minor
 mutuat filiofamī. bene v̄tē p̄uilegio minoris etatis p̄
 p̄uilegium macedoniani. ff. de mmo. v̄ez i fi. z. l. se. sic z
 h̄ maxime qz is cōtra quē p̄scribit certat de dāno vitā
 do z alter de lucro captādo quoz nō ē par rō. C. de p̄di.
 l. si. z facit. xij. q. iij. q. cūqz. **Quarto** sic. qd̄ cōe ē duob⁹
 p̄ficat vni p̄tra alterū. v̄n cōis tutor duozū pupilloz agit
 p̄ vno p̄ reliquum. ff. de auct. tut. accipiētis. sic dicamus
 de isto p̄uilegio. **Quinto** cū p̄scriptio sit p̄ nālem
 equitatez fm̄ quam qz cū aliena iactura locupletari nō
 d̄z. e. ti. locupletari. si ergo vnus cōtra aliū p̄uilegio v̄tē
 possit ipedit̄ locupletatio p̄dcā z sic benignior est talis
 interpretatio maxime qa res ad suam nām facile reuertit̄
 qua olim oēs eccle gaudebāt p̄uilegio cētenarie p̄scri
 ptionis. C. de sa. san. ec. v̄tē iter diuinū. facit. xxv. di. ab ex
 ordio. ff. de pac. si vnus. s. qd̄ si nō totuz. Ex his p̄cludit̄
 q̄ alter p̄tra alterū p̄uilegio se defendit. **In** triū p̄
 uilegiū qd̄ est lex p̄uata cōtra ius cōe nō plus p̄cedit q̄
 verba sonāt z restringit̄ ad eos qbus z cōtra quos z ad
 ea sup qbus est cōcessum hec patēt per ordinē. vij. q. i. pe
 tisti de p̄uile. sane. de ver. si. ex parte. de deci. ex parte. pp
 id iubet videri z seruari p̄uilegioz tenoz de p̄uile. por
 ro. sed ex tenore p̄uilegiū qd̄ ponit thema p̄z tūc illud cō
 petere cū p̄ ipsaz minor p̄scriptio allegat̄ fm̄ terminis
 qōnis nō allegat̄ cōtra ecclesiam. cū enim in iure indefi
 nita egpolleat v̄tē de quo. s. de elec. v̄tē circa. erit idē dice
 re cōtra eccliam z contra totā eccliāz solus aut̄ p̄latus
 vel solum caplm̄ non faciunt illā totā sed eius p̄tē tm̄ d̄
 his q̄ si. a p̄la. nouit. ergo allegatio p̄scriptionis quam
 facit alter p̄ alterū nō est p̄ totam eccliam sed est mēbrū
 contra mēbrum ad quē casum non videt̄ p̄uilegiū p̄tine
 re. **Secūdo** sic. cū ius corporis non sit singularium d̄
 corpore. xij. q. ii. q. manumittit. z. q. i. s. si ergo. ff. de re. di.
 in tm̄. p̄uilegium datum ecclesie non est datum singula
 ribus. singulares aut̄ sunt p̄latus z caplm̄ cum diuisum
 d̄ illis loqm̄ur. ergo p̄uilegio eccle quasi sibi non dato
 alter solus maxime p̄tra alterū v̄tē nō poterit facit. s. e.
 li. de p̄bē. mandatum. als ēt se q̄f̄ q̄ q̄ v̄tē singularis de
 corpe p̄cipare d̄z p̄uilegio ledere ex illo qd̄ esset absur

a **P**riuillegiatus p̄tra p̄
 uilegiatū. Ad
 de Bar. z do
 cto. in auten.
 quas actiōes.
 in. ij. col. C. de
 sacro san. eccl.
 Bald. in autē.
 habita. C. ne
 fili. p̄ p̄e. bal.
 in. l. ij. C. de p̄
 uile. si sci. l. ij. i.
 l. quo tempo
 re. i. vlt. col. C.
 de resti. milit.
 Ang. m. l. si. ff.
 ex qui. ca. ma
 io. Abb. in. c.
 auditis in. ir.
 no. de resti. in
 inte. Abb. i. c.
 in presentia in
 xv. col. d̄ p̄ba.
 Pau. de ca. cō
 filio. cccxij. in
 cip. v̄tē p̄ucto
 supra scripto.

b **A**n scho
 laris qui iura
 nit creditor.
 Adde Joā. de
 imo. in. c. cum
 p̄tingat. de iur.
 iur. z p̄ feder.
 de senis confi.
 cxi. incipit. qd̄
 talis est cleri
 cus zc.

dum vt co. ti. qd̄ ob ḡfam cū p̄cor. Luz enī vt dixi in p̄ncē
 pio p̄me partis p̄relatus z capituluz censeatur ecclesia cui
 p̄uilegiuz datū est si p̄tra ipsoz alterz admittat̄ p̄tra ec
 clesia iduceat. ergo ecclesia sibi ip̄si erit p̄traria inducēdo
 illud p̄ se z p̄tra se. z sic dissidendo nulli cōuenit. xxij. q.
 vij. qd̄ aut̄ de pe. di. i. s. p̄ his potestatibus d̄ ap. sollicitu
 dinē. melius ē ergo vt can. dicit neutrū d̄ suis iuuari q̄
 alterz ledi. xiiij. q. v. deniqz. facit de sepul. c. j. qd̄ igit̄ cōmu
 ne est neutrū p̄sit v̄tē noceat. xxiiij. q. i. qm̄ vetus. ff. d̄ in ius
 vo. cōis. ff. de rap. vir. illd̄. z facit qd̄ no. de postu. c. vlt. nec
 erigat huius corporis alter p̄ alterū quod p̄tra se nolit
 xxij. q. vj. nihil iniquus. **Tertio** q̄ p̄uilegiatus p̄tra p̄
 uilegiatū p̄uilegio nō vtatur iduceat. plire qd̄ no. d̄ pro
 ba. in p̄ntia in gl. igressus in p̄n. z qd̄ no. e. ti. q̄ p̄oz in sine
 glo. z dec. cū dilectus de ordi. cog. v̄. nos aut̄. ex qbus p̄z
 p̄uilegiū euanesce de substōnis vel dotis vel spoliatio
 nis cessare p̄tra aliū q̄ parē cām fouet. **Quarto** indu
 citur q̄ in omni scriptura ad itentionē scribētis ē recur
 rendū de rescrip. sup l̄ris. de arbi. exposita. de p̄ben. c. si.
 intentio v̄o pape in hoc casu est q̄ p̄ minorē p̄scriptio
 nez centenaria ecclesia nō cadit a iure suo: sed q̄cūqz vin
 cat vel succūbat ex litigantibus ecclesie nil deperit. ergo
 p̄uilegio nō est locus: qz nō est iste casus cui voluit p̄u
 dere p̄cedens faciant similia q̄ no. s. de his q̄ si. a p̄e. cū
 apostolica in gl. ideo. z vide qd̄ dixi d̄ p̄ba. ex litteris sup
 ver. egressus post p̄n. ex qbus p̄cludit̄ alterū cōtra alterz
 p̄uilegio v̄tē nō posse. **Soluendo** dixi p̄relatum con
 tra capitulum vel ecōtra illo p̄uilegio v̄tē non posse. s.
 eius v̄sum esse contra omnem qui rem ecclesie ab ip̄suz
 d̄nio auocaret. dicit aut̄ q̄ vniuersalium p̄uilegiozum q̄
 dam respiciunt fauorem personaz datum certis causis
 z in certis articulis. tale dicit p̄uilegiuz minorz z eccle
 siarum in resti. in inte. ff. de mmo. l. i. p̄ totuz z mulierum
 in velleyano z filiozū famī. in macedoniano: que proprie
 nō possunt dici data vniuersitati vel corpori s̄ sunt vni
 uersalia z istis vtitur vnus talis contra aliūz talem vt di
 xi in scdo argumēto p̄me partis. aliud datur corpori vel
 vniuersitati fauore tam vniuersitatis q̄ singularium. z
 isto pōt v̄tē ad sui defensionē tam vniuersitas q̄ singula
 res ipsius p̄sone etiam p̄ alios singulares ipsius corpis
 vt ēt ibi dixi i fi. de p̄uilegio fori clericoz aliud est qd̄ dat̄
 vniuersitati vel corpori ipsius fauore nō p̄tis vel singula
 rius p̄sonarū z h̄ v̄tē vniuersitas vel alius p̄ ipsa ne ip̄i
 us ius pereat aliter illi p̄uilegio nō ē v̄sus vt dixi in fi.
 scdo partis z per hoc p̄ria sint soluta. z vide qd̄ dixi i que
 stione sup regula p̄uilegium in p̄n. solutionis.

A malis

lxix. fidē multas significa
 tiones fidei vide de sum
 tri. sup p̄rica expedit fm̄ vtilitatez nec lz fm̄
 eq̄tatem: nec decet fm̄ honestatem z de his
 oibus. s. de voto magne post p̄m. **Prima** gl. p̄ exens
 plis z materia remittit et distinguit malum promissum
 a male p̄missio. **In** gl. i. in fi. idem **Dyn.** qui dicit mala
 promissa ip̄o iure vitari. ff. de pac. iurifgentius. s. z gene
 raliter. z de v̄bo. obl. l. gnāliter z. l. veluti z. l. stipulatio h̄
 modo. z. l. si plagū. z. l. si stipuler. insti. de inuti. stip. s. qd̄
 turpi. sed male p̄missa. puta per dōlū vel metum vitat̄
 iterdū ope exceptiōis. C. de inuti. sti. l. dolo. ff. de v̄. ob. si
 qz cū aliter z nihil interest actionē non haberi vel habe
 ri per exceptionem elidendam. ff. eo. ti. l. nihil.

Ec regula

inducit ad qōnē dispu
 tatā p. d. Joā. z nūc ep̄s
 cesenatē qua querebat an scholaris q̄ iurauit
 creditori nō exire districtū bonon. an solu
 tionem sine ipsius lnia filius. ex iusta cā reuocat̄ a p̄e
 vel clericus b̄ficiatus reuocat̄ ab ep̄o ad residentia v̄tē
 simplr sit piurus qz si obtēta lnia creditoris lz petita an
 solutiōnē repatriauit. **Pro** scholare iducunt̄ sep. p̄
 ip̄z alia sep. tertio de qd̄ eliciunt̄ tres casus nō dubij. z
 dubius soluit̄ distinguendo z sic contrarijs respōdetur.

Ad primū q̄ nō incurrit per iurū inducēbat sep̄: vi
culi p̄ozitatē ip̄ius maioritatē subintellectā quadruplici
tatē superioris auctoritatē iurātis qualitātē z reueren
tialē possibilitatē. de p̄io p̄z q̄z iste p̄ius obligatus erat
obedire patri z ep̄o. sed oīs sc̄da oblo intelligit fieri s̄i p̄
iudicio p̄ozis. eo. ti. q̄ p̄oz cū p̄oz. p̄bat idē d̄ fo. cō. c. pe. d̄
rescrip. cū p̄tin. s̄. e. li. eo. ti. tibi q̄. z. c. duobus de iurepa.
postulasti de deci. ex multiplici. de sen. excō. si vere z opti
me de iureiu. tua. z. c. veniēs z. c. itellecto. z. c. ea te. que c̄t
in iuramētis loquūtur. z vide q̄ de b̄ficiato duaz ecclē
fiāz aduocato z vasallo no. de postu. in. c. vl. in vl. gl. z q̄
sup ea scripsi z dixi h̄ ti. in regula s̄ctus in p̄ima q̄ōne q̄
pp̄ b̄zeuitatē exp̄inere omitto. facit q̄ scripsi post Inno.
de p̄ben. cū iā dudū. post p̄n. magne glo. de clerico b̄n̄te
duo b̄ficiā diuersoz ep̄oz q̄ plus tenef obedire p̄io. z
vide q̄ not. Hosti. de h̄ in sum. de maio. z ob. s̄. z ad qd
obediēs. v. qd si duo. ex q̄b̄ p̄cludit q̄ ex q̄ tenebat plus
obedire p̄ri vl ep̄o q̄bus p̄us erat astructus faciēdo q̄ d̄
iure debuit nō peccauit. xxij. q. iij. q̄ peccat. z sic nō est p̄
iurus. **D**e sc̄do. s̄. de maioritate p̄stat q̄ in duob̄ q̄b̄
qs est obligatus p̄cipiētibz cōtraria obediēdū est ma
iori. viij. di. q̄ s̄ mores. xi. q. iij. qui resistit. xxij. q. i. qd cul
pat facit de ma. z obe. p̄ tuas. s̄. e. li. d̄ p̄ben. si a sede z ele.
vt lit. pen. c. i. v. neutro. sed hoc h̄m̄us ereditōz cni iura
nit studēs nō exire districtū. ex altera pte ē vinculū nāle
quo qs tenef obedire p̄ri. i. di. ius nāle. xxij. q. v. est ordo
z diuinū p̄ceptū. Exo. xx. honora p̄ez. fac. xxij. q. iij. duo
ista. z qd no. xi. q. iij. quā multos in gl. s̄ nūqd in fi. z. xxx.
di. c. i. vl iuris cōis quo tenef ep̄o de ma. z ob. si qs vene
rit. de off. oz. p̄querente. q̄nqz p̄ iuramētū. xxij. di. quāqz
de. v. sig. cū clerici. isti at duo ep̄s z p̄ sunt quo ad debi
tozē maiores ereditōz ergo coz. cuiqz obuit obedire z
sic non fuit piurus. **D**e tertio sic onidit in omni oblo
ne ē iuramēto firmata subintelligunt ista q̄ttuoz faul
tas rei p̄seuerātia v̄similitudo z cogitatū. de p̄io p̄z de
iureiu. breui. z. c. querelā. facit. e. ti. quēadmodū. xxij. q. v.
de forma. z. q. ij. facit sed h̄ ē difficultas pp̄ inobediētiāz
ep̄i vl p̄ris ergo zc. de sc̄do p̄z q̄z res non p̄seuerant in p̄
statu pp̄ supueniēs mādātū s̄riū z sic ad illd̄ iuramen
tūz nō tenef. xxij. q. ij. ne qs. facit de here. c. fi. xv. q. vj. nos
sanctoz z sepe supueniēs cā licere facit als illicitum d̄ ex
cep. pastoralis. s̄. eo. li. de elec. vt circa. z. c. nulli. de p̄cur.
c. ij. tertiu ē p̄z p̄ dec. cū iuramēto de homi. est. n. v̄sile q̄
h̄ iurando non intellexerit. s̄ q̄ p̄ id fieri pōt inobediēns
ep̄o vl p̄ri z iuramēta d̄nt intelligi s̄z intentionē iuran
tis. xxij. q. v. humane de iureiur. veniēs ergo debuit ep̄o
vel p̄ri obedire z sic obediēdo n̄ fuit piurus. **D**e q̄rto
p̄bat de iureiur. c. pe. qz iuramētū nō extēditur ad ea d̄
q̄bus cogitatū nō fuit iste v̄o nec cogitauit nec cogitare
debuit venire s̄ canōicas sanctiones de iureiu. ad n̄fāz
iij. ergo zc. de superioris aucte certuz est q̄ in iuramētis
intelligit excepta. xxij. q. ij. beatus. de iureiur. venientes
de rescrip. p̄stitutus de dōa. inter dilectos. facit qd de pa
cto dicit. viij. di. que s̄ mores. de voto. xxvij. q. ij. s̄. cuz er
go. vnde accusat ē ab eo ad quod qs de iure tenef puta
ad residēdū in ecclesia. vij. q. i. puenit. z. c. si quis in clero.
de cle. nō resi. ex pte. s̄. e. li. de elec. l. canon. nā talr ē iur
ramēto astrictus ad id abest in seruitio ep̄i d̄cle. nō resi.
de cetero. z. c. ad audientiā. z ex hoc p̄cedit q̄ iurans ali
cui obedire nō astringitur p̄ id p̄tra supiozes vt no. xxij.
q. v. de forma. z de iureiuran. petio. Itē cū p̄ceptū idu
cat necessitates. xiiij. q. i. qd p̄cipit z necessitas excusat a p̄
iurio de iureiur. querelā. ergo excusatus ē iste scholaris
a p̄iurio cū p̄ceptū iudicis excuset a pena h̄. e. ti. qd qs
cū p̄cordan. Itē cū iuramētuz solū astringat ad possibi
lia z honesta. s̄. eo. li. de iureiur. c. i. z in honestū esset ep̄o
vel p̄ri nō obedire. ergo ad id nō astringit cū non vincu
let ad iniquitatē de iureiu. quāto. nec liget in alterius p̄
iudiciū. eo. ti. cuz contingat. confundit ergo ecclesiastic
ordo si sua cuiqz ep̄o iurisditio nō seruetur. xi. q. i. perue

nit. facit b̄n̄ ad q̄ōnez qd de illo qui iurauit non exire do
mum vel locum infra certum tps no. Bul. in spe. de ci
ta. s̄. i. in fi. **A**d q̄ntum. s̄. qualitātē iurātis adducit qd
no. Bul. in spe. de renū. z cō. s̄. i. ver. atē est b̄ficiū. vbi
notatalia pacta scholaribus nō tenere. alle. C. de p̄ri. q
fi. dis. l. i. facit. s̄. d̄ pig. c. ij. nō teneat ergo iuramētū acces
sorium de fo. cōpe. si diligētī. z sic p̄ istā regulā z p̄ regulā
non est eo. ti. trāsgressio non inducit piuriū cū p̄missio
fuerit s̄ hoīs libertatē. Itē clericus sine licētia ep̄i vel si
liussfamilias sine licētia p̄ris votū peregrinationis non
adiplēt. p̄mū p̄z de p̄se. dist. v. nō oz. de sc̄do. xxij. q. iij.
tribus. z. q. v. pueri. z vide qd post Inno. z Hosti. scripsi d̄
voto scripture in gl. ma. v. qd de pubere. q̄ tenēt votū fi
liussfamilias ēt puberis p̄ter votū religionis pendere ex
ptātē p̄ris. z facit qd de vxore d̄. xxij. q. v. noluit. z. c. ma
nifestū. ep̄o ergo vel p̄ri ex iurta cā reuocātī necesse h̄uit
studēs iste parere ergo nō ē piur. **A**d sextū q̄ de reue
rēiali possibilitate dixi inducēbat qd iste fecit qd potuit
petēdo licētia a creditoze z sibi in iuramēto reuerentia
adhibendo sibi ergo nō iputef. s̄. eo. cū nō stat. sunt eniz
casus in q̄bus sufficit licētia petere l̄z nō obtineat de re
gula. l̄z. in clemē. de fo. cōpe. c. vni. s̄. volumus de sepul.
dudū. v. si vero d̄ appel. q̄uis sic z h̄ sufficiat petere l̄z nō
exhibeat. **I**n s̄riuz q̄ sit piurus inducēbat alia sex. s̄.
iuramētū in se licitum debitis comitibus sociatū dispē
sationis non susceptiū a mādante nō p̄cogitatur in sui
forma puz i trāsgressio de volūtariū. **D**e p̄ l̄z diuersis
modis sumat piuriū vt no. xxij. q. ij. i sūma d̄ iureiu. tua.
pp̄ie tū piurus est trāsgressor liciti iuramēti. xxij. q. ij. c. i.
z. q. iij. in ocēs d̄ iureiurā. q̄relāz. z. c. cū p̄rigat. qd at istud
fuerit licitū p̄bant iura p̄mittentia obsides dari de iure
iur. ex rescripto de arbi. exposita. xxij. q. viij. vt pridē. q̄ i
telligunt de iurātibus stare certo loco donec solutū fue
rit debitū vt no. Inno. z Hosti. in. c. p̄re. an rescripto. cuz
ergo talia iuramēta sint licita facit de fideiuf. puenit i fi.
z seruari possint sine salutis interitu. s̄ seruāda sunt. s̄.
de iureiu. si vero. s̄. e. li. d̄ pac. c. ij. nec excusat ep̄i vel p̄ris
auctoritas. xxij. q. v. q̄ cōpulsus z duobus caplis sequētī
bus. nec enī excusat in delictis supioris auctoritas. xxij.
q. ij. q̄cūqz. xi. q. iij. nō sp̄. z. c. sequētī. xvi. q. i. in canonibus
z. q. vij. decimas. xv. q. i. oē quod. xxvi. q. ij. nullus. z sp̄ā
liter de p̄se. facit qd no. xxij. q. v. de forma. ergo si fuerit li
citu z seruari p̄t sine peccato nec excusat supioris aucto
ritas trāsgredientem. ergo iste piurus. **D**e sc̄do sez
q̄ iuramētū secum h̄uerit debitos comites. s̄. veritates
iudicium z iusticiam que tria regunt in eo. xxij. q. i. z iu
rabunt. z. q. ij. an. ma duertendū de iureiur. z si christus
de primo. s̄. de veritate satis p̄z quo ad iuramentū asser
torium. s̄z qz de p̄missorio loquimur illud d̄z h̄re veritatē
in animo iurantis q̄ sez verificet q̄ iurat als quo ad ip̄m
ip̄o instanti esset per iurium. xxij. q. ij. c. i. Itē debet h̄e
re iudiciū idest discretionem z deliberationē. z tale su
it illud cū forte pp̄ necessitates studij aliter nō possit si
bi subuenire nisi se taliter obligasset qd sepissime exp̄ie
tia docuit. z ep̄s vel pater dando licētiāz eundi ad stu
dium videtur concessisse quod omnia possit ad studij
necessaria de offi. delega. p̄terea. faciunt no. xi. q. i. non
dicatis. ij. q. vij. cum pastoris. de accu. ex parte in glos. ij.
De tertio comite. s̄. iusticia dixi supra p̄ria pte p̄ dec.
ex rescripto de iureiu. ex q̄bus cōcludit q̄ fuit d̄ iure di
uino z positiuo seruādū. **A**d tertiu p̄ncipale facile p̄
uenit cū in dubiū reducamus an papa dispensare pos
sit in iuramēto licito de quo disputat. xv. q. vi. auctozita
tem. de iureiu. q̄to. z vide qd no. in spe. de leg. s̄. nunc tra
ctemus. ver. sed si legatus. de episcopo ergo vel p̄se idu
bitatū quod non possunt. q̄ graue aut sit crimen periu
rij patet. xxij. q. v. alle qui. Conclusio ad p̄posituz patet.
Ad quartum sez q̄ mandans non p̄cogitauit cū obli
gatū p̄ iuramētū z ēt si absoluere vel dispensare potuis
set non tū id intēdebat ex quo id ignorabat vel quod id

Clericus sine licētia ep̄i scopi. Ad gl. in. c. licet. d̄ vo to. Inno. in. c. scripture. e. ti. idem Inno. in .c. ex pte. i glo. sua de cēsi. Ar chi. in. c. scim^o xxij. q. i.

C. s̄. verita tem. Adde gl. in autē. q̄ eis. C. de nupt.

nō exp̄ssit. 2 ideo ad illud seruandum teneat. inducit qz
 exp̄ssit non obstāte iuramēto de rescrip. cōstitutus vbi
 de hoc. ad idem de testi. cōstitutus. i. de testi. co. c. si. s. eo.
 lib. de electi. vbi piculū. ver. 2 vos d̄ sup. ne. pla. c. ij. de re
 bus ec. nō ali. c. ij. imo nō sufficeret ep̄m scire nisi dispen
 sare 2 se hoc velle exp̄primeret de hoc de scisma. c. si. s. cū
 papa dicat qz nō vult aperire viam piurij de iureiurā.
 cū cōtingat. nec dare sniam veniendi s̄ iuramentū. e. ti. si
 vero 2. c. mulier. multo minus h̄ d̄z velle ep̄s vel p̄f iurā
 tis dato qz h̄ possent. ¶ Ad quintū venio de puritate iu
 ramēti in q̄ nulla fuit cōditio 2 q̄ sine 2 dōne p̄mittit 2 c.
 xxij. q. vl. c. vni. 2 et Hosti. seruanda est fides. xxij. q. i. no
 li. xxij. q. iij. innocens. multo fortius benefactori. vel cre
 ditori. peccatū ergo mortale qd̄ cōmittit in trāsgressione
 fidei iurare pp̄ timorē ep̄i vel p̄fis vel grauaminū q̄ per
 eos possent inferri cōmitti non d̄z cū potius qs̄ debeat
 oē malum pati 2 c. xxij. q. iij. sicut sanctius. 2. q. v. ita ne
 d̄ resti. spo. l̄as. 2 qd̄ me. cā lactis de sen. ex. inquisitioni.
 ¶ Ad sextum de p̄ria voluntate veniendi certū est qz iste
 voluit trāsgredi qz nō ponimus attractionē vel coactio
 nē absolutā. 2 dato qz ponemus cōditionalē includit tñ
 voluntatē. xv. q. i. merito q̄ritur. ergo est periurus. iduci
 tur qd̄ scripsi post Hosti. de cēsi. significauit sup. ij. gl. q̄
 ff. iudex p̄cepit debitori qa iurauerat soluere ne soluat
 creditori ibi dicit iuramentū seruādū. Itē iste p̄plexus i
 ter iuramentū 2 s̄riū p̄ceptū ep̄i vel p̄fis d̄z eligere min⁹
 malū qd̄ est potius obedire deo q̄ ep̄o vel p̄ri. xij. di. c. i.
 2. ij. cū illis nō sit obediendū s̄ iuramentū prius licite factū
 de iureiurā. c. veniēs. 2 si dubitaret an esset licitū aucto
 ritas pape regrenda est d̄ elec. venerabilē. qd̄ dcm̄ est de
 petitione licētie nō iuuat in iuramēto p̄fiso homini. sed
 necesse est illud impleri nec sufficit illud in melius com
 mutari sicut in iuramēto p̄fiso deo de iureiuran. pue
 nit. necesse ē igit iuramentū homini p̄fisu impleri vel ab
 ipso absolutionē hēri qd̄ eē nō pōt d̄ iureiuran. c. i. d̄ cēsi.
 significauit d̄ spon. p̄terea. ex his oibus cōcludit eum
 piurū. ¶ Soluer volēs meū morē allegās excludebat
 p̄ tres casus nō dubios. Primus est scholaris i fraudē
 creditoris pcurauit vocationē sui quo casu piurus est d̄
 offi. dele. pastoralis in fi. 2 clemē. de pe. multoz. v. illis pe
 nā. 2. l. ibi allegata. ff. si qs̄ cautionib⁹. l. ij. in fi. Secūdus
 si potuit debitū soluere 2 sic vtriqz parere tūc d̄z volūta
 rie s̄ iuramentū venisse 2 sic ē piurus d̄ iureiurā. q̄relam.
 2 vide qd̄ no. in dicta dec. pastoralis. §. vl. in. i. glo. Terti⁹
 q̄ ipse scholaris p̄s p̄ iuramentū se obligauerat ep̄o v̄
 p̄ri ad redditū vel ad obediētiā. in duobus enī iuramē
 tis licitū. p̄ p̄fistum p̄ferit sc̄do de iureiur. veniēs. 2. c.
 intellectu. faciūt no. eo. ti. l. 3. s. eo. li. 2 sic remanet dubius
 q̄ studēs nō astrictus patri nec ep̄o per iuramentū nō p̄
 curās ēt reuocationē suā nec soluere valēs repatriauit 2
 tūc distinguit aut de licētia ep̄i vel patris erat in studio
 aut sine licētia. p̄ casu si licētia fuit ideterminata nō astri
 gens cū ad reditū ea die nec excludens potentiam faciē
 di mutū 2 p̄ studij necessitatibus illud s̄rit artat illuz
 iuramentū cū ex datione licētie oia videant cōcessa sine q
 bus 2 c. vt dixi supra pte sc̄da in sc̄do mēbro. v. itē d̄z h̄re.
 valeat ergo indissolubiliter factū d̄ tali tacita licētia qz
 als sine licētia factū nō valuisset sicut d̄ pacto future suc
 cessionis d̄ q̄ fit d̄ volūtate eius cuius erat hereditas.
 C. d̄ pac. l. vlt. sc̄do casu sicut eū nō obligatū ep̄s poterat
 saltē ad residentiā reuocare d̄ cle. nō resi. ex pte cū. c. se. 2
 p̄ ēt saltē ex iusta cā vt ponit thema sic 2 obligatū cū p̄ri
 vel ep̄o p̄ iuramentum p̄iudicare nō potuerit quare ad
 ipoz mādatū repatriādo piurū nō incurrit p̄ prius al
 legata maxime que dixi in. v. ad quintum caplin q̄ com
 pulsus cum sequentibus loquant d̄ his qui ad p̄ceptū
 dominorum iurant falsum. illi enim non excusantur. qd̄
 dicitur qz in delictis nō excusat superioris auctoritas ve
 rum est cum precipit superior illud quod est delictū vel
 cū precipit qz ad suū non spectat officium vt no. h̄ eo. ti. i

¶ Exempt⁹
 i loco exēpto.
 Adde Jo. an.
 in. c. i. d̄ piurū.
 lib. vi. i. novel
 la. doct. in. c. i.
 de conse. eccl.
 vel alta. li. vi.
 doc. in cle. i. vt
 lite pen. Bal.
 in. l. i. C. vbi d̄
 profes.

regula qd̄ qs̄. 2 bñ facit qd̄ not. ff. q. ij. in summa in fi. vbi
 no. filium non peccare obediēdo p̄ri cum canonis aucto
 ritate id facit ad reliqua s̄ria sit sic distinguendo r̄sus.

Obscuris

¶ Prima gl. di
 cit vñ sumpta. 2 po
 nit exempla. sc̄do ponit p̄ambula regule
 2 ipsius rationem. tertium recitetur per cō
 trarium de mediocritate sequenda remittit 2 soluit solu
 tioni obijcit 2 r̄det 2 declarat. ¶ In. i. gl. ibi semper in
 obscuris sequitur qd̄ minimū est sequimur. 2 ibi semper
 in stipulationibus sequitur 2 in ceteris cōtractibus se
 quimur qz actum est. 2 si non apparet qd̄ est actus erit cō
 sequēs vt id sequamur qd̄ in regione 2 in qua id actū est
 frequētat qd̄ ergo si neqz regiōis mos appeat qz varius
 fuerit ad id qd̄ minimū est redigenda ē sūma: 2 ibi in ob
 scuris inspici solet qd̄ visimil⁹ est aut qd̄ plerūqz fieri solet
 2 ibi legato: hōie legato d̄bet nec optimus nec pessimus
 2 ibi q̄ lancē. q̄ habet tres lances maximā minorē 2 mini
 mā si legat minorē illā mediā legasse v̄. 2 ibi. §. si v̄o. 2. §.
 se. legās certū numez seruoꝝ illis nō specificatis medio
 cres legasse v̄. 2 ibi fideiussoꝝ si fideiusfi. p̄ illo q̄ d̄z triti
 cū sine adiectione bonitatis quodlibet triticū dando li
 berat⁹ suz. ¶ In. i. gl. ibi minimi: 2 si alicui lego quātā p
 tē h̄z vnus heres 2 ptes h̄rdū sunt ineq̄les videoꝝ mini
 mā legasse. e. ti. si ita relictū. 2. l. q̄ 2 cubinā. ff. cū ita s̄z d̄z.
 2 ibi nō p̄t idē h̄ d̄z. p̄ modū obiectiōis 2 ibi tacite vide
 qd̄ post d̄z. dicā. j. e. inspici⁹ in tex. 2 sup. fi. gl. 2 ibi vbi
 de hoc 2 distinctionē ibi positā plene p̄sequitur h̄ d̄z.
 tractans etiā plene q̄ in s̄ctibus 2 q̄ in delictis locum
 habeat hec regula 2 hoc vltimo p̄sequendo dicit qz si
 incertū est delictum idest nō constat illud esse cōmissum
 locus est regule qz sequimur minimuz. s. absolueno. ff.
 de pen. absentes si v̄o certuz est delictū sed qualitas igno
 ratur vt qz vim fecit. sed nescit an cum armis vel sine se
 quitur minimum. s. qz sine. j. e. in penis cum concor. vbi
 vero delictum 2 qualitas sunt certa: sed incertus anim⁹
 d̄linquētis: sequimur non minimū sed quod durius est
 . s. qz animū habuerit delinquendi ex quo ad delinquen
 duz est habilis 2 hoc inducit facti atrocitas. C. de sicca.
 l. i. de iniurijs. si non conuittij. vbi at delictum 2 qualitas
 sunt certa sed p̄sona incerta vt qz nullus d̄prehenditur
 fuisse in actu delinquendi sequitur minimuz absolueno
 vt prius dixi p̄ legē absentem. Si vero plures fuerint in
 actu delinquendi tñ ignoratur quis deliquerit tunc nō
 sequimur minimū qz oēs punimus. ff. ad. l. acq. itē mel
 la. §. sed si plures. 2 no. ff. ad. l. corn. de sicca. super rubz.
 huius rō qz oēs appent esse culpabiles ex quo fuerit in
 actu delinquendi facit. xxij. q. vl. c. vlt. 2 quod dixi de ho
 mici. significasti. ij. super ver. in hoc dubio est ēt s̄m d̄z.
 ratio publica que suadet maleficia puniri p̄ta tales qz
 priuataz defensionē pretendūt 2 sic publica p̄ferenda. ff.
 pro socio. actione. §. labeone. 2 in auē. de nō alie. §. qz v̄o
 2 ibi cū similibus. vide de censi. quanto in. iij. glo. 2 de fil.
 p̄sby. litteras in vlti. glo.

Ec regula

bene ifruit q̄ i obscu
 ris h̄ minimuz sed oc
 currit q̄qz dubietas vbi nō est minimum vt
 in qōne h̄ 2 Padue disputata in qua dubita
 tur qs̄ sit iudex d̄icti in diuersis terminis p̄ponit. 2 p̄rio
 sic exēptus in loco exēpto manēs picit lapidē p̄ quez p̄
 cussit stantes in loco non exempto queritur an ordinari⁹
 loci an p̄latus ipsius exēpti huius delicti sint iudices h̄
 fuit qd̄ d̄ni Egi. cremos̄. sed quos 2 iunxit vterus h̄ con
 iūgat calamus. Sciendū qz ipsius frater d̄ns Carlinus
 legū doctor hodie in curia romana excellēs aduocatus
 d̄ni Padue legeret qōnē ampliauit ad iudicē s̄ctus sic
 dicēs p̄mus ex̄ns in paduano districtu iuxta fines ipsius
 aliqd̄ cū sc̄do v̄l in sc̄d̄z ex̄ntez in territorio teruifino egit
 pp̄ qd̄ factus est reus q̄rit vbi rōne illius talis act⁹ forti
 tus sit forū. p̄ declaratiōe duo subdebat. s. reū dici 2 a re

que petit a reatu sup quo ipetit de h. s. de. v. si. forus. ver. reus. vbi et dixi fm qd qs diuersis modis sortit for inter qs sunt hi duo cu hinc vl deliquit in loco. s. de fo. c. pe. c. si. cu cocoz. ponit ergo terminos cu pms imisit i scdm gladiu lacea vl sagitta vel cu illo dixit pp qd dubi- taf cuius iudicis sortitus sit for. hac at multu abbrevia- bo me te retenta. Et p remittat z ponat qd pro pncipio primus allegat iunges qtuor q allegat scds. scdo ponat qd pro fine allegat pms z ser q allegat scds. tertio ponat solone q de iudice delicti qcordat. Itē solone scdi de iudice pctus i fine ponit opinio. Ad vtraqz pte iducunt glo. q tractat de initio z fine spectado z iura in eis indu- ctā. s. de elec. dudū. i. in glo. ista tria z de celi. c. iij. i. gl. ij. cu suis remissi. Itē ea q in qone poroz. e. ti. q por z in. q. qua posui sup regula scm legitie. s. spaliter p pncipio allegat Egi. i. maleficijs volūtate spectari nō eritū d sen. ex. cu volūtate. ff. de sicca. l. diuus. ex corde. n. pcedit ad alteria furta z hmoi. xv. q. vj. c. i. in fi. xxij. q. v. pposito. z c. sicut. n. vñ Gayn ex pceptu homicidij priusqz illō cō mitteret vt homicida dānatus ē a deo. de pe. di. i. nūqd Gayn. z vñ q semp in homicidio volūtas exterius p ali qd opus detecta incōtinēti facit que hōicidā. z idē i alijs casibus de qbus de pe. di. i. circa pnc. in legib⁹ canoniza- tis. Itē effectus plus piderat q effect⁹ d biga. nup ad fi. h. Egi. s. Carlin⁹ copiosus allegas pbabat pncipiū pfi- derare cu dubitat cui de plurib⁹ actio det. ff. de po. l. i. s. si suus d. v. ob. si fili⁹. Itē cu dubitat an det. ff. ad mace. si tñ sciēte de psti. pecu. Itē vba. s. p inde. vl q detur. ff. de po. l. i. s. idē pōponius. z māda. si pcurator. i. rñ. vl in qstū det. ff. de neg. ge. pōponius in negocijs sic z i delictis vt sciatur ipoz q̄litas. ff. de fur. q iniurie in pn. z q pena de beaf. ff. de pen. l. i. de adul. qd ait lex. s. si. sic z i iudicij d fo. z pe. pposuisti cu qcor. Inducebat fo q cu pncipiū sit cuiusqz rei potissima ps de orig. iur. l. i. z sic nobilius suo fine: qd p q pncipiū pōt ee sine fine z nō quertit z h ad sensum pcipif ex duob⁹ at vntis potentius trahit ad se minus potēs. ff. de au. z ar. le. z si nō sunt. s. puciam⁹ de acqr. re. do. qcd. s. si. ergo zc. Tertio iducebat qn pncipiū z finis bz diuersitate loci hī pinde ac si in loco pncipiū fuisset pfectū adducit. ff. de re. di. insti. l. affe. z d. di. insti. l. institutio talis q qd dicat vide in cle. de pecu. reli- giosus in vl. gl. Quarto arguēdo de tpe ad locū sicut vno tpe incobatu. z alio pfectū hī p pfecto tpe icobatio- nis. ff. ad. l. acql. huic scripture. z. s. si māumissus. z. l. ait lex. s. q si mortifere. z d. dā. infec. dānū. s. sabini. sic quoqz ad casus dicamus de loco. idē oñdit cu icobatu referuaf in euētz alterius tēporis qfirmaduz. ff. de peri. z cōmo. rei vñ. l. necessario. als icipit q si pēdēte q po. in pig. hab. q balneū. i. ij. rñ. z. l. potior. de re mi. qd dō d fideiuf. si a reo. s. sub diuersis. Ad hīū allegabat egi. effectū p pōderādū q fuit in loco nō exēpto vel i territorio terri- fino de pe. di. i. s. hec aut vba. de cle. nō resi. relatū. z ibi qcor. in. iij. gl. Itē in bono cōsiderat finis z pfeueratia qe nō q iceperit zc. vij. q. i. suggestū. ergo a simili p hīuz de- bemus dicere in malo vt. s. plus pferemus sine sicut i cautione d stādo iuri volūtatis nō sufficit d eo q mit. c. i. cu z qcor. facit. s. eo. li. de elec. perpetuo vbi ē z sensus expsse pstitus in scrutinio nō iducit pena dec. cu in cūctis nisi sequat electio iducebat et quod scripsi post Clin. d imu. ec. c. vl. d illo q extra cimiteriū manēs trahit stantē intra z quod de vulnerato extra ecclesiam qui fugit intra not. s. e. li. de imu. ec. c. vni. in. iij. gl. qd ēt no. Du. z La. d z sec. di. i. ecclijs p. l. huic scripture. ff. ad. l. acq. iducebat vltio ff. de mino. l. iij. s. i. vbi si mior iudiciū icobauit z maior fact⁹ sniaz hīā reportauit nō restituit z sic sine z effectus pōderam⁹. Ad primā tñ pte inducit ea lex. s. scio hīz egi. s. carlinus. iducebat q tps sine pōderam⁹ in absoluēdo vl cōdēnando z nō tps litis pte. s. e. li. de re iudi. abbate. s. porzo. vbi cocoz. qd qūo itelligat p. e. c. s. ceterū. sic er- go h quo ad forū in tali certo delicto pōderandus est fi-

nis facit. vij. q. i. suggestū. C. si ser. expoz. ve. l. moneoz. nā ad finē oia referunt. C. de na. li. nup. ad fi. z inde dictuz ē exitus acta. pbat vt no. ff. de iure fil. nō itelligit. s. qm at z alibi a casu describe dic. ff. de testa. tu. l. iure nfo. s. si. ad fill. si exheredatus. i. rñ. Scdo egparabat ipfectionē nullitati idest actui q nullus ē. ff. de iniusto rup. z irri. l. ij. insti. q. mo. testa. ifr. s. ex eo inde dī nil actū videri zc. C. ad fill. l. pe. in fi. in ius vo. vt cant. l. si. sicut ergo ex actu nullo nō sortiret qs forū. ita nec ex impfecto. Tertio qz tps incobationis trahimus ad tps putrefactiōis p z in macedoniano. ff. ad macedo. l. filiussa. s. si. de ver. obl. qdā cū filiū. s. si. de fideiussio. si debitor. s. si filius. z mā. si vero nō remuneradi. s. filio p que p zctum inceptum p filiū. ex quo per numerationes pfectus fuit cū eo facto sui iuris haberi perinde ac si fuisset et icobatus tpe nu- merationis. Quarto tenendo qd dixi in pūna pte de actu potētiozi dicimus sine potētioze ex quo hētur act⁹ integritas z pfectio z esse rei sine quo ipm pncipiū nihil facit. ff. ad. l. fal. si is q quadragita. s. s. z si opus. Qui to h id qd prius dixi quarto arguēdo de tempore ad lo- cū inducit. ff. de dona. inter vi. z vro. si enī. s. si. vbi v3 do- natio viri ad vroz facta tpe prohibito ex quo effectus cōferit in tps pmissum. ad idē. ff. de heredi. insti. z in tps facit et. ff. de iudi. heres absens. s. si. de actio. z ob. l. z tra- xisse. nā cōferit h pncipiū ad fi. z sic in sortiēdo forum il- lius loci respectus hētur. Alimo dicebat q cū actus actiozū sunt in patiente fm ipm paties oz ponderari s3 hic fuit s3 thēmata in loco nō exempto vel districtu ter- uisino ergo zc. primū pbat q ad qualitātē patientis at- tēdamus qz surripiens rez sacra cōmittit sacrilegiū. sur- ripiēs pphanā cōmittit furtū. xvij. q. iij. q̄qs z no. ff. ad .l. iul. pecu. l. diuus. ff. de fur. si falsus. s. q alienū. s. si qs sponte. Itē ex varietate patientis dat vel negatur actio aque pluuie arcēde. ff. de aq. plu. ar. l. i. s. apud labeonē. locū ergo vbi erat patientis in hoc ponderare debemus. So. cū qrimus de delicto ambo qcordat ne maleficia re maneat ipūta vtrūqz ee iudicē. l. platū exēpti vel padua nū respectu pncipij. z qz sub eo pfectit delictū q ad se. ad qd allegat de psump. c. i. ibi q mittat. z qd ibi no. in gl. i. z ordinariū loci vl teruisinū respectu finis z effect⁹. z sic cō- cedunt q p qlibet ptiū sūt iducta. sicut p vnū dlictū plu- res psonas tāgēs vnicuiqz insolidū attribuit. ff. ad. l. aq. li. ita vulnerat⁹. s. si. z de fur. l. vulgaris. s. si duo. sic vnū dlictū plura territoria tāgēs cuiqz territorio attribuat i solidū iducit. C. vbi de cri. agi oz p. l. i. put ibi expōit gl. sic et insolidū ecclesiastic⁹ z secularis sunt iudices misera- bilis psonē vt no. lxxvij. di. c. i. z. xij. q. i. c. i. sic due ptates sunt in eodē officio. C. de offi. psec. vr. l. i. facit. s. d offi. leg. c. i. de psum. l. fas cū cocozdan. i. gl. sic z vestibulū ibi duo edificia tāguntur vtriusqz cēfēt insolidū. ff. cōmuni. diui- dun. arbor. s. vestibulo. nō tñ intelligas vnumquēqz pe- nā insolidum imponere posse sed reo p alterum punito precluditur alteri prās puniēdi qz nō iudicabit deus bis. lxxxi. di. pbyter. xij. q. vl. c. vl. ad idē de offi. le. l3 d ac- cu. de his. ff. nau. cau. sta. l. l3 dicebat tñ egi. q si compara- tionē fieri oporteret pferret pmiū cū stati iacēdo ex iordi- nato affectu deliqrit nec pōt negari qn puniēdus ēt ia- ctus ille dato q nō pcutisset facit qd dicam sup regula in penis z pcutio secuta nō est p se delictū als cēt duo delicta: sed effectus pcedentis delicti derivati a pceden- ti cā alle. ff. ar. fur. cel. si plures. s. si. cocoz. L. y. post p. de. C. vbi. de pos. agi oz. l. vni. in hctū aut z eius foro dicebat dñs Carlinus pōderādū qsumationem cōtractus vt si vnus dicit pmittis decē. z alter rñdit pmitto vel vn⁹ dī- cit vēdo rē talē tibi p decē. alter rñdit emo vbi erat ille: hctū sic i stāti pficiēs ibi forū sortitus erit vterqz. nō enī sicut in delictis res icobata p seipam sbsistit. cū nullius effectus ēt interrogatio sine rñsione secuta. ff. de verbo. obl. l. i. s. q cū pñs. pōderet ergo locus vbi pfectionem z esse recipit inducit. ff. de auct. tuto. obligari. s. tutoz. z

a Arguēdo de tempore ad locū. Adde an valet argumētum de tempo- re ad locū. vi- de .c. q̄qs. xl. d. c. sciendum lxx. di. c. si. de trāfactio. c. si. de ferijs. l. vi- num. ff. si cert. pe. l. cōtinuus in. s. cu3 ita. ff. de verb. ob.

glo. ibi quid si pars. 2. §. si p̄dicta intelligit vera nisi cēt
perfone q̄ rōne p̄ctus non sortirent forū. de hoc. ff. de iu
di. heres. §. i. vel nisi fuisset actū de solutione faciēda in
altero p̄dictoz locoz vel in loco tertio. ff. de ac. 2. ob. §.
r̄isse. nā illo loco p̄r̄isse vidēt. vt ibi. p̄ter casus aut illos
simplr̄ p̄rabendo lz ibi soluere. p̄mittat sortit̄ ibi foruz
vbi p̄fectus est p̄ctus lz quidā cōtra qd̄ ipse improbat qz
fm̄ id viator in quo sp̄ale est qd̄ nō sortit̄ p̄bendo si p̄mit
teret ibi soluere nō posset ibi cōueniri qd̄ eēt absurdū. di
cit aut q̄ fm̄ p̄dicta allegationū solutio opportuna non
est. Est sciēdū q̄ Fr̄aciscus v̄cellen. in dec. si. de for. cōpe.
in. q. illa qua de delicto q̄rit̄ tenuit qd̄ vtriusqz loci iudi
ces debeāt p̄uenire allegabat de rescri. pastoralis d̄ sen.
exco. cū illoz. 2. dixi de h̄. s̄. co. lib. de p̄uile. c. i. post prin.

¶ In pari delicto

lv. Jo. mo. in
decre. s̄. e. li. d̄
testi. c. i. dixit regulā locū h̄re in his q̄ in se sūt
turpia vt occidere 2. furari. vbi v̄o factū in se
non est turpe: sed qualitas rei adiecte vel p̄sonaz facit il
lud turpe tūc nō ē melior cōditio possidentis qd̄ dicit p̄
bari de symo. veniēs 2. rō reddi. ff. de cōdi. sine cā. l. auū
culo. l. 2. ij. r̄i. Et h̄ dicit q̄ allegatio ibi posita facit p̄ re
gula lz decisio videat̄ facere p̄ que plus resperit factū q̄
q̄litate ne agēs esset in dāno. loquit̄ lex de pecunia data
noie dotis p̄ neptē ausculo q̄ p̄mittit̄ repeti q̄si ex nulla
cā data. dare ergo nō est p̄hibitū ē in sp̄ualibus: lz adie
ctio facit illud turpe q̄si. daf̄ ex pacto vel taxatiōe q̄ h̄z
v̄im pacti. 2. id̄ repetit̄ facit. s̄. de magis. c. ij. 2. vide qd̄ no.
de symo. de hoc. ¶ Prima glo. dicit v̄n̄ in viro que mē
bro sit sūpta. 2. vtriusqz mēbri ponit̄ exēpla 2. obijcit ad
v̄nū exēplū 2. soluit sc̄do notat̄ signat̄ p̄rium 2. ibi remit
tit. ¶ In gl. i. ibi cū par delictū sequit̄ ē duoz sp̄ onera
tur petitor 2. melior h̄etur possessoris cā sicut fit cū d̄ do
lo excipit̄ petitoris. neqz enī daf̄ talis replicatio petitori
aut si rei quoqz in ea re dolo actū sit illi d̄z p̄mitti penam
petere qui in illā nō incidit 2. ibi in pari cā sequit̄ posses
sor potior h̄eri d̄z h̄i q̄ in vniuersum ius succedunt here
dis loco h̄ntur. ¶ In gl. i. ibi si seruū stichū. als̄ sc̄pit̄ si
stichū seruū. 2. ibi p̄seq̄ Dy. ponit̄ exēplū p̄. l. ff. de pu
bli. si aut̄. §. si duobus. vbi melior est p̄ditio possidentis
cū duo emerunt a diuersis non dominis. Itē p̄. l. i. debi
tor. ff. de pigno. vbi melior ē cōditio possidētis q̄si nescit̄
cui res p̄ fuerit obligata 2. in si. diceba: h̄ Dy. cuius ver
ba scriptoz ponet ad l̄raz qz h̄ regula h̄z multa p̄ria ad
ipsoz cōcoz. sic erat distinguēdū aut p̄ puniēdo dolo v̄l
culpā agit̄ crimialr̄ aut ciuilr̄. 2. si criminaliter aut ē idē
delictū accusatoris 2. accusati aut diuersū si idē repellit̄
accusator qz nil dolosus doloso. C. d̄ li. cā. l. si filii. d̄ testi.
qm̄. 2. de hereti. l. qm̄. ver. inter se. si diuersum aut p̄ponit̄
in modum accusationis aut exceptionis. si in modū ex
ceptionis audif̄ opponēs anteqz nomē eius inter reos
fuerit receptū. postea vero nō audif̄ ēt si maius crim̄ op
ponat. ff. de adul. l. ij. §. qd̄ hic dicit. 2. §. si publico. 2. §. ex
traneis. 2. l. si maritus. §. p̄scriptōes si i modū accusatio
nis aut de pari aut de minoz vel maiori. si de maiori au
dif̄ anqz nomē suū sit scriptū inter reos. C. q̄ accus. non
pos. l. i. postea v̄o nullo mō audif̄ ēt d̄ maiori. ff. de pu. iu
di. q̄ reus. 2. ibi no. si pari vel minoz nō audif̄ nisi suā vel
suoꝝ iniuriā p̄sequat̄. C. q̄ accu. nō pos. l. negādi. si ciuilr̄
aut vterqz ē in dolo aut vterqz ē in pari culpa 2. tūc h̄nc
idē cōpēsāt̄ siue circa idē siue circa diuersa reperiat̄ dol̄
siue c̄pa. ff. so. ma. viro. 2. l. si mulier. d̄ dolo. l. si duo d̄ eo
p̄ que fac. est. l. si. §. si stipulator. de p̄ben. emp. l. domū. ne
qd̄ in lo. pu. l. ij. §. idē ait. qd̄ vi aut clā. l. si alius. §. bellifi
me. 2. l. vlt. §. si ad ianuaz. de do. ex. l. apud celsum. §. mar
cellus. aut vnus i dolo alter i culpa. 2. tūc si circa idē non
fit cōpēsatio qz dolus p̄ponderat culpe. ff. ad. l. acq̄l. Itē
§. si. 2. l. q̄ foueas. §. h̄ actio. 2. l. si putator. si circa diuersa
fit cōpēsatio cū teneat̄ vterqz ad q̄ritate vt. ff. de cōpē.
si ambo. 2. ibi no. si vn̄ i lata culpa alter in leui p̄pēderat

lata qz p̄parat̄ dolo. ff. depo. l. qd̄ nerna. 2. si mēfor sal. mo.
di. l. lata. §. plane. 2. si qs̄ test. li. eē ius. fu. l. i. §. nō aut̄. si vn̄
in leui alius in leuissima p̄ponderat leuis circa idē sicut
dictū est. s̄. in casu simili. sec̄ si circa diuersa cū sint inui
cem debitores in q̄ritate. ff. e. cū per delictū. Itē si vnus
in leui faciendo alter in leui negligendo p̄pēderat le
uis in faciēdo: 2. ideo nō compensat̄ nec est melior condi
tio possidentis vt plene no. ff. so. ma. l. si moza. Dy.

¶ Hic regule conuenit

ḡistaz quā d̄ns neus d̄ns Martinus dispu
tās sic p̄ponebat gl. i. l. vbi at̄. ff. de p̄di. ob
turpē cām. sic querit̄ pone dedi tibi rē indiuiduā ob cāz
pt̄iz honestā 2. p̄ti turpez. vbi gr̄a dedi bouē vt capuā va
das 2. hominē occidas neutrū fecisti. repeto qz capuā nō
iuisi qd̄ h̄oeste fieri potuit: 2. tu vis retinere q̄si turpiter
vederis qz dedi vt hominē occidas querit̄ de repetitiōe
quid iuris. san in totū repetatur an nihil an pro parte.
¶ Ad quamlibet haruz trium partium vna rō allegat̄
2. datur solutio: sed secundus disputans ad negatiuam
allegat quattuoz 2. sex in contrariū 2. soluit distinguēdo.
¶ Sc̄dm̄ primū videt̄ dicendū qz totum repetat̄ quasi
turpis conditio habeat̄ pro non adiecta. ff. de condi. in
debi. que sub conditione. s̄. de conditio. apposi. c. i. 2. vlti.
Item quando quis clam. 2. palā rogatur p̄ualeat qz pa
lā. ff. de iure fil. nō intelligitur. ita 2. hic p̄ualeat adiectio
honestā. ¶ Secūdo videt̄ qz nihil repetatur quasi h̄ fue
rit vna causa. ff. de cōdi. 2. demōstr. l. hec scriptura. cuius
pars est turpis tota d̄z censerit turpis ar. ff. de lega. i. etiā
si partis. 2. de re. du. si is qui. §. vtruz. vnde repetenti ob
stare debet turpitudine. ¶ Tertio videt̄ dicendū qz pars
repetat̄. nā si tota esset honesta totum repetere vt ergo
idē iuris sit de parte r̄c. 2. si dicat̄ res est indiuidua repeta
tur totū conferēdo partē estimationis. ff. de lega. ij. cum
filius. Soluēdo dixi repetitionem locū non esse rationib̄
p̄missis maxime qz si vtrūqz fecisset accipiēs 2. sic occi
dendo deliquisset nō repeteretur v̄n̄ si abstinendo 2. non
delinquēdo restituere teneret̄ eēt melioris p̄ditiois deli
quēs q̄si nō delinquens quod esse nō d̄z in autē. de resti.
2. ea que pa. in si. col. iij. dominus Petrus de ceruetis
disputans postmodum eandēz questionem plenius pro
secutus est allegans ad partem qd̄ nō repetat̄ quia i duo
bus quoz vnum nocet 2. aliud prodest inspicitur. ff. ex
q̄bus causis in pos. ea. fulcinius. §. qz. 2. ad fill. si quis in
grau. §. si. 2. merito ne sub p̄terexu liciti veniatur ad illi
citum. ff. de offi. p̄resi. illicitas. §. illicita. cum similib̄ ibi
notatis. ¶ Secūdo pp̄ difficile separationem liciti
ab illicito prohibetur quis a toto. ff. d̄ aqua quo. 2. est. l.
i. §. item queritur de aqua plu. ar. l. i. §. item sciendū in
fi. 2. §. si vicinus. 2. l. iij. §. si. ¶ Tertio pp̄ cōionē delictū
socij. extēditur ad socium sic ergo h̄ delictum in parte ex
tendatur ad aliam partem. ff. si quis cau. l. si duo. 2. de ar
bi. si duo. ¶ Quarto in cōi debito donatio prohibita in
personam vxoris extēditur ad correum vt ei. non p̄sit si
vxori fiat acceptilatio. ff. don. inter vi. 2. vx. si sponsus. §.
i. sic repetitio p̄hibita in vna pte extēdat̄ ad aliā indu
citur hec regula 2. hoc. eo. ti. cū qd̄ vna cū ipsoꝝ concor.
In p̄riuz de duobus quoz vnū nocet aliud p̄dest inspi
cit̄ qd̄ p̄dest. ff. de iure fil. nō intelligit̄. §. si qs̄ palā cūz si.
ibi no. 2. s̄. qui si. sint le. ex tenore v̄n̄ rōne adiecti in quo
nō versat̄ delictū subuenit̄ in eo in quo versatur q̄z diu
durat inseparatio. ff. de sta. ho. imperator de pen. l. p̄gnā
tis. C. de appel. precipimus in si. eodē mō r̄c. ¶ Secūdo
pp̄ indiuiduitatez b̄ficiuz petēdi 2. cessus in vna pte vel
in vna p̄sona extēditur ad aliāz partem vel aliam p̄sonā
2. victoria prodest. ff. si ser. vendi. loci. §. si fundus 2. l. si de
cōmuni. C. si vnus ex plurib̄. l. i. 2. ij. ff. de appel. separt̄
§. si. 2. s̄. de ap. vna 2. eadē rōne delictū vel negligētia in
vna pte 2. ab vno socio cōmissa releuatur pp̄ socium qui
non deliquit vel neglexit. ff. que ad. ser. amit. si cōem. 2. l.

prece. 2. l. nam satis. §. i. ibi si vero 2c. 2. vide qd no. §. eo. li. de iurepa. c. vii. in vl. gl. 2. qd sup ea dixi. Tertio si liberum hominē qui vēdebat ad pēiū participādū duo eme runt quoz alter sciebat alter ignorabat pp delictū patie tis se vendi ignorātia vni⁹ releuat scientes. 2. qz libertas vel seruitus nō pōt p parte cōpetere. ff. de lib. cā. liberis §. si duo. 2. l. duobus. 2. vide qd no. de clan. despō. cū inibi bitio in gl. 2. ita. Ita hic rōne partis in qua nō deliquit ad mittat ad petēdā partē in qua deliquit maxime qñ fuit turpitudō in possessore sicut in petitore. Quarto rōne cōionis 2. societatis nō capax capit pp capacē. ff. de libe. lega. §. si is qui duos. fortius pp indiuiduitatez partis ad quā est capax repetet vtrāqz. nā eadez ratione preceptu p missi pmitit phibitū. ff. de dona. inter vi. 2. vr. si spōsus §. gnāliter. xiiij. q. ij. nō estimemus. nā etiā in diuiduo re petitio partis indebite solute ad aliā partē extēdit. ff. de condi. inde. si nō fortē. §. si centum. fortius h vbi est indi uidua qz si id de quo magis 2c. C. qui. etate. l. si. l. x. §. de elec. cū in cunctis. Quinto si pp partē quam dedit ob cam turpez nō possit ēt petere reliquaz pp indiuiduum puniret in quo nō deliquit qd ēē nō d3. ff. de his quibus vt indig. l. rescriptū. 2. l. heres ad. l. fal. l. hereditatū. §. si. §. de his que si. a maio. par. ca. c. ij. in fi. Sexto quoties nihil sine captione 2c. ff. eo. ti. qñiens nihil. C. de inoffic. testa. l. omnimodo. ff. de do. excep. si pcura. rei. §. tale est hoc ergo 2c. ad predicta faciat de sepul. sacris. 2. qd ibi not. Soluebat per vltimo allegata 2. potissime per. l. quotiens. alle. in fi. qd repetitio propter indiuiduitatem detur in toto. 2. h si in ea parte verferur turpitudō reci pientis. nam iste certat de damno vitando ille de lucro captando. nam 2. talia dicuntur lucra. ff. de calū. in here dē. 2. in re dubia melius fauet repetitio qz aduentitio lucro. ff. eo. ti. nō d3. §. in re dubia. vbi ēt benignior in ter pretatio fieri d3. e. t. ea que in partes. §. in re dubia. 2. hoc intelligit cū ex vtraqz parte fuit turpitudō recipiente 2. in altera tm̄ in dante. 2. tūc merito faueduz ei qui min⁹ deliquit. nec est ibi par delictū 2. sic non obsāt cantraria 2. hec regula. vbi vero ex vtraqz pte rei date fuisset bone fias i recipiente non dat repetitio cā secuta. ff. de 2di. cā da. per totum. vel ēt cā nō secuta si turpitudofuit in so lo dante. ff. de 2di. ob tur. cāz. l. iij. si vō honestas ex vtra qz pte nō fuit in recipiente h in ea solū pte in q fuit tur pitudō dantis tūc est dubiū qd iuris. sed 2. tūc forte dicā possz cū ibi sit par delictū 2. illi recipienti absit in eo q cas iplēuit. ff. de cōdi. cā da. si pecuniā in pñ. C. de trāfac. cuz mota. C. de dolo cū pponas 2. no. C. de pñ. vbi nālis. §. q si facit tūc si melior 2. ditio possidētis p hāc regulā cuz concordā. nā facilius pcedit retētio vl exceptio qz actio. ff. de 2di. inde. si in area. 2. hoc. e. ti. qui ad agendū cū cō cordan. Si vō nihil absit recipienti qz nō iplēuit eam pp quā datū est tūc idē qd in pñio mēbro solomis 2. rōnib⁹ ibi dictis 2. fiet repetitio sine aliqua estimatōe pñada qz ppter turpitudinē impeditur recētio. 2. sic nō ob. ff. de le. ij. cum filius in pñicio ad. l. fal. lege faleidia iteruenien te 2. quod nota. de heredi. ac. l. i. in quibus dicitur qz est matio partis offertur.

Apennis

lit. faciēda §. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. exercituz sol. vt dixi. §. eo. odia. Dy. nec h3 locus regula vbi certum est delictum. 2. certa ipius qualitas h3

animus cōmittentis incertus. C. de iniur. si non conui tij. Item cum certū delictum 2. certa qualitas h3 incerta persona ex pluribus q fuerūt in actu delinquēdi. ff. ad. l. acq. Itē mella. §. sed si plures. C. ad. l. iul. de vi pu. l. qm̄ multa. fm̄ Dy. qui remittit. §. eo. in obscuris. 2. ibi dixi. C. dñā gl. dicit vñ sumpta 2. ponit exēpla. scdo arguit. tertio specificat qnqz modos circa regulā vlt. glo. ponit rōnem. C. In. i. gl. ibi. §. in penalibus. sequit causis beni gnus interpretādus est 2. ibi h eni. §. i. remotus ob dolum infamis est. ob culpā nō. in dubio presumit remotus ob

culpam 2. ibi si preses. §. sequit in glo. 2. ibi. l. pe. interpra tione legū pene mollitēde sunt potius q larāde. C. In p ma gl. ibi ē argumētū. idē Jo. mo. dicit tñ q nō diceret dubiū qñ ex actis apparere posset cassatiōis cā. C. d sen. q sine certa qzuta. l. iij. ff. de re mili. milites. §. amissionū. 2. dixi in decr. sup eo. 2. ibi ad similia q nō sint de mēte nec hēant eūdē effectū sup q vide qd scripsi. §. eo. li. de elec. si postq. §. i. sup gl. 2. ita 2. remissiones quas ibi dēdi vñ de argumēto a immozi dici solet q in delictis que tēdūt ad eūdē effectū bñ pcedit 2. est necessariū. C. de epis. 2. cle. si qs nō dicā can. xxvi. q. ij. in alijs. h3 possit ēē pbabile nō est necessariū. ff. de re mili. nō oēs. §. a barbaris. ff. ad tre. l. qui filiū. §. sabinus. bñ facit. §. eo. li. de elec. statutū.

Ec regula

facit ad qōnem suspēsi per triēniū a bñficijs q fiat 2. curus tēporū si infra triēniū nouā pe nā incurrat quam plene scripsi de elec. cū i cū

ctis sup verbo triennio. Item facit ad qōnē dominicalē vltima de damnato ad manū q h3 alterā aridas q illa debeat amputari vt ibi soluit p rōnem huius regule 2. eqtas pēligenda de do. 2. ptu. c. i. C. de iudi. placuit. 2. mi sericordia 2. compassio adhibēda. l. di. pōderet in fi. plv. di. ois. q. 2. vera iusticia h3 cōpassionē. xxvi. q. vij. alligant 2. satis puniē qz manus arida vez membrū ē 2. valet ad decorem. i. q. i. sicut vrgeri. Facit ēt ad qōnē quā disputa ui que talis fuit querit an penam q ipo iure delinqnti in fligit p delicto incurrat is q id cogitauit 2. aliqd egit h3 nō pfcit ēt si p ipsum non steterit. Dic p pro allegatio nibus p 2. tra remittam inducēs vñ legē 2. eius gl. se cūdo ponā quattuor circa declarationē qōnis. tertio sol uā pncipaliter p tria iura quā solutionem coadiuuabo pncipaliter p tres glo. 2. sex rōnes. demū ad 3ria duplr rādebo. De p sic qz iura qbus ad qōnēz argui pōt: sa tis sunt p vtriusqz iuris doctores collecta p Dofre. l. 2. illos q post eū scripserūt sup. l. si quis nō dicā. C. de epi. 2. cle. p Host. in sum. de pen. §. qbus 2. plene per dñz Ja cobum de basio qui frater fuit Archi. bonoñ. in quadā sua distinctione que dī distinctio de volūtate quā ēt di ctus Archi. posuit. xvij. q. i. §. si ergo. non reputo multū vtile nec subtile pdicta sic plene scripta repetere. suffi ciat ergo ponere q ad pñā partē. l. q penā incurrat faci unt oēs leges canonizate de pe. di. i. in pñ. 2. l. si qs nō di cā vsqz ad. §. 2. qd in pñ. ipius distinctiōis legit 2. no. de volūtate ad bonū. 2. p pte 3ria leges ibi posite. 2. §. cōtra vsqz ad. §. cogitatio 2. ex ibi nota. vsqz ad. c. si cui. 2. vi. q. i. si qs cū. 2. xxvi. q. ij. si qs nō dicā. 2. de eo q mit. i. possessio. c. i. p ēt studiosus sibi iura multa qrere p 2. Ad hanc pte bñ facit. ff. ad. l. cor. de fal. l. q falsam monetā pcesserit si totū formare voluerint suffragio iuste penitētie absol uunt. 2. ibi vide cōcor. in p^o glo. Est aut aduertēdū q format qd de pena 2. penali pñōne nō de pñio vel fauo re. est aut certū penales pñōnes restringēdas de ele. sta tutū. §. eo. li. 2. hic cū suis cōcor. Itē format qd nō d pena q a iure iubeē infligi p iudicē h3 de pena q infligit ipso iu re sine aliquo iudicis vel hominis ministerio. Itē qñt d pena delinquētis nō d illa qua ius punit vñ p dlicto alterius vt p3 in filijs hereticoz 2. cōmittētū crimē lese maiestatis. vi. q. i. si qs cū. 2. de hereti. c. ij. 2. c. statutū li. e. 2. de scisma. c. vii. li. eo. ad idē de pen. in quibusdā 2. c. ad aures. 2. c. felicitis. eo. li. Itē nec formatur qd de illo q nō perfecit per se. delictum tñ perfectus fuit p sociū vel mā datariū cui assistebat vel de illo q pfcit quo ad mentem h3 non quo ad verba. hī enī bñ incurrūt de homici. sicut §. de pen. c. fina. li. eo. de elec. si postqz. e. li. ij. rñ. Quibus sic premisis in predicta qōe puto q is de q querit penā de q qñt nō icurrat nec distiguo in h cāu iter leuia atro cia atrociora 2. atrocissima. h dico p dec. ppetuo. de elec. §. e. li. vbi penā a iure statutā 3 eligētes sciēter idignos epos nō icurrat is q cogitauit 2. egit ex q nō perfecit. ad idē d homici. sicut dignuz. §. illi aut. ibi ex illa captione.

a C Ad manū qui habet alte ram aridam. Adde Paul. de cas. in auē. h3 nouo iure in. ij. col. C. de suis fugi. bal. in. c. i. de phi. seu. alie. p Lo tharius in vfi bus seu.

ad idē de elec. pu. in ducl. c. i. si intelligat q̄ ille pugil in-
gressus fuerit bellū aio occidēdi. p̄z enī q̄ homicidij ir-
regularitate q̄ pena iuris ē nō icurrit lz ad actū p̄cesse-
rit ex quo mors vel mēbz trūcatio secuta nō ē. ad idē fa-
cit vera opi. lau. que 3 Jo. recitat d̄ pe. di. i. piculose. 2 qd̄
no. 7 soleo recitare de homici. si aliqs. ¶ Ad solonem et
facit qd̄ dicimus eū q̄ voluit pcutere clericuz 7 vibrauit
baculū lz nō p̄cussit excoicātū nō ē. vt no. Hug. xxvij. q.
iij. si qs̄ suadente. 7 Jo. de pe. di. i. si quis pulsatus. 7 fa-
cit qd̄ no. Ber. de sen. excō. si vero notau hoc in nouel-
la post Hoff. 7 moder. c. ti. c. i. ad solonem et facit qd̄ no.
de his q̄ vi me. ue. cā. fi. c. vni. e. li. in gl. antepe. fortiter p̄-
bat hāc solonem de elec. cōmissa. i. rñ. eo. li. vbi ad penas
iuris incurrēdā q̄ infligit nō facienti aliqd̄ infra tps̄ re-
grit tps̄ p̄fectum sic 7 hic requirat. delictum esse p̄fectuz.
Itēz nec a snia ecclesie d̄ absolutus is qui voluit absol-
ui 7 p̄cessit ad actū 7 si iurauit stare mādatis ecclesie vel
p̄tritionis signa p̄tendit nisi sequat̄ absolutio. ita nec di-
cat̄ ligatus q̄ voluit 7 aliqd̄ egit nisi id p̄fecerit qd̄ canō
ligat de sen. excō. cū desideres. 7. c. a nobis. cū par sit ius
ligādi 7 absoluedi de peni. di. i. verbū. facit et ad solonē
de symo. c. fi. de pe. suam. hanc et solonē p̄bet optime. l. i.
ff. qd̄ q̄sq̄ iuris canō. d̄ pe. di. i. hec aut̄ quā legē lz legiste
soluendo dicant loq̄ in minoribus delictis verius videt̄
q̄ loquat̄ in pena que ipso iure infligit. vñ vt ipsi fatētur
nō est illa pena q̄ infligit a iudice 7 per viā accusationis
imō ē pena iuris 7 p̄ viā compēsationis fit ipsius execu-
tio ad id de elec. lz can. li. eo. sic ergo illa ē ratio quare at-
temptatū sine effecto nō puniū bñ facit. ff. d̄ his q̄ no.
infa. l. solet. nā fm̄ legē infamiā incurrit ipso iure mulier
nubēs infra tps̄ luctus quā tñ nō icurrit mulier q̄ cogi-
tauit nubere et si attēptauit puta 3 hēdo spōsalia vt ibi
faciūt ad solutionē multa in ra q̄ ipso iure penā infligēdo
vtunt̄ hoc verbo ipso scō. s. e. li. de elec. vbi piculū. §. nul-
li. eo. t. sciāt. de iudi. c. ij. de cēsi. quāq̄. d̄ pen. felicis. §. p̄-
ti. 7 de homi. p̄ humani cū multis similibus. ipz̄ aut̄ ver-
bū designat actū p̄fectū 7 faciunt circa hoc q̄ scripsi i qd̄
ne porroz in pte scōa. fateor tñ q̄ is de quo q̄rit̄ peccat 7
arbitraria 7 eadē pena puniri d̄z maiori vel minori ha-
bita cōsideratione an p̄ eū steterit vel nō vt in predi. dec.
p̄petuo in fi. ff. de exordi. cri. l. i. in fi. canonizata. de pe. di.
i. sollicitatores. ¶ Ad 3ria oia facilis est rñsio q̄ loquū-
tur in pena quā nō 3bit̄ q̄ ipso iure sed iure p̄cipiente
p̄ iudice infligit. sit autē diuersitatis rō p̄ simile eius qd̄
d̄ aliud eē terminū aliqūe dari a iura sine iudicis vl̄ ho-
minis ministerio 7 illū iudex breuiare nō pōt nisi eodez
vel alio iure p̄mittat̄ 7 aliō qd̄ ius p̄cipit dari p̄ iudicem
quē iudex abbreviat d̄ h. c. ti. idultū. Itē nō ē mix̄ si desi-
derat̄ act⁹ p̄fectus in pena iuris plusq̄ in pena iudicis
cū desist̄ p̄sideratio 7 arbitrat⁹ legis mortue qd̄ nō deest
in iudice ad h. C. de his q̄ ad eccle. 2fu. l. vl. in p̄n. 7 d̄ pe.
felicis in fi. decretū gliget qd̄ certū 7 p̄fectū. de 2ces. p̄e.
c. i. li. eo. §. subiunctū. 7 cle. c. tit. c. i. ¶ Ad iura vero 3ria
q̄ pro delicto nō p̄fecto et penā ipso iure infligunt sicut
infamie 7 his similes de q̄bus cōiter dicūt doc. q̄ loquū-
tur in atrocissimis vt i heresi 7 criē lese maiestatis rñdēt̄
aliter heresis 3bit̄ 7 p̄ficiū h̄ ipso q̄ qs̄ cogitat 7 credit er-
rore de hereti. ad abolendā. 7. c. excoicamus. i. 2. ij. Crim̄
vero lese maiestatis 3bit̄ ex attēptatione. Itē attēptare
ibi est delictū qd̄ ex p̄sse ius punit. cū igif̄ iteruenit attem-
ptatio est p̄fectū delictū qd̄ lex puniebat vide simile i il-
lo q̄ locauit operas suas vt pugnaret cū bestia fera. naz
ipz̄ locare ē delictū 2suatū. ff. de postu. l. i. §. bestias. iij. q.
vij. §. vez. p̄z idē in dec. p̄ humani de homi. l. e. q̄ occidit
aliū p̄ assassinos ipso iure icurrit penas ibi ipositas. lz nū
qd̄ icurrit illas ex mādato sic non ex illa parte q̄ puniū
occidēs sed ex qua puniū mādās. ipm̄ enī mādare ē ipz̄
delictū p̄fectū qd̄ ipa 2stitutio puniū ipso iure certis pe-
nis. si ergo cogitauit mādare 7 vocauit mādatoriū lz n̄
mādauit non est p̄fectū delictū ex eo capite 7 sic nec erit

a C Percute
re clericū. Ad
de. c. super eo.
desen. ex. c. de
mōialibus. e.
ti. gl. in. c. de in
ceps. xvij. q.
iij. gl. in. c. q̄
quis. xxiij. q.
v. gl. in. c. ij. ne
cler. vel mon.
li. vj.

b C Si cleri-
cus 7 laicus
patroni. Ad
de docto. in. c.
cum aut̄ de iu-
repa. Anto. de
bu. in. c. fi. e. ti.

locus pene ad idē de elec. c. i. li. eo. Et sic oīum 3riorum
breuis ē solutio q̄ nō loquū̄ de pena que ipso iure 3bit̄
lz que iudicis ministerio infligit. ad illa vō q̄ loquū̄ d̄
pena que ipso iure 3bitur rñdēt̄ q̄ ibi attēptatio vel co-
natus p̄ductus in actū est ipm̄ delictū ip̄fectū qd̄ ius pu-
nit vel vt alijs verbis vtat̄ conatus vel attēptatio pe-
naz delicti ipso iure inflictā incurrat solū in casib⁹ exp̄ssis
a iure. 7 si istō vltimū sufficē dicat̄ ad solonē oīuz 3rioz
que loquū̄ in penis que per ius nō ipso iure lz iudicis
ministerio debēt infligi forte ne esset peccatū qa sic d̄ sine
ret̄ quo ad hoc confusa doctorum distinctio de qua dixi
in prin. q̄ rueri posset per istam regulam cum suis cōcor-
dan. vnum scias q̄ sunt casus in quibus in delictis etiā
consumatis penitendo quis euadit penam quos scripsi
de iurepa. cum layci. s. prima glo.

Are communi lvi. phiben

i cōi melior est 2ditio occupantis. s. de procu-
ra. si duo. ff. de le. i. si pluribus. dicit 3dn. h̄
regula loquū̄ in ea re que pro parte idiuisa pertinet ad
plures. 2traria loquuntur de iure distincto in executio-
nem vnus qui primo occupauerat. nam is litem cōtestā-
do sibi querit executionem insolidū 7 alterū insolidum
excludit nisi in casibus p̄e. dec. si duo. ¶ Prima gl. po-
nit exempla 7 remittit 7 sex excipit casus. scōa gl. ponit
rōnem regule. ¶ In prima glo. ibi. §. ne autem si dona-
tor bz rem cōem cum donatario habens maiorem par-
tem offerre p̄t alteri estimationem relique partis 7 totū
possidere. ¶ In. i. gl. ibi si edes 7 sic loquū̄. ff. p̄ socio cū
duobus. §. item mella. 7 ibi reficeret semper intellige q̄
his casibus quibus reficere vel facere lz no velit socius
facere iure seruitutis qd̄ nō liceret vt p̄e. l. parietē d̄ ser-
vr. p̄e. sed iure communi licet 7 sic intendit glo. 7 facit
ff. pro socio cum duobus. §. idem respondit.

Ec regula facit ad questioez dispu-

b tatarz per d̄z 3du. ver-
celleñ. demū ep̄m nouariē. qua q̄rebat si cle-
ricus 7 laicus patroni ecclesie vacantis p̄-
tant vnuz postmodū ipse laycus p̄ntat aliū an ambo vel
neuter vel alter 7 quis eoz sit instituedus 7 quia vt in fi-
ne dicā qd̄ nō est dubia ipaz̄ abbreviabo. Allegat̄ p̄mo
pro ambobus. scōo pro neutro. tertio pro scōo. 7 q̄rto p̄
primo. quito questio soluit̄ 7 3rijs respondēt. sexto ondi-
tur questio nō dubia ¶ Juxta que prius videt̄ q̄ ambo
sunt instituedi cū patronatus sit res indiuisibilis solū
duz existens penes singulos de hoc de iurepa. c. i. i. gl.
sic 7 indicatus ordinarius vel delegatus de quo de offi.
deleg. prudentiā in gl. ij. Idem in pluribus reis credē-
di. ff. de pac. si vnus ad presentationē ergo ipsoz̄ admit-
tatur vterq̄ 7 diuidat̄ inter eos. ff. de ali. 7 ciba. leg. l. i. d̄
acquiren. re. do. adeo. §. cum quis. de presump. afferte.
¶ Secundo in contrariū q̄ neuter admittatur lz impe-
diant se concursu: factū. ff. de vsufu. quoties. ff. d̄ testa-
tu. duo. naz vna ecclesia vnus d̄ esse rectoris. xxi. q. ij. si
cut. de p̄be. cum nō ignores de iurepa. c. iij. nec ad mo-
bilitatē laycoz̄ mutandus ē status ecclesie. x. di. c. i. ff. ar.
fur. ce. si gemina. 7 in decr. afferte non fuit snia sed cōmi-
natio. 7 in. l. si vnus quilibet habebat insolidū ius erige-
di. insti. de duobus reis. §. i. at h̄ vnus de patronis p̄sen-
tare non pōt. Itē beneficiū ecclesiasticum nō recipit di-
uisionem de p̄ben. maioribus. 7. c. dilecto vñ diuisio vl̄
media via hic locum nō bz 7 impossibile iuris est vtrūq̄
ius habere de p̄ben. nisi vbi de hoc in glo. ij. s. eo. libz.
de elec. vt quis duas. ¶ Tertio q̄ alter solus admittat̄
s. presentatus scōdo a layco sic p̄batur. posteriora prio-
ribus derogāt. ff. de iure co. l. diui. ff. de procura. si qs̄ euz
§. si. s. de procura. nō iniuste de offi. dele. studuisti. C. de
pac. l. pacta. d̄ pe. di. i. nouit. p̄ferendus est 3 laycus q̄ va-
riat cū legis aucte id faciat. xxiij. q. iij. qui peccat. de re-
stit. spolia. litteras. ¶ Quarto q̄ preferendus sit primo
presentatus

presentatus pbat qz satis est laycu in illo cōsensisse vt pe
 nitere nō possit. xxij. q. v. hōredus sufficiat regula mīta
 re h eo. ti. Itē lz laycus variare possit in p̄iudiciū p̄ntati
 de iurepa. cū aut. nō tñ iniuriam clerici z patroni vt ibi.
 Item cū par est numerus p̄ntantiū recurri d3 ad meri
 ta. z dignitates de elec. ecclesiis. ij. vbi de hoc in vlti. glo.
 sed clericus est dignior layco. iij. di. demiqz. q̄ ab ip̄o p̄sen
 tatus p̄ferendus est. nā magis dignū zc. de conse. ecc. qd̄
 in dubijs. **S**oluēdo dixit p̄ cōcorditer p̄ntatū p̄feren
 dū qz duplex ius habuit p̄ntatus. sc̄do vnuz tñ qd̄ d̄r de
 variatione layci. verū est cū sunt soli layci vnus vel p̄ses.
 l. diui. loq̄tur in codicil. in qbus ambulatoria est volun
 tas procuratoris et cū constituit fauore cōstitutis. vñ cō
 stitues reuocare pōt lex pacta. nō ob. qz ibi pactū vltimū
 fuit de vtriusqz volūtate h nō. sic. c. nouit. n̄ obstat mutat
 .n. deus iudiciū pp̄ p̄ntiam pctōris. nō obstat qd̄ h3 p̄uile
 giū penitēdi qz nō in p̄iudiciū alterius. ff. ne qd̄ i lo. pu.
 l. ij. §. si qs a p̄ncipe. **U**t dixi in p̄inc. qd̄ nō est dubia
 qz salua pace disputatis non est verū qz laycus possit sim
 p̄r variare recedendo a p̄ sup quo fundari vñ ip̄sius du
 biū sed variare pōt accumulādo vñ ep̄o lz instituere p̄i
 num qd̄ nō liceret si ab eo posset in totuz diuertere. imo
 ceteris pibus potius d3 instituere primū hec probant d̄
 iurepa. cū aut. z. c. pastoralis. facit cle. eo. tit. plures in fi. q̄
 p̄mittit simul fieri qd̄ p̄mittebat olim successiue. claz est
 ergo siue clericus de quo querit p̄sentet vt clericus siue
 vt laycus. primū p̄sentatū non solū habuisse sed etiā ad
 buc habere duas voces h3 vero vnā solūā z nō liberā vel
 integraz ergo zc. ex hoc aut sequit qz lz plures sint p̄oni
 laici cū clerico locū habet qd̄ dictuz est de vno solo plus
 dico qz si plures sunt layci tñ z cōcorditer p̄ntant vnū lz
 postea aliqui et maior pars variant cumulādo istitū d3
 primus rōne p̄dicta ex qbus concludit q̄stio non dubia.

Aspicimus.

xlv. verisimilius. re
 risimilitudo colligi

tur ex cōparatiōe rerū ad inuicē vel ex cōpa
 ratione rei ad p̄cisiū. ff. de re. du. l. i. z. l. vtrū.

l. cū qdam ex vicinitate scripturarū. ff. d̄leg. i. si seru^o plu
 rium in fi. ex dignitate p̄sonarū. ff. de aur. z ar. le. l. ticia se
 po ex charitate z necessitudine p̄sonarū. vt. d. l. si seruus
 in fi. ex z̄suetudine regiōis z loq̄ntis v. ibi z hic. **D**y. vel
 qd̄ hec alternatiua est ordinis vt si verisimilius nō appet
 inspiciamus qd̄ plerūqz zc. **P**rima glo. dicit vñ sum
 pta fuit ponit exempla z remittit. In prima glo. ibi i ob
 scuris inspicit solet qd̄ est verisimilius aut qd̄ plerūqz fie
 ri solet. **I**n prima glo. ibi iniuste. qz verisile est qd̄ igra
 titudinē non cōmiserit z in hoc ad p̄positū. z in fi. que est
 p̄cū dicat spectandū qd̄ est minimū z ibi solū. que solu
 tio et pz ex tex. legis eo. ti. semp in stipulationibus quem
 ibi vide. dicebat aut **D**y. hic qz iste erat ordo qz p̄ volun
 tatem sequimur si de illa pōt appere. ff. de condi. z de. l. pa
 ter in prim. z. §. z̄ditionum verba d̄ re. du. l. in ambiguo.
 C. de libe. pte. l. iij. sc̄do qd̄ est verisimile vt hic z i z̄cor. al
 legat. s. tertio vbi nō appet verisimilius recurrit ad pro
 priā significatiōe verborū. ff. de le. iij. nō alr. quarto his
 deficiētibus recurrit ad minimū. vt ibi z in cōcor. qnto si
 appet qd̄ sit minimū d̄r nō valē. ff. de testa. tu. duo sunt de
 re. du. si fuerit z. l. siqs de plurib^o de ma. te. cū ex plurib^o.

Ec regula

sc̄d3 predicta facit ad
 qōnes h̄ disputatas

quas fateoz zgructius fuisse locatas sub re
 gula in gnāl. e. ti. sed pp̄ p̄lixā mān̄ ibi scri

ptā post Jo. mo. trāfferri sic decuit z qōnes sic p̄ponunt
 p̄ statutū ecclie qlibet canonicus post habitā p̄bendā in
 fra annū p̄moueri tenet ad sacerdotiū. sunt et ibi p̄bēde
 maiores z minores z de consuetudine maiores dantur
 antiquioribus. **A**. impetrauit ibi canonicatum z p̄bē
 dā cū cla qz n̄ teneret p̄moueri ad sacerdotiū. **B**. ipetra
 uit cañ. z sibi p̄uideri de p̄benda vna ex maiorib^o vterqz
 bz clam q̄ tollit z̄suetudinē z statuta. h3 vterqz receptiōis

sue tpe illa seruaf iurauit. q̄rit an p̄iudicatū sit illis p ta
 le iuramētū. p^o ps qōnis fuit Jo. de mōte murlo. s̄a fuit
 Ja. canon. bonon. vterqz p̄us allegabat ad affirmatiuaz
 qnqz rōnes. sc̄do totidē ad negatiuā. tertia ps facit qua
 tuoz. p̄ ponit solutionez Jac. sc̄do solone Jo. distinguētē.
 tertio soluit tria h3 eos. q̄rto circa vtrūqz articulū sc̄do
 verā solutionē. **P**^o igit ip̄oz rō talis erat certū ē que
 libet hoz potuisse renūciare p̄uilegio vel ḡre sibi facte d̄
 regula. ad aplica. C. de pac. h̄qs in cōscribēdo. tacite aut
 renūciasse vñ faciēdo spōte p̄ illud de offi. dele. gratū de
 ap. sollicitatē d̄ his q̄ h̄a ma. par. ca. ex ore z. j. dicā. **S**e
 cūdo iurādo seruare statuta z cōsuetudies ecclie ad oēs
 z̄suetudines z oia statuta se ascrixit cū idēfinita eq̄polle
 at vniuersali de ele. i. genesi de p̄uil. qz circa. ḡ tr̄ ad singu
 la z sic ad illa de qbus q̄rit seruāda tenet p iuramētū qd̄
 cū nō vergat i piculū aie nec i alteri p̄iudiciū ē seruādū.
 de iureiur. si vō z iuramētū qd̄ obligat q̄ad deū forti^o est
 q̄z l̄sa q̄ est sc̄m̄ hois facit de iureiur. z si xps ibi redd̄ d̄no
 zc. **T**ertio dato qz casus eēt dubi^o in hāc p̄tez iterptari
 dēmus que securior est p vitando piurio maxie si gessit
 in aīo oia statuta seruare qd̄ p̄sumit ex quo non excepit z
 excipe potuit vel p̄testari de z̄sti. cū. **A**d. vñ sibi ip̄tet. d̄
 iurepa. ex l̄ris. de p̄iul. qz circa de regula. consulti. z. c. vi
 dua z iuramēta sc̄d3 itētiōne recipiētis iterptant. xxij. q. v.
 q̄cūqz z facit regula p̄ cū cū cōcor. h̄ eo. ti. est aut eqoz per
 quā ad eq̄litatē reducit cū alijs canōicis. facit. xvij. q. vij.
 c. i. de cōsti. cū oēs in fi. d̄ sta. mo. recolētes d̄ deci. cū i tua.
Quarto cum hic sint duo tria successiue. s. p̄ ḡra. sc̄do
 iuramētū. p̄ fin vñ p̄ derogatus de trāfac. c. i. ff. de p̄ben
 emp. l. emptio de noua. l. i. C. de pac. pacta. ff. de leg. nō est
 nouū de cogna. sp̄ri. c. i. **Q**uinto isti statutū z cōsuetu
 dinem q̄ q̄ad eos erant iualida p iuramentū fecerūt va
 lida sicut de iureiur. cū p̄tingat de pig. significatē. s. e. l. d̄
 pac. pactū. nec v3 si dicas de illis exp̄sse nō iuratū. naz vt
 s. dixi sufficit gnālis vel idēfinita locutio sufficit et taci
 ta renūciatio. hinc ē qz petēs rei sc̄m̄ renūciat legi com
 missorie z e3. ff. de leg. cōmis. l. iij. §. elegāter z recipiens
 vsuras p̄dit ius d̄nū sibi z̄cessum a p̄ncipe. C. de iure do.
 ipe. l. ij. p̄dit et ius depositi qd̄ erat vt prius depositaruz
 rerū rō h̄retur. ff. de depo. si hoīem. §. q̄tiens. Itē petens le
 gatū renūciat q̄rele. ff. de inoff. te. si ps. **I**n triū addu
 cit regula gnāl. h̄ eo. ti. p̄ quā cū cōcor. pz qz actus gnālis
 z̄cessiōis vel renūciatiōis nō icludit illa q̄ qs verisilr. n̄
 z̄cederet vel renūciaret ad idē d̄ iureiur. veniēs. z. c. quin
 rauallis. ff. de pig. l. oblonē. s. co. li. de offi. vica. cū i gnāl.
 hinc ē qz gnālis substō nō trahit ad spālē p̄cedentē. ff. de
 vulg. z pu. sub. coheredi. cū ḡ isti de illis statuto vel cōsue
 tudine cogitasse nō videant nec sit verisile qz voluerint
 sue ḡre renūciare forsan mltis laborib^o z vigilijs acq̄site
 de renūcia. sup h̄ de p̄sum. qz verisile. nec p̄sumit que sua
 iura iactare de solu. c. h. ff. de p̄ba. cū de indebito. i. r̄nso.
 dicim^o illa statutū z cōsuetudinē in iuramēto nō icludi.
Sc̄do iuramenta d̄nt intelligi^o intentionē iurantis.
 xxij. q. v. humane de iureiur. veniēs. z. c. q̄ntanallis. ergo
 recipiēdo vt intellexit nō icludent p̄dicta maxime qz i
 gnāl. sermone nō ledit ius p̄sone iurātis. de iureiur. pe
 titio. cum cōcor. **T**ertio postorius nō tollit prius si se
 cōpati p̄nt. ff. de mili. test. l. si certaz. §. vlti. z. l. seq. z de iu
 re codi. conficiunt. §. similes z. l. si. vñ cū indulgentia que
 prior est referat ad vnū statutū vel vnā cōsuetudinē tñ q̄
 q̄rtū ad istos vident̄ exēpta de numero statutoz vel con
 suetudinū iuramentū postorius referet ad alia statuta z
 cōsuetudines ad quas iurātes tenebant z sic idulgētias
 nō tollet maxime cū cōstet speciē specificatā sub genē nō
 cōtineri. ff. de leg. iij. vroz. §. felicissimo. z facit qd̄ nōt. z
 dixi eo. ti. generi. **Q**uarto iste iurādo statuta z z̄suetu
 dines b̄nfacit de iureiur. clericus. qz turpis est ps q̄ suo
 vniuerso nō congruit. viij. di. que p̄ de spon. duo. c. fina. z
 vnū collegiū diuerso iure cēseri nō d3. xij. q. ij. cognoui
 mus. sua igit obedientia sibi nocere nō d3 nec penā pati

Iuramen
 ta debent itel
 ligi. Adde. S.
 Tho. ba. se. q.
 lxxxij.

vñ meret premiū de fideiuf. puenit z p hoc viderent ca-
nonici s̄rium dicentes suā turpitudine allegare z sic re-
pellendi d̄ do. inter dilectos. ¶ Ad hāc partē allegabat
quinto vterqz de priuile. cum capella que s̄m Jac. videt
terminare q̄onem z. ff. de mili. testa. si miles. vbi d̄r non p̄
sumi que elegisse genus testādi ad sua iudicia spugnan-
da sic nec p̄sumam⁹ iurasse istos ad suas gr̄as p̄mēdas
maxime qz h̄ non est verisile nec fieri cōsuevit p̄ hāc regu-
lam cū concor. z faciat ordo que. s̄. scripsi post Dy. i. z. ij. z
iij. gradu. ¶ Hanc partē dabat Ja. p. solu. sed Joā. dice-
bat qz si ipe q̄ iurauit fuerūt lecta z specificata statuta vel
cōsuetudines de qbus. s̄. z nō excepit v̄ iurans renūciat
segr̄e per iura p̄ alleg. si v̄o lecta v̄ specificata nō fuerūt
nō renūciauit gr̄e p̄ vltima iura alleg. ff. si qs cau. sed z si
s̄. quesitū. z q̄ recitant de cōmo. c. vni. de depo. bonafides
s̄. eo. l. ib. de pcur. q̄ ad agendū. nō obstat iura loq̄ntia de
tacita renūciatione q̄ loquunt cū qs directe venit s̄ factū
suū vel alias appet de volūtate mutata sed hic sec⁹ Joā.
sed Ja. dicebat illa loq̄ cū vtrūqz sit ab vno tanq̄ ab eo-
dē ille v̄o gerit voces duozū. s̄. priuilegiati z nō p̄uilegia-
ti z s̄m eū posteriora nō derogāt priorib⁹ nisi cuz sint illis
s̄ria nec venit s̄ iuramētū cū in hoc nō includeret. Sci-
as qz scōs articulus huius q̄onis min⁹ h̄z dubitationis
q̄z primus qz si i ecclesia diuise sunt p̄bēde. maiores a mi-
norib⁹ q̄ i certis ecclesijs diuidūt vt itegre z dimidiē ipe
tranti maiorē vel integrā minor vel dimidia ēt si illā vel-
let cōferri nō posset. s̄. eo. l. de p̄ben. cui de nō. s̄. i. quare
si dicerem⁹ sibi p̄iudicare iuramētū maiorē vel integrāz
cōsequi nō posset pp̄ illud iuramētū. minorē vel dimidi-
am nō posset qz de illa nō scribit⁹ sic esset pempta gr̄a qz
neuter intēdebat de iurāte p̄z de recipiētib⁹ idē. nā re-
picbant illū ad p̄bēdā z ad illāz q̄ debebat p̄ l̄ras q̄ vt. s̄.
¶ In p̄t articulo v̄ indistincte dicendū qz ex q̄ ille. A.
recipit ex iurib⁹ l̄rarū habentiū clam de nō recipiēdo sa-
cerdotiū z tollentē statuta s̄ria ipsi vident receptionē fa-
cere z iuramētū recipe scōm formā l̄rarū z ipse ēt sic iura-
re z receptio z iuramētū seq̄ntia z cāta a l̄ris gratie z mā-
dato executorū illis cōueniant. nō. n. recipitur simplr vt
A. sed vt talis. A. facit de fide instrumen. inter dilectos.
s̄. ceterum z de baptis. maiores versicu. similiter. sic z ge-
neralis transactio restringitur ad id de quo agitur. ff. de
transac. qui cum tutoribus. s̄. i. C. eodez titu. si de certa.
z not. s̄. de transac. c. i.

A toto. ¶ Prima gl. remittit pro ex-
emplis z pro mā z dat con-
cor. ¶ In p̄ glo. ibi in toto est nō ob. eo. ti. l.
si mater. s̄. si qs iter. vbi absolutus ab actu
nō absoluit ab itinere nec eō cum tñ in actu p̄tineatur.
iter. ff. de serui. ru. p̄e. l. i. s̄. i. z insti. de ser. s̄. act⁹ z p̄ eun-
dem modum inducūt. l. i. ff. de adi. leg. dic vt not. in p̄. l. si
mater. z hic no. Dy. s̄. qz iter duplr sumit vno nō pro di-
stincta specie seruitutis actui z eo nō sumptū nō ē pars
actus vel species seruitutis actui opposita z coequa. ff. si
serui. v̄. l. loci corpus. s̄. i. z. d. l. a. de adu. le. alio nō sumit
p̄ cōmoditate eūdi. z tñc h̄z se ad actum sicut pars ad to-
tum. est. n. pars subiectiua ad actum: z actus est totum
potestate ad iter qz potestate sua comprehendit iter z in
bac significatione sumitur. ff. de serui. ru. p̄e. l. i. z de no.
va. si pupillus. s̄. vlti.

Ec regula facit ad q̄onem quas
disputauit qua q̄rebā
si duo soli h̄nt eligere platur iure pp̄rio vel
cōpromissario z vnus eligit reliquū qz p̄sen-
sit an valeat electio. ¶ Ad affirmatiuā p̄ z i s̄riū scōdo in-
ducūt q̄nqz rōes z q̄aā gl. tertio p̄mū dubiū soluit circa
scōz recitant opinioēs excludūt casus si dubij. soluit z s̄
rijs r̄ide f. ¶ Q̄d valeat sic p̄bas. d̄ collegio ecclesie vacā-
tis d̄z fieri electio plati h̄ p̄z. l. j. dist. nullus. z. c. studij. z. c.
obitū. xvij. q. ij. quā sit z. c. abbas. ij. s̄. de elec. cū iter cañ.
z. c. ne p̄ defectu facit. C. de epi. z cle. i. ecclesijs. s̄. mortuo

p̄elato poterit collegiū p̄sistere ex duobus de elec. c. i. s̄
vnus pōt eligere reliquū als eēt lex ipossibilis s̄ id. iij.
di. erit aut. z si dicas null⁹ se pōt i scrutinio noiare d̄ ele.
cumana. z eligēdus d̄z h̄re maiorē ptē in scrutinio vt ibi
eo. ti. qz pp̄ z. c. ecclesia. r̄ideo qz q̄n non sunt nisi duo nō
artant ad formas vt scripsi. c. qz pp̄ sup gl. dic vt. j. z eo.
ti. c. i. sup prima gl. facit de elec. cum in veteri. z ibi no. in
i. z. ij. glo. sufficiunt. ergo consensus qz hic assunt h̄nfacit
q̄d scripsi post Hof. de iurepa. per n̄fas in glo. p̄z z q̄d ip-
se no. in sūma ipsius ti. i. si. de epo qui vnicū patronū p̄f-
cere pōt ecclesie vacanti. ¶ Scōdo videmus fauore mino-
rū z pupilloz vnus ex duobus tutoribus administrare
posse. ff. de admi. tu. si plures. s̄. penul. in fi. z. l. d̄creto. s̄. i.
C. si vnus ex pluribus tuto. l. i. z de aucto. p̄stā. l. si. Jdez
in executoribus vltimaz voluntatū ipsaz fauore. q̄d dic
vt. s̄. eo. l. de testa. c. ij. s̄. i. Jdē in pcurato. sp̄ualitū caruz
q̄d dic vt. s̄. eo. l. de pcur. si duo. s̄. vl. cū igit ecciarū ma-
ior vel saltē eūlis sit fauor. xvij. q. iij. qd ergo d̄ resti. in i
tegrū. auditis in auct. de nō ali. s̄. si minus. C. de sac. san-
ec. l. si. z q̄d no. d̄ pecul. cle. ingrendū. ergo z ipsarū fauore
ex duobus eligētib⁹ quocūqz iure alterius solius vale-
bit electio saltē ex quo nō h̄z alterius resistentiā s̄z cōsen-
sum. ¶ Tertio cōstat qz fauore p̄fone vel cāe t̄z snia vni⁹
ex duobus ordinarijs et altero resistēte. ff. de re iudi. in
ter ptes. s̄. de re iudi. c. fi. fortius ergo fauore expediēde
p̄uisionis eccleie ex quo nō discordāt teneat electio vni⁹
ex duobus eligētibus sic videmus qz fauore aie in cā de
nūciatōis p̄ncipalis h̄r pro teste. de testi. in oi. z vbi nō d̄
tit p̄iudiciū credit vni. de procur. ex insinuatione fortius
ergo vbi vertit cōmodū in re appetibili z meritoria vt p̄
dixi. facit ergo accessus q̄d fieri p̄ncipalr nō posset de iur
repa. ex l̄ris z. c. cū seculū. s̄. eo. l. de p̄ben. qz sepe. ff. d̄ fun-
do do. l. i. sic mixtura facit q̄d sine illa fieri non posset de
arbi. cōtingit. z. c. p̄ tuas. ¶ Quarto benefacit ad q̄onēz
C. de p̄ben. em. cū ipse tutor z q̄d no. ibi. ff. eo. ti. si in em-
ptione i. si. de vno ex duobus tutoribus qui alteri palaz
emētū rē pupilli auctorizat ad idē. ff. manda. si mādaue-
ro. s̄. iuliano vbi vnus ex plurib⁹ vendentibus mādato
meo rem emit a se z alijs. ¶ Quinto sp̄alr in cōpromis-
sarijs vt casus in decre. cū in iure de elec. nā si vox electi
cōpromissarijs auget numerū q̄n noiatus est a pte mino-
ri vt ibi fortius q̄n ab equali vt hic. Jdē si ibi auget cū est
discors z vbi est repugnātia fortius hic vbi est p̄cors z cō-
sonantia hoc. n. appetunt iura. s̄. electiones fieri z cordes
z hic est talis. h̄nfacit. ff. de no. op. nū. l. i. s̄. z post operis
ibi qd enim agebat p̄tor nisi vt z trouerfias dirimeret q̄s
cū sp̄ote recesserint d̄z ratas habere. fateamur qz qz valet
electio. pendet tñ ex consensu electi sicut z snia delegato-
rum pari numero discordantiū d̄ re iudi. c. fi. ff. eo. ti. duo
iudices. ¶ Sexto inducūt solo quam ad Brocardū de
vno gerente vices duoz dant glo. lxxij. dist. singula in p̄.
glo. de p̄bati. ex l̄ris in glo. ij. dicentes id licere cā necessi-
tatis vel vtilitatis. sed hic vtrūqz concurrat necessitas ex-
pediēde p̄uisionis z vtilitas s̄ dāna vacatiōis z qz for-
san ērnei sunt ignoti qz nō sunt eligēdi d̄ postul. p̄e. bōe.
ij. ad finem de p̄bē. in lateran. in fine z pararet laq̄us si
de necessitate eo casu haberent extraneum s̄ id. xvij. q. i.
de viduis z d̄ restitu. spo. l̄ras. ¶ In s̄riuz. i. qz nō valeat
electio oñditur sic de necessitate est qz per capl̄z vel maio-
rem ipsius partē fiat electio nec vox electi cōputāda ē in
illa parte maiori de elec. qz pp̄ z pp̄. c. cumana. z. c. in gene-
si z. c. ecclesia. i. z. ij. z si dicat vt. s̄. qz q̄n sunt duo tñ forme
conclij gnālis seruande nō sunt nulli tñ dubiū qz con-
cilium lateran. d̄ his q̄ si. a maio. par. ca. locū h̄z qd vult
in ordinationibus que sunt p̄ capitula concordare debe-
re maiorē partē cui concor. lxxij. di. si trāstrus de tēp. oz.
nec epi. nec pōt negari quin conciliū lateran. locū habet
etiam in acibus electionū per decre. p̄e. ecclesia. ij. v̄sic.
nos igitur. quā constat secutam esse concilium generale.
¶ Scōdo iducunt iura probātia qz quis oziri nō potest a
seipso

seipso. xxiij. q. i. didicimus. d3 g esse alius eligens ab ele
cto sicut institutus ab instituente pntatus a pntante ba
ptizatus a baptizate. de institu. c. fi. de iurepa. per nfas. d
bap. debitū ali' iudex a quo ab illo ad quē appellat d cō
sue. c. ij. s. eo. lib. alius emptor qz venditor. ff. de re. pnu.
l. i. in pn. alius dans qz recipies. ff. man. si mandauero. s.
si tibi centū vñ pretor vel ptes nō dat se tuzorē vel iudicē.
ff. de offi. preto. l. fi. de off. presi. l. v. de tu. z cu. da. ab his. l.
pretoz. hic aut vnus z idem est eligens z electus ergo zc.
Tertio indubitanū est qz si duo sunt iudices vel ar
bitri dati simplr snia vnus non t3 de offi. dele. cam z cū
causa. ff. de re iudi. duo iudices z l. duo ex trib'. z d arbi.
Item si vnus. s. Itē si plures. item nullus iudex in scō. p
prio. iij. q. iij. c. i. ff. de iudi. iulianus. ij. C. ne qs in sua cā
in rubro z nigro. nec arbit. ff. de arbit. l. pe. egperando
igif eligentes iure pprio iudicib' z iure cōpromissario
arbitris cōcludit qz alter nō pōt se eligere nec p alterum
solū eligi sicut nec ex duob' pcuratorib' oium rez alter
ab altero erigit. ff. de procur. l. qui duos. **Q**uarto effi
car vñ obiectio. Inno. sic dicētis ad vtrūqz casum. aut ele
ctus pnsit electioni facte z illa nō valuit qz nō a maio
ri parte vt. s. probatū est. Idē scōm id cū post tres vel sex
menses datur mensis ad cōsentiendū electo esset dare qd
post tps iuris infra terminū cōsentiendū fieret elec
tio effectiue qd esset absurdū sed ad hoc respondi in dec.
cum in iure sup verfi. cōsentiāt aut cōsensit facie. z sic
ambitiosus z repellēdus. hec solutio. viij. q. i. in scripu
ris. i. q. vj. sicut de elec. cū post. C. de epi. z cle. si quēqz cur'
glo. ter. vide. s. eo. li. de elec. cupiētes. i. rā. in glo. subaudi
z cor. C. l. ij. de re mili. s. publicā. z vide de elec. officij in
fi. i. gl. **Q**uinto ostendit qz ex p'rio sequeret iniquitas ab
surditas z pplexitas quoz qdlibet singulariter est vitan
dū. multo fortius ipsa cōiuncta facit de pur. c. inter. z ele
mē. de re iudi. pastoralis ad finē. Iniquitas qz dat mā am
bitioni z symonie. facile. n. socius poterit corūpere soci
um. facilius. n. corūpitur vnus qz plures vt scripsi d ele.
c. i. sup glo. ij. nec aperienda est via talibus. facit de iure
iur. si vō de diuoz. qto in fi. cle. de ele. c. fi. ff. man. cau. sta. l.
i. s. ij. de pac. do. l. conuenire. C. de indic. vidui. l. ij. in fin.
Absurditas in h' qz eadē rōne ex trib' vnus solus eliget
sociuz z valebit electio scōm id qsi scā a maiori pte qd vñ
absurdū z est bonus mod' arguēdi. de elec. in genesi z c.
cū inter. s. eo. lib. de pben. dudū z refert Ab. de dno Ja.
narboñ. sic electo ab vno ex tribus de quoz numero ip
se erat z obtinuit qd satis est duz. **P**erplexitas aut qz si
inuicem se eligere possent z tales pplexitates vitāde sūt
de resti. spo. l. fas. circa fi. de appel. iterposita in fi. ad hec
g vitāda cōcludamus cū. l. qd difficile est quē vices duoz
gerē. ff. de pact. si plures. nō poterit g alter esse eligens z
electus: sed ambos oportebit eligere d duob' opponēti
bus d' non sunt plures qz ambos oportet ad curias ire
de elec. cupientes. s. si vō z facit qd not. in cle. de appel. c.
i. in glo. qñ sunt. **S**exto inducit opi. Ber. z sequaciū no.
in decre. cū in iure de elec. in prima glo. tenentiū qd com
promissarij nisi habeant spāle non possunt d se eligere.
Item op. Boat. etiam quoad causas eligentiū iure pro
prio quā scripsi de insti. c. fi. sup vlti. gl. Item opi. B. mā.
in compromisso quam ponit super suo tractatu. c. xlvij.
Sol. facilius in eligētib' iure pprio. z dico electionē.
valere factā per vnū ipsoz de reliquo: solet tñ ad omnes
dubitationē tollendā fieri cōpromissum p ambos in ter
tium q postmodū eligit alterū vt ēt scripsi in pre. dec. vlt.
de insti. in fi. tñ z si sic non fiat qz valeat electio pbet hec
regula inuens partem cōtineri in toto. tu q resistis dicis
qz iste d3 habere maiorē partē. ego rñdeo qz h3 totum z si
non vis fateri qz vox electi cōputet in parte. pbo tñ qz cō
putatur in toto. c. quā sit. xvij. q. ij. dicit qz de zgregatiōe
fiat cōcorz abbatis electio g electus cōputat in electiōe
concordi alias ibi esset ddictiozū p eundē modū inducit
l. iij. di. qto. de elec. cū post peritā de temp. oz. dilectus i

pn. de eta. z quali. intellexim' post pnc. per qz pz electio
nē factā de collegio eligentiū d: cū vnanimē z cōcordē. Itē
pbatur in electione cōpromissarioz scz qz cōpromissū d'
cōcorz z vnanimē lz factū sit in vnū vel plures d collegio
eligiētū hoc pz de elec. cum dilecti in pnc. ti. in causis in
prin. z vñ. qz vero de renūciatio. post translationē in prin.
z vide qd dixi. s. parte p' in prin. z vñ. quinto facit qd p'
Hosti. scripsi. s. c. lz sup vñ. cardinales vbi dicit qz si duo
soli cardinales supessent vnus posset alterum eligere.
Quādo p cōpromissum eligūt illi duo hic ē mai' du
biū pp varietates opinionū circa casum decre. cuz in iu
re. tñ illas h non describam sed ibi videant. duas tñ non
omittā que respiciunt casum nrm. pma glosatoris z triū
sequaciū h3 qz cōpromissarij dati simplr de se nō possunt
eligere. opi. Jo. z. vij. sequaciū h3 p'riuz z hos sequoz. si p'
opi. esset vera questio d duob' cōpromissarijs datis sim
pliciter nō esset dubia. sed qz hāc nō sequimur alios casus
nō dubios excludam'. planū est qz vtriqz insoliduz data
esset exp'sse ptās scz qz ipsi duo z eozuz quilibz possent eli
gere questio nō est dubia. idem si nō est data expresse sed
tacite vt qz dictū est qz d se possint eligere z hic optime p
cedit opi. Compos. quaz scripsi in decre. cum in iure vbi
vide in glo. opponitur z super. i. gl. Item nō est dubia
quando fuit expresse denegatū ne de se eligerent. s. eo. li.
de testa. c. ij. d. reli. do. c. vnus. s. personis. d. excef. prela. c. i.
s. d. fideius. qz qbusdam d priuileg. qz nōnullis. Item p'm
Inno. Compos. z. B. man. Idem si dictum est in cōpro
missio qz omnes sint concordēs qz tunc videt tacite dene
gatū ne de se eligant quod non placet. vide in glo. proxi.
alleg. ante h. verfic. quid ergo. z faciant que dixi in prin.
solutionis. Sit ergo questio dubia cuz simpliciter com
promissum est z hoc casu ēt tenuit Hosti. z hoc placet qz
vnus pōt alterū eligere nec oritur a seipso sed vocatus ē
a socio vt scripsi in decre. cū in iure sup p' glo. z sic lz se nō
possit eligere ex psonis cōpromittētū poterit se coelige
re. p predicta sit responsuz ad allegata in p'riuz s' scōo z
tertio. Ad id qd quarto inducebat. vide qd scripsi i dec.
cū in iure in glo. opponit ad qntū in qz tum primo timef
corruptio. Responde p. l. ad eos. ff. cōmo. qz enim cura p
uidere possemus ne iniuriā fieret ita dico d corruptione.
nā lz facilius vnus qz plures corūpi possent fateri opoz
tet qz ēt plures possent. Ad scōm rñdeo qz illud in discor
di electione. s3 qstio loquit d cōcordi: vt dixi. in pnci. solo
nis. Ad tertium dico id euenire posse etiā in forma scru
tinij vt no. d elec. ecclesia. ij. in fi. vltime glo. remediē ergo
vt ibi ad fi. responderetur per argumentum d tanqz.

Squi. rlvj. z alias incipit si quis: sed
iura is qui venit sub bulla. eo
iure an ea sede: vide qd dixi. d maio. z obe. c.
i. debeat d exceptione excommunicationis an
obstat singulari successori vt donatario legatario vl' em
ptori no. **D**y. dic vt no. s. eo. li. d iurepa. c. vni. in glo. pe. z
vide qd ibi dixi sup glo. nō obstat qz ipse tenet hic illum
repelli qui h3 causam lucrativā vel qsi alias nō per. l. ff. d
do. ex. apud celsum. s. si cū legitima z tribus. s. se. sed illa
loquunt in exceptiōe ppetua. de excep. cōpensationis t3
ipse hic qz obstat emptori cū sit rei coherēs de qua infra
dicā ad qd inducit. ff. cōi. diui. in h iudicio. s. si inter soci
os z. ff. p socio idemqz. s. seio alias fi. qd tangit z nō solui
tur. ff. de pcur. si qs in rē. qz si rei coherēs ipse pbat p du
as leges cōiunctas quarū vna dicit exceptiones persone
coherētes nō cōpetere fideiusoribus ex psona rei sed co
herētes rei cōpetunt. ff. d exceptio. l. exceptiones qz per
sone in pn. z. s. rei vero. sed exceptio cōpensationis ex rei
persona datur fideiusorzi. ff. de compen. l. si quis. ergo seq
tur qz rei coheret z sic potuit opponi emptori. **P**rima
glos. dicit vnde sumpta z ponit exempla. secundo ser ca
sus exceptos. tertio reddit rōnem regule dicens eam in
personali priuilegio vel pacto locum habere. **I**n glo.
i. ibi quid in ius. sequit dominuz vel alterius succedit

Si duo
iudices. Ad
Inno. in c. pu
dentiā de offi.
dele. Bald. in
c. illa quoti
diana in fi. ij.
col. de electo.
Si duo so
li cardinales.
Adde Joā. de
ana. in c. fi. de
forti. Et quid
si omnes fuit
set mortui vno
excepto. an ius
eligēdi spectat
ad ipsuz solū.
vide p Joā. de
imo. in c. li. de
electio. vid gl.
in vbo. pauci
ores i. c. gratū.
de postu. plat.
qz ibi ad h al
le. per singul.
Abb. i. gl. in v
bo cōs. i. c. vbi
periculum de
elec. lib. vj. In
no. in c. cū no
bis olim d ele
ctio. gl. in vbo
omnes in cle.
ne romani de
elect. Ange. in
l. magnū lega
tum. C. d con
tra. z com. s. i
pu. Abb. p. i.
xv. incipit. qz
de infrascript.
in quarto du
bio i. ij. vultū
idem Abb. cō
si. xlvj. incipit.
i qone que ad
phis vertit cir
ca fi. i. eo. vol.

iure eius debet vti. et sequitur nemo vti dolo exequi qui ignorat causam cur non debeat petere. et ibi cum testatore. scilicet fratre suo a quo debebat fideicommissum. videbat autem remissum quod sepe ratio pecunie in ratione fratris pecuniam soluerat. hinc vult lex pecunia. et ibi reperitur si viuo pupillo non est locus falcidie. et tutoris soluentem legata sine stipulatione de reddendo quod solutum est ultra quam capi licuerit non agit pupillus sed eius heres sit. In prima glo. ibi qui in ius et aliquid. si. et. l. non debeo. et. l. quod ipsis ibi videas. et ibi successor est iuris. Dicebat de vniuersales successores sunt heredes bonorum possessores. et trebell. successores. et isti sunt proprie successores iuris quod in vniuersis ius defuncti succedunt. ff. de heredi. insti. l. quatenus. si. heredes et colligit. ff. de vbi. sig. l. nihil. quidam sunt singulares quod in ius singulare succedunt non in vniuersum ut emptores rerum singularium donatarum et legatarum. ff. de eden. l. quedam. si. autem. et de iureiur. et si in re et quorum. l. l. si. illud. Regula est ista ut dicit in vniuersali procedit actiue et passiue. actiue quod ius quod competebat defuncto reale personale mixtum vel in re scriptum competit heredi agendo et excipiendo saluo quod dicitur in fine passiuie quod ius tale agendi vel excipiendi quod competebat defuncto competit heredi alleg. insti. de ppe. et temp. ac. circa pn. in singulari dicitur quod ius excipiendi ipso iure transit in ipsum et contra ipsum. ff. de pben. empt. d. l. i. si. ff. de diu. in hoc iudicio. si. inter socios quod intellige de iure excipiendi quod coheret rei sed si coheret persone aut singularis successor habet lucratium vel quasi et tunc sibi obstat exceptio quod obstat actori si non lucratium non obstat nisi vteret cessione ex persona actoris. ff. de except. si rem legata. ius autem agendi mere personale non transit ad singularem successorem sine cessione. ff. de pecul. l. quod ergo in si. et. l. peculio. d. ver. sig. sciendum. si. vlti. Item nec in singulari successore. ff. de eden. quedam. si. autem. C. de act. et oblig. l. cum. ius vero personale in re scriptum transit in singularem sine cessione. ff. de aqua plu. arc. l. si tertius. si. si quis prius. et de iti. actus pri. l. appet. si. et. in singulari ut ibi. et. ff. de aqua plu. arcen. l. emptor. et. l. post venditionem. et ibi nullus episcopus. et. c. clericus nullus vbi de hoc. et ibi legatarius. als incipit per parte. et ibi si personale. Item de vniuersali obiectio declarans per concord. ad quod remittit hinc glo. per quod concludit regulam procedere in iure coherente rei vel cae. secus si cohereat persone et in si. adhuc ad regulam opponit de actione iniuriarum quod non datur successori et vniuersali. ff. de iniur. l. iniuriarum distinguit actiones que sunt perditae ad vindictam ab his que perditae sunt ad rei persecutionem vel pene prius transcunt ad heredes lite non testata ut. d. l. iniuriarum ad. l. falcidie. penales. scilicet transcunt ad heredes si contineret rei persecutionem pene idem per omnia quod transcunt heredes actoris quod transcunt ad eos. insti. de perpe. et temp. acti. si. si heredibus. in heredibus rei distinguit si pena debetur ex actu transit heredes. ff. de nau. fe. l. si. et. not. ff. priua. delict. l. i. in princ. si autem debetur ex delicto non transit contra heredem nisi lite testata cum delinquente. ff. eo. sicuti et. l. penalia. C. ex delict. defunc. l. vni. et sic omnia deca de vniuersali sunt summata allegationibus multis omittis.

Ec regula facit ad quoniam de cessionario excipit an sibi obstat exceptio de qua satis vide. s. eod. lib. de iurepa. c. vni. in et super. glo. penul. facit etiam ad aliam quoniam quam disputavi quod prius erat venialis quarta. Dama. xv. et. gof. xv. quod sic proponitur queritur vtrum heres vel successor actoris vel rei conuenire vel conueniri possit per scriptum delegationis re integra. vel non integra. Scias quod Ber. querit de herede rei an possit conuenire an lite testatam. Dama. et de herede rei Hof. aut de herede illius qui poterat conueniri per clas. latius ergo quam per dictos formatur hec questio in qua parum insistit allegationibus per glo. que de hoc tractat. Breuissime igitur allegabit. scilicet ponent tres opi. prima ad negatiuam. secunda ad affirmatiuam. tertia distinguens personales a realibus. vltio datur solutio plene distinguens

et contrariis respondens. Et primo per negatiua inducit de of. delega. ff. de. et. eod. tit. cum olim ex quibus per scripta sunt stricti iuris ita quod ad alias personas vel res in eis non expressas non extendunt. ergo nec ad heredes vel successores ad idem de rescrip. ad hoc sumus et. c. si. Item rescriptum in eo quod respicit iudicem non transit ad successorem de offi. deleg. quod abbas. et sicut finit morte mandatoris eo. ti. gratum. sic finit morte illius per quem vel per quem impetratum est. ad hoc satis facit. ff. de satisfacta. cogam. si decesserit. et. ff. que sen. sine ap. re. l. ij. Contra vniuersales expressus de iudi. q. et. ad. fo. cope. dilecti. et. alii. inu. iu. ca. fac. c. i. de pben. pposuit in si. de immu. ecc. ad uersus. ad idem. C. de diuer. rescrip. l. i. facit de rescrip. edoce. ri. C. quod li. pnci. da. l. i. et. ij. scdm predictos. Sciendum est quod in quod sunt diuerse opinionis. Tan. simplr dicit rescriptum non extendi ad heredem. Bar. dicit non extendi ante litem contestationem dicens Tan. hoc dixisse. sed nego Tan. de litem contestatione expressisse quod potest patere ex glo. quod posuit de transfacti. c. ij. in. ij. copil. Hoff. l. in quod loquatur de herede illius quod poterat conueniri per clausulam dicens quod conueniri non poterat in apparatu tunc de rescrip. significauit. simplr dicit rescriptum ad heredem non extendi. idem ibi Pby. dicens quod si comes fuisset expressus nisi cum ipso fuisset iudicium inchoatum non conueniret heres. idem ibi Ainc. dicens rescriptum ad heredes non extendi nisi in casu decreti. pme de ali. mu. iu. et ex scda iustione. de iudi. q. et. vel cum in commissione hoc exprimitur lite testata dicit quod extendit si est casus quod successor possit habere. C. de inoffi. te. si pater ibi et tunc quod mortuo et re integra eo qui noie ecclesie vel comitat impetrasset valerit rescriptum successoribus vel heredi de successore ecclesie. idem tenuit Tan. in prima compilatione de offi. deleg. gratum. Item de vniuersales et Dama. dicens simplr illud ad heredes extendi et respondet ad. l. si decesserit. quod in stipulatione loquitur quod est stricti iuris et in qua non venit nisi persona expressa. ff. de verb. obli. si ita sit. sue. si. Brisogonus in si. de iudicium bñ transit huic cor. Inno. Compo. et. Egi. in decr. significauit loquendo in herede vel generali successore rei. de herede vero actoris ipse Inno. no. de offi. delega. gratum. hec opi. quod transeat placet de. de belui. p. pre. l. ij. C. quod libel. pe. Abb. et. Sur. il. in spe. de rescrip. pn. si. ratione et eius in prin. distinguit iter personales et reales dicentes in realibus rescriptum ad successores extendi quod res transit cum suo onere de pig. ex lris et ex vbi. Sur. colligo quod intellexit et de singulari successore. in personali dicit quod extendit re non integra: re integra expirat. per quod verbum colligo quod intellexerunt et de vniuersali. Sol. ut quoniam veritas habeat distinguit aut rescriptum non potest respicere successorem vel heredem aut potest. per casu quod non est dubia pone exemplum in actore quod vendicabat ecclesiam in titulum ex quo tunc iuuari non posset heres vel successor. viij. q. i. aplica de si. pby. ex transmissa de iurepa. quod solum de isti. ad decorum de pben. c. i. et. ij. idem de usurario vel usufructuario qui impetrauerat ut liceret vti vlti frui. ff. de usufructu. amit. l. sicut in annos in si. de usu et ha. l. usus aq. ff. de lib. le. l. non solum. si. tale. de reo. pone exemplum quod fuerat in ipsum impetratum ad depositionem ordinis vel beneficij vel ad penam criminis de heredi. accusat. si. si vero in si. xxij. di. quondam. C. si reus vel accusat. l. i. et. ij. et quod not. de symo. p. tuas. i. i. per glo. et ad hunc casum posset reduci lex si decesserit. ff. de satisfacta. cog. scdo casu quod potest rescriptum respicere successorem vel heredem aut sit metio saltim generalis successoris vel heredis. et tunc est planum quod extendit. ij. q. i. i. primis. vij. q. i. pntu. iij. q. vj. h. gpe de pben. pposuit de re. pnu. cum vniuersorum. naz et tunc copromissus quod tunc stricti de re iudi. c. si. respicit heres de arbi. c. si. ff. eo. si interpellat et. l. die pferre. si. aut non sit metio. et tunc aut res non est integra. aut est integra. per casu aut non est integra per conuentionem tunc et hoc per decr. significauit ibi euocatus. et per decr. pposuit de fo. cope. cum si. dico perpetuatum rescriptum quod placet Ber. in pre. decr. significauit. et per glo. quas ibi posuit colligi potest quod ipse intellexit re non integrum in dec. q. et. A. facit quod ibi no. Pby. et. i. decr. dilecti. facit quod no. Tan. vin. et. pby. de usur. tua nos. quod i. specu.

specu. ti. i. §. restat. versi. Itē mortuo facit lex. ff. de acti. z oblig. l. cōstitutionibus de offi. leg. c. si. de offi. deleg. gratum. sed Bar. brix. in p̄dicta qōne dicens an litē cōte. rescriptum non transire ad heredem aut nō est integra cōtestationē id ē qz lis est p̄testata. z tūc q̄cor. opi. qz trā sit ad heredē. sc̄do casu qm̄ res ē integra subdistingue qz aut is de cuius hēde vel successore querit cōphendebat sub cla gnāli aut noiatus erat in rescripto. in p̄ cau tenuit Sof. z cōiter oēs qz successor ueniri nō pōt ḡ nec cōue nire. z sic intelligunt decr. significauit saluo qd̄ ibi scripsi post Inno. z Cōpost. platus ecclie factus post iterptatō nē pōt eo casu ueniri lz p̄decessor nō fuerit citat' cū con ueniat ecclia. sc̄do casu qm̄ noiatus erat i rescripto aut fuit rescriptū impetratū p vel p̄sonā. p̄ casu t3 gl. in decre. dilecti de fo. cōpe. Inno. z Post. Guil. Pa. De. z Ab. qd̄ hēs vel successor pōt cōueniri. ipse tñ host. in decr. signifi cauit t3 Srium ē si in rescripto nō sit exp̄ssus nomē p̄riū plati r̄ndens ad decr. qm̄ abbas de offi. deleg. qz iudex ē iust' z equus z litē diffinit. vñ rescriptū respicit iudicem successorē s3 ps cōiter cauillōsa rescripto abutit' z lites auget vñ rescriptū in eo qz odiosum restringit p̄ placet z sicut dixi de hēde vel successore rei sic dico de hēde vel successore actoris in h̄ cau. s. qz possit uenire qz aperte t3 An. in pre. decr. significauit z Inno. de off. deleg. gratū. sc̄do casu qm̄ p vel p̄sonaz aut q̄rimus de singulari suc cessore z ad istū nō extendit rescriptū nisi in cau. dec. pri. de ali. mu. in. vel cū sciēter successit i vitū de iudi. qz. A. de resti. spo. sepe. vel cū emanat sc̄da iussio vt in p̄. decr. qz A. aut q̄rimus de vniuersali in h̄ est opi. z residet princi palis qd̄ La. Zan. Pby. Bar. z Sof. in dec. significauit glo. in decr. qz. A. dicit rescriptū ad illū nō extēdi z facit qz scripsi. s. cū tractabat de re nō integra p̄ cōuentionem tñ. Dama. Inno. Cōpost. Egi. z De. de bel. 3 vt dixi in opi. sc̄da qz placet circa qz est aduertendus qz qd̄ q̄rit exp̄ se de rescripto delegatōis p̄ qd̄ non dat ius sed iudex ac tionis vel iuris prius cōpetētis. de rescripto aut p̄ qd̄ da tur priuilegiū no. Dy. eo. ti. priuilegiuz. cū ḡ ex rescripto delegatōis ius nō p̄cedat sed iudex tñ nō video q̄le pre iudiciū inferat si respiciat hēde cū ius eius vel aduersa rij in h̄ nō peat. facit d̄ p̄cur. ex insinuatōe. Ad hāc par tem iudicis lex. ij. C. qm̄ libe. p̄nc. da. s3 si aduertat vñ facē 3 nā si qd̄ ibi d̄r est sp̄ale in annalib' actib' eius Srium ē regu lare. in alijs. s3 sc̄dm h̄ dicam qz bene est in illis actionib' speciale qz perpetuant absqz lris cōtestatione sed qd̄ ibi d̄r de rescripto impetrato in oibus actionibus sit cōmu ne sed apertius p̄bet lex illa de rescripto appellationis qz cū appellans p̄sequi debeat infra annū ad instar an nalis actionis dicit rescriptum sup ipsa impetratū fore perpetuū. hanc opinio. puto verā maxime in exemptis contra quos concedunt apostolica rescripta vel qm̄ rescri ptum delegationis concessus est ab immediato ordinario cāe hoc dico qz cum causa stricte interpretationis hoz re scriptorum sit qz per ipsa p̄iudicat ordinariē potestati vbi cessat hec ratio. p̄nt largius interpretari nō obstat qz d̄r rescripta nō extēdi ad alios qz illud fatēoz quo ad ali os oīno z facit qz scripsi de transac. veniens in fi. s3 heres vel vniuersalis successor fingit idem cū defuncto in aut. iusiurandū qd̄ a mori. p̄. in p̄m. coll. v. Si igitur cōmu nitas cause rescriptū facit extēdi ad nō exp̄ssum vt p̄. l. i. C. d̄ diuer. rescrip. fortius hoc faciet idētas persone iuris fictione. nec obstat dec. qm̄ abbas: qz inq̄stuz rescri ptum respicit iudicem iurisditio est ibi principale qz me rito exp̄rat iudice dato sub noie proprio mortuo reinte gra sed inq̄stuz respicit partes obligatio est ibi principa le rescriptū vel iudicis datio accessoriū. vñ respectu par tium nō est mix si cōtemplatione principalis durat ac cessoriū. facit. s. eo. li. de off. deleg. si super gratia h̄ qz dixi rescriptū extēdi ad heredē vel successorē vniuersalē itel ligo vñ esse si tpe date rescripti viuebatis 3 quē datum fuit alias secus z sic loquat lex. ij. ff. qm̄ sen. sine ap. rescin.

Squi tacet.

Plurim. nō fatet no. qz non dicit cōsentit z sic non cōtradicit regule qui tacet: sup cōfessionē. n. z negatiōe non sup p̄sensu z dissensu fundatur h̄ regula z regula iuris ciuilib'. propter attinē tiam aut quā h3 cōfessio ad cōsensuz z negatio ad dissen sum glosatores iuris ciuilib' z nri illam inā adaptauerūt huic regule qz p̄rie spectat ad regulā qz tacet vt ibi ēt dicā. C. P. glo. dicit vñ sumpta z ponit exēpla. sc̄do alle gat decē iura in qbus fallit. p̄ ps regule z octo in qbus fallit. sc̄da remittēs ad alia z dat triplicē solonez C. In. i. glo. ibi qz tacet sequit' vtiqz nō fatet s3 tñ verū est cū nō ne gare. z ibi. §. voluntatē vide in regula qz tacet in glo. z ibi. §. pena. cogit marit' agnoscere qz nō denūciauit mulierē ex se nō eē p̄gnantē z ibi. §. qz impleto. sequit' tpe p̄ductiōis māsit in cōductiōe nō solū recōdūisse vt s3 z pignora du rare vident'. z ibi qz in futurū recipiēs vsuras futuri tpe tacite pacifici vt nō petere forte z ibi iustū seq̄ in seruitu te accipe debem' nō solū eū qz dicit sed eū qz nō p̄sentit z ibi rem alienā seq̄tur distrabere quē posse nulla dubi tatio est. C. In. i. glo. ibi. §. si is vñ. sed si sciēte qz alias est. §. z ibi p̄ cōsensu signat Dy. Srium de. l. sicuti. ff. de arbi. z Ltunc aut. ff. de iudi. vbi p̄ns tacēs nō cōsentit lz d̄icen do posset ipedire. sed solutio locū hēat cū de p̄iudicio ta centis agit Sria qm̄ q̄rit de p̄iudicio tertij z sile de tutore qui lz sit p̄ns his qz p̄ pupillū agunt nō p̄sentit nec aucto rizat nisi exp̄sse loquat. ff. d̄ auc. tu. l. i. in fi. z. l. ij. z. iij. z ibi nōne. z vide qz ibi scripsi sup vlti. gl. 3 opi. qz h3 aliud i ob ligatiōe rei aliene quā in veditiōe de qz scripsi d̄ trāfac. ex lris sup glo. ij. z ibi vt in p̄mis iurib' z no. ff. mā. l. qz pati tur. z ibi exp̄ssus p̄sensu fallit fauore reipublice z pupil loz casib' quos scripsi i regula qz tacet sup glo. z ibi i ge nesi. z Jo. mo. i regula qz tacet. z ibi vel p̄fesso. z istud p̄rie facit ad regulā cū iurib' qz sequunt' z d̄ere. nōne d̄ p̄sup. z quādoqz habet p̄ negatē vt no. i decre. si post p̄stitutū i fi. pe. glo. z i fi. dicebat ergo Dy. qz solo que h3 qz vbi agit de aliquo obligando ergit taciturnitas nō habet p̄ co sensu vt i. §. iustus vbi hoc no. si d̄ p̄iudicio vel exceptiōe parāda: secus vt i regula qui tacet euz q̄cor. quo ad istud sc̄dm mēbrū tollit p̄. §. vetare. z p. l. ff. d̄ leg. ij. ticia. §. lutia z de pig. ac. cauis. p̄ tanto dicit i hoc sc̄do mēbro locū eē regule tñ istud tacere qz est mediuz sumit effectum qm̄qz vñ extremoz qm̄qz alteri'. nā si d̄dicēdo poterat impe dire assimilaf' p̄sensu. ff. de pig. fideiuss. §. si p̄ si non po terat ipedire assimilaf' d̄dictioni vt in. l. cauis. §. lutia. h̄ vez nisi vbi exp̄resse mediū esset distinctū a dispositione cuiuslibet extrēoz vt i tributoria vt p3 in gn. gl. vel diuer sis respectib' assumeret vtrūqz extrēoz vt h̄ in fi. gl. si ad huc plem' hoc vis. p̄seq vide L. y. C. de p̄cur. l. inuitus.

De sub protestatione.

qz sequor errozē de quo nunc dixi sup tex. po nam quatuor qōnes antiquas. quarum p̄ia est venerialis. xxix. qua querit aliquis electus fuit ad di gnitate episcopus eo presente z tacente contulit p̄bendam illius. demū cassatur electio querit an p̄bendam repetē possit. C. Sc̄da dominicalis. xli. fuit talis certus p̄sbyter presente z nō cōtradiciente episcopo votū p̄gri nationis emisit qz dum exequi vellet episcopus d̄dixit s3 ipse nihilominus iter arripuit episcopus eo absente ec clesiam alteri contulit. querit an p̄sbyter reuersus illā re petere possit. C. Tertia d̄nicalis. lxxviii. z Dama. p̄ de his que fi. a p̄ela. est de ep̄o qui fecit alienationē tacete z non d̄dicente capitulo an successor illā reuocare possit. C. Quarta q̄stio fuit domini mei q̄rentis an religiosus tacente vel patiente suo prelato possit executor esse testa menti saltem in quo multa sunt relicta ad p̄ias causas. C. Ad primā allat' affirmatiue p̄ hāc r̄gulā z q̄tuor r̄des. sc̄do p̄ tres in Srium. tertio soluit fm̄ bar. z solo reprobat. C. Primo igit sic p̄bat qz illam repetat cū inuit' videat

a C Tacete z contradicente capitulo. Ad Archi. in. c. sacerdotēs. xvj. q. iij. Archi. in. c. sine exceptio ne. xvj. q. ij.

qui expse nō consensit. ff. d. pcur. filiūfamilias. §. iuitū z amplifica hoc p h no. circa mediū glo. vñcu. Itēz in his. **S**cōdo bec res iter alios acta. s. iter episcopum z prouū sum electo nocere non dō. s. d. re iudi. c. penul. cū concoz. **T**ertio cum electus nō posset i hoc episcopū phibet ergo sibi nō sit p iudiciū. ff. de re iud. sepe circa mediū. xj. q. iij. quando. z faciunt h no. de presump. nōne. **Q**uarto cessauit conditio que tacite subintelligebatur. s. si electus consequeret dignitatē illam ad quas fuerat electus illa g cessante licite repetit p bēndā. xxi. q. ij. ne q. s. d. iu re iurā. quēad. vltra h facit ista regula z regula q tacet. ff. eo. ti. **I**n contrariū regula qui tacet hoc eo. ti. cum cōcoz. ad idēz. xxv. di. diaconi. de his que fi. a prela. c. ij. xx. q. ij. puella. C. d. lati. libe. tol. autē. ad bec meli⁹ in autē. de nup. §. si vō ab initio de dño qui sciens ancillā suā nube re libero studiose tacet z illius pdit dñuz. **S**cōdo tacēdo nō solū cōfirmare videt. de psump. nōne imo ipso facto videt renūciare qd plus est qz si id fieret verbo d ap. dilecti de his q. fi. a maio. par. ca. ex ore. illud ergo ampli us nō repetet d trāfac. ex lris. **T**ertio cum nō phibu erit vt poterat sibi p iudicauit. ff. d. re iudi. sepe. z. s. eo. ca. penul. de eo q pmissit sequentē agere cū sibi p iudicē cōper teret z quādoqz plus operat tacitū qz expsum. ff. de pcur ra. filiūfamilias. §. veterani. C. eo. titu. ita demū. s. codē lib. de iura. calū. c. i. §. i. **S**olutio Bar. Tacēdū dixisse q iste nō poterit p bēndā repetere cū videat eam habuisse. p de relicto qz potuit d dicere z nō d dixit. bec sol. nō placet cū in dānosus vel onerosus tacere nō sit cōsentire vt h in gl. vñ in casu simili decre. dicit q d assensus accedere q de notat actū nō taciturnitatē de regula. si bñficiū lib. eodē. Itē constat q bñficia nō vacantia concedi nō possunt de cōces. pben. c. i. z p totū. sed qui dicit p taciturnitatē vaca re bñficiū det mibi ius expsum. als sibi nō credā. xvij. q. iij. §. cum alit vñc. nec quisqz. hinc est q et expse consen tiente plato electozib⁹ nō possent ipsi aliū eligere in eius locum nō sic si expse cōsentit collatozī vt pferat super q vide qd scripsi d his que fi. a maio. par. ca. ex oz. super vñ. cōfirmatus. q ad terminos qōnis facit de insti. cuz venis set vbi nō solū tacere. sed et loqui verba generalia nō no cuit Archi. qui pmouebat ab archiepo. bene et facit. s. eo. l. de pben. si bñficia. per p dicta aut satis p rñsum ad p rra. **A**d scōdam qōnem qtuoz rōnes inducunt p p sby tero z totidem cōtra. ponit solutio Bar. p. n. a. scōdo veri oz ponit que distinguit. **P**rimo ergo arguit q p sby ter ecclesiam repetere pōt. qz tacendo cōsensit epus p re gulam q tacet eo. ti. cum cōcoz. ad id. ff. ad. l. aq. in lege aquilia. §. quotiēs. z. l. scientiā. xx. q. ij. puella. ergo epus su um cōsensum postea reuocare nō potuit. ff. d. serui. ru. pre. p fundū de fil. p sby. veniēs de cle. con. diuersis. xvij. q. iij. sunt qui opes. **S**cōdo iste sacerdos q lege dei z spiritu ducebat ad votū p legē cōem vel publicā cui puata pu a let impedire nō debuit. xij. q. ij. due sunt d regula. l. s. fuit g astrictus vouēdo ergo votū tenebat implere. xvij. q. i. §. i. de voto magne. debuit g sacerdos potius deo qz epō obedire. viij. di. que d mores. xj. q. iij. non semp. z. c. iulianus. xv. q. vj. iuratos. nam l. s. votū a principio sit volunta riū eius executio est necia de voto l. s. in princ. z. c. p tuas. facit g sacerdos q debuit z sic puniri nō potuit. de cōsti. c. ij. xxij. q. ij. c. vlti. xxij. q. v. c. i. **T**ertio cū de voto cōplendo qmō cōplendo inter epm z sacerdotē esset cōtro uersia epus non potuit esse iudex in cā sua. C. ne q. s. in sua causa. l. vni. **Q**uarto dato q sacerdos ex iniusta cā ab esset citādus esset z si nescit vbi sit trine citatiōis edcū p poni dō apud ecclesiā z postea p sex mēses expectari z alr puari nō dō de cler. nō resi. ex tue. g multo fortius debuit h in isto seruari q ex iusta cā aberat p q cōcludit q bñfici um suū recupet. **I**n p ruz clericus sine epī licētia p pe grinari nō dō nec pegrinans sine eius lris recipi. lxxi. di. c. vl. de p se. di. v. nō dō de voto magne. vltra medium. multominus eo d dicente d bōi. petrus de simo. sicut z p

a **T**acēdo. Adde gl. in c. tāta. lxxvj. di. glo. in c. super ecc. de cogna. spiritu. Inn. z doct. in. c. i. ge nesi. de electō. Et qd in actu oneroso z dā noso. vide per Barba. consi. tr. incipi. illud afferā in medi um in. v. colū. in quarto vol lu. idem Barba. cōfil. xlvj. i cipi. illud adu cam in quarta col. in eo. vol. idem Barba. p. si. lxxj. incip. illud afferā in certamē. in. ij. col. in eo. vol.

b **S**ine epī lnia. Adde gl. i. c. l. s. de voto. Inn. in. c. ex p te. in glo. sua d censi. Arch. in c. scimus. xxj. quest. i.

c **A**uctori tas dicat exce pta. Adde gl. in. c. pstituit. d rescrip. glo. in c. de forma. xx. ij. q. vlt. glo. in c. que p rra mo res. viij. di. ar chi. in. c. aucto ritatem. xv. q. vj. z in. l. si. ff. q latif. cogā.

hoc sit rñsum ad scōm argumentū. qz nō ducit lege dei q s legem eius agit de renun. nisi vers. si dices. cum g epō d dicente recessit cōtumax. fuit. xj. q. iij. certum sine noua g citatōe ex quo de p tūmācia p stabat manifeste p rari potuit ecclesia. de offi. deleg. p suluit z de do. z cōtu. eum qui. s. eo. lib. **S**cōdo l. s. pp obedientiam malū fieri non debeat tñ dō bonum qmōz inter mitti. xj. q. iij. qd ergo. ff. d. re mili. l. ij. §. in libello. z. s. de temp. oz. ad aures. vbi p h maxime qz inobedientia cōparat heresi. viij. q. iij. sciēdū. nō potuit g dolo carere nō parēs impio magistratus. ff. e. ti. nō potest. ff. si q. s. ius di. nō ob. l. vni. nec debuit iste sibi ius dicere in sua cā vt. s. **T**ertio cum in oi voto z iura mēto supioris auctas dicat excepta. xij. q. ij. beat. xxvij. q. ij. §. cum g. de voto nō est de iure iur. venientes. nec dō votū deserere ex iusta cā nō adimplēs. ff. q. satif. co. l. si. de iure iur. peruenit de voto. c. i. peccauit g iste sacerdos nō pendo epō p cuius pceptuz excusabat ab executiōe voti. **Q**uarto s sacerdotē inducit bec regula cū epus tacen do nō consenserit vt hic z in cōcoz. potissime qz absentia clericoz ab ecclesijs est iuri inimica z ecclesijs grauosa d cle. nō resi. p totū z per hoc sit rñsum ad allegata in prin. **S**oluendo dicit Bar. cū Tan. q epus tacendo sibi se cit p r iudiciū nec dō vltērius d dicere nisi noua cā in terueniat. h solutio nō est sufficiens ad qōnem qua pnci paliter querebat an sacerdos repetere possit ecclesiā ni si dicamus q soluens h intellexit. s. sacerdotē nō potuit se puari p episcopū qui tacuit in emissionē voti. z fateoz q in honeste facit epus qui tūc tacuit sine noua cā resisten do tñ qz in honeste facit sacerdos eo d dicente itinerā do p supius allegata. Ideo remanet qd dubia quā solue do dico q epus illū p r iuare nō potuit hoc solo q ille pere grinādo se absentauit et eo d dicente simplr sed si monu isset eum q se nō absentaret sub pena p r iuatiōis cui mo nitioni nō parēs se absentasset non puto q taciturnitas epī excuset cū a pena qz et si expse p sensisset nō vñ q eo in uito votū p ficerē possit. xxvij. q. v. manifestuz. z. c. voluit. posset. n. epus aliqd occurrēdū nouiter sciuisse pp q pe grinatio nō expedit et saluti vouētis. facit d rēpor. oz. ad aures. fortius g in terminis qōnis si p sbyter ante iter sic monit⁹ nō paruisset eccliam qua puatus fuisset nō repe teret. vbi vō epus simplr d dixisset vel tacuisset s. talē mo nitionē z fulminationē nō fecisset dico puationē fieri non potuisse pp absentia vel nō residētia et ex iniusta cā nisi vt dcm est in si. p me ptis quare p sbyter rediens illā iuste repeteret z r r iozū rñsio. s. patuit. **A**d tertiā qōnē alle ganē tres rōnes p successore z quatuor s. tertio daf solo que roborat z r r ijs rñdetur. **P**rimo g pbat taciturnitatē vel patientiā nō sufficere cū in alienatiōe rei eccle siastice debeat clericus p sentire. x. q. ij. h ius. z. xij. q. ij. alie cationes. z nisi interueniat expsa subscriptio clericoz ipo iure nulla est alienatio et si in casu licito fuerit scā vt ibi z eadē. q. sine exceptōe z de his q. fi. a pla. c. i. ex q ergo alie natio fuit illicita successor illaz reuocabit. xij. q. ij. si quos de seruis circa fi. nec obstat pena apposta de pca. c. ij. z qd plus est q libet psona ecclesie. z ipse idem q alienauit h pnt. probat p r iuz. xij. q. ij. nō liceat in si. s. de reb. eccl. nō alie. si q. s. fm ibidē z. xxvj. q. ix. qd q. s. z de ele. nosti. nec iu uabit p scriptio possessorē tpe ipsius male alienatis. xvj. q. iij. si sacerdotēs. C. d p r iuz. lon. tem. aut. malefidei. z fa cit regula eodem ti. qui d iura. cū concoz. **S**cōdo indu citur h regula z que alle. glo. q pbat q taciturnitas h p cōdōne. **A**d ducit tertio regula delictū hoc eo. ti. ad pbandū q et si canonici cōsensissent nō dō nocere ecclie qn supior saltē reuocet de cle. cō. diuersis. naz p restitutō nem in integ. reuocat pp lesionē enormē et p rctus q ipso iure t. z de resti. in integ. c. i. **I**n p r iuz allegat taciturnitatē z patientiā canonicoz haberi p cōsensu p regulaz q tacet cū pcoz. z cū bis q. s. ad hāc ptē i. p r iuz qōib⁹ alla ui. **S**cōdo vō q accusat qd potuit ipugnā. lxxij. di. cr. roz. z g uiter puniēdi sūt clici q tāto tpe tacuerūt. ij. q. vij. quapropter

quapp. **T**ertio si minor rem vendat sine decreto inutilis est alienatio que tñ sola taciturnitate confirmat. C. si maior factus sine dec. l. si qñ. **I**tem sola taciturnitate infirmitas confirmat. s. eo. lib. de spon. impu. c. vno. ff. de ritu. nup. minorē. multo fortius veditio. **Q**uarto qd pro hac parte vt text. vel casus decret. ij. de his que fia. prela. **S**oluit Dama. **B**ar. alienationem nō valuisse et sic reuocandū esse p. c. sine exceptione et in Dama. dec. ij. et bis que fia. pla. loquit de collatione decimarū noie bñficij psonaliter facta vbi sufficit patientia. vñ dixit Bar. il laz intelligi de concessione facta causa pietatis vel de re mnia vel ad certū factū vñ ad certū tps: et vid qd ibi no. i prima et tertia glos. et qd sup eis dixi. et eo. ti. cū nos sup fi. vlti. glo. p que p3 q vera est hui' qdōis solo q necessario concludit ex pcedenti tractatu qui necessari' est i alienatione ppetua. s. eo. li. de reb' ecc. nō alie. dudū. ex quo bñsequit taciturnitates vel patientiā nō sufficere et sic rñsus sit ad pñm. scdm cōcedat in. l. si qñ. et l. minorē. dec. vnica allegatis i cōtrariū cessauit impedimentuz etatis qz minor lapsu tps fact' est maior hic durat cā ipediens qz tps lapsus n̄ mutat statū ecclesie. **I**n q̄ta qdē dñi mei bre uiter qz n̄ dubia allegat negatiue: et affirmatiue dat solo q̄ reprobaf et cōtrarijs rñdet. **E**t q nō possit exeg iducebat q̄ phibēt se secularib' pcuratorib' vel actib' imiscere. lxxvj. di. puenit nec mix qz et spalia exercere pphibent vt puta baptizare et penitētiā dare. xvj. q. i. c. i. et ij. officū. n. h3 plangētis n̄ docētis vñ agētis. e. q. mōachus et reputat mortu' mūdo. e. q. placuit. ij. et phibet claustrū exire ne cle. vel mo. nō magno ḡ phiberi dz ab executōe. **I**n cōtrariū qz possunt opa misericordie exercet et miserabili psonaz curā et tutelā recipe vt pd. c. puenit. et con ducit terras ad laborandū. de deci. dilecti. et pp vrgētes necessitates possunt tractare seculares actiones. xvj. q. i. q̄ de et abbate ipetrāte imiscēt se secularib' actib' de po. ff. c. ij. et psciunt secularib' ecclijs. ly. di. pñcis. ḡ et pias volūtates exeg poterūt cū nihil sit q̄ tñ dbeat hoib' et. C. de sa. san. ecc. l. i. facit dec. tua. de test. **S**oluebat ḡ q̄ et d tacita volūtate abbat' poterat exercē p̄ca eo d dicit te non de possu. c. ij. l. de re mili. l. iij. ḡ in bello. scda pars solutōis vñ. s3 d illa nō q̄rebat s3 p' falsa qz taciturnitas vel patientia plati h casu n̄ sufficit cū. n. religios' velle vel nolle nō hēat ois talis act' que aggredit añ Iniam ē illi citus et p illū frāgī obediētia et abdicatio pprie volūtatis facit cle. d. pcur. religiosus. et q̄ ibi no. i gl. repete. patientia igit nō posset illū facē licitū. vñ requirit q̄ sup h p̄us petat et obtineat Inia. vt p3. s. eo. li. d. testa. ca. iij. rñ. et i cle. eo. ti. c. i. vbi et dixi i gl. reprobatū. et ibi et notauit an Iniaz datā possit plar' reuocare et i gl. ibi seq̄nti. vide d srib' mi nozib' q ad executōes hodie n̄ licētianf. Ad. c. pūct. et c. dilecti. Rñde vt i eis no. cap. h3 q̄ ve loq̄ cū id sit ep̄o iube te. Ad. c. p̄cis. rñdeo q̄ p̄ilegiatū est i h officiu' p̄dicadi de statu. mo. q̄ dei timorē et ibi et in transitu. imo et in cō sensu requirit abbat' Inia. s. eo. li. de elec. si religiosus.

Regule. ff. huius littere. J. sunt he.

In negocijs contrahendis alia cā habita est furio forum. alia eozū qui fari possunt q̄uis actum rei non intelligerent. nā furiosus nullum negocium cōtrahere potest. pupillus omnia tutore auctore agere potest.

As nostrum nō patit eundē in paganis et testato et intestato decessisse earūqz reruz naturaliter interesse p̄ gna est vt quis sit testatus et intestatus.

Ara sanguinis nullo iure civili perimī possunt.

Qd n̄ est sine facto n̄o ad aliū trāfferri nō p̄t.

Testis plen' voluntates testantiū interpretamur.

In omnibus obligationibus in quibus dies non ponitur presenti die debetur.

Agnaria venditio non est precio accedente.

In psonā suile nulla cadit obligatio. **S**nalr. p.

Bādū ē vbiqz in bōefidei iudicijs cōferi i arbitriū dñi vel pcuratoris ei' cōditio p bōi viri arbitrio h bñdū ē.

In eo qd vel is qui petit vel a quo petitur lucri petiturus est: durior est causa petitoris.

In omnibus casibus pro facto accipit id i quo alium perhorrescit quominus fiat.

In omnibus casibus id obseruat vt ibi p̄sone cōditio locū facit bñficio ibi deficiente ea bñficio quozqz deficiat. vbi ergo genus actionis id desiderat ibi ad quēuis persecutio eius deuenerit nō deficiet rō et auxilium.

Inuito beneficium non datur.

In totum oia que animi distinctione agenda sunt non nisi vera et certa scientia perfici possunt.

In toto iure. vide in regula generi.

Ambiguus p dotib' rñdē meli' est. **N**ō est nouus. vide i regula factū. Quoties eqtate dñiderij nālis rō aut dubitatio iuris morant iustis decretis res tēperada ē.

In omnib' qdē maxime tñ i iur' eqtas spectada sit.

Ambiguus oionibus maxime sententia spectanda est eius qui eam protulisset.

In eo q plus est semp inest min'. **N**ō alieni rei expromissor idoneus vñ nisi cū satisfactione. **P**upillus pati posse nō intelligit. **A**bi verba cōiuncta non sunt sufficit alterutrū esse factū. **A**mulieribus tñ succurrendum est cū defenduntur nō vt facilius calūniens.

In toto pars continetur.

In obscuris inspicere. vide in regula inspicimus.

In iure civili. vide in regula cum stat.

S dānū dat q iubet dare eius dō nulla culpa ē cui pere necesse sit. **Q**uod pendet non est pro eo quasi sit.

In s̄benda venditione vide in regula contra euz.

In cōdēnatione psonarū q̄m id q̄ facere p̄t damnanf non totū qd habeant extorquendū est s3 et ipsarū rō bñda est ne egeant. **C**ū verbū restituas lege inuenit et si non sp̄aliter de fructib' additū sit tñ et fructus sunt restituedi. **A**nicuiqz sua mora nocet q̄ in duob' reis p̄mittēdi obseruat. **D**olo facit q̄ petit qd restituitur ē.

In his officijs que fieri p̄ liberas psonas leges dēsiderant seruus interuenire nō p̄t. **N**on debeo melioris cōditionis ēē q̄ auctor meus a q̄ ius i me trāsit.

In obscura volūtate māmittēt' fauēdū ē libratū.

In possibilem nulla est obligatio.

In pari causa vide in regula in pari.

In peritia culpe annumeratur.

Inuito nō cogit defendere rē d qua agit. **C**ui damus actionē eidē exceptionez cōpetere multo magis qz dixerit. **C**ū qz in alicuius locū successerit n̄ ē equū ei nocē h qd aduersus eū nō nocuit in cuius locū successit. **P**leriqz ep̄toris eadē cā ēē dz circa petēdū ac dēdendū q̄ fuit auctoris. **Q**d cuiqz p̄stat iuito n̄ tribuit.

In iure naturali equum est neminē cum alterius d̄trimento et iniuria fieri locupletiozem.

In Scupletari. **I**lvij. iactura large sumit pro oi dāno

de pen. suā. tñ stricte d̄ a iacio iacis pro iactu

ra que fit pro exoneranda nauē tpe piculi de qua. ff. ad. l. ro. de iactu et iacentes nō hnt res pro derelictis et. ti. q̄ leuande. quare hi ad quos peruenerunt illas restituere tenent ne locupletent cū aliēa iactura. **I**n glo. dicit vñ sumpta et ponit exempla. scdo ponit quatuor casus qbus fallit rōnem reddēs et exponēs h̄ disunctam pro cōiuncta. tertio alleg. concor. signat d̄ria et soluit et regulā exponit de enormi iactura. **I**n. i. gl. ibi iure nāe sequit equū est neminē cū alterius d̄trimento et iniuria fieri locupletioze et ibi si qz p̄sbyter vbi ecclesia p̄sbytero nō succedit in his q̄ ascripta erāt cēsib' iuris patronatus vel curie et ibi re aliena ad q̄s nō dat actio licet possidētī def exceptio doli. h vult. l. paulus. et ibi. l. pe. in stō legatū fideicommissuz libertas vel tutela sic relicta ille vel ille vtriqz debet et disuncta ponit pro cōiuncta. et ibi

fistulā. si assiduus est usus balnei ut p humorē vicio noceat p̄hiberi p̄t. ut ibi vult in si. nō l3 vicino edificare sic q̄ necessariū ventū aree ad secernēdos a paleis fruct⁹ aufe rat. z ibi. §. vlti. si p puteū quez in meo feci vene tui putei sint p̄cise nō p hoc teneor dāni infecti. z ibi. p̄culus ex sti pulatione dāni infecti tibi nō tenet is q̄ aliqd iure facit in suo l3 p id tibi cōsuetū cōmodū auferat. z ibi. §. dñiqz. nō l3 mibi i fundo meo facere aio nocēdi qd̄ fundo vicio noceat. z ibi. l. q̄tiens p̄ rescriptū p̄ncipis p̄t peti dilato nō remissio debiti. ¶ In gl. i. ibi. z vsucapionib⁹. ut dicit Jo. mo. h̄ ne rerū dñia sint i c̄erto. ff. d̄ vsuc. l. i. ut sit finis litiū. ff. p suo. l. si. z ob puniendā d̄sidiā dñoz. C. d̄ anna. ex. l. si. in si. s̄. de p̄scrip. vigilati. z ibi in d̄ctibus dicit hic Dy. se credere de eq̄tate cañ. q̄ vbi sciēs se nō numerasse recepit cōfessionē exceptio nō numerate pecūie nō excludatur biēnio p̄ regulā possessor. s̄. eo. z de h̄ plene scripsi post Host. de solut. c. si. z ibi iniuria. idē Accur. in p̄dictis trib⁹ vel quatuor casib⁹. z idē Dy. p̄ modū obiectionū. z ibi cautius dicebat pp hoc Dy. hic q̄ regula iuris civilis pp copulā ponebat vñū casum ista v̄ ponere duos. p̄ pter disunctā. ad primū alleg. ff. de cōdi. z de. cū pupill⁹ §. disunctive. ad fin eo. ti. si h̄edi p̄les. ¶ Et sciendus q̄ Jo. mo. ex ḡrens cām ponēdi tractatū sequestrationū dicit ad euitādas iacturas q̄nqz inuētas seq̄stratōes vt p̄z ex no. s̄. de sequel. pos. c. pe. ¶ Quare volens de illis tractare dicit diuisionē earū p̄mittendā p̄ quā res sit lucidi or. ff. de doli. ex. l. i. v̄ba cuius furtiue. i. auctore sup̄p̄so. Archi. posuit. rj. q. i. qz res. ego ēt verba eius ponā ad literam repetito qd̄ dixi in regula in gnālī. in p̄n. tractat⁹ p̄testationū. dicit q̄ seq̄strationū alia sit p̄tū cōcertantiū cōuentione alia iudicis p̄tate. p̄ mō seq̄stratio ē rei q̄ in cōtrouersia deducit cōsensu z certatiū apud tertiu de po. ff. d̄po. l. l3. z. l. apd̄ in prin. z. §. si. z iste tert⁹ seq̄ster vocat a seq̄ndo qz vtraqz ps d̄ p̄tēdētib⁹ fide ipsi⁹ seq̄ vt dicit iurib⁹. z ff. de v̄. sig. sequester. ē. n. ois seq̄ster depositarius nō ē. nā l3 plures z vnus possent deponē apd̄ vñū tñ sequestrū nō nisi plures deponere p̄t. z tūc qlibet deponit insolidū. vt in. d. l. l3. z. l. ei apud. z iste depositarius seq̄ster tñ h̄z p̄tatis q̄tū quētio deponētū seq̄stro tribuit vt i. d. l. ei. §. si. nec mirū cū h̄ sit d̄ct⁹ d̄positi q̄ sicut ceteri d̄ct⁹ ex cōuētōe legē recipit. ff. de po. l. i. §. si cōuenerit z sic i oi deposito. est tñ d̄ria hui⁹ d̄positi ad alia qz i alijs depositari⁹ nō possidet. s̄ h̄ possidet si h̄ sit actū z tūc neutra p̄tū p̄t se iuuare possessiōe s̄ alios q̄ ad actū vsucapionis cū iā sit iterrupia s̄ si nihil sit actū ep̄sse possessiō proderit victori s̄ alios s̄ vn⁹ s̄ altez de illa possessiōe n̄ poterit se iuuare z h̄ casu possessiō d̄r ēē penes seq̄strū cū ip̄sis deponētib⁹ sit inutilis iter se s̄ q̄ ad alios p̄ficat victori z ē rō certates de re deponētes eādē penes seq̄strū fide eius sequunt. vñ h̄ pendēte vnus s̄ alterū iuuari de possessione neqd̄. sed s̄ alios sic cū q̄ ad alios victor liberat edes habeat. ff. si serui. ven. l. loci corpus. §. cōpetit. sic intelligo. ff. de acq. pos. interessē puto z. d. l. l3. z isto casu seq̄stratio nō ē p̄hibita. s̄ iure approbata sicut d̄ctus legitimus z ē volūtaria a p̄ncipio sicut ceteri approbati d̄ct⁹. C. de ac. z ob. sicut. s̄ ex q̄ conuentū est recedere nō l3 nec q̄ ad ptes d̄hentes nec q̄ ad tertiu sequestrū recipiendū nisi ex cā vt. d. l. ei. §. si velit z qua actione agatur hoc casu no. in. d. l. l3. Alia aut seq̄stratio fit iudicis p̄tate z hoc cōtingit dupliciter aut fit de re nō cōtentiosa aut cōtētiosa si nō cōtentiosa dupl̄r aut ē ad iuris sui zseruationē aut oneris euitationē exēplum de p̄ vt puta plures sunt h̄des quoz qlibet alterū recognoscit heredē vult tñ qlibz ius suū in posterū p̄seruare sicut i tabulis testī z i cautiōibus seu alijs ip̄sis h̄edib⁹ cōib⁹ tūc si ius istos n̄ zcor dat seu si p̄dicti zuenire nō p̄nt fit seq̄stratio. ff. fa. her. l. ceter. §. si. z. l. se. ff. de si. instru. l. si. exempluz de sc̄do. C. d̄ vsur. acceptā. ff. eo. ti. debitor. z in istis casib⁹ seq̄stratio est rei l̄ qd̄ de sui iuris tuēdi seu oneris euitādi grā d̄positio. si vō fit de re cōtētiosa tunc seq̄stratio est rei possessē seu detēte

aut fructū eius que in cōtrouersia vertit a possessore: seu detinēte iudicis officio ex cā separatio. z penes alium de positio z hoc casu sequestratio d̄r a sequestrādo q̄ est idē in vna significatione q̄ sep̄are p̄sertim certates seu pacificare z ex p̄ bñ gesto seq̄ pacificatio z si nō simpl̄r saltē ad t̄pus seu quo ad aliqd̄ z dicit oibus modis sequester est q̄ certatibus mediis iteruenit fin̄ f̄idoz p̄ casu ex p̄tū cōuentione sc̄do ex iudicis auctē. z p̄mū magis approbo cū non sit necessaria regl̄r iudicis auctitas. vbi ptes zcor dāt ar. ff. de no. op. nūci. l. i. §. z post opis. z h̄ sequestratio iudicis officio fit quadrupl̄r aut mero officio p̄sidentis aut mercenariio aut petitione seq̄stri aut alteri⁹ p̄tis. vbi grā p̄ casu vt si p̄les videt aliq̄s ad arma et rixas venire quos p̄t sua iurisditiōe cōpescere vt. ff. d̄ vsufr. eq̄st̄mū dicere d̄z sup̄ior vt aliq̄bus locis fit recipio h̄ac cōtentio nē in manu mea z rem custodiri faciā z corā me veniat is ius v̄m. p̄secuturi h̄sit in nōrānia in iudicio restitutorio in q̄ index fundū de cuius restōne agit mādato suo facit coli z restituit fruct⁹ obtinēti ne isti cōtendētes ad arma p̄siliant q̄ sepe contingit in istis spoliatiōib⁹. z sic seq̄stratio mero iudicis off̄o incūbit cum index subditos videt ad arma patos neutra p̄tū curāte cōponere seu iudicem adire. ¶ Sc̄do mō vt pote qz illud off̄m est mercenariū seu deseruit z tūc si illud seruitiū est debitū pp̄ illud p̄t fieri seq̄stratio. vbi grā aliq̄s b̄ficiat⁹ nō vult seruire b̄ficio: p̄sides sic h̄z curare b̄ficiū q̄ ei⁹ officiū nō negligat z tūc q̄tuncūqz appellet b̄ficiat⁹ fruct⁹ poterūt seq̄strari saltē quo ad hoc vt b̄ficiū officief. s̄. d̄ ap. peruenit exēplū etiā poni p̄t. C. q̄bus ad libertatē. p̄cla. nō li. l. iij. C. de asser. tol. l. i. §. sup̄ peculio. q̄bus iurib⁹ videt q̄ si duo cōtendūt de b̄ficio quoz nullus fuit possessor pacifice fruct⁹ poterūt seq̄strari cū dēn̄ b̄ficiū non duos ministras. sed vñū dēat obtinere saltē quousqz contentio sopiat arg. s̄. de rescrip. cum cōtingat arg. ff. de po. l. i. §. apd̄ Julianū. nec mirū. nā iudex videns qz duo dicūt se h̄ere dignitatē de q̄ agit insolidū in q̄ ius creati n̄ p̄t ex possessione. s̄ ex cāonica instōne. ff. d̄ decur. herēn̄. z. s̄. eo. ca. i. nec ista dignitas duos sp̄sōs h̄re dēat nec ista dignitas interi debeat iofficiata remanere fruct⁹ tā ad off̄m faciendū q̄ ad obseruādū ip̄os fructus ei q̄ obtinebit iudicis off̄o poterūt seq̄strari ar. iurib⁹ p̄dictoz z. ff. de tabel. ex. l. si. ff. vt leg. no. ca. postqz. §. i. Et est rō ad p̄missa qz q̄nūqz iudex aspicit onus iminere alicui z illud nō facit. ille cui incūbit vt decet p̄les d̄z vocare illū cui dēn̄ onus incūbit qd̄ si ipse n̄ fecit d̄z fieri sequestratio vt ē casus. ff. sol. ma. si cū dotez. §. s̄. s̄. de do. post d̄noz. resti. per nostras z hec est rō dec. p̄alleg. puenit. z hoc credo indubitātū in b̄ficiali cā. vbi ante possessionē alterius pacificā appareret cōtrouersia in limine p̄uisionis faciende vel facte. s̄. de iurepa. c. i. z. iij. sic ēt dicerem in cōtractu z sic itelligo. rj. q. i. qz res. ibi enim habet p̄uidere p̄etoz z propter q̄tem partiū vt onera rei incumbētia expleātur z res recte gubernet. Ex q̄bus colligo q̄ iudicis officiū mercenariū deseruit seq̄strationi faciēde. aut pp̄ onus rei incumbens q̄ nō explet vt dictū est seu rei concessē abusum z sic loq̄tur decre. peruenit. z. ff. solu. matri. si cum dote. §. s̄. s̄. de sequestra. c. iij. aut istud officium deseruit sequestrationi ex qualitate p̄sonaruz concertatiū z qualitas personarū est talis q̄ facti natura inducit incōpassibilitatē tūc. p̄uidet p̄tibus per cautionē idest per cautelā sequestrationis vt dicit gl. p̄uidere. vbi gratia. p. est liber. est tñ alter in possessione seruitutis ipsius. p. p̄clamat. p. in libertatem multe res sunt apud. p. quaz aliquas confitetur. p. acq̄sitas ex re possessoris aut opa ipsius. ¶ Istē statim d̄nt restitui possessori alie que ex donatiōe vel legato pueniunt ipsi. ¶ Detecta libertate ipsius debēt assignari sed interim cum dubitat de aliq̄bus rebus an sic vel sic sint acq̄site tunc cautela sequestrationis ē adhibēda sic loq̄. C. qui ad liber. p̄cla. nō li. l. iij. z d̄ asser. tol. l. i. §. sup̄ peculio. nā in dictis iurib⁹ incōpassibilitas facti ad personas

ad personas relata sequestrationem necessario inducit et de his casibus sequestratio est necessaria et si intelligo ubi possessor cauere non poterat. C. de ord. co. l. si. h. cum qualitas unius persone hoc induceret et tunc peteret fieri ab alia parte per iudicem sic est casualis seu specialis regula ut ias dicat. et credo quod quod dicitur super iudicio ubi quod est triplex vel quasi sicut est ubi dicitur de beneficio ut no. s. de libell. ob. c. i. citius inducit sequestratio quam in iudicio singulari quod peto meum vel mihi debitum ut assero agendo. unde iura inducunt sequestrationem factam loquuntur multum in iudicio ubi delictum est. ff. de ta. ex. l. si. ff. de col. bo. l. i. §. ff. C. de ord. co. l. si. C. de asser. tol. l. i. §. sup. peculio. C. quibus ad lib. p. cl. l. i. iij. et ratio ubi ago contra. per ad certam rem ibi contendit de eo quod alter tunc vel de quo est presumptio reus se ad hoc non ligatum nisi aliud probet ut iam dicam. sed ubi dicitur super vniuersitate vel ubi non est presumptio per detinente tam efficaciter sicut est in predicto casu cum possidens vniuersa singula non possideat. ff. de acq. pos. q. vniuersas in pn. Item ex egritate dictorum iurium dicitur quod si duo contenderent de vno beneficio et potiora iura apparet per vno quam alio ille qui offert iura potiora est in possessione tunc dicitur vel mittendus. ar. C. de edic. di. adri. tol. l. si. quo casu si iste petat sequestrationem fieri deberet audiri cum enim admittitur ad plus ut ad possessionem. magis ergo ad sequestrationem. Si autem fiet sequestratio tertio modo hoc est petitione sequestrari dicitur ut ff. de po. l. et apud. §. si velit. Si autem fiat quod tunc modo. i. ad petitionem partis per iudicem hic dependet leges et prophete. et hic distingue autem petit sequestratio pendente principali negotio aut pendente negotio appellatois an executionem aut negotio appellatois ab excretoze iteriecte. **C**irca primo casu dupli autem procedit a parte contra partem partem aut a parte in partem contumacia. primo casu dupli autem contendit super re de qua est magis presumptio per reo verbigra peto rem ex aliquo contractu ius presumit te non ligatum nisi proberis ligatus quo casu sequestrationis necessitas quiete et est in isto casu inhibita. nam primo de debitor contumacia tunc demum ad solone construngi. C. de pbi. se. l. vin. C. de ac. et ob. negates. et de iure fil. l. si. l. i. x. Item dico si res est talis cuius possessio indifferenter cadat inter eos qui contendunt verbi gratia hinc fundum ita cadit in me sicut in petro ago per petrum ad fundum et per petrus eo ipso quod possessor plus habet quam ego insti. de interd. §. comodum. C. de rei ven. l. res alienas nunquid principali pendente negotio de sequestratio. sic loquitur dec. i. s. de sequestra. et C. de rei ven. utique verum ubi dicitur presumptio vinceret aliqua equitate ut. s. de sp. cu. locum et de resti. sp. o. l. as. ff. de offi. pbi. fena tus tunc iudicis officio esset sequestratio pmissa si iudicis egritate suadente videret ut expressum est in dictis iuribus. et ff. q. fati. da. co. si fideiussores. §. si. et hic sunt casus speciales regulas ubi. n. suspicio que habet reum. ut prouideat parti agenti inducit sequestrationem unde cum inter sit iudicis ne iudicium sit elusorium. ff. ne qd. in lo. pu. l. si. h. iudex puidere ut tamen in principali quam in fructibus cautela pueniens psetur in re mobili ut. d. l. fideiussores. et pari egritate idem est in fructibus rei immobili. unde si reus non possit cauere ut iudicis equum videbitur fiet sequestratio nam cum aliquid incubit in iudicis et iudex non potest facere ut ius precipit de puidere ut potest. C. de asser. tol. l. i. §. si vero reuera. et ff. de coll. bonoz. l. i. §. si ff. et hoc casu sequestratio est subsidiaria et loquitur. C. de agri. et cens. litibus. l. xi. est ergo regulare quod quod aliquid incubit alicui et ille onus animum non implet sed abutitur iudex ex officio habet prouidere verbi gratia petrus est missus in possessionem rei petite causa rei seruade iste non facit fructus suos si illos presumat iudex habet puidere super hoc ut sequestrat ut. s. de sequef. c. ij. et de ca. dec. p. vras. et §. predicto sinaut. et si fieri de ca. cognitiōe. nam cum nedum possessor. sed et in possessione existens non sit a possessione seu detentione sine ca. cognitiōe amouendus ut. s. de simo. querela. C. si per vim vel alio modo. l. si. in predictis versat ca. cognitiō et est expressus in deca. dec. ij. de sequef. Si autem procedatur in contumacia hoc est dupli. autem est ca. in qua potest procedi ad missionem

in possessionem aut non quod agit de beneficio ut beneficium: quo casu non habet locum missio in possessionem. s. hoc lib. de eo qui mittit in pos. c. actor et hoc casu fieri potest sequestratio. sic loquitur dec. expressa. s. de sp. oli. nam cum missio in hoc casu cessaret illud quod erat illi similis vel vicinus debuit fieri. unde quod gl. dicit ibi quod male facta fuit sequestratio male dicitur eadem dec. prosequat factum sequestrationis quod non faceret si indebite facta fuisset ut appet ex pterito dec. dec. mihi Jo. an. hoc non appet. si vero est ca. in qua possit procedi ad missionem in possessionem tunc cum sit via ordinaria de mittendo in possessionem illa regula est seruanda. C. ubi in rem ac. l. ij. in si. intuitu tamen religionis dicitur aliquod quod iudex ad sequestrationem non potest procedere vel alia iuxta ca. et sic intelligitur. s. de do. et p. c. ij. §. hoc casu dicitur cum reus est contumax sua contumacia de iure est punienda et hoc necessarium. aut in re de qua contendit aut in persona. In persona ubi in re non potest. s. ut li. non co. c. tue. in re dupli. ut est pmissio. nam ubi missio non est possibilis tunc excoicatio aut sequestratio est necessaria. nec aliqua punitione contumacie in re est vicinior missio in possessionem ne ipsa sequestratione quod se habet ad missionem in possessionem ut excedens et excessum. nam contumacia est magis lucrosam quam aduersarius sit in possessione et ipse contumacem tedio afficit quod si apud bonum virum res esset ad custodiendum deposita per iudicem. ar. C. de bo. q. libe. cu. oz. plus tamen recedet a re per frequentationem sciam per contumaciam quam in missio in possessionem et in hos respectus vel alios dici potest quod plus est quam minus missio in possessionem respectu sequestrationis. vide quod ibi dixi super verbo religionis. et super. ij. gl. Jo. an. et per respectum aliquem deum est in d. c. factas sequestrationem intuitu religionis. nam magis competit religioso litiganti quod fiat sequestratio quam in possessionem missio que est ad efficiendum tedio contumacem quod non cadit. hoc est cadere non habet in religioso et isto casu est ubi fieri possit missio in possessionem possit fieri sequestratio. regulariter tamen hoc casu puniam per missionem cum hoc sit ordinarium. s. ut lit. non cont. qm. §. in alijs. iudex tamen cuius officium est latissimum. ff. de iuri. o. iud. l. i. de attendere qua via re? contumax magis astringi valeat ut sua contumacia magis agnoscat et illa purget. et tunc illa vias exequat siue excoicando summittendo in possessionem siue sequestrando. cum enim contumacia quam litis dano coherceat. ff. de re iudi. contumacia. C. de inge. ma. diffamari. s. de pba. l. circa prin. multo magis iudex punire poterit contumacem per sequestrationem. iudex enim penali iudicio potest iurisdictionem suam defendere ff. si quis ius di. non obtineat. l. i. iter que pcalia iudicia sequestrationis pena continet. et dico quod sequestratio est mitior pena missione in possessionem ut dec. de dolo et cotu. nam ex missio ne potest fieri verus possessor. saltim post annum non sic ex sequestratione quod tamen credebatur dicti religiosi et sic legitur ea Inm et de in illa dec. ut dicitur tex. expressis poterat fieri missio ad possessionem. si ergo facta est sequestratio fauore religionis et minus quam mittere in possessionem non est fauor: sed potest grauescelia. Sol. tam missio quam sequestratio fit ut reus tedio affeere cogat iudicio stare ut. d. dec. hec tamen pena ppru cadit in missione quam sequestratione. unde cum religiosi tedium non habeant querere nec penam aduersarijs ar. s. de pen. sua. l. ius suum pfe possint. s. de no. op. num. c. ij. mitius est intuendo religionem equitare quam mittere in possessionem et id signatim dicitur tex. intuitu religionis non fauore. nam in missione in possessionem fit tedium per actorem et iudicem auctorizate. sed in sequestratione tamen per iudicem sed ad partis istantiam. Si autem procedat in negotio appellatois an executionem habet dupli autem appellatio iter potest a diffinitiuam aut an diffinitiuam. si a diffinitiuam que est super principali et sequestratio petit aut a petitore appellante aut a possessore. per ca. est impossibilis cum nihil possit sequestrari hoc est separari ab eo quod nihil habet. et sic loquitur. ij. q. vi. quoties. ij. ij. rñ. si autem a possessore petat fieri quod appellat et psequitur negocius regulariter non de fieri cum appellatus status appellatoe pendente sit integer. ff. nil in. ap. pe. l. i. cum acceptatum hoc casu regulariter reuocari de est illud quod est acceptatum semel an decendium

§. hoc li. de ap. nō solum. s; hoc fallit qñ dictus possessor fructus dilapidat aut alias suspectus ē vt i pn. z i fi. z. s. de seqs. c. si. ff. de ap. i peratores in fi. z vbi cunq; i pncipali. procederē ad seqstrationē. multo magis in cā appellatio nis. vbi possessor vict^o appellat cū iā diffinitiuā sit s; euz z ob hoc facilius est s; eū procedendū vt fiat seqstratio qñ in pncipali. si aut appellatio interponat an diffinitiuam cū appellās de iniq; tate iudicantis pncipalr pquerat. s. d ap. interposita. §. si. hoc articulo pēdente iudicis officiu circa seqstrationē rei aut fructuū ei^o sup qbus nō agitur pñsus cōquiescat cū nec i pncipali iudex appellatiōis ta lis hēat cognitionē nisi i euentū quo apparebit appella tiōnē an diffinitiuā emissaz fore ltimā. vt i dec. vt debitus honor. ¶ Si aut pcedit i negotio appellatiōis ab exe cutione interiecte aut res ē mobilis z tūc ipa res seqstra tur aut ē immobilis. z tūc fructus seqstrē restituēdi illi q obtinuerit nō distincto vtrū possessor sit suscept^o nec ne. vt C. quoz ap. nō re. l. ab exēcutore. z hoc casu seqstratio est pcepta vt. l. nec ē mirū ex quo a snia nō ē appellatū. s; ab exēcutore magna ē psumptio s; appellatē pterea iura statuerūt rē a possidēte sepandaz z apud aliū deponēdā quousq; qrela sopiat ex qbus colligit qñ seqstratio non est possibilis qñ prohibita qñ permisa z qñ pcepta.

¶ Regule iuris ciuilibus huius littere. 2. sunt he.

- l Libertas inestimabilis res est.
- l Libertas omnibus rebus fauorabilior est

Mora sua xv. nociua. an iteresse p^o morā sit in obligatiōe. ita

m qñ i libello peti possit iure actionis an solū deducit in pdenationē p iudicis officiu. Itē an interesse qñ d; pp morā debitoris sit vni cū intereē tm an triplex. s. singulare cōe z quentū. itez an estimatio rei sit itereē an estimatio dāni vel lucri hic mul tū plene p d; z vide remissionē quas dedi de sen. ex. sa ero. v. cū qz sup gl. ij. in qñti. at illis t; hic d; circa pmas qñ si ē in obligatiōe rē dari venit p iudicis officiu sed si scm peti pōt in libello alle. ad pñm. ff. de ver. ob. si seruū. §. vlti. z. l. eū q ita ad scōm. e. ti. stipulatiōes nō diuidunt §. celsus z. l. si penā. z qd i eis no. de fa t; qñ iteresse est tri plex qz dāni pē estimari singlr. ff. de bo. libe. liberr^o. §. q soluedo. Itē cōiter. ff. ad. l. acq. si seruū meū. Itē ex que tione sup dubia futura estimatiōe dāni. ff. re. ra. ha. l. p. curator ad exhibēdū. l. vl. d. pto. fl. l. h. z hoc vltimū pē ex cedere singulare z cōe z ab eis excedi. cum g excessus sit diuersoz g sūt spēs. d. tertia t; qñ estimatio rei singularis cōis vel quēta nō ē interesse s; veniat in itereē singulr vl cōiter estimādū z hoc p. l. hec verba. ff. de v. sig. z p. l. ff. de tu. z cu. da. ab his. l. i. §. pñsiderādus. reliq; qñ s; btilia z vtilia sunt p te videas. ¶ d; gl. dicit vñ sumpta. z ponit exē plū. scōo ponit tria q regunt ad morā z quō tūc tenet d; cā ēt nāli. tertio pseqt d; mora aliena z de mā remittit. qñ to qrit an purget arguit negatiue z affirmatiue z soluit. In p^o glo. ibi. §. vnicuiq; seqt mora sua nocet qd in duo bus reis pmittēdi obseruat. z ibi subtracto. vide eo. tit. peccatū sup gl. i. z ibi cū res. §. vl. si fundus legat^o casima te pcat post morā heredis ipse d; estimatiōes qz legata rius ipm acceptū vendere posset als potuisset. z ibi debi tor. si debitor pñgnauit pecuniā oblatā quā creditor reci pe noluit cessant vsure. s; si postea quētus vt solueret mo rā fecit icipiūt currere. z ibi traiecticie. si interpellat^o mo rā statuta pena cōmittit. z ibi magnaz. die tres. vide d; re iu. cū bertoldus i. v. gl. z. j. in gl. z ibi. l. i. §. l; lz vēditoz possit vinū effundere si die ad metiendū pñ ra messuz nō fuerit d; tñ adhuc pus ēptori denūciare. s. qñ nisi metiat effundet. z ibi sancimus. fideiussoz q pmi sit aliquē pñentare vel penā dare si post ips infra sex men ses illū pñtat euadit penā. z ibi isulā. q pñmisit mihi face

a ¶ Episcopi possunt face re statuta. Ad de gl. z docto. i. c. cū dilect^o. de vsue. glo. z doct. in. c. ij. de ma. z obe. glo. in. c. ij. de mai. z obe. Card. zaba. in. c. l; in. ij. no. d. of. oz. bal. in. c. fin. de offic. lega. in vlti. col.

re isulā si trāsuit tps qñ facere potuit adhuc faciēdo an li tē p me ptestatā euadit penā. z ibi diu^o. post pñciatōes veniēs iudice adhuc p tribunali sedēte restituit qñ paz pcois vocē audierit. ¶ In. i. gl. ibi fortuito z q ad hē no ciua fo q ad fruct^o ad qñ tenet ex die moze qñ aliqd petif p actionē bōe fidei vl p actionē ex testō q sapit naturā ac tiōis bōe fidei. ff. d. le. ij. apō iul. §. fructus. z. l. si qs bono rū de le. ij. q solidū. §. et. z. l. si qs seruo. Idē si sit actio stri cti iuris q peto mihi restitui qd meū ē. s; si peto alienum veniūt a die litis ptestate. ff. de vsu. l. videamus circa pn. z. §. in fauiana. z. §. si actiōe. Tertio ē nociua qñtū ad iter eē qd peti pōt z auget a die moze i odiū d; bitozis morosi. ff. de ac. em. traditio. §. si p vēditozē z de re iudi. l. q klēde Quarto nocet q ad caruz psecutionē. nā si cā cognita sta tutus fuerit actori terminus ad agēdū vel reo ad excipi endū p^o terminū nō audif s; d; q remittit ad no. p se. s. e. indulgū z ibi iteritū speciei. z sic sibi nō nocet. z h; vez nisi essent socij. ff. de duo. rei. de. l. pe. s; d; qñ sibi ipu tet casus i societate pncipādo. debuit. n. cogitare h; eueni re posse. ff. de p. di. inde. l. indebitā z. ff. loca. l. si qs domū. z ibi a fideiussoze z iputer sibi q alteri^o obligatiōe susce pit. z ibi. l. mora z p ho. in sum. d. vsu. §. ex qb^o cāis sub. §. ex mora per ipm z Inno. de loca. pp p Ain. eo. ti. potuit.

De mora

que puenit ex lapsu termini p pñonez ex pñi vl pemptozie a iudice statuti duas qōnes videam^o z p^o disputata p Jo. de mōte murlo talis est statutū epī puar bñficiatos q. j. mēsez titulū istō nis sue in memorabilib^o epī poni nō faciūt qdā canonici hoc facere omiserūt tñ eis pacifice possidētibus vacauit ecclesia. z bi plātū eligerūt queri tur an valet electio. Se cūda qd fuit eiusdē s; prius ēt disputata per Egidiu de fofcarijs. z ante eū per Jo. d. deo qui per errozē ēt bis lo cauit illā in qōmbus suis. s. l. ij. q. x. z li. iij. q. ix. z est talis: exēcutoz datus p papā ad puidēdū Andree si esset ido neus de prelatura vacante post pemptozius per eū assi gnatā canonici ad opponēdum ptra litteras vel perso nā cum nullus d; dixisset sibi contulit prelaturam q tem pore longo possedit: nūc coram legato pape. Jo. canoni cus petit illum remoueri qz tacuerat in lris bñficiuz qd habebat z q tūc patiebat defectuz etatis excipit ille. A. de lapsu peremptozij de quo. s. querit an obstat. sed Jo. de deo querebat de epō cui exēcutoz talez terminum de derat z nil posuit an possit illū remouere nunc etate ma iorē lz nūc immozē in eadē aut qōne Jo. de monte infere bat an procurator habens. in genere mandatum ad om nia que requirunt. spāle posset contra electuz opponere crimina vel defectus z qz iste articulus expeditus est per cle. de procura. non potest. z quicquid est in allegationi bus vel solutione ex ibi no. apparet: ideo illū ptermitto. ¶ Circa primā allegabat Jo. electionez non valere per sex rationes. secūdo ad contrarium inducebat tres. ter tio soluit z contrarijs rñdet z in fine solutio roboratur. ¶ Constat q epī possunt facere statuta^o de offi. archiep. c. vlti. in fi. de maio. z obe. si quis venerit. s. eo. li. de pñti. c. ij. z tale statutuz est iuri consonum cum ad epōs spectet scire qualiter subditi sua beneficia teneant z subditi de sua instōne fidem facere debent cum possessio sine instōe non sufficiat de insti. ex frequentibus. s. e. ti. c. beneficiū. vbi de hoc cū ergo canonici sint priuati z per statutū lici tum non potuerūt eligere de ele. qz ppter in prin. z sic ele ctio p eos facta non valuit. s. de sup. ne. prela. c. pe. z vlt. ¶ Scōo sic eligere est de fructibus canonic probatur d; elec. cuz vinton. z no. de consti. cum. m. in gl. vnde eis. z vi de q ibi dixi sup gl. hic potest. sed malefici possessor nō facit fructus suos alle. de preben. dilecto. in fi. z vide qd ibi dixi. z tenetur ad restitutionem. de hoc satis de resti. spo. grauis. cum concoz. restat ergo q sicut nec alios fru ctus percipere d; sic nec eligere. z q possessio cū mala fi de nō iuuat p; ex no. d. iurepa. cōsultationib^o i gl. i. z pe.

Tertio iducunt iura p que p3 suspensos eligē nō pos se de elec. cui inter. ij. de 2sue. cū dilectus d̄ excep. ap̄cie. multomin⁹ poterūt hoc puati q̄les sūt isti. facit. s. d̄ 2sti. ex l̄is gesta igit p tales puatos nō valent cuz habeant dānatos d̄ here. s̄nitatis. **Q**uarto sic s̄nta a nō suo iudice lata nō t3. s. de 2sue. ad nostrā. de iudi. at si clerici cū 2cor. multomin⁹ tenere d3 electio scā p nō canonicū qz fortius publica vtilitas versat in sentētis vt. j. dicef nō valeat igit datū ab eo q dare nō potuit. s. d̄ iurep. qd̄ aut̄ 2 sicut nō tenēt scā p falsuz pcuratorē. i. qui pcurator non erat. s. de pecu. in n̄ra sic nō teneat facta p falsum canoni canonicū. i. q̄ canonicus nō erat. **Q**uinto d̄ q̄ ex 2rio sequeret absurditas q̄ ē bon⁹ modus arguēdi. s. e. li. de p̄bē. dudū. f. q̄ paris 2ditionis essent puati 2 nō puati 2 licite 2 illicite tenētes canōias 2 qd̄ statutū ep̄i iponeret legē v̄bis t̄si. s. e. li. de elec. cōmissa. s. p̄ozo. **I**nducit̄ ser̄to 2 v̄lto. s. e. li. de eōces. p̄ben. qz cunctis. s. ad iucebat. **I**te regula ista qz istis morosis mora d3 ē nociua qd̄ nō eēt si cāonicatus 2 p̄bēdas 2 ipaz iura pciperent 2 exerce rēt vt prius. **I**n 2riū. f. q̄ valeat electio induc̄ qz canoni ci qete 2 pacifice possidebat̄ suos cāonicatus 2 cōiter hē banf 2 reputabanf canonicū. cuiqz at̄ electo puiso vel p̄n tato satis est p̄bare possessionē eligētis puicētis vel pre sentātis. s. d̄ elec. q̄relā. de cā possessione cū olz d̄ iurepa. 2sultatōib⁹. ista at̄ possessio isto cāu p̄cedit ex possessioe cāonicatus. 2 hāc hēbat̄ isti canōici s̄ 2c. **S**cdo videm⁹ qz q̄ in veritate iudex nō est vt qz seruus vel excoicatus t̄n ocultus 2 ab ecclesia tolleratus ex q̄ cōi opinioe iudex h̄r valet qd̄ p ipz agit. de re iudi. ad p̄bādū. ij. q. vij. s. tria. ff. de offi. p̄to. barbarius. sepe. n. cōis opinio p̄fer̄ ve ritati q̄ si sint le. c. ij. s3 qd̄ p electionē expediāt ecclie 2 in tricationes tollantur q̄ possent p̄telare ordinatiōes eaz hoc ē sūme fauorabile iura no. v̄l̄trā q̄ allegat̄ d̄ elec. si re ligiosus. ij. r̄n. li. vj. 2 cle. d̄ elec. ne romāi. s. ceterz. **T**er tio v̄ q̄ ista exceptio vel oppō nō sit admittēda cū puras sapiat negatiuā q̄ p̄bari nō pōt. **C**irca qz aduertēdus qz qd̄ ista nō dirigūt directe cōtra canonicos quo cāu pos sent p̄cedere q̄ scripsi post 2im. 2 2do. de accu. sup̄ his in gl. magna. v̄. qd̄ si obijciat̄ cū versicul. sequētib⁹ s3 dirigūt cōtra electū cū forsā eligētes nō sint in cā hoc dico ēt pp dec. statuimus de 2sel. s. e. li. nā positio non pōt fieri de hoc electo cū de facto alieno marie qz in negatiua 2sistat sibi 2stare nō possit 2 p 2ns n̄ cogit r̄ndere vt ibi no. 2 in c. se. **S**olucōdo dixit qz valebat electio p v̄lto allegata. nō obstat̄ 2ria s3 eū que p̄cedūt in intruso qz a p̄n. nō ha buit titulū. s3 secus in illo qz a p̄ncipio titulū habuit 2 su perioris auctoritatē. nā l3 postea incidat nō patēter saltē in penā puatiōis valēt tū que agit q̄d̄m tolleraf 2 credi tur ex p̄ ti. licite possidere nā iuste possidere cēsē qz aucto re p̄tore possidere cepit. ff. d̄ acq. pos. iuste. hic ē qz a p̄n. ti. h̄uit l3 p penā iuris puat⁹ sit ita qz b̄nificiū alteri 2ferri possit t̄n remanet possessor sup̄ q̄ vide qz scripsi de excep. ap̄lice sup̄. v̄. amotiōis. 2 pp id possessioe puari n̄ pōt nisi cā cognita 2 vocatus vt. s. e. li. d̄ p̄bē. l3. ij. si s̄ t̄m est posses siois cōmoduz qz ab illa deici nō pōt nisi cā cognita qre ergo iurib⁹ canonic 2 possessiois cōmodo. eligēdo interi nō vtetur. nō ob. s. ad iucebat̄. que allegauit̄ si. p̄me pris qui loquit̄ q̄n s̄nta sp̄alis 2c. fertur in certaz 2 notatā pso nā qz t̄c p s̄ntam v̄f sc̄m fieri notozium. secus q̄n incerta 2 gnālis est s̄nta vt in casu nostro que fer̄ maxime in nō facietz l3 ēt q̄n in facientē fer̄ posset esse icerta vt d̄ 2sti. c. ij. s. i. s. e. li. nā si sit excōis s̄nta que in tales lata est cōica tur eis licite donec d̄clarati fuerit 2 d̄ hoc dixi de cle. ex. p̄posuit hec regula nō obstat. qz satz nocet eis mora per quā si ad hoc agat̄ puati d̄clarabunt. faciūt ēt p solutiōe que scripsi post 2im. 2 2do. de sc̄sima. c. i. de elec. nihil est in fi. **D**ec solo satis pl3 pro q̄ b̄n facit de ele. i. genesi. v̄. nec p̄misse. 2 hoc dico siue dicas oēs canonicos sic puua tos siue dicas aliquos t̄m ex illis. nā primo cāu illi tenēt caplm. 2 si dicat̄ qz ad singulares canonicos nō spectat

eligere rōe publici officij. nō t̄n negat̄ qn ex publico offi cio spectet ad caplm de quo vide qd̄ scripsi de cōsue. cum dilectus sup̄ gl. suspēsus cū suis remissionibus: 2 sic rōe fauoris d̄ quo. s. 2 publici officij p̄dicti p̄fer̄ opinio 2 pos sessio vt valeat electio. Si vero dicas aliquos t̄m sic puatos siue nō puati sciēter istos admiserint siue ignorāter v3 electio sup̄ quo vide qz post 2im. 2 alios scripsi de ele. illa i glo. magna. v̄. 2 hoc no. 2 qd̄ no. e. ti. cū 2inton. i. gl. no. qd̄. **A**d sc̄dam qōnē allegant̄ ad negatiuaz p̄ p̄ mā multa iura 2iunctim 2 q̄ttuor rōnes vt. s. sc̄do ad 2riuz qnqz rōnes 2 vna r̄nsio. tertio ponunt̄ tres diuersoz so lutiones q̄rū vltima approbat̄ 2 2riuz r̄ndet. **N**unc p̄ us vt oēs p̄cedi allego ad p̄tē qz 2o. nō d3 audiri qz indu cunt de accu. l3. 2. c. veniēs qz ma. ac. pos. cū in tua 2 qd̄ ibi no. de proba. l3 vbi de hoc 2 prima gl. 2 vide qd̄ sup̄ ea di xi. C. qz accu. nō pos. ea que. ff. de adul. si marit⁹. s. si nega uerit. C. de inge. ma. diffamari ad idē d̄ excep. pastoralis. s. eo. li. de resti. spo. frequēs. ij. q. ij. offerat̄ de offi. dele. su spitionis. **S**cdo ille 2o. tacite renūciasse v̄f exceptiōi bus eo qd̄ req̄sit⁹ se nō opposuit 2 illū. **A**. pacifice admi nistrare p̄misi 2 obediuit sibi vt plato. facit de offi. dele. gratū 2. c. insinuāte d̄ his q̄ si. a ma. p. ca. ex ore. 2 sel appro batū reprobare nō pōt. xxxij. q. v. horrendus de re iudic. qz ad 2sultationē. e. tit. qd̄ semel cū 2cor. **T**ertio iste. **A**. tpe instōnis sui fuit examinatus 2 approbatus vt fieri d̄ buit de elec. inotuit. 2. c. nihil ē. vltorius ergo accusari nō deberet d̄ purga. ca. c. si. de testi. co. p̄terea. viij. q. ij. dilectif simi. **Q**uarto h̄ndo respectū ad etatē allegant̄. 2o. de deo 2 Egi. qd̄ minor institutus expectadus ē vsqz ad eta tē ltimam de eta. 2 qua. ex rōne. 2. c. indecor. s3 iste nūc h3 etatē 2 sic res puenit ad casum quo potuit incipe ad hec de clā. despō. c. ij. 2 multa prohibent̄ q̄ scā tenēt. xxx. q. v. s3 obijciat̄. itē idoneitas attēdit̄ scia nō etate. lxxvij. di. p̄ozo 2 qd̄ etas nō spediāt als dignuz probat̄. lxxvij. di. s3 hoc regulr. vbi de hieremia 2amele 2 alijs in iuētute promotis satis h̄r. **Q**uinto inducit̄ hec r̄la p quā p3 morā p lapsū pemptozij debere nocere moroso cui bene 2cor. de resti. in ite. corā. vbi p3 qz post pemptozij de iure cōi qz nō audif. **I**n 2riū. f. qz sit audiendus qz termi nus datus p executorē fuit dat⁹ ad excipiēdū 2 nō ad d̄ nūciādū vel accusandū. v̄n accusant nō ob. ar. de testi. ve niēs. ij. 2. c. cām q. 2. c. cū in tua. cōstat enī qz qnqz admittit̄ ad agēdū qz repellit̄ ab excipiēdo de accu. accedens 2 v̄f cāus de apel. 2stitutis. ij. in fi. **S**cdo exceptio q̄ reddit iudiciū nullū pōt opponi post diffinitiuā s̄ntiam. s. d̄ pro ba. l3 de procur. in n̄ra. de excep. cū venerabilis s3 perem ptoziū nō pōt eē maioris virtutis q̄ s̄ntia diffinitiuā ēt si dicatur h̄re vi interlocutionis de resti. in inte. corā ergo 2c. **T**ertio vbi vertit̄ anime 2 ecclie s̄ntia nō trāsit in rē iudicatā 2 approbatū pōt reprobari allegat̄ de re iudi. latoz. tenoz. 2 sanguinei. 2 facit qd̄ no. xxxv. q. ix. in s̄ntia. 2 s3 qz ergo. 2 vide qd̄ dixi de re iudi. sup̄ 2ica 2. c. latoz. su p v̄l. glo. **Q**uarto. l3 ille 2o. potuerit illū approbare qz ad se 2 suo iuri renūciare. nō t̄n q̄stū ad eccliaz. imo tene tur malū denūciare platū. ij. q. i. si peccauerit 2. c. multi. ēt si iurasset nō denūciare d̄ iureiu. queadmodū. 2. c. sicut n̄tis. 2. c. puenit consistit enī ius publicū in sacerdotibus 2 p̄latis. i. di. ius publicū. ergo tacite vel exp̄sse illi renun ciari nō pōt. s. d̄ fo. com. si diligenti. 2 bene facit qd̄ no. de exce. cū ecclesiastice. in gl. i. patientia ergo cū fuerit vitio sa nō iuuat. lxxvij. di. nemo cum. c. sequētibus. **Q**uinto constat istū hūisse vitiosū ingressum qz sp̄ inest beneficijs vbi deest canonica institutio. s. eo. b̄nificiū d̄ insti. ex fre qn tibus 2 promotus fuit contra conciliū de elec. cū i cūctis s3 inferiora. 2 non possunt bono p̄fici exitu q̄ malo sunt i choata p̄ncipio. lxi. di. miramur. i. q. i. p̄ncipatus. 2 radix ifecta fructum bonum afferre nō pōt. i. q. i. fer̄. nec talis beuefaciendo purgat vitij. p̄iij. q. v. neqz. sed necessaria est renūciatio. d̄ sumo. **A**natheus. 2. c. ex insinuatione. nō obstatē diuturnitate t̄pis. de sumo. nō satis cum sitibus.

Ultimo quo ad id quod dicitur de etate q in ea dispensari posset q tñ dic hodie vt de eta. z quali. permittimus. rñ. detur q hic nō agebat de dispensando nec hoc intendebat papa. de quo satis vide de scisma. fraternitati. eijciēdus ergo est iste q nō prodidit crimē suū. l. di. ex penitētibus. z q in etate inspiciat tps promotionis est casus d elec. dudū. i. facit et dudū. ij. s. e. li. d. h. p. si eo tpe. Soluebat z male Jo. de deo quo ad casum etatis illū remoueri non posse qz nō fuit viriū peccati. sed etatis q sustinet a canone postqz qz eam pfcit vt predicto. c. ex tenore z. c. indecor. vnde a pñ. poterat impedire tpe institutio nis z sic loqitur de elec. dudum. sed postea non fm eum. Egidius volēs sustinere Jo. q vbi p electionē ei ad que ptinet fieret talis promotio añ cōfirmationē audiretur. vt. d. c. dudū. sed nō postea. z cū casus forme d pmo to p lras sbrepticias audiet cōtra eum. eps cuz prouisio fuerit irrita. de h. p. ad audientia. ij. in fi. z ibi no. in fi. vl. glo. dicit et hodie collationes nō valere p dec. l. canon. d elec. s. eo. li. loquit tñ solū in parochialibus ecclesijs. vt ibi p. Jo. de mōte murlo simplr dixit illū Jo. canoni. audiendum per vltimo allegata: z sic est tenendus vtro qz casu cū lre z puisiones ex illis secute sint irritē de beneficio suppresso. patet de pben. si motu pmo. ij. rñ. s. de etate. p. in pre. decr. de rescrip. si eo tempore. Que prius ad contrarium allegata fuerunt non obstant que pcederent in electione vel prouisione annullāda vel vbi verteret proprium z singulare interesse nunc se opponētis h. vt p dicit. puisio ē ipso iure nulla. q de etate dicunt non pcedunt hodie per dec. cum in cunctis. s. inferiora z illi antiqui canones si sic simplr itelligerent inuenerēt et decennem posse promoueri ad prelaturam quod ē falsum. Ad decr. ex ratione. z. c. indecorum responde vt ibi no. Ad reliqua sit rñsum per argumenta secunde ptis.

Utare xxxij. i. alterius a srio vbi non p iudicet lz mutar. z sic facit ad qōnem dñi mei quā scripsi. s. eo. li. de renūci. c. ij. in glo. ex qsite in fi. detrimentū vt dicit dy. hoc soluit contrariū de. l. si tibi mandauero. ff. mā. nā cū sit reuocatio mandati procedit sine detrimento mandatarij circa expēsas quas fecit ignorans reuocationē. ff. d solu. cū qz. s. si debitorē. z de dona. hoc iure. s. si quis de derit. si sciebat sibi iputet dānū qd sua culpa sentit p regulā. dānū eo. ti. Dicebat et ad cōtrariozum solutiones que infra allegabant q variatio prohibetur circa eādez rē vel diuersas q rōe qñtatis hntur loco vnus. ad p mū alle. ff. de bo. libe. nā absurdū fallit in suo herede vt in gl. ad scōm. ff. de mino. in cāe de admi. tu. cū qrit. circa diuersas vero cū nullā cōnexitatē hēbāt admittit variatio. ff. de ac. emp. si ster. lis in fi. z rerū amo. l. de rebus. si bene ponderas casus no. s. e. q sel. solo non est sufficiens. Prima glo. dicit vñ sumpta z ponit exempla z remittit ad regulā qd semel z casus ibi exceptos addēs aliu. In prima gl. ibi nemo pōt mutare. seqtur cōsiliū in alterius iniuriā. z ibi. l. vlti. si inhibui gestori ne gereret hoc nō pdest quo ad pteritas expēsas quo ad futuras sic. z ibi. s. pdest. satis ē legatariū apphēdisse ligatū d voluntate heredis post aditā. lz postea voluntatem mutet. In. i. glo. ibi si quis suus. eodem modo respondet ad. l. s. d col. bono. nō nūqz. dicit tñ hic Jo. mo. qz ibi frater ex mutatione voluntatis nō patit detrimentū. sed nō luera z istorum non est par causa. C. de codi. l. si. secundum quem non obstat. C. de noua. l. iij. ff. de solu. cuz quis. s. si debitorē. qz illud facit ius remanens penes mandantes facit pro eo. s. eo. lib. de pben. dudum. versi. nos ergo.

Ec regula facit ad qōnē p me di sputatā post Jo. d deo li. iij. z est sua qō qrtā q sic formabat. Nicola^o delegauit cām duobus^o cū clausula q si am bo alter ipsoz delegationi renunciat. querit an ipm de hoc penitentem collega teneatur admittere. Ad affir

a C Delega- uir causaz duo b. Adde bal. in .c. illa quod tidiana. d ele.

matinā pmo. z ad negatiuā scdo iducit Jo. tres rōnes q postea fortificatur z ad illas addit. tertio ponit eius solutio que probat z srijs rñdetur. Ad ergo sit admittere dñi qz fuit iudex nec sola voluntate desijt esse d h. p. sciscitatus. nec potuit a se iurisdictionē abdicare. ff. d off. presi. legatus. item aut ipse iudex renunciās errauit aut non errauit. C. Pmo casu corrigat erroze. xxxv. q. ix. q. de elec. nosti. de accu. qualr. i. Scdo casu qñ nō errauit h. ex cā hoc fecit ex quo cessat cā d3 admitti volēs z valens iteresse de ap. cū cessante. Itē q repudiat alio vulgariter substituto re integra penitet. C. de repu. here. l. si. facit de elec. i. cāis fm Jo. de deo. ad h vltimo facit d of fi. dle. qzuis. li. e. vbi delegatus subdelegās totū re integra penitet. itē q cedit bonis re itegra penitet. ff. d ces. bo. lis q z multos casus vbi re integra penitere lz hēs no. ff. d vaca. mu. ptoz. s. si. adiunādo pñū certū est q officū iudicādi est munus necessariū z psonale. ff. de mu. z bo. l. si. s. iudicandi. vñ dicit lex q non h3 excusationem etiā inuitus iudicare cogit. ff. de vaca. mu. l. ptoz. s. q nō h3 delegatus ergo hoc munus a se non potuit excutere. facit de regul. cū virū. de renūcia. nisi cū pdē in fi. z p tātō dñi onus de offi. dele. pastoralis in pncipio ibi exonerare de offi. ordi. pastoralis. s. i. ibi in onere z honore. sequit ergo q si renūciare nō potuit illd licite reassumit. Ad hāc pte satis facit de pcur. l. i. e. vbi pcurator nō obstat te repudiatione reassumit officūz dñi in eadē volūtate manēte ex qbus cōcludit renūciatē quez penitet per collegā admitti debere. In contrariū dec. prudentiā. de offi. dele. s. adijcimus eqparat nolle z non posse quo ad ptatē in collegā. transferendā ex euētū cōditiois. Ad cūqz g mouerit illū ad renūciādū p3 solū collegā iudicē ergo nō tenet penitētē admittere. Itē iudicare honoz ē de ap. vt debitū. C. qñ puo. nō est neces. loēm honozes. honozū aut renūciare qz pōt. de elec. dudū. z. c. cū dilecti. vij. q. i. qz piculosū. nec iuitus crescere cogitur. lxxij. digesta. Et qd renūciari possit delegatio z renūciata nō re sumi et de cōsensu ptiū pbat de offi. del. significatib^o. z sufficit ex vi clausule nequiveritis aut nolueritis q se mel noluit. facit qd distinguit de voluero z volā. ff. de v. ob. siqz stipulatus fm Jo. de deo. Ad vltimū bñfacit qd no. in p. dec. l. de pcur. p. l. i. s. q semel. ff. de suc. edic. ad quā pcor. ff. qz oz. in bo. pol. ser. l. pen. i. rñ. ff. d mio. q si mioz. s. sciuola. sit ergo p repudiationē trāslata tota in rñditio saltē quo ad exercitiūz i collegā ita q ipse renūciās illā resumere nō possit iuito collega. facit d ap. cū ap pellationib^o. li. eo. z qd voluntate abdicet iurisdictionē probat de ap. ab eo. e. li. ibi expse denegat. z h tit. cū plures s. i. li. eo. ibi si vellet. Ad qd bñ puenit. eo. li. de pcur. si duo ibi pseq forte nollet. z d loca. potuit ibi nolle se emere dixerit. sicut ergo in dec. ab eo. pdit exercitiū iurisdictionis hoc ipso qd apostolos denegat i dec. cū plures pdit z transfūdū in collegā hoc ipso qd pcedere nō vult cōcludit idē in casu nō. Itē certū ē qd delegatus abdicat delegationē a se iurisdictionē sbdelegādo i totū. d of. dele. sup qdñū z. c. qzuis li. eo. si hoc facit post susceptam delegationē. fortius id facere pōt añ susceptam. de tran slata. c. ij. de testa. Jo. ex qbus cōcludit qd collega ipm penitētē nō tenet admittere. So. Jo. dixit q desijt ē iudex renūciādo z delusozū cēt q iurisdictionē resumere possz hoc dicit p dec. cū sup de offi. dele. nā si ibi nō pōt cogno scere vbi tacite pfitet se nō posse fortius non poterit vbi expse renūciat. Idē dicit p dec. significantibus. nam si il li qui lz male pnunciauerūt se nō iudices nō resumunt fortius nec iste q renūciauit expse fm Joan. de deo. mi. bi nō placet hec solutio. z aduerte quia prima facie satis equū videret distinguere an i rescripto sit expressa clausula aut nolueritis aut solū quo ad prātem college sub intellectu vel inclusa p interpretationē illius. s. adijcimus vt p casu expsum est aut nolueritis ex sola volūtate pncipis allegātis z h soluat sria: iste renūciare licite possit

et statim collega sit iudex et hac distinctione precise putare ve-
 ra ubi hec cla adijceret iurisdictioni non exercitio tñ: vt si
 dicat delegamus cas andree q si suscipe noluerit delega-
 mus Jo. et tunc faciunt no. in pre. dec. licet de pcur. s. cū in
 casu nro et stillo solito nō iurisdictioni s. eius exercitio adij-
 ciatur cla. s. delegamus cas vobis andree et Jo. q si ambo
 nolueritis interesse alter pcedat p q ex vi clausule non
 hz optionē deponēdi delegationē s. solū ex vi eius eo no
 lente deseret exercitiū in collegā. ex quo pcludo q hz nolit
 intereē remanet delegatus cāe: nec hoc abdicare p̄t exp̄s
 se p renūciationē p iura p̄s alle. et maxie p. l. legatus. s.
 iudicādi. et s. q nō hz. sicut ergo clausula nō poteritis: in-
 telligat q̄dū nō poteritis. vñ collega q socio ipedito pro-
 cessit ipm nūc potētē tenet admittere de hoc de offi. del.
 corā. sic collega q socio nolēte itereē pcessit ip̄s nūc volētē
 tenet admittere vt eq̄ intelligat si nolueritis. i. q̄dū no-
 lueritis. fori? at hoc cuz cla aut nolueritis n̄ est exp̄ssa s.
 subintellecta p̄ interpretationē. s. adijcimus cum tūc nolēs
 q̄dū nō vult peccet et se redarguēdi s̄mittat vt ibi. et p
 hoc p̄ nō curādū an res sit integrū vñ nō cū hic n̄ vertat
 burfale interesse iudicis nec p̄tū nec q̄rat de reuocatiōe
 ptātis tradite a reuocāte vt in dec. in cāis et p id melius
 fuer̄ intētio delegātis vt in dec. prudentiā et p hoc r̄ndet
 ad id qd̄ d̄ posse ptis interesse respectu arbitrarior̄ in q
 bus p̄t esse iudex gratiofus. e. ti. p̄sultit. et respectu exp̄e
 faz ad q̄s ptes q̄q̄ tenet d̄ p̄p. staturū. s. insup. li. e. d̄
 n. nō fiat gra nō venit in interesse. et p̄t id nō esse. et p̄de
 tanto statu cōmissionis partiū conditio non est deterior
 sicut d̄ de cōditione dotis. ff. de pac. si vnus. s. si pactus
 .v. q si nō vt totū. et p hoc soluit regula. qd̄ semel p̄ regulā
 istā. Ad id qd̄ d̄ q renūciari p̄t honori r̄ndet fateor. s.
 nō oneri quale hoc est vt probatum est primo. Ad id qd̄
 d̄ et huic oneri posse renūciari fateor tacite s. nō exp̄sse
 p viā renūciatiōis. vñ renūciatur per negatiōez aposto-
 lorū p̄ dationē delatoriāz per relationē per iterlocutio-
 nē inter partes per subdelegationē totius re nō integra
 ex ptate iuris et sic ex volūtate p̄ncipis et sic soluit h̄ vlti-
 mum p̄ illationem grauaminis a quo appellat vt p̄bat
 iura allegata. sic b̄ficiatus nō renūciat exp̄sse nisi i mani-
 bus eius a quo t̄z de renū. admonet. et tñ renūciat tacite
 p̄ p̄fessionē religiōis vel cōmittēdo culpā p̄ quas sit ipso
 iure p̄uatus. et sup hoc vide qd̄ no. de fo. cōpe. si diligenti
 in gl. pe. et facit no. in cle. gr̄e. de p̄p. in dec. cū plures sūt
 dati insolidū et s̄n clausula q si ambo in dec. cū sup. nō ex
 sola volūtate s. ex grauamie qd̄ itulit et a quo fuit appel-
 latū ipeditē iurisdictioni et sic pcludo ip̄s p̄ntēre admittere
 debere. fateor tñ q̄ donec appeat p̄nia vel voluntas mu-
 tata ex quo renūciatū delegatiōi cū p hoc videat̄ inuere
 se nolle in aliqua pte cāe itereē. vltērius p̄ collegā req̄-
 ri nō d̄z. s. nō sic si simpliciter dixisset se nolle certo actui
 interesse. p̄z rō de dolo et contu. cū qui. li. eo. ex tex. et glo.

Regule iuris civilis sine ffoz huius lre. Ad. sunt he.

- m Arcellus. definit debitor esse is q nactus ē exceptio-
nem iustam nec ab equitate naturali abhorrentem.
- m Elioz p̄ditio nra p̄ suos fieri p̄t. deterior fieri nō p̄t.
- m Inus est actionem habere quam rem.

Emo potest ad. vi. impossibil
 atiq dabat vsus.
 Ultra posse meū n̄ lex me iusta coegit. Nec
 putat esse reus q totū posse pegit. **Pr̄ia**
 gl. ponit p̄mo vñ sumpta triplicē impossibi-
 litatē et cuiusq̄z exēpla. sc̄do p̄oit triplicē rōnē regule. ter-
 tio in q̄bus locū habeat. quarto supplet de turpi. **Se**
 cūda gl. p̄ tractat de iuramēto nāli obligatione et pene
 p̄missione. sc̄da ps r̄ndet p̄ qd̄nē quā negatiue soluit pre-
 ter certū casūz solom̄ oppōit. et dupl̄r r̄ndet subdēs opi.
In. i. g. ibi impossibilium sequit nulla ē obligatio. et ibi
 gnāliter sequit nouimus turpes stipulationes nullius

eē momēti et p̄tinuaf. l. sequēs veluti si qs hōicidit̄z vel
 sacrilegiū se factuz p̄mitat. et ibi. s. ea obligatio q̄ ē iter
 dominum et pcuratorē mandati actionē parit. et ibi. l. vl.
 incipit paulus. et dicit q̄ impossibile p̄ceptū ē nullū. et sine
 cā appellat̄ a sn̄ia cui p̄ rerū nām nō p̄t pareri. et ibi re-
 prehēdēda relicta heres si diuertat hereditatez hēbit.
 hz nō diuertat. **In gl. ij. ibi** si homo mortuus. loquit̄ d̄
 stipulatione desistendo vel dando hōie mortuo. et ibi cel-
 sus cuius mēs bētur d̄ do. et cōtu. cū dilecti. et ibi paulus
 r̄ndit die lapso die quo mandans se p̄staturū scripsit ob-
 ligatio remanet. **In glo. i. ibi** nature. Joā. mo. addit i
 possibile moris de iureiu. quinquauallis. ff. de condi. insti.
 filius cōis impossibile includit nām: et mores. et facit qd̄
 dixi in. c. si. de pac. in si. et ibi nec obligatio. idem. Joā. mo.
 et ibi in legibus. idem. **Dy. h̄** tractās i modū qd̄nis et pu-
 to q̄ canonem q̄ sequitur intendebat allegare duz dicit
 vt in. c. cuncta. in principio decretorum. et ibi pro nō adie-
 cta distinguit **Dy.** aut impossibilitas adijc̄t in moduz
 conuētionis in contractibus vel dispōnis in vltimis vo-
 luntatibus vt si promitto vel lego rem quā impossibile eff-
 dari et tunc impedit oēm sp̄ez obligationis vt i his regu-
 lis. et ff. de verb. ob. si dari stipuler. i. ij. iij. et iij. r̄n. si vō po-
 nitur in modum conditionis vt qz p̄mitto vel lego si ce-
 lum digito tangas: tūc si i p̄ctibus affirmatiue ponitur
 vitiat. si negatiue vt qz p̄mitto si celum digito non tan-
 gas v̄z contractus qz si affirmatiua ē impossibile. ergo ne-
 gatiua possibilis et necessaria. ff. de ver. ob. si impossibile. et
 sic intelligit. ff. de ac. et obli. l. nō solū. et apte insti. de iuti.
 stip. s. sed impossibile. et idē quo ad negatiuā in vltimis vo-
 luntatibus. quo ad affirmatiuā in eis distinguit aut erat
 oītp̄e impossibile aut a p̄ncipio possibilis. primo casu
 aut erat apposita in p̄sona honorati. i. cui aliqd̄ relinq̄t
 et tūc est locus gl. vt habeatur p̄ nō adiecta. ff. de cōdi. in
 sti. l. i. vbi d̄ hoc. si in p̄sona onerati. i. grauati aliqd̄ dare
 vt si dicat dāno heredem dare. et si digito celum tangat:
 legatū ē inutile isti. de le. s. vlti. si aut̄ a p̄ncipio erat possi-
 bilis. et postea ad impossibilitatē peruenit valet relictum.
 et sola impossibilitas remouet. ff. de le. i. si mihi. s. si qs ser-
 uos. **In glo. ij. ibi** et naturaliter. idem. **Dy.** qz si cōtra-
 hēs vel dispōnēs sciuit impossibilitatē cōsentire non vide-
 tur. ff. de ac. et ob. non solum. si ignorauit impossibile error
 ipedit cōsensum. ff. de iuris. o. iudi. si p̄ errorem. ff. d̄ iudi.
 l. ij. deficit ergo naturalis deficiente cōsensu. facit. s. e. li.
 de spon. c. i. inducit et quod seq̄t in gl. et ibi si homo mor-
 tuus: idem tenet ibi glo. et idem hic **Dy.** r̄ndens ad. l. in
 illa stipulatione si kalēdis. ff. de ver. ob. q̄ ibi stipulatio
 penalis incipit a p̄cedenti adiectione. et iō interitu illi-
 us q̄ non est in obligatione nō potuit liberari. p̄missor.
 s. in p̄posito incipit a cōuētionē et tunc si a p̄ncipio erat
 impossibile vt qz mortuus erat quē p̄misit sistere non cō-
 mittit̄ pena impossibilitati adiecta. **Idē** si pereat ante mo-
 rā qz tali iteritu iterueniēte ante morā liberatus ē p̄mis-
 sor vt i ipsa. l. si hō mortuus. et ibi no. et ibi eum cōparere.
 idē vt si est dies feriata. et si. **De. de bel. p. cōtra.** sup quo
 vide **Ly. C. de ferijs. l. dies festos in. q. ij. in si.** et quod scri-
 psi in p̄dcis dec. cū dilecti et de appella. cū parati in fine.

Ec regula trahit ad qd̄nem quaz
 disputauit. s. q̄ ānus ap-
 pellationis p̄sequende non curret ante iter
 positionē: appellationis p̄pter quandam im-
 possibilitatez et qz hanc plene tractauit in cle. de ap. sicut
 appellationem in gl. magna iō illam om̄mitto. **Facit**
 et ad qd̄nem legistarum de ceco qui cōmisit maleficiū
 propter qz sibi oculus erui debebat. dicunt qz p̄pter im-
 possibilitatem pene puniet̄ in alio membro per. l. ij. C. vt
 intra certum tempus. facit quod no. s. eodem li. de elec.
 si cōpromissarius in vlt. glo. et iura q̄ allegam̄ sup illa. et p̄
 l. ff. de p̄ben. em. si in emptione. s. penul. dicunt qz si vnū
 tantum oculū hz p̄uabit̄ illo. **Prosequar** igitur ali-
 am qd̄nem de qua tractat̄ legiste. C. de legi. l. i. et que fuit

Jo. de deo. li. i. q. iij. et demum Stephani poloni ultio hic plenius disputata per do. Guido. nunc epim concordien. qua queritur an lex vel constitutio legati vel epi no scripta prohibens aliquem actum et contrafacientem excoicans valeat ita qd contrafaciens excoicatus sit. Ad negativas sex rones inducuntur quarum prima triplicem impossibilitatem explicat ut obstet hec regula ad affirmatiua inducuntur quattuor. tertio ponit quod solutio pcedozum trium disputantium et qd cum illis concordat. subdit opinio et egras contraria et improbat demum Stephani. Coaptat atq; quod regule qd impossibile est finem nalem cursum rez ut loquar cum dec. bone de elec. s. porro. et cum dec. qm de pba. in pn. qd rones no scriptas menti teneri et sciri p eos quos ligare debet maxime cum in se sint perpetue et perpetuo liget. rxi. q. i. qd ad perpetua et q. ij. c. i. et ij. de costi. c. i. et vl. de offi. le. c. vl. et ignorantia illarum no excusat et ibi sic est inijcere laqueum subditis statutis contra id. rxiij. q. i. d. viduis. ij. q. stat. n. qd cur su logi tps vitas obscurat. rxi. q. ij. longinqrate. et ob hoc perpetuo seruanda rediguntur in scriptis. s. eo. li. de re iudica. abbate. in titu. co. cor. de testi. albricus. et c. significauit. Secundo impossibilitas ostendit qd hi qd debent consoni consensu hnt subscribere vel subscribi. rxi. di. c. i. d. ista scriptura cum sequentibus. s. de his qd fi. a pla. c. i. et c. qto. impossibile autem est eos subscribere vel subscribi si ex ratione scriptura no fiat. facit de despo. ipube. ad dissoluendum cum concord. Tertio illa est impossibilitas ostendit p nominis etymologia a qd arguere. rxi. q. i. si cupis. rxi. q. i. clericus de pben. cum scdm. qd fi. sint le. per venerabile. v. sane s; vt dicit Hieronymus. v. et hy. lex de a legedo. legi autem no potest nisi scribat. ergo nec lex notari potest cum nota debeant esse consequentia rebus. isti. de dona. s. est et aliud. qd ultra. none tex. dicit qd lex est consilio scripta p distincti. lex est. cu; ergo diffinitio det esse rei ergo et. multi est tex. probat idem. s. de psum. scriba. iij. di. erit i fi. ibi p com vtilitate scripta. rxi. q. ij. due sunt i pn. in autem. vt fecit no. co. post pzi. col. v. ibi si scripta sit faciat de sent. ex. nouerit. et c. graue. vbi dicitur de libri deleri iubet statuta. concludit ergo ex impossibilitate vel difficultate ex legis diffinitio et p diuersos tex. i consone requiri scriptura. Secundo qd scriptum sit de esse legis vel rationis ordiamur ab origine ois iuris et p de veteri et nouo testamento constat qd primus legislator volens leges dare illas proprio digito scripsit i lapideis tabulis. Ex. rxi. in fi. et demum i lignis. Deutero. x. in pn. et cano dicit qd Moyses primus genis hebreze leges populo sacris lris explicauit. vij. di. Moyses et Exo. rxiij. i pn. scripsit Moyses oes sermones dni. si ergo primus legislator. cuius actio nostra instructio. ij. q. i. deus legem dedit scriptam. s; ois leges pdes idem facere dicit. Probatur idem nouo testamento in quo christus digito scripsit i terra. Jo. viij. et hf. iij. q. vij. postulatus idem qd legem dedit criminosos ab accusatoe et iudicio repellendos. vt ibi p. Idem iuris ciuili originem qd ius fuit scriptum i duodecim tabulis vt hf. ff. d. origine iuris. l. ij. post pn. quaz qd fuerint auctores hf. vij. di. fuerunt. Item no per sola scriptura hatur iurium certitudo cum subscriptione et sub bulla mittunt. C. de iusti. co. cofir. l. i. ad fi. et i pemio vi. et cle. ad fi. et in auct. vt diu. iul. col. viij. in pn. concluditur qd ex origine iuris diuini et positum i consordibus scriptura necessaria. Tertio idem arguit et madatis principi pti scriptis et puilegijs. na vt no. accur. C. de man. pn. sup. hica mandata principum sunt rationes spales. et in illis requiritur scriptura. e. t. l. viij. de hoc. rxiij. di. nobilissimus. nec posset pbari p testes de hoc de pui. cum oli. et vt ibi p. Idem si i scriptis. que et hnt vim consone inter eos inter quos concedunt vt dixi sup rub. de hxp. Idem i puilegijs que sunt leges puare. iij. di. puilegia. et d. his iudicari no potest nisi p inspectionem ipsorum de pui. porro. eo. ti. cum psona. s. eo. li. de hoc tñ vide quod dixi. s. i probemio huius libri sup. v. transmittimus. concludit ergo et constitutionibus scripturam necessario requiri. Quarto p sententia diffinitive causarum ius faciunt inter ptes. de re iud.

a **C** Nominis etymologia. Adde. c. ij. de despon. impu. c. penitentia. d. peni. di. ij. gl. in. l. ij. in. s. ap pellata. ff. si cer. pe. Card. alex. in. c. pui legia. in vlti. collu. ij. di.

b **C** qd scriptura. Adde. Joa. an. i. addi. spe. in rub. de offi. Domi. in. c. i. de remicia. li. vi. ides domi. in. c. i. de iure iu. li. vi. Anto. de but. in. c. fi. de consue. bart. et Rappa. fulgo. in. l. humana. C. d. legi. Bal. in. s. oes insti. de iu. na.

c. **C** In quibus requiritur scriptura. Adde. casus in quibus requiritur scriptura vide gl. in verbo. i scriptis. in. c. i. de censibus. li. vi. Spe. in. ti. de i. stru. edi. in. s. restat ver. sed et alij. Abb. i. c. ex pte. in. i. no. de conce. pie. Jo. de imo. in. c. cum in iure. de offic. dele. et Bal. in. l. gesta. C. de re iud.

di. cum inter. debent autem ferri in scriptis. als no valent. s. e. li. de re iud. c. vl. cu; concord. certe graue est dicere qd cum diffinitio vnius cause necessario requirat scripturam substitutio p qua innumerabiles diffiniunt et subditi puniunt scripturam no requirat p eundem modum inducit dec. s. e. li. de cens. romana. s. postq; cum casibus ibi notis. longe. n. maior est tas hoc casu requirit scripturam qd in illis et ibi ponit tex. cam scripture. s. vt nota sit oibus illa specialis diffinitio que ratio fortius vrget institutione gnali maxie penali. Quinto constat qd differentia rei appet ex eius forma s; forma distinctiua legis a consuetudine est scriptura. vtriusq; . n. ius canonicum et ciuile distinguit ius scriptum a non scripto pmi vocat legem fin consuetudinem. i. di. c. ij. cum tribus sequentibus insti. de iure nali. s. ex no scripto. et lex de consuetudine loquens dicit ea tate auctoritatis qd no est necesse illa scripto comprehendi. ff. de legi. diuturna. et l. imo p id at directe designat illas aduersari in hoc legi. concludit qd scripturam esse de esse et forma legis et substitutionis. Sexto et vltimo singulariter inducit. l. humanus. C. de legi. vbi p apte legem p dictada p eos quibus commissus fuerit postq; dictata est iterum recedenda et si approbata fuerit demum p pncipes pmulganda si hoc in pncipe fortius in alijs. facit de pte. di. i. basilicas. s. de pe. et re. cum ex eo. in fi. s. e. li. d. rescrip. C. de legi. digna vroz concludit ergo substitutiones no valuisse et per pns faciente s; no excoicatu. In pmi qd scriptura no sit de esse legis vel substitutionis vel d ipsius substanciali forma inducit. s. eo. li. de iure iur. c. i. in fi. rñ. ad idem. rxi. q. ij. institutionis. vbi de decreta. sedis aplice scripta vel no scripta fore seruanda et hoc quoad ibi no. ad idem. i. q. vij. si qd oem ecclesiasticam traditionem scriptam vel no scriptam violauerit facit dec. dudum de sepul. in clem. ad fi. v. nos. et n. ultra hec vt casus. s. eo. li. de renunc. c. i. in vmo dicimus qd si constitutio celestini d qua Bonifacius loquitur fuisse scripta estimadum qd ipsius tenore posuisset ne testis esset in facto proprio. Secundo sic multi sunt in quibus scriptura requiritur de expediendi non tñ de necessario. vnde valet actus sine scriptura. hoc p in licentia clerici qd possit alibi celebrare. rxi. q. ij. c. i. lxx. di. extraneo. sufficit tñ si p alias probationes constet de cle. pere. c. tue. idem in licentia qd possit clericus ab alio episcopo ordinari. rxi. q. ij. due sunt de offi. archi. significasti. sufficit tñ qd aliter de licentia constet nisi in casu. s. eo. li. de tem. or. c. i. idem in professione monial. rxiij. q. i. omnes femine. que tñ tenent sine scriptura. ca. q. sciendum de regu. vidua. Idem in sen. ex. de qua hic loquitur que licet ferri. debeat i script. s. e. li. de sen. exco. c. i. aliter tamen lata ligat s; proferens penas incurrat vt ibi no. in glo. vt qz. speciales sunt casus a iure expressi in quibus ommissio scripture vitiat iter quos iste descriptus no inuenitur per quod concluditur qd licet vitale et expediens sit constitutionem scribi. non scripta tamen valet et constituentes subditos ligat. Tertio inducit legis et canonis diffinitio que talis est quod populus romanus senatore et magistratu interrogate veluti consule constituebat. insti. de iure naturali. s. lex est comune preceptum virozum prudentum consulto de lictoruz que sponte vel ignorantia contrahunt coherctio rei publice comunis sponsio. canon vero est idem qd regula s; regula est que recte ducit nec aliquado aliozuz trahit. cum ergo diffinitio det esse rei et in his nil exprimat de scripto. ergo scriptum non est de suo esse als esset insufficientis diffinitio in qua est substanciali fuisse ommissus. Quarto adducitur lex pria. ff. d. costi. pn. vbi patet id quod principi placuit legis habere vigorem. et ibi subditur legem esse quod pnceps p epistolam et subscriptionem statuit vel cognoscens decreuit vel d plano iterlocutus est vel edicto precepit. et caon dicit qd lex est omne quod rone consistit. i. dist. consuetudo. satis est ergo qd subdit preceptum vel rone licet desit scriptura. ff. de legi. de quibus. v. naz qd ipse. Solo oes pdei Jo. de deo Stephanus polonus et Guido tenuerunt substitutionem scriptam tenere et p pns d

facientē ad cuius noticiā puenerat exēdicatū eē l3 Ste-
 phanus fateat iniaz iniustā z proferentē incurrisse penā
 dec. pme. s. e. li. de sen. ex. vide qd dīcā in fi. z dictum Jo.
 posuit guil. in spec. de legato. s. finito. ver. sed pone lega-
 tus. Idē tenuit Ja. de ra. vt recitat L. y. in pre. l. i. C. de le-
 gi. s3 que nō obstat illa diuisio q̄ quito dabat. q̄ ius aut
 ex scripto. aut ex nō scripto. illa. n. diuisio est subiecti ad
 accidēs sicut ibi hominū alius albus alius niger. nec ēt
 obstat qd ibi sequit de aucte p̄suetudinis illd. n. intēdit
 lex q̄ p̄suetudo quasi p̄ frequentē vsuz ab oibus scita nō
 est necesse q̄ scribas. sed legez scribi o3 vt notificet p̄ oēs
 populos nō q̄ scriptura sit de suo esse sed est necessaria
 ad scientiā inducendā q̄ scientiā nō ignorantiā volum⁹
 obligari. C. de tabul. l. generali. li. r. sic fit in p̄stitutioni
 bus autēticorū in fi. titulorū z pp̄ hāc cāz in scriptis redū
 cif vt in. l. humanū. ad quā ēt alij respondent q̄ l3 ibi di-
 cat q̄ dictari debeat z recēseri id pōt eē verbotenus z si
 ne scripto. **C** Dicebat ergo Jacob⁹ q̄ dato de constitutio
 ne canonica vel ciuili nō esset facta scriptura ligaret sciē
 tes q̄ q̄ certus ē zē. hoc. e. ti. cū q̄ certus cū cōcor. nō ob.
 q̄ de diffinitiuā allegatū ē quarto q̄ illa minoris aucto-
 ritatis ē q̄ lex. **C** De. de bel. perti. dicit q̄ non esset pec-
 catū dicere q̄ scriptus sit de eē legis p̄ pre. l. humanū. fa-
 cit qd nō. in p̄dicta. l. i. C. de leg. z. s. de postu. pla. c. i. de in-
 terpretatōe principis q̄ ē generalis z necessaria z i scri-
 ptis redigēda multū egatis h3 vltimū dcm̄ z l3 nō resi-
 stā solutiōi p̄dē cui nec apte resistit guil. vbi. s. nec **C** De.
 tñ b̄ assero q̄ si princeps esset necessitatē scripture ipone-
 rem cōstitutionibus inferiorū: ita q̄ aliter nō valerēt nī
 si de scripto p̄mulgarent. inferiorū dixi q̄ successores li-
 gare nō possēt. s. eo. li. de rescrip. c. h. cū cōcor. z sic rīdēt
 ad dec. primā de renūci. z alia plura iura. hāc ēt rōe ad
 primā tria que p̄ parte p̄iozi supius allegaueram nō rī
 deo nec me ēt vrget responsio que datur ad id quod de
 diffinitiuā dicitur nisi cum profertur a principe. **C** Ad
 declarationez tñ eius quod in principio solutionis dixi.
 sciendū q̄ si verūm est constitutionē tenere scienter con-
 trafaciens exēdicatus est z exēdicatio iusta nec aliquā pe-
 nam incurrit statuens. **C** Et i hoc improbo quod dixe-
 rat stephanus. dec. eni cū medicinalis in senētis locū
 h3 que ligat preteritas culpas. z vide que tibi dixi super
 glo. vt q̄ z glo. per hoc. non in constitutionibus quaruz
 propriū est ligare culpas futuras de consti. c. ij. z vlt. z
 differentias inter ista collige ex no. de sen. excō. a nobis.
 i. z eo. li. eo. ti. romana. s. i. z. s. caueant vbi vide sup gl. q̄
 tractus. z. s. eo. lib. de consti. c. ij. ij. rñ. in. ij. gl. Si vero di-
 ceremus constitutionem non tenere tunc nec illa p̄faci-
 ens ligatus esset nec statuens penā incurreret cū ex con-
 stitutione que nulla est ligari non possit z constat accesso-
 rium sequi naturam principalis vt eo. ti. accessorium.

Emo potest

n plus. lxxix. dinosca
 tur. si ergo veditoz
 habeat directuz transit in emptorem si vtile
 illud vtile transit. ff. de ac. emp. exempto i p̄n.
 item si libera erat libera transit si cum seruitute z sic trā
 sit idem de hypotheca. C. rē ali. gere. li. i. C. sine censu vel
 reli. l. ij. Item vt dicit dy. si ius quod erat penes trāffer-
 rentem erat p̄sonale nec illud transit sed desinit quo ad
 rem vñ l3 res pupilli vendentis eēt unpreferiptibilis. ff.
 de acqui. re. do. si bona fide legitime tñ vendita z tradi-
 ta vsucapit. ff. pro empto. l. ij. s. si a pupillo. **C** Prima glo.
 dicit vnde sumpta ponit exēpla z coneor. secūdo miscet
 tria cōtraria z soluit inducēdo ēt alios casus in quibus
 fallit. **C** In. i. glo. ibi nemo plus sequitur iuris ad aliu3
 trāfferre potest q̄ ille habebat. z ibi traditio sequit non
 plus transfert in eū qui accipit quā est apud eum q̄ tra-
 dit z ibi. s. nihil alias est v. sub. s. s. si bis. nihil iter est an-
 dōs rem tradat. an volūtate ipsius alius tradat. z ibi. s.
 si. condēnatur de comunacia qui iudice iubente non est
 passus metiri agros. **C** Et ibi pignora si per executores

finē pretoris vendunt pignora eis euictis cōtra eos de
 euictione nō agit. z ibi formali. que dñs non h3 z tñ illuz
 in aliū transfert. **C** In prima glo. ibi in vsufructu forma-
 li. ibi tñ nō plus transferit s3 per p̄stitutionem variat spe-
 cies vsufructus. z q̄ primo erat causalis q̄ non est serui-
 tus sit formalis q̄ ē species seruitutis. **C** De. z ibi q̄ vsuca-
 pit. vel p̄scribit h̄ scdm̄ iura vetera: s3 imutatum ē p̄ ius
 aut. vt spon. lar. s. rursus. z ibi in censitoribus. vt no. in
 .s. stati allegato cēsitores sunt qui signāt p̄dia militanti-
 bus assignanda vel qui auferūt illa nō soluētibus tribu-
 ta z alijs dant vel iudices qui vñ auferūt z alij dant do-
 minuz. z in fi. de his casibus no. in pre. l. nemo plus z p̄-
 dicta. l. traditio z insti. q̄bus ali. non licet post p̄nci.

Ec regula

facit ad qdōne quas post
 guid. archi. disputauit
 q̄ sic p̄ponebatur consuetudo mutin. ecclesie
 p̄mittit canonicos testari de fructibus prebē
 daz suaz p̄cipiēdis post mortē vsqz ad annū. querit an
 valeat. **C** Primo ad affirmatiuā allegat qui. duas dec.
 antiquas z opiniones septē doctoz que q̄busdā iurib⁹
 z tribus rōnibus adiuuant addo duos doctores sex iu-
 ra z quattuor rōnes. scdo in p̄rium inducit quiqz rōnes
 ad quas addo duas. tertio ponit ipsi⁹ solutio z rātio cō-
 traria. vltimo ponit p̄ria solutio z efficac̄ p̄riorū rātio z
 mee solutionis p̄ ius nouū approbatio. **C** Quod vale-
 at consuetudo p3 ex antiqua decre. ad bec. ij. posita in p̄-
 cōpilatione de testamētis z ex dec. prima eo. ti. in cōpil.
 ij. i q̄bus hec cōsuetudo vñ approbari p̄ quas h̄ tenebat
 Aug. z Lau. xij. q. ij. alienationes. z facit qd no. Jo. xij. q.
 v. in sūma Jm. z hos. de testa. cū in officijs in p̄ri. magne
 gl. h̄ ēt tenebat Tan. in pre. dec. ad h̄ per id qd d̄ de vas-
 fallo decedente post kalendas Martijā kalēdas octo-
 bus in li. seu ti. lex regni. c. si vassallus z. ff. de vsufruc. l. d̄
 functa z ibi no. Idē ala. dices in pre. dec. i. de testamē. q̄
 cū clerici p̄sonis p̄uilegiatis cōpēntur tollerabūt cōsue-
 tudo ad istar aduocati fisci q̄ residuū salarij transmittit
 ad heredes. C. de aduoca. diuer. iudi. post duo optie fa-
 cit. C. d̄ dome. z p̄tec. l. vl. li. xij. tātoz ergo doctoz opinio-
 nibus fulcita cōsuetudo merito tollerāda. ad qd facit q̄
 de aucte z potētia p̄suetudinis dici solet de cōsue. c. fi. z
 bñ facit de dona. ceterz de testa. relatū. ij. Itē p̄suetudine
 p̄cipere pōt canonicus absens fructus p̄bēde sue vt no.
 de cōsti. cū oēs de elec. dudū. ij. in gl. pen. qd tñ ē p̄ ius vt
 p3 de cleri. nō resi. cōquerente z. c. inter de ap. puenit. z h̄
 maxie cū mortuus ēt dicat abesse de offi. dele. si delega-
 tus. s. e. li. ff. de ver. signi. mulieris. s. h̄. nā cōsuetudo dat
 iurisdictionē z liberiozē tribuit administrationē. d̄ fo. cō-
 cū cōtingat. cū cōcor. qd vi aut clā. p̄hibere. s. non tñ. vn-
 de p̄ eā solus p̄latus presentat z instituit qd alias debe-
 ret de iure cū suo caplo facere de his q̄ fiunt a p̄latis ca-
 noscit i fi. de regula. c. si. ne se. vacā. c. vni. li. eo. z q̄ ecclesia
 rñ cōsuetudo sit seruanda p̄bat. xij. di. illa. de cōces. pre-
 bē. ex p̄te in fi. z vide qd ibi scripsi post **C** Doff. p̄ q̄ cōcludit
 consuetudinē valere fm̄ qui. paucis inter fertis opinioi-
 bus pus dictis. iunge **C** Dby. z Sof. q̄ no. idē de p̄ben. si-
 gnificatū vt ibi scripsi. facit p̄ hac p̄te de cōsue. cum dile-
 ctus de v. sig. abbate. ibi cū longe maiori onere eccliarū
 procedit p̄suetudo. ad idē. s. eo. li. de cōsue. c. iij. plus ad
 p̄positū eo. ti. c. si. vbi cōsuetudo ipedit plusqz in cāu n̄o
 p̄fectū cāu. successoris nec miz qz ipedit effectū noue cō-
 stitutōis de cōsti. c. i. eo. li. z effectū reuocatōis papalis si
 is cui eo. li. Itē vides q̄ nedū vnus s3 ēt oiu3 canonico-
 rū fuitū ipedit cōsuetudo p̄ cessationē diuinorū de offi.
 ordi. irrefragabili. s. ceterū. z. c. si canō. eo. li. optie facit d̄
 referi. si pp. eo. li. p̄ quā p3 q̄ de cōsuetudie fructus p̄mi-
 āni p̄nt deberi ēt singulari p̄sone z sic mortuo vel ipsius
 heredi vel legatario. ad idē d̄ referi. eaz te. s. eo. lib. de cō-
 sue. c. i. de p̄bē. qz sepe eodē lib. p̄ q̄ p3 q̄ cōsuetudo vñ
 ministri fuitū subtrahit ecclie fac. cōdo que duplicē ser-
 uiendo. s. vt h̄at dignitatē z canonā ad idē de p̄bē. cum

C Cum me-
 dicinalis. Ad-
 de glo. in. c. cū
 tu. d̄ resti. gl. i
 c. multi. i. q. i.
 glo. in. c. nemo
 ep̄scopozi. xi.
 q. ij. glo. in. c.
 notādū. xxiij.
 q. ij.

ecclesie eodē libro. p quā pz qd ēt ppetuo nedum ad tps
 pbenda z fructus ipsius deberi pnt nō canonico facit de
 offi. ordi. pnti de elec. generali eo. li. p que cōcludit pro
 parte. **C** In hūm inducit qd qd hnt cōtra ius hns ppe-
 tuā prohibitionis cāz nō tenere. x. di. vides. xv. di. ipia-
 li de fo. cō. si diligēti. C. de legi. nō dubiū s3 constat iure
 prohibitū. clericos testari de bonis ecclesie. xij. q. v. §. i. z
 .c. i. ij. z. iij. d. testa. c. i. z. c. cū in officij. z. c. ad h. z. c. qz. ergo
 pceptu cōsuetudinis testm valere nō pnt cū talis cōsuetu-
 do grauamē inducat ecclis de psue. c. i. z sic nō pōt iuri
 scripto derogare cū sit irrōnabilis z sic impscriptibilis
 eo. ti. c. fi. z facit qd no. xi. di. in sūma. z. c. i. **C** Secōdo ē h cō-
 suetudo oi iuri cōtraria z sic nō valet de iudi. clerici d p
 ba. ad nram de iur. calū. ceterū de ele. cū cām de re indi-
 cata cū cāz. d cōsue. ad nraz z. c. cū iter. z. c. cū vnerabilis.
C Tertio ad qdōez facit qd scripsi post An. d. testa. ad h
 vbi no. qd generalis psuetudo nō excusat clericos dan-
 tes i morte oīa mobilia parētibus facit et. xij. q. i. epi d re
 bus. z qd ibi no. z qd dō clerico cōparari vsurarijs de h d
 pecul. clerico. c. fi. **C** Quarto dec. antiq cōpil. supius alle-
 gate inquātū remote sunt adiunāt hāc pte cū velut iniq
 p. greg. z Ray. fuerint rescate z ipsa eadē dec. ad h fate-
 bat cōsuetudinē nō eē cōsonā rōni z sic fuit extirpāda
 .lxvij. di. cor epi. **C** Quinto ad roborationez cōsuetudis
 iter alia regit q sciētia pncipalis inducta sit nō sola to-
 lerantia ad h de pben. cū iā dudū z not. viij. di. frustra. h
 at allegās illud pbat z nisi probet zc. p q cōcludit con-
 suetudinē nō valere s3m Guido. multū facit pro hac pte
 de ele. nō resi. c. vni. li. vi. z de testa. c. ij. z qd no. s. eo. lib. de
 offi. or. pnti. **C** Si enī vix cōsuetudo tribuit testari d
 pceptis multominus de pncipiendis. cū enī ius canonici
 z eius titulus extinguat p morte ergo quod non h3 in
 alium trāsferre non poterit p hāc regulam. **C** Itē statu-
 tum p qd minuit cultus nō v3 de consti. c. pe. ergo nec cō-
 suetudo cū h eparētur eo. li. de consti. c. i. de iureiu. c. i.
 eo. li. cū similibus p q cōcludit vt. s. **D**icit Guil. vltimis
 allegationibus standū ad qd ēt inducit de his q fi. a pre-
 la. pastoralis in pri. vbi dicit prouentus eccliaruz debe-
 re conuerti in stipendia ministroz s3 ministri non sunt
 q nō seruiūt ad hoc. de fi. p. b. p. p. s. i. q. ij. c. fi. xij. q. ij. cō-
 cesso. xv. q. i. generaliter. si ergo ipsi idē seruiētes nō pos-
 sent illos pncipere. multominus ad alios trāsmittere vt i
 ista regula cū concordan. inducit et pte. dec. ceterz de do-
 na. i quantū dicit cōsuetudo q sacris canonibus nō ob-
 uiet p qd rīdet ad alia hria. s. q loquunt d cōsuetudine
 nō iprobata. Itē dec. ceterū loqtur i viuo donāte nō i te-
 stāte z vt dicit ad psuetudinē q fit ptra ecclesiasticā vtili-
 tatē nō obligaret et iuramētū de his q fi. a ma. par. ca. c. i.
C Ad opiniōes hrias rīdet q a iure nō probantur z le-
 ges iducte loquunt i laicis quozū est ppietas qd nō est i
 clericis. xij. q. i. res ecclesie de pbe. rō. hoc ēt. vt in suis re-
 portationibus pz tenebat de testa. relatū. ij. vers. l3 autē
 in fi. **C** Quis solutōis cōtrariū teneo pmozū opiniōne
 sequēdo p pdcām dec. si pp de rescrip. z iura post eā alle-
 gata i fi. pte partis cū huic cōsuetudini ius nedū anti-
 quū s3 ēt nouū assistat vt ibi. nec mix qz per hāc cōsuetu-
 dinē pncipaliter nō pncipaliter ecclis s3 successori z sibi
 iputet q talē canoniam assumpsit quo respectu facilius
 v3 cōsuetudinē hoc pmittere posse de pncipiēdis qz d p-
 ceptis. de illis dico in qbus alias succederet ecclesia z p
 h fere ad oīa hria sit rīsum. **P**ego ēt id qd dō dec. anti-
 qs remotas z iniquas s3 dico quod remtionis s3 vel non
 insertōis cā fuit illa q sumit ex dec. sup eo. de cognā. spi-
 ri. in fi. ne. s. ab illis ecclis: q talē non hnt cōsuetudi-
 nē id traheret facile in exēplū. z si dicis quod dec. pime
 cōpil. fatebatur cōsuetudinē irrōnabilē l3 diceret illā
 tollerādā: cōfiteor. s3 dico q dec. posterior secūde cōpil.
 z eiusdē auctoris illā sup ea dādo legatarijs iudicē. Ad
 dec. vni. de cleri. non resi. z ad id quod dicis non seruiē-
 tem quod non perciperet ad alios non posse transmit

tere. ratio illa pcederet in quotidianis distributionib.
 sed questio formatur d fructibus prebendarum. de illis
 ergo distributionibus viuat successor canonici vel de p-
 prio z ecclesie seruiat nec credo dec. presenti de offi. or. §.
 pozzo. hēre locū in preben. nec in illis de facto seruiatur:
 de. c. tñ suscepti que in fi. allegabatur. bñ habet locuz in
 illis. dec. secunda de testa. loquitur in monacho contra
 cuius substantialia nō valet consuetudo. **C** Hāc at solu-
 tionē intelligo de consuetudine prescripta eo. tit. c. iij. z d
 off. or. pnti lite. nā z verbū psuetudinis simpliciter prola-
 tū intelligitur de prescripta vt probat de elec. cum ana. z
 multo fortius si tanto tpe seruata esset q ipsius contrarij
 nō esset memoria de ver. si. sup qbusdā de prescrip. c. i. li.
 eo. cū suis concor. adiunāt hāc solutionē. z impugnat cō-
 trariā qz i multis ecclis viget hec consuetudo i qbus
 minime est mutādū zc. ff. de legi. minime. maxie cū in il-
 lis canonicus succedēs mortuo si dixit quinquēnio dato
 q fructus anni p mortē recipiat solū quinquēnij fructus
 reperiat hēre. Solutio mea est hodie approbata p eua-
 gantē Jo. que incipit suscepti. z vide qd scripsi. s. de offi.
 or. pnti. c. li. sup. v. reseruari. ad hāc regulā responde q
 transfert canonicus ius qd h3 virtute consuetudinis re-
 gula prout allegatur pcederet vbi nō est consuetudo.

Un debet aliquis. xij. q. v. pōit ex
 n emplum. ff. de bo. pos. §.
 ta. l. iij. §. si emancipatus vbi exheredatio filij
 nō nocet nepoti si quo casu ptingat in officio
 si querelam ad nepotes deuolui qd quō intelligatur h vi-
 deas per eum. Itē exemplū. ff. de pen. crimen vel penas
 z de decur. l. ij. §. in filijs. vbi pp delictuz patris filius pe-
 nā vel maculā nō hbit l3 fallat in exceptis vt in gl. **C** S3
 contra. ff. de bonis lib. querit vbi exheredatio filij nocet
 nepotibus ex eo natis z in eius potestate constitutis di-
 stinguunt. **D**y. aut agit d his que mediante ministerio filij
 patri qri pnt: aut de his que queri nō possunt. primo ca-
 su locū habet lex cōtraria. secūdo casu distinguit. aut ob-
 ueniebat ab ipso patre z hoc cāu delictū pntis nocet filio
 aut obuēiebat a genere vltiori aut a ciuitate. vel a rez
 natura. z his casib3 nō nocet. ff. d inter. z rele. l. iij. de iur
 repa. diui fratres. z p h dicit solutā qdōnem de filio an pp
 delictū patris pncipaliter scudo. z dicit q sic si erat paternuz
 si vero a rez nar'ra vel genere vltiori nō. p dictā. l. iij.
 de interd. z rele. z de hoc. ff. de in ius vo. adoptiuū in fi.
 z. s. de feu. c. ij. in gl. fi. **P**ria gl. ponit exēpla. scōdo obicit
 de tribus iuribus rīdet remittit z dat similia. **I**terum
 successiue format qnq3 obiectiōes quas soluit. tertio dat
 simile ad regulam z continuat infra proximā. **C** In. i. gl.
 ibi sancimus. propinqui noti z familiares nō puniūtur
 si socij non fuerūt. z ibi pcuratoris sequit sciētiā z dōlū
 dño nocere debere nec pomponius dubitat nec nos du-
 bitamus z ibi. §. ceterz in fi. si proscripsi nec cum infito-
 re contrahat sed illud a pluuia vel aliter deletuz est z in-
 fitor tecuz cōtraxit ad te decipiendum teneor nisi frau-
 dis piceps fueris. z ibi obseruare. §. i. si quid vrozēs p
 consulū in puincia delinquit a pconsulib3 rō z vindicta
 exigit. **C** In. i. gl. ibi p totū dicebat Jo. mo. vni. delictuz
 qnq3 causat defectū in alio vnde esse non legitime natū
 nō est nota delicti sed defectus de pur. ca. accedens. z s3
 eum intelligitur regula q non impingitur in toto licet
 in tanto. illegittimi tamen alieno vitio laborant: ideo
 digni sunt venia. C. de na. li. l. legem.

Ec regula facit ad qdōne quaz ple-
 b excō. si sententia in glo. quo casu. s. an interdi-
 cto lato in cōsiliarios vel vniuersitate ptra di-
 centes alijs vel absentes sint interdicti: ideo illa pter
 missa psequar questionē represaliaz dputatā hic p gul-
 do. demū mutū. z nūc cordiē. qua qrebat si bonoñ. spolia
 tus in diocesi floren. qui post requisitiōne pluries p cō-
 mune bonoñ. ad cōe floren. z ei⁹ rectores vt iusticijs de
 pcedonibus

sdonibus faciat cui suo spoliato qd neglexerit obtinu-
 it a coi bonon. repfalias s ciues floren. z demu cepit vnu
 ex illis ciibus floren. a q eregit estimaciones integrá sue
 prede an salté in foro pscientie restituere teneat. ¶ Pri-
 mo ad negatiuá inducent quatuor copiose rones secun-
 do totidé in srium. tertio poni triplex solutio. z qd non
 teneat sic onditur. costat qd pena tpali z corporali ac etiá
 spiritali pter excoicationez certis casibus. punit vnus
 pro alio etiaz lege diuina. sufficiat remittere ad exépla q
 habent. i. q. iij. s. ite peccato z. xxiij. q. iij. s. i. má vtrobiqz
 no. in summis ipsaz qdnum z vide qd h in glo. notat per
 qd videbis qd hec regula pp id non vitiat qz punit aliqui
 qui aliená culpá facit propriaz. ná qñ ciuitas dñs vel po-
 pulus negligit de subdito iusticiá facere vt in casu nro d
 licito consentire vñ. ij. q. vij. negligere. lxxvj. dist. facientis
 facit. xlv. di. sed illud de sen. excó. quate. z. eo. tit. dilecti. li.
 vj. p que iura pz quod ét non iprobans approbare vñ ad
 idem. ff. furti aduer. nau. l. i. s. vlt. z de noza. l. ij. z. iij. id ca
 non pmittit bellu s tales moueri qd isto casu iustu dicit.
 xxiij. q. ij. dñs z facit qd ibi not. de pileo s nuncios regis
 anglie cú iustitie necessitas ad id cōpellat ea. cá. q. i. noli. z
 qd in iusto bello qs acquirat suuz est. xxiij. q. v. dicat. ff. de
 acq. re. do. l. naturalé in fi. ergo talis restituere nō tenet. z
 de má vide qd plene scripsi post Jnn. z host. de resti. spo.
 olim. i. sup. v. dureritis z marie post principiu ver. aucte
 in fi. ver. z si non sit. z quod scripsi post eosdez de ap. dile-
 ctis in gl. no. appellatione ver. hoc aut dubiu. z p has re-
 missiones plura de qone decidaz. ¶ Secdo sic. vt dicit ca
 nō qd iure possidet nō est alienum illud aut iure posside-
 tur. qd iuste. xxiij. q. iij. qd dicit z. s. de ver. sig. ius dictu iu-
 ste aut possidet q auctore ptoze possidet. ff. de acq. pos. l.
 iuste. talis est iste possides aucte cois bon. g. zc. xxiij. q. v.
 dixit. qd aut coe bon. isto casu sit ptoz z cōpetens iudex p-
 batur. ff. de incen. ru. na. l. ne qd vbi naufragio danu pas-
 sus iserenté vel possessionis dñm qua nauis declinavit
 petit p loci prefectu ad psidé mti p qua legez dixit Dr.
 iustificari statuta z sruetudines italie qualia ét guil. dicit
 se fecisse in pñmonio vide in spe. de rpto. post prin. per
 que illi de villa vel castro tenent emendare pcedá factaz
 in suo territorio sic g teneat z ciuitas ad pcedá factaz i
 suo districtu ad idem. C. li. xj. de naufra. per totu. gl. tñ in
 pre. l. neqd. sub dubio forte dicit ignorantez nō teneri qñ
 eñeus derobauit nō miru g si bon. est zgruus iudex cú
 pp negligentia florentinus mereat iurisdictione priuari.
 s. de offic. oz. significauit. xi. q. iij. ipe ligadi. z auferrí dz re-
 gnú z dari genti facienti iusticiá. Eccl. x. in pn. z mathe.
 xxi. in fi. z. xxiij. q. vij. c. ij. ite nō miru si negligentia rectoru
 nocet ciuib? cú ét negligentia pcuratoris noccat dño. s. e.
 li. de ele. si cōpromissarius. z iputét sibi q tales elegerit.
 ff. de mino. cú man. ite pp delictu singulariu ciuiu relig z
 ciuitas priuaf dignitate cpali. xxv. q. ij. ita nos. z fortius
 pp delictu rectoru. s. eo. li. de ele. vbi piculu. s. ciuitas. z d
 pe. felicias in fi. g. zc. ¶ Tertio adducit q snia lata s ciui-
 tatem vel pplm ligat singulos pp iuris ipossibilitatez. s.
 eo. li. de sen. excó. si snia erit g idem hic pp ipotentiam sci
 cú ista duo equiparent. s. de referi. sciscitatus nec miruz
 qz ex delicto singulariu dñ vniuersitas delinquere. s. cum
 id agut maiores vel maior pars vniuersitatis. ff. ad mu-
 nici. qd maior. z. ff. c. ti. aliud. s. referi in aut. vt iud. sine q
 quo suffrag. s. eos. z vide qd not. d simo. dilectus. l. z cap.
 z mebra eodé iure censent. xij. di. c. i. l. q. iij. si qs cps. d pre-
 scrip. cú nō liceat z pdicta maxime vera in corpore qd hz
 partes distates de hoc de excef. prela. dilecta. singularis
 g florentinus detineri potuit z ad satisfactionem cogi ex
 culpa regentiú sicut alias liber inuitus detinet. p debito
 pecuniario de iureu. ex rescripto. xxiij. q. viij. vt pridem.
 ¶ Quarto inducit. ff. de his que in frau. cred. ait ptoz. s.
 si debitoré vbi ppria auctoritate qs capit debitoré fugie-
 tem si iudicis copia hñe nō pót. fortius g per ar. a miozi
 b captio de qua loquit qd fieri potuit d auctoritate iudi-

cis. nō ptimescat g crimen q scit vltionis arbitrium sibi
 fuisse pcessuz. C. d. metalis deuotú li. xij. vbi no. z. C. d. iu-
 di. l. nullus. aliq casus qbus qs sibi ius dicit s vide. xix.
 casus plenius collectos in spe. d. acto. s. i. de. v. Ité q vult
 ex qbus ét vel quozuz aliquibus possit materia dilatarí.
 ¶ Item pz a srio predicte. l. nullus. C. d. iudi. nam si vbi
 vigor iudiciarius z tutela publici iudicij habet cessat vl-
 tio g vbi predicta nō habetur nō cessat vltio cuz cessante
 ratione vel cá cesset pstitutio prohibés vel pmittés. xxv.
 q. ij. s. vlti. xvj. q. i. gnáliter q est lex. C. d. episcop. z cleri. de
 verb. sig. abbate. in fi. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l.
 i. z e his q sunt a pla. cú aplica. i. fi. ¶ In sriu inducit re-
 gula peccatú hoc. e. ti. cú cōcor. suis z qd extortum per re-
 presalias sit male ablatu. pbat lege diuina sm qua ét fili-
 us nō portabit iniquitatez pñs. Ezech. xix. i. q. iij. iudei.
 xxiij. q. iij. s. i. est ét id cōtra naturalé equitaté sm qua cú
 aliena iactura qs locupletari nō dz. hoc eo. ti. locupleta-
 ri cú cōcor. Ité cōtra rōné legis que potius vult nocenté
 absolui qz innocenté damnari. ff. de pen. absenté. in pnc.
 Ité s hac regulá cú suis exéplis. costat aut istu floren. ex
 facto pprio nō teneri qz nec spoliavit nec mádauit nec suo
 nomine factá spoliacioné ratam habuit. g nō tenetur de
 resti. spo. cú ad sedé. In denegatióe iusticie nō peccauit qz
 iudex nō erat. si fuit d iudices vel psules eligentib? etiaz
 nō tenet qz nō vñ mandasse quod iniusticiá faciant. ff. de
 procu. qui pprio. s. ite ztra. Nec dici pót q tacédo p sence-
 rit. cú ille florentinus p suá ztradictioné iniusticiá remo-
 uere nō pót. sup. q vide qd no. de psumpt. nōne. z hoc eo.
 ti. is q tacet. Et si dicat lz singuli nō possent. vniuersitas
 tñ poterat. Rñdet q vniuersitas q dr in culpa fuisse ipa
 puniatur. cú sit obligata ex quasi maleficio p pallegatum
 ca. dominus. xxiij. q. ij. s. obligatō vniuersitatis nō afficit
 singulos qz sicut debitu vniuersitati nō debet singulis. ita
 q dz vniuersitas nō debet singuli. ff. q cuiusqz vniuer. l.
 sicut. s. eo. li. d. sen. excó. romana i. fi. xij. q. ij. q manumittit
 z facit qd no. ea. q. cps qui mancipiu. de symo. dilectus. z
 optime facit qd post Jnn. scripsi de sen. excó. grauem in
 glo. ciues. Ité pstat q in his in qbus detrahif iuri singu-
 loz requit omniu pensus iuxta notata de pstitutio. cum
 ocs. ¶ Secdo onditur represalias eé s oia iura. Et pmo
 cōtra iura q tuitione dant peregrinis negociatoribus z
 viatorib? xxiij. q. iij. si qs romipetas d trenga z pace. c. ij.
 z dicit lex. qd vti via publica nemo recte phibetur. C. de
 serui. pegrin. z vie publice deseruiut vsibus puatoru. ff.
 ne qd in lo. pu. l. ij. s. i. facit de his q deie. l. i. s. i. Ité sunt
 ztrarie legi q liberu hominē phibz p debito detineri. s.
 de pigno. c. ij. C. q res pig. ob. pos. q filios. C. de ac. z ob. l.
 ob es z auct. imo. Ité iuribus q precipiut iudiciariu ordi-
 né obseruari. ij. q. i. p totu vt lit. nō ptesta. p totu. C. de sen-
 ten. z iter. l. platú. in auct. de here. z fal. s. inordinatú. Ité
 cú ius phibeat se qstrationé bonoz fieri ét s vez debito
 rem. C. d. phibi. seque. l. i. multominus licebit s nō debi-
 toré fieri apprehensioné. Ité iuri phibéti que ligari snia
 vel licentia nō sui iudicis. de iudi. at si clerici. de psue. ad
 nostrá. C. si a nō cōpe. iudi. p totu. Ité iuri phibéti rem
 ét sua aucte ppria auferrí. vel que sibi dicere. C. ne quis i
 sua cá. l. i. ff. qd metus cá extat. C. vñ vi. si qs in tanta. ná z
 iudex ppriam iniuriá punire nō dz. xxiij. q. iij. iter qrelas
 z. q. v. d. occidédis multo minus puat. Et si dicat. q iste
 nō fecit aucte ppria s3 cōmunis bon. Respondez q com-
 mune nō erat iudex cōpetens vt dicez. j. Ité ét iperatoz nō
 possit hoc facé. q alter alteri? debitu soluat. C. de preci. i
 pe. offe. l. quoties. z. l. nec danosa z. l. rescripta can. xxv. qz
 ij. multo minus poterit hoc iudex iserioz. Ité vt notatur
 xxiij. q. ij. inter h. ciuilis lex nō possit p se sine pmissione
 canonis dare immunitatē a culpa. tñ dare possit immunitatē
 a pena. multo min? hoc poterit municipalis. peccauit
 g iste z sic i foro cōsciencie ad restitutioné tenez. ¶ Tertio
 est s spoliatú. qz nō fecit qd debuit debebat. n. spoliaté cō-
 uenire corá iudice florenti. q si neglexisset facere iusticias

¶ Tenentur emendare pcedá factaz. Ad de Bart. in. l. ab omnibus i. s. si ticio. dele ga. prio. Bar. in. l. diuus. ff. de testa. milit. Bar. i. l. si qñ. C. vnde vi.

facit litem suam. insti. de obli. que ex quasi delic. in princ. quare iudicem z vniuersitatem tunc coram cōpetenti iudice poterit cōuenire s; q; cōmune bonū. nō sit tūc cōpetēs iudex p; q; z spoliatē nō q; in cā spoliatiōis n̄ deuoluitur iurisditio pp iudicis negligentia ad aliū minorē vel parē. nisi vbi ius exp̄mit. de iudi. qualr. s. eo. li. d. supplē. neg. pla. c. i. nō obst. de offi. or. significauit vbi spāle pp piculū anime. Itēz s; iudicē denegantē nō q; spectat ad eī superiorē punire illius negligentia z n̄ ad parē. xxiij. q. v. administratores d. elec. inotuit. Ad ob. ff. d. incē. rui. nau. l. nequid. q; illud spāle vt ibi nō cōpetens s; iudex illius esset preses vel pnceps. nec obstat si dicat florentinos nō recognoscere pncipē nec ei parere. q; saltē p ipsuz militari manu debuit cōsequi rē suā. xj. q. i. petimus vbi d. hoc z. ff. de rei vē. q; restituere. z sic d; intelligi. c. dñs. xxiij. q. ij. z qd̄ iste sit verus itellectus colligit ex no. p. Inno. z Mo. de iureiurā. sicut. i. z deficiēte pncipe adiri pōt papa de fo. cōpe. l; ex suscepto. z dioecanus ēt ex negligentia. secularis eo. ti. ex tenore. Ad pmissa facit qd̄ not. Hostie. in summa d. treuga z pace. s. qd̄ sit iustum bellū. zcludit ergo cōmune bonū. nō habuisse iustū bellū qd̄ ad spolia lucrāda oz ex edicto superioris geri. xxiij. q. i. qd̄ culpa ibi legitimo iperio iubēte z. q. ij. c. i. Ultimo vī qd̄ non dubia cū expresse z cū pene adiecte phibite sint represalie a lege in aut. vt nō si. pig. s. i. coll. v. vñ sumpta est aut. oi no. C. ne vroz p ma. z. s. eo. li. de iniur. z dan. da. c. i. Soluendo recitat Sui. opi. arch. in p. dec. i. d. iniur. q; pignorationes p quas inocens puniat p nocente dari n̄ pnt p s. prime allegata. putat tñ q; dñm: z ciuitatē negligentem dari possunt pmissa monitiōe z pcedēte sñia iudicis ipsius spoliati sup negligentia z defectu iudicis ipsius spoliantis vt in. c. intelligit. z. c. dñs. z h̄ habuit a Suid. speculatore q; sic notauit in p. d. c. de iniur. s; ipse Suid. nō putat qd̄ iudex spoliati pignorationes possit cōcedē s; illos q; sue iurisditiois nō sunt cū nō sit iudex ipsoz: imo nec spoliatoris nec iudicis negligentis vt dixi. s. parte. ij. in tertia rōne. z hoc verū nisi spoliatus nullū oīno superiorē inuenire pōt coram q; iudicē spoliantis cōueniat qd̄ raro poterit euenire: cū in tali defectu secularis iudicis ecclesiasticus iudex pōt adiri vt. s. dixi. vbi oīno nullum inueniret iudicē locus sit opinioni Archi. c. g. domini. qd̄ dicit gentē vel ciuitatē plectenda intelligatur auctoritate sui iudicis vt itellexit Jo. fab. z tunc si rebellis fuerit suo iudici bellū z represalias indicē poterit s; illos sed alius hoc nō poterit nisi in defectu vt. s. z sic intelligit no. p. Inno. in. c. dilectus d. appella. Est sciendū q; Ja. de belui. disputauit ēt hanc qōnem quam posuit in p. di. auten. vt nō si. pig. z tenuit q; vbi p iusticia pōt ad superiorē hēri recursus nō est locus represalijs in aut. vt disse. iud. s. i. z. ij. z. s. si tñ cōtingit. z in autē. de questo. s. si vero. alias cōcedi possunt z reipublice pp iniuriam vel iniusticiam sibi factam. z pp eandem cām z priuate psonē. allega. c. dñs. naz si vt dñ licet eo casu pugnare insidijs. fortius ergo p viam represaliarū cōcedet tñ solum s; delinquentes. s; magistratus officiales z cōsiliarios iusticiarū denegātes. allegat. s. eo. li. de sen. excō. romana in fi. ff. qd̄ quisq; iur. l. i. ff. de dolo. sed si ex dolo. s. i. vbi de h. Item s; vniuersitate iusticia denegantē. ff. qd̄ metus cā metū. s. aladuertendū z qd̄ cuiusq; vniuersi. s. i. z. ff. eo. ti. aliud s. refertur. Et s; dñm z eos subditos sibi auxiliā prebētes ad iniusticiā. s. e. li. de sen. excō. si sententia. s. i. C. de hereti. aut. si vero dominus. z s; pncipalē debitorē z cū q; res detinet. ff. de his q; in frau. credi. ait ptoz. s. si debitorē cū cōcor. z vbi decu. vl. coar. cū. l. i. z de decu. l. generaliter. l. i. x. z his casibus nō solū in res vt in. s. si debitorē sed z in psonas cōcedi pnt cuz iusticia denegantes habēatur p cōdemnatis qd̄ p; q; pōt eis iudici bellū z ipsoz res apprehendi. vt p dicto. c. dñs. z. ff. de rei vendi. q; restituere ne vis fiat c. l. si q; missus in pn. C. d. epif. z cle. l. ratorē z cōdemnatus capi z in carcerē detru di possit. C.

qui bo. ce. pos. l. i. z idē in debitorē qui p̄moniu; dispigit vt creditor ad sibi debitū puenire nō possit. ff. de his que in fraudē cre. l. si. s. vlt. s; hoc casu ēt persone capi poterūt dixit aut nullo mō represalias posse concedi s; personas singulares que nō deliquerunt cū pro delicto vniuersitatis vel dñi non teneant singulares psonē alleg. decre. romana z ibi sequētia que post ipm superius allegauit. z no. p. Inno. de sen. excō. grauē. de resti. spo. olim. z de iureiur. sicut. de foro comp. postulasti. de appel. dilectis. Subdit aut q; l; represalie priuate psonē certis casibus cōcedi possint vt est dictū. non tñ illi cōcedendū est. q; psonas vt detinere vel in vinculis ponere possit. z de rebus sibi satisfacere. sed vt possit psonas z iudici p̄tare. vt in publico carcere custodiant. z vt sibi de rebus aucte iudicis satisfaciant. q; nō est singulis concedendū qd̄ magistratib; cōpetit. ff. e. ti. nō est singulis. z hoc pp vitandos tumultus vt ibi z ne fiant exactiones illicite. ff. de offi. presi. illicitas in prin. z. s. i. z. s. ne potētiores cū sequētibus. z ne detur occasio iniuriarū vnde nascunt. s. de accu. qualiter. i. ff. vñ vi meminerint z hoc casu possunt intelligi glos. C. cōmi. vel epi. l. iudex. ff. de acqui. pos. iuste z facit. l. ob. s. z autē. s. mo. C. de acti. z ob. z ipsa autē. vt non si. pig. in prin. z. s. i.

In est in mora.

lx. Joā. mo. dicit ponendum casum. p. l. ff. de cōpe. cū alter z. l. sequētes de iudi. nō vñ. ff. de re iudi. cōtumacia. s. vlti. ff. de vfuris cū qdā. s. si pupillo. Prima gl. dicit vnde sumpta z ponit exempla. Secundo reddit rōnem z ponderat quod dicit legitima. In prima glo. ibi nulla intelligitur. sequitur mora vbi nulla est petitio. z ibi nihil interest sequi ipō iure q; actionē nō habeat an p exceptionem infirmetur. In prima glo. ibi nō est in mora. ita q; prout dicit Dy. ab oibus effectibus moze quos post eum scripsi in regula mora sup p^a glo. exempt^{er} erit z indēnis. z ibi nāli tñ vt per nudū pactū qd̄ fm reges actionē vel obligationē nō parit. ff. de pac. iurisditū. s. igit. q; verū regulariter sed cāliter fallit vt ibi no. s; sequēdo ius ciuile opponit Dy. ad regulā de. l. si pacto. C. de pac. vbi pmissi penā p stipulationē si nō faceres qd̄ nudo pacto pmissa. z tñ ibi agit ex stipulatu nec pcedit mora t; ipse q; ibi non agit ad id qd̄ debet ex pacto nudo. s; ad id qd̄ debet ex stipulatu. cuius occasione forte zsequeret qd̄ dētur ex pacto. z ē spāle qd̄ agit ex stipulatiōe penali ante morā ne contractus omnino sit inutilis. fatetur q; h̄ nō procedit de iure cañ. de pac. c. i. z in fi. Idē Dy. ad h. ff. e. l. nihil z. ff. de excep. l. ij. de replicatione. plene scripsi. s. de excep. a nobis.

Ec regula

inducit ad qōnem facti disputatā p. d. Jo. de montemur. que talis fuit. iposita fuit per papā kalēdis Junij decima triēnalis solucō da p platos z clericos ecclesiarū de ānuis ipsaz puctib; d. mēse Martij singulis ānis sub certis penis z datis collectorib; vt ē moris z tūc dñs Jo. perat ecclesie paduane z illius āni puct^o pcepit q; demū trāslat^o fuit ecclesie boni. kalēdis Ianuarij. z do. D. tūc fuit plar^o ecclesie paduane z vterq; suā ecclesie statiz possidet. neuter ipsoz d. mēse Martij primi sequētis decimā soluit. q; rebat q; ipsoz incidere i penā. z q; ex illis solue tenebat. Pro vtroq; iducunt ātuor rōnes. Tertio ponit qdā opinio solutō z ad tria rñsio. Pro vtroq; iducebat hec regula. Pro q; ipse dñs. D. n̄ fuisset morosus cū defensionē legitimā h̄ret. s; q; illa decia debebat de fructib; z fm q̄titate ipso rum in illis ptribus vbi nō est taratio. s; do. Jo. fuit collector fructuū z sciebat q̄titate ipsoz. ipe igit solue debet decimā cū ad illā teneat pceptor fructuū. de deci. tua no bis z. c. a nobis cū fructus ipsi trāseant cū onere suo. e. t. pastoralis z. c. cū nō sit cū cor. z huic puenit regula h. e. ti. q; sentit. z lex dicit illū nō ferēdū q; lucrū amplectit z n̄ vult onus subire. C. de cadu. toll. l. vna. s. pro sedo in fin. Secundo

Secundo si pceptio fructuū est cā solutionis vt ponit
 thema 2 dcm est supra cessante cā cessare dz exactio ab ip
 so do. **2** fieri dz ab illo quo cāpdurat de ap. cū cessan
 te cū cōcor. **Tertio** cū plati egparent vsufructuarijs.
 vt no. s. de pecul. cleri. c. vlt. 2. s. eo. lib. de offic. or. pnti. vt
 vsufructuarius tenet ad onera 2 tributa. ff. d. vsufruc. ha
 ctenus. 2. l. si pendētes. g. boñ. q. de facto 2 de iure vsufu
 ctuarius fuit illoz fructuū decimā soluat. **Quarto** ip
 se boñ. maiore pte anni possedit 2 administravit ecclesiā
 paduanā 2 sic toto anno administrasse vñ. s. eo. li. de rest.
 spo. freqns. ff. de excu. tu. pp litē arg. C. vbi sena. vel cla.
 l. senatores. ff. admuni. l. assumptio. ipse g illi pmi āni ex
 trib⁹ decimā soluat. **Es do.** Jo. allegat. p se q nō fuit
 morosus nec tenebat ad decimā. cū d mēse Martij n̄ eēt
 eps paduan⁹ platis aut iposita erat solo vt pz i themate
 do. **S**igif q platus erat solue tenebat tpe vo sue admi
 nistratiōis ipse do. Jo. nō soluē tenebat. cū dies solonis
 nō venisset imo petitiū fuisset plus tpe. si dū admistrabat
 petitiū fuisset. de plus peti. c. vno. ff. de pdi. l. debet. l. i. diē.
 do. **S**igif q fuit successor 2 hēs illius queniā 2 soluat
 de solu. c. i. ff. d. diuer. 2 tēp. pre. l. cū hēs 2 facit de imu. ec.
 aduersus. **Secdo** do. Jo. q ad paduanā ecclesiā p trās
 lationē censet mortuus. v. q. i. s. ecce i qbus debuit. g. qd
 necessario p ecclesia ē soluēdū soluat successor sic si mor
 tuo successisset vt in p. dec. i. 2 de solu. de so. comp. dilecti.
Tertio tales decime reales sunt nō psonales. vñ rē se
 quunt 2 possessor ad illas tenet. ff. de publi. 2 vec. l. ipato
 res de mu. 2 bo. l. vl. **Quarto** pstat q decima illa non
 fuerat iposita do. Jo. epō paduano s3 dignitati 2 ecclesie
 sine nois expōsiōe 2 sic respicit successorē de offi. deleg. qm
 abbas. **S**olo vt dicit qbusdā videbat q dēret fieri p
 rata tps diuisio iter eos ar. de loca. pp sterilitatē d testa.
 relati. ij. in fi. ff. solu. ma. l. de diuisione. 2. l. diuortio. 3. de
 deci. a nobis. 2. c. tua nobis. 2. qd. e. ti. ad aplice 2. xvj. q. i. si
 qs laycus bñ facit. s. e. li. d. sepul. cū qs. ij. rñ. ipse at soluit
 q do. **S**epō paduano incūbat soluēde decie onus. 2 sic
 nō soluēdo icidit in pcessus allegat. c. si qs iam transat.
 xxi. q. ij. 2 pre. decr. i. de solu. 2 de reli. do. pstitutus rōnem
 reddit q debitū est reale. dicit aut q iura 3ria loquūtur
 i cēsisibus psonalib⁹ vel i diuersis possessorib⁹ q faciūt fru
 ctus suos epī aut nō faciūt fructus suos q nō sunt dñi. s3
 pcuratores d dona. c. ij. 2 vsurarius non vsufructuarijs
 cōparant i morte. i. cū dmittūt ecclesias vt no. in p. decr.
 pnti. fatef tñ q si ipse do. Jo. exportasset fruct⁹ vel malo
 nō cōsumpsisset cōueniri posset p successorē. decimā aut
 nō h3 soluē p ecclesia paduana. satis. n. est sibi q illaz h3
 soluē p ecclesia boñ. **Ad** 3ria ē rñdet q pcedūt qñ qs
 facit fructus suos 2 suo noie ex illis tenet ad decimā. 2 qñ
 vnus nō succedit in locū alterius. nec censet cadē psona
 p̄mus 2 scds sicut est vidē in marito 2 vpoz dño 2 colono
 p̄prietario 2 vsufructuario 2 plurib⁹ socijs qbus casib⁹ q
 libet tenet pro rata vt in iurib⁹ allegatis in p̄n. solonis.

On est obligatoriu. lviij. bonos mo
 res. loquit ergo regula i pro
 hibitis pp sui turpitudine in phibitis vo fa
 uore psonē iuramentū illius cuius fauozes
 respicit facit valere qd non valebat fm dy. vt in aut sacra
 menta. C. si aduer. ven. s. e. li. d. pac. c. ij. de iureiur. c. ij. cū
 concoz. **Prima** glo. dicit vnde sumpta 2 ponit exem
 pla. **Secundo** dicit fallere regulam decr. si vero. **Tertio**
 istius regule dat concoz. 2 assignat duplicē rōnem. **In**
 prima glo. ibi excepto sequitur eo q celsus putat non va
 lere si conuenerit ne dolus presertur. h enim bone fidei
 iudicio contrarium est 2 ita vtimur. **In** prima gl. ibi.
 j. eo. in malis facit etiam. s. eodem libro. de electi. vbi pe
 riculum. s. qui aut 2. c. q. sepe de re. eccle. non alie. c. ij. s.
 contractus. 2 ibi nemo potest vt ibi dixi hoc est impossi
 bile mozis vel iuris 2 vt hic dicit dy. que contra bonos
 mozes sunt impossibilia dicuntur de iure. ff. de cōdi. in
 fi. filius. 2. l. conditiones. 2. l. quidam ergo 2c.

Ec regula inducēbatur ad qōnē
 fratris Aberti quam
 sic pponēbat abbas cū cōuentu⁹ cā vitande
 murmuratiōis 2 scandali fecerūt statutum
 iuramēto firmatū vt singulis mōachis darent. x. ānuatim
 p vestimtis. **Querit** vtz abbas p̄ria volūtate possit illō
 tollere ip̄s mōachis pecuniaz denegādo. 2 qz qd fuit p⁴
 quā disputauit satis fuit i illa. plixus ad cuius decurra
 tiōnē intēdo 2 allegādo p̄ p abbate discutiedū dicebat
 an statutū fuerit licitū. **Et** q sit illicitū iducebat quat
 tuoz. p̄ statū monachoz. scdo subiectionē ip̄soz ad abba
 tem. tertio abbatis officii. q̄rto qz 3 regulā qd agit. scdo
 infra patebit in fine soluit. **Circa** p̄mū pstat q stat⁹ mo
 nachi nō pmittit eū. p̄riū habere vel aliqd possidere. xij.
 q. i. nolo 2. c. nō dicatis. xvij. q. i. c. i. de sta. mo. c. ij. 2. c. cum
 ad monasteriū. ergo statutū illicitū qd facit eū. p̄prietariū
 nec enim ē vna via. phibitū p aliā cōcedendū vt hoc ti. cū
 qd vna. de pcura. tue. **Itez** cū sp̄ale sit q monachus pōt
 hēre peculū⁹ p iniuncta sibi administratiōe d sta. mo. c.
 ij. 2 tñ certū est. q ille l3 administrator nō h3 illud p̄p̄riū
 ē si abbas esset vel eps. liij. di. abbat. de test. c. ij. xvij. q.
 i. c. vni. de pui. cū olim. pp qd cōcludit illi administratori
 cōcedi detētatiōnē tñ ex q seqtur q nō administratori ē
 detētatio p abbatē cōcedi nō pōt facit d̄ priuile. sane. ergo
 nec se ad id p statutū obligare fraudādo legē de h ad p̄.
 quāto. **Circa** fm pstat q monachi abbati i oibus obe
 dire tenent d sta. mo. cū ad mōasteriū. s. abbas. xvij. q. ij.
 abbates. lvij. di. c. i. 2. ij. 2 sicut obediētia i exhibēdo inest
 monacho sic 2 i recipiēdo inest abbati. 2 huic abbas renū
 ciare nō pōt qz mōachū manētem suū mōachū non pōt
 absoluerē ab obediētia d renūcia. c. pe. s3 istō statutū qdā
 modo absoluit si ab iūto abbate quē vice dei hnt sup ca
 put suū. s. eo. li. d. elec. si religiosus. possint illa. x. petere
 2 ipse teneat dare ḡ illicitū. **Itez** si cōcedit hoc p vestib⁹
 fieri posse ḡ pari rōne p victu. vt tñ p pane pro vino 2 p
 piscibus. ne dicamus caribus recipere debeant 2 sic ex
 vi statuti haberēt p̄bēdas distinctas vel saltē portiones p
 uilegiatas. s3 id qd scripsi de pben. dilectus. i. 2 cellas pri
 uatas s3 id. x. q. vlti. monachū. xij. q. i. necessaria de statu
 mo. cū ad monasteriū. **Circa** tertiu certū est q ad ab
 batem p̄tinet tota ptās monasterij. xvij. q. ij. nullā 2 dz cē
 discretus in regimine. eo. q. si qs abbas. 2 de oibus dili
 gentē sollicitudinē genere dz vt pd. c. cū ad monasteriū. 2
 fm qualitates psonarū eis puiderē vt ibi ver. qd si qs fa
 cit de pben. d multa in fi. ff. d. vsufruc. s3 2 si qd. s. i. exēplo
 aploz q nō equalr oibus s3 singulis diuidebant. put il
 lis opus erat. actuū. iij. xij. q. i. dilectissimis. s3 si pp senū
 vel aliā cām illa. x. nō sufficiant. seq̄ret ex statuto q plus
 dare nō teneret. **Itez** si supabūdat seq̄ret q nihilomi
 nus illa dare teneret. hoc ḡ esset s3 abbatis distributozis
 officii 2 sic illicitū cū equale vitiū sit negare necessaria 2
 dare supflua. rli. di. qsqz de offi. custo. c. i. 2 clemē. de iure
 pa. c. i. ḡ statutū iniquū qd aufert abbatis officii in. pui
 cendo 2 distribuēdo 2 p 2ns non obligat iuramētu qd est
 contra supius dicta facit de iureiur. sicut. ij. vbi nō valet
 statutū ēt iuratū in p̄iudiciū iuris supioris vl̄ ipsius offi
 cij. p que patere pōt q statutū nō h3 honestatē q̄ p̄seruat
 honoris status s3 hoc 2 fundit facit. xxiij. q. v. si apud. n̄ h3
 iusticiā qz disoluit obediētia vt dcm est nec h3 iuris pos
 sibilitatē. xxiij. q. ij. faciat. nec necessitatē cū alr fm regulaz
 possit mōachus puideri n̄ cōuenit nāe negocij imo est s3
 illā facit de cō. appo. c. fi. 2. c. cū ad monasteriū in fi. nec est
 p cōi vtilitate. s3 p p̄uata singulariū monachoz. 2 sic in
 h̄ statuto deficiūt oia illa q cōcurrēt dnt in. l. 2 denda. iij.
 di. erit aut. ad idē. i. di. cōsuetudo. vbi dī q lex dz cē talis
 q cōgruat religioni. discipline queniāt. 2 saluti p̄ficiat. s3
 p supiora pz 3rium in hoc statuto ḡ statutū nō v3. 2 iura
 mentū de ip̄so seruādo non obligat. maxie qz nō valet iu
 ramentū qd frangat p̄fessionis fidem de iureiur. sicut. i.
Quarto cū regula monachoz sit per sedem applicauit

Abbas cū
 cōuentu. **Ad**
 Jnn. in. c. ij. d
 sta. mo. Jnn.
 in. c. nisi essent
 de pben. Jnn.
 in. c. insinuāte
 q cleri. vel vo.
 Guil. in cle. i.
 in. s. eadez de
 supplen. negli.
 prela. idē guil.
 in cle. i. de reb.
 eccl. non alie.
 Abb. in. c. edo
 certi. i. ij. col. 3
 rescrip.

Abbas
 pōt hēre peculū
 um. **Ad** bal.
 in. l. fi. in fi. C.
 q cum eo. vbi
 dicit q mona
 chi possint ha
 bere peculūz
 maxime si hnt
 prioratus obe
 dientiaros vt
 māuales 2 al
 leg. capti. q̄to
 de offi. ordi.

approbata et confirmata de reli. do. c. fi. et sit lex priuata quo ad eos. sed de re ex certa scientia confirmata p papam vel ipsi us privilegij no lz alicui iudicare vel illa mutare. d. cofir. vti. vel inuti. c. i. z. ij. d. iudi. cu venissent. s. de ma. z obe. cu inferior. z cle. d. elec. ne romani. s. regula dicit vestimta n pecunia monachis dari. g. abbas z couentus cōtra regulā statuē nō potuerūt. cōcludit g. abbatē reuocare posse statutu quod sine salutis interitu seruari nō pōt. vt pbatū est z sic iuramentū nō obligat p hāc regulā z regulā i malis. eo. ti. cū cōcor. **C** In cōtrariū p monachis allegat statutu licitū ex pte cause efficientis. scōo malis. tertio ipul siue z finalis. qz d formalis n dubitat cōcludēs idē ēt si effz illicitū **C** De p abbas z monachi cū faciant licitū collegium statuta i pzio monasterio facere pnt facit. i. di. ius ciuile. xj. di. catholica d p se. di. iij. c. i. d. cōst. cū accessissent. z. c. ex lris de cler. n. resi. cū dilectus. z. c. ad audiētia. g. est licitū ex faciētibus. **C** De scōo pecunia dat p vestibus z in eas est cōuertēda cū illis g. censet eodē vt lite pendēte ecclesia. xij. q. i. s. d. his reb. s. e. is qz in ius s. mōacho dētur vestitus z victus qbus dz esset cōtentus. xij. q. i. cle ricus q. xvj. q. i. si cupis. g. licite recipit qd dat p vestibus. **I**nducit ad idē q cler. vl vo. insinuāte. z qd ibi no. z. xvij. q. i. d. viduis. i. per q pz q monachus i domo quōdaz sua cū oibus bonis quōdā suis remanere pōt. z illa admini strare z i suos vsus cōuertere d abbatē licētia. fortius g. abbas cū caplo poterit facere mōachū administratozem certe pecunie i certū vsum necessariū cōuertēde p argu mentū a minor. a. de q de elec. cū in cunctis. z de toto ad ptem de offi. dele. pastoralis. nā z q totā cām nō delegat certū articulu delegare pōt. d ap. cū cām d re iu. cū Ber toldus d offi. delegati sup qōnū. **A**d idē pbat. q mōach de licētia abbatē pōt aliqd possidere. lz nō vt pziū facit. xij. q. i. nō dicatis. z ibi no. nā tex. ibi dicit. q nil possidere pnt sine abbatē licētia. g. de licētia abbatē pnt de his que fi. a pla. cū aplica in fi. vñ talibus spoliatus restitutio nem perit. de rescrip. cū dilecta de accu. olim. **I**te constat q pnt hēre peculū p admistratiōe sibi inūcta. de sta. mo. c. ij. si g. cuilibet monacho dat admistratio illius sūme. li cite illā t. g. statuti mā nō est iniqua. nec pp id dē habere propziū cū id in monacho sit pziū. qd celat abbatē. sed hoc nō est tale. g. cōcludit vt. s. **C** De tertio. i. ipulsiua cā vel fi. no. qd in thēmate dē pp vitādā murmurationez z scandalū hoc statutu. q maxime in religiosis vitāda sunt qd decet esse qetos. xvj. q. i. q vere. xvij. q. ij. quā sit de iudico. c. vno. valuit g. pto respectu cause pdicte. cū pro vi tando scandalo possit fieri z omitti. qd alias nō liceret d no. op. nūci. c. ij. fortius g. pseruandū ē tā scō. qz turpius zc. de iureiurā. que admodum. fortiter facit de pben. nisi essent vbi p bono pacis absolute dari pmitit monacho annua pecunia. fortius g. dari pōt ad certū vsum necessa riū. vt in terminis qōmis sic z pp scādalu nō recipit mōa steriū als recipiēdus de regul. c. fi. bonū g. fuit statutum murmurōne z scādalu tollēs q sepius in mōn. obueniūt ex vestiu distributiōe. qnqz ēt non discreta z q p qete reli giose quersatiōis ordiata sunt turbari vel violari n dnt. xv. q. ij. cū pie. z. q. i. q ad ppetuā. cū igit pbatū sit ex cau sis efficiētī mali z fi. statutu licitū bñ segtur q cū sit edcū ab abbate z couentu p solū abbatē non poterit reuocari s. eo. ti. ois res cū pcor. coadiuuat regule. s. eo. qd sel. z. c. mutare. **I**te pcludit idē p locū a diuisiōe. nam aut dieis statutu licitū aut illicitū. si licitū. solus abbas n reuocat vt pxi. dixi. si illicitū ob. sibi factū. pziū z qd venire n pōt de cle. qm. diuersis z ibi pcor. hinc est q iudex q tulit in quā suam illā nō reuocat. ff. d. re iudi. iudex. z. l. paulus. statutu aut lz vim snie d sen. exc. a nobis. si h i statuto nō iurato fori i iurato p eū cū possit iuramētū suari sine ite ritu salutis d iureiu. si vo. z. c. cū cōtigat d pac. qzuis. imo z si dubiū est an teneat dz abbas puenire aucte. pzia de elec. venerabilē. plus dico q si paret iuramētū illicitū ex pte recipiētis ex quo nō est illicitū ex parte iurātis ser

a Argumē tum a minor. Adde text. i. c. si in laycis. xxx. vij. di. tex. i. c. d. in dncijs. ij. q. ij. text. in. c. ex parte de de ci. gl. i. vbo p facto i cle. i. de rel. z ve. sanct.

b Et d toto ad partez. Ad de ca. meretri ces. xxxij. que. iij. gl. z Bar. l. i. p fundū. ff. d. sui. rufi. p. di. l. que de to ta. ff. de rei ve. l. si cui legat. z ibi Bal. ff. de leg. i.

c Murmu rationē. Adde d pēa murmu rationis. vide in. c. alienus z ibi doct. xc. d.

d Qui non iuratus se imi scuit. Ad d bal. in. c. consan guinei in fi. de re iudi. Abb. i. c. ij. d. tes. ab. in. c. qm vt lite nō conte. 2. o. ro. consi. ccij. incipi. quo ad pziū.

e Juramen tum est de sub stantia. Ad de q testi non iurato non cre ditur fm bal. in. c. de testib. d. testi. i. ij. col. abb. i. c. tuis q stionibus. e. ti. fallit vbi agi tur de iforma tiōe sup fama vl sup notorio fm ant. de bu. i. c. cū i tua. de spon. ad fi. fal lit. ij. i. sacerdo te sup pnia s. z archi. i. c. i. ca. pite. l. di. arch. z domi. i. c. iph apostoli. ij. q. vij. ant. de bu. i. c. testimoniū de testi. fallit tertio qn sta tutuz velle q dcm testis nō iurati pbarer fm 2. o. ro. q. fi. ex. incipi. vifo puncto.

uandū est. hoc pz in iuramento de soluedis vsuris de iu reur. debitores. cum g. ista datio sit licita ex pte abbatis. xij. q. i. nō dicatis de sta. mo. c. ij. q pōt dare pecuniā mōa cho sicut dñs z p seruo z filio. ff. de pecul. depositi i pn. z s. peculū. dato q ipsius receptio q ad mōachos esset il licita pp iuramentum tñ dare tenet. pz g. cōclusio huius partis q abbas statutu tollere vel pecuniā denegare nō pōt. **C** Soluebat q nisi certa cā subsit per quā statutum trahat ad norā abbas. pprie tm voluntate nō dz denega re pecuniā s. dz seruare iuramentū cū possit seruari sine interitu salutis eterne p. c. debitores. z. c. si vero d iureiu. verumtamen si ipse denegat monachi aduersus euz ad hoc petitionez vel actionem non habent imo voluntati sue obedire tenētur hoc dixit per. c. xxxij. q. v. manifestū. z sic loquendo sint soluta contraria. z vide qd dixi de sta. mo. cum ad monasterium in fi. glo. dicebat.

Un est sine

n rix. nō pertinet dicit Jo. mo. rōne facti vl modi ad primū allegat de homi. continebat ad fm. eo. tit. ad audientia. ff. ad. l. agli. sed z fi. s. fi. cū. l. se. se imiscet. tractat h d. an teneat qui impe dire potuit iniuriā fieri z nō impediuit z dicit h planū de iure canonico. s. eo. li. de sen. exc. dilecti. z facit ad hoc ff. de nopalibus. l. ij. in prin. z ff. de re mili. oē delictū. s. q ppositum vt dicit prium no. ff. eo. ti. l. culpa tñ vt dicit tex. illius. l. facit pro a prio item facit ad fil. l. i. s. eodem aut. pro glo. facit eadem lex. l. sed in eo de hoc. s. de sen. ex cō. quante. **C** Prima glo. dicit vñ sumpta. z ponit exem pla in prin. z in fi. ex qbus infert hūc de cāu teneri in me dio obijcit z soluit. **C** In prima glo. ibi culpa est. sese iu miscē rei ad se nō pertineti. z ibi seruus itereff hominis hominem beneficio iuari. **C** In prima glo. ibi officiu. C. de neg. gest. officio vbi de h z eo. titu. l. i. ff. d. inoffi. test. l. ij. z ibi iudice z assessore. ff. qd qsqz iuris. l. ij. z ibi no.

Ec regula

b facit ad qōnem d cle rigo q pfocinat i cā sanguinis corā iudice seculari. q sit irregula ris nō te secuta. quā plene scripsi post ho. de postu. c. i. sup gl. **I**te facit ad qōnem quā disputauit d teste q nō iurat se imiscuit ferēdo testimonio. z falsum dixit quā sic pponēbā. **A**cquilius vocat ad testimoniū obliuio ne vel alia d cā n iurauit. z falsuz deposuit. qrit an teneat pena falsi testis. **C** Primo de eqūitate pene remittit ad negatiuā allegant. vi. rōnes. z totidē in pziū. vltio soluit duos inducēs q solutioni pcor. dāt z pzia soluit. **C** Qua lis g. sit pena de qua querit videat studiosus. l. dist. si eps. ij. q. iij. in sum. v. q. vlt. p. rebz. ij. iij. q. i. q. cū. q. xij. q. v. si qz cōiuct. xij. q. v. rex dz. xij. q. v. hec imago. de cri. fal. c. i. ff. ad. l. cor. de fal. l. i. s. vlt. de testi. q falso. C. eo. l. nulluz. C. de epi. z cle. aut. p. b. z in corpe. de san. epi. vñ sumpta est. s. reuerēdissimus coll. ix. **C** Ad nō teneat sic pbo. iu ramentū est de sba formalis ipsius testimonij vt pz. iij. q. iij. iurisuradi. q est lex. C. de testi. ij. q. iij. nullā ibi pzius ad sacra xpi euāgelia. iij. q. ix. hortamur. ibi tactis sa. sa. euāgelij pfito legalr sacro. s. de testi. fraternitatis in fi. eo. tit. de testi. z. c. nup. C. de testi. l. testiū ibi bi q cum sacri religioe deposuerūt z. l. si qn ibi sicut. n. pro toto litis cer tamine. iureiur. zc. s. vbi definit sbalis forma definit esse rei siue oficiat qz nūqz fuit siue qz fuit z desijt. pmiū pz. i. q. i. d. trabe. s. d. bap. c. pe. d. spō. tua ifi. de sū. tri. c. vno. i. cle. ff. ad. l. fal. si is quadringenta. s. quedam. ibi neqz balne um neqz theatrū neqz stadiū fecisse itelligit q nō dedit p priam formā q ex cōsumatiōe cōtingit. **C** Scōm pz. xvj. q. vij. z hoc diximus de no. op. nūci. c. ij. ff. de v. sig. mulie ris. s. i. z. l. se. ad exhibē. iul. scribit si qz hoicm. s. sed si qz de aur. z ar. le. l. seya. dicā ergo cū. l. q deficiente rei essen tia vel origine absurdū est imaginē derelinq. C. de lati. li ber. tol. vna. i. rñ. in fi. cū g. hic eēntialis forma deficiat. vt prius dixi. cuius defect. qnqz plus afficit qz defect. mae. vt pz ex notatis. xij. q. ij. in forma. z. c. sine exemptiōe. s. z e constitu.

constitu. que in ecclesiis in gl. si. dicā nec testimoniū. nec
 testimoniū imaginē hec fuisse. et sicut iurās tū de falso te-
 neri nō pōt sic nec dponēs tū cū ex iuramēto et dicto resul-
 tet testimoniū sile de eo q duxit in ma. c. si. deficiente igit
 p habeat p infecto et incidat. facit qd not. de testi. cū cām
 in si. vlt. gl. **S**ecūdo sic pbo iura q punitū falsum testem
 itelligunt de piuro. Exo. xxij. in prin. ne iungas manū
 tuā vt p impio dicas falsuz testimoniū. falsum ē g i illo
 qui manū libro iūxit vel iuravit ad idēz. xxij. q. v. rex. dz.
 xxij. q. si qs cōuictus in si. s. de testi. cū tu. et bñ de pcur. in
 nsa. ibi iuramēti religione cōtēpta falsum testimoniū di-
 ferint. ff. ad. l. cor. d. fal. qd sit falsum. vñ salomō puer. vj.
 ponēs. vij. odibilia ponit linguā mēdacē et testē fallacē vt
 diuerfa cui bñ cōcor. de psump. l. fas. s. de accu. inq. sitōis.
 s. ij. an si. vbi mendax admittit ad testimoniū. qd nō pce-
 dit in falso teste et emēdato de testi. testimoniū. cōstat at
 spōssibile dierare illū q nō iurat. xxij. q. v. ille de iureit.
 et si rps. sicut mozi nō pōt q nō vixit. xxij. q. ij. qd nō. et de
 silibus ibi vide no. et de despō. ipu. ad dissoluendū de ec-
 edi. ad audientiā. iste igit cū nō iurauerit lz mendax dici
 possēt nō tñ falsus testis et sic cū de pena tractemus q re-
 stringēda est. e. tit. in penis cū cōcor. illa pena nō tenebit.
Tertio sic pbo. eadē res nō pōt opari diuerfos effect?
 rj. q. ij. cognouim? de dec. cū in tua de prin. qz circa. ff. d.
 vluca. eū q edes i si. multominus g opabit rios. xxij. q.
 vij. qd aut de ap. sollicitudinē i si. C. de fur. l. i. cū cōcor. Sz
 cōstat q nō hñ pro teste quo ad fidē rei geste p iura in pñ.
 allegata. g nec quo ad penā fal. siue i dīctorius icidam?
 vt sit testis et nō testis vel pti testis et pti nō sicut qs nō pōt
 esse sanctus et peccator. i. q. i. sicut rps. dignus et idignus.
 lxxij. di. c. ij. legitimus et illegitimus de clāde. despō. c. si.
 vbi no. liber et seruus. ff. de libe. cā duob?. sicut dicit lex q
 ridiculū ē eadē feminā vt nuptā et nō nuptā admitti. ff. d.
 pdi. et de. filie. si g careat noie testis careat et effectu et sicut
 circa fidē sic circa penā. xxv. q. ij. s. si. de ver. sig. abbate i si.
 C. d. fer. anullo. **Q**uarto sic iudicis accusatoris et testis
 actus equant in iure pbat optime. xxij. q. i. s. bis aucto-
 ribus de testi. c. si. de accusa. sup. his d. hereti. excoicam?
 s. credētes et pbat bñ. ff. de his q. vt i dig. l. post legatū in
 pñ. et s. se. vbi q accusat testm d falso. testificat vel iudicat
 legatū pdit. Itē i liberto q pñonū ledit accusatiōe vel te-
 stimonio. xij. q. ij. cps q mancipiū. d. seruus nō ordinādis
 de famulis. ff. de bo. li. q cū maior. s. i. Sed act? iudicis nō
 effectiue statuētis sibi nō obstat de pe. di. i. h aut de v. sig.
 in his ibi cū effectu. ff. qd qsqz iuris. l. i. in si. qd. n. obfuit
 et. de iniur. Item apud. s. si curauerit cū cōcor. Item ac-
 tus accusatoris de facto tñ accusantis nō afficit qd p3 in
 muliere et minore q de facto accusantes et sine abolitione
 defisctes nō icidūt i turpill. ff. ad turpillianū. l. i. s. accu-
 sationē i si. Itē falsitas pñs ponētis vel rūdētis pñia pu-
 nitur cū hoc fuerit post iuramētū nō tñ prius de iureit.
 cū in positioib?. li. vj. ad idē. eo. l. i. de ptestis si post. sic er-
 go dicā in teste vt sic in ipso nō punitat dolus q nō nocu-
 it. ff. de dolo. l. i. s. idē pōponius ait. **Q**uinto sic. aut iste
 accusat ab illo s que deposuit et cuius itereffat ab alio.
 a p nō pōt qz illius vez dictū nō recipet s se ex defectu
 iuramēti. g nec de falso bz pqueri qz nō dz id petē cuius
 rium nō peteret. s. de emp. et ven. c. ij. vbi de h i gl. ij. C. d.
 solu. l. pe. de rescin. vñ ratas. Itē alia rōne. qz sicut i culpa.
 q non sicut curiosus vt ille iuraret siue sit pducens. siue
 is s que pducit. q ad id citat de testi. c. ij. imputet ergo
 sibi. ij. q. vj. biduū in si. si g repellit illū cuius itereff. for?
 cneum cū ex accusatoribus pferendus sit idoneor. ff. de
 accusa. si plures et ille magis idōeus cuius plus itereff
 vt ibi. ff. de collu. dete. l. si. in si. g iuxta regulā no. s. d. elec.
 cū i cunctis. si nō ict de quo magis vñ nec inerit de q mi-
 nus et si vinco vincent te et. de quo no. xxij. q. i. rogau?
 de pcessi. preben. auctoritate li. vj. et ff. de diuer. et tpa. pre.
 l. de accessionibus. **S**exto adducit lex si quis legatus
 ij. rñ. ff. ad. l. cor. d. fal. et rō qz dicimus in nō atrocibus nō

punitū eū qui nō pfcit lz aliud egerit iuxta ea q recitant.
 C. de epis. et cleri. si qs nō dicā. et dixi in qōe sup regula in
 penis. s. sepe p crimine falsi pena pecuniaria debet et s3
 leges. ff. d. fal. l. i. in si. et no. C. d. transac. trasigere. cūz g hec
 ex iuramēti defectu nō fuerit verū vl pfectū falsuz s3 abu-
 suū vt no. si. ff. d. vñ. sig. Paulus d. vñ. ob. ita stipulatus i
 si. cōcludit istū nō teneri. **I**n rium q iste teneat pena
 falsi sic pbo nego iuramentum esse de sba testimoniū sed
 inductū est in fauorē ptium cuius iniuriat testis dicēdo
 vel tacēdo. i. q. iij. qsqz de cri. fal. c. i. C. d. fal. l. penul. et vlti.
 bozū vtrūqz p3 qz iuramētū istud p partes remitti pōt. d.
 testi. tuis et no. ff. d. fer. l. i. et C. d. testi. iurisiurādi si remitti
 pōt g nō est de substantia sine qua esse nō posset cui cōue-
 nit quod d iuramēto qd pstat excoicatus b cū absoluit no.
 de sen. excō. cūz desideres i glo. si. cū. n. certis casibus fiat
 abfolo sine illo g nō pōt dici d sba sit ergo forma sed non
 substantialis forma sine qua decisset mā d cele. missa. i qua
 daz post pñ. d. sum. tri. c. vni. l. cle. si ergo duplex est forma
 depositōis et vtraqz pfecta i se sicut duplex ē forma testā
 di iure cōi et militari et vtraqz i se pfecta et sibi ascribens i
 testō nedū cōi s3 et militari tenet d falso. ff. ad. l. cor. d. fal.
 l. i. s. ad testā et C. d. bis q sibi ascribunt. l. pe. sic dicam d
 isto q imperfecta forma singulari deposuit vt ex quo testis
 iter alios apparuit hēatur talis. xx. q. i. que pgeitozes. s.
 de regula. vidua. C. d. lati. liber. l. vna. s. s3 et q dñi. et sic cūz
 vt pus pbaui fauor partū sit iuramentū iductū et parti
 nocuit falsuz dicēdo hoc qd sit iurātū nō redūdet i partē
 lesionē s regulā qd ob g3az. j. eo. cū pcor. et l. qd fauore. C.
 de legi. sic g puniret q iurasset. C. de testi. nullū. ff. eo. qui
 falso sic et iste. **S**ecūdo q iuramentū non sit d substantia
 falsi sic pbo. lex cor. d. falsis idurit penā falsi testis vel testi-
 monij vel accusationis vt p3. ff. ad. l. cor. d. fal. l. i. in prin. et
 pluribus legibus ipsius ti. s3 nulla lex. ff. qz inducit iura-
 mentū testis s3 postea iductū fuit p. l. L. odicis et Cōstāti-
 ni. C. d. testi. iurisiurandi. g fateri oz tpe legis cornelie pe-
 nam falsi testis locū habuisse i nō iurate ex q cōcludit iu-
 ramētū nō esse de substantia falsi testimoniū. et est hinc sile
 quod hētur de pby. nō hap. c. si. et qd not. de elec. ppetuo
 li. eo. glo. si. nō ob. l. theopopus. ff. d. dote prel. qz ibi factū
 narrat. vl exponit iuratus. i. adiuratus vt ibi no. Itē cer-
 tū est q ibi nō loqtur d teste i iudicio deponēte. Itē licet
 glo. i. l. lutiū. ff. d. infa. et l. i. iij. s. sabino. ff. d. testi. itelligat
 illos testes iuratos. tex. tamen id nō exprimūt. et si dicas
 primā cōpilationē L. odicis fuisse ante cōpilationēz ff. qz
 vt i. pe. isti. i pñci. et secundā post et factā pp legū decisōes
 et sic cōcludas. l. C. pter leguz decisōes fuisse ante cōpil.
 ff. qz. et iferas p id. l. iurisiurādi q nō fuit de legū decisōi-
 bus pcessisse cōpil. ff. qz. dato q fatear q cōpilationē ff. qz
 vltimā pcesserit nō fateor q lex illa. l. ff. qz. et l. cornelia pre-
 cesserit imo put ex croniciis patere pōt cū illa lex iurisiurā-
 di fuerit cōstantini pñi. necesse est fateri q lex cornelia
 pcesserit. illā qd sic ostēdo. pstat q leges L. odicis ordina-
 te sunt sub titulis collocare sicut et decretales. s. vt leges
 diuerforz i peratoz in vno titulo descripte sic ordinate lo-
 cent qz ex iparū ordine pateat ordo auctoz. C. de nouo.
 C. cōpo. in. i. pñtu. ver. ita tñ s3 in ti. de test. l. i. fuit Alex.
 q cepit i perare annis dñi. ccc. xij. Secūda fuit Valeriāi
 et Saliēi ipsi? filij et hi regnare ceperūt. ccl. vj. Tertia fuit
 Kar. et filioz Karini et Numeriani et hi regnare ceperūt
 ccl. xv. Quarta cū tribus seqntibus fuerūt Diocleciani et
 Maximiani et hi regnāf ceperūt. ccl. xxx. lex iurisiurā-
 di fuit Cōstātini q si fuit pñmus i perū suū i choauit. ccc.
 ix. si scōs. ccc. xl. et de alijs eo amplius. et vt perficiat leges
 illius tituli ex q inchoauit lex oibus fuit Valēt. S. rami
 et Valentiniāni q rū imperiū i choauit in. ccc. lxx. lex qm
 liberi et seqns fuerūt Honorij? et Theodosij iunioris et ce-
 pit ipsoz impiū in. cccc. lxx. lex nullū. fuit zenōis q cepit ipe-
 rare. cccc. lxx. lex si qs cū seqntib? fuerūt Iustiniani cu-
 ius imperiūz inchoauit in. cccc. xxx. qd ergo lex come-
 lia de falsis pcesserit. l. iurisiurādi dupliciter probatur

a Me inu-
 sas manus tu
 am. Adde tex.
 in. c. accusatō.
 el. ij. q. vij.

b De iura-
 mento qd pre-
 stat excomuni-
 catus. Ad d. gl.
 si. in. c. venien-
 tes. el. ij. d. test.
 et gl. in vbo te-
 stificando i. c.
 decernim? de
 sent. ex. lib. vj.
 Joan. an. et do-
 mi. l. c. solet. e.
 tit. et lib.

Primo qz oēs leges i tit. ad. l. cor. d. fal. i. c. vsqz ad. l. si qs decurio q fuit Constantini p̄cesserūt legē iurisiurandi qd p̄z ex sup̄dictis. Secūdo qz si dicam qz Marcus auctor prime legis. eo. ti. ff. fuerit ip̄erator ille cepit ip̄erare i. c. lxxij. z sic vltra. c. z. xl. annos p̄cessit Constantinū z eius leges. bñ igit̄ ex his p̄cedat sup̄ior zclusio z hoc nostris temporis legisse nō ponderat nec ip̄eratoz noīa i modernis codicibus describunt. Tertio idē sic p̄bo. cōstat pena falsi teneri q corruptit testē. xxij. q. v. si qs se. z. c. si qs cōuictus facit eo. ti. ad falsarioz ibi q p se vel alios. p̄z. ff. ad. l. cor. d. fal. l. i. z. l. lege cor. §. i. z. l. falsi pena. Itēz p̄stat testes puniri de falso q falsum testamētū signauit. eo. ti. l. ij. z. l. Paulus. §. i. cū ergo isti si iurent zcludit q iuramētū nō est de sba falsi nec mix qz mentiēdo cōmisit falsus est. n. mēdatiū falsa significatio vocis cū volūtate fallendi. xxij. q. ij. §. ille. ad idē. ea. q. cum humilitatis i. fi. z. c. omne gen^o in auct. de iſtru. cau. i. p̄n. colla. vj. z talis prodit veritatem. r. q. iij. nolite. ij. z testis d̄r qs anteqz iuret d̄ capel. mo. dilectus. ver. cūqz. cū ḡ nō desit h̄ nomez falsi testis nec falsi testimonij. nec false testationis ḡ nec deerit pena de p̄rio Prover. xij. q. mētū testis est fraudulentus z. xix. falsus testis nō erit ipunitus. Adarbei. xxvj. nouissime venerūt duo falsi testes z dixerūt zc. ad idēz. rj. q. iij. inter vba z. c. estimant i fine. p̄z idem de v̄b. signi. forus vbi testes dicit̄ q sup̄statu cāe p̄ferunt. de scō. iij. q. iij. alia que z. l. iij. §. iij. ff. d̄ testi. s. de cobabi. cleri. tua vñ periuriū z falsum testimonij ponunt vt diuersa de tempo. oz. c. si. d̄ vtroqz ibi ad cor. xv. iuenimur falsi testes qm̄ falsus testimonij diximus zc. z tñ apostoli nō erāt iurati d̄ tertio. xxvij. dist. de syracusane idē p̄z. l. i. ff. ad. l. cor. de fal. z. l. lege cor. §. i. z. l. eos in p̄n. duplicat̄ testimonia z attestatōes ac si itendat̄ falsū cōmitti i testimonijs nā iuratoz z attestatōib⁹ iuratoz d̄ qb⁹ in h̄ica. s. d̄ testi. z atesta. sicut ḡ testamētū ē mētū testatō. xxij. q. ij. §. aliud isti. d̄ testa. i. p̄n. ff. e. l. i. z. nō. s. de testa. c. ij. sic testimonij ē mētū vñ rei note testatio quā sine iuramēto p̄ depositionē fieri p̄stat ḡ zc. Quarto sic ad eē falsi testimonij z eius penā nō requit̄ q illud valeat vel fructū afferat als falsus n̄ eēt p̄z Adarci. xiiij. ibi multi falsū testimonij dicebāt aduersus eū z zuenictia testimonij nō erāt sicut nec ad eē m̄fimonij carnalis in q̄ sufficit cōsensus z q̄ ad ip̄edimentum publice honestatis de spon. c. vni. l. i. eo. z q̄ ad penā. xxv. q. ij. c. ij. z in cle. de spon. eos qui. ff. de infra. qd ḡ. §. cū aut̄ z ad idē. C. l. i. xij. q. mit. n̄ pos. eis qb⁹ cū zcor. sic in electione q̄lz nō valeat ex vitio m̄ae vel defectu forme tamē locus est penis decre. cum i c̄ctis de elec. qz pp. eo. ti. Itē nō valet electio sepulture z punit̄ eligēs de sepul. c. i. eo. l. i. nō valet pactū future successionis de zces. p̄b. c. ij. C. d̄ pac. l. si. tñ punit̄ pacificēs ff. de his q. vt mdi. l. ij. de dona. l. qdā in fi. z hoc cōe in penis ad id. C. de sepul. v. l. i. Quinto sic. aut iste deliqt nō iurādo aut n̄ deliqt. p̄ casu ex accumulatiōe d̄icti ip̄i us qdō n̄ d̄z eē melior s̄z deterior. vj. q. i. imitare d̄ penis. c. i. ff. d̄ penis relegati. z. l. capitaliū. §. i. exulibus. nec sic qs melior delinquēdo. vj. q. i. lege i p̄n. de p̄ben. eū. q. s. e. l. i. ff. ad. l. falci. l. p̄cia. Itē cōmittit̄ falsitas in exprimen do z sup̄primendo. xxij. q. ij. ne qs. rj. q. iij. q̄ quis d̄ crimine fal. c. i. C. si ius. l. p̄scriptōe. C. d̄ testa. iubemus. i. fi. s̄z iste sic fecit i duobus delinquēdo qz sup̄pressit iuramētū z falsus dixit ḡ zc. Secūdo casu quādo nō deliquit nō iurādo aut hoc fuit qz remissum: z tūc eo fortius d̄ falso iurari d̄z qz multo maiori pena sūt digni qbus cū pluri mū honoris delatū est repiunt i crimine. C. d̄ epi. z cle. l. p̄byteri can. v. q. vlti. p̄byteri. i. facit. s. de vita z honest. cleri. vt clericoz i. fi. si per obliuionē vel dolū iudicis vel tabelionis p̄ id ius ptis quā dolose ledere voluit minui nō d̄z facit de cōuer. z. iij. dudū z qd notat̄ de rescript. ad audientia. i. z. C. de fidei. l. i. in fi. de magist. con. l. i. in fi. de testa. l. cōsulta i. fi. z sic cōcludat̄ omni casu illū teneri. Sed inducit̄. ff. ad. l. cor. d̄ fal. l. si qs legatū. ij. z. i. Itēz. Itēz qz hoc est de atrociorib⁹ in qbus sufficit attēptasse

vt in. l. si quis nō dicā. C. d̄ epi. z cle. z d̄ pe. dif. i. cogitatio. Solutio dico illū de q̄ querit̄ de falso teneri p̄ legem diuinā. Dam. xij. canonicā. s. de biga. nup. ciuilē dicta. l. si qs legatum. ff. ad. l. cor. de fal. In p̄ p̄z illi duo seniores q falsum testificati fuerāt sine iuramēto s̄z Susannā dānati sunt de falso z pena mortis. in decr. nup. p̄z qz pp̄ itentiōis affectū cū ope secuto p̄ea bigamie teneret̄ q tñ v̄e bigam⁹ nō est. ḡ si carens noīe pp̄rio affectum z opus patit̄ penā forti⁹ iste q nec noīe caret vt est p̄batuz tertio articulo. In. l. si qs legatū in prin. d̄ qz q sibi ascribit̄ legatū i testō lz legatū sit iutile puta rei sacre tenet̄. l. cor. de fal. Itē i eo q sibi ascribit̄ i testō qd nō h̄z esse a principio qz falsum vel qz filius p̄teritus tñ h̄z figurā z est p̄fectus exteriori z visibili forma vt ibi. ij. rñ. s̄z vt ibi d̄r in iij. rñ. si testū nō h̄z esse nec figura vt qz nec p̄fectū visibili vel exteriori forma tūc nō teneat̄ ascribens pena falsi z p̄ h̄ satisfiat aliqb⁹ s̄z iis z sic i hac qōne iucebat̄ h̄ac. l. pro funde scie doctor Ricardus malūbra. dicebat. n. qz qz testimonij h̄z suā figurā qz iter acta deposuit z prout iurati deponūt locus sit pene. deficiente v̄o. esse z figura vt qz p̄uatum eē acta tabellio dictū suū acceperit cesset pena. s̄z q̄rebat an hoc vltimo casu alr puniret̄. Et soluebat qz si d̄posuit in p̄uata cedula vt ponere i actis z sic factū est punit̄ nō vt falsus testis s̄z vt ex genere d̄ falso. ff. de fal. l. i. §. q̄ i rōnibus. si vero non fecit ad id sed dolose mēdatio voluit aliū ledere tūc ciuilit̄ tenet̄ illi d̄ dolo. ff. de fur. falsus. §. si qs in p̄sona. criminalr̄ tenet̄ stelloz natus. ff. de crimine stello. l. iij. ibi. Itē si qs ip̄osturā. sed si neminē ledere voluit nullo mō tenet̄ vel punit̄. ff. d̄ dolo. qd v̄editoz vt sic s̄z leges nō puniat̄ dolus q nō nocet. ff. de euc. fundū cuius. §. si. de iter. ac. d̄ etate. post p̄ncipiū de tabellione dicebat qz si p̄ negligentia omisit̄ remoueri deberet allegat. l. si qs. C. d̄ offi. p̄re. p̄to. z vide qd nō. de offi. archi. ea q̄ si p̄ dolo tenet̄ falsi qz p̄termittēs solennia falsi tenet̄. C. de testa. iubemus i. fi. z p̄. l. i. §. q̄ i rōnib⁹ ff. de falsis z pena vnius nō liberabit̄ aliū. ff. ad. l. acquit̄. Itē mela. §. si plures p̄ p̄dicta p̄z qz cū qd loquat̄ de vocato ad testimonij q dolose falsum deposuit z sic delictus habuit suū esse z forma figurā specificā z sic cōsumatū s̄z regulas z dispōnem iuris cōis locut̄ est pene falsi z h̄ac partē per p̄re. dec. z p. l. tenuit̄ hic in sua disputatiōe d̄ns Aluarotus hispanus nunc frater minor. Ad s̄ria rñ sum est qz negat̄ iuramentū sbalis forma vt probatus est primo z secundo argumento scōe partis. Ad id qd secundo dicebat̄ in s̄rium p̄ de aucte. Ego Rñdeo qz non intendit̄ id ad qd inducit̄ sed hoc itendit̄ qd nō sit per fidei dationē iungēda manus impio vt ad ipsius d̄fensio nem dicat̄ falsum testimonij ad idēz de testi. c. i. z. c. int̄mauit̄ de testi. co. puenit̄. Ad reliqua dico qz bñ est d̄ria iter linguā mendacē que nō assumit̄ formā testimonij z testē fallacē. §. q̄ assumit̄ formā testis qd pōt̄ cū iuramēto z sine vt. s. dixi. Ad tertij responsum est p̄ dicta i quarto argumēto huius ptis. reliqua eēt sunt soluta p̄ ibi d̄ca z p̄ distinctionē forme figurate z specificē ad nō specificā.

In firmatur

rvij. non subfistit contra. ff. de aqua co. z esti. l. hoc iure. §. ductus aque. Solutio hic cōstabat de initio iure nō subfistente ibi nō cum origo facti memoriaz excessisset 30. mona. Prima glo. dicit vñ s̄mpta z ponit exempla z remissiones de initio spectando z qz in annullandis nō loquitur regula. Secundo allegat̄ in s̄rium duos canones. v. decr. z duas leges. z dat vñā solutionem specialem. secūdo generalē. cui solutioni opponit̄ de. c. cura z tripliciter soluit. Itē opponit̄ de decr. secunda de eo qui du. z soluit. z principālē solutionē declarat. In proxima gl. ibi quod ab initio sequitur vitiosum est non potest tractatu temporis cōualescere. z ibi si quis in senatorio. si senator qui cum libertina ztraxit dignitates amittit̄ incipit̄ matrimonij. z ibi z si s̄ matrimonium p̄ administratozem inde

inde nō oriundū cū subdita dētum incipit valē deposito officio. z ibi si certis annis si nudo pacto cōuentū sine sti pulatione ego certis annis solui nō sum pp id in postez obligatus. z ibi si minor. si minor. xx. seruu3 tibi tradidit vt manumitteres. nulla est traditio q̄uis tradiderit ma numittendū cū. xx. annos cōpleisset lex. ii. filiū eius qua si paz firmo resistit. z ibi. l. i. loqtur cū maior factū expref se p̄sentit ei q̄ curator destinauerat vel fecerat. vt in. l. ij. z ibi obseruare. vid. s. e. ratihabitationē circa mediū gl. **In glo. i. ibi fiat suus. vel rei sacre. lz fiat p̄pbana z ibi vel sane mentis. Dy. q̄ multū instat in exēplis huius re gule dixit idē de seruo si postea fiat liber. de filiofa. si po stea fiat sui iuris d̄ capto ab hostibus si postea redeat vt oia p̄bant. ff. de testa. l. si filius. z. l. eius d̄ le. iij. l. i. s. i. Idē si erat inutilis pp p̄sonas hēdis scripti qz nō erat capax lz postea fiat capax. ff. eo. l. pe. Itēz testm̄ z ois volūtas a p̄n cipio falsa tractu t̄pis nō firmat. C. de fal. l. sicut. Itē sunt exēpla de casib⁹ regule cathoniane de q̄bus vide in glo. sup. h. an mediū z ibi lz anulanduz. z q̄qd̄ dicat h. Jo. mo. sic nō obstat qd̄ d̄r de snia p̄ appellationē suspensa q̄ cōualefcit p̄ negligentia appellantis. z ibi si qs in senato rio dicit Jo. mo. q̄ ibi vituz qualitatis qua sublata lz qd̄ est actū h̄ vitū in facto z ibi z si Dy. allegat. C. de p̄cti bus iudi. l. vna. vbi donatio inofficialē inutiliter collata tractu t̄pis p̄firmat. ff. de. iij. l. i. s. lz si fil⁹. vbi tractu t̄pis firmat legatū a p̄n. inutile z de institutione p̄bat idē. ff. de here. insti. q̄ soluēdo. z de manumissione. ff. d̄ p̄di. isti. mu lier. s. i. z ibi vt p̄ p̄ria p̄bat. vnde dy. distiguit aut durat cā spediēs: aut cessauit z nulla supuenit cōfirmās: aut ces sauit z supuenit cōfirmans. primo z scdo casu locū h3 re gula. in tertio vero casu nō hoc cadit in idem qd̄ gl. dicit.**

Ec regula

b

facit ad q̄ones dnas posui. c. t. ratū. z facit

soluēdo dñi Jo. de montemur. i. q. tali quā disputauit archip̄resb2 nō valēs h̄re co-

p̄p̄iam ep̄i renūciauit in mortis articulo i manib⁹ p̄sbi re cipiētis noie ep̄i z statim cāonici elegerūt titiū post duos dies mortuo archip̄sbro ep̄s veritate cognita electionez p̄firmat q̄rebat an valēt electio z p̄firmatio. **Allega bat ad negatiuā tria. Scdo ad affirmatiuā alia tria. Ter tio ponit ipsius solutio z illius reprobatio z ad p̄ria rñ sio. Ad primū cōstat qd̄ nō pōt qs renūciare ecclesie si ne superioris lñia de renū. admonet nec v3 renūciatio aliē facta. vj. q. iij. deniq3. vij. q. i. si q̄ vō. xvij. q. ij. gonsaldus. ex q̄ seqtur qd̄ nō vacauit z sic nec alter eligi potuit i locū vi uentis de cō. p̄ben. c. i. z. ij. ex his cōcludit qd̄ nō valuit ele ctio. vij. q. i. factus est z. c. se. z vī cāus de renū. c. h. hoc aut posito qd̄ nō valuerit electio cōfirmatio ē a ccessoria ad principale inualidū nō valuit vt hoc eo. ti. accessozū cuz cōcor. allegabat de fide instrorum inter dilectos ad fi. C. de legi. nō dubiū. z in hoc vide qd̄ no. de cā pos. cū sup in glo. i. z. s. eo. li. de elec. quā sit in fi. vlti. glo. z. c. quozūdam in vlt. gl. z qd̄ scripsi in. c. si tui i fi. bñ facit. ff. de vul. sub. l. pupillari vbi p̄ accessozū al̄s validū nō cōfirmat p̄ncipa le nō validū. **Secūdo certū est qd̄ snia lata a non suo iudice vel cōfessio corā illo facta nō v3 de iud. at si clerici z ibi cōcordantie. ita igit̄ dicā qd̄ nec valuit illa cōfessio fa cta p̄ archip̄res. in manib⁹ p̄sbi ad instar cōfessionis. nec ipsius renūciatiōis acceptatio ad istar snie de cōsuetudi ne ad nostrā. facit ad p̄dicta de renū. qd̄ in dubijs z cle. d̄ pe. multoz ad fi. vbi ē p3 q̄ ratihabitiō ep̄i non p̄firmat renūciationē q̄ nulla est. n. speciale i papa q̄ cōfirmat qd̄ est nullū. ij. q. i. in p̄mis. iij. q. vj. hoc q̄ppe de accu. ad pe titiōne vbi de h̄ no. an gl. ij. z. ix. q. ij. c. i. cui p̄tati iferiores nō p̄ticipant p̄ hanc regulā. **Tertio vt hic no. sp̄ale est in electione q̄ a p̄ncipio nulla cōualefcit de ele. auditis z nos de electione tractam⁹ q̄ z c. Dat q̄ ep̄s potuisset ra tificare qd̄ circa renūciationē suo noie factū erat. s. eo. ra tū cū cōcor. illa tñ ratificatio p̄cedere debebat electionez erat ergo t̄ps electionis in pendēti an per renūciationē******

illa vacatura esset ecclesia z p̄ p̄nam pendebat electio qd̄ esse nō pōt. s. eo. li. de elec. c. ij. **In p̄rium inducebat qz iste p̄ renūciationē pdidit oē ius p̄lature qd̄ habebat i ec clesia. vij. q. i. quā piculosuz de renūci. i p̄ntia d̄ p̄ben. di lecto ḡ vacauit ecclesia z canonici potuerūt eligere valet ḡ p̄firmatio electōis cū careret vitio p̄sone vel forme z sic cōfirmari debebat d̄ elec. postq̄z declarādo sciēdū qd̄ lz re nūciatio facta nō i manib⁹ superioris nō valeat q̄ ad supio rē q̄ illā reuocare pōt z sic loqtur. c. admonet de renūci. t3 tñ quo ad renūciantē vt no. eo. ti. qd̄ i dubijs z. vj. q. iij. deniq3 facit d̄ ap. cū appellationibus. s. eo. li. **Scdo p̄ hac pte est p̄sumptio. s. q̄ in mortis articulo id fecerit pp cōscientiā remozdētē. q̄re sine peccato id facē potuit ex q̄ ep̄i copiā hēre nō potuit vt ponit thēma nec saltē tunc p̄ sumetur in memor sue salutis b. i. q. vij. sancimus d̄ homie. significasti. ij. necessitas ḡ que d̄ al̄s illicito facit qd̄ licitū de obserua. ieiū. c. ij. i fi. eo. ti. qd̄ nō est hoc facit qd̄ licite si ne licētia renūciauit cū hoc n̄ faceret ex p̄temptu facit qd̄ not. de renūci. nisi. s. pp̄ cōscientiā z iste q̄ spū dei ducebat nō sberat legi. d̄ regula. lz. Itē i istis letaliter ifirmis p̄sby ter pp̄ absentiaz ep̄i pōt qd̄ ad ep̄m spectat vt recōciliare solēnter penitētē. xvij. q. vj. c. vlti. ḡ z hoc potuit p̄curen tib⁹ bis duobus. s. mort3 periculo z absentia ep̄iscopi. **Tertio p̄ snia z cōfirmatiōe ep̄i p̄sumidū est d̄ renūci. i p̄ntia d̄ elec. bone. i. z cū thēma ponat qd̄ ep̄us ex certa sci entia electionē cōfirmat q̄ cāu sufficit tacita approbatō vel patiētia vt no. Inno. z Hosti. de renūci. admonet z d̄ p̄ben. d̄ multa. vj. q̄ eius ratihabitiō retrorabat ex q̄ ip̄i us noie fuit recepta z tale fuit sc̄m qd̄ a p̄ncipio potuit de mādari. s. eo. ratū qs z. c. ratihabitiōne. z si hoc ē q̄ rati habitio trahat ad ip̄m actū renūciationis z horā eius. ḡ repitur statim tūc ecclesie vacasse z sic ad dignitatē vacā tē scā fuit electio: valuit z p̄ p̄ns cōfirmatio z sic rñdē ad p̄us allegata in p̄riu. Itēz nec fuit ex sui forma electio in p̄dēti imo pure z simplr fuit facta. fateoz tñ qd̄ pendebat ex facta superioris approbat̄is vel reprobantis lz h̄ appro batur a iure de elect. qd̄ sicut clarus. s. eo. li. eo. titu. q̄ sit **Soluēdo dixit qd̄ renūciatio valuit z electio z cōfirma tio p̄ vltima iura nec ob. decr. vlti. de renū. principalr pp̄ tria. p̄mū qz ibi nō fuit aliqs noie superioris renūciatiōez recipiēs z admittēs sicut h̄. Scdo qz nō fuit postmoduz approbata sicut ista. Itēz ibi nō iminebat necessitas sed poterat superior adiri hic secus. Ad alia iura rñdet qd̄ lo quunt in nullis a p̄ncipio lz ista electio a p̄ncipio p̄ vlt. al legata. **Dec solo nō placet nec fuit disputationis tpe cui iterfui cōiter approbata z diuersitates q̄s pōit ad de cre. vlt. de renūci. vbi est casus paz valēt. **Id̄ qz lra non dicit. q̄ noie receperit an pape vel p̄rio. lz z si recepissent noie p̄rio si factū i se hēret licitā formā papa q̄ est supra legē vt dixi in p̄ pte poterat ratū h̄re nō suo noie gestū. Scda diuersitas nō v3 qz ibi non fuit approbata qz non erat approbada. **Tertia inuus valet qz nulla necessitas erat in morituro. j. b̄idū qd̄ p̄ renūciationē vacaret eccle sia statim vacatura. lz dec. vltia v̄e erat necessitas vt. s. ecle sia forte ad multos annos nō vacatura vacaret p̄ renun ciationez insufficiētis p̄lati tūc ad id dispositi forsan cito penitētis. eo. ti. c. pe. facit qd̄ dixi de sp̄o. tua nos sup. i. gl. bñ facit ad hoc d̄ renū. c. i. s. eo. li. Itē illa diuersitas tolli tur p̄. c. cōsaldus vbi ē timore mortis fuit bñficiū renun ciatū nec valuit renūciatio. dico ḡ electionē fuisse irritā z p̄ p̄ns cōfirmationē nō valuisse. z cū i electionib⁹ expecte mus initū de elec. auditis z. c. dudū. i. z. ij. fallit in eis re gula ratihabitiōne vt ibi no. i illis ḡ nō pōt ratihabitiō tra hi retro lz possit approbare gesta vt ex nūc lz nō vt ex tūc vt hic not. z qd̄ dixi spectari initū verū q̄n electio ē nulla secus si annullāda vt eo. ti. qd̄ sicut vbi de h̄. ista aut vere nulla qz scā ad ecclesiā nō vacantē z sic i locū viuētis vt p̄ us dixi. nec vī vera gl. i decr. q̄ i dubijs. cū sit apte p̄ text. ibi dicētē qd̄ nllā obtinet firmitatē. z gl. dicit qd̄ obiect ali q̄z p̄ illud v̄e negatiuā. z d̄ hoc ibi scripsi sup. i. gl. lz z da**************

a **Sentētia. lata. Adde. ca. ad nostram de consue.**

b **Imme mor sue salu tis. Adde. i. fi. C. ad legez. in li. repeti. z per bal. in. c. cū in inuenture i. ij. col. d̄ p̄sump.**

to q̄ illa opinio esset va sicut cōfirmatoris fuit firmat cō
lugium ita eius est dissoluere iuxta regulam. eo. titu. ois
res semp ergo durat donec superior renunciationē acce
ptando dissoluat. ¶ Ad fm respondeo q̄ si conscientia
urgebat ad id bñ fecit dimittēdo q̄tum in se erat. ¶ Ad
tertium speciale dico illud pp salutem anime quo casu
posset sacerdos etiam id quod ad papā pertinet d̄ sepul.
c. fi. vñ ad eius delegatū de offi. or. pastoralis ad id quod
dicitur p̄sumi p̄ snia fateor in dubio: sed hoc scm̄ est cer
tum. ad id qd̄ d̄ de tacita approbatiōe fateor s̄ p̄ hoc nō
tollit nullitas electōis. i. dec. q̄ sit. n̄ p̄det electio simpli
citer et pure facta de religioso s̄ cōsensus electi bñ p̄sistit
i volūrate superioris sine cuius licētia p̄beri nō p̄t. eo. ti. si
religiosus. i. dec. qd̄ sicut electio est pura et valet tñ cōtem
ptus suā iniuriā p̄sequendo petere potest cassari illaz
quod alius nō posset. s̄. eo. li. de preben. cum in ecclesijs.

n **On licet.** xxxij. p̄ glo. dicit unde
sumpta et p̄t exempla.

Secūdo dicit quare sic format regula. Ter
tio ponit quasdam differētiās. ¶ In prima
glo. ibi nō debet actori sequitur licere qd̄ reo non p̄mitti
tur et ibi in sacris aduersarij militatūz in sacris serineis
circa sportulas et exactiones litū eo p̄uilegio vtuntur
quo illi. et ibi. l. pe. in capitalib⁹ tres dilationes dan̄ reo
et duo actori et ibi habita. que dat scholari electionez ma
gistri vel epi loci. et ibi circa si dico libertū illū q̄ est in pos
sessione ingēuitatis habeo p̄bare. ipse tamē p̄t onus p̄
bandi suscipere. In prima gl. ibi in sacris. Dy. ponit ex
empla. si reus post publicationē attestatiōum nō p̄du
cit testes. item post litis cōtestationē nō reuocatur p̄cura
tor ergo nec actor in auē. de testi. §. illud coll. vij. ff. de p̄
cur. post litē. et ibi vñ eligēdo. vel delegatū impetrando
recusat ordinariū tamē et q̄nq̄ reus ipetrat supra d̄ s̄p.
ceterū et ibi dedi cōcor. in p̄n. et non p̄t reus: et sic eo casu
fallit regula. ff. eo. ois diffinitio Dyn. et i. si. vñ si actore nō
p̄bante vult p̄bare se dominū putat Dy. q̄ audietur. i.
terest. n. sua qz eo p̄bato cōsequitur ius agendi q̄ al̄s h̄eret
solū ius excipiēdi. ff. d̄ iureiur. l. s̄ et si possessori. si vterq̄.
s. actor et reus vult p̄bare se dominū primo auditur actor
fm Dy. dedi de hoc remissiones ad spe. de p̄ba. ex l̄is.

b **Icer** superiorib⁹ patuit q̄nq̄ licet reo
qd̄ nō lz actori q̄re cōuenit solu
tio q̄nis satis v̄sitate Sui. de petra lata q̄
sic p̄ponebatur accusatus p̄ homicidio. corā
iudice seculari allegat se clericū ad qd̄ p̄bandū corāz ec
clesiastico iudice p̄ducit l̄ram papalē qua nominat cleri
cus et canonicus parisiensis. querit an sufficiat hec p̄ba
tio isto casu. ¶ Ad p̄tez negatiuā inducit. v. rōnes. Scōdo
ad affirmatiuā q̄tuor et vñā glo. Tertio soluit distinguen
do. Ultimo solutio declarat. Et q̄ talis littera nō suffici
at iducebat q̄ res iter alios acta et. s̄. de re iudi. c. pe. et
ibi cōcor. ista aut littera ad aliud dirigebatur forte ad de
legationē cause sue alteri faciendā vel alterius fiendam
sibi saluo qd̄ i solutione dicā nec sup clericatu fundabat
ergo non p̄bat. facit. eo. li. de p̄uul. si papa i prin. facit d̄
p̄sump. illud. Itē nominatio ius nō tribuit vñ lz q̄s no
minet filius non pp hoc h̄ p̄ filio. de p̄ba. p̄ tuas vbi de
hoc i. i. gl. et circa noiatiōē vide qd̄ no. lxxxvij. dis. d̄ns. xj.
q. i. sacer dotibus. xxxij. q. iij. dicat aliq̄s et q̄ fil. sint le. per
tuas i. si. iij. glo. et n̄ ois vox iudicis h̄z v̄z snie d̄ p̄sumpt. c.
afferte. vbi de h̄ in gl. et facit. ij. q. vij. nō ois. vñ btā maria
noiabatur vxor et nō erat. xxxvij. q. ij. inuēta. Item lz papa
ignorāter salutet ep̄dicatū nō pp hoc habet p̄ absoluto
de sen. excō. si aliq̄. imo nec si id sciēter faciat. vt i cle. c. t.
si sumus. i. rñ. et multū facit ea. dec. ij. rñ. vbi vñ casus naz
noiando aliq̄ē i dignitate illū p̄ hoc nō approbat i illa
nec sibi ius tribuit q̄stat at q̄ clericat⁹ ē dignitas. iij. dis.
deq̄s in p̄n. et i. q. i. repumf. Itē si q̄s noiā fornicator vel
ebriosus nō p̄ hoc talis quincif. ij. q. i. multi. sic nec statiz
dicim⁹ accusatū eē reū nisi quicaf. xv. q. vl. c. vl. i. si. nec d̄be

m⁹ eē nimis creduli. lxxxvij. d. si qd̄. xi. q. iij. i. cūct⁹ d̄ accu.
qualr. ij. qz p̄ surreptionē m̄lta pueniūt. iij. q. iij. iducie d̄
do. et cōru. olim cū potuisset ad hūc finē talis l̄ra ipetrari
que de facili h̄eri potuit et talib⁹ fraudibus et p̄ surreptio
nes puidēdū est de diuoz. quāto i. fi. et de ele. cū dilecti. v.
nos vō. et iō de his ingri iubet. xxxij. di. q̄n ep̄s de cle. pe
gri. c. i. xxxvij. di. p̄ totū. Itē vñ exp̄sum. xlij. di. q̄scamus.
in p̄ri. ibi si i clero electū se dicat. si sacerdotē se noiet scri
tare oñdat ergo l̄ras ordinationis sue q̄s secū h̄re d̄z. ij.
q. i. leguz et clare p̄z in extraua. Bonifa. iniuncte. v. silr et
v. seq. iputet ergo sibi si tales l̄ras nō habuit vel habitas
non seruauit cū ex culpa sua p̄cedat hoc eo. ti. danū cuz
cōcor. Item iste q̄ de clericatu excipit in hoc fingit actor.
ff. de p̄ba. l. ij. sed actor id qd̄ asseuerat clare p̄bare d̄z. vj.
q. vlti. actor iste aut nō p̄bat se clericū vt excipit s̄ p̄bat
se nominatū clericū succūbit q̄ qz nō p̄bat ad qd̄ se astrin
xit de p̄ba. lz nec p̄bat h̄ esse et. de offic. dele. cū cōtingat
facit de testi. cū cām. ¶ In triūm iducit. i. q. vij. sancim⁹
vbi d̄ q̄ si p̄sumit q̄s inemor sue salutis et sic nō p̄sumit
mentiri cū qliber p̄sumat bonus de seru. c. vno de p̄sup.
c. fi. et p̄sumit et p̄ l̄ris aplicis. q̄ careat falsitate cū p̄ mul
tas manus trāseant de rescrip. cū adeo et. c. ad audiētā.
i. vbi de h̄. xxxij. di. cōis filius. xxxv. q. ij. aplice. cū ergo cre
datur l̄ris inferior. xj. q. iij. cure de p̄ba. post cessionez de
fide istr. cū dilectus de fideiuss. puenit. forti⁹ d̄z credi l̄ris
papalib⁹ ad h̄ de testi. in n̄ra et. c. cū a nobis. lxxxvij. di. illō
habeat q̄ plenissimā auctem qd̄ scientiā papa p̄tinet. C.
de testa. l. oium. Item dicebat q̄ videbat casus p̄ accusa
to. xj. q. i. xp̄iani et. c. siluester. item cū reos sanguinis d̄fen
dat ecclesia. xxxij. q. v. reos. et valens hōsem liberare a
morte et id nō faciēs illud occidat d̄ homi. sicut dignū. v.
illi et. in h̄ saltē dubio i q̄ via tutior eligēda ē de sp̄o. inue
nis defendēdus est iste et sibi vita seruāda et p̄ iure eccle
p̄sumendū potissime qz i talib⁹ q̄bus alteri nullū vñ mo
dicū p̄iudiciū obuēnit sufficiūt argumēta de cleri. pere.
c. ij. et facit. s̄. de p̄ba. cū cām et qd̄ ibi notat in p̄. gl. et. iij. q.
vij. postulatus. xxxij. q. ij. sane. ij. in. i. gl. nec de modico p̄
iudicio est curandū de ver. si. qd̄ p̄ nouale. Itē cū p̄sump
tio q̄ orit ex dicto vnus testis ipediat matrimoniū p̄bē
dū de spon. preterea. ij. forti⁹ p̄sumptio q̄ orit ex tali l̄ra
ip̄dire d̄z iurisdictionē iudicis secularis facit de cleri. c.
cōi. mi. illud de rescrip. cū p̄tingat. Inducit et gl. pe. i. de
cre. nōnulli. de rescrip. v. ad hoc dicit. ¶ So. soluebat di
stinguēdo iter agentē et excipiētē iducēs simile de excep
cū iter. qz si iste agit v̄dicādo bñficiū vel aliud qd̄ clerico
cōpetit vel petit admitti ad celebrandū populo vel filia
talis l̄ra nō sufficiet p̄ pre. c. q̄scamus. xlij. dist. ij. q. i. legū
et p̄ extraua. iniuncte supius allata. xvij. di. p̄ totū et d̄ cle
ri. pere. c. i. et seq. ¶ Si aut excipit ad defensionē sui vt in
casu isto vel filibus sufficiat talis l̄ra vel filis al̄s suspitō
ne carēs. ad qd̄ iducit tria p̄sumptionē l̄re autēte. fauo
rem clericalis ordinis. et nullū vel modicū p̄iudiciū alte
rius. Ad primū repetit qd̄ p̄dixi in p̄n. secunde partis
scilicet l̄ras papales p̄ multas manus trāfire et iō pro il
lis p̄sumi. dicit etiā q̄ p̄sumit q̄ papa ip̄m examina
uerit vel examinari fecerit sibi bñficiū cōferendo cum
alijs hoc fiendū precipiat. xxxij. di. q̄n ep̄s de elec. nihil
est. si ergo pro inferiorib⁹ iudicibus p̄sumit de renun
ci. in p̄ntia. forti⁹ pro papa. xl. di. nō nōs. hic flo. et videt
per p̄dicta verba disputans q̄nēm intellexisse q̄ littera
de q̄ q̄rit fuit collatrix bñficij. et h̄ cām min⁹ dubiū q̄ si eēt
alia l̄ra puta delegatōis ad eū vel p̄ eū ipetrata. ¶ Ad h̄z
iducebat q̄ p̄barao clicos honorabat et libertate dita
uit. xxxij. q. vl. q̄uis d̄ imu. ec. l. nō min⁹. et cōstatim⁹ ip̄o
soz accusatiōes recipe recusauit. xi. q. i. sacerdotib⁹. xij. q.
i. futura. et Theodosi⁹ statuit qd̄ h̄. xi. q. i. q̄cunq̄s de iudi.
nōuit. Itē oēs cāe etiā laycorū oli tractabant in synodo
clericoz. xi. q. i. relatum. nimirū q̄ si facile res ad suā nāz
reueratur qua d̄ cā ecclesiasticus iudex supplet negligē
tiam secularis nō econuerso de iudi. qualr de fo. cōpe. lz.
¶ Ad tertium

Ad tertium inducit q̄ sufficiūt argumenta vbi non sit
 preiudicium de cle. pere. c. ij. 2 pp h̄ semiplene discutit
 negociuz vt lit. non p̄testa. qm̄. §. q̄ si super. facit de pcur.
 ex insinuatione 2. xxv. q. ij. rescripta. 2 facit qd̄ no. de ofia
 testis ad iudicem. iij. q. v. c. i. 2 de offi. dele. insinuante in. i.
 gl. 2 p̄ca delicti nō tollit per id sed eius sp̄s 2 qd̄ differē
 nō aufert. xxij. q. ij. ancillā. s̄. d̄ voto n̄ est. puto q̄ si Guil.
 tpe disputationis vidisset dec. si iudex de sen. ex. li. eo. de
 sp̄sa arguendo vel soluendo mentionē fecisset. cū autē p
 illā vt ibi p̄z post p̄n. sola fama de clericatu faciat fieri re
 missionē satis videret q̄ illa l̄sa min⁹ valere debeat q̄z fa
 ma in h̄ casu. Idē dico in illo q̄ cōiter hēbatur pro cleri
 co. 2 idē in de p̄bēso in clericali bitu q̄ p̄us nō hēbat pro
 layco vt ibi p̄z q̄ p̄dicti sine tali l̄sa remittunt. remanet
 ergo qd̄ dubia in vltio casu q̄ p̄us habebat pro layco 2
 cū eo casu teneat facere fidē de titulo clericali vt dicit ip̄a
 dec. i. §. si. n̄ videret l̄sa talis sufficere 2 h̄ iducit p̄suptio
 isurgēs ex p̄cedēti delatiōe habitus laycalis vt ibi q̄z t̄
 cūq̄ se defendēdo l̄sam p̄ducatur. Itē q̄ non sufficit l̄sa
 ēt b̄nificalis q̄ noiatur clericus multū probat dec. ex lit
 teris d̄ trāfac. nā si b̄nificalis sunt surrepticie eo non exi
 te clerico. satis ergo p̄z q̄ clericatus per talem l̄sam non
 p̄bat cū possit talis l̄sa d̄ facto per nō clericū impetrari.

¶ In prestat l̄ij. Jo. mo. allegat pro
 exemplis multa iura. ff.

de le. i. l. si seruus legatus. §. si seruus. ff. de ac
 qui. here. si q̄s heres ad vel. aliq̄. §. si. de p̄di. 2
 demō. h̄ cōditio de iurepa. illud. 2. c. si. s̄. eo. li. de ele. p̄p
 tuo de con. p̄bē. ne captāde signat p̄trarius. ff. pro dona
 to. qui pro donato. So. nullitas manumissionis facte p
 illū q̄ v̄sucapiebat seruū nō est id qd̄ p̄stat impedimentū
 v̄sucapiōis ne currat sed id facit mēdo manumittētis p
 quā possessionē p̄dit. Itē h̄ fm̄. Dy. ff. de le. i. plane. 2 de
 adi. le. legatū. §. p̄. vbi p̄rio legatario legatū nō debet qd̄
 nō adimēdi relictū est sc̄do l̄z nō capaci. s̄ illud qz tacita
 volūtate legatū adimū. ff. d̄ adi. le. l. iij. §. si. 2. l. ex p̄te. illa
 ergo tacita de q̄ appet forit h̄c effectū s̄z Dy. cōcor. qd̄
 no. s̄. e. li. de pcur. si duo in gl. ij. ¶ P̄tia glo. punit exē
 pla. Sc̄da. v. casus exceptos sed q̄ntū nō approbat. Ter
 tio notat i maleficijs regulā nō loq̄. ¶ In. i. gl. ibi si dari
 stipulef vide d̄ con. p̄bē. cū nostris i. iij. gl. ¶ In. i. gl. ibi
 si dari stipulef. Dy. ponit exempluz cū legata ē mibi op
 tio serui 2 ego elegi sed electio nō habuit effectū iterum
 eligaz. ff. de op. le. l. ij. iij. 2 iij. Itē ponit. p. l. qd̄ pupille. ff.
 q̄n di. le. ce. de p̄di. 2 demō. h̄ cōditio. vbi si legatū fuit pu
 pille si m̄imoniū h̄beret sc̄a pubes pōt cōtrahere 2 p̄di
 ditionē implere l̄z aū pubertatē contraxisset qd̄ qz non te
 nuit ipedimentū nō prestat. 2 ibi Sof. q̄ hoc. i. hos quat
 tuor casus quos premisi. 2 ibi in fine. vide quod ibi dixi
 2 de hoc in pre. dec. cum nostris de cōces. p̄bē. m. iij. glo.

¶ Ec regula facit ad q̄ones
 quas

padue disputavi quā sic p̄posui est m̄imoniū
 solutū pp̄ p̄sanguinitatē vel qz mulier non co
 gnita religionē p̄fitef q̄rit an rūpat sp̄salia de futuro p̄
 us a viro cōtracta. ¶ Et p̄rio solone ad vtrūqz mēbrum
 ponet gl. Jo. Sc̄do ad vtrūqz sient due inductiōes affir
 matiuē qbus in quantū soloni cōtradicit singl̄r r̄idēf.
 Tertio diuisim ad mēbra arguit negatiuē. 2 p̄mo ad p̄i
 mū 2 id cōcedit. sc̄do ad sc̄om 2 oibus q̄ inducunt singl̄r
 r̄idēf. ¶ Soluendo igit̄ dico q̄ Jo. notauit in tertia cō
 pil. d̄ sp̄o. sicut q̄ m̄imoniū solutū pp̄ cōsanguinitatē nō
 rūpit p̄ora sp̄salia d̄ futuro ad qd̄ inducit dec. cū in ap̄tū
 ca. e. titu. si vō soluit p̄ ingressum religionis nihilomin⁹
 rūmpit p̄ora sp̄salia. ad qd̄ inducit de cōuer. cōiu. qd̄a
 2 qz actio semel extincta nō reuiuiscit de cōse. di. iij. q̄ris
 b̄ac glo. Jo. Ber. vel eius cōtēporanei. s̄. ¶ Vinc. in secun
 do apparatu. Sof. 2 P̄bi. nō posuerūt nec aliq̄ moder
 niores eaz tractauerūt q̄ sum memor ad p̄ns ad l̄sam t̄n
 illa videri poterit i nouella. ¶ Ordie vō turbato p̄cedit

solutio argumenta vt mitti q̄ones istas tractando fiat si
 mul positio 2 r̄isio argumētōz q̄ soloni p̄ria viderētur.

¶ Ad vtrūqz ergo q̄onem p̄ arguit affirmatiuē. s̄. q̄ vtro
 qz cāu sint rupta sp̄salia 2 tali certū est q̄ inter multos
 casus qbus rūpūt sp̄salia d̄ futuro. iste est potētissimus
 casus. s̄. cū alter ip̄sōrū h̄bit sc̄da sp̄salia d̄ p̄nti de spon
 sicut 2. c. si inter. i. r̄n. de sp̄o. duo. c. i. potētissimus. ad di
 xi qz fm̄. ¶ 2. q̄ h̄ no. d̄ sp̄o. d̄ illis cū in alijs casibus dissol
 uant p̄ sniam in h̄ cāu 2 cū alter sp̄sōrū religionē igredi
 tur soluunt ip̄sō iure. s̄z certū est q̄ sponsalia de presenti
 quo ad vba accipio te 2. 2 quo ad cōsensū in vtroqz cāu
 iteruenerūt 2 iteruere potuerūt ergo dicēda sūt rupta
 p̄iora sp̄salia. q̄ vba interuenire potuerūt p̄ se p̄z. q̄ cō
 sensus interuenire potuerit satis p̄z d̄ sp̄o. c. vno. e. li. vbi
 sp̄salia nulla qz cū cōsanguinea h̄cta si tenēt ex cōsensu
 iducūt publicā h̄estitatē. ispicimus enī in m̄imonijs pl⁹
 animū qz iuris effectū de biga. nup. cū suis cōcor. mltos
 enī effectus cōseq̄ m̄imoniū l̄z sit nullū. inducit enī bi
 gamiā vel penā bigamie vt ibi qz sine m̄imomio qz si p̄
 scurrere d̄ biga. qz circa facit plē l̄timam seruata forma
 cōstōnis cū inhibitio d̄ clā. de sp̄o. quā prolē l̄timam p̄o
 ducere nō posset fornicarius coitus. p̄mū p̄bat de clā. d̄
 sp̄o. c. vl. 2 q̄ si. sint le. cū iter. 2. c. ex tenore. Itē inducit pu
 blicā h̄estitatē vt ē dem̄ 2 inter dem̄ inducit adulterium 2
 adulterij penā. qd̄ dic vt no. d̄ dona. inter vi. 2 v. c. plerū
 qz. cū ergo multos effectus alios cōsequat m̄imoniū l̄z
 nullū nō m̄ix si cōseq̄ pōt hunc effectū rumpendi p̄iora
 sponsalia de futuro q̄si sufficiat cōsensus cū forma vbo
 rū. 2 est sile vbi sufficit aliqd̄ valere ex forma l̄z ex effectū
 vel ex cā nō valeat. d̄ ele. si postqz li. e. sicut. 2 i denūciatōe
 noui operis d̄. ff. de no. op. nū. l. i. 2 eo. ti. c. i. 2. ij. 2 i sen.
 ex. xi. q. iij. snia. ¶ Sed ad ista inq̄tū quo ad primū pun
 ctum solutōi p̄dicunt. R̄idēf q̄ solutio sp̄saliōz de fu
 turo p̄ sequens m̄imoniū procedit ex vinculo cōiugali
 qd̄ non inducit solus cōsensus sed l̄timus cōsensus sed
 publica honestas nō procedit ex vinculo cōiugali sed ex
 sponsaliōz consensu qui sufficit ad illud ipedimētum in
 ducendā sicut ēt affinitas ex nō l̄timo coitu s̄z fornicario
 surgit 2 sufficit ibi coitus de eo q̄ cog. cōsan. discretiōez.
 ¶ Ad illud qd̄ d̄ penā bigamie h̄bi ex m̄imomio qd̄ nō
 t̄z. h̄ solū h̄betis illimum m̄imomium versaf̄ odiuz. vñ
 fateor eū ex sc̄o suo posse penam incurrere pp̄ affectū cū
 ope sed nō sic se pōt ab alterius obligatiōe liberare per
 h̄ctum p̄ quem alteri nō ligat p̄ que sibi non pōt p̄iudica
 re sed nō sic se pōt ab alterius ob̄one liberare nisi alteri
 liget. eodē mō tolli pōt q̄ arguit ex dec. eū q̄ de p̄bē. li. e.
 vbi ligatus ecclie parochiali ab illo vinculo soluit recipi
 endo ēt iniuste sc̄dam prochiale eccliam. illud enī est idu
 ctū in odium iniuste recipiētis 2 nō ipsius fauorē. vñ nō
 posset dici fm̄ opt. Jo. quā dixi d̄ p̄bē. de multa. sup ver.
 priuatus 2 ipse not. vij. q. i. si q. 2. xi. q. ij. si q̄s iā transla
 tus q̄ tūc sit p̄uatus q̄ ad se nō quo ad eccliam vel platū
 supiorē qui enī ēt inuitū retinere possit in locū suū. qd̄ d̄
 de prole. illud in eius fauorē inductum est pp̄ ignozanti
 as parētū amborū vel alterius q̄ p̄z qz q̄stūcunqz i facie
 ecclie h̄ctum sit m̄imoniū si ambo parētes sciuerunt i
 pedimētū proles est illegittima vt in p̄cedēti dec. vlti. de
 clā. de sp̄o. qd̄ d̄ in dec. postq̄ de electio. sp̄ale est i ca. he
 dralibus 2 regularibus eccliesijs. vt ibi p̄z. als enī nō suf
 ficat appellationē esse iustā ex forma de ap. vt debitus. e.
 ti. nō solū li. eo. qd̄ d̄ denunciatione d̄ sp̄ale pp̄ contēptū
 p̄toris sicut qd̄ d̄ de sen. ex. sp̄ale ne ptās clauium contē
 nat. ¶ Adhuc p̄ hac pte sic arguit. actus ille q̄ ad aliqd̄
 efficiēdū requirit sufficit q̄ de facto fiat 2 si d̄ iure non te
 neat hinc est q̄ institutus si seruū hereditariū manumit
 tat manumittere nō pōt nisi a deat adire nō pōt nisi ma
 numitat dicit lex q̄ vt a deat. sufficit q̄ de sc̄o māumittat
 l̄z māumissio n̄ valeat. ff. d̄ cō. isti. m̄lic. §. i. Itē si q̄s ma
 numissus sit si. x. h̄edi. p̄mittat sufficit qd̄ sc̄o p̄mittat l̄z
 p̄missio sc̄a ab ip̄o adhuc suo nō teneat. ff. de sta. li. l. pe.

Cum manumissus testis si iurat. et opas filio dare iurando libertate sequi non teneat iuramentum. ff. de ma. te. l. suu testis. ad id. ff. de co. 2. de. l. meuius. Et testis ex quo non adit hereditas rumpit codicillos quod tamen tenuissent si testis factus non fuisset. ff. de hedi. l. i. l. p. filio. 2. insti. q. mo. te. infir. §. posteriore. p. qd. et notauit de pcur. si duo. li. eo. in glo. ij. q. das. h. pcur. reuocat primu et si ei non suscipiat mada tu ad id. ff. de inu. rup. 2. ir. testa. l. iij. §. si si state. vbi fm testis qd rumpit p posthumu rumpit pmu testis. ad id. de p. be. c. pe. li. eo. vbi scda gra cu p rogatiua l3 postea reuocet rumpit primu. ad id. ff. de testa. mili. l. militis codicill. §. si. vbi scdm testis iure militari sem l3 no valeat milite. f. dce de te post annu militie. rumpit tm pmu qd ipse fecerat iure coi. ad id. de sepul. c. i. li. e. vbi electio sepulture l3 no teneat ipedit alia sepultura eligi ac si teneret ad id. ff. d. ad in. le. legatu sub condone vbi si qs donet vxori qd legauerat filie itelligit ademisse l3 donatio vxori sca no teneat.

Ad h. ruder q in. l. mulier. §. i. in. l. pe. de sta. li. l. suu de testa. 2. l. meuius. sufficit sem l3 no heat iuris effectu qz factis voluntati testatis q sem insperit: ac si dixisset si salta uerit vel lapide i flumē proiecerit vñ sufficit ibi sem sine iuris effectu ad id. ff. d. sta. lib. stichus si. r. p. terea facit ibi qd p. 2. iuxta iuris regulā ad ipossibile no dz affrigi. e. ti. nemo pot cu suis 2cor. 2. d. l. iij. §. si. ff. d. codicil. c. viij. iurib. in. p. rto allegatis no expedit ruder qz faciut pro solutione q ad scdz puctu. pbat eni illa iura q ex q testis a pncipio l3 l3 postea rupa ide ruptu est pmu 2 id file in. p. cur. 2. gratijs sic ex quo mrimoniū tenuit l3 postea rupa sufficit ad h vt rupa pza spofalia. ad qd fac qd dr actio. ne semel extincta no reuiuiscē d. cose. dist. iij. q. ris. xxiij. q. iij. si illic. ff. d. solu. q. res. §. area. ff. de v. ob. inter stipulatē §. na 2 cu qs. Ad dec. d. sepul. ruder illud non ee ex virtute electois q no l3 l3 in pena eligentis. **A**d. l. legatu ruder qz testis pendet ex vnus no ex pluriu volutate sufficit qz appareat ibi testatoris legatis mutata voluntas l3 voluntas legatarij no itercedat q nec requir. no sic in casu nro cu spofalia pdeat ex volutate duoz. facit qd not. s. d. costi. c. i. li. eo. **A**d negatiua vo. f. q i neutro pdictoz ca suu rupan spofalia. arguit p quo ad primu q mrimoni um dctu cu consanguinea cu sit nullu no h3 rupere spofalia. ad hoc eni vt mrimoniū illa rupa dz ee tale q teneat. no eni pstat ipedimētū qd de iure non sortit effectū vt h cu suis cocoz. 2 q ius fuit dnt pro ifectis hēri. eo. ti. q. ius. 2. C. d. legi. no dubiu. si igit istud mrimoniū panguice dz hēri p no scd satis p3 qd non rumpit spofalia ad instar eius qd dicimus electionez q nulla ē alteri electioni non pstat impedimētū iuxta ea q plene no. de elect. auditis. **A**d huc casu facit. ff. d. codi. 2. demō. l. h. conditio. vbi conditioi nuptiaz dr no puisse q nuptias iterdeas p. rit. 2. dē natū et sic accipe dē m. vt condēnatio teneat. ff. de re iud. l. iij. §. condēnatū. 2. l. si cu nulla. ad id. ff. d. penis. l. rei capital. i. si. ff. ad tertul. l. i. §. fin. 2. tutores testō datos accipe oz q iure dati sūt d. test. tu. l. iij. 2. falsus tutor no ē tutor 2 falsus testis no est testis. ff. de v. sig. paulus. 2. dē dicā de mrimoniū. 2. dē q satisfare pmitt dādo eū q n obligat vel exceptioe vtif satisfare n dr. ff. d. fideius. l. iij. 2. q p exceptionē pimi possunt i cōpensationē no veniūt. ff. d. cōp. q. cū qz. 2. l. qd i die. 2. vitas reuelata dz opimoi vel sermonib. pualere. viij. di. vitate. lxxi. di. q. cū qz d. re iudi. cū in ter. ex quo g appet mrimoniū no fuisse pp consanguinitate vitate opimoi pferēdo dicem. no rumpi spofalia maxie cū pnuciet mrimoniū n fuisse in auē. de nup. §. si vo ab initio col. iij. spofalia pza q tenuerūt p mrimoniū qd n tenuit solui no dnt ad h. ff. d. resc. v. si id qd in pn. §. i. na 2 si piteat quis religionē no approbatā ista pfectio non dissoluit et sequēs mrimoniū de voto. c. vno. li. eo. 2. facit qd ibi notauit de ordinatis ab eo q non poterat ordinare 2 lex vñ dicē q mrimoniū dctu cu consanguinea no dissoluit spofalia pus cu eadē dcta: ergo nec cu altera. ff. de dona. inter vi. 2. vro. cū h status. §. pe. qd vltra vñ h pssum de

Ad h. ruder q in. l. mulier. §. i. in. l. pe. de sta. li. l. suu de testa. 2. l. meuius. sufficit sem l3 no heat iuris effectu qz factis voluntati testatis q sem insperit: ac si dixisset si salta uerit vel lapide i flumē proiecerit vñ sufficit ibi sem sine iuris effectu ad id. ff. d. sta. lib. stichus si. r. p. terea facit ibi qd p. 2. iuxta iuris regulā ad ipossibile no dz affrigi. e. ti. nemo pot cu suis 2cor. 2. d. l. iij. §. si. ff. d. codicil. c. viij. iurib. in. p. rto allegatis no expedit ruder qz faciut pro solutione q ad scdz puctu. pbat eni illa iura q ex q testis a pncipio l3 l3 postea rupa ide ruptu est pmu 2 id file in. p. cur. 2. gratijs sic ex quo mrimoniū tenuit l3 postea rupa sufficit ad h vt rupa pza spofalia. ad qd fac qd dr actio. ne semel extincta no reuiuiscē d. cose. dist. iij. q. ris. xxiij. q. iij. si illic. ff. d. solu. q. res. §. area. ff. de v. ob. inter stipulatē §. na 2 cu qs. Ad dec. d. sepul. ruder illud non ee ex virtute electois q no l3 l3 in pena eligentis. **A**d. l. legatu ruder qz testis pendet ex vnus no ex pluriu volutate sufficit qz appareat ibi testatoris legatis mutata voluntas l3 voluntas legatarij no itercedat q nec requir. no sic in casu nro cu spofalia pdeat ex volutate duoz. facit qd not. s. d. costi. c. i. li. eo. **A**d negatiua vo. f. q i neutro pdictoz ca suu rupan spofalia. arguit p quo ad primu q mrimoni um dctu cu consanguinea cu sit nullu no h3 rupere spofalia. ad hoc eni vt mrimoniū illa rupa dz ee tale q teneat. no eni pstat ipedimētū qd de iure non sortit effectū vt h cu suis cocoz. 2 q ius fuit dnt pro ifectis hēri. eo. ti. q. ius. 2. C. d. legi. no dubiu. si igit istud mrimoniū panguice dz hēri p no scd satis p3 qd non rumpit spofalia ad instar eius qd dicimus electionez q nulla ē alteri electioni non pstat impedimētū iuxta ea q plene no. de elect. auditis. **A**d huc casu facit. ff. d. codi. 2. demō. l. h. conditio. vbi conditioi nuptiaz dr no puisse q nuptias iterdeas p. rit. 2. dē natū et sic accipe dē m. vt condēnatio teneat. ff. de re iud. l. iij. §. condēnatū. 2. l. si cu nulla. ad id. ff. d. penis. l. rei capital. i. si. ff. ad tertul. l. i. §. fin. 2. tutores testō datos accipe oz q iure dati sūt d. test. tu. l. iij. 2. falsus tutor no ē tutor 2 falsus testis no est testis. ff. de v. sig. paulus. 2. dē dicā de mrimoniū. 2. dē q satisfare pmitt dādo eū q n obligat vel exceptioe vtif satisfare n dr. ff. d. fideius. l. iij. 2. q p exceptionē pimi possunt i cōpensationē no veniūt. ff. d. cōp. q. cū qz. 2. l. qd i die. 2. vitas reuelata dz opimoi vel sermonib. pualere. viij. di. vitate. lxxi. di. q. cū qz d. re iudi. cū in ter. ex quo g appet mrimoniū no fuisse pp consanguinitate vitate opimoi pferēdo dicem. no rumpi spofalia maxie cū pnuciet mrimoniū n fuisse in auē. de nup. §. si vo ab initio col. iij. spofalia pza q tenuerūt p mrimoniū qd n tenuit solui no dnt ad h. ff. d. resc. v. si id qd in pn. §. i. na 2 si piteat quis religionē no approbatā ista pfectio non dissoluit et sequēs mrimoniū de voto. c. vno. li. eo. 2. facit qd ibi notauit de ordinatis ab eo q non poterat ordinare 2 lex vñ dicē q mrimoniū dctu cu consanguinea no dissoluit spofalia pus cu eadē dcta: ergo nec cu altera. ff. de dona. inter vi. 2. vro. cū h status. §. pe. qd vltra vñ h pssum de

spou. c. vno li. e. vbi q cu panguinea p. rit ad p. benduz cūz spofa remanet obligatus. seqret. n. ex contrario absurdi tas magna. qz. f. ille q cu muliere sponsalia p. ritet seipm possit p. bendo cu cosanguinea liberare 2 p. seqret p. mui vñ pena sibi deberet de here. cu fm li. eo. cu ergo fortius vinculu h cau heat solue spofalia h vo nullu sit vinculu qd p3 qz pot illo durate vel p ecclesia no soluto p. here cūz alia. ergo dicā pza spofalia no ee soluta d. spō. cu in apli ca de eo qui du. c. ij. p. bat h lex dicēs q scdz testis in quo si lius fuit p. teritus no rumpit pmu. ff. de lib. 2. posth. l. filius. testis vo in quo p. terit. ē posthumus bñ rumpit pmu l3 po stea rupa p posthumu qz potuit posthum. no nasci 2 sic a pncipio tenuit 2 sic loquit lex supius allegata d. iniusto rup. l. iij. §. si si state. 2 sic l3 testis qd a pncipio tenuit 2 ex q qs potuit hēs esse qzuis postea rupa. illd tm qd a pnci pio no tenuit 2 ex q a pncipio no potuit hēs ee qs no rui pit pmu vt in. l. si filios qd satisfacit ad vtriusqz mēbz fo lutionē. 2 his no est ruder duz qz soloni p. cordat ad quāt fac d. spō. veniēs. ij. Quo ad scdz sic arguit. mrimoniū so lutu p religiois p. fessionē an copulā ex q no durauit fin git no fuisse de v. sig. na 2 ego cu suis cocoz. 2 cu mrimoni u3 sit factm 2 q sacramēta h heat designare vt dr d. biga. debitū mrimoniū vo no psumatu p copulā no h3 oēs hu ius sacramēti significationē vt ibi. 2. xxiij. di. valēti. g. no dicemus p illd dissolui spofalia. p. fici. n. 2 cōfirmari vñ mrimoniū ex copula de trāssa. c. vl. **S**ad istd ruder vt ibi no. 2. xi. q. iij. qd p. decessor. **P**terea vt. s. d. cū ē cā pp quā mrimoniū postorius soluit pza spofalia est forti us vinculu qd vinculu no deest in mrimoniū no psumato als seqret q qui p. rit cu vna an copulā cu alia cōtrahere possit qd est falsuz. 2. tē seqret q spofa de pnti no cognita cu alio coeudo no possit violare factm mrimoniū si no dū esset 2 hoc est falsum. cōmittit. n. adulterium sicut 2 vroz vt de eo qui duxit in ma. c. ij. 2 vl. de eo qui cognō. cōsan. discretionē. ij. q. i. si peccauerit. l3 igit iure pmittēte illud vinculu soluat p religiois ingressuz. an copulā. xxiij. q. ij. d. spofata. 2. c. se. d. cōuer. cōiu. verū. 2. c. ex publico tm du rat vinculu. h3 quosdā. vl. vñ soluit vinculu qdā iurisdic tione q p. fessuz fingimus mūdo mortuū. xvi. q. i. placuit. 2 facit qd no. de voto. c. vno. li. eo. sicut g oblo spofalioz ex tincta p seqns mrimoniū no renasceat moriēte nāliter scēu da vroze. sic nec ea p. fite religioez. **N**ec obstat qd d. ea oblonē iterdū reuiuiscēte d. sen. ex. eos. li. e. ff. quēad. ser. amit. si locus. ff. d. serui. vr. p. re. fuitutes. §. si sublatū. C. d. inoff. te. si maritus. C. de pac. debitori. in. dec. n. eos reu/ uiscit p. oz ex cōica. snia no ex virib. p. ozis oblonis vel snie h3 ex virib. ipius p. stōnis qd p. bat lra ibi decernim. no di xit declaram. vt ibi no. 2. et illud statutū in odiū cōtēnen tis 2 fauore clauū. **A**d. l. si locus. 2. §. si sublatuz dico q no erat in totū oblo extincta h3 pp casuz ipedita. in. l. si marit. puidet iuste ignorātie hēdis 2 ē simile ad id qd hēs de p. bē. si bñficia li. e. **I**n. l. debitori reuiuiscit non ex vi p. ozis obligatiois h3 ex vi pacti subsecuti. vñ 2 h pos set obligatio reuiuiscere isto de nouo p. bente sponsalia cum eadē ad hoc bñ faciat. ff. de serui. vr. p. red. si qs edes. i. rñ. de renuncia. ex trāsmilla. de sumo. ex insinuatōe de r. scrip. quāuis li. eo. nec obstat qd dicitur obligationem non extinctam suspensaz ad instar eius quod no. 30. de voto simplici. f. q talis vouens si cōtrahat mortua vroze cōtinere dēbit hoc no. xxiij. q. i. nuptiaz. 2. q. ij. agathosa. matrimoniu. n. no dissoluit votum continentie l3 ipsius executionē suspēdat pro pte saltim reddētis quod p3 qz ēt vrozatus quo ad sui obligationē continentia vouere possit 2 p illud votū sine cōiugis p. iudicio se deo obliga re sed post mrimoniū spofalia cu alia no possit p. here cū igit votū fiat oblo deo h. f. p spofalia fit homini. 2. tēz cūz per votuz 2 matrimoniu fm ea q dixi se cōpatiant ad in uicē mrimoniū cu vna 2 spofalia cu alia n se cōpatiant no est mirū si mrimoniū in totū soluit spofalia: votuz vo su spedit: fateoz tū q votū simplr 2 mrimoniū 2 ei. vñus se

nō cōpatūnt & facit qd dicit post Inm. d. quer. 2iu. plz lfi. Licet autem responderim ad predictam opinionem Jo. proximo inductam nō tamen precise fateor eam ve ram qd tñ hic non tracto. sed tractavi qui de. vel vo. rur sus in vlti. glo. Ex predictis allegatis & contrarijs solu tis concludo q in sol. superius dictum est.

Allus ex

Consilio. lxiij. Prima gl. dicit unde supra ponit rōnem regule & exempla regule & exceptiōis.

Secō distinguūt. Tertio ostendit q differt cō silium a mandato. In glo. i. ibi consilij sequitur non fraudulenti nulla est obfō. ceteruz si dolus vll calliditas intercessit de dolo actio cōpetit. & ibi. l. ij. in fi. ponit casū de illo qui p̄sulit pecuniaz potius locandā in emptionē p̄dioruz quā funerandā vel ecōuerso & ibi q si cū scires. f. seq̄ in gl. & ibi & elegāter in fi. p̄sulens mutuari debito ri nō idoneo nō tenet de dolo & ibi. l. ij. p̄soneta q dolo & calliditate debitozem circūuenit de dolo tenet. & ibi non solum tenet iniuriaruz non solū faciēs sed & is cuius do lo facta est iniuria vel qui curauit vt fieret. In. i. glo. ibi & ibi de hoc. & ff. de ver. sig. sepe in fi. & in fi. d. obli. que ex de licto. §. ope. & ibi subdistingue fm̄ Dyn. h. subdistingtio lo cū hz in als p̄turo als tenet consulens. ff. man. si remu nerandi. §. si tibi. sed. §. loquitur in mandato non in con silio & facit finis glo. & ibi consulens h̄t distinguūt Dy. an foret alias facturuz & tñ casu vtroqz fatetur eum tene ri distincio ista satis placet quo ad quantitatem pene de homici. sicut dignum ip̄e autes dicebat q q cōsuluit als facturo aut p̄buit cōsilij tñ aut op̄e tñ aut p̄silij & op̄e. Primo casu tenet qz nō oz laudādo malitiā augeri. ff. d. seruo cor. l. i. §. p̄suadere. & C. de fur. si qs seruo. si op̄e tñ sine cōsilio p̄ncipali vel secundario non tenet. ff. de fur. si pignore. §. q̄ ferramenta si cōsiliū & opem non est du bium q tenentur. ff. de ver. sig. sepe. §. ita dubitātū. & isti. de ob. q̄ ex delic. §. opij. & ibi tenet fur. nō tñ p̄dōne fur tiua. ff. de p̄di. fur. p̄inde. qd dic vt ibi no. in p̄e. l. sepe.

Ec regula

logtur de dāte p̄silij. & gl. in p̄n. & sine p rō ne regule pōit q id cui dat nō tenet illd seq

& circa hoc instem pp iudices ecclesiasticos & seculares q ad ferēdas snias ēt iter locutorias recipiūt p̄sultores iurisperitos d̄ more italico quoz tñ p̄silij si p̄ ins cēt seq nō tenent ēt si de p̄sensu p̄tium illos assūpse rint l̄z h̄ casu qdam p̄. de hoc vide in spe. de req̄sitiōe p̄si liij ver. quid si iudex. ex hoc incidit qd disputata p̄ d. d. e p. d. Nicholaum d̄ matarellis q̄ q̄rebat si iudex assūpsit tres p̄sultores sup diffinitiuā quoz duo cōsulerūt reū p̄dēnandū & tertius absoluedū & iudex absoluit an vale at snia cū statutuz h̄at nō valere snias nisi late sint cum consilio sapientum. Et huic quōstioni p̄mittā aliā qd nem dñi mei in legibus dñi Martini qua querebat si oz dinarius tribus cōsultoribus assumpsit ita p̄nunciavit de consilio talis condemnō. & de consilio talij absoluo & lapsis. x. diebus actor petit sniaz executiōi mandari an sit exequēda. Breuissime ad vtrāqz partē sunt tres al legatiōes & soluit per q̄ttuoz rōnes. Dicebat multis videri q sic qz cuz dixit cōdemno functus fuit officio suo §. de offi. del. in litteris. ff. de re iudi. iudex. C. de pen. l. penā nec potuit sniaz corzgere. ff. d. arb. l. arbiter. Idē statim fuit ius actori q̄sitiū qd ibi nō potuit auferri. bñ fa cit. §. eo. l. i. de elec. ab eo. & cle. e. ti. cōfōnem. §. pe. in fi. al legabat ipse. ff. de stip. ser. l. i. §. si seruus cōis. nec potuit mutare tenorē snie. ff. de re iud. actor. Et fuerūt due orationes & sic due snie ar. ff. qñ di. leg. ec. l. ex his. §. p̄mis sis rōnib̄ valuit p̄. Refert ip̄e q multis videbat p̄ri um qz iudex se corzxisse v̄r dicendo statim post absoluo. ff. de ma. te. l. stichus. Itē cū de cōsilio duoz absoluerit fuit standum de p̄silio maioris partis. ff. de arbi. Itē si. §. p̄n cipaliter fac. ff. d. re iud. duo ex trib̄. facit r̄la. e. ti. i. obscu ris pōderādo q absolutio sit minimuz sequendū in ob

scuro. Soluedo ip̄e tenuit sniaz ip̄so iure nullā. q̄ttuoz respectibus qz nō imponit finē liti. ff. de re iudi. l. i. ff. d. ar bi. l. dice. Itē qz sup vno articulo cōtinere d̄z absolūtiōne tñ vel p̄dēnatiōne vt p̄. l. i. Sup hoc tñ vide qd scripsi de re iudi. cū iter in vl. glo. Itē qz debuit ēc certa insti. de act. §. curare & qz cōtinet p̄rietatē. ff. e. t. vbi repugnātia d̄ testi. q̄ falso. C. de fi. istru. scripture. §. de fi. istru. iputari. & circa hoc vide qd. no. xi. q. iij. §. cū ḡ subdit. & dixi de of. oz. si sacerdos sup gl. pe. Nūc ad qdōne p̄positā redeundo ad negatiuā p̄ & scōo ad affirmatiuā allegat tria subdēs tertij rōnes. Tertio soluit & solutio declaraf. Quarto de p̄pōsitiōib̄ cū & de plene tractabo. Ad partem q snia nō valeat allegaf q maior p̄ sapiētum rep̄tat oēs ff. eo. aliud. §. refert ad munici. qd maior de v̄tre l̄spi. l. i. §. i. qd ḡ sine cōsilio maioris partis & qd plus est p̄ cōsiliū sc̄m est nō v̄z ex forma statuti sunt ad h̄ snia. ff. de acqr. be re. si qs mibi bona. §. si corā. de admi. tu. l. ticiū in p̄n. de i. stito. l. h̄z si pupillus. §. conditio. de exercito. l. i. §. si plu res. Secō sic cū statutū dicat sniam ferēdā cū cōsilio i telligēdū ē de cōsilio cōsonāte snie vt verba h̄eant effectū suū. ff. qd q̄sqz iur. l. i. in fi. ne quis eū qui in ius vo. l. pe. §. docere. §. d. ele. nō. refi. relatū. sic eni intelligit lex cōsiliuz C. de legi. humanū de ap. noiatiōes. C. de leg. l. pe. l. i. r. & ar. C. d̄ p̄di. curi. l. si. d̄ suscep. & archa. l. ex actores. e. li. sic ēt itelligit lex cōsiliū cū dicit factū furtū alteri cōsilio. f. cō sonāte. ff. de v. sig. sepe insti. d̄ obli. ex delic. §. ope. & d̄ fur. l. in furti. §. cōsiliū. Tertio q̄cūqz lex ordinauit cōsiliū h̄eri illud seruari voluit in auct. de iudi. §. si. & i medio li tis. §. i. ibi si vero aliqua dubitatio. C. de ap. l. iudem̄ ibi. & tñ dispō r̄c. ad idē. §. de of. del. venerabili vbi p̄siliū po nit p̄ cōsensu d̄ offi. archiep̄s. c. ij. de iura. calū. c. i. ver. verū d̄ inu. ec. aduersus. ad idē de so. cōpe. c. i. d̄ his q̄ si. a pla. nouit. & c. quāto. & forsan huius rō ē ne p̄siliū sit eluforiū vel lex q̄ mādāt illud h̄eri. C. d̄ bonisqz li. l. si. §. vbi. ff. d̄ iu di. si p̄tor. facit. §. de m̄imo. p̄cto. p̄ iterdictū. c. i. §. e. li. de elec. cōmissa. §. porro. In p̄riū q iudex possit minoris p̄ tis p̄seq cōsiliū si sibi iustus videat sicut d̄ testibus d̄. §. de testi. in n̄ra. ff. e. ob carmē in fi. vñ vna ps pōt ēc maior rōne numer̄ alia rōne auctitatis vt no. in. l. si vni. ff. de re iudi. de elec. ecclesia nostra. ij. Ad idē inducitur scōo q iudex v̄r cōputādus in numero p̄sultoz sic & tabellio de numero testiū. C. qui te. fa. pos. hac p̄sultissima. i auct. de fide instru. §. oz. & p̄ncipes iter cōmilitones. ff. d̄ testa. mi. li. l. i. & facit de v. sig. familie. & vide qd no. de concess. p̄ben. post electionē in. ij. gl. & ff. qd cuiusqz vniuer. no. l. plane. & sic cū cēt pares pualet snia absolutoria. ff. de re iudi. i ter pares. Tertio satisfact qz nō v̄r ide astrictus ad cō silij sequēdū vt in gl. & sic ponet cōsiliū pro deliberatiōe. ff. de exerci. l. i. in p̄n. & h̄ac interpretatiōe suadet iuramē tū iudicis in auct. iusurā. qd p̄sta. §. & equus ero. ibi h̄z qd mibi visum r̄c. & de iudi. circa p̄n. v. illi aūt & ff. de ar. Itē si vnus. §. Idē p̄pō. Idē cū voluit assessores assistere iu dicibus vt p̄ eos q̄ sunt iuris exp̄licent. C. de asses. l. i. ff. d̄ of. asses. cōsiliariis in autē. de iudi. in p̄ri. non tñ voluit iu dices teneri ad ip̄oz p̄siliū seruādū qd p̄z ex forma sacra mēti predicti. & alioz ēt cōsiliū requiri vult. C. de sen. ex peri. re. l. ij. qd tñ est necesse seruari. si nō v̄r sibi iustus fuis se. simile de rescripto principis in autē. de iudi. §. omnes & in medio litis. §. si vero. & qd nō sit necesse consiliū sequi v̄r expressum. C. de sen. & inter. nemo in p̄ri. ibi cōsultatio nes. r̄c. §. de arbi. cū olim de elec. cum in veteri. & pōt esse rō h̄ndi consilij que no. in p̄e. dec. cū olim in glo. ij. & facit eo. ti. dilecti. ibi consilio roboratur nā qd a pluribus que rit r̄c. xp. di. de qbus. §. de offi. dele. prudētiā. ff. de arbi. l. si. in tres. & optime qd scripsi de cōsue. ad n̄fam sup. i. glo. Soluebat Nicholaus q ex forma statuti tenebat h̄re cōsiliū & si nō h̄t nō valeret snia: h̄z ex quo habuit satisfi ctū sit statuto: & si fuerit inique p̄nunciatū locū habeant. cōia remedia. f. appellatio & q iudex teneat q fecit litē su am & snia allat. ff. de iudi. cū quem temere. §. i. in auct. de

a Et tabel lito de numero testium. Adde Bal. in rubr. C. de fide istr. in. v. col.

iudi. §. fin. in medio litis. §. i. ibi. si vero aliqua dubitatio cum adiunctione pre. l. nemo. C. de senten. z inter. z per predic. decre. cum olim. z cum in veteri. ¶ Est aduertendum qd qñqz statuta hoc hñt qd iudex teneatur sequi in p nunciando consilium sapientum quos assumpsit non d numero suspectorū z tñc nō pcederet solutio Nicholai. sed locū haberēt argumenta prime partis. ¶ Remanet ergo mō vnū antiquū dubium an sit dñta in hac mā vel sñt has ppositiones cū z de. san. cū consilio vel de cōsilio sint diuersa in effectu. exempli grā hñt primū de elec. ne p defectu. Scdm de hereti. vt cōmissi. v. priuādi. ¶ An. dixit in decr. pe. de consti. z Compo. ibi recitat eius dictum. z Archi. §. eo. li. ne se. va. c. vni. qd est differētia: qz primo ca su sufficit reqrere nec est necesse sequi. sup quo ēt vide qd no. de elec. ne pro defectu in gl. pe. Scdo vero casu neces se sit seq ad primū de arbi. cū olim. §. de regula. l. ff. mā. idēqz. §. si quis ea. vbi si mandauit geri negocia mea p p curatores cōsilio sempromij z sunt male gesta. z ipsi tenē tur z nō sempromij q non fuit adhibitis nisi vt p̄sulat z admoncat vide qd de hac. l. stati subdā z sic iudex affel foris z peritorū cōsiliū requirit qd tñ seq nō tenet qz suo nō assessoris periculo iudicat. C. de pena iudi. q male iu di. l. ij. ¶ Ad scdm inducit qd plus vñ artatus mādatari us p p̄positionē de quasi consultoris industria sit electa. §. de offi. dele. c. vl. qd de tali virtute p̄positionis nil pbat dat sñt sicut aliud ē rē esse in bonis qz eē ex bonis iusti. vi bo. rap. §. sane. facit de pe. di. iij. si ex bono. subdebat se putare consiliū sequēdū cū p̄ponet negatiua puta hoc non facias sine cōsilio epi. §. de offi. dele. venerabili sic ēt posset intelligi. ff. de suspec. tu. impuberis in pñ. vbi ado lescēti p̄mittit durāte cura accusare curatozē dñmō ex cō silio necessariorū id faciat quasi nō p̄mittit nisi illud cōsiliū accedat. vel illud ex: idem sonat qd de. bñ facit d̄ elect. cū in iure ibi: ex se vel alijs de gremio ecclesie. nā ita dice re poterat de se vel alijs z sic ēt faciat p secūdo dicto: vel procedit id ex illa dictiōe dñmō cui cōcor. §. de vsupal. ex tuaz in fine cū zcor. quas ibi posui vt p̄dixi. allegata non pbat qd d̄ de p̄positione de. vñ tñ ibi probari de eta. z q. li. ad aures in fi. vbi p̄siliū cū p̄positione de artat. Sz dic qd absqz illis verbis ille in edictis erat artat⁹ ita qd illa v̄ ba nō artat sz artatū declarat. Est ēt sciēdū qd qdā legiste qd p̄dixi d̄ p̄positione de. probant per pre. l. idēqz. §. si quis ea. vbi tñ neutra p̄positio ponit nec ēt ibi ponit ver bum p̄siliij: sed dicit tex. ita demū rata haberi mādauit si interuētū sempromij gesta essent per qd vides ēt p̄ditōa liter verba fuisse plata. idē dico de. l. i. §. si plures. ff. d̄ ex erci. qd ēt nō facit qz nec de p̄positionibus illis nec de con silio ibi sit mētio sz dicit tex. qd sic duos p̄posuit nec alter sine altero gereret q cum vno p̄xit sibi imputauit cui cō cor. de testa. c. ij. in. fi. §. eo. li. fateor q in. l. ticium z meuiuz .ff. de admi. tu. in prin. ponit verbū cū p̄silio. Itē sine aliq p̄positione ponit. c. ti. qdā decedēs. §. i. ibi. p̄ tutelā filio rū cōsilio m̄ris gerēdā mādauit nō minus officiū tutorū integrū erit: dicit legiste illud id qz mater iure veteri nō erat nec esse poterat particeps tutelarīs officij. ff. d̄ testa. tu. iure nostro. ¶ Satis vñ mirandū qd de his p̄positio nibus qñ adijciunt p̄silio disputamus sed nō si adijcian tur cōsensu voluntati auctoritati vel alteri actui. nō cura mus enī an dicat cū p̄sensu vel de cōsensu primā hēs de offi. custo. c. ij. de iudi. cām. de his qd fi. a p̄zela. cū apostoli ca. z. c. se. de iurepa. nobis de ec. ed. ad audiētā. i. cūz au ctoritate habes. §. eo. li. de iudi. c. fi. secundam. f. de cōsen su. de ele. in causis. v. qz vō. z. c. per inq̄sitiōē. z. c. sacrosan cta de offi. dele. super qōnum post pñ. de iureiuran. sicut. iij. de instit. cum venissent d̄ his que fi. a p̄zela. ea noscīt. alibi dicit de voluntate de elec. qd sicut in fi. z vide qd scri p̄si de preben. pro illozū super verbo magistrum. vide ēt circa hoc qd no. in spe. de arbi. §. si. verfi. sed qd si dica tur. z qd scripsi de offi. delega. si p̄ debilitate in glo. putat Inm. v. redeundo. Itē aduertēdū qd papa qñqz dicit ba

bita deliberatione cum fratribus. §. eo. li. de imu. ec. c. i. Sed cū reqrit fratrū cōsiliū cōiter dicit de fratry nostro ruz cōsilio. p̄z de elec. licet de vitāda. z. c. dudū. ij. z. c. in ge nesi de of. le. l. de vil. exposuit de fide instr. cū Joānes. z li. eo. de elec. fundamēta. §. vt ergo. de regu. nō solū d̄ hē. super eo. z. c. cū scōz de scisma. c. i. v. videlicet z prope. fin. de p̄uile. ne aliqui. z. c. vt apostolice de penis. c. vl. in pñc. ad idē cle. de elec. ne romana. §. qz. ergo de iureiuran. ro mani. §. qz. igit de re iudi. pastoralis in fi. de sepul. dudū. ver. nos aut. de immu. eccl. c. i. de sen. ex. c. i. cum ergo in dec. i. de renū. li. e. dicit de fratrū nostroz p̄silio z assensu z idem in dec. gloriofus in fi. de reliqui. z ve. san. patet qd dictio de cōsilio non denotat consensum als illud super flue fuisset additū cui bñ concor. §. e. li. de pac. c. vlti. z de cle. egro. c. vni. §. i. de censibus romana. §. quod si. e. li. ad idēz pre. dec. vna ne se. vac. §. i. vbi dicit consilio vel assen su. Item interdum papa dicit solum de cōsensu. §. de cō sue. cum inter. per qd p̄z ista diuersa. C. de codi. si idēz de deci. ad audientiam. ad predicta facit de sta. mo. c. ij. in fi. coniuncta dec. si religiosus. ij. rñ. §. eo. li. de elec. per qd p̄z qd illud de cōsilio positum in fine predictē dec. secūde nō artabit nisi ad req̄sitiōe. ¶ Item circa p̄positionem d̄ primo sciēdū qd qñqz auget. ff. depo. l. i. in prin. Item i terdum ponitur pro a. ff. de fur. si is qui. ij. in fi. ibi si stipu latus de te. i. a te. z eo. ti. l. fullo. ij. ibi. fullosi actione loca ti de domino liberatus est. i. a dño. Quādoqz ponitur d̄. i. pro in auē. col. ix. vt nulli iudicū. §. necessariuz. ibi nulla mulier de qualibet includatur de. i. pro. dicit ēt grāmāti ci qd hec p̄positio de: signat mām vt hec vestis est de la na linoqz cōtēta de elec. cum cām. qñqz originem duxit de rescrip. eam te. ad idem de spon. c. i. qñqz originem p̄ motionis vnde diaconi de se eligunt archidiaconū. p̄ciij. di. legimus quandoqz locum sermo Helie ignez de celo deposuit d̄ conse. di. ij. reuera. circa finē. ad idem per totū caplin. ¶ De p̄positione cum etiam sciēdum qd qñqz ponitur p̄ quando qñqz pro qz vtrūqz p̄z de cōmo. c. vni. ad primū. ff. depo. l. publiā. in pñ. ibi cūz venero. z. C. eo. si quis. vbi glo. ad fin. ff. qui satisfda. cog. l. si ab arbitro in pñ. in ius vō. vt eant. l. pe. quādoqz sonat in pro. ff. d̄ dolo rem quāda. quādoqz ponitur pro q̄uis. C. d̄ epi. z cle. cum clericus in pñ. quādoqz pro in. ff. d̄ condi. indebi. l. indebiti in fi. sic potest poni. ff. de depo. l. i. §. qd depositis. ibi equus cum capistro z de mor. infe. l. negat. ibi cūz gra uida. i. in grauida. quādoqz etiam ponit pro z satis di xi de cele. mis. cum marthe. ver. alij vō. vbi inuenies dcm Jaco. qui dixit qd p̄positio cū sapit vñ copulatiue vt po nat pro z quotiēs ponitur inter illas res quaruz vna nō est accessio alterius vt instit. d̄ legatis. §. quis ancillas als coniungit si vna ad alterā accedit vt ibi. z. ff. de pecu. leg. in quattuor p̄mis legibus z potest reddi ratio quia p̄po sitio cum d̄signat veritatem rerum z coniunctionem p̄ sonaz sed copula z licet copulet ostendit tamen diuersi tatem personarum z rerum z singula vt principalia com prehendit. ff. d̄ vsufruc. l. si ticio. patent exempla d̄ elects. quia diligentia. z. c. cum in cunctis in principio. z post pñ ci. z. §. inferiora. z propter talem varietatem habent quā doqz vim disiuncte de hoc d̄ rescrip. c. ij

Allus pluribus ^{rr. d̄sensionibus quid de}
 actionibus z an plures ciuilit̄ proponi possunt: z tractatum cumulationis que tunc est quando primo iudicio pendente eadem res petitur ex alia causa vel petit alia res ex eadem causa plenissime p sequitur hic p̄z. solas autem regulas aliquantulum d̄ claratas hic describā z ad alia remittam cum in p̄ncipio huius ti. dixi. ad scripta p̄z. decidenda non intendam. dicit autēz qd regula cumulationis permittēde sic tradi debet copulatiue vbi sunt plures actiōes nō contrarie z que electione non tolluntur z in prima quarum abso lutoria n̄ parit exceptionē rei iudicate. i. scōa ibi admittit

accumulatio cum vno tractat de accumulatione impedienda tradit rra disunctiue et hoc modo vbi plures sunt serie actiones vel que electione tolluntur vel in quarum prima absoluto ria lata parit exceptionem rei iudicate in secunda ibi repellit cum mulatio declarat prima p illud generale non debet expectari casus cuius nil operatur euentus ff. de fideius. l. pe. ad vell. l. aliqui. Sed certum est quod mutata persona vel re vel causa petendi absolute prime petitionis non parit exceptionem rei iudicate. vt no. s. d. excep. c. pe. vbi vide in fi. vlti. gl. si impedi non debet secunda petere prius. **S**ecundo sic exis in spe dubia non debet esse melioris conditionis quam is qui est in spe certa allegat. ff. de copen. l. vl. d. acq. ren. here. et q. duobus de le. iij. l. i. in prin. s. absolutus in p. est in spe certa non absolutus est in dubia sed si dicerem prius prime regule qua promissio melioris conditionis est non absolutus quam absolutus. quod est non debet vt promissio maxie quod non solet actor litet et testado sua conditione facere deteriori. ff. e. ti. no. solet qua vide. j. sub hac lra. z. ff. de nouati. l. alias g. zc. **T**ertio equipando litis precedentia principalis. z. cause appellatiōis facit de. de testi. c. testibus cum in causa appellatiōis interiecte a diffinitiva liceat plures causas ostendere vel cumulare ex quibus pbeet iusticia appellatiōis. ff. d. ap. pel. scio. z. satis no. de ap. cum casus in vl. gl. sic ergo licebat et in causa principali plures causas cumulare ex quibus oibus vel ipsarum aliquid appeat locum hie conditione. hoc tamen intelligas vt d. s. e. li. de re iudi. abbate sane adhuc eadem posse p. bari p. s. si minus isti. de act. textu intelligendo put iacet z. de do. ex. ap. d. celluz. s. ite querit. itez p. l. vlt. C. de app. z. p. l. si an. ff. de excep. z. p. l. i. s. qui aut. ff. quoz leg. **A**d secundam regulam pbanda adducit certum est quod vbi sunt actiones serie posita vna intelligat altera remota. C. d. fur. l. i. si seruus expe. l. i. C. de codi. l. si. ut si electione tollunt vna electa tollit altera. s. e. li. de elec. vt qs duas vbi de h. z. d. postu. c. vni. **T**ertio constat quod quia sunt due in quaz prius lata snia parit exceptionem rei iudicate in secunda repellitur accumulatio. ff. de exce. l. fundu. z. l. fundi. ex quibus p. z. p. d. ctas duas regulas quaz altera pmittit cumulationem altera vetat veras esse. **D**enique solutis multis sris mas specialius distigendo psequit z. hoc omitto. **Q**uia gl. dicit vbi sumpta z. ponit exempla. Secundo exponit regulas et de exceptionibus sris. z. p. casus excipit. Tertio iterferit de electionibus z. actiōibus z. remittit. Quarto obijcit ad id quod dixit d. sris z. ponit quatuor solones z. qualibet ipu gnat. demum soluit distigendo subdes alia solutione qua non approbat. Quinto no. remittit z. cocoz. allegat. **I**n. i. glo. ibi nemo ex his sequit quod negat se debere phibet alia defensione vti nisi lex impediatur quod zc. z. ibi nemo sequit phibetur pluribus exceptionibus vti quauis diuerse sint z. ibi de copen. l. vlt. negans debitum p testes conuictus non copesat. z. ibi. s. studiu. ponit casus aut. s. q. propria. z. ibi. s. illud negans re fuisse in bonis debitoris conuictus d. medacio pos sessiones pdit nec alr aliquo ipsius iure vti poterit z. ibi cum res. frustra donatarius ab herede donatoris re emit. cum rei. p. re emptio non consistat. z. ibi. l. i. vide in p. c. si qs duas in vl. gl. z. ibi s. nec ipuberis substituitur directe filio impuberi eo mortuo contra matrem ipuberis agentez de inofioso dicit illud testamētuz fuisse paternu contra fratrem testatoris dicit illud fuisse filij. **I**n. i. gl. ibi se soluit se de hoc vide in Spe. de excep. s. vilo. vbi. sed qd si debitor. z. ibi in. v. se. tractat d. creditore q. negat se numerasse z. pignus recepisse cum ab eo pignus repetit. z. ibi. s. illud. dicunt cōter doctores q. in his omnibus est rō spālita tis vt puniat mendaciū. sed s. in id in oibus exceptionibus sris erit reperiri mendaciuz. quare distiguit d. p. aut exceptiones que vident srie pponuntur conditiona liter qd lz vt. j. in glo. aut simplr. z. tunc aut est possibile prima assertio rei concurrere cum secunda. i. qd in vtraqz continet simul potest verum esse z. simul z. diuersis temporibus proponi possunt vt hic z. in concord. aut non est possibile prima concurrere cum secunda. i. vtraqz veraz esse simul tunc non audiet vt in contrariis z. ibi. s. eligere. nec valet

si dicas idem debere dici in exceptionibus in quibus reus est actor. ff. de excep. l. i. qd in actionibus. z. est rō q. rei fauorabiliores. rō rationis q. in potestate actorum e age re sed conueniri non est in potestate reozuz ff. de do. ex. l. pure. s. fina. d. p. z. ibi sic intelligunt decre. vide quod ibi dixi super fi. antepenulti. glo.

Ic formatur breuis qstio quas olim disputauit d. accusato vel inquisito de homicidio q. negauit se homicidium comisisse quo contra cum probato dicit se id fecisse ad sui defensionem querebam an debeat audiri. **A**d affirmatiuam. vi. allegant z. dicit esse casus. in srium alia. vi. Tertio datur solutio distigens. **Q**uod audiri debeat videt ex eo q. rei fauorabiliores sunt q. actores z. promptiores esse debemus in absoluendo q. in condemnando. s. de probat. ex lris. ff. de actio. z. ob. l. arriamus hoc. e. ti. cum sunt partiu. ite pene sunt molliore potius q. latande eo. ti. in penis. z. ibi cor. **S**ecundo q. probationum facultas non est angustanda de testi. co. c. si. s. co. lib. de hereti. in fidei. z. C. de hereti. l. qm qd h. heret si innocencia pbari non posset illud de fimo. l. z. c. per tuas. **T**ertio vt esse casus. ff. de nora. electio. s. neq. heredi. vbi d. q. nec heredi nec in herede da da est actio. in eo qd defunctus mentitus est vbi etiaz dicit q. qui negauit seruum in sua potestate ee poterit postea illud fateri si lis contestata non est etiam post litem si minor esset. **Q**uarto constat q. reo regulr lz vti contrariis vt h. in gl. ite regulr erroneam pessionem reuocare lz negocio nondum finito. s. de confes. c. vlt. C. d. iur. z. fac. igno. l. erroz. s. co. li. de resti. in integ. c. ij. bic aut non e finitum negocium ergo reuocare vel sriu z. dicere lz. **Q**uinto qui negauit de se vel alijs veritatem coram inquisitori bus heresis negationem illa reuocare potest. s. e. li. d. hereticis. accusat. s. lz. **I**te accusatus q. negauit postea auditur consistendo de eo q. cogno. con. veniens. ij. ergo zc. **S**exto cum talis positio expresse non sit iure prohibita ergo intelligit permissa. xxviii. q. i. iam nunc post pn. xxx. q. iij. c. si. z. q. iij. c. vl. C. de coll. illam. z. dato q. iste esset piurus nullo tamen iure prohibetur se defendere immo defendit et ecclesiam suam de excep. dilecti. peligenda e et hec pars q. humanior saltem vbi non est ius expssuz de trassa. c. fin. facit. C. q. bon. ce. pos. l. si. **A**ltimo p hac pte videt casus. s. de solu. c. vl. ff. de proba. cu de indebito in pn. **I**n p. trarium inducebatur tunc. r. argumeta de. r. casibus quibus etiam reus audit allegans contrarium quos no. psequoz q. notati sunt h. post pn. glo. z. ff. eo. ne mo ex his. **S**ecundo ad hac pte faciut oia q. phibet audiri allegatem sria de ap. sollicitudine in fi. vbi videas i. vlt. glo. C. de fur. l. i. ff. q. app. sit. l. ij. cum similibus. z. qd q. lz sua voce zc. s. de pba. per tuas. C. de no. nune. pec. l. gualiter. **T**ertio publica vtilitas suadet puniri maleficia. s. de sen. excom. vt fame cum concoz. ibi in quartaz glo. z. statim punienda sunt cum reis negantibus claruerint. xxviii. q. iij. ecce. de peni. di. i. adam ergo zc. **Q**uarto multum facit ad hanc ptem de accu. cuz dilecti. vbi p. q. excusationes inquisiti que confessionem eius perimat admitti non debent eade rone non admittetur excusationes que perimant negatione qualis est ista de qua querit lz aut arguere de confessione ad negationem cuz quo ad contestationem litis z. sniam validandam harum sit ide effectus. de hoc de elec. duduz. vers. lz de litis contesta. c. vni. **Q**uinto responsiones iste que in delictis excusandis contrarietate inserit non solum no. recipiuntur sed et illas facietes puniunt de tepo. oz. dilectus. facit vt ec. bñ. fi. c. vni. de penis sup. bis. **S**exto p. trarietas no. recipitur in teste nisi quod dixit per erroz in continenti correxit de testi. co. preterea. sed iste in continenti non correxit sed probationem criminis expectauit vt ponitur in thema in quo non modicum interest aduersarij vel iudicis inquirētis. s. de dolo finem. de procura. auditis.

Solutio vt tunc dixi iueni doctores varios. i. pro 2 cōtra tenentes 2 p vtriusq; facit eqtas. Ad sibi vñ q si accusatio vel inq̄sio fuit formata de illo q aggressus fuit ticiūm 2 occidit. 2 ipe negavit q potuit. ix. di. si ad sacras. ff. de re. du. si is q ducēta. §. vtrū. 2 no. §. eo. li. de 2fessis. c. ij. in glo. pura. licite postea dicere poterit se ad sui defensionē occidisse cū cesset 2rietas. s; sibi caueat q an publicatōne testū hoc pbet si intēdit id probare p testes. 2 hoc dico si articuli sibi traditi vel publicati fuerunt d' homicidio facto p insultū vel aggressurā. nā post publicatōne sup directe cōtrario quale est istud nō audiret qeqd tūc allegaret. p3 hodie in cle. de testi. c. testibus. s; si capitula ignorasset sine culpa sua tunc secus vt scripsi post Inn. de test. ex tenore vbi vero simplr negavit homicidiū aut fecit hoc litē contestādo vel rñdendo accusatiōi vel inq̄sitioni aut id dixit excipiēdo. p cāu nō vñ audiēdus postea q ad sui defensionē occiderit p iura scōo allegata 2 p decr. vl. §. e. li. de iureiu. nō ob. §. neq; heredi. s; facit p qz loquit de negāte an litē cōte. q euadit penā confitendo qz als teneret insolidū vt eo. ti. l. quotiēs. §. p̄toz. quam allegat gl. 2. l. si seruus depositus in si. i. hoc ergo qd post lit. cōtest. nō euadat facit pro. **I**n dec. is q. 2 in. l. cū de ide bito puniē negās 2 puidet actori ex falsa negatione gra uato. s; in casu isto si admittat q negavit nulla ipsius rei punitio 2 nulla actoris p̄uio. **I**te ibi si negās solonē sibi factā statū illa pbata cogeret reddere certus est q postea debitū petere posset. expediētius ḡ est negociū tali cōpēdio expediri. §. eo. li. de re iudi. abbate ad si. i. dec. vl. de 2fessis tractat de reuocāda cōfessione pp pbabile errozē facit. s; de reuocāda negatiōe in q nō cadit erroz. pbabilis de rescrip. ab excōicato. q d' qnto negātem 2fite ri posse fateoz qz illud est 2 se 2 pro aduersario vñ iudice. facit de elec. dudū. ij. ad si. qd d' sexto piurū se defendere posse fateoz. s; nō repellit eo capite vel ex crimine: s; pp 2rietatē vt dixi alioz contrarioz solo p3 p allegata scōo. **S**cōo vō casu. s. cū id negavit excipiēdo puta qz foruz dclmādo negabat se in iudicis territorio occidisse qd fieri pōt sup quo iudice qd scripsi post Inn. de rescrip. sup lras in vl. glo. versi. querit Inno. 2. §. eo. li. de fo. cōpe. romana. §. 2bentes in gl. si ergo. 2 de hoc in spec. de cōpe. iudi. adi. §. i. ver. sed pone aliq; tūc dico q l3 ad fundandā iurisdictionē sit probatū eū occidisse ibi audiet in prin cipali excipiēs q ad sui defensionē id fecit p hāc regulaz exceptionē eo. ti. 2 p vtrobi. q no. 2 sic cōcordat q dicebat ur. iij. 2 sustinemus hanc humaniorē viā vt dicebat ser to suffragāte iure qd pmittit excipiētem vti contrarijs.

Regule ffoz huius littere. **N**. sunt he.

n **O**n vlt hēs eē q ad aliū trāsferre voluerit hēditatē.
n **O**n vñ cepisse q exceptione remouet a petitione.
n **O**n d3 cui qd plus est l3 quod minus est non licere.
n **E**c ex p̄toz nec ex solēm iure puatoz. quētiōe qeqz imutādū est qzuis oblonū cāe pactione possunt mutari 2 ipō iure 2 p pacti quēti exceptionē: qz actionum modus vel a lege vel a p̄toz introductus puatoz pactiōib' non infirmat nisi tūc cū incobaret pactio inter eos cōuenit.
n **A**ptias non concubitus sed consensus facit.
n **I**bil tam nāle qz eo genere qd3z dissoluere quo colli ligatū est: deo verborum obligatio verbis tollitur nudi consensus obligatio contrario consensu dissoluitur.
n **E**mo qui 2demnare non pōt absoluere potest.
n **O**n d3 actor licere qd reo nō pmittit. **I**n re obscu ra melius est fauere repetitioni qz aduēctio lucro.
n **E**mo ex his q negat se debere prohibet ēt alia dfen sione vti nisi lex impediāt. **Q**uotiens concurrunt plu res actiones eiusdem rei nomine vna d3 experiri.
n **E**q3 pignus neq3 depositū neq3 p̄cariū neq3 emptio neq3 locatio rei sue consistere potest. **P**riuatoruz con uentio iuri publico non derogat.

n **O**n videtur quisq; id capere quod ei necesse est alte ri restituere.
n **O**n defendere vñ non tm̄ qui latitat: sed ēt is q ne gat p̄s se defendere aut non vult suscipere actiones.
n **E**mo plus iuris ad aliū trāsferre pōt quam ipe h3.
n **A**llus videt dolo facere qui suo iure vtitur.
n **E**mo pōt gladij potestatem sibi datam vel cuiusq; alterius coertionis ad alium trāsferre.
n **O**n d3 alteri per alterū iniqua conditio inferri.
n **E**mo potest mutare consiliuz suū in alteri' iniuriā.
n **O**n videtur rem amittere cuius propria non fuit.
n **O**n solet deterior fieri conditio eozū qui litez conte stati sunt qz si non essent sed plerunq; melioz.
n **E**mo. n. in persequēdo deteriorē cām: sed melioz. 2. facit deniq; post litem cōtestatam heredi quoq; prospici tur 2 heres tenet ex omnibus causis.
n **A**lla intelligitur mora fieri vbi nulla petitio est.
n **O**n solent que superabundant vitare scripturas.
n **E**mo dubitat soluēdo videri eū qui defenditur.
n **O**n pōt videri improbus qui ignorat quantum sol uere debeat.
n **E**mo de domo sua extrahi debet.
n **A**llū crimē patit is q nō phibet cū phibē nō possit
n **I**bil interest ipso iure quis actionem nō habeat an per exceptionem infirmetur.
n **I**bil 2fensui tā 2trariū est q ex bona fide iudicia. su. stinet qzuis vis atq; mer' q 2probare 2 bonos mozes est.
n **O**n capitur qui ius publicum sequitur.
n **O**n videntur qui errant consentire.
n **O**n vt ex pluribus causis deberi nobis idē pōt ita ex pluribus causis idem possit esse nostrum.
n **O**n videt data que eo tempore quo dantur accipiē tis non sunt. **Q**ui iussu iudicis aliquid facit nō videt dolo malo facere qz parere necesse habet.
n **E**mo iō obligat qz receptur' est ab alio qd p̄stiterat.
n **O**n est singulis 2cedēdū qd p magistratuz publice fie ri possit ne occasiōe sit maioris tumultus faciēdi. **I**n finita estimatio est libertatis 2 necessitudinis.
n **I**bil peti potest ante id tps quo per rerum nām p solui possit 2 cum soluēdi tempus obligationi additur nisi eo preterito peti non potest.
n **E**ratius 2sultus an qd beneficiū dare se quasi viuen ti cesar rescripserat iā defuncto ddisse estimaret. **R**ūdit non videri sibi p̄ncipem qd ei quē viuere estimabat con cessisset defuncto concessisse quem tm̄ modum esse bñfici j sui vellet ipsius estimationem esse.
n **E**q3 iter dicto neq3 in ceteris causis pupillo nocere oportet. dolum tutoris siue soluendo est siue non est.
n **O**n potest dolo carere qui imperio magistratus nō obtemperat.
n **O**n alienat qui dūtaxat omittit petitionem
n **E**mo plus cōmodi heredi suo reliq; qz ipe habuit.
n **E**mo alieno nomine lege agere potest. **T**empora lis pmutatio ius prouincie nō innoat.
n **E**mo p̄do est qui precium numerauit. **P**ocuple tior qui libertum acquisiuit nō est factus. **E**uz de lu cro duozum querit melioz est causa possidentis.
n **I**bil dolo creditoz facit qui suum recipit. **E**ū p̄n cipalis causa non consistit nec ea quidem que sequitur locum habent.
n **A**nquam actiones presertim penales de eadem re concurrentes alia aliam consumit.
n **O**n fraudantur creditores cum quid nō acquiritur a debitore: sed cum quid de bonis diminuitur.
n **E**mo ex suo delicto melioz suā 2ditionē facere p̄t.
n **O**n omne qd l3 honestum est. **I**n stipulatiōibus id tempus spectatur quo contrabimus.
n **E**mo videtur fraudare eos qui sciunt 2 sentiunt.
n **E**mo dānū facit nisi qui id fecit qd facere ius nō h3.
n **O**n potest videri desisse habere qui nunq; habuit.

Dia restringi. xv. Jo. mo.

pluz per id quod post eum de dictione beneficij dixi. s. eo. li. de sen. ex. si ciuitas in si. i. rñ. Itē per. l. ff. d. le. i. q. filiabus. s. i. Dy. ponit per dec. statutū. s. e. li. de elec.

Item pactuz liberatoziuz de nō petendo ipso iure tollit nālez. ff. d. solu. Stichū. s. naturalis. s. pactū de petēdo qd ē obligatorū nō tollit illā ipō iure. ff. de pac. si vn. s. pact⁹ ne peteret. z hoc iducit rō. huius regule. **¶** **Dia** glo. ponit exempla z psequit illa. Secō adducit regulaz ad solonē vnius srij. Tertio ad qōnez. **¶** In. i. gl. ubi cuz qdā illa forma recipit in istituēdo q nō recipit in exēdādo vt i fundo heres esto i fundo exheres esto. z ibi. z si p in si. ibi dī macedōianū statutuz in penā creditor. **¶** In. i. gl. ubi cū qdā s. ff. de his q no. infal. i. s. exertituz. vbi odium ampliā. Solu. aut ex vtraqz pte fauoris z odij. ver saf ius publicū aut ex vtraqz puatū. aut ex altera publicuz. ex altera puatū. pmo z scōo cāu locuz hz regula. in tertio pferitur ius publicuz siue ver saf ex pte odij siue ex pte fauoris vt in srio. sed Dy. solebat dicere illd spā le fauore rei publice z ne milites militiam deserant. rō Dy. est qz fauor publicus pferitur vtilitatib⁹ singulorū. C. de pmi. l. vtilitas publica. z i auct. de resti. z ea que pa. s. qz ob rem. col. iij. Sed ad solutionem opponit an ma leficijs puniēdis ver saf fauor publicus d sen. ex. vt fame cū 2cor. z tñ dlictorum penas benigne iterptatiōe molli mur vt i rā in pēis cū 2cor. Rñdet Dy. q fauor public⁹ vult puniri maleficiū qd stat ecē cōmissuz. s. in dubio vel cū certa ē criminis qualitas locus est regule p trarie vt ibi dixi. potius. n. clemētie qz seueritati iudicātes. p nos ecē oz. ff. de pe. respiciēduz circa pncipiū. id idē. xvj. q. vij. alligāt z p eūdē modū solunt lex bec. n. s. i. ff. de suspect. tur. nā s fauor public⁹ suadeat remoueri tutores qñ su specti sunt. e. ti. l. i. s. qñs. vbi tñ de remotiōis nō facte cā dubitamus recipimus minozē z h nō ledit ius publicū.

Ec regula facit ad

disputauit sic ppositā. mutinēsis cano. scienter eligit in suuz epz quēdā mutilatū vl bigamuz vl excoicātū. Querit an ex eo pēas pccij lateran. puatio nis. s. z suspēsiōis icurrat. **¶** Ad affirmatiuā inducā. vij. rōes z duas gl. Secō in srij alias. vij. Tertio duo pma mēbra solūā dicēs q zcordāt. In tertio distiguā z srij rñdebo. **¶** Prio igit assumā affirmatiuā cuius fauora bilior est. pba. ad nfas. z q pēas icurrat sic pbo bigamus prohibet ab aplo. i. ad Timo. iij. z ad Titū. p prohibet a cañ. xxvj. di. p totū. de biga. p totū. z a lege in auct. de sanc. epi. in pñ. col. ix. mutilatus z corpore vitiat⁹ pbiherit. l. veteris testamēti. Leuit. xxj. z canon. ly. di. per totū d corpore viti. p totū. z pze. l. p approbatiōez. sed ille gitimus z minor. xxx. pbiherit lege positiua tñ. si ergo infringēs legē positiuā icurrat illas penas forz icurrere dz veniēs s legem diuinā z positiuā. facit qd no. post host. de pfan. z aff. q sup his. duz. n. est oēm legez infrin gere. qui si. sint le. p venerabilē i. s. Secō pena puatiōis d bect ē ex minoz delicto vt p. s. e. li. de elec. c. ij. co. ti. qsqz ex negligentia. e. ti. ne pro defectu. sed in maioribus deli ctis maiores pene debent. xxij. q. i. non afferam⁹ de sta. re. ea que cū suis concor. Itēz fortius puniri dz dolus qz negligentia de elec. nihil. de referi. sup lris. de cri. fal. ad falsarioz in si. arg. aut a minor in delictis q ad cūcē finē tendūt vī pbabile z necessariū vt in. l. si qs non dicas ca non. de pe. di. i. Et si fateri noles q in casib⁹ qōnis esset maius delictū saltē fatearis q ē equale. ex identate. ergo rōnes eiusdē q subest in casibus qōnis sicut in casib⁹ in cōcilio expssis dices in his idē iuris qd in illis marle cū simul z ab eodē manauerit. pbiherio bigami criminosi z illegitimi. qd g de vno dcm est zc. de pñ. trāslato. ad h de trālla. inter. de pñ. vti. vel mut. cum dilecta. ff. ad. l. acq.

Illud cum 2cor. **¶** Tertio pbat ē sic. certū est q inter pte tatio pncipis necessaria est. interpretatio vero magroz pro babilis de hoc satis. xi. q. i. s. ex his de postul. c. i. C. de le. gi. l. i. s. lz cōciliū cū in cūctis. certas dignitates expmat iura postea gnāliter de oi dignitate loquunt qd p. s. d. elec. scriptū ad si. e. ti. ppetuo. z c. quāqz. z c. si cōprom. sarius si eo. magfalis vō interpretatio p. s. maxime ex gl. vl. dec. cu mana de elec. ex no. p. Inno. z Hosti. de postula. gratuz. vbi dāt regulā q quotiēs electio est nulla ex vitiō pfone sciēter electe puati sūt eligētes. **¶** Quarto nō vī qd du bia cū ēt patronus ad regimē capelle pbiherituz p sacras regulas eligēs sit puatus. fortius ergo candicus iste s fa cras regulas eligēs epm. pñmū pbat in autē. de san. epi. s. si qs ozatorū. de hoc no. de offi. oz. cū vos. **¶** Quinto si pene debētur eligēti idignū. s. patiētē defectū scie. ergo z patiētē defectū pfone cū s duo eqparent de elec. si forte. z. c. ab eo. li. eo. de ver. si. cōstōnē. facit ad hoc. ly. di. pñcis nā pccijū punit eligētē illū q nō est vita cōmēdabilis. s. i cōmēdabilis vita dī bigamus z mutilatus qd probat il le canō. ergo locus est pene. **¶** Sexto facit pro hac pte d. cre. i. bone. abi. n. ex casus dec. cū i cūctis vī qs ex delicto puatus p tate eligēdi. multū facit dec. dudū. i. e. ti. nā cer tū ē q de defectu ordinū nō facit cōciliū mentionē z tñ ta lē eligēs puatus est p tate eligēdi z trāsit ad pauciores vt ibi pbat. ergo in alijs defectibus nō expssis maxime cū illud sit minus z facilius possit tolli de ist. c. ij. de pben. supro paupibus i e. **¶** Septimo multū ēt facit decre. si postqz de ele. s. si. li. eo. vbi p modū declarationis dī con stōnē penalē. s. e. ti. cupiētes locū hē in casibus in cōstō. ne nō expssis vbi subest eadē rō. **¶** Facit ēt qd no. de cle. ex. mi. si celebrat de eo q sciēter eligit excoicātū minoz. z qd no. Am. de illo q elegit furiosum de spon. dilectus. vt ibi scripti post pñ. ex qb⁹ concludit hūc canonicū penas pccij incurrisse. **¶** In srij inducū q cū certi cāus z cer te pōne in cōcilio exprimant q tuoz. s. pp. qz scienter ele ctas locus ē penis illis. in alijs casibus nō expssis cessa būt pene cū nō excedāt casus expssos nec in illis q ipō iu re infligant sit arguēdū ad silia de pe. di. i. s. pene. ff. d. pe. l. pe. de elec. statutū. z de sen. ex. is q in ecclia eo. li. sunt d hoc regule vtroqz iure tradite eo. ti. in penis. ff. eo. ti. fa ctū cuiqz. s. si. h dcm multū corroboret dec. si cōpromissa rius de elec. li. eo. s. restringit. p qd p. s. q nō solū in penali b⁹ fit stricta interpretatio vt. s. pene locū nō habeāt i casib⁹ nō expssis s ēt ne tā late sumant sicut hē posset significa tio verborū cū eni cōciliū dicat delinquētē suspēsus a bñ ficis simplr. s. ille determinat illud itelligēdū de bñfici js ipsius ecclie. **¶** Secō pro hac pte satis faciūt dec. sup eo. de biga. vbi ordinās bigamū puat p sniaz decre. tam lris d testi. vbi q elegerat bigamū post cassationē electio nis iterū eligunt dec. postulastis d cle. ex. vbi cōferēs bñfici cū excoicato p sniaz videt pñuāduz potestate cōferēdi. **¶** Tertio multū faciunt iura vetera post pccijū edita q tractāt de hac pena loquunt solū in casibus in pccilio ex pssis. nā. c. cū Am. z. c. inotuit d illegittimo loquunt. c. cō gregato. de illiterato. c. p inquisitionē. d criminoso quos ca sus oēs expmit pccijū. **¶** Quarto istud idē satis pbant q ad platos inferiores de ele. cū inter. R. ad si. z qd ibi no. z d p sue. cū dilect⁹. p q p. s. q eligēs suspēsum nō ē puat⁹ p tate eligēdi. s. itēz eligit ad hoc idem d postula. c. i. i. si. vbi si tollat glo. z nō inferat vis lre p. s. eligētes vel postu lates illos puatados p sniaz p tate eligēdi. **¶** Quinto bñ facit ad idē de elec. cū iter canonicos vbi eligētes epilen ticū z vī q sciēter nō sunt his penis puniti nec pti mio ri adiudicata fuit ptās eligēdi ea vice. **¶** Sexto fas ē di cere q isto mō posset itelligi dec. cū terra d elec. lz alios in tellectus ibi ponat glo. vt dicamus q si in persona fuerit vel electionis mō peccatū vt. s. loquat cū fuit peccatū in psona electa idigna dignitate i pccilio nō expssa ac si dicā q si eligit idign⁹ tūc sūt puati eligētes si idignitas est de expssis i cōcilio. si nō ē de expssis tūc p sniam puabunt

¶ Bigam⁹ prohibet. Ad. de doc. in. c. d. bituz. de biga. Arch. in. c. i. d. big. li. vi. bal. in. c. at si cleri. in. vij. col. d. iudi. Ear. ale. in. c. subdiaco nus in. i. nota. xxij. d. S. T. in. iij. sentē. d. xxvj. q. iij. ar. .ij.

z eligent nisi primo priuentur. facit ad idem dec. vl. d po
flula. prout pz ex antiqua vbi illi q postulandū elegerūt
iterum eligunt ex quo casus non erat de exp̄ssis i cōcilio
facit ad idē qd no. Inno. de concess. pben. cū nris. in prin.
z decre. venerabilem de elec. vbi si ligat indignus in im
peratozem non tñ deuoluitur ad papam electio lz illum
papa non confirmet. ¶ Septimo fortiter facit p hac pte
de regula. cōstitutionē li. eo. vbi pz q constitutio de predi
catoribus z minoribus loquens locū non hēbat in alijs
mendicantibus lz subesset eadē rō: prorogata tñ ē ad ali
os ppter idēmpitatē rōnis sic z hic lz in alijs indignita
tibus subit eadē rō. non tñ in illis locum hz constitutio
nisi ad illas prozogetur per que concludit hunc canoni
cum non iucurrisse penas. ¶ Solutio per hec vltimo al
legata z ea que i principio huius scōe ptis allegata sunt su
pra puto saluo qd infra dicam de excoicatio electo q cō
nicus iste non incurrit ipso iure penas ipsas cōcilij late
rañ. Et puto q papa de iure cōsultus sic declarando rñ
deret equum tñ esset q illas penas prorogaret ad alias i
dignitates etiam ibi non exp̄ssas pp rōnis idēmpita
tem. z sic soluuntur multa p̄ria. hanc partem tenet Da
ma. in qōnibus suis de electione in. iij. q. hoc idem t3
Aicē. in dec. bone. i. de elec. reddens ibi rōnem q qz homi
nes in casibus ibi exp̄ssis delinquere consueuerāt: iō i il
lis casibus statute fuerunt pene. z eius glo. videre ibi po
teris sup ver. indignos in nouella. i. antiqua vero ipsius
dec. bone. erat talis littera ibi post litteraz reddiderunt
se indignos. vnde cuz in laterañ. cōcilio de his q quasdā
psonas inibitās eligūt sit statutū vt eligēdi tñc p̄tate p
uatas z ab ecclesiasticis beneficijs triēnio nouerint se su
spensas illis pro longe maiori delicto ab electiōis p̄tate
cadēribus zc. Dicebat A. rñdēdo q erat partis allega
tio. dicere potes qd facit pro inquātū dicit z quasdā pso
nas zc. z hanc mām p ipsos z Jo. z Wby. tactam glosa
tor z moderniores omittēre non debuissent. predicta ve
ro sint vera in electione mutilati vel bigami. in electione
vero excoicati secus si ē excoicatus a iure vel iuste ab ho
mine qrtunc includit in p̄hibitione concilij sub verbis
vita z moribus zc. vbi vero excoicatus esset ab homine i
iuste forte ne eligeret vt iam factuz vidi ex iuribus illius
excoicationis non erit locus penis z sic possunt intelligi
decr. cum dilectus z cū inter. R. ¶ Ad allegata in cōtra
rium rñdetur. ad primo dicta rñdeo q lz sit eadē rō nō
sequitur q cadet in penas vbi de pena ipso iure inflicta
tractatur in qua non arguimus ad filia. z facit quod dixi
hoc tit. in regula in penis. Item ad allegata scōo dico q
gnālia verba nouorum iurium vel doctorum restringē
da sunt ad casus concilij. Ad id qd dī de patrono layco
dico q. s. allegatus nō pbat id ad qd inducit vt dixi sup
dec. cum vos ibi allegata. sup glo. ij. Ad id quod dī equi
pari defectum scie z p̄sone. Respondet id verum in casu
exp̄presso. Ad cap̄lz p̄scis dico q ibi dī de vita respicit so
lum qd proximo seqtur de ifecto facinore. Ad dec. bone
dico q ibi nō ē locus pene virtute cōcilij laterañ. Ad de
cre. dudū. facilis est rñsio sequēti opi. Inno. z Hostien. z
Compo. no. eo. ti. cōgregato. s. qz firmet electio minoris
ptis scā de digno. vbi maior ps eodē cōtēxtu eligit indi
gnū lz ignoranter lz tenēti p̄riū vt ibi dicere soleo. z in de
cre. qz pp. v̄ insolubile nisi dicas ibi quo ad ordines sū
mi disunctiuam p cōiunctiuam. ff. de ver. si. sepe. C. e. l. pe. v̄
pro defectu ordinū spāliter incurrit pena qz de ordinib⁹
sacris dcñ fuerat in p̄i. c. ac si sit mēs cōcilij cum in pro
mouēdo ad sacros requirant ibi exp̄ssa fortius in pro
mouēdo ad ep̄atū q dz ē esse in sacris vel qz extorti sunt
isti intellectus pōt dici q penas incurrit eo casu nō ex vi
rib⁹ cōcilij lz illius p̄stitutionis vt hoc nouū iducat ad ex
cusationē canonum. lx. di. per totum. vel equis lz ambas
penas cōcilij priuationis. s. z suspensionis nō icurrat. in
currit tñ alterā. s. priuationis. z sic possent ēt intelligi iura
noua ad que aliter rñsum est supra. z glo. ēt modernoz

a ¶ Dalef.
dei. Adde. l. fi.
C. de prescrip.
lōgi tem. spec.
ti. de prescrip.
ver. qñ aliqs.

b ¶ Sequi le
ges. Adde. c.
clerici. d. iudi.
c. vit. de secun.
nup. c. i. de no.
ui op. num. gl.
summe. x. di.

c ¶ Dicantur
presentes. Ad
de glo. in vbo
p̄sentari. z ibi
Abb. i. cle. du.
dum. de sepul.
gl. in verbo p̄
sentes in auc.
de fideiussoz. i.
s. i. Jo. an. i. c.
vbi periculuz
de electio. lib.
vi. doc. in. c. ex
parte de cleri.
non refi.

z satis hz lz equitas vt puniat quo deligt z in eo tñ. Ad
dec. si postqz d. co. q qz pena p̄rie est circa diminutiones
p̄monij sicut z damnū z cuz illa priuet iure ad rē nō in
re nō dī p̄rie penalīs v̄ aliter p̄firmatio est d̄ p̄secutiuis
electionē z p̄uisio includit electionē. qd iuris ḡ i electio
ne z in istis v̄ aliter. s. ille loquit p̄rogatiue z nō declara
tiue qd sonat verbū ibi cōuenit z facit qd dixi in fi. p̄rie p̄
tis. Ad gl. dec. si celebrat rñdet q nō probatur nec est ve
ra nisi forsan. loquat de cōmūde que iducit mortale q
qñ procedat dixi quod metus cā. sacris vel loquit de p̄ri
ma pena tñ vt predicti. Opi. vero Vincen. superius alle
gata facit pro z contra. Joan. and.

¶ Regule iuris civilis siue ffoz huius lfe. S. sunt he.

- o Adnia que cuiuscūqz cause cognitionem designant per bellum experiri non possunt.
- o Adnia que iure cōtrahunt: contrario iure pereunt.
- o Adnia fere iura heredis p̄inde habent ac si cōtinuo sub tpe mortis heredis extinssent.
- o Adnis hereditas quāuis postea adeatur tamē cuz mortis tempore cōtinuatur nūqz ex postfacto crescit p̄teriti delecti estimatio.
- o Adnes actiones que morte aut tpe pereūt semel in cluse iudicio salue permanēt. ¶ Ad v̄ p̄fecte cuiuscūqz id esse quod ex causa auferrī potest.
- o Adnia que ex testamento proficiuntur ita statiz euctus capiunt si initium sine vitio ceperint.
- o Adnis diffinitio in iure civili periculosa est. parum enim est vt non subuerti possit.

¶ Ineffoz .ij. nō p̄scribit. ratio lz
Joā. mo. qz peccat z ex
eo meret penā ergo nō p̄mū de trāssa. c.
ij. ¶ Adia gl. ponit exempla. Scōo di
cit regulam nō p̄cedere fm leges nisi di
catur cor̄ecte. circa qd ponit duas op̄miones p̄trarias z
tertia que distinguit. Tertio ponit aliud diuersuz iter le
ges z nos. Quarto dat remissionē de mala fide que p̄scri
ptionē sequit. Quinto subdi ēt titulum requiri. Subdit
contrariū z soluit. Sexto remittit de p̄scriptione vsuca
pione z interruptione. ¶ Scōa gl. de significationib⁹ rei
remittit. ¶ Tertia ponit duas lecturas. ¶ Alia signat
cōtrariū z dupl̄r soluit. Scōo signat aliō i quo remittit.
Tertio querit z remittit. ¶ In. i. gl. ibi malefidei. ¶ sequi
tur possessore alienate cessat lōgi t̄pis p̄scriptio z ibi nō lu
ru. s. nām col. vj. ibi i p̄n. dicit Impator q omne sibi stu
diū est vt sibi a deo crediti bñ viuāt. z ibi. s. si vō eccliaſti
cuz. c. col. vbi dī crimen ecclesiasticum puniri fm sacras
z diuinas regulas quas sequi leges non de dignantur.
¶ In vlti. glo. nemo. ij. ibi punit officiz quod admittit
infidelē aduocationis. Item punit ibi attēptatio. Itē in
dex relegat qnquēnio z punit dimidia pte bonoz. ¶ In
.i. glo. ibi. x. vel. xx. habita distinctione iter p̄ntes z absen
tes z qui quo ad h̄ dicant p̄ntes z qd de illo q nulluz hz
domiciliuz vel hz plura no. C. de prescrip. lon. tēpo. l. fi. z
vide in Spe. de p̄scrip. verb. z qñ aliqs z ibi agnouisse q
melius dicat leges vide cū a p̄ncipio legitime factuz vi
tari nō debeat per illud supueniēs a quo nō poterat in
cobari. j. e. factum ltime. ff. e. ti. in ābiguis. s. nō est nouū.
So. vt dicit h̄ Dy. regule ille loquit in acibus p̄fectis
secus i incohabis tñ vt lz z p̄bat solutio fm cū. ff. de ver.
ob. si sub vna. s. i. z. l. pluribus. z de serui. l. pro parte. z d̄
ser. ru. p̄. l. via. s. q̄cunqz. z ibi sed etiam titulus de hoc
z an sit necesse saltim allegare titulum z an in p̄scribēdo
vsufructū vel libertatē alterius seruitutis sit titul⁹ neces
sarius hic p̄ Dy. ¶ Circa titulū t3 de iure civili necessa
rio non allegandū per. l. si qs diuturno. ff. si serui. vendi.
Ad. l. cum de in rem verso. ff. de vsur. respōdet q ibi age
bat de p̄sona asfrigēda vel obligāda ad aliquā p̄lantoz
z propter

et pp id necessaria e allegatio tituli cu ad psonale obliga-
 tionem inducenda sit necessaria ca va vel psumpta. ff. d. doli
 ex. l. ij. s. circa de pbationibus cu de indebito. s. si. p. r. o. e
 sic qz in illis maus piculu vertit. s. eo. li. de elec. vbi p. cri-
 culu. Circa p. scriptionem vsufructus dicit de iure civili
 titulu requiri sicut in p. scribendo dno cu vsufructu sit ps
 dñij. ff. de vsufruc. l. iij. de iure ca. dicit secus p. dec. i. de p.
 scrip. s. e. li. cu vsufructus de iure coi possideri possit. ff.
 de acq. poss. n. aliter z. l. possessor z. de vi z. vi ar. l. iij. s. vim
 vi. de p. scriptione vo libertatis z. in illa titulu no requiri
 cu no regraf in p. scribenda seruitute p. l. p. z. si q. s. diutur-
 no multo minus in p. scribenda ipsius libertate z. dicit h
 q. si exp. sum. ff. de ser. vr. p. z. l. edes in prin. vbi h. no. z. ibi
 vsucapio. z. h. q. in rebus mobilib. ecclesiaz. p. cedit
 vsucapio p. s. p. tpalibus in aut. de ec. ti. vbi id e. z. accu-
 z. in aut. de no. alie. s. si minus de h. xvj. q. iij. s. q. s. act. o. es
 gof. z. id e. in sum. de p. scrip. s. ite. querit. Do. id e. z. in su.
 de p. scrip. sub. h. de vsuca. s. qui no. ver. q. dam. et. volue-
 runt dicere. illud tn. dcm. corrigi dices sibi placere cotra-
 rium z. e. resti. in inte. c. i. vbi scripsi sup. iij. glo. In gl.
 pe. in si. idem. In gl. vlt. in si. z. h. p. Dr. repetentem
 q. ad h. q. d. ibi not. tractat et d. illo q. erravit i. scd. vel i. iure
 vel vtroqz an. e. se. fa. b. o. e. fidei de p. z. q. sic si erroz facti sit
 pbabilis p. l. ff. d. vsuc. iusto errore. s. filius z. l. non. solu.
 s. q. vulgo. z. pro empto. l. q. vulgo. de secundo dicit q. e.
 se. f. bon. fidei quo ad fructus ne ad ipsoz restitutionez te-
 neat. ff. de peti. here. sed z. si lege. s. scire tn. ad p. scriptionem
 nez. h. p. malefidei possessore errans in iure facit. i. co.
 qui z. ff. de vsuca. si fur. s. i. Juris. n. ignoratia in vsuca-
 p. one no. tolleratur. ff. de vsuca. l. nunqz. in prin. z. de iur.
 z. fac. igno. l. iuris ignorantia. de tertio dicit q. pp. proba-
 bliem erroz facti admixtu reputet bon. fidei z. p. scribe-
 re possit. vt. plene no. ff. de dona. l. si vir vroz. ad. l. ff. ex. q.
 cau. in pos. ea. l. fulcinius. s. qd. ergo si duas. z. ff. ad. sil. l.
 si q. s. in graui. s. vlt. z. l. p. posthumos. r. idet q. ibi consta-
 bat de mala fide q. veritas non tollit per alia cam. co. cur-
 rentem que est bon. fidei. in certis. n. non in certis locus
 est. co. iecturis. ff. de vbo. obligatio. continuus. s. cum ita.

Anc regulam

z. duas sequen-
 tes in h. ordine
 alphabeti z. cepi saueri theologis z. sicut q. o-
 nes aliquas legistarū sub hoc titulo pro cao-
 nistaru vtilitate describo sic p. idem certas q. ones vtriqz
 iuri z. gruas p. fratre Berardu d. senis ordinis h. mitaz
 pulchre copiose z. vtiliter traditas h. inferaz. l. s. pliras tn.
 fortiter decurtatas cu. n. p. p. l. ex. esse an. ip. sas pp. labo-
 rantis reuerentiam ad l. sam. describere an. vo. decideres
 pelegi. fm. nouit aut. vltra. co. em. decisionu. profectu. volu-
 tas. insistenti. circa. vltimū. huius. q. onis. articulu. l. z. tritu.
 p. ponebat. aut. sic. q. onem. ex. qua. sex. alias. formabat. q. hu-
 ic. regule. co. gruunt. Circa. ticius. p. scribes. r. e. sempro-
 nij. mala. fide. spacio. xxx. annoz. vel. xl. an. possit. dicta. rem
 defendere. sine. peccato. z. semproniu. q. ca. repetit. Et. ar-
 guitur. q. sic. q. p. scriptione. est. introducta. a. iure. canonico. z.
 civili. que. no. p. nit. p. stare. fauore. alicui. peccato. xxij. q. iij.
 qui. peccat. in. prin. z. co. stat. q. saltim. fm. ius. civile. no. req-
 ritur. bonafides. in. p. scriptione. xxx. vel. xl. annoz. vt. p. z. C.
 de. p. scrip. xxx. an. l. o. es. z. l. cu. not. affimi. z. xvj. q. iij. l. pot. q.
 pp. poterit. ticius. iure. p. scriptionis. dicta. rem. tenere. z. de-
 fendere. z. semproniu. sine. omni. peccato. Ad. oppositu.
 v. r. iij. q. vj. si. res. z. h. f. in. regula. peccatu. que. statim. sequi-
 tur. per. que. co. cludif. q. si. necesse. est. restitui. no. peteri. mul-
 tominus. illam. defendere. no. potest. ipse. ticius. sine. pec-
 cato. z. sempronium. repentent. Et. ad. trium. r. idet. veru.
 esse. q. id. q. d. sit. iure. p. scriptionis. sit. sine. peccato. si. p. scrip-
 tio. no. habet. peccatu. annexu. nec. p. h. of. ius. civile. fouere.
 peccatu. q. i. quatu. p. scriptione. respicit. odiu. negligētis. idu-
 cta. fuit. a. iure. civili. s. i. quatu. respicit. p. scribere. fuit. p. mis-
 sa. no. inducta. vt. dicit. infra. tertio. articulo. p. mittebat. at

huic solutiōi q. in ista q. one s. r. erat vidēda. Primo qd
 sit p. scriptione. Secdo vtrū p. scriptione sit z. ius. coe. n. ac. Ter-
 tio vtrū p. scriptione iuris canonici debuerit eē alia z. distin-
 eta a p. scriptione iuris civilis. Quarto vtrū i. p. scriptione
 acquirat dñij. Quinto vtrū p. scribēs malafide sit cen-
 sendus cu. raptorē vel in qua alia sp. peccati locat. z. vtrū
 teneat ad restōnē sicut raptor z. p. hoc patebit qd sit dñm
 ad illud qd in ista rōne p. ncipaliter est q. situz. Sexto erit
 videndū vtrū mala fides adueniēs p. scriptione comple-
 ta obliget ad restōnem. Est ergo primo videndū qd
 sit p. scriptione. p. scriptione aut vno mō. cōsuevit sic descri-
 bi. p. scriptione est exceptio ex tpe substantia capiens q. qui
 dem descriptio ponit p. Jo. xvj. q. iij. i. summa in qua de-
 scriptioe duo ponitur ex qbus p. scriptione notificari vide-
 tur. Primo est effectus que p. scriptione efficit. Secdo est ca-
 que p. scriptione iducit effectus que p. scriptione efficit tāgūt
 cu. p. mittit p. scriptione est exceptio causalis z. no. essentialis
 i. est ca. exceptiois que admodū si dicerem. fumalis eua-
 porato ponit e. odor no. q. sit essentialr. odor s. q. est causa
 odoris z. quāuis p. scriptione possit habere alium effectū vt
 pote acquisitionē dominiū fm. quosdam. q. tn. dictus effe-
 ctus n. est necessario annexus cu. possit eē aliq. p. scriptione si-
 ne acquisitione dñij. s. p. scriptione malefidei vt p. dicto. s. p. t.
 ergo talis effectus no. debuit poni i. sua descriptione. nā
 vbi ca. describitur o. q. defectus q. ponitur i. eius descri-
 ptione sit ei semp. z. necessario annexus. Exceptio autē est
 talis effectus qui semp. z. necessario annexus ipsi p. scri-
 ptioni qd. p. per rōnem z. iductionē. per rōnem quidem.
 q. nisi p. scriptione haberet semp. z. necessario annexū istum
 effectū seqret q. eēt sine omni effectū. nā vbi tollit ab eo
 exceptio tollit z. dñij. acq. sitio z. q. cūq. alius effectus ac p.
 p. frustra fuisse inducta q. nullam haberet efficaciam
 quod nullus diceret. Secundo p. hoc idē per iductō-
 nem nā si inducamus in singulis speciebus p. scriptiones
 semp. inueniamus q. ipse p. scribens habet exceptionem
 excludentē acq. sitionē que z. se fieret in re p. scripta. da-
 bat tria exempla d. decēdio p. cuius lapsum p. scribitur
 cotra. no. appellante. ij. q. vj. biduum. de tpe trimestri quo
 p. scribit cotra. no. eligentē de elec. ne p. defectu z. d. casu
 decret. p. me de p. scrip. co. iuncto. c. placuit. ij. xv. q. iij. p. que
 duo capitula p. z. trāscursu spacio triū. ānoz. z. sex. mēsiuz
 qbus p. cessit ammonitio n. h. z. ep. s. negligēs vltērius actō-
 nē ad recuperandā plebē q. ad suā cathedra. p. tenebat. z.
 ita sit verū dicere q. semp. acq. rit ipsi p. scribenti exceptio
 excludēs actionē quapp. bñ. dicebat superius q. p. mū. qd.
 ponit i. descriptioe p. scriptionis est effectus que p. scriptione
 efficit. z. ille effectus e. exceptio excludens actionez vt est
 ostensum. Secundo qd. ponit in eius descriptione est ca-
 que p. scriptione inducit z. ista tāgūt cum in dicta de-
 scriptione additur ex tempore substantia capiens. nam se-
 cundū istā clausulā v. q. ipm. tps. sit. ca. inducēs p. scriptione
 nez. q. et. v. posse. p. bari. rōne. illud. nāqz. qd. expectat. ipis
 determinationē z. tps. impletionem v. capere suā sbam
 ex tpe. p. scriptione est h. mōi. q. videmus q. p. scriptione nulla
 esset nisi sit p. tps. determinatio facta p. legē. vltērius vi-
 demus q. p. scriptione no. h. vim nisi i. p. leto illo tpe. qd. est p.
 legem determinatum quapp. bene dictum est q. expectat
 tps. determinationē z. tps. impletionem z. per. q. n. s. vide-
 tur q. ex tpe. capiat suaz sbam ex quibus omnibus appa-
 ret q. definitio vel descriptio supius data de p. scriptione
 sit satis rōnabilis tū. q. tāgūt effectum quem p. scriptione
 efficit tum. et. q. tangit cam. q. p. scriptione inducit. Op-
 ponit aut. huic descriptioi. q. sit diminuta z. insufficient p.
 tria. Primo q. v. p. tēdere q. tps. sit ca. ex qua p. scriptione
 suam efficaciam capiat qd. pot. esse falsum. nā. cum tempus
 sit quid. nāle sequeretur q. p. scriptione haberet cam. natu-
 ralem ac per. q. n. ipsa z. sua virtus esset quid. nāle z. a na-
 tura qd. nullus diceret. Secdo q. p. mittit causam p. n-
 cipalē ex qua p. scriptione suā efficaciam capiat. s. legū. aucto-
 ritate. Tertio q. p. tēmittit cam. finalem pp. quā fuit i.

Et ticius p. scribēs. Adde c. de quarta. c. vigilati. z. c. si vigi. anti. de p. scrip. doct. i. c. i. eo. tit. lib. vj.

Quid sit p. scriptione. Adde hof. in sum. in ti. de p. scrip. in. s. i. doct. in Rub. eo. titu. glo. in. c. vene- rabilis de exce- ptō. z. glo. in. l. aduersus. C. d. rei vendi.

uenta prescriptio que tñ causa finalis maxime d3 accipi in diffinitione vel prescriptione cuiuscūq; rei eo qd p eaz maxime bz quecunq; res innotescere z notificari. z iō pp ista vñ danda alia descriptio p̄scriptionis: que talis sit qd tangat moduz s̄m quem tps ad p̄scriptionē concurrat. tangat et cām efficiētes que p̄scriptioni efficiā tribuit. tangat insup cām finalem pp quam p̄scriptio adinuenta fuerit. ad que tria explicāda vñ qd p̄scriptio sic possit diffiniri vel describi. ¶ Prescriptio est ius quoddā ex tempore zgruens legū aucte vim capiētes negligentibus in ferens z sinez litibus iponens. In hac ergo descriptione tangunt illa tria: que supius sunt p̄fata. Primo zgruū tps lege limitatū sine qua limitatiōe inexcusabilis negligentia nō potuisset haberi. Secōdo leguz auctas ex tali negligentia p̄scriptionē iducēs p quā saltē s̄ sic negligētē exceptionē parit in eius penā. primum ibi ius ex tpe zgruens nō. n. tps dat efficiā vt volebat p̄ descriptio. sed zgruitates. scōm ibi legū aucte vim capiētes z h̄ dat efficiā. Tertio i eadē descriptiōe tangit cā finalis ppter quā p̄scriptio adinuenta fuit. s. vt penā negligentibus inferret z sinez litibus iponeret quēadmodū z vsucapio vt p3. ff. de vsuca. l. i. d. n. ibi qd vsucapio est introducta ne quarūdā rez dñia diu z fere semp incerta essent. ex h̄ aut sequit duplex p̄fatus finis qz tam vsucapio qz ēt p̄scriptio dñia distinguendo penā negligentibus infligit z sinez litibus iponit. iste vero duplex finis tāgit in tertia particula p̄fate descriptionis cum d̄ qd p̄scriptio est ius penā negligentib⁹ inferēs z sinez litibus imponēs. Subdit qd p̄p̄ias ponit tria significata de p̄scriptione que p̄dictis bñ conueniunt z correspondēt. s. p̄dicere s̄dicere z diffinire. p̄cedit. n. cum tps statuit. s̄dicere repetenti qd p̄scriptū est diffinit pp id lites. ex qbus oibus apparet qd sit p̄scriptio. apparet etiaz vltērius qd diffinitio vel descriptio superius data de ea sit bene assignata. ¶ Videndū ē scōdo vtrū p̄scriptio sit s̄ ius nature. vbi sciēdū qd iurisperiti vident cōiter dicere qd ipsa sit s̄ ius nature qz s̄ naturalē equitatē vt dicūt z hec opi. manifeste no. de vsucapione que p̄scriptio est. ff. de vsuca. l. i. in. i. gl. z. xvj. q. iij. q. cunq; ēt in glo. i. fundamentū autē dicte opi. sumitur ex regula que h̄. ff. de reg. iuris in iure naturali. quā. s̄. vide sub lsa p̄ in fi. z hoc. e. ti. locupletari. q̄stat aut qd p̄scriptione sit p̄scribens locupletior cū alterius detrimento z iniuria ac per q̄ns vñ qd p̄scriptio sit contra ius nature. ¶ His tñ non obstantibus tenet s̄rium pro euidentiali dicens inquirenduz quid intelligatur p ius naturale z quid per ius legale. ¶ Scienduz ergo qd omne ius cōsistit in rectitudine quadam nā iō ius dictū est vt h̄. i. di. ius generale. iusticia autē nil est aliud qz que daz rectitudo. oē ergo ius siue naturale siue legale sit ex quadaz rectitudine cōsistit. intelligēdum tñ qd q̄uis ius naturale z ius legale sint distincta non tñ eoz rectitudo est diuersa. imo est eadē rectitudo aliter z aliter sumpta. nā si bene cōsideremus ius legale non addit sup ius naturale aliā rectitudinem. sed specificat illā eadē. ita vt verū sit dicere qd ius legale est quedā specificatio naturalis rectitudinis expressiua. habet. n. ius legale specificare z explicat naturalis iuris rectitudinē tripliciter. s. qñ qz determinando eā per zgruos modos. qñq; vero eam applicando ad varios actus. qñq; eam declarando per oēs istos tres modos. Exemplū de primo ius naturale vult delinquentē puniri. sed modos p̄tionis nō d̄terminat qd facit ius legale vtēdo rectitudine iuris nālis. s. s̄m qualitātē delicti. Exēpluz de scōdo rectitudo iuris naturalis vult nemini subtrahi qd suū est. ius legale diffinigit acutius ab illa rectitudine deuiātes. s. actus furādī rapiendi fenerandi z siles. vltra id oñdit quō vnus illorū actuum plus deuiat a rectitudine iuris nature z s̄m id maiores z minores penas statuit. z p̄ metū penaz p̄seruat hominibus rectitudinē iuris nālis. z sic nō addit rectitudinē. sed illā specificat. sic i sciētis speculatiuis q

aC Prescriptio sit s̄ ius nature. Adde gl. i. c. ius naturale. i. di. z abb. in Rub. de p̄scrip.

veritatem cōfusam z indeterminatā in gnālib⁹ principiis specificant. in spālibus cōclusionib⁹ recte sic p ius posituum d̄terminat rectitudo iuris nālis z fusa z indeterminata. nūc ad ppositū videmus tertio qd ius legale qñ qz assumit rectitudinē iuris nālis z eā specificat declarādo p quosdam euētus. vbi gfa assumit iure nāli qd rectū est neminez cū alterius detrimento z iniuria fieri locupletiozem nō tñ pōt haberi a dicto iure vtruz sit possibilis aliquis euētus vel casus in quo qz possit locupletari cū alterius detrimento z sine eius iniuria. z iō postea specificat z declarat intellectū dicte regule i qbusdā casib⁹ in qbus aliqs pōt locupletari cū alterius detrimento z sine eius iniuria sicut in p̄scriptionib⁹ z vsucapionibus eo qd in eis inferit alicui damnum z tñ nō irrogat ei iniuria. nāz videmus manifeste qd ille s̄ quem currit p̄scriptio q̄uis patiat damnum non tñ patit iniuriā qz ipse propter suam negligentia meret pati damnum z iccirco in tali casu quāuis videatur recedi ab intellectu quē regula p̄tendit s̄m litteram non tñ recedit ab intellectu quem regula iuris habuit. nā si illa oī casu ad litteram seruaretur a duob⁹ alijs que sunt d̄ iure nature exp̄sse recederetur: z qd ita sit apparet. nō enim pōt dicta regula in oī casu ad lram seruari nisi p̄scriptio z vsucapio tollantur. si autē p̄scriptio z vsucapio tollunt peccatum negligentie qd est s̄ bonuz publicuz nō punitur z per q̄ns receditur ab illa regula iuris nature: que dicit qd rectū est peccatus puniri z maxime peccatū s̄ bonum publicuz qd dat materiam litium z rixaz. Alterius ēt si p̄scriptio z vsucapio tollūt recedit ab illa regula iuris nature qd dicit qd bonū publicū z cōe est p̄ferendum cuiusq; bono speciali z proprio in remotione aut p̄scriptionis z vsucapionis sit totū cōtrarium. qz p̄relegitur bonū propriū illius q negligit rē suam z dat materiam litium z rixaz z per q̄ns postmittit bonum cōmune qd consistit in pacifico cōitatis cōsuetu. nam data materia litium z rixaz per remotionem p̄scriptionis z vsucapionis cōiunctis cōmunitatis pacificus perturbatur. z ideo pp oia h̄ est notabiliter attendendū qd ius naturale habet diuersas regulas que ita sunt intelligende qd vna alteri nō contrarietur. ita ēt sunt seruāde qd cū vna seruatur s̄ aliam non eaf. z licet illud satis appareat p ea que dicta sunt tñ possunt ad hoc alia induci exempla. videmus. n. qd de iure rectū est qd depositū reddatur vt p3. i. di. ius nāle. z tñ gladius d̄positus furioso non reddat. qz per id vitiantur regule de nō occidendo z de pace inter boies seruanda quoz vtrunq; ex restitutiōne possit violari in seipso vel in alio. xxij. q. ij. ne qz arbitretur. z si pp rectitudines iuris nature recedat a littera iuris naturalis quā sequēdo incidere in culpā z h̄ facit circūstantia eueniens: ex quibus oibus apparet qd ius legale nō addit supra ius naturale quādā specialem z nouam rectitudinē sed specificat z declarat illam eandē p quosdā casus in qbus z si non obseruet rectitudo iuris nālis s̄m vnam regulā seruatur tñ s̄m aliam vt supra oñ sum est. vel possumus dicere qd in talibus casibus s̄ non seruet sensus quez pretendunt s̄m litteram seruatur tamen quem eadē regula intendit s̄m veram intelligentiā pp que omnia videt bñ dictuz illud qd supra dicebatur. scilicet qd rectitudo iuris nālis z legalis nō ē alia z alia. sed est vna z eadē aliter z aliter sumpta. ¶ Potest autē hoc totum quod dictū est confirmari per vnam. l. que habetur. ff. de iusti. z iure. l. ius ciuile. dicit. n. illa lex qd ius ciuile quod nec in totum a iure naturali vel a iure gentium recedit nec per oia ei seruit: itaq; cū vel adimus vel detrahimus iuri cōmuni ius propriuz. i. ciuile efficiū. ¶ Ex verbis aut istius legis statz apparet qd rectitudo iuris naturalis nō est alia z alia sed vna z eadem aliter z aliter sumpta. nā si esset alia z alia tunc ius legale esset rectū ex sua propria rectitudine iuris naturalis ac p̄sequens in totuz recederet a iure naturali cuius s̄rium dixit lex p̄fata. quapropter imaginari potest qd iō ius legale

gale recedere non dicitur in totum a iure naturali quod ab eo sumit suam rectitudinem. ideo vero dicitur non per omnia ei seruire quod illam rectitudinem videtur mutare. quoniam per additionem. quoniam per subtractionem. per additionem quidem quoniam addit varios actus ad quos habet applicari vel congruos modos per quos determinat. per subtractionem vero quoniam aliquo casu vel ei subtrahere rectitudinem secundum unam regulam. quam tamen sibi conseruat secundum alias nec per hoc quod dicitur quod eadem rectitudo vtriusque iuris sequitur quod vtrunque ius sit idem. vel secundum quod ius naturale sit sui ipsius mensura quod quod ad primum quous rectitudo sit eadem. sunt tamen iura diuersa propter duas causas. **¶** Prima quod illa unica rectitudo habet duplicem vim dirigendi in humanis. vna est indeterminata quantum pertinet ad ius naturale. alia distincta et determinata quantum pertinet ad ius legale ut. s. dixi. de puniendo delinquentem. et sic quod aliter et aliter sumpta habet aliam vim directiuam. scilicet creare potest iura distincta quod ius non dicitur rectitudinem absolute. sed potest habere vim directiuam in humanis. Secunda causa quod rectitudo iuris naturalis omnibus est nota. sed iuris legalis paucis peritis. et sic respectu noticie sunt vnius rectitudinis iura distincta. **¶** De secundo etiam dicitur non inconueniens quod vnum et idem diuersimode sumptum sit sui mensura nam habet maiorem rectitudinem vno modo quam alio est seipso notius et certius. et sic sui ipsius est mensura. cum ergo ut nunc dixi vno modo sit notius quam alio. Item vno modo distinctius quam alio nullum inconueniens quod diuerso respectu habeat rationem regule et mensure. Item regulati et mensurati. **¶** Declaratis ergo his omnibus quod prescriptio concordat iuri nature. probat quatuor rationibus quarum prima talis est illa iura que habent eandem rectitudinem vnum eorum non potest alteri priuari. sed ius naturale et ius legale de prescriptioibus habent eandem rectitudinem. ergo et. maior pars per se. minor apparet ex dictis. **¶** Secunda ratio ad idem potest esse talis illud ius quod habet congruam et rationabilem causam concordat iuri naturali. sed ius de prescriptionibus est huiusmodi ergo et. maior vbi satis non. quod quicquid congruum est et rationabile concordat naturali rationi. et per rationem naturali iuri. minor rem vero probat per id quod dicebatur superius in primo articulo vbi ostendebatur quod longitudo determinati temporis a legibus prebet congruam et rationabilem causam prescribendi. **¶** Tertia ratio ad idem est talis. illud ius legale quod puniunt peccati negligentie quod est in bonum publicum concordat iuri naturali. ius de prescriptione est huiusmodi ergo et. maior non. quod regula iuris nature est quod peccans puniatur. et maxime peccans in bonum publicum. minor est apparet quod ille qui negligit repetere rem suam tam longo tempore maxime peccat in bonum publicum quod prebet materiam litium et rixarum quod non potest facile terminari et per rationem de iure nature equum est quod puniatur. ius autem prescriptionis punit sic negligentes ut patet in descriptione superius data secundo. **¶** Quarta ratio ad idem est talis quod illud ius legale quod imponit finem litibus que non videntur possibiles terminari maxime concordat iuri naturali. ius legale de prescriptioe est huiusmodi ergo et. maior videtur non. quod bonum publicum maxime impeditur per lites que non facile terminantur. et ideo illud ius legale quod imponit finem litibus talibus maxime congruit bono publico: ac per rationem maxime concordat iuri naturali. minor est apparet tam ex descriptione superius data de prescriptioe que dicit quod est ius finem litibus imponens tam est ex. l. illa superius allegata. ff. de vfuc. l. i. que dicit quod vfucapio est introducta propter bonum publicum et pari ratione etiam prescriptio. **¶** Ex istis autem vltimis duabus rationibus apparet quod quous prescriptio videatur deuiare a iure nature secundum illam regulam que dicit quod nullus debet locupletari cum alterius detrimento et iniuria. reuocatur tamen ad ius naturale secundum illam duas alias regulas. quarum vna dicit quod peccat debet puniri. Alia vero dicit quod debet finis litibus imponi. propter quod etiam patet vterius quous tollitur fundamentum huius opinionis quod glo. tenet. nam licet sit equum simpliciter neminem ditari cum alterius detrimento. in tali tamen casu quo

currit prescriptio non est equum quod iretur in duas alias regulas iuris naturalis. nec valet illud quod inducebat in contrarium de. l. hac lege. C. de pac. conuen. que dicere videtur quod aliud est bonum aliud est equum. quod non est intentio dicte legis quod aliud sit bonum et non sit equum. nam quanto aliud recedit ab equitate tanto etiam recedit a bonitate. quare est dicta lex intelligenda hoc modo. scilicet quod aliud est quod apparet bonum secundum unam regulam quod tamen non apparet equum secundum aliam. Vel potest dici alio modo. quod aliquid est quod apparet bonum secundum aliquam regulam iuxta veram intelligentiam quod tamen non apparet equum secundum regulam eandem intellectam apparenter ad legem. Intelligendum est tamen quod circa totum quod dictum est. sic distinguere possumus quod prescriptio nem concordare iuri nature potest intelligi dupliciter. **¶** Vno modo quod ita concordet iuri nature quod sit directe ab eo exorta et iste intellectus est falsus quod tunc nulla regula iuris nature ei obuiaret aliquo modo cuius tamen prius est omnium superius quod obuiat ei illa regula iuris que dicitur iure nature equum est neminem cum alterius detrimento et iniuria fieri locupletiozem. **¶** Ista. n. regula obuiat prescriptioni saltem quantum ad sensum que pretendit secundum legem. et hoc est forte quod mouet iuristas ad dicendum quod prescriptio sit in ius nature quod si intelligant eam esse in ius nature quod non directe est ab eo exorta potest tollerari eorum opinio: quous simpliciter loquendo non sit bene dictum quod magis est verum eam concordare iuri nature quam eam esse in ius concordat enim iuri nature secundum intellectum qui ponit modo. **¶** Dico ergo quod secundo modo potest intelligi prescriptioe concordare iuri nature quod licet non sit directe ab eo exorta est tamen ad ipsum indirecte reducta. et iste intellectus est verus quod omnium est. scilicet quod licet prescriptio videatur directe deuiare a iure nature secundum unam regulam. reducta tamen ad ipsum indirecte per duas alias regulas imo quod plus est ista reductio potest fieri secundum unam et eandem regulam ut superius est omnium propter que omnia simpliciter deimus dicere quod ipsa non sit in ius nature imo magis quod concordet iuri nature. et ita patet quid sit dicendum quantum ad secundum articulum. **¶** Tertio querebatur vtrum prescriptio iuris canonici debuerit esse alia et distincta a prescriptioe iuris civilis vbi sciendum est quod in isto articulo est aliud certum et aliud dubium. nam certum est quod prescriptio que currit in ius canonicum quod requirit bonam fidem in prescribente ut in ista regula cum concordat. est alia a prescriptioe que currit in ius civile que non requirit necessario bonam fidem in prescribente ut patet. C. de prescrip. xxx. an. l. i. et l. oes. et l. cum notissimi. Aliud autem est dubium de isto articulo. scilicet vtrum ista diuersitas prescriptiois inter dicta iura sit rationabilis siue vtrum fuit rationabiliter posita. illud autem quod facit hanc aliquam difficultatem est quod si prescriptio male fidei concordat equitati iuris nature. vbi quod ambo dicta iura debuerint concordare in eam statuendo. si vero dicta prescriptio sit iniusta et iniquitatem iuris nature. vbi quod nullum ius legale debuerit eam statuere: ac per rationem dicta prescriptio sicut non currit secundum iura canonica. ita et non currit secundum civilia. nec erit hic aliqua diuersitas inter dicta iura. **¶** Sciendum ergo est quod dicta prescriptio considerata mente iuris civilis eam statuens est equa. quod concordat equitati iuris nature. et alio modo considerata mente prescribentis est iniusta. quod ab eius equitate recedit: et quod ita sit apparet. antequid. n. ius civile per prescriptioem male fidei duplicem finem. scilicet negligentes punire et finem litibus imponere: et vterque dictorum finium iuri naturali concordat. ut superius fuit visum. et ideo ex ista parte merito est dicenda equa et iusta talis prescriptio: et ipse prescribens per eandem prescriptioem intendit rem alienam vsurpare propter quod merito ex ista parte est dicenda iniusta et iniusta quod discordat ab illa regule iuris nature que dicit quod tibi non vis fieri alteri ne feceris que regula in. l. et in euangelio ostinet ut in prim. decreto rum. et hic apparet que fuit causa quod prescriptio male fidei est a iure civili inducta. Remanet tamen dubium quare ius canonicum in prescriptioe a iure civili discordat. Sciendum est ergo quod prescriptio male fidei partim est a iure civili indu-

¶ Prescriptio que currit. Et de text. i. c. de quarta de prescript. et in. c. i. eo. titu.

cta et dicitur nunc dictum est partim promissa. scilicet considerata iniustitia per scribentis quod respectu est iniusta ut patet nec est sed id a iure civili inducta. sed solum promissa quod ius civile et quodlibet aliud ius. quod quis non possit aliquid iniustum et iniustum inducere illud tamen quod permittit propter aliquid bonum et iustum quod inde potest elicere. et quod ad ipsum tale ius magis spectat intendere sicut in proposito. nam permittit quod prescriptio istius ex mala fide et iniustitia procedat ut per eam duplicem prescriptum sine eliciat. hoc autem ideo facit quod ius civile cum intendat per ultimo sine conservare civile societate cui finis maxime deseruit negligentium punitione et litium determinatione iccirco magis debet intendere ad hoc ut negligentem puniat et sine litibus imponat quam ut iniustitiam prescribentis corrigat vel remoueat. nam magis ad ipsum spectat illius duplicis finis equitas prosequenda quam ipsius prescribentis iniustitia corrigenda ex quibus omnibus apparet immediate quare in prescriptio male fidei ius canonicum a iure civili discordat. et assignat de hoc quatuor rationes. **Prima** quod ista duo iura sibi mutuo subueniunt cum sint fundata super eodem iure naturali. nam si unum eorum alteri non subuenire sequeretur quod unum eorum in omnibus sufficeret. et per unum alterum superflueret. contingit. nam sepe ad unum et eundem effectum unum eorum sine altero non sufficere. verbi gratia in puniendo clericum tradendum ad mortem non sufficit ius civile sine canonico quod non potest ipsum degradare nec est sufficit canon. sine civili quod iudex canonicus non potest ipsum occidere: quod prescriptio dicta iura sibi mutuo subueniunt in dicto casu quod quodlibet eorum exequitur illud quod ad ipsum pertinet. Ita ergo suo modo est imaginandum in prescriptio male fidei quod in ea est aliquid iustum et prosequendum et aliquid iniustum et prohibendum. que duo satis patent per superiora. hec duo non possunt fieri per idem ius. et ideo oportet sit aliquod ius quod dictam prescriptio nem per illum duplicem finem instituat et aliud ius quod eandem prescriptio nem propter mala fidem prescribentis prohibeat et isto modo dicta iura sibi mutuo subuenient nec erit contradictio inter ea sicut melius declarauit in questione de usuris ubi ostendit quod unum ius non potest obuiare alteri per contradictionem sed per omissionem quod illud quod omittitur ab uno sepe assumitur ab altero sicut vtiq; nunc est in proposito. nam quod mala fides prescribentis debeat prescriptio nem infringere hoc a iure civili omittitur quod ad ipsum non spectat ea per dictam causam infringere. hoc autem a iure canonico assumitur: quod ad ipsum spectat ea per dictam causam infringere. et ideo non est contradictio cum ius civile dicit tale prescriptio nem equam et iustam esse ac per unum instituenda. Ius vero canonicum dicit eandem prescriptio nem esse iniustam et iniustam ac per unum prohibendam quod in sic dicendo non attendit ad eandem causam nec ad eundem finem. ubi autem est contradictio oportet quod accipiat secundum idem et respectu eiusdem. Ex his omnibus possumus ad propositum forum mare unam rationem talem. Illud quod est prohibendum et a iure civili omittitur debet a iure canonico assumi quod. ostensum est quod dicta iura sibi mutuo subueniunt. sed prescriptio male fidei est prohibenda quod iniusta et iniusta ex parte prescribentis et sic eius prohibitio debet assumi a iure canonico. ac per unum in dicto casu unum ius discordabit ab altero nec tamen per hanc talis discordia erit contradictio ut. ostensum est. **Secunda** ratio ad idem est talis. illud quod sequitur legem euangelicam debet discordare ab omni eo a quo discordat lex euangelica sed ius canonicum sequitur legem euangelicam et ei subalternat quod lex euangelica iuri civili discordat in rectificando actum interiore sicut patet per Math. v. ubi dicitur omnes qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est in corde suo. Ius autem civile nititur solum ad rectificandum actum exteriorum quod est ad alterum per quem possit civilis societas impediri et ius canonicum debet discordare seu potius superabundat a iure civili. quod debet nititur ad rectificandum et actum interiore per quem possit a deo deuari ac per unum debet prescriptio nem male fidei penitus prohibere. per quam actus interior obliquatur ex quo est relinquitur quod in dicto casu a iure civili discordabit. **Tertia** ad idem est talis illa iura. dicit in prescriptio male fidei neces

a Mulierem ad concupiscendum eam. Adde text. in. c. si paulus. xxij. q. v. et text. in. c. qui viderit. ea. ca. 2. q. i. c. masculo. lxxij. q. vij.

b Ut ille scandalum. Adde de ho. in sum. in ti. de renuntia. in. c. cui si renuntiat. i. j. col. v. vel breuius.

c Acquirat dominium. Adde de i. l. traditio. nibus. c. de pac. Alex. d. imo. col. fil. lxxvij. i. j. pi. eximie dicit. i. j. col. i. j. vo.

fario discordare quorum unum intendit conservare iustitiam per litigia terminare. alterum vero e converso intendit terminare litigia per iustitiam servare. sed ius civile et canonicum ita se habent: quod civile intendit conservare iustitiam per terminare litigia. nam suus finis principalis est conservare civile societate quod servari non potest nisi litigia terminent. Ius autem canonicum e converso intendit terminare litigia per conservare iustitiam quod finis suus principalis est ordinare in deum et in legem euangelicam. ut homo gloria assequatur. quod quidem ordo in deum non habet nisi iustitia conservetur ut per eam actus interior quo ordinatur in deum regulatur. Hinc est quod una regula iuris canonici dicit quod utilius scandalum nasci permittitur quam veritas relinquatur quod dicta duo iura debuerunt in prescriptio male fidei discordare ponderato sine cuiusque quod per ius superiora. **Quarta** ratio ad idem est talis. illa iura quod ita se habent quod unum eorum ita intendit de foro litigij quod tamen finaliter remittit ad forum conscientie. alterum vero sistit solum in foro litigij non potest in prescriptio male fidei concordare quod dicta prescriptio male fidei finis fori conscientie est demandanda finis vero fori litigij iducenda. sed ius canonicum et civile ita se habent quod ius civile solum sistit in foro litigij quod finaliter remittit ad forum conscientie ut patet de pe. et re. c. omnis. ergo necessario debuerunt in prescriptio male fidei discordare quod quis talis discordia non sit contradictio ut superius ostensum est quod non est respectu eiusdem cause vel eiusdem finis: et sic patet quod sit dicendum quantum ad istum articulum quod prescriptio iuris canonici est alia et debuit esse alia a prescriptio iuris civilis et hec sufficiat quantum ad ipsum. **Quarto** ponebatur vtrum in prescriptio acquirat dominium. ad cuius evidentiā est intelligendum quod quantum ad prescriptio male fidei quod currit spacio. xxx. annorum non videtur esse aliqua discordia inter doctores iuris sed sola exceptio quod si ea acquireretur dominium tunc non solum fuisset inducta in odium negligentium. sed et in fauorem mala fidei possidentium contrarium apparet. xvj. q. iij. §. potest. **De** prescriptio bone fidei videntur quod plures ad iniustitiam discordare nam quidam antiqui doctores iuris dicunt quod in prescriptio bone fidei habeat quod dominium utile et non directum dominium. quod probant per illam textum quod habet. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. si quis emptionis in pnc. iij. rñ. et ff. de iure iura. si duo. §. Julia. ibi enim dicitur quod prescribens habet utilem actionem in re et habet exceptionem contra dominium. si autem prescribens habet exceptionem contra dominium. ergo dominus contra quem fuit prescriptus habebat actionem quod exceptio non habet locum nisi ubi est possibilis actio. Est. n. exceptio actionis exclusio ut patet. ff. de excep. l. ij. si autem dominus contra quem est prescriptus habeat actionem non potest habere nisi directam quod actionem utilem habet ipse prescribens ratione utilitatis dominij et duo non possunt esse simul dominij in solidum uno respectu ut patet. ff. de com. l. si ut certo. §. si duobus. si ergo actio directa ac per unum dominium directum remansit apud illum contra quem est prescriptus relinquitur quod ipse prescribens acquisierit per prescriptio nem solam actionem utilem et per unum solum dominium utile et hanc opinionem sequuntur quod plures moderni doctores iuris et de hoc aliquid no. xvj. q. iij. in si. summe. et c. q. cumq; in. i. gl. et §. potest per Host. in sum. de prescrip. rex. imo in vlt. colum. **Sed** hec opinio videtur dubia et non rationabilis propter tria. **Primo** quod homo non est dominus rerum exteriorum nisi pro quanto potest venire in suum usum et utilitatem bonis finis ipsius arbitrium et voluntatem. et id videmus quod ille res que non potest venire in usum et utilitatem bonis finis ipsius arbitrium et voluntatem nunquam potest cadere sub eius dominio sicut patet de corporibus celestibus. videmus ulterius quod si alique res apte nate cadere sub usu et utilitate bonis finis et tamen copertum non est quod venerint in usum et utilitatem alicuius eo ipso ab ipsa lege decernunt esse nullius et naturali ratione concedunt et subiiciunt domino primi occupantis. ut patet. ff. de acq. re. do. l. i. et l. quod enim nullius. hoc autem ideo videtur contingere quod dominium quod habet homo in exterioribus rebus provenit ex eorum usu et utilitate. constat autem quod ille contra quem prescriptio

scriptio bone fidei nullo modo potest assumere re scriptam in
 suum usum et utilitatem. ergo nullo modo est dominus ac per dominum
 non remansit apud eum directum dominium ut dicebat prefata
 opinio. Secundo per hoc idem quod videmus quod prescribentes aliquis
 rem bona fide potest transferre dominium directum ipsius ad
 alium ut pote si vendat rem illam alicui domino et postea recipiat
 eam in feudum ab eo de transmissa dicta re illius dominium quod
 tunc ad directum dominium et eam sibi resumpsisse. quod tunc ad dominium
 utile constat aut quod unusquisque hoc tale dominium de re quacumque
 ad alium transfert quale apud se habet ut per 3. ff. de acq. re. do. l.
 traditio. si ergo prescribens tale dominium transferre potuit ut per
 ipsum apud se habuerit ac per dominum dictum tale dominium prescrip-
 tionem adquisierit. Tertio per hoc idem quod videmus quod
 ille qui habet solum dominium utile non habet dominium totale utri-
 usque. ideo semper exhibet aliquid domino directo ut pote vel par-
 tem utilitatis vel homagium vel quod tale per quod datur intelli-
 gi quod ipse non est dominus directus. sed ille cui fit ista exhibitio
 vel recognitio ac per dominum eo ipso quod ille qui habet solum utile do-
 minium recognoscit alium dominum. ut ipse totale non habere
 dominium. si ergo prescribens bona fide adquisierit per pre-
 scriptionem solum dominium utile non habet totale domini-
 um. sed necessario recognoscet alium dominum. puta illum
 quem prescripsisset quod per 3. evidenter esse falsum. Ad
 rationem vero istius opinionis potest responderi quod exceptio est
 facta et quod hoc casu elidit actionem et intentionem agentis et fa-
 cit quod non est eo. lib. de lit. cote. c. i. in fi. ij. gl. Et ideo est
 alia opinio quorundam doctorum dicentium. quod in prescriptioe ac-
 quiratur non solum dominium utile sed directum quod probant per textum
 plurimum legum in quibus habet quod prescribens bona fide spacio.
 xxx. an. efficiat dominus. si autem per prescriptionem adquisierit solum
 dominium utile non diceret prescribens simpliciter effici dominus cum
 quadam determinatione adiuncta et diminutione. Et contra
 magis habet idem per tres rationes precipue. Prima est quod fortior est
 possessio in rebus immobilibus que acquiruntur per prescriptio-
 nem quam in rebus mobilibus que acquiruntur per usucapionem. sed
 per usucapionem acquiruntur non solum dominium utile. sed et directum.
 ergo multo magis debet habere idem acquiri per prescriptionem. Secunda ratio
 ad idem quod si per prescriptionem non acquireret dominium directum iam
 videret quod dominium directum esset inscriptibile quod per 3. esse falsum
 nam et ipso iure personalia de quibus minus videtur sint officio nris
 infra prescribuntur spacio. xxx. an. ut per 3. ff. de socio. l. iij. et ff.
 de pecul. l. q. s. g. et c. de prescri. xxx. vel. xl. an. l. sicut. Tertio
 ratio ad idem quod ille qui tacuit tanto tempore presumitur consentire.
 ff. de. v. sig. l. alienationis ubi constat autem quod per consensum trans-
 ferri utile dominium et directum ut in ista. de reru. divi. s. per tra-
 ditionem ac per dominum videtur quod per tempus prescriptiois acquiratur utriusque
 dominium. scilicet utile quod directum. Nec autem opinio non videtur rationabilis
 pro duo. Primo quod videtur ponere quod in prescriptione acquiratur
 necessario dominium directum quemadmodum in usucapione cu-
 ius primum evidenter apparet. nam videmus quod possit aliquis
 prescribere de feudatario non prescribendo de domino feudi in quo
 casu acquireretur per prescriptionem solum dominium utile et non
 directum et e converso. Secundo non videtur rationabilis quod non conve-
 nienter distinguit inter dominium directum et utile. accipit. n.
 directum et utile quasi duo dominia distincta cuius oppositum sta-
 tim ostendit. et quantum ad istam partem per opinio videtur defecisse
 sicut et ista per que omnia videtur esse aliter procedendum in isto. Sci-
 dum ergo quod dominium directum et dominium utile quod distinguuntur
 sicut duo diversa dominia. quod vero sicut duo diversi modi
 habendi idem dominium. debemus. n. imaginari quod utile et directum
 quod capiunt distinctionem penes alium et alium modum videndi
 quod videtur penes alium et alium modum habendi. primum per quod vide-
 mus quod alio modo videtur re feudata feudatario quod colitur et fructum
 recipit quod dominus qui recipit servitium sine labore et ita suo modo
 dicendum est de emphiteota et domino principali. In tali ergo ca-
 su dominium directum et utile distinguuntur penes alium et alium mo-
 dum videndi. quod vero distinguuntur penes alium et alium modum
 acquirendi idem dominium. debemus namque presupponere quod ac-
 quisitio dominii est a iure gentium ut per 3. ff. de iusti. et iure. l. ex h. iu-
 re ius autem gentium soli homini competit et est quedam ratio natu-

ralis que sic est homini propria quod tamen omnibus hominibus est collata que
 quidem ratio naturalis est quasi quedam lex tacita ut per 3. ff. de bo. dam. l. cum
 ratio. et inquam lex tacita quod in corde hominis diuinitus et
 naturali scripta et non mandato ipsius preteritis exterius per
 mulgata. huius ergo legis et huius iuris naturalis equitati
 oportet quod omnis dominii acquisitio imitatur quod directe: quod indirecte
 ubi gratia de utroque si. n. occupemus aliquam rem penitus
 derelictam vel que nunquam extitit alicuius acquisitio dominii in
 illa re directe concordat et imitatur iuri naturali ut per 3. il-
 la. l. superius allegata. ff. de acq. re. do. l. quod. n. nullius. nam
 de in illa. l. quod illa res que nullius est naturali ratione occupa-
 ti conceditur ac per dominum acquisitio dominii in illa re natu-
 rali rationi directe imitatur quod nulla est regula iuris naturalis si-
 ue rationis naturalis que acquisitioni huius dominii valeat obui-
 are. idem per omnia si acquiramus dominium in aliqua re per li-
 beram traditionem illius cuius est illa res et hoc et potest haberi.
 ff. de acqui. re. do. l. qua ratione. s. hoc quoque. ubi dicitur quod ille
 res que per traditionem nostre sunt iure gentium nobis acquiruntur
 cuius ratio redditur in sequenti. s. ubi dicitur quod nihil est tam con-
 ueniens naturali equitati quam voluntate domini volentis rem suam
 in alium transferre ratam haberi. per 3. ergo istis duobus exemplis
 quomodo acquisitio dominii in aliqua re quod imitatur equi-
 tati iuris naturalis directe. restat videre de indirecta. Euenit. n. quod
 acquiramus dominium in aliqua re per exactionem illius rei a debito-
 re nostro nomine pene. quod iura civilia vo-
 lunt quod illud quod exigitur a debito nomine pene lucro de-
 cedere creditoris ut per 3. ff. de solu. et libera. l. id quod pene ac-
 quisitio ergo dominii isto modo imitatur et concordat equitati iuris na-
 turalis si quidem directe quod per 3. ex duobus. Primo quod illud
 concordat equitati iuris naturalis directe cui non iuenitur ali-
 qua regula iuris naturalis obuiare. nunc autem huic acquisitioni
 dominii obuiat illa regula iuris que supra fuit allegata in
 secundo articulo et habet eam. locupletari cum concor. quod fit cum
 iactura debitoris et sic deuiat ab egrate iuris naturalis quod di-
 cta regula ei obuiat euidenter. Reuocatur tamen ad eiusdem iu-
 ris naturalis egratem per aliam regulam que dicitur quod pro quolibet
 peccato debet pena erigi ut nullum malum remaneat impu-
 nitum. ex quibus omnibus apparet quod acquisitio dominii in
 isto casu concordat equitati iuris nature non quidem totaliter
 ac per consequens non directe. sed indirecte. quod non concordat
 directe equitati quasi directe originem ab ea trahendo. imo
 quasi indirecte ad eam redeundo. Secundo patet hoc
 idem quod acquisitio illius dominii que totaliter et directe imi-
 titur equitati iuris nature habet suam efficaciam et vigorem si-
 ne omni fauore iuris legalis ut per 3. in acquisitione dominii sum-
 pta per modo. nam dato quod nullum esset ius legale adhuc. primum
 modus acquirendi dominium habet locum. secundus vero modus
 acquirendi dominium qui immediate est dictus non habet efficaciam
 et vigorem nisi suppositio fauore iuris legalis. sed per quadam
 reductionem indirectam qua reductionem facit ius legale quod
 ad ipsum spectat naturalis iuris regulas concordare ut potest pa-
 tere ex his que dicta sunt in secundo articulo. et ideo talis modus
 acquirendi dominii locum non haberet si ius civile non esset. ap-
 paret igitur ex omnibus his propositum. Sciendum tamen est quod sunt
 duo modi acquirendi tamen idem est dominium per quemcumque istorum
 acquiruntur. eundem. n. usum et modum utendi habet uterque
 acquirens. et sic per illud quod superius dicebatur. si quod dominium
 directum et utile quod distinguuntur penes alium et alium modum
 videndi et sic faciunt duo particularia et distincta dominia.
 quod videtur penes alium et alium modum habendi et acquirendi. et
 tunc sunt unum dominium sibi possibile acquiri per prefatos
 duos modos. Sciendum ulterius est quod ex processu superius
 habito possumus colligere duplicem rationem que dominium
 directum dicat omnibus nostris istum et a nobis inseparabi-
 le ut habet. ff. pro socio. l. iij. et ff. de pecul. quis ergo. Una qui-
 dem ratio est que tunc dominium directe imitatur iuri natura-
 li siue rationi naturali ut per 3. ex dictis. ratio autem generalis est
 cordi nostro ista et a nobis inseparabilis. ut ait Augustinus
 ij. corinth. sic inuens. lex inquam scripta in cordibus hominum qua
 nec vlla quod delet iniquitas. dominium ergo directum dicitur

offibus istum quod inicitur illi iuri quod nobis est istum et a nobis inseparabile. Secunda ratio est quod ius naturale est fortius et efficacius quam sit ius legale et naturalis ratio fortior et efficacior quam sit humana voluntas. ideo ergo illud quod est nobis unitum naturali iure et naturali ratione non potest a nobis separari iure legali et humana voluntate. dominium ergo directum est nobis unitum naturali iure et naturali ratione. ergo non poterit a nobis separari iure legali vel humana voluntate ac per quod dicitur rationabiliter offibus nostris istum et a nobis inseparabile. **C**his ergo omnibus declaratis facile expedit quod quod rebaratur in hoc articulo vtrum prescriptione acquiratur dominium dicendum itaque est quod in ea et per ea vno modo acquiratur dominium utile et directum et alio modo dominium tantum utile et non directum. nam si accipiamus dominium utile et directum putamus distinguuntur ex modo utendi prescribens re simpliciter habet omnem modum utendi. ergo habet vtrumque dominium utile et directum aliter non haberet dominium totale sed speciale in recipiendo directum quod directe descendit a iure naturali. tale directum non habet per prescriptionem sicut habet in re nullius occupata vel a vero domino tradita. illis enim assistit naturalis equitas et huic resistit. tamen ad illam indirecte reducitur ut est deum formabat at super his duas rationes quarum prima erat per quod habemus totale usum et utilitatem de re prescripta. sed per prescriptionem id euenit quod est. Secunda illud dominium acquiratur indirecte quod ab equitate iuris nature non directe exoritur tamen ad illam indirecte reducitur. sed dominium per prescriptionem acsitum est tale ergo est. prolixius etiam prosequitur istas quod omitto. **Q**uinto erat vtrum prescribens mala fide debeat censeretur cum raptore vel in qua specie peccati sit locandus. Ad huiusmodi questionem euidetia est primo attendendum. que officia sit inter furtum rapinam et usuram. Sciendum igitur quod prefata tria se habent per ordinem quia furtum se habet in plus quam rapina et rapina in plus quam usuram diligenter considerati patebit quod ratione furti sunt duo scilicet quod per ipsum usurpetur res aliena et hoc est primum. secundum est quod dicta usurpatio sit occulta. per primum autem istorum duorum ratio furti extenditur ad rapinam. id est. quod. v. penale. per secundum vero distinguitur ab ea. facit supra de furtis. c. ij. **D**e ratione autem rapine sunt tria. Primum est quod per ipsam usurpetur res aliena et per hoc collocatur sub furto. Secundum est quod dicta usurpatio sit manifesta. et per hoc ratio rapine distinguitur a furto et extenditur ad usuram. tunc si quis usuram accipit rapinam facit. tertium est quod illa usurpatio sit penitus violenta. et per hoc distinguitur ab usuram. **D**e ratione autem usure sunt tria. primum est. quod per ipsam usurpetur res aliena. secundum est quod dicta usurpatio sit manifesta. tertium est quod illa usurpatio fiat per consensum coactum et extorsum ratione mutui quo volens timet carere ac per quod nec penitus voluntaria nec penitus violenta. **U**ltimo autem his possumus faciliter respondere ad illud quod in isto articulo est questum. nam cum queritur vtrum prescribens mala fide debeat censeretur cum fure vel cum raptore vel in qua alia specie peccati locandus sit apparet quod volendo loqui prope non potest censeretur cum fure nec etiam cum raptore quod peccatum furis. vel raptoris consistit principaliter in rei aliene usurpatione. et non in rei aliene detentione. nam dato quod fur vel raptor in ipso actu usurpationis deprehendatur furis vel raptoris nomine censebuntur et vterque eorum tanquam fur vel raptor a iudice punietur non obstante quod in re aliena habuerit solum actum indebite usurpationis et nullum actum adhuc indebiti usus vel detentionis. ipsa vero rei aliene detentio magis concurrat ibi ut circumstantia aggravans peccatum et ideo videmus quod quanto maiori tempore res aliena ab eis detinetur tanto plus a legibus puniuntur quam apparet immediate quod prescribens mala fide non potest proprie et directe censeretur cum fure vel raptore. quod peccatum ipsius totaliter vel saltem principaliter in rei aliene detentione consistit. nam dato quod a principio possessionis bona fide haberet si tamen postea ante ipsam finem prescriptiois mala fides adueniat possessor et prescriptor male fidei est censendus. nec eius prescriptio curret secundum iura canonum. **I**

a **C**eteri cum fure. ad b. h. qui dat vna limitationem. Inno in. c. veniens. d. remi.

curret secundum iura civilia ut patuit in. iij. articulo. illud ergo quod est solum circumstantia aggravans peccatum in fure et raptore. scilicet. rei aliene detentio ipsa quod est peccatum constituit in male fidei possessore et prescriptore et quod est apparet ulterius quod non potest per. l. p. ea infligi prescribentibus mala fide quem admodum furibus et raptoribus. nam leges furibus et latronibus penam infligunt. quod eorum peccatum non solum inficit conscientiam sed et ledit rem publicam ad cuius conservationem totus conatus. l. insitit si. n. fures et raptores non punirentur civilis societas passim totaliter tolleretur quod pauci vel nulli possent rem suam pacifice possidere. peccatum autem possidentium et prescribentium mala fide quamvis conscientiam inficiat rem tamen publicam non contingit. quod nullius hominis pars est hoc rationabiliter perturbat. nam est ille qui per prescriptionem rem suam perdidit turbari non potest contra illum qui prescripsit. quod perditio sue rei magis potest ascribi suo proprio defectui ex eo quod rem suam repetere neglexerit quam defectui et peccato ipsius possidentis mala fide. et ideo pro talis peccato non potest a lege pena infligi. imo potest diuine providentie puniendum relinquitur quod multa sunt talia peccata que lex humana dimittit et diuine providentie punienda relinquitur testate beato Aug. in. i. de libro arbitrio ubi sic ait. lex ista que regendis civitatibus fertur multa concedit et impunita relinquitur: quod diuina providentia vindicant. intelligendum tamen ulterius quod quis mala fide possidens vel prescribens non possit proprie et directe censeretur cum fure vel raptore interpretatiue tamen et directe potest et potest censeretur cum vtroque. quod si rem publicam non ledit sicut fur vel raptor quantum ad actum exteriorum suam tamen conscientiam non minus coram deo inficit. nam veraciter est fur et raptor quantum ad interiorum affectum sed non quantum ad exteriorum actum et iuxta istum sensum vel loqui. xiiij. q. v. si quod inuenisti et non reddidisti rapuisti etc. ille. n. q. inuenit rem alienam et eam non reddidit sed non sit raptor directe et proprie quantum ad actum exteriorum: quod rem alienam non vel per violentiam usurpare est tamen raptor interpretatiue et indirecte quantum ad actum interiorum quod rem alienam admodum raptoris sibi appetit vendicare et ita coram deo ita habet infectam conscientiam sicut raptor quod deus plus ad affectum respicit quam ad actum et hoc est quod dicitur in eodem decreto ibidem quod alienum inquit negat si posset et tolleretur. deus. n. coram interrogat et non manum. **C**oncludo ergo quantum ad illud quod in isto articulo principaliter est questum quod prescribens mala fide quamvis proprie et directe non possit locari eadem specie peccati cum fure et raptore interpretatiue tamen et indirecte est et potest eadem specie peccati cum eis locari. et hoc apparet immediate quod prescribens mala fide quantum ad peccatum conscientie expollet furi et raptori ac per quod indiget sua conscientia rectificare et purgare quemadmodum fur vel raptor non possit suam conscientiam purgare et rectificare nisi per restitutionem quod non dimittit peccatum etc. ergo eodem modo prescribens mala fide non poterit suam conscientiam rectificare et purgare nisi per restitutionem. et hoc apparet immediate ratio ad rationem principalem. nam prescribens mala fide tenetur ad restitutionem quemadmodum fur et raptor ut nunc est ostensum. relinquitur necessario quod sicut fur vel raptor non potest tenere vel defendere furtum vel rapinam sed illi cui furatus est sine peccato et ita est nec ipse prescribens mala fide potest tenere vel defendere rem prescriptam sine peccato sed illi cui fuit res illa prescripta. Ad argumentum autem primum respondebit in si. se. articulo. **S**exto querebatur vtrum mala fides adueniens prescriptionem completam tollat ipsam prescriptionem et vtrum obliget prescribentem ad restitutionem quemadmodum mala fides primum. **A**d hoc autem ceteri respondent iuriste quod non proprie tria. Primum quod si compleatur prescriptio bona fide durante tutus vel reddi prescribens non solum secundum ius civile. sed etiam secundum ius canonum. ut patet de prescri. quarta. c. ad aures. r. xvj. q. iij. c. ij. r. iij. c. dilectio. Secundo probatur hoc ideo quod si compleatur prescriptio bona fide durante iam factum est meum quod erat alienum vtriusque iuris auctoritate non obstante quacumque mala fide postea superveniente. hoc igitur supposito patet tale ad restitutionem non teneri. Tertio probatur hoc idem quod nullus tenetur restituere illud quod possidet iuste et bene. sed ipse prescribens possidet rem prescriptam iuste et bene non obstante mala fide

fide supueniente ergo eam restituere non tenet. maior e
 evidens: minor probat qz illud qd hñ de iure possidetur
 iuste z bñ ac per qñs nō est alienū vt p3. riiij. q. iij. qd di
 cam. ipse aut p̄scribens h3 z possidet rē p̄scriptaz de iure
 g iuste z bñ z ita non vñ rem possidere alienā. sed suā ac p
 qñs non teneri ad restōnem. ¶ Istis tñ non obstantibus
 fm fratrem Berardū est qz tenet qui sic p̄scripsit in foro
 cōscientie restituere rē p̄scriptā. z ad supiores rōnes re
 spondet qz si cōcludat in foro cōtentioso non tñ conclu
 dūt in foro cōscientie de quo nūc agit. nec ob. qd dictum
 fuit in. iij. articulo in fi. qz ius can. intendit ad vtrūqz for
 litigij. s. z p̄scientie z sic in vtroqz pōt facē que tutū qz illō
 verū fm eū in his q ad vtrūqz forz reduci pnt. s. in illis q
 non pnt reduci ad forz litigij vt in casu nfo relinquit eos
 deo sniandos in foro p̄scientie. poterat exemplū ponere
 de occultis. rxiij. di. erubescant. pbat aut solutionē suaz
 trib' rōnibus quaz mentē solā assumā. fundat aut p' su
 per h qz p̄ intentionē iuris dantis efficacīā p̄scriptioni bo
 ne fidei eēt si supueniens mala fides nō noceret p̄scriben
 ti. qz fm id mala fides eēt fauorata a p̄cedenti p̄scriptioe
 cuius p̄rium statuēs intendebat. s. qz eius cursus nulluz
 fauorem p̄beret male fidei. g nec tūc nec post fauere pote
 rit. iducē poterat. i. q. i. eos i fi. z. q. iij. si qs obiecerit. z. c. fi.
 ¶ Scda rō in hoc cōsistit bona fides est fundamentū p̄
 scriptionis z illi dat efficaciam cessante aut fundamento eēt
 post p̄scriptionē cōpletā cessat p̄scriptio z ipsius effectus
 iducē poterat sic eēt in domo māli nā cōpleta. dicit aut qz
 lz p̄scriptio cōpleuerit cursum tñ q ad dñum acq̄situm
 eget illo fundamēto p toto tpe durationis vt sicut acq̄si
 tio sic z duratio cōueniat iuri nāli z rōni. Tertia rō vult
 qz cū semp veritas sit erroris correctiua correctafide erro
 nea p supuenientē fidem verā oē secutū ex illa erronea e
 ēt corrigendū z sic p̄scriptuz mutabit in nō p̄scriptū p qd
 restituere cōpellef fm fratrem Berard. ¶ Dōderatis q̄s fra
 dicā ppendes qz nimis p̄tinax fuit in hac opi. tñ ad hāc p
 tē ad tres suas rōnes addunt potissime tres ter. s. c. si vir
 go. rxiij. q. ij. c. vigilāti de p̄scrip. z regula penū q sequit.
 ¶ Illa q allegant ad p̄rium vide no. in pre. c. vigilāti. vbi
 ēt no. tres opi. quaz p' d' theologoz qz teneat. scda iuri
 staz qz nō tenet. tertia aliā distinguētis cām lucrativā a
 nō lucrativā quā distinctionē dicit host. tolli p decr. apo
 stolice de don. ver. vñ cū graue. z. C. de p̄scrip. lon. tem.
 l. pe. vt dicit in princ. qōnis. articulus iste satis ē trit'. Jo.
 no. riiij. q. vj. si res z in p. c. vigilāti z eo. ti. c. fi. in pñ. vl. gl.
 oēs summisse Ray. s. in sum. de p̄scrip. v. Item pone qz e
 cōpleta. gof. eo. ti. in fi. ho. ibi plene sub. h. de p̄scrip. re
 rum imo. s. que exiganē sub. s. vcz qequid. ver. sed qd iā
 cōpleta. Ray. aut sic dicebat si h3 p̄scribens cōscientiā re
 mordentē satisfaciāt cōscientie si dicit se de pitorū cōsilio
 cōscientiā non hñe vel si quā habuit post p̄scriptionem
 cōpletā dicit se illā ad predictoz cōsiliū deposuisse con
 suluit adhuc eligendā tutiorē viā. s. vt restituat pp dupli
 citatis ambiguū z marie qz nō facile oīa que dnt in p̄scri
 ptione cōcurrūt. si nō acq̄scit nō audet illū ponere iter
 saluādos p supiores rōnes: nec inter damnatos p iura p̄
 ria maxime qz p vniuersum q se extēdit ptās ecclesie. sic
 feruari vñ. gof. aut vbi. s. dicit opi. theologoz esse p̄siliū
 z necessario non sequendū. riiij. q. i. qd p̄cipitur hosti. vbi
 supra deridet opi. p̄ctam. tenet tñ qz si conscientia remor
 det neciformatur ad dictū peritorz seq̄nda est lz erronea
 de sen. ex. iquisitioni de symo. p tuas. ij. dicit tñ illum nō
 theologū sed scrupulosum timentē qd timendū nō ē de
 symo. z si qōnes cū cōcor. dicit aut se de illis nō esse pōde
 rato qz p̄scribens iuris aucte dñum non acq̄sivit. Indu
 cit ēt leu. rxiij. circa mediū vbi p̄scribit vendenti domi
 nium intra vrbē quā redimere poterat infra annū q ela
 pso nō poterit ēt in anno iubilei quo regulr venditio re
 uertebatur ad pristinus dñm. z vt dicit falsum est qz post
 p̄scriptionem cōpletā habeat p̄scribens conscientiaz rei
 aliene cum illa sit sua. z sic soluunt p̄ria. Inducit etiaz qz

pp necessitatem famis rem alienā occupare lz. s. de fur.
 si qs p necessitatem. z equū possum in alieno pabulo re
 ficere p qōnem Fred. de pace tuenda. s. vlt. z rem alienā
 p donationē principis licite tenere. ff. ad. l. ro. de iac. dep
 catio. z de euic. l. lutijs. ¶ Si scias qz hanc opi. iuristaz te
 nuit ēt Tho. in suo. riiij. qdlibet articulo. vj. vbi cū tracta
 ret principalē qōnem huius thematis de p̄scribente euz
 mala fide dixit vt. s. eum ad restōnem teneri subdens sic
 sed q bona fide p̄scripsit ad restōnez nō tenet lz sciat post
 p̄scriptionem illud fuisse alienuz hoc ponit z nil plus
 Damalus in. q. ij. de p̄scriptione nil eligit sed dicit theo
 logos dicere qz tenet. iuristas tenere p̄rium. Excludo g
 qz opi. qz restituere nō tenet: tenet Jo. z Ber. vbi. s. Ta.
 z vin. in dec. vigilanti. Inn. in decr. vlt. de p̄scrip. Hoff. z
 Tho. vbi. s. z hos sequoz saluo qd post Ray. z ho. dixi de
 conscia remordēte. vltra supiores adduco p̄sensum saltē fi
 ctum illius p̄ que p̄scribat per legem alienationis vbi.
 ff. de ver. sig. z vide qd dixi. s. eo. articulo ver. tertia rō ad
 idem est. facit regula q tacet eo. ti. cū concor. sicut assentit
 snie q infra limitatū tps negligit appellare de re iudi. qz
 ad consultationē z certe fortiter facit hec rō saltē qñ dño
 rei scientie res ipsa p̄scribit. Scdo induco de p̄scrip. d
 quarta. z. c. ad aures z. c. auditis z aptius dec. primā. c. ti.
 li. vj. p que iura p̄batur rem q de iure cōi spectat ad eum
 p̄ que p̄scribit p̄scribi spacio. xl. an. cum aliquali titulo
 vel sine titulo per tps cuius nō est memoria per qd p̄clu
 do aut opi. p̄riam aut hec iure fore delenda: certissimuz
 est. n. qz eo casu cōpleta p̄scriptione p̄stat p̄scribenti ad
 alium p̄tinuisse rem quā p̄scripsit z tñ textus approbat
 sibi illius iuris vel rei dñum cōpetere per qd p3 illud di
 ctum doctorz esse textus diffinitionē nō simpliciter opi.
 nec opponas titulū ibi requiri qz cōstat per illū nō cōpe
 tuuisse dñum. nec dicas spāle in tpe cuius de p̄rio nō est
 memoria qz p̄rie opi. rō locum h3 post omne tps quantū
 cunqz longissimū. Tercio fortiter facit regula factū legi
 time cū concor. p quas dilatarī posset mā. ¶ Ad iura cō
 traria r̄ndetur qd. c. si virgo loquit de illo. qui scit se alie
 num possidere z sic nil. ad propositū. Idem dico de dec.
 vigilanti. que dicit qz nō inuat possessore alieni predij ali
 qua antiqua possessio cū mala fide. h aut. querit d possess
 fore predij p̄prij. regula penū p̄supponit penū cum de
 eius dimissione loquat. dimitti aut nō posset qd nō fuit
 de despō. impu. ad dissoluendū cum qcor. quare p3 qz ad
 p̄scriptionem inchoatam z perfectā cum bona fide non
 facit regula cū ibi nullū peccatū. concedo autem regulā
 facere vbi cū peccato ichoasset vel processisset p̄scriptio.
 ¶ Ad rōnes fratris Bera. r̄ndetur p ad primā qz cum fi
 nis sit terminus extremus eoz q gerunt ius dans effica
 ciam p̄scriptioni bone fidei. z intentionem suaz nō por
 rexit vltra eius fines vel terminum extremum: nec etiaz
 est veruz qz scientia supueniens qz res fuerit aliena dicat
 pprie male fidei sicut in emptore donatorio z siliibus est
 videre. Scda ipsius rō impugnat ex dictis per eū super
 articulo p vbi in descriptione p̄scriptionis de bona fide
 nil dixit. sed efficacīā eius cōstare dixit in legū aucte fun
 damentū aut huius auctis iterponēde motiū dixit ne
 gligentiam non potentis tpe limitato vt ibi. illo g finito
 hec duo nō pnt plus esse g nec p̄scriptio deficere. prete
 ritum. n. nequit nō fuisse. ff. d. capti. z possli. re. l. in bello.
 s. facti. z si velis. me fateri bonā fidē fuisse partem funda
 menti dico vt. s. qz illa q fuit nō que desinet fuisse z sic nū
 qz p̄scriptio illo fundamto carebit. in rebus corp̄alibus
 nō sic qz facile destruant de transla. c. ij. in prin. Eodē mo
 do r̄ndetur ad tertiam rationem. qz nunqz veritas sup
 ueniens potest operari quū p̄scriptio habuerit sua co
 mitantia sibi necessaria que nunqz quo ad vires p̄scrip
 tionis corrigi possunt. alias eque diceret qz qui neglexit
 posset purgare negligentīā post p̄scriptionem comple
 tam qd patet esse falsum. ¶ Ad fortificationē etiam p̄di
 ctorū est sciendū qz etiā hi qui fateri nolunt qz p̄nceps rē

vnus possit alteri concedere et sic nec eius lex fm eos. illi tñ fatent q modi acqrendi et distrabendi dñia sunt d iure positiuo et si dñia sunt de iure naturali vel gentiu. cñ g iste sit vnus modus transferendi p prescriptionem et licitus ex quo est cum bona fide: quare nõ erit q prescripfit tutus sicut q emit et maxime deuoluta in fiscum. si. n. per ius positiuũ ille tutus est quare si iste p̄cipue cñ negligẽtia aliqd nõle idest consensum includit vt. s. dixi. Jo. an.

Peccatum.

iii. dicit Jo. mo. q. eq. tas huius regule probatur p doctrinã q dat de resolutione p̄ctus. C. qñ ab emp. re. l. i. z. ij. nisi de hac dictione. dicit h̄ dy. q post negatiuã p̄oit. post affirmatiuã priuat de h̄ p archi. s. eo. li. de consli. c. i. plenius p l. y. C. de transac. l. iij. ad primũ q post negatiuã ponat alle. dy. h. c. z seqns. ff. de ventre in pos. mit. l. c. f. neo. ff. d. fer. l. si feriat de custo. z exhi. re. l. ij. §. vlt. z d. au. z ar. le. l. ticia. ad scdm inducit. ff. eo. ti. q tutela in pñ. de diuer. z tem. p. l. accessio. §. vlt. ad tur. l. i. §. pe. d. iure fis. l. i. §. mul. torum z. §. vl. alle. §. h. ff. eo. l. nemo ex his in prin. vbi priuat z nõ p̄oit z tñ negatiua p̄cedit. Rñdet q illa negatiua egpollet affirmatiue. z iõ dicitio nisi p̄nat sicut si affirmatiua p̄cederet vide textũ illũ sub lra. N. Item p. ff. de ma. te. ticia. §. vl. vbi p̄cedere vñ negatiua z tñ dicitio nisi nõ ponit. Rñdet q ibi nõ p̄cessit negatiua. s. secuta fuit z iõ nõ vñ habuisse animũ concedendi libertatẽ: sed potius ipediendi z pp presumptionẽ animi ipediẽtis impeditur datio libertatis ar. ff. de adi. le. l. legata inutiliter z de cõ. z de. cum tale. §. vlt. Archi. in pre. decre. concordat distinctioni p̄dicte. dicit aut q qñqz tenetur improprie allegat. ij. q. i. notuz. vij. q. iij. artaldus: de accu. z qñqz ponitur pro sed. xxxviii. dist. sedulo de pen. dist. i. sicut p̄imi vbi nõ. ad idem de peni. dist. vj. c. i. qñqz nisi facit adiectio nem. ff. de leg. iij. fideicomissa. §. sic fidei. z facit questione z de illo qui promisit non vendere aliq domũ nisi mibi. de qua: si quis cau. si cum in fi. z vide quod not. in spe. d. spõ. in prin. z ibi dicam restituatur. licet requiratur restitutio tñ nec illa sola sine prima sufficit vt. j. proxima regula. licet. dy. hic notat cõtrarium per cõtrarium huius littere super quo vide qd nõ. in cle. de vsuris ex grandi in gl. antepenul. Prima glo. ponit exempla scõo distingu. it tria nomina. tertio tractat quid si restitui non possit. se cunda gl. primo ponit casum exceptũ. secundo dicit cui sit fienda restitutio. tertio querit remittit z soluit. vlt. gl. querit z soluit. In prima glo. ibi q aut res furtiua nõ vsucapit nisi in p̄tatem domini reuertatur. z ibi subtra. cto periculo raptoris z furis res perit etiaz naturaliter. In glo. ij. ibi cum pretor sequitur dicat vt opus factũ restituat z damnũ datum actum consequi dz. nam restitutiõnis verbo vtilitas actoris cõtinetur. z ibi plus est se quitur in restitutione quã in exhibitiõne z ibi restituere intelligitur restituere qui ponit actorẽ in pristinam cam. z ibi iuito si iuito vel igrate creditore alteri soluo nõ libe roz secus si ipso mandante vel ratum habente. z ibi. si ve ro si constituisti te solutuz mibi z ticio z postea hoc cõsti tuisti mibi soli si postea soluis ticio nihilominus mibi te neris. z ibi. l. ij. emphiteota qui dño suscipere nolente cõ signat z deponit non tunc deiectionis periculum. In glo. vlti. ibi. l. vlt. vide in decre. prima proximo allega. in prima glo. In prima glo. ibi si peccatũ z di. iij. alle. tex. ad fi. z de hoc. C. si aduersus delictum super. h̄. alias. l. i. z ibi dimittitur peccatum in tantũ q etiam de iure ciuili absolueretur fm dy. non obstante q persone difficul tas non excusat debitorem. ff. de ver. ob. cõtinuus. §. illõ z no. de iureiur. breui. in. i. glo. vbi videas. nã illud verũ vbi datio est in obligatione sed vbi est in obligatione cõ tractus vel iudicij. factum persone casus contingens in persona debitorem excusat. de cõtractu patet. ff. ad. l. ro. de iac. l. vlti. §. pe. de iudi. ff. si quis cau. l. ij. alias si is. §. si quis. cum ergo rem restituere sit factum sicut rem trade

a C Megatiua equipollet. Adde q negatiua postposita signo vniuersali dz egpollet suo cõtrario. vt in. l. si feruus in. §. si plurimz. ff. si qd cau. bar. in l. non ois. ff. si cer. peta. bar. i. l. nõ nunqz de cola. bo. bar. i. extrauagati q sint rebel. in vbo nõnullos. ange. in. l. i. C. quo z qñ.

b C Dicitio nisi. Adde q ista dicitio semp significat p̄uã. vnde si oratio erat affirmatiua dicitio nisi i postat priuatõnez. si vero oratio erat priuata. dicitio nisi affirmat vt. i. l. actione. z ibi l. y. C. de tras. factio. ange. in lege. si cum in §. qui iniuria rui. ff. si qd cau.

c C Tertio casu. Adde gl. sume. xij. q. ij. ho. in sum. ti. de vsur. i. §. an aliquo cau card. in cle. i. §. sane. i. xvj. q. de vsur. Jo. d. ana. i. c. i. eo. ti. idem Jo. de ana. in. c. p̄mi serabile. eo. ti. Abb. in. c. cõq stus. eo. ti. bar. in. l. ad q natu rã. l. §. si tñ soz tez. ff. de nego. gestis. bar. i. l. si cõstante i. §. quoti. ff. solu. mat. bal. i. aũr. ei q i. xij. col. C. de bo. auct. in. possi. bal. z Jo. de imo. i. l. diuortio. ff. so. mat. ang. i. l. i. ticia. ff. eo. bart. cõsil. icipi. frã. cifcus vrozem quãdam noie thomasinã.

d C Quid sit vsura. Adde gl. in. c. q dicam. xij. q. iij. docto. i. rñub. de vsur. doct. i. c. qñ eo. ti. host. i. sũ. eo. t. i. §. i. Jo. mo. i. c. i. e. titulo. lib. vj. pau. d. cleazar. in cle. i. eod. ti.

re. ff. de ver. ob. vbi autem non apparet. §. qui id z. l. stipu lationes. §. idem puto. impeduntum ergo supuenies in personam debitoris quod restitutionem impossibile facit debitorem excusat nisi culpa prederet casum. ff. so. ma. et. §. lz vel nisi delinqueret sub spe venie. ff. cõmo. i re bus. §. q aut z facit de cle. ex. illud. ver. illud aut in gl. ij. z ibi liberaliter remitteret. hoc intelligit dy. cum res e restõni parata quasi tñc fingatur restituta z postea resti tuenti donata ar. ff. de don. inter vi. z vro. l. iij. in fi. de iu. do. l. vir ab eo si cer. pe. singularia circa fi. z de so. l. pcul z ff. de rei ven. hoc si res. alias non remittitur peccatũ ei qui restituere põt pp rationez que sequit in glo. C. Adul tum puto in his animum ponderandum nec tutum pu to illũ qui gerit in mente non restituere missione nõscã.

Hic regule

z sequenti coaptabitur b alia qd ipsius fr̄is Be rardi qua q̄rebat an d̄ct vsurarius sit pmissi bilis aliquo iure z q sit qz vnusqzqz licite põt accipere quod sibi voluntarie est donatum. s. illud qd re cipit fenerator per contractũ vsurariũ est sibi voluntarie donatũ. ergo põt ipsum licite recipere z per consequens p̄tractus vsurarius erit licitus z de iure pmissibilis. ma ior pz minor pbat q datio vsurarum est per voluntariũ pactũ. Ad oppositũ est qz rapina nullo mō est pmissi bilis sed vsura est rapina ergo zc. maior pz. minor pbat rñij. q. iij. si quis vsuram accipit rapinã facit zc. P̄rescic dum est q huius questionis dubitatio quattuor vijs põt oriri. Prima cum qdaz sunt peccata qz prohibita z que dam prohibita qz peccata cuius simile de simonia no. de offi. del. ex parte. i. cũ suis remissionibus. De primis exẽ plum d peccato primorum parentum circa esuz ligni ve titi qd non fuit peccatũ qz ex sui natura haberet malitiaz p̄uolutã s. solum qz prohibitum z d hoc. xi. q. iij. qd ergo. De secundis exemplum de p̄ceptis decalogi. l. po. fr. q transgredi. phibitum est qa peccatum: z iõ peccatuz qz ex sui natura vitiosum z habet malitiam conuolutaz. cõ trariatur. n. virtuti z ex sui natura a deo. diuertit z agen tem deordinat. Dubitari autẽz posset an inter prima an inter secunda computetur peccatum vsure. nam si inter prima s. peccata qz prohibita minus videtur inconue niens vsuram aliquo casu permiffibilem qz si prohibitiũ esset qa vitiosum z malitia conuolutuz. Secunda via qa videmus aliqua mala p̄mitti z tollerari ppter aliquod bonũ quod inde seqtur vel ppter maius malũ vitandũ. De primo exemplum de tolerantia iudeozuz z suoz ri tuũ. xlv. di. q sincera. quod lz in eis sit mortale tollerat ec clesia. ppter bonum qd inde orit qa nostre fidei veritas in lucide demonstratur z sic fidei nostre testimonium robo rat vt dicit aug. xij. de ciuitate dei. c. xlv. De secundo ha bet exemplum. iij. di. deniqz. cum ergo contractus vsurari us qñqz possit vtilis esse rei publice z partibus gratus z vtilis. Item per ipsum qñqz vitari posset magnum ma lum vel periculum ergo vñ in illis terminis pmissibilis. Tertia via est qz vtrũqz ius canonicũ z ciuile certis casibus p̄mittunt aliqd recipi vltra sortẽ vt in fructibus rei pignorate genero p dote. ff. d. do. ex ce. l. p̄. s. de vsur. salu briter facit ad idem eodem titu. ca. i. z. ij. z. c. conquestus. Quarta via surgit ex dubio an ius ciuile obuiare possit iuri canonico de q. r. dis. c. i. qz si posset diceret vsurarius contractus de iure ciuili permiffibilis. Ad veritatem er go qõnis z solutionis habẽdam primo declarabitur qd sit vsura z in quibus rebus committi valeat. Scõo inq retur vtrum cõtractus vsurarius sit ex natura rei vitio sus z malitia conuolutus vt per hec tollatur illa via q in gerebat dubium pmo loco. Tertio inquiret vtrum iura debeant concedere contractũ vsurariũ propter aliquod bonum qd inde oriatu vel pp maius malũ qd ide vitẽt vt pp hoc tollat illa via igerebat dubiũ scõo loco. Quar to igret vtz iura pcedat vñ pcedere valeat vsurã i aliq ca si vt

su vt per hoc tollat via illa que igerebat dubiū tertio lo-
 co. Quinto inquiret vtruz ius civile possit iuri cōonico
 obuiare vel vtrum dicta iura hēant ad inuicē tantā con-
 cordantiam q̄ q̄cqd sit vñū necessario sit cōtra alteruz
 ac p̄ consequens vtruz hētus vsurarius eo ipso q̄ phibi-
 tus est in iure canonico necessario sit phibitus i iure ci-
 uili. Sexto soluent argumēta z dubia que fuerūt iducta
 ad q̄onē dū disputabā. Est ergo primo videnduz quid
 sit vsura z in q̄bus rebus cōmitti valeat. vbi scienduz q̄
 due descriptiones inueniuntur de vsura q̄ vident̄ satis
 rōnabiles q̄ ex natura rei sunt sumpte quarū vna talis
 est. Vsura est lucrum ex mutuo pacto debitū vel exactū
 in qua descriptione duo tangunt̄ que vident̄ de rōe vsu-
 re esse. s̄ vnum māle z alterū formale. māle quidē in vsu-
 ra est ipsum mutū q̄ vsura nō gignitur māliter nisi de
 mutuo. rō aut̄ huius assignabitur in sequenti articulo.
 Formale vō in vsura est ipsa exactio lucri ex pacto siue
 obligatio in pactū deducta q̄ vbi nullum est pactum z
 nulla obligatio ibi mutuan̄s non pōt aliquid vltra for-
 tem petere. z iō si vltra sortem aliquid offerat sibi pōt il-
 lud recipere tanq̄ gratis oblatuz q̄ illa oblatio vel do-
 natio p̄sumit̄ esse gratuita z libera quā nō puenit petitiō
 vel obligans pactio z p̄ n̄s illius oblata licita ē receptio
 nā possumus licite recipere que tñ phibemur petere si-
 cut p̄. i. q. ij. sicut ep̄m. vbi d̄ q̄ p̄ ingressu ecclesie non l̄
 pecuniā erigere sed sponte oblata l̄ recipere cuius rō red-
 dit̄ ibidē auctoritate gregorij dicit̄ z oblatio nullā cul-
 pe maculā ingerit que non ex ambientis petitione. p̄ces-
 sit q̄ de hoc p̄ simile arg. ibidē in. c. quam pio. z. xvij. d̄.
 de eulogijs. xij. q. ij. quēsta est. ex q̄bus oibus colligit̄ q̄
 formale ipsius vsure sit ipsa petitiō vel exactio rei obliga-
 te. Ex quo et̄ vlt̄erius apparet q̄ descriptio phabita d̄
 vsura sit bona q̄ cōprehēdit totū qd̄ ē de rōne vsure mā-
 le z formale. Datur insuper alia descriptio de vsura q̄ ta-
 lis est vsura est q̄cqd sortis accedit z ponit̄. xij. q. iij. plerū-
 q̄. ista tñ descriptio nō v̄ cōpleta nisi aliqd̄ aliud addat̄.
 z iō Sof. dicit q̄ d̄z ibi addi ex pacto vel ex intentione p̄-
 cedēte q̄ sola intentione z spe lucri v̄ cōmitti crimē vsu-
 re scdm̄ q̄ ipse dicit z h̄ extra de vsur. consulu. Nec at̄
 descriptio si compleat̄ hoc mō incidit in idem cum p̄ma
 q̄ cōphendit illud qd̄ est māle sez lucz accedēs sortis. i.
 mutuo. z p̄ qd̄ ibi addit̄ ex pacto vel ex intētiōne cōph-
 hēdit̄ illud quod est formale in vsura. nā dicebat̄ sup̄ius
 q̄ formale in ea est ipsa exactio lucri ex pacto obligante
 z hoc respectu dcm̄ est q̄ vsura est legalis latro p̄dicens
 qd̄ intendit̄. Occurrit tñ dubium de eo qd̄ dcm̄ ē statū
 sez vtrū sola intentio siue spes lucri cōstituat bonum
 vsurariuz nō interueniēte ibi aliquo pacto obligate. Ad
 hoc aut̄ vident̄ cōiter r̄ndere oēs iurispr̄iti: q̄ vbi sola i-
 tentio z sola spes lucri est p̄ncipalis cā mutui ibi ex sola
 intentione z spe lucri cōstituit̄ hō vsurarius z tenet̄ ad re-
 stitutiōnem in foro pecunie coram deo: z confirmat̄ per
 illā dec. superius allegatā de vsuris consulu. vbi scripsi
 z sup̄ illud ibi inductum Luce. vi. mutū date nihil ide-
 sperantes z sup̄ auctoritatib⁹ sanctorū Augustini Am-
 bro. z Hieronymi q̄ ponunt̄. xij. q. iij. z videntur oēs i
 hoc concordare q̄ vbi mutuan̄s expectat aliquid vltra il-
 lud qd̄ dedit vsurā cōmittit z p̄ consequens ad restituē-
 dū tenet̄. Sed disputandi hec opinio non v̄ rōnabilis p̄-
 pter tria q̄ tñ non vrgent vt infra dicam in singulis. pri-
 mo q̄a sicut patuit̄ sup̄ius formale in vsura ē exactio ex
 pacto obligante vel aliquid equipollens. z ideo vbi nō
 est exactio lucri ex pacto obligante vel aliqd̄ ei eqpollēs
 ibi nō pōt esse vsura ad restitutionē obligas q̄uis pos-
 sit ibi ēē vsura vitiās. illi ergo qui tenent̄ istā opinio. nul-
 lo mō pōt saluare illaz primā descriptiōne vsure q̄ dice-
 bat̄ q̄ vsura est lucrū ex mutuo pacto debitū vel exactū.
 Sed ad hoc r̄ideo q̄ nec ipse disputans. illaz saluat
 dicendo infra de intentione nota debitori. Item nec sal-
 uat auctoritatē euangelicā supra positā ad cuius ri-

gorēz temperanduz sit illa distinctio. Sed appet̄ idē
 per simile qd̄ videmus de furto. nam si aliquis gratis z
 liberaliter in domo recipiat qd̄ furari intendebat z affe-
 ctabat q̄uis sit fur mente nō tñ in opere ita q̄ teneat̄ ad
 restituēdum. ergo a simili si q̄s lucrari intēdit ex mutuo
 quod concedit z tñ a suo debitorē nihil exigit nec ipsum
 per aliquod pactū cōpellit sed gratis z liberaliter ab eo
 aliqd̄ recipit q̄uis sit vsurarius mente non tñ est censen-
 dus vsurarius in opere. ita q̄ teneat̄ ad restitutionem.
 Respondeo casum valde difficilem q̄ licet donatarius
 habuit intentionē corruptā ad furandū donatio tñ non
 causatur ab eius facto nec est annexa illi intētiōi cor-
 rupte cuius contrariū in mutuo q̄ cuz ex charitatis bono
 deberet fieri gratis fiebat p̄ncipaliter ob spem lucri z
 hoc etiam ipse disputas cōcessit esse vitiosum cuius spei
 vitiose sequit̄ effectus consequendo lucrū. Tertio s̄
 eum patet hoc idem q̄ rō tota per me negatur. q̄ vsura-
 rius tenetur ad restitutionē est q̄ illud quod recipit vltra
 sortem nō fuit ei gratis z liberaliter donatuz sed cuz
 quadam exactione z pacto indebite vsurpatum. sed vbi
 est sola spes lucri z intentio corrupta ex parte recipiētis
 dūmodo illa non sit nota debitori ibi q̄cqd̄ debitor do-
 nat gratis z libere donat z p̄ consequens nihil est indebi-
 te vsurpatum. z ideo ipse recipiēs q̄uis fuerit in intētiōe
 deprauatus nō tamē videtur teneri ad restitutionē. Re-
 spondeo q̄ spes creditoris phibita ē z hoc de significati-
 one vt ibi nō requirit̄ alterius noticiam. ex quo iḡit̄ con-
 tra bonū charitatis alias mutuaturus nō fuisset q̄ per
 debitorē alias nō donaturū donari videt̄ accedit huic
 spei vitiose ergo astrictū vitio z restitutioni. p̄ quod pa-
 tet nō valere responsiōne quā disputas dabat ad dec.
 z sulu. scilicet q̄ illa intelligebat̄ cū corrupta intētiō cre-
 ditoris innotuit debitori quasi tūc videatur quoddā pa-
 ctū implicitū q̄ habet vim expliciti scdm̄ eū quod inde-
 eliciat nō apparet. z textus ibi dicit omni cōuētiōe cessā-
 te illud omni videtur excludere etiam implicitam. dice-
 bat autem ipse q̄ duplex est vsura quarum vna simplici-
 ter est mental̄ z solum vitians sed non obligans ad resti-
 tuendum ex eo q̄ fit sine omni exactione z pacto explici-
 to vel implicito. Alia vero est vitians z obligans ad re-
 stituendum ex eo q̄ fit exactione z pacto explicito vel im-
 plicite intellecto propter quod subdividitur q̄ si fiat cū
 exactione z pacto implicito sic est vsura mentis. si vero fi-
 at cum exactione z pacto explicito sic est vsura vocalis.
 Apparet vlt̄erius ex dictis q̄ duo sunt de ratione vsu-
 re qualitercunq̄ accipiatur quoz vñū est materiale scili-
 cet lucrum proueniens z genituz materialiter ex mutuo
 alterū vero formale v̄puta quod gignitur ex mutuo ta-
 li modo vel per solam prauam intentionem vel per pa-
 ctum z exactionē. Sed si querat̄ vlt̄erius in q̄bus rebus
 vsura cōmittitur quod ē ad istum articulu p̄tinere vi-
 detur. Dicenduz est q̄ cōmittitur in his rebus circa q̄s
 z sicut mutuum vt cōcorditer omnes domini. res autem
 circa quas consistit mutū sunt triplicis generis. q̄ que-
 dā sunt res que mutuan̄ sub certo nūero sicut pecunia.
 quedā vero mutuan̄ sub certo pondere sicut aurz z ar-
 gentuz. quedā vero sub certa mensura sicut granuz z vi-
 num z h̄mōi. z ideo solum in his tribus generibus rerū
 vsura cōmittitur. tamen Sof. obijciens contra Ray. in
 sum. de vsuris versic. dicitur aut̄. dicit q̄ vsura potest cō-
 mitteri et̄ in alijs rebus nā si pro pecunia mutuata capiaz
 equū p̄edium vestem vel aliquid tale vltra sortem vsu-
 ra est sicut p̄. xij. q. iij. plerūq̄. sed distigue inter vsurā
 que ab vsurario exigitur z rem illam in qua vsura com-
 mittit̄. nāz ista que ab vsurario exigitur pp̄rie loquendo
 est illud lucrū quod exigitur vltra sortē siue mutū. res
 vero illa in qua dicta vsura cōmittit̄ est ipsuz mutuz de
 quo dictum lucrū gignit̄. quāuis ergo quelibet res pos-
 sit accidere feneratori tanq̄ lucrū vsurariū dcm̄ tñ lucz
 gignitur nisi de solis illis tribus in quibus cōmittitur.

a C Utrum
 ius civile. Ad
 de. c. q̄ in om-
 nib⁹ z ibi Jo.
 d̄ ana. d̄ vsur.

b C An sola
 intentio. Ad-
 de Barba. cō-
 filio. lxxij. in-
 cipi. illud affe-
 ram in mediū
 in. viij. coll. in
 .iij. volu.

Occurrunt tñ circa p̄dicta duo dubia. Primum est quare mutuū consisit solū circa tria dca genera rez. Secundū est quare vsura cōmittat solū in rebus illis circa quas p̄sistit mutuū. Ad p̄mū dico q̄ in mutuo n̄ tenet d̄bitoz restituere rē mutuā sub idēitate substātie qz hoc sepius est ip̄ossibile nec ad illum finē recipit vñ dicit lex mutuū dici qz de meo tuū. ff. si cer. pe. l. mutuū. §. appellata s̄ tenet eā restituē sub certitudine eiusdez valoris siue equalis valoris si d̄beat saluari vera iusticia iter mutuātē z illū cui fit mutuū. certitudo at equalis valoris nō inuenit ex natura rei nisi in illis rebus quarū valor p̄sentat ex numero p̄dere vel mēsurā quapp certitudinē rei sui valoris numerari p̄derari vel mēsurari p̄nt z sic p̄z qd dīcēdū sit ad p̄mū dubiū. qd vō dicendū sit ad sc̄dm patebit in sequēti articulo. Secūdo querebat vtrum d̄ctus vsurari⁹ sit ex nā rei vitiosus z malitia cōolut⁹. Cōclusio q̄tū ad istū articulū nō vñ mibi dubia q̄ credo s̄z veritatē z s̄m intentionem oīum q̄ de ista mā aliquid sentiūt fore dicendū q̄ d̄ctus vsurari⁹ ex nā rei sit vitiosus z malitia cōolutus qd p̄z ex tribus qz videm⁹ q̄ ip̄e Aristotiles nulla lege scripta artatus vñ edoctus sed sola nāli rōne ductus lucruz vsurari⁹ est detestatus vt p̄z p̄ Polī. qd n̄ fecisset nisi d̄ctus vsurarius fecisset ex nā rei vitiosus z malitia cōolutus. Sc̄do p̄z hoc idē qz certū ē q̄ in rapina ē actus ex nā rei vitiosus z malitia cōolut⁹ qui aut accipit vsurā facit rapinā. xiiij. q. iij. sigs ergo. vt s̄. Tertio p̄z hoc idē qz illud qd est p̄hibitū nō soluz in lege mosayca s̄z et in lege euāgelica ex nā rei vñ esse vitiosum z malitia cōolutū. sed d̄ctus vsurarius est h̄mōi ḡ zc̄. maior p̄z qz videmus q̄ illa q̄ in lege mosayca fuerūt p̄hibita z tñ ex natura rei nō erant vitiosa postea i. l. euāgelica sunt p̄cessa. minor ē p̄z per tex. vtriusqz legis. i. mo sayce z euāgelice z h̄ extra de vsuris super eo. vbi papa Alex. dicit q̄ cum vsuraz crimen vtriusqz testamēti pagina detestet sup hoc dispensationē aliquā posse fieri nō videmus. Dico ergo q̄ conclusio istius articuli non vñ mibi dubia qz oīno vñ esse dicendū q̄ d̄ctus vsurarius ē ex nā rei vitiosus z malitia cōolutus. assignare de hoc cāmp quā euidenter demonstratur qd d̄ctus d̄ctus h̄z ex natura rei vitiositate z malitiā cōolutā nō puto oīo facile eo q̄ rōnes alioz q̄ sup hoc ponunt vident mibi p̄nitus dubie qd p̄z si per eas discurremus. vna. n. rō quā tenuit cōiter iuriste z ponit in gl. xiiij. q. iij. c. i. est q̄ in cōtractu vsurario recipit creditor lucrū de eo q̄ nō est suū exigit. n. lucrū de mutuo qd nō est suū imo transit i d̄o minū ipsius debitoris qz mutuū est qd de meo fit tuū. ff. de re. cre. z si cer. pe. l. mutuū. §. appellata est. sed hec rō videt sibi oīno falsa. cu. n. dicit q̄ fenerator exigit lucruz de re nō sua p̄t dici q̄ falsuz est immediate qz pecunia quas mutuā qz transeat in d̄nium debitoris quo ad idēitate substātie. qz debitor nō tenet restituere eandē pecuniā s̄m substātiā remanet tñ dicta pecunia in d̄nio feneratoris q̄ ad idētitatē z equalitatez valoris z hoc vñ sufficere qz ip̄e fenerator nō exigit lucrū de pecunia quā mutuā in quātū talis s̄ba est sc̄dm quē modū ad eū nō p̄tinet nec p̄t illā repetere s̄z exigit lucrū de ipsa in quātū tanti valoris est sc̄dz quē modū ad eū p̄tinet qz sic remanet in suo d̄nio. Tu dic q̄ hic nō bene aduertit disputans qz si d̄bitoz h̄ret vnum scrineū mūmoz nō est dare q̄ creditor vnus ex illis sit d̄ns h̄z aut p̄sonalē actionē d̄ debitorē. Confirmat ēt supradicta rō qz pecunia mutuata transit in debitorē cum suo piculo z iō iniustū videt q̄ de ea amplius grauef vltra fortē sed nec ista cōfirmatio plz disputanti pp̄ duo. p̄mo qz videm⁹ sepe q̄ nō soluz res mutuata sed cōmodata remanet apud illuz cui cōmodat i suo piculo sicut p̄z in equo cōmodato ad offētationē qui ēt manet in periculo ipsius cui cōmodat z tñ hoc non obflāte concedit q̄ licite exigit lucrū de rebus cōmodatis. Hoc ēt nō bñ aduertit disputās qz p̄ cōmodato qd d̄ sui nā oportet esse gratuitū nō recipit merces: tñc enīz

esset locatio vt no. de vsur. conquestus in glo. ij. vltra mediu. Sc̄dm qd eum mouet est qz non est absurdū ex duabus causis grauare debitorē ad duo ad piculū pp̄ consumptionem pecunie ad suū p̄fectū z ad lucrū dandum pp̄ seruitiū sibi impensum meo videre iseparabilia separat z facit qd sequitur. Subdit ip̄e rōnem theologoz aliā dicunt enī q̄ in dicto d̄ctu vendit vsus rei cuius vsus est ipsa consumptio ex hoc sic arguit cuius vsus ē ipsa p̄sumptio ibi potest res seorsuz cōputari vel separari a suo vsu z econuerso. z iō eadem concessione qua concedit res concedit et vsus rei z econuerso qui ergo sepatiz vellet videri vsū rei sine re tali cuius est consumptio ageret vitiose z contra naturā rei facit extrauag. Jo. ad conditorē vbi satis de hoc. sed fenerator vendit sup. i. vendere vult sepati vsū rei quē mutuā ab ipsa re quā postmodū repetit cuius vsus est eius p̄sumptio ergo agit vitiose z contra nām maior p̄z minor probat qz exigit lucrū de vsu pecunie quā mutuā nō obstante q̄ eam semp saluā eadez in q̄titate requirit. ista rō ēt vñ sibi dubia. posset enīz aliquis dicere q̄ fenerator vendit vtrūqz qz alienat a se non solū vsū rei sed et ipsam rem q̄tū ad substātiā. z idēz iudicium vñ de vtroqz qz eodē modo quo transfert rem z vsū rei z econuerso quapropter nō sepat vnū ab altero sicut supponit dicta ratio videt ergo q̄ p̄fata ratio non valeat vel q̄ eam corrigere oporteat vt dicam sc̄dm eū in fra vers. iij. dicebat. Tho. tñ sc̄da sc̄de. q. lxxviiij. articulo. l. hanc tenet dicens q̄ in rebus quaz vsus est ipsarū rez p̄sumptio volēs seorsum vendere rē puta vinū z seorsū vsū vini videret illā bis: vel videret id qd nō ē vnde p̄ iniusticiāz manifeste peccaret. simili mō cōmittit iniusticiā q̄ mutuā vel triticum petens sibi duas recōpensionē vnā restitutionē equalis rei aliam p̄ciū vsus q̄ vsū ra d̄. Rñdeo ad verba disputatis q̄ dicit q̄ p̄suevit induci alia rō ad p̄positū que vñ trahi a philosopho p̄mo politicoz cuius rōnis fundamentū stat in hoc. s̄z cōtra nām videt esse q̄ artificialia habeāt partū z generationē p̄ quā se multiplicēt. In d̄rrū aut vsurario denari⁹ q̄ est qd artificiale parit aliū denariū z seipsum multiplicat isto mō ergo ex natura rei talis contractus vñ cōtra nām z p̄z vitiosus. sed nec ista rō vñ valere pp̄ duo. Primo qz vsura cōmittit nō solū in artificialibus. s̄z et in nālibus vtputa in vino z oleo z silibus z p̄z d̄cta rō non p̄t applicari tñ ad illa. Sc̄do qz videmus qd domus est qd artificiale z tñ vsqz ad certū tps̄ posset qz per vnam domū lucrari aliam equalentē z sic domus pareret domū. Consueuerunt et induci alie due rōnes ad p̄positū que videntur oīno friuole quaz p̄ma est qz dicunt qdam q̄ ideo l̄z accipere pensionem z fructum de vsu alicuius rei qz res illa deteriorat per vsū suū. s̄z pecunia non deteriorat per vsū suū ergo nō l̄z de eius vsu accipere aliquam pensionē vel fructū. ista tñ rō si qz consideret est digna derisioe. qz videm⁹ q̄ res ille d̄ quarum vsu accipimus p̄sionē z fructū sepe meliorant p̄ habitationē. Alia rō quare contractus vsurarius est vitiosus qz in eo vendit tps̄ quod est oibus cōmune. s̄z nec ista rō p̄t stare. imo vñ oīno friuola qz multi sunt cōtractus liciti in quibus interponit tps̄ dilatio nec tñ propter hoc dicit q̄ in eis vendat tps̄ ergo a simili nec in isto contractu p̄pter que oia videtur sibi aliter p̄banda dicta conclusio. dicit ergo q̄ contractus vsurarius ex natura rei est vitiosus z malitia cōolutus p̄pter quattuor. Primo qz facit rem naturalem supualere sue nāe z rez artificialem sue arti z maxime contra naturam. Secundo qz facit q̄ res que nō parit fructū generat lucrū q̄ est contra nām vt infra patebit. Tertio qz facit q̄ illa q̄ habent oīno eundem valorē vnū eorum excresecat in valore per alterū quod est contra naturam. Quarto qz facit q̄ res mutata per abusum trabatur ad aliquid ad qd nō est ordinata p̄ncipaliter nec consequenter qd est etiā contra naturam. ista vero quattuor valde prolixē prosequit.

Circa p̄mū intēdit q̄ valorē artificialiū vel nālium q̄ mutuant̄ sub numero p̄dere vel mēsurā. Sctus vsurari us facit supualere sue nāe vel arti p̄ eo q̄ cū deus dederit nām numerabilē ponderabilē vel mensurabilē. et sic dedit ex p̄deis ipsaz valorē nāliter estimabilē. q̄d rebus alijs non cōcessit q̄ illarū estimatio nō p̄cedit ab aliquo intrinseco necessario. s̄ p̄m̄ diuersas circūstātiās extrinsecas et p̄tingētes ex loco tpe cōditiōibus p̄sonaz et s̄tibus et crescūt et decrescunt. s̄ ponderabiles et mensurabiles et n̄ferabiles quādiu p̄sistūt in suo numero p̄dere vel mēsurā nō augent̄ vel minuunt̄ i valorē. et si videant̄ minui vel augeri nō ē pp̄ minutionē vel augmētū ipsaz s̄ illaz rez in q̄s cōmutant̄. Cōcludit ergo q̄ vsurari⁹ cū exigit ultra valorē a nā p̄deis reb⁹ taxatū certū et determinatū rē vitiosā facit et s̄ rei nāz. Ego de plano cōcederē q̄ facili⁹ ē hāz estimatio et marie tpe q̄ s̄bit̄ restringēdo ad illud s̄ q̄ a nā habeat certū et determinatū valorē duran te p̄dere nūero vel mēsurā nō alternādū in plus vel minus nō capio. **S**cōdo dicebat q̄ vsura faciebat s̄ nām germinare rē nāliter nō germinās. nulla enī res generat lucrū nisi inq̄tū fructus dicere lucrū. q̄stat autē q̄ res fructū generās crescit i valorē cū fructu. s̄ hec excresecētia eē nō p̄t in rebus nālibus q̄ certū et determinatū hnt̄ valorē vt ē dcm̄ quas nō fructificātes vsura facit lucrificātes. vñ dicit casū. q̄ vsure arte neq̄ssima ex auro aurū nā scit. xlvij. di. sicut hi. s̄ sicut agēs facit s̄ rei nāz q̄ est vitiosū et malicia uolūtū. **T**ertio dicebat q̄ vsura faciebat q̄ duoz. i. rei et vsus eius q̄ hnt̄ oino eundē valorē vñ ex crescat i valorē p̄ alterū p̄z aut̄ discurredo p̄ singulas res mutabiles q̄ ipse et ipsaz vsus vna cōsūptiōe p̄sumūtur nec vñ sine altero p̄sumi p̄t q̄d in alijs rebus mutabilibus dici nō p̄t in q̄bus rei vsus h̄z distinctū valorē a re et p̄t alienari solus vsus vt i domo vel equo et sola p̄prietate retēto ad tps vsu. cū ergo sctus vsurari⁹ facit rē mutuatā excresecere in valorē p̄ suū vsū cū ipsaz cōiunctorū idē sit valor: p̄z id fieri s̄ rei nām et sic vitiosū et in hoc differt hoc dcm̄ ab eo q̄d dixi. s̄ vsi. subdit. q̄ nō dicit hic q̄ vendat vsū separatū a re s̄ q̄d vsurarius facit vsū addere ad valorē rei mutuate cū tñ nō habeat valorē distinctū. **Q**uarto dicebat q̄ vsurarius abuti⁹ re mutuate non vtēdo illa suo vsu p̄ncipali vel scōario ad q̄d sit destinata declarat hoc sic. ois res possessa h̄z duplicē vsū p̄ncipalē et scōariū vt zona h̄z p̄ncipalē vsū cingēdi. scōariū vendēdi vel cōmutandū: q̄ sic expedit possidēti. si aut̄ tpe vtetur ad alterius lesionē. tūc abuti⁹ sic et i mutabilibus. pone in vino p̄ncipalis eius vsus dñi ē ad potū scōarius ad mutādū in pecuniā vel aliud q̄d expedit dño. Si aut̄ pp̄ cupiditate trahit ad aliū vsū vt facit vsurarius recipiēdo aliqd̄ ultra sortē abuti⁹. et sic vitiose agit. In pecuniā idē cuius p̄ncipalis vsus est in emptionē rei expeditis. s̄ scōarius in cōmutationē pecunie q̄ magis expedit. s̄ vbi p̄ cupiditate vsurarius illā dat vt plus recipiat abuti⁹ cū nec a nā nec ab arte cōpetat denario talis vsus vel talis partus vt dicit Aristō. p̄ politicoz. **T**ertio querebat vtrū iura debeāt cōcedere sctū vsurariū pp̄ aliquod bonū q̄d inde oriā vel pp̄ aliquod malū q̄d inde vitet̄ vt p̄ hoc tollat illa via q̄ secūdo ingerebat dubitationē i ista q̄one. **A**d istius ergo articuli euidentiā sciendū est q̄ cōcessio p̄t accipi tribus modis. **U**no mō prout est simplex p̄missio dimittēs vel indulgēs penā s̄m̄ quē modum p̄cedit canō. vt dcm̄ fuit. s̄. iij. di. dcm̄q̄. talis at̄ p̄missio fuit simplex q̄z p̄ solā indulgētiā pene. vnde q̄d ibi d̄r̄ cuz venia dicit gl̄. itelligēdū est d̄ venia pene nō culpe. **S**cōdo mō p̄t accipi cōcessio. put̄ est idē quod p̄missio tollens sp̄dimētū scōm̄ quē modū iudei inter nos habitātes p̄mittunt̄ ab ecclia in obseruatiā sui ritus. vt ēt dcm̄ fuit. s̄. p̄ canō. xlv. di. q̄ sincera. hec at̄ p̄missio q̄zuis gl̄ dicat q̄ sit filis p̄me tñ dissimilis est. ibi enī sola remissio pene. sed ista secūda p̄missio plus facit q̄ nō soluz p̄mittit dcm̄ malum s̄z obseruantiam ritus iudeozū subtra

bendo cōminationē vel infictionē pene sicut p̄ma. s̄ etiā remouēdo ipedimēta xpianoz q̄ vellēt ipedire obseruatiā dicti ritus et q̄tuz ad hoc se h̄z p̄ additiōez ad illam. **T**ertio mō p̄t accipi cōcessio. put̄ idē est q̄ p̄missio p̄stans iuuamētū scōz quē modū ecclia p̄mittit q̄q̄z clericū occidi a p̄tate seculari et hec p̄missio se h̄z ad scōz sicut scōa ad p̄mā. nā in ista p̄missiōe nō solū subtrahit cōminatio pene que posset p̄ occisionē clerici infligi sicut fiebat in p̄ p̄missiōe. sed ēt tollit illud ipedimētū p̄ q̄d posset occisio clerici ipediri quēadmodū fiebat in scōa p̄missiōe. et ultra hec duo p̄statur iuuamētū ista tertia p̄missiōe q̄ nō fiebat in aliq̄ illaz. p̄stat. n. ecclia iuuamētū in occasiōe clerici q̄ dignus ē morte q̄ ipsuz degradat et ponit eū in manib⁹ potestatis secularis vt cruciet̄ et occidat iuxta illud. i. ad corinth. v. tradēs h̄m̄oī hoīem sathane in interitū carnis vt sp̄s eius saluus sit in die dñi iesu xpi. p̄dicta patēt de. v. sig. nouim⁹ et de penis. c. ij. li. vi. p̄z q̄ tribus modis accipi p̄t cōcessio vel p̄missio. **A**lterius ad maiorē euidentiā istius articuli ē sciendū q̄ sicut ta cū fuit sup̄ circa p̄ncipiū q̄onis malū p̄t p̄mitti duob⁹ de causis. s̄. vel pp̄ bonū q̄d inde oriā vel pp̄ maius malū q̄d inde vitet̄. **M**aius aut̄ malū vitet̄ et p̄mittit trib⁹ modis. **P**rimo q̄ vitet̄ malū sp̄iale in aīa q̄d est maius pp̄ malū corpale in corpore q̄d est min⁹. **S**cōdo q̄ vitet̄ vñ malū sp̄iale q̄d ē maius pp̄ minus malū sp̄iale sicut sepe p̄mittit minus peccatuz vt vt̄ maius. **T**ertio q̄ vitet̄ vñ malū corpale maius pp̄ aliud corpale q̄d est min⁹ et de his nō. ne cle. vel mo. c. iij. in. i. glo. **A**d p̄positū ergo descēdo cuz q̄rit vtrū debeāt cōcedere cōtractū vsurariū pp̄ aliquod bonū q̄d inde oriatur vel pp̄ aliquod maius malū quo inde vitetur. **D**icendū est statim q̄ si ista que fito sit per ius naturale nō d̄z esse dubiuz q̄ dictum ius nullo mō debet vel potest concedere cōtractū vsurariū q̄ illud q̄d simpliciter est contra aliquod ius nullo modo potest concedi ab eodē iure alioquin similis esset contra ipsuz et nō contra ipsum inq̄tum ab ipso cōcessuz. cōtractus aut̄ vsurari⁹ est simpliciter contra ius nāle cū sit vitiosus ex natura rei vt patuit in p̄cedēti articulo. ergo et. si ergo simpliciter est contra ius naturale reliquit vterius q̄ simpliciter sit contra ius diuinū q̄ ius naturale est a iure diuino deriuatū. ergo quicq̄d est contra ius nāle necessario est cōtra ius diuinū. **S**i aut̄ fiat dicta q̄d p̄ ius ciuile. **D**icendū est q̄d dcm̄ ius p̄t cōcedere et cōcedit p̄fātū cōtractū cōcessiōe accepta. primo mō prout est idem q̄d simplex p̄missio p̄ indulgētiā pene: et q̄d ita sit p̄bo tali rōne. **I**llud ius q̄d nō cōminat nec infligit aliquā penā pp̄ cōtractū vsurariū videt̄ ipsum cōcedere et p̄mittere cōcessiōe accepta isto mō q̄ ē simplex p̄missio p̄ indulgētiā pene. s̄ ius ciuile nullā penā cōminat vt infligit pp̄ dictum cōtractū ergo et. **S**ubdit aut̄ quod se cūdo vel tertio genere p̄missiōis ius ciuile nō permittit vsuras q̄ nō p̄hibet ipedimēta fieri volētibus fenerari nec fenerantibus dat aliqua iuuamēta. **H**oc dcm̄ non v̄deo posse defendi nisi dicat̄ leges veteres p̄ autē. esse correctas. vt dicit̄ in q̄nto articulo. nā certū est leges statuerē modū vsurariuz. vt. C. de vsur. leos permittunt illas peti in iudicio permittūt. p̄ illis nō stipulatis pignora retineri. quod plus est statuunt certis casibus illas ex mora deberi et his similia. **S**ed si fiat vterius q̄d de iure canonico. vtrū scilicet debeat cōcedere vel p̄mittere cōtractū vsurarium propter aliquod bonū q̄d inde videatur oriari vel p̄pter aliquod malū q̄d inde videatur vitari. **D**icendū est simpliciter quod non. q̄ videmus de facto q̄ nullo predictorū modozū ipsozū concedit vel p̄mittit. q̄ penam cōminat vel infligit vsurarijs facientibus dictum cōtractū vt patet extra de vsur. c. q̄ in omnibus. c. ti. q̄q̄z li. vi. nec mirū si nō permittit q̄ nec p̄mittere possit s̄ vetus et nouū testamētū eod. titu. super eonā vt ibi dicit̄ sacra scriptura prohibuit p̄ alterius vitam vitari vt habet̄. xxij. q. ij. ne qs. ergo multo magis sicut

concludit ibidē phibendus est quilibet ne pro redimen-
da vita captiui vsuraz crimini inuoluat cum tñ illud vi-
deatur potissimū bonū qđ possit d vsuris puenire. vltēri-
us nō pōt dici qđ in dicto sc̄ctu cadat dispensatio vt vitēf
p ipz maius malū spūale qđ sit illud malū qđ incurrit in
dicto contractu. vñ. n. illud malū qđ incurrit vsurarius p
dictū cōtractū qđtum ad aliquid magis peccatum pp
quattuor. pmo qđ contēnit deū audacius. sc̄do qđ contē-
nit naturā expressi. tertio qđ contēnit scripturā dterius.
quarto qđ contēnit iura diutius. Contēnit nāqz ipse vsura-
rius deū audacius: qđ cū in oibus peccatis q̄ sunt expref-
se contra diuina mandata hō verecundet̄ z erubescat. in
isto tñ peccato qđtumcūqz sit expfē s̄ diuinū mādatū nō
vñ verecūdari: s̄ potius gloriari. s̄. de vsur. qđ in oibus.
Alterius contēnit nām expressius: qđ nō solū contēnit eā
in vno genere rez. sed et in pluribus. s̄. in tribus vult. n.
s̄ naturā qđ numerabilia sicut denarij supualeāt suo nu-
mero. z pōderabilia sicut aurū supualeāt suo ponderi. z
mēsurabilia sicut est vinū supualeāt sue mensure: quapp
bene dictū est qđ contēnit naturā expfius. Alterius contē-
nit scripturā dterius qđ vñ eā contēnere p infidelitatē q̄
est opposita fidei quā in baptisimo pfectus est. nā si pfecte
crederet ipossibile eēt qđ cōtra deū z eius scripturā sic ap-
te z inuerecūde pcederet. Itēz cōtra vtriusqz testamenti
scripturas solēt tales ptinacit asserē qđ vsura nō sit pctm̄
s̄ quos emanauit clementia de vsur. ex grādi. Alteri cō-
tēnit iura diutius qđ nō obfate phibitōe cuiuscūqz ius
i dicto peccato adhuc cōtinue pfeuerat in statū qđ ad ipz
relinquēdū vsqz ad mortē sepius se retardat pp quod cō-
ueniēter sibi accidit sepe qđ dicit Augustin⁹ in sermōe d̄
inocētib⁹. pcutit hac animaduēsiōe peccator vt moriēs
obliuiscat̄ sui qui dū viueret oblitus est dei. nā sepi⁹ vide-
mus qđ vsurarij decedūt sine restōne sine sacramentis z
sine aliqua bona spe vite eterne. z cōtra eos manauit pp
hoc decr. qđqz de vsuris li. vi. z facit palea eijciēs. lxxviii.
di. pp que omnia concludo qđ ius canonicū nullo modo
d̄z cōcedere vel pmittere sc̄ctū vsurariū pp maius malū
vitandū qđ regulariter loquēdo nō appet aliqđ maius i
ipso pp qđ ipsum valeat euitari. p̄z ergo quid dicendū sit
qđtum ad istū articulū qđ dicendū est qđ sc̄ctus vsurarius
nullo mō pōt pmittere. Ana tñ dubitatio hic occurrit que
tanget̄ z soluet̄ in quinto articulo. p ea vō que dicta sunt
sublata est via que igerebat dubiū sc̄do loco qđ nō ē simi-
le qđ ibi iducebat̄ p simili. nā z si ibi pmittit̄ obseruātia
ritus indeoz hoc est pp magnū bonū spūale qđ inde no-
scit̄ puenire. s̄. attestatio fidei nostre veritatis. vltēri⁹ z si
pmissit Grego. imoderatū esum carniū hoc ē pp maius
malū vitandū. z ideo dicebat qđ relinquēdi erāt suo arbi-
trio ne deteriores fierēt. nihil aut̄ taliū apparet in cōtra-
ctu vsurario pp qđ videat̄ debere cōmitti qđ zc̄. Quar-
to querebat̄ vtrū in aliquo casu de facto cōtractus vsura-
rius sit cōcessus vel pmissus a iure vt p hoc tollat̄ tertia
via que ingerebat dubitationē tertio loco. Ad hoc autez
dicēdū est simpliciter qđ nō nisi forte loquamur d̄ pmissio-
ne pmo mō dicta. que est s̄m ius ciuile s̄m que modū in
oī casu pmittit̄ vsura a iure ciuili. qđ nullus ē casus i quo
ius ciuile se intromittat cōminādo vel infligēdo penā p
vsura. z sicut ius ciuile se h̄z vniiformiter ad oēs casus af-
firmatiue. ita ius diuinū z canonicū se h̄z ad oēs casus ne-
gatiue qđ nullo mō eā pmittūt aliqđ mō pmissōis nā pari-
rōne qua phibēt eā in vno casu debēt eā phibere i quo-
libet qđ i oī casu h̄z maliciā cōuolutā. z p consequēs pari-
rōne qua eā cōcedēt in vno casu possent eā cōcedere vel
pmittere in quolibet qđ p̄z eē falsum ex his que dca sunt
s̄. Sc̄ciēdū tñ qđ illud qđ facit dubiū in isto articulo ē il-
le spūalis casus qui fuit tactus circa p̄n. qđnis de genero
qđ lucrat̄ fructus pignoris sibi dati p dote lz ibi nūc pprie
vsura eēt si fruct⁹ illius possessōis pciperent̄ a genero i-
tuitu pecunie detēte a socero. s̄. hoc ē falsū qđ n̄ ituitu pe-
cunie dotalis quam socer detinet. s̄. onerū m̄sumōis itui

tu que gener sustinet vt p̄z de vsuris salubriter. vel pōt di-
ci qđ dicti fructus pcipiunt̄ a genero in recōpensationem
dāni qđ inde sequit̄ pp pecuniā dotalem q̄ sibi soluenda
differēt incaute dcm̄ est hoc. ex qbus verbis statim appet
qđ valde improprie dcm̄ est qđ d̄ qđ vsura pmittit̄ i isto ca-
su vel i illo qđ breuiter in nullo casu est pmissa. z id qđ ali-
qđ casus a iuristis excipiunt̄ nō est intelligēdū qđ in dictis
casibus vsura pmittat̄ s̄z qđ in eis p̄ma facie est aliqđ s̄ile
vsure vsura vñ. Sic ergo p̄z qualiter ē sublata via q̄ igere
bat dubiū in ista qōne tertio loco. **¶** Quinto querebat̄ vtrū
ius ciuile possit iuri canonico obuiare vel vtrū dca iura
habeāt ad se inuicē tantā concordia qđ quicqđ ē s̄ vnum
necessario sit s̄ alterū ac per q̄ns vtruz sc̄ctus vsurarius
eo ipso qđ phibitus est in iure canonico sit necessario pro-
hibitus in iure ciuili vt p hoc tollat̄ illa via q̄ ingerebat
dubiū qnto loco. z ad litteras deinceps psequat̄ dubitā-
tem qđ dicit qđ tria sunt q̄ faciunt dubitationē in isto arti-
culo. **¶** Primum ē qđ ius ciuile z canonicum p̄supponūt
ius nāle tanqz fundamentū a quo sumūt originē quapp
qcqd est s̄ ius nāle. vñ necessario esse s̄ ius canonicū z ci-
uile. s̄ sc̄ctus vsurarius est cōtra ius nāle nec aliquo mō
est pmissibilis in dco iure vt patuit. s̄. ergo nec pmissibi-
lis aliquo mō in iure ciuili cuius s̄rius sepius dictū est.
¶ Sc̄dm qđ hic facit dubiū est qđ ius ciuile z canonicum
subalternant̄ iuri diuino z per q̄ns non p̄nt ei in aliquo
obuiare. s̄ si sc̄ctus vsurarius esset pmissibilis aliquo
modo in iure ciuili cū nullo mō sit pmissibilis in iure
diuino sequeret̄ qđ ius ciuile oppōeret se iuri diuino qđ
esset absurdū qđ ipator nō pōt tollere legem dei arg. ad
hoc. ff. de ar. l. nā z magistratus. **¶** Tertium qđ facit hic du-
biū est qđ impator mandauit seruari ea q̄ statuta sunt in
cōcil. niceñ. no. sed nice. cōcil. phibet vsuras vt. elvij. di-
qm̄ ergo. z ius ciuile d̄z eas phibere ac p q̄ns cōtractus
vsurarius nō erit pmissibilis in iure ciuili aliquo mō cū
ius s̄rium supius est ostensum. pp ista. ergo z illa q̄ dca
fuerunt in quarto articulo. z surgit dubitatio nūc in isto
articulo vtrū ius ciuile possit in aliquo obuiare iuri ca-
nonico vel vtrū habeāt ad inuicem tantā q̄cordia qđ q̄-
qd est s̄ vnum necessario sit contra reliquum. **¶** Ad eū-
dentia ergo istius q̄siti intelligēdū est qđ lz ius positiuū
sit fundatū sup ius nāle. tñ alia est phibitio iuris nālis
z alia iuris positiuū naz phibitio iuris nālis sit p solaz
vitiij cognitionē z eiusdē detestationē qđ docet vbi sit viti-
um cognoscendū z inclināt ad ipsum detestandū. phibi-
bitio vero iuris positiuū sit per pene cōminationes. nam
sicut p̄fatu ius positiuū se h̄z per additiouem ad ius
nāle ita oportet qđ phibitio ipsius se h̄at p additiōe
ad phibitionē illius. **¶** Alterius est sciēdū qđ ista duo
iura positiuā. s̄. ciuile z canonicū lz conueniant qđ fundā-
tur super ius nāle z ab ipso ēt sumūt originem q̄uis ēt
cōueniat̄ qđ intendunt homines inducere ad bonū cōe.
differunt tñ in modo inducendi. nā ius ciuile intēdit di-
rigere in bonum cōe sc̄dm quod congruit humane socie-
tati ciuilit̄er viuenti sc̄dm quē modum bonum cōe habz
nutriri cōseruari z promoueri per legalem iusticiā z p
ciuile amicitiam. Ius vero canonicū intendit dirigere
in bonum cōmune s̄m qđ cōgruit humane societati qđ nō
solum viuūt ciuilit̄er sed et regulariter sc̄dm fides in deū
tēdendo z vitam aliam expectando. nam cum ius cano-
nicū sit quedā explicatio iuris diuini oportet qđ idem fi-
nis intendat̄ ab vtroqz. bonū autē cōmune isto modo ac-
ceptū s̄z sc̄dm qđ congruit humane societati non solum
viuētū ciuilit̄er. s̄ et regulariter sc̄dm fidem in deū tēde-
do non pōt nutriri cōseruari vel promoueri per solam
legale iusticiā vel ciuile amicitia. sed vltra hoc requirit̄ qđ
dā celestis amicitia sine qua est impossibile aliqūe hoies
in deū tēdere quapropter sicut potissima virtus ad quas
conatur iducere ius ciuile est ipsa legalis iusticia siue ci-
uilis amicitia: ita potissima virtus ad quas conat̄ ius ca-
nonicū est illa celestis amicitia quā charitatē vocamus.

Ad positum igitur applicando primum deum. scilicet de prohibitione iuris naturalis et positivi dico quod non est inconveniens quod aliquod sit prohibitum in iure naturali quod non est prohibitum in iure civili: quod prohibitio iuris civilis se habet per additionem ad prohibitio- nem iuris naturalis non tamen per hoc debet censeri iterum per deum iura scribe- tas sive alterius modi prohibendi diversitas. Alterius pos- sumus colligere ex secundo deo quod non est inconveniens quod aliquod per se sit prohibitum in iure canonico quod tamen non est prohibitum in iure civili prohibitio quod sit per combinationem pene quibus nullum sit peccatum prohibitum in iure civili quod non sit et prohibitum in iure canonico. Ratio huius autem diversitatis potest accipi ex di- ctis. nam quod ius civile intendit conservare bonum communitatis per iustitiam legale quam tamen est impossibile attingi a tota multitudine vel est a maiori parte iecirco sufficit deo iuri quod possit promovere et conservare bonum communitatis per viam civilis amicitie nam secundum Aristoteli in vii. ethicorum amicitia videtur civitates continere immo secundum quod ipse dicit ibidem legis positores magis circa ipsas studet quod circa iustitiam quod potest contingere duplici de causa. Una est quod facilius homines ducuntur ad amicitiam quam ad legale iustitiam. Secunda est quod homines legale iustitiam indigent amicitia eo quod in vita civili et domestica maxime sit necessaria quod per viam quod a iure civili maxime sit inveniuntur. et ideo videtur quod ius civile per se debeat prohibere per combinationem pene illa vitia quod potest de causa amicitiam impedire. secundario tamen et ex consequenti potest prohibere quodcumque alia vitia altero duorum modorum. scilicet vel quod per prohibitionem iuri divino et canonico obsequatur vel quod per illos prohibitionem amicitiam non ledit et bono iusticie et virtutis favoratur. ubi autem per prohibitionem aliquorum vitiorum civilis societas et amicitia ledere a tali prohibitionem se servat et ea relinquit divino iudicio punienda testate beato Augustino per de libero arbitrio ubi ait. lex inquit ista quod regedit civitatem ferri multa concedit ac impunita relinquit quod divina providentia vindicant. Applicando ergo hoc ad positum apparet statim quod factus usurarius non est necessario prohibetur a iure civili: quod non habet civile societate et amicitiam impedire et tamen est necessario prohibetur in iure canonico quod ius canonicum ex se neque intendit habet necessario omnia vitia prohibere. intendit enim dirigere multitudinem fidelium in deum quod non potest fieri nisi per charitates. et quod omnia peccata mortalia sunt opposita charitati et debent ea tollere ideo ius canonicum debet omnia talia merito prohibere quod apparet si contingeret quod ius civile in aliquo casu vel per aliquod tempus de futuro factus usurarius prohiberet per combinationem pene hoc faceret in obsequium iuris canonici. scilicet vel quod pena combinata per ius canonicum non sufficeret vel quod non possit per iudicem ecclesiam sufficere executioni mandari. Ex quibus omnibus apparet quod controversia quod est inter iuristas de permissione factus usurarii non videtur esse rationabilis quod utraque pars potest dicere verum. nam illi qui dicunt talis factus sit permissus et debeat permitti in iure civili si intelligatur de permissione non combinatione vel infligente pena vel dicitur. si autem intelligatur de permissione tollente impedimentum a faciendis usuris vel prestate eis iuramentum falsum dicitur. et eodem modo dicitur est de alijs ex alia parte. nam si dicitur glo. et illi qui eam sequuntur quod factus usurarius non est permissus in iure civili. et intelligatur de secundo vel tertio modo permissionis verum dicitur si deo intelligatur de primo falsum dicitur. Alterius est per appetit quod sit dicendum ad illa dubia superius introducta. Ad primum namque dicendum est quod non obstante quod ius civile sit fundatum super ius naturale potest tamen aliquid esse prohibitum in iure naturali quod non est prohibitum in iure civili quod prohibitio iuris civilis addit. scilicet prohibitio iuris naturalis ut superius patuit. Ad secundum dicitur quod non sequitur per hoc quod ius civile se opponat iuri divino quod talis permissio non est per oppositum sed per omissionem quasi negative non combinatione pene nam eo quod omittit et relinquit tale factum prohibendum et puniendum iuri canonico et divino quibus magis videtur congruere. Ad tertium dicitur quod imperator mandavit servari ea que statuta sunt in concilio niceno. quod non vult quod ea que sunt in deo concilio. prohibita sint a iure civili permissa per amotionem alicuius impedimenti vel per concessio- nem alicuius auxilii. non tamen per hoc intendit quod quicumque ibi prohibita sunt prohibita a iure civili per pene combinationem. vel potest dici quod imperator mandavit servari per approbationem quod ea ap-

probavit tanquam rite facta non autem mandavit servari quecumque ibi statuta sunt per pene combinationem. Appetitur super ex omnibus istis quid deum sit quantum ad istum articulum. nam cum que- ritur utrum ius civile valeat iuri canonico obviare vel utrum habeat ad invicem tantam concordiam quod quicquid est unum neces- sario sit alterius. Dicendum est statim quod duobus modis potest intelligi ista obviatio. uno modo per contradictionem. et tunc dico quod non quod ubi lex civilis contradicit iuri canonico nullus est momenti. ut patet in decretis. x. di. distinctiones. alio per omissionem sive dereli- ctionem ut ita dicatur. quod certe omittit prohibere aliquid cuius prohi- bitionem et punitionem relinquit iuri canonico et divino quibus magis hoc congruit. et isto modo videtur dicendum quod sic. et ita patet quod sit dicitur quantum ad totam questionem quod offensum est quod factus usu- rarius sit aliquo modo permissibilis in iure civili. scilicet permissio de indulgentia pena non autem permissio tollente impedimentum vel prestante iuramentum. Restat ergo nunc ultio solvere ratio- nes que in actu disputationis allegatae videntur esse ad oppo- situm. Ad primum ergo principale dico quod ubi aliquid donatur uno proprio pacto vitioso et malitia convoluto illud utriusque potest li- cite recipi et sic maior est vera sub isto intellectu. sed minor erat falsa. quod in factu usurario lucrum donatur proprio pacto ex- plicito vel saltim implicito ut potest patere ex eis que dicta fuerunt in primo articulo quantum ad factum fuit quod esset usura et in quibus rebus committeretur. Ad secundum cum dicebatur quod factus usurarius non erat per charitatem quod vergebat in utilitatem utriusque partis deum quod licet non sit per charitatem tanquam aliquid inutile est tamen per eas tanquam aliquid inhonestum et vitiosum. nam omnibus fuit. scilicet in secun- do articulo quod factus usurarius est ex natura rei. vi. et mali. convoluto. et hoc ipso necessario contra charitatem. Ad tertium vero cum dicebatur quod licebat accipere lucrum de re sua. res autem mutuata est ipsius mutuatis. nam quis transferat eam quantum ad substantiam retinet tamen sibi preterea quantum ad valorem. dicitur est ad illud quod unusquisque licite potest recipere lucrum de re sua deum res illa sit apta nata lucrificare. sed res mutuata non est talis immo quod lucrificet est omnino contra naturam ut patuit in secundo articulo. Ad quartum vero cum dicebatur quod domus est quod artificiale nec est apta nata parere domus et tamen videmus quod per licitum factum una domus posset parere plures alias. nam possit ali- quis per pensionem domus usque ad certum tempus recipere aliam do- mus. et iterum usque ad quoddam tempus aliam et sic deinceps. et per consequens isto modo una domus pereret multas. ergo eodem modo non dicebatur quantum ad pecuniam sit artificiale quod potest perere pecuniam per licitum factum et sic factus usurarius non videbatur illicitus. Dicendum ad istam rationem quod causa quare pecunia non pa- riat pecuniam non est quod sit artificiale. sed quod habet sibi prestatum de terminatum valorem ab ipsa arte eade ut patuit. scilicet in. ij. arti- culo. et ideo non potest ex crescere in suo valore ita quod recipiat per ea ultra sortem nisi per cupiditatem et malitiam ipsius mutua- tis. habet dici non potest de domo quod quis sit artificiale non tamen habet sibi prestatum determinatum valorem ab arte. et ideo potest ex cre- scere illi in suo valore ita quod recipiat per ea aliquid lucrum sine omni vitio. Ad. v. vero cum dicebatur quod factus usurarius deberet permitti quod per ipsas vitas multa mala utpote danum in rebus picu- lum in personis. Item quod per ipsum sequantur bona. scilicet pauperum su- stentatio ad mercantiarum salvatio. Dicendum ad istam rationem quod ista mala que possunt vitari per factum usurarium ut plu- rimum sunt corporalia. sed malum spirituale nunquam debet permitti per aliquod malum corporale vitandum nec est propter quodcum- que bonum corporale consequendum ut patuit. scilicet in. ij. articulo. et dato est quod per tractum usurarium aliquod male spirituale vita- ref aliquo casu illud tamen regulariter loquendo non vide- tur posse esse maius quam istud peccatum quod in dicto con- tractu committitur ut patuit. scilicet in eod. ar. maius autem ma- lum nunquam debet permitti propter minus vitandum. Ad. vj. vero cum dicebatur quod iuriste excipiunt aliquos casus in quibus usura permittitur. ergo videtur permissibilis. Dicendum quod cum iuriste hoc dicunt talis modus dicitur di- cendi nullo modo est verus vel omnino improprie. nam di- cti casus non excipiuntur quasi in eis sit usura. sed quod vide- tur in eis aliquid simile usure ut patuit. scilicet in quarto articulo.

Ad. vii. vō cū dicebat q̄ si usura non esset pmissibilis saltē in iure civili nō videtur ius civile i aliquo obuiare iuri can. cuius d̄riū v̄ h̄ri in decretis. r. di. lege iperato r̄ū. ad istā rōnē p̄ solutio p̄ qd̄ d̄m̄ est imediāte i isto articulo q̄ verū est q̄ p̄ ius civile nō obuiat iuri cano. v̄ di uino p̄ d̄dictionē. q̄ tūc nullius eēt momēti vt. s. diceba tur. p̄t̄ t̄n̄ ei obuiare p̄ simplicē p̄missionē indulgentē penā vt. s. est oñsus. nā talis obuiatio nō est d̄rietas vel d̄ dictio. s̄ solū qd̄ā omisso. si enī obuiaret ei p̄ d̄dictionē sequeret q̄ ius civile eēt cōtra d̄m̄. Ad. viij. cū argue bat p̄ illud qd̄ h̄r in auē. de ec. ti. s. i. col. i. r. ibi imperator mandat seruari quattuor p̄c̄l. r̄ t̄n̄ cōstat q̄ in niceñ. p̄c̄l. usure prohibite fuerūt. r̄ ita v̄ p̄sumi q̄ in iure civili de beāt esse prohibite. Dicēdū sic dicebat. s. q̄ impator mā dat seruari ea que statuta sunt in dictis cōcil. p̄ appropa tionē nō d̄dicendo. s. nō p̄ p̄hibitionē q̄r̄cūq̄ malozū penā cōminādo. Ad. ix. q̄n̄ arguebat q̄ duob̄ malis p̄currētib̄ sp̄ minus ē eligēdū qd̄ p̄bat p̄ ius diuinū r̄ civile. p̄ ius diuinū p̄ q̄ iuuenimus in. l. mofayca. s. Gen. xvij. q̄ loth tradidit filias suas fornicatōi vt vitaret ma ius malū. s. sodomiticū. Itē videmus de iure civili q̄ mi nor restituatur ex d̄ctu regl̄r quez ip̄e facit r̄ t̄n̄ ius civile vult q̄ nō ex oi d̄ctu q̄ tūc nullus secū d̄beret. r̄ sic min⁹ malū eligit. ff. de mino. l. r̄ si sine. s. i. ergo eodē mō usurā fieri cū sit minus malū q̄ ip̄az nō fieri v̄ q̄ de iure sit eli gendū r̄ p̄mittēdū ip̄az fieri. qd̄ at ip̄az fieri sit minus ma lū q̄ ip̄am non fieri. p̄bat. q̄ si nullus p̄staret ad usuras paupes sepe morerent̄ fame. Dicēdū ergo ad hoc qd̄ vbi duo mala p̄currēt sp̄ minus ē eligēdū ab illo q̄ necesse h̄z incidere in alterz de duobus. r̄ iō paup̄ totius d̄z eligere recipe mutuū ad usurā quā mori fame. ip̄e at usurarius nō incidit necessario in alterz illoz duoz ma loz q̄ p̄t̄ mutuare sine usura. r̄ isto mō vitabit famem r̄ mortē paup̄is. r̄ p̄ p̄sequēs nō incidit in aliqd̄ illoz malo r̄ū. r̄ ex hoc apparet imediāte q̄ vnus r̄ idē actus p̄t̄ eē vitiosus respectu vnus q̄ t̄n̄ nō ē vitiosus respectu alte rius. d̄ctus ḡ usurarius q̄zuis sit vitiosus respectu eius q̄ mutuū p̄stat t̄n̄ nō respectu eius q̄ recipit. sicut r̄ p̄t̄ po ni exēplū in passione ch̄risti q̄ fuit vitiosa respectu iudeo r̄ū q̄ eā intulerūt nō at ex pte ch̄risti q̄ eā recipit imo val de virtuosa. Velle possumus nos de isto argumēto bre uiter expedire dicēdo q̄ de duob̄ malis sp̄ min⁹ malū ē eligēdū illi q̄ esset cā vtriusq̄ mali qd̄ nō p̄t̄ dici i p̄po sito. nā dato q̄ paup̄ moriat̄ fame ex eo q̄ nō iueniat pe cuniā ad usurā. ille t̄n̄ q̄ potuit eam p̄stare nō fuit cā sue mortis. fuisset t̄n̄ cā illi⁹ peccati qd̄ cōmittit i usura si suā pecuniā ad usurā p̄staret. r̄ iō potius debuit velle vitare illud p̄m̄ cuius cā ip̄e fuisset q̄ aliud in quo nullā cul pā h̄uisset. r̄ de hoc. xij. di. in sūma. r̄. ix. di. c. i. Ad. x. cū dicebat q̄ ea q̄ parificant in effectu d̄nt parificari i iuris dispōne. ff. d̄ ver. ob. l. a ticio. r̄. ff. ad. l. acq. l. illud. s̄ pecu nia r̄ opa parificant. ff. p̄ socio. l. societates. s. i. ergo idēz ius statuēdū in vtroq̄z q̄ de s̄sibus ad similia p̄cedūt. si cut ergo in casu vbi ex opa mea p̄ciperes t̄n̄ de lucro q̄z tū pecuniā ponis sic r̄ vbi pecuniā meam dabo ēt sine opa tua potero de ea licite lucrū recipe. Ad hoc dicēdū q̄ nō est simile. q̄ opa sine pecunia p̄t̄ fructificare nec h̄z determinatū valorē a natura vel ab arte. r̄ iō de ip̄a pos sumus licite lucrū recipe. pecunia aut̄ sine opa nō ē apta nata ad fructificādū. r̄ h̄r determinatū valorē ab arte. qua pp̄ nullus p̄t̄ de ea sola licite erigere lucrū. Ad. xi. vō cū dicebat q̄ illud qd̄ ē licitū i vno casu p̄sumit sp̄ licitū. usura aut̄ v̄ licita in quodā casu. vt verbi gr̄a. ego q̄ h̄eo molēdinū do pecuniā ticio. vt magis veniat ad molēdi nū meū q̄ vicinor̄ r̄ t̄n̄ si alibi iuisset t̄n̄ de labore h̄uisset r̄ t̄n̄ de pensione soluisset. nec obstāte hoc tenet̄ cōiter q̄ receptio talis pecunie sit licita cuz t̄n̄ videat̄ usuraria q̄ recipit vltra sortē r̄ laborē. Dicēdū ad hoc q̄ sicut patu it. s. in quarto articulo usura in nullo casu pmissibilis ē nisi eo mō quo declaratū fuit. s. in. iij. articulo. i. cāu ergo

¶ Duobus malis concurrētibus. Ad d̄. c. duo mala r̄. c. nerui. xij. d̄. c. iuravit. da uid. c. in malis. c. si quid forte r̄ in. c. nō soluz xij. q. iij. r̄ in. l. quotiens. ff. de regu. iur.

nunc habito si esset usura nullo mō eēt licita receptio di cte pecunie: quapp̄ dicēdū q̄ nulla est ibi usura. nā cum usura generet̄ maliter de ip̄o mutuo vt patuit. s. in pri mo articulo r̄ i dicto casu nullū sit mutuū relinq̄ simplr̄ q̄ in eo nulla sit usura. Ad. xij. vō cū dicebat q̄ si ho mo pecuniā nō p̄mutaret esset dep̄dita r̄ nō multiplica ret nec ex eo cōis vtilitas resuleret r̄ p̄ p̄sequēs videbat̄ q̄ usura esset licita r̄ pmissibilis q̄ illud ex quo aliqd̄ bo nū vtile multiplicat̄ v̄ licitū r̄ pmissibile. ad hoc ergo di cēdū q̄ illud ex quo bonū vtile multiplicat̄ saluato bo no honesto licitū ē r̄ pmissibile. sed in p̄posito non est ita nā q̄zuis per d̄ctuz usurariū multiplicaret̄ sepius bonū vtile. nō t̄n̄ saluat̄ ibi bonum honestū r̄ virtuosum cū ha beat malitiam conuolutam. vt patuit. s. in sc̄do articulo. Ad. xij. vō cū dicebat q̄ usure essent pmissibiles oi iu re q̄ sancte vt p̄bat p̄ hoc q̄ illius nature est cātum cui⁹ est cāns sed usure sunt p̄missē a legibus civilibus q̄ sunt sancte ergo r̄. Dicēdū q̄ si leges civiles p̄mitterent usuras q̄ essent cā earū tunc argumentū cōcluderet nūc aut̄ ita p̄mittunt q̄ nō sunt eaz cā q̄ nō p̄mittunt eas tanq̄ eas fieri p̄cipietes vel eis auxiliū prestātes. sed so lū tanq̄ penā nō infligētēs vt sepius d̄m̄ est. Ad. xij. cū dicebat q̄ usura ē cā mutui qd̄ ē bonuz. ergo r̄ ip̄a bo na r̄ licita. Dicēdū ē ad istā rōnē q̄ vbi usura ē finis mu tui ibi tale mutuū nō ē bonū. r̄ iō melius ē a tali mutuo p̄seruare. Ad. xv. cū dicebat q̄ si usura nō ē licita tunc alienatio rei acq̄site p̄ usurā non esset licita quod v̄ esse falsū. Dicēdū ē q̄ alienatio talis rei iō ē licita q̄ si aliqd̄ licitū ex ea orit̄ illud nō puenit ex sola pecunia usuraria. sed ex opa illius alienātis simul cuz pecunia. Ad. xvi. cum dicebat de illo q̄ habuit molēdinū q̄ p̄t̄ p̄stare pe cuniā ticio vt magis vadat ad molēdinū suū q̄ alioz. r̄ t̄n̄ d̄ q̄ in dicto casu non sit usura s̄ pp̄ d̄m̄ mutuum re cipiatur lucrū qd̄ t̄n̄ nō recepisset si mutuū nō p̄stasset. r̄ ita v̄ sc̄dm̄ iusta iura q̄ iste casus nō sit oīno alius ab illo q̄ fuit positus in. xi. articulo. Ad hoc ergo dicēdū q̄ h̄ns molēdinū si p̄stet pecuniā ticio cū ista itentione q̄ ip̄ se magis vadat ad molēdinū suū q̄ vicinor̄ ex hoc ip̄e d̄z iudicari usurarius in mente q̄ vbi cūq̄ aliqs̄ intuitu mutui intendit recipere aliqd̄ cōmodū vltra sortēz qd̄ d̄ cōmodū p̄t̄ per pecuniā emi t̄n̄ v̄z ac si reciperet pe cuniā vltra sortē. r̄ p̄ p̄sequens eodē modo est censendus usurarius. Si t̄n̄ querat̄ vltērius vtrū teneat̄ ad restitu tionē. Dico q̄ si sua intentio sit nota ticio eunti ad molē dinū tenet̄ ad restitutionē pp̄ cām superius assignatā in primo articulo q̄n̄ arguebat de usura mentali. Si aut̄ q̄ ret̄ vltērius vtrū teneat̄ restituere totū qd̄ a ticio recepit p̄ p̄sione sui molēdini. Dico q̄ nō: sed tenetur restituere t̄n̄ q̄zr̄ reputat̄ sibi valuisse illud cōmodū qd̄ recipit pp̄ hoc q̄ ticio iuit ad molēdinū suū ad qd̄ non iuisset si pecuniā non p̄stasset. intelligo p̄ illud cōmodū concur sum gentiū vel noticiam quā consequit̄ suum molēdi num ex hoc q̄ ticio iuit ad ip̄z. r̄ ideo t̄n̄ d̄z restituere q̄z tum reputat̄ sibi valere illud tale cōmodū qd̄ cōsecutus est per ticio datum q̄ deberet ipsum emere. Si t̄n̄ quera tur vltērius cui debeat fieri illa restitutio. Dico q̄ nō d̄z fieri ticio q̄ ad istud lucrū qd̄ cōtulit illi cui⁹ ē molēdinū obligat̄ ex solo seruitio qd̄ h̄uit d̄ molēdino circūscripto oi fuitio mutui r̄ ista duo b̄n̄ stāt̄ s̄. q̄ ille cuius ē molē dinū teneat̄ restituere. r̄ t̄n̄ ille q̄ iuit ad molēdinū nō de beat recipe q̄ ille cuius ē molēdinū recipit aliqd̄ b̄n̄ficiū vel lucrū intuitu mutui qd̄ an̄ nō recepisset. ille vō q̄ iuit ad molēdinū nō p̄tulit aliqd̄ lucrū intuitu mutui. qd̄ an te nō cōtulisset s̄ solū cui nō p̄tulisset. r̄ iō in nullo p̄t̄ se putare grauātū. ergo nulla d̄z sibi fieri restitutio. ex q̄b̄ oibus p̄t̄ rōnabiliter p̄cludi q̄ restitutio p̄efata fieri d̄z eodē mō quo fit restitutio que est de usura incerta. Sciē dum q̄ si ille qui iuit ad molēdinū fuisset ex hoc conse cutus aliqd̄ d̄nū qd̄ fuisset p̄secutus eūdo ad molēdinū alterius d̄z ei d̄cā restitutio fieri ad q̄zitatez illius d̄ni.

Eccati venia

v. dicit Jo. mo. q. venia qñqz sumitur p lnia Eccle. xxvj. nō des mulieri neqz veniā pdeundi. i. licētia vel libertatē. z fa. C. de in ius vo. l. venia. qñqz sumit pro indulgentia vel remissione vt hic z in. l. manicheos quā alleg. glo. z dī a veniēdo qz venit a licentiate vī indulgente. **C**l. i. facit. iij. exp̄plicat regulam. sc̄do declarat illam distinguēdo duplicē offensam. tertio successiue signat z soluit duo tria. quarto exemplificat contrarium regule. **C**In glo. i. ibi manicheos. ibi dicit peccati veniā penitentibus indulgemus. z ibi quid sit fugitiuus. Fugitiuus est q ea mēte discedit ne ad dñs redeat ēt si mutato p̄silio ad eū reuertat. nemo. n. tali peccato penitētia sua nocens esse desijt. **C**In gl. i. ibi in deū dicit Jo. mo. oē peccatū cōmittit i deū vt in psal. tibi soli peccaui. pp qd p̄mo necessaria est ip̄si remissio. est ēt necessaria peccātis dispositio. cū actio actiuoz s̄m p̄sum sit in patiente z dispositio. deus ergo in venia peccati p̄ncipalr est agens instrumentale in hoc bō penitēs qz ḡra diuina p̄ueniente fit adiutor dei sc̄oz aplm. i. ad Corin. iij. inducit illud augustin. q fecit te sine te nō saluabit te sine te. z sic soli contrito datur venia. z ibi qd sit fugitiuus. z sic soluit triū qd signat ad triūz huius regule z regule. s̄. p̄rime. de. l. ista. z de. l. q ea mente. ff. de fur. z de. l. penul. ff. de bo. rap. per q p̄bat qz correatio vel ei q rē restituit non remittit pcti venia. aliud enī est remittere culpā qz penā vt seq̄. tñ **D**y. s̄. c. p̄rime dicit illud d iure ciuili hoc d benignitate cano. hic vō dicit qz qz facit ligat de iure diuino. s̄. p cogitationē cū firmo proposito quā d iure ciuili vbi requir̄ actio ita facilius soluitur. **C**do huius regule posita est sup regula proxima.

Juralis

xl. duozus q sit contenta vno. ff. de condi. z de falsa. s̄. si. vbi si lego stichū z p̄p̄bilū si mei erūt cū moriar vnus tñ qui meus erat tpe mortis cedat legato. **D**icit **D**y. q ibi non dī q pluralis locutio sit vno contēta sed q nō geminat significacionez singularis opando. s̄. q due singulares facerēt ad idē. ff. de leg. iij. q zcubinā. s̄. stichus. C. d impu. z al. substi. l. q̄uis. **C**l. ponit exēpla. sc̄do obijcit de vna. l. z dupliciter soluit. tertio dicit in testibus regulā pcedere. vbi numerus nō adijcit ponēs. xvi. casus. vbi plures q̄ duo requiruntur. quarto dicit in p̄noibus regulā nō loqui. **C**In glo. i. ibi p̄ncipalr vide in pre. dec. i. z in. i. gl. z ibi vnicuiqz. l. xij. recepti vltra numerū militantiū in sacris scriniois p ordinē quē sortiti sunt ponunt in locis deficientiū nisi posterior per. xv. testes primatum scrinio dignoz forte probetur. **C**In p̄rma glo. ibi si cer. pe. l. vlti. hec lex. C. regit tres testes. sed autē. sed nouo ibi posita requirit. v. z dicit qz in. l. pe. dic vt ibi no. z ibi p̄sul. z. c. sequ. vide plenius de bis in spe. de testi. s̄. restat de numero.

Ec regula

facit p opi. qm. quā sequoz vt plene scrip̄si de instru. cū Jo. in glo. magna z sup glo. z ita. l. q per duos testes reprobet̄ instm cū enī. l. optima in h. C. de p̄ben. z cō. stipu. dicit p testes reprobari intelligā de duobus. dec. et. s̄. de p̄ba. dicit p fra tres domus reprobatū intelligaz de duobus z qz vbi. s̄. plene scripsi hic nō insto. Scienduz aut q sicut pluralis locutio est contenta duobus sic z singularis cōtēta ē vno z duos abhorret maxime in mā restringibili. huic conuenit q̄stio. xliij. **S**off. que talis fuit. aliquis ab eodem z coras eodē iudice conuenit diuersis tñ libellis z sup diuersis rebz iudex in actione p̄denat. z demuz eodē p̄textu p̄denmat in altera. condēnatus appellat z impetrat sup appellacione rescriptuz huius forme. cōquestus est talis qz talis iudex iniquā tulit diffinitiuam sniam p̄ ipsum a cuius oīa ad sedē apostolicā appellauit. z sequit̄ generalis p̄clusio. petit ipetrans per hoc rescriptū vtrāqz sniaz reuocari. Ex aduerso excipit q non fuit appellatum ab

vtrāqz. sed ab vltima tñ. q̄rebat an sic excipi possit qz pos sit allegat. v. z quattuor i triuz. tertio sol. z triuz i fidebo. **C**do sic excipi possit p̄bat p. l. cū in vna. ff. de ap. vbi dī qz si duplex snia ferit in cā vna sortis z alia vsuraz duplex appellatio necessaria ē ne alterā agnouisse z ex altera p̄uocasse videat. **C**Sc̄do q n̄ appellat snie p̄ ips late acge uisse vt. ij. q. vi. bidusi circa si. ff. qñ appell. sit. l. i. cū igitur a p̄ snia nō appellauerit. nō ē illius executio differēda ij. q. vi. si qs ex pluribus. cū q̄ diuersis libellis sup diuersis rebz ageret tot sunt snie quot sunt res lz vno vboz cōtextu oēs snie pferant sicut z i stipulatōibz dī. ff. de verb. obli. qd dī z. l. scire z. l. pluribz. z vide qd nē in tertio menbro sup regula delictū. plures q̄ appellaciones sūt necesarie sicut z plures denūciatōes vbi plura sunt opa. ff. d no. ope. nū. d pupillo. s̄. si in pluribz sicut d appellacione dī. ij. q. iij. s̄. notandū. v̄sic. si plura. sic z excōicat p̄ pluri b̄ cās oēs d̄z exp̄mere in absolutōe. s̄. de sen. ex. cū. p. cā. z. c. officij. de offi. oz. ex pte. **C**Tertio facit ad qd nēz d ap. sup eo. i. vbi p appellaciones sup exceptōe nō dī appella tū in p̄ncipali. qd sine illa terminari pōt. hec at sunt talia cū vnū cū altero nil hēat cōe ergo zc. **C**Quarto b̄nfacit d̄ p̄bē. is cui. i. rñ. in si. s̄. e. li. vbi p̄z qz singulare nomē b̄nfacij vnū solū p̄bēdit z nō duo. facit ēt. s̄. e. li. de re iudi. c. pe. i. rñ. vbi si ponat singulare vbi requir̄ plurale vitiat qd agit. **C**Quinto ēt p̄stat qz si duo diuersi iudices illas p̄denaciones fecissent nō satis fuisset ab vna appellare q̄ nec qñ p vnum. ff. si cer. pe. l. singularia. facit. viij. q. i. i scri pturis de pe. di. iij. ad huc instant. **C**In triū appellatio respicit oīa p̄terita de appel. sc̄do requiris. z. c. inq̄stioni z vna petitio multas actōes includit. C. de anna. excep. si ex multis vna appellatio plures releuat. ij. q. vj. v̄si. qñqz z. C. si vnus ex pluribus. l. ij. z. iij. **C**Sc̄do cū nō sepatim facte sunt p̄denaciones q̄ sufficit vna snia z sic vna ap pellatio. ff. de appel. si q seperati. i. rñ. nā cū arbiter p̄nūciat simul d pluribus p̄trouersijs se nō cōtigētibz dī vna snia. ff. de arbi. quid tñ. s̄. fa. de capel. mo. dilectus de pre scrip. auditis z. c. veniēs. **C**Tertio vna verboz cōceptio facit vnaz stipulationē super annuis p̄stationibus. ff. de dona. cā mortis. l. senatus censuit. s̄. vltimo. **I**tez plium rez donatio vna intelligit z si excedat coadunatio oīum sūmaz qngentoz aureozū vna sit insinuatio. C. de do. san cim in si. lz sit ar. ff. de iurisd. om. iu. si idē. i. rñ. **C**Quar to plures sūme coadunate vnū cōstituūt creditorem. ff. de pac. l. maiorz z. l. si plures z. C. qui bo. ces. pos. l. vlti. z sic p oīa hec probat qz ex quo vno verboz cōtextu vtrāqz snia est plata sufficit vnica appellatio. **C**Soluit qz ex q̄ in rescripto dī de snia in singulari cum negari non possz plures fuisse snias q̄uis vno vboz cōtextu. platas nō au diei nisi p̄ vnā. s̄. vltimā vel p̄ duriorē. facit. ff. d solu. in p̄mis. v. leges nec ēt añ rescriptū dicit ab vtrāqz snia ap pellatū p pre. l. cum in vna. Ad tria nō r̄ndet. tu dicas qz due decretales p̄us allegare nō loquunt de appellatōe i terposito s̄ de clausula q̄ illā remouet circa quā pōderat̄ intētio scribētis. **I**te ibi de vnico rescripto cui triū eēt i duobz. h̄ aut̄ d duobz libellis duabz instātis z duabz sen tētis. **C**Ad sc̄oz fateoz qz plures actōes vno libello po tuissent intētari s̄ ex q̄ triuz est sc̄m duplex dī instantia. **C**Ad tertiu fateoz qz appellatō vni ex p̄denatis socios releuat in casu illoz iurū cū diffictōe dec. pe. s̄. de ap. s̄ hoc nō p̄tingit casuz n̄m. **C**Lex si q sepati. facit p cū hic fuerit sepati diffinitū z sic sit r̄sum ad reliqua. **D**icem̄ qz qz sup oibus vna lis z instantia fieri potuisset sic vna snia diffiniri de p̄uil. cū olim. ij. ex quo tñ fuerunt due in sc̄o z due snie ab vtrāqz fuit appellandū sicut z diuisio pietatis facit duo cimiteria q̄ poterat̄ esse vnū. s̄. eo. li. de p̄se. ecc. vel alta. c. vno. z duas domos z aliq̄lis diuisio sū dos vt p̄z. ff. cōia p̄di. si qs duas. s̄. i. de leg. i. l. plane i si. z de vna p̄benda duas de p̄bē. tue. vbi de h̄ z. c. vacate. z de vna puincia duas. ff. de offic. assel. si eadē. sic z in p̄posito diuisio p libellos z instantias facit duas cās vel lites.

Ius semper

xxxv. dy. ponit exē-
tam. ff. de le. i. vbi si testōr intendens legare q̄r
tam legavit dimidium debet quarta q̄ inest. z
si intendēs legare quinquagita legat centū idē. Itēz p. l.
de ver. ob. l. i. §. si stipulanti. vbi si stipulanti q̄ interrogat
de. r. r̄ndet de. r. t. stipulatio de. r. §. 3. eo. ti. inter stipulā
tem. i. r̄. vbi si dicat p̄mittis stichū aut p̄philo de p̄
philo r̄ndet stipulatio est inutilis q̄si interrogatio nō p̄
cesserit. ergo minus nō p̄tineat in pli. dicit Dy. q̄ nō ē illa
rō q̄ nō p̄tineat s̄ querēdo de duob⁹ stipulari vult vtrū
q̄ sub cōditione si alterū nō def. r̄nsio de altero est pura
z sic est diuersitas in qualitate q̄ stipulationem reddit in
utiles. ff. de ver. ob. l. i. §. si q̄s simplr. z d̄ hoc in fi. gl. z dice
bat Jo. mo. idē in casu querso si stipulanti de sticho r̄nde
tur de sticho aut p̄philo de fideius. grece. §. si q̄s stichū.
C̄ Si q̄s vero stipularet stichū z p̄philo z r̄nderet d̄ sti
cho tm̄ bñ valet in sticho. nā vt dicit ois copulatiua ē plu
res. ff. de ver. ob. q̄ d̄ valet ergo in spē vel sūma. q̄ cū sti
pulatione p̄currit. ff. de ver. ob. l. i. §. si mihi. z l. inter sti
pulantē. §. diuersa. C̄ Prima gl. dicit vñ sumpta z pōit
exēpla z cōiungit alias duas regulas. sc̄do signat successi
ue duo s̄ria z soluit. tertio ponit casum exēptū z expōit
de quo pli loquat regula. C̄ In. l. gl. ibi in eo q̄ plus lo
quit cū semp inest minus z ibi. §. si plures. casum habes
in. c. p̄tio. all. C̄ In. i. glo. ibi minus qualitate z sic soluit
s̄riuz de. l. solemus. ff. d̄ iudi. §. latrūculator vbi cōcedit
merū iperū z d̄negat cognitio ciuiliū. nā ille sūt spēs di
stincte vt no. ff. d̄ iurisd. om. iud. l. imp̄tū. z sic vna p̄cessa
noiatim denegata sit altera arg. C. de p̄cur. marit⁹. Dy.
coaptatur q̄ d̄nicalis

Hic regule

xxij. q̄ q̄rit si ecclesia
d̄ alteri eccleie annua. r. z p. r. l. ānos soluit so
la. r. an postea petere possit ecclesia itēgra. r. r. al
legat tria q̄ possit. sc̄do q̄ttuoz q̄ n̄ possit. tertio d̄af solu
tio Bar. distinguēs subdit d̄cm Accur. z remissio Guil.
z Dy. distictio in fi. sup duob⁹ dubijs sit remissio. C̄ d̄
petere possit allegat. ff. de serui. ru. p̄re. vna est via z d̄ ser
ui. vt pomuz. §. i. quēad. serui. amit. stulticidij i fi. quid di
cant ille tres leges vide in suffra. de p̄scri. auditis sup gl.
pe. z illis cōcor. ff. si serui. ven. si eo loco. §. si. si ergo p̄ ptes
retinet seruitus vt ibi ita z hic p̄ ptem debiti solutā ius i
toto retineo. z facit. ff. d̄ fur. vulgaris can. d̄ pe. di. i. C̄ Se
cūdo publice factiones vel ciuiles can. p̄scribi non p̄nt.
rvi. q. iij. in. l. iubemus. C. de p̄scri. xxx. vel. xl. an. l. cōpetit.
circa fi. §. nec ista p̄sio cū ecclia egparet reipublice. rvi. q.
iij. §. p̄r. rxiij. q. iij. quid ergo. C̄ Tertio ecclia nō soluen
do totū z soluendo ptem h̄nt malā fidē. z sic p̄scribere n̄
potuit de p̄script. q̄m oē. s̄. co. possessore. In s̄rium ius
ep̄ale p̄ pte p̄scribit de p̄scrip. auditis. z. c. cū oliz. sic ergo
z p̄sio ista p̄ pte p̄scribi potuit p̄ eccliaz soluentē. C̄ Se
cūdo p̄ hac pte facit. ff. qui. mo. vsufruc. amit. l. placet vel
certe p̄tis vel p̄ indiuiso vsufu. nō vtēdo amitti. z. l. is q̄
vsufr. h̄z. qd̄ dicat videbis in solutione facit et. ff. de vsu.
qui semisses. §. aduersus. ff. de aq̄ co. z est. l. i. §. trebat⁹. z
q̄ d̄ sepabilibus dicā. j. e. vile. C̄ Tertio vñ ecclia suo iu
ri renūciasse tāto tpe medietates recipiēdo de puile. si de
terra. Itē si totū p̄scribi p̄t ergo z ps de offi. de le. passio
nalis. §. i. de donat. iter vir. z vro. nuper. ff. de rei v̄e. que d̄
tota. C̄ Quarto si sp̄ale est in tribuns q̄ soluens min⁹ q̄z
debeat nō p̄scribit. C. de p̄script. xxx. an. l. cōpetit. ergo in
aliis secus vñ ex̄psuz de cēsi. oli. Soluit Bar. q̄ si. r. que
soluebant ex vna cā debebant z illa q̄ nō soluebant de
bebant ex alia in illis. r. vñ p̄scriptū s̄z si ex eadē cā debe
bant vñ ecclia soluens partē agnoscere totū debitū. C. de
p̄scri. xxx. vel. xl. an. cū notissimū. §. pe. Accur. ibi in fi. i. gl.
simplr tenuit nō p̄scribi allegat. C. de nō nu. pe. l. cū fidē.
vbi soluens pte debiti vel vsurarum amplius non oppo
nit pecuniā nō numeratam. Ad idē induci p̄t quod di
cit lex de patre qui soluit partē debiti a filio p̄cti qz cessat

a C̄ An com
paternitas cō
trahatur per p
curatores. Ad
de glo. in ver
bo pudoris in
c. hortatur pa
rentes. rxiij. q.
ij. gl. i. in. c. nec
illud. rxi. q. v.
Archid. in. c.
non plures. de
cōse. v. iij. Ar
chi. in. c. ad li
mina. rxi. q. i.
De. de ancha.
Domi. z Jo. d̄
imo. in. c. i. de
cogna. spiri. li.
vi. De. de an
cha. in regula
tuni. de regul.
iur. li. vi. Car.
zaba. z Abb. i
c. veniēs. d̄ co
gni. spir. Lau.
z. c. quez peni
tet. de pen. v. i.
Jo. de imo. in
. c. accedēs de
p̄be. in fi. bar.
in. l. gallus in
. §. foritan. ff.
de libe. z post
hu. Bal. in. l.
i. §. ne autē.
C. d̄ cadu. tol.
Bald. in. auē.
m̄rogati. C.
ad trebel. bal.
in. l. post mor
tem. in fi. ff. de
adoptio. doct.
in. c. tue. de co
gna. spir. Car.
zaba. in. c. mar
tinus. e. ti. An
to. de bu. in. c.
per venerabi
lem qui si. sint
leg. Federi. de
senis consi. xv.
incipi. questio
nalis est findi
cus eiusdē vni
ueritatatis.

macedonianū. ff. ad mace. Item si fili⁹ als sed iulianus:
§. fina. C̄ Ad glo. p̄dictā remittere Guil. in spe. de p̄scrip.
ver. qd̄ si cū deberem sed alibi. §. de locato. §. nūc aliqua
. v. r̄lij. ad l̄ram ponit p̄dictā solutionem. Bar. C̄ Sed
Dy. cuius dictuz ponit L. y. in p̄dicta. l. distinguit aut
est vna p̄statio aut sūt plures. p̄mo casu aut ego q̄ recipie
bam. r. tm̄ sciebas euz teneri. ad. r. z tunc retineo ius in
alijs. r. z ex eo casu accedat hec regula qz cū minus p̄ti
neat in plurali recipiēdo sciēter ptem retineo possessio
nē totius per p̄us allegata. si autē credebā eū teneri ad. r.
tm̄ tūc mihi p̄iudicat sic distinguit lex in vsufructuario
qui tm̄ v̄it z nō fruit. ff. qui. mo. vsu. amit. l. is qui vsufu
ctū. z rō sc̄dm eū qz nō videoz habuisse animū mihi obli
gandi vel retinēdi seruitutē quā ignoro. ff. quemadmo.
serui. amit. si cōem. z. l. vna est via. Sc̄do casu q̄n erāt plu
res p̄staciones tūc p̄ vnā p̄stacionē alias nō retineo s̄z cas
perdo. ff. d̄ aqua plu. l. si p̄us in p̄n. vbi d̄ q̄ si mihi habē
ti seruitutē aque nocturne ducende post eā cedit duct⁹
diurne. z ego per cōstitutū t̄ps v̄toz tm̄ nocturna p̄do ser
uitutē diurne cuz plures sunt seruitutes z diuersaz cau
saz. z vide qd̄ dixi in p̄re. dec. auditis de p̄scrip. sup gl.
pe. C̄ Ex p̄dictis aut incidūt duo dubia an si ecclia illa.
r. soluebat p̄ emphiteosi soluēdo partē tm̄ post t̄pus in
ris p̄dat rez totā vel partē vel nihil de quo vide in spe. d̄
loca. §. nūc aliqua. v. r̄lij. saluo semp qd̄ dixi de reli. do. cō
stitutus sup gl. hoc idē fm̄ an. debēs annua. r. p̄rio anno
quo cessauit incipiebat p̄scribere p̄ annis sequentibus.
an quolibet anno inchoat illius anni p̄scriptio d̄ quo
satis. C. de p̄scrip. xxx. cum notissimū. §. si. z in spe. de lo
cato p̄re alleg. §. v. r̄lij. z vide quod dixi post Hoff. de p̄
scrip. auditis super. versi. solutionem.

Potest quis

lxviij. dicit Dy. re
gulaz restringendā
ad ea que possunt per alios explicari alle. qd̄
no. ff. de vi. z vi ar. l. i. §. quotiēs. Joā. mo. dice
bat hic tenendū casuz p. l. i. de p̄cura. quā alleg. gl. tamen
sc̄dm distinctionē legis p̄me. ff. an per aliuz ap. cau. ex̄er
pos. que distinguit inter peccuniarias et ex̄ q̄ irrogetur
ignominia z capitales vel ex qua pena debet vsqz ad rele
gationem. p̄ma per procuratores debet tractari. sc̄da nō.
de h̄ vide qd̄ scripsi de accusa. veniēs super p̄ma glo.
C̄ Prima glo. pōit exēpla. z rvi. casus exēptos. sc̄cū
do ponit. v. casus exēptos a regula conuersa z rōnē ipo
rum reddens adiungit duo similia z dicit regulam qui
facit nō eē sup̄flua in fine arguit z remittit. C̄ In. i. gl.
ibi. l. i. §. ij. vsus procuratorū p̄ qua necessarius est vt qui
rebus suis sup esse possunt vel volūt p̄ alios id possunt z
ibi arethusa. si mulier cui libertas relicta ē si. r. t̄no de
derit in momento quo parit illa det titio per alium ples
est libera. z ibi. §. ne autem. vide de offi. deleg. c. vlt. in. iij.
glo. z ibi inter artifices vide de p̄scrip. cū dilecta in. gl. iij.
z ibi i. in. casu. i. nō necessario habet abesse vult. l. i. z ibi
imperator pp partum. differtur matris dānante suppli
ctuz. z ibi Aristo. per p̄imum creditore h̄z posterior ius
distrahendi qd̄ ex sui persona non haberet. z ibi. §. si tu
tor q̄ legatū pupillo p̄ ipsius tutoris patrē accepit vt tu
tor nihilominus agit de inoffi. z ibi quesituz vide. e. ti. q̄
alicui suo in glo. C̄ In. i. glo. ibi. l. i. §. ij. z ibi de hoc. r. ff. d̄
admi. re. ad ci. perti. l. ij. in. i. gl. z ibi. l. vlti. §. pe. Itē violē
tum statī p̄t de possessione expellere per se tm̄ nō per p
curatorē. ff. de vi z vi ar. l. cū fundū. Dy. z ibi nō p̄ me vt
dixi de sen. ex. sacro. sup fi. v. gl. vbi et allegat. ff. d̄ neg. ges.
at qui natura. §. cū me z ibi. q. iij. c. vlti. z idem in illustri
C. de p̄cur. l. pe. Dy. z ibi q̄situz multa exēpla qbus h̄z
alieno noie qd̄ nō h̄z p̄rio vide. j. eo. qd̄ alicui suo. in sc̄da
parte qōnis z ibi de effectu iam facti idem ibi Dy.

Ec regula

facit ad qōnem quam
disputauit post domi
nuz meū do. Adasi. quam sic p̄ponebā querit
an cōpaternitas p̄bat p̄ p̄curatorē. C̄ Et p̄
pro affirmatiua

pro affirmatiua allegat quoz cōiunctim z tria diuisim. se-
 cundo pro negatiua eodē uerso tria z iunctim z v. diuisim.
 tertio ponet solo. Itē tria opi. z eius approbatio alteri
 qōnis solo z trioz rñsio. ¶ Adet q sic qz edictū de pcur-
 ratore p̄stitūdo p̄hibitorū est. s. eo. li. de pcur. c. i. in p̄n.
 ff. de pcur. mutus. s. i. z pcurator ad oia negocia cōstitui
 p̄t. ff. de pcur. l. i. g. ad cōp̄nitatē qz dicens oia nil exclu-
 dit. ¶ p̄. di. c. i. z hoc iuris bñficiū d̄ ptate p̄stitūdi nulli
 d̄z auferrī. eo. ti. idultū. z ibi p̄cor. Itēz p̄t qz p̄ aliū qd̄ p
 se. vt hic z. c. q p̄ aliū. sicut qz p̄ aliū possidet z iuehit de p̄
 scrip. si diligētī de p̄ben. accedens z sp̄iale z carnale ma-
 trimoniū p̄ pcuratorē p̄bitur de p̄ de elec. qz p̄ scriptū.
 z. c. p̄gregato de fo. s. eo. li. de pcur. c. f. z. ¶ Adarfi. ¶ For-
 tificat hoc vltimū qz carnale m̄rimoniū est vnū ex septēz
 sacramētis: si igit̄ sacramēta p̄ pcuratorē p̄bunt forti-
 sacramēta q̄lis est hec cognatio. ¶ Ad p̄missa addun-
 tur tria. ¶ Prīmū qz cōp̄nitatē regrat actuz z v̄bū vt. j.
 p̄bat s̄ nō ipedit dari p̄ pcuratorē. nā z iuramētū regrit
 actū corp̄alis tacture z verbū. z tū p̄ pcuratorē p̄statur. p̄
 mū p̄. i. q. vij. quotiēs. i. de p̄. di. ij. ego d̄ iureiur. ego. n.
 z de elec. vt circa. li. vj. Itē p̄z ex p̄uilegio ep̄oz qz certis ca-
 sibus nō tangūt. rj. q. i. nō flagitē de iura. calū. c. fin. C. de
 epi. z cle. autē. s. iudex. scōz p̄bat. l. iij. di. tibi d̄no. c. di. op
 tatū. r. vij. q. iij. metuētēs. s. eo. li. de elec. pcurator d̄ iura.
 calū. c. fi. de iureiur. c. fi. de sta. re. c. vno. s. verum. ¶ Scōdo
 p̄z idē in p̄secratiōe ep̄oz z ordinatiōe clericoz in qbus
 lz regrat verbū z actus tū demandat. primū p̄. lxxv. dis.
 ordinatiōes z. c. qd̄ die de sacra vnc. c. vno. z ti. se. c. i. z vl.
 scōm p̄bat. l. iij. di. c. iij. lxxj. di. p̄ totū de offi. oz. qz sedē d̄
 elec. suffraganeis de cōse. ecc. vel alta. aqua. ¶ Tertio cō-
 stat qz ex facto viri acq̄rit v̄prozi cōp̄nitatē ignozātī imo ēt
 p̄dicenti vt v̄. xxx. q. iij. si qz vnus. eo. ti. ¶ Adartinus z. c.
 i. s. eo. li. fortius ḡp pcuratorē acq̄rit d̄z d̄no volētī z man-
 dātī ad hoc de sp̄o. sicut tuis de bapti. maiores d̄ homi.
 ¶ Petrus. z qd̄ not. s. e. is qz tacet. ¶ In p̄riū p̄ntia z tact-
 regrit vt p̄batū est z leuatio. xxx. q. iij. c. vl. Itē p̄rificant
 carnalis gnatio z sp̄ialis de bap. debitū. s. i. carnali reg
 rit acq̄ p̄ris. ḡ in sp̄iali act- p̄rimī. Itē i criminalib- z ar-
 dūis si daf pcurator d̄ pcur. tue. d̄ accu. veniēs d̄ elec. cupi-
 entes. ḡ nec hic cū circa maiora cautius sit agēdū p̄ ma-
 ius piculū de elec. vbi piculū in p̄n. cū p̄cor. fm̄ Adarfi. p̄
 bat hoc fortius ex descriptiōe cognatiōis qd̄ fm̄ oēs at-
 tinētia pueniēs ex sacramēti datiōe vel ad id detentiōe
 z nō. d̄ cognā. sp̄ia. s. eo. li. c. i. ḡ qz nō detinet vel leuat nō
 p̄t eē cōp̄. vñ canones antiq̄ d̄ h̄ vtunt̄ bis v̄bis. suscipit
 accipit: lz leuat. xxx. q. i. in p̄mis. v. caplis z. c. oēs z. q. iij. c.
 i. ij. z. iij. z. c. post susceptū z. q. iij. si qz vn- b̄isdē v̄bis vtū
 tur dec. eo. ti. c. ij. z. c. Adarti. z. c. p̄cto. c. queniens. eo. ti. c.
 i. z vlti. lib. eo. iterdū geminat sic accedit z suscipit vt p̄. c.
 vlti. z d̄ p̄. di. iij. n̄ plures. Itēz cōnes ātiq̄ dicūt qz p̄ri-
 nus offert r̄idet gestat p̄stet. de p̄. di. iij. illud z. c. se. z
 c. bi qz z. c. q̄ris vltra mediū z. c. mater ecclia. p̄ qz p̄bat con-
 iūcta qz p̄pa p̄sona maius oblatio z r̄sio regrun̄ ḡ pcur-
 rator nō daf vel p̄ aliū nō expedit ad hoc d̄ ap. cuz parati
 de heret. c. ij. i. r̄. li. eo. d̄ elec. cupiētēs. eo. li. C. d̄ testa. hac
 cōsultissima z. l. cū antiq̄tas. C. de iure deli. sancimus. s.
 finatū. ¶ Scōdo p̄stat qz i baptisimo regrat p̄sonalis imer-
 sio baptisadi hinc ē qz adultus n̄ possit p̄ pcuratorē reci-
 pere baptisimū. eque ḡ regrit p̄sonalis detentio p̄rimī. p̄
 mū p̄bat ex forma baptisimi. de bap. c. i. ibi ego te batizo
 z. c. te q̄si nō aliū in p̄sona tui bñ facit qz adultus qz bap-
 zat p̄ se respondet n̄ p̄ aliū. sic ḡ patrinus puuli p̄ se tene-
 at z r̄ideat. p̄mū p̄z de p̄. di. iij. cū puulis ad idēz. ff. de
 admi. tu. l. i. post p̄ncipiū. ¶ Tertio p̄bat sic: cognatiōis
 tres sunt sp̄s carnalis legalis z sp̄ialis. p̄ma diuiditur
 in p̄sanguinitatē z affinitatē. scōda in adoptionem z arro-
 gationē. tertia in p̄ritatē z p̄p̄ritatē z affinitatē vt scri-
 p̄si sup̄ p̄ica. eo. ti. s. p̄ quo ad neutrā sui sp̄em p̄bi p̄t
 p̄ pcuratorē qd̄ p̄z p̄ se z ex descriptiōibus p̄sanguinitatē
 z affinitatē quas dedi sup̄ arboze. Itēz nec scōda quo ad

aliquā sui sp̄em. ff. de adop. l. neqz z. l. post mortē. s. neqz
 ḡ nec hec tertia alias turpis esset hec ps vnuerfo cognā-
 tiōni nō congruens. viij. dist. que s̄ de spon. dudum. c. fi.
 ¶ Quarto certū est qz cognatio sp̄ialis h̄z inducere ipe-
 dimentū matrimoniū dirimens lz ex p̄stōne ecclesie. nec
 ob. xxx. q. i. nō oz vt ibi nō. sed hec impedimēta vltra casus
 exp̄slos a iure nō sunt iducēda pp̄ indissolubilitatē m̄ri-
 monij de qua de voto. c. vno. lib. eo. ad hoc de testi. lz ex q̄
 dam. ¶ Quinto ad hec inducunt illa sp̄alia notata hic
 in glo. non cōfiteor sacerdoti p̄ aliū de pe. dist. i. que peni-
 tet nō adit̄ h̄ditas p̄ pcuratorē. ff. d̄ acq. here. si pupil-
 lus. s. paulus. r̄n. nec p̄ aliū petit masculus veniā etatis.
 C. de his qz ve. e. l. ij. nec substituit datus ad certū m̄mis-
 riū vel m̄rimoniū p̄bendū. p̄rimū de offi. dele. c. fi. C. d̄ ca-
 du. tol. l. vna. s. ne aut. fm̄ de pcur. c. fi. li. eo. ex qbus sic cō-
 cludit̄ ad casum n̄m̄ facit ad idē. C. de vin. libe. l. iij. ff. de
 admi. tu. obligari. s. fi. ¶ P̄uto cōp̄nitatē p̄ pcuratorē
 p̄bi posse p̄ p̄ iura. Archi. no. p̄rim. eo. tit. c. i. li. eo. per
 iura que vtunt̄ v̄bo susceptionis z p. c. oēs. xxx. q. i. ibi nō
 bis suscipientib- vel imergētib- z p. l. de ado. s. allegatā.
 Ego approbata solone d̄ni mei h̄ac scōdam approbo p. c.
 de his. xxx. q. i. ibi exponit̄ tex. qd̄ sit tenere puerū i sacro
 dicēs qz tenē est. s. se substinere ad idē. c. ad limina. qd̄ ibi
 seqtur dū dicit̄ p̄rijs manib- retinēdūz suscipit. s. qz ibi
 v̄f sc̄m̄ narrare meli- p̄rimū caplin. Itē dico p̄ ea q̄. s. di-
 ri de cognatiōe cū. n. legalis iō nō fiat p̄ aliū qz n̄z imita-
 tur eadē rōne nec sp̄ialis p̄ que dico pcuratorē ip̄m z nō
 p̄stituentē cōpatrē esse nō obstante qz forsan h̄ nō itende-
 bat qd̄ tollit̄ p. c. xxx. q. i. c. i. z p̄ dec. ij. eo. ti. ex qbus p̄z qz si
 itendēs fieri cōp̄ meus credēs filiū meū leuare leuat fili-
 um tuū nō meus s̄ tuus cōp̄ est. sepe. n. ex id qd̄ agit̄ zc.
 ff. cōmo. si is qz ad h̄. de despō. impu. c. vno li. eo. z sic solu-
 ta sit qd̄ fm̄ aliū itellectū eius q̄ an pcurator leuās noie
 alieno sit cōp̄. ¶ Ad p̄ria r̄ndet̄ z dici possit ad primūz
 qz lz p̄hibitorū sit edictū quo ad p̄sonas. s. p̄stituentes z
 p̄stitūdas. nō tū quo ad casus qd̄ p̄bat iura alle. vel alr
 ad id z ad q̄tuoz q̄ sequunt̄ z ad id qd̄ dictū est d̄ iuramē-
 to dic qd̄ illa regularia fallūt i h̄ casu p̄p̄imitationē quā
 h̄z sp̄ialis cognatio ad carnalē vt d̄m̄ ē. ¶ Ad id qd̄ de
 m̄rimonio d̄ r̄ndet̄ qz lz sit facim̄tū est p̄ctus qz consensu
 perficit̄ qua rōne p̄ pcuratorē p̄bitur. Itē magis est in
 eo oportunū pcuratoris officiū qz hic. posui exemplū de
 rege francie qz nup p̄ pcuratorē p̄rit cum d̄na clemētia
 pone in studente qz vult in ptibus p̄bere. nec vult studiū
 exire z in silibus. s. hoc nō est necessariū pcuratoris offiū
 qz alius esse poterit patrinus. nec ēt est de sba sacramen-
 ti aliq̄ esse patruū in leuādo. Itē nego p̄fectionēz sa-
 cramenti matrimonialis fieri p̄ alium qz nō est p̄fectū sa-
 cramentū vel ipsius significatū an̄ consumationē vt satz
 p̄z. s. de biga. debitū que p̄sumatio p̄ pcuratorē nō fieret
 qz nō cōmiserent̄ corpora coniugū qd̄ regrit vt p̄z. ad id
 qd̄ d̄r de cōsecratione ep̄oz z ordinatione clericoz dic qz
 ep̄s p̄secrās vel ordinās nō recipit hoz ptatē a mandan-
 te qz illā prius habebat ex ordie qd̄ dic vt i p̄re. dec. qd̄ se-
 dem z. c. a qua z de transac. c. i. ¶ Ad id qd̄ d̄r cōp̄nitatē
 acq̄rit̄ z iugi i ḡrātī. R̄ndet̄ qz p̄ id iducit̄ ipossibilitas pp̄
 carnis v̄monē sicut. n. illa cognatio nō p̄sistit i sola manu
 q̄ tetigit vel leuauit sic nec i solo corpe viri qz iugi ē vna
 caro de quē. p̄iu. ad aplicam. Seqtur. c. p̄sumitur zc.

Resumitur ¶ xvij. vt dicit̄ Dy.
 p̄ ad ignozātiā fa-
 cti restringit̄ hec regula. z fm̄ eū p̄t poni ex
 explum de tutore qz p̄sumit̄ ignozasse se tuto-
 rem datū. ff. d̄ admi. tu. boc aut. signat̄ p̄riū qz nō p̄suma-
 tur ignozantia facti qz si defunctus sciebat rē alienā be-
 res p̄sumit̄. scire. ff. de diuer. z tem. p̄scrip. l. cuz beres de
 publ. si ego. s. partus. dicunt qdam qz qz beres rep̄ntat p̄
 sonā defuncti scia illius cōtinuat̄ p̄sona h̄edis. Dy. dicit̄
 qz si heres p̄ ignozantiā quā alleg. cōtendit̄ lucrū captare
 p̄sumit̄ scia p̄tinuata vt in p̄rijs. si tractat̄ d̄ dāno vitādo
 b

a C Dicens omnia nihil excludit. Ad d̄ gl. i. c. solite. d̄ ma. z obe. Archi. i. c. cum ecclia. iij. q. ij. l. iij. ff. d̄ offi. p̄re. si. z p̄ Ang. i. l. a pcuratore. C. manda.

b C Ad m̄rimoniū est vnūz ex vij. sacramētis. Adde glo. in. c. veniēs de transact. z per Cardi. zaba. i. ru. d̄ sacra. nō iter in. vj. q.

secus. e. ti. cū q. ff. e. q. in alterius z pp hoc remittit ad di-
stinctionē quā posuit. s. eo. ignorantia. ¶ 1° glo. ponit
exempla. scōo tria z soluit remittēdo. tertio dicit regulā
cessare in his que q. scire vel indagare tenet z in his que
sunt iuris nālis intermittens: de virtute huius psump-
tionis z de triplici mō probandi ignorantia. ¶ In. i. gl.
ibi verius presumit testator ignorasse rē alienā z iō lega-
tarius probat illū sciuisse: z ibi in. l. ij. nāli rōne psonus
ipsoz parentib⁹ z liberis debet reuerētia. z iō rusticitati
vocantis i ius nō parcat. ¶ In glo. i. l. verius qd dicat. s.
dixi. z sic dñs psumit ignorasse cū seruus suscipit militi-
am. C. q. mi. n. pos. sup seruis Dy. z ibi p totū ad idez. s.
de cri. fal. ad falsarioz in prin. z ibi necessario ad hoc exē-
plū z sequens facit. ff. de his q sui vel alie. iur. sunt. l. filii.

Ec regula facit ad questionem
quaz disputauit post
Ja. can. bon. que non vidi quā sic pponēbā.
iudex recepit testes z absentē ad domū cita-

a Ad domū
citatus. Adde
Bar. i. l. iij. in
s. ff. d. dam. in-
fect. z p Paul.
de cast. i. aut. si
qs in vlt. colū.
C. de testi.

b Valeat ci-
tatio ad domū.
Adde. c. cāz d
dolo. z cōtu. c.
tue. de cler. nō
resi. l. fuloni-
us. ff. ex qbus
cau. in pos. ca.
l. iij. i. s. d. do-
mū. ff. de dam.
infecto.

c Ad do-
mū habitatio-
nis. Adde an ci-
tatio possit fie-
ri in ecclesia. vi-
de i. aut. d. mā-
da. pn. i. s. d. in
ceps. z p Bal.
in. l. ij. C. de sa-
cro sa. eccl. do-
cto. i. l. p. senti.
C. de his q ad
eccl. p. u. bart.
i. l. actus de fe-
rijs. Ang. in. l.
satis i vlti. col.
in v. ultra qro.
ff. de i. ius vo.

tū sed nō inuentū. querit an receptio valeat ad affirma-
tiuam allegant tria. quoz vltimūz adiuuabo p iura glo-
sas opinionēs z euitationē absurditatis. scōo in triūm
allegant tria iura z iunctim que iuribus glosis z opinio-
nibus fortifico. tertio ponit obscura so. Jo. quā determi-
nando māim psequoz distinguēdo opponendo z rāden-
do qōnem solūā distinguēdo. ¶ 2° valeat probat per
auctem iudicis q illos admittit. ff. de mino. ait ptoz. s. qd
tū. C. q. admit. ad bo. pos. l. bonoz. qbus iungas dec. cum
iter i si. de re iudi. z eo. ti. sicut. Scōo qz p aduersarium fa-
ctum vī quo minus eo pntē. C. de iudi. properandū. s. cū
aut i aut. vt oēs obe. iij. s. si qd col. v. vī enim post litē mo-
tam absentia maliciosa de offi. deleg. consultationibus.
Tertio qz pbant multa iura q sufficiat citatio ad domū
de cle. non resi. ex tue de do. z p. cām cum olim z. c. fi. de
eo q mit. in pos. c. fi. ff. de dam. in fec. l. iij. s. ptoz. z. s. toti-
ens. ff. de li. agno. l. i. in prin. s. Ja. ad idē. ff. qd vi aut clā.
l. aut q aliter. s. i. C. de an. ex. vt pfectius. C. de iudi. ppe-
randū. s. sinaut ex gestis. ff. de no. op. nū. de pupil. s. nun-
ciationē facit qd no. ff. qn ap. sit. l. i. in si. ff. que sen. si. ap. nō
rescin. l. i. s. Itē cū ex edicto de res. i. inte. l. si. magne gl.
de iu. z post edictū in si. ma. gl. iij. q. ix. caueāt de excef. pre-
la. ex lris in gl. no. qd apte facit. ff. d. exc. tu. scire. s. i. ibi vel
i facie vel ad domū p qd ē fertur Dy. hoc tēuisse q ex vi
illius alternativē sufficiat alterz qd cūqz sit ex illis h. e. tit.
i alternativis cū pcor. Ad idē qd no. Guil. i spe. de ap. s.
segtur. v. cautus ē sic z d. cita. s. sequit. v. s. nūqd sufficit
als seqret q latitās i domo nō posset citari cū nō possit ci-
tās domū lgredi. ff. d. i ius vo. pleriqz z. l. se. nec inuitū de
domo efbē. de re. iur. nēo de domo. facit ē ad hāc pte vt
lit. nō pte. qm i prin. ibi si nō sit abūs absqz malitia zc. p q
zcludit q valeat receptio. ¶ 2° nō valeat pbat de testi. c.
ij. cū sit facta z solutū ordinē iudiciorz. C. d. sen. z iter. l. p.
latū nec auctas iudicis excusat i illicitis. C. d. ap. qm z qz
nec vī cōtumax q vocē pconis nō audit. ff. q sen. sine ap.
rescin. l. i. s. item cū fm Jac. ¶ Adde. z. ff. de i. iteg. resti. l.
pe. C. qūo z qn iu. aut. q semel. primū fortificat lex in cor.
aut. de testi. col. vij. s. pe. vbi notat lex volūtate p trimā re-
cusationē z audaciā citati nō veniētis que oia nō vident
cōgruere citationi facte ad domū sed psonali. ignorās. n.
nō posset dici nolēs pterius recusans vī audax ad h. ff.
de re. iur. nō pōt videri iprobuz q ignorat ad idē eo. ti. q
i ius. s. l. ad idē iducit de so. cōpe. romana. s. pntes ibi
pntemat. z ibi q minus pueniat ad eosdem. satis ē facit
vt lit. nō cōte. qm. s. si aut. vbi ē i cā matrimoniali nō pce-
dit z abntem q cōtumax nō est z que non apprehēdit ci-
tatio ad idē inducit glo. palle. s. pe. i cor. que incipit. i. di-
cere que vī velle q receptioni facte z vocatus q non erat
i ciuitate oppomē absentia. plus vī velle gl. an. pe. p dec.
scōe de testi. q dato q fuerit vocatus si iuste impedif nō
valeat receptio. Quid plura decretales z qtuor leges pri-
me. s. in triūm alle. i. ver. iij. faciunt p hac pte z plane p

bant citationē ad domū fieri in defectū qd ē t3 Doffi. in
pre. dec. cām quoz iuriū tex. causa breuitatis hic nō in se
ro sed videat studiosus ex quibus zcluditur hic triuz.
¶ 2° Dic q ex quo fuit legitime requisitus v3 receptio per
iura prius alle. fm Ja. nescio quid intēdat Ja. an q pre-
cedente ltima reqstioe valeat citatio ad domū qd d pla-
no cōcedo an q ipsa citatio ad domū sit ltima reqstio z
sufficiat z hoc est qd querimus. Et sciendū q Inno. satis
tū cōfute tractauit de citationē ad domū d eo q mit. i pos.
c. fi. ex cui⁹ vbi colligit q citatio ad domū sufficit quo ad
missionē tedialē. Itē q post lit. pte. sufficit talis citatio ē
quo ad diffinitiuā ferendaz z idē qm maliciosa est absen-
tia vt post satisfationē iudicio sisti vel post cōpartitionē
vel citationē vel ante citationē tū dolose vel est talis qui
d3 adesse vt clericus in ecclia z iunx cōiugi: qbus casib⁹
valebit citatio ad domū tū solū ad illū finē ad quez vale-
ret psonalis. alle ergo pcessus q fieri nō posset pp pma-
ciam psonaliter inuenti ē fieri non poterit pp contuma-
ciam ad domū citati alias nō sufficiat s3 cū citatio ad do-
mū. Itē in dec. ad petitionē de accu. no. q p fite vel iter-
pretatiue cōtumaciā pōt fieri testū pductio. sed i decre-
de testi. significauit. ipse not. q si is z que sit ibi pductio
testiuz absens est si fieri pōt sine piculo expectabit donec
psonalr c. tel. alle. pre. s. Itē cū ex edicto. dices ibi q iura
que dicūt sufficē citationē ad domū ponūt casus spāles
s3 h vltimū dcm Inno. itelligo i casu ipsius dec. s. i. p du-
ctione testū q sit an lit. pte. i casu publicatiōis quo cāu re-
quireret vera cōtumacia z sic loquat. s. pe. i aut. de testi. z
aut. sed z si qs. C. e. ti. nisi imineret piculū puta mortis te-
stū z sic loquit dec. qm frequēter post prin. al. i casu qōnis
z siliibus vbi post litem motā sit pductio sufficit ē ficta z
sit patēs diuersitatis rō qz fortius psumi pōt cōtumacia
lite cepta qz nō cepta vt ibi i aut. de exbi. reis. s. si vō qdaz
iuret. z sic itelligat. s. sinaut. ex gestis z. l. pperandū z hāc
distinctionē t3 Dyn. i. l. iij. s. totiens. ff. de dā. in fec. tū in
parte male vt. i. d. iaz. z L. y. in pre. auten. sed z si quis.
¶ Sed pōt hec distinctio sic infringi. certū est q z Ste-
phanū epz de q loquit dec. ij. d. testi. nō recipiebant testes
in cāu publicatiōis. s3 sup accusationē pbanda vt p3 ex
cano. cuius ps est pre. dec. ij. q. i. in primis. ver. qz igit z cir-
ca. fi. z tū ex alia auct. papa diffinit cām Stephani ibi ce-
ce admonēdus zc. z sic aut dicef legē aut. nō log in casu
publicatiōis qd ē qdam tenent exponentes ibi verbū
publicabunt vt no. s. d. testi. significauit. aut dices d vtro-
qz quo ad reqstionē absentes cū ex nō facta reqstioe quā
iubet auc. fieri papa vitiet ibi pductionē. ¶ Sed rāderi
pōt q lex illa dicit duo. s. aduersar. iū citandū z sub certa
forma. facit d resti. spo. c. fi. papa vero isert ex p tū qd p3
ibi i v. ecce vbi facit gnālem zclusionē de aduersario citā-
do ex qua gnāli postea isert ad cām. ¶ 3° ad pdictoz d
clarationē sciendū est de psumacia q cōiter diuidit i du-
as spēs in verā z fictā de q satis Guil. i Spe. de cōtuma-
cia. s. i. alig in tres in verissimā verā z fictā dicētes veras
in psonalr inuēto q nō venit. verissimā in illo q se nō ven-
turū rādit. vel posset distinguī iter verā manifestā z verā
nō manifestā p dec. venerabilē de sen. excō. li. eo. z de his
pncipaliter qrit vt sciat quo casu possit psumax appella-
re de q plene vide no. i cle. de do. z p. u. si an i vlt. glo. fictā
aut dicimus facta ad domū habitatiōis q nec puenit
i noticiā citati qd verū itelligo i his casib⁹ i qb⁹ i pncipio
determinatiōis dixi citationē ad domū sufficere. vñ non
fateoz q gl. in p^a pte allegare inuant sufficere citationem
ad domū s3 inuūt eo casu q sufficit eam pstituerē fieri cō-
tumacē ē si nō pueniat i citati noticiam nec v3 opi. Dy.
alle. i sine prime pris q fundat sup alternativā qz lz regu-
lariter alternativē sint pstatōis dicā illā cō ordinis sicut
z illā. s. eo. lu. de pben. mādato. ff. de le. ij. cū p. s. pe. vt sic
illa terminet p alia iura pzealle. vt dixi in si. scōe partis.
In solone igit qōnis pposite de sic sparsis zcludēdo ali-
qd certū dico q testū receptio fit qnqz ante litē pstatā
quādoqz

quādoq; post. pmo casu siue fiat in casu publicatōis siue de testibus pūris dixit Dy. in p. s. toties regri verā cōtumaciā. hoc fateor in p. casu. s. publicatōis p. pte. aut. que pductio reguli sit ex pte rei cōtra quē agi posset in posterū lz et interdū fiat ex pte actoris vt satis scripti vt lit. nō pte. qm̄ lz scdo casu quo timet pemptio testū mor- te recessu vel aliter q̄ casu pducit etiam actor nego regri veram p̄tumaciā qd̄ est expressus in p̄dicta dec. qm̄ post prin. 2 q̄ ius scriptū nō esset rō nālis satis oñdit q̄ male pvideretur periculo si in receptiōe taliū necessaria esset vera p̄tumaciā facit. v. dist. baptizari nec in hoc aliqd̄ de perit aduersario cū isti de sua nā p̄signent 2 sit sibi salua exceptio in p̄sonas testium 2 dicta vt ibi sequit̄ lz sit et pductio testū an lit. pte. s. actorē q̄ actiones mouerat qm̄q; sup̄ p̄ncipali qm̄q; sup̄ dilatoria quaz reus p̄posuit 2 bis casibus pp̄ litē inchoatā puto sufficere fictā cōtumaciā p̄ citationē ad domū vt in dec. cā de do. 2 tu. 2 in. l. p̄peran dū. s. sināt. ex gestis 2. C. quō 2 qm̄ iudex. l. cōsentaneū 2 autē. q̄ semel. 2 eadē rōne idē puto d̄ testibus quos pdu ceret actor cōtra reū sup̄ replicatiōe quā proponit cōtra ipsius dilatorias. Si vero pducit actor lit. nō cōte. testes sup̄ p̄ncipali dico illā cōtumaciā verā regri in produ- ctione que regri in tali p̄cessu. s. p̄ citationē p̄sonalē v̄ oc- cultationē vel ipedimētū dolo sū p̄sonalr̄ citef vt p̄. dec. qm̄. s. porro. h̄ circa p̄mū casu sū pducunt an lit. pte. so casu. s. cū pducunt post lit. pte. rōne sepius deā siue pdu cat actor sup̄ p̄ncipali siue reus sup̄ exceptiōe. dico suffi- cere fictā cōtumaciā. 2 ita seruaf. 2 sic t̄z p̄dileus. q. lxx. di co t̄n q̄ sicut fictus cōtumax s̄m verā opinionē audif ap- pellās. C. quō 2 qm̄ iudex. l. ab eo. ita 2 h̄ audiref ad id ad qd̄ pductiōis tpe fuisz auditus. s. s̄ p̄sonas testū in q̄ et audiref is q̄ p̄sonalr̄ citat̄ venire nō potuit 2 sic intellecta sit vā p̄dicta glo. dec. ij. de testi. s. q̄ receptio nō sit nulla lz qd̄ s̄ illaz resituit ad id ad qd̄ a p̄ncipio fuisset admissus et p̄ter cāus dec. p̄ntiū eo. ti. p̄dicta regulariter vera non cōtingunt illā formā citandi de qua loquitur extrauagās Bonifa. rem nō nouam 2 cle. dudum. Bonifa. de iudi.

Privilegius.

vij. sequit̄ bñ facit. s. eo. li. de p̄uile. c. i. s. vlt. ibi vbiq; illi fuerint vt ibi scripti. extin- guit an resuscitat? illa p̄uilegia recuperet. vid̄ qd̄ scripti. s. de frigi. fraternitatis super ver. miraculum. vbi inuenies q̄onem d̄uicalem Bar. brix. ¶ Prima. gl. dicit vnde sumpta 2 ponit exēpla. secūdo dicit regulam nō procedere in iure cōi sed bñ cōuenit rescripti pactū 2 cōpromissus p̄sonale. tertio distinguit duplex p̄sonale p̄uilegiū dices q̄ est de reali. q̄to dicit et extingui qm̄q; 2 remittit. q̄to successiue signat duo s̄ria 2 vtrūq; duplr̄ soluit. ¶ In. i. gl. bi p̄uilegia qd̄a. vid̄. j. sub hac l̄ra. 2 ibi i oib̄ causis. ij. vide. s. sub l̄ra. l. 2 ibi leges i fi. cōcessa spā liter p̄uincijs ciuitatib̄ vel corporib̄ nō sūt ḡnalia. 2 ibi l. i. in fi. q̄ p̄nceps ob meritū idulfit p̄sonā non egredif. 2 ibi etatē in fi. immunitas data p̄sonis cū p̄sonis extinguitur data v̄o reb̄ nō. 2 ibi reglā. s. vl. s̄ scā sit mētio d̄ mūicipi bus i q̄libet p̄sona id locū h̄z. 2 ibi si vsufructus. si ciuitas destructa est aratro. perit ei vsufructus. 2 ibi ede. seq̄ fa cra terremotu diruta locus edificij n̄ ē p̄phanus. 2 iō ve nire nō p̄t. 2 ibi. l. vl. p̄cōsul portā rome igressus d̄ponit imperiū. 2 ibi. l. pe. si furiosus h̄z dilucida iternalla cura tor eius h̄z nomē t̄m qm̄ est sane mētis. ¶ In. i. glo. ibi ne egeat de h̄. s. de do. iter vi. 2 v. c. i. 2 ibi p̄one cōcesso. ita q̄ p̄sona sit prima cā p̄uilegij. vt i dictis exēplis. 2 sic sol. qd̄ opp. de resti. in inte. minoris q̄ trāsit ad heredes. ff. de in ite. resti. l. nō solū. ff. d̄ mmo. l. iter dū. 2 de velleiano qd̄ etiā trāsit ad h̄des. C. de vell. heredes i his. n. p̄sona nō est prima 2 imediata cā p̄uilegij s̄z lesio qd̄ p̄z. 2 nō sufficit p̄bare etatē sine lesiōe nō est ergo mix si cessat vbi p̄sona est cā finalis vbi n̄ est finalis n̄ cessat. dcmū dicit Dy. aut p̄uilegiū p̄cedit p̄sone vel rebus: aut generi p̄sonaz aut ciuitati aut loco aut cāc. in primo casu s̄z distinguit vt p̄du

ri secundo casu trāsit ad successores rei et singularē. ff. de aqua quoti. 2 est. l. i. s. p̄mittit d̄ cēsi. etatē. s. reb̄. tertio casu qm̄ cōcedit generi p̄sonarū h̄ exp̄sso vel itellecto q̄ ad posteros trāsseat ad descendētes p̄ lineā masculinā t̄m p̄tinet. ff. de iu. imu. l. i. in fi. 2. l. immunitatis 2 de mu. 2 ho. l. vocatio. i q̄to casu cū successiue semp̄ sit idē p̄pls. ff. d̄ iu. p̄ponebat habitatores ciuitat̄ vel loci p̄petuo respiciet. ff. de cēsi. forma. s. q̄q̄. i q̄to casu p̄cessus cāc puta depo siti v̄l bis filia ad successores trāsit vt i regul. alle. i p̄n. gl.

Hic regule

q̄n adaptaret qd̄ d̄ q̄ dixi i text. Itē 2 qd̄ q̄ q̄rit an p̄uilegiū vel grā nō scripta in solita l̄rarū forma vel scripta s̄z nō bullata exp̄ret morte pape s̄z q̄ de hoc satis scripti. s. eo. li. sup̄ p̄hemio. s. vl. sup̄ ver. trāsmissimus h̄ac omitto. Sed q̄ro qd̄ p̄ adaptat̄ regule an p̄uilegiū papale exp̄primēs p̄lati no mē cū t̄n tenor respiciat ecclesiā vel ēs nō exp̄rimēs no mē p̄lati s̄z dignitatē t̄m cū t̄n tenor respiciat p̄sonā itelli gat̄ p̄sonale vel reale. ¶ Dremitā q̄tuor i quoz tertio p̄ sequar q̄onem venerialē breuiter allegās p̄ 2 s̄: ponā du as solones s̄rias quaz scōaz approbabo 2 s̄rijs r̄udebo. In p̄ncipali q̄one p̄ realitate allegabo. v. in s̄rium tria soluā iducēdo multa iura 2 specificē ap̄iedo solonis veri tatē. ¶ Dubiū istaz q̄onū fundat̄ sup̄ dec. qm̄ abbas de offi. deleg. q̄ distinguit an l̄ra exp̄rimat p̄p̄riū nomē p̄la ti an exp̄rimat solū nomē dignitatis. ¶ Scdo sciendū q̄ glofella quā posui. s. de vsupal. ex tuaz i fi. qua tracto an cōpostel. archiep̄s h̄eat illius dec. p̄uilegiū satis sufficē v̄ ad h̄ac q̄onē quā t̄n. j. p̄sequar. ¶ Tertio sciendum q̄ Bar. in ven. q. xxi. 2 Damascus de offi. vica. q. i. q̄rebant an hec v̄ba rescripti apl̄ici vices n̄ras tibi i tali p̄uincia diximus cōmittendas. fiat cōmissio realis vel p̄sonalis q̄ sit p̄sonalis allegat̄ Dama. q̄ scribēdo ep̄o exp̄presso noie ep̄i 2 cōmittendo illi vices suas iniungit ei necessitatē iu dicādi. necessitas iudicādi est munus p̄sonale. ff. de mu. 2 ho. l. munex. s. iudicādi s̄ legatio erit p̄sonalis ex q̄ in s̄rium papa nō exp̄ssit. Itē si debitori meo cōcessi vendē pignus 2 debitor possessionē pignoris pdat 2 alius eam adept̄ rē vedat durabit ius pignoris q̄ p̄cessio illa debi tori scā itelligit̄ p̄sonalis. ff. qui. mo. pig. vel ipo. sol. l. sicut re corporali. s. si debitor. ¶ In s̄riuz adducit de p̄sump. mādata ibi. n. papa p̄testat̄ q̄ nō loco s̄z p̄sone legationez cōmittit. p̄testatio aut̄ illa necia non fuisset nisi cōmissio facta simplr̄ itelligeret̄ realis. 2 notādū q̄ ibi erat nomē p̄riū exp̄ssum. Itē v̄ exp̄ssum de insti. cū venissent q̄ cō- cessio realis intelligit̄ nisi p̄bet̄ fuisse p̄sonalis. Itē dicit lex q̄ cōcessio facta p̄ creditorē debitori de vedēdo pigno re in t̄m realis est q̄ trāsit ad heredē vt p̄. l. sicut re. s. si d̄ bitori. s. dixi de ex̄neo. ¶ Soluit Dama. p̄ dec. p̄re. cū ve nissent concessionē realē 2 Lan. 2 Bar. s̄ 2 hoc sequitur Guil. in spe. de instr. edi. s. nūc aut̄. v. qd̄ si papa. 2 h̄ pla cet vbi ex̄ v̄bis s̄epti aliud nō sumat vt in prima. q. i. de cre. mādata sit iuris declaratio. 2 ad cautelā dec. cū venif sent p̄oit v̄bū donatōis 2 cōsensum capli p̄ q̄ duo. no. rea litas. ad qd̄ et̄ satis facit qd̄ ibi scripti sup̄ v̄. d̄d̄auit. aliud s̄rium ē solutū. ¶ Quarto sciendū q̄ ho. in sum. d̄ p̄uul. s. quot sunt spēs. distinguit q̄ p̄uilegioz ḡnaliū 2 spāliū aliud singulariter p̄sonale aliud cōiter p̄sonale. aliud sin gulariter 2 cōiter corpale. aliud t̄m cōiter corpale. 2 ne de penultimo 2 vltio dubitet̄ vocat cōiter 2 singulr̄ corpale cōcessum corpori cui singuli p̄ticipant vt de sen. ex̄cō. cō- tingit de fo. cōpe. si diligenti t̄m. ergo cōiter corpale quo solū corpus n̄ singuli de corpe adiuuant. xij. q. ij. q̄ manu mittit. p̄secutionē hoz ibi videas vide et̄ qd̄ dixi in regu la in iudicis in fi. q̄onis. ¶ Ad q̄onem breuiter veniēdo q̄ exp̄sso nois nō faciat p̄uilegiū p̄sonale adducit. ff. de annu. le. l. annua. s. i. vbi legatū factū sacer doti tēpli et̄ ex̄ p̄sso ipsius noie d̄bet̄ successori. ¶ Scdo cū d̄ p̄uilegio tractem̄ qd̄ est lex p̄uata. 2 d̄z aliqd̄ cōferre vltra ius cōe 2 large iterptari. iij. dist. p̄uilegia de v̄. sig. abbate. v̄. hoc

a ¶ An p̄uile- legium. v̄l gra tia. d̄de doc. in. c. recepim̄. 2. c. olim. d̄ p̄ri uil.

autē. e. ti. oliz. j. de priuil. in his interpretabitur g' large. vt sit re ale z ppetuū ne sit stricta interpretatō z amara dicē q' tpa le sit psonale. z maxime pcedit hec argumentatio qn priuilegiū est de mā fauorabili. e. tit. odia cū 2coz. Tertio videmus in pactis q' exp'fio nois vel psonē non facit pactum psonale lz ondat cū qua psona factū fuit. ff. de pac. iurifgentiū. §. pactorz z. l. tale pactū. Quarto exp'fio nois cōcedētis semp ponit in priuilegijs nec p id d' priuilegium psonale ex pte cōcedētis. nisi aliud exp'mat i illo equa rōne dicem' q' exp'fio psonē illi' cui cōcedit n' sit psonale ex pte ipsius vbi aliud nō exp'mit vt sic de his cōcessis sit idē iudiciū de cōsti. trāllato. d' accu. ad petitiō. nē z ibi cōcor. i. gl. pe. Quinto hāc ptez coadiuuat iura q' volūt priuilegia esse ppetua. xxv. q. ij. c. i. z. ij. quasi p totum. In priu' pte. decr. qm de offi. dele. scdo si cōcedēs voluisset priuilegiū esse reale sup'p'sisset nomen priu' qd exp'fuit. facit de deci. ad audientia. vbi vide cōcor. i. vl. glo. cōstat et q' verba i priuilegijs dnt aliqd opari de priuile. si papa. li. co. sz asserētes priuilegiū esse reale dicūt priu' z. f. exp'fio nōis nihil opari. Tertio non loqmur simpliciter de bñficio principis i q' largissima sit interpretatio. d' dona. cū dilecti. i. fi. z. c. d' bo. va. l. ij. li. x. sz loqmur de priuilegio qd pprie dat' s' ius cōe z hoc in quantum respicit alioz p'udiciū respicit strictā interpretatiōē dūmō aliqd cōferat de priuile. pastoral. z. c. in his. ff. de legi. qd vo. z de hoc satis scripsi de v. sig. olim sup' vlt. gl. sz hic interpretādo priuilegiū esse nō reale sz psonale minus ledit z aliqd cōfert g' hoc priuilegiū z hoc argumentū idem cōcludit qn nomen nō est exp'fium. soluendo dico nō semp curandū de noie an sit exp'fium vel nō sed tota virtus z'sistat in tenore z verbis priuilegij satis pbat de priu. poro. z. c. re cepimus. e. ti. cū olim. i. z. ij. z. c. ex ore. co. u. cū z plantare in fi. z. c. dilecti de fide instru. accepimus. z. c. cōtingit z. c. qd sup' his de prescrip. veniens de cōfir. vii. vel inuti. cuz dilecte. de ver. sig. abbate. ad idē. s. eo. li. de priuile. abbat. tes. z. c. vt apostolice. in fi. z. c. cum psonē. z. c. si papa. e. lib. de offi. or. c. ij. i. rñ. z. §. ij. z. §. in cōferendis. bñ g' dicit. l. q' de his cōtrouersijs q' ex testō proficiscunt neqz trāfigi neqz exgri veritas aliter pōt qz inspectis cognitiōz v'bis testamenti. ff. de trāfac. de his facit. C. eo. ti. vt rñsum. z do cet exp'ientia q' oia quasi antiqua priuilegia papalia z imperialia exp'imebāt nomen plati tūc regentis ecclesiam cui dabatur priuilegiū. vez est q' papalia si dabant loco religioso subdebant eiusqz fratribus regularē vitā zc. si erāt ecclesie seculares nō ponebat ibi regularē zc. z vbi hodie d' salutem z apostolicā bñdictionem tūc dicebat in ppetuū. quis g' dubitat exp'fio nōis nō impedire realitatē z ppetuatē talis priuilegij. Idē si exp'mat in priuilegio de successorib' sicut vt lite pen. c. i. Item qd si priuilegiū dans exemptiōes dicat plato noiato te z ecclesiam eximimus qs dubitat successorē exemptū de priuile. per exemptiōē volue casum qd si nō exp'matur nomen priuilegij nec aliud singulr hñs vim priuilegij nois tū exp'mit gratiā quā facit esse personale vt in. d. dec. manda ta de p'sump. facit de cōces. preben. z'stitutus. vel apparet q' pp labores quos pro romana ecclesia sustinuit vel pp eminentē ipsius sciam vel sanguinis nobilitatē aliquod priuilegiū concedit. vl' alias gratiā est talis in se q' perso nā respicit puta qd possit abesse ab ecclesia pp aerē sibi nō cōgruū vel capitales inimicitias z sup' hoc vide qd dixi. eo. t. is q' in ius i qōne in ea parte qua tracto qn rescriptū nō respicit successorē bis z filiabus dici nō pōt qd sup'pres sio pprijs nois faciat priuilegiū reale. vbi tū ex tenore pri uilegij nō pōt colligi intentiō cōcedentis circa realitates z psonalitatē z cōuenire potest successori. satis dico standū dec. qm abbas de offi. dcle. hoc saluo q' si ex aliquibus ver bis priuilegij dubitaret an cōcedēs illud voluerit eē pso nale vel reale ad cōcedēdū recurrat vt dclaret quē modū sui bñficijs esse velut de offic. or. c. ij. §. si vo. s. eo. lib. z. ff. de reg. iur. neratus. Cui. tū in Spec. de instru. edi. §. nunc

a C Priuile. g'ia esse perpe tua. Ad regu la decet eo. tit. Card. zaba. in c. p tuas. i. ij. q. d' ma. z obedi.

b C Quid sit extensio. Ad anextensio sit in penalib'. vide gl. in. c. i. d' tēp. ordi. lib. vj. gl. in. c. fi. de elec. eo. lib. gl. in. l. furti. i. §. fi. ff. de his q' nō in fami. z ibi bar to. Car. zaba. i c. p inq'fitionē in. ix. oppo. de elec. idē Card. i. c. bone el. ij. in. iij. col. e. ti. Joā. de imo. in cle. i. eo. tit.

aut. v. Item qd fuit cōcessum. dicit q' si supior haberi nō pōt intelligēt realiter nisi s' probetur p iura que dicunt beneficia large sumenda per hec sic declarata puto cessa re contraria pro responsione tamen ad. l. annua. §. i. z ce teras leges similes in quantum solutioni contradicere vi derēt vide qd scripsi in decre. qm abbas super. iij. glo.

No possessore.

xxvj. habet quo ad suū damnū nō quo ad cōmodū vā possessori ca uetur nō ei q' dolo desist. ff. d' rei vendi. l. hoc si res z. l. is q' dolo. hic aut plene tractat d' an ei q' do lo desist possidere z uentus extimatiōz soluit debebat de euictiōe cauere. Itē in eo casu quo non cauet possit re euicta agi cōtra actorē cui soluta est extimatio. Itē an p actorē debeat cedi actio ei q' dolo desist possidere. Itē an taliter estimatiōē soluens habeat actionē in re saltes vtile sine cessione. Itē an talis qui estimatiōē soluit re petens rem reuersam ad actorē repellat actorē pto esti mationē illam restituere. Itē an ille cui cedit vel vendit actio in rem habeat dominū vtile. Prima glo. dicit vnde sumpta z ponit exempla. scdo dicit regulā intelligi nō taliter sed in tñ. tertio dat simile subdens de fictiōe. quarto notat tria. s' hoc cāu qnqz in litē iurari. scdo regu lam et in plato locū habere. tñ quo ad p'ria tñ. tertio no tat priuilegiū regule z de p'uatione remittens. dicit illud ve rū in illo q' pncipio sine dolo possidet. In. i. glo. ibi q' dolo desierit. seqtur possidere p possidēte damnat qz in possessione dolo est. In. i. glo. ibi electio. §. i. z q' iste nō differunt in sba. ff. de nego. ge. actio. ideo effectualr habe tur p possessore. d' z vide qd no. in Specu. de interro. §. ij. vbi. qd g' si Egi. z ibi aduersario. z ibi dicit Ber. q' si possidebat tpe litis cōte. psumit dolo desisse nisi priuile gij pbat. d' plus dicit hic. si idē si post libellū receptū vl' si denūciauerat sibi actor se datur libellū alle. ff. ex q. cau. in pos. ea. l. ij. z qd no. co. ti. fulcinius. §. qd sit latitaf alle. et. l. fundū. ff. de rei vendi. z de eden. l. quedaz. §. nihil. an ille qui vendidit post denūciatiōez sibi factā ne venderet per hoc intelligatur dolo desisse possidere z quale sit ei cōsiliū vt vendere possit vide in specu. de emp. z vend. §. nunc dicendū. ij. ver. sed nunquid idem z versi. sequenti.

De certum

quod aut p interpre tationē aut p exten sionē est q' nō possidens habeat p possessore vidi dubitari an statutū loqns de possessore intelligat de illo q' desist dolo possidere z pp hoc tracte mus qōne q' tria est an statuta sinodalia vel municipalia recipiat interpretatiōē vel extensiōē. Ex pmissis duo bus euidentibus ad negatiuā allegatur qtuor z totidē ad affirmatiuā tertio recitatur solones diuerse z vltima plenior. Et ante oia qd sit extensio p' s' vt als dixi in pñ. cle. sup' pri. glo. i. interpretatio quedā z'sistit in veritate linguarū vt theos grece latine deus d' vtero grece latine s'm noia grece latine lex. s. q' filij sunt leg. p venerabilē vñ. sane z de hac. ff. de v' b. ob. l. i. in fi. z d' hac Hiero. in plogo pentateuchi dicit q' in hac eruditio z verborz copia trāsfert que itelligit. z de hac non dubitat qn bene cōpetat et circa statuta ē z alia que z'sistit in obscuritate l're vel sen sus de qua d' interpretatiōē esse cōdentis de sen. excō. cū inter cum 2coz. p quod v' solū cōdentē interpretari posse vt sic se habeat lex spūalis ad suū z ditorē sicut gnālis ad suū. C. de legi. l. i. z vlti. cū tū lex dicat q' et magistri debēt esse subtiles in interpretādo. C. de p'fes. q' in vr. l. vna li. xij. de tali interpretatiōe qrimus z de ea no. ff. de ori. iur. l. i. in pñ. z. ff. de iur. z fac. igno. l. ij. vt. n. dicit lex cum in ver bis nulla est ambiguitas nō v'z admitti qd volūtatis. ff. de le. ij. ille aut ille. §. i. Scdo sciendū q' dicitur cōdi torem statuti habere illud declarare vel interpretari nō intelligit de officialibus assumptis ad illa cōcedenda poss depositū officium sed de illis quozū auctoritate sunt con dita vt scripsi de verbo. signific. ex parte. i. in vltima glo. In questione

In quōne ad negatiuā inducit qz i his que stricti iuris sunt qd non est expressus habet p omisso. ff. de ver. ob. qe. quid astringēde. i. rñ. z. l. si ita stipulatus. §. Brisogonus de 2di. ob. tur. cau. l. vlt. ad si. ff. de iniur. Itē apud. §. ait ptoz. facit. ff. eo. li. expssa. qz aut sunt stricti iuris pbant le giste qz ex eis dat cōditio ex. l. ff. de 2di. ex. l. vna cū aut talis 2ditio nō sit numerata iter actiōes bone fidei. isti. d. ac. §. actionū z no. s. d. excep. cū venerabilis l. iij. gl. restat qz est stricti iuris z sic sterilis vt pdixi. est aut 3 nām qz ste rilis nō peat. ff. de ac. emp. si sterilis in pn. de edil. qre. §. mulierē. recipiet ergo iuxta rudē z grāmaticale ppriaz z absolutā verborū significatiōe. lz ergo sit durū seruet vt est scriptū. rñ. di. i. memoriā. vj. q. iij. scriptū. ff. qui z a q. l. prosperit que quid dicat vide. s. de ser. c. ij. sup. i. glo. ff. de exerci. l. i. §. si is. ff. de manumif. te. qz cōstitutio. ¶ Secūdo legit qz verbis edicti standū est. ff. de leg. iij. nō aliter que debēt aliqd opari. s. eo. li. de puil. si papa facit. ff. ad exhi bendū. l. pe. de vō. ob. si qs arbitrato de isti. lz si pupill⁹ §. p. scribere. deficiētibus §. verbis nec eqtas nec mens seruāda ē. ff. so. ma. si vero. §. pe. ff. man. si p te. ¶ Tertio pstat qz i oi ambiguitate oōnis pferēti z nō alteri dat de claratio z iterpretatio. ff. e. ti. i. ambiguis. ¶ Quarto hec maxime pcedant qñ p statuentes ordinatū est ipsa statu ta nō licere iterpretari. lz itelligi debere ruditer z fm lit terale itellectū. vt cōiter habēt statuta cōitatū Italie. sed cōstat qz iterpretatio est cū a verbis recedat. s. de vō. sign. in his ergo fieri nō pōt z si fiat nō valet. C. d. legi. nō dubi um. verba ēt simplr z gnāliter plata ad certā spēm arta re nō lz. s. de vō. sig. cū i ptibus de deci. ad audientia. ff. d. offi. p. res. l. iij. ff. de pub. l. de p. cio. Itē si prozogeē corrigat vel artef statutū cū illud sit emēdar fieri nō pōt nisi p euz qui statuere pōt. ar. ff. de vec. l. vectigalia i prin. z de spon. si puelle. ¶ In 3riū iducit patens absurditas pone sta tutū dicit qz faciēs homicidiū decapitef vel nō trahens ad ignē cōdenmet i. x. p. mū si sine iterpretatiōe seruet ad l. fam. ifans furiosus vel se defendēdo occidēs decapita bitur. qd est 3 iura vt i cle. d. homi. si furiosus. ff. d. inu. l. illud cañ. xv. q. i. ff. ad. l. cor. de sic. l. qd ifans de iust. z iur. l. vt vi. C. vñ vi. l. i. ff. de offi. p. res. l. diuus. ¶ Ex scdo ēt cō demnaref infirmus ifans z bis siles. p. mū ergo statutu z iterpretabit in eo qz dolo occidit. z fm i co qz dolo preter misit. 2stat. n. qz voluntas z ppositū distinguūt maleficia. s. de sen. exp. cum voluntate in pn. ff. de fur. qui iniurie. ¶ Scdo qz statuta ecclesiarū z cōitatū iterpretatiōe reci piant p. s. de cle. nō resi. cū dilectus. de offi. or. p. nti. s. eo. li. §. porro. s. de iniur. z dam. da. i. nostra. s. de vō. sig. ex p te. iij. ff. de mu. z ho. vt gradatim. §. sed z si lege vbi statu tum quod pfert in honore certe 2ditionis hoies ierppe tamur si sint idonei ad idem. ff. ad. l. aq. lita vulneratus. §. vlt. qd dicat vide. s. ne clerici. vel monachi. c. i. sup. i. gl. ad idem. ff. de le. iij. seruius z l. seruos auē. z l. fideiōmif sa. §. hec verba. ¶ Tertio 2stat qz 2ctum mutui qz est stri cti iuris iterpretari lz vt p. ff. ad mace. l. lz Juliaus. §. mutui. que vide de puil. qsto i glo. vlt. ad idem. ff. de vō. ob. stipulatio. §. stipulatiōib⁹ z l. qd d. ij. rñ. Itē cū le ges pncipum z ipoz beneficia recipiant iterpretatiōem ff. de iurepa. l. adigere. §. qzuis d pac. l. quod dictū z ff. d. peti. bere. Itē veniūt. §. aptanda. ff. d. legi. l. benignus. z d. consti. pn. l. vlt. s. d. puil. i his. d. vō. sig. olim multo for tius z statuta. In his ergo mens z rō p. p. onenda est si cut i illis. z hoc fit p iterpretatiōe p. p. mū. s. d. p. reben. c. si. de vō. sig. ielligētia. ff. d. iurif. om. iu. si qs id de ius vo. l. qzuis. l. d. ri. nup. l. pe. §. i. C. d. fur. si qs seruo. Itē di co de cā de accu. cū dilecti. als nisi fieret iterptatio sepe in cideret turpis itellectns facit. s. e. li. de iurcur. c. i. z p. dec. §. porro. de offi. or. z i p. re. §. sed z si lege in. l. vt grada tim. C. d. 2di. infer. l. ij. z ff. d. con. istu. l. cōditōes z l. filius. facit ergo tacitus itellectus p iterpretatiōem qd faceret expressus. ff. de legi. de qbus ad idem. ff. si cer. pe. l. cū qd ff. de v. ob. l. triticū z p. ccedat ēt si sit extēsiō tñ iusta. ff. de

2sti. pn. l. si duo. §. si. cū legib⁹ se. z d. v. sig. l. iusta. ¶ Quar to cū non solum in cōstitutioibus pncipū z ipozū bñ ficijs z mutuo vt probatū est. s. sed ēt. in stipulatiōib⁹ p toz is fiat iterptatio. ff. de pto. stip. l. in ptoz is. z in alijs. ff. so. ma. l. caius z i rescriptis de rescrip. cām de postu. p. c. i. z i sententijs z laudis de ver. sig. in his de arbi. cū oī ff. de ap. ab executore. §. i. z i ambiguis intētiōib⁹ z ora tiōib⁹. ff. de iudi. si qs intentione z in 2ctib⁹ z vltimis volūtatiōibus. s. de don. cū dilecti. i. ff. de pac. veteribus. C. de inoffi. te. l. iij. z faciāt no. i regula 3 cū hoc eo. ti. qua re ergo nō admittetur in statutis videretur absurdum. ¶ Scdo. fertur odof. dixisse sup. l. vt gradatim. alias sup. l. p. ce. ff. de mu. z ho. statutu posse p iudicē iterpretari p le ges quas allegauit. s. pte. ij. v. ij. i. si. Itē d. are. dixit qz cōis z vera doctorū opti. habuit statuta iterpretari pōsse fm ius cōe. ff. de ven. inspi. l. i. §. qzuis z i p. re. §. sed z si lege. z Ri cardus malū probabat hoc p. l. scdam. C. d. noza. ac. attē ta. ij. lectura quā ibi ponit glo. vt ibi ēt dicit. L. y. dyn. sup. l. i. ff. de ver. sig. dum tractaret an i statutis femininū cō prehendit sub masculino. dicebat qz est quedā iterpreta tio que sumit pro apta expositiōe. C. de leg. l. si. ff. d. re. iu. paulus. z de li. z postb. l. gallus. §. nunc de lege. z hāc bñ recipit statutu per p. re. l. vt gradatim. §. i. sumit ēt iterp tatio pro extēsiōe vel prozogatiōe. ff. de ori. iur. l. ij. z no. ff. ad tertul. l. i. §. qz operas. z qd dicat vide de offi. de le. sup. qdnum sup. iij. glo. z hāc nō recipit statutu z dicit rōnem qnam dixi i prin. i. ptis Suido d. suza. i suis qōm bus statutorū expresse nō eligit. vt tñ ad hec accedere qd primo dixi. Itē de bel. in. v. sua qōne que loqtur de p. cu tiente hominē manu cū ense inseruit hunc articulus. sed in solutione nō sic expresse p. sequit de statuto sicut p. d. posuerat. loquit enim soluēdo de. l. sed itelligat de muni cipali. dicens qz si lex. p. hibet expresse iterpretatiōe aut est ambiguitas in. l. pp. multiplicē sensum verborū aut pp legis mentē. primo casu lz doctorū iterpretari p. l. vni. C. de p. res. lib. vij. z ff. si cer. pe. l. i. distinguit tñ aut oēs itelle ctus sunt honesti aut ihonesti aut qdam honesti alij iho nesti. primo casu oēs sunt sequendi siue genus siue spēs cōprehendant dūmodo absqz vitio verbis z volūtati cō ueniant. ff. de le. scire z l. benignius nisi cōsuetudine ali ud sit seruatum. e. ti. l. minime z l. si de iterpretatiōe. s. d. 2sue. cū dilectus. sed si absqz vitio sensus oēs conuenire non pnt accipietur magis propzius verbis z voluntati legis z benignior per p. dicta iura. ff. eo. semper i dubijs z de sta. li. l. labeo. Scdo casu videretur nullum itellectū sequendū. iij. dist. erit. ff. de iusti. z iur. l. i. circa princ. z. C. de ve. iur. enu. l. i. §. i. putat tñ sequendū minus inhone stum qui magis congruit. ff. eo. quotiens nihil euz 2cor. In tertio casu idem vt recipiat hbneficus z benignus p. e. l. z per leges all. s. ver. iij. ver. alias nisi z. C. de epi. z cle. conuenticulas z de iurif. om. iu. l. nemo. z ff. de ver. ob. l. si seruus. §. sequitur. ¶ Quando autē est ambiguitas pro pter legis mentem dicit a verbis non recedendū mente seruata non corrigendo artādo nec extendendo p legem prosperit in prin. allegatam cum 2cor. si tñ penitus eēt obscura. recurratur ad cōdentem vt in prin. huius qstio nis. vbi vero lex iterpretatiōem expresse non prohibet aut queritur de iterpretatiōe que corrigat prozogeet vel artef aut que verbi significatū tradat. ¶ Primo casu core ctionem facere nō potest nisi legislator. prozogare vō vel extendere potest doctor vbi est eadez ratio z omnimoda similitudo si tñ coaptatur id verbis z menti. ff. ad mace. filium. z de v. sig. l. iusta iterpretatiōe. alias scus. ff. so. ma. l. si vero. §. pe. z. d. l. prosperit. artari ēt potest ad vitā dum prauū itellectus qui alias insurgeret ex verbis vt p. re. l. vt gradatim in. §. i. de ri. nup. l. pe. §. i. z d. verborū ob. si seruu. l. sequitur z. C. de testa. cum antiquas. als se cus cū artatio tunc esset legis correctio. Secundo casu si vba sunt ambigua pp diuersos itellectus dicūt. s. si pro pter mentē non licet iterpretari corrigendo prozogando

vel artando nisi vt superius dictū est vel nisi mens legis esset scripta. vt no. C. de legi. non dubium. si aut omnino sint obscura z incerta recurritur ad eius latozē vt. s. dcm est. z no. ff. de legi. non possunt.

Regule iuris civilis huius littere. P. sunt he.

- p Lus cautionis in rem est q̄ in personam.
- p Apillū qui proximus pubertati sit capace esse z su randi z iniurie faciende. In heredes non solent actio nes trāsire que penales sunt ex maleficio veluti furti dā ni iniurie vi bonozum rap. z iniuriarum.
- p Retoz bonoz possessorem heredis loco in oi cā bz.
- p Enalia iudicia sel accepta in hēdes trāsmitit p̄nt.
- p Apill nec velle nec nolle in ea etate nisi apposita tu tozis auctoritate creditur. naz quod animi iudicio fit in eo tutoris auctoritas necessaria est.
- p Riuelegia quedam cause sunt quedam p̄sone. z iō quedam ad heredem trāsmittunt que cause sunt. que p̄ sone sunt ad heredem non transeunt.
- p Arem esse conditionem oportet eius q̄quid possi deat vel habeat atqz eius cuius dolo malo factū sit quo minus possideret vel haberet.

a An sacer ordo dirimat p̄salia. Adde an talis p̄ben. do sp̄salia nō lo pdat b̄fici u3 eccl̄asticū. vide p̄ Joā. de timo. in cle. gfe de reseri. doct. i. c. b̄ficiū d̄ p̄ ben. li. vj. Jo. an. i. c. i. de cle. p̄iuga. eo. li. in nouella.

Verūqz vt ēt ea que a nobis abire possunt perinde in eo statu sint atqz si nō essent eius conditionis vt abire possint z ideo q̄d fisco obligamus z vendicare interdū z alienare z seruitutem p̄edio imponere possumus.

De a iure.

si deuiant vel discor dant. z idē verbū in dec. i. de si. p̄sby. s. e. li. quā alle. glo. trabēda z in hoc differunt qua iuri cōi cōueniunt ex q̄bus iudicam̄

b C̄ps dispē fare cū mona cho. Adde qd d̄ mōacho trās fiēte ad eccl̄ia secularē an te nef ad obfua tiā regule com passibil illi ec clēsie secl̄aris vide tex. z glo. in cle. dignū d̄ cele. miss. gl. in c. carnē. de p̄se. di. v. gl. i. c. ij. z iij. xv. q. i. doc. in. c. vnico. xv iij. q. i. doc. i. c. clerici. el. ij. de vi. z ho. cle. do cto. in. c. cū ad monasteriū de sta. mo.

circā filia. ff. de legi. nō p̄nt. de reseri. iter ceteras Jo. mo. Glo. i. dicit vñ sumpta z ponit exēpla. sc̄do dicit in am pliando. tertio soluit q̄nē. In. i. gl. ibi q̄d p̄ rōnem se q̄tur iuris receptū est nō p̄ducendū ad p̄nam z ibi. l. i. in fi. si p̄nceps ob meritū indulgit p̄uilegiū vel remisit pe naz. vel minorē irrogauit hec p̄sonā nō egrediunt. In i. gl. ibi ad p̄nam. f. ad viros in q̄bus esset eadez facilitas q̄ in mulieribz. z ibi is q̄ in fi. p̄ quā ponebat hic Dy. exē plum sed ipzoprie vt p̄s gl. z sic ēt p̄az. p̄zie p̄oseq̄tur h q̄n late vel stricte it̄pretandū sit p̄ncipis b̄ficiū dicens q̄ aut p̄ceditur p̄ iuris cōis p̄missionē aut fm illā. p̄ cāu si p̄cedunt capaci de iure cōi vt ad ius cōe aliqd sup ad di. ff. d̄ bo. lib. l. et. s. i. z ad munic. l. i. in fi. si non capaci re ducunt ad ius cōe. C. de inoffi. te. si q̄n. z si v̄ba sunt ambi gua restringunt vt hic z i. c. d̄ si. p̄sby. iter serit tñ q̄ p̄ uilegia dispensationē cōtinētia p̄cedi vident fm p̄dōnez illius p̄sone cui p̄cedunt militi. f. vt militi clerico vt clico layco vt layco. ff. de inuis. rup. z ir. te. si qs ex b̄dato. s. s. z si qs z de testa. mili. l. ex militari. q̄n vō concedunt s̄z iu ris p̄missionē latissime fit it̄pretatio. ff. de p̄si. prin. l. vlt. de sen. pas. l. i. z de bo. va. l. si q̄n. tñ sine alteri in iuria nisi p̄rium exprimat. ff. ne qd i lo. pu. l. ij. s. si qs a p̄ncipe. z vide qd dixi de v. sig. olim sup vl. gl. z ibi p̄sōnem. vbi d̄ hoc. in. iij. glo. z in p̄re. cle. dudū. s. h̄mōi in glo. vt patet.

Ec regula

facit ad q̄nē quam di sputam q̄ sacer ordo nō dirimat sp̄salia de p̄nti lz id faciat p̄ fessio qz h̄ exorbitat a iure. de h̄ not. s. e. lib. d̄ voto. c. vno. sed qz sic est terminatū p̄ ex. Jo. antiq̄ p̄certa tioni iō illa dimissa p̄sequar aliā q̄nē h̄ disputatā p̄ fra trē Ja. an possit ep̄s dispēfare cū mōacho trās lato ad ec clēsiā p̄ochialē q̄ h̄re possit cū illa b̄ficiū nō curatū. ip̄ saz aut mēte fuata v̄bis omiffis multū d̄curtabo z orna bo. Allegabunt. vj. ad affirmatiuā. v. ad negatiuā. ter tio dabit solo z p̄rijs r̄ndebit. Et p̄ sic allegabat dispē sationē fieri posse. cōstat q̄ p̄ dispensationē ep̄i vn̄ p̄esse p̄t diuersis ecclēsijs. lxx. di. sanctorz. nec distiguit ibi iter secu larē z religiosum ergo nec nos distinguamus. ij. q. v. q̄su

c Per equi parationē mo nachū ad suū. Adde glo. i. c. p̄ochianos. d̄ sen. ex. gl. i. l. cū heredes i. s. fi. ff. de acq̄. pos. In. i. c. cū oli el. ij. de p̄uul. Jo. an. i. c. i. p̄ tia. d̄ p̄bat. Jo. de imo. i. c. ray nucius. d̄ test. l. pedius. ff. de arbi. Bar. i. l. i. i. l. si seruus. l. liber h̄o. z in l. q̄ suus. ff. de stipul. seruo. z Abb. p̄. c. iij. incip. p̄ euidē tia q̄ōtis in. ij. col. i. i. volu.

luisi. xxx. q. i. q̄ si dormierit. xvj. q. i. sunt nōnulli. cuz igif ecclēsie oēs sint i dispensatione ep̄i. x. q. i. regenda. xvj. q. vij. oēs ergo dispensationē talē facere poterit. Sc̄do p̄ batur idē p̄ dec. cū singula. de p̄ben. s. eo. li. in p̄n. nā cuz ibi p̄hibeat ep̄o dispensatio cū religioso in pluribz cura tis dat itelligi q̄ i curato z simplici hoc poterit. xvj. di. q̄ lis. z d̄ p̄sump. nōne. d̄ his q̄ fi. a p̄la. cū apostolica i fi. als papa hoc exp̄sisset d̄ deci. ad audiētā. cū ḡ nō sit p̄hibi tum hoc ep̄o z ipse sit p̄coordinator i cunctis. xvj. di. ple etis. z dispenset i nō p̄hibitis d̄ p̄ben. graue. d̄ sen. exc. nup. d̄ h̄ d̄ iudi. at si clerici cū p̄coz. ergo zc. Tertio ad idem iducit q̄ monacho trās lato ad eccliam p̄ochialē ep̄s cēset abbas. xvj. q. i. sic viue cū caplis se. z a p̄ozis ab batis ē obediētia absolutus. xvj. q. ij. si qs iam i. vj. q. i. ne p̄ cuiuslibz. xvij. q. i. c. vnico. s. d̄ p̄riu. cū oli. ij. s̄ p̄ioz ab bas poterat illi cōmittere administratiōez ecclēie nō cura te. d̄ v̄riusqz enim itelligit de sta. mo. cū ad monasteriū. ver. tales facit cle. eo. ti. ne i agro. s. ceterū. z qd no. xvj. q. i. de monachis. z p̄ Dosti. i. dec. q̄ dei timore. facit etiam p̄ dec. cū singula. ḡ z ep̄s hoc poterit. Quarto sic probat etiam circa monachum p̄cedunt ep̄o que maiora vident z monacho magis p̄hibita. fortius ḡ licebit talis dispen satio velut minor vt p̄bat. eo. ti. cui lz cū p̄coz. exp̄plicat primuz qz monachus geti z cōtemplationi dedit est nec d̄z seculares actiōes recipe. xvj. q. i. d̄ p̄ntiū de postulādo ex pte z tñ ex dispensatione ep̄i hoc p̄t. ea. q. q̄ vere. z tñ illud fortius vt p̄ p̄fessionē monasticā q̄ habere b̄fici cium non curatum. ergo z hoc poterit. xvj. q. i. monachi. Quinto dato q̄ p̄cedat ep̄m dispēfare n̄ posse cū clau strali vt istuat in seclari b̄ificio nō curato. ne pp̄ tale b̄fici cium frangat stabilitas claustrī z religionis silentiū ex q̄ tñ trās latus est ad curatū in hoc p̄uilegiatū de sta. mo. q̄ dei nihil h̄z cū moñ. cōe. xvj. q. i. ne p̄ cuiuslibet. z cessat rō silentij z claustrī de qua. s. cesset. ergo z p̄hibitio de re nun. post trās lationē cū p̄coz. vt sic p̄sone statu mutato ces set p̄hibitio. liij. di. fraternitatē z. c. q̄cunqz d̄ ser. nō ord. c. i. facit. s. eo. li. d̄ iurepa. c. vno. z de imo. ec. c. i. z sic p̄ueni ant argumēta d̄ tanqz. iij. q. vij. si p̄ patrem. s. de elec. cum iter vniuersas i fi. z. c. cū inter cañ. circa mediū cū p̄coz. di spēfat ḡ tanqz cū seclari clerico cuius iure cēset. xvj. q. i. sic viue. z. c. alia est cā. facit. xij. di. illa d̄ sta. mo. recolentes. quod ḡ de secularibus clericis ei p̄cedit iuxta no. d̄ elec. dudū. ij. de p̄ben. d̄ multa. xvj. q. i. in sūma p̄cedat etiaz in tali monacho q̄ iure clerici cēset ex idētitate rōnis d̄ p̄sti. trās la. Sexto fortificat hoc p̄ p̄parationez mōachi ad seruiū. liij. di. multos. q̄ nec p̄t h̄re p̄riu sicut nec suus de sta. mo. c. ij. z. c. cū ad mōasteriū. xij. q. i. n̄ dicat. s̄ p̄stat q̄ suus manumissus p̄ adeptiōne p̄t h̄re p̄riu sicut z clericus p̄ dispensationē ecclēie p̄rochialis b̄ficiū non curatū h̄re poterit qd pus nō poterat. Vel si dicat ista est fuitus debita claustro q̄ mōachus b̄ficiū n̄ curatū h̄re nō possit ex quo tñ curā adeptus est ab hac seruitute li berū istud ad istar p̄dij liberi it̄mediū impedit illā ser uitate. ff. d̄ ser. ru. p̄. q̄ sella. s. i rusticis sic z media p̄sone tollit ipedimentū de elec. c. pe. de sil. p̄sby. ex trāsmissa. z sic nō curatū p̄seq poterit vt p̄ illud mediū p̄sequat qd p se nō possit facit. s. e. li. de p̄ces. p̄ben. auēte. sicut q̄nqz ac cidit p̄ adiunctū de sepul. sacris de iurepa. ex lris. In p̄rium adducit hec regula multipliciter. z p̄ sic q̄ mona chus istuat in ecclia seclari hoc p̄hibet iura qz p̄riu ē officio monachali alle. xvj. q. i. mōach. z. c. si cupis. z. c. pla cuit miroz q̄ nō allegauit disputās. c. sup eo. d̄ regula. vbi est exp̄suz. s̄ ab h̄ iure exorbitat ius qd ex cā p̄cedit eum p̄fici ecclēie seclari p̄ochiali. lxx. di. p̄suis. xvj. q. i. sic viue cū caplis se. illd̄ ḡ nō habilitabit nec ad p̄nam vel casuz aliū protrahet vt hic z i p̄coz. q. n. eligit vitā contemplati uaz pp̄ officiū p̄dicādi z curā aiarū trānsire p̄mittit ad ac tiuaz que d̄ magis fructifera d̄ renū. nisi ad fi. z pp̄ maio rē vtilitatē facilius qd p̄cedit de trāsac. c. si. facit d̄ postu. pla. bone. i. que rō cessat in b̄ificio nō curato. fortius aut procedunt

procedunt p̄dicta si teneat opi. q̄ etiā ad procbialem nō
 pmouet monachus nisi ex dispensatōe hominis de q̄ sa
 tis no. xvj. q. i. in sum. de sta. mo. c. ij. z. c. q. dei. **Sec̄do.** in
 ducit q̄ dispensatio pluralitatis circa beneficia est odio
 sa cū ip̄a pluralitas sup̄ cupiditate z ambitōe fundet̄ de
 cle. nō res. qz nōnulli de p̄ben. qz intantū. s. eo. li. de sp̄.
 c. si. z. hec in mōachis p̄cipue reprobat̄ de p̄ben. auaritie
 indecisa. sic et̄ dissolutio z vagatio que ex pluralitate pro
 cedūt. s. eo. li. de p̄ben. cū singula. in p̄m. cessz ergo talis
 dispensatio cū oīa p̄dicta teneat̄ eps a monachis extirpa
 re z puniri d̄z nō faciens. xxvij. q. i. si hō. z. c. si custos. nec
 facere d̄z id a q̄ d̄z alios p̄hibere de nat. ex lib. ven. c. vno
 de elec. dudū. ij. q. p̄hibere debeat p̄z de cle. nō res. qz nō
 nulli. **Tertio** dat̄ q̄ p̄cedat̄ ep̄m cū seculari clerico dis
 pensat̄ posse in simplici z curato vt h̄z cōis opi. vt dixi. s.
 in. v. ar. tñ nō segtur q̄ dispensare possit cū mōacho qz in
 p̄mo sola pluralitas est ip̄editō. hic vero vltra plura
 litatē occurrit inhabilitas p̄sone ex mōachali p̄fessione
 q̄re ad tale b̄ficiū iudicat̄ inhabilis z nō sic facile tollūt̄
 duo ip̄editōta vel due fuitutes vt vna. s. de vsupall. ex
 tuarū. z no. in cle. de p̄ben. c. vno sup̄ vbo momēti. nec iu
 uat qd̄ allegabat̄ eū trāslatū qz nihilomin⁹ monachus ē:
 lz ab abbatis obedientia sit solutus nec s̄ ip̄ius mona
 chatus sbalia disp̄sare possit. de sta. mo. cū ad monaste
 riū in fi. z vide qd̄ no. s. eo. li. de elec. quozūdam in gl. pe.
 vñ z in abbatē eligi possz. xvj. q. i. p̄sbios vbi de h̄. Item q̄
 trāslatio vel mutatio status vel officij nō p̄ficiat̄ p̄bat̄ d̄
 elec. auaritie. s. eo. li. vbi n̄ administras vt electus nec ad
 ministrat̄ syndicus vel pcurator. Itē p̄hibitus vt p̄z nō
 administrat vt tutor. ff. de tuto. z curat. da. ab his. l. scire.
 s. si mater als eēt dare vna via p̄hibitu alia via p̄mitti s̄
 regulā eo. ti. cū qd̄. **Quarto** certū ē disp̄satiōes odio
 sas: qz sunt s̄ ius cōe vt hec z sic sunt restringēde. s. eo. ti.
 odia. z. s. eo. li. de fil. p̄sby. c. i. z. ij. de elec. dudū. z hoc dici
 mus q̄qd̄ sit in criminibus q̄ ep̄i s̄ iura nō dispensant
 nisi vbi eis p̄mittit̄ vt est exp̄ssus de tempo. ord. dilectus.
 xv. q. ij. amputato: hoc aut̄ nō est p̄missum q̄ id nō pote
 rit. **Quinto** stat̄ q̄ ifirmari vlt̄ vitupari pōt̄ p̄caueri de
 bere. xxij. di. i. noie dñi de ser. nō oz. c. i. d̄ p̄cu. c. i. s̄ si p̄ce
 dere talis disp̄satio cuenire possz mōachū renūciare
 ecclie procbiali vlt̄ illa p̄uari z sic in simplici b̄ficiō ex clau
 strū remaneret sine cura z officio p̄dicādū. qd̄ abhorēt̄ iu
 ra vt est p̄batū. **Solut** frater Jac. p̄ hac pte p̄ has vlti
 mas rōnes iducens principalr. xvj. q. i. c. de mōachis z. c.
 de p̄ntiū z no. ea. q. mōachi. i. d̄ sta. mo. q. dei z. c. cū ad mo
 nasteriū. **Allegata** s̄ in s̄riū nō ob. qz nō segtur si ep̄s
 pōt̄ hoc q̄ id pōt̄ cū mōacho vt patuit p̄ superiora. qd̄ d̄
 sc̄do de dec. cū singula. non p̄cedit qz cessat̄ argumentū a
 contrario vbi illius s̄riū exprimit̄ in iure de q̄ vide qd̄
 scripsi de elec. publicato sup̄ vlti. glo. Item ex illo modo
 arguēdi seq̄ret̄ qz in duobus nō curatis dispensare possz
 ep̄us cūz monacho quod falsissimū est vt p̄z p̄ superiora.
 ad id quod ibi segtur q̄ dispensat̄ in nō p̄hibitis r̄sum
 est. s. in. iij. argu. huius partis. Ad alle. tertio fateor ab
 batē monacho suo cōmittere posse administra. mon. nō
 curatā qz p̄ id stabilitas claustrū nō frangi. cū ibi maneat
 vt obedientarius ad abbatis nutū ad claustrū reuocan
 dus z p̄ r̄ato d̄z b̄re sociū sui ordinis vt no. de sta. mona
 choz ne in agro. s. ad hec. Itē iuri plus placet q̄ et̄ si ta
 les administratōes sunt curate cura debeat potius per
 seculares clericos q̄z p̄ monachos exerceri. vt sic claustra
 is illā n̄ gerat̄ d̄ capel. mo. c. i. facit cle. d̄ sta. mo. ne i agro.
 s. ceterū. Ad alle. q̄rto r̄ndetur nō arguēduz hoc casu de
 p̄missis admiffis ad non p̄missa ēt si sunt immozza facit qd̄
 scripsi de trāsla. c. vlti. sup̄ glo. pe. Ad. v. z. vj. r̄sum est in
 iij. arg. huius ptis vñ mōachus nō liberat̄ a monachatu
 p̄ procbialē ecclia sicut fuus a fuitute p̄ manumiffiones
 qd̄ p̄ se p̄nectractam⁹ hic de purgatiōe vitij sicut in cau
 dec. pe. de elec. nec ē h̄ difficilis sep̄atio vt in dec. sacris de
 sepul. cum curatū beneficiū separabile sit a non curato.

De contra ius. lxxij. **Doit** Dr.
 exemplū in re ecclesie
 vel pupilli s̄ formā z p̄hibitionē iuris aliēa
 tam que alienatio h̄t̄ pro infecta. s. eo. lib. de
 re. ec. nō alie. c. ij. C. de sa. san. ec. l. iubemus de admi. tu. l.
 s̄ tutores de p̄di. mi. l. i. vñ nec dñum transferri nec para
 tur titulus p̄scribendi. C. de p̄di. mi. l. si p̄dictū de auc. p̄
 stan. l. eū qui de vsuc. pro emp. l. si. z in pre. decre. ij. de re.
 ec. nō alie. **Glo. i.** remittit ad exempla z ponit alia z de
 mā remittit secūdo obijcit in sp̄e z in genere de probibi
 tis q̄ facta tenent vel confirmat̄ z tripliciter soluit. ponit
 etiā quartā solutionē quā improbat. tertio obijcit de ma
 leficijs z soluit. **In. i. gl.** ibi facta tenent dat̄ Dr. exem
 plum de. l. ff. de inter. z re. l. relegatoz. s. ad. tps. vbi rele
 gatis non debent admi. bona tñ si adimant̄ t̄z ademptio
 ad idem. ff. d̄ ser. l. i. vbi prohibet̄ ferri snia tpe feriato sa
 uore hominū si tñ feratur p̄tibus tenent z ibi tollent̄ vel
 ad annullandū certa actio vel exceptio parez vt in his q̄
 fiunt dolo vel metu. Dr. qz factū tenet lz non teneat cōsi
 derato effectu. ff. eo. ti. nihil iter est. z ibi itelligunt̄ s̄ria. z
 de hoc in spe. de dispu. z alle. s. post hec ver. vel illud ius
 h̄z cām. dicebat. Dr. qñ lex vltra progredit̄ stari d̄z clau
 sula sp̄ali: generali relicta. ff. de ver. ob. l. doli clausula. C.
 de pe. sanctio legū. ff. de ali. le. l. alimenta. s. pe. z. s. stich⁹.
 Abbas in distinctionib⁹ de testi. c. ij. si. dat̄ aliā solutionē
 quā attribuit odof. aut expedit̄ faciētū id haberi pro infe
 cto: z tunc h̄t̄ pro facto vt in maleficijs. z sequit̄ in glo. qz
 delictū nō probet̄ immunitatē. ff. de iter. dic. l. relegatoz. i. si.
 aut illi expedit̄ haberi p̄ facto. z tunc h̄t̄ pro infecto vel ip
 so iure. pone exemplū de elec. cū in cūctis. vel ope excep
 tionis eo. ti. q̄ sicut. ne ex ip̄robitate cōmodū reportet. ff.
 de fur. itaqz fullo. z ibi fortuntur. i. alias fortiri p̄nt. dicit
 Dr. regula loqtur in prohibitis a iure. tñ illoz quedam
 sūt quoz effectus retractari pōt̄ z ad p̄mū statū reduci
 vt in s̄cribus electionib⁹ z testamētis z i his loqtur regu
 la quedā sunt q̄ tractari vel ad p̄mū statum reduci non
 p̄nt. vt mortuus ad vitam z in his cessat̄ effectus regule.

Ec regula facit ad qōnem tritaz
 i. dñicalem postea di
 sputatā per frat̄ Jac. z Guido. postea ep̄m
 mutinē. que sic proponebat̄ p̄ vltimū spon

sus sponsam de p̄nti⁹ ingressaz monasteriū z profiteri vo
 lentem violenter rapit z corrupit q̄ postea profitez spon
 sus ip̄am repetit̄ q̄ritur an possit. **Qd̄** possit allego. v.
 z. vj. in s̄rium. tertio ponit̄ so. host. z Joan. s̄ria Bart. z
 Gui. r̄ndentium ad rōnes p̄mōz vltimo de. q. excludo.
 iij. cās nō dubios z sc̄dos sequoz **Pro** actore si allega
 batur possitēnus abbreviando stat̄ qz matrimonio cō
 sumato alter altero inuito religionē ingredi nō pōt̄ s̄z in
 ter istos erat matrimonij cōsumatū ergo zc. maior p̄z
 cōuer. ziu. p̄ totū z. xxvij. q. ij. sunt q̄ dñt z. c. agathasa cūz
 sequentibus. **Declaro** minorē ad consumationē m̄rimo
 nij requirunt̄ duo consentus animoz z cōmixtio corporoz q̄
 firmat̄ z p̄ficiat̄. xxvij. q. ij. in oi. sed iter istos vtrūqz interue
 nisse proponit̄ q̄ zc. nec obstat violentia qz et̄ illicitus coi
 tus affinitatē inducit z efficit vix z mulierē vnā carnez z
 vnū corp⁹ p̄z p̄mū de eo q̄ co. z san. discretionē. s. z. xxij.
 q. iij. in eo fornicator. si q̄ z copula lz illicita fecit sp̄sōs
 vnū corpus. ps nō pōt̄ religionē intrare parte reliqua i se
 culo remanente. xxvij. q. i. qz agathosa. de cōuer. comū. ad
 apostolicā. z ponderat̄ hic factū qd̄ semel factum nequit
 nō fuisse. ff. d̄ cap. z possli. re. in bello. s. facte p̄cipue i hoc
 casu quo virgo post r̄mā suscitari n̄ pōt̄. xxij. q. v. si pau
 lus cui cōcor. l. C. d̄ rap. vir. vna. z p̄cipue qz in corruptiōe
 et̄ inuita p̄sumit̄ aliqualis fuisse zensus q̄ ma. ac. pos.
 insup. z facit qd̄ scripsi post host. de despon. impu. cōtine
 batur. cū aut̄ coacta voluntas includat voluntatē. xv. q. i.
 merito q̄ talis volēs p̄fiteri nō potuit. Item dato qz nul
 lus fuerit cōsensus s̄z absoluta coactio. sicut tñ corrupta i
 ter virgines reputari vel cōsecrari nō d̄z. xxij. q. v. ille. qz

a **Sponsus**
 sponsam de p̄e
 senti. Adde ar
 chi. z Domi. i
 c. si euāgelica.
 lv. di. Arch. in
 c. extraordinaria.
 xxxv. q. i.
 doct. i. c. frater
 nitatis d̄ frigi.
 doct. in. c. ado
 lescens. d̄ sp̄o.
 Ant. de but. in
 c. vez. de quē
 si. cōiuga. bal.
 in. l. i. in. s. cau
 sam. ff. de post.

l3 q̄stum ad ḡfam suscipiat vt virgo. secus q̄stum ad l. q̄
 voluntatē non ponderat sed opus. e. q. c. fi. qua rōne igit̄
 cōsecrari non pōt. qz cognita eadē non poterit profiteri.
 nam iura nō distinguunt qualiter infimonia fuerit cō
 sumatum. ḡ nec nos distinguamus. ij. q. v. p̄sulisti. cum
 2cor. ḡ professio siue cū voluntate siue inuita fuerit cōsu
 matum. simile qd̄ de illo qui caret vno oculo d̄. l. v. di. c.
 vlt. z vide qd̄ ibi not. ad q̄nem. Secō q̄ talis coitus fue
 rit sine culpa probat̄ qz nullo iure ponitur vt p̄ a p̄rio.
 xxxvij. q. ij. si q̄ virginem vñ no. Jo. ea. cā. q. i. c. ij. q̄ talis
 non incidit in q̄stionem. qz vtitur iure suo z sua possessio
 ne quā h̄z ex sponsalibus vñ primus coitus ex debito est
 z n̄ gratuitus de hoc. xxxvij. q. ij. coniuges nulli ḡ fecit iniu
 riam vtendo iure suo de elec. cū ecclesia. z si dicat eū deli
 quisse bonū precedentis matrimonij illuz excusat. xxxij.
 q. ij. quicquid. **T**ertio cum fauores amplientur z odia
 restringat̄. s. e. odia cū concor. matrimonia: aut sunt fauo
 rabilia de ap. directe in fi. z sic constōnes illa dissoluetes
 sunt odiose ḡ restringende. viij. q. i. sciendū cōstitutōnes
 ergo pmittentes añ carnalem copulā dissolutionez m̄ri
 monij de oi copula intelligant̄ siue sponte siue p̄ vim ex
 acta z in dubio iudicat̄ p̄o matrimonio de re iudi. c. fi. z
 est fauorabilius q̄ religio qd̄ probant duo decre. de rap.
 cū cā de eo q̄ cog. con. sup. eo. non ḡ debemus in veritate
 corruptam z matrimonij fingere virginē cum regulari
 ter veritas piudicet opinioni de biga. nuper. viij. di. veri
 tate. z pōt esse rō maioris fauoris matrimonij qz ibi pu
 blica versat̄ vtilitas ampliatiōis generis humani ad re
 stitutionem lapsus angelozū. xxxij. q. ij. s. his ita de cōse.
 di. i. hi duo in religione versat̄ priuata de regula. l. z pu
 blica est preferenda. vij. q. i. scias de postu. p̄elat. bone. i.
Quarto nō solū est fauorabilius sed et fortius vñ m̄ri
 monium consumatū fortit̄ effectū a iure diuino z indisso
 lubilitate. xxv. di. deinde. s. eo. li. de voto. c. vno. sed igres
 sus religionis q̄ permittit̄ spōsis est de iure humano qd̄
 cedit diuio. viij. di. s. ij. cū. capitulis seq̄ntib̄ vincat̄ ḡ m̄ri
 monij vt fortius. **Q**uinto l3 dicat̄ voluisse spōsam p̄
 fiteri nō sufficit volūtas vbi regrebat̄ factū vel effectū ad
 dissolutionē de eo. q̄ mit. i. pos. c. i. facit de pe. di. i. s. cogita
 tio cū capitulis se. de pe. di. ij. s. Itē illud. z di. iii. i. casuz.
 z. vii. q. ii. nihil z. c. sunt p̄les de bap. maiores. **I**n d̄riū
 q̄stat añ consumationē matrimonij licere alteri coningū
 altero inuito religionē ingredi p̄ hoc de cōuer. ziu. c. ij.
 z. c. ex publico vbi scōz quosdā ad profitendū vel q̄sumā
 dum dan̄ duo menses vel fm̄ alios t̄ps arbitrarium vt
 ibi no. sed h̄ non sūt matrimonij cōsumatū qd̄ sit p̄ car
 nis corruptionē de biga. debitū que nō interuenit nec p̄
 cedit nisi per corruptionē mentis. xxxij. q. v. c. ij. z. c. p̄posi
 to cū ḡ incorrupta possit ingredi. z ista sit talis ḡ ingredi
 potuit. **S**ecō oē qd̄ est sac̄m vel alterius rei signum
 illius d̄ esse sile de conse. di. ij. signū. z. c. species. sed cōsu
 matio infimonia carnalis est sac̄m coniunctionis xpi z
 ecclesie. xxxij. q. ij. cum societas z pre. c. debitum vt ḡ hec
 illius similitudinē gerat̄ d̄ esse voluntaria sicut fuit illa
 cum nō legamus xpm̄ vel ap̄los traxisse violenter genti
 les ad fidem z h̄ d̄riū. xxxij. q. v. ad fidem. xlv. di. qui sin
 cera. **T**ertio coactio et̄ conditionalis ipedit consuma
 tionez matrimonij sp̄ualis. xx. q. i. sicut z. q. ij. prius z qd̄
 me. cau. c. i. fortius impedire d̄ consumationē carnalis.
 in quo cessare d̄z omnis coactio de spon. cū locum z dato
 q̄ non impediret conditionalis saltez impediret absolu
 ta que impedit a baptizato z ordinato ipressionē caracte
 ris. xlv. dist. de iudeis. de bap. maiores de scōo no. lxxiii.
 di. gesta. z q̄ impediatur consumationē matrimonij p̄ a cō
 trario qui ma. ac. pos. insup qz si requiratur qd̄ semel con
 senserit vbi nō consenserit cesset cōsumatio de despō. im
 pu. continebat̄. ibi de suo assensu desponsata z cognita.
Quarto sponso repetēti obstat fauor duolex oppressi
 scilicet z religionis. Item odium opprimentis de p̄rio con
 stat qz per violentiā factam nō imputatur quo ad huma

a **A**lteri rei
 signū. Adde. c.
 multi. i. q. i. ho
 sti. in sum. ti. d̄
 sacra. non iter.
 i. s. ij. z Abb. i.
 Rub. de bap.

b **C**ir et
 vroz nō iudicā
 tur ad iparia. c.
 p̄cepit. xxxij. q.
 v. z in. c. ap̄s.
 xxxij. q. vij. z in
 c. ij. de diuoz.

num vel diuinū iudiciū. xv. q. vj. c. i. xxxij. q. ij. lotharius. i.
 q. i. q̄stat. l. di. puberos facit. v. dis. ad eius cū 2cor. vnde z
 si mulier hec passa fuisset tertio maritus sibi id iputare
 nō posset. ff. ad adul. l. pe. et si culpa in casuz incidisset vt
 no. xxxij. q. v. p̄posito z multo minus ipse vir cogēs sibi h̄
 poterit iputare ad hoc de eo q̄ cog. cō. discretionē de fo
 fauore. s. religiois z cōtinentie cuius summa est rō. ff. d̄ re
 li. z sump. fu. sūt p̄sone p̄batur qz est maior q̄ infimonia
 z qz p̄ferit fecūditati plis. xxxij. q. iij. his ita bene facit. xx
 vij. q. i. nuptiarū. xxxij. q. i. nuptie. z qd̄ ibi not. z in auē. de
 mona. s. sancimus. de tertio p̄ de odio opprimentis ne ex
 delicto fiat melior ipius q̄ditio. ff. d̄ reg. iur. n̄ fraudat̄. s.
 nemo. xij. di. nos 2suetudinē. ne p̄ pena quā meruit cōse
 quat̄ premiū d̄ sen. excō. si vere. qz delinq̄rit z penā merea
 tur p̄ qz spōsa si nō fuisset oppressa suo iure poterat debi
 tū denegare siue dicam̄ primū coitū gratuitū siue dica
 mus exceptionē t̄pis cōpetere iuxta no. xxxij. q. ij. iudges
 deliquit ḡ sponsus puando illaz priuilegijs virginitatis
 z p̄ p̄ns cōsecrationis z aureole vt no. xxxij. q. v. reuera z.
 calle. Itē deliq̄t petēdo plus cā vel t̄pe fm̄ superius d̄cā
 de plus pe. c. vno. z fuit amator ardētior in vroz. xxxij. q.
 iij. origo. **I**tē sacrilegus z excōicatus opprimentis do reli
 giosam l3 nō p̄fessam. de sen. excō. religioso li. eo. Itē ex
 cōmunicadus ipediēdo religiois z castitatis p̄positum.
 xxxij. q. ij. c. fi. ad hoc. liij. dist. multos. Itē qz ius sibi dixit i
 re p̄pria z id. xvj. q. vj. C. de iudi. nullus z l3 nō puniat vt
 raptor nec vt icidens in cōstitutionē si qz in tantā vt no.
 xxxij. q. i. c. ii. punietur tñ vt transgressor legis p̄hibent̄
 ne quis rapiat sponsam p̄ria. C. de rap. vir. l. vna. naz sic
 est in infimonia sp̄rituale qz nō debet sponsus suā spon
 sam vel b̄ficiū rapere violenter de p̄ben. eum qui lib.
 eo. ergo si multipl̄ deliquit est p̄ sui odiū repellendus
 alias daretur occasio malignandi contra. xvi. q. i. legi. de
 diuoz. quāto in fine. z consequeretur indirecte quod dire
 cte nō posset cōtra id de procuratoribus tue z hoc eo. tit.
 cū quid vna. z audiret suā turpitudinem allegans cōtra
 illud. de concess. p̄ben. cuz sup de donatio. inter dilectos.
Quinto vir z vroz n̄ iudicant̄ ad iparia. xxxij. q. i. si qz
 de diuoz. gaudemus. sed dicēdo qz oppressa nō possit pro
 fiteri erit iparitas cum oppressionem z absolutā coactio
 nem possit vir inferi sponse nō ecouerfo vt scripsi quod
 me. cau. sacris in. q. ii. z de spon. is qui. z est si. qd̄ no. de vo
 to. c. vno. s. eo. li. in. iii. glo. **S**exto ex quo spōsa voluit
 p̄fiteri iam vñ p̄fessa ad hoc de voto litteraturaz z ex hoc
 videt̄ vitam voluisse mutare z sic iam esse professam. s. e.
 lib. de regula. nō solū z. c. b̄ficiū cū in bonis voluntas p̄
 ope habeat̄ d̄ pe. di. i. magna ver. votū. n. z. xlv. di. due sūt
 z maxime ex q̄ p̄ volentē nō stat sed p̄ aduerfariū quo mi
 nus voluntas ipleatur. de do. z cōtu. p̄tingit. **S**o. rece
 dēdo a verbis disputantis sciēdū qz d̄osti. i sum. de cō.
 coniu. ad fi. ver. qd̄ si virgo tenet qz reddēda est viro. p̄ qz
 vsus est iure suo vt. s. scōo qz negari nō pōt qn l3 sponsa
 prima nocte inuita sit cognita sint facti spōsi vna caro sa
 cramentō infimonia p̄cedēte. s. eo. tit. ad apostolicā. tertio
 qz cognita p̄sumit̄ consensisse. q̄ ma. ac. pos. insup. fatet̄
 qz secus si post t̄ps p̄fessionis illam cognosceret qz tunc
 nō vteret̄ iur̄ suo soluto vinculo. eo. ti. c. ii. z. c. ex publico.
 immo puniēdus est pena de q̄. xxxij. q. i. si qz rapuerit. z
 xxxij. q. ii. si qz nō dicam̄. **C**irca q̄nem frater Jacob.
 disputans tenuit idē eisdem rationibus. s. Bart. b̄xi.
 in q̄one sua dominicali. lxx. tener d̄riū rōne superius
 dicta. ne. s. melioris conditionis sit delinquens qz nō d̄
 linquens de p̄ben. eum qui li. eo. cū 2cor. h̄c partē tenu
 it Guido p̄ vlti. alle. z ad tres d̄osti. rñ. primo ad primā
 per id quod dixi in p̄n. secūde partis. z versū. de tertio ad
 secundam respondet qz sponsa tractata l3 inuita prima
 nocte cognita venisse p̄sumitur vt cōsumet matrimonij
 sed in themate nostro cōtra vbi apparet de 2traria volū
 tate. scilicet qz consumatōi resistebat religionē eligēdo. Ad
 tertiā rñdet ex dec. insup sum. d̄riū. s. parte. ii. v. itē
 coactio

coactio ad iura que dicunt nō diffingui vbi canon n̄ diffi-
 guit. Respondeo per. c. xxxij. q. ij. quos deus. 2 d con. p̄iu.
 ex publico i si. Jura vō q̄ dicūt factū attendi solūit q̄ po-
 nunt sp̄ales casus pp defectū sacramēti vel p̄rogatiuā oz
 dīnū de p̄rio. xxxij. q. v. ille de secūdo. lv. dist. c. vlt. sed ille
 cause h̄ cessant q̄ lz op̄sse nō possit cōsecrari p̄t cōfiteri
 de quo loq̄mur: 2 regulr in penalibus volūtas attendit
 potius q̄ sc̄m̄. Ad id qd̄ dicit p̄ illicitā copulā iduci v̄nio
 nez carnis nō sequit p̄ id m̄rimoniuz cōsumari. Ad v̄i-
 tatē huius habendaz excludit casus nō dubios si sponsa
 in ingressu vel post an̄ op̄ressiōez feciss̄ actū aliquē p̄ que
 dici possz tacite p̄fessa qd̄ nō ē dubia 2 sic dilato v̄ba l̄do.
 que supra posui. 2 declaro qd̄ dixi in si. secūde partis. Itē
 si sp̄osa lz inuita cōsensisset in copulā. Itē non est dubia
 q̄ sponsus lz op̄ressisset nō t̄n semen emisset super quo
 vide qd̄ scripsi de sp̄o. c. si. de eo q̄ cog. con. fraternitati qd̄
 h̄ nō iterō: q̄ materia n̄ delectat. Possit dici et qd̄ indu-
 bia q̄ post assignationē duoz mensuz vel tēporis arbi-
 trarij fieret talis op̄ressiō an̄ oēm professionē quasi tūc
 licite potuerit sp̄osus copulā exigere ab inuita p̄ superi-
 us alle. Sed dices q̄ satis est q̄ transierit ad religionē vt
 ista de qua querit cū ter. dec. ex publico dicat ad religio-
 nē trāsire: sed vt ibi no. in. iij. gl. in si. ille terminus datur
 ad p̄tendū simplr ad ingressuz als male eēt prouisum
 ad sp̄o si annū p̄batiōis expectare deberet. est ergo qd̄ du-
 bia q̄ sp̄osa ē tacite nō p̄fessa. j. duos mēses assignatos
 vel aliud t̄ps arbitariū op̄ressa fuit 2 cognita nec cōsen-
 sit in copulā. in his aut̄ terminis teneo cū Bar. 2 Buidōe
 p̄ supius alleg. facit bec regula. 2. ff. q̄ satisf. cog. quotiēs
 vitiose cautū vel satisfatū est: nō v̄ cautuz cū ergo p̄ius
 2 vitiose op̄ressa fuerit vt p̄batus est supra parte. ij. v. de
 tertio quo ad facientē habeat pro non sc̄o vt dixi. s. i. glo.
 Itē iuris b̄nficiū mulieri que nō soluz v̄bo sed facto suaz
 volūtatē onderat auferrī nō debuit. s. e. indultū. cū p̄cor.
 multū mouet p̄sensus q̄ potissime in m̄rimonio requir̄
 s̄ m̄rimoniū nō est p̄fectuz nisi per copulaz. ergo copula
 requirit cōsensuz saltē inclusuz in coactione conditionali
 vt est dictum p̄. q. i. merito. patiens autē coactionē abso-
 lutam nil agit qd̄ me. cā. sacris ergo nec consentit.

Ad ad agendum

q **Ad ad agendum** lxxi. **C**st
 v̄n sumpta. secūdo ponit rōnem regule. tertio
 dicit regulā p̄cedere in eisdez personis. quar-
 to dicit eam fallere in possessorijs. **C**In. i. glof. ibi. s. cui
 damus sequit actionem fortius exceptionez 2 ibi tpe tol-
 litur vt d̄ dolo. 2 ibi ordinarij. vide. s. e. dolo facit. **C**In.
 i. glo. ibi cui lz. **D**y. dicit de regula fauorabiliores. ff. eo.
 ti. 2 sic ad idem. s. eod. cum sunt. 2. c. non lz. 2 ibi possessio-
 nem restituet esset. n. sp̄s spoliatiōis possessionē denega-
 re locatori. ff. de p̄car. l. vlti. 2 iō super d̄nio nō audit nisi
 sc̄a restōne. ff. si p̄ viz vel alio mō. l. i. **D**y. 2 ibi agēte posses-
 sorio. s. interdcō v̄n vi. 2 lz. **S**. m. l. si de vi. ff. de iud. dicat
 q̄ exceptio d̄nij excludat iter dēn̄ recuperande alibi no. **S**r̄
 us 2 verius. l. ff. de vi 2 vi ar. l. i. s. i. 2 de ver. si. mulieris. s.
 i. 2 de v̄suc. sequit. s. si d̄ns de h̄ite possessiōez clādestinā
 dubitabā an̄ excipiat d̄ d̄nio 2 v̄ q̄ nō: cum lex eq̄paret
 violētā 2 clādestinaz. ff. qd̄ vi aut. claz. l. i. s. i. 2 ad. l. faui. d̄
 pla. eum qui fugitiuus. **D**y. 2 cōtrariū cū longe ip̄rovi-
 oz sit habēs violētaz q̄z h̄ns clādestinaz. ar. ff. de fur. si v̄-
 didero. s. cū raptor. inducit. l. c. de proba. ius eius. 2 eti
 az h̄ **D**y. q̄ sententia lata in p̄torio parat exceptionē rei
 iudicate in possessorio adipiscēde vel retinēde sed nō in
 possessorio recuperāde ipsius. rō q̄ p̄mo duo possesso-
 ria excludunt per exceptionē dominij. tertius non 2 per
 h̄nc modū cōcordari possunt s̄m eum glo. que videntur
 contrarie. ff. de interdic. l. i. s. quedaz. 2. c. de interdic. in
 certi. in si. dicebat ergo h̄ Jo. mo. in additiōe sua q̄ regu-
 la cessat q̄q̄ ex malitia partis. ff. de rescin. ven. l. si. in fin.
 in aut̄. d̄ tri. 2 se. s. illd̄ q̄q̄ col. iij. seu ex p̄uilegio cāe d̄ re.
 spo. in. l. si. 2 se. aut pp fragilitatē sexus. s. eo. li. de ele. in

dēnitatibus. s. verū 2 ne mera executio ip̄ediat vt in p̄d.
 decre. accedēs alle. de offi. oz. irrefragabili. 2 vide qd̄ dixi
 de ex. pla. iter dilectos in glo. nō solū. vbi Inno. 2 l̄do. di-
 xerūt regulā locū h̄re q̄ de eodē ad idē agit 2 excipitur.

hic regule

b **hic regule** coaptat qd̄ quā dispu-
 ratum meū qua q̄rebā an ecclesia p̄scribat rē
 layci spacio. r. an. ita q̄ ex tali p̄scriptiōe age-
 re 2 excipere possit. posito t̄n p̄mo sequitur secunduz p̄
 hanc regulam. **C**Pro ecclesia alle. quattuor 2 totidem
 contra ipsam. tertio p̄missa opi. solutioni contraria qd̄
 soluit 2 contrarijs respondet. Et p̄mo videt q̄ non p̄-
 scribat. nā qd̄ sibi non vult fieri. l. p̄scribi decēnio nō dz
 alijs facere. **M**arth. viij. 2 in. p̄n. decretorū. xxxij. q. vi. si du-
 cturi. s. de ma. 2 obe. dilecti. p̄mū p̄. xvi. q. iij. s. p̄t. ad
 si. 2 autē. quas actiones. 2. s. de p̄scrip. illud. ad idēz ve-
 nit qd̄ dicimus quēlibet iure qd̄ in alterum statuit vt de
 bere de consti. cum oēs. ff. quod q̄q̄ iuris. l. i. 2 in rubro.
 2 qd̄ in sui persona q̄s refutat in alijs velle vel p̄ferre nō
 dz de homi. cū iuramēto. ff. manda. si negocia. nec pro me
 inducere possum quod reprobo vel econuerso. xix. di. c. i.
CSecundo videmus q̄ si seruus in dominum nō torq̄-
 tur sic nec econuerso. **C**de questio. l. p̄idem. 2 sicut iude-
 us in sabbato nō cōuenitur ita nec cōuenit. **C**de iudeis.
 l. die sabbati. **C**Tertio constat q̄ fauor ledit vnde si emi
 vina exceptis accidis 2 mucidis etiaz si expediret mihi 2
 velle illa habere. non possum ex illo contractu. ff. de pe-
 ri. 2 cōmo. rei ven. si vina. s. e. li. de p̄bē. cui de nō. 2 vide
 circa hoc qd̄ no. s. eo. titu. qd̄ ob gratiam. vbi extēdere po-
 teris per dec. prudentiā. de mu. pe. 2 p̄ alia iura. **C**Quar-
 to facit ad hanc partem. xvi. q. iij. placuit. i. quod ibi not-
 facit. s. eo. ex eo per cuius regule concordantias potes ex-
 tendere hanc partē. ex q̄bus concluditur contra ecclesiā
 q̄ nō p̄scribat decēnio cum tale tempus nō recipiat s̄ se.
CIn contrarium inducitur p̄. regula qd̄ ob gratiā. cū
 concor. cum ergo v̄troq̄ iure in fauorem ecclesie quadra-
 genaria p̄scriptio fit inducta de can. dixi. s. de ciuili p̄.
Cde sac. san. ec. l. h. 2 autē. quas actiōes. 2 in cor. d̄ eccle. ti.
 s. pro temporalibus. hoc in eius lesionem retorqueri nō
 dz vt in minoz tempore rez layci nō p̄scribat ne in illa
 p̄scribenda sit deterioris conditionis quam laycus facit.
Cde procur. non eo minus. **C**Secdo spe. ecclesia iducit p̄
 se quod nō recipit s̄ se. p̄. di. c. i. xxxvij. distin. si quid veri.
 2 aliter iudicamus res ecclesie q̄ res p̄uatozum. v̄n em-
 phitheota ecclesie cessans in solutione canonis biennio
 cadit a iure suo emphitheote p̄uati datur triennuz su-
 pra de loca. 2 con. potuit. **C**de iure emphi. l. iij. **C**Tertio
 multas libertates 2 p̄uilegia habent res ecclesie. q̄bus
 non participant res p̄uatozum vt p̄ ex legibus canoni-
 zatis. xvi. q. i. s. nouarum que habentur. **C**de sa. san. eccl.
 l. placet. 2. **C**de epi. 2 cle. l. i. s. eo. li. de cens. quāq̄z 2 de im-
 mu. ec. c. i. **C**Quarto attenda rōne contraria sequeretur
 q̄ ecclesia romana aduersus ecclesiam minozes nō p̄scri-
 beret minoz spacio q̄z centum annozum cum contra ip-
 sam minoz tpe inferior ecclesia nō p̄scribat qd̄ eēt absur-
 dum ad hoc de p̄scrip. ad audiētā. 2 facit de cler. nō resi.
 cū dilectusi **C**Quibusdam t̄n v̄ q̄ cum oēs ecclesie sint
 ecclesie romane ipsa ecclesia romana s̄ inferiores non p̄-
 scribat de quo vide. xvi. q. iij. volumus. 2 i Spe. de p̄scri.
 s. illud etiaz querit imo qd̄ plus est video q̄ pupillus p̄-
 scribit s̄ aliū: s̄ nō aliū s̄ ipsum. **C**de an. ex. vt p̄fectius
 ergo nō seq̄tur idē esse ius in p̄scribente 2 eo s̄ quē p̄-
 scribit ex q̄bus cōcludit rē layci p̄scribi decēnio p̄ ecclesi-
 am sicut per laycū. **C**Secdo sciendū ē q̄ Jo. xij. q. ij. c. i. 2
Ber. de p̄scri. illud in. iij. glo. d̄nt ecclesiā p̄scribere rem
 layci spacio. xxx. an. 2 pp illas gl. disputauit h̄ac. q. 2 **D**u-
 xij. q. ij. in p̄n. exprimebat q̄ nō minoz: cuz decēnalis vel
 vicēnalis in ecclesia locū nō habeat. **C**Itē sciendum q̄
 glo. pal. **B**er. in. c. illud ad l̄faz fuit Lau. quā ēt posuerūt
Ain. 2 **S**of. s̄ rō quam inducit illa glo. de. l. quod fauore

a **C**An eccle-
 sia p̄scribat rē.
 Adde glo. i. c.
 facultates. xij.
 q. ij. gl. i. c. pla-
 cuit. xvi. q. iij.

non cōcludit illud dem̄ sed potius trium. 2 idēz dico de eo quod no. Jo. mo. de p̄scrip. c. i. vtēs eadē rōne. ¶ Soluendo teneo cum Dama. qui hoc no. in sum. de p̄scri. ante finem. 2 Accur. qui no. in aut. quas actiōes. C. de sa. ec. 2 in aut. de ec. ti. §. pro temporalibus. q̄ ecclesia rez priuati p̄scribit vt priuatus spacio. r. vel. xx. an. p̄ rōnez. l. qd̄ fauore quā alle. Lau. 2 sequaces istud t̄z ēt Host. in sum. de p̄scrip. §. q̄ requirant. ver. nūqd̄ ergo ecclesia dicēs cū Accur. q̄ titulus qd̄ quisq̄ iuris nō ob. qz p̄prio motu nō p̄ impetrationem princeps illud t̄ps. xl. an. cōcessit ecclesijs. ff. qd̄ quisq̄ iuris. l. iij. ¶ Hi vero q̄ tenebant illā opin. mouebant vt saluarent. c. sanctorum de p̄scri. 2 alia iura que de p̄scrip. xxx. annoz loquunt: s̄ vt scripsi in pre. c. illud. 2 de priuile. accedētibus. l. 3 conari debeamus ad cor rectionem iurū euitādā de elec. cū expediat. s̄. eo. li. vt t̄n de correctione q̄stat vt in mā ista falsas solutiones nō debemus exgrere vltra hoc q̄ p̄scriptio legalis triginta annoz nullo mō procedit in ecclesia vel ecclesiastico foro. illa enim currit cum mala fide quod canones abhorrent de p̄scrip. vigilia. 2. c. vlt. s̄. eo. possessor. Ex predictis aut̄ sequitur q̄ ecclia h̄z rōnem ad rem petendam si cadat a possessione 2 fortius exceptionem ad illam d̄fendendā vt p̄. xv. q. iij. §. p̄t. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. an. l. si q̄s emptionis. ¶ Ad id qd̄ d̄r qd̄ tibi non vis fieri 2c. exponit nec velle debes sed ecclesia b̄n d̄z velle vti sua de fendendo p̄uilegio sibi per vtrūq̄ ius cōcesso 2 cōtra nō sic p̄uilegiatos vt ipsa est vti iure cōmuni. aliorum etiam r̄nsionem collige per no. in pre. regula. s̄. c. quod ob gratiam. 2. c. ex eo. nō ob. qd̄ dixi post Dy. s̄. eo. in iudicijs su per. i. glo. nō enī vti h̄ ecclesia p̄uilegio circa litē sed iure cōmuni quo 2 laycus vteret̄ agendo 2 excipiēdo vt dixi.

¶ Ai contra iura. lxxij. Dyn. ponit exempluz in illo q̄ emit a pupillo: quē sciebat talem sine auctoritate tutoris. C. de auc. pre. eū q̄ de vsuca. pro emp.

l. vl. de p̄ben. emp. qui a quolibet. 2 dicit q̄ huius iuris ē rō qz aut emptor sciebat a iure p̄hibitum 2 sic fides mala cōcludit aperte. aut ignorabat: 2 tūc mala fides p̄pter iuris errozes presumit. ff. de vsuc. si fur. 2 dicam super gl. ¶ Bl. i. ponit exempla. secundo successiue soluit duo cōtraria. 2 ad ea remittit. tertio q̄. ¶ In prima glo. ibi predictis iuribus. ad idē. s̄. eo. li. de re. ec. non alie. c. ij. 2 in fi. l̄z ergo presumatur bona fides vbi contrarium non probatur vt no. de p̄scrip. si diligenti. illud ignorātia facti qz eius allegationi iuris p̄sumptio non resistit: sed cū allegat ignorātia iuris p̄sumitur mala fides: qz p̄sumptio iuris allegationi resistit. Dy. alle. s̄. e. ignorātia. ff. pro emp. l. ij. §. si a pupillo. 2 si a furioso. 2. C. de legi. leges sacratissime. de iur. 2 fac. igno. l. constitutiones.

¶ Ec regula facit p̄ solutiōe domini Sui. de petra lata i qd̄ ne quā disputauit que fuit talis rectores prochialis ecclesie quādā aliā parrochialem cuz suis fructibus tenuerunt vnitam 2 annexā nullo ibi instituto rectore. 2 hoc tanto tempore q̄ de contrario non est memoria. querit an per id possit licite sic teneri quā orna bo 2 abbreviabo. ¶ Qd̄ possit allegat quinqz 2 r̄ndet ad hanc regulā. secundo in cōtrarium allegat tria. tertio soluit tres rōnes inducens 2 trijs respondens. demū subdaz dem̄ Host. 2 solutionis determinationem. ¶ At dixi primo allegat q̄ possit qz a iure cōi p̄hibita diuturnitate tanti temporis licite obtinentur hoc patet de verb. significa. super qbusdam. §. p̄terea. 2. c. per nouale. 2. s̄. li. eo. eodem ti. veniens. iij. q. vi. hoc quippe. lxx. dif. mos antiquus. 2. c. sequen. ix. q. iij. 2 questus. xvij. q. ij. seruitiū. vbi de hoc. 2. i. q. ij. nullus episcopus. ¶ Scdo l̄z ep̄us in sua diocesi sit ordinaris. xi. q. i. de persona. in multis tamen per p̄scriptionem sue iurisdictioni detrahatur. vide de foro com. cum contingat de offi. ordi. irrefragabili. de offi. archid. c. fin. de restitu. spo. litteras. de consang. 2 affi.

a ¶ Ad effem multam. Ad c. cum ex inuicto de hereti.

c. i. de p̄scrip. auditis. 2. c. d̄ quarta. igitur sicut ibi p̄tra ius commune operatur p̄scriptio sic 2 h̄. si de his vis exē pla collige ex his que scripsi. s̄. de consue. super Reica. 2. c. vlt. super gl. 2 quā. ¶ Tertio iste nō debet cogi p̄bare ti. ij. q. v. §. i. C. de peti. heredi. l. cogi. 2 p̄z de p̄scrip. c. i. s̄. eo. li. nam longinquitate temporis sepe fit q̄ apparere nō pōt conditio originis. xij. q. ij. longinquitate. ergo sufficiat sibi possessio que sufficit presentanti eligenti 2 p̄uidenti. de iurepa. p̄sultationibus. de elec. querelā. de cau. pos. cum olim. ¶ Quarto cum visitent archiep̄s ep̄s archidiaconus archip̄ref. de censu. cuz apostolus. 2. c. rōna. s̄. e. li. de offi. archid. mandamus. presumendum est q̄ a p̄ncipio inquisuerint 2 inuenerint has duas simul iuste teneri. 2 sic dicit in litteris pape nō posse cadere falsitate qz p̄ multas manus incedunt vt no. de rescri. ad audientiam de fide instrumen. ex parte cū concoz. ¶ Quinto facit. C. de donatio. in donationibus. 2. C. arbit. tu. l. fi. ¶ Item facit de p̄sump. illud. 2 q̄ scripsi post Inn. 2 Ho. de p̄sby. non bap. c. fina. ad fi. de eo qui fur. ordi. re. c. vl. vbi no. q̄ qui longo tempore fuit in possessione sacerdotij 2 maxime si episcopus suus eum vt sacerdotem admisit. non cogitur ostendere litteras ad quod alias tene ref. ij. q. i. legum. 2 in extraua. Boni. iniuncte. nec ob. bec regula. cum suis concordan. qz patientia tāti tēporis defendit p̄scribentes. vel l̄z primus possidens p̄scribere nō potuerit qui habebat facti notitiam. successores t̄n inuenientes ecclesias in possessione habere potuerūt bōaz fides. s̄. eo. cū quis in ius 2 sup̄ bis vide qd̄ no. d̄ iurepa. cura in glo. ij. ¶ In contrariū certū est q̄ quelibet ecclesia saltem prochialis suuz d̄z habere rectorem de p̄ben. cuz nō ignores. vij. q. i. sicut alterius. ¶ Itē pluralitas b̄ficiōz maxie talis est inimica canonū. lxx. di. sanctor. de p̄be. qz in tantū nec in duobus collegijs q̄s numerari d̄z. d̄ rel̄ do. ne nimia. 2 si vtrūq̄z collegiū p̄senferit d̄ elec. cōstitut̄ nec p̄t q̄s duobus d̄nis seruire. xxvij. di. acutius. ij. q. c. i. d̄ cle. cō. diuersis 2 singula officia singularitate p̄sonaz erigunt. lxxix. di. singula. Cōsuetudo at̄ de q̄ qd̄ loq̄t̄ est ista: 2 sic dicenda ē corruptela de p̄sue. cū venerabilis. cū diuturnitas t̄pis sine vitate sit vetustas erroris. vij. diff. veritate. 2 q̄sto diuturnior tāto culpa grauior. xxvij. q. vij. flagitia de p̄sue. c. vl. cū cōcoz. cōcludit q̄ nō inuat talis diuturnitas t̄pis. ¶ Scdo nō inuat taciturnitas v̄l pat̄ entia ep̄i imo ipsius culpe ascribendū est q̄ ipsas ecclesijs sic esse p̄misit de elec. cū cāz de testa. qz ingredientibus. facit. lxxi. di. ad reatus. 2 ep̄s p̄hibet ep̄is ne aliq̄e p̄sbyterū p̄mittāt duas ecclesias tenere de excef. plat. c. i. l̄z d̄z illū cogere ad alterā dimitendā. de eta. 2 qua. eā te. vel sufficientē dispensationē ostendā de of. ordi. in p̄n. s̄. e. li. ¶ Itē talē ergo p̄hibitiōe 2 tale p̄ceptū ex cuius trasgres sione puniēdi sunt paciētia nō sufficit 2 cū ep̄s mereat̄ pena sacerdos nō d̄z p̄seq̄ p̄miz. facit d̄ do. iter vir. 2. v. 2 si necesse cū p̄coz. ¶ Tertio iducit id de q̄ q̄ritur in p̄scri p̄tibile cuz publice functiones 2 illa q̄ ad publicā vtilitate p̄tinent p̄scribi nō possunt. xvij. q. iij. §. p̄t ad fi. 2. l. iube mus. facit. xxv. q. i. que ad p̄petuas. de p̄ben. rō. cum. n. sacer dotes populi peccata comendant 2 suis p̄cibus ea de leant 2 cōsumant. iij. q. i. nulli. x. q. i. qz sacer dotes. ¶ Detra ctio ergo sacer dotū ledit ius publicū cuz q̄sto sunt plu res tanto melius deleat. cū multitudo facilius exaudiat a deo de pe. di. i. fleat. v. amat enī vt pro vno multi rogēt. hinc est q̄ apostoli dicebāt meslez multā operarios pau cos: petebant d̄m rogari vt mitteret operarios i mes sem suam. Math. ix. 2 Luc. x. 2. xxi. q. di. in nouo. ḡ opera rioruz ordinariorum diminutio est cōtra bonū publicū. nam si in qualibet prochia infirmarent̄ prochiani n̄ pos set simul ad vtrūq̄z suffragari cū sacramētis potissime. si prochie sunt remote. 2 si alter sine cōfessione decedēt re us cēt aie decedētis. xxvj. q. vi. si p̄sbyter. 2. c. cognouim̄ facit de pen. 2 re. c. vlti. Ex quibus concluditur possessio nem etiā tanti temporis vt ponit questio non prodesse.

Soluendo dicebat talem vniones ex diuturnitate tē-
poris non acquiri et ex ea non posse rectorem vtranz ec-
clesiam regere nullo ibi instituto rectore: fatetur tamen
q̄ bene potest vna ecclesia prescribere institutionem re-
ctoris in alia de prescrip. auditis. sed q̄ vnus rector re-
gat duas curas hoc esse non potest. **A**d solutiones ad-
ducit. **P**rimū q̄ cōsuetudo onerosa que priuat ecclesiā
iure et honore suo sine culpa. nec iste casus est d̄ numero
illozū quibus hoc contingit no. xxij. di. renouantes d̄ cō-
si. cognoscentes de priuileg. antiqua. ex quo grauosa ergo
tollenda de consue. c. i. de consti. in ecclesiarum de maio.
et obe. dilecti. secunda rō est periculum animarū p̄ mo-
dum quem dixi in si. secunde partis ver. nam si. tertia q̄
per hoc sine cā detrahā iuri ep̄orum quozū est ex iuxta
causa ecclesias diuidere vel vnire. de preben. vacante. de
exces. prela. sicut vnire extirpanda ergo est cum careat rō
ne. xij. disti. omnia. l. viij. dist. cor. ep̄i. **A**d contraria rō
detur ad primū de dec. super gbusdam euz sequentibus
q̄ de temporalibus loquuntur in quibus diuturnitas tē-
poris ius prescribit. ff. de aqua quoti. et est. h. iure. §. ductus
aque. secus in spiritualibus de insti. ex. frequentibus. nā
vbi maius periculum est. s. eo. li. de elec. vbi periculum.
Ad alleg. secundo respondet q̄ lz quandoq̄ iura ep̄a
lia prescribent vbi ibi not. tñ ibi non vertet periculum
animarū sed rerum. nāz lz prescribatur cognitio cau-
sarum matrimonialiu tñ fm iura procedere hz prescribēs
de consan. et affi. ex litteris. anime autēz preciosiores sunt
corporibus. xij. q. i. precipimus. facilius est etiam prescri-
bere institutionem in aliqua ecclesia quā ipsius retentio-
nem. de insti. c. fina. de iure patro. per nostras. vnde decr.
de multa voluit per receptione secunde vacare p̄nam.
Hoc scias q̄ pro solutiōe sua allegare potuisset **S**uil.
quod no. **H**ost. in sum. de sup. ne. prela. §. quot modis v.
suppletur etiam. vbi dicit q̄ temporis diuturnitas nō p̄-
bat vnionem vel annexiōē lz ex causa annexiōē fieri pos-
sit suo tamen modo et seruata forma de p̄bē. extirpāde. et
c. sequē. et c. exposuisti de exces. prela. sicut vnire tñ. c. ti. §.
in si. querendo an ad probandam annexiōē sufficiat pa-
tētia temporis cuius initij nō est memoria dat duas re-
missiones vnā ad summaz de censu. §. q̄ census. et ibi i.
§. qd ergo tenet sensum solutus tanto tēpore q̄ de initio
non est memoria deberi lz et causa non appareat alia ad-
sum. de exces. prela. §. qualiter excedant ver. excedūt et de
trabendo. et ibi nil ad propositum. **A**d solutiones etiā
Suil. bene facit qd scripsi post **H**ost. de cle. nō res. quia
nonnulli in glo. magna versi. qd si semper. et de his q̄ fi. a
prela. cum apostolica in si. ver. vide. **A**d ibi videt sic de
terminanda predicta solutio q̄ verum sit vniones vel an-
nexiōē prescribi eo tempore de cuius initio non est me-
moriam. s. eo. lib. de prescrip. c. i. duz tñ sic possessa fuerit ec-
clesia. s. vt annexa vel vnita. et facit quod dixi in pre. decr.
cum apostolica in si. nec erit necesse tunc in illa ecclesia re-
ctoris institui cū rector principalis sit rector vtriusq̄ sed
non valebit consuetudo q̄ illa ecclesia non habeat priu-
regentem curam vicariuz. s. perpetuum de preben. extir-
pāde. et c. exposuisti de sup. neg. prela. c. ij. vel saltes tem-
poralem vt in cle. de exces. prela. frequens ver. quidam et
ecclesias vbi de hoc in gl. ij. et probat constitutio Jo. ex-
crabilis ad finem super quo vide quod plene scripsi. de p̄-
ben. de monachis sup. gl. ij. et de priuileg. pastoralis. hoc tñ
saluo q̄ si p̄pter paupertatem ecclesiarum vicinarum sa-
cta esset vnio ipsarū inopia et possibilitas regendi vtrāq̄
excusaret a vicario ponendo. x. q. iij. vnio de etate et quali-
eam te in fine. p̄ hunc autēz modum satisfactum est ratio-
nibus: quas in solutione sua induxit. **S**uil.

Ui facit **H**ost. p̄inde hoc p̄cedit d̄ qua
dam iuris interpretatiōe cū ve-
loquēdo scim̄ et ab eodē diuersis t̄pibus nō p̄-
sentat idēritatē eiusdē facti. ff. de adi. ide. si nō
fortem. §. libertus. et in aut. de si. instru. circa prin. hz **D**o.

qui allegat. ff. de duo. reis. l. nemo. et qd no. ff. de vi et vi ar.
l. i. §. deiecit. et §. quod d̄ pbatur hoc. s. eo. li. de elec. vt
quis duas. **P**rima glo. dicit vnde sumpta. et pro exē-
plis materia et soluit obiectiones et remittit. **I**n glo. i.
ibi quod iussu alterius sequitur alteri soluit pro eo est q̄
si ipsius solutum esset. **I**n glo. i. ibi pone exēpla. **D**o.
ponit h̄ sp̄alia exēpla. p̄ per. l. ff. de admi. tu. ita tñ. §. ges-
sisse. et l. tres tutores. §. non soluz. vbi tutor ita tenet dire-
cta actione tutelae administrans per aliū sicut si per se mi-
nistrasset. idēz in interdicto vnde vi. ff. de vi et vi ar. l. i. §.
deiecit. et de reg. iur. h. iure. §. deiecit. idēz in l. cor. d̄ sic.
qua tenetur occidens per aliū sicut si per se. C. de accu-
sa. non ideo. ff. ad fil. si percussor. ad turpil. l. i. §. pe. idēz
est in pena calumniatoris qui per aliū detulit. ff. de iu-
re fil. l. iij. §. diuus pius. et l. non tñ. dicit etiam q̄ ad idēz
potest induci lex postulare. ff. de fideiuz. cum si.

Ec regula et regula p̄t q̄s. s. eo.
inducebant i q̄stione
quā disputauit de legato ab alio q̄ a p̄cipe
h̄ntē sp̄alc mādatū subdelegādi an subde-
legare possit et quere illā. s. eo. li. de offi. dele. is cui in glo.
vl. et sup. ea. **F**aciūt et h̄e due regule ad q̄nēz de p̄fo-
no an possit cōmittere alteri p̄ntationem b̄ficiij nō vacā-
tis de qua vide quod scripsi de excess. p̄ben. c. fi. **F**aciūt
et h̄e regule ad q̄nēz d̄ficale. lxx. qua q̄ritur de maḡro
q̄ uenit certis scolaribus vno anno legere. p̄ certo sa-
lario et an sine āni vult substituere eque bonum scholari-
bus d̄dicentibus an id possit ita q̄ etiam sibi salariū de-
beatur. **P**ro maḡstro allegant. vij. et totidem contra
ipsum. tertio ponitur **B**ar. solutio que placet post que
sequunt tres alie solutiōes. **P**ro maḡro igit facit q̄ post
Bof. scripsi. s. de summa tri. firmiter. §. h̄c sancta. super
ver. p̄ moysen. pro quo etiā faciūt iste regule. **S**ecūdo al-
legat pro ipso. ff. de admi. tu. ita tñ. §. gessisse. vbi tutori lz
administrare per aliū. **I**tem si grauamen aliquod sit im-
positum heredi vel legatario nō refert an per se an p̄ ali-
um impleat dum nō sit tale qd per aliū possit impleri. C.
de cad. tol. l. vna. §. ne autem in fine. **I**dem in stipulatio-
ne in dando vel faciendo q̄stat. C. de d̄ben. et cōmit. stip.
l. veteris circa finem. **I**dem in libertate prestanda. ff. de
sta. ho. arethusa in si. **T**ertio si societate cū aliquibus cō-
traxero et oporteat me abesse possum aliū eque idoneum
surrogare. ff. p̄ lo. adēq̄erit circa mediū legis. **Q**uar-
to votū quo q̄s obligat deo personalr p̄ aliū impleri p̄t
s. de voto lz. qd intellige vt ibi scripsi in glo. fortius ergo
videt maḡm posse suū magisteriū per aliū exerce-
re. **Q**uinto si bona fide locauit tibi domū que a me cui-
cta est sufficit q̄ tibi concedā aliā eque bonā. ff. loca. si q̄s
domū. l. rñ. in si. **S**exto videt scolaris dolo agere q̄
bus eque idoneū substituere vult. nec enim d̄z sibi consu-
lere cū alterius iniuria. xij. q. ij. p̄mū circa mediū. **S**e-
ptimo ad q̄nēz inducit. C. de ep̄i. et cle. q̄s. i. et l. ad si-
militudinē. **I**n trius lz q̄s domū vel nauē p̄ se facien-
dā promiserit et fideiussor h̄ implere nō p̄sentente stipu-
latoze nō liberat reus q̄ non fecit quod p̄misit. ff. de solu-
inter artifices. multo minus h̄ poterit iste suū magisteriū
per aliū implere. **S**ecūdo si onus discipline vel picture
fuerit ipositū heredi vel legatario nō poterit id implere
p̄ aliū vt in pre. l. vna. §. si vero talis. **T**ertio p̄ maḡm
stat quo minus p̄sonalr deseruiat. ergo salariū petere nō
poterit. ff. loca. q̄ opas. et l. h̄ addes. §. vlt. de va. et extraoz.
co. l. i. §. diuus. **Q**uarto cū ep̄s p̄sonaliter visitat. p̄cura-
tur als nō. de cēsi. p̄curationes post p̄n. et p̄z. s. e. li. d̄ offi.
oz. si ep̄s. **Q**uinto cū pactum maḡstri fuerit p̄sonale nō
egrediet p̄sonā de trasac. veniēs. de p̄ben. nisi i si. ff. d̄ pac.
qd in duobus. §. personale. itē multa exēpla possunt ad-
duci de his que per alios impleri non p̄t que notauit in
regula p̄t q̄s. s. eo. ti. **S**exto contra maḡm et facit re-
gula mutare. e. ti. cum cōcor. **S**eptimo cōstat q̄ prela-
tus nō ē dādus inuitis. lxx. di. qd p̄derit. s. d̄ cle. c. i. ergo

De dele-
gato ab alio q̄
a p̄ncipe. Ad
de gl. in l. mo-
re. et i. l. se. et ibi
Bald. ff. de iu-
ris. om. in. l. x.
i. l. a iudice. C.
de iudi. Bal. i.
l. non distigue
mus in. §. que
siti. ff. de arbi.
glo. et l. d̄ost. in
c. super q̄nuz
in. §. poro. de
offi. dele. **D**ñi
d̄ rota decisio-
ne. cccxviij. in
cip. item si ep̄s
in antiquis.

In possit
cōmittere alte-
ri presentatio-
nem beneficij
non vacantis.
Adde docto. i.
c. illud. de in-
patro. Lar. za-
ba. in. c. pasto-
ralis. in. §. qm̄
in. vij. nota. d̄
rescrip.

De magi-
stro qui conue-
nit certis scho-
laribus. Adde
Spe. ti. de sala-
rijs. in. §. vtruz
ver. quid si do-
ctor. Lar. i. cle.
fi. de offi. dele.
Bart. in. l. ne-
mo est qui ne-
sciat. ff. d̄ duo.
reio.

ff. ad munic. assumptio in pn. 2. l. libertus. §. prescriptio. in fi. ibi cū simul vtrobiq; deferent potior est originis cā. 2. l. qui ex vico ortus est de decur. l. i. 2. de mu. 2. hono. at q originem. i. rñ. fm vnam lecturaz 2. C. de munic. 2. origi. l. origine. ppria neminem posse voluntate sua eximi manifestum est. ad idem de tempo. ordi. c. i. vbi solam vltra montani originez inspicimus probat hoc idē lex dicens natū ex seruis vrbānis mittatur ad villā nutriendus vrbānū nō rusticum censer. ff. de leg. iij. seruis vrbānis. §. euz q 2. ff. de vrb. sig. l. vrbāna. i. 2. l. is qui natus. si ergo vrbāna mancipia cognoscuntur a rusticis genere nō loco educationis sic in proposito predictū generās nō educās dicemus in decimaz solutione pōderari debere. probat hoc. et per iura que docent principuz expectandum cuiusq; rei 2. actus initiū spectandum 2. causa. ff. manda. si procuratorem in prin. ad macedo. si tñ. alias si autē 2. super his veniant iura de hoc no. de elec. dudum. i. de cens. c. iij. 2. i. q. i. principatus. sed optime vñ facere decre. litteris de rescrip. vbi factum p predecessores incohatuz per successorem cōpletum predecessori attribuit nō successori. sic 2. hic dicenduz est quare 2c. Itē is debet esse in re potior qui plus iuris in eaz habet. C. qui bo. ce. pos. l. si. de dona. sancimus. §. ne autes 2. illi quis plus tenetur a quo plus recepit de testa. euz in officijs. 2. quod nōui de iurepa. c. i. super prima glo. sed plus est aliquid de nouo facere q̄ creatum promouere de consec. di. ij. reuera. pro 2. contra de iudeis iudei. a. 2. c. consuluit 2. pro eo. C. d. rei vro. actio. l. vna circa principium. patet ergo porros deci mandos ecclesie sancti An. cuius predictū plus contulit. Item porzine euulse de primo predio trāserūt euz suo onere. xvj. q. i. si quis laycus de pigno. ex literis. ff. d. hē. empt. alienatio. plus tex. expresse dicit fructus deciman dos alienari nō posse nisi cū onere dec. marum eo. ti. pa. floralis. 2. probatur eo. ti. cum non sit 2. si dicatur meliora te sunt hoc placet ecclesie 2. facit quod no. de consec. di. ij. solet. ff. de an. lega. l. cū qut. per quos tex. rationes 2. argumēta cōcluditur ecclesie sancti An. de his porris deci mam per soluendā. **T**ertio equitas hoc suadet: qz ecō trario sequeret qz dominus predij. possit ecclesiam pro chialez decima ipsius predij fraudare semp ibi seminā do olera 2. alibi plantando. **Q**uarto glo. Innoc. quaz posuit. e. ti. cōmissuz. fouet hanc partē cū ibi dicat qz her ba pratiua auulsa a terra transit cū suo onere in bestiam auellentem vel dominiū ipsius bestie 2. videas. **Q**uin to regula ista prioritatis temporis inuet hāc partē. ff. eo. ti. quotiens viriuzq; 2. hoc videre potes in gl. argumen ta per concordātiā 2. exēpla. **Q**uod debeantur eccle sie sancti Jo. in cuius prochia fuere plantati inducū au ctortas apostoli. i. ad Corint. iij. ego plantau 2. deus in cumentum dedit. xij. di. fm. 2. eadem epistola. ix. c. quis plantat vineam 2. de fructu eius nō edit 2. habentur. xij. q. i. §. ij. 2. xvij. q. i. iaz autē. in si. ponderāda est ergo plā tatio plus qz primeua origo. est enim certum qd plā tati nō posse nisi prius sit ortū. xvj. q. i. ne pro cuiuslibet. xvij. q. i. c. vno de consti. translato. xij. q. ij. §. qz ergo. ff. ad mu nicip. l. si. §. iij. **S**ecundo iure sic probet se prochia san cti Jo. ad porros vñ prochia domicilij. ad ibi larem con stituentem. 2. morantē. ex quo ergo ad istam fuit transla tus nil cōmune hz euz prima ad hoc. xvj. q. ij. si quis iam translatus. xvj. q. i. ne pro cuiuslibet. xvij. q. i. c. vno de con sti. translato. xij. q. ij. §. qz ergo. ff. ad municip. l. si. §. iij. C. de incol. l. si. de episc. 2. cle. si quis ibi larem fouere ac de gere. 2c. de vsuris quāq; ibi testator habitat p quod pa ret quo ad istos porros sic trāslatos primā prochia nū lum ius habere. hoc idem probet in pserantia cuius prium cōmendatur. vij. q. i. suggestum. de pe. di. iij. in ca sum. si enim fuissent ex prima prochia ibi mansissent. sed qz nō manserūt dicunt ex illa nō fuisse. i. Jo. ij. d. pe. di. iij. si ex bono. qz nec dī venisse qz nō stetit. nec natus qz statim desijt. nec ver suz qd nō durat ver suz: nec diuertisse qz statim

redijt 2. his similia de iudi. c. i. ff. de in rem verso si p pa tre. §. ver sum de ver. sig. nam 2. ego de pe. di. i. diuortiu. p que 2. similia cōcludit qd ē dē. **P**robat 2. aliter deus non nouit opus imperfectum de bap. maiores ver si. 2. ad huc. l. 3. autē pncipiū sit potentissima pars cuiusq; rei vt. ff. de orig. iur. l. i. perfectum tñ 2. sicut ex oibus suis ptib⁹ vt ibi. tps ergo perfectionis spectādo qz fuit in prochia san cti Jo. dicaz illi decimas deberi. verbum emz fructuū vel frugū vel his simile hz denotare rem perfectā ad qd optime faciat de pe. dist. ij. dum sanctā. ibi plenuz frumē tum sicut 2. verbum statuto de pe. di. i. §. hec autē de verb. sig. in his. ff. qd quisq; iuris. l. i. 2. faciat. xij. q. ij. quod nō formatū de homici. si aliqs. 2. qd ibi nō. sicut libro legato intelligit liber scriptura perfectus. ff. de le. iij. l. librorum. §. qd ergo 2. verbo operis corpus perfectuz de ver. sig. l. i. §. i. 2. soluendo dicit qui potest soluere solidum eodē tix soluēdo. 2. edificium perfectum qd pōt eē vsui eo. ti. l. edi ficia. §. perfecisse. nam etiam in iudicijs tps perfectionis inspicimus. i. snie de re iudi. abbate lib. eo. ff. de rei vēdi. sin autē. ff. de depo. l. i. §. nō tñ. Itē nō ei qz pū egit vel cō testatus est litē. sed ei qz prius ad sniam puenit adiudica tur seruus ex noxa. ff. de noxa. si qs a multis. Itē in actōe de peculio. ff. de pecu. si nō ad huc in fi. per qz cōcludit pro parte sancti Jo. inspicere debere statū perfectionis porroz qui in eius prochia 2. ex eius humo peruenit origine nō inspecta sicut nec inspicitur qui si. sint legi. tāta institu. de nup. §. fina. cum si. **I**tē quo iure petant decime dubita tur. 2. no. xvi. q. i. moderamine. 2. d. deci. tua. ij. 2. tollamus duriorē opi. 2. fingamus decimas vendicari posse 2. eccle siā et ante separationē esse ipsaz dominā. nihilominus tñ ex quo iste porzine translate sunt 2. radicate in prochia sancti Jo. 2. illi prochie decima debet qd sic probō. finga mus qz iste porzine fuerunt euulse de pprio predio sancti An. ex quo tñ radicate essent i alio predio vel coaluissent perdidisset ipsa ecclesia dominium ipsaz 2. applicatū eēt dominio posterioris predij inest. de re. di. §. si ticius. ff. de rei vē. l. v. §. de arborē. vbi de hoc. 2. ff. d. acq. re. do. l. adeo §. si. 2. l. si ex meis. §. arbor. nec ob. quod no. xij. q. ij. aposto licos qz glo. illa non probatur iure. 2. dato qz vera esset nō hz locū in his que ponunt predio euellēda vt in casu no stro. sicut ergo dñum acqsitum esset predio vel dño pre dij secūdi ita 2. ius decime esset acqsitum ecclesie i cuius parrochia situm est predium. nec dicas qz ecclesia sancti An. non vult decimas de porris stantibus. sed cum fue rint radicati. naz vt pz in pre. §. arbor post erradicatōne prior dominus sibi ius non vendicat. sic ergo arguendo de diuersis dñis prediorum duozū ad eundem dominū viriuzq; qd l. vij. q. i. in scripturis de pe. di. iij. adhuc in stant. s. eo. lib. de preben. cū de beneficio. ff. si cer. pe. l. sin gularia. dicam ipso domino respectu secūdi predij tñ 2. nō pmi porrozum dñum competere quod pz. qz vendi to pmo predio 2. tradito desineret esse dñs porrozum. ff. d. rei vendi. fructus pendens. 2. sic dicam de porris secūde ecclesie dandū decimā 2. non pme. nec mirum cum 2. vno carnis quā hz vxoz ad virū faciat illā censer iuris viri vl tūm et iaz mortui vt pz. s. eo. li. de sepul. is qz in fi. cū suis 2. cor. Itē nō mirū si hoc hz vno realis p radice vel coalit ionē. nā video qz sola verbalis anexo pponit scdm expe ctantē. p qd probat dec. qz sepe de pbe. ex verbali eni anne xione p bende ad dignitatē scōs canonicus expectans di gnitatē 2. p bēndā in 2. secutione p bende pferē primo. mul tomagis vel saltem pariter ex radicali pncipio scda eccle sia pferēda ē pme. 2. facit et de pben. sub eo. li. eo. **Q**uō autē plus sit scō qz verbo annectere probet de penis degrada tio. li. eo. 2. qd ibi nō. in fi. vel saltē par de ap. dilecti. vbi d hoc. ff. de legi. de qbus ad finem. ex quibus pro hac par te concluditur ecclesie sancti Jo. decimam hanc debe ri. **N**ec curādū an ibi nati sint vel aliter percepti ad hoc. ff. de vsufruc. l. arbores. §. i. vbi dicit qz qd in fundo nasci tur vel quicqd inde percipitur ad fructuariuz pertinet.

a **C** De no nō nouit opus im perfectuz. Ad de Card. in. c. i. in. vi. not. de renuncia.

Tertio equitas que supra p̄pria ecclesia inducta ē conuertitur pro secūda pari modo. Itē fingamus porzinas illas emptas p̄ plantantē nō fieret inde in solutione decime illius sumptus deductio de deci. tua. z. c. cū hoies. Itē si iste ecclesie essent diuersis diocesibus nōne absurdū esset q̄ p̄ma p̄ciperet decimas in parrochia secūde. e. ti. cū sint homines ad fi. Itē per id sequi videret q̄ de toto vino mundi vel saltem de vitibus illi soli ecclesie in cuius prochia erat labrusca quā plātauit Noe Gen. xiiij. z. xxxv. dis. vi. die. deberet decima si sola prima origo z non plātatio inspiciēda eēt. **Q**uarto glo. pro hac pte faciūt **Ain. A. z. Pby.** de quibus infra dicam. z qd̄ no. **Inno.** de stagno vel reclusorio pisciū vel ferarum. e. ti. nō est. vbi videtur velle q̄ si pisces claudunt in stagno vel i aliquo reclusorio l3 de alio flumine vel loco hec sumpta fuerint illi tñ ecclesie debeaf decima in cuius prochia viuūt illius prochie aque vel terre remedio. facit etiā qd̄ notauit de re scriptis statutū. §. cū vero in gl. olim dicebamus. **Q**uinto p̄ hac pte faciat regula. ff. de reg. iur. in pari. z. e. li. z. e. ti. in pari. z. ibi cōcor. z. exēpla ad hāc partē. qd̄ vero vtriqz debeaf inducūt auctoritas **Paul. i. ad Corinthi. iij.** ibi q̄ plantat z q̄ rigat vnū sunt. dei enī sumus auditores vnū quisqz p̄pria mercedē accipiet. conueniūt ergo he ecclesie z dicit p̄ma secunde tu ex planta z ego ex semine vnū sumus operatione videlz eiusdē fructus z sumus coadiutores dei cuius manus z potentia in his principaliter est operata. accipiamus ergo mercedem nostraz. ad quod facit eod. ti. cum non sit in p̄n. Quod autem simul habeāt vnā decimā diuidendā p̄bat. xij. q. iij. c. i. cum suis cōcor. de testa. relatus ad fi. de sepul. cum quis. ij. respon. vt sicut ibi diuiditur canonica qz vtraqz ecclesia operata est id ppter quod debetur: sic diuidatur hec predialis decima cum predium vtriusqz parrochie operatum sit ad p̄fectionem huius fructus. sicut enim simul in duobus p̄dijs haberet arbor cōiter radices diceret cōmunis vt in predictis. §. in sti. de re. di. §. si ticius. ff. de acquiren. re. do. adeo. §. si. in fi. sic videt̄ cuz diuersis temporibus i vtraqz prochia fuerit radicata q̄ vtriqz debeaf decima. ad idē f. sti. eo. ti. §. si duorum. z. faciat pro hac pte etiam sensuatis eqtas. z qd̄ dixi **fm. L. Sof. Pby. z. Inno.** de sepultu. de bis. l. si qs audit diuina i vna capella z in baptismali ecclesia percipit sacramentum inter illas duas diuidit̄ canonicā. z quod no. de ma. z. obe. oēs de personalibus decimis. z illud idem **Inno.** de deci. nouū. z quod no. **Joā. xij. q. i. §. ij. z. C.** de deci. ad apostolice de grege qui pascit̄ in duabus prochijs. z qd̄ no. **Dost.** de stagno pisciū z de lignis portatis ad portum vbi carius vendunt̄ eo. tit. nō est vbi tenet decimā esse partim predialē partiz psonalem. sic ergo ista pōt esse partim predialis vnus ecclesie z partim alterius. quod aut̄ vtraqz ecclesia hēat integraz p̄batur si aliquis hz primo vsū rei z aliquis secundo vsū fructum. p̄mus primo detrahit vsū z secūdos quod residuum ē in fructu rei. ff. de vsuf. si alijs vsus. i. rñ. d̄ vsu z ha. per seruū i fi. z. l. se. in fine. sic porzinas p̄mo decimet prima ecclesia: residuū decimet secunda ad instar hereditatis de qua filius primo detrahit debitā iure nature heres de residuo trebellianicā vel falcidiaz: sic z debita ex fideicōmis. p̄mo detrahit̄ z d̄ residuo falcidia. C. ad. l. fal. l. irritū. de testa. raynaldus. z. c. raynutius. vbi satis de h̄ ad idem faciat quod habet̄ eod. ti. officij. z. c. requisisti. eq̄ parando igif̄ debitam iure nature ad p̄positum rōne naturalis originis dicemus illam prius detrahendam reliquam vero de residuo. Item certum est q̄ fructus nō debentur rōne seminis sed corporis ex quo percipiunt̄. ff. d̄ vsuf. qui sit fundum in pzi. Itē de planta. C. de rei ven. si qs sciens. equiparando igif̄ lata z plantata z merito vt i sti. de re. di. §. qua rōne. z. de deci. non est dicemus ex p̄dijs fructus z ex fructibus decimas simplr̄ ex corporuz iure deberi z sic vtriqz ecclesia ad qd̄ bene faciāt leges. ff. ad muni. filij. §. ij. z. l. ordine in fi. z. l. incola. z. l. de iure. §.

a C Si qs au
diuit diuina.
Et de. De. de
cubaldis. i tra
ctatu q̄rte ca
nonice.

ij. C. de muni. z. origi. l. i. z. optie vltima in fi. p̄terea istud qd̄ est patrimoniale minus agnoscat̄ vbi cūqz est p̄ri moniū. C. de muli. z. vbi mu. serui congru. l. ticia. **P**reterea fingamus ista duo predia duos parentes porzoz sicut ergo filius vtrunqz parētē integraliter alere cogit. ff. de libe. agno. si quis a liberis circa princ. sic z de his porris dicaz quo ad ecclesiam. **T**ertio eqtas facit pro hac pte. qd̄ enī si porzine nō fuissent plantate. Itē in se sunt fructus z ad vsū z ad precium percipiendum. z p̄ secūda facit q̄ si porzine fuissent empte zc. vt. s. dixi. **Q**uarto opi. **Ja.** pro his facit de qua dicam infra. **Q**uinto facit regula scōm naturam. ff. de reg. iur. z hoc eo. ti. qui sentit onus cum suis concor. **C**ontrariū. s. q̄ neutri debentur sic probatur. dicitur **Numeri. xvij.** decimaruz oblatione contenti ml̄ amplius possidentes z **Mal. iij.** vt ci bus sit in domo domini. z. xvi. q. vij. c. i. s. iure positio ecclesia non p̄struitur sine dote. ergo cum clerici non sint illis p̄tenti nec illis indigeant. ergo nec illis debentur. q̄ vero sine dote nō sit ecclesia constituenda p̄z de conse. di. i. nemo de conse. eccle. vel alta. cū sint vbi de hoc in autent. vt nullus edifi. ora. do. §. i. col. v. ex quo ergo ponimus ecclesiaz ponimus eam dotataz. ipsius ergo rector z clerici viuant de fructibus ipsius dotis z decimas nō q̄rant. faciat ad hoc illarū partiz consuetudo in quibus decime non soluuntur que vt de iure valere. s. de parroch. c. fin. de deci. cōmissuz ibi solebant z. c. in aliquibus in fi. potest etiaz consuetudo qd̄ princeps. s. legez condere intrpretari z abrogare z dixi de hoc de consue. c. fi. sed papa certis personis decimas remittit vt p̄z de deci. ex parte. i. quod intellige vt no. xvj. q. i. §. si ergo. z. de deci. a nobis. ergo z **P**ōt cōsuetudo. nec debemus presumere deus velle tātam multitudinem non soluentium decimas perire de **hap.** maioris ver. absit. Itē pro maiori parte theologoz p̄cipue mendicantes hoc tenēt z predicāt vt notauit de deci. c. i. li. eo. Et respōdent ad auctoritatē veteris testamēti p̄ceptū de soluendo esse mortale sed de quota soluēda dicunt esse cerimoniale vel iudiciale. s. cōmunius dicūt eē iudiciale cū cerimonialia veteris legis tēpore noue non debebāt ad litterā seruari iudicialia vero sic l3 non obligēt ex p̄cepto. Ad auctes noui testamēti **Mathe. xxij. z. Luc. xi. z. xvij.** respondēt q̄ in eis dicitur. ve quid decimatis. zc. ibi hoc oportuit fieri scz in veteri lege. illa vero verba decimas dñiū que possideo non fuerunt p̄ceptiua xpi vel euangeliste sed quedam ostentatiua narratio pharisei. pōt autem p̄ceptum de decima aliquid figurare cum. n. denarius numerus quodāmodo sit perfectus. ad quod de conse. di. v. ieiunium. cum sit primus limes numeroruz. illo. n. finito incobamus ab illo quod per se patet hz idem designare quandam p̄fectionē quas illi tunc decimas soluentes habituri erant per aduentū christi. **Inno.** vero per multas auctoritates p̄bat sup rubrica de deci. alias est gl. in vl. c. de parroch. cōtrariū z reprehendit hos nouos doctores attemptates docere cōtraria doctrine quattuor principaliz dotorū eccle. Ad dec. vero allegatas responde vt in eis notauit. Nos vero iurisse tenemus decimas z integras sed deberi saltes p̄p̄concur suz dicemus neutri deberi vt sic inuicem se impediant. argumen. ff. de vsuf. quotiens. qbus modis vsu fru. amit. l. ij. in fi. de lega. i. §. fin. z plura exēpla de hoc h̄ntur. ff. de re. du. l. si fuerit. i. rñ. faciat quod no. de elec. c. penul. s. eo. li. pro hac parte facit regula que in obscuritate iurium reum absoluit eo. titu. cum sunt partium. z. ff. eo. fauorabiliores. possēt et allegari q̄ locus eēt gratificatio ni. ff. de le. ij. si qs seruum. §. si inter duos de cōdi. inde. l. plane. ff. loca. in nau. ad sil. si qs in graui. §. si cū omnes d̄ rescrip. c. pe. de elec. c. pe. lib. eo. **S**olutio huius qōnis colligi potest ex notatis p̄ **Ain. A. A. Pby. z. Ja.** de deci. cum non sit vbi **Aincen.** ex verbo incremētū ibi in p̄n. c. arguit secūde ecclesie decimā deberi: z illud ibi tenēt a fertiue ipse **Ainc. z. Pby. Ja.** vō tenet vtriqz deberi z ex

verbis suis videtur vtriq; deberi integram ipsorum gl. ibi posui et per predicta patet Vincen. arguendo et alios asserendo concordans qd secunde debeant qd puto verum. Sed est sciendum qd ex porris plātatis duplex fructus habet alter est in seie pducto per porrus et de hoc fructu nō proponitur qd quasi non dubia cum illud semen nō solum nutriatur: imo etiam nascatur ex humo huius p dii vbi fuerunt secundo plantati et sic fructus oīo altera tus et sic idem de eo qd de grano vel alio fructu. s. eo. ex p te. ij. z. c. tua. ij. z. c. pastoralis. Sed proponitur questio de ipsa substantia porrorum quam summus in fructu ad olus quod est optimum in augusto cum carnibus porci nis vel ad ipm crudum comedendum quod multis placet vel ad his similia. puto aut sequendo pdictos de his integrā decimā secunde ecclesie deberi. vbi fuerunt plantati per ea que dicta sunt. s. in parte secunda. precipue in ver. item quo iure. naz et si ille porrine fuissent furtive tñ prochialis ecclesia que in predialibus psequitur qd suū est exigeret decimā. et qd plus est et ab inuasoze predij vt no. eo. ti. ex trāsmissa in si. pme gl. z. xvj. q. i. decimas. dico autez qd prima ecclesia ab ipso dño porzinarum et porris fundi. exigit decimā ad estimationem ipsaz porzinarū. estimatio at debetur quasi quo ad primūz predium et ipsius dñium per radicationes secundi sint cōsupte. pro consumptis aut bene soluitur estimatio. xvj. q. vij. quicūq; de transac. veniens. et no. de re. permu. c. si. de re. ecc. nō alie. vt super. et per hoc qd dicam. de estimatione porzinarum deberi prime ecclesie soluta sint quasi oīa iura inducta in pma parte. ad id at quod ibi allegabā de cā originaia que prefertur et in eadem reuocatiue vel nutritiue. Et qd mancipia distinguunt genere nō loco enutritio nis facile respōdetur. locus. n. vbi lares habet et nutritur hō liber vel seruus nō irradicat sibi ipm hoies sicut huius porroz que illd sibi incorporat radices protelat huius more infundit et qualitatez mutat. lvi. di. nasci. cibus et potus nō irradicat sibi hominē: sed irradicat ab hoie per quod et ipsius cibi et potus mutatur substantia. et sic facit pro. et sic et respōdet ad argumenta do. Adilātie coniugis dilecte. arguebat. n. pro me super hac qōne cōsulta ad instar principis in auc. vt indi. sine quo. suff. s. h oīa apud nos cogi col. ij. potiorē esse eāz prioris. dicebat in. absurdūz qd si filium suum alia mulier lactat et nutrit illius nutritis cā potior dicat in filio. responde filius ille nō irradicat nec coaluit corpori nutritis sicut porrū huius. vñ si natura hoc oparet qd filius ille corpus nutritis reingrederetur ibi generatiua resumēs pncipia dicem? eū filiu secunde et nō prime. Ad dec. litteris responde negari nō posse illum clericūz receptūz auctoritate illius qd perfecit maxie qd certū est p primas monitorias nullūq; ius acquisitū quod afficeret: sed hoc solūz excludit ne ecclesia illa dicatur grauata p illū quasi grauamē attribuendūz sit incohatt. psequēs enī non potuit dici grauasse faciendo ad quod tenebat ex quodaz debito honestatis. Ad glo. Inno. dico qd concoz. solutioni quis illius herbe palle lz transiuerit cum onere debetur decima in estimatiōe non in re consumpta et sic et satisfit decr. pastoralis et dec. cū non sit. Ad iura vō inducta p ea parte qd diuidatur decima facile responde. si enim diuidit predium de cōmuni peccunia emptūz quid miri. Idē de bonis cōmuniter acquisitis. Idem in decima pastus pecorū et de decima personali. Idē i canonica in his enī et similibus neuter potior nec appet ratio quare plus vnicā alteri vel quare vtriq; integra debeat. eodē mō responde ad ea que inducta sunt de cursu. in illis enī certū ē duobus nō deberi: sed vni nec apparet cui et de hoc de iurepa. cū aut de rescip. c. pen. lib. eo. Si dicatur qd per predicta deterior sit conditio coloni qd si in primo predio plantasset fateor et sua volūtate subijt ad h pre. l. vl. i. si. C. d. muni. et origi. lib. r. et ad hoc de offi. del. ab arbitris lib. vi. et quod ibi no. et forte et erradicatis porris aliud ibi seminauit vel

plantauit ex quo fructū percepit vel satis sit qd hoc facere potuit sicut et alias sufficit qd hereditas poterat eē dānosa insti. d. auc. tu. s. i. Nec sic proposita allegata soluta et responsa quisq; studiosus precipue doctor supplenda et corrigenda suscipiat. inest enim actori libentius discere quam docere.

¶ Si sentit lv. et contra vnus intellectus est qui sentit commodum sentiat onus et hunc gl. prosequit. alius sensus est qui non sentit onus nō sentiat commodum. et pro hoc. xxxi. distin. preter bec. s. eodem lib. de elec. generati. s. illos. et in quantum affirmatio et negatio sunt contraria iste sensus plus conuenit littere. cōtra iura primum ponitur pro econuerso. non enim est cōtrarium sed idem vel simile per conuersum h pmissi vt aptius ingrediar verba dñi qui obijcit non procedere illud generale quod hic colligitur scilicet qd contrariorū sit eadez disciplina immo generaliter debebat dici contrarium quod de vno contrariorū predicatur affirmatio de reliquo predicatur negatio quod est oppositū vel quod idē est si de vno disponitur affirmatio de altero negatio. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt. l. i. istitu. de tut. o. et cura. s. qui accusare. et patet. xxxij. di. hospitaliū in fine. vbi de hoc. et facit quod dixi. s. eo. nemo potest super prima glo. Item dicimus ad positionem vnus contrariorū sequi remotionem alterius. ff. de verbo. signifi. l. bec verba ille. et de instuto. l. sed et si pupillus. s. et instutoria. dicit dñ. qd vbi de quolibet contrariorū respondetur affirmatio vel de quolibet negando simpliciter verum esse eandem esse disciplinam contrariorū instuto. de cōtrahen. emp. s. cum autem de ca. tollen. l. vna. s. pro secundo de fur. l. fina. s. sed cuz in secunda. ff. de vulga. et pu. sub. et si contra tabu. de lega. i. si ex toto in pncipio. et de lega. iij. l. fina. tūc enim est eadem in genere et eadem in specie et eadem quo ad numerum cum scilicet eadem verborū cōceptio vtrunq; contrariorū disponit s; illo respectu qd diuersa disponit potest ratioe affectus vel effectus i plura particularia diuidi et sic diuersa iudicari. sed vbi de altero est affirmatio et de altero negatio non ē eadem s; cōtraria dispositio: sed pro tanto dñ eadem disciplina quia vno cognito habetur cognitio alterius vt in iuribus allegatis. s. ver. vel quod idem. et ff. de preto. stipulatio. l. i. s. stipulationum. bene ergo dicitur eadez disciplina vel doctrina sed non bene tunc diceret eadem dispositio vide quod scripsi de sumo. nemo. super vlt. glo. ¶ Prima glo. dicit vnde sumpta et ponit exempla in vtroq; dicto. secundo ponit quattuor casus quibus facit regula. ¶ In prima glo. ibi scdm naturam est cōmoda cuiusq; rei sequitur eum sequi quem sequuntur incōmoda: et ibi id quod possit sicut post perfectam venditionē emptori accedit cōmodum rei vendite sic incōmodum: et ibi cum dos filie post datam dotē a patre filia paciscendo meliorem cōditionem patris facere pot. deteriorē non: et ibi lz per pactum diuisionis heredū actio creditoris non mutat ipsi tñ ex stipulatu vel pscriptis verbis tenentur ad pacta implenda. ¶ In prima glo. abi. j. eo. rōm. z. s. e. li. de electi. cum non deceat. et ibi id quod possit vbi sicut post perfectā venditionē emptori cōmodam accedit rei vendite: sic et i cōmodum. Item sicut diminuta parte heredis scripti p contrata diminuit onus legatorum: sic ea aucta auget. ff. de vulg. et pu. substi. l. et si cōtra ta. et de le. iij. l. si. et ibi ob lucrū vide quod no. de nego. gest. l. si negocia absentis.

¶ Ec regula facit ad qstionem de familia moñ. puilegiati in hoc qd tpe iterdicti abbas et conuētus familiares suas possint admittere ad diuina qd etiam familiares post puilegium recepti possint admitti vt sentiant cōmodū q sentit onus per hanc regulā. ¶ Ultra id allegant quattuor ad hanc ptē totidē ad priam datur solutio distinguens

a Cōtrario- rum sit eadem disciplina. Ad de. gl. in cle. i. de sen. ex. Archi. in. c. sciendum. vij. q. i. l. i. ff. d. his qui sūt sui vel alie. iur. et in. l. sciendum m. s. si. et ibi glo. ff. q. s. a. t. f. da. cogun.

de pcur. petitio de deci. ex multiplici. deficit et rō consi-
 tutionis que ē vt ep̄s pvideat s̄ dispendia ecclesiarū qua
 rum z clericorū p̄ d̄. lxxviii. di. quoz vices. xcvj. di. in scri-
 pturis. imo si diceret de se intellexisse inanis esset proui-
 sio cum in sua ptate foret p̄sentire z dare licentiā z p̄ tan-
 to nullus pōt sibi sperare. ff. de arbi. l. penulti. ¶ Tertio
 d̄r idem ex p̄sonis vendentiū posito. n. nō cōprehēdi epi-
 scopū qui est caput sequet̄ nō cōprehēdi suos canonicos q̄
 sunt sua mēbra de his q̄ si. a. plat. nouit. vij. q. i. scire ad h̄
 faciunt. xij. di. c. i. ij. q. iij. si q̄s ep̄s qd̄ no. lxx. di. nullis inui-
 tis in glo. magna. z pcedat hoc tum pp̄ honores ecclesie
 cathedralis de pben. q̄uis lib. co. tum pp̄ comertatem
 facit. ff. que ad. serui. amit. si cōem z qd̄ no. d̄ iurepa. c. vno
 eo. lib. z vide qd̄ no. de his q̄ si. a. prela. cum apostolica in
 glo. ideo no. qd̄ facit satis ad casum. cōcludit̄ ḡ ex his tri-
 bus cōstitutionē in casu pposito locū non h̄re vt sic p̄ ca-
 nonicis fiat benigna interpretatio s̄ ep̄m qui leges debuit
 apertius dicere hoc eo. tit. s̄ eum cū concor. pro hoc etiā
 facit qd̄ scripsi de resti. spo. cum venisset ad si. pro solutio-
 ne s̄rij de decr. pastoralis de priuil. ¶ Scdm̄ principale
 qd̄ respicit ad defensionē canonicorū est qd̄ ep̄s sic emēdo
 licentiā dedisse vt cum. n. emptio a p̄sensu pcedat istū.
 de ob. que ex cōtrac. ep̄s emendo verbo z facto consensit
 de his que si. a. ma. par. ca. c. ex ore. lxxij. di. adrianus de p̄
 ben. dilecto de priuil. cū olim. nā si scriptū testē esse sapit
 p̄sensum pp̄ que ēt quis iuri suo renunciat de transac. ex
 l̄is fortius vbi q̄s principalis est auctor p̄ctus vt h̄ si cō-
 sensit l̄iam dedisse vt cum iura p̄miceant ista duo d̄ cle.
 quozūdā. ij. r̄. lib. vj. facit eo. ti. q̄s sit. z. c. si religiosus p̄i-
 cta cū decr. post translationē in p̄m. de renū. ad idē. lxxj.
 di. c. i. z. c. hortamur. p̄iuncta cū. c. si q̄s ep̄oz. xvj. q. v. sicut
 ep̄s dispēdando sup̄ pluralitate b̄ficiorū d̄r dedisse licen-
 tiā nō residēdi i altero vt no. vij. q. i. si q̄s in clero d̄ pre-
 ben. qz in t̄m. Item facit. qd̄ no. xcv. di. ecce ego in glo. cū
 ep̄s. Item verbū licentiē in iure q̄nqz sumit pro l̄ia ge-
 nerali. xvj. q. i. cunctis. nisi addat verbū sp̄ali de elec. fun-
 damenta z de tēp. or. c. i. Item l̄ ancilla s̄bete d̄no igno-
 rante vel s̄dicente non p̄iudicet d̄no de quig. ser. c. i. si t̄i
 d̄ns eā vt liberā tradat libero in vxore illaz manumississe
 censet. in aut. de nup. s̄. si vero ab initio. fortius si cū ea s̄
 hat sicut p̄onus s̄bendo cuz liberta remittit opas. ff. de
 op. li. liberta z. c. e. ti. liberte. ad h̄ facit qz vbi requiritur iu-
 dicis auctas iter partes si altera partū iudex est ipsius
 p̄sensu gerit auctem iudicis huius p̄ in adoptionib̄
 z emancipationis. ff. de adop. si cōsul. z. l. seq. ad idē qd̄ de
 manumissione d̄r. ff. d̄ manu. vin. l. i. z. l. apud filiū. ad idē
 due leges p̄iuncte. ff. q. mo. pig. si cōsenserit. z. c. t. l. t̄iens.
 sine p̄sensu. n. creditoris nō vendo sibi rē obligatā. sed si
 obligata erit duob̄ z illā eis vendo v̄ venditio. ad idem
 eo. ti. l̄utius titius vbi vxor cū viro tradens rē in dotē re-
 nunciat hypothecē quā habebat in illa. Itē electus cō-
 promissarius p̄sentiendo electiōi auget numez. z vt ele-
 gisse de elec. cū in iure. Itē si electus erat cōsiliarius eo.
 ti. cū in veteri. Itē sicut se h̄z p̄stō principis ad principes
 sic p̄stō ep̄i ad ep̄m. sed testm̄ qd̄ principis cōsciam t̄z om-
 nium testamentoz solēnitatem supat. C. de testa. osum ḡ
 zc. cōcludamus ḡ interpretanduz vt res valeat de v. sig.
 abbate z large in fauorem s̄ctus de dona. cum dilectus.
 ¶ Tertiu principale p̄ canonicis est pbare qd̄ dato qd̄ p̄
 dicta duo cessarent nō possit ep̄s venire s̄ contractū nec
 canonicos punire. p̄ per decr. veniens de trasac. vbi quo
 ad trasigentē valet s̄ctus l̄z non iteruenerit supioris au-
 ctoritas q̄ requirebat̄ z regulariter nō l̄z alicui v̄ire s̄ fa-
 ctum suū etiā improbatū a iure de si. presby. venies d̄ cle.
 piug. diuersis nec mutare cōsiliū hoc eo. tit. imutare. z
 i regula qd̄ sel. z si dicat hoc fallere eū agit de renūciatōe
 rez alicatay ab ecclesia. xxxv. q. ix. q̄ quis z not. i. c. diuer-
 sis. r̄ndetur illud pcedere cū reuocat alienans sed hic re-
 uocare vult emens q̄ emē n̄ prohibet sine p̄sensu ep̄i sed
 vendere. vide qd̄ circa hoc dicam infra parte. ij. circa finē.

Item qd̄ condēnare nō possit probat̄ absurdū est. n. ex co-
 dē facto vnū reportare cōmodū z alterū incōmodū. xxx-
 ij. q. vj. nihil iniquis de adulteris. c. pe. z vl. z de h̄ d̄ excep-
 dilecti. sed hoc hic eueniret ep̄o rebabente precū z cano-
 nicorū penā ibursando de offic. or. dilectus ergo zc. nam
 istos par facinus inquinat zc. xvj. q. iij. sane ne fieri d̄z ep̄i
 conditio melior delinquendo. xvj. q. i. legi. de pben. cū q̄ li.
 eo. z si deliqrunt canonici: adiunt ep̄us ad peccandū. ij.
 q. i. notū. excipient ḡ canonici q̄ pari crimine infectus il-
 los iudicare nō d̄z. iij. q. vij. q̄ sine z. c. postulatus z. c. indi-
 cet z facit qd̄ no. Accur. C. de libe. cā. l. si filiū z si dicat illū
 exceptione criminis repelli nō posse saltē eius auctas il-
 los excusare d̄z. vij. q. i. eū q̄ vbi de h̄. lxxij. di. solonitae. xx-
 vij. di. diaconi p̄ q̄cludit illos p̄ ep̄s p̄iuri n̄ posse. ¶ In
 s̄rium correspōdēdo p̄dictis q̄ p̄stō cōprehēdat casuz rō-
 ne rei pbatur sic noua lex p̄tinere nō v̄ ad casus p̄uisos.
 ff. de pe. sanctio legū. i. magnis aut reb̄. p̄uisus est a iure.
 itelligat̄ ergo p̄stō de paruis q̄ ēt notat vniversale nega-
 tium ibi. nullā alienationē zc. facit. xix. dist. c. i. de deci.
 ad audientiā cū concor. z dato qd̄ dicat̄ reduci ad ius cōe
 nō ob. cū ēt terrulas minores p̄lati sine consensu ep̄i non
 alienant. xij. q. ij. abbatib̄ vbi h̄ t̄z archi. z facit. xvij. q. iij.
 i venditionib̄ l̄z sine cōsensu capituli id possit ep̄s vt i. c.
 terrulas qd̄ cōprehēdat ēt rōne p̄sone eminentis p̄z qz i ge-
 nerali sermone icludit̄ persona loq̄ntis arg. xxxij. q. v. si
 nō l̄z. vbi de hoc. ff. de pig. paulus z vt no. i. decre. petitio
 de iureiurā. s̄ria sunt sp̄alia. dat̄ ergo qd̄ pro hac pte stat
 regula qd̄ p̄z ēt. qz hec ps conuenit p̄prie significationi v̄-
 borum i qua recedere nō dēmus nisi ex cā. xvij. q. i. his at̄
 de spon. ex l̄is. generale aut̄ vel idēfinitū verbū de se oīa
 cōprehēdit de priuil. qz circa cū cōcor. ep̄s ergo statuens
 i generali sermone seipm̄ icludit ne qd̄ alijs p̄hibet sibi
 liceat. ix. di. iustum imo id facere non d̄z a quo alios p̄hi-
 bet de na. ex li. ven. c. vno. Itē de v̄dentibus canonicis
 p̄z q̄ canonici cathedralis ecclesie bene intelligunt̄ noīe
 clericorū b̄ de v. sig. cū tibi de p̄uil. p̄ exēptionē lib. vj. sicut
 ipsa cathedralis regulr̄ continet̄ noīe ecclesiarū de v. sig.
 cum clerici l̄z in mā beneficiari z odiosa sit. secus de p̄be.
 q̄uis lib. co. ¶ Scdo qd̄ emendo nō videat̄ dedisse licen-
 tiā p̄z. qz alijs est auctorizabilis p̄sensu que d̄z p̄bere
 p̄latus a cōsensu s̄bentiū qz p̄mus d̄z p̄beri cā cognita z
 approbata. x. q. ij. casellas vers. q̄ si necessitas qd̄ h̄ nō fu-
 it simplr̄ s̄bendo z constat qd̄ s̄rit vt q̄s alijs z veniant
 argumenta de tanq̄z de elec. cū iter can. z. c. cum iter vni-
 uersas. z si dicas qd̄ saltē tacite p̄sensisse videat̄. r̄ndetur
 hic regi l̄iam z p̄sensum nec de iure sufficit tacitus i p̄-
 petuis alienationib̄ de his q̄ si. a. prela. c. ij. sed requir̄ ex-
 pressus z subscriptio eo. t. c. i. xij. q. ij. sine. xcvj. di. b̄n̄ qd̄.
 ¶ Tertio posito qd̄ dicat̄ ep̄m s̄bendo cōsensisse vel licen-
 tiā dedisse ita qd̄ p̄stōni locus nō sit: iure t̄i cōi vitiaret̄
 s̄ctus qz i facto suo ep̄s auctorizare nō potuit. sufficit ho-
 die cle. de re. ec. non alie. si vna. z vide qd̄ ibi no. debuit ḡ
 superior adiri i hoc s̄ctu sicut z aditur i iudicijs iter pre-
 larum z capitulū vt no. de rescrip. edoceri z. v. q. iij. c. vlt.
 z i iudicijs quasi s̄himus. ff. de pecul. l̄z. s̄. sed si filius. p̄-
 terea frequenter videmus qd̄ rōne officij p̄hibetur quis
 s̄bere vt iudex cū subdito. C. de cōtrac. iudicū. l. i. ff. d̄ cō-
 trabē. emp. nō l̄z iconomus cui vel cuius cognat̄ res ec-
 clesie v̄di n̄ pōt. C. de sa. s̄. eccl. aut. q̄buscūqz. x. q. ij. nec
 vsus nec aduocat̄ cū cliētulo. iij. q. vij. si q̄s adeo z. C. de
 postu. l. quisqz. idē in medico quo ad infirmū. ff. d̄ vari. z
 extra. cog. l. medicus z tutor cū pupilla. C. de iter. matri-
 mo. l. ij. tutor. z facit. vij. q. i. cōstitutū z qd̄ ibi not. sic z in p̄-
 posito. ¶ Quod possit punire canonicos vt qz quotiens
 factum iprobat̄ a iure licitū est alicui venire s̄ factū suū.
 ly. di. penitētes z de hoc de elec. nosti. z potissime cū agit̄
 de reb̄ ecclesie male alienatis reuocadis. nō obstat qd̄ di-
 xi. s̄. an̄ finem p̄ime ptis qz hic ep̄s non ipugnat s̄ctum
 vt emptoz. sed vt ep̄s cuius l̄ia nō fuit habita qd̄ facer̄ e
 pōt iuitis v̄dentibus. xii. di. si qua de reb̄ z. c. p̄carie. nec.

a ¶ Verbū li-
 centie. Ad d̄ qz
 h̄ v̄bum q̄nqz
 ipostat liberā
 z oīmodā ptā
 tez vel ad arbi-
 trium boni vi-
 ri vt l. l. alto. ff.
 de alimen. z ci-
 ba. lega.

b ¶ Canonici
 cathedralis ec-
 clesie b̄n̄ intel-
 ligunt̄ nomie
 clericorū. Ad d̄
 p̄ de. de ancha.
 trepe. c. i. d̄ cō-
 sti. Car. zaba. i.
 c. ad aures. i. i.
 no. q̄ me. cau-
 sa. Abb. i rub.
 de vi. z ho. cie.
 Abb. i. c. bone
 el. i. de postu. p̄
 la. Domi. i. c.
 i. in. s̄. ne aut̄ d̄
 here. li. vj. l. o.
 ro. in. l. ij. ff. de
 ver. obli.

venit factum fuit qd hoc facit vt alius cōtraxit enim vt
 pzinatus z reuocat vt eps. iij. q. si contra psem z facit qd
 no. Ho. de presumpt. litteras. z vide qd ibi scripsi sup. i.
 glo. de delegato q reuocat sniam quas tulit vt arbiter.
 Item ipe sbendo nō est transgressus constitutionē que
 ipm non ligabat nec ligare poterat. vt. s. dixi. Non ē aut
 nouum q in eodē facto duoz vnus solus peccet. xxxij. q.
 v. pposito z si dicas deliquit hoc non repellit a iudican-
 do ordinariū tollerati. viij. q. iij. nōne. nec est vcz q mul-
 ctando canonicos sit melior conditio epi. qz penam illaz
 imburfare non dō vt no. de preben. psbyteri z vide qd ibi
 dixi. Soluendo dixit Guido epm non audiendū z pe-
 nis statuti locū non esse qz si dicit scētū non tenere ex iu-
 ribus cōstitutionis sbendo cōsensisse z licentiā dedisse
 dicef p prima iura. Nec dicat de auctorizatione in facto
 ppzio hoc nō est curandū vbi de constitutione tm querif
 q nō ledebat data licentiā qualitercunqz verbo vel facto
 expsse vel tacite in scriptis vel sine. faciat ad ista de. de cō-
 ces. pben. c. vno. vñ. qd etiam. Si vō ex viribus iuris cōis
 dicat scētum nō tenere hoc nō pcedit. qz scōm no. xij. q. ij.
 abbatib⁹ inferiores i minutis nō hnt necesse hre consen-
 sum epi z si diceret sria opi. verior adhuc veditio epo fie-
 ri potuit. Nō obstat qd dō in facto suo auctorizare nō po-
 test qz capitulū. q. xvj. q. iij. z qd no. in. s. ibi pcedenti loq-
 tur qñ platus sbit cuz alijs ecclesijs nō cū ecclesia cathe-
 drali z sic ēt loquat de reb. eccl. non alie. si vna z vide
 qd ibi no. in glo. antepe. ad distinctionē facit de testa. req-
 listi. ad fi. z est simile qd scripsi de proba. ex lris sup. vers.
 egressus qñ aliud qñ canonicus agit super pdio prebē-
 de contra canonicum aliud qñ contra extraneum.

Quod alicui. lxxiij. gratiose h sol
 uit srium de. l. i. ad
 fi. C. de no. co. cō. fm Dyn. q hic ponit qd ibi
 no. z. s. de priuileg. sane in. i. glo. z bene facit.

xxvj. q. ij. nō exemplo vbi dicit tex. q priuilegia singulorū
 fm hieronymū nō faciunt legē cōem. Prima glo. re-
 mittit pro exemplis z pro mā z dat concordantiā. In
 prima glo. ibi exempla Dyn. ponit exemplū. si concedat
 alicui q subire nō teneat munera publica forsan qz in re
 prospera virtuose habuit in alijs ius cōe seruabat al. ff.
 de consti. prin. l. i. versic. plane ex his z. C. de decur. l. neqz
 dorothēū z. l. nullus lib. r. z. C. de epis. z de. qm idē dicas
 in priuilegio decimaz de quo. s. de deci. ex parte.

Ec regula vel ipsius ratio sūdat
 oplmionez que habet
 parochianum non posse p̄scribere p̄senta-
 tionē rectoris sue parochialis ecclesie cum
 illud sit solis patronis gratiose cōcessum per nullū aliū
 laycum vsurpandū. Ideo hanc qōnem sic psequar pmo
 ponendo glo. quam posui de elec. qrelā. scdo ponā moti-
 uuz meū z formā cuiusdā snie papalis. tertio tollā rñsio-
 nem q fit ad dec. qrelā. quarto fortificabo solonem meaz
 quinqz eqtatibus. qnto tollā tria q fundāt opinionē sri-
 am. sexto rñdebo ad duas gl. vnā ēt dec. iducēs. septimo
 ostendā solonē meā verissimā p locū a diuisione. Pmo
 sciendū me sic scripsisse i dec. qrelā de elec. sup. vii. po-
 pulus p hāc lram tenebat dñs meus Marsilius noie q
 parochiani vl̄ populus possidē z p̄scribere pnt ius pre-
 sentādi i sua prochiali ecclia facit. xvj. q. i. sic viue z. c. si qs
 monachus i fi. z qd ibi no. Hugo. z qd no. lxxij. dis. i. sum. z
 c. creatina z qd no. Jim. j. eo. qd qs vbi vide sup. vñ. abusuz
 z cōpost. de s̄pt. caplm vbi dixi post glo. in vñ. qri p̄r.
 vbi in hoc patronos z prochianos epparat. p eundē mo-
 dū inducūt. q. xxx. Jo. d deo q fundat sup p̄tatione ppli
 ad idē. j. e. gnāli li. vj. d. Jo. d motemurlo disputādo ter-
 minauit h sriuuz rñdens ad hāc dec. q hic ppl̄s p̄sidebat
 p̄ronatū nō actū p̄tandū tm pbans id p verficulū salua
 q sequit z hoc ēt t3 Archi. q plenissime de hoc no. lxxj. di.
 hortamur cū qcor. qd no. j. eo. sacrosancta. z vñ q dicā d
 excep. cū venerabilis ad fi. in gl. no. q p̄mā sequoz. qd hic

nō psequoz zc. z hoc remitto. nō displiceat illa iteratio q
 decurtatiōi dicēdoz dabit auxiliū qua ēt de cā q alle. Ar-
 chi. ad hāc ptē hic nō repetā. z qz vt dicit hierony. sup hie-
 remiā nāle ē vt qs genitale diligit solū. z nil hēat dulci-
 p̄ria huius p̄rie z s̄uetudinē z mei magistri opinionē de-
 fendā iuriscōsultū cassū imitādo de quo. ff. de ar. dicere
 aut. s. i. pp que duo z tertū qd dicā in fin. excuset austerā
 locutio quā submittā. Est aut p̄sciendū q tpe Nicholai
 iij. qd fuit in curia s̄ p̄sentatos a pplō scē Lecilie de flo-
 rentia cū diocefanus p̄sentationē ipsam nolūisset admit-
 tere appellauit ad papā z fuit snia lata p ipso quā papa
 cōfirmavit inserto tenore snie z p̄firmatōis executores d-
 dit quas lras penes me habeo insinuatā quaruz verba
 respiciētia p̄positū sunt h. Nicholaus zc. dilecto filio
 psbytero z rectori ecclesie scē Lecilie flor. salutē. ea q i iu-
 dicio zc. sane petitio tua nobis exhibita p̄tinebat q cuz
 tu ad ecclesiā scē Lecilie florē. tūc vacatē p mortem zc. a
 prochianis ipsius ecclesie ad qd de antiq̄ z approbata. z
 hactenus pacifice obseruata z s̄uetudine p̄sentatio ad eā
 dē ecclesiā cū vacare cōtigit p̄tinet venerabili fratri nro.
 A. epo florē. fuisse canonicē p̄sentatus idē eps te ad eādē
 ecclesiā admittere s̄ iusticiā recusauit pp qd tu ad sedem
 apostolicā appellasti. narrat demum qñ duo auditores
 successiue dati fuerūt ad cām z quō scōs p ipso tulit sniaz
 quā p̄firmat ipsi inserto tenore z fuit hoc apud vrbē vete-
 rē p̄tificatus sui āno. iij. Ad executores aut scā eadē nar-
 ratione zcludit q ipsi vel alter p̄fatā sniam aucte aplica
 exequant iducētēs zc. Et attestoz q in lris illis. nihil ise-
 rif qd p̄dem intellectū mutet. z h̄ istud sufficeret ad robur
 opi. illi de re iudi. in causis adhuc tñ opinionē z sniam
 adiuuabo. Et p̄ si tollat rñsio q fit ad decre. querelam
 ibi hēmus casum. z pp rñsionē illā videre volui antiquā
 que tñ nō auxit intellectū. dico aut q nulla necessitas co-
 git illū vsic. salua id sonat qd dnt s̄ est eius mēs q cū lra
 nō dicat pplm p̄scripsisse. s̄ solū possedisse actū p̄sentādi
 ecclie sancte agathe q se dicebat patronā. si ita erat eui-
 cere poterat ex iure p̄ronatus illū actū p̄sentādi z posses-
 soze. z tūc esset qd sup iure p̄ronatus ex quo iure ageret z
 qd forsan p pplm negaret. cū ergo populus ibi nō fuerit
 in cā h̄ obtinuerit pp sue possessiōis cōmodū p̄sentatus
 ab illo ad cautelā vel zsolationē succubentium papa p̄-
 testatus est q de suo iure p̄ronatus agere possent s̄ pplm
 z sic hēmus d qōne casū. Itē snia supra scripta. Nec autē
 fortificat eqtas. nā z si dicat sria opi. in laycis nō parro-
 chianis p̄cedere cesset tñ in prochianis z hoc triplici re-
 spectu. P̄mo qz p̄ticipat ex iure prochiali p̄uationi re-
 ctoris: p̄nt ergo p̄ticipare creatōi facit de offi. archi. ad h
 in fi. in aut. de defen. ci. s. nō h̄ite col. iij. z p cōuersum re-
 gula. i. s. e. ti. ff. e. ti. nihil tā ad p̄mū de simo. suā. z qd not.
 d offi. dele. venerabili in fi. iij. gl. de reb. ec. nō alie. si qs in
 gl. pe. z in dec. vt circa p̄n. de ele. li. eo. Scdo qz ip̄s icum-
 bit ab illo audire diuina z p̄cipere sacra pp qd equū ē q
 illoz p̄posito zgruat de postu. p. c. i. ad fi. z experientia do-
 cet q efficacius laborant ad h̄ndum idoneū quam illi pa-
 itroni qui prochiani nō sunt. Tertio qz participat dotati
 oni. nā sicut rector alimentat ex datis p patronū sic ēt ex
 obuētiōibus q̄s a prochianis recipit. z in qbus zstiat vi-
 de q dixi de prochi. sup Reica q̄rū z s̄sideratio. h̄ ēt inter-
 dū in fundatōe z dotatōe de ec. ed. ad audientia. i. z dixi
 de p̄se. ec. cū sicut sup. i. gl. z cōstat certas ecclesias oi alia
 dote carere qd miri. ergo si ad p̄sentatiōis actū possiden-
 dū z p̄scribendū habiles esse dicant absqz eo q iura vete-
 ra hoc p̄mittebat eisdē ēt in ecclesijs collegiat̄. xxxix. di.
 petrus. lxxij. dis. de petro. lxi. di. studij. lxxij. di. plebs dio-
 trēsis. z. c. creatina. Itē zclusionē arch. que distinguit p̄-
 sentationē a petitōe dicēdo q simplex petitio possit cōpe-
 tere pplō de sta. mo. qd dei timorē fateoz: cū non possidet
 p̄sentatiōis actū secus in possidēte alias cū petitionē illā
 sine vlla possessiōe vna vetula de prochia facere possz ab-
 surdū esset nō plus dare p̄scribenti q̄ illi z non plus toti
 parrochie

habere vocē in caplo nec est maleficiū nec ē de sui nā illi-
 citū de qbus tm locū hēe vñ regula qd alicui. xlvj. dist.
 ficut nō suo. z iō lz aliqs certa legis rōne nō habeat vocē
 suo noie non ppea min⁹ admitti poterit z dēbit noie alie
 no nisi ei exp̄sse phibitū fuerit vt est dictū. nā certū est q
 bi q nō sunt de collegio nō hnt vocē ibi suo noie imo z ta-
 cite a drio sensu vident phiberi ne fiant pcuratores alio
 rū z sic p alijs nō admittant de elec. qz pp. §. illud ibi de
 ipso collegio zc. qsi a drio nō alij z tñ qz exp̄sse nō est phi-
 bitū si istituat pcurator poterit admitti vt ibi no. z est ex-
 p̄ssus eo. ti. si qs iuste. §. vlt. eo. li. q aut i alijs qz maleficijs
 nō hēat locū p̄sens r̄a. imo veri⁹ in talib⁹ possit qz aliēo
 noie qd suo nō possit pbat multas iurib⁹ z exp̄plis filius
 familias reglr p se agere nō pōt sine p̄ris p̄sensu z tñ vt
 pcurator p alio nō iniuste admittit ad agendū de pcur.
 nō iniuste nec i hoc requit p̄ris licētia vt eo. ti. q gñalr. §.
 nedū. s. eo. li. Itē minor. xvj. an. rem suā alienare vlt. se
 obligare reglr nō pōt z tñ. s. xvij. an. vt alteri⁹ gerēdo ne-
 gocia valebit alienatio vel obligatio scā ab eo p illo cui⁹
 negocia gerit vt eo. ti. q gñalr. §. vlti. Itē laycus spūalia
 p se tractare nō pōt cū talia hēe vel possidere nō possit d iu-
 di. decernim⁹. z tñ tam agēdo q̄ defendēdo i spūalib⁹ po-
 terit eē pcurator alteri⁹ eo. ti. c. i. eo. li. Itē m̄moniu car-
 nale p pcuratorē phib. xxiij. q. ij. honorant. s. e. li. d. pcur.
 c. vl. Sz pone q̄ ihabilis ad phibitū pro se istituif procur-
 ator vt phat pro alio vt pote solēni voto affrici⁹ vel vxo-
 rē habens vel p̄anguine⁹ vel affinis illius cū q̄ vel cū q̄
 phibit d̄z nūqd dicim⁹ qz iste ex causis p̄dictis vel silib⁹ pro
 se phere nō possit qd pro alio nō possit ad hoc d̄ procur. isti-
 tuti nō certe cū hoc nō sit exp̄ssum vt. s. dictū est. sic q̄ a simili
 prohibet pher pro se m̄moniu spūale eligēdo poterit
 nihilomin⁹ phere pro alio. silistudo aut ista bñ procedit d̄
 trāslatio. iter. vij. q. i. sicut vir z c. sicut alteri⁹. Itē inferior
 suo iure siue noie supiorē iudicare nō pōt d̄ ma. z ob. cū in-
 ferior. xxi. di. inferior. nec ei p̄poni d̄z. xxiij. di. a s̄bdiacono
 z tñ alteri⁹ noie cuius vice fungit iudicabit cū z p̄ponet
 ei. lxxiiij. di. honorat. xxiij. di. c. vlti. xxiij. di. c. i. de offi. de
 leg. studuisti. d̄ offi. dele. c. i. z. c. sane cū silibus. Itē si hēo
 feruitutē eundi p fundū tuū nō potes me prohibē euntē.
 aliū aut ius nō hntēz prohibē posses nisi in casib⁹ cocel-
 sis. i. di. oēs leges. xxiij. q. ij. d̄ns nr. Sz pone q̄ aliquis
 vadit noie meo q̄ alias p̄prio noie nō possit nūqd eū. pl. i
 bere poteris. dicit lex q̄ nō qz si ei nō liceat noie suo lz tñ
 noie meo hic est casus. ff. d̄ vñ. ob. si stipulat⁹ alle. xxiij. di.
 c. vlt. Itē eps noie p̄prio clericos alteri⁹ ordinare nō pōt.
 it. q. ij. nullus p̄mas. z tñ noie p̄rij epi hoc mandātis eos
 poterit ordinare. ea. cā. z. q. lugdunēsis. lxxj. di. p totum d̄
 tēp. or. c. i. eo. li. de p̄ben. si eps. Itē certū est q̄ libert⁹ non
 pōt p̄sonū in ius vocare suo noie. xij. q. ij. si sine z. c. q̄ ma-
 numittit. q̄ sunt leges posite. ff. d̄ in ius vo. z tñ hoc pote-
 rit licite noie alieno. ff. eo. ti. q̄sitū z no. in p. c. q̄ manumit-
 tit. xij. q. ij. z c̄t no. ij. q. i. phibent in glos. nisi atrocem zc.
 Itē gñalr vbiqz licite alteri delegat vel cōmittit qd sū
 delegatiōe vel sibi facta cōmissiōe exercere nō poterat vt
 apparet allegatis z de elec. cāmqz z. c. cū inter canonicos
 cū silibus. ex qbus oibus p̄z q̄ drium regule p̄sentis. f. q̄
 possit qs p alio qd nō pōt p se hz locū in his q̄ nō sūt ma-
 la vel illicita. z nō solū in his q̄ nullo mō sunt illicita vt i
 ml̄tis exp̄pl p̄missis s̄z i his q̄ q̄zuis d̄ sui nā nō sint d̄ gñe
 maloz applicata tñ ad certā p̄sonā q̄z̄tum ad illū illicita
 sunt vt apparet in ep̄o ordinare libto vocate q̄zuis ordia-
 re vel in ius vocare d̄ sui nā nō sint mala. i. d̄ gñe maloz
 applicata. tñ ad ep̄m alienū z libertū illis mala z illicita
 sunt qd bñ appet in penis statutis in iurib⁹ allegatis illd̄
 phibētib⁹. nisi. n. illis eēt illicita nō adijceret pena d̄ cō-
 sti. cognoscētes cū sua mā. arg. de pe. di. ij. §. opponit vñ.
 qd nulli leue zc. xxiij. q. i. n̄ auferam⁹. xxiij. q. iij. q̄ peccat
 z tñ in eis n̄ hz locū regula. s̄z eius d̄riū vt. s̄. pbatū est z
 vñ c̄rō in oibus p̄dictis qz plus q̄fert sp̄alis cōmissiō fa-
 cta ab hoie q̄z gñalis p̄tās data a lege qd dic vt. s̄. eo. li. d̄

offi. deleg. is cui. p̄dcā igit̄ ad casum n̄m applicādo cer-
 tū est q̄ hēe vocē nullo mō est illicitū vel saltē de sui nā d̄
 genere maloz. Et si forte vellet aliqs dicere q̄ p̄sonis p̄-
 hibitis iuris phibitionē se igerentib⁹ h̄ sit illicitum z
 sic tales lz nō admittant pro se nō tñ repellunt pro alijs
 vñ iterptabimur iura phibētia q̄ nō hēant vocē in caplo
 .s. noie suo hēe tñ poterūt noie alieno. ¶ Tertio regula
 ista qd alicui zc. intelligit q̄n id qd ē faciēdū noie aliēo tē-
 dit ad eundē effectū z eūdez p̄sequitur sicut si fieret noie
 suo vt in. c. sicut nō suo. als si idē effect⁹ nō sequit hz locuz
 drium regule sic itelligit eam do. Dy. vt no. s. eo. i. si. gl.
 sed certū ē q̄ nō hz eūde effectū si ē i caplo noie alieno si-
 cut si eēt noie p̄prio maxie si hz nō simplex z libez. s̄z cer-
 tum z limitatū mandatū vt pote de certa p̄sona eligēda
 vt de elec. si qs iuste. §. porzo. nā tūc nō hz liberū arbitriū
 nec pōt quē vellet eligere. qd hēet z possit si interesset no-
 mine proprio pp qd p̄dicta regula nō obstāte saltē cū sic
 limitato mādato ad certū articulū admitti poterit z de-
 bebūt. ¶ Quarto de nō ordiatis ad sacros vel ad ordinē
 debitū ifra annū dicit dec. q̄ nō hēant vocē i caplo d̄ eta.
 z qua. i. q̄sti. Clem. vt hi. q. i. z. ii. rñ. qd in penā taliū ē statu-
 tum sed lz aliqs taliū admittat pro alio nō d̄z ppea vocē
 hēe in caplo z sic ipsa dec. nō obuiat nec ē eā aliqd per h̄
 fieri d̄ qd probat ex vbi propria significatione habere. n.
 est proprie esse d̄m rei vel saltē possidere. ff. d̄ vñ. sig. hēe
 z not. xxiij. q. vij. c. q̄ aut. s̄z bñ certū est q̄ ille q̄ interest pro
 alio nec est d̄ns talis iuris nec possidet illud imo ille cu-
 ius noie interest de resti. spo. cū venisset de p̄seri. si diligēti-
 cū suis silib⁹ q̄ ipa dec. nō obstante z nullo alio iure alr
 prohibēte talis z si nō pro se pro alio poterit z dēbit ad-
 mitti q̄ aut s̄m vbi proprietatē restringere dēmus pot⁹ q̄z
 ē eā ampliari itellectū p̄z ex gñali rōne penaz qd sui nā
 restringēde sunt nō laxāde de pe. di. i. §. pene eo. ti. i penis
 cū sua mā. ¶ Quinto nō pōt dici qd iste ē mētē dec. hono-
 ref in voce capli imo potius honorat offm. n. procurator
 ris nō ē honor. s̄z onus. z iō lz sit actus legitimus z a lege
 approbatus tñ ifami cōmitti pōt cui alias dignitatū vel
 honoz porte patē nō d̄nt de excels. pla. iter dilectos qd in-
 dubitatū vñ p iura ciuilia. isti. de excep. §. vlt. z no. d̄ iura.
 calū. impatorz i glo. vlt. Itē ē de iure canōico nisi i procu-
 ratore epi. v. q. iij. qz eps z legit z no. l. di. accedēs i fi. z hoc
 maxime q̄n hz limitatū mandatū qz tūc non hz honorem
 liberi arbitrij. sed onus tñ certi ministerij iuncti vt. s̄.
 dictū est. ex qbus bñ p̄cludit q̄ admitti debebit vt procu-
 rator vel saltē poterit. ¶ Sol. duc ponunt qōnes vtrum
 exclusus aliq̄ cā noie suo admitti debeat vel possit noie
 alieno quoz vñ. f. verbū d̄cat ipoztat necessitates ex pte
 admittentiū. siue admittere debentiū. z ē sensus vtrū ca-
 nonici talē pcuratorē istitutū iuris necessitate cōpellant
 admittere s̄z autē. f. vñ possit denotat habilitatē ex pte
 admittendi h̄ est an talis sit habilis z idoneus pcurator
 ita q̄ canonicis volētib⁹ valeat admitti d̄ iure. ¶ Ad pri-
 mus ḡ necessitas dico idistincte q̄ nō cōpellunt canonici
 admittere quēquā taliū si nolūt. z ē rō qz cū ille q̄ non hz
 vocē i caplo q̄z̄tū ad actū incūbentē nō censet esse de col-
 legio ēt si alias sit de ecclesia. tñ de p̄suetudine vocē hz d̄ p̄sue.
 cū dilect⁹ de elec. scriptū est. talē ḡ non habentē vocē insti-
 tutū procuratorē alteri⁹ nolētes canonici nō admittūt. z
 maxie i actu electiōis vt pal. c. si qs iusto de electione. nec
 ēt i alijs cū nō teneant canonici p̄dere secreta sua alijs.
 nec ēneo liceat se igerere vñ caōnicoz archana scrutari.
 C. ve cōmer. z mer. l. iij. vj. q. i. ex merito. ¶ Ad scdm autē
 possibilitatis. f. vtz volētes possint distiguo qz aut ipedi-
 mentuz ē tale qd ipedit nālri illd̄ i talib⁹ p̄ maxie requit. f.
 discretionē seu ai iudiciū vt etas z furor seu ē s̄ nāz eius
 d̄ q̄ agit vt laycalis status q̄ nō ē apt⁹ ad tractādū spūa-
 lia. vel ecclesiastica aut nō ē tale p̄ cāu ēt a volētib⁹ admit-
 ti nō poterit vt p. c. ex eo q̄. iij. q. vij. §. tria. xcvj. di. beneg-
 dem cū q̄cor. sed si nō est tale aut ipm impedimentū non

a ¶ Per pcuratorē phitur. Adde gl. in. c. illud. xxx. q. v. glo. in. c. ex pte tua. d̄ p̄nerio. iuga. Kar. za. ba. in ca. accedens. in. i. q. d̄ p̄ben.

solu impeditu ipedit z euz afficit. sed et alios pot inficere vt exercitatio q coicantibus inducit lepra peccati aut ipz solu afficit p casu admitti no poterit z si admittit vitiat qd factu est de elec. illa z. c. cu inter. R. d. proba. post cessio nem. iij. q. iij. nullus. xi. q. iij. cu exercitatio si ipm solu affi cit. aut impedimtu ipm statutu est in pena ipsius vt qz eli git scienter indigna de elec. cu in cunctis z in casib. decr. cle. vt bi q z in eisdem cle. de regula. vt professores. aut no i pena sed alias. vt qz nullo mo e de collegio. p casu subdi stinguo qz aut est talis pena qua canonici pnt remittere aut no. si pnt vt in eligente indignu q ea vice priuatus est voce no solu in odisu sui vt vt sed et in fauore no delinqu tiu de elec. cu vinton. et si no parcit sibi vt interfit suo no mine. pnt tu eu admittere vt procuratores alterius vt ibi cu non copellant facere maiore gram qz velint. r. q. iij. pca rie. si aut talis pena non pnt remittere. tuc etia volentes ta lem no pnt admittere. q oino in pena eius excludi debet a voce capli. sicut apte dicit dec. illa vt bi qui. i. r. n. z meli us. ij. r. n. ibi nullo mo zc. veru in hoc vltimo casu forte p habiliter posset dici hoc locu hre qn libere z simplr costi tutus est procurator qz tuc quasi ide est vel paz differens effectualr sicut si admittat noie pprio cu eode mo libez heat arbitriu secus si heat limitatu madatu vt de certa eligeda psona vt dictu est qz tunc cu videat esse tnm qd da instm siue organuz p qd loquit is cuius pcurator est qsi si nihil hz arbitrij. z io sic possit admitti. qd aut mino sit admittere certu articulu quas simplr negociu legit z no. d. offi. dele. sup qonum de re iudi. cu Bertol. tutius tu credo qd nullo mo admittat pp expffionem verboruz decre. vt bi q ar. p. c. vt professores ibi nec pro se pnt zc. si tu illa aliqs admittat. no credo vitari qd ab alijs fecit est. sed vox talis numez non augebit de elec. ecclesia. ij. si aut no in pena sed qz nullo mo est de collegio tunc pnt si volut vt in pre. c. si qs iusto cu et possent ei dare voces no mine proprio de postu. prela. bone. ij. lxxij. di. obeuntib.

Mod ob graz. lxi. dispendiu vide. s. e. li. de rescrip. dispendia i prin. Glo. ponit exempla. scdo successiue si gnat. vij. r. n. z soluit. tertio quertit regulaz.

In glo. i. ibi qd fauor. hec lex z lex nulla. q sequit ides dicit qz hec regula z ibi. l. i. vide. s. c. li. de ele. vt qs duas in vlt. gl. z ibi qd si p iniuria pronunciatu est h herede z no appellauit h no nocet legatarijs. In gl. i. ibi si in dex. dat Dy. aliud exemplu p. l. iij. s. due. ff. ad carbonia num vbi in fauore pupilli cui de statu z bonis mouet qd introductuz est qz dixerat qd vsqz ad tpa pubertatis. sed si hz probatioes in pmpu no differet ne qd in eius fauo rem zc. Dicit et qz cofir mat hec regula z ipsius exempla tradunt. ff. de lege co. l. ij. de in dicz adiec. fabinus de fide instru. l. plures. de scdis nup. gnalr. s. in his z ibi simbus pprijs pp equalitate in iudicij seruandam. Dy. z ibi s ius coe ide hic Dy. reprobas solutione dicentiu regula locu hre cu fauor inducit iure coi vel priuilegio. legem r riam cu inducit p pcm z hoc reprobat p. l. ea lege. s. loca ti. ff. de l. comisso. l. ij. z. iij. z ibi premiū. signat Dy. r. n. z de l. decreto. ff. de suspes. tu. vbi suspectus a tutela remo tus de piculo administratiois no tenet ad ide. ff. d. excu. tu. sed z milites. s. sed ignominia. soluit qz ide actus non est imediata ca pene z pmi. sed pot esse mediata z remo ta delictu. n. est ca pene. pena ca inhabilitatis ad actu. in habilitas ca remotiois ab actu. remotio est ca exptiois ab onere hoc rrium tangit glo. z no soluit. ff. de neg. ges. siue hereditaria. Ad solutione obijct d. l. i. ff. de his q. vt idignis. vide qd dixi. de fideius. puenit sup si. ij. glo. z in fi. Dy. et alle. ff. de inter. z rele. l. relegatoz. s. vlt. z. l. se. z qd no. in aut. de bere. z fal. s. si vero.

Sic est sciendu qz Jo. mo. i. decr. s. e. li. de elec. gnali i addi. p hac regu la soluebat qone talc. papa trāstulit epz ab sentē z absoluit eu a vinculo pōri vt ē moris z

iuris d trāstatio. c. ij. s. sic q d postu. bone. ij. in fi. qrebat qn vacaret prior cathedralis ecclia z h ibi qrebat vt sciret d habere regalia in pma ecclesia cum vacat qn incipiat illa vt. qd statim vacet inducit absolone pōris vinculi quam ponit thema. rrium t3 qz absolutio no est pura s3 pditio nalis. s. si cōsenserit qd probat p multa iura vno soluēdo rriu z dicit sic in curia declaratu nisi pset papā aliud vo luisse. s. dicit qd egidij ad negatiua hns tres rōnes z tres glo. in rrium qtuor rōnes z vna glo. tertio ponit solutio z ipsius declaratio. Primo q alle. qz infimoniu spua le sicut z carnale inicitat firmat z cōsumat de trāfac. l3 ini ciat aut ex cōsensu eligentiū z electi vt ibi in tm q ius ele cto acqrit non tu illi iuris. executio reglr tribuit vt no. lxxij. di. quāto. s. eo. nosti. z. c. qualr. eo. mo soluit ex discen su. C. qn li. ab empt. di. l. i. z. ij. no soluet q iste a vinculo p me nec ptinget fo nisi post psum pstitū ad scōaz z di cit se pluries vidisse sic in curia declarari. sit rō qz nemo i uit crescet cogit nec pbit nec pētū dissoluit pmi. lxxiii. di. vbi ista reliqua. C. d. acti. z obli. sicut. C. d. pben. emp. in uitū semp q intelligit pditio si sic sibi placuerit seu pser ferit. s. eo. l. de pben. si tibi absenti. Itē vt dicit sicut dos no pot esse sine infimonio. C. d. iure do. l. iij. sic nec acqsi tio scōe spōse spūalis nisi liberatus sit a p ad id. s. de se nup. c. i. z. iij. sed in p casu qz tunc qz sit pura. pmissio in telligit pditio si secute fuerint nuptie. ff. d. iure do. stipu latione z. l. plerūqz. s. si aut. ff. d. testa. mili. l. ex co. rxiij. di. si q epi. sic trāstatio qz tunc qz pura d3 intelligi si nuptie se cūde fuerint secute ar. ff. d. l. i. legatario. ij. r. n. In rriu allega. ff. de bo. pos. ex te. mili. l. i. in fi. sed dicit illā intelli gi sub pdicta cōditiōe de psumu trāstati. vide qd no. de puil. c. pe. in. i. gl. z qd sup ea dixi dat simile qz res donata acquirat donatario renocabilr tū. s. si respuerit vt p. decr. si tibi. sic legatū speciei mortuo testatore trāferet in lega tariū. ff. de sur. a ticio. ff. de leg. ij. cū p. s. surdo. s. d. d. d. itio ne tū si voluerit. ff. d. l. i. si ita legatū. s. si volet. hinc est qz hac pendete et pendet factū heredis in aliu trāfferētis pdictū legatū vt legatario respuete firmet factū hēdis z eo legatū agnoscente ifirmet. ff. si cer. pe. l. p. inde p qd cō cludit hntem regalia nihil pcepere de p sicut de no va cāte ante psumu trāstati. i. ad scōaz maxime qz iste pugnat s ius coe qd vult cōseruari fructū futuro successori. s. de offi. or. cū vos. s. eo. l. i. de elec. qz sepe. stet q firmū qd priu legio vel pscriptioe mutatu no apparet. C. d. ap. pcepim in fi. fatec tū p papa ex ca posset trāssere epm inuitū saltē quo ad hoc vt careat p sit rō qz tota ecclia ē vnū corpus mysticu in Canticis vna est colūba mea. s. de sum. tri. fir miter. s. vna. vij. q. i. nouatian. rxiij. q. i. loqz spōsus aut hui colūbe z caput hui corpus sicut papa videns vnūz mēbrū ipius corpus inutile pp psecutione iminentē ex ipi us psona q possidet vel pp aliā iustam cām vt corpus sa ne p t z d3 ex officij debito huic morbo antidotū ppara re alleg. vij. q. i. pastoralis. z qd no. Innoc. de renūci. nisi. s. i. qd ex eo p3 qz platura ē ad finē vt pfit si finis iste fru strā pastor hz sanā qd est exz vt. d. c. nisi. s. pp. s3 si papa pp sua merita volēs epm honorare intendit sibi placere si displiceat ille remanebit in statu pōri ne retroqueat in ei lesione. qd fiebat ob eius gram p hac regulā cū cōcoz Sciendū est qz Egidius cremon. in sua disputatione de qua statim subdā. visus est tenere rriu dicens qz si bo non. epz ad postulatione capituli rauēn. et hoc ignozans transferat ad ecclesias rauēn. no expectato ipsius psumu desijt eē bonon. z si hoc d illo itelligat qui l3 ignozet trā statione. sicut tū postulatione cui l3 no psumu submisit tamē se voluntati papali. iuxta no. de elec. cupietes. s. de niqz in glo. sed ex q. tū cessaret pdictio. Sciendū est qz Egidius ponebat in qone pdicta p dubio an valeret ele ctio facta ad ecclesias bon. p caplm bon. postqz audiuit n tū certitudinalr ipsam trāstatiōne factā fore. cum tū ipse epus adhuc regeret bon. eccliam. z qz non valeat inducit cōem opi. qua adhuc habebat epz q sicut inualidū facit validum

a Papa trā stulit epm. Ad de Jo. mo. i. c. generali d ele. lib. vij. rota de cōfide. cccxlv. i. antiq. Paul. de cast. p. l. xi. incip. in causa presenti.

b Dos non potest esse sine mī imōio. Ad de. c. nostrates rxx. q. v. c. con sanguieoz. iij. q. iij. gl. in. c. z si necesse d do. inter viz z vr. Inm. in. c. pve stras. eo. t. z in l. fi. C. de dote promif.

validum. iij. q. vij. §. verū de iurepa. consultationibus de
 biga. nup eadē rōne de alias valido facit inualidū arguē
 do a simili p̄ r̄ium de pe. dif. ij. §. ex r̄io. Item nō dicit
 translatus nisi possessionē habuerit. xij. q. ij. si quis iam.
 Item nō dicit mulier cōtrahere q̄ audiuit maritū mortuū
 nisi de hoc sit certificata de spon. in p̄sentia. idem in. ca.
 facit. ff. de acqui. re. do. l. res ex mandato 2 de acq. here.
 l. qui hereditatē 2 l. heres nā ex quo pro certo nesciūt ec-
 clesiam vacare nō debent eligere p̄ iura p̄e. facit qd̄ not.
 ij. q. vij. q̄to de elec. excō. mini. aplice p̄ legē qui absentī. ff.
 de acq. re. pos. inducit enim qd̄ scripsi post hosti. de elec.
 q̄ p̄ter in princ. sup. versi. celebrandam ad r̄ium indu-
 cebat opinionē cedere veritati manifeste. viij. di. veritate.
 2 legatū recta via transit ad legatarium ign. ozantem. ff.
 quead. serui. amit. si partem. §. vlti. 2 de leg. ij. l. legatum.
 Item iste ex quo trāslatus est d̄r quo ad ecclesiam defun-
 ctus. vij. q. i. §. ecce i qbus. nubat ergo ecclia cui vult. vij.
 q. i. sicut alteri. Item quicqd̄ sit in opinione sufficit in
 carnali matrimonio q̄ p̄hi possit de spon. tua. de eo qui
 du. in ma. c. ij. sic ergo a simili in sp̄iali inducit et qd̄ no.
 Hoff. in sum. de cōces. p̄ben. in p̄nci. Soluebat ipse q̄
 h̄ in honeste fecerit caplin tū tenuit electio cum p̄ transla-
 tionē statim fuerit Rauennas 2 deserit esse bonū. nō ex-
 pectato eius cōsensu qui ex voluntate pape p̄debat. sed
 si hoc eēt verū ergo dignitas vacaret in curia 2 sic electio
 capli nō valeret p̄ decre. ij. de p̄ben. lib. vi. nisi dicas illam
 in ep̄atibus locum nō h̄re vt ibi no. in glo. ij. Ad alle-
 gata in r̄ium r̄idebat ad primū q̄ vbi fieret alicui p̄e-
 tudiciuz ex veritate prelata cum erat in r̄ium cōis opi-
 nio tunc procedit argumentatio sed hic in veritate p̄e-
 ferenda nulli sit p̄iudicium. ad decre. in p̄sentia r̄idet q̄
 si mulier contrahat t̄z de scōis nup. d̄ns. ad id q̄ de here-
 ditate d̄r r̄idet illud speciale. vt no. in l. heres in vlti. gl.
 in l. qui absentī apparet de intentione scribentis gl. hof.
 fatef veram tū si cōtra eam fiat t̄z. facit de p̄ben. l. ij. li. eo.
 curia per reservationes. imo dicit p̄ cōstitutionē nō sunt
 etiam minora beneficia vacantia per p̄motionē in curia
 per alios conferri dato tamen q̄ hec solutio procederet
 locum haberet in casu de quo predicti videas etia q̄ no.
 in cle. vt lite pen. c. vno post princ.

Uod omnes.

xxxix. Dy. po. n̄r exempluz
 q̄ per. l. receptum. ff. de serui. rusti. p̄e. vbi i
 cōstituenda seruitute in fundo cōi oium
 dominoz cōsensu requirit 2 vnus dese-
 ctus constitutionem reddit inutilē approbari 2 sufficit
 singularis 2 successiua approbatio in extraiudicialibus
 vel his que sunt coia vt singulis fm̄ Joā. mo. vide quod
 no. s. eo. lib. de reb. ecc. non alie. dudū in glo. scōm quod.
 Glo. i. ponit exempla 2 in si. reasumit primū exēpluz.
 scōo soluit cōtrariū 2 remittit determinat incidens r̄i-
 um 2 ponit ius nouum. tertio arguit ad qōnē ponit opi-
 niones cōtrarias 2 scōam reprobat. In prima glo. ibi.
 l. vlti. in actu per que tutela dissoluit vt in arrogatione
 pupilli oium tutorum cōsensu exigit. 2 ibi qd̄ maior. se-
 quit pars curie efficit peride habet ac si omnes egerint.
 In. i. glo. ibi solutio idem Dy. 2 ibi. in cōe ad idē. ff. d̄
 reli. si plures fallit et. ff. de pact. maiorē. ff. d̄ cura. furi. cō-
 filio. §. fin. vbi sufficit alteri auctas Dy. 2 ibi subaudif.
 vt ibi no. in vlti. glo. ibi cū similib. s. eo. lib. de cler. egro.
 c. vno cū 2 cor. 2 ibi sup. eo. arg. s. lxxiij. di. c. ij. vbi de hoc.
 facit ad qōnē d̄nicales.

Ec regula

lxxv. q̄z solutio n̄ pla-
 cet hic inserit 2 est talis p̄suetudo erat in qua
 dam ecclia q̄ cāonici absentes tm̄ p̄ciperent
 q̄stū p̄tes sed ep̄s loci cū cāonici p̄ntibus statuit q̄ ab-
 sentes nihil h̄rent q̄ris an p̄iudicet alijs et in scholis ab-
 sentib. Breuiter allegat quinqz p̄ 2 totides s. tertio
 ponit solo que reprobat certo casu 2 contrarijs r̄ndetur.
 Allegat ergo q̄ p̄iudicetur. qz cōstitutio fuit honesta

vt nō seruientes nihil p̄cipent. xij. q. ij. charitatē. s. de ap-
 pel. peruenit. ij. de cler. nō resi. c. ij. Item v̄z statutū factū
 a maiori pte capli d̄ his que h̄. a ma. par. c. i. 2 q̄ vult emo-
 limentū sentiat onus. ff. de re. iur. fm̄ nām 2. j. eo. qui sen-
 tit cū concor. Item vtilitas cōis p̄fertur priuate. s. de po-
 stul. pla. c. iij. 2 ibi cū concor. 2. vij. q. i. scias. Item sufficit in
 statuendo duas partes fuisse p̄tes. ff. de decre. ab oz. fa.
 l. iij. qd̄ cuiusqz vnuer. l. plane. nec ab̄ntes ēz p̄uincias
 fuerant vocandi ad statutū faciendū de elect. corā. In
 r̄ium qz de alieno statuere nō poterunt de consti. que in
 ecclesiaz 2 res inter alios acta 2 c. C. res iter alios acta. l.
 i. s. de offi. dele. sup. eo de re iudi. c. pen. nec iure suo sine
 ipsoz facto priuari debuerūt. l. vj. di. satis puer sum. facit
 de cle. nō resi. ad audientia. 2 in re cōi melior est qd̄o pro-
 hibentis eo. ti. in re cōi. cū concor. Item in scholis benefi-
 cum h̄re debent. s. d̄ magis. sup. specula. 2. C. li. xij. d̄ ero.
 mili. anno. his scholaribus. s. eo. lib. de priuileg. c. ij. ad
 hanc partē facit hec regula cū suis concor. 2 v̄ casus de
 consti. oēs. Sol. dicit Bar. brix. cū aliqua fuit a caplo
 de necessitate vt electiones alienatōes 2 institutiōes tūc
 valet q̄ sit a maiori parte. s. de elec. l. nisi aliqz cōtenimaf
 eo. ti. q̄ sicut in his que fiunt nō necessitate requirit con-
 sensus oium vt in p̄e. c. cum oēs. 2 ff. de serui. ru. p̄e. per
 fundum v̄n hic non p̄iudicat absentis fm̄ Tan. 2 Cin.
 sic dicit Bar. brix. Eadem verba 2 plenius no. Ver.
 in decre. cum oēs que tamen ad qōnis reducta non pla-
 cēt graue etenim mihi videt hoc dictum 2 contra vtilita-
 tem ecclesiarū 2 huius solutionis r̄ium sumitur ex his
 que scripsi prima Inn. Hoff. 2 Cōpos. in p̄e. dec. cuz om-
 nes sup. i. glo. facit de cle. nō resi. c. vno lib. vj. procederet
 aut solutio si constitutio specialis fuisset cōtra tunc ab̄-
 tes noiatos vel non ita q̄ nō ligaret statuentes. sed rō in-
 ducta nō sonat q̄ sic intellexerint. credo igit q̄ d̄modo
 constitutio liget ipsos statuentes si se absentauerint va-
 leat quasi istud sit de necessario expediēdis vel saltē vti-
 liter vt optime probat de rescrip. c. vl. lib. eo. 2 p̄iudica-
 bit absentibus alias nō priuilegiatis qd̄ dico pro tanto
 qz tale possit esse priuilegiū q̄ h̄ in se valeret cōstitutio ea-
 tū non obstante perciperet priuilegiatus p̄bendā qua-
 le est pro modo priuilegium huius studij. Ad r̄ia r̄i-
 detur q̄ nō constituunt de alieno qz non respicit p̄terita
 nec est hec cōio singulariuz 2 per hoc r̄ndetur ad alia ar-
 gumēta. nec pōt allegari iniuria. vbi sublata onerosa cō-
 fuetudine res redit ad sui nām. xxxv. di. ab exordio. 2 qd̄
 ibi no. ad decr. cum oēs. dic q̄ vbi p̄stitutio nō fuit cōmu-
 nis nec interuenit p̄sensu ep̄i. procederet eo. aut fortius
 hec solutio q̄ propter consuetudinē illam pateret eccle-
 sia ministroz defectum. s. de cler. nō resi. c. pen. 2 facit qd̄
 ibi scripsi super ver. deseruiri. nā si eo casu solus ep̄s sub-
 trahere potest fructus multo fortius ep̄s cum capitulo.

Uod quis.

lxxij. facit hec regula
 q̄ ad qōnem debitoris
 qui d̄ mandato iudicis vel curie ei soluit qd̄
 debebat creditori quaz vide in spec. de solu.
 §. nunc aliqua v̄si. illud aut qualiter ecce. Prima glo. di-
 cit v̄n sumpta. 2 ponit exempla. scōo exponit regulā 2 rō-
 nes reddit. tertio illam conuertit. Scōa glo. not. a cōtra-
 rio dat similia arguit ad qōnes 2 remittit. In prima
 glo. ibi. §. qui iussu. sequitur iudicis aliquid facit nō vide-
 tur dolo facere qz parere necesse est 2 ibi cum pretor seq-
 tur causa cognita per errorem vel ambitiose iuberet be-
 reditatem ex fideicōmissio restitui etia publico interest
 restitui propter reruz iudicatarū auctoritatem. 2 ibi gene-
 raliter. sequitur eas p̄sonas quibus reuerentia exhiben-
 da est sine iussu pretoris in ius vocare non possumus. 2
 ibi qm̄ punitur officius p̄tinaciter nō resistens iudici nō
 recipienti appellationē. 2 ibi ad ea ignoscit seruo in non
 atrocibus parenti d̄no. vel in eum qui habetur loco d̄ni
 vt tutori vel curatori. In glo. ij. ibi. §. cum in eadem
 nau. cibaria in nau in cōe cōferuntur. 2 ibi illud canon.

a C̄ nisi sit de
 hoc certificata
 Adde text. i. c.
 d̄ns de se. nmp.

a C̄ cōsuetu-
 do erat in qua
 dam ecclia.
 Adde Innoc.
 Hoff. 2 Jo. de
 imo. in. c. cum
 omnes. d̄ p̄ti.
 pau. de elea. in
 cle. vnica. d̄ re
 r̄i p̄mu. f. de.
 de semo in tra-
 ctatu permuta-
 tionū. q. xx.

xy. q. i. In prima glo. ibi. §. doli mali. Dy. ponit etiam exemplum per. l. ff. de aqua plu. arcen. l. q. q. in princip. ubi excusatur qui iudicis auctoritate destruxit sepulchrum quod nocere poterat aqua pluuie. et per. l. ff. de soluti. si stipulatus. §. si lance. ubi excusatur depositarius restituens auctoritate iudicis depositum vni ex pluribus heredibus deponentis. et ibi exercendo distinguit hic Dy. vt notat. §. de temp. ordi. ad aures in glo. ij. et ibi. §. iudices apertius eo. lib. de penis felicitis ad finem.

h **Ec regula** excusat eum qui facit mandato iudicis. sed disputatum hic fuit per duos canonistas s. do. Egidium cremos. et Gualter. de gangar. reto. quid de illo qui occidit permissione iudicis vel statuti clericum bannitum qui laicus putabat an excusetur dolo et pena eadem questio ab olim fuerat disputata per do. Nicholaum de matarell. in studio paduano. Jo. d. deo. q. xxxij. lib. ij. tractat de peccante clericum qui cancellari de banno petebat. Ad negatiua allegatur quatuor et sub tertio duabus obiectionibus respondet. secundo in trium alia quatuor. et tertio datur duplex solutio et secundo dupliciter distinguit. primo ad quoniam secundo generaliter ad materia. Et ad partem quod non excusetur non disputando an statutum non valeat quasi contra legem diuinam non occides. Pro. xx. et tenendo pro nunc quod valeat vt scripti in spec. de constitu. ad si. allegatur quod cum statutum permittat bannitum pro homicidio licite occidi. sed bannitum intelligere debemus iure bannitum sicut de condemnato dicitur. ff. de re iudi. l. iij. §. condemnatum facit. ff. de pen. l. ij. §. fina. de contra ta. l. non putauit. §. non queuis. vt verba cum effectu intelligant. de cler. non residen. relatum cum concoz. ff. quod cuiusque vniuer. l. i. §. hec autem cano. de pe. di. i. hec aut. nam aliquid non esse et minus perfectum esse equiparant in iure instit. qui. mo. te. aperia. §. ex imperfecto. facit de transla. c. ij. cum concoz. nec valet iudicis auctoritas que non excusat in delictis. xvij. dist. multis. xij. q. ij. quicunque de temp. ordi. dilectis et precipue in casu nostro quo iste iudex non erat. xi. q. i. nullus iudicium de fo. co. pe. c. ij. et sic nec bannitum nec statutum quo ad illud tenebat quod contra legem factum. C. de epis. et cleri. aut. statuimus. Secundo sic probatur vbi scriptura a veritate discordat veritas attendit non scriptura. ff. de reg. iur. si libarius. C. de erro. aduo. l. ij. plus valeret quod agitur. l. i. sed h scriptus bannitus non est bannitus ergo etc. Tertio sic scriptura facta in meo preiudicium non de mea voluntate mihi non preiudicat. C. de dona. censualis. ff. de acq. re. do. l. q. q. sed hec scriptura facta in libro bannitorum talis est ergo etc. et si forte dicat ad hoc esse citatum. Respondetur quod eius citatio facta fuerit ab illo quem constabat suum iudicem non esse sibi non preiudicabit. ff. de iur. om. iudi. l. fina. Item si dicatur occisorem id ignorasse. Respondetur hoc non iuuare. nam qui cum alio contrahit debet esse certus de conditione illius. ff. de regu. iur. qui cum alio. multo magis qui contra alium deliquit. nam vbi maius periculum etc. s. cod. lib. de elec. vbi periculum in prin. cum concoz. Item cum ignorantia non excuset in minoribus delictis in sti. vi bo. rapto. §. sed nedum. multominus in maioribus. Item regulariter non excusatur ignorans quod scire debuit vel potuit. ff. si certum pe. quod te. quod vi aut clam. l. seruius de iur. et fac. ignorantia nec supina. et l. regula. §. i. de elec. c. innotuit et cle. de co. pre. c. vno in fine. sed iste scire debuit volens entis hoc in alterius preiudicium facere debuit inquirere vt probatur. C. de exerci. l. si. et l. j. post prin. nec sua imprudentia debet cedere in alterius preiudicium. ff. de offi. presi. l. illicitas. §. sicuti ad. l. aquil. idem iuris in fi. Item iste voluit esse executor statuti et executor inquirat. C. si contra ius vel vti. pub. et si non cognitio canon. xv. q. ij. Item dato quod ignorantia excusaret in aliquo non tamen in toto sicut dicitur de iusto dolore. C. de adulte. l. gracchus. ff. de siccar. l. prima. in fi. et de iusto metu. s. quod metus causa sacris.

Quarto videt casus. ff. de iure iur. euz qui. §. si iniuria vbi iniuriarum mihi tenet: qui non me. sed alium iniuriari intendebat facit quod non. s. sen. excō. si vero et ff. ad. l. aquil. scientiam. §. sed si defendendi. In trium quod excuset bannitum et forma eius per auctoritatem iudicis qui in delictis excusare videt. xij. q. ij. de rebus. xxvij. di. diaconi. l. iij. di. salomitane. quod dictum est contra potest intelligi quod superior auctoritatem prestare non potest. sed hic iusto errore motus est iudex ad bannitum illud vt laicum. Item statutus in se valet quare iste videt illud bannitum non fuit in dolo quare non tenet cum lex cornelia requirat dolum. ff. ad. l. cornel. de siccar. l. in lege. Secundo debuit credere per iudicem bannitum factum cum pro ipso presumit. ij. q. vj. hoc etiam placuit. de renu. in pntia facit qui si sint legi. per venerabilem. ver. preterea alias ex facto iudicis pararet laqueus contra id. xxvij. q. i. de viduis. C. de his qui ve. eta. impe. l. i. non ergo fuit in culpa credens quod iudex et alij credebant et faciens quod cum opinione licitum erat cum publicis et communis error heatur pro iure saltē ad executionem eorum que interim fiunt. ff. de offi. preto. barbarius. de suppl. leg. l. iij. in fi. C. de testa. l. j. C. de sen. et inte. l. in fi. sicut non delinquit nec in fugitiuorum numero computat qui facit quod publice arbitrabatur fieri licere. ff. de edi. edic. quid sit fugitiuus. §. apud labeonem. multum enim operat cōis opinio vnde si mulier cum opinione putat pregnas primus heres a posthumo hereditate adire non potest etiam si ipse putet illam non pregnantem secus si cōis opinio est in contrarium ff. de acquir. here. cum quidam. §. quod putetur facit quod non. de ele. dudum. ij. in glo. q. cum iam. imo quod plus est propria ignorantia sola excusare vt ff. de admi. tuto. cirogra phus. §. adeo. Item ignorantia probabilis excusat a sententia excoicationis de sen. excō. si vero. et adulterio. ff. de adul. l. penul. xxvij. q. ij. in lectum. Item videt esse casus ff. de iniur. illud canon. xv. q. i. illud ad idem. ff. de arbi. l. i. cum gl. ibi posita. Tertio qui publice citatus edicto non paret consentire intelligitur in sui preiudicium. C. de remi. pigno. si eo qui accus. non possunt. l. si ea de inge. ma. diffamari. iste ergo voluntate sua quo ad sui preiudicium in libris bannitorum descriptus intelligit. sed quod se scribi patitur in alio ordine vt ipso facto renunciasset maiori. ff. de iure iuri. l. v. §. fina. et de decur. l. fina. iste igitur patiendo se scribi in libris bannitorum vt renunciasset ordini clericorum s. vi. et bone. cler. c. fin. de senten. excō. contingit. et illius status quem quis publice portat quod esse censet. C. de lati. l. i. tol. l. vna. §. sed et qui pileati. iste autem sic patiendo accepit statum banniti talis ergo censebitur nam qui patitur aliquid in publicis libris scribi in suum preiudicium quod illic scribitur habetur per vero nec recipitur probatio in trium C. de dona. censualis in fine. C. arbi. tu. l. fina. et de heredi. tu. l. cum ordinimus. ibi in acta publica passi sunt. et hic est talis ergo etc. ad idem. ff. de proba. l. census. Quarto ipse clericus qui a principio non venerat allegaturus priuilegium vt debuit de quo satis dicat super regula scienti. ad finem quoniam saltem postea debebat publice petere bannitum cancellari. vel publice protestari coram ipso iudice vel coram suo taliter quod in publicam notione peruenire posset argu. ff. man. si fideiussoz. §. i. et ij. et per hoc ommissum videtur dedisse causam ignorantie occisoris et iusta ignorantia excusat in criminibus vt in furto in sti. vi bo. rap. §. q. et ff. de adul. l. adulterium. §. fratres. C. de plagia. l. plagij criminis. ff. de abige. l. i. §. si. et perferim euz non delinque s. iure agere intendebat vt h facit p. l. pe. de adul. et l. illud. s. iniur. et clarior casus vt ee. ff. ad. l. acq. q. actione. §. si quod in colluctatōe. ibi aut si non in certamine. Soluit egi. occisore inuenerit per leges vltio allatas et p. l. si ignoras. ff. locati cum solū circa puz facti fuerit h ignorantia inuat eum presumptio quod presumim? aliquem laicum et cōis opi. et sic non fuit in dolo culpa vel negligentia. tria loquunt vbi pccōzuz aliqd affuit vel quod voluit iniuriari s. erraret in persona vt i. §. si iniuria h at defuit culpa §. cesset pena de cōsti. c. ij. Item gualterius ex quo

ex quo ille ignorabat eum iniuste bannitum ultra preal-
 de sen. excō. si vero z indubio presumatur ignorans in fa-
 cto alieno. ff. d. proba. verius. ¶ Nicolaus distinguebat
 aut iste sciuit bannuz de iure nō tenere z tunc puniri de-
 bet quasi dolo fecerit. ff. de adult. l. pe. in fi. aut ignorauit
 bannuz non tenere. z illum clericum esse z tunc absolue-
 tur cum iustam habeat ignorantie cām. alle. pre. l. pe. in
 prin. z leges alle. in fi. secunde partis. aut sciuit illum cle-
 ricum sed ignorauit bannū non tenere z tunc etiam ab-
 soluetur si erat talis persona in quaz verisimiliter cadat
 error ille de quibus. ff. de proba. cum de indebito. §. sin-
 aut is qui alias dicit illuz puniri quasi dolo se cōmiserit
 ar. ff. de falsis. l. diuus z de adul. si adulterium cū incestu
 ar. ff. de incest. nupt. qui contra quod di-
 §. i. z sequentibus. C. de incest. nupt. qui contra quod di-
 rit illū certis casibus excusari maxime in eo procedat qz
 cāz erroris vñ dedisse p̄iceps idest res publica que iure
 principis censet. vñde ipsius error qz ius facit subditorū
 errorē excusat. ff. de supel. le. l. iij. §. si. Subdebat autē Ni-
 colaus hac de causa doctrinam z distinctionem talē cuz
 qs cōmittit homicidiū sine dolo. aut aggredit factuz do-
 losum ex quo sequit illud delictum aut non dolosum. p̄-
 mo casu de illo tenetur quasi dolo se cōmissio q̄uis in il-
 lo dolum non cōmiserit. ff. de vi pu. vel priua. l. qm̄. ff. de
 iniu. l. eum. §. si iniuria. ff. de seruo cor. si quis seruū. §. si. z
 l. se. scdo casu aut sequit delictum in aliā personam q̄z cō-
 tra quā factum aggressus est aut in eadem. primo cāu te-
 net de culpa. ff. ad. l. acqul. scientiam. §. sed si defendēdi.
 minor tñ imponitur pena q̄ si dolo fecisset. ff. de sicca. l. i.
 §. sed si claua. fallit si aduersarius. sua culpa dedit cām il-
 li delicto. ff. ad. l. acqul. Item obstetric. §. pe. z. l. Itē me-
 la in prin. in scdo casu aut delictum habet rationabiles z
 probabilem excusationem aut nō. secundo casu punitur
 minori tñ pena q̄z si dolo interuenisset. ff. de sicca. l. iij. §.
 ex senatus z. l. i. lege i. pn. i. p̄io casu excusat in totū p. l. pe.
 ff. de adul. z alias leges allegatas in fi. secunde ptis.

Quod semel

¶ p̄tor. ff. si post ibi semel agnoscendo iudiciū excusatio-
 ni renūciat. Dy. ponit exemplum in diffinitua q̄ per p̄-
 ferentem non reuocatur de hoc dicam super glo. Itē in
 confessione nō erronea sui iudicio etiam sine causa facta.
 ff. de inter. ac. l. i. vel extra iudiciū tñ cū legitima causa.
 C. de nō nu. pe. l. generaliter alias indiscreta dē z nō ob-
 ligatoria. ff. de proba. cum de indebito de doli excep. l. iij.
 §. circa opponitur de. l. tale pactum in princip. ff. de pac.
 ¶ Solutio ibi fuit cōfessio ad liberādū. Itē opponitur
 solutio z promissio sunt paria. C. ad. l. fal. l. vl. sed solutio
 indebiti inducit presumptionez donationis. sic ergo z p̄-
 missio. p̄imum patet. ff. eodē cuius per errorē. solutio si
 vterqz scit causam non subesse non inducitur. z regula i
 pari soluit ob. qz nec ibi agens auditur nec in debito so-
 luto ē vtroqz sciente auditur repetens qz semper in pari
 causa melior est cōditio conuenti z deterior agentis. si au-
 tem creditor scit causaz subesse z reus sciret non subesse.
 tunc procedit contrariuz vt videatur ex donationis cau-
 sa consiteri z efficaciter obliget. ff. de ope. liber. cāpanius
 z no. in pre. §. circa. tertio ponit exemplū in contractu. C.
 de actio. z ob. sicut. ad hoc signat cōtrarium de. l. si pecu-
 nia. ff. de cōdi. cā da. remittit ad ibi no. vbi etiaz remittit
 z hic glo. vltra medium. Quarto ponit exempluz in ele-
 ctione de hoc in prin. gl. signat contrariuz. ff. de le. ij. vñ
 ex familia. z. l. cū ipe. §. a filia. soluit qz in illis eligendi nō
 cōpetebat d̄ presenti qz totaliter collatum erat in tēpore
 mortis vñde per p̄imam electionem non cōsumit. quin-
 to permiscet exempla de aditōe hereditatis. C. de repu-
 bere. si qs maior de dilatione iuramenti. C. de iureiurā-
 si quis iurandum de consensu confirmante factum al-
 terius. ff. de aqua plu. ar. in die de diuer. z tēp. pre. l. d̄ ac

cessionibus in qbus non lz penitere vt ibi signat et p̄tra-
 rium de mutatione testamenti quo ad institutioes z lega-
 ta de quo dicam super gl. non pōt. Jo. mo. signat contra-
 rium de. l. i. §. qd̄ ait p̄tor. ff. quorum legatorum. soluit
 quod ibi heredi ante aditam hereditatem non erat ius
 volendi z ē simile de iureiur. sicut nostris vbi de hoc i gl.
 vlti. ¶ Prima gl. ponit exēpla scda ponit. xij. casus qz plu-
 res includūt in quibus fallit regula. tertio dicit aliud ge-
 nerale incidere in regulaz de quo remittit. quarto ponit
 quattuor que reqrunt ad regulā scz quo placitum nō sit
 iprobatur qd̄ scienter placeat quod non sola mente z qd̄
 alterius interfit. In glo. i. ibi si vxor in fi. vxoris mores p̄-
 ctum vel reconciliationē probatos reprobare non pos-
 sum. z ibi. l. penul. qz semel cōsensit nō audit dicens decu-
 rionem non recte creatū. z ibi aptissimi. non recusatur iu-
 dex post litē cōtesta. z ibi pōponius si probauit negociū a
 te gestū lz minus bene vltra mihi nō teneris. z ibi ex cā-
 ponit casum de illo qz rudit se heredē. z p̄ducto testamē-
 to apparet exheredatus. vel apparet aliud testamētuz. z
 ibi qd̄ iussit z vetuit ne p̄tor p̄rio ipeio tollere z remitte-
 re lz de sen. contra. z ibi recte in mandato penitere licet
 re integra. z ibi. §. vlti. societatis intempestiua renūciatio
 in extimationē venit. z ibi. §. pen. qz deposuit vt reddatur
 post mortē suaz vel depositarij voluntatem mutat. z prius
 agit. z ibi si p̄ errorē nil tā p̄rium cōsensui sicut error. In
 gl. i. ibi sanitate dicit Jo. mo. ne vniuersitatis mēbra ma-
 lo medico corūpanit. z ibi variare p̄t accumulādo. z ibi z
 si qs in pn. lz plene tractat Dy. an faciēs scdm testamētū
 hēat necesse spāliter reuocare p̄imū in quo erāt verba d̄
 rogatoria. scdo an sufficiat soluz gnālis reuocatio. z dicit
 qd̄ forte non erraret qui diceret scd̄z valere. per. §. z si qui
 dē in aut. de testa. in prin. vbi sufficere vñ expressa reuoca-
 tio nec reqrit spālis tamen ipse tenet cōtrarium. s. quod
 requiritur specialis per hāc. l. ibi nisi spāliter dixerit z c̄
 si vero spāliter reuocat. certū est valere scd̄z vt ibi nisi trā-
 sisset ad naturā contractus excedens fines vltime volun-
 tatis. ff. de don. cā mortis. l. vbi ita donat. z qd̄ illud testō
 fieri possit quod in contractu p̄z. ff. de affi. liber. l. affigna-
 re z no. ff. de testa. heredes palā. §. vl. si igit vendit vel do-
 nat heredi presenti vel alteri pro eo recipienti eo absen-
 te sub ea conditione si testamentuz reuocari p̄tingat ha-
 bebūt venditio z donatio effectum irreuocabile in casuz
 reuocationis testamēti. Jo. de bel. t̄z valere testamētū se-
 cūdū non faciēs mētionē de verbis derogatorijs p̄imi.
 vt dixi. s. e. li. de p̄st. c. i. sup. vi. gl. an vō testamētū iurātū
 reuocari possit statim subdam. z ibi interlocutoriū z diffi-
 nituam interdū. qd̄ dic vt dixi de accusa. qualiter super
 .i. gl. de quo hic Dy. cōcordās ei qd̄ ibi dixi post Hostiē.
 z ibi iprobant a iure vñde dixit Jo. mo. qz malū culpe re-
 mitti z ordinari pōt i bonū pene. vel vt dicit homo ruēs
 in peccatū nō resurgit nec ex se nec a se. lz a gratia preue-
 niente. vñde dicit Augustinus super illō pre. lxxvij. circa
 mediū caro est spiritus vadēs. s. ex se i peccatū z nō redi-
 ens ex se. lz ex gratia facit quod scripsi. s. eo. peccatū z ibi
 recedere possunt ex pone z remitte vt dixi de arbi. cuz di-
 lectus super fi. vlti. glo. z ibi vel facto. s. de spon. tue.

Ec regula

facit ad qōnem quā di-
 sputant d̄ testō iurato
 quā sic p̄ponebā. Adarcus fecit testamētuz z
 iurauit nō p̄uenire vel illō nō mutare demū
 fecit scdm testamētū z mortuus est q̄ritur qz testamentuz
 valeat. ¶ Primo inducam vi. rōnes pro scdo. iij. tertio
 ponam duas opiniones contrarias p̄imam tenens cuz
 certa d̄terminatione z contrarijs respondebo. ¶ Pri-
 mo. igit qz valeat p̄imū seruādū est. n. iuramentū qz diu-
 seruari pōt sine piculo anime de iureiu. si vō qd̄ me. cā cū
 dilecti. Est enī iuramētū de iure nālī z obligat ex pre ce-
 pto. xij. q. i. si peccatū de iureiur. z si xps. de voto magne
 ergo penitus seruandū ex quo nihil i primo illicitū. quo
 casu secus. vt si paganos vel hereticos instruisset in p̄ de

a De testa-
 mento. Adde
 Jo. de imo. i. c.
 cuz contingat.
 de iureiu. bar.
 in. l. omnes po-
 puli i. iij. q. pn.
 ff. de iusti. z in.
 Bal. in. l. si qs
 ff. de noua.

b Juramen-
 tuz de iure na-
 turali. Adde qz
 est d̄ iure diu-
 no. vt in. d. c. z
 si xps. z diffuse
 per Jaso. in. l.
 maximū in. ij.
 not. ff. de iure-
 iuran.

hereti. si qs. tñc enim iuramentum non obligat de iure iur. quanto eo. ti. non est obligatoriu cum suis concoz. **C**Secundo video qd verba derogatoria pñmi testamenti faciunt scdm non valere nisi de illis testator i secudo fecerit mentionem. ff. de le. i. si mibi z tibi. §. interdū z de leg. iij. si quis in prin. testamēti. z de h. s. dixi post Dy. idēz de testamēto inter liberos facto. C. de testa. aut. hoc inter liberos. z no. s. eo. li. d. cōsti. c. i. si hoc pñmū testamētū fortifica uit multo fortius iuramētū. xxiij. q. i. oē qd maxime cū per id obligat deo facit qd dixi de spon. l. ij. sed interdum papa vitiat testamētū de vsur. quāqz in fi. de pen. felicis li. e. fortius ergo hoc faciat interdictus dei. **T**ertio sic pbo sicut l3 testamētū suū cuiqz rūpere qz ambulatoria ē volūtas defuncti zc. xiiij. q. ij. vltima volūtas de cele. mis. cū marthe. ff. de adi. le. l. iij. sic l3 minorē venire z alienationē rei vrozis z alienationem fundi dotalis filie cōtra patē quo renunciauit successioni paterne pñmū p3. ff. d. rebus eoz. l. i. scōz est. ff. de fundo do. l. lex iul. C. de rei vro. actio. l. vnica. z. §. cū lex. tertiu. C. d. pac. pactū dotale. z. C. de coll. pactū. sed per iuramētū predicta oia confirmant ita qd non l3 postea ztrauenire. C. si aduer. vendi. l. i. z autē. sacramēta de iure iur. cū ztingat z. c. ij. eod. li. de pactis qzuis. ergo idē in testō vt iuramento firmitur z tollatur per id contraueniendi ptās l3. n. arguere de cōtractibus ad testamēta. ff. de le. iij. q. cirographuz. **Q**uarto multum videt facere pro hac parte de sepul. c. i. eo. li. vbi qui sepulturam elegit z iurauit nō cōtrauenire vltierius aliā eligere non pōt dicit ibi Archi. per id hāc qōnes decidi. **I**tem p iuramētū impeditur futura accusatio sic z futura testamēti factio pñmū pbatat de accu. venies de iure iur. quēadmodū. **Q**uinto video qd si post pñmū testamētū quis profitet pñmū testamētū tollere nō pōt nec plus testari. xij. q. iij. nūc at de testa. qz ingrediētibz. C. d. sacrosan. ec. autē. igressi. qd ergo facit pfectio hoc facere potuit iuramentū que sunt vinculi eiusdē de voto. magne z i pre. c. i. de sepul. **S**exto p3 qd faciendo scdm testamentum deierat periuri autem sunt infames. vi. q. i. infames. z. c. se. vbi de h. z. ij. q. v. cōstituiunt ad hoc de iure iur. qrelā. C. de trasac. si qs maior z actus lñmi sunt infamibus interdicti de testi. l3. ij. testari vero est actus lñmus. facit qd no. ff. e. ti. actus in pñ. ergo testamētum scdm non valeat. **I**n pñmū vñ. s. quod valeat scdm testamentum ambulatoria eniz est voluntas defuncti zc. vt. s. in secundo articulo z sola mors est confirmatio testamenti. vt ibi z nil ē qd tm debeat hominibus sicut quod vltime voluntatis zc. C. de sac. san. ec. l. i. C. de testa. qm indignū z libertatez supremi iudicij qs sibi auferre non potest. ff. pro socio cum duobus. §. idem papa. als. §. se. in fi. nec sibi legez ipone re a qua non liceat recedere. vt in pre. l. si quis in prin. maxime qz factio testamenti est iuris publici. ff. de testa. l. iij. qd p priuatorū pactū nō tollit. ff. de reg. iij. neqz pignus. §. priuatorū de fo. cōpe. si diligenti. **P**robat scdo z sic eq paramus hec duo iuramentū z confirmationez pncipis vt p3 de preben. dilecto de rescrip. cum aliquibus eo. lib. de elec. qz sepe cū similibus. sed testamētū per pncipez pfirmatū l3 imutare testati. C. de testa. l. oium. ergo z testamētū p se iuratum. ad quod facit qz siue numerus canonicoz sit iuratus siue p pncipem confirmatus l3 ab illo recedere eo casu quo ius permittit. s. pp excrefentiaz facultatū de consli. cū. **A**d. z facit qd not. in. dec. pre dilecto i glo. in mo. **I**tem in his equiparamus iuramenta z penarū obligationes de elec. vbi periculū ad fi. eo. li. de offi. or. qz pleriqz. s3 pactū future successionis ē cū pene obligatione non valet. non eniz l3 testamētū inducere in cōtractum. probentur hec. ff. de verbo. obli. stipulatio hoc modo pcepta. ff. de don. qdam. §. i. de acqui. heredi. qui hereditatē. C. de pact. l. fi. C. de iuti. sti. l. ex eo. sicut ergo ex his non obligaret pena sic nec iuramētū. z facit ad predicta d cōce. pben. c. ij. eo. li. est. n. regula qd si pncipale non tenet zc. hoc. eo. ti. accessoriū cum cōcoz. cum ergo testamētum

Ambulatoria est voluntas defuncti. Adde. l. hic staturus. §. oratio. ff. de dona. inter vi. z vro. z per Archi. i. c. qui bona in. ij. col. xvij. q. i.

Qui iuravit certam religionem ingredi. Adde doc. in. c. consulti. z. c. non solum eo. ti. i. anrige.

l3 iuratum nō possit me alteri obligare vt est pbatuz. **I**tem nec mibi ipsi vt p3. ff. d. le. i. cū filio. z. l. si mibi z tibi. z facit. ff. de arbi. l. pe. restat per locū a diuisione qz iuramentū illud nō pōt impedire secundam testamenti factionem. **P**robatur tertio sic testari z cōtrahere infimonium l3 cuiqz nō prohibito. z phibiti non testari habent instit. quibus nō ē per. fa. te. per totum. ff. z. C. qui testa. fa. po. z in spe. de instru. edi. §. cōpendiose in pñ. prohibitos cōtrahere vide in sūmula. iij. l. i. sed si iuro nō ztrahere vel zhere cū ticia vel non ztrahere cū seia omni casu. si cum seia zho valet matrimoniu. probat pñmū de voto. c. vno eo. li. secunduz z tertium de spō. sicut z. c. si inter de spon. duoz. c. i. periurus tñ sum. z de eo penitentia imponit vt ibi sic in testatore dicamus valere scdm testamētū l3 puius sit z propterea puniendus vt ibi. **Q**uarto p3 idem in alijs iuramentis vt in eo qz iurauit certā religionē ingredi si ingredi aliā tenet ingressus de regula. q post votū eo. li. **I**tem iurauit librum nō vendere vel nō vendere ticio vel vedere tibi si vendo titio z trado trāferē in euz dñum. C. de rei vendi. quoties. z facit qd dixi post Inno. de prebē. dilecto. super. v. iuramētum. si hoc in contractibus fortius in vltima voluntate que fauorabilior est. de don. cum dilecti. ad hoc de concess. pre. c. i. §. econtra. s. e. li. **S**olutio hec questio not. xiiij. q. ij. vltima volūtas. tñ qd sentiat in ea Jo. p glo. illā non apparet. z Bar. brie. dicit se plene notasse in questionibus quod est falsum vt p3 in dñic. xiiij. de q loquit q de diuersa est ab ista z ēt qd in illa sentiat non apparet no. ēt per cōmentuz in vsibus feudoz in cōsti. fre. hac edictali. §. Item sacramēta in gl. hic quero vltra mediū. z per Rosfr. in lib. de se. eo. clemē tiano. vbi glosat autē. sacramēta in gl. primo querit in vti. q. z per Alb. galli. in materia de testa. ver. pone qz quidam per Rodfre. Ja. de ra. **P**er. de bel. z. d. C. yn. C. de sacro. ec. l. i. z hic tenuit secundum testamentum valere. **S**uil. contra in spec. de instru. editione. §. compendiose. ver. quid si quis iurauerit. facit ad questionem quod no. Ray. in summa de sepul. z plenius Hosti. eod. tit. §. ad licitum ver. quidam si quis eligat. ergo credo per prima iura qz is de quo queritur scdm testamentum facere non debeat z qz illud faciēdo vt primo immutando sine causa sit periurus dico tamen per iura secunda. z maxime vltimo allegata qz si hoc fecerit valet secundum. **S**ciēdus qz Boatinus in scdo dicto concordat. l3 non i primo qz dicit illum non periurum hac rōe quia iuramentū fuit temerarium qz iurauit melius non facere. nec enim fm eum datum est homini tam bene facere quin possit etiā facere melius hoc autem dicit in prin. dec. cum marthe. procederet hoc dictum restrictum ad infra dicēda p3 aut ex solutione quā predicti fore responsū ad quedam argumēta pme partis. s. pñmū z secundum. **A**d solutionē multū facit quia ex contrario aperietur via iniquitati inducēde. s. patrefamilias ad testandum z iurandum vt sic auferatur eis bonozum suozum dispositio qd faciendum non est ad hoc de diuoz. quanto ad fin. **I**tem cadit in inuitum prohibere alium testari. C. si qs ali. te. probi. l. i. z. ij. z. ff. e. l. i. ergo multo fortius seipsum cuius ordinata caritas cuiusqz a seipso scipiat. xxiij. q. v. nō licet. ideo aut dixi. s. sine causa qz si ex iusta causa immutaret pñmūz testamentum puta testatus fuerat inter liberos vel extraneos qz mortui sunt vel in heresim lapsi vel instituerat ordinez templariorum qz nuper damnatus est vel his similibus tñ dico eum etiā a periurio excusari. ad hoc de iure iurā. quēadmodum z pre. dec. sicut de spon. z qd no. **H**osti. in pre. ver. qd si qs. facit etiā ad solutionez qd no. de procur. c. fi. lib. eo. ad allegata tertio pro prima parte respondetur. qz sunt qdaz que p se fortuntur effectum sine iudicis ministerio vt baptisimus infimonium pfectio testamentuz morte confirmatū z his similia. z in his valent qz sūt cōtra iuramentum vt est pbatum. sunt alia qz regunt ministeriū boīs vt reuocatio alienate rei

minoris vel totalis q̄rela iōfficiofi z his familia z in his iudex denegat ministeriū suū nō aperiat viā periurio de iureiur. si vō z.c. verū z.c. mulieri. C. si aduer. v. l. i. d. idic. vidui. l. ij. z sic loquant̄ s̄ria facit ad distinctionem de bap. maiores. v. Item q̄rif. vñ fateor q̄ argumenta illa z elu. dūt. s. q̄ si adierit iste iudicē z peteret sibi dari licentiā se cūdo testandi q̄ nō audiret sic z in m̄monio de spō. ex litteris. ij. z sic sit r̄suz ad id qd̄ d̄r̄ q̄to de eo qui iuravit nō accusare. Ad dec. primā de sepul. respōdeo illō spāle in odiū allicientiū ad sepulturā eligēdā. Itē dico q̄ illa nō p̄cludit ad qd̄ iducit s̄ potius cōcludit q̄ neutrū valet z q̄ illū ōz decedere itestati qd̄ veruz in casu expresso circa cimiteriū. n. suū. potuit papa statuere qd̄ voluit nō sequit̄ per hoc z idē potuisset in p̄monialibus facit qd̄ no. eo. ti. in regula possessor. Itē pōt esse rō. qz ius constat decessisse in mortali non sepelit̄ in cimiterio ecclesie. xxiij. q. v. placuit de torneamētis. c. i. de rap. sup. eo. Ad alle. gata q̄nto dico q̄ p̄fessus censet̄ mūdo mortuus. xvj. q. i. placuit. ij. quod nō est in simplr̄ iurāte z ille caret p̄prio iste nō. Ad vltimo alle. r̄ideo p̄iuruz nō semp̄ infamē p̄batur hoc de testi. testimoniū. i. r̄. z facit quod no. ff. d. his qui no. inf. l. lutiis z qd̄ no. vj. q. i. c. ij. Itē dec. l. z non d̄z intelligi de oibus legitimis actibus s̄ de q̄busdā als nec vendere posset nec m̄moniuū s̄bere qd̄ est falsuz z fa cit de here. excoicamus. s. credentes vbi infami spāliter infligitur hoc in penā. z facit qd̄ dixi eo. ti. actus z satis ē talem expresse nō p̄hibitu vt supra dixi. Itē tūc soluz est periurius cū perfectū est testamētū quare factū videret̄ a nō periuro z facit qd̄ scripsi de regula. vidua de sen. ex. cōtingit. i. hoc tū dictum sic allegando per ea que dixi de cōi. ser. c. fi. super vl. gl. Est autē aduertendū q̄ in qd̄ ne dubitari posset an illud iuramētuz habeat vtz verbo ruz derogatoriorum vt necesse sit de primo mentionē fieri in secūdo. Itē an sufficiat generalis an requirā spālis z expressa. de primo puto q̄ sic si iuramētuz iteruenit in testamento. si vero postea ex intervallo non credo facit p̄alle. l. si quis in prin. z quod ibi no. ff. de le. ij. cū pater. s. filius matrem de leg. iij. cum quis. s. codicil. ff. de fideiul. l. lutiis in fi. cum si. de secundo dixi. s. post. Dy.

Regule. ff. z. huius littere. R. sunt he.

- q̄ Qui actioez bz ad rē recuperādā ipaz rē hēre videt̄.
- q̄ Ne legant̄ a mortuis nobis ad hēdez n̄m transeūt eorum cōmodū per nos his quorum in ptāte sumus eoz de casu acquirimus aliter atqz cum stipulati sumus. nā z sub cōditiōe stipulantes omnimō eis acquirimus etiā libertatem a nobis prestari a dominis conditio existat.
- q̄ Ai cū alio ztrabit vel est vel d̄z esse nō ignorans cōditiōis eius. heredi autē h̄ imputari non potest cuz nō spōte cū legatarijs contrahat. Nō solet exceptio doli nocere his quibus volūtas testatoris non refragatur.
- q̄ Notiens dubia est interpretatio libertatis secundū libertatem respondendum erit.
- q̄ Aatenus cuius interfit in facto nō in iure consistit.
- q̄ Ai potest inuitus alienare multomagis z ignoran. tibus z absentibus potest.
- q̄ Ad initio vitiosuz ē nō pōt tractu t̄pis zualescere.
- q̄ Ad attinet ad ius civile fui p̄ nullis habent̄ n̄ tū a iure nāli qz ad ius naturale attinet oēs equales esse.
- q̄ Ai in alterius. vide. s. c. cum quis in ius in suffra.
- q̄ Ad a quo quam pene nomine exactum est id eidez restituere nemo cogitur.
- q̄ Aliquid calore iracūdie vel fit. vel d̄r̄ non prius ratum est q̄ si perseuerantia appuerit iudiciū animi fuisse: ideo qz breui reserua v̄por nec diuertisse videt̄.
- q̄ At sine dolo malo ad iudiciū puocat n̄ v̄ morā facē.
- q̄ Quotiens idem sermo duas sententias exprimit ea potissimum accipiat̄ que rei gerende aptior est.
- q̄ No tutela redit eo hereditas puenit nisi cuz semine

heredes intercedunt. Nemo potest tutorem dare cui quam nisi ei quez in suis heredibus cū morā habuit habiturusue esset si vixisset. Ai factum id v̄ esse quod de re quis cum prohibetur fecit. Clam qd̄ qsqz cum controuersiam haberet vel se habiturum putaret fecit.

q̄ Ne in testō ita sunt scripta vt intelligi non p̄t̄ per se de sunt ac si scripta non essent nec paciscendo nec legem dicendo nec stipulando qsqz alteri cauere potest.

q̄ Ne dubitationis tollende cā contractibus inseruntur ius commune non ledunt.

q̄ Nam diu valere possit testamentum taz diu ltimus heres non admittitur.

q̄ Notiens duplici iure deserit alicui successio repudia to nouo iure quod ante deseritur supererit vetus.

q̄ Notiens vtriusqz cā lucri ratio vertitur is preferendus est cuius in lucro causa in tempore precedit.

q̄ Ai vetante p̄tore fecit h̄ aduersus edictum fecisse perpenditur.

q̄ Ne pp̄ necessitatē recepta sūt n̄ d̄nt̄ i argumētū trahi.

q̄ Ai rem alienam defendit nunqz locuplex habetur.

q̄ Ai p̄t̄ facere vt possit conditioi pere iā posse pere v̄.

q̄ Ad qz si vellet h̄re nō pōt id repudiare nō potest.

q̄ Ai in ius d̄nūmue alterius succedit iure ei v̄t̄ d̄z.

Nemo v̄t̄ dolo exeq q̄ cāz ignorat cū nō d̄beat petere.

q̄ Ad iussu alterius soluit p̄ eo est q̄si ipsi solutu eēt.

q̄ Ad nullius esse potest id vt alicuius fieret nulla obligatio valet efficere.

q̄ Ad euincitur in bonis non est.

q̄ Ai per successionez q̄uis longissimam defuncto heredes extiterunt non minus heredes intelliguntur qz q̄ principaliter heredes extiterunt.

q̄ Ai in seruitute est vsucapere non potest nam cū possideatur possidere non videtur.

q̄ Ai non facit quod facere debz videtur facere aduersus ea que non facit. qui facit quod facere non d̄z non videtur facere id quod iussus est facere.

q̄ Ai dolo deserit possidere pro possidēte damnatur qz pro possessione dolus est.

q̄ Ai auctore iudice p̄parauit bone fidei possessor est.

q̄ Ad s̄ rōnē iuris receptū ē nō ē p̄ducēdū ad p̄nāz.

Qui duo pro solido heredes esse non possunt.

q̄ Ai tacet nō vtiqz fatef s̄ tū vez est cum non negare.

q̄ Ad ip̄s q̄ d̄erūt obstat z successoribus obstat.

q̄ Ad qz cū fuus eē egit proficere liberto scō nō pōt.

q̄ Notiens nihil sine captione inuestigari potest eligē dum est q̄ minimum habet iniquitatis.

q̄ Ad ex culpa sua quis damnum sentiret non intelligitur damnum sentire.

q̄ Ne ab initio inutilis fuit institutio temporis tractu conualescere non potest.

Actio lxxvij. Jo. mo. dicit exēplum ponēdū p. l. i. C. de fideiul. in

onere nō coherente p̄sone. nā i illo secus. ff. de adimē. le. l. legatū. z de alimē. le. l. caio in p̄n. z de cōdi. z de. l. legatū scōm Dy. q̄ et sol uendo s̄trarium de le. l. z. ff. de le. i. q̄ vult q̄ substitutus i honore hereditatis non succedat in honore legator. distinguat̄ aut cū sit substitutio legata repetitur verbis testatoris expressis aut non. p̄ casu aut cū eiusdē diei vel cōditiōis adiectione expectatur illa et si legatū redderet inutile. ff. de le. i. si qz a filio post p̄n. si vero simplr̄. tūc de benf nō expectatis cōditiōe vel die q̄ in p̄sonam instituti fuerūt adiecta: vt. d. l. si qz a filio z l. si cui a filia. scō p̄n cipali mēbro q̄ non repetunt verbis expressis legis ptā te tacite repetita intelligunt̄ cum eadem semp̄ conditiōne z die. ff. de le. ij. cū pater. s. ab instituto. nisi talis eēt cōditiō que redderet legatum inutile. ff. de ver. obli. l. ticia. s. idem respondit. z de fideiul. l. vlti. honore. hoc aspiratur onus non vt dixi. s. eo. li. de elec. si religiosus super. v. glo. Glo. i. ponit exēpla. z dicit regulaz posse reuolui.

C In i. glo. ibi in prelato eque fm Dy. dici pot in quoli bet substituto in hereditate que honoz appellat. ff. de lez prestandis. l. filium. §. si legato. pp quod succedit in one re legatoru que ab instituto relicta videntur tacite a substituto repetita. ff. de leg. i. l. imperator z de le. ij. si ticio z meuius. §. iulia. z. l. cu pater. §. ab instituto.

Ec regula facit ad qonem quas post dñum meū. z. d.

Walmeriu disputau qua sic pponbam. p ma ca delegat duobus scda duobus vtrifqz simpliciter z sub nominibus dignitatu mortuo vno ex primis q prelatus erat duarum ecclesiarum dissoluitur vno z duo surrogantur. **C** Itē mortuo vno ex secundis dignitas per papā dispensantē super vtraqz tenēda col lege confer. querit de his causis q sint earum iudices. p mū articulu huius qonis. d. **W**al. querebat. disputauit tñ de eo qui citauit in altera illaru ecclesiaru vntaru. fm disputauit. d. **M**arsi. **C** In vtroqz membro post disputantium allegationes pro z contra ponent que addidi. demū in primo ponit solutio disputatis q improbatu z quattuor opiniones addunt. demū ponit solutio distinguens postqz eliciunt duo dubia. in secundo ponit etiaz disputantis solutio z eius approbatio z ad contraria rñsio z aperiunt duo dubia. **C** Ad primū arguit q ambo illi surrogati sint iudices. qz res peruenit ad casu a quo incipere potuit qz libentius papa delegasset trib⁹ q duo bus eo. ti. prudentiam z verba rescripti cōformada sunt eqtati de rescrip. c. 3. ff. de in ius vo. l. quis certum est. n. istos succedere in locū z dignitatē defuncti ergo zc. eo. ti. qm abbas. nec est nouum plures vni in iurisdictione succedere vt pz in canonicis q succedūt episcopo. l. xv. di. s. si. de ma. z obe. bisqz z plures filij patri in iure patronatus d hoc. xvi. q. vi. si plures accedat verba illa: sicut misit me pater zc. xxiij. q. i. loqitur. Item sicut isti surrogati succedunt in bonis acquisitis. de testa. relatum. ij. in fi. sic z in iurisdictione delega. argu. decr. pre. qm abbas **W**alme. **C** Ad hanc partes facit. C. de aduo. diuerso. iudi. l. binos. vbi duo aduocati fisci eisdē vtunt iuribus z immunitatibus qbus vnus solus q prius erat ad idem. C. de metro po. l. vna li. xi. ibi. duo metropoles facte de vna dignitate simili pfrunt. Itē dicit lex q ois numerus illoz q substituant in locū vnus p singulari psona habendus ē. ff. de con. z demō. cui fundus in fi. nec. n. ex diuersitate successozū dz mutari obligatiōis nā. ff. de verbo. ob. l. ij. §. i. ala ex his: z lz hodie maior sit numerus psonaru tñ idez pplis. vij. q. i. deniqz. ff. de iudi. pponbam. facit de censu. qm facit satis pro hac pte q scripsi post Inno. eo. ti. cuz te cōsulente. s. d vno ex pluribus delegatis q subdelegare pt pluribus. qd ergo posset subdelegatio possit surrogatio de qua qrit. ex qbus concludit duos successores vni vna cū collega iudices esse z adde qd dicā in articulo secūdo. **C** In strariū allegat. intentio scribentis dz attendi q voluit duobus z nō pluribus delegari. rescripta vero sunt stricti iuris nec extendunt ad personas nō expressas. e. ti. **W**. z. **W**. Itē forma petitionis attendi dz in snia. ergo in processu sed hic interpretas petijt dnos. ergo non hz tres: nec ob. c. qm abbas. qz ibi vnus succedit vni. nec qd de filijs dicit succedentibus patri in patronatu qz istud iure sanguinis non electionis **W**alme. **C** Pro hac pte facit euitatio absurditatis. pone q ad petitionē ptis vni us dat⁹ fuerat ille platus fm h ille hēbit duos iudices z collega vni solū. Itē si dicas istū tertiu datū ex officio vt tiabit intētio delegatis q voluit pp numerū ipare. pvide ri cāe in casibus discordie sed hic erit dare numez parē. eo. ti. c. fi. facit de arbi. c. i. ex qbus pcludit q aut alter sol⁹ aut neuter dz eē iudex. lz quod potius neuter vī p decre. pe. de elec. li. eo. vbi plures dati ab vno nō insolidū nō admittunt pp drietatē q inter ipsos contingere possit. Itēz verū ē neutru istoz surrogatorū esse prelaturū illaz duaru ecclesiaz. ergo neuter i delegatione succedet. facit. ff.

de re. du. si is qui ducenta. §. vtrum ex quo nō ē scriptus cōiter vel diuisim. facit de pre. c. fi. li. e. sicut z nauis dissoluta ea mente vt fiant due vel vt in alius vsum affides cōuertant: definit esse nauis. ff. de verbo. obli. inter stipulātes. §. sacra. facit quod no. de collegio destructo superioris auctoritate. xvj. q. ij. z hoc diximus per Inno. de no. ope. nunc. c. ij. s. eo. ti. priuilegium. dicemus ergo q sicut cū tutor. est icertus neuter ē tutor. ff. de testa. tu. duo sunt z idē in pcuratoribus z arbitris. ff. de pcur. l. ij. s. de arbi. innotuit sic z pp incertitudinē neuter istoz sit delegatus. facit. ff. de rescrip. ad hoc sicut z incerta spōsalia non inducūt honestatē. de spō. c. vno li. e. **C** **W**almerius q vt dixi qrebat de illo qui ad alterā ecclesiarum vntaz cita uerat dicebat q is qui succedit in illa debet eē iudex qst videat illam elegisse z vt illius prelatus velle procedere z altera prelatura puenēta dicebat vtrūqz admittenduz. alij. q ambo debebant vnum subdelegatū dare ar. ff. fami. her. si familie. ad vltimū vide quod not. de pcur. non iniuste in gl. a. n. p. **C** Ista solutio nec rationē hz nec tangit dubiū qonis. Itē pone q ad neutra citauit quare alij qui dicūt inspiciendā dignitatē principaliorē in illa vno ne p ea que no. ne se. va. c. vno. alij pmo nominatus in rescripto facit de elec. c. pe. cū suis pcor. e. li. alij q is que elegerit ipetrās. alij delegatē z sulēdū iuxta ea q no. e. ti. qm abbas. Tu dicas q aut in rescripto exprimitur altera sola dignitas vel ecclia aut vtraqz. z secundo casu aut altera sola ratione sui z loci est capax delegatiōis aut vtraqz. p z secundo cāu. s. qm altera sola exprimitur vel vtraqz si altera sola est capax delegationis dico illū solū qui succedit in dignitate exprssa vel capax in delegatiōe succedere z est ratio qz certū est rōne dignitatis non expresse vel nō capax illuz iudicem nō esse. ergo nec in iurisdictione succedet qui surrogat in illa. **C** De primo pōe exēplum in abbate sancti Stephani cui nō exprsso mōasterio Sācti Bartholomei vnto quotidie cāe delegant. **C** De secōdo pone q simplex prochie ecclia vnita est dignitati soluta vnione rector prochie nō succedet in iurisdictionē rōne loci finge q monasteriū sancti proculi de boñ. sit vntū monasterio sancti Petri de mutiū. de reli. do. c. ij. actor z reus sunt boñ. vel actor mutiū. reus boñ. planū ē q iste abbas rōne loci respectu moñ. mutiū. non pōt esse iudex huius cāe. ergo is q illa abbatia soluta vnione succedit nō erit iudex de rescrip. statutū li. eo. facit ad h bene. ff. d sti. ser. l. i. §. cōis seruus. z. l. proinde in fi. z. l. se. ff. de auc. tuto. si cōis. perque iura pz q si cōis seruus simplr vel exprssis dominis stipulat id cuius alter dñozū nō est capax totuz intelligit alteri stipulatū. facit et qd scripsi post Inno. de prescrip. cum ex officij. In tertio vero casu quādo vtraqz exprimit z vtraqz est capax delegationis pono exēpluz de ma. z obe. cuz in ecclesijs in pn. de arbi. exposita. dico q cū actus iste delegationis sit talis q pluralitatē non respuit. imo illā amplectit vt in dec. prudentia. vterqz i delegatione succedet z recipiet rescriptū dicens prior talis eccliarū ac si diceret por talis ecclie. itez por talis ad qd facit. ff. de cōdi. z demō. l. falsa in fi. distinctio soluat qtrarium. **C** Ad equitatē allegatū rñdebit in primo articulo. **C** Sed nō incidunt duo fortia dubia. s. vtrū isti duo fungant vice duozū p quo facit pdicta rō an vnus tñ p quo decre. clementis de iure patronatus. c. ij. fm qd i actu qui respuit pluralitatē personaru vt in ordinatione acti ue vel in puisione passiuē. i. si deberet talis ordinare vel d illo deberet puideri vel bis file. z h vbi p circumstantias nō apparet alterū pferendū. satis est locus varietati opinionum premissaru. **C** Circa secundum questionis articulum allegatur q iste solus non sit iudex qz pmissio curie hz potius causam delegare duobus qz vni quia intergrum zc. eo. titu. prudentiam. l. xiiij. dist. extra conscientiam. nā per ampliores homines pfectissima veritas reuelatur. C. de fideiuf. l. final. z qd a pluribus queritur zc. ff. di. de quibus. pōderata igit itentione delegatis z forma

mandati que attendenda sunt. de p̄b̄. c. si. de rescri. cū dile
cta. hūc apparet solū iudicē nō esse cū nō dbeat q̄s fungi
vice pluriū p̄sonaz. lxxviii. di. singula. de isti. c. si. f3. Mar.
Ad hoc facit q̄ nō sufficit in effectu adimpleri māda
tūz nisi adimpleatur per modū descriptum de resti. spo.
p̄sanis. p̄batur de rescrip. susceptū li. e. 2 bñ facit quod
no. de rescrip. si p̄ te. ex q̄bus cōcludit̄ q̄ l3 h̄ sit p̄latus
vtriusq̄ q̄ tñ nō per modū in rescripto expressus nō erit
iudex huius cāe. ad h̄ facit eq̄tas dicta in proximo mem
bro pone. n. q̄ iste sup̄stes datus erat ad petitionē vnius
partis 2 defunctus ad petitionē alterius absurdū eēt q̄
iste solus iudex esset. ¶ In 3r̄m̄ iste h3 illas duas digni
tates 2 illoz duozū vice fungit̄. ergo est iudex huius cāe
hoc. n. esse pōt de elec. cū inter. i. ff. de adop. si consul. Itē
si defunctus cōmississet 2 ip̄e vti cepisset eo viuente planū
esset q̄ esset 2 petēs iudex de offi. dele. l3. si q̄ hoc facit sub
delegatio ergo 2 surrogatio. cū enim hoc ad iura digni
tateq̄ p̄tineat 2 iste vtrāq̄ administrat ergo iudex cōpe
tens q̄ quod oēs 2 c. eo. ti. qd̄ omnes. Itē si quis a quo
appellat̄ efficitur iurisditiōis illius ad quē est appellatū
cognoscit de cā. ff. de iudi. si is qui de hoc de elec. q̄ relam
in prin. fm̄ mar. ¶ Hoc vltimū fortifica certū est q̄ min⁹
se patiunt̄ in vno subiecto iudex a quo appellat̄ 2 iudex
ad quē quā iudex 2 collega. primū probat̄ de cōsue. c. ij.
li. c. ergo p̄rio casu vnius p̄ surrogationē gerit vices vtri
usq̄. fortius in secundo. bene facit ad hāc p̄tes lex dicēs
q̄ id qd̄ in duabus p̄sonis recipit̄ in eadē p̄sona recipient
dū est. ff. si cer. pe. l. singularia. facit de pe. di. iij. adhuc in
stāt. viij. q. i. in scripturis. sicut ecōuerso. x. di. qm̄ idē. xvij.
di. cū ad verū. hinc est q̄ nō pōderamus pluralitatē p̄so
narūz in rescripto. vñ tñ iurisditiōis h3 vnus datus per
vnū rescriptū q̄tū tres dati per aliud. de rescrip. pastora
lis. Itē ius multoz bene residet in vnū. ff. qd̄ cuiusq̄ vni
uer. sicut municipiū in si. z. no. de postul. gratū. Itē cano
nicus gerit vices p̄prias 2 canonici ipedit q̄ dediti ip̄m
p̄curatorē ad actū electionis. de elect. q̄ pp̄ z. c. pe. li. e. z
vnus diuerso respectu recipit stipēdia pluriū de re iudi.
cū oliz facit in auē. vt iudi. sine quoquo suffra. §. illō col.
ij. ad hāc p̄tem facit qd̄ no. vij. q. i. si q̄s in clero. de cle. nō
res. q̄ in tñ. facit et̄ d̄ testa. officij. vbi in eodēz testō ep̄s
gerit vices legatarij 2 ep̄i. e. ti. raynutius z. c. raynaldus
vbi filius d̄trahit duas quartas vt filius 2 heres 2 bñ fa
cit. ff. de his q. vt indig. l. tutorē. discreta qd̄ sunt iura l3
in eadē p̄sona cōcurrat aliud quidē tutoris 2 aliud lega
tarij. sicut 2 hic l3 diuerse sunt dignitates ex quo cōcur
runt in p̄sona eiusdem cōpetens iudex erit. ¶ Solutio
iste solus p̄cedere poterit cuz sit administrator legitim⁹
vtriusq̄ dignitatis. 2 hoc p̄cipue probat̄ dec. p̄. l3 de
leg. fm̄ mar. ¶ Dec solutio. d. mei. placet per eandem
dec. amicatur. n. iuri q̄ ex duobus delegatis vnus gerat
vices suas 2 alterius. vt ibi z. eo. ti. q̄z̄us z. c. sup̄ qd̄num.
§. si vero. si hoc potest per subdelegationem. ergo 2 p̄ sur
rogationē vt dixi. per hoc respondet̄ ad p̄rio alle. ¶ Ad
equitatē allegatam respondetur q̄ imputet sibi qui im
petrauit dignitati cōmitti nō persone. hunc. n. 2 similes
casus euenire posse debuit p̄uidere. ¶ Preterea l3 expedi
at habere iudicēz gratiosuz circa principale. tñ nil depe
rit p̄ti q̄ iudice grauāte nō deest sibi appellatiōis reme
diū s3 vbi aliqd̄ periret parti. bene inspiciet̄ primus sta
tus. facit extrava. Jo. q̄ incipit sedes apostolica. sed aduer
te q̄ potuisset questio ampliari in dignitate d̄functi vni
ta dignitati sup̄stitis. 2 omni casu dico q̄ siue p̄ vnionem
siue per dispensationē sit cōpetēs iudex. ad primū. xvi. q.
i. temporis z. c. postq̄ de reli. do. c. ij. ibi cū omnibus iuri
bus 2 c. 2 facit qd̄ scripsi de si. presby. ex transmissa. ad se
cundum iura primo allegata z. xij. q. i. relatio.
¶ S3 nūc incidit dubiūz vt in proximo articulo dixi. po
ne q̄ iste hēbat tertiū collegiū nūquid̄ fungetur vice du
ozū. vt primo casu non possit. secundo possit. Itēz nun
qd̄ iure alterius dignitatis tñ poterit subdelegare. vel

nungd̄ iure vnus delegare vnū 2 iure alterius alter. ex
h̄ forte 2grue distingueret̄ inter vnionē 2 dispensationē.

Ratibabitionem

retrotra
bi. lex non
posuit hunc tex. super quo vide quod scripsi
s. eo. li. de sen. ex. cū q̄s 2 sup̄ glo. ex ratibabi
tione. ¶ Glo. i. dicit vñ sumpta. 2 ponit exempla. secūdo
dicit in ea duo debere concurrere. 2 ad scdm̄ obijcit con
tra. tertio successine eximit quattuor casus exceptos 2 ip
sorum rationē reddit. quarto ponit simile. quinto soluit
vnum dubiū. ¶ In prima gl. ibi. §. deiecit. vide hūc tex.
2 se. in suis lris. l3. z. S. 2 ibi l3 iudiciūz habitū cuz falso
p̄curatore cōualecit p̄ ratibabitionē domini. z. ibi. l. vlt.
vide in regula ratum in gl. z. ibi. l. pe. si petijt alius bono
rū possessionē noie meo debeo ratum habere infra centū
dies. j. quos petere poteram. z. ibi. l. i. si iussu eius i cuius
potestate es negocium gefisti agit̄ in solidum. alias si ē ve
rum agit̄ de in rem verso. si neutrum interuenit agitur d̄
peculio 2 ibi quotiēs si procurator deiecit cuz vtroq̄z agi
pōt 2 vno soluēte liberatur alter. 2 ibi tres tutores i plu
ribus tutoribus pena vnus nō liberat alterū. sicut nec i
pluribus furibus. 2 ibi adeo si plures coruperunt oēs
tenent̄. nec pena vnus liberat aliū. ¶ In gl. i. ibi malefi
cijs que per alios fieri possunt. secus in his que per sone
coherent vt in adulterio 2 filibus. vt not. in. §. deiecit. 2 h̄
per Dy. 2 ibi in contractibus Dy. ponit in eo q̄ sine mā
dato emit rem nomine meo 2 per traditionem recipit p̄
ratibabitionem acquirō dominium ac si a principio mā
dasset. ff. de acq̄ren. pos. cōis. §. procurator ad id. ff. de ne
go. ge. si ego. facit. ff. de solu. si q̄s offerenti. z. l. vero procu
ratori. §. vlt. z. l. cū. r. §. vlt. de violenta spoliatiōe patent
exēpla. ff. de vi z. vi ar. l. i. §. 2 cū q̄s. z. §. quotiens. z. §. deie
cisse. 2 ibi renunciationis. idē h̄ Dy. alle. ff. si ta. testa. nul.
ex. li. §. ita aut̄. 2 in auē. de his qui ingre. ad ap. §. si vero.
C. de re. cre. si quis vsuras de cōdi. inser. l. vlt. z. ff. q̄ satis.
co. l. de die. §. vlti. 2 ibi si tibi. ibi non loquitur de ratiba
bitiōe. s3 de cōsensu quē prebere l3 post terminuz re inte
gra. 2 ibi actio negocioz ei qui gefit̄ pro absente. nam si
pro p̄nte egisset daretur actio mandati. vt not. in. l. semp
que alle. in. i. glo. 2 hic per Dy. 2 p̄. ff. manda. si remune
randi. §. si passus. z. l. q̄ patitur. z. l. qui fidem. 2 ibi quo ad
effectū si quod no. j. eod. pro possessore 2 idem h̄ Dy. qui
ēt distinguit tria diuersa mādatū ratibabitionem 2 pro
hibitionē. primū parat actionē mādati. scdm̄ negociozuz
gestozū. tertiū impedit vtrāq̄z. de prima. ff. man. si pro te.
de secunda. C. de neg. gest. l. vlt. Tractat̄ et̄ hic Dy. an cō
tra ratū habentē nascatur actio ex administratiōe an ex
ratibabitione secuta. 2 an pendeat ex voluntate ratum
habentis. in primo distinguit quattuor genera negocio
rum de quibus remissiones dedi in regula ratum ad. l.
si pupilli. §. quid ergo. primū quod est meū cura 2 sollici
tudine. scdm̄ quod ē meū re ipsa. tertiū ipso gestu. quar
tū ratibabitione. in primis tribus generibus dicit q̄ na
scitur ex administratione precedenti mediante ratibabi
tione sequenti spōtanea vel coacta sicut d̄ in simili. C. de
rez permu. ex placito. 2 absurdum esset dicere in illis tri
bus nasci ex ratibabitiōe actionē. q̄ sine illa cōpeteret ex
quo vtiliter gestum est vt. ff. de neg. gest. pomponius scri
bit in quarto vero genere bene nascit̄ ex ratibabitiōe. vt
l. si pupilli. §. Item querit̄. 2 p̄ hoc sit soluta secūda qd̄ vt
dicamus q̄ in primis tribus non pendeat ex eius volun
tate. cum def̄ s̄ inuitum. in quarto sit vt. l. si pupilli. 2 si i
quarto casu reprobat̄ gestū ipedita est natiuitas actio
nis ita q̄ ap̄lius per ratibabitionēz non nasceret̄ sic dicit
legem loq̄. ff. de solu. dispensatorem. si bene intelligatur.
2 ibi inuito non pōt. idē Jo. mo. 2 in si. idem hic Dy. qui
ēt prolixē profectur. tractat̄ et̄ an absolutio delinquentis
p̄sit mandanti vel ratū habētī. 2 tenet q̄ sic si absoluitur
p̄ delictum nō cōmissuz. si vero q̄ nō fuit in culpa nō p̄
dest alle. ff. de iureiu. duob⁹. §. a fideiussore. z. §. si ei. Ad

iura que in contrarium facere videntur quod res inter alios acta
 et. C. res inter alios acta per totum. ff. de excep. modestinus.
 rñdet quod loquuntur quoniam diuersarum personarum iura sunt diuersa
 et separata sed cum per omnia est eadem causa defensionis et ex
 eodem facto ambo suscipiunt originem: dicit non absurdum
 vnius victoriam alteri prodesse. ar. ff. de ap. si qui separatim
 §. vlt. et. s. de ap. vna sententia et per pre. §. a fideiussore.

Ac de causa sciendum quod Richardus malubra disputauit hanc questionem padue formabat eam cum contra duos simul iquirebatur contra An. quod occiderat. contra Jo. quod mandauerat et contra vtrumque fuerit prolatum. sed ille andreas probauit se die maleficij fuisse in loco remoto vel quod illud fecit ad sui defensionem. Jo. nil probauit querebat an ex actis absoluendus esset ille Jo. et quod in suis terminis in ecclesiastico foro posset et occurrere nec de illa sicut de scriptis Dy. habet copia hic illam inferam abbreviatam. Pro Jo. inducuntur. vi. rationes et totidem contra ipsum. sed sexta includit plura iura et vnam glo. tertio vnum membrum simpliciter soluit. et in alio distinguitur. Et primo ad primum quod sit absoluendus inducit regulam impossibilitatis. ff. et. s. eo. nemo potest cum concor. nam probata est impossibilitas illius an. quod dicebat occisor propter loci distantiam in quo erat. C. de contra. et. comit. stipu. optimam ad si. et. s. de testi. ex tenore ar. ff. qui et a qui. prosperit. ff. ad fil. l. i. §. si quis nulla. et. §. cum dñs. et. C. ad fil. l. i. si. detecto igitur quod factum occisoris est impossibile. et mandator attentio themate ex eo solo teneri possit: quia ille fuit in loco et occidit. per impossibilitatem primi. impossibilitas secundi ergo venit absoluendus cum mandato iudicis vel sententia super impossibili fundari non possit. ff. qui satisf. cog. si decesserit. ff. de pe. moris. que sententia sine appel. rescin. l. pe. et vide quod scripsi. s. eo. lib. de sen. ex. romana ad finem. Secundo sicut confessio que est facti probatio fundata super impossibili non impedit quo minus fiat absolutio. vt per in confesso quod occidit viuente. ff. ad. l. acq. inde neratius. §. si. cu. l. se. sic et hic dato quod de mandato probatum esset Jo. illa probatio super impossibili fundata non plus nocet quam confessio. facit quod non. ff. de iureiu. sed et si. §. vlti. fiet ergo illius absolutio. Tertio per eundem modum inducitur ratione hereditatis quam ponit thema. et constat quod in conuersis de vno deum de alio intelligatur. s. de consti. translato. ff. que admo. serui. amit. si eodem in princ. de pac. do. inter. cum ergo per legitimas defensiones absoluendus sit an. ergo et Jo. cum absurdum sit origine rei sublata imaginem relinquit. C. de lati. l. i. tol. l. i. circa prin. per quod vna sententia lata pro primo quod pro veritate accipitur sufficere secundo ar. C. de diuer. re. scri. l. i. nam quotiens vtrumque ex vna radice et. C. de nup. si libertas et de duobus re. l. si. vel quod tutius est vt satisfiat ei quod dicitur de qua re et. s. de cau. pos. cum super. ff. de iudi. de qua re ipse Jo. dicitur absolui. Quarto certum est quod absolutio debitoris prodest fideiussori. ff. de iureiu. l. si. ad si. de pac. be. redi. §. si. sic et in proposito hinc dici posset aliud in contractibus vbi discernitur principale ab accessorio. et vbi vno solente liberat alter. ff. de eo per quem fac. est. l. i. §. si plures de 2 di. fur. si pro fure. §. furti. aliud in mere penalibus vbi vterque principalis deliquit et vbi vno solente non liberat alter. ff. ad. l. acq. Item mella. §. sed si plures. Quinto sicut confessio primi valeret contra eum que fatetur mandatarium quo ad presumptiones et indicium. et de hoc. s. de confes. c. ij. C. de accu. l. si. fortius dicitur illi prodesse defensio istius per quam per vterque innocens: quod propiores sumus ad absoluendum et quod pene mollietate. et quod sanctius et. et quod fauores ampliant iura sunt nota. Sexto multum videtur facere. l. i. §. si. ff. de question. vbi si per inquisitionem contra eos quos crimine confessus dixerat confesos apparet illum et per confessum innocentem id sibi prodest. Item faciunt. ff. de fur. si is qui. §. et si tu ticium. et. l. si quis proferendum et. ff. de iniur. Item apud. §. si iurauerit. In contrarium certum est quod diuersitas causarum et personarum faciunt rem esse diuersam. ff. de excep. rei iudi. cum quibus et.

. l. cu de hoc et est. ter. co. ti. si cum vna. sed hic est vtrumque. ergo defensio vnius alterum non releuat. hinc est quod facies furtum ad mandatum alterius si deprehendit tenet furti manifestum. mandans vero non. ff. de fur. is qui opem et est delinquit inter dum mandans et non mandatarium. ff. de eo per quem fac. est. l. i. in pn. et. C. de fur. si quis seruo. hoc autem ideo quod cause sunt diuerse ex quibus mandans et mandatarium obligantur. et concluditur vt. s. C. res inter alios acta et. per totum: nam se paratorum non est eadem ratio. C. de do. inter vi. et. vt. si maritus et si dicatur delictum simile. Secundo constat homicidium factum et probatum est mandasse Jo. sed si Jo. confessus fuisset se mandasse an. quod occideret absolute tene retur. hinc non mandasset. ff. ad. l. acq. inde neratius ad si. et de interro. ac. l. confessionibus. cum autem in criminibus confessionibus probationes comparent. C. quorum appell. l. ij. et de pen. quod sententia concludit quicquid sit de an. probationibus factis contra Jo. standum esse. Tertio sic. quantum facit absolutio tamen cum solutione condennatio. ff. de excep. rei iudi. si quis cum totum. §. plane et no. C. ad. l. fa. de pla. l. i. sed si ille an. condemnatus fuisset ad pacem hoc non iuuaret illum Jo. vt. s. dixi. si qui absolutio illius an. non liberat Jo. multominus inducta pro illo an. ad ipsius defensionem per predictum. §. plane. Quarto cum testes producerent et iurauerint super defensione an. nec intenderent deponere super defensione Jo. ergo dictum eorum Jo. non iuuat quod nemo censendus est dicere quod mente non agitauit. ff. de supel. le. labeo. Item si id dicere intenderent cum super eo deponerent non iurati. C. de testi. iurandum. s. de testi. c. de testibus. et quod ibi no. in. i. gl. Quinto hinc in absoluendo sit fauor tamen non minor in puniendis criminibus quod publicam utilitatem respicit. s. de sen. ex. vt fame cum concor. Sexto adducitur ad hanc partem casus legis denunciante. §. querit. ff. de adul. vbi absolutio a delictis non tollit crimine adulterij. et tamen idem erat germen vtriusque ad idem. ff. de libe. ca. quod usufru. §. si. vbi si dico inter ancilla et filium seruum natum ex ea licet pronuncietur matrem liberam non per id filius pronunciat liber facit. C. de libe. ca. l. au. paterni in fi. et. l. si. alle. et quod not. C. ad. l. cor. de fal. l. i. vbi dicit. glo. quod sententia lata pro muliere accusata de partu supposito non prodest partui quo minus adhuc de illo queratur an suppositus fuerit et tamen vtriusque quod nis idem germen. Item pro hoc. C. quibus res iudi. no. no. l. ij. ff. de ap. sententia de le. ij. cum filius. in pn. ff. de inoffi. testa. l. circa. et. C. e. ti. cu. duobus. et. C. de fi. instru. l. ij. et. s. de pben. dilecto in fi. et quod ibi no. Soluendo ipse R. et quod probatio an. quod ad sui defensionem occidit non releuat Jo. nam bona facientis non excusat malitiam mandatoris et hinc per. l. de iuris. om. i. si quis id. §. sed alius. vbi de hoc no. et de eo. per quem fac. est. l. i. ij. rñ. nam voluntas et propositum et. s. de sen. ex. cu. voluntate. Cum vero probauit an. se fuisse absentes si iudex testes illos pro veritate vtriusque inquisitiois contra eum contra vtrumque formate recepit quod potuit quia latissimum eius officium est. C. de iuris. om. audi. l. i. C. de eden. is apud quem tunc per quas probationes an. absoluit: absoluit et Jo. ff. de questio. l. i. §. si. facit de of. pres. allicitas. §. vitas. ibi ex fide et. Si autem ad spales defensionem ante recepti sunt testes tunc Jo. non proderunt per iura huius partis. hoc saluo quod lucidiores probationes contra ipsos requiruntur de mandato propter presumptionem prouentem ex absolute an. facit. s. de psump. quod veri simile. s. e. li. de hereti. filij. et facit quod no. C. de fal. l. i. de fide instru. l. ij. Ex titulo autem super defensione formato sci ri poterit an defensio contingat illis Jo. quod si generalis fuit titulus erunt et generalia que sequuntur. ff. de iur. et fac. igno. l. pen. §. fin. Item si alias hoc ex actis precedentibus vel sequentibus constare potest. ff. de testa. heredes. §. si quod. ff. de leg. i. si seruus plurium. §. si. C. de testa. non co dicillu et quod no. C. de epi. audi. l. episcopale. dicit autem quod si per modum accusationis negocium processisset non haberet locum predicta distinctio vtrum communiter et. cum acta habita inter accusatores et accusatum quantum

cūq; generalia nō transcendāt psonas ipsoꝝ. ff. de pub. indi. inter accusatoꝝ de arbit. si cum dies. §. plenum.

Actum quis

ix. non est gestū. Que rit hic Dy. an heres possit habere ratum qđ factū est nomine dñi cti: q non possit videtur per hanc regulā attē ta veritate cū sit alia psona. inducit ēt. ff. de bo. pos. l. iij. §. acquirere in fi. §. 2. ff. rem ra. hab. si is cui 2. l. bonozum per quas p3 q bona fide petitam bonozuz possessionem nomine defuncti heres ratā habere nō potest. ¶ In cōtrarium facit si ponderet fictio qua eadez persona cense tur heres cum defuncto. ff. de vsuc. l. heres. 2 in auē. ius. in ran. qđ a mozi. in pñ. Itē videtur expressus quod pos sit. ff. rē ra. ba. si sine. §. si pcurator soluit qđ si queratur d eo iure quod etiā non agnitum transmittit ad heredes pōt ratum habere. vt in. §. si procurator alias nō pōt vt in primis iuribus. Querit idē de successore plati an pos sit ratū habere qđ gestū est nomine predecessoris distin guit an sit gestū cōtemplatione persone an ecclesie. pzo casu nō pōt habere ratū per verba huius regule 2 filia nisi eo casu quo ecclesia plato succederet qz tunc seruare tur qđ dixi primo in herede. secundo casu potest euz du ret ecclesia que non mozi. rñ. q. ij. liberti. s. eo. li. de sp. p. si gratiose. Idem qñ dubitatur cū presumendū sit ptem platione ecclesie gestū 2 solum insertum prelati ministe rium. ff. de an. le. l. annua. §. vlt. de cōdi. 2 demō. l. si. Itē qz quesita per prelatus indubio querunt ecclesie in auē. de eccle. ti. §. interdicimus. ¶ Gl. i. primo ponit exēpla. scđo allegat quinq; iura in cōtrariū. 2 primo ponit tres solutiones quaruz primā reprobat 2 demū soluit. tertio signat cōtrariuz de vna lege 2 soluit in fi. remittit. ¶ In prima glo. ibi. l. vlt. incipit si filius 2 loquit de credito qđ recepit filius. a. citra patris iussum mandatum vel volū tatem 2 postea pater ratum habuit 2 ibi. l. i. in fauorem parentum inductum est macedonianum. ¶ In. i. gl. ibi qñtate peculij. de hoc satis hic per Dy. per te videas q etiam ponit exempluz de. l. si seruus. ff. de pca. vbi filius meus suo nomine rogauit rem pcario ratuz habēdo nō plus teneoz qđ prius. l. de peculio. opponit 3 h exemplā de. l. ff. quod cum eo qui in ali. po. l. i. §. si ratuz 2 de in rē verso. l. i. §. quod seruus. 2. l. si res. §. pe. vbi pater vel do minus ratū habens contractuz celebratum a filio vel ser uo obligatur in solidum non peculiotenus tñ 2 ponit 2 impugnat solutionē finaliter distinguens q aut ratū h3 vt pater aut vt alius aut dubitat: primo casu tenet vt in cōtrariis in scđo nil operat ratihabitio vt. ff. quod euz eo qui in ali. po. l. ij. §. vlt. Idem in tertio per. §. si ego 2 per. l. si seruus. sic alibi distinguit an tanq; pater au tanq; alius. ff. de adop. si pater. §. qui duos. dicit ēt quod ad p dictam distinctionem firmandam bene facit. ff. sol. mat. si vero. §. Item quicqd 2 de castren. pe. l. in hereditate in prin. 2 ibi soluitur dupliciter. de quattuoz modis qbus negotioꝝ gestoribus actio ppetit 2 no. ff. de neg. ge. si pu pilli. §. qđ ergo. vide libellos in spe. de iudi. §. ij. §. ex pđi ctis. 2 vide quod dixi. s. in regula ratihabitionem.

Vic regule

conueniūt quattuoz qđ nes i qbus ommissis al legatioibus remissiones dabo 2 solutioes po nā. Est at p^a veneralis. xl. scđa ēt veneralis. l. iij. tertia do. Ja. ca. bon. q̄rta dñi Stehpai polōi. ¶ s. veneralis q̄rebat an si duo ex tribus delegatis datis simplr tertio ir req̄sito sniaz ferāt an valeat snia tertio ra tū bñte. Veneralis vō scđa q̄ ēt Dama. pria i Reica d cō sue. pp dec. ad nostrā. q̄rebat de sen. excom. lata i bon. cle ricum p ep̄m mutiū. an per ep̄m bon. possit haberi rata ita q valeat. Tertia Jacobi q̄rebat an si religiosus cle etus sine licentia supioris p̄sensit 2 postea administrauit demū platus suus licentiā sibi dedit vel sc̄m ratum ha buit. an ille possit prelaturā tenere. 2 hec hodie expedita pdec. si religiosus. i. rñ. in fi. qz talis p̄sensit 2 electio

ipso iure irrita ē. Quarta dñi Stephani querebat de du obus cōpromissariis. quoz vnus altero absente eligit il lū in quē certū erat absente cōsensurū si presens fuisset. q ēt postea consensit vel ratum habuit querebat an valeret electio. forte qđ incaute formabatur dicēdo q certū erat. cum. n. fm Boetiū cor hominis sit mobilius oi mobili. 2 fm Tulliū tuscūl. prima nulla celeritas ē que possit cū animi celeritate p̄tendere. 2 h ēt scripsi de spōsa. tua nos sup. i. glo. potius ergo vbo similitudinis q̄ certitudinis videbatur vtendum. omnes istarū q̄onum allegationes omitto. sed vltra no. hic 2 in regula ratihabitionem. 2 in regula non firmatur remitto de omnibus 2 potissime de prima 2 secunda. ix. q. i. c. i. vbi satis 2 de his q̄ si. a pla. cuz nos 2 in spe. de cita. §. iam d citatiōe ver. hoc aut 2 ver. se. 2 de sen. pzo. l. §. sequit ver. quid si multa 2 de arbitro. §. si. 2 ver. sed pone lata. vbi de arbitro absente qui ratificat idem tractatur: sed principalius ad ea que plene scripsi post Inno. 2 Host. de offi. dele. prudentiā super fi. ij. glo. vbi inuenies plene materiam 2 responsum ad oia cōtra ria. 2 vide etiam quod post Inno. 2 Lōpo. scripsi de con sue. cum consuetudinis post prin. ne tñ p̄dictozū solutio nes desinit sciendum q Bar. simpliciter dixit in prima sententia q nulla fuit ratihabitione p̄firmari non posse. ¶ Idem tenuit de secunda de qua tñ plus instans dice bat Tan. sibi respōdiffe q si lata fuisset sententia nomine bon. ep̄i: ipse bon. ep̄us poterat eam ratas hē alias non facit hec regula. sed sibi 2 Dama. hoc nō placet cū excoi catio pure lata aut statim ligat aut statī est nulla cū suaz executiones secū trahat. de ap. pastoralis ad. c. in primis. ij. q. i. 2. iij. q. vi. h quippe. rñdent sp̄ale in papa. Ad. l. iij. falsus. ff. rē ra. ba. rñdens q sententia cum falso procura toze lata tenet quo ad illuz. ff. de re iudi. l. iij. sed nō quo ad dominum nisi ratū habeat quod potest vt ibi. ¶ Ad tertiam respondebat. Jaco. q consensus vel ratihabito superueniens non inuabat electum qa quod nullum fu it ratificari non potuit de elec. auditis. 2 h potissime i ele ctionibus vbi spectatur initium vt ibi eodem titu. dudū. ¶ Ad contrariū respondebat illa loqui in his que a pñ. tenebant licet effectum plenum non haberent. ¶ Ad q̄ rum rñdebat Stephanus electionem ab vno factā non valuisse qz cum ptas duobus traditur: vnus alteri com mittere non pōt. ergo nec ratū habere. ratio qz industrie persone cōmissum est. de offi. dele. qm̄. vnde cum ipsius p sentia desideret p ratihabitionē explicari nō pōt. insti. de auc. tu. §. tutor. ad hāc vltimā facit qđ quā posui. s. e. i to to de his oibus in formaberis i remissioibus q̄s. s. dedi.

Regule iuris ciuilibus huius littere R. sunt he.

Regula est que rem que est breuiter enarrat non vt ex regula ius sumatur. sed ex iure quod est regula fiat. per regulā ergo breuis reruz narratio traditur. 2 vt ait Sa binus quasi cause coniunctio est que simul cum in aliquo viciata est perdit officium suum.

Es iudicata pro veritate accipitur.

Scienti. xvij. Consentiēti. Dy. ad questioneꝝ de compromit tente in arbitratoreꝝ q tunc sub pena p misit nō petere reduci ad arbitrium boni viri an si postea inique sit contra eum pro nunciatum possit id petere sine pena. idu cit generalitatem huius regule. 2. l. nemo. ff. eod. titu. ad partem illam q non possit. inducit etiam leges. ff. d pac. iuris gentium. §. sed 2 si quis. 2. l. si vnus. §. si illud. vbi va let pactum quod non agetur depositi l3 inducat tacitas remissiones futuri doli. ¶ In p̄riū inducit qz pacta quo rum pretertu q̄s inuitatur ad peccandum non tenēt. ff. de pac. do. l. conuenire. 2. l. pomponius. 2 de verbo. obli gatione. l. si palagij. sed istud est tale ergo rē. Item talia

De cōpro mittente in ar. bitratoreꝝ. Ad de glo. in. c. ex posita. de arbi. gl. in. c. venies de in. iur. Joā. an. i addi. spe. in ti. de arb. in §. si. v. quid si compromissuz doc. in. c. quin tauallis. de in. reur. Bart. in l. multa. ff. de condi. indebi. Bal. i. l. si. C. d contrahen. emptio.

pacta penalia ex tacito intellectu reducuntur ad ius cōe. vt non cōmittat pena si p promittentē fiat qd ius permit- tit vel per stipulantem non fiat qd ius p̄cipit. ff. loca. que ro. §. inter locatore. cuz ergo h tacite videatur actū vt de iure pronūciat si pronūciavit inique non cōmitteret pe- na. p eundē modū inducitur. ff. de ver. ob. quidam cum fili- um. §. sed videamus cum sua glo. vbi patet qd pactū pe- nale de non exheredando filium intelligit nisi exhereda- ri meruerit. Itē cū ius cōe permittat id peti qñ arbitriū iniquitatem cōtinet. ff. pro socio. l. verum. z. l. qd. n. z. de con- trahen. em. l. hec venditio. pactū ergo de hoc non peten- do remotū est a iure cōi. z. sic nō t3. ff. de pac. iurisgētū. §. z gnāliter fm expōnē q veritatē cōtinere vī p̄cipue cū ob publicā vtilitatē videat inductū vt arbitramēta talia cor- riganf. nō t3 ergo pactū q nō corrigat. ff. de admi. tuto. q dam decedens de suis z le. l. si. ff. eo. ti. neq3 pignus. §. pri- uatorū. Itē cū lex nō cōcedat iniquū arbitriū habere ef- fectū qd p3 qz parat viam iniquitatis corrigende. ff. de arb. ita demū. §. arbitroz. pactū qd illi prebet effectū videtur contra legē factū. z id non valere per. l. nō dubiū. nam cū in vltimis voluntatibus q fauorabiliores sunt nō potest caneri q leges locum nō habeat. ff. de le. l. i. nemo. multo min⁹ poterit id i scriptis. Itē cuiuscūq3 arbitri libertas qzuis larga restringit ad id qd de iure l3. ff. de cōdi. l. uel. §. si procurator. z que in frau. cre. si p̄ filio ad munic. l. uel. §. pe. C. de mune. non conti. l. i. §. pro infante. concludit q nullū sanī capitis dicere q arbitratoz videat concessum q inique p̄nunciare possit fm Dy. vī idē placere specu- latoz et qñ interuenit sup hoc iuramētū vt no. in spe. de arbi. §. i. ver. s3 pone. z. §. si. ver. itē qd si cōpromissus. ne- q3 dolus h satis tractat Jo. mo. de p̄batōe doli. de q vt dicit iura qñq3 dicunt ipm̄ dolum inesse re ipsa. qñq3 ipz presumi: qñq3 dolum passum ad illū probanduz admit- ti. primo casu. tripliciter inest circūuentio in essentia rei z tunc nō t3 qd agit. ff. de p̄ben. em. l. in venditiōibus. §. si. aut in qualitate rei seu pretij q̄titate. z tunc t3 vt in. d. §. z. l. se. z. ff. de mino. in cāe. ij. §. Itē pōponius. distinguen- do tñ. vt ibi no. aut nō ē circūuentio ab initio: sed ex post facto. z tunc eo ipso dolus inest. l3 a prin. nō fuisse cōmis- sus. ff. de doli excep. l. ij. §. si quis sine cā z. §. Itē q̄ritur. z l. apud celsū. §. labeo. z d hoc. ff. de ver. ob. si q3 cū aliter. p̄batur et dolus ex q̄litate facti. §. e. li. de renū. c. si. in fi. se- cundo vt dixi p̄sumit dolus z hoc multipliciter. p̄ qñ q̄li- tas facti necessario cōcludit p̄rium eius quod agit circa illā dat exēpluz de. l. i. C. de dolo. ff. de po. si homine. i. rñ. ff. de re iudi. nō p̄t dolo carere q nō obtēperat ip̄erio ma- gistratus. z. ff. q. ex cau. ma. Itē hi q reipublice. scōdo qñ q̄litas facti relata ad circūstantias p̄sone de cuius dolo agit interpretatiōe iuris doli p̄tinet. vt qñ sciens se debito rez oia sua bona alienat. p̄sumit q i fraudē: cū. n. soluere debitū sit necessitatis. ff. de mino. §. restitutio. ergo alienā do oia sua bona qd nō pōt se cōpati cū eo q necessario in- cūbit. l. soluere p̄sumit dolus. ff. de his que in frau. cred. l. oēs. §. lutiū. his casibus cū contrariū doli p̄sumpti stare nō possit cū qualitate facti necessario p̄sumit do- lus. declarat autē iō q̄litate ponderandā facti z persone qz ex his iudex informabit an presumere debeat doli q p̄ponitur necne. ff. d accu. si cui. §. his dē. C. de suscep. z ar- cha. l. si al. qd. Itē p̄bat dolus. hoc est regulare. ff. de pro- ba. quotiēs. §. dolo. vnde iura dñt doli intelligi. i. p̄sumi vel estari. C. de rescu. ven. l. dol. ff. de ado. nec ei. §. i. Itē argui seu agnosci. ff. d re mili. nō oēs. §. a barbaris cū sua gl. z iurari. arg. ff. de ver. ob. q̄tunus. §. i. indicari. i. de mōstrari. C. de dolo. l. doli nā p̄spicuis indicijs p̄bādus est q̄ facti q̄titate inducēt ex qbus vir bonus estimabit in- telliget arguet agnoscet z cōiecturabit. vt p̄bat dicta iu- ra an p̄bat sit dolus necne. vñ cū sup his certa regula da- ri nō possit necessario f. ut relinqdū iudicis arbitrio. vt i l. q̄tunus. z. ff. de iur. z fac. igno. l. in oi. q an illa sufficiat iu- dicio ai sui iudicabit sicut de moza dñ. ff. de vsur. moza in

a C Sine au-
toritate dioce-
san. Adde pe.
de ancha. in re-
peti. d. c. signifi-
casti. d foro cō-
pe. Et an cleri-
cus litigās cō-
ram layco pos-
sit se subijcere
statutis layco-
ri. vide p bar.
m. l. custos po-
pulos. C. de sū-
matri. 2 ap. ai
leg. lxxi. inci.
non valuit. do-
cto. in. c. q̄ cle-
ricis. de fo. cō-
peten. p̄ter. de
ancha. in regu-
la eaq3. de reg.
fur. l. i. vi. Cal-
der. in disputa-
tione. incip. sta-
tuto ciuitatis
cauetur. z An-
to. de bu. in di-
sputatione. in-
cipi. sante sta-
tuto municipa-
li. in. xvij. col.

p̄n. naz discutiet inder an idicia sint idubitata: z tūc eis
creder. s. de here. exēdicamus. §. si. C. de p̄ba. sciant. si sint
leuia nō creder. ff. d mino. l. iij. §. i. ff. de dolo elegāter. §. si.
Itē si plura sint s̄ dolum q̄ dolum indicantia z q̄tia sint
vtraq3. C. arbi. tu. si defunctus. ff. de ado. nec ei. §. i. z vl. q
bus iuribus h̄: q̄ indicia respiciunt a iure z q̄ non. z lex
si defunctus ponit q̄ indicia nō p̄bant sed p̄probāt sicut
z fama. iij. q. iij. §. itez sepe. C. Blo. i. dicit vnde sumpta z
ponit exēpla. secūdo supplet de scire debēte z dicit in re-
gula p̄ncipiū ponderādū. tertio ponit rationē regule z
notat copulā. quarto successiue obijcit z soluit tria cōtra-
ria. C. In. i. glo. ibi si intelligat in morbo vel vitio intelli-
gibili cessat edictū. z ibi. §. vl. statiz cum seruus traditus
est stipulatio committitur q̄zti interest emptoris z ibi. §.
vl. z pe. loquūtur de illo q̄ itendebat cōtractare dño inui-
to q̄ tñ volens erat. z ibi si q3 seruo. suasi seruo alieno vt
fugeret z libz auferret qd fecit nolente dño. z m̄hi attu-
lit teneoz furti z sui corrupti. C. In. i. gl. ibi. l. i. §. i. Dy. de
iniuria pōit exēplū p. l. i. ff. de iniur. §. vsq3 adeo. vbi ven-
dēs liberū hoiez volentē nō tenet iniuriarū. de dolo pōit
p. l. ff. de lib. ho. exhi. l. iij. §. si q3 volētē. vbi si detineo ho-
minē volentē nō teneoz illi interdico. z ibi ex postfacto.
idē Dy. p̄ modū obiectiōis. z ibi q̄z violētia. idē hic Dy.

Ec regula

facit ad q̄nem hic dis-
putataz p̄ Guidonem
demū ep̄m mutū. nūc cōcordiē. quā sic p̄po-
nebat exēptus contrahēs in loco exempto p̄
misit creditor nō declinare forum dioecsanū si statuto ter-
mino debitum nō soluisse. de quo soluēdo p̄ceptū dioce-
sanū recepit lapso termino z debito si soluto dioecsanus
ignozās illuz exēptum qz nec talis cōiter putabat illū ci-
tauit z qz nō cōparuit vt contumacem exēdicauit. querit
an talis snia liget qd vī per hanc regulā nec. n. pōt dice-
re se iniuriatū qui sciuit z consensit. C. Dubius q̄nis in
duobus cōsistit quozū primū affirmatiue p̄bat quattuor
rōnibus z scōm totidē z vna gl. eque horuz quodlibet p̄-
bat negatiue. successiue soluit vtrūq3 rñdens ad q̄traria
subdit demū disputatiōe z distinctionē Egi. an teneat
q3 p̄uilegiū allegare. C. Et ad partē hanc q̄ liget indu-
citur duo. Primū qz renūciatū p̄uilegio fori quod po-
tuit. scōm qz dato q̄ nō potuerit debuit venire z p̄uilegi-
uz allegare. C. Primū sic ostendit iuri z p̄uilegio nō odio-
so s̄ in alicuius fauore iducto renunciare q3 pōt siue sit
de rebus sp̄ualibus de renun. ex transmissa z. c. in p̄ntia.
siue de tēporalibus de pac. cū p̄idē. C. de fi. instr. l. iij. siue
sit ius concessuz collegio vel ordini. de p̄uile. si de terra
. c. accedentib⁹ siue singularibus p̄sonis de elec. q̄ sicut d̄
regu. ad n̄fam z. c. statuimus nec l3 ad ius renūciatū redi-
re. vij. q. i. q̄z periculosuz. xxij. q. iij. si illic. z d hoc vide de
elec. ecclesia v̄fa. ij. in. vj. gl. cū ergo hoc ius exēptionis sit
fauorabile nō odiosuz z respiciat p̄uatā vtilitates exēpti
potuit illi renūciare cōsentiēdo in clericū. facit qd no. de
offi. le. c. i. in gl. si. non sic i laycū de fo. cōpe. si diligētī. z qd
ibi no. C. Et si dicat et in clericū cōsentire non posse sine
auctē dioecsanū de foro cōpe. significasti. papa at est dio-
cesanus exemptoz de p̄uile. auctoritate. c. li. z no. xxij. di-
nulla ergo sine pape licentia clericus hoc nō pōt. Rñde-
tur q̄ res de facili redit ad sui nām. xxvj. dist. ab exordio
q̄re facilius tollit actio vel exceptio s̄ ius cōe cōpetēs q̄z
iuri cōsona. sup quo vide quod no. xvj. q. iij. c. vlt. iurisdic-
tio aut ordinata est consona: exēptio vero dissona. Itē
nō habetur de facili copia pape per exēptos: sicut copia
ordinarij per nō exēptos z sic difficultas permittit alias
prohibitū. lxxij. di. cum longe. ad rationes faciat de re in-
di. c. si. Itē si s̄ditus ep̄i sine ipsius licentia possit ip̄ius
iurisdictionem effugere qd possit primus possit z secun-
dus z vltior. z sic eu. cuaret ep̄ozū iurisditio. que ratio
cessat in papa. lxx. q. iij. cuncta per mundum. concedat er-
go exēptio quod nō conceditur non exempto cui quēnit
. c. luminoso. xvij. q. ij. vbi in loco exēpto ep̄s nil iurisdic-
tionis

tionis exercet nisi fuerit inuitatus potest ergo inuitatus:
Secundū q̄ renunciare potuerit probat decr. dilecti.
 de fo. cōpe. vbi priuilegiū q̄ anglici citra mare cōueniri
 non p̄nt nō p̄dest illi qd̄ citra p̄misit r̄ndere vel soluere.
 z h̄ disunctiue ponunt per qd̄ p̄z q̄ iste r̄ndere cogēt vbi
 p̄misit exēptionis priuilegio nō obstat. facit. C. de pac.
 h̄ q̄s in cōscribēdo. nec mirū q̄ p̄t sibi eligere iudicem
 aīe q̄ est maius. xij. q. i. p̄cipimus de pen. cū ifirmitas: for
 tius q̄ p̄t eligere iudicē corporis qd̄ est minus h̄. e. t. cui
 lz cū cōcor. **T**ertio si dicat q̄ exēptus nō possit ex̄p̄sse
 renunciare foro p̄t t̄i facit p̄bendo in loco nō exēpto de
 p̄uil. c. i. li. e. iste aut̄ sp̄ote suscipiēdo mādatū de soluēdo
 tacite renūciauit foro d̄ his q̄ si. a. ma. p. ca. c. ex. ore. z quō
 qdam licent tacite q̄ non ex̄p̄sse p̄z d̄ iura. calū. c. i. ij. r̄n. li.
 eo. z no. de fo. cōpe. si diligenti in glo. pe. z facit qd̄ no. Jo.
 xj. q. i. inolita. vñ exēptus p̄mittendo p̄scribi p̄ priuilegiū
 exēptionis spacio. xlan. illi renūciat sicut de alijs priuile
 gijs d̄ de priuilegijs. accedētibus facit de capel. mo. c. ij. nō t̄n
 ecclesie romāe p̄iudicat nisi per spaciū cētū an. vt no. xvj.
 q. iij. volumus q̄ si de vasallo de p̄scrip. ad audientiam.
Quarto p̄ eundē modum d̄ q̄ dato q̄ renūciatio nō
 tenuisset in p̄iudiciū renūciantis vt p̄z de arbi. cuz tpe.
 facit de re iudi. suborta sic z submissio t̄z quo ad submit
 tentem non quo ad ipsius sup̄iorem qd̄ metus cā cū dile
 ctus de dona. inter dilectos. z sic renūciatio b̄nificij scā in
 manibus eius ad quē recipere nō spectabat. vt no. de renū.
 q̄ i dubijs. xvij. q. ij. cōsaldus. sic z abiuratio iuriū digni
 tatis t̄z quo ad abiurantē nō quo ad dignitatē. de instr.
 cuz venisset. **S**cōm p̄nicipale qd̄. s̄. p̄ istum inducebat
 erat q̄ non venit allegaturus priuilegiū dat̄ pro regula
 q̄ sicut q̄n cōstat citatio n̄ artare citatus tenet venire ita
 z q̄n dubitat an artet alias p̄mit vt cōrūmā. ita no. Jo.
 z Ber. de accu. veniens in fi. vlt. glo. z. iij. q. ij. si ep̄s. xv. q.
 iij. placita in vlt. gl. in fi. z. ff. si q̄s in ius vo. l. ij. de iudi. si
 q̄s ex aliena. in dubio. n. pp. bonū obedientie semp̄ parē
 dū est. xvij. q. i. qd̄ culpaf̄ i fi. z facit. xij. q. ij. nō estimem?
 z qd̄ ibi no. xlij. dist. q̄scamus de pen. di. vij. c. ij. z si dicat
 nō esse dubiū apud citatū qui scit se exemptū hoc nō iu
 uat q̄ scia iudicis hic ponderāda nō est citati. d̄ ver. sig.
 cū olim. facit qd̄ no. de offi. dele. cū cā in prima glo. Item
 qd̄ plus est no. Jo. xvij. q. vij. cōuenior q̄ si iudex laycus
 citat clericū tenet cōparere z p̄uilegiū allegare. z d̄ hoc
 infra dicā post solutionē qōms z facit qd̄ no. Jo. in sum.
 de iudicijs. s̄. q̄ sint necia iuxta fi. ver. qd̄ autē dixi. z facit
 qd̄ nota. in dec. cū ordinē. de rescrip. in fi. vlti. gl. **S**cōdo
 si iudex p̄babiliter errās in facto z credēs se iudicē cum
 nō sit. p̄cedit t̄z p̄cessus d̄ ap. si duob̄. sec? si erraret i iure
 de offi. dele. cū sup̄ de cōces. p̄ben. ex pte. iste aut̄ dioce
 sanus p̄babiliter errabat in scō q̄ de sua diocesi erat z p̄
 ceptum ab eo receperat q̄ zē. sic ēt d̄ de p̄curatore q̄ re
 uocationē suā ignorat q̄ v̄z qd̄ facit. de p̄cura. in n̄fa. z. c.
 pe. z de iudice reuocato vt no. lxxij. di. tibi d̄no. z de hoc p̄
 Anno. de rescrip. cū cōtingat de cōces. p̄ben. q̄ cūctis li. e.
Tertio videmus q̄ i his que sunt iurisdictionis opinio
 p̄iudicat veritati hoc p̄z i snia serui qui putabat liber. iij.
 q. vij. s̄. vez. ff. de offi. p̄eto. l. barbarius. z occulti exēptica
 ti de re iudi. ad p̄bandū. facit. C. de testa. l. i. C. ad mace
 do. l. ij. ff. ad macedo. l. ij. de iurepat. cōsultationibus. de
 elec. querelā de sen. exē. si iudex li. eo. **Q**uarto certus
 est q̄ iudex cognoscit an sua sit iurisditio de rescrip. sup̄
 lris z ordinarius de exēptione cognoscit z certo casu co
 gnitione pendente iurisdictione exercet in exemptum de
 p̄uile. cū per sone. c. di. s̄ morez. **Q**uinto ad hanc par
 tem inducū qd̄ no. Anno. z Post. de verb. sig. ex pte in fi.
 magne glo. vbi dicunt p̄cessum tenere p̄ exemptum non
 cōparentem quādo exemptio nō est notoria sed dubia.
In p̄rium adducū illud general̄ pacto p̄uatoz zē.
 ff. c. ti. neq̄z pign̄. s̄. p̄uatoz de fo. cōp. si diligētī. sed ius
 publicū cōsistit in sacris z sacerdotib̄. i. di. ius publicū. z
 bz h̄a. locū si tale ius zcessum ē alicui nō in fauorē eius

m̄ lz z alterius. d̄ sen. exē. p̄tingit d̄ imu. ecc. aduersus. d̄
 arbi. cū tpe. cū q̄ papa h̄eat i exēpto ius dioceani vt. s̄. p̄
 ma pte. p̄bauit z sine ipsius cōsensu n̄ potuit i aliū iudicē
 cōsentire. **S**cōdo ad hoc facit q̄ sicut clericus sine licen
 tia ep̄i sui nō renūciat b̄nificio d̄ renūci. admonet sic nec
 exēptus sine licētia pape. eo. ti. c. fi. d̄ elec. si abbatē lib. eo.
 nec ad aliā eccliam p̄t se trāsserre ēt si hoc h̄eat cōsuetu
 do. s̄. d̄ cōsue. cū venerabilis z si renūciat exēptus sn̄ licē
 tia pape ēt q̄ ad ip̄m renūciatio nō t̄z. vj. q. iij. deniq̄. z pro
 bat tex. dec. qd̄ in dubijs d̄ renūci. lz gl. s̄. **T**ertio p̄stat
 q̄ sicut clericus sine sui ep̄i licentia ab alio nō recipit ordi
 nes sic nec exēptus sine licētia pape. d̄ ep̄ali ordine patet
 lxxij. di. salomane. de tēpo. ordi. cū nullus lib. eo. nisi aliō
 ex p̄uilegio cōpetat d̄ rescri. veniens. si q̄ non p̄nt ab alijs
 ordinari q̄ nec iudicari. ij. q. ij. nullus d̄ parroch. nullus.
Quarto certū ē q̄ q̄ cōsensit i iudicē nō suuz ante lris
 cōtestationē penitē p̄t. ff. d̄ iuris. om. iudi. si cōuenit. z
 no. d̄ iud. c. i. vñ distiguit iter pactū d̄ iurisditioe adēnda.
 z n̄ delināda. p̄ cāu n̄ t̄z factū a clero sine lnia ep̄i. d̄ fo. cōp.
 significasti. scōdo t̄z ēt sine cōsensu eo. ti. dilecti. si q̄ pactū n̄
 valet vel saltē penitē lz ante lris cōtestationē. penitebat
 aut̄ nō veniēdo q̄ ep̄s z cū p̄cedē nō potuit cū z si venis
 set nō fuisset coact? suscipe iudiciū q̄ nil interst̄ iudicis vl
 ptis. ff. d̄ iudi. nō v̄. facit qd̄ no. d̄ do. z cōru. c. fi. **C**irca
 scōz v̄o p̄ncipale p̄bato q̄ nō potuerit exēptus i cū cōsen
 tire sine pape licētia qd̄ p̄batū est q̄ citatus ab eo n̄ tene
 bat venire ēt allegaturus p̄uilegiū suū. cōstat aut̄ q̄ sicut
 nulla est snia a nō suo iudice lata. d̄ iudi. at si clerici cum
 cōcor. sic z citatio arguēdo d̄ toto ad p̄tē facit de offi. dele.
 pastoralis in p̄n. z p̄bat d̄ fo. cōpe. romana i fi. li. eo. si nul
 la nō cōualecet p̄ inobediētā nō veniētis eo. ti. nō firmat
 z b̄n facit qd̄ no. d̄ elec. bone. ij. i vlt. glo. **S**cōdo cōstat ep̄m
 nō ēē iudicē exēpti z hoc ip̄m v̄bū sonat. xvj. q. i. frater no
 ster d̄ sup. neg. p̄e. sicut d̄ p̄uilegijs cū capella. nisi i casib̄?
 de p̄uil. c. i. li. eo. quoz nullus i casu n̄fo cōcurrit: q̄ cōstat
 citatē nō ēē iudicē z eo casu nō tenet citatus ire ēt alle
 gaturus p̄uilegiū. **T**ertio nō releuat dicere nō p̄stat
 hoc iudici lz cōstet exēpto. nā sufficit ad noticiā exempti
 p̄uilegiū p̄uenisse lz ordinarius illud ignoret. d̄ cōces. p̄e
 ben. c. i. li. eo. s̄. nec obstat facit eo. li. de p̄bē. si postq̄z nec
 ēt releuat q̄ iste cōi opi. habebat n̄ exēptus. lz. n. cōis opi.
 hoc operet q̄ ea durāte seruat snia: manifesta t̄n veritate
 cedat opi. vij. di. vitate. z sic declarabit nullus p̄cessus. si
 cut no. d̄ snia lata p̄ falsos testes. d̄ excep. cū venerabilis z
 in snia exēpationis lata p̄ legitimā appellationē nō p̄
 secutā d̄ sen. exē. lz li. eo. z sic p̄t itelligi d̄ p̄uile. cū p̄sone.
Quarto cōstat q̄ defect? iurisdictionis annullat sniam d̄
 iudi. at si clerici cū cōcor. q̄ exēptio tu nō es iudex meus
 reddit iudiciū nullū. z sic p̄t opponi p̄ sniaz sic exēptō
 falsi p̄curatoris d̄ p̄cura. i n̄fa z vide qd̄ ibi no. in glo. pe.
Quinto his cōuenit qd̄ not. C. vbi d̄ cri. agi. oportet. l.
 i. vbi not. Accur. q̄ q̄ iudex ē talis q̄ citat? sua volūtate
 nō possit facere iudicē nō nocet taciturnitas. facit d̄ p̄bē.
 dilecto. z qd̄ ibi no. Anno. vt dixi sup. iij. gl. iducit ad hāc
 ptem qd̄ no. Guil. in Specu. d̄ citatione. s̄. i. vñ. sed pone
 q̄ iudex z. s̄. penul. i fi. cuius v̄ba ad l̄rām ponit archi. xv.
 q. iij. c. ij. in fi. **S**oluit p̄ hac pte q̄ exēptus p̄uilegio fo
 ri renūciare nō possit ex̄p̄sse vel tacite sine pape licētia z
 si renūciat p̄cessus vel snia nō tenet. cū ēt sup̄ioris fauorē
 respiciat tale p̄uilegiū ne suus s̄ditus iudicē ab alio
 facit ad Ro. xiiij. A. ij. q. i. nom. z. c. multi d̄ iureiur. nimis
 alle. de arbi. cū tpe: nec obstat qd̄ ibi no. q̄ valeat quo ad
 renūciantē: q̄ illud z omnia similia p̄cedūt q̄n renūcia
 tio ledit ius renūciantis t̄m z nō superioris vel alterius
 bene facit. s̄. eo. li. de fo. cōpe. romana in p̄n. vbi ēt cōsen
 tientibus p̄tibus archieps̄ omisso appellationis articulo
 nō cognoscit de p̄ncipali ad id qd̄ d̄ renūciari tacite cō
 trahēdo vel delinquēdo vel p̄scribi p̄mittendo illa non
 fiunt sine aucte pape z iuris cōis hoc p̄uidentis. eodem
 modo r̄ndet ad dec. vlti. de pe. z re. dicit t̄n Guido q̄ ex

Exempto.
 Adde Ang. in
 l. fi. i. vl. col. ff.
 de cōsti. p̄nc.
 Et an exēptus
 possit se subij
 cer ordinario.
 vide p̄ Abb. i
 c. significasti. d̄
 fo. cōpe. Abb.
 in disputatiōe
 scip. duo cleri
 ordine signū.

Tenet cō
 parere z priuile
 giū allega
 re. Adde glo. i
 c. cōuenior. x.
 iij. q. vij. gl. i
 c. nullus. xj. q.
 i. Paul. d̄ elec
 zar. in cle. i. de
 excessib? pla.

emptus corā ordinario debuit cōparere 2 suū pūilegiū allegare qđ si nō fecerit excōicari potuit vt cōrumax cui nō placet dictū spe. de exemptiōe loquētis in ver. s. in fi. allegatis s; sibi placet qđ no. Inno. 2 posuit Hostien. de verb. sig. ex pte. i. in fi. magne glo. 2 hoc illa rōne qz in du bio cognoscit an sit sua iurisditō de priu. cū psona li. eo. ergo cū quo ad illum articulū sit iudex competēs in du bio cessant oīa iura que dicunt pcessum a non suo iudice factū nō valere per qđ p3 solutionē cessat vbi nisi notoria exēptio esset. Nō ob. dec. qz cūctis vbi pūilegiū qz excōi cari non possit: statim h3 suū effectum cū ad pūilegiati noticiam peruenit. qz illud facit itentio cōcedentis volē tis adimere cuiqz ēt ordinario ptātem illum excōicandi. saluo qz habes de priu. ne aliq li. eo. in pūilegio exēptō nis nō sic vt p3 eo. ti. c. i. Itēz ēt illo casu remanet ordina ria ptās als puniēdi. vt ibi p3. s. in eos 2 vide qđ ibi not. in glo. ij. Scire te volo qz Egi. cremos. post Jo. de deo. q. xxxij. disputauit i sua qōne hunc articulū. s. tactum an si iudex laycus citauit vere clericū: qui tñ cōi opinione lay cus habebat vt se defenderet ab accusatione homicidij 2 qz nō venit eū bānuū. an teneat bānuū. Inducebat ad ptem qz valeat qz illū cōmuniter haberi p layco non pce dit nisi cū quadā cōformitate sui circa mores 2 actus lay corū cēseatur qz laycus cum pp similitudinē quis censeat de illoz numero. quoz in rei veritate n̄ est. xxvij. q. i. quot xxvij. di. c. vlti. d. biga. nup. 2 dignum est vt qui similes rē. de sta. mona. recollentes. facit qđ not. s. de sen. excō. si iudex li. eo. Itē quilibz nascit laycus: talis ergo psumitur nisi clericus probet. ij. q. i. leguz. inducebat ēt alia que in cluduntur. s. parte. i. versi. scōm principale vsqz ad fi. ipsi us partis. 2 que inducebat ad partem cōtrariam. s. in s rrijs allegationibus sunt inclusa. vltra que inducebat iu ra detestari qz aliquo modo laycus i clericū animaduertat. vel iudiciū exerceat. xj. q. i. nullus iudiciū. palea est. qz h̄ de fo. cōpe. c. ij. alle. eo. ti. si diligenti. 2 dicebat Joā. de deo p̄dicta intelligi d̄ clerico qui p admonitiōē ep̄i pri uatus nō erat pūilegio clericali de sen. excō. in audien tia. 2 c. cōtingit. Soluebat ipse Jo. qz cū deliquisset ince dendo sine tonsura 2 nesciret clericus 2 fuisset cōrumax potuit p iudicem laycū puniri de priu. ex pte. iij. Ne su remur Egidio labores suos est sciendū qz ipse ad qōnis solutionē plene tractare voluit mām illā qz qz ire tenea tur allegaturus pūilegiū sic distinguēs aut citans nō ini titur alicui iurisditōi nec est alias notoriū citantē esse ordinariū citati: tūc citatus venire nō teneat ēt allegatur pūilegiū l3 in veritate iudex iurisditōne habeat ex aliq cā latenti. arg. ff. si qz cau. si seruus 2 l. q̄tiens 2 sic loquat glo. vlt. decre. bone. ij. de elec. alleg. quod no. Inno. de offi. dele. prudentiā vt ibi scripsi sup glo. ij. 2 de ap. romana. s. ij. li. eo. vt ibi no. in glo. 2 si citauerint 2 quod super ea scripsi si aut in citando inuitit iurisditōi subdistinguit qz aut delegate aut ordinarie. si delegate 2 vere delegat est vt asserit citatus cōparere teneat. alias valebit senten tia s̄ cum lata excōicationis vel missiōis vel alia. 2 om nis processus alias legitime factus. si vero nullam dele gationem h3 2 forte falsum tenorem rescripti trāsmitit tunc l3 caute agat citatus cōparendo tamē licet non com pareat nil valet pcessus s̄ non comparentem ex iuris ditiōis defectu. alle. no. p Inno. de dilati. c. ij. vt ibi scrip si in gl. hic habes. imo hoc casu teneat iudex ad iteresse ci tato vt no. in decre. prudentiā ad fi. scōe glo. si aut inuitit iurisditōi ordinarie vt qz dicit citatū in suo territorio deliquisse vel cōtraxisse. vel est alias s̄m opinionem com munem in numero subditozū tñ per aliquam exemptio nem potest iurisditōne elidere. tūc distinguit an citatus reperiatur in iurisditōe citantis aut nō. scōe casu neces sario nō cogit ire sic. s. qz si vadat possit excōicari vel mul ctari. nam c̄ territorio rē. de consti. c. ij. li. eo. alleg. no. de fo. cōpe. romana. s. s̄bentes. 2 per Inno. eo. ti. licet. si vero reperitur in iurisditōe citātis. tunc si ex parte iudicis

a C Super re gula actus le gitimi. Ad b apostilla qz po posui. s. i regu la actus legiti mi.

vel citati nullū subest impedimētū iuris quo minus in ter eos possit esse iurisditōis exercitiū siue sit verū siue falsum qz d̄ contraxisse sub eo vel deliquisse 2 sic exēpt? vel non d̄z ire allegaturus pūilegiū suū. alias procedi poterit s̄ cum cum iudicis sit cognoscere an sua sit iurif ditio 2 sic loquat. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. 2 qđ no. ff. si quis in ius voca. l. ij. 2 de rescrip. sup litteris ad fi. sed si qz ratur inq̄tum valeat pcessus hoc casu factus s̄ euz qui de iurisditōne nō erat de delegato se expedit qz nil vale at si falsum erat qđ pretendebat. si vez valet quicqd alias legitime fecerit. si aut ordinarius erat. l3 falsa sit cā quā pretendebat valet qđ facit quo ad punitionem contuma cie. sed principali cognoscere non poterit. ēt si sit talis cā in qua possit lite nō conte. procedi 2 tūc locum h3 qz inia nō a suo iudice lata non t3. C. si a non cō. iudi. l. fi. cū con. cor. nec enim pōt dici citatū nō cōparentem iurisditōne prorogasse qz absens s̄ dicere vt. ff. d̄ arbi. sicuti 2 de ritu nup. in eo. s. deinde. si aut subesset tale impedimentū qz citans nullo modo pōt esse iudex. vt qz citans priuatus est vel citatus a layco clericus est. tūc dixit qōnem solue do qz ire non teneat de necessitate. nec v3 tunc processus si fiat s̄ ipm. allegat principaliter primam glo. li. C. vbi in rem agi o3. 2 dictū spe. quod dixi. s. in fi. secunde partis.

Emel deo.

li. Dynus ponit ex emplū in ede sacra. que si destruat vel coruat locus tñ remanet sacer. institui. de rerū diui. s. locus. 2. ff. de ro rum diui. in tñ. s. sacre. 2 de s̄ben. emptio. l. edes sacra. ob. s̄rium. ff. de verbo. obligatio. continuus. s. pe. vbi d̄ qz possibile est rem sacram fieri prophanā. soluit qz hic cō sideratur iuris impossibilitas. ibi vero summi pōtētis ptās qui pōt sacrum reducere in prophanum. sed qđ illi us solius potestati permittit reputatur impossibile d̄ iu re. ff. de le. i. apud iulianum. s. si. s̄m Dynum. nec admireris hoc d̄m. nam si s̄rium dices. nil esset impossibi le de iure positio cū papa sit sup illud 2 illud imutat 2 s̄ illud dispensat de cōces. preben. proposuit cum cōcor. imo illud sic reuocare pōt qz habeat pro insecto. de imu. eccle. c. vno in cle. C̄ Prima glo. ponit exempla. scōe di cit ēt in alia re procedere regulā. Item in eadem forma. tertio qz in non dicatis nō procedit. obicit s̄rium huic. 2 ibi remittit. quarto no. ne dum d̄rium sed etiaz vsum prohibitu. C̄ In. i. glo. ibi ad. i. sepulchrū alterius cōuer sationis vsum nō accipit. 2 ibi autem. preterea. vasa sacra priuatis nō vendunt nisi constata. 2 ibi si rem mobilem illaz rez que aīo vel rōne carent cōfestim amittit posses sio hominis aut retinet. si reuertendi animū haberet 2 ibi pomp. in prin. lapidum eorum in tiberim merforum naufragio d̄rium retineo possessionem nō l3 in fugituo secus ne ipse possessione me priuet. C̄ In prima glo. ibi hoc ius 2 in predicta autem. preterea 2 in fi. Dy. quinto. C̄ In glo. ij. clericum qui 2 homines sunt. 2 ibi p humili benigno mansueto 2 misericordi. 2 inhumanitas cōuert so pro feritate crudelitate 2 impietate. s. de prescrip. cum ex officij in principio de cens. licet. in clemen. de reli. do. quia contingit post principium.

Ec regula

que ēt s̄mi potuit de leuitico. c. vlti. ad fi. sa cit ad qōnem quā disputauit simul cuz qōne quā posui sup regula actus legitimi an pa pa possit dispēsar cū monacho ex cā vt in monachū s̄bat. C̄ Ad negatiuā inducā quinqz. sed quarto 2 qnto statim r̄ndebitur inducam. vj. duos tex. 2. iij. glo. in s̄rium. vij. rōnes 2. v. glo. tertio soluā. sed plene interferam dictum Thome distinguētis inter clericū in sacris 2 monachū. C̄ Quod qz non possit facit hec regula cū 2 cor. imo non vt qđ cū sit tex. exp̄ssus de sta. mo. cū ad monasteriū in fi. C̄ Scōe non legimus beatū Petrū talia fecisse. succes forqz talia nō attemptet. alias cessaret Petri pūilegiū xxij. q. i. manet. C̄ Tertio monachoz continentia p̄de re videtur

re videtur ab vniuersali statu ecclesie. ergo contra illud papa dispensare non poterit. xxiii. q. prima memor sum. Quarto in votis proprie non fit dispensatio sed commutatio de voto. c. i. z. c. inagne. sed in continentia non est inuenire eque bonum in quod commutari possit. Ecclesiasti. xxvi. dist. ois ponderatio non est digna anime continentis facit. xxij. q. i. nuptie sunt dispensari vel commutari non potest maxime quod votum vult esse de iure naturali inmutabili. v. di. in princ. in his aut sunt de lege nature z in preceptis diuinis non potest per hominem dispensari z precipue in preceptis prime tabule que ordinantur directe ad dilectionem dei que est vltimus finis preceptorum z secundum hoc implere votum est de. l. nature z preceptum legis diuine z pertinet ad precepta legis diuine z prime tabule cum sit actus latrice ex quo clauditur et in alijs votis per continentiam dispensari non posse fortius nec in illo. Sed ad hoc videtur quod quia ecclesia dispensat in voto non dispensat in precepto iuris naturalis vel diuini sed determinat id quod cadebat sub obligatione liberationis humane que non potuit oia circumspicere sicut et dispensare in lege humana non est tollere legem. sed ordinare ex causa legem ne liget eo casu quo dispensat. z sic non est. Quinto executio voti fundatur super fidelitate quam homo debet deo in qua nullus dispensare potest nec in voto precipue tali ad hoc videtur quod ad fidelitatem deo debitam pertinet quod quis faciat malum aliquid vel maioris boni impedimentum ad quod tendit voti dispensatio. Sexto ad hanc partem facit xxij. dist. de illo. xxv. q. i. sunt quedam. z quod ibi no. z no. s. de cele. iug. cum olim de biga. c. ij. in glo. magna ad fi. z i. pre. dec. cum ad monasterium in vlt. gl. In trium quod dispensare possit probatur ex generali parte Petro data de ligando z soluendo. Ad h. xvj. q. i. quodcumque de maio. z obe. solite ad fi. na de monacho facit clericum seculares. lxxiiij. di. quod si da. Item dispensat cum bigamo. lxxiiij. di. lector z facit constitutiones in iure naturali quo minor. xiiij. an. doli capax obligat religioni status ne obliget de regula. ad no. fra. z h. co. ti. postulasti. Secundo in votis auctas superioris intelligit excepta de iure iur. venientes. Tertio coitus cum vxore de castitas. xxxj. di. nicena. p. illum qui non vult votum frangi. Quarto simplex votum tollit per infirmitatem que ele. vel vouet. memimus. solenitas aut voti sunt de iure postiuo z ex constitutione ecclesie de voto. c. vno. li. eo. g. contra solene votum poterit dispensare. Quinto papa absoluit a iuramento pro quod iurans deo z homini obligat de iure iur. q. to vbi de h. z. xv. q. vj. auctem. g. fortius a voto quod obligat soli deo facit. s. de cele. mis. d. hoie. Sexto in professione religionis ultra votum continet votum paupertatis z obedientie sed in his duobus dispensat ut patet in religio so quod sit epus. xvij. q. i. c. vno. g. z in tertio de quo loquimur. Septimo in voto abstinentie si vergat in corporale periculum vouentis dispensat facit de obser. i. c. ij. s. pe. z vlt. pari rone z i voto continentie si in eius periculum vergat dispensabitur. Octauo ad hanc partem faciunt que no. Joa. xxv. q. i. que ad perpetua. xxvij. q. i. nuptiarum z Bar. bar. xxxij. di. de illo. Innoc. z host. de voto. c. i. de sta. mo. cum ad monasterium. Solutio aut patet ex his que ibi post eos scripsi amplius aut verbis dicamus cum Thomam z theologis in voto continentie tria considerari votum nam. s. continentia. scdo ipsius perpetuitatem ad quam se astringit. tertio ipsius solenitatem. Aliquibus aut videtur solene votum continentie indispensable propter ipsam continentiam que non recipit condignam commutationem ut patet dixi per auctem ecclesiasti. z pro ratione dicunt quod per continentiam homo triumphat de domestico inimico vel quod per continentiam homo perfecte conformatur christo secundum puritatem corporis z anime. Sed non vult hoc dictum efficax quod bona anime ut contemplatio z oratio sunt meliora bonis corporis z magis nos deo conformant z tamen in voto contemplationis z orationis dispensari possent. vult absolute respicere ad ipsam continentiam non vult ratio sufficiens prohibende dispensationis prefertim cum aplos. i. ad Corinth. vij. ad continentiam propter contemplationem inducat dicens quod mulier inupta co-

gitat que dei sunt. z ad idem de cleri. iug. diuersis. finis autem potior est his que sunt ad finem. Alij poterant scilicet perpetuitatem dicentes rationem esse quod votum continentie non potest permitti nisi per directe trium quod in aliquo voto non est. hoc autem est patenter falsum quod sicut vult carnali copula est continentie trium. Item abstinentia a carnibus. vel vino est directe contrarium comedere carnes vel vinum bibere. z tamen in his votis dispensat. Tertij ponderant tertium. s. solenitatem voti sumentes rone ex hac regula dicentes aliquem prelatum ecclesie non posse id quod deo sanctificatum est ad humanos vsus conuertere nisi id quod sanctificatum est sanctificationem amittat. z hoc est in rebus inaiatis vult non potest facere quin calix consecratus maneat stans integer. multo minus hoc poterit de hoie consecrato. solenitas autem voti consistit in quadam consecratione vel benedictione vouentis z ideo nullus prelatum ecclesie hoc potest quod votum solene emittens desinat ab eo quod est consecratum puta quod sacerdos non sit sacerdos sed possit statim ob aliquam causam executionem ordinis prohibere. simili rone non posset papa facere quin professus sit religiosus z deridet Thomas opi. Ainc. z Joa. triam. Est ergo secundum Thomam considerandum an continentia essentialiter annexa ei ad quod votum solenizetur. vel no. primo casu non posset manere solenitas sine debito continentie. scdo potest per quod dicit quod cum votum continentie non sit essentialiter annexum ordini sacro. sed ex statuto ecclesie sic peccetiam dispensari poterit ut dicit constitutus in sacris. z vide quod scripsi de couer. iug. placet in fi. sed debitum continentie est annexum essentialiter professioni religionis per quam quis renunciat seculo se totaliter dei seruitio mancipando quod non potest stare cum infirmitate incubit necessitas alende z regende coniugis. plis z familie z reze que ad hoc requirunt. vnde. i. ad Corinth. vij. quod cum vxore est sollicitus est que sunt mundi quomodo placeat vxori z diuisus est. vult nomen monachi ab vnitatem sumit per oppositum ad diuisionem predictam quare in voto solenizato per professionem non dispensat ecclesia quod voluit secundum Thomam. decr. cum ad monasterium in fi. dicens quod castitas annexa est regule monachali z hoc prosequitur sa. se. q. lxxviiij. articulo. xj. vbi est ipse videtur ad illa duo que vltimo allegaui ad partem affirmatiuam dicens falsum esse quod religiosus factus epus absoluitur a voto paupertatis z obedientie. vult nihil habet propter prium sed epatus bona dispensat z quod acquirit non sibi sed epatus acquirit ut in dno. z. s. de priuile. cum olim. ij. Item habet per accidens obedire non teneatur si superiorem non habet sicut nec abbas non tenet per hoc ab obedientia absoluitur de hoc vide quod no. xvj. q. i. c. iij. Ad id quod dixi de voto abstinentie respondet quod abus directe ordinat ad preservationem corporis vult si abstinentia directe vergat in corporis periculum votum abstinentie dispensationem recipiet. sed coitus non ordinatur directe ad conseruationem persone. sed spei. vult nec directe abstinentia coitus per continentiam vergit in periculum persone. sed si per accidens ex ea aliquid personale accideret subueniri de per abstinentiam ciborum vel alia corporalia remedia sine peccato. facit de peni. z re. cum infirmitas in fi. sed ut scripsi post Innoc. z host. de voto. c. i. z in decre. pre. cum ad monasterium super vlti. glo. vbi votum continentie solene est impeditiuum maioris boni poterit papa dispensare. nam bonum coe melius est quam bonum vnus. posset autem per vnus continentiam bonum multitudinis impediri ut si per matrimonium alicuius soleniter vouentis est monachi posset pax patrie procurari vel patria infidelis ad fidem conuertere vel id simile absit quod his casibus monachelli continentiam preferamus tanto bono. ut plene scripsi. z id plus non in isto in pre. decr. cum ad monasterium super vlti. gl. z respensiones ad tria ibi vide z in. i. decr. de voto super vlti. gl. habet per hoc dec. vnica. de voto. li. eo. in dec. aut cum ad monasterium que mouit Thomam ad predictam distinctionem certum est nulla vba papa posset tollere vel detrabere partem successoris quod par in parte zc. de elec. innotuit cum concoz.

a Papa ab soluit a iuramento. Adde gl. z doct. i. c. q. to. de iure iur. gl. z archi. l. c. florentini. lxxv. di. spe. ti. de le. i. s. nuc onde. duz. v. xxiij. archi. i. c. q. sacra mento. xij. q. v. card. in cle. i. ante fi. de iure iur. domi. l. c. ij. de renu. i. an. tics. Suma pi fanella. in vbo iuramenti el. i. s. pe. Suma astesana lib. i. ti. xvij. arg. xi. Archiepisco. florenti. i. ij. p. te sue sume ti. x. c. v. i. ij. colu. S. Tho. sa. se. q. lxxix. in r. sione ad fertuz articulo. card. facti fixi i tractatu de parte pape. q. lxxvij. Alex. de imo. c. s. lxxvij. in cip. v. sa. petito ne Antonij. in q. to. volu. ide Alex. c. s. l. lxx. i. i. cip. v. sa. tuto. i. iij. vol.

a Rogatur tabellio. Ad d. Anto. de bu. z Abb. in. c. i. de fide instru. z p. Jo. de imo. in. c. ij. eo. ti. spec. eo. ti. in. s. post qz v. sed nuq. in cōficiēdo. z ibi Jo. an. i. ad di. Bal. in ru. C. eo. Bal. in aut. rogati. C. de testi. Paul. de ca. i. l. in testamētis. ff. d. testa.

b Qne crimen magnū ē. Ad d. an. crimē pbat instrō vi de card. in. c. cū ad fedez. i. col. de restitu. spo. Abb. in. c. cū in ecclesijs. de ma. z obed.

c In criminalibus multo er nō recipiet in teste. Ad de gl. z Anto. de bu. i. c. qm ali qua de testi. c. mlieres. xxiiij. q. v. z ibi doc. spec. in ti. de te ste. in. s. i. v. ite q ē mlier. fal sit si per mascu los pbari non pōt crimē fm Jo. an. i. addi. spe. in. d. tit. de teste i. s. i. i. ad di. incip. refert Joā. de arena. alex. d. imo. cō sil. lxxij. incip. viso thēmate z dubijs i. i. vo lu. Jdez Alex. sil. xxiiij. inci pi. aiaduerfis in. ij. volu. Et an pōt ee testis in testō q fit in ter liberos. vi de gl. in aut. h iter libos. C. d. test. Et an pōt esse testis in testamētis ad pias cās. vide p Bal. in. l. i. i. repe. C. de sac. sanct. ecl. Lo. ro. i. repe. auc. sil. ver. xvi. C. ad legez falci. Ang. i. cōsil. ec xxx. icip. pūct est. qdam dña margarita. pa ul. de ca. cōsil. ecclij. icip. du bñi facit. alex. de imo. sil. l. i. icip. viso ac di ligenter pside rato thēmate i v. col. i. ij. vol. Et an possit ee testis i codicil lis. vide p Jo. an. i. addi. spec. in. d. ti. d. teste. in. s. i. v. qd de codicillis. z p Bal. i. l. i. C.

Emel malus. viij. facit la ad qōnem de notario qui fecit vnuz instrumentū falsum an valeat postea confecta per ipsum quā ponit Buil. in Spec. d in stru. ed. s. restat. v. quid si tabellio. **Prima gl.** ponit exempla. secundo quō hec presumptio dici potest hominis facti vel iuris. sed nō de iure circa presumptiones duas remissiones interserēs z cō uertens regulā subdit vnde procedat hec psump tio. tertio dat simile de paupere z remittit. quarto dicit quandoqz hanc presumptionē ad filios tran sfire. **In prima gl. ibi. l. iij. calūnia notatis accu sandi ius adeptum est.** z ibi eos vide de or. cog. c. ij. in glo. penult. z ibi quod ita sequitur sanātū est vt in pristinum statum restitueretur perinde ha beri ac si morosum non fuisset. z ibi. s. rogo. meri tus dī qui non offendit z ibi a barbaris. rediens ab hostibus restituitur si probat se captum euasis se nō transfugisse z si bonus miles prius estimat⁹ fuit assertioni eius crederetur z ibi si aliquid li. r. nullus susceptor vel archarius interuertisse cōui ctus illud gerit officium in quo ante decōpit. z ibi ex psona college aui mei nō conuenior si probō il lum tpe depositi officij sui fuisse soluendo. z ibi si magistratus. pupillus non habet docere tutores non fuisse soluendo sed magistratus hz docere il los tunc idoneos. z ibi si creditores in sine. credi tores hnt probare heredes inopē a quo satisfatio nem petunt. z ibi qui mancipia vide. s. eod. lib. de tempo. or. c. i. in glo. de qua. **In prima glo. ibi. l. iij. z l. si cui. s. hifdez.** z ibi presumitur bonus. z licet hec presumptio sit iuris z nature accidens tñ huic contrariū remouet effectum psumptionis z qzuis fortior videatur psumptio nature qz actuuz que sunt nature contrarij tñ posteriora hic priori bus derogant nec est illa iure naturali imutabili fm Dy. qui etiam hic soluit qualiter presumitur quis esse in actu possessionis malicie in quo semel fuit cum non presumamus quē esse in possessione rei licet olim possederit. C. de proba. siue posside tis. z dicit finaliter hoc esse qz possessio auferri po test facto alterius siue voluntate possidentis non sic in animi vitio. hac so. non eges si tenes qd diri de restitutione spo. cum ad sedem super. iij. glos. z ibi corrupta inducit Jo. mo. illud Sapiētie. xvij. perturbata cōscientia semper presumit seua. z ibi prona vnde pōit Jo. mo. illud sencece quod scripsi de sen. excō. cum voluntate in fi. z ibi si creditores z. ff. qui satisf. co. si vero. s. i. z ibi. c. vno. z vide. s. eo. lib. de elec. si forte in glo. qui etiam.

Vic regule agruit questio prima quam post doctoratum disputari an p istm directe pbeē cri mē. directe dico. puta qz adhibitis testib⁹ rogat ta bellio cōficere instrm d vulnere homicidio adul terio incēdio vel his silibus q cōmissi z tabellio sic facit. qd postea d te pducit et placuit tunc qd z solo Jac. de arena. p bon. trāscūti qre scripsit in ca cui⁹ verba ponit L. y. ad lram. C. d. pba. sciant cun cti. **Ad affirmatiuā inducā. vj. rōnes z. vj. glo. in dñi toniqē rōnes. z. iij. glo. tertio solua distinguē do z ad dñia prius singulariter demū cōiter rñde bo.** **Ad probetur vī pmo qz in exercēdis litib⁹ parē vum obtinēt testes z instrumēta d fide instru. cū Jo. C. eo. ti. i. exercēdis. z vndecūqz crimina cla ruerit punēda sunt. xxiiij. q. iij. ecce.** **Secōdo non est in criminalib⁹ restringēda pbatōnis forma cū publice vtile sit: ne crimina remaneāt impunita.**

xxiiij. q. iij. ē iniusta in fi. z. ff. ad. l. aquil. ita vulnēra tus. **Tertio multi cāones dicūt crimen p docu mēta pbari. ij. q. vij. pleriqz. ibi publicis documen tis. z. c. si qs eps. z. q. viij. sciāt q est lex. C. d. pba. ibi apertissimis documētis. xxiiij. q. iij. forte i populo in fi. ibi si veris documētis testibusqz cōuincit. sed ibi pz q documētōz appellatiōe instrumēta cōti nent cūz ponant vt diuersa a testib⁹. pbat ēt id de pba. qm s. z. C. d. eden. si qs in aliquo. **Quarto ad hanc partem facit. de resti. spo. cum ad sedem. ver. nos prioris. de dolo z ptu. veritatis. C. quoz ap. nō re. l. obseruare. ibi testib⁹ pductis instrumē tis platis zc.** **Quinto vī casus qz piuriuz z fal sum pbat per instrumētū. eo. li. de iureiur. c. vlti. vbi de hoc de his q fi. a pla. quāto. z conspiratio q magnū crimen est pbari vī per scripturā de vñ. sig. c. ij. eo. li. vbi de hoc z scisma. eo. li. de scisma. c. vno. Item dilapidatio rerum ecclesie de rebus ec cle. non alic. si quis presbyterozum z facit. ff. d. iure fisci. l. ij. s. Jte diu. C. d. eden. is apud quē. **Sep to inducitur etiam lex secūda. ff. de serijs in fi. vbi p aspectū estimat iniuria. sic g aspectu notarij z te stiuuz poterit instrumentū cōfici z probari p illud.** **Ad hanc ptem facit qd nō. Hug. vj. q. ij. c. i. ber trā. ij. q. vij. pleriqz. Jo. fa. ij. q. i. iudex. Host. d. resti. spo. cū ad sedē. Buil. Spec. in apa. de vsur. qz qz in prin. z in Spe. de instru. ed. s. restat. vñ. sed si alij ante fi. Accur. ff. ad turpil. i. senatu i. i. glo. z. C. ad l. aquil. d. negantē in. i. glo. **Ad dñium constat q cautius agendū est vbi maius piculuz vertit. plij. di. qescamus. vij. q. ij. c. fi. s. eo. li. de elec. vbi piculū in prin. z. ff. ad carbo. l. i. s. ij. alias. iij. pp periculuz autē causaruz criminaliū in qbus qnqz de salute hominis agi. vt. C. de ap. addictos nō recipit. pec rator in illis d accu. veniens eadē rōne nō recipie tur pbatō instrumētalis. **Secōdo pz ēt dissimili tudo qz in criminalib⁹ mlier nō recipiet in testib⁹ de vñ. sig. fortius nec minor. xx. an. iij. q. iij. in testi monium que est lex. ff. de testi. sed in instrumento forsan scriptus est mior. xx. an. cuius viue voci nō credetur. multominus mortue repellatur. ergo in strumentum cuius auctor de testi. licet ex quadā. z alia ē fides testiuuz z alia instrumentoz z nō testi monijs sed testibus est credendū. iij. q. iij. s. Jtez ver. alia. ff. de te. l. iij. s. iij. z sepe talia ex mala fide scribunt. ff. de custo. z exhi. re. l. diu. **Tertio cō stat qz accusatio est odiosa. ij. q. vij. si quis eps. C. de iudi. properandum. ergo in ea probatio non dila tetur sed potius restringat ad hoc. s. d. testi. eo. di. lectorz vbi in ciuili z nō in criminali cogunt testes facit eo. tit. odia. C. de nup. l. neqz. **Quarto mul tum facit qz in criminali causa testes exhibentēco ram iudice in aut. de testi. s. multe. v. in criminali bus. C. de fide instru. iudicis. z autē. apud eloquē tissimā. facit. v. q. v. illi qui. ergo nō stabitur instru mento vbi testes non exhibētur. **Quinto si ab sens accusari non potest. ff. de pe. absentem. iij. q. ij. ca. i. ij. z. iij. multo minus conuinci. vt ibi z. ij. q. viij. p scripta. z. c. i. z. ij. ff. de requi. reis. l. ij. **Sep to facit. ij. q. i. iudex. z. c. primates. vbi dicit qz iudex non debet punire nisi cōuictum per testes vel per propriam cōfessionem. xv. q. vl. c. vl. in fi. z. l. sciant. inducta pro prima parte facit pro ista cū ibi dica tur probationes in criminalibus debere esse aper tissimas z luce clariores. **Pro hac pte facit qd not. Ber. de maio. z obe. cum in ecclesijs. z quod ibi nō. Jo. z Vinc. quoz fuit illa glo. z quod super verbo certiores ibi scripsi post Innoc. z quod not. Jo. xxiiij. q. ij. sane. ij. in gl. sed quid si. z quod not. Buil. in Spec. de accu. s. i. verfi. quid si accusatus z vide********************

de codicill. Et an possit ee te stis in feudis. vñ in. c. i. z ibi Bal. i. fi. quos testes sint ne cessarij ad pro ban. nouā iue sti. i. vñb⁹ feu. z p Lo. ro. i. l. admonēdi. ff. de iureiur. Et an possit ee te stis in terris ec cle. Alberi. de ro. determinat q nō i. i. parte statutorum. q. cxx. que sequi tur alex. d. imo. cōsil. lxx. incip. viso cōsil. alias p meredito in v. col. i. ij. vol. dñium z abb. in. c. cūz esses i. i. col. de testa. z ibi se. d. an cha. in quarto not. z ibi Joā. de imo. post eū Abb. in. c. rela tū. in. i. col. co. ti. z dicit abb. ficul. dictum i d. c. cum esses in. i. col. qz etiā isto cāu suffice ret si sole mu lieres essent te stes absqz alio masculo q nō perpetuo. z ita alias fuit inter rogatus in ista ciuitate vene ciarum. Et an possit ee testis in testamento rusticorum vi de p Alex. de imo. i. dicto cō filio. lxx. Et an possit ee testis in scriptura p uata a trib⁹ testibus subscri pta. dic q nō. ter. est in. l. scri pturas in v. vi rozi z ibi bal. C. q potio. i. p gno. habe. sed Jafon. h repro bat in. l. i. C. d. legi.

z vide quod ibi scripsi cum sua remissione. **C** Soluendo dicitur per instrumentum directe non probari crimen per ultimo allegata. nam z video etiam in contractibus notarium non posse me non mandante contra me conficere instrumentum in aut. de tabel. ad fi. i. col. colla. iij. hec vera nisi p me vel me volente z mandante coficiatur instrumentum per qd ipso facto crimen meum probetur. xxiii. q. ij. sane. lxxviiij. dist. nequa qz. ff. ad. l. cor. de fal. si quis legatum. z. l. qui duobus. C. s. his qui sibi ascribunt per totum z per hoc sit responsum ad decre. vlti. s. eo. lib. de iureiu. z ver. s. sequentes. lex is apud quem loquitur d actis cau se non de instrumentis sicut etia pre. decre. vlt. s. eo. li. de iureiu. lex secunda de iniurijs loquit de iudice qui suo non alieno aspectu habet estimare atrocem iniuria. redeundo ad principium allegationum non obstat quod dicitur in exercendis litibus. litis no criminales sed ciuilem causam designat. ff. de ver. si. l. litis. vnde quod de vno conceditur de alio negari videtur. xxv. di. qualis. Item fateor crimen puniendum cu claruerit. sed nego directe clarere per instrumentum. c. forte z lex obseruare. z iungunt testes z instrumenta vt. s. patuit. z sic non sunt contra. **C** Postet etia aliter ad illa z alia raderi q instrumenta bene probant indirecte crimen vel coadiuuant criminis probationem pone q accuso te q incendisti domuz meam per testes proba incendiuz per instrumentum proba dnum. accuso te de pace fracta induco instrumentum pacis. accuso te de periurio induco instrumentum q iurasti. accuso te cum adulterio proba q mulier fuisse vxozata z eo sci ente per instrumentum contractus matrimonij in quo ipse fuit inscriptus. z sic etia loquatur glo. in. l. qtra negant. fateor ergo bene probari indirecte crimen p instrumentum veniant no. per Innocen. z Hostien. de accu. super bis z fm hoc vltimo dicta procedunt in auten. vt li. ma. z auie. ad fi. s. bis quoz. col. viij. ex qua sumpta fuit auten. si quis ei. C. de adul. cuius verba posui de cohabita. cle. z mulie. c. ij. denunciations enim factas conuersanti cu vxoze mea bene proba per instrumentum.

Ine culpa.

xxij. **C** Prima glossa ponit exempla regule z exceptionis reddidit rationem regule z remittit. **C** In glossa prima ibi si putator

putans arbozem in loco quo non erat iter: non tenetur qz diuinare no tenebatur aliquem transiruz. z ibi sancimus. vide in regula no debet aliquis. s. proximo i ordine ter. **C** In prima glo. ibi tua quod dic vt ibi scripsi. z ibi de noxali in princi. **D**yn. ponit exemplum cum fauore publice vtilitatis res auferi possessori z datur militi: qui virtuose se habuit. ff. de euic. l. ius de rei ven. Item si verberatum. s. preterea. Item cu torquetur seruus vel etia liber testis propter alterius delictum puniendu. ff. qui z a quibus. l. prosperit. ff. de questionibus ex libero. sed ibi subest causa qz facta inter fuit. item culpa qz vacillat alias si quod predictoz deesset non deberet torqueri vt ibi. Item ponit exemplum per. l. C. de prec. imperato. offe. l. i. z pro qui. ca. serui pre. liber. acci. l. i. vbi ppter laudabile fidei exemplum seruus admittitur ad vindicandam necem domini. z pro premio libertatem cosequitur. z sic presens dominus perdit dominium sine culpa. ad ides. ff. de adulte. si postulauerit. z quod no. de calum. l. penul. z ibi nec pena. Ad hoc inducit Joa. mo. illud Deutero. xxv. in prin. ibi pro mensura peccati erit z plagaruus modus. Item vt dicit pena dicitur a pendendo. a. soluendo debitum per culpam.

Ec regula

facit ad secundum principale membrum que

stionis quam disputauit vt legitimatio supueniens natiuitatem legitimi sibi non preiudicet qui non est in culpa. qz vero questio pulchra z vtilis est illam integram hic inseram quam sic proponeba. acholitus beneficiatus habens. B. filium ex. A. concubi-

na. C. dicit vxozem ex qua suscepit. B. filium promotu ad sacros. deum vxoze mortua in extremis agens cum dicta concubina matrimonium contraxit. primo querit an ille. B. sit legitimus. secundo dato q sit an sibi debeat hereditas quam inter legitimos loci cosuetudo defert primogenito. **P**rima qstio habet tria dubia. primu an q dicitur naturalis legitimari per sequens parentuz coniugium locum habeat in genito ex clerico in minoribus beneficiato. secunduz an id locum habeat cum alter parentum interim aliud matrimonium cotraxit. tertiu an talis legitimatio fiat per matrimonium in extremis contractu. **C** Et sicut verbo tenus sic z nunc in scriptis primo expediam vltimum. secundo secundum. tertio primum. **C** Ad negatiuam inducam tres rationes z vnam equitatem. secundo soluiam z solutionem quinqz rationibus adiuuabo z contrarijs respondebo. Et qz matrimonium in extremis contractum non legitimet prolem videtur casus in. l. nuper. C. s. natura. lib. que dicit tuc matrimonium legitimare. plem cum contrahitur spe tollit de sobolis que spes hic deficit ergo zc. Secundo sic matrimonium consideratur ex duplici institutione. prima fuit ab ipso deo in statu innocentie z in paradiso d voto. ca. vno. eo. lib. per verba pthoplasti hoc nuc os zc. **S**en. ij. in fi. z hec institutio fuit ad plem. vnde ibi sequit z erit duo in carne vna idest ad vnam carnem procreandam. z ibi crescite z multiplicamini zc. secunda fuit ab apostolo z in statu innocentie z hoc principaliter ad vitanda fornicationem. i. ad Corinth. vij. vtraqz habetur. xxij. q. ij. s. bis ita. s. in eo q in extremis agit fateri oportet vtranqz deficere z spem prolis z euitationem fornicationis. ergo deficiente causa deficit matrimonium z per coseqns legitimatio quam inducit matrimoniu vt. s. qui filij sint legi. tanta. z hoc sic fortificatur vbi plura sunt substantia alicuius actus sacramentalis vel non vno deficiente totum deficit patet in baptismo cuius substantia sunt verbum z elementu altero deficiente deficit sacramentu. i. q. i. detrahe. s. de bap. no vt apponeres. patet in electione quo ad substantia forme scrutini de elec. qz ppter z. c. ecclesia. z. c. cumana patet in diffinitua quo ad substantia vt feratur in scripto a iudice sedente z per se recitate quozum alterum si desit vitiat sententiam de re iudi. ca. si. lib. eo. cum concoz. Item in transactione alimentoz de tribus queri debet de causa d modo de personis quorum alterum omisum vitiat quod agitur. ff. de transac. cum hi. s. vlti. igitur oratio z. s. si pretor cum concoz. ita in proposito cum tria sunt que Augu. vocat matrimonij bona. xxvij. q. ij. omne z decre. vlti. de codi. appo. dicit illa substantia deficiente vno illorum etiam in spe deficit matrimonium ergo z legitimatio. nam etiam in matrimonio deficiente substantia z forma vel deficiente altero duorum consensuum in quibus consistit substantia constat q deficit matrimoniu. s. de spon. tue z. c. tua. **C** Tertio ad hac partem induco. l. vij. distin. ca. vno. vbi baptis mus in morte receptus irregularitatem inducit quo ad ordinis promotionem de peniten. distin. vij. si quis positus. vbi aug. non vult asserere q sacramentum penitentie in morte susceptu sit illius efficacie cuius est cum in sanitate suscipit. ad hoc de rap. super eo. vbi confesso in morte denegatur officium sepulture. ex quibus concluditur hec diuersa aliquid fieri in vita vel in morte. dicatur ergo licere in vita q non in morte. exempla vide. s. de sepul. d. bis in prima gl. z super ipsa z de offi. ordi. presenti. s. poro in magna glo. eodem libro. **C** Quarto equitas iuuat hanc partem qua docemur per experientiaz aliquos in morte constitutos cum tali contrahere cum qua sanitate nullo modo contraherent. Item cum tali contrahere in mortis articulo constituta cum qua tunc sana contracturi non essent. videtur ergo ibi esse irritio sacramenti. de peni. dist. iij. irrosor. **C** In cotrarium qz pro solutione do. est sciendum qz super decre. tanta. eo. ti. in prin. sic di-

C Legitima tio supueniens. Ad q ista. q. disputauit. ia. but. put referit Bal. z paul. de cast. in. l. quoti. C. d rei ven. z p Bar. l. ipse no alle. in. l. cu vote in s. si. ff. so. mar. Ang. i. l. gall. in. s. z si tantu z ibi glo. ff. de liber. z postu. Anto. de but. i. c. rita. qui filij sint legi. Ang. in disputatioe incipi. nobilito qdam genere. Abb. of. lxxv. incipi. vt pro dicta donatio nez. in. i. volu.

cere soleo et sic scripsi super ver. contractum matrimonium. per hanc litteram que sic simpliciter loquitur videtur satis esse quod matrimonium sit contractus licet in contractu desit spes proles. per quod videtur quod si quis in mortis articulo constitutus contrahit cum illa ex qua filium naturalem habebat vel contrahit cum illa in mortis articulo constituta quod legitimata sit proles licet quidam contra per. l. nuper. C. de natura. l. ibi spem tollere sobolis. per quod et dicunt matrimonium tunc non esse et attribuitur hoc dictum Jac. de are. **Verius videtur quod sit matrimonium et legitimata sit proles et satis est quod sit spes proles in casu coalescentie.** Item et sine tali spe videtur esse matrimonium propter humanitatis solatium. xxvij. q. i. nuptiarum. s. d. frigi. quod sedem et ibi not. nec vitiat propositum non habere proles nisi deducatur in pactum. s. d. condi. appo. c. si. et no. de consan. et affi. de infidelibus. non obstat illa littera spe tollende sobolis. nam novus filius propter novam ipsius qualitatem patris potestate in quam incidit creari videtur ad hoc in autem. quibus mo. na. effi. legit. s. si quis ergo. col. vj. et in autem. coll. vij. qui. mo. na. effi. sui. s. si quis igitur. et patet in. l. nup. ibi satis enim etc. bene facit. xxvj. di. c. i. et quod ibi not. optime facit. s. de spon. commissum.

Nunc coadiuvemus hoc dictum respondendo in contrarium allegatis. primo vide quomodo bene facit pre. decre. commissum. constat quod in illo matrimonio desit spes proles quod non intendebat ad coitum. Item spes sacramenti quod per professionem intendebat contrahens cito diuertere. deficiebant ergo duo bona in spe. et tamen tenet matrimonium. fortius ergo tenet ubi deficit alterum tantum.

Secundo fortificatur idem per tertium bonum fidei. contrahis cum muliere non sperans sibi fidem thori servare vel contrahis cum illa quam non speras fidez thori servaturam et tamen nullus dubitat ibi esse matrimonium. fateor tamen quod peccat qui cum meretrice contrahit quam credit non desinere meretricari. et meretrix si credit quod desinat. xxx. q. i. no. est. s. d. spon. inter omnia. C. de nup. imperialis. concludit quod etiam si omnia tria bona deficiant in spe. dum modo hoc non deducatur in pactum est matrimonium s. etc.

Tertio hoc quod de prole dicitur per. c. beate. xxvij. q. ij. constat. n. quod fuit matrimonium inter Mariam et Joseph et tamen ipsa virgo contrahendo se virginitatem servaturam disposuit et sic iuxta dispositum animi non erat spes proles. Quarto vide in baptizato bonum baptismi est infusio gratie cum remissione peccatorum sed si fidei baptizaturus adultus vix habet baptismum non tamen bonum baptismi quod tamen postea habere incipiet cum illa fictio veraci corde recesserit. i. q. i. sicut ficti. de conse. di. iij. tunc valere. s. de bap. maiores. s. fin. sic iste habet vix sacramentum matrimonij. sanatus autem ab egritudine habere poterit spem proles et prolem.

Quinto multum hoc adiuuat quod licet in morte certius. vii. Ecc. xij. vij. testamentum huius mundi morte morietur. et nil tamen ipsius hora incertum. xij. q. ij. in ecclesiastico. ff. de condi. et de. l. i. et sepius hoc experimur sanari pronosticatos ad mortem et de eta. et quali. ad aures. cum tamen certitudo mortis non impedit matrimonium. alias nullum esset matrimonium. ita verum in egris sicut in sanis est dies incertus. fateri oportet perinde ac si esset in sanitate tractum quod sic adiuvo. donatio fit causa mortis quandoque non instantis quandoque instantis. ff. de dona. causa mor. senatus. s. mor. causa et tamen donatum etiam secundo casu scilicet causa mortis instantis si irrevocabiliter datur censetur in vita donatum ut eodem titu. l. vbi. sed hic est contractus irrevocabiliter quod quos deus etc. s. de transla. per totum. ergo perinde habet factum in periculo mortis instantis et in vita. patet hoc in spirituali matrimonio. quod per religionis professionem contrahitur que tenet facta in mortis periculo. s. d. reg. sicut nobis. dummodo propter infirmitatem non sit alienatus a mente. eo. ti. sicut tenor. quo casu fateor quod non teneret carnale. xxij. q. vij. neque. s. de spon. dilectus cum co-

Quod fuit matrimonium inter Mariam et Joseph. Ad. de. c. quod aut interrogasti. et in c. sufficiat in v. beata Maria ea. ca. 2. q. l. xx. vij. q. ij. gl. i. fi. et ibi doct. i. c. quidam de quier. si. piuga. abb. i. c. commissum. in. i. not. d. spo. et p. Archiepiscopo. floze. i. iij. pte sue sume titu. xv. c. iij. in s. iij. i. i. col. d. s. et per Altesianum in sua sum. lib. vij. ti. vij. arg. vij.

cordan. concludamus ergo cum illo generali quo dicitur edictum de matrimonio prohibitorium certarum personarum de spon. cum apud in extremis vero laborantem non invenimus prohibitum ergo dicamus illum promissum. alias quod iurasset cum aliqua contrahere in extremis positus haberet necesse deicere. sed nullus de necessitate peccat. xxij. q. iij. nabuchodonosor. vers. vasis ire quod alias est capitulum. **Ad contraria respondetur.** nam ad. l. nuper. et ad quod inducebatur secundo iam responsum est. s. ad illa quatuor. que inducebantur ad fortificationem secundi facilis est responsio quod illa loquuntur in substantialibus forme que si fuerint omnia vitiant quod agitur. quod autem fortius noceat vitare formam quam causam collige per nota. xij. q. ij. in sum. **Ad illa. c. q. tertio inducebantur respondetur primo ad illud capitulum unicum l. vij. di. quod ille baptizatus in morte verum habet baptismum sed prerogativa ordinum que repellit multos etiam non peccantes repellit et istum sicut neophytum licet vere sit baptizatus. xlvij. di. per totum. Ad. c. si quis responde. p. no. eo. ti. in sum. Ad ca. super eo dicit quod ille habet verum sacramentum penitentiae sed ad aliorum terrorem denegetur officium sepulture ut ibi not. in glo. penul. Ad id quod ex his concludebatur. responde quod illa sunt causalia. nam regulariter quod licet in vita et in morte. et dices contrarium incidit in. l. fusiam caninam qua licebat in vita libertates dare non in morte hodie sublatam. insti. de. l. fusia canina sublata et. C. eo. ti. l. vna. **Ad secundum veniens proba per matrimonium quod ponit thema cum concubina contractum illum.** B. non legitimatus quod non primum sed aliud fuit intermedium. **Quod sic ostendo per tres copiosas rationes ad primum inducam opinionem quam duabus talibus rationibus adiuvo. tertio solvam et contrariis respondebo.** **Ad primum ius positum promittens legitimationem de qua loquimur cogitasse vix de nuptiis que post natiuitatem filij nullis alijs interpositis sunt.** Hec hinc est quod si minor manumittit ancillam ut sibi nubat alteri non est libera etiam si soluto matrimonio nubat manumittenti. ff. qui. et a qui. l. matrimonij causa inde dicit lex quod hoc sermone cum nupta erit. prime nuptie intelligunt. ff. de verbo. sig. boues. s. l. et dotis promissio de primis nuptiis intelligit. nec trahitur ad secundas primo matrimonio soluto contractas cum illo cui promissio facta fuit. ff. de iure do. dotis promissio facit. ff. d. pac. inter socer in fi. et de le. ij. cum pater certam. hinc est etiam quod si iuravi cum muliere contrahere si primas nuptias cum illa non contraho sed cum alia sum periurus. et de periurio puniendus. s. de spon. sicut his. bene conuenit de preben. non potest in fi. vbi dispensatio de duobus curatis intelligitur de primis ad idem. C. de usufru. antiquitas vbi nomen heredis ex causa intelligitur de primo. ff. de ver. ob. eum qui kalendis. ff. de iure fisci. l. edicto. s. cum ante apertum. ff. de le. iij. fideicommissa. s. si quis. r. et vt legatus causis caueatur. l. i. s. si cui. ita subaudiamus igitur in potestate legitimationis si res in eodem statu permanserit. xxij. q. ij. ne quis de iure iur. quemadmodum. ff. de solu. cum quis. i. e. i. r. **Secundo sic proba actus impertinens in terminis vel vitiat quod agit vel impedit extrema coniungi. fortius ergo contrarius ut hic de primo patet quod vitiat testamentum quod vno contextu fieri debet. ff. d. testat. heredes palam in fi. vitiat electionem de elec. quod propter et. c. cum post petitam stipulationem. ff. de verbo. ob. l. i. et l. continuus in prin. fortius ergo contrarius cum plus appareat voluntas contradicentis verbo vel facto. de symo. si cut tuis d. bap. maiores ad fi. nec dicas de sacro loquimur. nam et verba intermedia baptismi vitiant sacramentum. et fortius contraria ut no. de conse. distin. iij. si non sanctificatur. dicam ergo hic induci vitium propter coniuges in intermediam. s. de fi. presby. ex transmissa. **De secundo. s. quod impediatur coniunctionem extremorum sic proba. spon. salia et dditionalia et sequens carnalis copula faciunt matrimonium******

trimonium: sed qtrarius conditionis euentus interme-
 dius impedit coniunctionez hoz extremoz. s. de condi.
 appo. per tuas. Itz locus sacer intermedius vel no ser-
 uat vel ipedit seruitute. ff. de serui. l. seruitutes. iij. §. si d.
 serui. ru. pre. l. q sella. §. si. 2 no. s. de obser. ieiun. c. i. sicut lo-
 cus medius ipedit pollutione. de pte. ec. vel al. c. vno. Itz
 interruptio media nalis vel civilis. de qbus. xvj. q. ij. §.
 hec que. s. de pserip. illud. 2. C. de pserip. xxx. vel. xl. an. cu
 notissimi. §. sed si quis ipedit extrema iungi 2 oz nouas
 prescriptione incobari. vt in pre. §. hec que in princ. 2 in-
 terpellatur possessio. qua habeo per colonuz decedentes
 vel deferentē per intermedias personam tertij. ff. de acq.
 pos. si de eo. §. i. 2 eodē modo possessio testatoris hfdi. eo.
 ti. l. cu solus in fi. 2 sic logtur. §. pre. hec q in prin. 2 qd ibi
 no. matrimoniu ergo intermedius per quod videt pater
 asserere se nolle naturalē legitimare etiā ipso soluto legi-
 timationem ipediat. vt sic in huiusmodi pcedicialib^o
 vnus electio pcediat alteri. s. eo. li. de postu. c. vno de
 elect. vt quis 2 bn facit quod notauit de clerico hntē litte-
 ras ad vacaturam qui sxit matrimoniu. per quod etiaz
 soluto matrimonio gratia perdit de cle. 2iu. c. vno. li. eo.
 in glo. huic §. **Tertio** ad hanc partē inducitur q fictio
 canonis per qua duo dies pro vno fingunt: cessat per ci-
 bum vel potu intermediu ex pte ordinantis vel ordinan-
 di. lxxv. di. qd a pibus de tēp. ordi. l. fas. sic 2 fictio qua fin-
 git ius positiuū matrimonium ante natiuitatem sctum
 impeditur per matrimoniu. maxime cū iuris fictio non
 procedat sup impossibili. vt no. ff. de libe. 2 posthu. l. gal-
 lius. §. si eius ad fi. magne. glo. vel iuri srio vt no. ff. de le.
 primo talis scriptura. ad fi. vlti. glo. 2 probat. ff. de cap. 2
 possli. re. in bello. §. facte. d vsuc. si is q pro emptore. ars
 n. 2 fictio iuris positiuū bz imitari naturaz instit. d adop.
 §. minorem. 2 qz in hoc plenius insitaz in scda principali
 qdne non plus hic prosequoz. ex bis cōcluditur per mri-
 montum intermediu legitimatiōne impediri. **Ad cō-**
trarium primo inducitur opinio Goff. 2 Ho. qui hoc te-
 nent aperte in sum. de filijs presby. Goff. in vers. qui si na-
 tus. Ho. in. §. ij. in fi. quoz opinio sic iuuatur. qstaz q ius
 positiuū quod iubet per parentū matrimoniu legitima-
 ri prolem non distinguit an fuerit intermediu matrimo-
 nium vel non. sed hoc solū requirit matrimonium inter
 parentes secutum: sed hoc hic fuit ergo 2c. vbi aut ius
 non distinguit nec nobis distinguere licet. xxxi. q. i. si doz
 mirit de ma. 2 obe. solite. ff. de alea. li. §. q aut. satis sit §
 illi. **B.** q matrimoniu tempore quo contractū fuit inter
 parentes fieri potuit nec nocet q tempore medio fieri nō
 potuerit. facit cle. de preben. si de bñficio. vbi etiam execu-
 tor cuius potestas est odiosa qui primo cōferre potuit 2
 medio tpe nō potuit bñficio ad papā deuoluto illud cō-
 fert non obstāte q medio tpe non potuerit. Item video
 q si infra annū prosequende appellatiōis fiat cōpromis-
 sum illo postea deserto cōiunguntur posteriora tpa prio-
 ribus. C. de tempo. appellatio. auten. et tū. 2 in cle. de ap-
 pella. qd iū. 2 hoc est etiaz cōmune vbiqz pscriptio
 dormit vt tpe vacationis scismatis vel hostilitatis. s. d p-
 scrip. c. i. 2 c. auditis. 2 c. ex transmissa. 2 c. cu nobis. sicut
 etiā contra pupillū pscriptio. xxx. an. C. de pscriptio.
 xxx. an. sicut in re. C. in quibus ca. cel. longi. ipis pre. l. h. 2
 contra filiū facit. C. de annali. ex. l. i. in fi. 2 C. d bonis ma.
 l. i. in fi. nam coniunctionē consensus cōstituti procurato-
 ris ad constituentē non impedit ipsius procur. interme-
 dia contradictio de procura. licet eo. lib. sicut nec etiā im-
 pedit matrimoniu spirituale vt ibi no. sicut etiā comun-
 ginus tps quo post absolutionez suam ex cōmunicatus
 agit tpe quo egit ante exceptionē oppositaz. 2 de his faci-
 mus vnā instantiā de excep. pia. libro eodem. Item licet
 contumaciter recedens 2 appellans per iudicez a quo p-
 tunc citari non debeat si tū appellatiōem renunciat citat
 vt prius nō obstāte contradictione intermedia d dolo
 2 conti. eum qui libro eodē. dicatur ergo q. **D.** reuola-

nit ad. A. 2 extremitas ad principiu est reducta. xxxv. di.
 ab exordio. **Secundo** probemus per aliquas leges 2
 primo per. l. potior. ij. rñ. ff. quibus mo. pi. vl hypotecha.
 solu. vbi si tibi obligauit re sub conditione. secundo illaz
 obligauit alteri pure. tertio eueniat cōditio. tps conditio-
 nis trahitur ad tps obligationis non obstāte illo con-
 trario actu intermedio. Itz soluitur hypotecha vendito
 pignore de voluntate creditoris. ff. qbus mo. pig. vel by-
 po. sol. si debitor. §. p. 2. l. si cōsenserit. 2 tū reintegratur si
 res redeat in priozis debitoris dñium eo. tit. l. voluntate
 primo 2 vltimo rñ. 2. l. sicut. §. superuacuu. Item video
 q actio rez amotarum incobata post diuortium reinte-
 grato matrimonio cessat sed non extinguitur. imo subla-
 to impedimento matrimonij reintegratur. ff. rerū amo.
 l. reintegrato. 2. l. vlti. sic video ecōtra qz actio de dote nō
 competit constāte matrimonio. facto diuortio competit.
 sed reintegrato matrimonio competere desinit etiā iam
 incobata. ff. solu. ma. l. si mulier diuerterit. 2. l. pe. §. vroz.
 facit. ff. de iure do. l. dotem. 2. l. diuus. cōcludamus ergo
 q illud ius legitimandi quod habebant parentes anqz
 alter contraheret impeditur pro tempore qtractus 2 re-
 uiscat impedimento sublato 2 sic fit satis in prin. 2 fin.
 hoc licuisse. facit. ff. de testa. ho. 2 seruo. nec noceat tps
 medium ad hoc. C. de cura. furi. l. pen. **Solutio teneo-**
cum Goff. 2 hosti. q mediū matrimonium non impedi-
at legitimatiōem per rationes secūdo inductas. 2 vide-
detur quibusdam hoc expresse in auten. d incest. nup.
§. dubitarum col. ij. 2 si dicam illum legitimatū pro nūc
tantum nō pro tunc solutum esset quod de fictione. in cō-
trariuz tertio allegabatur. sed vbi dixi hoc prosequar in
ij. q. principali. Item per eundem moduz solutum esset
quod opponbatur de coniunctione extremoz impedi-
eida per medium impertinens vel qtrarium. Ad id qd
dicebatur de interruptione pscriptiōis vel interpel-
latione possessionis. Respondetur q illa requirunt con-
tinuationem actū. vnde pscriptio est acquisitiō domi-
nij per continuationē temporis 2c. sed in casu nostro cō-
stat q inter natiuitatem filij 2 matrimoniu non requiri-
tur actiuū continuatiō: qd est q cōtinuatis actibus secu-
dum coniugatur primo. imo patet contrarium per. c. tan-
ta. 2 per iura que allegantur ibi in prima gl. Ad id quod
dicebatur q actus impertinens intermixtus vitiat. Re-
spondetur illud verum in his que habent fieri vno qter-
tu vt testamentum electio stipulatio 2 similia. hoc non ē
tale vt proxime dixi ad primū questionis dubiū. venien-
do p pro filio inducāz ducas duas copiosas rationes. se-
cundo contra eum alias duas tales. tertio ponā opinio-
nem quā ratione 2 equitate iuuabo 2 contrarium soluaz
2 in fi. tres pcedentes solutiones coniūgāz. **Primo**
igitur probabo legitimatiōem istius. **B. per ordinem**
vel beneficiū patris non impediri sed concedatur concu-
binatum expresse pmissum habeo interim. 2 q sit permis-
sus patet. xxxiij. di. §. concubina 2 duobus. c. sequen. 2 si
dicat q ibi sumitur concubina pro vrozē nō publice du-
cta vt ibi not. transibo alium arguendi modū. dicens sa-
tis esse hunc cōcubitu nullo iure prohiberi qd aperte
probari videt trigesima secunda questione quarta mere-
trices. ibi vbi in decalogo 2c. 2 iste est bonus modus arguē-
di. xxxv. q. i. iam nunc. C. lib. x. de iure fisci. l. certa forma
in fi. ff. de preuar. l. iij. in fi. imo saltem tacite permissus
vt. constat enim q gradatum 2 non per saltum conferen-
di sunt ordines. xcij. di. legimus de cleri. per sal. pmo.
c. vno. s. de postulan. bone. ij. in fi. ff. de mu. 2 ho. vt grada-
tiz. 2. l. honoz. §. gerendoz. C. vt dig. ordi. ser. l. i. 2. ij. l. xij.
ff. de neg. gest. que vtiliter in prin. sed autētico. quō opoz-
teat epoz. §. neqz autem prohibet habentē concubinam
promoueri ad sacros. ergo in mioribus habere licebat.
Itz constitut o in sacris prohibet habere concubinā.
xxxij. di. habuisse. lxxj. di. presbz cum. vj. c. se. ad idē d cō-
habi. de. 2 mu. in. v. pzinis. c. ergo dicāz permissum qsti

a Cōcubia
 tu nullo iure
 phiberi. Ad
 Bar. in. l. i. cō
 cubinatu. ff. d
 concubi. doc.
 in. c. latoz. q si
 sint legit. Et q
 veniant appel
 latione qcubi
 ne. vide i. l. ma
 surius. ff. de v.
 sig. doc. i. c. ve
 stra. d cho. cle.
 2 muli. 3o. an.
 in. c. h autē eo.
 ti. vbi pōit qd
 sit cōcubia qd
 fomicaria: et
 qd peller: qd
 meretrix.

b Prohibe
 tur hie concu
 bina. Adde an
 concubina cle
 ricis sic de foro
 ecclie. vid glo.
 in. c. eos. xxxij.
 di. gl. i. c. cleri
 cū. xi. q. i. Spe.
 tit. de cōpe. iu-
 di. in. §. i. v. xl-
 iij. doc. in. c. h
 cōcubie d ien.
 excō. de. d an
 cha. in regula
 ea q de regul.
 iur. li. vj. in. x.
 iij. q. Abb. in
 c. cum sit gene
 rale l. xij. col.
 de so. cōpe. Et
 an iudex laye
 possit pūre cō
 cubinā clerici
 vide p Pet. de
 anch. q. cxiij.
 icip. magnifice
 2 illustris prin
 cepz. vbi pclu
 dit q pōt h cō
 cubiatuz ē no
 tozius. secus si
 est occultus. 2
 cū ista decisio
 dñi Pe. de an
 cha. trāsit 3o.
 de ana. in rub.
 de adul. in. iij.
 colum.

tuto in minoribus ad hoc. xv. q. iij. ex eo que est lex. ff. de testi. ex eo. 2. §. de presum. nonne cū cōcor. sic iste licite matrimonium hbit ille non d. cle. coniu. c. i. 2. ij. 2. c. diuersis. 2. c. Jo. qui cle. vel vouē. c. i. 2. ij. non ob. auten. multomagis. C. de epi. 2. cle. 2. in autentico. de mona. §. si quis aut. qz ibi appellatio lectoris oēs constitutos in minorib⁹ cōprehendit sic 2. xxvii. di. de his. xciij. di. a subdiacono. cōcludaz ergo qz cū iste. **B.** sit natus ex cōcubina quā facit animi destinatio. ff. de cōcu. l. pe. 2. ex cōcubina nascunt 2 naturales legitimant per sequens parētū matrimoniu. ergo iste legitimus. plus dico dato qz nollens istū naturalem vocare satis est tñ ad legitimacionem de qua querimus parentes potuisse coniuges esse tpe coitus. C. de na. li. cū quis in principio. 2. l. nuper in principio. 2. insti. de nup. in fi. insti. autem tales erant vt est probatur ergo 2. **C.** Secundo arguam ex fauore proli 2 legitimatitatis eodem titulo peruenit. 2. c. ex tenore. C. de indi. vidui. l. ij. ff. de ven. in spi. l. i. §. quis de ri. nup. qui in prouincia. fauemus etiā propter matrimoniu ipsius dependit putata doti. §. de pig. ex litteris de do. inter vi. 2. vxo. nup. ff. sol. ma. l. i. 2. l. gaus. 2. ff. de re. iur. l. in ambiguis. dicam ergo qz si certum est istuz. **B.** esse legitimū habeo propositum. si dicas casum dubiu interpretemur pro prole 2 legitimacione per iura predicta maxime cū propter illum dicatur matrimoniu fuisse contractum vt in pre. l. cūz quis de natu. li. in autē. qui. mo. na. eff. leg. §. i. 2. qui. mo. eff. sui. §. si quis §. facit. ff. de an. le. qntus in fi. 2. l. liberto. §. filium in fi. **C.** In trium si probabitur concubinatum clerici p̄cipue beneficiati iure positiuo expresse damnatus dicitur filius spurius. 2. sic non legitimabit per sequens matrimoniu parentum. vt in. c. tanta. ij. rñ. **P.**rimum sic proba. equamus militē marmate militie 2 celestē quem militem vocamus. rñ. q. i. christianus. xxiij. q. vlt. reprehēibile. §. de cle. egro. c. i. ne cle. vel mo. c. i. conueniunt eniz in promotōis principio in medio 2 in fi. de principio p̄z qz vtriusqz prerogatiua certos a promotione repellit de primo p̄z. C. li. xij. qui mili. nō possunt. in quatuor p̄mis legibus 2 in Rubz. se negociatores ne militent. de scōo. xxv. di. cū distinctione se. de si. presbyteroz cū Rub. se. de medio patet qz primus nō seruiens priuatur stipendijs 2 sic secundus de primo. ff. de re. mili. desertorem. §. qui militie. 2. l. qui ex cubias 2. l. pen. C. eodē titulo cum allegatis. li. xij. de secundo patet de cle. nō resi. c. ij. 2. c. ex parte. 2. duobus. c. seq. xxij. dist. preter hoc. C. de epi. 2. cle. generaliter canōn. xvj. q. i. In fi. etiam conueniunt qz vterqz ex auctorat. ff. de infami. l. ij. §. ignominie de pe. c. ij. eodē libro. si ita est quod de vno dicitur de alio itelligitur. iij. dist. deniqz. v. dist. ad eius de consti. translato de transla. c. i. ff. ad. l. aqu. illud. C. ad. l. fal. l. finali. sed primo iter dicitur concubinatus. C. de do. inter vi. 2. vxo. l. ij. vnde nec t̄z relictum illi de qua est suspicio. ff. de te. mili. l. miles. ita §. mulier. 2. vt indigne persone relictuz confiscatur. ff. de his qui. vt indig. claudius. 2. l. mulierē. dicebat autē **D.** amasus in questione prima de cohabitatione cleri. qz si in militibus terreni regis id locū habet fortius ligabit milites celestis regis qui eractor ē castitatis propter quod dixit non valere donationem vel legatum etiā rei modice factum de rebus ecclesie in concubinam. si igit est coitus 2 concubinatus damnatus. ergo filius spurius ergo vt supra. **C.** Secūdo sic. clerici beneficiati continue beneficio seruiendo scientijs 2 ministerijs vacare dnt 2 sancti esse. xxxj. di. tenere. 2. c. sequen. ergo non debent infici concubinaz libidine vt dicit canon. lxxxi. di. qdam vel venenis vt dicit lex. C. de natu. li. l. i. constat etiā qz tales nō debēt mulieres in domo tenere nisi quas canō p̄mittit. xxx. di. interdixit de cōba. c. le. c. i. C. d. episco. 2 cleri. cū qui. §. concubina dī in domo retēta prout dicit vna lex alia dicit indubitato tuentis affectu prima l̄ra in autenti. qui. mo. na. eff. leg. circa principiu. scōda qui. mo. eff. sui. §. si at. 2 in auten. licet. C. de nat. li. xxxij. q. ij. cōcubine de p̄ba. p

tuas. 2. no. in. c. tanta. ex quo concluditur clerico concubinatū expresse prohibitu inde est qz habens concubinaz non ordinatur etiā ad minores. xxxij. di. c. i. 2. c. layci auten. de san. epi. §. clericos. 2. quid instamus argumētis a parte omnibus clericis prohibetur. lxxxi. di. in omnibus. 2. c. cum in omnibus. 2. c. quidaz clerici cū tribus. c. se. de cōba. cle. si autem cum tribus vlt. c. seq. ex quibus concluditur quod in principio dixi. **C.** Circa solutionem est sciendum qz inueni si scripta sunt vera doctorem legū magne auctoritatis hanc secundam partem tenuisse ad cuius demonstrationez odiebatur ab alto 2 sic ante legē scriptam non distinguebamur in naturalibus filijs legitimis a non legitimis in autentico. qui. mo. na. eff. le. §. liceat igitur 2 qui. mo. na. eff. sui. palaz. 2. §. illud quod p̄ius scriptum. postea distinctum fuit in tres ptes. i. exp̄sam approbationem exp̄sam reprobationem 2 p̄t̄z relictum extra exp̄sam iuris approbationez vel reprobationem. **D.** De primo nascuntur naturales dicti a cōiunctione qz est de iure naturali vt in pre. §. fina. 2. i. di. ius naturale. ff. de iusti. 2. iur. l. i. §. ius naturale. 2. insti. eodē post principi. 2. vtrōqz subditur ius naturale est matris 2 femine p̄iunctio quā nos matrimoniu appellamus hāc expresse lex approbat. C. 2. insti. de nup. per totū de talibus filijs. xxxij. q. iij. c. fi. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt filii in principio. 2. insti. de patri. potestate post prin. **E.** De secundo nascuntur spurij quasi non puri sed extra puritatem iuris naturalis geniti 2 hoc quomodo docunqz sit vetitus siue per effusam libidinem in autentico. qui. mo. na. eff. sui. §. si quid autem. ff. de statu ho. l. vulgo. 2. istitu. de nup. §. penul. siue per incestum vel alium modum prohibitu. vt insti. de nup. §. sunt 2 alie. isti nec succedunt nec aluntur de iure ciuili lz secus de benignitate canonica d̄ hoc de eo qui dūz. in ma. cum haberet. isti non legitimantur per sequens matrimoniu. vt in. c. tāta. ff. de sta. ho. paulus. 2. nota. de elec. innotuit. **F.** De tertio nascuntur naturales tantum sic dicti quia naturali cōiunctione producti sed non legitimi qz iuris dignitatem vel approbationem non habent. ff. de le. iij. Item legato. §. parui. 2. l. qui concubinam in principi. ibi dicitur qz inter concubinaz 2 vxoem in sola dignitate est differentia 2 non est differentia inspecto iure naturali. viij. distin. quo iure de coniu. ser. c. i. in autentico. de mona. §. hinc autem. tamē hanc solemnitatem inducit ius positiuum vt sit vnica. 2. in domo vt dixi quesita non libidinis causa sed procreande p̄lis in autentico. quib. mo. na. eff. le. post principiu. sed hęc solēntas hoc non approbat sed nec reprobat sed tolleratur vnde dicitur. ff. de concubi. l. in cōcubinatu in fine. quia concubinatus ex lege nomen assumpsit extra penā legis est. q. d. non in prohibitione legis sic alibi dicit lex qz non recte facit heres qz funerari non sinit. pena tamen in eū statuta non est. ff. de reli. 2. sump. su. at si quis. §. idē labeo. de his. C. de na. lib. per totum. ff. de confir. tu. l. naturali in autentico. quib. mo. na. eff. sui. §. discretis. 2. §. sequen. hi sunt quos legitimat sequens matrimoniu in autentico. quib. mo. na. eff. le. §. scitum. C. de na. lib. cum quis. 2. l. nuper. 2. in. c. tanta. concludebat ergo qz cūz talis non sit de hac tertia specie sed de secunda prohibita. ad quod principaliter inducebat pre. §. clericos in autentico. de sanctis. episcopis. ergo non legitimabat. **G.** Et certe satis sonaret inequuz qz inter filios layci 2 clerici forte plebani licet non sit in sacris deberet esse diuersitas. maxime cum propter tales legitimados multi a clero recesserint contra id de electio. cum ex eodem. lib. eo. Tamen nisi nouum aliud statuatur puto 2 soluendo dico illum **B.** legitimatū cum enim dec. tanta hoc dicat per virtutem sequentis matrimonij precedentem plem legitimari p̄bato qz fornicarius coitus 2 ois qui sit extra vxoem legitima sit dānatus dāmodo coitus tpe parentes coniuges esse potuerint. legitimetur per ipsoz coniuguz. quomodo autē probetur ēt simplicē fornicationem esse mortale

rale. vide no. in ele. de heredi. ad nostram. vñ. vij. in. i. glo. z. ij. fateri etiaz oportet matrimoniu institutu fuisse ante omne lege scriptaz vt dixi in articulo egrotantis. **C** Et dico qd matrimoniu est de iure nature non dico inquantu naturale dicit ex principijs nature de necessitate creatum sicut moueri sursum naturaliter inest igni vel graui cadere deorsum sed sumendo ad quod inclinatur natura z completur mediante arbitrij libertate. constat eniz qd pncipalis finis matrimonij proles epli autem debet pareres nutrimentu z disciplinā. pñt qd filius a parētibz educari z instrui non posset. nisi determinatos z certos parentes haberet certitudo autez z determinatio e. pncipaliter obligationem viri ad determinatam mulierē quam matrimoniu vocamus. Itē si respicimus secundarium matrimonij finē qui est mutuū obsequium sibi per coniuges in familiaribus rebus ipensuz est hoc etiā naturale sicut eniz naturalis ratio suadet cohabitationē hominum qz vnus sibi non sufficit in oibus que ad vitam pertinet cuius rōne dicitur homo naturaliter pollicius. ita illorum quibus indiget ad humanā vitā quedā sunt cōpetentia viris quedā mulieribus vnde mouet natura vt sit societas viri ad mulierē que matrimoniu dicit. vñ. de et philo sophus. viij. Ethicorū vbi tractat de amicitia coniugali dicit qd homo est animal magis naturaliter cōiugale qz ciuile pollicius. Fornicatio autez z ois vagus concubitus directe videtur contra vitā z educationem proli cui necessaria est cura matris in nutriendo s; z forius cura patris in ea instruenda defendenda z promouenda in bonis interioribus z exterioribus. oportet ergo scōz lege nature ordinatū eē cohabitationē parentū ad tempus non modicū propter nutrimentū z disciplinā quaz debent proli quod non est nisi per matrimoniu s; fornicatio z ois vagus concubitus est cōtra bonūz proli educandē. z ideo mortale nec obstat si dicas fornicantes sufficienter puidere proli circa educationē z disciplinā qz illud quod cadit sub determinatione legis iudicatur scōz id quod cōiter accidit z non scōz id quod accedere potest. cōius autez accidit fornicarios diuertere z vtrūqz educandē proli non vacare. ergo vt. s. patet ergo lege diuina. z. l. nature fornicariuz coitum dānatū. l. canonicā pñ in glo. etiā ad quas remisi. vnde dicit. c. non solū pñ. q. vij. inter cetera septē vitia fornicatio maximū scelus est. z lex ciuile concubinatu permittens est reprobata. pñ. q. iij. nemo. z dicit Hosti. illas leges etiā iure ciuili correctas inducit in auē. de leno. colla. ij. z colla. v. scēnias mulieres zc. z vt non luxu. contra naturam colla. vi. z qd castitatis sumus amatores qui. mo. na. effi. le. s. al lud. z qd circa peccata corrigenda lex sequitur canones in autem. quomodo oportet episcop. de ecclē. ti. z vt clericus apud proprios episcopos. s. si vero hoc notat ipse qui si sint legitimi latoz. concluditur ergo qd ex ipso dicit canō legitimi illegitimi per parentū coniugū illud intelligi de suscepto ex dānato coitu dūmodo coitus tpe zc. vt s. dixi z aperte vñ hoc velle lex insti. de nup. s. finali que pmo loquens de legitimatione que fit per dationē curie loquitur de naturali postea subdēs de legitimatione per matrimoniu non exprimit de naturali sed id solū quod non fuerit inter parentes matrimoniu legibus introductum cui concoz. pñ. l. euz quis in pncipio. C. de natur. libe. z per hoc fit responsuz ad secūdo allegata pro hac parte. fateor eniz coitū dānatū. sed id non sufficit vt predicti. ad id quod primo allegabatur de milite dico qd lex nō puidet in eo contra concubinū. sed contra sponsalia militū.

C Resumendo igitur hos tres articulos dico cum de ere. tanta tractet de tantitate z quantitate virtutis matrimonij. ne illi virtuti detrahatur. accedat quod notat tele. de sūma trinitate. c. vno in vl. glo. pñe partis dicaz sic tāta est vis idest virtus matrimonij. vt qui antea sint geniti ex quocūqz coitu qui tñ potuerit esse vxorius si tunc affuisset consensus postea subsecutus post cōtractuz mīmo

nium quodocūqz ēt alio matrimonio intermedio. Itē in sanitate vel in morte dūmodo demus esse mīmoniu legitimi habeantur saltē ex nunc. an ex tunc in sequenti qōne dicitur. **C** Secunda etiam pncipalis questio hz tria dubia. Pncipale est an naturali primogenito sed legitimitate post natiuitatem legitimi competat succedere iure primogeniture. Secūduz an consuetudo talis p iudicet secundogenito q clericus est. Tertiu an inter laycos valet consuetudo. sed hoc vltimū pōsequi non intendō. de quo tñ videri posset quod post Hostien. scripsi de voto l. s. **C** Pro legitimitate inducam sex rationes. scōz totidem contra ipsuz. tertio ponam trium disputantū solutionem z contrariā. Barto. quaz approbabo cū certa determinatione per tres decr. z ad contraria copiose respondebo. **C** Ad primū qd primus natus licet post legitimitate haberet in successione ius primogeniture sic pbo qd stat illum primū qui nullū habet ante se de vñ. sign. Joseph. ff. eo. ti. l. proximus. z. l. proximi. in pñemio ff. s. discipuli. alias incipit in reliqua. sed iste reperit primo natus naturaliter. Itē legitimus. z hec duo cōcurrunt eodem tempore quo defertur hēditas z idubitatū est qd cessante consuetudine succederet simul cū alijs vt in. c. tanta. z insti. de here. ab inte. s. i. z in auē. de incest. nup. s. dubitatum. C. de na. li. auē. si quis consuetudo. ergo que inter legitimos respicit primogenituraz dō in isto prius nato z legitimo aliqd operari de priuile. in his z eo. ti. si papa. lib. vj. ff. de le. i. si quando in princ. z ad munic. l. i. sit ergo idem ius de toto quod de parte. de offi. dele. pastoralis. s. i. de dona. inter vir. z vxor. nup. ff. de rei ven. que de tota. sic ergo quia sicut cōmuni iure in totum excluderet personas secūdi gradus q fil. sint legitimi. c. i. ita qd primogenitus z legitimatus in totum excludit secundogenituz iure cōsuetudinis. sic ergo ex prioritate z concurrentia duorum tempore debito z arguēdo de pte ad totū. Itē de toto in alia specie ad hoc totū concluditur p primo nato. Scōdo arguo de primogenitate ad primogeniturā. certū est qd sicut de iure ex gradibz diuersis succedit primoz. ff. de suis z legi. l. post consanguineos. s. ij. saluo qd habetur in auē. d here. ab inte. s. reliquū facit. xij. q. i. sint manifeste. xvj. q. vij. filijs. **C** Ita hic de consuetudine in personis eiusdem gradus succedit primogenitus idest prior in genitura qd conuenit legi diuine gen. xv. z xvij. de qua. vij. q. i. qd periculo sum. z facit pre. dec. licet de voto. nam z ibi patet in fine in genitura pluriū est ordo z pōritas z posterioritas. ff. de sta. ho. arethusa. sed certū est qd in primogenitate spectatur tempus mortis vñ posteriorius z nō anteriorius vt pre. l. post consanguineos. s. proximus. vnde legitimi. l. i. z si duobus vnde cognati. l. capitis insti. de legi. agna. suc. s. primus. ff. de iniur. rup. te. si quis exheredato. ij. rñso. s. in scōge nitura legitima spectabimus etiam tempus mortis. nō n. dō prius queri de conditione cuiusqz quaz hereditas vel legatū ad euz pertineat. ff. de leg. ij. nō oportet ad idē. ff. de le. pre. per contra. l. interuenit. nō inspiciat ergo qd prius fuit sed qd nūc est. l. di. ferrum. s. de rescrip. eaz te. z. ff. de edi. edic. quod ita ad id. pñ. q. i. nō. n. z. c. nō ē ma xie qz l. certis casibus inspiciat tps testamēti bic nō pōt illud dici euz sit successio ab intesto. tertio sic aliqd retro trahi pcedit nō soluz in iudicijs z maleficijs sed etiaz in scētibus habent concoz. in regula ratihabitionē. c. ti. in pñ. pñ. C. ad mace. l. si. Itē z vbi nō est scētus. vnde retro dō in ciuitate fuisse q ab hostibz aduenit. ff. de cap. l. retro eqn ergo legitimationis pñtez potestati iuris postliminiū dicam qd sicut illud eū in cuius psona amouet ius seruitutis p captiuitatē inducte facit eius cōditionis ac si nūc qz in ea specie seruitutis fuisset. xvj. q. iij. pñe actione. ff. d cap. z postli. re. l. postliminiū. sic z legitimitate istuz perm de faciat hēri ac si illegitimus nō fuisset. ff. d iniur. te. sigs filio. s. pe. z sicut per illud ius postliminiū reuersus excluderet secūdo genitos z remotiores vt pred. l. si quis

a **C** Primogenium est de iure nature. Adde glo. insti. de iure natu. post prin. z p. Card. alex. in rub. de spon. idē. Car. alex. i. c. ius naturale in. i. nota. i. di.

b **C** Legitimi illegitimus. Adde Zinto. s. rosellia. z Lo. de sardis. in suis tractatibus de legitimatione.

§. sed et si pater. ff. de bo. li. si necem. §. si deportatus. ff. de bo. possessio. secundum tab. qui ex liberis. §. i. ita et per legitimationem que retrotrahitur. nam constat ipsum naturalem a conceptu et partu habuisse statum legitimitatis implicitum explicitum et consumatum: postmodum in contractu trahatur. ergo consumatio ad initium. xxxv. dicitur ab exordio. ff. qui po. in pi. habe. potior. ij. ff. de contrah. emp. nec emptio. ff. de peri. et commo. rei vendi. q. si pendente. als est. §. sub. l. necessario. ff. ad. l. falsi. fundo legato. nec hoc impedit matrimonium intermedium. ut dictum est in secundo membro prime questionis. Et si dicamus retro non trahi. erit secundum illud certo tempore naturali tantum. et certo naturalis et legitimus quod esset monstrum ut. s. not. de clandest. despons. cum inibitio. et eadem res sic censeretur duplici iure et contrario contra id. xij. q. ij. cognouimus de deci. cum in tua. ff. de rerum permu. l. i. C. de codicil. l. final. **Quarto sic arguo proles legitima dicitur causa omnis privilegij et principatus que doti indulgentur. ff. solu. ma. l. i. de iure do. l. ij. de privile. credi. interest. sed cum ipsa dotis causa omni tempore presenti preterito et futuro sit principia et favorabilis. ff. so. ma. l. i. facit. s. de pig. ex litteris. de do. inter vi. et vxo. nuper. quanto magis ergo favorabilis erit proles omni tempore: quia propter quod unumquodque et sumitur hoc. C. de natur. liberis. cum quis. sit ergo iste pro omni tempore legitimus cum hominibus legitimis gaudeat princeps reipublice frequentari qui si. sint leg. ex tenore. et c. si. ibi pro utilitate publica. C. de indic. vidui. l. ij. sicut de ingenuis dicitur. C. de bo. li. l. fina. et attendi debet tempus quod plus expedit legitimatione ut pre. ca. cum inter. C. de natu. li. nuper ad finem. **Quinto induco quod hoc est beneficium sacramenti et iuris positivi canonici et civilis. ergo latissime sumendum. ff. de consti. pnci. beneficium de verborum signi. olim de dona. cum dilecti. Item talis legitimatur ad spiritualia. ut not. in. c. tanta et de ele. innotuit. fortius ergo ad primogenituram cum spiritualia et. qui si. sint le. per venerabile. xcvj. di. duo sunt. s. de ma. et obe. illud et c. solite. **Sexto et ultimo. unde tertius apertus in auct. qui. mo. na. eff. sui. §. reliqui ibi semel eos efficietes legitimos damus habere et successiones illas et quas habent hi qui ab initio legitimi sunt et ibi in. §. illud. als si qs in fi. nihil a legitimis filiis differentes. ad idem. ff. de lib. et post. l. filio et c. de consul. l. i. in fi. l. ij. quarum legem casus. j. patebunt et per hoc concluditur pro ltrato. **In tertium pro prius ultimo certus est quod ipse cepit esse hereditas ad Sala. iij. si filius et heres. ff. de liberis et pos. l. in suis. et primo fuit constitutus in iure succedendi insti. de heredum qua. §. sed sui. nec est hic favor ampliandus quod si favore infimonia. inspicimus hoc est prius legitimum. non de ergo concedi posteriori quod denegaret priori. s. de preben. cum causam. C. qui po. in pig. l. h. ver. exceptis. cum ergo in duabus dotibus in quibus et loci hystictio. C. de rei v. ac. l. vna circa prin. ex tempore prerogativa seruetur ut ibi. ergo et hic ne quod prius legitime factum fuerat vel quesitum supervenientem eventum vitietur vel perdat contra regulam. e. ti. factus legitime cum concor. nam et habet regula quod id quod nrm est sine nostro facto a nobis evelli non potest. ff. eod. titu. id quod nostrum. primogenitus autem legitimus nil fecit hic propter quod illud ius successionis sibi debeat deperire nec pater id facere potuit. **Primo quod iste non est de casibus illis. §. casus in auct. ut cum de appel. cogno. no. s. de iure iur. quinquavallis. **Secundo quod in preiudicium filij ex primo matrimonio non potuit mutare consilium hoc. e. ti. mutare cum concor. tertio non poterat expresse priuare vel fraudare illum cui competebat ius ex primogenitura. multominus tacite contrahendo cum illa olim concubina de preben. dilecto. Item nec papa nec princeps in alterius graue preiudicium privilegia concedunt de p. sue. cum illi in fi. ff. ne qd in lo. pub. l. ij. §. si qs. C. de emā. nec auus:************

Secundo sic proba. quod hodie incipit valere non trahitur retro de despo. impu. c. i. eod. lib. valet ergo ut ex nunc ut nota. in regula non firmatur. patet hoc insti. de mi. te. §. pen. ff. eo. titulo quod ab initio. ff. de offi. procon. obseruare in fi. facit. ff. que res pig. obliga. po. l. ticius et de mil. testa. tribunus. cum ergo legitimatione equipollet restitutioni et vtraque ex suo secundum veritatem aliquid non tribuat istius attributionis effectus retro non extenditur. sed incohat ex tempore suo. ergo prius legitimus et per id ius primogeniture adeptus per legitimationem naturalis quod ponderamus ex suo tempore illud non perdit. ut per in. c. ibi post contractum matrimonium in auct. qui. mo. na. effi. ibi ex hoc et glo. exponit tempore de rescrip. quod quis lib. co. ff. de mino. et si sine. §. sed quod papa. de heredi. insti. et qui soluendo de bo. possessi. contra tab. l. i. §. fina. nec mirum si retro non trahitur quod legitimatus habere debet que huius appellationem decent in auct. de incest. nup. §. dubitatum collatione secunda. sed non decet quod plus iuris habeat legitimatus quod legitimus in autentico. quibus mo. natura. effi. sui. §. si quis ergo. et. §. et quoniam varie. §. si quis autem. ergo et. ponderamus autem quid deceat de voto magne de electio. cum non deceat. libro eod. **Tertio sic sicut nos habemus certos modos vel casus quibus secundus expectans beneficium ponit in locum primi quod nota. de preben. q. sepe. li. eodem in ultima glo. sic legisse habent certos modos quibus in successibus hereditariis constitutus in loco secundo. in locum prioris adducitur ut in morte naturali que primo subducto et. ut qui si. sint le. latoz. ff. de suis et le. filius a patre. §. filius et l. galus in principio. Item morte civili et deportatione vel damnatione in metallum. ut in l. gallus. §. quid enim si nepos. de his modis. ff. de suis. et le. l. i. §. si filius vsq. ad. §. post suos. ff. de iniusti. testa. l. posthumorum insti. de exhere. lib. §. posthumorum. sed modus legitimationis non est de illis quod secundus adducatur in locum primi. ergo et. per locum a sufficienti numeratione partium. s. de insti. c. si. de postulan. bone. ij. in finali. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt. l. i. in principio. de ac. et ob. obligationum fere de preto. stipu. l. i. §. i. et insti. de act. §. actionum nec arguas a simili de legitimatione ad casus expressos. quod casus omni sus a principe vel impetrante habet per omissionem. de Reptis susceptum lib. eodem. vbi de hoc dicit super gl. argu. contra. et a canone de tempo. ordi. dilectus de sen. ex. is qui si. i. rñ. lib. eodem in de. de electio. ne romani post princ. et. constitutionem in prin. a testatore. ff. de libe. et posthu. commodissime. ff. de excu. tu. ex bis a pacifcente. ff. solu. ma. si cum dotem in principio. de pac. con. l. fina. et a lege C. de edi. pri. an in totum et que sit longa consuetudo. l. i. **Quarto sic proba constat quod consuetudo duo requirit coniunctim scilicet primogenituram et legitimitatem. s. natura ex concubina non est talis. ergo cum verba sint certa questionem voluntatis non admittunt qui si. sint legi. c. ij. C. de libe. prete. l. iij. ff. de lega. iij. ille aut ille. §. cum ex verbis. s. in nato et vxore simul concurrat vtrique ergo et. **Si ergo querimus quis prior est filius non est dubium quod naturalis hunc enim natura genuit. s. non honestas coniugij. xxxij. q. iij. c. fin. ff. de adopti. l. i. unde et spurium vocamus filium. c. pre. tanta. Sed si querit quis prior naturalis an legitimus. per quod secundus. et si queratur quis prior in iure succedendi. so. is quod prius illa duo iura nactus est ex quibus ius successionis competit ut sic in hoc ponderet ius primogeniture. xxxij. q. ij. §. vlti. in principio. et si vis ut cedam eum censerem a natiuitate legitimum hoc non est verum secundum veritatem nature sed secundum dispositionem vel civilitatem: sed constat quod illum quem excludunt filij secundum naturam non excludunt filij secundum civilitatem. ff. de leg. ij. si ita quis §. i. de condi. et demonstratio. fideicommissus. unde non est satis civiliter fieri de rescri. susceptu. scripsi de hoc. s. de conuer. comug. cum sis ad id. ff. de verbo. obligati. ex ea parte. §. insulam. vbi de hoc. C. de his que ve. eta. l. fina.******

Quinto arguo sic quādo querimus de ordine et oportet ad alicuius perfectionem duo concurrere. si inter duo perfectio in vno hec iura simul in altero concurrant per intelligitur ille medius qui inter duo primi sua consequitur. B patet in rei vendicatione et in publiciana. C. de rei vendic. l. quotiens. ff. de publi. vt si quidem. et hic tanto fortius: quia actus traditionis erat necessaria sequela contractus. et tamen non trahitur ad contractum sed hic non sic: quia secundus contractus matrimonij fuit a nuda voluntate parentum. Idem in pignore si prius imperfecte conuenit postea cum alio perfecte demum secuta est perfectio eius primo et numeratio vt in pre. l. ticius. ff. que res pig. qui po. in pigno. habe. l. i. in fin. et l. qui balneum. et l. potior. i. respon. Sic est videre in littera qua mandatur alicui prouideri dato executori ad conferendum sine de creto. presentia enim et executoris inhibito afficiunt. ita quod collatio ordinarij non tenet. sed si inter presentationem et inhibitionem ordinarij conferat tenet collatio. hec probantur de concessio. preben. si soli. l. eo. ita sponsalia de futuro et copula faciunt matrimonium. sed si inter hec duo desponsetur alij de presenti valet inter medius de sponsa. veniens. et c. si inter de eo qui cognouit. confan. per totum. ista vero procederent ubi primum perficit sine secundo vt in c. h. de spon. duo. vel sufficit vt in c. si tibi absentis de preben. eo. lib. beneficium enim ante acceptatam collationem mihi facta non fuit meum. sufficit tamen collatio ad impediendum collatorem ante repudiationem vel terminum lapsam vt ibi. **S**exto ponderanda est egras. quid enim dices de nobili domina non contractura cum eo cuius quo contraxit si primogenitum habuisset ad successionem habilem que postmodum primogenitum habuit ex matrimonio: Item quali periculo illam submittis si naturalis sperat se illa mortua legitimari posse cum iure primogeniture. facilius enim veneno vel aliter conspirabit i eius mortem ex quibus concluditur pro primo legitimo ex matrimonio nato. **A**d solutionem questionis huius est sciendum quod olim hec questio fuit disputata per Guil. ac cursu et tenuit per predictum. §. reliqui inductum in fine prime partis legitimatum preferendum maxime quia consideratur tempus mortis instituti. de heredu. qualita. §. sui. et §. in extraneis. sic in eius ex pacto olim inito hodie datur actio. C. de re. permutatio. ex placito. et dicebat quod §. illud als si quis ergo ad finem. ubi dicit ex hoc non debet intelligi. s. tempore vt dicit ibi glosella. s. ex hoc. s. matrimonio et oblatione curie vel alio modo ad legitimandum idoneo. Item modernis temporibus tenuit hic alius solennis doctor in studio paduano inducens et disputans. Idem dicitur tenuisse alter summe scientie doctor in studio paduano inducens principaliter. l. filio. ff. de liber. et posthu. sed Bart. brix. hoc disputauit in dominicali. l. v. que incipit quidam habens filium. tenet contrarij pro legitimo nato scilicet ex primo matrimonio dices quod hoc tenebat. Item nescio si de bugutioe vel bugulino intendit quia per illorum scripta hoc non apparet. hoc et tenuit Tan. in sua nona questione. et hac parte teneo. s. tremulus pro illorum auctoritatem et reuerentiam qui tenuerunt contrarij: tamen hanc partem eligo de deliberato consilio et responso trium doctorum legum solennissimorum huius studij quos in disputatione nominavi. doctor et meus in theologia hanc partem deliberatus prelegit a me consultus. **A**d hanc autem solutionem quam Jaco. de bel. commendat in aut. quibus mo. na. effi. sui. col. vij. iduco tres decreta. et hoc modo dices quod per secundum matrimonium fit in illum naturale collatio legitimatis aut confirmatio aut restitutio vel alterius predictorum fictio. de primo sit talis casus in decre. si pro te. certum est quod naturalis huius statum conditionatum ad legitimatam. s. si parentes consenserint in matrimonium. et ille pro quo fuit ibi scriptum habuit etiam statum conditionatum. s. si consenserit episcopus et ca-

pitulum. et tamen si antequam interueniat ille consensus. alius canonicatus in illa ecclesia consequitur: postea superueniat ille consensus. ille secundus in gratia qui conditionem preuenit est prior et potior in assentione prebende post vacantis. sic ille qui primo consecutus est legitimitatem erit primo potior cuius postea legitimitas superuenit. si dicas quod est confirmatio sit casus in dec. apostolice. ubi si reseruatio legati precessit. et confirmatio papalis secuta est: tamen post reseruationem et ante confirmationem alter ibi impetrauit a papa. iste medius erit prior. confirmatio enim preponit illum solum ius acqrentibus post confirmationem sicut et hic legitimitas preponit istum post genitum tamen. Si dicas quod est restitutio. facit. C. de nata. resti. l. ij. ubi natalibus antiquis restitui et c. et in auten. qui. mo. natu. effi. sui. si quis. ergo ibi prolem voluerit nature restituere tunc casus est in decre. quamuis. ubi restitutio non preiudicat iuri. acquisito alteri ante restitutionem cui conuenit. l. ij. ff. de decur. procedit autem solutio si de speciali contraria interpretatione vel obseruantia consuetudinis quo ad casum propositum non apparet. **A**d docto est ad contraria respondendum. et primo ad §. reliqui et dico quod mens littere hoc solum sonat quod sicut a principio legitimus deffertur successio sic et legitimatis. nec dicit littera quod cessant ab initio legitimi: sed quod habent successiones quas habent hi qui ab initio sunt legitimi vide si de eta. et quali. a multis in fi. et subdiaconus eligitur i episcopum sicut diaconus vel sacerdos non per hoc fingitur diaconus vel sacerdos. vel aliter illud ubi iuris repugnancia non impedit talem fictionem. secus ubi impedit vti terminis nostris. vt. j. dicam respondendo ad tertium argumentum. vel dic quod lex non ponit prerogatiuam in successore ex ordine filiationis. vnde vocatur sicut ab initio legitimus cuius hodie vterque naturalis et legitimus nec iure communi curamus quis prior. Sed cum queris quod prior procedit solutio et casus predicti quibus non querimus de excludendo secundo. sed de postponendo. facit ad predicta quod recitare soleo de resti. in integ. constitutus. **A**lter enim iudicamus de temporali prescriptione quam preiudicat ius quod de illa quam non preiudicat. puta si inducta sit per consuetudinem vt ibi. vel per conventionem vt notat ff. de mino. emilius. et per eundem modum potest responderi ad §. si quis ibi nihil a legitimis. vel dic quod nihil differunt vt ex nunc et in successioneibus que nondum pro alijs erant affecte. et si stemus gloselle ibi ex hoc. s. tempore habeo propositum cui conuenit dec. de tata ibi post contractum matrimonium et quod recitare soleo post do. de elec. innotuit. quod legitimitas superueniens per parentum coniugum non ratificat electiones prius factam de legitimitate. Ad. l. ex placito. dico quod facit pro cum ibi consideretur vt ex nunc tempus quo concurrunt vtrunque naturale. s. et civile. Ad. l. filio. respondetur primo sic quod illa lex inducitur pro. nam ibi exhereditatio de naturali emancipato non impeditur per arrogationem qua recedit in potestate vt sic vinculum civile non tollat impedimentum medij temporis super naturali iure fondatum sic et hic ius quod competit naturali primo legitimo quod exhereditat illum naturalem tamen non tollatur propter ciuilitatem et legitimationem superuenientem. Item illa lex loquitur de filio semper naturali et legitimo et a principio in potestate: quod postea iure legitimo priuatus fuerit per emancipationem. vnde per adoptionem potius dicitur recuperare ius legitimum amissum quam de nouo querere ad id. ff. de pact. si vnus. §. quod si non. tamen improprie sic dicitur quod illud in iure eliso non perempto. ff. de solu. qui res. §. aream. vel sic ponderata ratione licet ille foret emancipatus vere tamen et efficaciter filius quod ad ius exheredationis saltet de iure pretorio. ff. de inoff. testa. papinianus. §. i. et c. l. ij. non fuit ergo tante potestatis adoptio. vt ita cum de nouo filium faciat sicut fieret extraneus et per id extinguat ius naturale per ius civile vt sicut facta exhereditatio de non filio non nocet illi facto filio.

ff. de bono. possessi. contra tabul. l. nō putauit. §. si quis emancipatum. ita facta de emancipato non noceat adoptione secuta quia vere filius fuit. lex prima de consul. facit pro in principi. in quantum ibi dicitur q̄ prius dignitatem adeptus est prior sic et hic prior adeptus legitimitatem. in fine. facit contra in quantum ibi prior consul. sc̄do patriciatum adeptus. prefertur secundo prius patriciatum adeptus. si sequeremur secundam lecturam: quā ibi ponit glo. negaretur casus. et sic non esset respondere necesse: q̄ faceret pro. sed secundum cōmunem casum predictum et quem approbat glo. solue q̄ ibi ex ordine consulatus debebat magistratus. facit. ff. de mune. et bono. §. pto. si ergo aliter factus fuerat ex quo primus adeptus est magistratum. merito preferendus est illi cui in adipsendo preferri debuerat vel habebat ibi cōsuetudo cōsulatus quod habet consuetudo multarum ecclesiarum: q̄ inter canonicos eiusdem ordinis non inspicit prioritas in ordine s̄ in institutiōe vel canonicatu ecclesie. sic inspiciebatur prioritas in consulatu t̄m̄ inter magistratus habentes: vel dic q̄ casus ille non conuenit isti. ibi de sede. hic de successione. sed ibi ex solo consulatu habebat consul sedem. sed ex magistratu maior. hic ex solis natalibus nil iuris habebat in successiōe. unde probamus per leges illam q̄ habens purus ius ad canonicam. s̄ sc̄do receptus prefertur secundo impetranti. s̄ prius recepto vel canonicatū adeptus ut d̄ §. p. tibi qui. l. vi. vbi in apostillis de lege illa mentionē feci. et ibi videas. Ad aliorum solutiones est sciendum q̄ logicus habenti afinam cuius pullo d̄ quo nunc est sermo euangelicus in ramis palmarum p̄ fallaciam accidentis probat q̄ illa afinam est sua mater. et sic ista afinam est tua q̄ conceditur. Item est mater et hoc p̄cedit p̄pter pullum. concludit ergo coniungendo ista ergo est mater tua. recte sic faciunt aliqui argumenta contraria quibus dicunt ille est primo natus: et hoc concedat. Item est legitimus et hoc etiā conceditur: cōiungunt. ergo est primo natus legitimus h̄ negatur. q̄ s̄ aliqua predicare diuisum que nō licet coniungere ut hic vides ad sensum q̄ hoc non sequitur. ego sum primus canonicus in ecclesia et sum sacerdos. ergo primus factus sacerdos. concedo ergo q̄ dicebatur in primo argumento eum primo natum. sed non primo eum legitime natum quod requirit consuetudo. quod subdebatur de tempore quo deferretur hereditas inspiciendo fateor vbi prius non competisset illi per consuetudinem. saltem ad rem et tale quod afficit et impedit patris potestatem ut dixi in fi. quinti argumenti secunde partis. et per hoc sit responsum ad totum secundum argumentum. excepto ipsius sine ad quē respondetur q̄ illud verum in eodem instanti. alias constat q̄ diuersis temporibus eadem res diuerso iure censetur. Quod subdebatur in primo argumento q̄ consuetudo debet aliquid in isto operari hoc vix si eēt ille quē iuuat consuetudo. Quod in fine dicebatur idem de toto quod de parte. verum si eodez iure deberetur vtrum q̄ sed de iure debetur pars quia legitimus de consuetudine totum quia primus legitimus. cuius ergo non sit eadem vtriusq̄ r̄. Ad tertium argumentum de retrotrahendo respondeo q̄ in fictionibus que ad principium trahi debent oportet q̄ eadem causa et essentia perseueret. alias si ex potestate filia sit emancipata fictio suam naturam immutat. patet. C. de rei vxo. actio. l. vna. §. videam. cum ergo pro tempore quo pater habuit legitimam vxo rem et ex ea filium concubina nō potuerit esse vxo. ergo fictio mutabit naturam: et ad id t̄ps non trahetur nec. n. trahi debet ad t̄ps: quo sequi possit iuris repugnātia. ff. de vscapi. si is q. C. de inofficio. dona. l. secunda. et de donation. inter virum et vxo rem. l. donationes. s̄m̄ illos qui dicunt q̄ non trahitur ad dominium. Item nec fictio trahitur ad principium mutata conditione persone. vel q̄ res possit vitari. C. de testamē. ma. l. i. ff. de testamē. si certaz. §. si. ff. de capti. in bello. §. codicilli. plus

ut q̄ fictio locuz nō habeat cuius alterius p̄iudicio q̄ sic p̄batur ut dixi in fine argumentoz secundi mēbz prime q̄ stionis. actio de dote que non competit cōstāte matrimonio facto diuortio competit et reintegrato m̄imonio de finit cōpetere iaz incohata ut. l. si mulier diuerterit. ff. soluto m̄imonio et alijs legibus ibi allegatis. sed s̄ hoc ex fictione qua fingit non diuertisse vel non cōpetisse procedat q̄n debetur soli mulieri vel mulieri et patri. nō tamē procedit q̄n debebatur extraneo ut p̄. ff. de iure do. stipulatio de dote. ff. soluto matrimonio in insulam. §. finali. in illius enim p̄iudicium non procedit illa fictio. s̄ ergo quo ad parentes contrahentes et ipsum filium procedere posset fictio. non t̄m̄ quo ad p̄iudicium primogeniti legitimi habenti efficacius ut dixi. si ergo poneremus patrem habentē legitimos vxo rem mortua ex concubina filium habuisse. cum qua postea cōtrahit nulla iuris repugnantia vel alterius p̄iudicium impedit fictionem ad principium trahi. et sic etiam procederet. §. reliqui ut. §. dixi. Ad id quod dicitur proli fauorem deberi fateor. sed non contra aliam prolem. et ad perimendum ipsius ius sicut nec p̄iudicamus dotem contra dotes ut dixi in primo argumento secunde partis. Ad vltimum q̄ de beneficio dicebatur dico q̄ nedum sacramentum matrimonij sed nec eēt sacm̄ baptismi q̄ maius ē tollit ius actionis vel exceptionis alteri competens: ut nota. r̄vi. distin. deniqz. r̄. c. r̄viii. questio prima si q̄s et de diuortijs quanto in vltima glo. beneficia ergo licet large interpretemur non tamen sic large q̄ alterius ius perimant: tamē sic q̄ aliquid conferat. istud autem multum cōfert: quia honoribus fungitur ut legitimus ut cessante cōsuetudine in parte succedit. Item deficiente illo primogenito ad alios eum sequētes haberet ius primogeniture. plus casus est quod legitimatus naturalis non succedit i feudo et sic beneficium non recipimus latissime in lib. feud. si de feu. controuer. sue. c. naturales. soleo tamen dicere i. c. tanta id loqui de legitimo non per matrimonium s̄ per principis beneficiuz in quo id non exprimitur ut ibi nota. tales autem dispensationes nataliuz sunt odiose et strictam habent interpretationem de fil. p̄sbyte. c. i. lib. eod. et super hoc vide quod plene scripsi in. c. latoz super prima glo. Quia in precedenti articulo mihi ipsi videor fuisse prolixus. hunc vltimum qui est an posito q̄ clericus sit ille secundogenitus et alter habet ius primogeniture sibi p̄iudicet consuetudo breuiter expediam. Et cōtra clericum inducam quattuor. sc̄do pro ipso alia quattuor et opinionem. tertio datur solutio soluat opinionem quam contrarijs respondetur. Et q̄ p̄iudicet videtur per gl. legum expeditum. querunt enim glo. ff. de legibus de quibus. C. que sit longa consuetudo. l. i. an consuetudo q̄ monachus non succedat extendatur ad regularem canonicum. ponunt ergo glo. ille pro indubitato consuetudinem illam non solum clericis sed etiam monachis p̄iudicare. ad idem glo. vlti. in autent. hoc ius porrectum. C. de sac. san. eccle. licet communiter non approbetur. Secundo constat q̄ liber vsus feudozū iuxta quod verbum sonat sunt consuetudines feudozū et t̄m̄ per illas consuetudines clericus non soluz non succedit in feudo. sed etiam illud perdit per clericatum: ut de vasal. qui ar. bel. depo. c. vno si de feudo controuerfia fuerit. c. q̄ clericus d̄ benefi. femine. c. vno in fi. et an mutus et alias imperfec. c. vno. et sic patet per has glosas et casus per tales consuetudines clericis p̄iudicari. Tertio suadet etiam hoc equalitatis ratio. cum enim ipsi tales consuetudines recipiant pro se. tenentur illas recipere contra se de vita et honesta. clerico. c. fina. cum cōcordant. precipue cum consuetudo talis sup̄ eq̄tate fundetur scilicet ne patrimonia annihilentur. facit quod post h̄ d̄ost. scripsi de voto. licz. facit. §. de p̄eb. maioribus. de pign. ex litteris de concessio. p̄ben. c. fina. versi. quanto eodez li. ff. de exerci. ne i plures. et appetit resp̄blica subiectos

fore locupletes i aut. vt iud. sine quoquo suffragio. §. cogitatio. colla. ij. si ergo fatemur consuetudinem equā fateamur q̄ ipsius virtus ligat priuilegiatos scilicet clericos sic priuilegiatos minores et pupillos. vnde cōductor q̄ possessor ad tributa tenet et non dominus. ff. de vsu fructu. hactenus. et de ipen. in rebus dota. factis neq̄ stipēdium. C. de anno. et tribu. l. i. de agrico. et cens. lib. 9. §. hoc de redditibus. et de coll. fun. pa. omnes lib. ij. sed consuetudo q̄ domini teneant et nō possessores ligat etiaz minores. vt p̄. ff. de adm. tut. sine herede. §. lutus. Idē probent decreta. ex eo q̄ de elec. conuincta cum decre. vl. de consuetu. eodem lib. cum igitur consuetudo detrahatur singulorum patrimonij. ff. cōmunia predio. venditor. §. si constat p̄ etia in successione feudi inter laycos si d̄ feudo cōtrouersia fuerit. c. mulier. et c. si filij. et de mat. et ad morga. contracto. c. vno fateamur q̄ huic clerico preiudicet in portione sibi alias de iure debita. naz videmus q̄ priuilegium Anglicis concessum prodest clericis de foro cōpe. dilecti. sic et consuetudo eos ligabit cum in iure ista equiparemus. ij. q. iij. conquestus. et de offi. ordi. duo simul. de iudi. nouit. vñ. non enim cum concord. Item videmus q̄ de iudicato in foro ecclesiastico excipitur in seculari et contra. de excep. c. ij. multa exempla de virtute consuetudinis scripsi de consue. c. si. super glo. et qua. Quarto probet h̄ et ab origine principio vt dicamus q̄ quorum est eadem origo ipsorum eadem sit ratio. facit de cleri. peregr. c. i. de deci. ex pte. ij. et c. cum in tua. in successione patet. C. de libe. prete. l. fina. de leg. her. l. duodecim. insitu. d̄ ex hereda. libe. §. nostra. de legi. agn. tute. §. ceterū. et §. sequentibus. sed constat q̄. B. et L. ambo sūt nati layci et nudi. xlvij. dist. sicut. vnde nec clericatus cōfertur infanti vel illiterato. de tempo. ord. c. si. lib. eodez. ipsum ergo in natiuitate sua et prius si fas est sic loqui ligauerat consuetudo que primogenito detulerat ius primogeniture quo sibi debebant bona et patre iusto vt dictum est in proximo membro. clericatus ergo subsequens illud ius prius quesitū primogenito auferre nō potuit sicut nec abstulit baptismus vt d̄m̄ fuit in primo membro in fine sic ex his concluditur contra clericum. ¶ In contra rium pro clerico allegat epparatio legis ad consuetudinem. ff. de legi. l. de qbus. sed ita est q̄ lex nō ligat nisi subditos. de sen. ex com. a nobis de peni. et remissio. q̄ autem de constitu. c. ij. lib. eo. et in l. cunctos populos in prin. C. de summa trinita. ergo nec consuetudo ligabit non subditos constat autem q̄ aliud est clericus q̄ populus d̄ p̄ben. c. i. de verbo. significa. ex parte de sen. excō. si sentētia lib. eod. inde est q̄ plebiscita olim non ligauerunt nobiles. ff. de origi. iur. l. ij. §. deinde. insitu. de iure natu. gē. et ciui. §. plebiscitū. Item nec statuta vel cōsuetudines populi ligāt hodie clericos q̄ nobiles sunt. C. vt nemo pri. l. ij. et quomodo militibus equant̄ satis dixi i tertio membro prime questiois. ¶ Secūdo clerici sunt maiores: statuta ergo minorum vel consuetudines illos nō ligāt. xxi. dist. inferior de maio. et obed. cum inferior. Itē etia spōte non possunt clerici se subijcere iudicio laycorum de foro competen. si diligenti eod. titu. significasti. ¶ Tertio pro clerico faciunt tex. xvi. dist. bene quidem de constitu. ecclesia sancte Marie. et c. que in ecclesiarum de re. ecclesie nō alie. c. fina. hoc de lege vel constitutione de consuetu. patet q̄ ex quo grauosa est ecclesijs vel clericis non tenet de consue. c. i. et c. cuz inter de iudi. clerici de re iudi. cum causa. et C. de sac. san. eccle. aut. cassa. et maxime in terminis quōs quibus loquitur de constituto in sacris. q̄ a statu clericali non pōt diuertere de elec. cū ex eo lib. eo. sint ergo imunes a lucratiuorum inscriptionibus. C. de sac. san. eccle. l. pe. ¶ Quarto negatur verū esse qd̄ allegabatur primo hanc consuetudinem rōnabilez immo iniqua et irrationabilis videt̄ que aufert alteri quod sibi debet d̄ consuetudi. c. penul. et filios qui nō habita priuilegiatis ratione debēt equaliter patri succedere vt dixi in prio mē

bro in solutione priorum. facit summe ineq̄ales. vt. salteri totū alteri nihil debeat cōtra id. xvij. q. vij. c. i. Itē priuat istū legitima quod patet expresse non possit de testamen. raynutius. et c. Raynaldus. ergo datur q̄ valeat inter laycos et inter eos d̄ facto seruetur nō tñ noceat clericis et hāc partem tenet Jaco. de are. vt notat Ly. C. que sit longa consuetudo. l. ij. in fi. loquendo in cōmuni de cōsuetudine. et Do. in sum. de consuetudi. §. fina. verfi. sed pone. et quod post eum scripsi de foro compet. postulasti ad finem magne gl. ¶ Solutio puto in terminis questiois consuetudinem clerico preiudicare per allegata in prima parte et maxime in fine coadiuuatur hoc: q̄ alias consuetudo in illis partibus non procederet pp̄ remedium fraudis parate secundogenito circa clericatus suscipiendum et danosus nimis esset primogenito si notabile quotam hereditatis sibi per primogeniturā non solū debite sed affecte per fratris vnus vel plurius clericatum amitteret. tales aut fraudes non amplectimur de diuor. quāto in fine cum concor. ff. de rei vendi. in fundo. hoc et quoadiuuat q̄ sic se in partibus illis vbi viget interpretata est consuetudo qua optime et interpretamur leges de consue. cum dilectus. ff. de legi. si d̄ interpretatione s̄ est sciendum q̄ opti. Do. et Jaco. posita in fine partis priorum nihilominus vera est extra terminos nostros q̄ scilicet. queritur de preiudicio q̄ incoharet consuetudo in iā clericum per quod dici possit q̄ si vera esset in articulo primo opinio cōtraria scilicet q̄ legitimatus haberet ius primogeniture cum tempore huius iuris quesiti. ille itaq̄ esset in sacris vt ponit thema sibi non preiudicaret consuetudo. et per hunc modum soluēdi sint cōcordata contraria.

In possessione. iij. nō procedit exponit
 Dynus. i. non incohatur h̄ q̄ incohata sine possessione cōtinuetur. nam hereditas iacēs non possidet. ff. si quis testamēto libe. et c. l. i. §. Sceuola. et tamen vsucapit. ff. de vsucapio. l. ceptam. et l. nunq̄. §. vacuum. et l. iusto. §. nondum adite. satis instat in hoc finali ter dicens q̄ possessio quas habuit defunctus apta est cōtinuari in heredem q̄ est eadem persona iuris fictioe. ff. d̄ vsuca. l. heres. si non sit per alium occupata. tūc enī impedit̄ predicta continuatio. ff. de acqren. possessio. p̄ponius. §. quesitum. et de vsuca. l. possessio testatoris. si vō per alium occupata non est pro continuata d̄ haberi. argu. ff. de testa. l. filius. ff. ex quibus causis maio. cuz miles circa p̄n. et pro herede. l. ij. §. filium. et iō procedit prescriptio. ¶ Prima glo. dicit vnde sumpta. et ponit et specificat exempla. secūdo de multiplici possessione remittit. tertio tractat qualis possessio in prescriptione requiratur. quarto quō possessio debeat esse continua. quinto d̄ quasi possessione. ¶ Ultima glo. premissa ratione regule ponit duas obiectiones legales quas soluit. vltimo obijcit de decre. contingit. et simpliciter soluit. ¶ In prima glo. ibi sine possessione. sequitur nō procedit vsucapio. ¶ In glo. secunda ibi. l. ij. vide in seq. glo. ¶ In glo. vltima ibi in. l. ij. in peculiaribus receptum est vt ignorantes vsucapiamus. et idem. §. celsus. et ibi seruus. clam facit qui estimare d̄ questionem sibi moturam h̄ non estimet ne stultus et c. et ibi q̄uis vide in. c. cōtingit in. iij. glo. et ibi. l. vna vide in. c. is qui statim allegato in gl. ij. ¶ In. i. glo. ibi civilis possessio pl̄re h̄ tractat hoc. Dy. qd̄ ad prescriptionem requirit civilis et naturalis possessio vel civilis tñ. s. q̄ animo retinetur sed naturalis tñ nō sufficit vbi alius civiliter possidet. q̄ sufficiat civilis probat per leges dicentes q̄ absens quem cōstat solam civilem animo retinere possidet quo ad continuandā vsucapionem. ff. de fur. l. serui et filij. §. vlti. de diuer. et tē. prescript. l. in accessioe de acqren. possessio. l. i. §. per seruū q̄ in fuga. ad id qd̄ sola naturalis nō sufficit. ff. de acqren. re. domi. l. acquiritur. §. vl. ad exhibendum. l. celsus. §. iulianus. et de acqren. possessio. l. i. §. p̄ eum. sequitur etiam hoc necessario s̄m cū ex

a ¶ Civilis possessio. Ad d̄ l. i. in. §. per seruū. ff. de acqren. possessio. bar. in. l. iij. i. §. ecōtra. ff. eo.

quo ponimus ciuilitate possidentem prescribere ut probati est. nam si diceremus idem de possidente naturaliter sequeretur iuris impossibilitate. si quod duo alicuius rei dominium in solidum eodem tempore acquirerent quod esse non potest. ff. de iur. i. l. si duo. et de castren. pecu. l. hereditate. §. pater. et de regu. iur. q. contra. §. vni duo. si opponitur quod si in hoc contra absentem non curret prescriptio que non currit contra possidentem. C. de prescrip. xxx. anno. l. ij. Item tempus non est modus perdende possessionis. ff. quibus mo. usufruc. l. si mulieri. ergo contra absentem ciuilem possessionem animo retinentem nunquam curret prescriptio. Rursum licet tempus non sit modus perdendi possessionem est tamen modus inducendi obliuionem et obliuio est modus inducendi dispositionem animi: et dispositio animi est modus perdende possessionis ut legitur et no. ff. de usufruc. l. furtu. §. fundi. si ergo ciuilitate possidens neglexit naturalem possessionem per decem annos vel ultra illa negligentia prauit illi possessionem ciuilem sicut negligentia in adipiscenda vel recuperanda possessione inducit amissionem ciuilem. ff. de acquir. possessio. si ideo. §. forte. et cludit ergo contra ciuilitate possidentem prescriptionem non inchoari duabus rationibus supradictis. inchoabitur autem ex quo ciuilem possidet ut est dictum et dicitur quod glo. in l. i. C. de ser. fugiti. voluit hoc dicere sed non plene. pro predicta vero incidenter tractauit aliam questionem an sint due possessiones specie differentes an vna tamen diuersificata per accidens quam plene prosequitur. tenet autem opiniones Jo. an. quod sint due possessiones. ff. de acquir. poss. l. iij. §. nerna filius. et per herede. l. ij. §. quod vulgo. et in si. idem Jo. qui formauit de hoc obiectionem ad vl. allega. ff. si serui. vendi. si quis diuturno de acq. plu. ar. l. i. §. deniq. et l. ij. in principio. C. de ser. et aqua. l. i. et ij. de prescrip. lon. tempo. l. vlt. dat et simile de interdicto uti possidetis quod non datur nisi possidenti. ff. uti possidetis. l. i. §. interdictum. et tamen sicut datur pro tuenda vera possessione rei corporalis immobilis. ita datur pro quasi possessione tuenda rei incorporealis que de numero immobilium reputatur. ff. de ser. l. pe. si serui. v. di. l. scuti. §. aristo. et uti possidetis. l. i. §. In gl. vl. ibi. sed lex ad idem Dyn. et ibi solutio idem dicitur hic Dyn.

Ec regula facit ad quoniam quam disputam per Jo. de morte murlo quam sic proposui Joani diocesano episcopo petenti quartam decimarum opponit ecclesia prescriptionem queritur quod habeat probare. C. Pro

episcopo duo allegauit disputans que fortifico. secundo contra ipsum allegauit quatuor que etiam fortifico. tertio ponitur solutio disputantis ostendit difficultas solutionis ponuntur euidentia datur solutio distinguens et contrariis respondens. C. ad ecclesie excipienti incumbat probatio sic arguo certum est petitionem episcopi circa quartam fundatas esse iure communi. r. q. iij. vino. s. de offi. ordi. conquerete. s. de prescrip. de quarta. de deci. qm. et c. dudum. hinc ergo probare ipsi us aduersarius ea. di. contra morem. Item prescriptio et facit pro episcopo quod diligens fuerit in exigendo. et quod non iactauerit pecunias suas. ff. de probatio. cum de indebito de solu. c. si. ergo probet ecclesia. C. Secundo sic reus in excipienti quo ad onus probandi sit actor. ff. de probatio. in exceptionibus. s. eo. de excep. pia. et hinc probare nisi excipiat negative de renuci. super hoc de proba. tertio de testi. taz litteris de his que si a prela. quanto et generaliter allegans prescriptionem hinc illa probare eo. titu. veniens. et c. olim. et c. auditis. de causa pos. cum ecclesia. sic et allegans consuetudinem de consue. cum dilectus. et si ecclesia probare non potest. hoc nocere non debet episcopo quod probauit sed dicitur ecclesie deficere non ius sed probationes per Jo. de mon. C. Fortificatur primus sic si ius commune et prescriptio quodlibet per se transfert probationes in aduersarium etiam negantem ut. j. probabitur fortius utrumque ductus facit de testi. spo. audita. de purga. cano. inter. Item si predicta transferunt probationem fortius impediunt ne ex vi negative transferatur probatio in episcopum: cum plus sit tras-

ferre et minus impedire ad hoc. xv. q. i. §. fina. de iureiur. quemadmodum. C. Scdm fortificat per no. post Anno. et Hostien. de accu. super his. ubi tenent quod excipiens contra electum etiam de tali negativa que probari non potest per hoc non transfert in episcopum onus probandi. ibi videas. et quod talis negativa non transferat probet lex cum de indebito et dec. is qui palleg. sic inducte: certum est quod repetens idem bitum quod soluit hinc necesse probare quod fuerit non debitum sed hic si nunquam fuit debitum impossibile est probari aliter quam per confessionem aduersarij. quod per et dicere soleo ut lite non conte. qm sup vlt. glo. de rescrip. nonnulli. et c. ex pre. iij. non tamen per hoc transferat probatio in aduersarium ad idem de priuileg. cum persone eo. lib. de consue. c. iij. ubi probat allegans prescriptionem et consuetudinem negativam. §. q. non subest episcopo et quod non requisit episcopus consilius capituli. satis facit ad idem. C. de fun. patri. l. si. ad si. l. ij. ubi allegat prescriptio. l. x. anno. in canone non soluto quam probat allegans ibi. xl. an. possessio testat ad idem. C. de serui. l. si. ubi allegat prescriptio. xx. an. non utentem seruitute. ex quibus concluditur quod probet excipiens. C. ad probet episcopus sic ostenditur dicens hinc probare non is qui negat. ff. de probatio. l. ij. C. eo. actor. vi. q. si. actor. et est virtus pure negativa transferre probationes in aduersarium ut no. de elec. bone. et si huic negative aduersarij iudex ut per de proba. qm contra. C. Scdm probatur per l. plures. C. de fide instrumen. cuius consilium alius esset inutile. §. quod datur domino scdm de recipiendo instrumento solutionis sibi facte a colono vel emphyteota ne contra ipsum alleget. xxx. an. prescriptio in non soluendo. ac si dicat lex cum allegans tale prescriptio nem per negativam que inest non hinc necesse probare videat dominus quod posset probare contrarium ne succumbat. C. Tertio quod inutiliter emanasset dec. de prescri. de quarta. que dicit hanc quartam prescribi sed hoc esset quod prescribens haberet probare. et probare non posset. nec valet si dicitur quod probare poterit per positionem de confes. c. i. li. eod. quod adhuc illud ius non emanauerat. C. Quarto inuuet clericos qui rei sunt et fauorabiles et pugnant pro libertate. s. de proba. ex lris de re iudi. c. si. fm Jo. de mo. fortificat primus quod no. accur. C. de no. nu. pecu. l. ij. §. negativam puram probatam hoc ipso quod non probat contrarium. ad secundam facit optime. s. de testi. significauit. ubi consilius producenti testes in casu publicationis quod de requisitione aduersarij consilius faciat publicum instrumentum ac si dicat apparentibus attestantibus si negaret aduersarius si citatus producenti inest probatio. habeat ergo instrumentum ad id. Ad tertium et facit quod lex non debet esse inutilis et de verbo tamen nec impossibilis. iij. di. erit aut. s. eo. li. de electione commissa. §. porro. C. coia dele. l. ij. in si. ex quibus concluditur quod episcopo incumbit vel competat probatio. Solo si non allegat titulum obtinet episcopus hinc nil probet. si vero allegat ecclesia titulum prescriptiois sufficientem puta concessiones episcopi sine assensu capituli vel confirmationem pape in communi forma vel alium sufficientem vel probat se alijs hanc quartam non soluisset spacio. xl. an. vel hanc quartam alius petitam ab episcopo et denegatas vel sile per quod apparet ecclesiam fuisse in possessione et sic prescriptio se tunc succumbet episcopus nisi probet possessionem et interruptiones per pre. c. auditis. et p. l. plures. C. de no. nu. pecu. si ex cautione. et l. assueratio. et iura que dicunt quod probat negans loquuntur quod prescriptio est contra ipsum. et iura que dicunt probare illum quod prescriptionem obicit loquuntur in affirmatiua per Jo. de mon. C. Adibi videt quod huius quod nis solutio sedeat tremula inter duas fortes contrarias equitates. si enim dicimus episcopum debere probare se quitur quod succumbet nisi probat quod videt iniquissimum scdm quod ex sola verbali allegatione presbyteri non probates succumbat episcopus cuius petitiones fundat ius communi. et cui forte est impossibile solutionem probare licet facta fuerit propter familiam episcopatus mortuam et mutatam: ut est moris vel incendium palatij si extabant instrumenta vel bis similia. et discutiat quisque qua conscientia potest iudex

a C Petenti quartam decimarum. Adde de. de vbal. tractatu quartae. parrochia. lio. c. ij.

hic ecclesiam absoluerit. et super quo fundetur hec solutio. In contrarium si dicamus ecclesiam debere probare. sequitur quod succumbet si non probet. sed fingamus quod ecclesia vere prescripserit non soluendo. Nec extat aliquis modus hoc probandi: quod nec fuit interpellata nec alteri soluit quam conscientia condemnamus ecclesiam: que non reperit in aliqua culpa cum istud sit tale negatiuum in quo durante prescriptio ne ad nil tenebat ecclesia. id est non occurrit quod aliquo modo circa hoc sibi debuerit vel potuerit prouidere quod nec istrumeta nec testes poterat rogare. nam et si singulis diebus prescriptiois rogasset notarium vel testes super solutione non facta. alijs horis eorundem dierum soluisset potuerat et fatue fecisset episcopum interpellando. propter que dubius super in casu et puto sic fuisse predictum dominum Jo. quod satis colligitur ex verbis solutionis. Ad declarationem tamen dicendorum est sciendum quod circa negatiuum facti principium duo requiruntur plura incidenter. primum an debeat probari secundo an possit probari. ad primum utriusque iuris doctores concordant quod negatiuum probari non debet nisi in casibus. Primum quod presumptio est negatiua inducit Innocentius in decreto. cum iure de officio. dele. et alij decre. vnicam ut ecclesie. bene. et de success. ab intest. c. si. d. pba. post cessioes. C. de codicill. l. nec codicillos. de dona. inter vi. et vxo. l. et de iniur. si non quitij de fidei. l. i. Secundo si legitas in grauib' delictis. C. de aboli. l. fallaciter in fi. si mixti legitas. i. q. viderunt scripta iuris nostri intelligunt illa leges de infamatis. et hoc pl. vj. q. vlt. et c. vlti. et h. vlti. Tertio quod probat negatiua per factum ex commissione iuris iudicis vel exempla hanc leges patent. C. de his que ad ecclesiam. 2. fugi. presentij ultra medium cum suis 2. cor. de testi. presentij. et c. pen. de sen. ex. si vero. de elec. vt circa et c. nulli. l. eo. cum si. Quarto quod negat vera scriptura vel probatio auctoris. s. de testi. ex tenore. C. de costi. optima. Circa secundum quod queritur an possit probari respondetur quod non nisi cum resoluit in affirmatiuum vel equalentem. s. de renun. sup. hoc. ff. ad. l. acq. l. inde neratius. s. si. vel cum includit aliquod affirmatiuum quo probato probat negatiua qui ma. accu. po. c. si. ff. de his que sui vel alie. iur. sunt. l. filius. et bene facit quod no. hoc. e. ti. presu. mis. Item quod hanc determinationem vt in pre. decre. ex tenore. et l. optima. Item quod per determinationem vel coartationem cadit in intellectum testis vel subiacet inspectioni oculorum quo casu probari potest et directe vt satis scripsi in dec. bone de elec. sup. glo. negatiue. ex his videtur concludendum iuxta prius dicta quod cum ius et presumptio sit contra negantem probare debeat ecclesia hanc iura ad hoc inducta. s. versic. i. quod loquuntur in negatiua que potest probari vt patet per singula exempla ipsorum iurum: et sic fit etiam respectus ad illa iura superius inducta in finem. Propter quod soluendum dico quod aut allegat ecclesia consuetudinem generalis in loco aut suam spalem prescriptionem. per casu probet ecclesia quod alie ecclesie loci non soluunt hanc quartam quo probato per clericos et rectores ecclesiarum loci qui de suo negatiuo facta ad istius commodum deponere poterunt tuta erit nisi contrariam consuetudinem huius ecclesie probet episcopus per decre. vl. de offi. archi. et ea que ibi scripsi. et sic intelligo. ff. de public. l. si publicanus in fi. et l. licitatio. s. earum vt si consuetudo esset quod de libris vel pannis sericis non soluatur vectigal. Secundo casu aut ecclesia allegat prescriptionem nomine alieno. puta alteri episcopi cui soluit quartam quo casu probet per affirmatiuas. ad hoc de prescript. cum ex officij et sic loquitur decre. cum persone. l. non sum tibi subiectus quod sum alteri immediatus. aut proprio et tunc aut allegat prescriptionem quadraginta annorum aut tanti temporis cuius initij non est memoria vel contrarij si. xl. m. probet titulum quod precesserit incohabitam prescriptionem quo probato transferret onus in episcopum ex hac presumptione et vi negatiue et fortius si cum titulo probaret denegationem. Secundo casu probet. et si non titulum ad quod non asseritur saltem communem opinionem et famam iuxta ea que notatur. s. eodem lib. de prescript. s. i. in vlt. gl. et in Spec. de proba. s. i. ad fi. quo probato transfertur in episcopum

onus probandi vt supra. facit. s. de presump. quod verisimile. et s. eo. li. de hereti. filij. et tunc utilis esset episcopo apocha solutionis: vt in l. plures. et in dec. significauit. vel loquitur dec. de actibus iudicialibus in quibus negatiua transfert vt in dec. qm. 3. et sic intelligo leges si ex cautione et asseueratio. C. de non nume. pecu. vt scz non ex vi negatiue tamen. sed et ex presumptione qua debitores agentes consueuerunt sic se obligare sub spe future numerationis transfertur per batio in creditores. nec multum in hoc grauatur episcopus. cui satis erit probare semel infra. xl. an. in primo casu vel a tempore cuius non est memoria. in secundo quartam fuisse solutam et sic temperetur equitas. s. pro episcopo allegata de prescript. illud. et c. auditis. Si vero neutrum istorum in altera predictarum prescriptionum probet ecclesia et si probaret quartam petita et denegata. ex quo titulum in prima vel eodem opinionem in secunda non probat succubatur diocesano et nil probante. si tamen talis esset prescriptio que non requireret titulum: non posset ecclesia probare: quod non soluit per positionem negatiua si confiteretur ipsam episcopus de 2. fel. c. i. s. eo. lib. per quam decre. satis posset acceptari: quod sola negatiua non transferret onus probandi: et si probari non potest per negantem. aliter non video quare fuisset necessaria vel utilis prouisio illius iuris noui ex quo aduersarius sic negans haberet necesse probare. concurrente vero presumptione secus vt dixi: posset et probare per libros rationis. si super his extant. et ita probantur apud nos aliqui non soluisset decimas papales. et eo casu intelligo per l. fina. C. de fun. patri. debent enim illi collectores libros habere per quos de solutis rationem reddant et per illos probari poterunt soluta et non soluta. et facit quod dixi. s. de proba. qm. contra sup. fi. vlti. glo. per modum autem de cre. tertio non puto negatiuam casum nostri posse probari. nam illa loquitur de actu alienationis que non potest expediri: nisi per tractatum et deliberationem collegij. illi ergo que fuerunt et de necessitate in illo tractatu bene possunt probare quod fuit ibi tractatus. et quod firmatum affirmatiuum vel negatiuum. sed solutio quare episcopalis sit actus que per solum prelatum vel dispensatorem ecclesie sine scientia vel tractatu capituli potest fieri licite. et sic longe diuersus. et sic et respondet ad decre. tam litteris et decre. quanto in dec. iij. de consue. lib. eo. negatiua probat per affirmatiuos actus quibus coartata bene cadit in intellectum testium que percipere potuerunt exercitium illorum actuum capitulo non vocato: nec consulto per episcopum expediri per hanc distincta et addita puto singula contra ria partim concordata et partim fore soluta. Jo. and.

Regule iuris civilis siue ffoz. huius lre. S. sunt he.

- s Imper in obscuris quod minimum est sequitur.
- s Secundum nam est comoda cuiusque rei cum sequi que sequuntur incommoda.
- s Filius familias sub conditione stipulatus emancipatus fuerit deinde extiterit conditio patri actio competat quod in stipulationibus id spectat tempus quo contrahimus.
- s Imper in stipulationibus et ceteris contractibus id sequitur quod est actum: et si non appareat quod actus est consequens erit vt id sequamur quod in regione in qua actus est frequentatur. quod ergo si neque regionis mos appareat quod varius fuerit ad id quod minimum est redigenda summa est.
- s Icuti in pena ex delicto defuncti heres teneri non debet ita nec lucrum facere si quod ex ea re ad eum puenisset.
- s Imper in dubijs benigniora preferenda sunt
- s Imper qui non probet pro se interuenire mandare creditur: sed et si quis ratum habuit quod gestus est obstrigitur mandati actione.
- s Librarius in transcribendis stipulationibus verbis errasset nihil nocere et reus et fideiussor tenentur.
- s In duabus actionibus alibi summa maior alibi in fama est proponenda est causa estimationis. vbi autem equalant famosa iudicia et si summam impari habeant pro paribus accipienda sunt.

s Iqs obligatiōe liberatus est pōt videri cepisse. non pōt videri accepisse. q stipulat^r p̄t exceptiōe submoueri.
 s Inemo subijt h̄reditatē oē ius testamenti soluitur.
 s Iquis pregnantem vxorēz reliquerit non videtur si ne liberis decessisse.
 s Emper in coniunctionibus non solum quid liceat considerandum est: sed z quod honestum sit.
 s Emper specialia generalibus insunt seruitutē mortalitati fere comparamus.
 s Eruus rei publice causa abesse nō potest.

Sub littera T. sequitur hec regula.
 t Otiēs in h̄rdem damus actionē de eo qd ad cū puenit: quotiens ex dolo defuncti puenit nō quotiēs ex suo.

Vtile non debet

gl. ponit exēpla. scdō ultra tria exēpla alleg. ad hāc partē. Broc. xxiij. iura ad ptes triaz alle. x. ponit Bar. brix. solutiones demū plenius soluit r̄ndēs ad solutiōes tria. **C**In. i. glo. ibi si falsis. loquit cū trāfactio h̄z plura capla z vnū solū decisus est p falsa instrumēta. z ibi si p̄tor. j. declarat: z ibi difficilis: vt qz mācipia sunt z iuges vel pentes z liberi vel fratres v̄l iumenta sunt paria. vel est triga vel quadriga. hoc volunt leges ille. z ibi. l. plane in p̄n. si testator legatū mibi factū in alīū trāstulit: mibi nō debet ēt si ille capax nō sit z ibi. s. sed si mibi stipulor p̄p̄bilū promittis stichuz z p̄p̄biluz inutilis adiectio nō vitiat vtilē. z ibi que extrinsecus. extrinsecus adiecta stipulationē si vitiat: vt si stipulatū r̄ndeo. Arma virunqz cano sp̄deo z ibi. s. ij. dōatio facta z iugi z c̄neo si ē inseparabilis rerū vel p̄sonaz cā valet tota. si separabilis cetera valēt donatus z iugi nō valet. **C**In. i. glo. ibi non t̄z d̄y. pōit exēplū p. l. si duobus. s. heres. ff. de le. i. vbi de beſ legatū: ad p̄standū dānatus ē heres z nō heres z ibi vsure ēt m̄p̄te sorti. z ibi pedius. als incipit parui refert. z ibi regulr idē Accur. in p̄e. l. pedius. s̄ dicebat d̄yn. solutionē nō sufficē nisi casuū exceptoz sp̄alīs rō reddat z ibi inseparabilia. idē Jo. mo. h̄ z ibi cū sup. z p. l. pedius. z ibi itegrā vicino: s̄ in. l. pedius nō fiebat isolidū cōpromissuz: qz tūc secus vt in. l. se. s̄ cuz ita d̄y. distinguebat tres casus. nā qnqz duo p̄currūt ad p̄firmationē vnus actus. quoz vnū est vtilē. alter v̄tūle. tūc si vnū per se sufficeret valet qd agit: vt. l. p̄e. qd cum fal. tu. si vtrūqz requir̄ nō valet: vt in. l. pedius. scd̄ndus casus qn vnū solum est factum ex pluribus cōmixtū quozum alterū vtilē: alterū inutile. z tunc locū h̄z distinctio de separabili ad inseparabile. tertius casus qn plures sunt act^r p̄ozsus distātes z sep̄ati quoz scd̄s accedere v̄t ad reuocationēz primi tunc scd̄s oīno inutilis nō tollit p̄mū. si v̄o aliquid vtilitatis h̄z nō p̄fecte p̄tincat tollit p̄mūz. ff. si cer. pe. l. certi cōditio. s̄. qm̄. inst. q. mo. tol. ob. s̄. p̄terea. ff. de le. i. si seruus legatus. s̄. si seruus de iniur. rup. tes. l. ij. de his qb^r vt in. l. cū qd̄ de le. i. l. plane in p̄n. z de adimen. le. l. legatū. s̄. pater. z. l. l. dicit at q tres leges vltimo alle. vident solutionē destruere sed nō destrūit qz ademptio legati que p̄ eas inducī poterat vtiliter p̄cedere sep̄atiz sine trāslatione z eodē mō r̄ndef ad. l. iulianus s̄. minor. ff. de fund. instruc. s̄. d̄y. hanc māz l̄y. p̄sequit in. l. sancimus. C. de dona. vbi ēt ponit dictum Ja. de are. quod fuit tale aut inutile causat ab inutili z tunc vitiat. ff. de ver. ob. l. i. s̄. si qz ita. z d̄ fideiul. l. cū lex. z. C. d̄ legi. nō dubium. fallit sim cū qn p̄mū est inutile respectu civilis vinculi s̄ vtilē respectu nātis. C. de p̄ben. stip. l. nuda de pac. si pacto. aut causat inutile ab vtili: z tunc inutile trahit ad vtilē. ff. d̄ p̄bē. emp. l. fundus. z sic pōt loqui. ff. de dona. inter vi. z vxor. si sponsus. s̄. generaliter. qd verum nisi exp̄sse p. l. imhabe ref. ff. de vsur. vsuras. aut vice mutua vnū est alteri^r cā z tūc vitiat vtrūqz vt in. l. pedius z ff. fa. her. in hoc iudicio. aut neutrū est alterius cā. z tūc nō vitiat vtilē si sepa-

a **C**Rescriptum pro ipsius parte fit nullū qz excōicatus. Adde Jo. an. i. c. i. de rescrip. li. vi. in nouella. Det. de ancha. in. c. ab excommunicato d̄ rescrip. z ibi Eard. zaba. in repe. l. d̄st. i. c. significauerūt d̄ exceptio. idē l. d̄st. in. c. quo ad consultatio nem. de re iu. De. de monte. in repe. c. intellexim^r de iudi.

b **C**Utile separabile. Ad de gl. i. c. i. xvi. d. c. ad proban d̄z de re iud. c. cum super d̄ offi. dele. Ant. de but. in cle. attēdētēs i. s̄. pe. de stat. mo. Inno. in. c. i. d̄ electio. Bal. i. l. grece in. s̄. il lud. ff. de fide iussor. l. y. i. regula sanctimus. C. de dona. Item vtilē per inutile i v̄tinis z separabilibus nō vitiat. z sic loquitur tex. i. l. i. in. s̄. s̄. si m̄bi. ff. de verb. ob. sed in v̄tinis z inseparabilibus. vtilē vitiat per inutile. vt in. l. i. in. s̄. item que rit. z. s̄. trebat. i. ff. de aqua plu. z esti.

ri pōt. si separari nō pōt vitiat si agētī culpa posset ascribi inducitur. s̄. item qz. z. s̄. trebatius. ad scd̄m casum obstat s̄. eo. li. de elec. si p̄firmationē pp qd tēperari pōt illō d̄cisi qd trahit inutile ad vtilē supplēdo vel saltē vtilē nō vitiat vt ibi Ja. de bel. aliter p̄osequitur insti. de inuti. stipu.

Hic regule

cōueit qd do. superā. t̄ij de cingulo epi terui fieri. quā p̄sequar abbeuiciādo z erat talis. A. z. B. litigātes in curia sup receptiōe testium vtriusqz rescriptū ipetrauerūt ad partes corā receptore opponit. A. testes. B. recipi non debere cū rescriptuz p̄ ipsius pte sit nullū qz excōicatus^r erat maiori excōicatiōe tpe date queritur an hoc p̄bato rescriptuz ex toto valeat an ex parte vel ex parte illius. A. t̄m̄: an vero in nullo valeat. **C**Ad primum allegat quattuor rōnes. **C**Ad scd̄m tres regulas z vnā rōnem. **C**Ad tertiu quattuor rōnes. demum soluit excludēdo casus nō dubios z ad materiā distinguit. **C**Ad partem qd in totū valeat inducebat de arbi. cōtingit. z. c. p̄ tuas. vbi cōmixtio habilis z inhabilis facit valere qd non valeret gestū solū ab inhabili. s̄. ergo rescriptū a solo excōicato impetratū non valeat. s̄. eo. li. de rescrip. c. i. valebit t̄ij pp cōmixtionem. ad idem qd d̄ de auctoritate prestita p̄ verum z falsum tutores. ff. qd cū falso tutore. l. i. s̄. i. vnde vnū cum duobus retinet cōditiones que sunt meliores in altero. C. cōia delega. l. ij. z de rei vxor. act. l. vna circa p̄n. z no. xvi. q. i. z temporis ne se. vac. c. i. facit. xxxij. q. i. non est culpandus de spon. inter opera. z p̄dest maiorī cōmuniō quā h̄z cum pupillo. ff. quemadmo. serui. amit. si cōem. z vide quod no. s̄. eo. lib. de iurepa. c. vno in vlti. glo. sic ad validandum rescriptū p̄osit excōicato cōmuniō nō excōicati: cū nō sit nouū que per aliū consequi: qd per se consequi non posset. de cōces. sio. p̄ben. c. penul. cum concoz. **C**Secundo certū est rescripta impetrata de p̄secutiuis iudiciis distingui ab his q̄ sunt p̄ncipaliter impetrata: vt p̄z. s̄. de rescrip. ex parte decani. vbi valet primum eo casu non valeret secundum vt ibi patet in sūmario intellectu. sed istud de cōsecutiuis iudiciis z in iudicio z intra litem impetratus fuit: cū testū receptio z ipsius receptionis cōmissio sit d̄ litis p̄cessu. p̄z primū de proba. qm̄ contra. z scd̄m. s̄. de testi. p̄sentium eo. li. sed actus iudicialis cuz excōicato habitus ēt si sit actor v̄z donec opponatur exceptio. s̄. e. li. de excep. pia. ergo valet ipetratio. ex quo nō fuit exceptio. **C**Tertio in effectu satis est q̄ valeat ex persona non excōicati. nam si solus impetrasset rescriptuz talis forme aduersarius vteret illo. sunt enim rescripta cōmuniā saltem post citationem. de quo satis scripsi de resti. spo. ex cōquestione. facit ad idem de mu. pe. c. i. ij. z. s̄. eo. li. de rescrip. dispēdia. s̄. reus quoqz. C. de temp. in integ. resti. l. petende. sic qnqz vnus partis priuilegium alteri participatur. C. de fruct. z li. ex. l. fina. poterit ergo excōicatus suos testes corā receptore producere. z sic non est disputanduz. an valeat quo ad eum. **C**Quarto si hoc dicatur dubiuz debemus illam partem eligere. vt re potius valeat. s̄. de ver. sig. abbate. z que minus sit captiosa. ff. eo. ti. l. quotiens. z in iudiciis equalitas seruāda est supra eo. in iudiciis. z. c. non l̄. ēt aut̄ inequalitas vnus testes t̄m̄ recipere qd si fieret. oporteret nouam cōmissionem fieri melius ē ergo partes hoc expediri cōpendio q̄z per quandam subtilitatem cum partium dispendio causaz p̄ozogari. s̄. de re iu. abbate ad finem. recipiat ergo. A. ztra se quod pro se ap̄probat. v. q. iij. si qz testibus nec illud solū in parte respuat de cōse. di. ij. comperimus cuz concoz. potissime qz persona ipsius. B. cum quo impetrauit approbādo sibi deinceps opponere non poterit facit. s̄. e. li. de elec. nulli cū concoz. **C**Ad partē q̄ soluz pro nō excōicato valeat facit hec regula vt vtilē separabile^r ab inutili quale est istud p̄ ipsum inutile non vitiat. ex cōtrario sequeret q̄ grauarēt quis alterius odio contra regulam. s̄. eo. non. debet z puniretur culpa carens contra regulā sine culpa. s̄. eodēz.

Secundo quod possit rescriptum in parte valere et in parte non valere per s. eo. li. de rescrip. si eo tpe. nec mixtum cum in sententijs collationibus testamentis legatis et scriptis ideo habetur ut per s. de arb. cum tpe de pben. dilectus de testa. Raynaldus et c. Raynaldus. sic et contractus pro parte tamen valet et claudicat de despō. ipub. de illis et ibi concordat. Item si relinquitur capaci et non capaci versus in parte capacis. ff. de lega. ij. si ticius. et de lega. i. plane. §. si coniunctim et l. si duobus sic et in proposito teneat rescriptum pro parte capacis ad impetrandum. Ad tertiam partem quod in nullo valeat inducitur per s. A. et B. impetrarunt negari non potest. B. excoicatum impetrasse quibus et alter impetraverit tamen et ipse. ff. de ritu nup. illud sed decre. dicit rescriptum ab excoicato impetratum ipso iure irritum de rescrip. c. i. et istud est tale ergo et. facit ad hoc eod. titu. in toto et c. plus semper.

Secundo sepe committio vitiosi totum improbat ut per s. ix. di. ad sacras. et xvi. distin. c. i. unde si ex comedis quadrigis vel similibus unus est in casu redhibitionis omnes redibentur si non singulare sed cōe fuit pretium eorum. ff. de edi. edic. l. cum eiusdem. unde si in testimonio vel in instrumento sit aliqua falsitas totum vitiat ut. iij. q. ix. pura de hereti. fraternitatis ubi satis de hoc scripsi post Innocentium. Tertio committio scienter facta de excoicato in actu electionis illam vitiat ut no. ix. q. i. nos in hōiem et s. eo. li. de elect. si quā in gl. fina. ad idem. ff. de arbitr. l. pedius ubi non valet compromissum factum in liberum et servum in sententijs iudicialibus processibus latis vel factis ab habili et inhabili pbat idem de re iudi. ad pbādū de offi. dele. cum super idē de constitutione iudici d. per. c. fina. Quarto committio excoicati peccatum est et quibus mortale. ut satis scripsi quod met. cā sacris in ultima quōne. ergo per delictum impetrantis cum excoicato est quo ad ipsum non valeat rescriptum ut puniat in quo peccant de imu. eccl. c. si. cum concordat. ad primam et secundam partem facit quod scripsi post Innocentium. de offi. deleg. prudentia. §. vi. in gl. notat hic. Solvendo primo ponit quōnem non dubiam. in illis casibus in quibus est solus excoicatus impetrare potest exceptatis in pnci. c. i. de rescrip. ideo si in predicto iudicio excoicatus erat reus qui potest omnia facere ad sui defensionem pertinentia. de iudi. i. telleri de excep. cum inter. Remanet ergo dubium. quā ille excoicatus erat actor prime cause vel litis. et tunc dixit in totum valere rescriptum de consecutijs iudicij impetratum. ex quo non fuit exceptum per allegata post prime patris ver. ij. certus. sed si adhuc est excoicatus: hanc exceptio non obstat rescripto obstat tamen productioni testium quā facit ut actor sicut obstat coram delegante. extra thema vero ad declarationem materie. quā excommunicati cum non excoicato impetrant rescriptum non de consecutijs iudicij. sic distinguit. aut simul impetraverunt ut actores contra tertium. aut unus ex eis est actor alter reus. primo casu aut ius eorum erat indivisibile vel utriusque in solidum cōpetens etiam quo ad exercitiū. aut indivisibile utriusque commune. primo casu pro non excoicato valebit rescriptum quod per excoicato erit caducū. facit. ff. de le. ij. si ticio et mihi. secundo casu quā indivisibiliter est utriusque commune inseparabiliter vitiat rescriptum per ea quā plene no. in glo. super ea. quā vero unus ex eis actor est. et alter reus si excoicatus erat actor. non valet rescriptum per pre. decre. primam de rescrip. cum rescriptum a vitioso et prohibito traxerit originem ut ibi no. si vero excoicatus erat futurus reus. qui cum actore cōvenit de iudice et loco ut est moris: tunc si non ab ipso rescriptum originem duxerit valebit in totum ad hoc. C. de cadu. tol. l. vna. §. in p. facit quod no. de pba. l. in glo. bñ tñ. ver. Item constat non tamen illud audiret reus excoicatus agere vel recouenire volens. vel aliquid facere quod ad defensionem non spectet. nisi prius fuerit absolutus. de excep. cum iter. si. e. li. et ti. pia. ad id quod dixi de quēntia iudicij obstat ut quod scripsi post archi. in p. dec. de rescrip. in fi. l. quod curia non admittit excoicatum reum ad conveniētia iudicij sed illud procedit cum de excommunicatione excipitur.

Regule iuris civilis huius littere. A. sunt he.

Elle non credit qui obsequitur in imperio patris vel domini
Verum est neque pacta neque stipulationes facta posse tollere: quod enim impossibile est neque pacto neque stipulatione potest comprehendere ut vtilem actionem aut factum comprehendere possit.

Si lex duorum mensium fecit mentionem et quod. lxi. die venerit audiendus est ita enim et imperator noster Antio. cum diuo fratre suo rescripsit.

Quicunque cause cognitio est ibi pretor desideratur
Ani timoris non est iusta accusatio.

Si repugnantia in testamento inter se inuenitur neutrum ratum est et que rerum natura prohibentur nulla lege confirmata sunt.

Si voce sed presentia opus est mutus si intellectum habet potest videri respondere. Idem si surdo hic quidem et respondere potest furiosus absentis loco est et ita pomponius lib. i. epistolarum scripsit.

Actum rome

que principatum et caput obtinet nationum. ij. q. vij. beati ad si. ubi petri et applica sedes fuit adeo principaliter ordinata. xxi. di. q. i. uis. xxxij. q. i. rogamus. s. q. si. sint leg. p. venerabile ad si. s. eo. li. de elec. fundamēta. §. ne aut et vide quod de roma cleo et populo romano ibi scripsi ante. §. illud sup glo. die sancta Martij habet eadem data in l. Item veniunt. §. pridie et dus. ff. de peti. heredi. et iste mensis finis latinorum computatione est primus de h. no. lxxv. di. c. vlt. fin. hebzay et vltimus. lxxv. di. §. primū. Prima gl. arguit et remittit. Secunda gl. instruit de calendis et diebus et nonis. Tertia scire debes. instruit de more curie circa episcopatum scribendum in lris et circa formam bulle et circa pontificatum et quā incipit. Ultima glo. querit arguit pro et opinio nes ponit et soluit in fine facit conclusionem operis in gl. scire ibi. l. pe. de miles q. celesti militia exornatus est et in comitatu principum retentus est et cinctus et ibi de consiliis. l. i. de decur. l. si. loquitur iste leges de veste tra-bea qua utebantur consules et de insulis consulatus. et de insulis prefecture et idem in aut. de consiliis que statiz allegatur et ibi ex eo non est miles etiam ad militiam expensis publicis itinerans donec fuerit in numero.

In gl. ij. ibi qui ad nundinas vel a colo. i. veneror qua venerabatur olim ut no. ff. de ver. sig. cum bisertus in. i. gl. et ibi dies ad ydus de hoc. xvij. di. propter. et ibi octo vicenos cum si bisertus fuerit superadditur vnus.

In glo. scire debes ibi scribere possint. bene facit. s. eo. li. de cōces. pben. c. vl. in prin. pōderato ibi textu summi pontificatus. et quod ibi not. in gl. ij. et quod. j. sequit in hac gl. per q. coniuncta per quod Bonifacius tps pontificatus vocat q. non erat consecratus. et ibi bulla sine noie. de h. in spe. de rescrip. presenta. §. vlt. ver. Item quod obtentus est. sed hodie opposites ista litteras quas Clemens tradidit ante suam coronationem sunt excommunicati per ipsius extrauagantē. q. nonnulli. et ibi cōputanti. et est similis error in cōputatione annorum domini. quā quidā ichoant a natiuitate. alij a circūsiōne. alij ab incarnatione. alij ab octaua kalendis octobris. sicut fiebat añ aduētū christi de hoc vide in spec. de instru. edi. §. ij. in. i. et. ij. col.

In vl. gl. ibi nonagesimo octauo. de tempore cōpulationis decreti no. ij. q. q. vj. §. forma. de tpe lateranensis cōcilij dixi de his que si. a pla. cum apostolica in fi. d. tempore generalis dixi de deci. c. penul. de tpe vtriusque lugduñ. dixi. s. c. li. de elec. nemo sup glo. ij. de tempore concilij vici. vide no. in clem. de censi. cum sit in glo. pen. et ibi noue constitutiōes: hoc dicit propter cōstitutiones. vij. predecessor. d. quibus non dubitatur. quin prius ligarentur nouiter per Bonifacium fuerint hic inserte. illi aut fuerunt grego. ix. et x. et quatuor Innocentium. Alexan. Urba. et Cle. Pico. ij. alioz cōstitutiones non memini hic insertas. et

Comunito excoicati pnci est. Adde q. h. h. locuz nisi h. fiat ex contemp. in glo. in vbo auertedo in. c. sicut apli. xi. q. ij. Et dicit Domi. i. §. criminis in. ij. col. xv. dist. di. cit q. pnci vicia le ex vñ et contempu efficit mortale. et rōe cōtempus aut qd efficit delictū q. non erat ut est glo. magna. in. i. l. i. in §. si. si. q. ius di. si obtemp. et ista gl. sequitur. S. Th. q. se. q. clxxvj. ar. vl. circa medium.

Erro: cōputatiōe anno rum. Adde docto. i. c. iter dilectos. de fide instru.

De tpe cōpilationis decreti. Adde fil. i. c. ex pte de rescrip. fo. de ana. in tractatu iubilei.

dat re inuilem sic probat. si heredis vel legatarij nome
 equipollens omittat dispositio nulla. sed v3 dispositio si
 exprimit. l3 in expssione erret. ff. de heredi. insti. l. q̄tens
 in prin. 2. §. si qs nome. 2. l. his v̄bis. §. vlt. insti. de lega. §.
 si qs in noie. C. de testa. si in noie de lega. si fortidianū. ff.
 de ver. ob. si in noie ex q̄ concludit. qd̄ l3 omisso annozū
 dñi vel inditionis posset vitare instr̄m. expressio tñ erro
 rem hñs annexū vitare nō d3. facit de confir. vti. vel inu
 ti. bone. solutio ibi fraus tacētis sed hic error scribētis.
 ¶ Item 3 cle. de elec. p̄sonem. §. i. solue vt ibi in vlt. glo.
 ¶ Quinto lex dicit qd̄ omisso sbalium q̄ leuia sunt non
 vitiat qd̄ agitur. ff. de ventre inspici. l. i. in fi. cum ḡ p̄ instru
 mentū constet de grauib⁹. §. de personis p̄bentium. 2 re
 in p̄ctum deducta 2 de cā p̄ctus. que p̄ctum perficiunt.
 cetera que solent apponi vident leuia quare 2 omissa nō
 vitiant vt supra. ¶ Et hanc partem vt tenere d3. dicēs
 ē plus presumi errozē in inditione q̄z in anno. cū prima
 sit magis incognita. 2 circa publice nota ignorantia p̄su
 mitur lata culpa. q̄ dolo egpollet. ff. de instr̄to. sed 2 si pu
 pillus. §. prescribere. ff. de ver. sig. cedere. §. fi. 2. l. late. 2. l.
 magna incognitis aut̄ substinet ignorantia vt in p̄. §. pre
 scribere. ex q̄ ḡ error tabellioni attribuit verisimilior ē in
 ditionis q̄ presupposito poterit facile corrigi vt plus va
 leat qd̄ scribi debuit q̄z qd̄ scriptū inuenitur. ff. de sta. ho
 mi. l. i. in prin. de offi. pre. allicitas. §. veritas. C. plus vale
 lere qd̄ agit. l. i. 2 per totum 2 de libe. causa. l. nec omissa.
 ¶ Scias qd̄ qñ post productionē instrumenti apparet in
 ipso error notarij in omissione vel falsitate inditiōis vel
 his similib⁹ non corrigat notarius nec supplebit sine au
 ctoritate iudicis vel officialis ad hoc p̄stituti vt est boni.
 p̄consul notarioz alias posset sibi ipingi falsum. ff. d̄ fal.
 eos q̄ in prin. si v̄o antequā parti tradat autenticū vidēs
 notarius se errasse sine iudicis aucte suū errozē corrigat
 2 sic seruat ad hoc facit qd̄ no. in spec. de instr̄. edi. §. post
 q̄z ver. sed nunqd̄ casu 2 ver. vbi aut̄. 2. §. instr̄m ver. §. vñ
 quid cōfecto. ¶ Si nō extat notarius qui corrigat 2 pos
 set videri eius p̄thocollum per qd̄ apparet error anni
 vel inditionis illi stabit in auct. col. iij. d̄ tabelli. §. illud.
 2 vide qd̄ not. in spec. de instr̄. edi. §. instr̄m ver. qd̄ ergo
 si in not. 2 iura ibi allegata facit. §. de fide instr̄. c. pen. 2
 pp̄ hoc etiaz iurat notarius p̄thocolla tenere vt scripsi
 ne clerici vel mo. sicut te. 2 no. Buil. in spe. ti. pre. §. restat
 ver. sed q̄ro sub qua. si nec p̄thocollum videri potest nec
 p̄ testes coadiuuat qui memorētur de anno nec aliud est
 instr̄o per quod appareat veritas anni descripti qd̄ esse
 posset puta qz exprimit nomen consulis q̄ erat annalis
 per qd̄ satis v̄r patere erratum in inditione bis deficiē
 tibus putare p̄rietatem illā obstat per prius allegata.
 ¶ Nec obstant secundo que iam. s̄. concessi. si constat vel
 saltē verisimiliter presumit de errore. vbi vero nō est cir
 ca alterum certū errozis indicū constat diem incertaz 2
 sic hñdum perinde ac si nō esset sicut d̄ de incerto voto
 eligentis. §. eo. lib. de elec. c. ij. 2 facit quod ibi not. in glo.
 antepe. de incertis iudice arbitro 2 tutore 2 procuratore
 2 vide remissiones quas ibi dedi 2 fortius procedūt pre
 dicta qñ tempus propter p̄ioritatem multū facit ad cau
 sam in qua producit instrumentum.

h **¶ In ultima** questio quā hic me tra
 ctaturum obtuli in pri
 ma glo. probemij cōpilationis gregoziane.
 an magri cōpositores libroz vel scriptozuz
 sua noia debeant in illis inscribere memor sum qd̄ iam
 diu est q̄onem hanc in suo quolibet magfo meo in theo
 logia formau. sed solutionē ipsius vel alterius nunquā
 audiri. 2 hoc mouet ad fortius insistentuz. scio qd̄ dices
 absqz lectione sequentiū solutionē tibi notā. cū ē in me
 is paruis opusculis nomē inscripserim. sic Plinius ser
 uus querēs a Cornelio libro primo epistola. xx. que ora
 tio cōmendabilior esset breuis vel proliza. dixit solutio
 nem se sciturū per solā visionem absqz lectiōe breuis vel

prolire epistole rñsue quod tñ hic pro solutiōe illud nō
 sufficiat. 7. patebit. decurtabunt aut̄ allegationes. vt ple
 nius circa solutionē instetur. ¶ Ad partem negariuz. p̄
 inducunt auctoritates veteris testamenti 2 noui. scdo di
 cta canonum 2 doctorum. tertio 2 quarto due rationes.
 ¶ Primo inducit. i. Regū. ij. nolite loqui sublimia glo
 riantes. qz deus scientiaz est dñs. hie. ix. ad fi. dicit dñs
 nō gloriē sapiens in sapientia sua. i. ad corinth. iij. quid
 habes qd̄ non accepisti. si accepisti qd̄ gloriaris. ad Gal.
 v. in fi. n̄ efficiamur inanis glorie cupidi. ad ephe. ij. B.
 ne quis ex operibus gloriatur. i. ad Thessalon. ij. A. non
 querentes ab hominibus gloriā. imitemur ergo xp̄m
 dicentem Jo. viij. ante finem ego gloriā meam nō quero
 2 apostolum dicentem ad Gal. vj. mihi autem absit glo
 riari nisi in cruce domini nostri iesu christi. ¶ Secundo
 canone reprehendit etiam bonoz actū superbā gloria
 tionem. xj. q. iij. iniustum in fine 2 eos qui humanam lau
 dem querunt. i. q. i. sunt nōnulli. ix. q. iij. nō solum nec d3
 inesse docēt auiditas laudis cōsequēde. xxij. q. iij. obij
 ciuntur hie. ad p̄dama. 2 Adar. 2. E. docet etiā glorio
 lam ex scriptis vitandā dicens nisi prolixum esset 2 redo
 leret gloriā iam tibi oñderem 2c. ¶ Item ad galasiaz. q.
 i. notat falsam doctrinā que gloriā querit humanaz 2
 de. xlij. mansio. xj. dicit nil tam periculosum est quā glo
 rie cupiditas 2 iactātia 2 tumens animus p̄scientia vir
 tutum. 2 sup̄ Adar. B. non queras gloriā. 2 cū in glo
 riosus fueris non dolebis. 2 super p̄dabo. xxvij. dicit
 qd̄ laus cruciat iustos 2 iniquos exaltat. Greg. etiā. xxxj.
 moralū aggrauās inanē gloriā. dicit qd̄ ex illa procedūt
 inobedientia iactantia hypocrisis contentio p̄tinacia di
 scordia nouitatū presumptio. ḡ merito fugienda. Tulli
 us. li. i. tuscū. q. c. iij. reprehendit opifices q̄ post mortē no
 bilitari volūt subdens qd̄ nri philosophi nōne in libris
 ipsis quos scribunt de gloria contēnenda sua noia iscri
 bunt. cuius ē dictū p̄it Hiero. sup̄ Salatas. B. 2 Va
 lerius li. viij. c. de cupiditate glorie circa finē vbi dicit qd̄
 illi q̄ professionē eleuant vsurpatione memorie asseq̄ co
 nanē cui cōuenit lex professio. C. d̄ mune. p̄ri. li. x. 2 sene.
 epla. vij. gloria publicādi ingenij te non producat in me
 dum. 2 epla. cxiij. in fine. q̄ virtutē suam publicari vult n̄
 virtuti laborat sed glorie. ¶ Itē plinius lib. i. epistola. viij.
 maiori aio honestatis fructus in p̄scia q̄z in fama reponi
 tur. seq̄ enim d3 gloria nō appeti. vñ li. iij. epistola. xx. tur
 batur qd̄ multi famā p̄sciam pauci verent. debemus ḡ di
 cere cū apostolo gloria nra hec est testimoniū conscientie
 nostre. ij. ad corinth. i. xj. q. iij. iter verba de sacra vncti. c.
 vno. §. hoc ḡ. ¶ Ad omitto Galienū q. vij. q. terrapēte in
 prin. multū ad p̄positum sic dicit. ¶ Otemp̄i multoz lau
 dem hominū cupimū veritatē 2 disciplinā nullā esse esti
 mans neqz meliorem hoibus neqz diuiniorem possessio
 nem p̄pea ego neqz. s̄. scripsi vnquā nomen meum vlli a
 me scriptoz libroz. rogabaz aut̄ vt nostis 2 vos neqz me
 laudare ap̄d homines imoderatius sicut assueuistis ne
 qz subscribere conscriptiones meas. ¶ Tertio sic proba
 tur. ea que dant materiā delinquendi vitanda sunt s̄ no
 men inscribere est tale ḡ omittendū. maior p3. lxiij. di. §.
 verum. xj. q. i. certe. xij. q. iij. nec hoc quoqz de coha. cle.
 c. i. s̄. eo. li. de sta. regula. c. vno in fi. prime partis 2 d̄ vsur.
 vsuraz i p̄bemio ffoz. §. illd̄. ff. nau. cau. sta. l. i. §. i. C. d̄ la
 ti. lib. tollen. l. vna. §. pe. minor p3. dicit enim Hiero. sta
 tim cū aliquid scripsit inter amatores suos 2 inuidos ē
 contentio. primi excedunt in laudando scūdi in vitupe
 rando ipsius v̄ba vide in hie. ad p̄damachū. iij. lib. 2
 super Osee. v. dicit qd̄ scribētibus dñi viuunt. p̄sunt ami
 corum studia 2 nocent emulozū obprobria 2 premitit qd̄
 amici plus merito laudant 2 inimici plus iusto detra
 hunt facit qd̄. s̄. primo dixi post galienū. non sunt ḡ noia
 inscribenda p̄ que daf̄ amicis 2 emulis mentiendi mā.
 ¶ Quarto cū cuiqz satis sit opinionē 2 rōnem ipsius sci
 re vel allegare sine noie opinantis. vt probatur de scrijs

a Cōposito
 res libroz. Ad
 de Domi. d̄ fā
 cto gemi. in. c.
 humanū gen⁹
 prima dist.

capellanus de resti. spo. litteras de cele. mis. cū marthe.
§. que si uisti de bap. maiores v. q̄uis. z. §. Itē querit i cle.
de sum. tri. c. vno. §. si. in qbus oibus romāi pōtīces opi
niones ponūt nō expressis opinantium noibus. p̄z ḡ nu
gatorie vel ex abundanti nomē inscribi z hiero. ad alexā
drum. L. nō doctoris opinio. sed doctrine rō ponderan
da est. z p̄ pelagianos. li. iij. in dogmatibus z qōnib⁹ dis
serēdis nō persona sed cā querēda est. z facit ad Dama.
iij. lib. Itē sup zachā. L. non qd vel ibi scriptuz est sed q̄
rōne sit scriptū considerandū est. facit. ix. di. ego solis. z h
merito qz lex est oē qd rōne consistit prima di. cōsuetudo
ex his concludit ad negatiuam. ¶ In trium. q̄ sint no
mina inscribēda vtriusqz testamēti auctes veniant sicut
supra. scōo ipsius exēpla. tertio dicta doctorū. quarto rō
auctibus z rōnibus adiuta. ¶ Primo inducit illud ec
clesiasti. xxx. vij. sapiens hereditabit honore z nomē illi
us uiuet in eternū. hoc autē nisi p̄ certitudinē nominum
esse nō posset. qd̄ ē de salomone z Aristotile facile discer
nitur z eo. li. c. xli. curā habe de bono noie. z Isate. lxxij. z
lxxij. gloriā meā alteri nō dabo. qd̄ sine iscriptiōe posset
facile euenire. sunt. n. q̄qz false iscriptiones. vt p̄z in mi
racul hieronymi sub lfa. L. z ad Dama. z Adar. xx. li. z
ad hoc facit. xvj. di. c. i. z. c. clemētis. z Psal. cxiij. nomini
tuo da gloriā. math. v. luceat lux v̄sa corā hoibus vt vide
ant opa v̄sa bona. z. i. ad corinth. ix. bonū est mihi magis
mori quā vt gloriā meā qs euacuet. z ad Roma. ij. gloria
honor z pax oī operanti bonū. ¶ Scōo vt qd̄ in dubio p
ponit qd̄ que soluitur per vtriusqz legis exēpla hiero. ad
marcellā. xiiij. nō nocet exēplis affirmare qd̄ dicimus. nō
ne Isaias hieremias z ezechiel oēs qz. xij. prophete mino
res suaz visionū vel pphētiarū p̄ncipijs sua noia h̄nt in
scripta. idēqz de parabolis Salomonis z libro ecclesia
stes ingrens aduertet h̄ de veteri. Itē nōne i nouo testō
apli suis epistolis excepta p̄ Joā. z vltia pauli sua noia
inscripserūt. idēqz in apocalypsi conijcies. idē p̄z i hiero
nymo l̄z decise d̄ eplis byero. ad aug. ¶ Tertio p̄z idē qz
hiero. sup ecclesiastē. ij. c. cōmendat laborantes q̄ libros
cōponūt z memoriā sui relinquūt ḡ inscribere l̄z ad id vt
scribētis memoria habeat z ibidē. c. vij. fac tibi famā lon
giorē vt ad tuū vocabulū posteritas delectet z ad euan
drū z B. rep̄bēdit nō inscribentē dicens q̄ id fecerat vt
fugeret piculū disputādi cui cōueniat qd̄ ipse scribit ad
dōmonem z p̄ ruffinū. L. Itē nomē nō inscribē ē scripta
celare. qd̄ hiero. rep̄bēdit dicens p̄ ruffinū. §. dic oro ce
landas scripsisti cedula an pdēdas si vt celares cur scri
psisti. si vt pderes celabas. Itē Plinius. ij. li. i. opuscu
lo. iij. canino ruffo. sic scribe effinge aliqd̄ z execute qd̄ sit
ppetuo tuū. nā cū reliqua rez tuaz possit aliū atqz aliūz
dñm sortient h̄ nunquā tuum esse desinet si se cepit z ad
eundē li. iij. epi. vij. L. ū nobis d̄negē diu viuē reliquam⁹
aliqd̄ q̄ nos vixisse testemur. talia. n. sm̄ p̄m. x. ethicorū
faciunt hominē imortalē. ¶ Quarto vt dicit Macrobi
us super somnio Scipionis lib. ij. z. iij. negari nō pōt qd̄
sensus vel visus affirmat h̄ expimur. nos turbari cuz li
brozū q̄s studem⁹ ignoram⁹ auctore z sepe qd̄ nō inuenim⁹
in p̄ncipio q̄rimus in fine. z si nec ibi qz cupiditas homi
nū est auidi⁹ occulta cognoscē vt dicit hiero. i vita Pau
li. ingrimus p̄ media si de auctore certificare possem⁹. in
honeste ḡ facit auctor icertitudinē hanc relinq̄ns cū Sa
piētē. vij. dicat q̄ sp̄s sapiētē d̄z ē certus disertus sua
uis zc. z subdit stabilis certus z securus satis ḡ pōt iser
ri q̄ illa certitudo duplicata h̄z respicē stili certitudines
z auctoris v̄n ecclesiastici. xxij. i fi. labia mea signaculū cer
tū z ius cōmendat eū q̄ emittit v̄bū certū z narrās verita
tē v̄n numeri. xvij. i p̄ncipio deus p̄cepit de. xij. v̄gis q̄ no
mē cuiusqz trib⁹ i sua virga scriberet vt haberef noticia
certa virgarū. sic z ad eundē finē virgis vel opibus magi
strozū ipsozū noia d̄nt inscribi cū virgis merito cōparen
tur qz ad similitudinē virgarū q̄ recte sunt virēt z florent re
ctificāt itellect⁹ z eos virē z flozere faciūt vltra id virgis

ad disciplinā vti solē t magri. xxij. q. v. c. i. ad fi. Itē cū au
ctor sit p̄n. essendi sui libri z sit vna de q̄tuor cāis. s. efficiēs
q̄ notat i libris nōne absurdū ē illā fore icertā. Itē cuz li
bellus q̄ reū tm̄ respicit h̄re dēat actorē iscriptū. nōne ab
surdū ē dicere q̄ libellus q̄ respicit vniuersū nō idigeat
iscriptione sui auctoris p̄z p̄mū. ij. q. viij. libellozū de li.
obla. c. i. z ibi no. multos ē cāus q̄b⁹ reprobat icertitudo
collige ex no. s. eo. li. de elec. c. ij. cum suis remissionibus.
¶ Ad solutionē qōnis veniēs dicā cuz hiero. ad Dama.
iij. L. q̄ decet p̄ ipsius vitate h̄nda laborare paulisper ḡ
se p̄mittā. ¶ Primo q̄ qd̄ non p̄ponit de p̄ncipib⁹
vel platis q̄ legēt: qn̄ p̄nt subditis iperare s̄z de magris
quozū scripta nō artāt nisi quātū de rōne deriuāt vt dcm̄
est. Scōm̄ ē q̄ qd̄ nō intēdit i dubiū deducē an nomē au
ctoris sit inscribēdū tanquā per se req̄sitū ad scientiam
certū est. n. q̄ illud nō inducit p̄p̄riā entitatē vel essentia
lē z intrinsecā cognitionē sciētē cū sit cā extrinsecā. qd̄ etiā
oñdit Seneca epi. lxxij. circa mediū. v̄n ab ignorato opifi
ce sciētia tradi pōt de oibus integralib⁹ z subiectis parti
bus suis. v̄n Hiero. in p̄ncipio suo cronice dicit. qd̄. v. vj.
z. vij. edictio. quarū ignorant auctores auctem sine nomi
nibus meruerūt. Seneca epla. xx. facere docet p̄hia non
dicere z epla. xvj. p̄hia in rebus est nō in v̄bis z cor. s. eo.
lib. de ele. cōmissa. §. porro cū cōcor. Tertiū ē dato qd̄ i ca
su de q̄ querit in inscribēdo vel nō culpa fore dicat nō tm̄
est talis q̄ iudicialis fori penaz requirat: per qd̄ fateri ōz
illius de quo querit conscientia ponderādam. Quartū
q̄ Hiero. in textuali prologo in epistola ad ebreos dicit
Paulū in ipsa epla suū nomen z officū non scripsisse. p̄
pter sui humilitatē z illozū qbus scribebat supbiam di
cēs beatū Jo. ex causis eisdē i prima sua epla nomē sub
ticuisse. Quintū ē qd̄ valerius li. viij. c. pen. de cupiditate
glorie i p̄ncipio diffinire noluit an glorie cupiditas sit vi
tiosa vel virtuosa. z an vt necia negligi debeat nō virtu
te. Aug. tm̄ qnto de ciuitate dei dicit qd̄ sanius videt: qui
amore laudis vitū esse cognoscit. curiosus de h̄ videat p̄
Thomaz scōa scōe. q. cxxij. maxime. i. iij. z. iij. articulis.
Sextū qd̄ huius qōnis veritas distinctionē regit z illaz
multiplices subdiuisiones ōz h̄re extimans ḡ ex illis cō
fusionē vel obscuritatē obuēire posse ad qd̄ Seneca epi
stola. lxxvij. idē vitij h̄z nimia qd̄ nulla diuisio. silis cōfu
sio est q̄cqd̄ vsqz in puluerē sectuz est. z permittit p̄hiam
in ptes nō in frustra diuidendā. diuidi. n. illā nō cōcedi
vtilē est. vtar ḡ alio mō soluēdi q̄ clarior erit z in silibus
trahi poterit in exēplū sicut euenit de mō quē ad decur
tandas distinctiones inueni in qōne ep̄i exōdicantis ap
pellantem quā p̄posui sup regula cum sunt partū. s. eo.
lib. cui nunc addo modū ad euitādas easdē. ¶ Nonā
ergo p̄ de non inscribente casus qbus nō peccat z alios
qbus peccat scōo de inscribente faciā illud idē. ¶ Pri
mus casus est qn̄ pp̄ puram humilitatē non inscribit ad
ad hoc sufficiat qd̄. s. proximo dixi post hieronymū ver.
tertiū z ad humilitatis cōmēdationē vide qd̄ no. i cle. de
reli. do. cū de qbusdā in vlt. glo. ¶ Secundus qn̄ nō pō
derat nec aduertit sic inscribēdū vel nō forte sic fuit in
his doctoribus de qbus infra p̄rio mēbro dicef. siue. n.
dicamus p̄m̄ id qd̄ est factū dictuz vel cōcupitum p̄ dei
legem vt no. sm̄ Augu. de pe. dist. iij. ille res ad fi. siue sm̄
Ambro. dicat peccatum qd̄ aliter fuit q̄z probatum est. i.
approbatū in conscientia nō erronea. xxvij. q. i. §. ex his.
siue dicat voluntas retinēdi vel cōsequēdi qd̄ iusticia ve
tat vt h̄. xv. q. i. §. i. in fi. nō erit eo casu dare peccatus vbi
non precessit inqtas que est habitudo mentis iniuste vt
in p̄e. c. ille rex. p̄cedit hoc maxime isto casu q̄ cōscientiā
ponderamus vt. s. dixi. v. secundū. ¶ Tertio qn̄ non scri
bit qz actus vel stillus suus ita non est notus q̄ sine iscri
ptione cōstat de auctore cuius noticiā alij inscribēdo de
ducent ad posteros hoc videri posset in gratiano q̄ nō is
cripsit cōpilationē decreti. in Jo. z Ber. z Accur. qui se
suis apparatibus non inscripserūt tm̄ legēdo fuit id no
tum

tum cōtemporaneis et p̄ illos deuenit ad nos. x. di. eccle
 siasticarū de cele. mis. cū marthe. ver. credimus. l. i. addi
 tione dec. q. sicut de elec. Ber. de se fecerit mētionē scōz
 q̄dam exēplaria. et Accur. de se in. l. facta. §. si vero. ff. ad
 trebel. ad idē inducitur quod ex. xv. q. iscripserunt i cōpilla
 tione gregoriana soli q̄ttuor se iscripserunt vt scripsi sup
 eius p̄hemio in. i. glo. et q̄ de Galieno primo dixi in pri
 mis allegationib⁹ ver. ij. in fi. nec tñ absurdū diceret pre
 dictos l. i. nigro se nō iscripserint Ricas vel titulos pre
 posuisse vel poni cōsensisse vt ipsos auctores fuisse con
 staret vnde princeps nō vult taliū nomina subtrici. C. de
 vetre spi. l. tāta faciūt. p̄hemia istius cōpillationis et gre
 goriane. Valerius et ponit lib. viij. c. de studio añ. q̄
 filius Sophadis i illius tumulto sculpi fecit q̄ scripse
 rat edipodē ne posteris eēt ignotū fabula erat ex q̄ dicit
 Valerius q̄ oīuz illius studij poetarū p̄cipe potuit glo
 riā. et illā cōscripserat pauloante mortēz fere cētēnarius.
 Quartus. q̄ nō iscribit ne det temulis mām detra
 hēdi. qua percipit forte paratā. et sic sit satisfactum ei q̄
 allegabat in ver. iij. q̄ at p̄mpta sit rēphēdēdi libido vi
 de in Hiero. ad celatiā. E. et facit ad hoc mēbrū ibi l. i. p̄
 ma. et vide et in cronica. v. vbi dicit rēphēdēdō vitare nō
 posse. nisi eū oīno nil scribit. Quintus q̄ ex certa cā cer
 nit inscriptionē opi vel sibi nō expedire cuiusq̄ dicti de
 mus exēpla. Primū exēplū d̄ p̄. q̄ videt se exosū illis q̄
 bus scribit vel q̄bus participandū est scriptū. ita q̄ illō
 lacerarent. vel igni submitterēt. vel possibile daret opam
 vt opis copia periret vel noticia vt enī dicit hieronym⁹
 sup̄ psal. lxxiij. iustū est vt figulus misceat opibus su
 is. cōcor. quadragesimalis sermo. B. in hiero. Scōm
 cū pp̄ aliquā sui notā puta apostasiaz vel simle p̄cipit ex
 inscriptione fidē vtilis operis minui. et sic nomen iuste re
 ticerit. x. di. scōz. vñ iā dudū legisse me meminī i libro q̄
 mariale vocat i fine secūdi p̄logi. q̄ auctor nomē subtr
 cere se dixit. ne vilesceret opus cognito tractatore. et tūc
 a quodā ordinis p̄dicatoz audiui q̄ ille fuerat ipsozū
 apostata data tñ q̄ exprimat vel sciat nō recipiunt ei⁹ di
 cta vt auctorizabilia ex scribente et sic loq̄. xvi. di. c. i. s̄ re
 cipiunt vt rōnabilia vt scripsi de hereti. s̄ n̄ itatis super. i.
 glo. facit. ix. di. ego solis. et q. i. nōne cū cōcor. et dixi in fi. al
 legationū p̄rie ptis ē tñ excusabilis tacēs vt dixi. Exē
 plū p̄mū de scōo q̄ videt id statui suo nō cōuenire puta
 q̄ religiosus est q̄ scripsit aliqua vtilia in iure ciuili vel
 in mā sibi nō cōgrua vel poeticas fabulas. huius rō q̄ l. i.
 peccauerit cōponēdo facit q̄ h̄ in legēda hieronymi nō
 tñ illud occultū peccatū p̄dere tenet de pe. di. i. nō tibi di
 co. Scōm q̄ sibi et suis puidendo nō iscribit opi q̄
 facit p̄ iusticia et re publica et tyrānos cū tñ tyranno sub
 fit suadet hieronymus sup̄ Jo. lib. v. ne frustra nos picu
 lis offeram⁹ facit. x. di. q. v. si nō l. v. q. i. §. hoc tūc vñ ad
 adiūtū dicit aduersus oīa scribere nō hui⁹ ē t̄pis. Ter
 tium q̄ volēs speculatiuus eē et nō actiuis hñs vñ sibi i
 t̄palibus sufficit subtricit nomē ne inq̄tet vel a speculati
 uis retrahat per gloriā vel famā p̄uēturā: ex iscriptione
 vide hieronymū ad honestū d̄ duab⁹ q̄onibus. E. vbi di
 cit si h̄ fieri q̄ occupato fit animo. et ad abigā. E. dicit
 quosdā philosophos: vt totā cogitatioē ad mētis coge
 rēt puritatem sibi oculos eruisse. Sene: epistola. lxxij.
 resistēdū est occupatiōib⁹ nec explicāde sed submouēde
 sunt. t̄ps q̄dē nullū satis ē idoneū studio salutari. ad idē
 epi. sequēs in p̄n. et epistola. liij. vltra mediūz h̄n facit q̄
 dicit hieronym⁹ d̄ Demosthene ad Nepotiāuz. B. et su
 per ezech. li. vi. dicit pp̄ occupatiōes aut nobis clauden
 dū ē ostiū aut scripturaz per q̄s aperiede sunt fores stu
 dia relinquēda et p̄ ista habeo p̄positū. Casus aut q̄bus
 nō in scribēdo peccat sunt h̄i. Primus q̄ s̄ consciē
 riā et credens male agere nō iscribat. iste enī gladio cō
 sciētie p̄ictus est. Prover. xij. et a p̄sciētia isfirma pollui
 tur. i. ad corinth. viij. sciēti. n. bonū et nō facienti peccatū ē
 illi. Jaco. iij. in fi. iura sunt nota q̄ qui facit contra p̄sciē

tiam edificat ad gebēnam. xxviii. q. i. §. ex his de rest. spo.
 litteras. v. poro de symo. per tuas. ij. Secundus q̄ stu
 diose et sine cā relinquere vult lectozem incertū iste recte
 facit cōtra charitatem et q̄ sibi fieri nollet cōtra id Tho
 bie. iij. et Mathe. vij. et habetur in prin. decre. et s̄. de ma.
 et ob. dilecti. Tertius quādo operi improbo vel detra
 ctino saltem in parte nō iscribit vt alter quē odit scripsit
 se putetur. hoc est recte contra p̄ceptum de proximo di
 ligēdo quod habetur Mathe. xxij. in fi. et Luce. x. ad Sa
 la. v. et habetur de sacra v̄ncti. ver. caput. vnde ad Roma.
 xij. dicitur qui diligit p̄imum legem impleuit et sic illū
 odiens legem violat. Quartus q̄ id agit ne sibi incū
 bat declarandi corrigendi vel defendēdi omis huic con
 uenit q̄ in allegationibus secunde partis dixi post hie
 ronymū. v. iij. et vt dicit Valerius li. iij. c. de constantia in
 prin. virtus cōstātie h̄ requirit vt nobis gesta si obtrectē
 tur acriter: tueamur. vel incobata si nōdū perfecta impe
 dianur. sine vlla cūctatione ad effectum p̄ducamus. vñ
 Hieronymus se offerebat defensurum que super Joā.
 scripserat ad Aug. iij. di. Quintus q̄ id agit vt p̄tra
 rium dicere vel agere possit ne obflet sibi p̄ria scripta. d̄
 primo Prover. viij. os bilingue detestor concor. i. ad Ti
 mothe. iij. vt ecclia. h̄. c. vno. v. oibus. et hieronymus ad
 Pāma. et Mar. ij. dicit quod scribens illū vitupare nō
 p̄t quez in suis opusculis laudauit et ad pāma. E. quis
 tā hebes et iscribendo rudis vt idē dānet et laudet et c. et
 ibi vide. De secūdo hiero. ad oceanū. i. E. perdit au
 ctoritātē docēdi cuius opere sermo destruit. et inducit il
 lud Tulij caput artis ē docere quod facias. et ad Nepo
 tianū. E. accusare auaritiā ē latro p̄t. et vide sup̄ titum
 E. Hunc de iscribēte videamus qui nō peccat q̄ id
 agit vt alios ad siles labores alliciat. Expimur q̄ sepe i
 uidia testante Sene. epi. v. quod p̄hie nomen ē si mode
 ste feratur inuidiosum est. vel bona emulatio aliquos i
 ducit ad scribēdū alias nō scripturos talē aut emulatio
 nē laudat hieronym⁹ super Gal. li. ij. di. et facit ad atletā
 B. sicut ē flagitiosa sunt exēpla maloz actū. xi. q. iij. p̄
 cipue ita meritoria sunt exēpla bonoz. ad titū. ij. teipsuz
 p̄be exēplū bonoz opoz in doctrina et c. facit. xx. dist. de q̄
 bus. lxxij. di. valētinianus. Scōo q̄ iscribit dubitās
 ne opus alteri iscribat. et hoc p̄bant q̄ dixi allegādo su
 pra pte scōa in p̄nc. vnde ponit valerius. c. penul. quo su
 pra de Aristotile q̄ cū libros rethoricoz quos cōposue
 rat donasset publicandos vt p̄rios theodanti discipulo
 suo moleste gerens postea sic illoz titulū alteri cessisse in
 alio libro cuidā materie iscripsit dixit se d̄ illa plene i theo
 dātis libris tractasse. si vir tā late patētis sciētie pati nō
 potuit alteri cui ē cōsenserat suos labores ascribi: repre
 hēdi nō d̄z q̄ a p̄ncipio huic timori puidit. Tertio q̄
 p̄ inscriptionē certificari vult illā fidē opis q̄ prouenit ex
 auctore et stat q̄ ex varietate auctozuz auget vel minuit fi
 des scriptiōnū. vnde ponit Valerius li. ix. c. vl. d̄ Picta
 goze q̄ ipsius dicta in disputatione deducere auditores
 ipsius extimabant absurdū: et interpellati de cā hoc solū
 rēdebant id eū dixisse. eō de Paulino dicit hiero. q̄ ei⁹
 conscriptiones scriptoz et charta nō indigēt q̄ fructū si
 ne radice oziri fieriq̄ tēptauit. vide in hiero. de. xij. lecto
 ribus. E. et de materia p̄ totū. bene ergo agit q̄ lectozem
 de auctore hoc respectu certificat vt sic lectoz dicere pos
 sit ex nomine te noui. Exo. xxxij. est enī primū incitāmē
 tum discēdi nobilitas magistri vt dicit hieronymus ad
 Paulā et Eusto. D. et vide sup̄ zachariā et ibi dictozū fi
 dē ad eos q̄bus dicta sunt referamus. Quarto q̄ in
 differens ad iscribēdū vel nō illū sic occurrit eligere
 huic sufficiat q̄ dixi in prima pte nō iscribētis ver. secū
 dus. Quinto q̄ l. i. per id cupidus fuerit p̄pe vel fame
 tñ habuit iustuz motuz puta vt sibi et suis de sciētia qua
 diu studuit prouidere possēt ad q̄d sūme suffragat fama
 sciētie circa p̄mū Valerius li. viij. d̄ cupiditate glorie. nul
 la tāta humilitas q̄ dulcedine glorie nō tāgat et mltā ibi

a C Laus et
a minoribus.
Adde Bar. in
tractatu inter
virginem et Sa-
riam et diabo-
lum. Et an lice-
at alicui lau-
dare seipm vel
sua opera. vñ
per doc. eccle.
xxij. q. iij. Jo.
an. in. c. nisi in
s. si. de remun-
cia. doc. i rub.
C. de nouo co-
di. compo.

ponit viroꝝ claroz exempla. z Eristot. dicit sup Asa-
the. vi. q. inanis gloria occulte igredit. z hieronimus ad
saluinam. L. dicit q. difficile est gloriam virtute supare. z
in vita sancti hylariõs. L. hoc potissime hiero. in eo su-
p qd. clare potuit gloria z honores. z adde qd. de hoc pul-
chre dicit ad Eusto. B. plinius li. iij. epistola. xij. dicit
q. laus et a minoribus a pfecta delectat. si ergo tali cupi-
ditati difficile resisti pot nec ille talẽ gloriam intedit timo-
ri diuino sponere cu et hoc non repugnet charitati quo
ad primu nec quo ad re vel subiectum. dicaz q. ex quo in-
stũ motiuũ fuit admixtu. s. vt sui laboris honestũ fructũ
pciperet z suis necessitatibus puideret nõ peccauit. bñ
facit. xij. q. iij. quicunqz. z iura appetunt litteratos ho-
norari z ditari de sben. d. multa in fi. z in dubio p eis s-
sumũt de proba. in nra de psumptione. c. penul. C. Ser-
to qñ pp obedientia supioris id iubentis iscribit ad hoc
sufficiat. xi. q. iij. quid ergo. xij. q. i. qd culpã in fin. z qd
vtrobiz nõ. z. s. de temp. or. ad aures in fi. ij. gl. facit. viij.
q. i. sciendũ d. ma. z obe. illud. C. Septimo qñ bñfactorẽ.
suũ vel magistrũ vel reuerentialem dñũ huius rei di-
gnũ vult honorare sibi opus destinando: qz tũc euz ad
quẽ z se oportet inscribi. ad primũ faciat plogus nouel-
le. z ad Hebre. xij. beneficentie nolite obliuisci z repre-
hendũtur obliti beneficiorũ suozũ. Psal. lxxvij. Sene.
ij. de bñficijs dicit quod qdaz furtiue beneficiorũ gratias
agunt in angulo. z ad aurem verent enim palam facere.
vt sua potius virtute quam alieno adiutorio cõsecuti di-
cantur. Ingratũ ergo illũ vocat q. remotis arbitris gra-
tias agit. De secũdo ad hebre. xij. habuim⁹ eruditores
z reuerabamur eos. De tertio qd reuerẽtiales veneran-
di sunt z honorandi ponit pulchre Valerius. li. iij. c. vl.
vbi inter cetera ponit duces suozũ hostiũ z predonũ ad
venerandũ Scipionẽ inermes venisse. ad idẽ li. viij. c. de
testibus vl. exẽplo. C. Peccat aut qñ inscribit ad puraz
vanã gloriam sine vilius boni mixtura. z sic pcedãt q alle-
gata sunt prio. vnde Aug. ad honoratũ de vtilitate credẽ
di circa pri. libri de tali vana gloria se excusans dicit. bñ
mihi cõsciũ sum qd ad hunc stultũ pio z officioso aĩo nõ
vani nominis appetitione aut nugatorie ostentatiõis ac-
cessi. quare aut de mixtura diximus. s. proximo versũ. qñ
to regre. sufficiat ergo sibi qd virtuosum ipsius actũ seq-
tur gloria velit nolit vnde hier. de sancta Paula in ipũ
us epithaphio. B. dicit qd gloria virtutes sequit quasi
ymbra z appetitores sui deserẽs appetit cõtempiores. z
Tul. tus. li. i. c. r. dicit quod virtutẽ necessario sequitur glo-
ria. z Valerius. c. i. li. ij. dicit qd virtutis vberimũ alimẽ
tũ est honor. C. Secundo qñ solus rancor ad emulos qd
videt ex ipsius honore dolere z ad detrahẽdũ patos euz
facit inscribere. huic mẽbro sufficit quod dixi in scda par-
te non inscribẽtis mẽbro. scdo z tertio. tñ ad hoc addẽdũ
est q. rancorem dimittere tenet cuiqz fideli de necessitate
salutis de hoc no. xij. q. iij. si is q. z. s. eodem li. d. homi-
c. ij. in. iij. gl. sup qua plenius dixi. C. Tertio qñ sola am-
bitõ dignitatis eccliaſtice maxime mouet ad id vt p quã
plures scñ constat q. pontificibus z principibus ad eũ fi-
nez illis et z sibi inscripta destinant opuscula fateri oꝝ
ex quo talis ambitio cadit i culpã ois actus q. ordinatur
ad illã et phibitus est. facit qd no. in cle. de hereti. ad nfz.
ver. vi. in. i. gl. vnde Sene. li. i. naturalis qõnum. post pn.
dicit q. ad dignitates nõ nisi p indigna ducit ambitio de
primo. i. ad corinth. xij. B. charitas non e ambitiosa. z
Petrus ra. exponẽs dicit q. ambitio e symia charitatis
charitas eni patiens est p eternis. ambitio patit oia p ca-
ducis. charitas benigna e pauperibus abito diuitib⁹.
charitas oia suffert p veritate. ambitio pro vanitate per
hoc Plinius. ij. ad vespasianum cõmedãdo cathonẽ di-
cit q. erat ambitionis hostis. z Valerius lib. ij. c. vl. d. ca-
thone dicit q. eius domus erat ambitioni clausula. z vi-
de cle. de regula. vt pffores z qd ibi no. sup ver. abito. z
qd dixi. s. de pbẽ. qz in tm. non tñ putet aliqz q. ambitio

nez imponam in singulos sic scribentes. nõ enim officũ
censeri oꝝ ambitio vt dicit hierony. ad saluinam i prin. s. z
si qui ex predictorũ numero se committunt sue saluti pro-
uideant. quod facili ter possunt. s. d. simo. c. vlt. z est huic
fini simile. s. eod. lib. de elec. fundamenta. s. p. in de.

Conclusionem non

meru
it pu-
blicitio regularum adhuc fabro super in-
cudez huius operis media malle ante: sed
ex quo eius ptis geuere fabri cõcludere cũ
Apuleio libro solum de deo Socratis eligo quo ad tria
gratiarum. s. actionem tardationis excusationez. z cum
spe s̄mij orationẽ ad studium. de primo ipse dicit in li. ij.
in fi. summas incõsiones dei cõsistere nõ in thure vel pig-
mentis s. in actionibus gratiarum. summe igit exupan-
tissime gratias ago deo sine quo ingenium florere vel isti-
us mũdi sensibilia species qualitates z corpora vegetari
nõ pñt. z q. naturaz z gratiaz oĩuz. secũda pgnatio dexte-
rã dirigẽs z intellectui lumẽ infundẽs me huius opis p-
duxit ad lumen. C. Scdm aut sũmo ex ipsius libri princi-
pio vbi dicit celeritatis grãam cũ diligentie laude nõ pos-
se concurrere. cuius verba scripsi de elec. cum nobis oli-
bis igit. C. Circa tertiu li. i. charta fi. dicit se valde mira-
ri de his qui discere negligunt et ea que videri nolũt ne-
scire: hortans aut ad studiũ li. i. in pn. inducit Aristippũ
qui tyrãno qrenti qd sibi diutinũ phie studiũ pfcisset.
Rũdit hoc q. cũ oĩbus hominibus secure z itrepide lo-
querer quod in nostri iuris scientia spero posse repetere
eum q. hoc opus nouelle certo respectu vnicyz vel in sep-
vel in tria vel in duo diuisum sedulo studio p intellectuz
orditũ cũ memoria tenaci teruerit. qz tñ vt ipse dicit li. ij.
post pri. terra oĩum est receptrix oĩumqz generũ q. accipit
restitutrix. designãt et p hoc sciẽtificum esse mortale. hor-
taf. li. i. in charta pen. scientia ad instar Socratis cũ iusti-
cia z innocẽtia esse colẽdã. z sic agentis duplex est pmiuz
laus. s. hu⁹ seculi z gloria futuri. C. De primo li. i. ad fi.
sic ait bonis artibus doctus z eruditus z qñtũ lz homini
sapiens z boni cõsultus laudandus est. hoc eni a patre
hereditariũ est nec a casu pendulũ nec a suffragio admi-
niculũ nec a corpore caducuz nec ab etate mutabile. hec
oia mēs Socratis hũit. z ideo cetera contẽpsit. C. De se-
cũdo li. ij. charta tertia pulchre z notabiliter pro opanti-
bus ad bonũ publicũ sic dicit q. deũ pie colẽdo z mundũ
munde seruando mundi pulchritudinẽ cũ diligentia ser-
uet z auget opam suam cũ dei voluntate cõiungit: cũ spe-
ciẽ quã ille diuina intẽtiõẽ formauit adminiculo sui cor-
pis diuturno ope curazqz cõponit. huic quo munere cre-
dis esse munerandum nisi eo quo parẽtes nri munerati
sũt. quo et nos quoqz munerari si foret diuine pietati cõ-
placitũ pijsimis votis optamus. i. vt emeritos z erutos
ab humana custodia mortalitatis nexib⁹ absolutos na-
ture supioris ptis. i. diuie puros sanctosqz restituat. hec
Apulei⁹. difficulter aut cõtinui huic fini iũgere d. somnio
Scipiois. z Macrobio sup ipo q. poptime cõgruebãt. s. z
ignoscẽdũ e ex quo plus vigẽtẽ ptermitto hieronymuz.

C. Expletum est aureũ cõmentum. d. Joã. and. super re-
gulis iuris: quod nuncupatur Admercuriale: eo qz ipse au-
ctor die mercurij insudabat z vigilabat ad ipsũ cõmetuz
explicãdum. vna cũ apostillis. R. P. D. Nicolai supe-
cij. J. A. doc. z eqtis byerosolimitani: ac patricij veneti-
q. Philippo pincio Adantuanano Venetijs impressum.
Imperante iustissimo. d. d. Leonardo lauredano: Vene-
tiaruz duce serenissimo. Anno dñi. M. cccc. i. i. j. die p-
aprilis. Cum priuilegio: ne quis audeat imprimere per
decẽnium: sub pena in eo contenta. Laus Deo.

Registrum

a b c d e f g h i k l

Omnes sunt quaterni: preter l qui est duernus.

